

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

EMANUEL SVEDENBORG

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

TOM IV

**U SKLADU S UNUTRAŠNJIM SMISLOM
GDE SU IZLOŽENE TAJNE, U NJOJ PREDSKAZANE,
A KOJE SU BILE SKRIVENE**

**PREVEO SA ENGLESKOG
MIŠA VASIĆ**

626. APOKALIPSA POGLAVLJE 11.

1. I dade mi se trska kao palica govoreći: ustani i izmjeri crkvu Božiju i oltar, i one što se klanjaju u njoj; 2. A portu što je izvan crkve, izbaci napolje, niti je mjeri, jer je dana neznabošcima; i grad sveti gaziće četrdeset i dva mjeseca. 3. I daću dvojici svojijeh svjedoka, i proricaće hiljadu i dvjestu i šezdeset dana obučeni u vreće. 4. Ovi su dvije masline i dva žiška što stoje pred gospodarom zemaljskijem.. 5. I ako im ko nepravdu učini, oganj izlazi iz usta njihovijeh, i poješće neprijatelje njihove; i ko htjedbude da im učini nažao onaj valja da bude ubijen. 6. I ovi će imati vlast da zatvore nebo, da ne padne dažd na zemlju u dane njihova proricanja; i imaće vlast nad vodama da ih pretvaraju u krv, i da udare zemlju svakom mukom, kad god htjednu. 7. I kad svršše svjedočanstvo svoje, onda će zvijer što izlazi iz bezdana učiniti s njima rat, i pobijediće ih i ubiće ih. 8. I tjelesa njihova ostaviće na ulici grada velikoga, koji se duhovno zove Sodom i Misir, gdje i Gospod naš razapet bi. 9. I gledaće neki od naroda i plemena i jezika i koljena tjelesa njihova tri dana i po, i neće dati da se njihova tjelesa metnu u grobove. 10. I koji žive na zemlji, obradovaće se i razveseliće se za njih, i slaće dare jedan drugome, jer ova dva proroka mučiše one što žive na zemlji. 11. I poslije tri dana i po duh života od Boga uđe u njih; i staše oba na nogama svojima, i strah veliki napade na one koji ih gledahu. 12. I čuše glas veliki s neba, koji im govori: iziđite amo. I iziđoše na nebo na oblacima, i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

vidješe ih neprijatelji njihovi. 13. I u taj čas zatrese se zemlja vrlo, i deseti djel grada pade, i tresenje zemlje pobi sedam hiljada imena čovječijih; i ostali se uplašiše, i daše slavu Bogu nebeskome. 14. Zlo drugo prođe; evo zlo treće ide brzo. 15. I sedmi anđeo zatrubi i postaše veliki glasovi na nebesima govoreći: posta carstvo svijeta Gospoda našega i Hrista njegova, i carovaće va vijek vijeka. 16. I dvadeset i četiri starješine koje sjedahu pred Bogom na prijestolima svojim, padoše na lica svoja i pokloniše se Bogu. 17. Govoreći: hvalimo te Gospode Bože svedržitelju, koji jesi, i bješe, i bićeš, što si primio silu svoju veliku, i caruješ. 18. I neznabošci se prognjeviše, i dođe gnjev tvoj i vrijeme mrtvima da se sudi, i da se da plata slugama tvojima, prorocima i svetima, i onima koji se boje imena tvojega, malima i velikima, i da se pogube oni koji zemlju pogubiše. 19. I otvori se crkva Božija na nebu, i pokaza se čivot zavjeta njegova u crkvi njegovoj; i biše sijevanja munja, i glasovi, i gromovi, i tresenje zemlje, i grad veliki.

OBJAŠNJENJE

Stihovi 1, 2. *I dade mi se trska kao palica [a anđeo stajaše blizu] govoreći: ustani i izmjeri crkvu Božiju i oltar, i one što se klanjaju u njoj; A portu što je izvan crkve, izbaci napolje, niti je mjeri, jer je dana neznabošcima; i grad sveti gaziće četrdeset i dva mjeseca. 1. "I dade mi se trska kao palica," označava način pohođenja, to jest objašnjava kvalitet crkve koji se odnosi na istinu i dobro (br. 627); "a anđeo stajaše blizu govoreći," označava Božiju volju i zapovest (br. 628); "ustani i izmjeri crkvu Božiju i oltar, i one što se klanjaju u njoj," označava da on treba da istaži crkvu, kakav je njen kvalitet u pogledu primanja Božje istine i Božanskog dobra, a otuda i u pogledu bogopoštovanja Gospoda. (br. 629). 2. "A portu što je izvan crkve, izbaci napolje, niti je mjeri," označava da se spoljašnjost Reči, a zatim i crkve i obožavanja ne istražuje (br. 630); "jer je dana neznabošcima" označava da*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

je bila izopačena putem zala života i obmana doktrine (br. 631); " *grad sveti gaziće*," označava da će uništiti svu doktrinu istine i dobra iz Reči (br. 632); " *četrdeset i dva mjeseca*," znači sve do sve do kraja stare crkve i početka Nove (br. 633).

627. Stih 1. . *I dade mi se trska kao palica,*," označava način pohođenja, to jest objašnjava kvalitet crkve u odnosu na istinu i dobro. Ovo je očigledno iz značenja "trske," koja predstavlja ono, čime se objašnjava osobina (kvalitet), jer " *izmjeriti*" znači istražiti, a "merenje" označava osobinu stvari. Otuda "trska," pomoću koje je merio hram i oltar, kako sada sledi, to jest, "trska za merenje" označava način istraživanja kvaliteta. Ona znači kakve su osobine crkve u odnosu prema dobru i istini, jer posle toga kazuje da " *i izmjeri crkvu Božiju i oltar, i one što se klanjaju u njoj*," što označava crkvu u pogledu dobra i istine, i tako u odnosu na bogopoštovanje.

[2] Štaviše, " *trska*" označava pohođenje, jer pohođenje je istraživanje osobina ljudi u crkvi, i zato što pohođenje prethodi Poslednjem sudu, koji će se razmatrati u daljem tekstu. Šta je priroda tog pohođenja ili istraživanja može se videti iz pohođenja Sodome, koja je prvo mesto na koje anđeli behu poslani, a kroz njih je vršeno pohođenje ili istraživanje o tome kakav je kvalitet bio u pogledu njihovog prijema, to jest, kakva je bile osobina u pogledu prijema Božanske istine i Božanskog dobra, jer anđeli predstavljaju Gospoda u pogledu Božanskog postupanja; i kada je bilo otkriveno da ih niko u Sodomi, osim Lota, ne želi da ih primi, ali su želeli da im nanesu zlo, tada je došlo njihovo uništenje, što znači njihov Posljednji sud.

[3] Merenje je izvršeno trskom, jer " *trska ili palica*" označava Božansku istinu poslednju u redu, a " *palica*," na koju trska liči, označava moć; a putem istine poslednje u redu i njenoj moći vrši se poseta ili istraživanja; jer na

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

kraju sve istine, čak i uključujući prvobitne, formiraju ono što je istovremeno, to jest, koegzistiraju; zbog toga sve stvari na koje utiče Božansko, je pod uticajem prvih usled poslednjih, zbog toga se ovde pohodeње ili istraživanje vrši na taj način, a takva istina se označava "*trskom ili palicom.*"

[4] Tako i u sledećim pasusima. U Apokalipsi: *I onaj što govoraše sa mnom, imaše trsku zlatnu da izmjeri grad i vrata njegova i zidove njegove. I grad na četiri ugla stoji, i dužina je njegova tolika kolika i širina. I izmjeri grad trskom na dvanaest hiljada potkališta: dužina i širina i visina jednaka je.* (Otkr. 21:15, 16). A kod Jezekilja: *U ruci anđela bješe trska mjeračka od šest lakata, s njime izmjeri dužinu, širinu i visinu zgrade, vrata, trijem, dvor, Hram i mnoge druge stvari.* (Jeze. 40:3, 5, 6, 8, 11, 13, 17, i dalje u nizu.; 41:1-5, 13, 14, 22; 42:1 do kraja). Ovde, takođe, "*trska mjeračka*" označava način istraživanja crkve u pogledu istine i dobra, a, kako se iz ovoga može videti, da je anđeo izmerio svaki pojedinačni deo hrama prema dužini, širini i visini; a "*dužina*" označava dobro, "*širina*" znači istinu, a "*visina*" stupnjeve dobara i istina, od najviših ili najdubljih do najnižih ili poslednjih. (O ovom značenju " dužine i širine," vidi u radu o Nebu i paklu, br. 197.) Da "*trska*" označava poslednju istinu, pomoću koje se obavljaju istraživanja, je očigledno takođe i iz toga, da postoji takođe i "*uže lanenije*" u ruci anđela, "*uže lanenije*" označava istinu; takođe iz ovoga, da je "*trska mjeračka od šest lakata,*" "*šest*" ima slično značenje kao "*tri*", naime, istine u celokupnoj složenosti (vidi u prethodnom tekstu, br. 384, 532). Da "*merenje*" označava istraživanje stvari biće viđeno u sledećem poglavlju.

[5] Pod poslednjom istinom, ili istinom poslednjom u redu, se označava čulna istina, kako je istina Reči, u bukvalnom smislu, data onima, koji su uglavnom čulni. Božanska istina u svom silaženju prolazi kroz stupnjeve, od

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

najvišeg ili najviše unutarnjeg do najnižeg ili poslednjeg. Božanska istina u najvećem stepenu je poput Božanskog, koje se najviše približava Gospodu, tako kao što je Božanska istina iznad neba; i budući da je beskrajna, ne može doći do percepcije nijednog anđela. Ali božanska istina prvog stupnja je ono što dolazi do percepcije anđela najvišeg ili trećeg neba i zove se nebeska božanska istina; otuda mudrost ovih anđela. Božanska istina drugog stupnja je ono što dolazi do percepcije anđela srednjeg ili drugog neba i predstavlja njihovu mudrost i inteligenciju i naziva se duhovna božanska istina. Božanska istina trećeg stupnja je ono što dolazi do percepcije anđela najnižeg ili prvog neba i predstavlja njihovu inteligenciju i znanje [scientia] i zove se nebesko-prirodna i duhovno-prirodna Božanska istina. Ali božanska istina četvrtog stupnja je ono što dolazi do percepcije ljudi Crkve koji žive u svetu i predstavlja njihovu inteligenciju i znanje [scientia]; to se zove prirodna božanska istina, a najniža od njih se naziva čulna božanska istina.

[6] Te su Božanske istine u Reči u redosledu njihovih stupnjeva, a Božanska istina u najnižem stupnju, ili poslednja u redu, je - Božanska istina Reči u bukvalnom smislu, za decu i za vrlo proste, koji su čulni. Ova božanska istina je ono što označava "trska ili palica". I kao što su istraživanja svega učinjena ovom najnižom Božanskom istinom, kao što je gore rečeno, tako su merenja i vaganja u reprezentativnim crkvama načinjena pomoću trski ili štapova koji označavaju takvu Božansku istinu. Upravo je pokazano da su merenja napravljena od trske; da su i vaganja tako napravljena, može se videti u Isaiji: *mjere srebro na mjerila* (Isa. 46:6).

[7] Jer "trska (mjerilo)" označaja istine poslednje u nizu, poput onih za prostake i decu, koje nisu duhovne već su prirodno-čulne, a takođe se kaže u Isaiji: *Trske stučene neće prelomiti, i svještila koje se puši neće ugasiti; javljaće sud po istini.* (Isa. 42:3). Ovo se tiče Gospoda; a " *Trske stučene*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

neće prelomiti " označava da neće povrediti čulnu božansku istinu prostaka i dece; *"svještila koje se puši neće ugaziti"* označava da On neće uništiti Božansku istinu čiji život proističe iz vrlo malog dobra ljubavi prostaka i dece, "lan (svještilo)" označava istinu, a "dim" da ona oživljava iz sasvim malo ljubavi; i zato što obe, tj. *"trska i lan"* označavaju istinu, rečeno je da će Gospod *"javljaće sud po istini"*, što znači da će sa sobom doneti inteligenciju, jer *"sud"* označava inteligenciju.

[8] "Trska" takođe označava i čulnu istinu koja je najniža, kao što egzistira u prirodnim ljudima, čak i sa zlom. Na istom mestu: *I suho će mjesto postati jezero, i zemlja sasušena izvori vodeni, u stanu zmajevskom, po ložama njihovijem, biće trava, trska i sita.* (Isa. 35:7). Ovo se odnosi na osnivanje crkve od strane Gospoda; i da će oni tada imati inteligenciju kroz duhovnu Božansku istinu koju nisu imali pre se označava sa *"i zemlja sasušena [će postati] izvori vodeni;"* i da će oni tada imati znanje kroz prirodnu Božansku istinu, oni, koji su pre posedovali samo čulnu istinu, je označeno sa *"biće trava, trska i sita,"* "trava" označava znanje duhovnog porekla, ili kojim je potvrđena duhovna istina, dok *" trska i sita "* pznačava znanje čulnog porekla, ili kojim su potvrđene samo obmane čula. Ovo znanje, koje se tiče samo sebe samo je najniže prirodno znanje, koje se može nazvati materijalnim i telesnim, u kojem ima malo ili nimalo života.

[9] Na istom mestu: *I rijeke će oteći, opašće i presahnuti potoci Misirski, trska i sita posušiće se.* (Isa. 19:6). U duhovnom smislu te reči znače da će sve razumevanje božanske istine nestati; *"opašće i presahnuti potoci"* označava da će sve stvari duhovne inteligencije otići; *"I rijeke će oteći, opašće i presahnuti potoci Misirski"* označava da će sve stvari prirodne inteligencije propasti; *"trska i sita posušiće se"* označava da će najniža istina, koja se zove čulna istina i koja je ništa drugo do znanje, nestati; *"potoci i*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

reke" označava stvari inteligencije; "Misir" prirodnu; "*trska i sita*" čulnu istinu ili znanje, a izrazi "*opašće,*" "*presahnuti,*" " *oteći* " označavaju uništenje i nestanak

[10] Na istom mestu: *Gle, uzdaš se u štap od trske slomljene, u Misir, na koji ako se ko nasloni, ući će mu u ruku i probošće je; taki je Faraon car Misirski svjema koji se uzdaju u nj.* (Isa. 36:6). "Misir" označava prirodnog čoveka odvojenog od duhovnog i njegovog znanja; kada je to odvojeno od inteligencije duhovnog čoveka, to je ludost, i primjenjuje se za potvrđivanje zala svih vrsta, te je to lažno znanje. To je ono što se naziva "*štap od trske slomljene,*" gde "*trska*" kako je rečeno, biva istinom poslednjom u redu, što je čulno znanje; "*slomljen*" označava ono što je slomljeno i ne usklađuje se ni sa kakvom unutrašnjom istinom koja bi mu pružila doslednost; "*štap*" znači rezultirajuću moć da percipiramo i da razmišljamo o istinama. Ovo je, zbog toga značenje od "*na koji ako se ko nasloni, ući će mu u ruku i probošće je;*" izraz "*na koji ako se ko nasloni*" znači poverenje u vlastitu moć da se percipiraju istine i razmišlja o njima iz onoga što je lično [proprium]; "*ući će mu u ruku i probošće je*" znači uništiti svu intelektualnu moć, i videti samo neistine umesto istina i koristiti ih za sebe; "*taki je Faraon car Misirski svjema koji se uzdaju*" označava da je takav prirodni čovek kada se odvoji od duhovnog, u odnosu na svoje znanje i inteligenciju odatle, kao i mišljenje koje proističe iz te inteligencije.

[11] Kod Jova: *Neka mi ispadne rame iz pleća, i ruka moja neka se otkine iz zgloba. Jer sam se bojao pogibli od Boga, kojega veličanstvu ne bih odolio. Ako sam polagao na zlato nadanje svoje, ili čistomu zlatu govorio: uzdanico moja!* (Jov 31:22-24) Ovo se, takođe, bavi pouzdanjem u sopstvenu inteligenciju, a u duhovnom smislu te reči opisuju da se iz ovoga ne vidi ništa od istine, već samo ono što je lažno, što se ne podudara s istinom;

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

nepodudarnost je označena sa "*Neka mi ispadne rame iz pleća, i ruka moja neka se otkine iz zgloba,*" gde izrazi "*zglob,*" "*rame,*" i "*ruka*" označavaju moć, a ovde – moć da se razume i primi istina; "*Neka mi ispadne rame,*" i "*neka se otkine iz zgloba*" označava odvojenost od duhovne moći da se primi istina, i posledično, da se bude obmanut čulno-telesnim čovekom, i da se bude uništen obmanom, "trska" znači istinu poslednju u redu, što se zove čulno znanje, koje postaje čista obmana kada ise od duhovnog čoveka odvoji puki prirodni čovek; "*bojao pogibli od Boga*" označava gubitak razumevanja istine; "*Jer sam se bojao pogibli od Boga, kojega veličanstvu ne bih odolio*" označava da ništa od percepcije i razumevanja istine ne potiče od ljudskog sopstvenog [proprium], već je sve od Boga; "*Ako sam polagao na zlato nadanje svoje, ili čistomu zlatu govorio: uzdanico moja!,*" označava da nije verovao u sebe, verujući da išta dobro dolazi od njega samog.

[12] Kod Jezekilja: *I svi će stanovnici Misirski poznati da sam ja Gospod; jer su štap od trske domu Izrailjevu. Kad te uhvatiše u ruku, ti se slomi i rasiječe im sve rame; a kad se nasloniše na te, ti se prebi i probode im sva bedra.* (Jezek. 29:6, 7). Ovde se slične stvari govore o Egiptu (Misiru) kao i gore, i ovde, takođe, "*Misir*" označava prirodnog čoveka odvojenog od duhovnog, i njegovo znaje, koje je, primenjeno na zlo, potpuno lažno. Ovo je rečeno o onima u crkvi koji veruju u sopstvenu inteligenciju; "*domu Izrailjevu*" označava one, koji su u crkvi; njihova vera je označena sa "*štap od trske;*" da je sva njihova mogućnost da prime istinu zbog toga uništena je označeno sa "*a kad se nasloniše na te, ti se prebi i probode im sva bedra,*" "*bedro*" označava moć razumevanja istine; gubitak te mogućnosti je označen sa "*a kad se nasloniše na te, ti se prebi.*" Da je tako svako dobro ljubavi i milosrđa bilo uništeno i rasuto se označava sa "*probode im sva bedra* ", "*bedra*" označavaju brak istine i dobra, tako da ovde istina nije spojena sa

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

dobrim; istina povezana s dobrim formira dobro ljubavi i milosti, budući da su sva dobra ljubavi i milosti formirana od strane istina.

[13] U Davidu: *Ukroti zvijer u ritu, kod volova s teocima naroda, da bi popadali pred tobom sa šipkama srebra; raspi narode koji žele bojeve. Doći će vlastela iz Misira, Etiopija će pružiti ruke* svoje k Bogu.* (Ps. 68:30, 31). Ovo opisuje kraljevstvo Božije. Biti svestan lažne istine [scientificum], to jest, lažno primenjenog znanja od prirodnog čoveka odvojenog od duhovnog, je označeno sa "*Uništi divlje zvijeri trske, štapa ili palice;*" u onoj meri u kojoj su ta znanja, jer su ona iz lažljivosti čula, snažno uverljiva, ona se zovu "*sabor Božiji*"; "*Teocima naroda*" znači dobra od crkve u prirodnom čoveku; "*šipkama srebra*" su istine crkve; "da se presele" i "*raspi*" znači raspršiti i rasipati, a to čine oni koji su prirodni i čulni i koji prirodno i čulno razmišljaju, a ne istovremeno i duhovno, koji misle od prirodnog i čulnog čoveka odvojenog od duhovnog; na ovog čoveka se misli sa "*zvijer u ritu*" ili "*štap*"; "*žele bojeve*" označava razmišljanje suprotno istinama; "*Doći će vlastela iz Misira, Etiopija će pružiti ruke svoje k Bogu*" su oni koji poseduju znanje [scientia] o duhovnim stvarima, i koji su u spoznaji istine i dobra, koji će se približiti Gospodnjem kraljevstvu jer su u svetlosti duhovnog čovjeka.

[14] U Prvoj knjizi o kraljevima: *I udariće Gospod Izrailja da će se zaljuljati kao što se ljulja trska u vodi, i iščupaće Izrailja iz ove dobre zemlje, koju je dao ocima njihovijem, i razasuće ih daleko preko rijeke zato što načiniše sebi lugove gnjeveći Gospoda.* (1. car. 14:15). Pročišćenje crkve među sinovima Izrailjevim se poredi sa "*zaljuljati kao što se ljulja trska u vodi,*" jer "*trska*" ili štap označava istinu čulnog čoveka, koja je najniža, a, kada je istina odvojena od svetlosti duhovnog čoveka, ona postaje lažna. Jer čulni čovek izvlači sve što ima iz stvari koje se pojavljuju u svetu; stoga su razmišljanja proistekla iz toga, a koja se tiču duhovnih stvari, isključivo neistine, a iz

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

neistina dolaze obmane. (Šta su to laži čula u duhovnom svetu, i da su obmane proistekle iz njih, vidi u Učenju Novog Jerusalima, br. 53; takođe i gore u Apokalipsi objašnjenoj, br. 575; i da su čulna znanja [scientific] samo puke fantazije kada čulni čovek promišlja polazeći od njih, vidi u prethodnom tekstu, br. 569, 581; takođe, šta je senzualno, i osobine senzualnog čoveka, vidi u Učenju Novog Jerusalima, br. 50.)

[15] U Jevandeljima: *I opletavši vijenac od trnja metnuše mu na glavu, i dadoše mu trsku u desnicu; i kleknuvši na koljena pred njim rugahu mu se govoreći: zdravo, care Judejski! I pljunuvši na nj uzeše trsku i bijaše ga po glavi.* (Mat. 27:29, 30; Mark 15:19); takođe: *I odmah otrča jedan od njih te uze sunđer, i napuni octa, pa natače na trsku, te ga pojaše.* (Mat. 27:48; Mark 15:36). Oni koji ne poznaju duhovni smisao Reči mogu verovati da ove i mnoge druge stvari koje se odnose na Gospodnje stradanje ne uključuju ništa više od uobičajenih oblika ruganja; a da " *I opletavši vijenac od trnja metnuše mu na glavu;*" da " *razdijeliše haljine njegove;*" da " *kleknuvši na koljena pred*" je sve da bi mu se rugali; i, takođe, ovde, da " *i dadoše mu trsku u desnicu, uzeše trsku i bijaše ga po glavi;*" i opet, da " *napunili su sunđer sa sirćetom, stavili ga na trsku i dali mu da pije.*" Ali neka bude poznato da sve stvari koje se odnose na Božje stradanje označavaju ruganje Božanskoj istini, a time i krivotvorenje i iskrivljavanje Reči; jer je Gospod, kada je bio na svetu, bio sama Božanska Istina, koja je u Crkvi Reč; i zato što je Gospod tada bio Božanska Istina, dopustio je Jevrejima da se prema Njemu svi zajedno obraćaju kao da se bave Božanskom istinom ili Reči krivotvorivši i iskrivljujući je. Jer su sve reči iz Reči primjenjivali na svoju vlastitu ljubav i ismejavali svaku istinu koja se nije slagala sa svojom ljubavlju, kao što su i sa samim Mesijom, jer nije, po njihovom objašnjenju i religiji, postao kralj seloga sveta i uzvisio ih u slavi nad svim ljudima i narodima. (Da sve stvari

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

koje se odnose na Gospodnje stradanje označavaju takve stvari, vidi u prethodnom tekstu, br. 64, 83, 195 na kraju.) Ali da "*i dadoše mu trsku u desnicu, uzeše trsku i bijaše ga po glavi*" označava da su krivotvorili Božansku istinu ili Reč i učinili su totalno ismejavanje razumevanja istine i Božanske mudrosti, "*trska*" što označava neistinu u onom što je najviše spoljašnje (kao gore), a "*bijaše ga po glavi*" označava odbijanje i ismejavanje razumevanja istine i Božanske mudrosti, što je ono što "*glava Gospodnja*" označava; a izraz "*dajući Gospodu ocat da pije,*" koji označava ono što je krivotvoreno, stavili su sunder napunjen njime na "*trsku,*" što označava neistinu u onome što je najviše spoljašnje, što je održavanje neprekidne neistine. *Hebrejski tekst ima "*ruke*", takođe nađeno u u AO 439, 654; A 1164.

628. *A anđeo stajaše blizu, govoreći* označava Gospodnju volju i zapovest. To je vidljivo iz značenja "*stajati blizu*", kao ispoljavanja volje (o čemu uskoro); takođe iz značenja "anđela", kao Gospoda u odnosu na Reč (vidi u prethodnom tekstu, br. 593); takođe iz značenja "govoreći", kao da je, kada Gospod govori, zapovest; jer ono što Gospod kaže da treba da bude učinjeno, ili da bi neko trebao to da učini, jeste – zapovest. "*A anđeo stajaše blizu*" ovde znači Gospodnju volju, jer u duhovnom svetu misao, s namerom i volja da vidi drugog, da se razgovara s njim i da mu se daju zapovesti, uzrokuju da je drugi prisutan, tj. da stoji blizu; jer u tom svetu nema udaljenosti koje su konstantne i otuda i merljive, kao u prirodnom svetu; ali sličnost ljubavi i razmišljanja odande uzrokuje prisutnost, a njihova različitost - odsutnost; ovo je poreklo svih udaljenosti u tom svetu. Ovo dolazi iz univerzalnog načela da je Gospod prisutan sa svima prema njihovoj ljubavi prema Njemu i prema ljubavi prema bližnjemu i misli iz njih. Iz ovog univerzalnog načela postoje sve udaljenosti, tj. prisutnost i odsutnost među anđelima i duhovima;

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

dakle, kada neko želi razgovarati s drugim, to jest, misli o njemu sa ciljem ili želi da razgovara s njim, on odmah postaje prisutan u njegovom društvu. (To se može videti u delu Nebo i pakao, br 191-199, gde se razmatra prostor na nebu.) Odatle se sada može videti zašto se Gospodnja volja označava kao "*anđeo stajaše blizu*" da izraz "*stajati blizu*" znači – biti prisutan.

629. *Ustani i izmjeri crkvu Božiju i oltar, i one što se klanjaju u njoj,* označava da treba istražiti Crkvu, kakve su njene osobine u odnosu na prihvatanje Božanske istine i Božanskog dobra, a odatle i u odnosu na bogoštovanje Gospoda. To je vidljivo iz značenja "merenja", kao istraživanja kakva je osobina stvari (o čemu uskoro); od značenja "hrama" kao što je u najvišem smislu Gospodnje Božansko Ljudsko u odnosu na Božansku istinu i u relativnom smislu neba i crkve u odnosu na Božansku istinu koja proizlazi iz Gospoda (o čemu vidi u prethodnom tekstu, br. 220); od značenja "*oltara*", koji je u najvišem smislu Gospodnje Božansko Ljudsko u odnosu na božansko dobro i u relativnom smislu nebo i Crkva u odnosu na Božansko dobro koje proizlazi iz Gospoda (o čemu takođe gore, br. 391, 490, 496); a značenje "*one što se klanjaju,*" je bogoštovanje. "*One što se klanjaju*" označava bogopoštovanje Gospoda, jer se Bogopoštovanje sastoji u klanjanju pred Gospodom i zato što u duhovnom smislu ne znači ništa lično, već samo ono što ozdvojeno od ličnog (o čemu vidi u prethodnom tekstu, br. 99, 100, 270, 325, 625); zbog toga "*One što se klanjaju*" označava klanjanje i bogopoštovanje. Iz toga se može videti da "*Ustani i izmjeri crkvu Božiju i oltar, i one što se klanjaju u njoj,*" označava istraživanje crkve, kakve su njene osobine u odnosu na primanje Božanske istine i Božanskog dobra koji proističu od Gospoda, a odatle u odnosu na bogopoštovanje.

[2] Očigledno je da "*merenje*" u duhovnom smislu ne znači meriti, jer je zapovedeno da mjeri ne samo crkvu božiju i oltar, nego i one koji se klanjaju

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

u njoj; stoga u "*crkvu božiju i oltar*" se mora uključivati ono što je označeno njihovim merama, tako da se ono, što označavaju izrazi "*dužina*", "*širina*" i "*visina*", u izrazu "*mjeriti one koji se klanjaju u crkvi*", ne može koristiti, osim ako "*merenje*" ne označava istraživanje osobina ljudi ili stvari.

[3] Da "*mjeriti*" označava da se istraži osobina neke stvari i da se ona odredi, može se videti iz odlomaka u Reči gdje se spominju "*mjeri*" i "*mjere*", kao što je to u sledećem odlomku iz Jezekilja: *I odvede me onamo, i gle, čovjek, koji na oči bijaše kao od mjedi, s užem lanenijem u ruci i s trskom mjeračkom, i stajaše na vratima. I gle, bješe zid spolja oko doma, a u ruci onom čovjeku trska mjeračka od šest lakata, a lakat bješe s podlanice duži od običnoga; i izmjeri građevinu u širinu, i bješe jedna trska, i u visinu, i bješe jedna trska. Pa dođe na vrata koja bijahu prema istoku, i izide uz basamake, i izmjeri jedan prag vratima, i bješe u širinu jedna trska, i drugi prag, i bješe u širinu jedna trska I izmjeri trijem na vratima unutrašnjim, i bješe jedna trska ; I izmjeri širinu vratima, i bješe deset lakata, i trinaest lakata bješe u dužinu vratima. Poslije izmjeri vrata od krova jedne klijeti do krova druge, i bješe u širinu dvadeset i pet lakata, vrata prema vratima. Potom me uvede u spoljašnji trijem, i gle, bijahu klijeti i pod načinjen svuda unaokolo u trijemu, trideset klijeti na podu. (Jezek. 40:3, 5, 6, 8, 11, 13, 17, u nizu.); i docnije: I izmjeri zid domu, i bješe šest lakata, i širina klijeti unaokolo u domu bješe četiri lakta. (Jezek. 41:1-5, 13, 14, 22); i opet: I vrata od unutrašnjega trijema bijahu prema jugu; i izmjeri od vrata do vrata k jugu, i bješe sto lakata. (Jezek. 42); konačno: A ovo je mjera za oltar na lakte, a u laktu je jedan običan lakat i podlanica: podnožje mu lakat visoko i lakat široko, a oplata na njemu po kraju unaokolo s pedi; taka je gornja strana oltaru. (Jezek. 43:13). Štaviše, mere su bile označene brojevima, tj. koliko trski, koliko je lakata i koliko dlanova; što pokazuje da "mjerenje" to ne znači*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

izmeriti nego označiti kvalitet stvari, a to je određeno pomoću nekoliko izmerenih stvari, naime, "zgrade", "vrata", "trijem", "hram", "gornja greda", "zid", "dvorište" i "oltar". "Zgrada, kuća i hram" označava crkvu; "vrata i kapija" označavaju istinu koja uvodi; i "trijem i dvor" označavaju sve stvari koje su bez crkve, a ipak gledaju na nju, a to su sve stvari u čoveku - crkve koje su u njegovom prirodnom čoveku; jer je sama crkva u čoveku - u unutarnjem ili duhovnom čoveku ili umu, dakle iznutra s njim; dok su sve stvari koje su u spoljnom ili prirodnom čoveku ili umu, tako da prebivaju napolju, odgovaraju onome što je u samoj crkvi koja je, kako je rečeno, u unutarnjem ili duhovnom čovjeku ili umu. Ove spoljašnje stvari su ono što označava "trijem" bez kuće, i "palata". Ono što bi imal osobine tih stvari ovde je određeno merama i brojevima; jer ova poglavlja se bave Gospodnjom crkvom koja bi trebalo da dođe, a to se naziva unutarnjom crkvom, i to je tako opisano. Svako može videti da se takva merenja ne uzimaju u obzir, osim ako svako merenje ne označava nešto; ali ono što svako (merenje) označava može se videti iz značenja merene stvari i njegovih osobina iz značenja mere kao što je izraženo brojem.

[4] Postoje samo tri stvari koje se mere, naime, širina, dužina i visina; i "širina" označava istinu crkve, "dužina" dobra crkve a "visina" oboje u zavisnosti od stepena; Stepenov i istine i dobra su osobine istine i dobra kao što su unutarnji ili viši, kao i spoljašnji ili niži. Takvo je značenje ove tri dimenzije, jer se širina temelji na nebu od juga do severa, a dužine od istoka prema zapadu, i visina od trećeg neba što je u najvišim stvarima do prvog neba što je u najnižim stvarima. I kako oni na nebu koji stanuju od juga do severa nalaze se u istinama doktrine, tako da "širina" označava istinu neba ili crkve; i kako su oni koji žive na nebu od istoka prema zapadu u dobru ljubavi, otuda a "dužina" označava dobro neba ili crkve; i kako su oni koji

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

žive na trećem nebu, koji su najmudriji, u najvišim stvarima, dok su oni koji žive na prvom nebu, a relativno su prosti - u najnižim stvarima, tako da "visina" označava mudrost i inteligenciju i to u njihovim stupnjevima. Ove stvari stoga su ono što se uopšteno određuje merenjima.

[5] Na istom mestu: *Ti, sine čovječji, pokaži domu Izrailjevu ovaj dom, neka se postide bezakonja svojega, i neka izmjere sve. I kad se postide svega što su činili, pokaži im oblik od doma i red i izlaske i ulaske, i sve oblike i svu uredbu, i sve oblike i sve zakone, i opiši im ga da paze na sav oblik njegov i na sve uredbe, i tako čine.* (Jezek. 43:10, 11). Da "mjerenje hrama" ili "kuće" označava istraživanje i proučavanje toga kakav je kvalitet crkve u odnosu na istinu i dobro, može se videti iz rečenog "da oni mjere oblik kuće, izlaske iz nje i ulaske u nju;" takođe i "da mogu zadržati sve njene oblike;" što ne može značiti oblik hrama samo u odnosu na formu, već u odnosu na one stvari koje hram označava; jer je dodato "neka se postide bezakonja svojega," što označava sramotu za odstupanje od zakona i statuta Crkve; stoga se dodaje, "i opiši im ga da paze na sav oblik njegov i na sve uredbe, i tako čine,* i na sve njegove zakone;" što pokazuje da "hram" označava crkvu sa svojim istinama i dobrima, jer to su stvari koje treba čuvati, a to je označeno sa "držanje svih oblika kuće" ili "hrama". "Hram" označava u Reči crkvu u odnosu na istinu a "kuća Božja" crkvu u odnosu na dobro; jer je hram bio kamen, a Dom Božji u antičko doba bio je od drveta; i "kamenje" označava istine, a "drvo" označava dobro.

[6] Kod Zaharije: *Opet podigoh oči svoje i vidjeh, i gle, čovjek, i u ruci mu uže mjeračko. I rekoh: kuda ideš? A on mi reče: da izmjerim Jerusalem da vidim kolika mu je širina i kolika mu je dužina. I gle, anđeo koji govoraše sa mnom izide, i drugi anđeo izide mu na susret.* (Zech. 2:1, 2, 4). Ovo se govori o dolasku Gospoda i njegovoj uspostavi Nove Crkve, kao što se može

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

videti iz stihova 10 i 11 istog poglavlja. "Jerusalim" označava tu Novu Crkvu, a "mjeriti" označava istraživati i tako saznati kakva i kako velika će biti; "širina" označava istinu njene doktrine, a "dužina" dobro njene ljubavi (kao što je gore); stoga se kaže " *da izmjerim Jerusalim da vidim kolika mu je širina i kolika mu je dužina.*" Očigledno, "Jerusalim" ovde znači crkvu, a ne grad Jerusalim, jer vreme oko dolaska Gospodnjeg Jerusalima nije bilo tako veliko, a, kako je ovde opisano, to jest, da " *Jerusalim bi trebao nastaniti u predgrađima zbog mnoštva ljudi i životinja usred njega.*" ali to znači mnoštvo naroda koji će biti dodani crkvi. "Jerusalim u centru", označava crkvu koja se sastoji od onih koji će u svom unutarnjem primiti Božansko koje proističe od Gospoda i "predgrađa" - crkvu koja se sastoji od onih, koji će ga primiti spolja. Jer crkva Gospodnja je unutarnja i spoljašnja; u unutarnjoj su crkvi oni koji su u inteligenciji i mudrosti, a time i na višim nebesima, ali u spoljašnjoj crkvi oni su oni koji su u znanju i spoznaji istine i dobra iz Reči i bez unutarnje inteligencije i mudrosti, i koji su stoga u nižem nebu; prethodni se nazivaju duhovnim, potonji duhovno-prirodnim, a duhovimo su označeni kao oni koji su "usred Jerusalima" a duhovno-prirodnim kao oni koji su "u predgrađima". "Ljudi i zvijeri" znače one koji su u inteligenciji, a otuda i u dobrima života, "ljudi" koji su u inteligenciji, a "zvijeri" oni koji su u prirodnoj ljubavi dobra, a time i za dobro života.

[7] Kao stvari koje su označene ovim rečima u Apokalipsi: *I onaj što govoraše sa mnom, imaše trsku zlatnu da izmjeri grad i vrata njegova i zidove njegove. I razmjeri zid njegov na sto i četrdeset i četiri lakta, po mjeri čovječijoj, koja je anđelova.* (Otkr. 21:15, 17). Ovde, takođe, "Novi Jerusalim" znači Novu Crkvu a "grad" njeno učenje, izraz "zidove njegove" označava odbranu Božanske istine, a broj "sto i četrdeset i četiri" označava sve istine i dobra u celokupnosti; za taj broj se kaže da je "po mjeri

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

čovječijoj, koja je anđelova" što se nije moglo reći osim ako "mjera" označava kosobinu. Ali to će biti objašnjeno na odgovarajućem mestu kasnije.

[8] Kod Jezekilja: *kad čovjek izide na istok s mjerom u ruci, izmjeri tisuću lakata, i prevede me preko vode, i voda bijaše do gležanja. Potom opet izmjeri tisuću lakata, i prevede me preko vode, a voda bješe do koljena; opet izmjeri tisuću lakata, i prevede me, a voda bješe do pojasa. I opet izmjeri tisuću lakata, i posta rijeka, koje ne mogoh prijeći, jer voda ustade da trebaše plivati, posta rijeka koja se ne može pregaziti. A kad se vratih, gle, po brijegu rijeci vrlo mnogo drva otud i odovud. I sve životinje što se miču kuda god dođu ove rijeke, biće žive i biće veliko mnoštvo riba, jer kad dođe ova voda onamo, druga će postati zdrava, i sve će biti živo gdje ova rijeka dođe.* (Jezek. 47:3-5, 7, 9). Ovo opisuje kako se inteligencija, koju imaju oni koji su iz crkve, povećava primanjem Božanske istine koja prolazi od Gospoda. Božanska istina koja proizlazi iz Gospoda označava se sa "i gle, voda izlažaše ispod praga od doma k istoku, jer lice domu bijaše prema istoku; i voda tecijaše dolje s desne strane doma, s južne strane oltara.," kako je rečeno u stihu 1 ovog poglavlja; "istok" označava ljubav prema Gospodu, jer je istok na nebu mesto gde se Gospod pojavljuje kao sunce; otuda je "desna strana" mesto gdje se Božanska istina prima u najvećem svetlu, a ta se strana zove jug; stoga se dodaje " s južne strane oltara." Kako se inteligencija povećava prihvatanjem Božanske istine koja proizlazi iz Gospoda, opisuju "vode" koje je prorok prolazio, koje su prvo došle do "gležnjeva", posle "na koljena", zatim "do bokova" i nadugačko su bile toliko visoke da "se nije moglo proći kroz njih"; "voda do gležnjeva" označava takvu inteligenciju kakvu imaju i čulni i prirodni čovek, jer "gležnjevi" označavaju ono što je čulno i prirodno; "voda na koljena" označava takvu

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

inteligenciju kakvu poseduje duhovni-prirodni čovek, jer "*koljena*" označavaju ono što je duhovno-prirodno; "*voda do bokova*" označava takvu inteligenciju kakvu poseduje duhovni čovek, jer "*bokovi*" označavaju brak istine i dobra, koji je duhovan; "*voda koja se ne može prelaziti*" označava nebesku inteligenciju, koja se zove mudrost, kao što je ima nebeski čovek ili anđeo trećeg neba; i zato što je to neizrecivo, to se kaže " *rijeka, koje ne mogoh prijeći,*" i jer je daleko iznad prirodnog čoveka, ove vode nazivaju se "vodama plivanja". "*Rijeka*" koja je iz tih voda označava inteligenciju i mudrost; spoznaje o istini i dobru, a takođe i percepcije su označene pomoću "*po brijegu rijeci vrlo mnogo drva otud i odovud* ", "*drva*" označavaju spoznaje i percepcije; život od svih stvari u prirodnom čoveku, i spoznaje i znanja, se označava sa " *I sve životinje što se miču kuda god dođu ove rijeke, biće žive,*" a pod "*biće veliko mnoštvo riba,*" "*životinje što se miču*" i "*ribe*" označavaju sve stvari koje su u prirodnom čoveku, koje se nazivaju spoznaje iz Reči, a takođe i prirodne spoznaje [scientiae] čime se potvrđuju duhovne stvari, a "*žive*" označavaju Gospodnji influks u te spoznaje i spoznaje kroz duhovnog čoveka i njegovu inteligenciju. (Da "vode" označavaju istine doktrina iz Reči, kroz koje dolazi inteligencija, vidi u prethodnom tekstu, br. 71, 483, 518.)

[9] Kod Avakuma: *Stade, i izmjeri zemlju, pogleda i razmetnu narode, raspadoše se vječne gore, slegoš se humovi vječni; putovi su mu vječni.* (Avak. 3:6). Ovo je rečeno o pohođenju i Gospodnjem Poslednjem sudu, i kada bi trebalo da dođe na svet. "*Stade, i izmjeri zemlju*" znači istražiti kakva je crkva u to vreme, "*mjeriti*" označava da istražuje, a "*zemlja*" crkvu; "*pogleda i razmetnu narode*" označava bacanje u pakao svih koji su u zlu i iz nečistoća koje preoizilaze iz zla, "*razmaknuti*" označava bacanje u pakao, a "*narodi*" oni koji su u zlu i neistine otuda; "*raspadoše se vječne gore*"

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

označava da nebeska crkva, kakva je bila s najstarijim narodima, koji su bili u ljubavi prema i Gospodu, propala, "vječne gore" označavaju tu crkvu i tu ljubav; "slegoš se humovi vječni" označava da je duhovna crkva uništena, kao što je bilo s drevnim narodom posle potopa, koji su bili u ljubavi prema bližnjemu, "humovi vječni" označavaju tu crkvu i tu ljubav; "putovi su mu vječni" označava stanje crkve u to vreme, što je bilo izopačeno stanje.

[10] Kod Isaije: *Evo, Gospod Bog ide na jakoga, i mišica će njegova ovladati njim; evo plata je njegova kod njega i djelo njegovo pred njim. Ko je izmjerio vodu grstima svojim i nebesa premjerio peđu? ko je mjerom izmjerio prah zemaljski, i gore izmjerio na mjerila i bregove na poteg?* (Isa. 40:10, 12) Ovo se, takođe, govori o Gospodu i Božjoj istini, iz koje proističu nebo i Crkva, a iz koje je mudrost. Dolazi Gospod i raspored svih stvari na nebu koji potiče od Njega iz Njegove sopstvene moći u to vreme, je označen pomoću izraza "*Evo, Gospod Bog ide na jakoga, i mišica će njegova ovladati njim*", gde izraz "*mišica će njegova ovladati*" označava Njegovu ličnu vlast. Raspored svih stvari na nebu Njegovom ličnom snagom pomoću Božanske istine označava se sa "*Ko je izmjerio vodu grstima svojim i nebesa premjerio peđu? ko je mjerom izmjerio prah zemaljski, i gore izmjerio na mjerila i bregove na poteg?*" gde "*izmjerio vodu*" označava definiciju Božanske istine; "*nebesa premjerio peđu*" otuda označava uređenje neba; "*mjerom izmjerio prah zemaljski*" označava uređivanje nižih stvari; "*grstima svojim,*" "*peđu,*" i "*mjerenje*" imaju slično značenje kao "*mjere*", a takođe i "*ruka*", naime, kvalitet stvari i vlastita moć; "*gore izmjerio na mjerila i bregove na poteg*" znači podrediti i uravnotežiti sve stvari, "*poteg*" označava ispravno uravnoteženje, "*gore i bregovi*" - viša nebesa, "*gore*" znače ona nebesa koja su u ljubavi prema Gospodu, a "*bregovi*" ona, koji su u ljubavi prema bližnjemu (vidi u prethodnom tekstu).

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[11] U Jovu: *Gdje si ti bio kad ja osnivah zemlju? kaži, ako si razuman. Kojoj je odredio mjere? znaš li? ili ko je rastegao uže preko nje? Na čem su podnožja njezina uglavljena? ili ko joj je metnuo kamen ugaoni?* (Job 38:4-6) "Zemlja" ovde označava crkvu; "osnovati je" i "odrediti mjere" označava da je utvrdi i da definiše njen kvalitet, "mjera" pak znači kvalitet neke stvari; "rastegao uže preko nje" označava održavanje stvari u tom kvalitetu; "Na čem su podnožja njezina uglavljena? ili ko joj je metnuo kamen ugaoni?" označava da je pronađe među onim stvarima koje su u prirodnom čoveku, "kamen ugaoni" znači istinu prirodnog čoveka, što se naziva istinskim znanjem, na kome je utemeljena istina duhovnog čoveka ili duhovna istina.

[12] Kod Jeremije: *Ako tih uredaba nestane ispred mene, govori Gospod, i sjeme će Izrailjevo prestati biti narod preda mnom navijek. Ovako veli Gospod: ako se može izmjeriti nebo gore i izvidjeti temelji zemaljski dolje, tada ću i ja odbaciti sve sjeme Izrailjevo za sve što su učinili, veli Gospod.* (Jer. 31:36, 37). "Uredbe" ovde označavaju sve ono što je Crkva zapovedila sinovima Izraelovim, pa tako i sve što se bogopoštuje; ako se ne drže toga, među njima neće biti crkve, što je označeno sa "Ako tih uredaba nestane ispred mene, govori Gospod, i sjeme će Izrailjevo prestati biti narod preda mnom navijek.", "Izrael" označava crkvu, a "sjeme Izrailjevo" istinu crkve; a da, i ako će nastati novo nebo i Nova Crkva, ipak, s tim narodom, neće biti ništa od neba i crkve, označava se sa "ako se može izmjeriti nebo gore i izvidjeti temelji zemaljski dolje, tada ću i ja odbaciti sve sjeme Izrailjevo za sve što su učinili, veli Gospod."

[13] "Izvidjeti" i "mjeriti" znači definisati i odrediti šta je neka stvar, a isto tako istražiti je, jer "mjera" označava šta je neka stvar ili osobina. Da je ovo značenje "mjere" - može se videti iz odlomaka koji slede. U Apokalipsi: *I neće u njega ući ništa pogano, i što čini mrzost i laž, nego samo koji su*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

napisani u životnoj knjizi jagnjeta. (Otkr. 21:17). Jasno je vidljivo da ovde "mjera" označava osobinu stvari koja se podrazumeva pod "zidom grada Novog Jerusalima"; što bi drugačije bilo označeno sa "I razmjeri zid njegov na sto i četrdeset i četiri lakta, po mjeri čovječijoj, koja je anđelova." Kod Mateja: Ne sudite da vam se ne sudi; Jer kakovijem sudom sudite, onakovijem će vam suditi; i kakovom mjerom mjerite, onakom će vam se mjeriti. (Mat. 7:1, 2). Kod Luke: I ne sudite, i neće vam suditi; i ne osuđujte, i nećete biti osuđeni; opraštajte, i oprostiće vam se. Dajte, i daće vam se: mjeru dobru i nabijenu i stresenu i preopunu daće vam u naručje vaše. Jer kakvom mjerom dajete onakom će vam se vratiti. (Luka 6:37, 38). To se može videti objašnjeno u delu "Nebo i Pakao" (br. 349). A kod Marka: I govoraše im: pamтите što čujete: kakom mjerom mjerite onakom će vam se mjeriti i dometnuće se vama koji slušate. Jer ko ima, daće mu se; a koji nema, uzeće mu se i ono što ima. (Marko 4:24, 25).

[14] Tako se opisuje ljubav prema bližnjem ili duhovna naklonost prema istini i dobru, naime, da u meri i na način na koji je neko živeo u takvoj ljubavi ili takvoj privrženosti u svetu, on se uvodi u isto to, nakon smrti. Da ne bismo smeli misliti zlo o dobru i istinu, označava se rečima "*I ne sudite, i neće vam suditi; i ne osuđujte, i nećete biti osuđeni;*" misliti zlo o onome što je zlo i lažno je dopušteno svima, ali to ne važi i za dobro i istinu, jer su to u duhovnom smislu bližnji. Budući da je ljubav prema bližnjemu, ono, što se dodatno označava sa, "*oprašajte, i oprostiće vam se. Dajte, i daće vam se.*" Da će se duhovna ljubav, koja se zove milosrđe, nastaviti nakon smrti prema njenoj meri i kvalitetu, označeno je izrazom "*i kakovom mjerom mjerite, onakom će vam se mjeriti;*" i da će ova mera i osobina biti ispunjena u vječnosti je označeno sa "*pamтите što čujete: kakom mjerom mjerite onakom će vam se mjeriti i dometnuće se vama koji slušate.*," takođe pod "*Dajte, i*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

daće vam se: mjeru dobru i nabijenu i stresenu i preopunu daće vam u naručje vaše," gde "mjera" ovde znači meru i kvalitet privrženosti ili ljubavi koja će biti povećana u večnosti u okviru ili prema stepenu njenog ispoljavanja u svetu (vidi u prethodnom tekstu u radu Nebo i Pakao, br. 349). Da će se to dogoditi onima koji praktikuju milost označava se sa "dometnuće se vama koji slušate," gde izraz "vama koji slušate" označava one koji se podređuju i izvršavaju. Da je "ljubiti bližnjega" - ljubiti ono što je istinito i dobro, isto tako ono što je iskreno i pravedno, može se videti u "Novom Jerusalimu i Njegovom Nebeskom učenju" (br. 84-106). Da ovde nema drugih misli ili sudova što se tiče duhovnog života drugog može se videti iz toga, da je dopušteno da svako razmišlja o moralu i građanskom životu drugoga i da sudi o njemu; bez takve misli i suđenja o drugima, civilno društvo ne bi moglo opstati; stoga "ne suditi i osuđivati" znači ne misliti zlo o bližnjemu duhovno shvaćeno, tj. o njegovoj veri i ljubavi, koji pripadaju čovekovom duhovnom životu, jer su oni leže skriveni u njegovom unutarnjem i stoga nisu poznati nikome nikome sem Gospodu.

[15] Kod Jovana: *Jer koga Bog posla, onaj riječi Božije govori: jer Bog Duha ne daje na mjeru.* (Jovan 3:24). "Duh" koga Bog posla označava Božansku istinu, inteligenciju i mudrost od nje; "ne daje na mjeru" označava iznad svake mere i osobina ljudi, dakle beskrajno, jer beskrajnost koja pripada Gospodu je bez mere ili osobina, jer su mere i osobine svojstva konačnog, budući da mera i kvalitet određuju ono što je konačno i postavljaju granice, ali ono što je bez ograničenja je beskonačno. Iz toga sledi da i "mjera" takođe ovde označava osobine, otud "ne daje na mjeru" označava neizrecivost neke stvari, ili njenih osobina.

[16] Kod Davida: *Kaži mi, Gospode, kraj moj, i dokle će trajati dani moji? Da znam kako sam ništa. Evo s pedi dao si mi dane, i vijek je moj kao ništa*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

pred tobom. Baš je ništa svaki čovjek živ. (Ps. 39:4, 5). Izgleda kao da se tim rečima misli samo na životni vek, čiju granicu on želi da sazna, kao i da to vreme brzo prolazi; ali u duhovnom smislu ne znači vreme, već - stanja života; tako "*Kaži mi, Gospode, kraj moj, i dokle će trajati dani moji*" označava da može saznati stanje svog života, i njegove osobine, a tako i na koji način bi trebalo da nastavi da živi. "*Evo s pedi dao si mi dane*" označava da vrlo malo proizilazi iz onoga, što je stanje nečijeg ličnog života; "*vijek je moj kao ništa pred tobom*" označava da stanje nečijeg života nema vrednosti; jer "*vrijeme i dan*" označavaju stanja života u odnosu na istinu i dobro, a odatle u pogledu inteligencije i mudrosti; pa ovde znači da je sve to, dokle god je od nečijeg ličnog, beznačajno. Da postoji takvo značenje u tim rečima ne mogu videti oni koji samo prirodno misle, jer se prirodna misao ne može odvojiti od ideje vremena. Ali duhovna misao, poput anđeoske, nema ništa zajedničko s vremenom, prostorom ili osobom.

[17] Kako "*mjere*" označavaju kvalitet stvari, jasno je šta se označava sa: merama kuće (Jer. 22:14); delom mera (Jer. 13:25); takođe i merama čoveka (Isa. 45:14); gde "mjere" označavaju osobine u celokupnosti. Kod Mojsija: *Ne činite nepravde u sudu, ni mjerom za dužinu, ni mjerom za težinu, ni mjerom za stvari koje se sipaju. Mjerila neka su vam prava, kamenje pravo, efa prava, in prav. Ja sam Gospod Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske.* (Lev. 19:35, 36). Na istom mestu: *Nemoj imati u torbi svojoj dvojaku mjeru, veliku i malu. Nemoj imati u kući svojoj dvojaku efu, veliku i malu. Mjera potpuna i prava neka ti je; efa potpuna i prava neka ti je, da bi ti se produljili dani tvoji u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj.* (Pon. zak. 25:13-15). A kod Jezekilja: *Mjerila da su vam prava, i efa prava, i vat prav.* (Jeze. 45:10). Da ove mere i težine znače procenu stvari prema osobinama istine i dobra, može se videti u prethodnom tekstu (br. 373). *Jezekilj 43:10,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

11 ima "mjerenje." Schmidius ima "opise." **Grčki tekst ima "suđenje," kao što je naćeno i u NHR 226; SS 51.

630. Stih 2. *A portu što je izvan crkve, izbaci napolje, niti je mjeri, jer je dana neznabošćima;* oznaćava da se ne treba istraživati spoljašnja strana Reći, a odande crkve i bogopoštovanja. Ovo je vidljivo iz znaćenja "porte", kao spoljašnje strane Reći, a odande crkve i bogopoštovanja. "Porta" ima ovo znaćenje jer "hram" oznaćava nebo i crkvu u odnosu na Božansku istinu, kao što je rećeno u gornjem tekstu; stoga "porta" koja beše "što je izvan crkve ili ispred crkve" oznaćava prvo ili najniže nebo. Jer "crkva", razmatrana sama po sebi, oznaćava viša nebesa; tj. "najsvetije mesto" ["aditum" = "najsvetije mesto", što je izraz za najistaknutije svetišće antićkog grćkog hrama – prim. M. V.], gde je Zavetni kovćeg oznaćavao najviše ili treće nebo, a "crkva izvan najsvetijeg mesta" oznaćava srednje ili drugo nebo; stoga "porta" oznaćava najniže ili prvo nebo; a ono što oznaćava nebo oznaćava i crkvu, jer crkva je Gospodnje nebo na zemlji; i što oznaćava crkvu, oznaćava i Reć i bogopoštovanje, jer Reć je božanska istina iz koje su nebo i crkva, a bogopoštovanje je prema Božjoj istini, koja je Reć. Iz toga "porta" oznaćava spoljašnje ili najdalje nebo i crkvu, a isto tako i spoljašnje ili poslednje od Reći i bogopoštovanja.

[2] Reć i bogopoštovanje zajedno su nebo i crkva; jer kao što postoje tri nebesa, tako u Reći postoje tri različita smisla: najdublji smisao, koji se naziva nebeski smisao, jeste namenjen za najviše ili treće nebo; srednji smisao, koji se naziva duhovni smisao, odnosi se na srednje ili drugo nebo; i krajnji smisao, koji se naziva nebesko-prirodni i duhovno-prirodni smisao, odnosi se na najniže ili prvo nebo. Ta tri smisla, pored prirodnog koji je za svet, nalaze se u Reći i svim njenim pojedinostima; i kako tri nebesa imaju Reć, a svako nebo jeste u svom sopstvenom smislu Reć, a od njega potiće i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

svako nebo i njihovo bogopoštovanje, te sledi da ono, što označava nebo, označava i Reč i bogopoštovanje. Zato "*porta*" označava spoljašnji deo Reči, a odatle i spoljašnje iz crkve i bogopoštovanja.

[3] Štaviše, treba znati da je hram imao dve porte, jedan bez crkve, a drugi unutar crkve, a "*porta što je izvan crkve*" označava sam ulaz u nebo i u crkvu, u kome su oni, koji se uvode u nebo; dok "*porta unutar crkve*" označava najniže nebo, slično je i sa crkvom, takođe i sa Rečju i s bogopoštovanjem; jer "*porta što je izvan crkve*" označava spoljašnje značenje Reči, tj. Reč kakva je u prirodnom smislu, koja je za svet, pomoću koje se čovek uvodi u njen duhovni smisao, u kome su nebeski anđeli. Ali, ono što je pravilno označeno takvom portom, unutra i spolja, biće rečeno u nastavku. Takođe, zašto je ovde rečeno da "*A portu što je izvan crkve, izbaci napolje, niti je mjeri,*" biće rečeno u tekstu koji sledi, gde se kaže šta se označava sa "*jer je dana neznabošcima* "

[4] Iz toga se u nekom smislu može videti šta se u Reči označava rečima "*porta*" i "*trijem*" u sledećim odlomcima. U Mojsijevoj knjizi: *I načinićeš trijem šatoru na južnoj strani; zavjesi trijemu da budu od tankoga platna uzvedenoga, sto lakata u dužinu na jednoj strani. I dvadeset stupova i pod njih dvadeset stopica od mjedi, a kuke na stupovima i pasovi njihovi od srebra. Tako i sa zapadne strane da budu zavjesi sto lakata dugi, i dvadeset stupova i dvadeset stopica od mjedi, na stupovima kuke i njihovi pasovi od srebra. A širina će trijemu imati sa zapadne strane zavjese od pedeset lakata, deset stupova za njih i deset stopica pod njih. A na prednjoj strani prema istoku biće trijem širok pedeset lakata. Od petnaest lakata neka budu zavjesi na jednoj strani, i za njih tri stupa i tri stopice pod njih; Na drugoj strani zavjesi od petnaest lakata, i tri stupa za njih i tri stopice pod njih. A nad vratima od trijema zavjes od dvadeset lakata od porfire i od skerleta i od*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen, i četiri stupa za nj, i pod njih četiri stopice. Svi stupovi u trijemu unaokolo da budu opasani srebrom, i kuke da su im srebrne a stopice od mjedi. U dužinu će trijem imati sto lakata, u širinu pedeset svuda, a u visinu pet lakata, da bude od tankoga platna uzvedenoga, a stopice od mjedi. (Izl. 27:9-18). Ovaj trem je bio trem "Šatora od sastanka", koji je takođe predstavljao i označio najniže ili prvo nebo; jer "Šator od sastanka" je predstavljao nebo - najviše, gde je bio Kovčeg, nad kojim je bilo zaklopac (sedište milosti); zakon u Kovčegu je sam Gospod u odnosu na Božansku istinu ili Reč; Šator bez velova, gde je bio sto za hlebove, žrtvenik (oltar) tamjana i stalak za svjetiljke, predstavljao je srednje ili drugo nebo; a porta (trijem), najniže ili prvo nebo. (Da su ta tri neba predstavljena ovim šatorom može se videti u Nebeskim Tajnama, br. 3478, 9457, 9481, 9485; ali ono što je posebno označeno tremom (portom), i sve stvari koje se odnose na to, može se videti, br. 9741-9775.)

[5] *Kako je porta (trijem) predstavljala najniže nebo, a odatle i spoljašnje od crkve, Reči i bogopoštovanja: A što preteče, neka jede Aron i sinovi njegovi; neka se jede bez kvasca na svetom mjestu; u trijemu Šatora od sastanka neka jedu. Sveštenik koji prinese žrtvu za grijeh neka je jede; na svetom mjestu neka se jede, u trijemu od Šatora od sastanka. (Lev. 6:16, 26). "Jedenje u tremu" ove posvećene stvari značilo je prisvajanje sebi dobara Crkve, koja su bila označena prinosima hrane i ovakvih žrtvi; i svako primanje svetih stvari je ostvareno poslednjim stvarima, jer osim preko poslednjih stvari, ne može biti primanja unutarnjih svetih stvari.*

[6] *Ali tremovi crkve su na taj način opisani u Prvoj knjizi kraljevima: I bijaše trijem pred crkvom dvadeset lakata dug, prema širini doma, a deset lakata širok pred domom. Potom načini trijem unutrašnji od tri reda tesanoga kamena i jednoga reda drveta kedrova strugana. (1 Carevima 6:3,*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

36). Hram (u tekstu: crkva) je na sličan način predstavljao nebo i crkvu; Najsvetije mesto, gde je bio kovčeg, predstavlja najviše ili treće nebo, takođe i crkvu, s onima koji su u najvišem nebu, što se zove nebeska crkva; Hram (crkva), izvan najsvetijeg mesta predstavljao je srednje ili drugo nebo, a takođe i crkvu s onima koji su u sredini, koja se zove unutarinja duhovna crkva; unutarnji je trem predstavljao najniže ili prvo nebo, takođe crkvu s onima koji su na poslednjem mestu, što se zove unutarnje-prirodna crkva; dok je spoljašnji trem predstavljao ulaz u nebo.

[7] I kao što je hram (crkva) u najvišem smislu značio Gospoda koji se odnosi na Božansko Ljudsko, a tako isto se odnosi na Božansku istinu, odatle hram takođe označava Božansku istinu koja proizilazi od Gospoda, a time i iz Reči, jer to je Božanska Istina u crkvi. Da je Gospodnje Božansko Ljudsko označeno hramom (crkvom) vidljivo je iz Gospodnjih reči gde On kaže: *razvalite ovu crkvu, i za tri dana ću je podignuti.*; *A on govoraše za crkvu tijela svojega.* (Jovan 2:18-23). Da "hram" označava crkvu vidljivo je iz ovih Gospodnjih reči: *I izišavši Isus išaše od crkve, i pristupiše k njemu učenici njegovi da mu pokažu građevinu crkvenu. A Isus reče im: ne vidite li sve ovo? Zaista vam kažem: neće ostati ovdje ni kamen na kamenu koji se neće razmetnuti.* (Mat. 24:1, 2; Luka 21:5-7). Te reči znače da svaka Božanska istina, dakle sve od crkve, ima da nestane; jer se ovde bavimo krajem crkve, koji se zove ispunjenje vremena.

[8] Izgrađena su dva trema, unutarnji i spoljašnji, a tu su i male *klijeti*, *basamaci* i mnoge druge stvari, iz njihovog opisa u Ezekiju: *Potom me uvede u spoljašnji trijem, i gle, bijahu klijeti i pod načinjen svuda unaokolo u trijemu, trideset klijeti na podu. A taj pod pokraj vrata prema dužini vrata bijaše niži pod. Potom izmjeri širinu od lica donjih vrata do lica unutrašnjega trijema spolja, i bješe sto lakata k istoku i sjeveru. I vrata koja*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

bjehu k sjeveru na trijemu spoljašnjem izmjeri u dužinu i u širinu; I bijahu tri klijeti tamo i tri amo, i dovratnici im i trijemovi bijahu iste mjere kao u prvijeh vrata; pedeset lakata bijaše u dužinu a u širinu dvadeset i pet lakata; I prozori im i trijemovi i palme bijahu na mjeru kao na vratima koja gledaju na istok, i idaše se k njima uz sedam basamaka, i trijemovi bijahu pred njima. (Jezek. 40:17-22, 31, 34, u nizu.; 42:1-14). A o unutarnjem tremu je rečeno isto: I vrata od unutrašnjega trijema bijahu prema vratima sjevernijem i istočnijem, i izmjeri od vrata do vrata, i bješe sto lakata. Poslije me odvede k jugu, i gle, bjehu vrata prema jugu; i izmjeri im dovratnike i trijemove, i bješe ista mjera. I bijahu prozori na njima i na trijemovima njihovijem unaokolo kao oni prozori; pedeset lakata bijaše u dužinu i dvadeset i pet lakata u širinu. I idaše se k njima uza sedam basamaka, i trijemovi bijahu pred njima, i palme jedna otuda a jedna odovuda po dovratnicima. I vrata od unutrašnjega trijema bijahu prema jugu; i izmjeri od vrata do vrata k jugu, i bješe sto lakata. Tada me uvede u unutrašnji trijem južnijem vratima; i izmjeri južna vrata, i bješe ista mjera. I klijeti njihove i dovratnici i trijemovi bijahu iste mjere, i prozori na njima i na trijemovima unaokolo; pedeset lakata bijaše u dužinu i dvadeset i pet lakata u širinu. I trijemovi bijahu unaokolo, dvadeset i pet lakata u dužinu i pet lakata u širinu. I trijemovi im bijahu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima, i uz osam basamaka idaše se k njima. I spolja pred vratima unutrašnjim bjehu klijeti za pjevače u unutrašnjem trijemu; jedne bjehu uz vrata sjeverna i gledahu prema jugu a druge bjehu uz istočna vrata i gledahu prema sjeveru. A kod Jeremije: I pročitava Varuh iz knjige riječi Jeremijine u domu Gospodnjem, u klijeti Gemarije sina Safanova pisara, u gornjem trijemu kod novijeh vrata doma Gospodnjega pred svijem narodom. (Jer. 36:10). Kod proroka Jezekilja u poglavljima 40 - 48 se razmatraju novi grad, novi hram i nova zemlja, što označava Novu Crkvu koju je Gospod trebalo

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

da uspostavi; a i "klijeti," "basamaci," i ostalo, označavaju stvari koje pripadaju crkvi, njenom nauku i bogopoštovanju; i njihove dimenzije označavaju njihove osobine (kao što je rečeno i prikazano u gornjem tekstu). Ali ovo nije mesto za objašnjavanje onoga, što je označeno pojedinostima; Recimo ovde samo da "tremovi" označavaju spoljašnje stvari neba i crkve, a otuda i spoljašnje iz Reči i bogopoštovanja. Da je spoljašnje od njih označeno "tremovima" vidljivo je samo iz toga što "hram" uopšteno označava nebo i crkvu. Dakle, možemo uočiti podelu značenja hrama prema njemu samom i još dve stvari povezane sa njim. Naime, respektivno: trem, hram i najsvetije mesto- označavaju tri neba prema njihovim stupnjevima. (Od kakve su prirode tri neba prema njihovim stupnjevima, pogledajte u radu "Nebo i Pakao", br. 29-40.)

[9] Da "crkva i trijemovi" označavaju nebo i crkvu, se može više videti iz ovih reči u Jezekilju: *I utvara koju vidjeh bijaše kao utvara koju vidjeh kad dođoh da zatrem grad: bješe utvara kao ona koju vidjeh na rijeci Hevaru; i padoh na lice svoje. A slava Gospodnja uđe u dom na vrata koja gledaju na istok. I podiže me duh i odvede me u unutrašnji trijem; i gle, dom bijaše pun slave Gospodnje. I čuh gdje mi progovori iz doma, i čovjek stajaše kod mene. I reče mi: sine čovječji, ovo je mjesto prijestola mojega i mjesto stopa nogu mojih, gdje ću nastavati usred sinova Izrailjevijeh dovijeka; i dom Izrailjev neće više skvrniti svetoga imena mojega, ni oni ni carevi njihovi kurvarstvom svojim i mrtvijem tjelesima careva svojih na visinama svojim.* (Jezek. 43:4-7). Da ovi "trijemovi" označavaju najniže nebo ili spoljašnju crkvu, može se videti iz rečenog da "odvede me u unutrašnji trijem; i gle, dom bijaše pun slave Gospodnje," "slava Gospodnja" označava Božansku istinu koja čini nebo i crkvu; posle toga, da je ta kuća bila "mjesto prijestola Gospodnjega i mjesto stopa nogu njegovih, gdje će nastavati usred sinova Izrailjevijeh

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

dovijeka." Da "prijesto Gospodnji (Jehovin)" označava nebo može se videti u prethodnom tekstu (br. 253, 297, 343, 460, 462, 477, 482); a da "mjesto stopa nogu njegovih" označava crkvu, vidi takođe gore (br. 606); "sinovi Izrailja" znači, dakle, sve koji su iz Gospodnje crkve, a "gdje će nastaviti usred sinova Izrailjevijeh dovijeka" označava neprestanu prisutnost Gospoda u njima.

[10] Na istom mestu: *A heruvimi stajahu s desne strane doma kad uđe čovjek, i oblak napuni unutrašnji trijem. I slava Gospodnja podiže se s heruvima na prag od doma, i napuni se dom oblaka, a trijem se napuni svjetlosti slave Gospodnje. I lupu krila u heruvima čujaše se do spoljašnjega trijema kao glas Boga svemogućega kad govori. (Jezek. 10:3, 4, 5).* "Heruvimi" koje je video prorok predstavljali su Gospoda u odnosu na providenje i stražare da mu se ne može prići osim kroz dobro ljubavi; dakle, "Heruvimi" označavaju viša nebesa, očigledno - najviše nebo, jer se pomenuti čuvar tamo nalazi (vidi br. 277, 313, 322, 362, 370, 462); stoga "oblak napuni unutrašnji trijem" označava nebo i crkvu; "unutarnji trijem", koji je oblak takođe napunio, označava najniže nebo; i "spoljašnji trijem", koji je prostrt sve dok se može čuti glas krila heruvima, označava ulazak u nebo, što je specifično u prirodnom svetu, a potom i u svetu duhova. Jer kroz crkvu na svetu, a potom kroz svet duhova, čovek ulazi u nebo. (A o tome šta je to svet duhova, vidi u delu Nebo i Pakao, br. 421-431 sek.) A izrazi "oblak" i "svjetlosti slave Gospodnje" označavaju Božansku istinu koja proizlazi iz Gospoda.

[11] Iz ovoga se sada vidi ono što označavaju "trijemovi" u sledećim odlomcima. U Davidu: *Blago onome koga izbiraš i primaš, da živi u dvoru tvom! Nasitićemo se dobrom doma tvojega, svetinjom crkve tvoje. (Ps. 65:4).* To znači da će oni koji su u milosrđu ili u duhovnoj ljubavi, živjeti na nebu i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

biće u inteligenciji i mudrosti od Božanske istine i Božanskog dobra; "izabrani" (ili onaj koga Ti izabereš) označava one koji su ljubavi prema bližnjemu ili u milosrđu; "primanje" označava duhovnu privrženost ili ljubav, jer je čovek u toj ljubavi ili privrženosti, sada s Gospodom, jer se svako približava Njemu pomoću te ljubavi; "živjeti u dvorovima" znači živjeti na nebu, "nastanjivati" znači živjeti, a "dvorovi" znače nebo; "nasititi se dobrom doma" označava biti u mudrosti od Božanskog dobra; i "biti zadovoljan svetinjom crkve" označava biti u inteligenciji od Božanske istine, i od obe stvari uživati nebesku radost; "Božji dom" označava nebo i crkvu u odnosu na Božansko dobro, a nebeski "hram" i crkva - u odnosu na Božansku istinu a "svetost" se temelji na duhovnom dobru, koje je istina.

[12] Na istom mestu: *Jer je bolje jedan dan u dvorima tvojim od hiljade. Volim biti na pragu doma Božijega nego živjeti u šatorima bezbožničkim.* (Ps. 84:10). "Dvorovi" ovde označavaju prvo ili najniže nebo, kroz koje se ulazi u viša nebesa; stoga se dodaje, *"Volim biti na pragu doma Božijega."* Na istom mestu: *Dajte Gospodu slavu prema imenu njegovu. Nosite dare i idite u dvore njegove.* (Ps. 96:8). Na istom mestu: *Hvalite ime Gospodnje, hvalite, sluge Gospodnje, Koji stojite u domu Gospodnjem; u dvorima doma Boga našega.* (Ps. 135:1, 2). Na istom mestu: *Kako su mili stanovi tvoji, Gospode nad silama! Gine duša moja želeći u dvore Gospodnje; srce moje i tijelo moje otima se k Bogu živome.* (Ps. 84:1, 2). Na istom mestu: *Ulazite na vrata njegova sa slavom, u dvore njegove s hvalom. Slavite ga, i blagosiljajte ime njegovo.* (Ps. 100:4). Na istom mestu: *Izvršiću obećanja svoja Gospodu pred svijem narodom njegovijem. U dvoru doma Gospodnjega, usred tebe, Jerusalime. Aliluja!* (Ps. 116:14, 18, 19). Na istom mestu: *Pravednik se zeleni kao finik, kao kedar na Livanu uzvišuje se. Koji su zasađeni u domu Gospodnjem, zelene se u dvorovima Boga našega;* (Ps. 92:12, 13). Da u ovim

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

odlomcima "dvori" znače nebo, posebno najniže nebo i crkvu, može se videti bez objašnjenja.

[13] Slično je i u sledećim odlomcima. U Isaiji: *Nego koji ga žanju, oni će ga jesti i hvaliti Gospoda, i koji ga beru oni će ga piti u trijemovima svetinje moje.* (Isa. 62:9). " *koji ga žanju oni će ga piti* " označava pouku o dobrima i istinama doktrine i crkve; " *oni će ga jesti i hvaliti Gospoda* " označava prisvajanje i bogopoštovanje Gospoda; " *i koji ga beru oni će ga piti u trijemovima svetinje moje* " označava uživanje božanske istine i posledičnu sreću na nebesima.

[14] Kod Joila: *Između trijema i oltara neka plaču sveštenici, sluge Gospodnje, i neka reku: prosti, Gospode, narodu svojemu, i ne daj našljedstva svojega pod sramotu, da njim obladaju narodi; zašto da reku u narodima: gdje im je Bog?* (Joilo 2:17);

"*Između trijema i oltara neka plaču*" označava žaljenje zbog propasti božanske istine i božanskog dobra u crkvi; jer "trijem" ima slično značenje kao "hram", odnosno crkva u odnosu na Božansku istinu, a "oltar" označava crkvu u odnosu na Božansko dobro; stoga "*između trijema i oltara*" označava brak dobra i istine, koji čini nebo i crkvu; a "*plakati*" označava žaljenje nad njihovim opustošenjem. "*Trijemovi*" i drugde u Reči označavaju poslednja mesta neba, takođe i spoljašnjost crkve, Reči i bogopoštovanja (kao u Is 1,12; Zah 3: 7). *Hebrejski tekst ima "*Gemariah*".

631. Jer je dato neznabošcima, označava da je izopačeno zlim životima i neistinama doktrine. To je vidljivo iz značenja "*neznabožaca (naroda)*" kao onih koji su u zlu u odnosu na život i odatle u neistinama u odnosu na doktrinu a u apstraktnom smislu su – u zlima života i neistinama doktrine.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

(Da su zlobe i neistine označene "*neznabošcima (narodima)*" vidi iznad, br. 175, 331, 625.) Spoljašnje od Reči i otuda i od crkve i bogopoštovanja izopačeno je zlom života i neistinom doktrine, jer spoljašnje iz Reči, koje se naziva bukvalnim smislom, napisano je prema pojavama u svetu, jer to je za decu i prostake, koji nemaju percepciju o bilo čemu suprotnom pojavnom, pa stoga, kako oni duhovno uzrastaju, tako se i uvode u dublji smisao reči, u kome se pojavljuje istina, i to unutarnja istina, a spoljašnja se odbacuje u skladu sa stepenom rasta, a na njeno mesto se ugrađuju unutarnje istine. To se može ilustrovati bezbrojnim primerima; kao, recimo, da bi trebalo da se molimo Bogu da nas ne uvede u iskušenje; ovo je rečeno, jer izgleda kao da nas Bog uvodi na taj način, a ipak Bog ne vodi nikoga u iskušenje; opet je rečeno da se Bog ljuti, kažnjava, baca u pakao, donosi zlo na zle i mnoge slične stvari, a ipak Bog nikada ne ljuti, nikada ne kažnjava ili baca u pakao, niti uopšte čini zlo bilo kome, ali sam zločinac to čini svojim sopstvenim zlom, jer zle kazne potiču iz ničeg drugog do - zla, i to sopstvenog. Ove su stvari ipak navedene u mnogim odlomcima u Reči. Kao još jedan primer, rečeno je da: *A vi se ne zovite ravi; jer je u vas jedan ravi Hristos, a vi ste svi braća. I ocem ne zovite nikoga na zemlji; jer je u vas jedan otac koji je na nebesima. Niti se zovite učitelji; jer je u vas jedan učitelj Hristos.* (Mat. 23:8-10). Ipak, oni bi trebalo da budu tako nazivani; ali to je rečeno, jer "Otac" znači Gospod koji nas ponovo stvara i obnavlja nas, i zato što samo On, i niko drugi sem njega, zaista ne uči i poučava; tako da kad čovek ima duhovnu ideju, on će jedino o samom o Gospodu razmišljati kao o Ocu i Učitelju; ali to je obrnuto kad čovek ima prirodnu ideju. Štaviše, u duhovnom svetu ili na nebu, niko ne poznaje drugog oca, učitelja ili gospodara osim Gospoda, jer je od njega duhovni život. Tako je i u drugim primerima.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[2] Iz toga se može videti da je spoljašnji deo Reči, a odatle i spoljašnja strana Crkve i bogopoštovanja, sastavljena od bukvalno shvaćenih istina, koje oni, koji su u zlu, u životu primjenjuju zarad ličnih, sopstvenih ljubavi i principa koji su otuda umišljeni. Zato se kaže da je "*porta*", koji označava spoljašnje iz Reči, "*dana neznabošcima (narodima)*," a naknadno da "*i grad sveti gaziće četrdeset i dva mjeseca*." To se događa na kraju crkve, kada su ljudi toliko svetovni, prirodni i telesni da nisu u mogućnosti da vide unutarnje istine, koje se nazivaju duhovne istine; i iz toga proizlazi da su tada potpuno izopačili spoljašnje iz Reči, što je bukvalni smisao. Takvo krivotvorenje smisla reči iz Pisma dogodilo se takođe sa Jevrejima na kraju njihove Crkve, što je u duhovnom smislu označeno sa: *A vojnici kad razapeše Isusa uzeše njegove haljine i načiniše četiri dijela, svakome vojniku po dijel, i dolamu; a dolama ne bješe šivena nego izatkana sva s vrha do dna. Onda rekoše među sobom: da je ne deremo, nego da bacamo kocke za nju kome će dopasti. Da se zbude pismo koje govori: razdijeliše haljine moje među sobom, a za dolamu svoju baciše kocke. Vojnici dakle tako učiniše.* (Jovan 19:23, 24), što znači da su oni koji bejahu iz crkve izvitoperili sve stvari iz Reči u odnosu na bukvalni smisao teksta, ali ne i Reč u odnosu na duhovno značenje, jer za ovaj smisao nisu znali. (Da je to ono što to znači u duhovnom smislu može se videti u prethodnom tekstu, br. 64). Slično se dešava i u crkvi danas, jer je ovo njen kraj; danas se Reč ne interpretira u skladu s duhovnim istinama, već prema pojavnom smislu pisma, koje se primenjuje kako bi se potvrdili životno zlo i neistine doktrine; a budući da su unutarnje istine, koje su duhovne istine, nepoznate i nisu primljene, sledi da smisao teksta Reči prožimaju zla volja i neistinite misli iz nje. Ovo je, zato, ono na šta se misli pod: "*porta je dana neznabošcima*."

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

632. "*I grad sveti gaziće četrdeset i dva mjeseca*", označava da će uništiti svu doktrinu dobra i istine iz Reči. To je vidljivo iz značenja "*svetog grada*" kao doktrine istine i dobra iz Reči; u bukvalnom smislu "sveto mesto" označava Jerusalim, koji se u Reči ovde i tamo naziva "*svetim gradom*"; ali "*Jerusalim*" znači crkvu, a "*grad*" je učenje crkve; da "*grad*" [civitas ili urbs] označava doktrinu, vidi u prethodnom tekstu (br 223); zato "*sveti grad*" označava nauk Božanske istine, jer je Božanska istina ono što se naziva "sveto" u Reči (br. 204). To se očituje i iz značenja "*gaženja*" kao uništavanja, i to očigledno pomoću stvari koje su čulne i prirodne, a time i zbog obmana, koje se nazivaju zabludama čula, od kojih, ako nisu objašnjene, izviru sve same neistine; takve se stvari označavaju "*gaženjem*," jer se gaženje vrši podnožjem stopala, a "podnožje stopala" označava spoljašnje čulne stvari čovjeka a "*stopala*" njegove prirodne stvari. Da je ovo značenje "*podnožja*" i "*stopala*" iz korespondencije, vidi u prethodnom tekstu (br. 65, 606, te u radu Nebo i pakao, br. 96).

[2] Rečeno je da "*I grad sveti gaziće četrdeset i dva mjeseca*," jer ovo sledi nakon reči, " A portu što je izvan crkve, izbaci napolje," a "*porta*" označava spoljašnje od Reči, crkve i bogopoštovanja, a spoljašnje od Reči je ono što je izopačeno, a time i iskvareno i izopačeno, od strane neznabožaca, tj. od onih koji su u zlu i neistinama. Jer, kao što je rečeno u prethodnom članku, spoljašnje od Reči, koje se naziva bukvalnim smislom, za decu je i prostake, pa je stoga napisan prema pojavnom, a time i za one koji su čulni i prirodni ; jer mala deca su prvo čulna, posle toga su prirodna, a, kako odrastaju, postaju duhovna. Ali kad čovek ne postane duhovan, kao što je slučaj sa svima koji žive u zlu, on tada ne shvata Reč duhovno, već samo prirodno i senzualno, a onaj koji tako razume Reč izopačuje je i objašnjava je u skladu sa neistinama svoje religije i u skladu sa zlom svog života. Zato se kaže da

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"gaziće ga." Štaviše, oni, koji poriču i preziru nebeske i crkvene istine, pojavljuju se u duhovnom svetu da ih izgaze, a to, kao što je gore rečeno, jer čovekovo spoljno čulno korespondira sa podnožjem stopala, koje je ono što gazi. Kaže se da to čini spoljašnje čulno čoveka, ali je u pitanju čulno samo onih koji nisu ništa drugo do čulni i kao da poriču istine neba i crkve, a koji, takođe, ne veruju ni u šta drugo, osim onoga što mogu videti svojim očima i dodirnuti svojim rukama.

[3] "Izgaziti" takođe je predočeno u sledećim odlomcima. Kod Luke: *I pašće od oštrica mača, i odvešće se u ropstvo po svijem narodima; i Jerusalim će gaziti neznabošci dok se ne izvrše vremena neznabožaca.* (Luka 21:24). Ovo ima slično značenje kao i pasus u Apokalipsi ovdje objašnjen, da "jer je [porta] dana neznabošcima; i grad sveti gaziće četrdeset i dva mjeseca;" jer "i pašće od oštrica mača" označava da će ih uništiti obmane; "odvešće se u ropstvo po svijem narodima" označava da će dobra i istine crkve postati plen zlima; "Jerusalim će gaziti" označava uništenje crkve u odnosu na doktrinu; jer "Jerusalim" označava crkvu u odnosu na doktrinu; "Jerusalim će gaziti neznabošci" označava potpuno uništenje crkve od strane životnih zala i obmanjujućih učenja; "dok se ne izvrše vremena neznabožaca" označava vreme tokom koga se ispoljava zlo (vidi u prethodnom tekstu, br. 624); ovo ispunjavanje označava i izraz "četrdeset i dva mjeseca". Isto to, što je već rečeno u Apokalipsi, rekao je i Gospod o vremenu koje će se zbiti neposredno pre Poslednjeg suda.

[4] Kod Jezekilja: *Malo li vam je što pasete na dobroj paši, nego ostatak pašę svoje gazite nogama svojim? i što pijete bistru vodu, nego ostatak mutite nogama svojim? A moje ovce pasu što vi nogama svojim izgazite, i piju što vi zamutite nogama svojim.* (Jezek. 34:18, 19). "Dobra paša" označava sve ono što hrani ljudsko duhovno, a to su, očigledno - Reč i znanja

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

o istini i dobru od nje; "*što pasete na dobroj paši, nego ostatak paše svoje gazite nogama svojim*" znači da se u toj meri udalji od toga da se više ne pojavljuje, i na taj način - uništi do nestanka, a to se postiže razmišljanjima iz telesno-čulnog, i od strane prirodnog čoveka odvojenog od duhovnog. To je dakle ono što se podrazumeva "*nogama svojim izgazite;*" "*zmutite vodu*" označava: istine oskrvrnute neistinama, jer "*vode*" znače istine, a "*piti od toga*" označava učenje i primanje; "*ostatak mutite nogama svojim*" označava da uprkos tome dovede u zbrku (razmišljanjem koje potiče od od prirodnog čoveka) istine koje nisu oskrnavljene obmanama, "*stopalima*", koja označavaju prirodne stvari u čoveku. Jer ovo se označava sa "*A moje ovce pasu što vi nogama svojim izgazite, i piju što vi zmutite nogama svojim,*".

[5] Kod Danila: *I vidjeh ga gdje dođe do ovna, i razgnjeviv se na nj udari ovna, te mu slomi oba roga i ne bješe sile u ovnu da mu odoli, nego ga obori na zemlju i pogazi ga, i ne bješe nikoga da izbavi ovna od njega. I iz jednoga njih izide jedan rog malen i naraste vrlo velik prema jugu i istoku prema krasnoj zemlji. I naraste dori do vojske nebeske, i obori na zemlju neke od vojske i od zvijezda, i pogazi ih.* (Dan. 8:7, 9, 10). Ovde "*ovan*" označava veru odvojenu od milosrđa, a "*rog*" označava veru povezanu s milosrđem, a tako i - milosrđe, isto kao i "*ovnovi i ovce*" u Mateju 25: 31-46; "*izide jedan rog malen i naraste vrlo velik*" označava opravdanje samo verom; "*vojske nebeske*" označava sve istine i dobra neba i crkve, a "*zvezde*" označavaju znanja dobra i istine; stoga "*slomiti rog*", a takođe i "*vojsku nebesku*" označava potpuno uništenje ljubavi, a time i svih istina i dobara neba i crkve, a to je telesno-čulno; jer oni koji su u veri odvojeni od ljubavi, tj. koji veruju da su spašeni jedino verom, bez obzira na njihov život, postaju telesno-čulni i posledično su u neistinama u odnosu na sve stvari iz Reči i crkve ; jer oni imaju percepciju Reči samo u bukvalnom smislu, ne vide ništa unutra u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

njemu; i čak ako govore istine iz Reči, ipak ih lažno shvataju; zato je to ono što označava *"I naraste dori do vojske nebeske, i obori na zemlju neke od vojske i od zvijezda, i pogazi ih."* Da je dobrotvorna ljubav prema bližnjemu, to jest, životno dobro, na sličan način uništena, misli se sa *"I naraste ovan dori do vojske nebeske, i obori na zemlju;"* jer oni koji su u veri odvojeni od ljubavi milosrđa (tj. *"ovna"*), čine veru esencijalnom, a ljubav milosrđa nebitnom, pa stoga žive za telo i svet, i sami se brinu jedino o sebi, a ne i o bližnjima; a oni, koji to čine, bacaju milostinju (što znači *"ovan"*) na zemlju i gaze je.

[6] Kod Luke: *Iziđe sijač da sije sjeme svoje; i kad sijaše, jedno pade kraj puta, i pogazi se, i ptice nebeske pozobaše ga,* (Luka 8:5). *"Seme"* označava Božansku istinu ili istinu Reči; *"jedno pade kraj puta, i pogazi se"* označava da ih prima samo telesno-čulno, a ne i unutarne; Jer ono što se prima u duhu i u srcu označava se kao *"seme koje je palo na plodnu zemlju."* *"I ptice nebeske pozobaše ga"* označavaju neistine, jer sva zla i neistine iz njih potiču iz telesno-čulnog, dakle, osim ako čovek ne postane duhovan i ne krene da misli iz duhovnog - on misli samo o neistinama koje potiču od od zla. (Šta je telesno-čulno i kakvi su čulni ljudi, vidi u Novom Jerusalimu i njegovom nebeskom učenju, br. 50, takođe gore, br 342, 543, 550, 552, 554, 556, 559, 563, 569, 570, 580.)

[7] U Isaiji: *Sada ću vam kazati što ću učiniti vinogradu svojemu. Oboriću mu ogradu, neka opusti; razvaliću mu zid neka se pogazi;* (Isa. 5:5). *"Vinograd"* ovde označava Božiju crkvu, koja se zove duhovna crkva; *"oboriti ogradu i sručiti zid"* znači krivotvoriti i time uništiti istine koje brane crkvu; *"ograda i zid oko vinograda"* imaju slično značenje kao i *"zid i bedemi oko Jerusalima;"* izraz *"pojesti i gaziti vinograd"* označava da se

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

opustoši crkva, tako da istina i dobro ne mogu iz nje proisticati i tako se uništi.

[8] Kod Jeremije: *Pastiri mnogi pokvariće moj vinograd, potlačiće dio moj, mili dio moj obratiće u голу pustoš.* (Jer. 12:10). I ovde, "vinograd", poput "polja", označava crkvu Gospodnju; "uništiti", "izgaziti" i "obraditi u голу pustoš" znači tako je uništiti da ništa od dobara i istina crkve više ne ostaje. U Isaiji: *Zamalo naslijedi narod svetosti tvoje; neprijatelji naši pogaziše svetinju tvoju.* (Isa. 63:18). "Neprijatelji" označavaju zla života; "pogaziti svetinju" znači uništiti istine doktrine iz Reči, a to takođe pomoću telesno-čulnog, jer svi koji su u zlu života su istovremeno i telesno-čulni.

[9] Kod Davida: *Neka goni neprijatelj dušu moju, i neka je stigne, i pogazi na zemlju život moj i slavu moju u prah obrati.* (Ps. 7:5). I ovde, "neprijatelj" označava zlo, uopšteno đavola, koji je pakao, iz koga dolazi zlo; i "i pogazi na zemlju životu i slavu moju u prah obrati" znači uništiti pomoću telesno-čulnog sve istine neba i crkve; jer one predstavljaju duhovni život i označene su "slavom"; "prašina" se takođe temelji na telesno-čulnom, a to je takođe označeno sa "na trbuhu da se vučeš i prah da jedeš", kao što se u Reči govori o zmiji.

[10] "Gaženje" ima slično značenje u sledećim odlomcima... Kod Isaije: *Na narod licemjerni poslaću ga, i zapovjediću mu za narod na koji se gnjevim, da plijeni i otima, i da ga izgazi kao blato na ulicama.* (Isa. 10:6). Kod Miheja: *Neprijateljica će moja vidjeti, i sram će je pokriti, koja mi govori: gdje je Gospod Bog tvoj? oči će je moje vidjeti; sada će se ona pogaziti kao blato na ulicama.* (Mih. 7:10). Kod Zaharije: *I oni će biti kao junaci, gaziće u boju kao blato po ulicama, i biće se, jer je Gospod s njima, i koji jašu na konjma osramotiće se.* (Zah. 10:5). Kod Malahije: *I izgazićete** bezbožnike,*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

jer će oni biti pepeo pod vašim nogama u dan kad ja učinim, veli Gospod nad vojskama. (Mal. 4:3). Kod Isaije: *Nogama će se izgaziti gizdavi vijenac, pijanice Jefremove.* (Isa. 28:3). Na istom mestu: *I izgazih narode u gnjevu svom, i opojih ih jarošću svojom, i prolih na zemlju krv njihovu.* (Isa. 63:6). Kod Davida: *S tobom ćemo izboosti neprijatelje svoje, i s imenom tvojim izgazićemo one koji ustaju na nas.* (Ps. 44:5). Na istom mestu: *Bogom smo jaki: on gazi neprijatelje naše.* (Ps. 60:12; 108:13). "Zgaziti" u ovim odlomcima takođe znači uništiti, što čine oni, koji su telesno-čulni, jer oni "gaze" sva nebesa i crkve, jer su u onome što je najniže, a njihove se misli ne mogu podići od strane Gospoda, jer su oni se sami spustili na zemlju i tamo ližu prašinu. Takvi su svi oni, koji poriču Božansko. Jer sva zla koja, čovek ima od rođenja, imaju svoje sedište u njegovom prirodnom i telesno-čulnom; dakle, osim ako se ne trudi da ga Gospod uzdigne od njih, što se postiže božanskim sredstvima, koja su istine i dobra od vere i ljubavi, ili istine i dobra od doktrine i života, on ostaje u svojim zlima, koja su implementirana u njegovo prirodno i telesno-čulno. Tada on gazi nebeske i duhovne stvari koje pripadaju nebu i crkvi.

[11] "*Zgaziti lava, aspidu, zmiju i škorpione*" znači ne samo uništiti zla i neistine koje su označene ovim, već i ne biti povređen od njih, što je označeno kod Davida: *Na lava i na aspidu nastupaćeš i gazićeš lavića i zmaja.* (Ps. 91:13). Kod Luke: *Evo vam dajem vlast da stojete na zmije i na škorpije i na svaku silu neprijateljsku, i ništa vam neće nauditi.* (Luka 10:19). To je tako rečeno u Reči, jer oni koji su u paklu, pojavljuju se pred očima dobrih duhova i anđela ponekad u oblicima raznih zveri i zmijskih, prema vrsti zla i obmana odakle su oni; same njihove misli, kada izađu iz namere njihove volje, prezentuju takva pojavljivanja. Izdisanje njihovih zala i neistina neprekidno dišu kroz zemlje koje su iznad tih paklova, ili kojima su

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

paklovi prekriveni; tako da je hodanje na takvim mestima opasno onima koji su samo prirodni, a još više onima koji su čulno-senzualni; jer odande dolazi izdisaj, a zaraza utiče na one koji idu tamo. Ali oni, kojima je Gospod vođa, sigurno mogu gaziti na tu zemlju bez infekcije ili zaraze, jer je unutarnje, koje je u njihovom umu, tj. njihove misli i ljubavi, uzdignuto od Gospoda iznad njihovog tjelesno-senzualnog, što odgovara podnožju stopala. Ovo jasno pokazuje na šta se, u strogom smislu, misli pod "*stajete na zmije i na skorpije i na svaku silu neprijateljsku, i ništa vam neće nauditi*", i zašto je tako rečeno u Reči. A ono, što je označeno "*lavom*" i "*zmijama i škorpionima*", je rečeno i prikazano i drugde.* Hebrejski tekst ima "*ti*," takođe nađeno u NT 9479. **Hebrejski tekst ima "*drhtaćeš*."

633. *Četrdeset i dva meseca* označava vreme koje se proteže sve do kraja stare crkve i do početka nove. To je vidljivo iz značenja "*mjeseci*", kao stanja, u ovom slučaju - stanja crkve; Jer "*vremena*", bez obzira na to jesu li sati ili dani, meseci ili godine ili doba, označavaju stanja i takva stanja su označena brojevima prema kojima se određuju ta vremena, kao što je ovde broj "*četrdeset i dva*" (da je to tako, vidi u prethodnom tekstu, br. 571, 610). To se očituje i iz značenja "*četrdeset i dvije*" kao početak kraja bivše crkve i početka nove; to je značenje tog broja, jer to znači šest sedmica, a "*šest sedmica*" ima slično značenje kao "*šest dana*" sedmice, naime, stanje borbe i rada, a time i kraj - kada je crkva potpuno devastirana, ili kada se koristi zlom; i "*sedma sedmica*", koji potom sledi, označava početak Nove Crkve; jer broj "*četrdeset i dva*" proizlazi iz množenja brojeva šest puta sedam, a poznato je da je proizvod šest puta sedam jednak broju četrdeset dva. Kako "*četrdeset dva*" ima slično značenje kao "*šest sedmica*", a "*šest sedmica*", opet, znači nešto slično poput "*šest dana*" od jedne sedmice, to jest stanje

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

borbe i rada, kao što je rečeno, i takođe - ispunjeno stanje, što je ovde puna konzumacija dobra i istine, tj. puna odgovornost crkve.

[2] U Reči se spominje ponekad i broj "četrdeset", ponekad dana, ponekad meseci, ponekad i godina, a taj broj označava ili punu odgovornost Crkve ili potpuno iskušenje. Da je ovo stanje označeno brojevima "četrdeset" i "četrdeset dva", vidljivo je iz sljedećih odlomaka. U Jezekilju: *Neće prelaziti preko nje nogom svojom čovjek, niti će živinče nogom svojom prelaziti preko nje, i neće se živjeti u njoj četrdeset godina. I učiniću od zemlje Misirske pustoš među zemljama opustošenim, i gradovi će njezini među pustijem gradovima biti pustoš četrdeset godina, i rasijaću Misirce među narode i razasuću ih po zemljama. Jer ovako veli Gospod Gospod: poslije četrdeset godina skupiću Misirce iz naroda u koje budu rasijani. I povraćiću roblje Misirsko, i dovešću ih opet u zemlju Patros, na postojbinu njihovu, i ondje će biti malo carstvo.* (Jezek. 29:11-14). "Egipat (Misir)" označava crkvu u odnosu na stvarna znanja [scientifica] na kojima se temelji doktrina. Istinsko znanje u to doba bile su spoznaje o korespondencijama i predstavama na kojima se temeljila nauka njihove crkve. No, budući da su Egipćani pretvorili ta znanja u magiju, a time i izopačili crkvu, posleđično se opisuje se njegova devastacija, što označava "četrdeset godina"; ovo je, dakle, značenje od "učiniću od zemlje Misirske pustoš među zemljama opustošenim, i gradovi će njezini među pustijem gradovima biti pustoš četrdeset godina" Rečenica "rasijaću Misirce među narode i razasuću ih po zemljama" označava da će zla i neistine totalno okupirati tu crkvu i izopačiti sva njena znanja [scientifica]. To jasno pokazuje da "četrdeset godina" označava stanje pune devastiranosti Crkve, ili čak njenog svršetka, kada više nema dobra ili istine. No, početak Nove Crkve, što znači "poslije četrdeset godina", označava se sledećim rečima: "poslije četrdeset godina skupiću Misirce iz naroda u koje

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

budu rasijani. I povratiću roblje Misirsko, i dovešću ih opet u zemlju Patros, na postojbinu njihovu."

[3] U istom proročanstvu: *A kad ih navršiš, onda lezi na desnu stranu svoju, i nosi bezakonje doma Judina četrdeset dana; po jedan dan dajem ti za godinu. I okreni lice svoje prema opkoljenom Jerusalimu zagalivši mišicu svoju, i prorokuj protiv njega. Jer će im nestati hljeba i vode da će se čuditi među sobom i sasušiće se od bezakonja svojega.* (Jezek. 4:6, 7, 17); ima slično značenje. Cela devastacija crkve takođe je označena tim brojem; "Jerusalim" označava crkvu; "leći s desne strane" označava uznemiravanje crkve zlom i neistinama; "željeti hljeb i vodu" označava devastaciju koja se odnosi na dobro ljubavi i istinu doktrine; *"Biće opustišeni, čovjek i njegov brat, i za bezakonje otaca svojih čiljeće,"* ima slično značenje, jer *"čovjek i njegov brat"* znače istinu i ljubav, a *"čileti"* znači umreti.

[4] "Četrdeset dana" potopa ima slično značenje u Postanju: *Jer ću do sedam dana pustiti dažd na zemlju za četrdeset dana i četrdeset noći, i istrijebiću sa zemlje svako tijelo živo, koje sam stvorio. I udari dažd na zemlju za četrdeset dana i četrdeset noći. A poslije četrdeset dana otvori Noje prozor na kovčegu, koji bješe načinio;* (Post. 7:4, 12; 8:6, 12). "Potop" označava devastaciju stare ili najdrevnije crkve, a isto tako - poslednji sud onima koji su bili u toj crkvi; *"kiša (dažd) od četrdeset dana"* označava propast te crkve zbog neistina zla; ali početak Nove Crkve označava sušenje Zemlje posle tih četrdeset dana i njenog vaskrsenja; *"golub"* koji je poslat označava dobro milosrđa, koje je bilo suština te crkve. (A povodom ovih tema, videti "Nebeske Tajne", gde su one detaljno objašnjene.)

[5] Zakon kod Mojsija: *Do četrdeset udaraca neka zapovjedi da mu udare, ne više, da se ne bi poništio brat tvoj u tvojim očima, kad bi mu se udarilo*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

više udaraca. (Pon. Zak. 25:3); potiče iz ovakvog značenja broja "četrdeset". Punu kaznu kao i odgovornost opisuje broj "četrdeset", jer je kazna jednaka izvršenom zlu; a kako nakon kazne sledi reformacija, rečeno je da se ne sme udariti više udaraca, "da se ne bi poništio brat tvoj u tvojim očima"; jer "četrdeset" označava kraj zla, a isto tako i početak dobra, pa - početak dobra ili reformacija ne bi bila označena, ako bi ga šibali s više od četrdeset udaraca.

[6] Devastacija Crkve kod Jakovljevim sinova, koji su podneli četrdeset godina ropstva u Egiptu, označena je rečima koje je Jahve rekao Avramu: *Još reče Avram: eto meni nijesi dao poroda, pa će sluga rođen u kući mojoj biti moj našljednik.* (Pos. 15:13). "Četrsto" ima slično značenje kao "četrdeset", jednako kao što jedna "tisuća" ima slično značenje kao jedna "stotina", a jedna "stotina" kao "deset".

[7] Uništenje Crkve i potpuno iskušenje označeno je boravkom sinova Izraelovih četrdeset godina u pustinji, o čemu se govori u sledećim odlomcima: *A djeca vaša biće pastiri po pustinji četrdeset godina, i nosiće kar za preljube vaše, dokle ne ispropadaju tjelesa vaša u pustinji. Po broju dana, za koje uhodiste zemlju, četrdeset dana, na svaki dan po godinu, nosićete* grijehe svoje, četrdeset godina, i poznaćete da sam prekinuo s vama.* (Broj. 14:33, 34). *I razgnjevi se Gospod na Izrailja, i učini te se potucaše po pustinji četrdeset godina, dokle ne pomrije sav onaj naraštaj koji činjaše zlo pred Gospodom.* (Broj. 32:13). *Jer te je Gospod Bog tvoj blagoslovio u svakom poslu ruku tvojih; i zna put tvoj po ovoj velikoj pustinji, i ovo četrdeset godina bijaše s tobom Gospod Bog tvoj, i ništa ti nije nedostajalo.* (Pon. Zak. 2:7). *I opominji se svega puta kojim te je vodio Gospod Bog tvoj četrdeset godina po pustinji, da bi te namučio i iskušao, da se zna šta ti je u srcu, hoćeš li držati zapovijesti njegove ili nećeš. I mučio te*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

je, glađu te morio; ali te je opet hranio manom, za koju ti nijesi znao ni oci tvoji, da bi ti pokazao da čovjek ne živi o samom hljebu nego o svemu što izlazi iz usta Gospodnjih. Koji te je vodio preko one pustinje velike i strašne gdje žive zmiје vatrene i skorpije, gdje je suša a nema vode; koji ti je izveo vodu iz tvrdoga kamena; Koji te je hranio u pustinji manom, za koju ne znaše oci tvoji, da bi te namučio i iskušao te, i najposlije da bi ti dobro učinio. (Pon. Zak. 8:2, 3, 15, 16). Četrdeset godina srdih se na rod onaj, i rekoh: ovi ljudi tumaraju srcem, i ne znaju putova mojih; I zato se zakleh u gnjevu svom da neće ući u mir moj. (Ps. 95:9, 10). I ja vas izvedoh iz zemlje Misirske, i vodih vas po pustinji četrdeset godina da biste naslijedili zemlju Amorejsku. (Amos 2:10). Iz navedenog je jasno da "četrdeset godina" označava ne samo devastaciju Crkve s sinovima Izraelovim, nego i potpuno iskušenje; takođe "kraj onih godina" označava početak Nove Crkve. Propast Crkve opisana je ovim rečima: "A djeca vaša biće pastiri po pustinji četrdeset godina, i nosiće kar za preljube vaše, dokle ne ispropadaju tjelesa vaša u pustinji"; dakle sve dok nije propala cela ova generacija, koja je činila zlo u očima Jahvinim, "Četrdeset godina srdih se na rod onaj, i rekoh: ovi ljudi tumaraju srcem, i ne znaju putova mojih." A iskušenje koje se označava izrazom "četrdeset godina", opisuje se ovim rečima: " i ovo četrdeset godina bijaše s tobom Gospod Bog tvoj, i ništa ti nije nedostajalo.;" takođe i sa, "Gospod Bog tvoj četrdeset godina po pustinji, da bi te namučio i iskušao, ali te je opet hranio manom"; takođe i ovim, "Koji te je vodio preko one pustinje da bi te namučio i iskušao te, i najposlije da bi ti dobro učinio". Početak Nove Crkve, nakon četrdeset godina, opisan je njihovim uvođenjem u zemlju Hanansku, koje se dogodilo nakon ovih četrdeset godina; i to je takođe označeno ovim rečima, "najposlije da bi ti dobro učinio;" a isto tako i ovim, "i vodih vas po pustinji četrdeset godina da biste naslijedili zemlju Amorejsku".

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[8] Potpuno iskušenje je takođe označeno i sa: *I Mojsije uđe usred oblaka, i pope se na goru; i osta Mojsije na gori četrdeset dana i četrdeset noći. hljeba ne jedući ni vode pijući;* (Izl. 24:18; 34:28; Pon. Zak. 9:9, 11, 18, 25). Isto tako, Isus je bio u pustinji, iskušavan od đavola, i postio tamo četrdeset dana (Mat. 4:1, 2; Marko 1:13; Luka 4:1). Iz toga se može videti da broj "četrdeset" u Reči označava potpuno uništenje i izvršenje, tj. kada je sve dobro crkve devastirano a zlo je izvršeno; takođe da isti broj označava totalno iskušenje, a isto tako i uspostavljanje obnovljene crkve ili reformaciju. Iz ovoga se može saznati šta je označeno sa "grad sveti gaziće četrdeset i dva mjeseca", slično kao i sledeće u Apokalipsi: *I stadoh na pijesku morskome; i vidjeh zvijer gdje izlazi iz mora, koja imaše sedam glava, i rogova deset, i na rogovima njezinijem deset kruna, a na glavama njezinijem imena hulna. I dana joj biše usta koja govore velike stvari i huljenja, i dana joj bi oblast da čini četrdeset i dva mjeseca.* (Otkr. 13:1, 5). Neka niko, dakle, ne veruje da se sa "četrdeset i dva mjeseca" misli na mesece, ili da se ovde, i u onome što sledi docnije, misli na ma kakvo vreme označeno brojevima. *Latinski tekst ima "consummantur;" NT 9437 ima "consumta fuerit."

634. Stihovi 3, 4. *I daću dvojici svojijeh svjedoka, i proricaće hiljadu i dvjesta i šezdeset dana obučen u vreće.* 4. *Ovi su dvije masline i dva žiška što stoje pred gospodarom zemaljskijem.* 3. "I daću dvojici svojijeh svjedoka," označava dobro ljubavi i milosrđa, istinu doktrine i vere od Gospoda (br. 635); "proricaće hiljadu i dvjesta i šezdeset dana," označava da će podučavati i šta će se podučavati, sve do kraja stare crkve i početka nove (br. 636); "obučeni u vreće," označava da su užalosti zbog neprihvatanja Božanskog dobra i Božanske istine (br. 637). 4. "Ovi su dvije masline i dva žiška," označava nebesko dobro i duhovno dobro, ili dobro ljubavi i istinu tog

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

dobra (br. 638); "*što stoje pred gospodarom zemaljskijem*" označava koje Božanske stvari proizlaze iz Gospoda, a Njegove su na nebu i u crkvi (br. 639).

635. Stih 3. *I daću dvojici svojijeh svjedoka*, označava dobro ljubavi i milosrđa, istinu doktrine i vere, oba od Gospoda. To je vidljivo iz značenja "*svjedoka*" kao onih koji u srcu i veri priznaju Gospoda, Njegovo Božansko u Njegovom Ljudskom, Njegovo proističuće Božansko; jer to je ono što u suštini svedoči o poštovanju Gospoda, to jest, priznavanju, a od priznavanje sledi ispovedanje Njega. (U odnosu na značenje "*svjedoka*," vidi u prethodnom tekstu 10, 27, 228, 392.) "*Dva svjedoka*" ovde označavaju dobro ljubavi i milosrđa, istinu doktrine i veroispovesti, jer sledi da su "*dva svjedoka dvije masline i dva žiška*"; "*dvije masline*" označavaju dobro ljubavi prema Bogu i dobro ljubavi prema bližnjemu; i "*dva žiška*" označavaju istinu doktrine i istinu vere (o značenju ovih više uskoro).

[2] Ova dobra i istine označavaju "*svjedoci*", jer oni, to jest, svi koji su u njima, priznaju i ispovedaju Gospoda – svedoci. To stoga, jer je Božansko proističuće ono koje se zove Božansko dobro i Božanska istina, a odakle i je dobro ljubavi prema Bogu i dobro ljubavi prema bližnjemu, istina o doktrinama i istina vere su odande, a one - svedoče o Njemu; iz toga sledi da oni, koji su u njima, takođe svedoče o Gospodu, to jest, priznaju Ga i ispovedaju Ga. Jer Božansko je ono, koje svedoči o Božanskom, a ne čovek sam po sebi; Zato je Gospodnje u dobru ljubavi, i u Njegovoj istini doktrine, koji su u čoveku, i Gospodnje ono koje svedoči.

[3] Budući da je svako priznavanje i ispovedanje Gospoda, a prvenstveno priznavanje i ispovedanje Božanskog u Njegovom Ljudskom, od Gospoda samog, a kako "*svjedochenje*" označava priznavanje i ispovedanje toga, stoga

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"*svjedočiti*" znači priznavanje i ispovedanje u Gospodovim riječima, poštovanje Njega u sledećim odlomcima. U Jovanu: *Pregledajte pisma, jer vi mislite da imate u njima život vječni; i ona svjedoče za mene.* (Jovan 5:39). Sveto pismo ili Reč je božanska istina koja prolazi od Gospoda, a božansko proističuće je sam Gospod na nebu i u crkvi; pa kad se kaže da "*Pisma svjedoče za mene*" znači da sam Gospod svedoči o Sebi. U istom: *Ja sam koji svjedočim sam za sebe, i svjedoči za mene otac koji me posla.* (Jovan 8:18). Ovde se otvoreno izjavljuje da je sam Gospod ili Božansko u Njemu svedočanstvo o Njemu.

[4] U istom: *A kad dođe utješitelj, koga ću vam poslati od oca, Duh istine, koji od oca izlazi, on će svjedočiti za mene. A i vi ćete svjedočiti, jer ste od početka sa mnom.* (Jovan 15:26, 27). "*Duh istine,*" znači Božansko proističuće iz Gosšpoda, koji je Božanska istina. Na istom mestu: *Onda mu reče Pilat: daklem si ti car? Isus odgovori: ti govoriš da sam ja car. Ja sam za to rođen, i zato dođoh na svijet da svjedočim istinu. I svaki koji je od istine sluša glas moj.* (Jovan 18:37). "*Svjedočiti istinu*" označava da Bog uzrokuje Božansku istinu iz njega da svedoči za Njega; štaviše, ova Božanska istina označena je u reči "kralj". Ovi odlomci navode se da bi se osvestilo da "*svjedočiti*" znači priznavati i ispovedati Gospoda, i da je to od Njega; dakle "*svjedočiti*" znači dobro ljubavi i milosrđa, istinu doktrine i vere, budući da su od Gospoda i Njegovog u čovjeku.

636. *I proricaće hiljadu i dvjesta i šezdeset dana,* označava da će podučavati i šta će se učiti, sve do kraja stare crkve i početka nove. To je vidljivo iz značenja "*proricanja*", kao podučavanja (vidi u prethodnom tekstu, br. 624); ovde je označeno i - kako učiti i kako biti podučavan, jer se o tome govori, kada se govori o "*dvojici svjedoka*". Oni označavaju dobro ljubavi i milosrđa, istinu doktrine i vere. Jer ovi sadržaji u čoveku predstavljaju ono o čemu

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

on podučava druge, i ono o čemu sam uči; jer oni, koji su u dobrima ljubavi i u istinama doktrine podučavaju, a dobra ljubavi i istine doktrine su ono što ih uči. Očigledno je takođe iz značenja "*tisuću dvjesta i šezdeset dana*", kao stanju do kraja stare crkve i početka nove, jer "*tisuću dvjesto i šezdeset dana*" ima slično značenje kao "*tri i po*", jer "*tisuću dvjesto i šezdeset dana*" čine tri i po godine, računajući tri stotine i šezdeset dana kao jednu godinu, a "*tri i po*" označava kraj bivšeg stanja i početak novog, u ovom slučaju kraj bivše crkve i početak nove, jer ovde se to odnosi na poslednje vreme crkve. Da je ovo značenje tog broja, to se kaže u devetom stihu ovog poglavlja: *I gledaće neki od naroda i plemena i jezika i koljena tjelesa njihova tri dana i po, i neće dati da se njihova tjelesa metnu u grobove*; a nakon toga, u jedanaestom stihu: *I poslije tri dana i po duh života od Boga uđe u njih; i staše oba na nogama svojim, i strah veliki napade na one koji ih gledahu*. U ovim odlomcima "*tri i po dana*" označava kraj stare crkve, kad se više ništa od ljubavi ili istine o doktrinama ne prima; a takođe i početak nove Crkve kada će se ljubav i istina o doktrinama opet prihvatati. Kraj prethodne crkve je označen sa "*I kad svrše svjedočanstvo svoje, onda će zvijer što izlazi iz bezdana učiniti s njima rat, i pobijediće ih i ubiće ih.*", a početak nove crkve je označen sa "*I poslije tri dana i po duh života od Boga uđe u njih.*" Broj "hiljadu dvesta šezdeset" ima slično značenje kao "*tri i po*", jer u Reči "*doba*", "*godina*", "*mjeseci*", "*sedmice*", "*dani*" i "*sati*" imaju slično značenje. Ovi izrazi mogu da znače samo vremena po sebi, zatim i vremena uopšteno i posebno, ili pak vremena veća ili manja, a sva vremena - jednako označavaju stanja, jer veće ili manje vreme označeno brojevima ne menja značenje stvari (kao što je gore prikazano, 571, 633). Isti broj dana ima slično značenje u sljedećem poglavlju Apokalipse: *A žena uteče u pustinju gdje imaše mjesto pripravljeno od Boga, da se onamo hrani hiljadu i dvjesta i šezdeset dana*. (Otkr. 12:6). "*Žena*" ovdje znači crkvu; "*pustinja*", u kojoj bi

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

trebalo da bude hranjena, označava mesto gdje nema prihvatanja dobra i istine; a "*nakon hiljadu i dvjesta i šezdeset dana*" označava novo stanje crkve.

637. *Obučeni u vreće*, označava žalost zbog neprimenjivanja božanskog dobra i božanske istine. To je vidljivo iz značenja "*Obučeni u vreće*", kao žalost zbog protivurečnosti i pustošenja Božanskog dobra i Božanske istine, a ovde i zbog neprihvaćenosti; jer su svedoci viđeni obučeni u vreće, i oni označavaju Božansko dobro, od kojih je svako dobro ljubavi i milosrđa, i Božansku istinu iz koje je svaka istina doktrine i vere; Čini se da su u žalosti kad ih ne primaju, a - u radosti kad ih prime.

[2] Takođe se govori o suncu i mesecu, koji isto tako označavaju dobro ljubavi i istinu vere, da: *I vidjeh kad otvori šesti pečat, i gle, zatrese se zemlja vrlo, i sunce posta crno kao vreća od kostrijeti, i mjesec posta kao krv*; (Otkr. 6:12), označava da je svako dobro ljubavi razdvojeno, a svaka istina vere krivorvorena (vidi u prethodnom tekstu, br. 401); ne zbiva se da sunce u andeoskom nebu, koje je Gospod, zaista postaje crno, ali da se ono takvim čini čini onima koji ne dobijaju svetlost od njega.

[3] U drevnim vremenima, kada se Crkveno spoljašnje sastojalo od pukih korespondencija i odatle predstava duhovnih stvari, tugovanje je bilo predstavljeno mnogim značenjskim stvarima; kao što je: sedenje i ležanje na tlu, kotrljanje u prašini, posipanje pepelom po glavi, razdiranje haljina i stavljanje kostrijeta. "*Razdiranje haljina i vezivanje kostrijeta*" označava žalost zbog pustošenja istine i dobra u crkvi, i zbog toga što ih nisu primili; jer "*haljine*" uopšteno označavaju istine crkve (vidi u prethodnom tekstu, br. 64, 65, 195, 271, 395, 475, 476); stoga izraz "*razdiranje haljina*" označava žalost jer su istine crkve povređene i tako su zloupotrebijene od strane

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

neistina; i "*obući u kostrijeti*" označava žalost zbog lišavanja dobra i istine, te posledičnog uništenja crkve.

[4] Iz tog razloga: *A kad to ču car Jezekija, razdrije haljine svoje i veza oko sebe kostrijet, pa otide u dom Gospodnji. I posla Eljakima, koji bijaše nad dvorom, i Somnu pisara i najstarije sveštenike obučene u kostrijet k Isaiji proroku sinu Amosovu. (2 Car.19:1, 2; Isa. 37:1, 2).* To je učinjeno zato što "kralj Asirije" ovde označava perverznu racionalnost ili racionalnost koja izopačuje istine i dobra crkve i uništava ih neistinama; sve reči koje je izgovorio Tartan, kapetan asirskog kralja, sadrže takve stvari; i budući da je bilo očigledno da predstoji pustošenje i uništenje Crkve, da bi pokazali žaljenje i tugu zbog toga, oni razdiru svoje haljine i pokrivaju se kostrijetima.

[5] Isto tako: *A kad car ču riječi ženine, razdrije haljine svoje; i kad iđaše po zidu, vidje narod gdje kostrijet bijaše ozdo na tijelu njegovu. (2 Carevima 6:30).* To ima slično značenje kao i gore, naime, neposrednu propast i devastaciju crkve; zbog toga je kralj razdirao svoje haljine i imao kostrijet na svom telu, što je bio reprezentativni znak žalosti i tuge.

[6] Tugovanje zbog sličnih razloga je označeno i u sledećem stihu: *I razdrije Jakov haljine svoje, i veza kostrijet oko sebe (Post. 37:34).* Kad je Ahav, po savetu svoje žene Jezavelje, oduzeo vinograd Nvuteju i čuo teške reči proroka povodom te stvari, razdirao je haljine i vezao kostrijet na svoje telo i postio, da, on je ležao je u kostrijeti i "*hođaše polagano*" (1 Car. 21:27). Kralj Ninive takođe, kad je čuo riječi Jone, ustao je s prestola, skinuo haljinu od njega i pokrio ga kostrijetima, sedeo na pepelu i proglasio post, i da bi čovjek i zver trebalo da budu pokriveni kostrijetima (Jona 3:5, 6, 8). Tako se i Danilo okrenuo prema Gospodu Bogu, da traži prekljinjanjem i molitvom u postu, kostrijeti i pepelu (Dan. 9:3). Kad je Avenir bio pobijen,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

David reče Joavu i svemu narodu koji beše s njim da treba da razdiru svoje haljine i opasaju se kostrijetima i tuguju pred Avenirom; i sam David je hodao iza kovčega (2 Sam. 3:31). To jasno pokazuje da je u hebrejskoj i izraelskoj crkvi žalost bila predstavljana "*razdiranjem haljina i vezivanjem kostrijeti*;" i to zato što su tugovanje uma i žalosti srca, koje su bile u unutarnjem, u to vreme bile predstavljane spoljašnjim stvarima koje su zbog njihove korespondencije sa duhovnim stvarima bile označavajuće.

[7] Da je predstavljanje žalosti kostrijetom očigledno označavalo žalost zbog pustošenja istine i uništenja dobra u crkvi, a posebno, pokajanje, žaljenje srca zbog zala, može se videti nadalje u sledećim pasusima. U Isaiji: *I zva vas Gospod nad vojskama u onaj dan da plaćete i ridate i da skubete kose i pripašete kostrijet*; (Isa. 22:12). Ovo poglavlje obrađuje devastaciju Crkve u odnosu na Božansku istinu; njeno oplakivanje opisuje se izrazima "*ćelavost*" i "*pripasivanje kostrijeta*".

[8] U Jeremiji: *Izlazi lav iz česte svoje i koji zatire narode krenuvši se ide s mjesta svojega da obrati zemlju tvoju u pustoš, gradovi tvoji da se raskopaju da ne bude nikoga u njima. Zato pripašite kostrijet, plaćite i ridajte, jer se žestoki gnjev Gospodnji nije odvratio od nas.* (Jer. 4:7, 8). Izraz "*Lav iz česte svoje*" označava obmanu zla koja uništava istine crkve; a "*zatire narode*" označava obmanu zla koja uništava dobra crkve; "*da obrati zemlju tvoju u pustoš*" označava crkvu, a "*gradovi tvoji da se raskopaju*" označava istine doktrine; "*pripašite kostrijet*" označava žaljenje zbog toga, zato se i dodaje "*plaćite i ridajte*."

[9] Na istom mestu: *Kćeri naroda mojega, pripaši kostrijet i valjaj se u pepelu, žali kao za sinom jedincem i ridaj gorko, jer će brzo doći na nas zatirač.* (Jer. 6:26). "*Kćeri naroda mojega*" označava crkvu; "*pripaši*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

kostrijet i valjaj se u pepelu" označava žalost zbog uništenja dobra i istine crkve; uništavanje ovoga ili devastacija crkve se označava sa "*jer će brzo doći na nas zatirač.*" Očigledno je da se teška žalost i tuga zbog uništenja dobra i istine označava izrazom "*pripaši kostrijet i valjaj se u pepelu,*" jer je dodato "*žali kao za sinom jedincem i ridaj gorko.*"

[10] Na istom mestu: *Ridaj Esevone, jer je Gaj opustošen; vičite sela Ravska; pripašite oko sebe kostrijet, naričite i trčite oko plotova; jer će Malhom otići u ropstvo, sveštenici njegovi i knezovi njegovi skupa.* (Jer. 49:3). Ovo se govori o sinovima Amonovim, koji označavaju one koji su u prirodnom dobru i krivotvorili su istine Crkve; oni koji su takvi u crkvi označeni su izrazom "*sela Ravska;*" žalost zbog uništavanja istine krivotvorinama označava se sa "*pripašite oko sebe kostrijet, naričite i trčite oko plotova,*" gde "*plotovi*" označavaju krivotvorene istine; da je istina crkve posledično izgubljena označeno je izrazom "*kralj će otići u ropstvo,*" "*kralj*" koji označava istinu crkve "ide u ropstvo", što znači da je uništen. Da su dobra crkve i sve istine od njih devastirane, označeno je izrazom "*sveštenici njegovi i knezovi njegovi skupa*", gde izraz "*svešteenici*" označavaju dobra crkve, a "*knezovi*" istine od njih.

[11] U Plaču Jeremijinom: *Starješine kćeri Sionske sjede na zemlji i muče, posule su prahom glavu i pripasale kostrijet; oborile su k zemlji glave svoje djevojke Jerusalimske.* (Pl. 2:10). "*Sjede na zemlji,*" "*muče,*" "*posule su prahom glavu,*" i "*oborile su k zemlji glave svoje,*" predstavljaju izraze koji označavaju žaljenje i tugu zbog uništenja Crkve putem zala i neistina. "*Starješine kćeri Sionske*" označavaju one koji su mudri i inteligentni u crkvi, a apstraktnom smislu - mudrost i inteligenciju; "*kćeri Sionske i djevojke Jerusalimske*" označavaju one u crkvi koji su u ljubavi prema dobru i istini, a u apstraktnom smislu, punoću takve ljubavi.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[12] U Jezekilju: *I za tobom će se načiniti ćelavi, i pripasaće kostrijet, i plakaće za tobom gorko iz srca, i gorko će ridati.* (Jezek. 27:31). Ovo je rečeno o Tiru, što označava crkvu u pogledu znanja o istini i dobru, a time i poznavanju istine i dobra koji pripadaju crkvi; ovde se opisuje žaljenje zbog njenog uništenja. "*Lađari*" označavaju sve koji donose i komuniciraju ta znanja; "*skidanje kose do ćelavosti*" označava tugu zbog uništenja svih stvari inteligencije; "*ridati sa kostrijetom*" označava žalost jer je moć poznavanja istine takođe uništena. Budući se opisuje tugovanje, dodaje se: "*i plakaće za tobom gorko iz srca, i gorko će ridati.*"

[13] U Jevanđeljima: *Teško tebi, Horazine! Teško tebi, Vitsaido! Jer da su u Tiru i Sidonu bila čudesa koja su bila u vama, davno bi se u vreći i pepelu pokajali.* (Mat. 11:21; Luka 10:13). "*U vreći i pepelu pokajali*" znači tugovati i oplakivati zbog neprimenjivanja Božanske istine i zbog neistine i zala koje je ometaju.

[14] U Joilu: *Ridaj kao mladica opasana kostrijeću za mužem mladosti svoje. Opašite se i plačite sveštenici; ridajte koji služite oltaru, dođite, noćujte u kostrijeti, sluge Boga mojega; jer se unosi u dom Boga vašega dar i naljev.* (Joel 1:8, 13). Ovde izrazi "*ridati u kostrijeti*" i "*noćujte u kostrijeti*" označavaju žaljenje zbog toga što su dobra i istina crkve uništeni, jer "*dar*" označava dobro crkve, a "*naljev*" njenu istinu.

[15] U Amosu: *I pretvoriću praznike vaše u žalost i sve pjesme vaše u plač, i metnuću kostrijet oko svijeh bedara, i učiniću da svaka glava oćelavi i da bude žalost kao za jedincem, i kraj će joj biti kao gorak dan.* (Amos 8:10). "*Kostrijet oko svijeh bedara*" označava žalost jer je dobro ljubavi uništeno, gde ovo dobro označava izraz "*bedro*"; a izraz "*ćelavost na glavi*" označava žalost jer je razumevanje istine uništeno.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[16] U Isaiji: *Otide u dom i u Devon, na visine, da plače: Moav će ridati za Nevonom i za Medevom, sve će mu glave biti ćelave, svaka brada oskubena. Po ulicama će njegovijem pripasivati kostrijet, na krovovima njegovijem i na ulicama njegovijem sve će ridati suze lijući.* (Isa. 15:2, 3). Kod Jeremije: *Jer će sve glave biti ćelave i sve brade obrijane, i sve ruke izrezane, i oko bedara kostrijet. Na svijem krovovima Moavovijem i po ulicama njegovijem biće sam plač, jer ću razbiti Moava kao sud na kom nema miline, govori Gospod.* (Jer. 48:37, 38). Izraz "Moav" označava one koji su u prirodnom dobru i koji skrnave dobra Crkve; da takvi nemaju razumevanje istine ili znanja o istini je pokazano sa "Jer će sve glave biti ćelave i sve brade obrijane," takođe i "Na svijem krovovima Moavovijem i po ulicama njegovijem biće sam plač" kao i "sve će ridati;" izraz "i sve ruke izrezane" označava krivotvorene stvari; žaljenje zbog tih stvari označava se izrazima "žaliti sa kostrijetom," "ridati," i "na ulicama njegovijem sve će ridati suze lijući.."

[17] Kod Isaije: *I mjesto mirisa biće smrad, i mjesto pojasa raspojasina, mjesto pletenica ćela, mjesto širokih skuta pripasana vreća, i mjesto ljepote ogorjelina. Tvoji će ljudi pasti od mača i junaci tvoji u ratu.* (Isa. 3:24, 25). Rečeno je o "Sionskim kćerima," kojima je označena crkva u odnosu na naklonost prema nebeskom dobru, te stoga "kćeri Siona" označavaju naklonost prema dobru koje pripada nebeskoj crkvi. Gubitak i rasipanje tih ljudi kroz ponos niskog mudrovanja ovde je opisan pomoću raznih atributa kojima se ove kćeri krase; promena tih naklonosti u suprotne i neuobičajene naklonosti označava se sa "I mjesto mirisa biće smrad, i mjesto pojasa raspojasina, mjesto pletenica ćela, mjesto širokih skuta pripasana vreća, i mjesto ljepote ogorjelina;" izraz "smrad" označava životno propadanje; izraz "i mjesto pojasa raspojasina" označava rasipanje mnoštva percepcije istine umjesto njihove sjedinjenosti; "mjesto pletenica ćela" označava imbecilnost

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

umesto znanja [scientia]; "i mjesto ljepote ogorjelina" označava ludost postavljenu na mesto inteligencije, izraz "ogorjelina" označava ludost iz ponosa niskog mudrovanja, dok, nasuprot, izraz "ljepota" označava inteligenciju. Da istine razumevanja propadnu usled obmana, čak i dane bude otpora protiv zla, označeno je izrazom " *Tvoji će ljudi pasti od mača i junaci tvoji u ratu,*" "mač" što znači neistinu koja uništava istinu.

[18] "*Kostrijet (vreća)*" ima slično značenje u sledećim odlomcima. Kod Jezekilja: *Sve će ruke klonuti i sva će koljena postati kao voda. I pripasaće oko sebe kostrijet, i drhat će ih popasti, i na svakom će licu biti stid, i sve će im glave biti ćelave.* (Jezek. 7:17, 18). Kod Davida: *Ja se u bolesti njihovoj oblačih u vreću, mućih postom dušu svoju, i molitva se moja vraćaše u prsima mojima.* (Ps. 35:13). *Plačem, postim se dušom svojom, i to mi se prima za zlo; Mjesto haljine oblačim vreću, i bivam im priča.* (Ps. 69:10, 11). U Knjizi o Jovu: *Mogao bih vas hrabriti ustima svojim, i micanje usana mojih oblakšalo bi bol vaš. Ako govorim, neće odahnuti bol moj; ako li prestanem, hoće li otići od mene?* (Job 16:15, 16). Kod Isaije: *Oblačim nebesa u mrak, i kostrijet im dajem za pokrivač.* (Isa. 50:3). A kod Davida: *I ti promijeni plač moj na radost, skide s mene vreću, opasa me veseljem.* (Ps. 30:11). U ovim odlomcima, "*kostrijet*" označava tugu; "*Mjesto haljine oblačim vreću*" označava tugu zbog uništavanja istine crkve; a "*i priveza kostrijet oko tijela svojega,*" označava žalost zbog uništenja dobra crkve; jer "*haljina*" označava istinu crkve, a "*bedra i telo*" označavaju dobro crkve.

[19] Da je "*privezivanje kostrijeti*" samo formalno predstavljalo žalost i pokajanje, dok nije bilo i istinsko unutarnje tugovanje i pokajanje, pokazuje se u Isaiji: *Taki li je post koji izabrah da čovjek mući dušu svoju jedan dan? da savija glavu svoju kao sita i da stere poda se kostrijet i pepeo? To li ćeš zvati post i dan ugodan Gospodu? A nije li ovo post što izabrah: da razvežeš*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

sveze bezbožnosti, da razdriješ remenje od bremena, da otpustiš potlačene, i da izlomite svaki jaram? Nije li da prelamaš hljeb svoj gladnome, i siromahe prognane da uvedeš u kuću? kad vidiš gola, da ga odjeneš, i da se ne kriješ od svoga tijela? (Isa. 58:5-7) A u Joilu: Zato još govori Gospod: obratite se k meni svijem srcem svojim i posteći i plaćući i tužeći. I razderite srca svoja a ne haljine svoje, i obratite se ka Gospodu Bogu svojemu, jer je milostiv i žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrđem i kaje se oda zla. (Joel 2:12, 13).

638. Stih 4. Da "*dva stabla maslina i dva žiška*" označavaju dobro ljubavi prema Gospodu i ljubavi prema bližnjemu, i istinitost učenja i vere iz koje su nebo i crkva, očituje se iz značenja "*maslinovog dvorišta*", "*maslinovog drveta*" i "*maslina*", koji su, u širem smislu, Božje nebesko kraljevstvo i time nebeska crkva; a ona se razlikuje od drugih crkava u tome, da su oni, koji čine tu crkvu, u ljubavi prema Gospodu i u ljubavi prema bližnjemu. Zato "*maslinovo drvo*" i "*maslina*" označavaju svaku od ovih ljubavi, to jest, dobro svake ljubavi. (Da "*stablo maslina*" i "*maslina*" označavaju tu crkvu ili ona dobra iz crkve, videće se u tekstu koji sledi.) Ovo je očigledno i iz značenja "*žiška*", koji u širem smislu predstavlja Gospodnje duhovno kraljevstvo, a time i duhovnu crkvu. Najvažnije stvari te crkve su istina učenja i istina vere, tako da se označavaju i "*svijećnjacima*". (Da je ovo značenje "*svjetiljke*" u duhovnom smislu, vidi u prethodnom tekstu, br. 62.)

[2] Kaže se da "*dva svjedoka su dve masline i dva žiška*" (koji su još četiri), jer "*dva*" označavaju spoj i odatle jedno. Jer postoje dve stvari koje čine jedno, to jest, dobro i istinu, kao spojene u jedno; dobro nije dobro, osim ako nije od istine, a istina nije istina, osim ako nije od dobra; stoga, samo kada ta dva čine jedno - imaju biće i postojanje. Ovaj spoj u jedno zove se nebeski brak, a nebo i crkva su iz tog braka. Slično je i s nebeskom dobrom, koje

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

označavaju "dva stabla maslina", i duhovnim dobrom, koje označavaju "dve svijeće". Jer dobro u nebeskom kraljevstvu Gospodnjem je dobro ljubavi prema Gospodu, a istina tog dobra zove se dobro ljubavi prema bratu i drugu; dok je dobro u Gospodnjem duhovnom kraljevstvu dobro ljubavi prema bližnjemu, a istina tog dobra naziva se dobro vere. Ali, ispravna ideja o tim stvarima jedva da može egzistirati, osim ako se ne zna šta je to što se naziva nebesko dobro, kao i šta je duhovno dobro, i koja je razlika između njih. Tako je jasno zašto se "dva svjedoka" nazivaju "dva stabla maslina i dva svijećnjaka". (Da "dvoje" označava spajanje u jednom, ili nebeski brak, vidi u prethodnom tekstu, br. 532, na kraju.)

[3] "*Stablo maslina*" označava nebesku crkvu, jer "*drveće*" uopšteno označava percepcije i znanja, a svaka crkva je crkva iz znanja istine i dobra i to prema njihovoj percepciji; "*ulje*" označava dobro ljubavi (vidi u prethodnom tekstu, br. 375); tako da "*maslinovo dvorište*" i "*stablo masline*" označavaju crkvu u kojoj to dobro vlada. Postoje tri stabla koja posebno označavaju crkvu, to jest "*stablo masline*", "*vinova loza*" i "*smokva*", "*stablo masline*" je ono, koje označava nebesku crkvu, dok "*vinova loza*" znači duhovnu crkvu, a "*smokva*" - spoljašnju, nebesku i duhovnu crkvu.

[4] Da je baš ovo ispravno značenje "*dvije masline i dva žiška*", svako može videti i zaključiti iz toga, da se oni nazivaju "svjedocima" zato što svedoče o Gospodu, to jest, priznaju Ga i ispovedaju ; takođe od onoga što se o njima govori u onome što sledi, da "*zvijer što izlazi iz bezdana učiniti s njima rat, i pobijediće ih i ubiće ih,*" a posle toga da "*duh života od Boga uđe u njih,*" što se ne bi smelo moglo reći o stablima maslina i žiškama, osim ako oni ne znače takve stvari koje su su od Gospoda s anđelima nebeskim i s ljudima iz crkve i svedoče o Gospodu, to jest pokazuju da anđeli i ljudi nose svedočanstvo o Njemu. Jer anđeli i ljudi ne mogu sami svedočiti za Gospoda,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

već to čine dobro i istina koja su s njima od Gospoda, to jest, sam Gospod od Njegovog dobra i istine u njima.

[5] U mnogim odlomcima u Reči se pominju vrtovi i šume, maslinici i vinogradi, kao i mnogobrojne vrste drveća, poput stabla maslina, vinove loze, smokve, kedrova, topole i hrastovine; ali niko pre nije znao da svaki od njih označava nešto duhovno nebesko i crkveno, osim što "*vinograd*" označava crkvu; ali ne samo da "*vinograd*" označava crkvu, već je označavaju još i "*maslinovo dvorište*" i "*šuma kedra*" ili "*Liban*", pa čak i stabla poput "*stabla maslina*", "*vinove loze*", "*smokve*", "*kedra*"; a često se pominju u Reči, usled toga što oni označavaju crkvu i duhovne stvari koje joj pripadaju,.

[6] Što se tiče vrtova i šuma: "*rajski vrtovi*" očigledno znače inteligenciju i mudrost koju ljudi crkve imaju; dok "*šume ili šumice*" označavaju inteligenciju prirodnog čovjeka, koja se, sama po sebi, smatra znanjem koje je od koristi inteligenciji duhovnog čovjeka. "*Maslinovo dvorište*" i "*vinograd*" označavaju crkvu, "*maslinovo dvorište*", nebesku crkvu ili crkvu koja je u ljubavi prema Gospodu, a "*vinograd*" duhovnu crkvu ili crkvu koja je u dobru ljubavi prema bližnjemu i odatle u istinama vere. "*Maslina*" i "*vinova loza*" imaju slično značenje; i to zato što "*ulje*" označava dobro ljubavi prema Gospodu, a "*vino*" - dobro ljubavi prema bližnjem i dobro vere. "*Smokva*" označava i crkvu nebesku i crkvu duhovnu, ali spoljašnju. Te stvari imaju značenja koja potiču od predstava iz duhovnog sveta, a time i iz korespondencija; jer u najvišem nebu, gdje je Gospodnje nebesko kraljevstvo i gdje vlada ljubav prema Gospodu, raj i šume sačinjavaju maslinike i smokve; ali na drugom nebu se sastoje od vinograda i mnogih vrsta voćnih stabala; slično i na najnižem nebu, ali s razlikom da na ovom nebu stabla nisu tako plemenita. Takve stvari postoje u nebesima, jer

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

odgovaraju mudrosti, inteligenciji, ljubavi, milosrđu i verovanju anđela koji su na tim nebesima. Iz toga se sada može videti zašto se "svjedoci" nazivaju "staba maslina", naime, jer "staba maslina" podrazumijevaju sve one koji čine Gospodnju nebesku crkvu, to jest, koji su u ljubavi prema Gospodu, i u dobru ljubavi prema bratu i drugu.

[7] To je značenje "maslinika" u Reči, baš kao i "staba maslina" i "maslina", što se može videti iz sljedećih odlomaka. U Zahariji: *I dvije masline uza nj, jedna s desne strane čaši a jedna s lijeve. Tada odgovarajući rekoh mu: što su one dvije masline s desne strane svijecnjaku i s lijeve? I opet progovorih i rekoh mu: što su one dvije grančice maslinove, što su među dva lijevka zlatna, koji toče zlato? Tada reče: to su dvije masline koje stoje kod Gospoda sve zemlje.* (Zah. 4:3, 11, 12, 14). Ovo razmatra temelj kuće ili hrama Zorovaveljevog; a "kuća" ili "hram" označava crkvu, pa je prorok video "svijećnjak" i "blizu njega dve masline", dakle, skoro isto kao ono što je Jovan video ovde, u Apokalipsi; i "dva stabla masline" i "masline" označavaju nebesko dobro, koja je dobro ljubavi prema Gospodu i ljubavi prema bratu i saputniku; prethodno dobro se označava maslinom, koja je "jedna s desne strane čaši," a potomje - maslinom koja je "jedna s lijeve." Istine od dobra su označene sa "to su dvije masline koje stoje kod Gospoda sve zemlje," koje "stoje kod Gospoda " znači: biti i postojati od Njega.

[8] Jer ova dobra su označena pomoću "staba maslina": *A u svetinji nad svetinjama načini dva heruvima od drveta maslinova; deset lakata bješe visok svaki., I na ulasku u svetinju nad svetinjama načini dvokrilna vrata od drveta maslinova, kojima pragovi s dovratnicima bjehu na pet uglova.* (1 Car. 6:23-33). Jer su "heruvimi", kao i vrata i stubovi najsvetijeg mesta, označavali stražu koja omogućava da se Gospodu ne može pristupiti osim kroz dobro ljubavi; "svetinja nad svetinjama" označava mesto gde je Gospod,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

a "maslinovo drvo" dobro ljubavi, jer "maslinovo dvorište", "stablo maslina" i "maslina" označavaju nebeske stvari koje su od ljubavi.

[9] Jer izraz "maslinovo dvorište", kao i izraz "stablo maslina", značilo je crkvu, koja je u ljubavi prema Gospodu: *Uzmi mirisa najboljih: smirne najčistije pet stotina sikala i cimeta mirisavoga pola toliko, dvjesta pedeset, i iđirota takođe dvjesta pedeset, I kasije pet stotina mjerom svetom, i ulja maslinova jedan in.* (Izl. 30:23, 24). Jer su sve stvari iz Crkve su svete Božanske stvari samo u meri u kojoj su izvedene od ljubavi prema Gospodu; stoga je pomoću tog ulja ustanovljena predstava Gospoda i neba i crkve. (Pogledajte objašnjenje tih stvari u "Nebeskim tajnama".)

[10] Iz istog razloga: *I ti zapovjedi sinovima Izrailjevim da ti donesu ulja maslinova čistoga cijedećenoga za vidjelo, da bi žišci gorjeli svagda.* (Izl. 27:20; Lev. 24:2). Ta "svjetlost" ili "svijećnjak" označavali su duhovnu crkvu Gospodnju, a "vatra" upaljena u svetiljkama označavala je duhovnu ljubav, koja je ljubav prema bližnjemu; "čisto cijedećeno maslinovo ulje" otkuda dolazi vatra, ima slično značenje (u skladu sa "Nebeskim tajnama", u tom odlomku).

[11] Da "stabla maslina" i "maslina" označavaju dobro ljubavi i očituje se i iz sledećih odlomaka. U Osiji: *Biću kao rosa Izrailju, procvjetaće kao ljiljan i pustiće žile svoje kao drveta Livanska. Raširiće se grane njegove, i ljepota će mu biti kao u masline i miris kao Livanski.* (Os. 14:5, 6). Ovo je rečeno o duhovnoj crkvi, što je označeno izrazom "Izrael;" izraz "Biću kao rosa" označava postojanje i duhovno novo rođenje crkve; prvo stanje njenog novog rođenja ili regeneracije označava se sa "procvjetaće kao ljiljan," gde izraz "ljiljan" označava cvetanje koje prethodi plodu; drugo stanje regeneracije označava se izrazom "pustiće žile svoje," jer to stanje je njeno

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

postojanje u prirodnom, budući da su su koreni fiksni; treće stanje označava se sa "*Raširiće se grane njegove*", što predstavlja umnožavanje znanja i spoznaja; peto* stanje, a to je stanje plodonosno, označava se sa "*ljepota će mu biti kao u masline*," gde "*maslina*" označava dobro ljubavi, čija se "*ljepota (čast)*" uspostavlja. (da "*ljepota*" proizlazi iz dobra ljubavi, vidi u prethodnom tekstu, br. 288, 345); i šesto ** stanje, što je stanje inteligencije i mudrosti, označava se sa "*miris kao Livanski*," "*miris*" koji označava percepciju, a "*Livan*" racionalnost, od kojih potiču inteligencija i mudrost.

[12] U Davidu: *A ja, kao maslina zelena u domu Gospodnjem, uzdam se u milost Božiju bez prestanka i dovijeka.* (Ps. 52:8). Rečeno je "*maslina zelena u domu Gospodnjem*," jer "*zeleno maslinovo drvo*" označava dobro ljubavi koja izvire pomoću istine Reči; a "*Božji dom*" označava crkvu.

[13] *U istom: Žena je tvoja kao rodna loza usred doma tvojega; sinovi tvoji kao grane maslinove oko stola tvojega. Gle, tako će biti blagosloven čovjek koji se boji Gospoda.* (Ps. 128:3, 4). U prirodnom smislu, koji je bukvalni smisao pisma, ovo se odnosi na ženu i sinove, i uživanja koji proizlaze iz braka i proliferacije, ali u unutarnjem smislu, koji je smisao duha Reči, "*supruga*" označava privrženost istini, a "*sinovi*" samu istinu; kao simbol za svaku istinu u kojoj je život rođen iz naklonosti prema istini; i zato što "*supruga*" označava tu ljubav, upoređuje se s plodnom vinovom lozom, jer "*vinova loza*" označava crkvu a "*plodna vinova loza*" crkvu u odnosu na naklonost istini. "*Kuća*" označava duhovni um, a njene "*strane*" označavaju sve stvari u prirodnom čoveku; "*sinovi*" označavaju istine koje se rađaju iz te duhovne naklonosti, a one se upoređuju s "*maslinama*", jer kroz istine se rađaju dobra ljubavi i milosrđa, koje su stabla maslina; "*oko stola tvojega*" označava naslade koji proizlaze iz prisvajanja i hranjenja duhovnog.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[14] U Mojsiju: *A kad te uvede Gospod Bog tvoj u zemlju za koju se zakleo ocima tvojim Avramu, Isaku i Jakovu, da će ti je dati, u gradove velike i dobre, kojih nisi zidao. I kuće pune svakoga dobra, kojih nijesi punio, i na studence iskopane, kojih nijesi kopao, u vinograde i u maslinike, kojih nijesi sadio, i staneš jesti i nasitiš se,* (Pon. Zak. 6:10, 11). Značenje tih reči u duhovnom smislu potpuno se razlikuje od njihovog značenja u povesnom smislu; jer u duhovnom smislu "*zemlja Hananska*", u koju će biti dovedeni, označava crkvu; stoga "*gradovi*", "*kuće*", "*cisterne*", "*vinogradi*" i "*maslinici*" označavaju stvari koje pripadaju crkvi; "*veliki i dobri gradovi*" označavaju doktrine, koje poučavaju dobra ljubavi i milosrđa; "*kuće pune svakoga dobra*" označavaju mudrost; "*studence iskopane*" označavaju sve stvari inteligencije u prirodnom čoveku, koje su spoznaje i znanja; "*vinogradi i maslinici*" označavaju sve stvari Crkve koje se odnose na istine i dobra.

[15] *To je povezano s Nojem: I počeka još sedam dana, pa opet ispusti golubicu iz kovčega. I pred večer vrati se k njemu golubica, i gle, u kljunu joj list maslinov, koji bješe otkinula; tako pozna Noje da je opala voda sa zemlje.* (Pos. 8:10, 11). To opisuje u duhovnom smislu obnavljanje čoveka crkve označeno izrazom "*Noje i njegovi sinovi*"; ovde "*golub*" poslan po drugi put označava drugo uzastopno stanje, koje je stanje kada su uklonjene neistine, a duhovno dobro počinje da izvire iz istine; jer izraz "*list*" označava istinu, a "*maslina*" - dobro koje proizlazi iz nje, a "*vode*" označavaju neistine. (To se može videti u potpunosti objašnjeno u Nebeskim tajnama, br. 870-892.)

[16] U Zahariji: *I noge će njegove stati u taj dan na gori Maslinskoj koja je prema Jerusalimu s istoka, i gora će se Maslinska raspasti po srijedi na istok i na zapad da će biti prodol vrlo velika, i polovina će gore ustupiti na sjever*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

a polovina na jug. (Zech. 14:4). Ono što ovo označava je gore objašnjeno (br. 405), gde je pokazano da "*Maslinska gora*" označava Božansku ljubav. Jer je Maslinska gora bila istočno od Jerusalima, a "*Jerusalim*" označava crkvu u odnosu na doktrinu; i svaka crkva i svaka istina doktrine je osvetljena i dobija svetlost od Gospoda na istoku; a istočno na nebu je mesto gde se Gospod pojavljuje kao sunce; i kao što "*sunce*" označava Božansku ljubav, tako i "*istok*" i "*Maslinova gora*", koja je bila na istoku od Jerusalima, imaju isto značenje. Budući da je ta planina (gora), kao što je rečeno, značila Gospodnju ljubav Božju, Gospod je navikao da ostane na njoj, kao u Jevanđeljima: Isus je svaki dan podučavao u hramu, a svake noći izlazio je i boravio je na gori koja se zove Maslinska Gora (Luka 21:37; 22:39; Jovan 8:1); Da je na toj planini razgovarao sa svojim učenicima o Posljednjem sudu (Mat. 24:3, i dalje.; Marko 13:3, i dalje.); I on je odatle otišao iz Jerusalima i patio; pored mnogih drugih stvari (Mat. 21:1; 26:30; Marko 11:1; 14:26; Luka 19:29, 37; 21:37; 22:39; Jovan 8:1). Sve se to dogodilo jer je "*Maslinska Gora*" označavala Božansku ljubav; a ove stvari su označavajuće, jer su predstavljale nebo i crkvu, i bile su ono što je tada ujedinilo Gospoda s nebom i svetom. Štaviše, anđeli najvišeg ili trećeg neba žive na istoku na planinama, gde masline obiluju više od sveg drugog drveća.

[17] U Jeremiji: *Gospod te nazva maslinom zelenom, lijepom radi dobroga roda; ali s hukom velikoga vjetra raspali oganj oko nje, i grane joj se polomiše. Jer Gospod nad vojskama, koji te je posadio, izreče zlo po te, za zloću doma Izrailjeva i doma Judina, koju činiše među sobom da bi me razgnjevili kadeći Valu.* (Jer. 11:16, 17). Ovde se kuća Jude i Izraela zove "maslinom zelenom, lijepom radi dobroga roda", jer "*stablo maslina*" i njegov "*plod*" označavaju dobro ljubavi, a "*zeleno*" i "*lijepo*" označavaju istinu da od tog dobra, odakle dolazi inteligencija; jer "*dom Judin*" označava

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

crkvu u odnosu na dobro ljubavi, a "*kuća Izraelova*" crkvu u odnosu na istinu tog dobra; izraz "*nazvati njegovo ime*" označava njegove osobine; devastaciju te crkve izvedenu ljubavlju prema zlu opisuje stih "*Gospod te nazva maslinom zelenom, lijepom radi dobroga roda; ali s hukom velikoga vjetra raspali oganj oko nje, i grane joj se polomiše.*" "*Oganj*" označava naklonost ka zlu, a "*grane*" istine, za koje se kaže da treba "*da budu slomljene*" da propadaju zbog te naklonosti. To se pripisuje Jehovi zbog toga što se, pojavno gledano, čini da sve zlo koje kažnjava *** dolazi od od Boga, jer je On svemoćan, a ipak ne sprečava to zlo; jer nije poznato da bi sprečavanje zla koje kažnjava bilo suprotno zapovestima, jer, ako bi se sprečila kazna, zlo bi se toliko raširilo, sve dok dobro ne bi sasvim nestalo.

[18] U Isaiji: *Jer će biti u zemlji i u narodima kao kad se oberu masline, i kao kad se paljetkuje poslije berbe.* (Isa. 24:13). Ovo, takođe, govori o devastaciji crkve u odnosu na nebesko dobro i u odnosu na duhovno dobro; nebesko dobro je dobro ljubavi prema Gospodu, a duhovno dobro u svojoj suštini je istina od tog dobra; nebesko dobro označeno je "*stablom maslina*", a duhovno dobro, koje je istina od nebeskog dobra, označava se "*berbom*"; odgovornost je označena "*ceđenjem*" i "*paljetkovanjem*" nakon konzumacije.

[19] U Mojsiju: *Vinograde ćeš saditi i radićeš ih, a nećeš piti vina niti ćeš ih brati, jer će izesti crvi. Imaćeš maslina po svijem krajevima svojim, ali se nećeš uljem namazati, jer će opasti masline tvoje.* (Pon. Zak. 28:39, 40). "*Vinograd*" označava duhovnu crkvu, a "*stablo maslina*" je nebeska crkva, pa izraz "*vinograd*" takođe označava istinu crkve a "*stablo maslina*" označava njeno dobro; stoga izraz "*Vinograde ćeš saditi i radićeš ih, a nećeš piti vina*" označava da, iako je crkva uspostavljena i poučavaju se istine doktrine, ipak istine neće uticati niti usavršiti "*vino*" koje označava istinu doktrine; izraz "*jer će izesti crvi*" označava da će ih obmane uništiti; izraz "*Imaćeš maslina*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

po svijem krajevima svojim" označava da će se dobijati dobra ljubavi od Gospoda kroz Reč i od propovedi iz Reči kroz crkvu; "*ali se nećeš uljem namazati*" označava, međutim, nedostatak uživanja radi ikakvog dobra, ili nedostatak ikakve radosti iz njega; "*opasti masline tvoje*" označava da dobra volja propada. Ovo se odnosi na prokletstvo poštovanja drugih bogova i gaženje zakona i prosuđivanja.

[20] Kod Miheja: *Ti ćeš sijati, ali nećeš žeti; ti ćeš cijediti masline, ali se nećeš namazati uljem, i mast, ali nećeš piti vina.* (Mih. 6:15). Kod Amosa: *Bih vas sušom i medljikom; gusjenice izjedoše obilje u vrtovima vašim i u vinogradima vašim i na smokvama vašim i na maslinama vašim; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod.* (Amos 4:9). "*Vrtovi*" označavaju stvari koje pripadaju duhovnoj inteligenciji; izraz "*sušom i medljikom*" označava zlo i neistinu u onome što je najviše spoljašnje, ili telesno-čulno; "*vinogradi*" označavaju duhovnu ili unutarnju istinu Crkve; "*stabla smokve*" znače spoljašnja dobra i istine, koje se takođe nazivaju i moralom; a "*stabla maslina*" su, takođe, dobra crkve; dok "*gusjenica*" označava obmanu koja uništava dobro.

[21] U Avakumu: *Jer smokva neće cvasti, niti će biti roda na lozi vinovoj; rod će maslinov prevariti, i njive neće dati hrane, ovaca će nestati iz tora, i goveda neće biti u oboru.* (Avak. 3:17). I ovde, "*smokva*" označava spoljašnjost crkve, "*vina*" - njeno unutarnje; izraz "*maslinovo dvorište*" označava njena dobra; a "*njive*" - samu crkvu u čoveku.

[22] U prvoj knjizi Samuilovoj: *I njive vaše i vinograde vaše i maslinike vaše najbolje uzimaće i razdavati slugama svojim.* (1 Sam. 8:14). I ovde, "*njive*", "*vinogradi*" i "*maslinjaci*" imaju isto značenje. Ovde se razmatra kraljevsko pravo, kojim se označava i opisuje vladavina prirodnog čoveka nad

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

duhovnim, to jest da će uništiti sve istine i dobra Crkve i naterati ih da služe prirodoim čoveku, a otuda - zla i neistine.

[23] U Knjizi o sudijama: *A kad to javiše Jotamu, otide i stade navrh gore Garizina, i podigavši glas svoj povika i reče im: čujte me, Sihemljani, tako vas Bog čuo! Išla drveta da pomažu sebi cara, pa rekoše maslini: budi nam car. A maslina im reče: zar ja da ostavim pretilinu svoju, kojom se čast čini Bogu i ljudima, pa da idem da tumaram za druga drveta? Potom rekoše drveta smokvi: hodi ti, budi nam car. A smokva im reče: zar ja da ostavim slast svoju i krasni rod svoj, pa da idem da tumaram za druga drveta? Tada rekoše drveta vinovoj lozi: hodi ti, budi nam car. A loza im reče: zar ja da ostavim vino svoje, koje veseli Boga i ljude, pa da idem da tumaram za druga drveta? Tada sva drveta rekoše trnu: hodi ti, budi nam car. A trn odgovori drvetima: ako doista hoćete mene da pomazete sebi za cara, hodite sklonite se u hlad moj; ako li nećete, neka izide oganj iz trna i spali kedre Livanske.* (Sud. 9:7-15). Ove Jotamove reči govore da građani Sihema nisu bili voljni da imaju nebesko dobro, to jest "*stablo maslina*", a ni istinu tog dobra, to jest "*loze*", ni moralno dobro, tj. spoljašnje nebesko a ni duhovno dobro, što je "*smokva*", da vlada nad njima, već - zlo obmane, koje im se činilo kao da je dobro, što je "*trnoviti grm*"; a vatra iz ovoga je zlo požude; "*kedrovi Libanski*" su racionalne stvari koje potiču od istina. Iz gore navedenih odlomaka vidljivo je da se na većini mesta pominju stablo maslina i vinograd, što je učinjeno zbog braka dobra i istine u svakom pojedinom delu Reči; jer "*maslina*" i "*ulje*" označavaju dobro crkve, a "*vinograd*" i "*vino*" istinu tog dobra. (Da "*ulje*" označava dobro ljubavi, a nebeska zadovoljstva od nje, može se videti gore, br. 375, a da "*vino*" označava dobro ljubavi i istine vjere, br. 376.) * Latinski tekst ima "*peto*" za "*četvrto*". ** Latinski tekst ima "*šesto*" za "*peto*". *** Latinski tekst ima "*gotovo*" za

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"kažnjavanje"; "paene" za "poenae". **** Hebrejski tekst ima "vatru", kao što je takođe pronađeno u NT 9277.

639. "Stoje pred gospodarom zemaljskijem", označava koje Božanske stvari proizlaze iz Gospoda, a Njegove su na nebu i u crkvi. To je vidljivo iz značenja »Gospodara zemaljskog« kao Gospoda, koji je Bog neba i zemlje, a očigledno je da je - Bog Crkve na nebu i na svetu; jer u Reči "zemlja" označava crkvu, a crkva je i na nebu i u svetu. "Zemlja" znači nebo, a takođe i tamošnju crkvu, jer postoje zemlje u duhovnom svijetu, kao što je slučaj i u prirodnom svetu, a u spoljašnjem izgledu sve su slične zemljama u ovom svetu; to je razlog zašto "Gospodar zemaljski" znači Boga neba i zemlje, a posebno Boga Crkve na nebu i na svetu. Da je Gospod Bog neba i zemlje, On uči u Mateju: *I pristupivši Isus reče im govoreći: dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji.* (Mat. 28:18). To je očigledno takođe i iz značenja izraza "stojeći pred Njim", što znači biti [esse] od Njega, i tako - ono što je Njegovo na nebu i u crkvi.

[2] U Reči je tu i tamo rečeno o anđelima i crkvenim ljudima da "stoje pred Bogom" i da "idu pred Njim" a u duhovnom smislu "stajati pred Bogom" označava biti od Njega a "hodati pred Bogom" označava da se živi prema bivanju [esse] od Njega; jer sve biće [esse] od neba i od sveta dolazi od Gospoda; jer je Božansko proističuće to, koji je stvorilo i formiralo sve stvari neba i sveta; ovo Božansko proističuće naziva se "Reč" u Jovanu 1: 1-3; a "Reč" je Božansko proističuće, koji se zove Božanska istina, iz koje su sve stvari stvorene i kreirane. Budući da se to proširuje u svim pravcima o Gospodu kao suncu, ispravno je reći - "stajati pred Njim", jer Gospod se vidi kao zajednički centar, iz svake četvrtine i iz svakog oboda. To je, u suštini, Gospod na nebu, jer je Božansko proističuće i ono, što proizlazi je od Onoga od koga proizlazi, a zaista je to On; baš kao što su od sunca sva toplota i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

svetlost koje proizilaze od sunca. Iz tog razloga se svi anđeli, primaoci ovog Božanskog proističućeg, koje se zove Božanska istina, obraćaju Gospodu i stoga su stalno u Njegovoj prisutnosti; jer, kako je rečeno, Božansko proističuće gleda na Gospoda kao središte u odnosu na to odakle potiče i kako izgleda; tako i anđeli, koji su primaoci božanskih istina, uzimaju formu Božanskih istina. Zato se za anđele kaže da "*stoje pred Gospodom*", jer izraz "*stajati*" označava ispravno utemeljenje na Božjoj istini, jer to važi za Gospoda kao za sunce.

[3] "*Stajati pred Bogom*" označava bivanje u Božanskoj istini, a time i kod Gospoda, takođe i u sledećim odlomcima. U Lukinom jevanđelju: *I odgovarajući anđeo reče mu: Ja sam Gavriilo što stojim pred Bogom, i poslan sam da govorim s tobom i da ti javim ovu radost.* (Luka 1:19). U Prvoj knjizi o kraljevima: *A Miheja mu reče: zato čuj riječ Gospodnju; vidjeh Gospoda gdje sjedi na prijestolu svojem, a sva vojska nebeska stajaše mu s desne i s lijeve strane.* (1 Car. 22:19). Kod Jeremije: *Zato ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: neće nestati Jonadavu sinu Rihavovu čovjeka koji bi stajao preda mnom do vijeka.* (Jer. 35:19). Kod Davida: *Carske kćeri dvore te; s desne ti strane stoji carica u Ofirskom zlatu.* (Ps. 45:9). Kod Luke: *Stražite dakle jednako i molite se Bogu da biste se udostojili uteći od svega ovoga što će se zbiti, i stati pred sinom čovječijim.* (Luka 21:36). U Apokalipsi: *Jer dođe veliki dan gnjeva njegova, i ko može ostati?* (Otkr. 6:17) *I svi anđeli stajahu oko prijestola i starješine i četiri životinje, i padoše na lice pred prijestolom, i pokloniše se Bogu.* (Otkr. 7:11). *I vidjeh sedam anđela koji stajahu pred Bogom, i dade im se sedam truba.* (Otkr. 8:2). Kod Zaharija: *Tada odgovarajući rekoh mu: što su one dvije masline s desne strane svijećnjaku i s lijeve? I opet progovorih i rekoh mu: što su one dvije grančice maslinove, što su među dva lijevka zlatna, koji toče*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

zlato? Tada reče: to su dvije masline koje stoje kod Gospoda sve zemlje. (Zah. 4:11, 12, 14) i na drugim mestima. Takođe je rečeno o samom Gospodu da "*stoji da sudi*", jer je to rečeno o Božanskom proističućem od Gospoda, koje se zove Božanska istina, jer je iz njega sud. Tako se govori u Isaiji: *Ustaje Gospod na parbu, stoji da sudi narodima.* (Isa. 3:13). A kod Davida: *Bog stade na saboru Božijem, usred bogova izreče sud:* (Ps. 82:1.) "*Na saboru Božijem,*" a "*bogovi*" usred kojih je Jahve stajao, znače anđele, kojima su u duhovnom smislu označene Božanske istine; a, zato što je Gospod na nebu Božanska Istina, On je ovde rekao: "*stade*". To jasno pokazuje da "*stoje kod Gospoda sve zemlje*" označava Božansko proističuće od Gospoda, koje je Njegovo na nebu i u crkvi; da se na ovo misli i u stihu "*stoje kod Gospoda sve zemlje*" proizlazi iz "*dva stabla maslina*" i "*dva svijećnjaka*", a oni označavaju dobro i istinu, a time i Božansko proističuće. (Vidi takođe u prethodnom tekstu, broj 638.)

640. Stihovi 5, 6. *I ako im ko nepravdu učini, oganj izlazi iz usta njihovijeh, i poješće neprijatelje njihove; i ko htjedbude da im učini nažao onaj valja da bude ubijen. 6. I ovi će imati vlast da zatvore nebo, da ne padne dažd na zemlju u dane njihova proricanja; i imaće vlast nad vodama da ih pretvaraju u krv, i da udare zemlju svakom mukom, kad god htjednu.. 5. "I ako im ko nepravdu učini, "označava njihovu zaštitu od Gospoda da se na bilo koji način ne mogu povrediti (br. 641); " oganj izlazi iz usta njihovijeh, i poješće neprijatelje njihove," označava da će oni koji ih ozlede pasti u zla i neistine koje su iz pakla, a one će ih uništiti (br. 642); " i ko htjedbude da im učini nažao onaj valja da bude ubijen," označava da oni, u skladu sa nastojanjem da nanose zlo, propadaju (br. 643). 6. " I ovi će imati vlast da zatvore nebo, da ne padne dažd na zemlju u dane njihova proricanja," označava da oni, koji odbacuju dobra i istine neba i crkve što proizlaze iz Gospoda, ne primaju*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

nikakav influks s neba (br. 644); "*I imaće vlast nad vodama da ih pretvaraju u krv,*" označava da se istine takvima pretvaraju u neistine zla (br. 645); "*, i da udare zemlju svakom mukom,*" označava da je crkva s takvima uništena požudama zla (br. 646); "*kad god htjednu,*" označava da mogu naneti zlo ljudima kad god ovi napadaju dobra ljubavi i istine doktrine koja svedoče o Gospodu i od kojih čovek priznaje i ispoveda Gospoda, (br. 647).

641. Stih 5. *I ako im ko nepravdu učini,* označava njihovu zaštitu od Gospoda da se na bilo koji način ne mogu povrediti. Ovo je vidljivo iz onoga što sledi; jer je rečeno, "*I ako im ko nepravdu učini, oganj izlazi iz usta njihovijeh, i poješće neprijatelje njihove;*" kao i "*i ko htjedbude da im učini našao onaj valja da bude ubijen.*" Iz ovih reči, kao i iz onih koje dalje slede, je očito da "*I ako im ko nepravdu učini*" označava zaštitu od Gospoda da ni na koji način ne mogu biti povređeni. Ovde se govori o "*dvojici svjedoka*", koji označavaju nauk dobra ljubavi prema Gospodu i dobra ljubavi prema bližnjemu, to jest nauku života što je doktrina vere u čijoj službi treba biti; a ove doktrine će se propovedati u vreme svršetka crkve.

[2] O tome šta predstavljaju reči koje slede u ova dva stiha, već se govorilo ranije, ali budući da su među stvarima koje nisu opšte poznate, nije na odmet ponoviti. Kada je kraj crkve nadohvat ruke, onda se otkrivaju i podučavaju unutarnje stvari Reči, crkve i bogsluženja. To je učinjeno da se omogući da se dobri mogu odvojiti od zlih; razdvojenost postoji jer su unutarnje stvari Reči, crkve i bogopostovanja, koje su nebeske i duhovne, primljene od strane dobrih ljudi, ali su odbijene od strane zlih. Štaviše, unutarnje stvari Reči, koje se otkrivaju na kraju crkve, korisne su za nauk i život u budućoj Novoj Crkvi koja se uspostavlja. To je očigledno iz sagledavanja da, kad je kraj Jevrejske Crkve bio nadohvat ruke, sam je Gospod otvorio i poučavao unutarnje stvari Reči, a posebno je otkrio one stvari u Reči koja su se

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

odnosile na Njega; a kad su one bile otvorene i otkrivene, spoljašnje iz crkve je ukinuto, budući da se sastojalo uglavnom od žrtvovanja i rituala i statuta koji su zasenili Gospoda a istinska funkcija im beše da predstavljaju unutarnje stvari crkve koje je On tada otkrivao. Da će se to dogoditi, bilo je predviđeno u raznim odlomcima Reči i u prorocima.

[3] To se čini u sadašnjem trenutku; jer je sada drago Gospodu otkriti mnoge nebeske tajne, posebno unutarnje ili duhovno značenje Reči, koje je do sada bilo posve nepoznato i kojom je poučavao autentične istine doktrine. Ovo otkriće se označava pomoću izraza "*dolazak Gospodnji (sina čovečijega)*" u Mateju 24:3, 30, 37. Otkrovenje (Apokalipsa) je potrebno na kraju crkve, kako je rečeno, da se pomoću nje mogu odvojiti dobri od zlih i da se može uspostaviti Nova Crkva, u prirodnom svetu gdje su ljudi, ali takođe i i u duhovnom svetu gde su duhovi i anđeli; jer u oba sveta postoji crkva, a objava se događa u obe crkve, a time i odvajanje, kao i uspostavljanje Nove Crkve. Iz toga se može videti da ove reči označavaju Gospodnju zaštitu od povređivanja svake vrste.

[4] Što se tiče uzastopnih stanja crkava na našoj planeti, ona su očigledno bila slična sukcesivnim stanjima čoveka koji se reformiše i regeneriše. Naime, da bi čovek postao duhovan, on je najpre smišljen od strane Gospoda. Potom se rađa u fizičkom svetu, odrasta, te se sve dalje i dalje u uvod u i inteligenciju i mudrost. Crkva je, od najstarijih vremena do kraja Jevrejske Crkve, napredovala poput čoveka koji je smišljen, rođen i odrastao, a zatim se poučava i obučava; ali sukcesivna stanja crkve nakon završetka Jevrejske Crkve, ili od vremena Gospoda do današnjeg dana, bila su poput čoveka koji se povećavao u inteligenciji i mudrosti ili postao regenerisan. U tu svrhu, Gospod je otkrio unutarnje stvari Reči, crkve i bogopoštovanja kada je bio na svetu; a sada On nanovo otkriva stvari koje su još više unutarnje - i sve je

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

više toga otkrivenog; i u meri u kojoj se unutarnje stvari otkrivaju, čovjek može postati mudriji; jer postajući unutarni čovek, on postaje i mudar. A postati mudar znači postati unutarnji.

642. *Oganj izlazi iz usta njihovijeh, i poješće neprijatelje njihove*, znači da bi oni koji bi im naneli štetu pali u zla i obmane koje su iz pakla i koji bi ih uništili. To je vidljivo iz značenja "vatre", kao ljubavi u oba smisla, na ovom mestu - ljubavi prema sebi i svetu, a time i ljubavi prema zlu i neistinitosti svake vrste (o čemu vidi u prethodnom tekstu, br. 68, 504, 539). Iz toga sledi da "*Oganj izlazi iz usta njihovijeh*" označava da oni koji ih žele povrediti ili im naštetiti, padaju u zla i obmane svake vrste, koje su iz pakla. Takođe iz značenja "*poješće neprijatelje njihove*", tj. da će takvi biti uništeni neistinama zla; jer "neprijatelji" u Reči označavaju neistine zla, a "*protivnici*" označavaju zla, a ljubav prema zlu i neistinama je ono, što uništava.

[2] Kaže se da "*Oganj izlazi iz usta njihovijeh;*" ali to se govori u skladu s pojavnošću, a prema tome je takođe rečeno da "*Podiže se dim od gnjeva njegova [Gospodnjega], iz usta njegovijeh oganj*", i da "*gnjev i srdžba izlaze iz Njegovih nozdrva*", a ipak ništa od požara besa i gneva ne izlazi iz Njega, jer On je sama dobrota, sama ljubav i samilost, iz njega ništa od vatre, od besa, ili gneva ne može izaći, ali to je tako rečeno, jer tako izgleda. Tako izgleda, jer kad zli i pakleni duh napada bilo šta Božansko s namerom da ga povredi, kao kad vrši blasfemiju nad Gospodom ili nad Reči ili nad bilo kojom dobrom i istinitom doktrinom, ili bilo kojim dobrim duhom ili anđelom koga Gospod štiti, tada se zli duh - odmah lišava Gospodnje zaštite; Jer je svaki duh, kako zao, tako i dobar, pod Gospodnjom zaštitom, a kad se zaštita ukloni, on pada u zla i obmane svake vrste koje su iz pakla, a istovremeno pada u ruke onih koji su iz pakla, koji se nazivaju izvršitelji kazne, i oni ga tada onda kažnjavaju i muče u stepenu u kome je učinio zlo

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ili je pokušao da ga učini. Iz toga se može videti da Gospod ne čini zlo takvim duhovima i ljudima, nego da zli duh ili čovek sam priziva zlo ka sebi, to jest priziva ono zlo, koje je u već njemu [da se ispolji kroz zle postupke drugih prema njemu].

[3] To jasno objašnjava značenje reči: "*I ako im (dvojici svjedoka) ko nepravdu učini, oganj izlazi iz usta njihovijeh, i poješće neprijatelje njihove; i ko htjedbude da im učini nažao onaj valja da bude ubijen..*" Dvojica svedoka su dobro ljubavi i milosrđa, i istine doktrine i vere; a oni su su Božanski, jer su od Gospoda u anđelou i čoveku; to znači da neće vatra izaći iz Gospoda, već će izaći iz samog zla koja nastoji da povredi, kao što je upravo rečeno; a to treba shvatiti na sličan način kao kad je rečeno da "*vatra, gnev i bijes idu od Jahvea*". (Ali ove su stvari u potpunosti već izložene u radu "Nebo i pakao", br. 545-550, Gospod ne baca nikoga u Pakao, već se Duh sam spušta dole).

643. *I ko htjedbude da im učini nažao onaj valja da bude ubijen*, označava da oni, u skladu sa nastojanjem da nanose zlo, propadaju. Ovo je vidljivo iz značenja izraza "*i ko htjedbude da im učini nažao*," kao nastojanje da se nanese zlo, jer je nastojanje čin volje. Takođe je vidljivo iz značenja "ubiti", kao propadanja, što se ovde odnosi na duhovni život, koji uništavaju samo zla i obmane zla, jer takvi su uzroci duhovne smrti (vidi u prethodnom tekstu, br. 315, 589). I opet se kaže "*I ko htjedbude da im učini nažao*" jer to znači da svako propada zbog svoje želje ili nastojanja da dugome nanese zlo, jer je volja ta, koja čini nečiji život. Svako propada u skladu sa svojom željom da povredi "*dva svjedoka*", koji su "*dve masline i dva svijećnjaka*", to jest, dobro ljubavi i milosrđa, i istinu doktrine i vere, jer je on u suprotnoj volji - a volja koja je suprotna dobru ljubavi i istini doktrine jeste pakao - direktno u meri takve suprotnosti. Posledično, važi da "*on mora biti ubijen*",

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

to jest, biti uništen, u skladu sa željom za povređivanjem. Štaviše, svaki čovek i duh su pod Gospodnjom zaštitom, zli, kao i dobri, a onome ko je pod Jahvinom zaštitom ne može se dogoditi zlo: jer je to volja Gospoda da niko ne propadne i ne bude kažnjen Sve vreme dok je neko pod Jahvinom zaštitom, on odustaje od zla, ali od časa kada prestane da se uzdržava, te počinje da želi i čini zlo, on se odvaja od Gospodnje zaštite i, budući odvojen, biva povređen od zlih duhova koji su iz pakla; jer pakleni duhovi imaju neprestanu želju da čine zlo drugima; i koliko god bilo izvan Gospodnje Božanske zaštite, a izvan je nje je dok čini zlo, on pada pod moć onih koji mu nanose zlo izvršavajući kaznu i lišavajući ga onih stvari, koje pripadaju duhovnom životu. U jednoj reči, dokle god neko želi da ozledi dobra ljubavi i istine doktrine, on je "*proždiran vatrom i ubijen*", to jest, poseduju ga zla i obmane zla, i on sada duhovno umire, a to ne proizlazi iz Božanskog, već od samog zla koje neko čini.

644. Stih 6. *I ovi će imati vlast da zatvore nebo, da ne padne dažd na zemlju u dane njihova proricanja*, označava da oni, koji odbacuju dobra i istine neba i crkve koji proizlaze iz Gospoda, ne primaju nikakav influks s neba. To je očigledno iz značenja "*zatvaranja neba*", kao neprimanja bilo kakvih influksa iz neba (o čemu uskoro); takođe od značenja "*kiše*", kao plodnosne istine, koja je istina iz koje dobro protiče sa neba (o čemu takođe uskoro); takođe od značenja "*njihova proricanja*", kao predviđanja koja se tiču Gospoda i Njegovog dolaska, i poštovanja dobra ljubavi prema Njemu i istina vere u Njega. Ovo obznanjivanje i nagoveštavanje ove objave na kraju crkve je ono što je najčešće označavano "*dani proricanja dva svjedoka*". To je Gospod koji je na kraju crkve najupečatljivije proglašen od strane "*dva svjedoka*", jer "*dva svjedoka*", koja su dobra ljubavi prema Gospodu, i istina vere u Njega, predstavljaju ono najvažnije što svedoči o Njemu, i zato se

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

posle toga kaže da: *I padnuvši pred nogama njegovima poklonih mu se; i reče mi: gle, nemoj, ja sam sluga kao i ti i braća tvoja koja imaju svjedočanstvo Isusovo. Bogu se pokloni; jer je svjedočanstvo Isusovo Duh Proroštva.* (Otkr. 19:10).

[2] "*Zatvoriti nebo*" znači sprečiti primanje bilo kakvog priliva iz neba, jer se dodaje, "*ne padne dažd*", što označava uskraćeni influks Božanske istine iz neba. Jer dobro je poznato da sva dobra ljubavi i sve istine vere ističu iz neba, to jest od Gospoda kroz nebo u čoveku i da ona neprekidno teku; iz toga sledi da ni dobro ljubavi, kao ni istina vere uopšte ne potiču od čoveka, već od Gospoda koji je u njemu. Oba teku u onoj meri u kojoj ih zlo i neistine ne ometaju; a zlo i obmane su ti, koji zatvaraju nebo, tako da nema priliva (influksa); jer zlo i dobro, i obmana i istina, suprotnosti su, dakle gde je jedno, tamo drugoga ne može biti; jer zlo u čoveku sprečava ulazak dobra, dok obmana sprečava ulaz istine; dok dobro uzrokuje uklanjanje zla a istina uklanjanje neistine; jer su to suprotnosti, baš kao što su nebo i pakao suprotnosti; dakle, jedno dela protiv drugoga neprestanim nastojanjem da ga uništi, a onaj koji nadvladava uništava onog drugog.

[3] Štaviše, u svakom čoveku postoje dva uma, unutarnji koji se naziva duhovni um, kao i drugi, spoljašnji, koji se naziva prirodni um. Duhovni um stvoren je za prijem nebeskog svetla, a prirodni um - za prijem svetla iz sveta. Duhovni um, dakle unutarnji um čovjeka, je nebo u njemu, a prirodni um, koji je čovekov spoljašnji um, je svijet u njemu. Unutarnji um, koji je nebo u čoveku, otvoren je sve dok čovek priznaje Gospodnje Božansko, a čovek ga priznaje dokle god prebiva u stanju dobra ljubavi i milosrđa, te u istinama doktrine i vere. Ali ovaj unutarnji um, koji je nebo u čoveku, nije otvoren sve dok čovek ne prizna Gospodnje Božansko i ne živi život ljubavi i vere; a jasno je da je um zatvoren onoliko, koliko je čovek u zlu i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

neistinama od njega; a kada je čovek sveden samo na prirodni um, tada on postaje pakao; jer u prirodnom umu su zla i njegove neistine, dakle - dokle god je zatvoren duhovni um koji je nebo u čoveku, vlada prirodni um, koji je pakao. Iz ovoga se može videti šta se podrazumeva pod izrazom "*da zatvore nebo, da ne padne dažd*".

[4] Kaže se da dva svedoka imaju moć "*da zatvore nebo*", ali ga zapravo ne zatvaraju oni, već ga zatvaraju zlo i neistine koje vladaju ljudima crkve koja je na kraju. Ovo je rečeno o "*dva svjedoka*", kao što je gore navedeno "*Oganj izlazi iz usta njihovijeh, i poješće neprijatelje njihove*", ali zapravo nije tačno da *Oganj izlazi iz usta njihovijeh, i poješće neprijatelje njihove* (kao što je rečeno u dva gore navedena članka). "*Da ne padne dažd*" označava odsustvo influksa Božanske istine s neba, jer "*voda*", koja stvara kišu, označava istinu Reči i istinu doktrine i vere od nje (vidi u prethodnom tekstu, br. 71, 483, 518, 537, 538); a kako kiša izlazi iz oblaka na nebu, tako da "*padanje kiše (dažda)*" označava doticanje Božanske istine od Gospoda na nebu, a kako kiša oplodjava zemlju, tako "*kiša*" označava Božansku istinu koja oplodjuje crkvu, zbog čega "*kiša*" takođe označava duhovni blagoslov.

[5] Tako "*dažd*" u Reči ne znači prirodnu kišu, već influks Božanskog, koji prouzrokuje da inteligencija i mudrost, a takođe i dobro ljubavi i istine vere kod čoveka rastu i postaju plodonosne. "*Kiša*" označava prilik (influks), što se može se videti iz daljih citata. U Mojsiju: *Neka se spusti kao dažd nauka moja, i neka padne kao rosa govor moj, kao sitan dažd na mladu travu i kao krupan dažd na odraslu travu.* (Pon. Zak. 32:2). Doktrina se ovde poredi s kišom, jer "*kiša*" označava proisticanje Božanske istine, odakle je sva doktrina; jer sva poređenja u Reči su takođe iz korespondencija. Budući da "*kiša*" označava Božansku istinu koja se spušta, rečeno je: "*Neka se spusti kao dažd nauka moja.*" Izraz "*rosa*" označava dobro, a pošto "*reč*" ima isto

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

značenje, stoga se kaže: "*Neka padne kao rosa govor moj.*" Tako se inteligencija i mudrost koji otud dolaze označavaju kao "*sitan dažd na malu travu*" i "*krupan dažd na odraslu travu*", jer, kako poljska trava i biljke rastu iz vode koju donose kiša i rosa, tako isto izrastaju i inteligencija i mudrost od influksa Božanske istine od Gospoda. Ovo je prvi put izrekao Mojsije, jer se u ovom poglavlju govori o dvanaest Izraelovih plemena, koji u duhovnom smislu označavaju sve istine i sva dobra crkve, a time i doktrinu u celokupnosti.

[6] Na istom mestu: *Nego je zemlja u koju idete da je naslijedite zemlja u kojoj su brda i doline, i natapa je dažd nebeski; Tada ću davati dažd zemlji vašoj na vrijeme, i rani i pozni, i sabiraćeš žito svoje i vino svoje i ulje svoje; Čuvajte se da se ne prevari srce vaše da se odmetne i služite tuđim bogovima i poklanjate im se; Da se ne bi razgnjevio Gospod na vas i zatvorio nebo da ne bude dažda, i zemlja da ne da roda svojega, te biste brzo izginuli u dobroj zemlji koju vam Gospod daje.* (Pon. Zak. 11:11, 14, 16, 17). Ovo opisuje zemlju Hanansku i njenu plodnost; ali kako ta zemlja znači (u duhovnom smislu) crkvu, sledi da sve stvari iz ovog opisa označavaju stvari koje pripadaju crkvi, kao "*planine*", "*doline*", "*kukuruz*", "*novo vino*", "*ulje*," "*stvarati*" i "*kiša*". "*Zemlja u kojoj su brda i doline*" označava više i niže, ili unutarnje i spoljašnje stvari Crkve; unutarnje stvari Crkve su u unutarnjem čoveku, koji se takođe naziva i duhovni čovek, a spoljašnje stvari Crkve su u spoljašnjem čoveku, koji se zove prirodni čovek; da su oba takva da primaju influks Božanske istine označava se sa "*natapa je dažd nebeski.*" Ulazak Božanske istine u oba stanja, tj. kada je čovek crkve u svom duhovnom stanju i kada je u svom prirodnom stanju, označava "*tada ću davati dažd zemlji vašoj na vrijeme, i rani i pozni;*" jer je čovek crkve u duhovnom stanju i prirodnom stanju, a fluks i prijem Božanske istine u duhovnom stanju znači

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"rani dažd," a u prirodnom stanju "pozni dažd;" duhovno i nebesko dobro i istina koje čovek iz crkve ima od njih, označavaju "kukuruz", "novo vino" i "ulje" koje će se skupljati; da će neistine doktrine i bogopoštovanja sprečiti ulaz i prihvatanje Božanske istine, a time i povećanje duhovnog života označava " *služite tuđim bogovima i poklanjate im se; Da se ne bi razgnjevio Gospod na vas i zatvorio nebo da ne bude dažda,, i zemlja da ne da roda svojega,*" "drugi bogovi" označavaju neistine doktrine i bogopoštovanja.

[7] U istom: *Ako živite po mojim uredbama, i zapovjesti moje uzdržite i ušćinite, Davaću vam dažd na vrijeme, i zemlja će rađati rod svoj, i drveta će u polju rađati rod svoj;* (Lev. 26:3, 4). Ovde " *Davaću vam dažd na vrijeme, i zemlja će rađati rod svoj,*" imaju slično značenje kao i u prethodnom tekstu, a, kako je crkva u to vreme bila spoljašnja crkva, i, istovremeno, predstava unutarnjih duhovnih stvari, sledi da, kada su se držali zapovesti i izvršavali ih, dobili su od Boga kišu u odgovarajuće vreme, a zemlja je bila rodna, poljsko drveće je davalo svoje plodove. Pored bukvalnog značenja su kiša i rađanje su i predstave i označavajuće, te tako "kiša" predstavlja Božansko koje utiče, "rađanje", istinu doktrina i razumevanje istine a "rod" - dobro ljubavi i volju dobra.

[8] To se može videti iz onog što je rečeno: *Nije li kazano gospodaru mojemu šta sam učinio kad Jezavelja ubijaše proroke Gospodnje? A zaista vam kažem: mnoge udovice bijahu u Izrailju u vrijeme Ilijno kad se nebo zatvori tri godine i šest mjeseci i bi velika glad po svoj zemlji;* (1 Carevima 17 and 18; Luka 4:25). Jer je bilo reprezentativno, a otuda i označavajuće, da nikakva Božanska istina koja teče iz neba, nije mogla bi biti primljena zbog neistina zla, koje su označavali "drugi bogovi" i "Baal", kojima su se ljudi zla klanjali. "Ubijanje proroka" takođe označava uništavanje Božanskog, jer "prorok" označava u Reči doktrinu istine iz Reči.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[9] Kod Isaije: *Uparložiću ga, neće se rezati ni kopati, nego će rasti čkalj i trnje, i zapovjediću oblacima da ne puštaju više dažda na nj.* (Isa. 5:6). I ovde je, takođe, rečeno o Jahveu da on parloži svoj vinograd, " *i zapovjediću oblacima da ne puštaju više dažda na nj;*" a ipak to nije učinio Jahve, to jest, Gospod, jer On uvek utiče i u zle i u dobre, što je označeno Njegovim " *obasjava i zle i dobre, i daje dažd pravednima i nepravednima.*" (Mat. 5:45); već je uzrok u čoveku crkve koji ne prima nikakav influks Božanske istine, jer čovek koji je ne prima zatvara sebi unutrašnjost svog uma, koji služi za primanje; a kad je čovek zatvoren, ulazak Božanskog je odbijen. " *Vinograd*", koji je parložen, označava crkvu; " *neće se rezati ni kopati*" znači nesposobnost da se uzgaja i tako priprema za primanje; " *rasti čkalj i trnje* ", koji će se pojaviti, a znače neistine zla; " *zapovjediću oblacima da ne puštaju više dažda*" označava da se ne primaju nikakvi influksi Božanske istine iz neba.

[10] U Jeremiji: *Zato se ustaviše daždi, i ne bi poznoga dažda; ali u tebe bješe čelo žene kurve, i ne htje se stidjeti.* (Jer. 3:3). *Niti rekoše u srcu svom: bojmo se Gospoda Boga svojega, koji nam daje dažd rani i pozni na vrijeme, i čuva nam nedjelje određene za žetvu. Bezakonja vaša odvrćaju to, i grijesi vaši odbijaju dobro od vas.* (Jer. 5:24, 25). Kod Amosa: *A ja vam ustegoh dažd, kad još tri mjeseca bijahu do žetve, i pustih dažd na jedan grad, a na drugi grad ne pustih dažda, jedan se kraj nakvasi, a drugi kraj, na koji ne daždje, posuši se. Tako dva i tri grada idahu u jedan grad da piju vode, i ne mogahu se napiti; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod.* (Amos 4:7, 8). Kod Jezekilja: *Sine čovječji, kaži joj: ti si zemlja koja se nijesi očistila; neće pasti na te dažd u dan gnjeva. Proroci njezini složiše se u njoj, kao lav su, koji riče i grabi plijen, žderu duše, otimaju blago i dragocjene stvari, umnožavaju udovice usred nje.* (Jezek. 22:24, 25). Kod Zaharije: *Nego će biti*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

jedan dan, koji je poznat Gospodu, neće biti dan i noć, jer će i uveče biti svjetlost. (Zah. 14:17). U ovim odlomcima, takođe, "dažd" označava prijem influksa Božanske istine koja je izvor duhovne inteligencije; i da "nema dažda" znači da nikakav influks takvu inteligenciju ne daje, zbog zla i neistina koje odbiju da ga prime i koje ga odbacuju.

[11] U Jeremiji: *Najveći između njih šalju najmanje na vodu; došavši na studence ne nalaze vode, vraćaju se s praznijem sudovima svojim, stide se i srame se i pokrivaju glavu svoju. Zemlja je ispucala, jer ne bješe dažda na zemlji; zato se težaci stide i pokrivaju glavu svoju.* (Jer. 14:3, 4). "Najveći" označavaju one koji poučavaju i koji su lideri, a "najmanji" one koje "najveći" poučavaju i koji su vođeni; "vode" označavaju istine doktrine; "studenci u kojima nema vode" označavaju doktrine u kojima nema istina; "jer ne bješe dažda na zemlji" označava da nikakav influks Božanske istine nije primljen zbog neistina u crkvi; izraz "zato se težaci stide i pokrivaju glavu svoju" označava one koji poučavaju, i njihovo žaljenje.

[12] U Isaiji: *I daće dažd sjemenu tvojemu koje posiješ na njivi, i hljeb od roda zemaljskoga biće obilat i sit; tada će stoka tvoja pasti na paši prostranoj.* (Isa. 30:23). To bi bilo kad Gospod došao. Influks Božanske istine koja proizilazi iz Njega označava "dažd" koje će Gospod potom dati semenu, "dažd" koji znači Božanski influks a "sjeme" istinu Reči; "posiješ na njivi" označava sađenje i oblikovanje crkve u sebi; "i hljeb od roda zemaljskoga biće obilat i sit a daće ga Jahve" označava dobro ljubavi i ljubavi koja se proizvodi istinama Reči oživljenih božanskim influksom; "obilat i sit" označava puninu dobrara ljubavi i istina iz nje, jer "obilat" se temelji na dobru, a "sit" na istini; "tada će stoka tvoja pasti na paši prostranoj" označava proširenje i umnožavanje dobra i istine putem Božanskog influksa i posledične duhovne hrane, "stoka" znači dobra i istine

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

u čoveku, "onoga dana" označava vreme kada dolazi Gospod, dok "paši prostranoj" ukazuje na Reč kroz koju teče Božanski influks i duhovno hranjenje; "Širina" se temelji na produženju i umnožavanju istine.

[13] U istom: *Jer kako pada dažd ili snijeg s neba i ne vraća se onamo, nego natapa zemlju i učini da rađa i da se zeleni, da daje sjemena da se sije i hljeba da se jede, Tako će biti riječ moja kad izide iz mojih usta: neće se vratiti k meni prazna, nego će učiniti što mi je drago, i srećno će svršiti na što je pošljem.* (Isa. 55:10, 11). Ovdje se "Riječ" koja izlazi iz usta Božjih upoređuje s kišom i snegom s neba, jer "Riječ" znači Božansku istinu koja proizilazi od Gospoda, koja u nama protiče kroz Reč; izraz "pada dažd ili snijeg s neba" ima sličan smisao, "kiša" označava duhovnu istinu koja je primljena od strane čoveka a "snijeg" - prirodnu istinu koja je poput snega, kada predstavlja puko sećanje, ali se ona može oduhoviti ljubavlju, jer od snega se zagrevanjem stvara - kiša. "Nego natapa zemlju i učini da rađa i da se zeleni" znači oživeti Crkvu da bi proizvela istinu nauka i vere, i dobro ljubavi i milosrđa; istina o doktrini i veri označena je sa "da daje sjemena da se sije", a dobra ljubavi i milosrđa su označena sa "daje hljeba da se jede;" "neće se vratiti k meni prazna, nego će učiniti što mi je drago," označava da će biti primljena i da će čovek biti vođen putem koji ga vodi da na kraju pogleda ka Gospodu.

[14] U Jezekilju: *I blagosloviću njih i što je oko gore moje, i pušću dažd na vrijeme; daždi će blagoslovni biti. I drveta će poljska rađati svoj rod, i zemlja će rađati svoj rod; i oni će biti u svojoj zemlji bez straha, i poznaće da sam ja Gospod kad polomim palice jarma njihova, i izbavim ih iz ruku onijeh koji ih zarobiše.* (Jezek. 34:26, 27). "Što je oko gore moje" označava sve koji su u istinama doktrine i odatle u dobru ljubavi; "pušću dažd na vrijeme" označava fluks Božanske istine prilagođen ljubavi i volji onoga koji prima; i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

kao što se fruktucija dobara i umnožavanje istina od njih nazivaju "daždi će blagoslovni biti," a rečeno je da "I drveta će poljska rađati svoj rod, i zemlja će rađati svoj rod;" "drveta poljska " i "zemlja" označavaju crkvu i čoveka crkve, a "drveta će poljska rađati svoj rod" fruktuciju dobra, a "zemlja će rađati svoj rod" - množenje njene istine.

[15] *Kod Joila: I vi, sinovi Sionski, radujte se i veselite se u Gospodu Bogu svojem, jer će vam dati dažd na vrijeme, i spustiće vam dažd rani i pozni na vrijeme. I gumna će se napuniti žita, a kace će se preljevati vinom i uljem.* (Joilo 2:23, 24). "Sinovi Sionski" označavaju one koji su u istinskim istinama kroz koje imaju dobrote ljubavi, jer "Sion" označava nebesku crkvu koja je u dobru ljubavi prema Gospodu kroz autentične istine. Da Gospod s njima teče u dobru ljubavi i od tog dobra utiče u istine, označava se sa "i puštaću dažd na vrijeme; daždi će blagoslovni biti;" "blagoslovenost" je utemeljena u Reči dobra ljubavi, a "blagosloveni" označavaju one koji su u tom dobru (vidi u prethodnom tekstu, br. 204). Da Gospod neprekidno ulazi u istine s dobrom ljubavi označava "koji nam daje dažd rani i pozni na vrijeme;" da su blagosloveni time dobili dobro ljubavi prema bratu i drugu označava se sa "i gumna će se napuniti žita;" a su time dobili istinu i dobro ljubavi prema Gospodu označeno je izrazom "a kace će se preljevati vinom i uljem." Oni, koji su od Božje nebeske crkve, imaju dobro ljubavi prema bratu i drugu; i ta ljubav, u onima, koji su od Gospodnje duhovne crkve, zove se ljubav prema bližnjemu.

[16] *Kod Zaharija: Ištite od Gospoda dažda u vrijeme* poznoga dažda, Gospod će pustiti munje, i daće vam izobila dažda i svakome trave u polju.* (Zah. 10:1). I ovde, "kiša" označava influks Božanske istine od Gospoda, od koje čovek zadobija duhovnu inteligenciju; "izobila dažda" označava

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Božansku istinu koja izobilno teče, a "i daće vam svakome trave u polju" označava poznavanje istine i dobra iz Reči i inteligenciju iz njih.

[17] U Davidu: *Nadgledaš zemlju i zalivaš je, obilno je obogaćavaš; potok je Božji pun vode, spremaš za njih žito, jer si tako uredio. Brazde njezine napajaš, ravniš grude njezine, kišnim kapljama razmekšavaš je, blagosiljaš je da rađa.* (Ps. 65:9, 10). "Zemlja" ovde označava crkvu; "; potok Božji " označava doktrine pune istina; "Brazde njezine napajaš, ravniš grude njezine, kišnim kapljama razmekšavaš je" označava ispunjavanje znanjima o dobru i istini; "spremaš za njih žito" označava sve što hrani dušu; stoga se dodaje, "obogaćavaš zemlju," koja je crkva; "blagosiljaš je da rađa" označava neprestano nastajanje i stvaranje izvora istina.

[18] Na istom mestu: *Blagodatni si dažd izlivao, Bože, i kad iznemagaše dostojanje tvoje, ti si ga krijepio.* (Ps. 68:9). Na istom mestu: *Sići će kao dažd na pokošenu livadu, kao kaplje koje porašaju zemlju. Procvjetaće u dane njegove pravednik i svuda mir dokle teče mjeseca.* (Ps. 72:6, 7). U ovim odlomcima "kiša" ne znači bukvalno kišu, nego priliv (influx) Božanske istine u čoveku - iz koga on dobija duhovni život. Kod Jova: *Poslije mojih riječi niko ne progovaraše, tako ih natapaše besjeda moja. Jer me čekahu kao dažd, i usta svoja otvarahu kao na pozni dažd.* (Jov 29:22, 23). Očigledno je da "dažd" ovde znači istinu koju govori bilo ko, a koja utiče u nekog drugog, jer "riječ", "govor" i "otvaranje usta" označavaju istinu koja izlazi iz bilo koga govorom; zbog toga se zove "kiša (dažd)" i "pozni dažd", a kaže se "da padne", što znači da govori.

[19] U Jeremiji: *On je načinio zemlju silom svojom, utvrdio vasiljenu mudročću svojom, i razumom svojim razastro nebesa; On kad pusti glas svoj, buče vode na nebesima, podiže paru s krajeva zemaljskih, pušta munje s*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

daždem, i izvodi vjetar iz staja njegovijeh. (Jer. 10:12, 13; 51:16; Ps. 135:7).
" *On je načinio zemlju silom svojom* " označava crkvu na čitavoj planeti, "sila" označava potencijal Božanske istine; "*razumom svojim razastro nebesa*" označava crkvu na nebu koja odgovara crkvi na zemlji, "*razumevanje*" označava Božansko proističuće, od koga anđeli i ljudi imaju mudrost dobra i razumevanje istine, a "*razastro*" označava formiranje i proširenje neba uopšteno, te proširenje razumevanja i mudrosti u svima koji primaju; " *On kad pusti glas svoj, buče vode na nebesima*" označava da od Božanskog proističu duhovne istine u neizmernom obilju, "*glas*" označava Božanski postupak, "*vode*" - istine a "*mnoštvo*" - obilje; "*Podiže paru s krajeva zemaljskih* " označava istinu poslednjih stvari, kao što su istine Reči u bukvalnom smislu, u kojima su duhovne istine, "*krajevi zemaljski*" označavaju poslednje stvari crkve, "*para*" istine za one koji su u poslednjim stvarima, a "*podizanje*" znači davanje duhovnih istina od poslednjih stvari zbog toga što su oni u poslednjim stvarima. Jer duhovne istine su ono, što posebno čini crkvu plodonosnom. "*Pušta munje s daždem*" označava prosvetljenje usled influksa Božanskih istina; "*i izvodi vjetar iz staja njegovijeh* " označava duhovne stvari u Reči koje potiču od neba.

[20] Kod Luke: *A narodu govoraše: kad vidite oblak gdje se diže od zapada odmah kažete: biće dažd; i biva tako. I kad vidite jug gdje duva kažete: biće vrućina; i biva. Licemjeri! lice neba i zemlje umijete poznavati, a vremena ovoga kako ne poznajete?* (Luka 12:54-56) Ovim poređenjem Gospod pokazuje da je moguće videti zemaljske stvari, ali ne i nebeske; a sama poređenja, kao i sva druga poređenja u Reči, izvedena su iz korespondencija; jer "*oblak gdje se diže od zapada* " označava Gospodnji dolazak na kraju crkve, utemeljen u Reči, "*oblak*" označava Reč, "*dizanje*" - Gospodnji dolazak, a "*zapad*" - kraj crkve; "*odmah kažete: biće dažd*" označava da će

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

biti influks Božanske istine; "*I kad vidite jug gdje duva*" označava proklamaciju Njegovog dolaska; "*kažete: biće vrućina*" označava da će biti influks Božanskog dobra. Iste reči označavaju i borbe istine od dobra protiv obmana od zla, "*dažd i vrućina*" označavaju takođe argumente i borbu; za ovo poređenje slede Gospodnje reči: *Mislite li da sam ja došao da dam mir na zemlju? Ne, kažem vam, nego razdor. Jer će otsele pet u jednoj kući biti razdijeljeni, ustaće tri na dva, i dva na tri. Ustaće otac na sina i sin na oca; mati na kćer i kći na mater; svekrva na snahu svoju i snaha na svekrvu svoju.* (Luka 12:51-53); i ove reči označavaju takve argumente i borbu; da "*dažd*" takođe ima ovo značenje može se videti dole. Jer ovo poređenje, posmatrano u svom duhovnom smislu, podrazumeva dolazak Gospoda, a nisu ga priznali, zbog slepila izazvanog obmanama, iako su ga mogli spoznati iz Reči, te stoga sledi: *Licemjери! lice neba i zemlje umijete poznavati, a vremena ovoga kako ne poznajete?* (stih 56); što označava vreme njegovog dolaska i konflikt obmana zla sa istinama dobra do koga tada dolazi.

[21] Kod Osije: *Tada ćemo poznati Gospoda i sve ćemo ga više poznavati; jer mu je izlazak uređen kao zora i doći će nam kao dažd, kao pozni dažd koji natapa zemlju.* (Os. 6:3). Ovde se govori o Gospodu i njegovom dolasku; i kako sva Božanska istina ide od Njega, iz koga anđeli i ljudi imaju život i spasenje, rečeno je "*doći će nam kao dažd, kao pozni dažd koji natapa zemlju*", gde izraz "*natapa zemlju*" označava stvaranje crkve plodonosnom - a ona je plodonosna onda, kada se istine umnožavaju a otuda se i inteligencija povećava. A kada se dobra načine plodonosnim, tada se pomoću njih uvećava i nebeska ljubav.

[22] U Drugoj knjizi Samuilovoj: *Reče Bog Izrailjev, kaza mi stijena Izrailjeva: koji vlada ljudima neka je pravedan, vladajući u strahu Božijem; I*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

biće kao svjetlost jutrenja, kad sunce izlazi jutrom bez oblaka, i kao trava koja raste iz zemlje od svjetlosti iza dažda. (2 Sam. 23:3, 4). Ovde se govori o Gospodu, koji se naziva "*Stijena Izrailja*" - zbog Božanske istine koja od Njega potiče. Da Božanska istina proističe iz Njegovog Božanskog dobrog se označava sa "*kad sunce izlazi jutrom.*" Ovde se vrši poređenje sa svetlom jer "svetlo" označava Božansku istinu koja proističe, kao i sa jutrom, jer "*jutro*" označava Božansko dobro, a pored toga i sa izlazećim suncem, jer "izlazak" i "sunce" označavaju Božansku ljubav; da su oni nepomračeni označava se sa "*sunce izlazi jutrom bez oblaka;*" Prosvetljenje čoveka crkve putem primanja, a nakon primanja božanske istine od Gospodnjeg Božanskog dobra se označava sa "*od svjetlosti iza dažda,*" "*svjetlost*" označava prosvetljenje, a "*dažd*" - influks i posledično primanje. Da oni, koji su iz crkve, otuda dobijaju znanje, inteligenciju i mudrost, označeno je izrazom "*trava koja raste iz zemlje,*" "*trava,*" poput "*pašnjaka,*" označava duhovnu hranu a otuda i znanje, inteligenciju i mudrost, koji predstavljaju duhovnu hranu, dok "*zemlja*" označava crkvu i čoveka crkve.

[23] U Mateju: *A ja vam kažem: ljubite neprijatelje svoje, blagosiljajte** one koji vas kunu, činite dobro onima koji na vas mrze i molite se Bogu za one koji vas gone; Da budete sinovi oca svojega koji je na nebesima; jer on zapovijeda svome suncu, te obasjava i zle i dobre, i daje dažd pravednima i nepravednima.* (Mat. 5:44, 45). Ovde se opisuje milosrđe prema bližnjem, koje znači želeti dobro i činiti dobro čak i neprijateljima, kao "*blagosiljajte, činite dobro i molite se Bogu*" jer se istinska milost tiče samo dobra druge osobe. Ovde "*voleti*" označava milost, "*blagosiljati*" uputstvo, a "*moliti*" - zastupanje, a sve to, usled toga što je cilj unutarnje milosti - činiti dobro. Da je ovo Božansko u čoveku, onakvo, kakvo je vidljivo u preporođenom čoveku, označeno je izrazom "*Da budete sinovi oca svojega koji je na*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

nebesima," gde izraz "*Otac na nebesima*" označava Božansko proističuće, jer svi koji ga primaju se zovu "*sinovima oca svojega,*" koji je Gospod; izraz "*jer on zapovijeda svome suncu, te obasjava i zle i dobre*" označava Božansko dobro koje utiče; a "*daje dažd pravednima i nepravednima*" označava Božansku istinu koja utiče; Jer Božansko proističuće koje je "*Otac na nebesima,*" utiče u zle isto kao i u dobre, ali je njegovo primanje isključivo ljudski zadatak Ali, istine radi, ispravno je reći da ono nije stvarno samo ljudski zadatak koji potiče od čoveka, već koji samo izgleda kao da je od čoveka, jer je sposobnost primanja Božanskog influksa stalno data čoveku. Ova sposobnost primanja, takođe, teče, i to u meri u kojoj čovek uklanja zla koja se primanju protive. On to čini i iz sposobnosti koja mu se neprestano daje. Sama ova sposobnost se pojavljuje naizgled kao da je ljudska, iako je ustvari - od Gospoda.

[24] Iz ovoga se može videti da "*dažd*" u Reči označava influks Božanske istine od Gospoda, iz koga čovek ima duhovni život, a to zato što "*vode*", od kojih se sastoji kiša, označavaju istinu o doktrini i istini vere. Ali kako "*vode*", u suprotnom smislu, označavaju obmane iz doktrine i iz vere, pa "*natapanje daždom*" ili "*natapanje*", kao i "*plavljenje vodama*" i "*potop*" označavaju ne samo nepravde koje uništavaju istine, već i iskušenja kojima čovek ili popušta ili ih nadvladava. Ovo je značenje natapanja [imber]. Kod Mateja: *Svaki dakle koji sluša ove moje riječi i izvršuje ih, kazaću da je kao mudar čovjek koji sazida kuću svoju na kamenu: I udari dažd, i dođoše vode, i dunuše vjetrovi, i napadoše na kuću onu, i ne pade; jer bješe utvrđena na kamenu. A svaki koji sluša ove moje riječi a ne izvršuje ih, on će biti kao čovjek lud koji sazida kuću svoju na pijesku: I udari dažd, i dođoše vode, i dunuše vjetrovi, i udariše u kuću onu, i pade, i raspade se strašno.* (Mat. 7:24-27). Ovde "*dažd*" i "*vode*" znače iskušenja koja čovek pobeđuje ili

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

kojima podleže; "vode" označavaju obmane koji uobičajeno uplivavaju u iskušenjima a "vode", koje ovde predstavljaju poplave vode od kiša (dažda), označavaju iskušenja; "dunuše vjetrovi, i udariše" označavaju misli koje proizilaze iz njih, jer su iskušenja nastala provalom obmana koje su zli duhovi ubrizgali u misli. "Kuća", koju udaraju, označava čoveka, strogo govoreći - njegov um, koji se sastoji od razumevanja ili mišljenja i volje ili naklonosti; onaj koji primi reči Gospodnje, a to su Božanske istine, samo jednim delom uma, a to je deo zaslužen za misli ili razumevanja, ali ne istovremeno i drugim delom, koji je pak zaslužen za naklonost ili volju - podleže iskušenjima, i pada u teške obmane, koje su neistine zla; stoga se kaže, "raspade se strašno"; "ali onaj koji primi Božanske istine celim svojim umom, to jest, kako razumevanjem, tako i voljom, pobeđuje iskušenja." *Stena* na kojoj se utemeljuje ta kuća označava Gospoda kao Božju istinu ili primljenu Božansku istinu od strane duše i srca, to jest vere i ljubavi, drugim rečima, razumevanjem i voljom, dok "pesak" označava Božansku istinu primljenu samo u sećanju, i nekako iz njega pretočenu u misli, a time na rasejan i iskopčan način, jer se meša sa lažima i krivotvori pojmovima Ovo objašnjava šta se podrazumeva pod "koji sluša ove moje riječi a ne izvršuje ih". Da je to smisao ovih reči, jasno vidi od onoga što im prethodi.

[25] "Dažd" ili "silan dažd" označava poplavu obmana, takođe i u Jezekilju: *Reci onijem što mažu nevaljalijem krečem da će pasti; doći će silan dažd, [zbog toga]*** i vi, kamenje velikoga grada, pašćete i oluja će razvaliti. Zato ovako veli Gospod Gospod: razvaliću olujom u gnjevu svom, i silan će dažd doći u gnjevu mom, i kamenje velikoga grada u jarosti mojoj da potre. I razvaliću zid koji namazaste nevaljalijem krečem, i oboriću ga na zemlju da će mu se otkriti temelj, i pašće, i vi ćete izginiti usred njega, i poznaćete da sam ja Gospod.* (Jezek. 13:11, 13, 14). "Mažu nevaljalijem krečem" označava

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

potvrdu lažljivosti obmana, pri čemu se laž pojavljuje kao istina; "gradovi" označavaju istine bez dobra, stoga bez ikakvog duhovnog života, koje su sve unutrašnje obmane, jer ideje koje su mrtve predstavljaju puke ljušture i one su kao slike u kojima nema ničega živog; takve istine pripadaju prirodnom čoveku, koji je lišen duhovnih tokova. "Silan dažd i oluja" označavaju neistine koje obiluju, i izmišljene stvari i sporenja o istinama, koje onemogućavaju da se vidi išta od istine i koje tako uništavaju čoveka.

[26] U istom: *I sudiću mu [Gogu] pomorom i krvlju; i pustiću na nj i na čete njegove i na mnoge narode, koji budu s njim, silan dažd, kamenje od grada, oganj i sumpor.* (Jezek. 38:22). "Gog" označava ono u spoljašnjem bogopoštovanju, što je bez unutarnjeg poštovanja; i kako se takvo bogopoštovanje sastoji se od onoga što je poput školjki, čija su jezgra trula ili crvljiva, ono se zove "dažd silni i gradovi", što označava beskrajno navaljivanje neistina i izmišljenih stvari koje uništavaju čoveka. Zla obmana i obmane zla se označavaju sa "vatra i sumpor."

[27] "Potop," o kome se kaže: *I navali voda, i usta jako po zemlji, i kovčeg stade ploviti vodom. I istrijebi se svako tijelo živo na zemlji, i ljudi i stoka i što god gamiže i ptice nebeske, sve, velim, istrijebi se sa zemlje; samo Noje osta i što s njim bješe u kovčegu.* (Pos. 7, 8), takođe označava poplavu neistina koje su konačno uništile Najdrevniju Crkvu; "Noje i njegovi sinovi" označavaju: Novu Crkvu, koju treba nazvati Drevnom Crkvom, a isto tako označavaju i uspostavljanje te crkve, nakon što je Najdrevnija Crkva bila devastirana. (A detalji opisa u ovim poglavljima poplave i spasenja Nojeve porodice mogu se videti objašnjeni u Nebeskim Tajnama. Da "vode" označavaju istine, a i, suprotno tome, obmane, vidi u prethodnom tekstu, br. 71, 483, 518, 537, 538, i da "potop" označava potop neistina i iskušenja, vidi takođe gore, broj 518.) *Hebrejski tekst ima "vrijeme, pozna kiša," kao što je

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

pronađeno u NT 7571. **Grčki tekst ima "*čini dobro*", kako je pronađeno u NT 2371, 3605, itd. *** U AO 503 nalazimo "*po kojima*".

645. *I imaće vlast nad vodama da ih pretvaraju u krv*, označava da se istine kod nosilaca te moći pretvaraju u obmane od zla. Ovo je vidljivo iz značenja fraze "*imati moć*", dok "*masline i svijećnjaci*" označavaju dobra ljubavi i istine doktrine; ovde nije slučaj da oni zaista imaju takvu moć, naime, da pretvaraju istine u neistine, budući da je to suprotno njihovoj prirodi - koja omogućava pretvaranje neistina u istine, a s njima su uvek povezana dobra dela, a nikako ne zlodela, a ipak - oni izgledaju kao da imaju tu moć. Čini se kao da to rade, jer se to događa kada su povređeni; ali to je zlo, koje je od pakla, ili pak pak, iz koga dolazi zlo, koje "*pretvara vodu u krv*", to jest, istine u obmane zla. Iz prethodnog teksta je ovo sve očigledno i iz značenja termina "*voda*", kao istine (o čemu vidi u prethodnom tekstu, br. 71, 483, 518, 537, 538); takođe od značenja "*krvi*" kao istine Reči, a odande i doktrine iz Reči. Suprotno tome, "*krv*" označava i obmane, a posebno onakve, kada se istina Reči krivotvori, jer "*prolivena krv*" označava činiti nasilje milosrđu, kao i Božanskoj istini koja je u Reči. (Ali što se tiče značenja "*krvi*" u oba smisla, vidi u prethodnom tekstu, br. 329.)

646. *I da udare zemlju svakom mukom*, označava da je crkva u takvima uništena požudama zla. To je vidljivo iz značenja "*zemlje*", kao crkve (od čemu se često govorilo u prethodnom tekstu); takođe od značenja "*kuge (muke)*", kao stvari koja uništava duhovni život, a time i crkvu, što sve, ukratko, upućuje na požude ljubavi prema sebi i svetlu, a time i na požude zla (vidi takođe gore br. 584); stoga "*pretvaranje vode u krv*" označava da se dobra pretvaraju u zla, a odatle istine u - neistine u onima, koji žele da povrede "*dvojicu svjedoka*", odnosno da povrede dobra i istine neba i crkve, a koja se sastoje u priznavanju i ispovedanju Gospoda.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[2] Da je to u pitanju, može svako da vidi i zaključi, i to na osnovu toga, da je svako dobro ljubavi i istina vere od Gospoda i da oni koji ne priznaju i ispovedaju Gospoda, ne mogu primiti nikakva dobra ljubavi ili istine vere; jer nepoverenje i poricanje su im zatvorili nebo, to jest, oni odbacuju sav influks dobra i istine s neba ili kroz nebo od Gospoda; stoga su u onome što je njihovo vlastito [suum proprium], koji se po sebi smatra ničim drugim do - zlom i obmanom; i zbog toga, jer misle i hoće od onoga što je njihovo vlastito [proprium], to jest od sebe, samim tim ne mogu razmišljati ni voleti ništa što ne proizlazi iz ljubavi prema sebi i ljubavi prema svetu. A, usled požuda ovih ljubavi, oni nisu u stanju misliti ili hteti ništa što proističe iz ljubavi prema Gospodu ili od ljubavi prema bližnjemu; a oni, koji hoće i misle od ljubavi prema sebi i prema svetu, i pokreću ih samo njihove požude, ne mogu misliti ni o čemu drugom do o neistinama, i ne mogu želeti ništa drugo osim zla. Da je sve ovo zaista slučaj, može videti i zaključiti svako ko zna da celokupno dobro i sva istina proističu od Gospoda, dok sve zlo i neistinitost proizlaze iz vlastitog [proprium].

[3] Treba znati da, je čovek uzdignut iznad onoga što je njegovo vlastito [proprium], u meri u kojoj on priznaje Gospoda i živi prema Njegovim zapovestima; ovo je uzdizanje izvan svetlosti ovoga svijeta u svetlost neba. Dokle god čovek živi na svetu, on ne primećuje da je, duboko u sebi, uzvišen iznad onoga što je njegovo vlastito [proprium], jer on to ne oseća. A ipak postoji uzdizanje ili privlačenje unutarnjeg ljudskog razumijevanja i ljudske unutrašnjosti prema Gospodu, a time i okretanje čovekovog lica i duha prema Gospodu. Nakon smrti to je jasno dobrom čoveku, jer tada se stalno okreće njegovo lice Gospodu, i izgleda kao kad bi bio privučen prema Njemu kao zajedničkom središtu (o ovom okretanju vidi u delu "Nebo i pakao", br. 17, 123, 142-145, 253, 272, 552, 561).

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[4] Ali budući da, u skladu sa Božanskim poretkom, tamo gde postoji privlačenje, mora postojati i pogonska sila, jer bez nje ne može biti privlačenja, tako je, u skladu sa Božanskim poretkom, da ta pogonska sila mora egzistirati u samom ljudskom biću; i, iako je ova sila, naravno, od Gospoda, ipak, čini se kao da je od čoveka, a, gledano spolja, izgleda kao da je u pitanju čovek sam od sebe. Ova pogonska sila, koja kao da je od čoveka, korespondira privlačenju što dolazi od Gospoda, a ona je - priznavanje, a otuda i primanje priznavanja i ispovedanja Gospoda i posledični život prema Njegovim zapovestima. Ovoga mora biti u onome što se čini da je isključivo ljudsko, i što kao da proističe ni iz čega drugog do - čovekove vlastite slobode, a ipak - čovek mora priznati da čak i to ustvari potiče od Gospoda, iako usled urođene pomračene percepcije, on ni ne može imati, i zaista i nema drugog osećaja osim onog, da sve to dolazi isključivo od njega samog. Ove stvari se navode da bi osvetlile činjenicu da čovek koji negira Gospoda ne može biti ni u čemu drugom, do u - zlu, i obmanama koje iz njega proističu. A to stoga, jer se ne može odvući od onoga, što je njegovo vlastito [proprium], odnosno uzdići iznad njega; niti može biti pod utjecajem bilo kakvog privlačenja od Gospoda, i posledičnog okretanja unutrašnjosti njegovog uma prema Gospodu.

647. *Kad god htjedbudu* označava koliko često čovek napada dobra ljubavi i istine doktrine koje svedoče o Gospodu i od kojih čovek priznaje i ispoveda Gospoda, kako bi im mogao naneti zlo. To je vidljivo iz značenja "kad god htjedbudu", kada se kaže o "*dva svjedoka*" (pod njima se misli na one, koji priznaju i ispovedaju Gospoda), jer oni ne žele i ne čine zla o kojima do sada govorimo ovde, već zli ljudi sami na sebe nanose zlo, i to svaki put kad napadaju i mogu povrediti dobra i istine koje proizlaze iz Gospoda. U bukvalnom smislu u Reči se zaista govori o Bogu Jahveu, koji je Gospod,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

kao da je On besan i gnevan, da je besan prema dobrima*, i da im čini zlo, i da, da to On sam hoće; A ipak, Gospod nikada nije besan ili gnevan, niti On ikada ikome želi zlo, ili ga čini; jer u svakog čoveka Gospod utiče dobrotom, koja je od dobra, i istinama, koje su istine od dobra; jer hoće da sve prigrli k sebi i da ih spasi. To jasno pokazuje da "*kad god svjedoci htjedbudu*" ne znači onoliko često koliko svedoci hoće da čine zlo, već onoliko često koliko zli hoće da ga čine, to jest, koliko su spremni da čine zlo, drugim rečima, oni bivaju povređeni u stepenu u kome napadaju dobra i istine neba, i crkvu koja je od Gospoda.

[2] Da Gospod, a time i dobro ljubavi i istina vere, koje su od Gospoda u čoveku i anđelu, nikome neće naneti zla, da Gospod Bog nikome nije uzrok zla, a onaj koji nije uzrok zla nije ni uzrok kazne, već je uzrok zla i kazne - samo zlo, koje je unutar čoveka. U duhovnom svetu gde su nebo i pakao, sve je tako uređeno da Gospod nikada ne baca nikoga u pakao, već zli duh samog sebe u baca u pakao (vidi u radu "Nebo i pakao", br. 545-550); i to zato što Gospod nije uzrok zla, a onaj koji nije uzrok zla ne može biti uzrok bilo kakvog efekta koji proizlazi iz zla. Iz ovoga je jasno da sadržaj ovog stiha, naime, da će dva svedoka "*imati vlast da zatvore nebo, da ne padne dažd na zemlju,*" i da "*i imaće vlast nad vodama da ih pretvaraju u krv, i da udare zemlju svakom mukom, kad god htjedbudu,*" ne treba shvatiti u bukvalnom smislu reči, već u duhovnom smislu, koji je, da oni, koji čine zlo "*dvojici svjedoka*", privlače takve stvari samima sebi; jer, u onoj meri u kojoj neko "svjedocima" čini zlo, taj sebi zatvara nebo, i okreće se ka obmanama, i uništava sebe požudama zla. *Na latinskom se koristi izraz "*dobri*" za zle.

648. Stihovi 7, 8. *I kad svrše svjedočanstvo svoje, onda će zvijer što izlazi iz bezdana učiniti s njima rat, i pobijediće ih i ubiće ih. I tjelesa njihova ostaviće na ulici grada velikoga, koji se duhovno zove Sodom i Misir, gdje i*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Gospod naš razapet bi. 7. " I kad svrše svjedočanstvo svoje," označava kraj crkve, kada se Božansko Gospodnje više ne priznaje, a odatle nema više ni dobra ljubavi ni istine doktrine (br. 649); *"onda će zvijer što izlazi iz bezdana učiniti s njima rat* (br. 650); *" i pobijediće ih i ubiće ih "* označava posledično uništavanje svakog dobra i istine Crkve (br. 651). 8. *"I tjelesa njihova ostaviće na ulici grada velikoga,"* označava njihovo uništavanje od strane zla i neistina doktrine (br. 652); *" koji se duhovno zove Sodom i Misir,"* označava zla ljubavi prema sebi i neistine koje proističu iz nje (br. 653, 654); *"gdje i Gospod naš razapet bi,"* označava zla i neistine, koje izvire iz paklene ljubavi, i kojima je je Gospod odbačen i osuđen (br. 655).

649. Stih 7. *I kad svrše svjedočanstvo svoje,* označava kraj crkve, kada se Božansko Gospodnje više ne priznaje, te odatle nema više ni dobra ljubavi ni istine doktrine. To je vidljivo iz značenja "*svjedočenja*", kao priznanja Božanskog u Gospodu, i otuda i dobra ljubavi i istine o doktrini (o čemu uskoro), a vidljivo je i iz značenja "*kad svrše*" kao dovođenja nečega do kraja; i vidi se kako završavanje korespondira sa krajem crkve; "*završiti*" označava kraj crkve; i budući da više nema priznavanja Božanskog u Gospodu, stoga nema ni dobra ljubavi ili istine doktrine.

[2] Da je ovo značenje "*svjedočenja*", može se videti i iz onoga što je do sada bilo rečeno o "*dva svjedoka*", naime, da oni označavaju dobro ljubavi i milosrđa, te istinu doktrine i vere, jer sve ovo nabrojano posebno svedoči o Gospodu, budući da je od Gospoda, i da je Njegovo unutar čoveka; stoga "*njihovo svjedočenje*" označava propoved koja se tiče pomenutih stvari. Da "*svjedočenje*" ovde označava priznavanje Božanskog u Gospodu vidljivo je iz onoga što sledi u Apokalipsi: *I padnuvši pred nogama njegovima poklonih mu se; i reče mi: gle, nemoj, ja sam sluga kao i ti i braća tvoja koja imaju svjedočanstvo Isusovo. Bogu se pokloni; jer je svjedočanstvo Isusovo Duh*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Proroštva. (Otkr. 19:10). Jer, ako sve ovo čovek ne prizna iz sveg srca i ne poveruje u to kroz duhovnu veru, on ne može ni imati sposobnost primanja dobra ljubavi ili istine doktrine.

[3] O Gospodu se zaista propoveda na kraju Crkve, a po doktrini mu se takođe pripisuje i Božansko, kao Božansko Oca; pa ipak, jedva da iko razmatra Njegovo Božansko, zbog toga što ga stavljaju iznad ili izvan Njegovog Ljudskog; stoga ne gledaju na Gospoda kad gledaju na Njegovo Božansko, već na Oca kao nekog drugog (i to drugog, u odnosu na Gospoda), a ipak Božansko koje se zove Otac je u stvari u samom Gospodu, kako lično On uči u Jovanu 10:30, 38; 14: 7. Zbog toga ljudi razmišljaju o Gospodu na isti način kao što misle o običnom čoveku, i a iz tog mišljenja proističe i njihova istinska vera, koliko god oni verovali u Njegovo Božansko, ali samo na verbalnom nivou. Neka svako istražuje, ako može, ideju svoje misli o Gospodu, sve i da nije kao prethodno opisana. Ali, kad jeste takva, bez vere u Gospodnje Božansko, čovek ne može biti povezan s Gospodom verom i ljubavlju, a ni kroz zajedništvo ne dobiva ikakvo dobro ljubavi ili istine vere. Eto zašto na kraju crkve nema priznavanja Gospoda, tj. Božanskog u Gospodu i od Gospoda. Veruje se da postoji priznavanje Gospodnjeg Božanskog, jer takav je nauk Crkve; ali sve dok se Njegovo Božansko odvaja od Njegovog Ljudskog, Njegovo Božansko još nije priznato u unutrašnjem čoveku, nego samo u njegovom spoljašnjem, a priznavanje spolja je priznanje samo verbalno, a ne srcem, ili samo govorom ali ne i verom.

[4] To se može videti kod hrišćana u duhovnom životu posle smrti, gde se manifestuju misli srca. Kada im je dopušteno da govore iz doktrine i od onoga što su čuli od propovedi, oni pripisuju Božansko Gospodu i nazivaju to svojim uverenjem; ali kad se istražuju njihova unutrašnja misao i vera, oni duboko u sebi nemaju nikakvu drugu ideju o Gospodu, do onu o običnom

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

čovjeku, lišenog Božanskog. Čovekova unutarnja misao je izvor njegove vere; a kako je misao i posledična vera čovekovog duha baš ovakva, jasno je nema priznanja Božanskog u Gospodu i od Gospoda u hrićanskom svetu na kraju crkve. Drugim rečima, postoji spoljašnje priznavanje Gospodnjeg Božanskog, ali nema unutarnjeg. A spoljašnje priznavanje potiče isključivo od prirodnog čovjeka, dok unutarnje priznanje potiče od ničeg drugog do njegovog vlastitog duha; a nakon smrti spoljašnje priznavanje se uspavljuje, dok je unutarnje priznavanje - jedino istinsko priznavanje koje potiče od čovečjeg duha. Iz toga se u nekoj meri može videti kako treba razumeti ono što sledi, naime, da *"onda će zvijer što izlazi iz bezdana učiniti s njima [dva sjadoka] rat, i pobijediće ih i ubiće ih,"* zatim, *"I tjelesa njihova ostaviće na ulici grada velikoga, koji se duhovno zove Sodom i Misir,"* a, nakon toga, *"I poslije tri dana i po duh života od Boga uđe u njih."*

650. *Onda će zvijer što izlazi iz bezdana učiniti s njima rat,* označava napad od strane paklene ljubavi. To je vidljivo iz značenja "zvijeri", kao ljubavi prirodnog čovjeka u oba smisla (od čemu uskoro); takođe iz značenja "bezdana" kao pakla (od tome vidi u prethodnom tekstu, br. 538); isto tako iz značenja "ratovanja", kao napada, jer "ratovi" nisu isti na zemlji i u svetu duhova. U Reči se ne misli na ratove kakvi postoje u ovom svetu., već na ratove u duhovnom svetu. Ratovi u duhovnom svetu predstavljaju borbe koje vode neistine koje potiču od zla, protiv istina, koje su od dobra; da je takvo značenje "ratova" u Reči, pojaviće se u onome što sledi, gde se ponovo pominju ratovi. Iz toga se može videti da će *"zvijer što izlazi iz bezdana učiniti s njima [svedocima] rat,"* što pak označava da će paklena ljubav iz neistina zla napasti istine dobra.

[2] Pokazano je ranije u tekstu da "zvijer" označava ljubav ili privrženost prirodnog čovjeka; recimo sada nešto i o pomenutom napadu. Infernalna

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Ljubav je naročito ljubav prema sebi, jer ljubav prema sebi je ljubav onoga što je čovekovo vlastito [proprium], a ono što je čovekovo je ništa drugo nego zlo; stoga, u meri u kojoj je čovek u toj ljubavi, on je protivan Gospodu, a time je i protiv dobra ljubavi i milosrđa, kao i protiv istine doktrine i vere, dakle protiv ta "dva svjedoka"; Iz tog razloga, paklovi u kojima vlada samovlašće su zlobniji i strašniji od drugih, i direktno se suprotstavljaju Gospodu, pa odatle neprestano napadaju dobra ljubavi i vere, jer one potiču samo od Gospoda i predstavljaju ono Gospodnje u čoveku i anđelu. Da su ovi paklovi strašniji od ostalih može se videti iz toga, da neprestano izdišu uništenje onih koji priznaju Božansko Gospodnje, dakle onih koji su u dobru ljubavi i dobru vere (koje su od od Gospoda) u Gospodu.

[3] Ovi paklovi su zlonamerniji od ostalih, jer kada je čovek u ljubavi prema sebi, a u isto vreme u ljubavi prema sopstvenoj inteligenciji, u tom slučaju je njegov prirodni lumen u nekoj vrsti svetlosti, jer je ljubav prema sebi poput vatre koja pali taj lumen; odatle ovakvi ljudi mogu ingeniozno razmišljati i promišljati protiv božanskog i protiv svih stvari neba i crkve. Ponekad sam bio zapanjen kad sam ih slušao i pomislio da su oni iznad svih ostalih bili sposobni da budu vođeni ka primanju jake vere, ali sam odmah shvatio da to ustvari nije moguće, jer su bili prosvetljeni u telesnim, svetovnim i prirodnim stvarima, koje su bile u gustom mraku u odnosu na nebeske i duhovne stvari. Ova gusta tama je bila u teškom sumraku, izmešana sa obrisima vatre. To sam mogao potvrditi mnogim iskustvima, ako je ovo trenutak za opisivanje iskustava. Ljubav prema sebi je ono što ovde posebno znači "zvijer što izlazi iz bezdana", koja je vodila rat s dvojicom svjedoka i ubila ih.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[4] Da "zvijer" označava ljubav i naklonost prirodnog čoveka u oba smisla, može se videti iz mnogobrojnih odlomaka u Reči; i to je do sada bilo ljudima nepoznato, a kako se čini čudnim da bi "zvijeri" trebalo da znače ljubav ili privrženost prirodnog čoveka, potrebno je potvrditi to iz Reči. Prirodne ljubavi označene su "zvijerima", jer su ove ljubavi potpuno slične naklonosti zveri, pa se stoga čovek koji* nije prožet duhovnim afekcijama kroz dobra i istine neba, veoma malo razlikuje od zveri. Jer čovek ima iznad zveri nadmoćnu moć mišljenja, a odatle i moć volje za duhovnim, što mu daje eminentnu sposobnost da vidi i percipira apstraktne stvari; ali ako se ova duhovna moć ne oživi znanjima o istini i dobru, a potom i o veri i o životu vere, ovakav čovek nije bolji od zveri, osim samo posedovanjem višeg svojstva kojim može razmišljati i govoriti.

[5] Budući da se naklonosti prirodnog čoveka označavaju »zvijerima«, kada se ove privrženosti prikazuju u duhovnom svetu u animalnim oblicima, one se, zajedno sa svim drugim vrstama privrženosti, pojavljuju u formi različitih životinja; kao na primjer, jagnjeta, ovce, koze, mule, magarca, jarca, teladi, goveda, volova, krava; takođe i u formi kamila, konja, mazgi; ili se javljaju kao medvedi, tigrovi, leopardi, lavovi; jednako kao i psi i zmije raznih vrsta. Ali takve su stvari samo spoljašni izgled naklonosti koje su unutra u duhovima; i kad dođe do njihovih očiglednih pojavljivanja, poznato je ne samo to, da one predstavlja naklonosti, već i od koga te naklonosti potiču; ali čim takve naklonosti prestanu, sa njihovim prestankom nestaju i takve pojave. Iz toga se može videti i zašto se "zvijeri" tako često pominju u Reči.

[6] Ali, nastavimo s potvrdama iz Reči. U Davidu: *Postavio si ga gospodarom nad djelima ruku svojih, sve si metnuo pod noge njegove, Ovce i volove sve, i divlje zvjerinje, Ptice nebeske i ribe morske, što god ide*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

morskim putovima. (Ps. 8:6-8). Čitav psalam razmatra Gospoda i Njegovu vlast nad svim stvarima neba i Crkve; stvari neba i crkve označene su ovde i drugde u Reči pomoću "gospodarom nad djelima ruku svojih;" i kao što nad tim stvarima vlada Gospod, a kako su duhovne stvari te, koje su u Reči izražene prirodnim pojmovima, jer je Reč u njegovom naručju duhovna, onda je jasno da pod izrazima kao: "stado", "čopor", "zvijeri poljske", "ptice nebeske" i "ribe morske", ne treba shvatiti bukvalno fenomene iz prirode ovog sveta, već duhovne stvari neba i crkve. "Čopor i stado" označavaju duhovne stvari i prirodne stvari koje proizlaze iz duhovnog porekla, "stada", to jest jagnjad, koze, ovce i ovnovi, označavaju duhovne stvari, dok "čopori", i to: junaca, volova, krava i kamila - prirodne stvari iz duhovnih stvari; "zvijeri poljske" označavaju naklonost prirodnog čoveka, "ptice nebeske" misli iz njih, a "ribe u moru", znanja [scientifica] čulno-prirodnog čoveka. Osim ovog značenja, zašto bi se dodatno opisivala Gospodnja vladavina nad njima?

[7] U istom: *Blagodatni si dažd izlivao, Bože, i kad iznemagaše dostojanje tvoje, ti si ga krijepio. Stado tvoje življaše ondje; po dobroti svojoj, Bože, ti si gotovio hranu jadnome.* (Ps. 68:9, 10). Ovde očigledno "divlja zvijer" označava narod koji prima Božju istinu od Gospoda, jer se za Božiju "baštinu", koja označava crkvu, kaže: "Tvoja divlja zvijer (Tvoja zajednica) će živjeti u njoj; [Ovde se misli na prevod stiha iz verzije King James Bible-*Thy congregation hath dwelt therein – prim. M. V.]* Izraz "kiša dobre volje" označava doticanje (influks) Božanske istine iz božanske milosti.

[8] U istom: *Izveo si izvore po dolinama, između gora teku vode. Napajaju sve zvijeri poljske; divlji magarci gase žeđu svoju. Na njima ptice nebeske žive; kroz grane razliježe se glas njihov. Daješ te raste trava stoci, i zelen na korist čovjeku, da bi izvodio hljeb iz zemlje. Stereš tamu, i biva noć, po kojoj*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

izlazi sve zvijerje šumsko; Gle, more veliko i široko, tu gmižu bez broja, životinja mala i velika; (Ps. 104:10-12, 14, 20, 25). Tu se, takođe, govori o Gospodu, a ove reči opisuju uspostavljanje Crkve među narodima; stoga "divlje zvijeri", "zvijeri" i "ptice" označavaju stvari koje su u čoveku crkve.

[9] Trebalo bi da se zna da se u mnogim odlomcima ponekad govori "zvijer", a ponekad i "divlja zvijer", takođe i da pojam "divlja zvijer" ne treba razumeti kao što se obično razume, jer u hebrejskom "divlja zvijer" [fera] potiče od reči koja znači "život", pa će u nekim odlomcima "životinja" biti bolji prikaz nego "divlja zvijer", kao što se može videti iz toga, da se četiri životinje, koje su bile viđene kao heruvimi koji označavaju Božansku promisao i zaštitu kod Jezekilja (poglavlja 1, 10), nazivaju "životinjama" [ferae]; na heruvime se podjednako misli pod frazom "četiri životinje oko prijestolja" koje Jovan opisuje u Apokalipsi. Ipak, u Reči se "zvijer" i "divlja zvijer" pažljivo razlikuju, te tako "zvijeri" označavaju naklonost prirodnog čoveka koji pripada čovekovojoj volji, dok "divlje zvijeri" znače naklonosti prirodnog čovjeka koje pripadaju čovekovom razumevanju. Kao što je na hebrejskom "divlja zvijer" izvedena iz reči koja znači život, Eva, Adamova supruga, dobila je svoje ime iz iste te reči. Ovo se kaže da bi se shvatio ispravan smisao izraza "divlja zvijer" i "zvijer".

[10] Šta označava "izveo si izvore po dolinama, između gora teku vode. Napajaju sve zvijeri poljske; divlji magarci gase žeđu svoju. Na njima ptice nebeske žive; kroz grane razliježe se glas njihov," objašnjeno je gore (br. 483). "Daješ te raste trava stoci, i zelen na korist čovjeku, da bi izvodio hljeb iz zemlje," označava pouku i ishranu prirodnog i duhovnog čoveka istinama iz Reči, ne bi li mogao imati dobro ljubavi i milosti; "trava" označava istinu prirodnog čoveka, što je istinsko znanje (vidi u prethodnom tekstu, br. 507); "zvijer" označava privrženost tome jer želi biti upućena i duhovno hranjena;

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"biljka" označava istinu duhovnog čoveka; "čovek" označava inteligenciju od te istine, dok "hljeb" označava dobro ljubavi i milosrđa koje se hrani istinama. Kao što "tama" i "noć" označavaju lumen prirodnog čoveka, koji deluje kao noć - kad se uporedi sa svetlom duhovnog čoveka. "Zvijerje šumsko" označava naklonost znanju, a "more veliko i široko" znači prirodno po sebi, "gmižu bez broja" - znanje otuda, a "životinja mala i velika" - različite naklonosti, što je evidentno iz značenja "Stereš tamu, i biva noć, po kojoj izlazi sve zvijerje šumsko; Gle, more veliko i široko, tu gmižu bez broja, životinja mala i velika."

[11] Na istom mestu: *Siju polja, sade vinograde i sabiraju ljetinu. Blagosilja ih i množe se jako, i stoke im ne umaljuje. Prije ih bijaše malo, padahu od zla i nevolje, što ih stizaše.* (Ps. 107:37-39). Ceo ovaj psalam se bavi Gospodnjim dolaskom i iskupljenjem pomoću Njega; da će se tada posedovati istine, koje će biti ugrađene u crkvu, označava stih "Siju polja, sade vinograde"; a da će se, posledično, zadobiti i dobra Crkve, a odatle će se istine povećati, označava se sa "množe se jako" i sa "Blagosilja ih [Jahve] i množe se jako;" da će tada svaka dobra ljubav prirodnog čoveka ostati u njima označeno je izrazom "stoke im ne umaljuje;" da, inače, zlo ne bi uništilo te ljubavi, označava se sa "Prije ih bijaše malo, padahu od zla i nevolje, što ih stizaše."

[12] Na istom mestu: *Hvalite Gospoda na zemlji, velike ribe i sve bezdane; Zvijeri i sva stoka, bubine i ptice krilate,* (Ps. 148:7, 10). U ovom psalmu mnoge stvari iz prirode, a koje, iako ne spadaju u živi svet, ipak mogu slaviti Jahvea, a nabrojane su kao "vatra", "grad", "snijeg", "para", "olujni vjetar", "planine", "režuljci", "stabla", "voće", "kedrovi", a, nasuprot tome, pominje se da živa bića, kao što su "divlje zvijeri", "zvijeri", "gmizavci" i "ptice" - ipak ne mogu slaviti Jahvea! Ko može da ne primeti da

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

bi popisivanje takvih stvari u Božjoj Reči bilo potpuno besmisleno, osim ako one ne znače nešto drugo od očiglednog značenja, naime – nešto unutar čoveka što ima sposobnost da slavi, to jest, bogopoštuje Jahvea? Iz poznavanja korespondencija poznato je da "kitovi" označavaju znanje prirodnog čoveka uopšteno, a "dubine" i "mora" - prirodno po sebi, u kome su znanja smeštena. "Divlja zvijer" i "zvijeri" označavaju naklonost prirodnog čoveka: kako one, koje pripadaju njegovom razumevanju tako i one, koje pripadaju njegovoj volji, dok "sve što gmiže" predstavlja čulno, koje je na poslednjem mestu u prirodnom čoveku a "ptičja krila" - moć mišljenja koja proističe otuda.

[13] Na istom mestu: *On zastire nebo oblacima, sprema zemlji dažd, čini te raste na gorama trava; Daje stoci piću njezinu, i vranićima, koji viču k njemu.* (Ps. 147:8, 9). Ove pojedinosti takođe označavaju duhovne stvari, koje pripadaju nebu i crkvi. Zašto bi inače trebalo da Reč (koja je data isključivo da bi podučavala čoveka putu do neba, učeći ga istinama vere i dobrima ljubavi), govori o Jehovi kao "*On zastire nebo oblacima, sprema zemlji dažd, čini te raste na gorama trava; Daje stoci piću njezinu, i vranićima, koji viču k njemu*"? Ove su stvari, međutim, dostojne Božanske Reči, kada se pod "kišom" podrazumeva influks (priliv) Božanske istine, pod "gorama" dobro ljubavi, "*čini te raste na gorama trava*" uputstvo prirodnom čoveku poslato od strane znanja iz Reči, "zvijeri", naklonosti prirodnog čoveka, koje žele da se zasite na zverski način. "*Daje stoci piću njezinu*" označava hranu; a budući da "vranići" označavaju prirodne ljude, što egzistiraju u opskurnom lumenu od zabluda koje imaju u odnosu na Božanske istine, kao što su bili mnogi među narodima, rečeno je "*Daje vranićima koji viču k njemu*" jer takvi prizivaju Jahvea, a ne vraniće.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[14] U istom: *Jer je moje sve gorsko zvijerje, i stoka po planinama na tisuće. Znam sve ptice po gorama, i krasota poljska preda mnom je.* (Ps. 50:10, 11). Ovde se govori o žrtvama, naime, da Gospod ne uživa u njima, već u ispovesti od srca i u prizivanju Njegovog imena; a "zvijeri šumske", "gorsko zvijerje" i "ptice po gorama" i "zvijeri poljske" imaju slično značenje kao u prethodnom tekstu, to jest, u pitanju su stvari koje se odnose na čoveka crkve.

[15] U istom: *Pravda je tvoja kao gore Božije, sudovi tvoji bezdana velika; ljude i stoku ti čuvaš, Gospode!* (Ps. 36:6). "Ljude i stoku (zvijeri)" označava unutarnju naklonost, koja je duhovna, odakle je i inteligencija i spoljašnju naklonost, koja je prirodna, a od koje je znanje [scientia] koje odgovara inteligenciji.

[16] "Čovjek i zver" ima slično značenje u sledećim odlomcima. U Jeremiji: *Ja sam stvorio zemlju i ljude i stoku, što je po zemlji, silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom; i dajem je kome mi je drago.* (Jer. 27:5; 36:29). Na istom mestu: *Evo idu dani, govori Gospod, kad ću zasijati dom Izrailjev i dom Judin sjemenom čovječijim i sjemenom od stoke.* (Jer. 31:27). Na istom mestu: *Ovako veli Gospod: na ovom mjestu, za koje vi velite da je pusto i nema u njemu ni čovjeka ni živinčeta, u gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim opustjelim da nema čovjeka ni stanovnika ni živinčeta opet će se čuti Glas radostan i glas veseo, glas ženikov i glas nevjestin, glas onijeh koji će govoriti: slavite Gospoda nad vojskama, jer je dobar Gospod, jer je dovijeka milost njegova; koji će prinositi prinose zahvalne u domu Gospodnjem; jer ću vratiti roblje ove zemlje kao što je bilo prije, govori Gospod. Ovako veli Gospod nad vojskama: na ovom mjestu pustom, gdje nema čovjeka ni živinčeta, i u svijem gradovima njegovijem opet će biti torovi pastirski da počivaju stada.* (Jer. 33:10-12). Na istom mestu: *Tada će*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

se kupovati njive u ovoj zemlji, za koju vi kažete da je pusta i da nema u njoj ni živinčeta i da je dana u ruke Haldejcima. (Jer. 32:43). U istom: I pobiću stanovnike toga grada, i ljude i stoku; od pomora velikoga pomrijeće. (Jer. 21:6). U istom: Jer se narod podiže na nj sa sjevera, koji će mu zemlju opustiti, da neće biti nikoga da živi u njoj; i ljudi i stoka pobjeći će i otići. (Jer. 50:3). Na istom mestu: Zato ovako govori Gospod Gospod: gle, gnjev moj i jarost moja izliće se na ovo mjesto, na ljude i na stoku i na drveta poljska i na rod zemaljski, i raspaliće se, i neće se ugasiti. (Jer. 7:20). Kod Jezekilja: Sine čovječji, ako mi koja zemlja zgriješi učinivši nevjeru, i ja dignem ruku svoju na nju i slomim joj potporu u hljebu, i pustim na nju glad i istrijebim u njoj ljude i stoku, (Jeze. 14:13, 17, 19). U istom: Zato ovako veli Gospod Gospod: dignuću ruku svoju na Edomsku i istrijebiću iz nje i ljude i stoku, i obratiću je u pustoš, od Temana do Dedana pašće od mača. (Jeze. 25:13). Na istom mestu: I potrću svu stoku njegovu pokraj velikih voda, te ih neće više mutiti noga čovječija niti će ih papak od kake životinje mutiti. (Jeze. 32:13). U istom: Umnožiću u vama ljude i stoku, i namnožiće se i naploditi, i naseliću vas kako bijaste prije; i učiniću vam dobra više nego prije; i poznaćete da sam ja Gospod. (Jeze. 36:11) U Sofoniji: Sve ću uzeti sa zemlje, govori Gospod; Uzeću ljude i stoku, uzeću ptice nebeske i ribe morske i sablazni s bezbožnicima, i istrijebiću ljude sa zemlje, govori Gospod. (Sof. 1:2, 3). Kod Zaharija: I gle, anđeo koji govoraše sa mnom izide, i drugi anđeo izide mu na susret. I reče mu: trči, govori onom mladiću i reci: Jerusalimljani će se naseliti po selima radi mnoštva ljudi i stoke što će biti u njemu. (Zah. 2:3, 4). Ovako veli Gospod nad vojskama: neka vam se ukrijepe ruke koji slušate u ovo vrijeme ove riječi iz usta proročkih od dana kad se osnova dom Gospoda nad vojskama da se sazida crkva. Jer prije tih dana ne bješe plate ni za čovjeka ni za živinče, niti bješe mira od neprijatelja

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ni onome koji odlažaše ni onome koji dolažaše i pustih sve ljude jednoga na drugoga. (Zah. 8:9, 10).

[17] U ovim odlomcima, "čovjek i zvijer"*** označavaju ono što je unutarnje ili duhovno ("čovjek"), i ono što je spoljašnje ili prirodno ("zvijer"); i stoga "čovjek" označava duhovnu naklonost istini, od koje je svaka inteligencija, dok je "zvijer" prirodna ljubav koja odgovara duhovnom. Ono što je spolja ili prirodno označeno je "zvijer", jer čovek, u odnosu prema svom spoljašnjem ili prirodnom čoveku, nije ništa drugo do - "zvijer"; jer uživa u željama i zadovoljstvima, apetima i čulima, tako da je čovek u tom pogledu potpuno sličan životinji; stoga se prirodni čovek može nazvati animalnim čovekom. Ali ono, što je unutarnje ili duhovno, takođe se označava "čovjekom", jer, u odnosu na njegovo unutarnje ili duhovno, vidi se: čovek je - čovek; on uživa u ljubavi prema dobrima i istini kao što je to slučaj i sa nebeskim anđelima, a takođe i zato što pomoću ovih svojstava čovek vlada nad prirodnim ili animalnm čovekom u sebi, koji je - zver.

[18] Budući da su duhovni čovek i prirodni čovek označeni »čovjekom i zvijeri« u istoriji stvaranja (Postanje 1), u vezi sa tim se može videti da su zveri i čovek stvoreni istog dana, to jest, šestog ; a, nakon toga,, da je čoveku data vlast nad životinjama. O stvaranju životinja i čoveka istog dana, i čovekoj vlasti nad životinjama, čitamo u Postanju: *Potom reče Bog: neka zemlja pusti iz sebe duše žive po vrstama njihovijem, stoku i sitne životinje i zvijeri zemaljske po vrstama njihovijem. I bi tako. I stvori Bog zvijeri zemaljske po vrstama njihovijem, i stoku po vrstama njezinijem, i sve sitne životinje na zemlji po vrstama njihovijem. I vidje Bog da je dobro. Potom reče Bog: da načinimo čovjeka po svojem obličju, kao što smo mi, koji će biti gospodar od riba morskih i od ptica nebeskih i od stoke i od cijele zemlje i od svih životinja što se miču po zemlji. I stvori Bog čovjeka po obličju*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

*svojemu, po obličju Božijemu stvori ga; muško i žensko stvori ih. I blagoslovi ih Bog, i reče im Bog: rađajte se i množite se, i napunite zemlju, i vladajte njom, i budite gospodari od riba morskih i od ptica nebeskih i od svega zvjerinja što se miče po zemlji. I još reče Bog: evo, dao sam vam sve bilje što nosi sjeme po svoj zemlji, i sva drveta rodna koja nose sjeme; to će vam biti za hranu. A svemu zvjerinju zemaljskom i svjema pticama nebeskim i svemu što se miče na zemlji i u čem ima duša živa, dao sam svu travu da jedu. I bi tako. Tada pogleda Bog sve što je stvorio, i gle, dobro bješe veoma. I bi večer i bi jutro, dan šesti.*** (Pos. 1:24-31). U duhovnom smislu ovog poglavlja, pod "stvaranjem neba i zemlje" opisano je novo stvaranje ili obnavljanje čoveka Najdrevnije Crkve; zbog toga "zvijer" ovde označava spoljašnjeg ili prirodnog čoveka, a "čovjek" unutarnjeg duhovnog, dok "vladanje nad životinjama" ovde znači vlast duhovnog čoveka nad prirodnim.*

[19] Da je čoveku te crkve bilo dato da spozna sve naklonosti prirodnog čoveka, kako bi mogao dominirati nad njima, označeno je ovim rečima u Postanju: *Jer Gospod Bog stvori od zemlje sve zvijeri poljske i sve ptice nebeske, i dovede k Adamu da vidi kako će koju nazvati, pa kako Adam nazove koju životinju onako da joj bude ime; I Adam nadjede ime svakom živinčetu i svakoj ptici nebeskoj i svakoj zvijeri poljskoj; ali se ne nađe Adamu drug prema njemu. (Pos. 2:19, 20). "Dati ime" u duhovnom smislu znači: spoznati osobine stvari, ili shvatiti šta one jesu, tako da ovde upoznajemo svojstva svih ljubavi, želja, uživanja, apetita, a takođe i misli i sklonosti prirodnog čoveka, i kako se one slažu i u kojoj meri odgovaraju naklonostima i percepcijama duhovnog čoveka. Budući da je duhovnom čoveku stvaranjem data mogućnost da sagleda sve stvari prirodnog čoveka, a istodobno i da percipira njihovo slaganje ili neslaganje s duhovnim. Sve ovo stoga, kako bi duhovni čovek mogao vladati nad prirodnim i prihvatiti stvari*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

koje su u skladu sa duhovnim, te odbaciti one koji to nisu. Na taj način se može postati duhovnim čak i putem delovanja prirodnog čoveka. (A to se može videti u potpunosti objašnjeno u "Nebeskim tajnama", br. 142-146.)

[20] Budući da "čovjek" u Reči ispravno označava unutarnjeg ili duhovnog čoveka, dok "zvijer" znači spoljašnjeg ili prirodnog čoveka, Božijom zapovešću su sve zvijeri i ptice uneti u Kovčeg s Nojem. Zato je ovako zapisano u Postanju: *I reče Gospod Noju: uđi u kovčeg ti i sav dom tvoj; jer te nađoh pravedna pred sobom ovoga vijeka. Uzmi sa sobom od svijeh životinja čistih po sedmoro, sve mužjaka i ženku njegovu; a od životinja nečistih po dvoje, mužjaka i ženku njegovu, Takođe i od ptica nebeskih po sedam, mužjaka i ženku njegovu, da im se sačuva sjeme na zemlji.* (Pos. 7:1-3). "Nojev potop" opisuje u duhovnom smislu uništavanje Najdrevnije Crkve, kao i Poslednji sud nad ljudima ove crkve; A pod "Noje i njegovi sinovi" se, u istom smislu, podrazumeva - crkva koja je imala potom da usledi, a zove se Drevna Crkva. Iz toga sledi da su "zvijeri" ušle u kovčeg s Nojem da označe privrženost prirodnog čoveka, koja odgovara duhovnoj ljubavi koju su posedovali ljudi ove crkve (a to se sve može videti objašnjeno u Nebeskim tajnama).

[21] Budući da "čovjek" označava unutarnjeg duhovnog čoveka, a "zvijer" označava spoljašnjeg ili prirodnog, dok "Egipat" označava prirodnog čoveka odvojenog od duhovnog, koji je u potpunosti propao i više nije čovek nego zver, to se mesto gde se bavimo destrukcijom Egipta odnosi na : *I Mojsije pruži štap svoj k nebu, i Gospod pusti gromove i grad, da oganj skakaše na zemlju. I tako Gospod učini, te pade grad na zemlju Misirsku. A bješe grad i oganj smiješan s gradom silan veoma, kakoga ne bješe u svojoj zemlji Misirskoj otkako je ljudi u njoj. I pobi grad po svojoj zemlji Misirskoj što god bješe u polju od čovjeka do živinčeta; i sve bilje u polju potr grad, i*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

sva drveta u polju polomi. (Izl. 9:22-25). (Videti u odnosu na to i Nebeske Tajne.) U svrhu predstavljanja a time označavanja istog, napisano je i da: Jer ću proći po zemlji Misirskoj tu noć, i pobiću sve prvence u zemlji Misirskoj od čovjeka do živinčeta, i sudiću svijem bogovima Misirskim, ja Gospod. A oko ponoći pobi Gospod sve prvence u zemlji Misirskoj od prvenca Faraonova koji šćaše sjedjeti na prijestolu njegovu do prvenca sužnja u tamnici, i što god bješe prvenac od stoke. (Izl. 12:12, 29). Ali, s druge strane, sinovima Izraelovim, koji su ustvari predstava za crkvu, zapovedeno je: Što god otvara matericu između svakoga tijela koje prinose Gospodu, i između ljudi i između stoke, tvoje da bude; ali prvenac čovječji neka se otkupljuje; i prvenac nečiste stoke neka se otkupljuje. (Broj. 18:15). To stoga, što su takve stvari zastupljene i označene "čovjekom i zvijeri", iz svetog obreda primljenog u Drevnoj Crkvi: I proglasi se i kaza se po Nineviji po zapovijesti carevoj i knezova njegovijeh govoreći: ljudi i stoka, goveda i ovce da ne okuse ništa, ni da pasu ni da piju vode. Nego i ljudi i stoka da se pokriju kostrijeću, i da prizivaju Boga jako, i da se vrati svaki sa svoga zloga puta i od nepravde koja mu je u ruku. (Jona 3:7, 8).

[22] Budući da "zvijeri" označavaju naklonosti u oba smisla, bilo je zabranjeno izraditi lik svake zveri; o čemu ovako piše Mojsije: *Sliku od kakoga živinčeta koje je na zemlji, ili sliku od kake ptice krilate koja leti ispod neba; Sliku od čega što puže po zemlji, ili sliku od kake ribe koja je u vodi pod zemljom; (Pon. Zak. 4:17, 18).* To je bilo zato što su Jakovljevi potomci, koji su u Reči bili korespondencija Crkve, nazvani "sinovi Izraela", a budući bivajući u spoljašnjem bez unutrašnjeg, to jest, behu uglavnom samo prirodni; ako su, stoga, napravili za sebe lik ikakve zveri ili ptice, koja je označavala naklonosti i slično, načinili bi od njih idole i klanjali im se. I to je i razlog zašto su Egipćani, koji su imali više znanja o

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

korespondencijama nego ijedni drugi ljudi, napravili za sebe figure od zveri, od teladi, zmija i mnogih drugih vrsta; ali isprva ne zbog obožavanja, već zbog njihovog značenja; ali njihovi potomci, koji su iz unutarnjih ljudi postali spoljašnji, a time i samo prirodni, nisu gledali na njih kao na reprezentativne i značenjske, nego kao na stvarne i opredmećene svetinje iz Crkve, pa su im ponudili idolopoklonstvo. Upravo iz tog razloga, Jakovljevim potomcima, koji su bili spoljašnji ljudi, a odatle - idolopoklonici u srcu, bilo je zabranjeno da sebi načine ikakav rezani lik tog tipa.

[23] Uočimo jedan primer: obožavali su telad u Egiptu, a potom i u pustinji, jer "*tele*" označava prve naklonosti prirodnog čoveka, zajedno s njegovim dobrom nevinosti. Pagani su tu i tamo obožavali zmije jer "*zmija*" označava čulnost, koja je na poslednjem mestu u prirodnom čoveku i njegovoj razboritosti.

[24] Budući da su "*zvijeri*" označavale različite stvari prirodnog čoveka, takođe je ponekad zapovedeno da, kada bi gradovi ili regije potpali pod prokletstvo, preporuka je bila da se zveri zakolju, jer "*zvijeri*" predstavljaju zlo i profano u ljudima koji su potpali pod kletvu. Budući da različite vrste zveri označavaju različite stvari koje se odnose na ljude crkve, doneseni su i zakoni koji se odnose na zveri. Propisano je koje se zveri (životinje) mogu jesti a koje ne. (Lev. 11). One koji se mogu jesti su bile korespondencije za dobra, a one koji se ne smeju jesti označavahu zla; jer je tadašnja crkva bila reprezentativna crkva, pa je stoga svaka pojedinost propisana za nju bila reprezentativna i označavajuća, što se posebno odnosilo na zveri; O ovome čitamo u Mojsiju: *Zato razlikujte stoku čistu od nečiste, i pticu čistu od nečiste, i nemojte skvrniti duša svojih stokom ili pticom ili čim god što puže po zemlji, što sam vam odvojio da je nečisto. I bićete mi sveti, jer sam svet ja, Gospod, i odvojih vas od drugih naroda da budete moji.* (Lev. 20:25, 26).

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[25] Iz ovoga se sada može videti zašto su bile dopuštene žrtve različitih vrsta životinja, kao što su jagnjad, ovce, mladunci, koze, junad, volovi, a takođe i golubovi i kornjače; naime, žrtvovalo se - jer su životinje označavale duhovne stvari, kao i prirodne stvari duhovnog porekla; tako su "jagnjad" označavala nevinost, "ovce" - milosrđe, "junad i volovi"- naklonosti prirodnog čoveka u odnosu prema privrženostima duhovnog čoveka. Usled ovoga su varirale vrste žrtvenih životinja, u skladu sa razlozima zarad kojih bi bile ponuđene kao žrtve; žrtve nisu obavljane, osim ako svaka pojedina žrtvovana zver nije označavala nešto što pripada crkvi.

[26] Čovek crkve danas se teško može uveriti da "zvijeri" i "divlje zvijeri" u Reči označavaju naklonosti ka dobru i istini koje pripadaju čoveku crkve. A, zbog toga što se savremenim ljudima čini tako čudnim da išta, što pripada zverima, može da označava nešto ljudsko, ovdje ću navesti više odlomaka iz Reči koje potvrđuju navedeno. U Jezekilju: *Sine čovječji, kaži Faraonu caru Misirskom i narodu njegovu: na što si nalik u veličini svojoj? Eto, Asirac bješe kedar na Livanu, lijepih grana i debela hlada i visoka rasta, kojemu vrhovi bijahu među gustijem granama. Zato rast njegov nadvisi sva drveta poljska, i umnožiše se grane njegove, i od mnoštva vode raširiše se odvode njegove kad ih puštaše. Na granama njegovijem vijahu gnijezda sve ptice nebeske, i pod granama njegovijem sve zvijeri poljske lezijahu se, i u hladu njegovu sjedahu svi veliki narodi. I bijaše lijep veličinom svojom i dužinom grana svojih, jer mu korijen bijaše kod velike vode. Zato ovako veli Gospod Gospod: što je visok narastao, i digao vrh svoj među guste grane, i srce se njegovo ponijelo visinom njegovom, I tuđinci, najljući između naroda, posjekoše ga i ostaviše ga; grane mu popadaše po gorama i po svijem dolinama, i ogranci mu se izlomiše po svijem potocima na zemlji; i svi narodi zemaljski otidoše iz hlada njegova i ostaviše ga. Na izvaljenom panju*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

njegovu stanuju sve ptice nebeske, i na granama su njegovijem sve zvijeri poljske, (Jezek. 31:2, 3, 5-7, 10, 12, 13). "*Faraonu caru Misirskom i narodu njegovu*" označava prirodnog čoveka sa pripadajućim znanjima; "*Asirac bješe kedar na Livanu,*" označava racionalnost koja je, s jedne strane, oblikovana znanjima, a s druge strane - influksom duhovne istine; "*lijepih grana i debela hlada*" označava inteligenciju kroz racionalne istine dobijene putem znanja.

[27] "*Rast njegov nadvisi sva drveta poljska* " označava uzdizanje čak i do unutarnjeg racionalnog koji je od duhovnog; "*umnožiše se grane njegove, i od mnoštva vode*" označava obilje, koje se doseže kroz duhovne istine, koje proizlaze iz spoznaja istine iz Reči; "*Na granama njegovijem vijahu gnijezda sve ptice nebeske*" označava duhovne misli u racionalnim stvarima, jer je racionalno posrednik između unutarnjeg duhovnog čovjeka i spoljašnjeg prirodnog; "*i pod granama njegovijem sve zvijeri poljske lezijahu se*" označava privrženost znanjima primljenih razumskim putem.

[28] "*Veliki narodi* " koji su živele u njegovoj senci označavaju dobra ljubavi u prirodnom čoveku; "*bijaše lijep veličinom svojom*" označava inteligenciju; dok "*Na izvaljenom panju njegovu stanuju sve ptice nebeske, i na granama su njegovijem sve zvijeri poljske*" označavaju obmane od misli i zle želje koje nastaju kod čoveka zbog toga "što je visok narastao", dakle, postao ponosan iz ljubavi prema niskom mudrovanju . Misli o istini i naklonosti ka njoj očigledno su označene kao "*ptice nebeske i zvjeri poljske,*" jer je rečeno da "*u hladu njegovu sjedahu svi veliki narodi.*"

[29] Kod Danila: *A utvara glave moje na postelji mojoj bješe: vidjeh, gle, drvo usred zemlje, i visina mu velika. Drvo bješe veliko i jako, i visina mu dosezaše do neba, i viđaše se do kraja sve zemlje. Lišće mu bješe lijepo i rod*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

obilat, i na njemu bješe hrane svemu; zvijerje poljsko odmaraše se u hladu njegovu, i na granama njegovijem stanovahu ptice nebeske, i od njega se hranjaše svako tijelo. Vidjeh u utvarama glave svoje na postelji svojoj, i gle, stražar i svetac siđe s neba. Povika jako i reče ovako: posijecite drvo, i okrešite mu grane, pokidajte mu lišće i razmetnite mu rod; neka pobjegnu zvijeri ispod njega i ptice s grana njegovijeh. Ali panj sa žilama ostavite mu u zemlji, u okovima gvozdjenijem i mjedenijem u travi poljskoj, neka ga kvasi rosa nebeska i dio da mu je sa zvijerjem od trave zemaljske. Srce čovječje neka mu se promijeni, i srce životinjsko neka mu se da, i sedam vremena neka prođe preko njega. (Dan. 4:10-16). To je bio san Nabukodonosora, kralja Vavilonskog, koji opisuje uspostavljanje nebeske crkve i njen rast sve do vrhunca, a potom i njeno rušenje usled docnije emanirane dominacije čak i nad svetinjama Crkve, pa čak i posedovanje prava nad samim nebom.

[30] "*Drvo usred zemlje*" označava tu crkvu; njena "*visina*" označava proširenje percepcije i stoga mudrosti; "*viđaše se do kraja sve zemlje*" označava njeno proširenje sve do poslednjih stvari crkve; "*Lišće mu bješe lijepo i rod obilat,*" označava znanja i naklonosti ka istinama i dobrima, i inteligenciju iz njih; "*na njemu bješe hrane svemu*" označava nebesku hranu koja je od dobra i od istina odande; "*zvijerje poljsko odmaraše se u hladu njegovu, i na granama njegovijem stanovahu ptice nebeske*" označava naklonost dobru i posledične misli i percepcije istine; A, kako se to odnosi na duhovnu hranu, kaže se "*od njega se hranjaše svako tijelo.*"

[31] Ali, zbog dominacije, razvijene usled ljubavi prema sebi, koja se postavila iznad svetih stvari neba i crkve, nad kojom su Vavilonci dugo polagali pravo, sledi opis njegovog rušenja: "*stražar i svetac siđe s neba. Povika jako i reče ovako: posijecite drvo, i okrešite mu grane, pokidajte mu lišće i razmetnite mu rod; neka pobjegnu zvijeri ispod njega i ptice s grana*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

njegovijeh;" jer se ljubav prema sebi i posledična euforija uma povećava sve do polaganja prava nad svetim stvarima crkve, pa i nad samim nebom; a, kada se to uradi, sve što je do tada pripadalo crkvi nestaje, čak i percepcija i saznavanje dobra i istine; jer se zatvara unutrašnjost uma, gde stanuje duhovno, dok spoljašnjost, u kojoj prebiva prirodno - preuzima vlast, čime čovek postaje senzualan, sve dok ne postane gotovo istovetan zverima.

[32] "*Ali panj sa žilama ostavite mu u zemlji*" označava Reč, od koje jedva da se išta delimično razume, i samo je ponešto još uvek poznato, zaostalo u sećanju i otuda ponekad i u govoru; "*u okovima gvozdijenem i mjedenijem*" označavaju unutarnje istine i dobra zatvorene i zadržane u poslednjim stvarima, "gvožđe" znači istinu u poslednjim stvarima, a "mjed" dobro u poslednjim stvarima, a kad se one odvoje od unutrašnjeg, postaju ništa drugo do neistine i zla. A, imajući u vidu da čovek crkve postaje gotovo poput zveri, s obzirom na karakter njegovog razumevanja i volje, i budući da njime vladaju zle naklonosti i obmanjujuće misli, kaže se da "*dio da mu je sa zvijerjem od trave zemaljske. Srce čovječje neka mu se promijeni, i srce životinjsko neka mu se da*". Da se ova promena i inverzija odigrava zbog toga što se polaže pravo nad svetinjama Crkve, a najzad i nad nebom, vidljivo je iz stihova 30-32 ovog poglavlja, gdje su ove reči: *I progovori car i reče: nije li to Vavilon veliki što ga ja sazidah jakom silom svojom da je stolica carska i slava veličanstvu mojemu? Te riječi još bjehu u ustima caru, a glas dođe s neba: tebi se govori, care Navuhodonosore: carstvo se uze od tebe. I bićeš prognan između ljudi, i živjećeš sa zvijerjem poljskim, hraniće te travom kao goveda, i sedam će vremena proći preko tebe dokle poznaš da višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoće.*

[33] Da "Nabukodonosor", kao kralj Vavilona, u početku označava nebesku crkvu i njeno uzrastanje do vrhunske mudrosti, vidljivo je i iz Danila, gde se

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

u snu kaže kako je kip Nabukodonosora video u snu: *Ti si, care, car nad carevima, jer ti Bog nebeski dade carstvo, silu i krjepost i slavu; I gdje god žive sinovi ljudski, zvjeri poljske i ptice nebeske, dao ti je u ruke, i postavio te gospodarem nad svijem tijem. Ti si ona glava zlatna.* (Dan. 2:37, 38). "Glava zlatna," označava nebesku crkvu, koja biva pre svega. Ta je crkva označena sa "kralj vavilonski", jer crkva, koja konačno postaje Vavilon ili Vavilonija, počinje poštovanjem Gospoda i ljubavlju prema Njemu, ali, potom, u njoj preovladava gorljivost za proširenjem i usavršavanjem crkve pomoću svetih dobara i istina neba. Ali, sve to se čini iz, u tom času još skrivenog, zlog motiva, naime, iz - ljubavi prema ostvarivanju dominacije, koja, međutim ne izbija očigledno, već samo postepeno. Ali o tome će se još govoriti kad se bude obrađivao Vavilon.

[34] U Osiji: *I tada ću im učiniti zavjet sa zvijerjem poljskim i sa pticama nebeskim i s bubinama zemaljskim; i polomiću luk i mač i rat da ih nestane u zemlji, i učiniću da leže bez straha. I zaručiću te sebi do vijeka, zaručiću te sebi pravdom i sudom i milošću i milosrđem.* (Os. 2:18, 19). Ovde se govori o uspostavi nove Crkve od strane Gospoda. Očigledno, Jahve, to jest, Gospod će sklopiti Savez, ne sa "divljim poljskim zvijerima", "pticama nebeskim" i "gmizavcima zemaljskim", nego s ljudima u kojima će se Crkva ustanoviti. Ove stvari, stoga, označavaju takve stvari kao što su čovek (to jest: "divlja zvijer poljska") - ljubav ka spoznaji istine, "ptica nebeska" - racionalna misao, koja proizilazi od onoga što je duhovno, "gmizavac zemaljski" - znanje [scientificum] prirodnog čoveka, i to posebno - čulno znanje. On, tada, "polomiće luk i mač i rat da ih nestane u zemlji", što označava da će uništiti neistine koje se bore protiv istine doktrine; a da više neće biti nikakvih sukoba između istina i neistinitosti, odnosno između dobra i zla, označeno je izrazom "zaručiću te sebi do vijeka."

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[35] Kod Isaije: *Slaviće me zvijeri poljske, zmajevi i sove, što sam izveo u pustinju vode, rijeke u zemlji suhoj, da napojim narod svoj, izbranika svojega.* (Isa. 43:20). Očito je da "divlja zvijer poljska", "zmajevi" i "sove" ne znače ovde bukvalno divlju zver poljsku, zmajeve i sove, jer oni ne mogu odati poštovanje Jahveu. Da se misli na ljude iz crkve - jasno je iz onoga što sledi, budući da je rečeno, "da napojim narod svoj, izbranika svojega." "Divlja zvijer poljska" znači, dakle, naklonost znanjima istine, "zmajevi" prirodne ideje, a "sove" - čulne naklonosti; jer je čulno zahvaćeno istinama i vidi ih u mraku baš kao što i sove gledaju objekte noću.

[36] Da je zaista ovo odgovarajuće značenje, očito je iz činjenice da su upravo pagani izabrani za ljude sa kojima treba uspostaviti Novu Crkvu, jer su, pre sopstvene reformacije, baš oni bili u tako opskurnoj ljubavi i prirodnoj misli. "Što sam izveo u pustinju vode, rijeke u zemlji suhoj" označava prožimanje istinama - a otuda i inteligencijom, onih, koji su prethodno bili u neznanju, jer "vode" znače istine, "rijeke" inteligenciju a "pustinja" znači neznanje; "da napojim narod svoj, izbranika svojega" označava poučavanje onih, koji su u istinama vere i u dobru ljubavi; oni koji su u istinama vere nazivaju se "ljudi", a oni koji su u dobru milosrđa zovu se "izabrani".

[37] Kod Joila: *Nije li nestalo hrane ispred očiju naših, radosti i veselja iz doma Boga našega? Kako uzdiše stoka! kako su se smela goveda! jer nemaju paše; i ovce ginu. I zvijerje poljsko pogleda za tobom, jer usahnuše potoci vodeni i oganj sažeže paše u pustinji.* (Joel 1:16, 18, 20). Ovo opisuje stanje crkve kad više nema u njemu nikakve istine doktrine ili dobra života. "Nije li nestalo hrane ispred očiju naših, radosti i veselja iz doma Boga našega" označava duhovnu hranu, koja se sastoji od istina koje su od dobra, "dom Boga našega" označava crkvu; "Kako uzdiše stoka! kako su se smela

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

goveda!" označava nedostatak naklonosti ka istini i odande znanju u prirodnom čoveku i tugu zbog toga, "*stado goveda*" označava stvari prirodnog čovjeka u celini.

[38] Da nema "pašnjaka" označava nepostijanje nikakve pouke; "*Kako uzdiše stoka! kako su se smela goveda! jer nemaju paše; i ovce ginu*" označava nedostatak duhovne istine i dobra koji su od vere i ljubavi; "*I zvijerje poljsko pogleda za tobom*" označava tugu onih koji su u prirodnoj ljubavi, a time i žudnju za znanjem istine i dobra; "*jer usahnuše potoci vodeni*" označava istine doktrine rasipane prirodnom ljubavlju; "*oganj sažeže paše u pustinji*" označava takvu ljubav i odatle uništavanje znanja istine, "staništa pustinje" znači stvari razumevanja i volje u takvom čoveku, koji bi inače bio u mogućnosti da primi istine i dobra crkve.

[39] U istom: *Ne boj**** se, zemljo, raduj se i veseli se, jer će Gospod učiniti velike stvari. Ne bojte se, zvijeri poljske; jer će se zelenjeti pasišta u pustinji i drveta će nositi rod svoj, smokva će i loza vinova davati silu svoju. I vi, sinovi Sionski, radujte se i veselite se u Gospodu Bogu svojem, jer će vam dati dažd na vrijeme, i spustiće vam dažd rani i pozni na vrijeme.* (Joilo 2:21-23). Ovo se govori o uspostavi crkve od Gospoda; a "*zemlja koja će se bojati, ali se raduje i veseli*" označava crkvu i njenu radost; njeno utemeljenje od strane Gospoda se označava sa "*jer će Gospod učiniti velike stvari;*" jer "*zvijeri poljske*" označava one koji su u ljubavi dobra i žude za naukom iz iz Reči, "*zvijeri*", znači one koji su u ljubavi prema dobru koje pripada prirodnom čoveku a "*polja*" - doktrine iz Reči.

[40] "*Jer će se zelenjeti pasišta u pustinji i drveta će nositi rod svoj*" označava da će biti saznavanja istine i dobra kod onih, kod kojih ih pre nije bilo; "*drveta će nositi rod svoj*" označava stvaranje dobrog života kroz ta

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

znanja, jer "drvo" označava čoveka crkve, a posebno um prožet znanjima, a "plod" označava dobra života; "smokva će i loza vinova davati silu svoju" označava postizanje rezultata iz prirodnog dobra i duhovnog dobra zajedno. Jer "zvijeri poljske", "drvo", "smokva" i "vinova loza" označavaju kakve su stvari u čoveku crkve, te se kaže "I vi, sinovi Sionski, radujte se i veselite se u Gospodu Bogu svojem," " sinovi Sionski " što označava one, koji su od nebeske crkve, dok "radovati se" predikcionira oduševljenje dobrh; a "veselite se" - zadovoljstvo bivanja u istini.

[41] Kod Jezekilja: *A kad dođe Gog na zemlju Izrailjevu, govori Gospod Gospod, onda će se podignuti jarost moja u gnjevu mom. I u revnosti svojoj, u ognju gnjeva svojega govoriću: doista, tada će biti drhat veliki u zemlji Izrailjevoj. I ribe morske i ptice nebeske i zvijeri poljske i sve što gamiže po zemlji, i svi ljudi po zemlji zadrhtaće od mene, i gore će se razvaliti i vrleti popadati, i svi će zidovi popadati na zemlju.* (Jezek. 38:18-20) "Gog" označava spoljašnju svetost bez unutarnje svetosti, dakle - one koji su u takvoj svetosti; "potres" označava promenu stanja crkve; "I ribe morske i ptice nebeske i zvijeri poljske i sve što gamiže po zemlji, i svi ljudi po zemlji zadrhtaće od mene" označava da će sve stvari čoveka, koje se odnose na ono što pripada crkvi u nemu, biti promenjene; "ribe morske" označavaju znanja, "ptice nebeske" – misli koje otuda dolaze, "divlje zvijeri poljske" ljubav iz njih, "sve što gamiže po zemlji", misli i naklonosti u telesno-čulnom, a "čovjek" - sve to zajedno, od prvog do poslednjeg. Zašto bi inače trebalo reći da dršće pred Jahveom?

[42] U Zahariji: *I u to će vrijeme biti velika smetnja među njima od Gospoda, i hvataće jedan drugoga za ruku, i ruka će se jednoga podignuti na ruku drugoga. A i Juda će vojevati na Jerusalim, i blago svijeh naroda unaokolo sabraće se, zlato i srebro i odijelo vrlo mnogo. I zlo kao to zlo snaći će konje,*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

mazge, kamile i magarce i svu stoku koja bude u tom okolu. (Zah. 14:13-15). Ovo opisuje posljednje stanje stare crkve i početak nove. Posljednje stanje stare crkve opisuje se sa "*velika smetnja A i Juda će vojevati na Jerusalem,*" što znači promenu u to vreme i borbu ljubavi prema zlu protiv istina doktrine crkve; "*to zlo snaći će konje, mazge, kamile i magarce i svu stoku koja bude u tom okolu*" označava da takve stvari ozleđuju i unišavaju crkvu i duhovni život ljudi crkve, "*konji, mazge, kamile i magarci*" označavaju stvari njihovog razumevanja i njihove volje, a time i stvari njihovih znanja i ljubavi. No, ono što je posebno označeno "*konjom, mazgom, kamilom i magarcem*", je rečeno na drugom mestu; ovde se navodi samo da "*zvijer*" označava privrženost prirodnom čovjeku, dok "*bolest zvijeri*" označava ranjavanje i uništavanje te ljubavi.

[43] U Jeremiji: *Dokle će tužiti zemlja, i trava svega polja sahnuti sa zloće onijeh koji žive**** u njoj? nesta sve stoke i ptica, jer govore: ne vidi kraja našega.* (Jer. 12:4). "*Zemlja*" označava crkvu; "*trava svega polja*" označava istinu crkve koja je izrasla i koja se podiže; "*tužiti i sahnuti se*" označava nestati i rasuti se u žudnjama; "*nesta sve stoke i ptica*" označavaju naklonost prema dobru i mislima koji potiču od istine. Na kraju će oni propasti zbog zla u Crkvi; stoga se kaže, "*sahnuti sa zloće onijeh koji žive.*"

[44] Kod Isaije: *Sve***** će se ostaviti pticama gorskim i zvijerima zemaljskim; i ptice će ljetovati na njima, a svakojake zvijeri zemaljske zimovaće.* (Isa. 18:6). Rečeno je "*Teško zemlji koja sjen čini krilima s one strane rijeka Etiopskih;*" a pod zemljom se misli na crkvu koja se, zbog zaborava u kome se nalazi, hvata za imaginarne stvari koje smatra za duhovne istine, a time i, iz neznanja, dolazi do poricanja pravih istina. "*Ptica i zvijer*" ovdje označavaju misli istine i naklonosti dobra, podjednako i racionalne i prirodne, za koje se kaže da se na njih "*ljute i preziru ih*".

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Očigledno nisu sve ptice i sve zveri predmet mržnje i prezira, već samo one, koje simbolički znače naklonost dobra i misli istine.

[45] U Osiji: *Zaklinju se krivo i lažu i ubijaju i krađu i čine preljubu, zastraniše, i jedna krv stiže drugu. Zato će tužiti zemlja, i što god živi na njoj prenemoći će, i zvijeri poljske i ptice nebeske; i ribe će morske pomrijeti.* (Os. 4:2, 3). Ovde opet "zvijeri poljske," "ptice nebeske", i "ribe morske" imaju slično značenje kao gore.

[46] Kod Jezekilja: *Ti, dakle, sine čovječji, ovako govori Gospod Gospod, reci pticama, svakojakim pticama i svijem zvijerima poljskim: skupite se i hodite, saberite se sa svih strana na žrtvu moju, koju koljem za vas, na veliku žrtvu na gorama Izrailjevijem, i ješćete mesa i pićete krvi; Ješćete mesa junačkoga i pićete krvi knezova zemaljskih, ovnova, jaganjaca i jaraca i telaca*****, sve ugojene stoke Vasanske. I ješćete pretiline da ćete se nasititi, i pićete krvi da ćete se opiti od žrtava mojih što ću vam naklati. I nasitićete se za mojim stolom konja i konjika, junaka i svakojakih vojnika, govori Gospod Gospod. I pustiću slavu svoju među narode, i svi će narodi vidjeti sud moj koji ću učiniti i moju ruku koju ću dignuti na njih.* (Jezek. 39:17-21). Ovde se govori o pozivanju pagana u Crkvu i njihovom prihvatanju istine doktrine u dobru ljubavi, koja je dobro života i njihove posledične inteligencije u duhovnim stvarima. Stoga "svakojakim pticama i svijem zvijerima poljskim" koji će se sakupiti sa svake strane na veliku žrtvu na gorama Izraela, označava sve - u kakvom god da su stanju u pogledu percepcije istine i ljubavi prema dobru. "Ptice svakojake" znači sve - u kakvim god vidovima percepcije istine oni bili, dok "sve zvijeri poljske" - sve, u kakvoj god vrsti ljubavi dobra oni bili; "saberite se sa svih strana" označava one izvan crkve iz svake četvrti.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[47] "*Velika žrtva*" označava obožavanje Gospoda iz vere i ljubavi, jer to je ono što "žrtve" uopšteno zastupljaju; a "*gore Izraela*" označavaju dobra duhovne ljubavi. "*Jesti meso i piti krv*" označava prisvajati sebi dobro ljubavi i istine tog dobra; "*Ješćete mesa junačkoga i pićete krvi knezova zemaljskih*" označava takvo prisvajanje, "*moćni*" (ili volovi) označavaju naklonosti prirodnog čoveka, dok su "*knezovi zemaljski*" – glavne istine crkve; "*ovnova, jaganjaca i jaraca i telaca*"^{*****}, "*sve ugojene stoke Vasanske*" označavaju sve stvari nevinosti, ljubavi, milosrđa i dobra, "*stoke Vasanske*" - dobra prirodnog čoveka koja su duhovnog porekla.

[48] Iz ovog je jasno šta se označava sa "*I ješćete pretiline da ćete se nasititi, i pićete krvi da ćete se opiti,*" naime, ispuniti se svakim dobrom ljubavi i istinom vere; "*I nasitićete se za mojim stolom konja i konjika, junaka i svakojakih vojnika*" označava potpunu upućenost u Reč, jer "*konj*" označava razumevanje istine, a "*konjik*" doktrinu istine, a "*junaka i svakojakih vojnika*" - istinu dobra u borbi protiv lažljivosti zla i uništavanja. Budući da se to govori o pozivanju pagana u crkvu Gospodnju, dodato je, "*I pustiću slavu svoju među narode,*" jer "*slava*" je ta, koja označava Božansku istinu u punom sjaju.

[49] Da je ovo značenje "*svakojakim pticama i svijem zvijerima poljskim*" može se videti iz objašnjenja prethodnih pasusa, a takođe i iz ovih reči u Isaiji: *Gospod Gospod govori, koji sabira prognanike Izrailjeve: još ću mu sabrati osim onijeh koji su sabrani. Sve zvijeri poljske, hodite da jedete, sve zvijeri šumske* (Isa. 56:8, 9). "*Prognanici Izrailjevi,*" kojega će Gospod okupiti, označava da su svi u crkvi, koji su u istinama dobra odvojeni od onih koji su u neistinama od zla, a koji su označeni sa "*divlje poljske zvijeri Gospoda Jehove*", gde "*polja*" označavaju crkvu u odnosu na usađivanje istine doktrine; ali pagani, koji su bez crkve, su označeni sa "*divlja zvijer u*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

šumi", "šuma" označava prirodnog i senzualnog čoveka, a "divlja zvijer" predstavlja znanje [scientia] i opskurnu inteligenciju koja dolazi od nje. Očigledno je da je baš ovo značenje izraza "divlje zvijeri poljske" i "divlja zvijer u šumi", jer se kaže "Sve zvijeri poljske, hodite da jedete, sve zvijeri šumske" – gde "pojesti" označava pouku i primanje.

[50] Kao što većina stvari u Reči pored osnovnog, takođe, ima i suprotno značenje, to važi i za izraze i "zvijer" i "divlja zvijer". I tako, u suprotnom smislu, "zvijeri" označavaju zle naklonosti, koje su neuredne želje obmana od zla i uništavanje dobara crkve, a "divlje zvijeri" neuredne želje obmana od zla i time uništavanja istine crkve.

[51] U tom smislu reči "zvijeri" i "divlje zvijeri" spominju se u odlomcima koji slede. U Jezekilju: *I podignuću im jednoga pastira koji će ih pasti, slugu svojega Davida; on će ih pasti i biće im pastir. I učiniću s njima zavjet mirni, istrijebiću zle zvijeri iz zemlje, i oni će živjeti u pustinji bez straha i spavaće u šumama. I neće više biti plijen narodima, i zvijeri zemaljske neće ih jesti, nego će živjeti bez straha i niko ih neće plašiti.* (Jeze. 34:23, 25, 28). Ovo se govori o dolasku Gospodnjem i blaženom stanju neba i onima iz crkve koji će doći u novo nebo. "Sluga David, pastir koga će Jehova podići," označava samog Gospoda, koji se naziva "sluga", zbog služenja i pomaganja, tj. Bivanja od koristi (vidi u prethodnom tekstu, br. 409); "učiniću s njima zavjet mirni," označava povezanost s Gospodom kroz Božanske stvari koje proizlaze iz Njega, a koje su: dobra ljubavi i istine doktrine iz Reči, a time i kroz Reč; "istrijebiću zle zvijeri iz zemlje" označava da zla čaranja i požude više neće moći da ih napadaju i uništavaju.

[52] "I oni će živjeti u pustinji bez straha i spavaće u šumama" označava da će oni biti sigurni od pošasti pohlepe i požude, iako su u njima i među njima.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"Pustinja" i "šuma", označavaju mesta u kojima su takve stvari i takve osobe (imaju sličan smisao kao u Isa. 11: 7 -9). Budući da je čovjek crkve uništen zbog neuredne želje obmana od zla, kaže se *"I neće više biti plijen narodima, i zvijeri zemaljske neće ih jesti,"* gde "narodi" označavaju neuredne želje obmana od zla, dok *"divlje zvijeri zemaljske"* takođe - neuredne želje obmana od zla.

[53] U Jeremiji: *Našljedstvo moje posta mi kao lav u šumi, pušta glas svoj na mene, zato mi omrznu. Našljedstvo moje posta mi ptica grabljiva; ptice, sletite se na nju, skupite se svi zvjerovi poljski, hodite da jedete. Pastiri mnogi pokvariće moj vinograd, potlačiće dio moj, mili dio moj obratiće u голу pustoš.* (Jer. 12:8-10). Ovde se govori o odgovornosti Crkve zbog neistina zla. "Našljedstvo" označava crkvu; *"kao lav u šumi, pušta glas svoj na mene"* označava lažljivost zla u celokupnosti; *"ptica grabljiva"* označava razmišljanja koja potiču iz neistina; *"zvjerovi poljski, hodite da jedete"* označava neurednu želju uništavanja istina crkve neistinama; i, zato što je crkva uništena na taj način, rečeno je *"Pastiri mnogi pokvariće moj vinograd"*, gde izraz *"vinograd"*, označava duhovnu crkvu ili crkvu koja se odnosi na naklonost istini. A, kako *"vinograd"* označava crkvu, sledi da *"divlja zvijer poljska"* označava neuredne želje obmana od zla kojima se uništavaju istine crkve.

[54] Kod Isaije: *Neće ondje biti lava, i ljuta zvijer neće ići po njemu, niti će se ondje naći, nego će hoditi izbavljeni.* (Isa. 35:9). Ovde se razmatra dolazak Gospodnji i Njegovo kraljevstvo na nebesima i na Zemljama; i *"lav"* i *"ljuta zvijer"* imaju slično značenje kao gore. Svima mora biti jasno da ovde *"divlja zvijer"* ne znači divlju zver u bukvalnom smislu.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[55] U Osiji: *Srešću ih kao medvjedica kojoj uzmu medvjediće, i rastrgaću im sve srce njihovo i izješču ih ondje kao lav; zvijerje poljsko raskinuće ih.* (Os. 13:8). I ovde, opet, "lav" i "divlja zvijer poljska" imaju slično značenje kao gore.

[56] U Sofoniji: *I dignuće ruku svoju na sjever, i zatrće Asirisku, i Nineviju će opustiti da bude suha kao pustinja. I u njoj će ležati stada, svakojako zvijerje između naroda, i gem i ćuk noćivaće na dovratnicima njezinijem; glasom će pjevati na prozorima; pustoš će biti na pragovima; jer će se poskidati kedrovina. Taki će biti veseli grad, koji sjedi bez brige, koji govori u srcu svom: ja sam, i osim mene nema drugoga. Kako opustje! posta loža zvijerju! Ko god prođe mimo nj zviždaće i mahati rukom.* (Sof. 2:13-15). Ovo opisuje razaranje crkve neistinama doktrine koje su od niskog mudrovanja. "I dignuće ruku svoju na sjever" označava crkvu koja je u obmanama; "zatrće Asirisku" označava mišljenje iz obmana; "Nineviju će opustiti da bude suha kao pustinja" označava obmane doktrine; "stada," "svakojako zvijerje između naroda," "gem," i "ćuk," znače privrženost neistinama, a neistine su unutarnje i spoljašnje.

[57] "noćivaće na dovratnicima njezinijem" označavaju znanje istine iz krivotvorene Reči; "glasom će pjevati na prozorima" označava proglašavanje neistina; "pustoš će biti na pragovima" označava potpuno pustošenje istine; "jer će se poskidati kedrovina" označava uništenje racionalnosti; "Taki će biti veseli grad, koji sjedi bez brige" označava doktrinu lažnosti, kojom su oduševljeni i u kojoj počivaju; "koji govori u srcu svom: ja sam, i osim mene nema drugoga" označava ponos niskog mudrovanja; "posta loža zvijerju" označava stanje crkve devastirane u odnosu prema istinama; "Ko god prođe mimo nj zviždaće i mahati rukom"

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

označava prezir prema takvima i odbacivanje od strane onih, koji su u istinama i dobrima doktrine.

[58] U Mojsiju: *Jer ću dati mir zemlji, te ćete spavati a neće biti nikoga da vas plaši; učiniću, te će nestati zle zvijeri iz zemlje, i mač neće prolaziti preko vaše zemlje.* (Lev. 26:6). “*Jer ću dati mir zemlji, te ćete spavati a neće biti nikoga da vas plaši*” označava poverenje u Gospoda da će pružiti zaštitu od provala neistina u crkvi; “*te će nestati zle zvijeri iz zemlje*” označava slobodu od ljubavi i neuredne želje ka obmanama od zla; a “*i mač neće prolaziti preko vaše zemlje*” označava da neistina više neće uništavati istinu.

[59] U istom: *Poslaću i stršljene pred tobom, da tjeraju Jeveje, Hananeje i Heteje ispred tebe. Neću ih otjerati ispred tebe za jednu godinu, da ne opusti zemlja i da se zvjerje poljsko ne namnoži na tebe. Pomalo ću ih odgoniti ispred tebe dokle se ne namnožiš i zauzmeš zemlju.* (Izl. 23:28-30.) “*Poslaću i stršljene pred tobom*” označava strah onih koji su u neistinama od zla; “*da tjeraju Jeveje, Hananeje i Heteje ispred tebe*” označava opšte bekstvo obmana zla; “*Neću ih otjerati ispred tebe za jednu godinu*” označava užurbano bekstvo ili uklanjanje obmana zla; “*da ne opusti zemlja*” znači da će biti nedostatak duhovnog života ili veoma malo duhovnosti; “*da se zvjerje poljsko ne namnoži na tebe*” označava isticanje neistina iz uživanja u ljubavi prema sebi i svetu; “*Pomalo ću ih odgoniti ispred tebe*” označava postepeno uklanjanje prema redosledu; “*dokle se ne namnožiš*” označava da će se to događati u skladu sa povećanjem dobra; izraz “*i zauzmeš zemlju*” označava bivanje u dobrom i posledičnu regeneraciju. (A ove se stvari se mogu videti dalje u “Nebeskim Tajnama”, br. 9331-9338).

[60] Slično značenje je u rečima iz Mojsija: *Gospod će Bog tvoj malo po malo potrti te narode ispred tebe; nećeš ih moći odjedanput istrijebiti, da se*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ne bi umnožilo na tebe zvijerje poljsko. (Pon. Zak. 7:22). "Narodi", koji su prognani i izbačeni iz zemlje Hananske od strane sinova Izraelovih, označavaju svaku vrstu zla i obmana, "zemlja Hananska" označava crkvu, a "sinovi Izraelovi" - ljude crkve; stoga "divlja zvijer poljska", koja bi se namnožila protiv njih, označava neuredne želje obmana od zla; jer čovek, koji se reformiše i regeneriše do stepena da Crkva može obitavati u njemu, to čini postepeno; jer je iznova od Boga začet, pa onda se nanovo rađa i obrazuje, neprekidno - sve dok se iz njega ne uklone urođena i nasledena zla i obmane. To nije moguće trenutno sprovesti, već se čini dugotrajnom promenom načina života. To jasno pokazuje šta je naznačeno u duhovnom smislu pomoću "nećeš ih moći odjedanput istrijebiti, da se ne bi umnožilo na tebe zvijerje poljsko"; jer kad bi su zla i obmane bili uklonjeni odjednom, čovek bi jedva bio živ, jer život u kojem je rođen je - život zla i posledičnih neurednih želja obmana od zla, koji se uklanjaju samo u meri u kojoj ulaze dobra i istine, jer su one jedino sredstvo uklanjanja zla.

[61] Budući da "divlja zvijer" označava *****u duhovnom smislu, neuredne želje obmana od zla a "ptice" označavaju misli i razmišljanja od njih i, zato što kroz njih čovek crkve duhovno propada, ovde-onde se u Reči, na mestima gde se obrađuje odgovornost crkve, kaže "dati su divljim zvjerima i pticama da ih proždru," kao u sledećim odlomcima. U Davidu: *Gorski vepar podgriza ga, i poljska zvijer jede ga.* (Ps. 80:13). Kod Osije: *I potrću čokote njezine i smokve, za koje govori: plata su mi, što mi dadoše milosnici moji; i obratiću ih u šumu da ih jede zvijerje poljsko.* (Os. 2:12). Kod Jezekilja: *Kad pustim na vas glad i ljute zvijeri, koje će ti djecu izjesti; i kad pomor i krv prođu kroza te, i kad pustim mač na te. Ja Gospod rekoh.* (Jeze. 5:17). Ovo je rečeno o Jerusalimu, pod kojim se misli na crkvu. U istom: *Ovako im reci: ovako veli Gospod Gospod: tako ja živ bio, koji su u*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

pustolinama, pašće od mača; i koji je u polju, zvijerima ću ga dati da ga izjedu; a koji su po gradovima i po pećinama, od pomora će pomrijeti. (Jezek. 33:27). U istom: I raspršaše se nemajući pastira, i raspršavši se postaje hrana svijem zvijerima poljskim. Tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, što stado moje posta grabež, i ovce moje postaje hrana svijem zvijerima poljskim nemajući pastira, i pastiri moji ne traže stada mojega, nego pastiri pasu sami sebe, a stada mojega ne pasu; (Jezek. 34:5, 8). Na istom mestu: I ostaviću u pustinji tebe i sve ribe iz tvojih rijeka, i pašćeš na zemlju i nećeš se pokupiti ni sabrati, zvijerima zemaljskim i pticama nebeskim daću te da te jedu. (Jezek. 29:5). U istom: I ostaviću te na zemlji, i baciću te u polje, i pustiću sve ptice nebeske da sjedaju na te, i nasitiću tobom zvijeri sa sve zemlje. (Jezek. 32:4). U Jeremiji: mrtva će tjelesa njihova biti hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim. (Jer. 16:4; 19:7; 34:20). U Jezekilju: Na gorama ćeš Izrailjevijem pasti ti i sve čete tvoje i narodi koji budu s tobom; pticama, svakojakim pticama krilatijem i zvijerima poljskim daću te da te izjedu. (Jezek. 39:4). Kod Davida: Truplje sluga tvojih dadoše pticama nebeskijem da ih jedu, tijela svetaca tvojih zvijerima zemaljskim. (Ps. 79:2). U Jeremiji: I pustiću na njih četvoro, govori Gospod: mač, da ih ubija, i pse, da ih razvlače, i ptice nebeske i zvijeri zemaljske, da ih jedu i istrijebe. (Jer. 15:3).

[62] U ovim odlomcima "*divlje zvijeri i ptice*" označavaju neuredne želje obmana od zla i od lošeg rasuđivanja. A zbog toga što "*narodi*" u zemlji Hananskoj označavaju zla i neistine religije i bogopoštovanja, Jakovljevi sinovi nisu pokopali mrtva tela naroda koje su poubijali u ratu, već su ih ostavili da ih proždiru ptice i divlje zveri; ali to nije bilo učinjeno radi izvršenja Božanske zapovesti, nego iz urođene okrutnosti tog naroda, dakle, s dopuštenjem, da bi takve stvari bile bile simbolički predstavljene u Reči.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[63] U Davidu: *Opomeni se toga, neprijatelj se ruga Gospodu, i narod bezumni ne mari za ime tvoje. Ne daj zvijerima duše grlice svoje, nemoj zaboraviti stada stradalaca svojih zasvagda.* (Ps. 74:18, 19). “*Neprijatelj*”, koji je vređao Jehovu, označava pakao i zlo otuda; “*narod bezumni*”, koji prezire Njegovo ime, označava neistine, koje se protive istinama doktrine. Oni, koji su u istinama, zovu se “*narod*”, a suprotnost tome predstavljaju oni, koji su u neistinama, a to je “*narod bezumni*”, izraz “*Jehovino ime*” označava svaku istinu doktrine i crkve; izraz “*Ne daj zvijerima duše grlice svoje*” označava da se ne daje duhovno dobro onima, koji su u neurednim željama obmana od zla; “*Život tvojih stradalnika*” označava duhovni život tlačen od zla i neistina.

[64] U Avakumu: *Jer nasilje učinjeno Livanu pokriće te i pustoš među zvijerjem koja ga je plašila, za krv ljudsku i nasilje učinjeno zemlji, gradu i svjema koji žive u njemu.* (Avak. 2:17). “*Nasilje učinjeno Livanu*” označava nasilje učinjeno istinama, koje je primio razuman čovek iz Reči, jer “*Livanon*” označava crkvu koja se odnosi na percepciju istine od strane racionalnog čoveka; “*pustoš među zverjem*”, koja će ih zastrašiti, označava uništavanje istina zbog neurednih želja obmana od zla; “*krv*” označava nasilje zlih, koje se nudi istini Reči; a izraz “*nasilje učinjeno zemlji, gradu i svjema koji žive u njemu*” označava nasilje učinjeno istinama i dobrima Crkve i njenom nauku iz Reči od strane neistina.

[65] U Mojsiju: *Glad će ih cijediti, vrućice i ljuti pomori proždiraće ih; i zube zvjerske poslaću na njih i jed zmija zemaljskih.* (Pon. Zak. 32:24). “*Zubi zvjerski*” označava čulnost u odnosu na neuredne želje obmana od zla, jer “*zub*” odgovara poslednjoj stvari u ljudskom životu, a to je čulnost; “*jed zmija zemaljskih*” označava neistine nadolazeće otuda, a koje lukavo iskrivljuju istine pomoću obmana čulnog čoveka.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[66] U Jezekilju: *I ušav vidjeh, i gle, svakojake životinje što gamižu i svakojaki gadni skotovi, i svi gadni bogovi doma Izrailjeva bijahu napisani po zidu svuda unaokolo.* (Jeze. 8:10). Ove i mnoge druge stvari koje su prikazane proroku označavaju strašne neuredne želje obmana od zla u kojima su bili Izraelci, jer su oni bili samo u spoljašnjem i nimalo u unutarnjem; a, kao takvi, oni su sve korespondencije izvrnuli u idolatrijske predmete; to je bio izvor njihovog idolopoklonstva, kao i idolopoklonstva mnogih drugih naroda; a zatim "*svakojake životinje što gamižu i svakojaki gadni skotovi*", slike koje su napravili za sebe, jer su prvobitno označavale naklonost dobra i razboritosti, a potom su se pretvorile u jezive predstave neurednih želja obmana od zla. To se događa kada se prirodni čovek odvoji od duhovnih pogleda na svetinje; zbog toga se statue nazivaju "*gadni bogovi doma Izrailjeva*". "*Po zidu svuda unaokolo*", gde su bili oslikani, oni označavaju unutarnje, koje je svuda u prirodnom čoveku, jer izraz "*krov*" označava najviše, dok izrazi "*pod*" i "*pločnik*" znače poslednje stvari, "*zidovi*" znače unutrašnjost, a "*kuća*" - samog čoveka, u odnosu prema stvarima svog uma. Prirodni čovek je unutarnji i spoljašnji, a unutrašnje prirodno predstavlja mesto stanovanja ljudskih nečistoća i to onih, koje spoljašnjost ne otkriva, već stavlja na sebe masku sačinjenu od stvari dobrih, pravednih i iskrenih.

[67] Kako su "*divlje zvijeri*" i "*zvijeri*" označavale dobra razumevanja i dobra volje koja potiču od naklonosti, a drevni ljudi su poznavali korespondenciju, stoga su oni, putem statua, predstavljali reprezentativne i značajne figure pomenutih dobara, koje u početku ne obožavahu, ali njihovo potomstvo, koje je od unutarnjega postalo samo spoljašnje, bogopoštovalo ih je kao da je božansko u njima samima, tako da su divlje zveri i životinje postale idoli. To je očito u Isaiji: *Pade Vil, izvali se Nevo; likovi njihovi metnuše se na životinju i na stoku; što nosite, teško je, i umoriće.* (Isa. 46:1).

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

U isaiji je sve to opisano izrazom: *Stoka južna* (Isa. 30:6, u nizu); ova predstava označava krivotvorenje dobra i krivotvorenje istine, iz kojih izrastaju zla i neistine svake vrste kod crkvenih ljudi, koji su samo u spoljašnjem; oni se zovu "*stoka južna*" jer su zla prisutna u onima koji poznaju Reč, iz koje bi, kad bi hteli, mogli biti u svetlu istine iz Reči, a to je "*jug*".

[68] U Danilu: *Danilo progovori i reče: vidjeh u utvari svojoj noću, a to četiri vjetra nebeska udariše se na velikom moru. I četiri velike zvijeri izidoše iz mora, svaka drugačija. Prva bijaše kao lav, i imaše krila orlova; gledah dokle joj se krila poskuboše i podiže se sa zemlje i stade na noge kao čovjek, i srce ljudsko dade joj se. Potom, gle, druga zvijer bijaše kao medvjed, i stade s jedne strane, i imaše tri rebra u ustima među zubima svojim, i govoraše joj se: ustani, jedi mnogo mesa. Potom vidjeh, i gle, druga, kao ris, imaše na leđima četiri krila kao ptica, i četiri glave imaše zvijer, i dade joj se vlast. Potom vidjeh u utvarama noćnijem, i gle, četvrta zvijer, koje se trebaše bojati, strašna i vrlo jaka, i imaše velike zube gvozdene, jeđaše i satiraše, i gažaše nogama ostatak, i razlikovaše se od svijeh zvijeri pređašnjih, i imaše deset rogova. (Dan. 7:2-7). "Zvijer izašla iz mora" ovde označava ljubav prema dominaciji, koja, radi svog ličnog cilja, vladanja nad drugima, koristi svetinje iz Reči i Crkve kao puka sredstva. "Četiri zvijeri" označavaju postupno povećanje ljubavi prema vlasti, pa je, logično, poslednja zver opisana kao ona, "koje se trebaše bojati, strašna i vrlo jaka". Ovo se može videti i iz prethodnog, br. 316, 556."*

[69] u Apokalipsi je to gotovo istovetno označeno sa: *Zvijer koja izlazi iz mora* (Otkr. 13:1-10); *Zvijer koja izlazi iz zemlje* (Otkr. 13:11-18); *Zvijer crvena* (Otkr. 17:3); *Zvijer iz bezdana* (Otkr. 17:8). (U vezi tih zveri više je rečeno u Otkr. 19:19, 20, i 20:10.) No, koje tačno neuredne želje obmana od

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

zla osvaka zver ponaosob označava, videće se u narednom tekstu, gde se razmatraju ove zveri.

[70] Iz ovoga će sada biti shvatljivo na šta se misli pod ovim rečima u Marku: *I odmah Duh izvede ga u pustinju. I bi ondje u pustinji dana četrdeset, i kuša ga sotona, i bi sa zvjerinjem, i anđeli služahu mu.* (Marko 1:12, 13). Gospodnje bivanje u pustinji četrdeset dana predstavlja trajanje svih onih najžešćih iskušenja koje je On, iznad svih ostalih u celom svetu, izdržao i podneo; jer "četrdeset dana" označava celokupno razdoblje i trajanje iskušenja, tako da On nije samo tokom četrdesetodnevno perioda bio u iskušenju, već od je bio kušan još od detinjstva, pa sve do kraja Njegovog života na svetu; Poslednja iskušenja bila su u Getsemani (Maslinskoj Gori). Sve ovo, da se pokaže da je On u iskušenjima podneo sve paklove i slavio Svoje Ljudsko (a u pogledu Gospodnjih iskušenja vidi Učenje Novog Jerusalima, br. 302). Budući da se iskušenja pojavljuju preko zlih duhova i džinija koji su iz pakla, pa dakle, samim tim i kroz pakao, iz koga nastaju zlobe i neistine, njihove pohlepe i požude, tako ovdje "*zvijeri*", s kojima je Gospod bio, ne znače zveri, već paklove i zla koja iz njih izlaze; a "anđeli" koji su mu služili ne znače anđele, već Božanske istine, kroz koje je iz vlastite moći nadvladao i sebi podredio pakao. (Da "anđeli" označavaju u Reči božansku istinu, vidi u prethodnom tekstu, br. 130, 200, 302, 593.) *Latinski tekst za "ko" ima "jer"; "quia" za "qui". **Latinski tekst "*et bestiam*", "*i zvijer*", ovde se čini suvišnim. ***Hebrejski tekst ovde ima "*šesti*", kao što se nalazi u NT 60. **** Hebrejski tekst ima "*nema*", koji je ovde izostavljen. *****Hebrejski tekst ima "*prebiva*" kao i u objašnjenju koji sledi. *****Hebrejski tekst je "*biće ostavljeni ptici ... i zvijeri*", kako je pronađeno u AO 1100. *****Hebrejski tekst ima "*jarce*", kako je pronađeno u NT 4735. *****Fotolitograf ima "*uklanja*" za označavanje.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

651. *I nadvladaće ih i ubiti*, označava posledično uništenje svakog dobra i istine crkve. To je vidljivo iz značenja "*nadvladavanja i ubijanja dvojice svjedoka*", kao uništavanja stvari označenih pomoću izraza "*dva svjedoka*", a to su - su dobra ljubavi i milosrđa, te istine doktrine i vere. Da će ove biti uništene ljubavima prirodnog čoveka, odvojenih od ljubavi duhovnog čoveka, koje su zapravo loše neuredne želje svake vrste koje proizlaze iz paklene ljubavi, označava "*zvijer koja izlazi iz bezdana*". A da je bilo predviđeno da će se to dogoditi na kraju crkve, kada se odigra Poslednji Sud, već je napomenuto gore. "Ubijati" označava u Reči da se duhovno ubija, što ovde znači uništiti dobro ljubavi i istinu doktrine, što se može videti u prethodnom tekstu (stih 315).

652. Stih 8. *I tjelesa njihova ostaviće na ulici grada velikoga, koji se duhovno zove Sodom i Misir, gdje i Gospod naš razapet bi.*, označava njihovo uništavanje zla i obmana doktrine. To je vidljivo iz značenja "*tijela*" – tj. vidi se da su dobro ljubavi i istinitost doktrine, označeni sa "*dvojica svjedoka*", istrebljeni; jer "*ubijanje*" označava istrebljenje, ovde duhovno, jer se odnosi na one koji su u potpunosti uništili ove stvari u sebi. Na sličan način Gospod je rekao "*ubijen*" i "*biti mrtav*" da bi označio da Božansko proističe od Njega, i to: Božansko dobro i Božanska Istina. Božansko biva odbijeno, tj. Gospod je ubijen i On je mrtav u onima od kojih je odbijen (vidi u prethodnom tekstu, br. 83). Ovo je takođe evidentno iz značenja "*ulici grada velikoga*" kao istina i dobro doktrine, a u suprotnom smislu obmana i zlo doktrine; jer "*ulica*" označava vladajuću istinu, a suprotnom smislu - vladajuću obmanu (o čemu uskoro); a "*grad*" označava doktrinu (o tome ranije, br 223). Kaže se "*veliki grad*", jer "*velik*" se temelji na dobru, a u suprotnom smislu - na zlu, kao što se "*mnogi*" se temelji na istini, a u suprotnom smislu - na laži (vidi u prethodnom tekstu, br 223, 336, 337). Ovo

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

sada jasno pokazuje da su "*tjelesa njihova [dva svjedoka] ostaviće na ulici grada velikoga*" označila istrebljenje dobra ljubavi i ljubavi kao i istina doktrine i vere - zbog obmana i zla doktrine. Potom sledi: "*koji se duhovno zove Sodom i Misir,*" "*Sodom*" označavaju zla ljubavi, a "*Egipat (Misir)*", neistine od njih. Svaka od njih se odnosi na doktrinu, kojom je uništena crkva na svom kraju (o čemu u sledećim člancima).

[2] "*Ulica*" označava istinu doktrine, a u suprotnom smislu - lažljivost doktrine, jer, u duhovnom smislu, "*put*" označava istinu koja vodi prema dobru, a, u suprotnom, znači neistinu, koja vodi ka zlu (vidi u prethodnom tekstu, br. 97); a ulice su putevi u gradu, a kako "*grad*" označava doktrinu, otud "*ulica*" označava istinu i neistinu doktrine. Štaviše, u duhovnom svetu postoje gradovi i ulice u njima, kao što postoje i u gradovima našeg sveta; ono što je svakom pojedinačnom duhu blisko, u skladu na njegovom ličnom naklonošću ka istini i inteligencijom proizašloj iz nje, jesu mesto stanovanja i ulice po kojima se kreće. Oni, koji su u jasnoj percepciji istine, nalaze se u južnoj četvrti grada i tamo se šetaju; oni koji su u jasnoj vezi s dobrima ljubavi, žive u istočnom kvartalu i hodaju tamo; oni, koji su u opskurnoj naklonosti prema dobru ljubavi, prebivaju u zapadnoj četvrti i šetaju tamo; a oni, koji su u opskurnoj percepciji istine, žive u severnoj četvrti i takođe se tamo kreću. Ali, za gradove u kojima žive oni, koji žive u uverenju u laži od zla - važi sve suprotno od prethodno rečenog. Ovo jasno pokazuje zašto "*ulica*" označava istinu ili obmanu.

[3] Da "*ulice*" imaju ovo značenje može se videti iz sledećih odlomaka. U Jeremiji: *Prođite po ulicama Jerusalimskim, i vidite sada i razberite i potražite po ulicama njegovijem, hoćete li naći čovjeka, ima li ko da čini što je pravo i da traži istinu, pa ću oprostiti.* (Jer. 5:1). Jer "*ulice Jerusalimske i tamošnja naselja*" označavaju istine doktrine, prema stanju naklonosti i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

percepcije onih koji su iz crkve, jer Jerusalem označava crkvu u odnosu na doktrinu, pa se kaže: "*Prođite po ulicama Jerusalimskim, i vidite sada i razberite i potražite po ulicama njegovijem;*" i zato što se "sud" temelji na istinama, budući da svi sudovi proizlaze iz zakona i propisa, koji su istine i, zato što "istina" označava istinu doktrine i vere, rečeno je: "*hoćete li naći čovjeka, ima li ko da čini što je pravo i da traži istinu.*" "*Naselja*" znače osobito uglove grada, dakle četvrti u kojima se nalaze staništa; a kao što svako u gradovima u duhovnom svetu ima svoje prebivalište u skladu s njegovom naklonošću ka dobru i njegovom percepcijom istine, jasnom ili opskurnom, otuda "*naselja*" označavaju istine i dobra u skladu sa grupnom naklonošću i percepcijom.

[4] U Isaiji: *Zato sud odstupi natrag, i pravda stoji daleko; jer istina pade na ulici i pravda ne može da prođe.* (Isa. 59:14). "*Sud i pravda*" označavaju u Reči istinu i dobro; da oni više ne postoje označava se sa "*Zato sud odstupi natrag, i pravda stoji daleko*"; da su odstupili od istine doktrine, a time i da nema istine u životu, što je dobro života, označava "*istina pade na ulici i pravda ne može da prođe*", jer je sve dobro za život stečeno pomoću istina doktrine, s obzirom po njima da čovek uči kako treba živeti. Budući da "*ulica*" označava kuda istina vodi, govori se: "*Istina pade na ulici*".

[5] U Naumu: *Kola će praskati po ulicama i udarati jedna o druga po putovima, biće kao lučevi, i trčaće kao munje.* (Naum. 2:4). Jer "*kola*" označavaju doktrine istine, a "*ulice*" i "*putovi*" pokazuju šta je u skladu sa nečijom naklonošću i percepcijom, i, kao i gore, rečeno je: "*Kola će praskati po ulicama i udarati jedna o druga po putovima*", gde izraz "*praskanje*" označava nazivanje obmana istinama, a izraz "*udarati jedna o druga*" označava lutanje.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[6] U Knjizi o sudijama: *Za vremena Samegara sina Anatova, za vremena Jailjina nesta putova, i koji idahu stazama, idahu krivijem putovima. Nesta sela u Izrailju, nesta ih, dokle ne nastah ja, Devora, dokle ne nastah majka Izrailju.* (Sud. 5:6, 7). Ovo je opisano u *Pjesmi Devori i i Baraku*, koja se bavi pustošenjem istine u crkvi, a posle njenom obnovom; pustošenje je opisano sa: "*nesta putova, i koji idahu stazama, idahu krivijem putovima. Nesta sela u Izrailju;*" "*putovi i staze*" imaju isto značenje kao "*ulice i sela*" naime, istine vodeće doktrine, dok izraz "*idahu krivijem putovima*" označava lutanje od istina.

[7] U Isaiji: *Razbiće se pusti grad, zatvorene će biti sve kuće da niko ne ulazi. Tužnjava će biti po ulicama radi vina, proći će svako veselje, otići će radost zemaljska.* (Isa. 24:10, 11). "*Pusti grad*" označava doktrinu u kojoj postoji neistina i gde nema istine; "*kuća*" označava dobro volje i time života; odatle je vidljivo šta je označeno sa "*razbiće se pusti grad, zatvorene će biti sve kuće da niko ne ulazi.*"; "*Tužnjava će biti po ulicama radi vina*" označava žaljenje zbog nedostatka istine i mešanja istine s neistinom, "*vino*" označava istinu Crkve iz Reči; stoga se kaže "*na ulicama*", jer "*ulica*" takođe označava istinu i mesto gde se traži istina. Spominju se "*veselje i radost*", jer se "*veselje*" temelji na uživanju koja je iz ljubavi prema dobru, a "*radosti*" na uživanju koja je iz ljubavi prema istini; da će ova uživanja nestati, označeno je izrazom "*proći će svako veselje, otići će radost zemaljska*". Zemlja označava crkvu.

[8] U Jeremiji: *Kako se ne ostavi slavni grad? grad radosti moje? Zato će popadati mladići njegovi na ulicama njegovijem, i svi će vojnici njegovi izginiti u onaj dan, govori Gospod nad vojskama.* (Jer. 49:25, 26; 50:30). "*Slavni grad*" označava doktrinu Božanske istine, a "*grad radosti*" označava uživanje u ljubavi prema dobru i istini odatle; "*mladići*" označavaju one, koji

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

su se opametili putem istina; a da će razumevanje istine nestati, označeno je izrazom *popadati mladići njegovi na ulicama*;" *vojnici njegovi*" označavaju istine, koje se bore protiv neistina; da neće biti obrane istine od neistinitosti, označeno je izrazom *"svi će vojnici njegovi izginuti."*

[9] U Jezekilju: *Mnoge pobiste u tom gradu, i napuniste ulice njihove pobijenijeh.* (Jezek. 11:6). *"Ubijeni"* u Reči znače one koji su uništeni neistinama; jer *"mač"*, kojim su ubijeni, označava lažnost koja uništava istinu; *"grad"* ovde označava, kao i gore, doktrinu istine; odatle se pojavljuje ono što znači *"ubijeni u gradu"*; *"popuniti ulice ubijenima"* označava lažiranje istine od strane neistina.

[10] U Plaču Jeremijinom: *Koji jeđahu poslastice, ginu na ulicama; koji odrastoše u skerletu, valjaju se po bunjištu. A sada im je lice crnje od uglja, ne poznaju se na ulicama; koža im se priljepila za kosti, osušila se kao drvo. Lutahu kao slijepci po ulicama, kaljaju se krvlju, koje ne mogahu da se ne dotiču haljinama svojim. Vrebaju nam korake, da ne možemo hoditi po ulicama svojim, približi se kraj naš, navršiše se dani naši, dođe kraj naš.* (Pl. Jer. 4:5, 8, 14, 18). I ovde *"ulice"* označavaju istine doktrine, koje vode do dobrog života ili označavaju istine, prema kojima treba živeti. Ovde se bavimo Crkvom u kojoj prebiva Reč, i njenim pustošenjem u odnosu prema istinama; stoga *"Koji jeđahu poslastice, ginu na ulicama"* označava da oni, koji su iz Reči upijali stvarne, istine više nemaju nikakvih istina, *"poslastica"*, koje znače istinske istine iz Reči; *"koji odrastoše u skerletu, valjaju se po bunjištu"* označava da oni, koji su iz Reči upijali istinska dobra, sada poseduju samo neistine zla, jer *"skerlet"*, označava istinsko dobro Reči, osobito nebesku ljubav prema istini, dok *"bunjišta"* označavaju neistine zla; *"sada im je lice [Nazaritsko] crnje od uglja, ne poznaju se na ulicama"* označava da je Božanska Istina u takvoj pomrčini da je niko ne može videti;

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"Naziriti" predstavljaju Gospoda u odnosu na Božansku istinu, i stoga označavaju Božansku istinu od Gospoda; "*Lutahu kao slijepci po ulicama, kaljaju se krvlju, koje ne mogahu da se ne dotiču haljinama svojim*" označava da se istine Reči više ne vide jer su krivotvorene, "*slepac*" označava one, koji ne vide istine. "*Vrebaju nam korake, da ne možemo hoditi po ulicama svojim,*" označava lukavstvo, koje predvodi, tako da se ne zna kako živeti, "*vrebatu korake*" označava da obmane vode na stranputicu, a "*hoditi*" znači živeti, pa "*odlazak na ulice*" označava život prema istinama.

[11] U Sofoniji: *Istrijebih narode, kule im se razoriše, ulice im opustih, te niko ne prolazi; gradovi im se raskopaše, da nema nikoga, nema stanovnika.* (Sof. 3:6). "*Istrijebih narode,*" označava dobra crkve; "*kule im se razoriše*" označava istine i dobra crkve u celokupnosti (da je ovo značenje "uglova" - vidi u prethodnom tekstu, br. 417); "*ulice im opustih, te niko ne prolazi,*" označava istine doktrine: jer "*gradovi im se raskopaše, da nema nikoga, nema stanovnika,*" označava doktrine, "*ljudi*" i "*stanovnici*" znače u Reči u duhovnom smislu sve one koji su u istinama i dobrima, dakle, u apstraktnom smislu, oni označavaju - istine i dobra.

[12] U Zahariji: *Ovako veli Gospod: vratih se u Sion i naselih se usred Jerusalima, i Jerusalem će se zvati grad istiniti, i gora Gospoda nad vojskama sveta gora. Ovako veli Gospod nad vojskama: opet će sjedjeti starci i starice po ulicama Jerusalimskim, svatko sa štakom u ruci od velike starosti. I ulice će gradske biti pune djetića i djevojaka, koje će se igrati po ulicama.* (Zah. 8:3-5). Ovo je rečeno o dolasku Gospodnjem i Njegovom budućem uspostavljanju Nove Crkve; "*Sion*" znači crkvu u odnosu prema dobru ljubavi, a "**Jerusalim**" crkvu u odnosu na istine doktrine, pa se Jerusalem zove "*grad istine*"; "*opet će sjedjeti starci i starice po ulicama Jerusalimskim*" znači one koji su inteligentni i mudri kroz istine doktrine;

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"*ulice će gradske biti pune djetića i djevojaka, koje će se igrati po ulicama,*" označavaju naklonosti istini i dobru i nasladama koje od njih potiču, a u kojima će obilovati oni, koji žive u istinama doktrine.

[13] U Jeremiji: *Jer imaš bogova, Judo, koliko gradova, i koliko ima ulica u Jerusalimu, toliko podigoste oltara sramotnijeh, oltara, da kadite Valu.* (Jer. 11:13). "*Jer imaš bogova, Judo, koliko gradova,*" označava da postoji toliko neistina koliko je doktrina, "gradovi" označavaju doktrine a "bogovi" - neistine religije; "*i koliko ima ulica u Jerusalimu, toliko podigoste oltara sramotnijeh*" označava da je bilo onoliko vrsta obožavanja, koliko i obmanjujućih doktrina, a ovde "*ulice*" označavaju neistine doktrine i poštovanje "oltara"; misli se na poštovanje neistina, jer su oltari značili oltare za kađenje tamjana, a rečeno je: "*oltara, da kadite Valu*" a "*kađenje*" označava duhovno dobro, koje je u svojoj suštini istina od dobra, a suprotnom smislu je - lažljivost od zla. (Da je ovo značenje "*kađenja tamjana*" i njegovog "*oltara*", vidi u prethodnom tekstu, br. 324, 491, 492, 567.)

[14] Na istom mestu: *Zar ne vidiš šta čine po gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim? Sinovi kupe drva, a ocevi lože oganj, i žene mijese tijesto, da peku kolače carici nebeskoj, i da ljevaju naljeve drugim bogovima, da bi mene dražili. I učiniću, te će iz gradova Judinijeh i s ulica Jerusalimskih nestati glasa radosna i glasa vesela, glasa ženikova i glasa nevjestina; jer će zemlja opustjeti.* (Jer. 7:17, 18, 34). Ono što te reči označavaju u duhovnom smislu može se videti u potpunosti objašnjeno gore (br 555); takođe, može se videti da "*gradovi Judini*" označavaju doktrine crkve, a "*ulice Jerusalimske*" istine te doktrine.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[15] U istom: *Jeste li zaboravili zla otaca svojih i zla careva Judinijeh i zla žena njihovijeh, i svoja zla i zla žena svojih, koja činiše u zemlji Judinoj i po ulicama Jerusalimskim?* (Jer. 44:9) "Zemlja judina" obično označava crkvu u odnosu na dobro, ali na ovom mestu - u odnosu na zlo, a "ulice Jerusalimske" označavaju istine doktrine, ali ovde - neistine doktrine.

[16] U Jezekilju: *Kopitama konja svojih izgaziće sve ulice tvoje, pobiće narod tvoj mačem, i stupovi sile tvoje popadaće na zemlju. I poplijeniće blago tvoje i razgrabiti trg tvoj, i razvaliće zidove tvoje i lijepe kuće tvoje razoriti, i kamenje tvoje i drva tvoja i prah tvoj baciće u vodu.* (Jezek. 26:11, 12). "Nabukodonosor, kralj Vavilonski" označava profanaciju istine i njezino posledično uništenje; "Kopitama konja svojih izgaziće sve ulice tvoje" označava da će sve istine crkve uništiti zablude čulnog čoveka; "pobiće narod tvoj mačem" označava da će istine uništiti neistinama; da će takođe i svo bogopoštovanje iz istina biti uništeno označava se sa: "i stupovi sile tvoje popadaće na zemlju," jer "stupovi" označavaju sveto bogooštovanje od istina, a budući da je sva snaga istina od dobra, oni se nazivaju "stupovi sile"; a da će i znanja istine biti uništena označeno je izrazom "I poplijeniće blago tvoje." (Da "blago" i "bogatstvo" znače spoznaje o istini, vidi u prethodnom tekstu, br. 236.)

[17] U istom: *Sagradila si sebi kuću kurvarsku, i načinila si sebi visine na svakoj ulici, Na svakoj rasputici načinila si sebi visinu, i nagrdila si svoju ljepotu, i razmetala si noge svoje svakome koji prolazaše, i umnožila si kurvarstvo svoje.* (Jezek. 16:24, 25, 31). "Visina (Uzvišeno mesto)" je drevnim ljudima značila - nebo; od toga je došla praksa žrtvovanja na visokim planinama, ili, na mestima izgrađenim na velikoj visini, pa se zato bogoštovanje od zla i od neistine doktrine označava sa "načinila si sebi visine na svakoj ulici, Na svakoj rasputici načinila si sebi visinu;" a kako je to

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

bogopoštovanje postalo idolopoklonstvo, kaže se "*nagrdila si svoju ljepotu*", budući da "ljepota" znači istinu i inteligenciju od nje; jer svako u duhovnom svetu je lep u skladu sa svojim istinama, dobrima i inteligenciji od njih.

[18] U Amosu: *Zato ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Gospod: biće tužnja po svijem ulicama, i po svijem putovima govoriće: jaoh! jaoh! i zvaće ratare na žalost i na tužnjavu one koji umiju naricati.* (Amos 5:16). "*biće tužnja po svijem ulicama, i po svijem putovima govoriće: jaoh! jaoh!*" označava tugu jer su istina i dobro rasuti svuda unaokolo; "*i zvaće ratare na žalost*" označava tugu ljudi crkve zbog toga, "*ratar*" označava čoveka crkve, jer "*polje*" označava crkvu u odnosu prema usađivanju istine.

[19] U Davidu: *Žitnice naše pune, obilne svakim žitom; ovce naše nek se množe na tisuće i na sto tisuća po stanovima našim. Volovi naši neka budu tovni; neka ne budu napadanja, ni bježanja, ni tužnjave po ulicama našim.* (Ps. 144:13, 14). "*Žitnice naše pune*" označavaju doktrine iz Reči, dakle samu Reč, gde su sve istine doktrine koje pružaju pouku i duhovnu hranu; "*ovce naše nek se množe na tisuće i na sto tisuća po stanovima našim*" označava duhovna dobra i istine, "*tisuće stada*" - dobra, a "*deset tisuća*" - istine; "*volovi tovni*" označavaju prirodna dobra i njihove naklonosti; "nema napadanja", označava njihovu koherentnost; "*nema bježanja*" znači da nema gubitaka nijednog dobra i ljubavi; "*nema tužnjave po ulicama našim*" znači da nema nikakve lamentacije usled nedostatka istih.

[20] U Jovu: *Koji spušta dažd na zemlju i šalje vodu na polja;* (Job 5:10). "*Koji spušta dažd na zemlju*" označava ulazak Božanske istine u sve stvari u onima, koji su iz crkve; a "*šalje vodu na polja*" označava Božanski influks u istine doktrine, radi toga što čovek može na taj način da postane duhovan.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[21] U Isaiji: *Po ulicama će njegovijem pripasivati kostrijet, na krovovima njegovijem i na ulicama njegovijem sve će ridati suze lijući.* (Isa. 15:3). Ovo se govori o gradu Ar u zemlji Moavskoj, što označava doktrinu onih, koji su u istinama od prirodnog čoveka; žalost nad njihovim neistinama doktrine, od prvog do poslednjeg, označava "*Po ulicama će njegovijem pripasivati kostrijet, na krovovima njegovijem i na ulicama njegovijem sve će ridati suze lijući,*" "*krovovi*" znači unutrašnjost stvari, a "*ulice*", spoljašnje stvari kod takvih. U Jeremiji: *Na svijem krovovima Moavovijem i po ulicama njegovijem biće sam plač, jer ću razbiti Moava kao sud na kom nema miline, govori Gospod.* (Jer. 48:38). Ovde je značenje slično onome, što je gore navedeno.

[22] U Danilu: *Zato znaj i razumij: otkad izide riječ da se Jerusalim opet sazida do pomazanika vojvode biće sedam nedjelja, i šezdeset i dvije nedjelje da se opet pograde ulice i zidovi, i to u teško vrijeme.* (Dan. 9:25). Ko ne poznaje duhovni smisao Reči, može misliti da "*Jerusalim*" ovde znači Jerusalim i da ga treba obnoviti i izgraditi; takođe da će se "*ulica i zid*", kako je rečeno, obnoviti i izgrađivati znače ulicu i zid tog grada; ali "*Jerusalim*" znači crkvu koju Gospod treba da uspostavi, a "*ulica i zid*" znači istinitost doktrine; "*ulica*" - istinu, a doktrina - "*zid*". O tome šta se označava brojem sedmica nećemo objašnjavati na ovom mestu.

[23] To pokazuje da "*ulica Novog Jerusalima*" ima slično značenje u sledećim odlomcima u Apokalipsi: *I dvanaest vrata, dvanaest zrna bisera: svaka vrata bijahu od jednoga zrna bisera: i ulice gradske bijahu zlato čisto, kao staklo presvijetlo.* (Otkr. 21:21). I kasnije: *I pokaza mi čistu rijeku vode života, bistru kao Hristal, koja izlažaše od prijestola Božijega, i jagnjetova. Nasred ulica njegovijeh i s obje strane rijeke drvo života, koje rađa dvanaest rodova dajući svakoga mjeseca svoj rod; i lišće od drveta bijaše za*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

iscjeljivanje narodima. (Otkr. 22:1, 2). A ovi će odlomci biti detaljnije objašnjeni u daljem tekstu.

[24] U Isaiji: *Sinovi tvoji obamrli leže po krajevima svijeh ulica kao bivo u mreži puni gnjeva Gospodnjega, i karanja Boga tvojega.* (Isa. 51:20). Tu se također govori o Jerusalimu, tj. crkvi, koja je uništena zbog doktrine, gdje "sinovi" označavaju one, koji su u istinama doktrine; "obamrli leže po krajevima svijeh ulica" znači biti lišen svake istine, "ugao ili početak ulica" označava ulaz u istinu, a time i sve istine.

[25] U Plaču Jeremijinom: *Iščilješe mi oči od suza, utroba se moja uskolebala, prosipa se na zemlju jetra moja od pogibli kćeri naroda mojega, jer djeca i koja sisaju obamiru na ulicama gradskim. Ustani, viči obnoć; u početku straže, proljevaj srce svoje kao vodu pred Gospodom, podiži k njemu ruke svoje za dušu djece svoje koja obamiru od gladi na uglovima svojih ulica.* (Pl. Jer. 2:11, 19). "Djeca i koja sisaju" označavaju nevinost, kao i dobra i istine koje su prvorodene, i oživele od znanja iz Reči u ljudima, koji se regenerišu i koji su prvi, besprekorni i bezgrešni; njihov nedostatak označava se sa "obamiru na ulicama gradskim"; govori se "od gladi", jer "glad" označava gubitak, nedostatak i nepoznavanje znanja, a istovremeno i želju za njima (vidi u prethodnom tekstu, br. 386).

[26] U Naumu: *I on bi preseljen, otide u ropstvo, i djeca njegova biše razmrskana po uglovima svijeh ulica; i za glavare njegove bacaše ždrijeb, i svi vlastelji njegovi biše okovani u puta.* (Nah. 3:10). Ovde također "novorođenče" znači istine koje su prvorodene i oživljene, i "biše razmrskana po uglovima svijeh ulica" označava da su rasute i propale; "časni" označavaju dobra ljubavi; "bacaše ždrijeb" označava njihovo rasipanje, "vlastelji" označavaju istine dobra; a "biše okovani u puta" znači

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

biti vezan za neistine, tako da se istina ne može probiti na videlo. Ovde se govori o "*gradu krvavom*" koji označava doktrinu u kojoj su istine Reči krivorvorene.

[27] U Jeremiji: *Jer se pope smrt na prozore naše i uđe u dvorove naše da istrijebi djecu s ulica i mladiće s putova.* (Jer. 9:21). "Smrt" ovde znači duhovnu smrt, koja se odvija onda, kad se smatra da je obmana istina i da je istina laž, i živi se u skladu s tim; "*prozori*" označavaju misli iz razumevanja, "*palate*" unutrašnjost, a time i uzvišene stvari ljudskog uma; to jasno objašnjava šta znači "*Jer se pope smrt na prozore naše i uđe u dvorove naše*"; "*dojenčad*" ovde, kao i u prethodnom, označava istine koje su proizašle od znanja iz Reči; "*djeca*" označavaju stečene istine, iz kojih proističe inteligencija; a "ulice i putovi" označavaju istine doktrine i života, koje vode do inteligencije i mudrosti; to jasno ukazuje na ono što je označeno sa "*da istrijebi djecu s ulica i mladiće s putova*".

[28] U istom: *Zato sam pun gnjeva Gospodnjega; iznemogoh ustežući ga; prosuću ga na djecu po ulicama i na sabrane mladiće, i čovjek i žena uhvatiće se, i stari i vremeniti.* (Jer. 6:11). Ovde "djeca na ulici" i "mladići" imaju slično značenje kao gore; "*čovjek [vir-muškarac] i žena*" označavaju istinu povezanu s dobrom i inteligenciju koja dolazi od nje; a "*starac*" i "*neko ko je proživio puno dana*" označavaju mudrost.

[29] Budući da "*ulica*" označava istinu upravljajuće doktrine, a u suprotnom smislu - lažljivost, "*blato sa ulica*", "*glib*" i "*balega*" označavaju lažnu ljubav zla, u pasusima koji slede. U Isaiji: *Zato se raspali gnjev Gospodnji na narod njegov, i mahnuv rukom svojom na nj udari ga da se gore zadrmaše i mrtva tjelesa njegova biše kao blato po ulicama. Kod svega toga gnjev se njegov ne odvratila, nego je ruka njegova još podignuta.* (Isa. 5:25). *Na narod*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

*licemjerni poslaću ga, i zapovjediću mu za narod na koji se gnjevim, da plijeni i otima, i da ga izgazi kao blato na ulicama. (Isa. 10:6). U Miheju: Neprijateljica će moja vidjeti, i sram će je pokriti, koja mi govori: gdje je Gospod Bog tvoj? oči će je moje vidjeti; sada će se ona pogaziti kao blato na ulicama. (Mih. 7:10). U Davidu: Rasipam ih kao prah po vjetru, kao blato po ulicama gazim ih. (Ps. 18:42). Sve to, takođe, dolazi od pojava u duhovnom svetu; u gradovima u kojima se vladaju neistine od zla, ulice su pune gliba, blata i balega. To čini očiglednim šta se označava sa: *I u koji god grad dođete i ne prime vas, izišavši na ulice njegove recite: I prah od grada vašega koji je prionuo za nas* otresamo vam; ali ovo znajte da se približi k vama carstvo Božije. (Luka 10:10, 11).**

[30] Budući da "*ulice grada*" označavaju istine doktrine prema kojima treba živeti, bilo je uobičajeno podučavati i moliti na ulicama. Tako u Drugoj knjizi Samuilovoj: *Ne kazujte u Gatu, i ne razglašujte po ulicama Askalonskim, da se ne vesele kćeri Filistejske i da ne igraju kćeri neobrezanijeh. (2 Sam. 1:20). Kad dakle daješ milostinju, ne trubi pred sobom, kao što čine licemjери po zbornicama i po ulicama da ih hvale ljudi. Zaisto vam kažem: primili su platu svoju. I kad se moliš Bogu, ne budi kao licemjери, koji rado po zbornicama i na raskršću po ulicama stoje i mole se da ih vide ljudi. Zaista vam kažem da su primili platu svoju. (Mat. 6:2, 5). A kod Luke: *Tada ćete stati govoriti: mi jedosmo pred tobom i pismo, i po ulicama našijem učio si. A on će reći: kažem vam: ne poznajem vas otkuda ste; otstupite od mene svi koji nepravdu činite. (Luka 13:26, 27).**

[31] Nadalje, iz značenja "*ulice*", koja označava istinu doktrine, takođe je vidljivo zašto je Gospod u paraboli rekao: *I došavši sluga taj kaza ovo gospodaru svome. Tada se rasrdi domaćin i reče sluzi svome: idi brzo na raskršća i ulice gradske, i dovedi amo siromahe, i kljaste, i bogaljaste, i*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

slijepi. (Luka 14:21). "*Siromahe, i kljaste, i bogaljaste, i slijepi*" ne označava ovakve ljude u prirodnom, već u duhovnom mislu, smislu, to jest, one koji ne poseduju Reč i stoga su u neznanju istine i nedostatku dobra. Ali su i dalje željni istina pomoću kojih bi mogli dobiti dobro; Takvi su bili pagani na kojima je imala da se utemelji Crkva Gospodnja.

[32] Budući da je "*ulica grada*" označavala upravljajuću istinu ili neistinu, sledi: *I reče: hodite, gospodo, u kuću sluge svojega, i prenoćite i operite noge svoje; pa sutra rano kad ustanete pođite svojim putem. A oni rekoše: ne, nego ćemo prenoćiti na ulici.* (Pos. 19:2). I iz istog je razloga naloženo: *Izidoše ljudi nevaljali između tebe i otpadiše sve koji žive u gradu njihovu, govoreći: hajde da služimo drugim bogovima, kojih ne poznajete, Tada istraži i raspitaj, izvidi dobro, pa ako bude istina i doista se učinila ona gadna stvar među vama, Pobij mačem sve koji žive u gradu onom, i zatri i njega i sve što bi u njemu bilo, i stoku mačem pobij. I sav plijen iz njega skupi nasred ulice njegove, spali ognjem i onaj grad i sav plijen iz njega Gospodu Bogu svojemu, da bude gomila do vijeka i da se više ne sazida. I neka ti od prokletijeh stvari ne prione ništa za ruku, eda bi se Gospod povratio od žestine gnjeva svojega, učinio ti milost i smilovao se na te, i umnožio te, kao što se zakleo ocima tvojim,* (Pon. Zak. 13:13 - 17). "*Drugi bogovi*" znače neistine bogopoštovanja, "*mač*" uništenje neistina istinama; "*otpaditi*" krivotvorenje istine; a "*oganj*" kažnjavanje ljubavi prema zlu i njeno uništenje.

[33] Iz ovih odlomaka citiranih iz Reči može se videti šta je označeno sa "*I tjelesa njihova [dva svjedoka] ostaviće na ulici grada velikoga, koji se duhovno zove Sodom i Misir, gdje i Gospod naš razapet bi*" a potom da "*i neće dati da se njihova tjelesa metnu u grobove*", jer je Izraelski (Jevrjski) narod imao običaj da izbaci (nepokopane) ubijene neprijatelje na puteve i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ulice. To je činjeno kao znak mržnje prema neprijateljima. Pored ovog, istorijskog značenja, ovaj citat simbolički pod neprijateljima podrazumeva korespondenciju za infernalna zla i neistine koje se ne mogu ponovo vratiti u život, to jest one, koji su bili u paklenim zlima i obmanama.

[34] Ovo je vidljivo u Jeremiji: *Zato ovako veli Gospod za proroke koji prorokuju u moje ime a ja ih nijesam poslao, i govore: neće biti mača ni gladi u ovoj zemlji: od mača i gladi izginuće ti proroci. A narod ovaj kojemu oni prorokuju biće povaljan po ulicama Jerusalimskim od gladi i mača, i neće biti nikoga da ih pogrebe, njih, žene njihove i sinove njihove i kćeri njihove; tako ću izliti na njih zloću njihovu.* (Jer. 14:15, 16). "Prorok" može da znači doktrinu istine, ali, ovde označava obrnuto: doktrinu obmana, jer su proricali neistine; a, kako su "ulice" označavale mesto gde su neistine, rečeno je da "biće povaljani po ulicama Jerusalimskim". *Grčki tekst ima "protiv tebe".

653. Ono što se duhovno zove Sodoma i Egipat (Misir), označava zla ljubavi prema sebi i obmane iz njih. To je vidljivo iz značenja "Sodome", kao ljubavi prema sebi i zla svih vrsta od nje (o čemu uskoro); takođe, iz značenja "Egipta", kao prirodnog čoveka, odvojenog od duhovnog, i obmana zla svake vrste, koje potiču otuda (o čemu takođe uskoro). Očigledno, "Sodoma i Egipat" znači Jerusalem, a time i crkvu, u kojoj su krivotvorena dobra ljubavi, a izopačene istine doktrine, jer se dalje kaže "gdje i Gospod naš razapet bi"; jer su zla ljubavi prema sebi i obmane doktrine sredstva kojima se Gospod razapinje. Zato su ga Jevreji razapeli - jer su bili u tim zlima i neistinama; ali o ovome više u daljem tekstu.

[2] Ovde najpre treba pokazati da "Sodoma" označava u Reči ljubav prema sebi, a odatle izvire svako zlo; jer zla svake vrste izvire iz ljubavi prema sebi;

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

zato što onaj, koji voli sebe, voli ono što je njegovo vlastito [proprium] i zato uranja sve stvari svoje volje i razumevanja u svoje sopstveno [proprium], čak i do te mere, da ga je nemoguće uzdići odatle od neba i Gospoda; stoga ne vidi ništa od nebeskog svetla, već isključivo vidi svetlo od ovoga sveta. Svetsko svetlo, budući odvojeno od nebeskog svetla, nije ništa drugo do - tama u duhovnim stvarima, koje su stvari neba i crkve; i, zbog toga, što više čovek voli sebe, on tim više prezire i čak poriče duhovne stvari. Posledično tome, zatvoren je unutarnji duhovni um, jedino mesto gde čovek može biti unutar nebeskog svetla, a to uzrokuje da čovek bude samo prirodan. Samo prirodni čovek sklon je zlima svake vrste. Jer zla, u kojima je čovek rođen, imaju središte u prirodnom čoveku, a ona su uklonjena od njega samo u meri u kojoj je otvoren njegov unutarnji um, koji prima nebesko svetlo; štaviše, ono što je čovekovo vlastito [proprium] ima sedište u prirodnom čoveku, a ono što je čovekovo vlastito [proprium] nije ništa drugo nego zlo.

[3] Da "Sodoma" označava ljubav prema sebi, a time i zla svake vrste, može se videti iz odlomaka Reči gde se "Sodoma" pominje; kao u ovom, koji sledi. U Jezekilju: *A starija ti je sestra Samarija s kćerima svojim, koja ti sjedi s lijeve strane, a mlađa ti je sestra koja ti sjedi s desne strane Sodom sa kćerima svojim. A ti ni njihovijem putem nijesi hodila, niti si činila po njihovijem gadovima, kao da ti to bješe malo, nego si bila gora od njih na svijem putovima svojim. Tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, sestra tvoja Sodom i kćeri njezine nijesu činile kako si činila ti i tvoje kćeri. Evo, ovo bješe bezakonje sestre tvoje Sodoma: u ponosu, u izobilju hljeba i bezbrižnom miru bješe ona i kćeri njezine, a ne pomagahu siromahu i ubogome; Nego se ponašahu i činjahu gadove preda mnom, zato ih zatrh kad vidjeh.* (Jezek. 16:46-50). Ovo se bavi gnusobama Jerusalima, koje su

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

uglavnom izbrisale dobra i istine Reči i Crkve; "Samarija", gde su bili Izraelci, označava duhovnu crkvu, u kojoj je suštinsko duhovno dobro bilo: dobro ljubavi prema bližnjemu; a "Jerusalim", gde su bili Jevreji, označava nebesku crkvu u kojoj je esencijalno ono dobro, koje je dobro ljubavi prema Gospodu. To stoga, jer postoje *dva kraljevstva* na koje je podeljeno nebo, a odatle i crkva: duhovno kraljevstvo i nebesko kraljevstvo (povodom ovih kraljevstava videti u radu *Nebo i Pakao*, br. 20-28). Ta kraljevstva predstavljali su Izraelci čija metropola beše Samarija, kao i Jevreji, čija je metropola bila Jerusalim.

[4] Duhovno dobro, koje je dobro ljubavi prema bližnjemu, suprotno je paklu zla, koji predstavlja zlo svetske ljubavi; a nebesko dobro je suprotno dijaboličkom zlu, koje je zlo ljubavi prema sebi. Iz ljubavi prema vlastitom dolaze zla svih vrsta, i to mnogo gora od onih iz ljubavi prema svetu (vidi "Novi Jerusalim i Njegov Nebeski Nauk", br. 65-83). Zbog toga se mnogo užasnije i gnusnije stvari vezuju za Jerusalim nego za Samariju; i zato Jerusalim nije samo nazvan "Sodoma", već je rečeno da je učinio mnogo gore stvari od Sodome, kao: "*Sodom i kćeri njezine nijesu činile kako si činila ti i tvoje kćeri.*" Da je zlo ljubavi prema sebi - zlo Sodome, proglašava se ovako: "*Evo, ovo bješe bezakonje sestre tvoje Sodoma: u ponosu, u izobilju hljeba i bezbrižnom miru bješe ona i kćeri njezine, a ne pomagahu siromahu i ubogome,*" gde "ponos" znači ljubav prema sebi, "izobilju hljeba," prezir prema svakom dobru i istini neba i crkve, čak i gnušanje prema njima, "bzbrižnom miru" - sigurnost i odsustvo teskobe zbog zla; a "*ne pomagahu siromahu i ubogome*" označava nemilosrdnost. Budući da je ljubav prema sebi bila ljubav prema Sodomu, kaže se da se njene kćeri "*ponašahu i činjahu gadove preda Jahveom*", gde "kćeri" koje su postale

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

uzvišene označavaju neurednost te ljubavi a "*činjahu gadove preda Jahveom*" označava svako zlo protiv samog Božanskog.

[5] Budući da "*Haldejci*" označavaju profanaciju i krivotvorenje istine doktrine iz Reči a "*stanovnici Vavilona*" - profanaciju i izopačenost dobara ljubavi, stoga se njihovo rušenje upoređuje i sa Sodomom i Gomorom. U Jeremiji: *Mač na Haldejce, govori Gospod, i na stanovnike Vavilonske i na knezove njegove i na mudrace njegove. Kao kad Gospod zatre Sodom i Gomor i susjedstvo njihovo, govori Gospod, neće se niko ondje naseliti, niti će se baviti u njoj sin čovječji.* (Jer. 50:35, 40). A kod Isaije: *I Vavilon, ures carstvima i dika slavi Haldejskoj, biće kao Sodom i Gomor kad ih Bog zatre.* (Isa. 13:19). "*Sodom*" označava zlo ljubavi prema sebi, a "*Gomor*" - lažljivost te ljubavi; a, kako ljubav prema sebi ne priznaje nikakvu istinu Crkve, govori se: "*neće se niko ondje naseliti, niti će se baviti u njoj sin čovječji*", gde "*čovjek*" označava inteligenciju, a "*sin čovječji*" istinu crkve.

[6] Budući da je "*Edom*" označavao prirodnog čoveka, koji je bio u neistinama iz ljubavi prema sebi, i stoga izvrtao dobra Crkve, njegova se odgovornost upoređuje s raspadom Sodome i Gomore. U Jeremiji: *I zemlja će Edomska biti pustinja, ko prođe mimo nju, svak će se čuditi i zviždati radi svijeh rana njezinijeh. Kao kad se zatr Sodom i Gomor i susjedstvo njihovo, veli Gospod, neće se naseliti ondje niko [vir] niti će se baviti ondje sin čovječji.* (Jer. 49:17, 18). U Sofoniji: *Zato, tako ja bio živ, govori Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev, Moav će biti kao Sodom i sinovi Amonovi kao Gomor, mjesto koprivama, i slanica i vječna pustoš: ostatak naroda mojega oplijeniće ih, i koji ostanu od naroda mojega naslijediće ih.* (Sof. 2:9). "*Moav*," kao što je rečeno, označava prirodnog čoveka, koji, od ljubavi prema sebi, krivotvori dobra Crkve, a "*Amonovi sinovi*" znače one koji krivotvoruju istine crkve; a odatle proističe razaranje svih dobara i istine,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

kaže se "*vječna pustoš, slanica, mjesto koprivama;*" uništenje svih dobara je označeno sa "*mjesto koprivama,*" a devastacija sve istine, sa "*slanica*"; slične stvari označavaju "*Sodoma i Gomora*".

[7] "*Juda*" označava nebesku ljubav, koja je ljubav prema Gospodu, a iz koje je sve dobro, dok u suprotnom smislu označava dijaboličnu ljubav, koja je ljubav prema sebi, od koje je sve zlo, i razaranje crkve. Ovo je označeno pomoću izraza "*Juda i Jerusalim*", a takođe se upoređuje s rušenjem Sodome i Gomore. U Isaiji: *Jer se obori Jerusalim i Juda pade, jer se jezik njihov i djela njihova protive Gospodu da draže oči slave njegove. Što se vidi na licu njihovu svjedoči na njih, razglašuju grijeh svoj kao Sodom, ne taje; teško duši njihovoj! jer sami sebi čine zlo.* (Isa. 3:8, 9). *Čujte riječ Gospodnju, knezovi Sodomski, poslušajte zakon Boga našega, narode Gomorski!* (Isa. 1:10). "*Riječ Gospodnja (Jehovina)*" znači Božansko dobro, a "*Božji zakon*" - Božansku istinu, jer, na mestu gde se bavimo dobrim, koristimo ime "*Jehova*", a gde je predmet našeg razmatranja istina - koristi se ime "*Bog*"; a kako Božansko dobro, onima koji su u ljubavi prema sebi, izgleda kao da je - zlo, kaže se "*grijeh svoj kao Sodom,*" i "*knezovi Sodomski, poslušajte zakon Boga našega;*" i kako onima, koji su u zlu ljubavi prema sebi, Božanska istina izgleda kao lažljivost, kaže se, "*poslušajte zakon Boga našega, narode Gomorski!*"

[8] U Mojsiju: *Jer je čokot njihov od čokota Sodomskoga i iz polja Gomorskoga; grožđe je njihovo grožđe otrovno, puca su mu gorka.* (Pon. Zak. 32:32). Ovo je rečeno o strašnim neistinama koje postoje u Jakovljevom potomstvu, koje proizlaze iz zla ljubavi prema sebi. Ali, ovo je već objašnjeno gore (br. 519). U Plaču Jeremijinom: *Objavite u Judeji i oglasite u Jerusalimu i recite: trubite u trubu po zemlji; vičite, sazovite narod i recite: skupite se, i uđimo u tvrde gradove. Podignite zastavu prema Sionu, bježite i*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ne stajte, jer ću dovesti zlo od sjevera i pogibao veliku. (Pl. Jer. 4:5, 6). Ovo je rečeno o onima koji su od Božjeg nebeskog kraljevstva i crkve kada bivaju promjenjeni u suprotno, jer je nebeska ljubav ona, što se pretvara u ljubav prema sebi, a koja je - dijabolična ljubav; o onima koji su tako promjenjeni govori se u prethodnom tekstu. Šta označavaju izrazi "*Koji jedahu poslastice*", "*ginu na ulicama*", "*koji odrastoše u skerletu*", i "*valjaju se po bunjištu*," objašnjeno je u prethodnom poglavlju (br. 652). Kaže se da su njihova bezakonja "postala veća od Grijeha Sinova Sodomskih", jer su imali Reč iz koje su mogli saznati istine i dobra neba i crkve, (ili doktrine i života), te ih potom krivotvoriti, a to stanovnici Sodome nisu mogli učiniti; jer onaj, koji poznaje Gospodnju volju a ne izvršava je, greši više nego onaj koji je ne zna. Štaviše, svi oni, u kojima je dominantna ljubav prema sebi, preziru svete stvari neba i crkve i poriču Božansko Gospodnje; i, kako bi potvrdili zla iz te ljubavi, oni ili krivotvore Reč ili je odbacuju kao spis koji je (za njih) svetinja, ali ne zato što oni iskreno veruju da to zaista jeste, već samo stoga, što je to opšte prihvaćeno. One, dakle, koji to rade iz ljubavi prema sebi, upoređujemo sa Sodomom i Gomorom.

[9] Da oni, koje sam Gospod poučava u pogledu istina i dobara Crkve, a ipak ih odbacuju i poriču, čine veće zlo nego oni u Sodomi, vidljivo je iz reči Gospodnje u pogledu Kapernauma, u Mateju: *I ti, Kapernaume! koji si se do nebesa podigao do pakla ćeš propasti: jer da su u Sodomu bila čudesna što su u tebi* bila, ostao bi do današnjeg dana. Ali vam kažem da će zemlji Sodomskoj lakše biti u dan strašnoga suda nego tebi.** (Mat. 11:23, 24). *I ostavivši Nazaret dođe i namjesti se u Kapernaumu primorskome na međi Zavulonovoj i Neftalimovoj.* (Mat. 4:13). A potom je načinio čuda (Mat. 8:5-14; Jovan 4:46 do kraja). Slično kao što je rekao Gospod o gradovima u kojima su učenici propovedali Njegov dolazak ili Jevandelje, ali tamo nisu

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

bili prihvaćeni. Kao u ovim rečima u Mateju: *I ako vas ko ne primi i ne posluša vas, izlazeći odande otresite prah s nogu svojijeh za svjedočanstvo njima. Zaista vam kažem: lakše će biti Sodomu i Gomoru u dan strašnoga suda nego gradu onome.* (Mat. 10:14, 15; Mark 6:11; Luka 10:10-12). Jer niko ne odbacuje svetinje iz Crkve i poriče Božansko Gospodnje tako duboko u svom unutarnjem kao oni, koji su u ljubavi prema sebi; oni, koji su u ljubavi prema svetu i zlima iz njih, mogu odbiti svetinje iz Crkve, ali ne tako duboko iznutra, tj. od sveg srca.

[10] Slično se govori o prorocima i ljudima koji krivorvore istine i dobra Reči kako bi potvrdili zla i neistine. U Jeremiji: *Ali u proroka Jerusalimskih vidim strahotu: čine preljubu i hode u laži, ukrjepljuju ruke zlikovcima da se niko ne vrati od svoje zloće; svi su mi kao Sodom, i stanovnici njegovi kao Gomor.* (Jer. 23:14). Pod "prorocima" ovde se misli na one koji poučavaju o istinama i dobrima doktrine, a, u apstraktnom smislu, koji je istinski duhovni smisao, pravo značenje doktrine iz Reči, pa tako i Reč u odnosu na doktrinu, stoga "strahota (strašna tvrdoglavost)" označava da je neko od srca protiv istina i dobara Reči; "čine preljubu i hode u laži" označava propadanje dobara i istina Reči; "preljuba" označava propadanje dobara Reči zlima i obmanama, "laž" znači obmanu, a "hodati u laži" znači živeti u neistinama. "Ukrjepljuju ruke zlikovcima" označava potvrdu zla i odatle njihovu moć nad dobrima; i "da se niko ne vrati iz svoje zloće" označava da ustraje u zlu i neistinama doktrine; stoga se kaže "svi su mi kao Sodom, i stanovnici njegovi kao Gomor", gde "Kao Sodom" označava da bivanje u zlu proizlazi iz ljubavi prema sebi, a "i stanovnici njegovi kao Gomor" označava zli život iz neistina doktrine.

[11] Zlo koje je uništilo Sodomu i Gomoru opisano je u Mojsiju: *Da su želeli sprovesti nasilje nad anđelima i zbog toga su bili pogođeni sljepilom, tako da*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

nisu mogli naći vrata na kojima su bili anđeli; i zato je Jahve naneo sumpor i oganj na Sodomu i Gomoru, urušio te gradove i svu ravnicu, sve stanovnike gradova i ono što je iz zemlje izraslo (Pos. 19:1-28). "Da su želeli sprovesti nasilje nad anđelima" znači Božansko dobro i Božansku istinu, jer to označavaju "anđeli"; "sljepoća" kojom su bili pogođeni, tako da nisu mogli naći vrata, označava potpuno odbacivanje i poricanje Božanskog i svetih stvari neba i Crkve, čak i do te mere da nisu mogli videti i priznati išta od neba ili crkve, što označava izraz "ne nalazimo vrata" na mestu gde su bili anđeli; "sumpor" označava žudnju za uništavanjem dobra i istine crkve neistinama, a "vatra" označava ljubav prema sebi i svako zlo koje uništava, u ovom slučaju - razaranje dobara i istina.

[12] Da "*Sodoma i Gomora*" označavaju sva zla i neistine koje izlaze iz ljubavi prema sebi, rečeno mi je od neba; jer, kad budu propadali oni, koji su u zlu iz te ljubavi, što će biti u doba Poslednjeg suda, pojaviće se sumpor i vatra s neba; ovome sam takođe svedočio. Da će se to dogoditi u vreme Poslednjeg suda, takođe je predvideo Gospod u Luki: *Tako kao što bi u dane Lotove: jedahu, pijahu, kupovahu, prodavahu, sađahu, zidahu; A u dan kad iziđe Lot iz Sodoma, udari oganj i sumpor iz neba i pogubi sve. Tako će biti i u onaj dan kad će se javiti sin čovječij.* (Luka 17:28-30).

[13] Zato što oni, koji se usled ljubavi prema sebi, potvrđuju, pomoću neistina u zlu, protiv istina i dobara neba i crkve, potpuno iskorenju iz sebe svaku istinu doktrine iz Reči i svako dobro duhovne i nebeske ljubavi, i zbog toga postaju predmet totalne devastacije, opisuje se u Mojsiju: *Zemlju ovu opaljenu sumporom i solju, gdje se ne sije niti što niče niti na njoj raste kaka biljka, kao gdje je propao Sodom i Gomor, Adama i Sevojim, koje zatre Gospod u gnjevu svojem i u jarosti svojoj,* (Pon. Zak. 29:23). "Sumpor" označava razaranje svih dobara požudama od zla; "so" označava razaranje

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

svake istine od strane neistine iz tih požuda; "*zemlja opaljena*" označava razaranje Crkve ljubavlju prema sebi; "*gdje se ne sije niti što niče niti na njoj raste kaka biljka*", označava da neće biti nikakvog kapaciteta za primanje istine crkve, "*biljka*" označava istinu crkve kada se javlja po prvi put. A zbog takvih razaranja dobra i istine iz ljubavi prema sebi, kaže se "*kao gdje je propao Sodom i Gomor, Adama i Sevojim*", gde "*Adam i Sevojim*" označavaju znanje zla i obmana. Da se takve stvari događaju u vreme posljednjeg suda jeste ono, što se označava sa "*Tako će biti i u onaj dan kad će se javiti sin čovječij*". *Na grčkom je "ti"

654. Da "*Egipat*" ovde označava prirodnog čoveka, odvojenog od duhovnog (a odatle ističu obmane koje proizlaze iz zla ljubavi prema sebi, tj. iz ponosa niskog mudrovanja) treba sada objasniti. Jer, kada je prirodni čovek odvojen od svog duhovnog parnjaka, što je uglavnom posledica ljubavi prema sebi, tada iz zala te ljubavi prolaze neistine, a svaka neistina je od zla, zato što je neistina štititi zlo. Zlo volje uzima oblik razumevanja pomoću ideja iz misli. Ove ideje nazivaju se obmanama. A kako neistine koje proizlaze iz zla ljubavi prema sebi, sadrže ponos, jer čovek tada razmišlja iz onoga što je njegovo vlastito [proprioum], onda "*Egipat*" ovde takođe označava ponos niskog mudrovanja.

[2] Međutim, kao što "*Egipat*" označava prirodnog čoveka u oba smisla, to jest, i kada je povezan s duhovnim čovekom ali i suprotno - kada je odvojen od njega, dakle - i u dobrom smislu i u lošem smislu, onda vidimo da različite stvari, koje pripadaju prirodnom čoveku, a koje uopšteno govore o spoznajama i znanjima, označava "*Egipat*". Jer istine i neistine prirodnog čoveka nazivaju se spoznaje i znanja; ali kad istine steknu život, koji je ostvaren životom vere, koja je ljubav, one tada pripadaju njegovom duhovnom čoveku. Oni se svojim osećajima i ugodnostima ne pojavljuju u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

čovjekovom manifestnom smislu i pogledu, kao što su spoznaje i znanja prirodnog čovjeka, iz razloga što, dok čovjek živi na svetu, on prirodno razmišlja i prirodno govori, a ovo čovjek razumno oseća i percipira nekom vrstom uvida koji pripada njegovom razumevanju. Ali, njegova duhovna misao, koja je povezana s naklonosti prema istini ili neistini, nije vidljiva, sve dok čovjek nije odbacio prirodno telo i obukao se u duhovno telo, što se odvija nakon njegove smrti, ili odlaska iz ovoga sveta i njegovog ulaska u duhovni svet; onda on duhovno razmišlja i govori duhovno, a ne više prirodno kao pre. To se odvija sa svakim čovekom, bilo da isključivo prirodan, ili je još, pored toga, i duhovan; pa čak i sa samo prirodnim čovekom nakon smrti, misli su duhovne, ali nekvalitetne i bez razumijevanja istine ili naklonosti ka dobru; jer se sastoji od korespondentnih ideja, koje se čine materijalnim, a ipak nisu materijalne. Ali, ako Bog dozvoli da bude tako, na drugom mestu će se više reći o duhovnim mislima i govora koji otud dolazi - kod ljudi u duhovnom svetu, koji su isključivo prirodni.

[3] "*Egipat*" označava u Reči prirodnog čovjeka u oba smisla, dobrom i lošem, dakle sve ono što odgovara prirodnom čovjeku, jer se u Egiptu kultivisalo znanje [*scientiae*], posebno poznavanje korespondencija i reprezentacija, u vreme kada su crkve bile reprezentativne. Ali, zato što su sami sebi stvorili slike prema korespondencijama, i zbog toga što su se, kad su te slike, od unutarnjih, postale posve spoljašnje, počeli njima klanjati na svetim obredima i time ih načinitli svojim idolima, pa su predstavnike stvari duhovnih i nebeskih pretvorili u stvari idolopokloničke i takođe u čarobne stvari, stoga je u Reči "*Egipat*" znanje označeno u lošem smislu, što je suprotno ranijem smislu, a to je lažno znanje [*scientificum*] prirodnog čovjeka, a isto tako - ono što je idolatrijsko i magijsko.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[4] Da je to značenje "*Egipta*", može se videti iz vrlo mnogo odlomaka u Reči; ali, pre nego što nastavimo s potvrđivanjem ovoga, treba znati da u svakom čoveku postoji - unutarnje koje vidi iz nebeskog svetla, a to se zove unutarnji duhovni čovek ili unutarnji duhovni um, kao i spoljašnje, koje vidi svetlo sveta, a zove se - spoljašnji prirodni čovek ili spoljašnji prirodni um. U svakom čoveku crkve unutarnje se mora povezati s spoljašnjim, ili unutarnje-duhovni čovek sa spoljašnjim prirodnim čovekom; a, kad su oni povezani, duhovni čovek, s obzirom da je u svetlu neba, ima vlast nad prirodnim čovekom, koji je u svetlu sveta i vlada njime, kao što gospodar vlada slugom, i uči ga, kao što učitelj uči učenika. Na osnovu ovog spoja, čovek biva čovekom crkve, i anđelom. Ali, kad prirodni čovek nije povezan s duhovnim i nije njemu podređen, kao što je to posebno slučaj kada je duhovni čovek zatvoren (a zatvoren je u onima, koji negiraju Božanske stvari Reči i Crkve, te onda ne vide ništa od nebeskog svetla), tada je prirodni čovek slep za duhovne stvari, a svojom racionaliziranjem izopačuje sve istine crkve, a, svojim idejama, pretvara ih (u sebi) u neistine. Ovaj predmet, to jest povezanost duhovnog čoveka s prirodnim, i odvajanje prirodnog čoveka od duhovnog, razmatra se na mnogim mestima u Reči, naročito tamo, gde se razmatra Egipat, jer "*Egipat*" označava prirodnog čoveka i to - i onda, kada je povezan s duhovnim čovekom i kada je odvojen od njega. A na mestu koje se bavi prirodnim čovekom, koji je odvojen od duhovnog, razmatra se osuda i odbacivanje Egipta.

[5] Zato što "*Egipat*" označava u širem smislu prirodnog čoveka, on takođe označava istovremeno istinsko znanje [scientificum] i lažno znanje, jer se istine i neistine, koje su u prirodnom čoveku, nazivaju znanja [scientifica]. A budući da su i istinita i lažna znanja označena »*Egiptom*«, takođe je njime označena i vera, budući da je vera istine istovremeno i istina vere; Zbog

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

toga, vera povezana s milosrđem biva označena kao "Egipat" u dobrom smislu, a vera odvojena od ljubavi se takođe označava "Egiptom" - u lošem smislu; jer je vera povezana s ljubavlju onda, kada je duhovni čovek povezan s prirodnim, a tada "Egipat" označava istinsko znanje; ali je, u slučaju kad je prirodni čovek odvojen od duhovnog, vera odvojena od ljubavi, a tada "Egipat" označava lažno znanje. Jer kada je prirodni čovek odvojen od duhovnog, čovek nije u posedu istine, a ako ipak izvlači istine iz Reči ili iz doktrine crkve, krivotvoriće ih idejama koje dolaze iz njegovih vlastitih misli; stoga, u takvom čoveku crkve, svaka istina postaje neistina.

[6] Toliko o značenju "Egipta" u Reči. Na prvom mestu, iz Reči će se pokazati da "Egipat" označava prirodnog čoveka povezanog s duhovnim, ili znanje oživljeno influksom duhovne svetlosti, ili, što je slično, veru povezanu s milosrđem, koja je jedina istinska vera. Potom će se pokazati da "Egipat", u suprotnom smislu, označava prirodnog čoveka, koji se odvaja od duhovnosti ili znanja koje nije oživljeno nikakvim influksom iz duhovnog života, ili, slično, veru odvojenu od milosrđa, koja sama po sebi nije vera. Da "Egipat" označava prirodnog čoveka povezanog s duhovnim, a takođe i znanje oživljeno influksom duhovne svetlosti koja je u sebi istinsko znanje ili - istinu prirodnog čoveka i, što je slično, veru povezanu s milosrđem, koja je vera sama po sebi, može se videti iz odlomaka koji slede.

[7] U Isaiji: *U to će vrijeme biti pet gradova u zemlji Misirskoj koji će govoriti jezikom Hananskim i zaklinjati se Gospodom nad vojskama; jedan će se zvati grad Aheres. U to će vrijeme biti oltar Gospodnji usred zemlje Misirske, i spomenik Gospodnji na međi njezinoj; I biće znak i svjedočanstvo Gospodu nad vojskama, u zemlji Misirskoj. Kad stanu vikati ka Gospodu na nasilnike, on će im poslati spasitelja i kneza i izbaviće ih. I biće poznat Gospod Misircima, i poznaće Misirci Gospoda u to vrijeme, i služiće mu*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

žrtvama i darima, i zavjetovaće zavjete Gospodu, i izvršivaće. Tako će Gospod udariti Misir, i udariv iscijeliće, jer će se obratiti ka Gospodu, umoliće mu se, i iscijeliće ih. U to će vrijeme biti put iz Misira u Asirsku, i Asirac će ići u Misir i Misirac u Asirsku, i služiće Gospodu Misirci s Asircima. U to će vrijeme Izrailj biti treći s Misircima i Asircima, i biće blagoslov posred zemlje. Jer će ih blagosloviti Gospod nad vojskama govoreći: da je blagosloven moj narod Misirski i Asirski, djelo ruku mojih, i našljedstvo moje, Izrailj. (Isa. 19:18-25). Ovde "Egipat" označava prirodnog čoveka povezanog s duhovnim, a isto tako i narode i ljude koji behu izvan crkve; a, ljudi, budući prirodni (jer nisu bili u istinama), čuvši Jevanđelje, priznali su Gospoda, a kad su potom bili upućeni u istine doktrine, dobili su i veru. Dolazak Gospodnji je označen sa "*U to će vrijeme,*" što je ovde pet puta pomenuto. "*U to će vrijeme biti pet gradova u zemlji Misirskoj koji će govoriti jezikom Hananskim*" označava da će u njima postojati mnoge doktrine, koje su u skladu s istinama nauka same crkve, gde "*pet*" označava mnogo, "*gradovi*" - doktrine, "*zemlja Misirska*" - crkvu takvih naroda, a "*jezik Hananski*" - istine doktrine crkve; izraz "*jedan će se zvati grad Aheres*" označava doktrinu dobra milosrđa u svakome, dok izraz "*grad*" označava doktrinu, a "*Aheres,*" što na hebrejskom znači "*sunce i njegovi zraci*", označava dobro ljubavi i vere otuda.

[8] "*U to će vrijeme biti oltar Gospodnji usred zemlje Misirske, i spomenik Gospodnji na međi njezinoj*" označava bogopoštovanje Gospoda u to vreme, od dobara ljubavi i od istine vere otuda, u svim stvarima prirodnog čoveka; "oltar Gospodnji" označava obožavanje dobra milosrđa, "stup" obožavanja istina vere, "usred zemlje Misirske" posvuda i u svim stvarima prirodnog čoveka, a "granice" istinsko znanje.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[9] "*Kad stanu vikati ka Gospodu na nasilnike, on će im poslati spasitelja i kneza i izbaviće ih*" označava njihovu bol zbog nedostatka duhovne istine i duhovnog dobra od nje, dolaska Gospoda od koga će ih primiti; "vikati" označava tugu, "*nasilje*" označava nedostatak duhovne istine i duhovnog dobra od nje, a "Spasitelj i knez" Gospod, koji se zove "*Spasitelj*" od dobra ljubavi i "*Knez*" od istina vere; "*I biće poznat Gospod Misircima, i poznaće Misirci Gospoda u to vrijeme*" označava priznavanje Gospoda i Njegovog Božanskog; "*i ponudiće žrtvu paljenicu*" označava obožavanje Gospoda prema Njegovim propisima iz Reči, dakle iz istine doktrine i dobra ljubavi; "*Tako će Gospod udariti Misir, i udariv iscijeliće, jer će se obratiti ka Gospodu, umoliće mu se, i iscijeliće ih*" označava iskušenja i time obraćenje i izlječenje od neistina pomoću istina.

[10] "*U to će vrijeme biti put iz Misira u Asirsku, i Asirac će ići u Misir i Misirac u Asirsku, i služiće Gospodu Misirci s Asircima*" znači da će se racionalno otvoriti istinskom znanju, tako da čovek može sagledati znanja koja pripadaju prirodnom čoveku razumno, a time i inteligentno, "*Egipat*" znači znanje prirodnog čoveka, a "*Asirija*" racionalnost; Izraz "*U to će vrijeme Izrailj biti treći s Misircima i Asircima, i biće blagoslov posred zemlje*" označava influks u oba čoveka iz duhovnog svetla; "*Izrael*" je duhovni čovek koji poseduje svetlost neba, "*Egipat*", prirodni čovjek koji ima svetlost sveta, a "*Asirija*"- racionalni čovek koji je između ta dva, i koji prima svetlost od duhovnog i prenosi ga na prirodno, prosvetljujući ga; "*Jer će ih blagosloviti Gospod nad vojskama*" označava influks od Gospoda; "*da je blagosloven moj narod Misirski*" označava prosvetljenog prirodnog čoveka; "*Asirski, djelo ruku mojih*" označava racionalnog čoveka, koji je racionalan ne od sebe nego od Gospoda; "*i našljedstvo moje, Izrailj*" označava duhovnog čoveka, koji se naziva "našljedstvo", jer je sve duhovno

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

od Gospoda, a Njegovo Božansko proističe otuda, odakle je i nebo i crkva. Ko bi mogao razumeti ta proročanstva bez poznavanja njihovog duhovnog značenja?

[11] U Miheju: *U to će vrijeme dolaziti k tebi od Asirske do tvrdijeh gradova, i od tvrdijeh gradova do rijeke, i od mora do mora, i od gore do gore.* (Mih. 7:12). Ovde se govori o uspostavljanju Crkve od Gospoda sa paganima, a ove reči opisuju proširenje te crkve s jednog kraja do drugog. Jedan kraj zemlje Hanan bio je reka Eufkrat, a druga - reka Egipta. Proširenje istine s jednog kraja na drugi označava se sa "*od mora do mora*", a proširenje dobra s jednog kraja na drugi - "*od gore do gore*".

[12] Da se zemlja Hananska, koja označava crkvu, proširila od reke Egipta do Eufrata, reke Asirije, pominje se u Mojsiju: *Taj dan učini Gospod zavjet s Avramom govoreći: sjemenu tvojemu dadoh zemlju ovu od vode Misirske do velike vode, vode Efrata,* (Pos. 15:18). A *Solomon vladaše svijem carstvima od rijeke do zemlje Filistejske i do međe Misirske, i donošahu dare i služahu Solomunu svega vijeka njegova.* (1 Knj. car. 4:21). Jer crkva, koja je sama po sebi duhovna, ima svoje granice u prirodnom čoveku, to jest u njegovim racionalnim i sazajnim sposobnostima, jer je racionalno - unutrašnji prirodni čovek, zato što je to njegovo razumevanje; u njemu je i spoznajni kapacitet; a racionalno se rađa pomoću ovih znanja, jer u njima čovek vidi svoje zaključke kao u ogledalu i ona ga posledično potvrđuju, iako, ipak, od potiču duhovnog; bez duhovnog, čovek nema razuma, niti ima pravi kapacitet za spoznaj, već umesto racionalnosti, on ima sposobnost razmišljanja, a umesto istinskog kapaciteta za spoznaj - lažno znanje; tako da to dvoje čine granice duhovne crkve, što označava "*zemlja Hananska*".

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[13] U Jezekilju: *Sine čovječji, kaži Faraonu caru Misirskom i narodu njegovu: na što si nalik u veličini svojoj? Eto, Asirac bješe kedar na Livanu, lijepih grana i debela hlada i visoka rasta, kojemu vrhovi bijahu među gustijem granama. Voda ga odgoji, bezdana ga uzvisi; ona rijekama svojim tecijaše oko njegova stabla i puštaše potoke svoje k svijem drvetima poljskim. Zato rast njegov nadvisi sva drveta poljska, i umnožiše se grane njegove, i od mnoštva vode raširiše se odvođe njegove kad ih puštaše. Na granama njegovijem vijahu gnijezda sve ptice nebeske, i pod granama njegovijem sve zvijeri poljske lezijahu se, i u hladu njegovu sjedahu svi veliki narodi. I bijaše lijep veličinom svojom i dužinom grana svojih, jer mu korijen bijaše kod velike vode. Kedri u vrtu Božijem ne mogahu ga zakloniti, jele ne mogahu se izjednačiti s njegovijem granama, i javori ne bijahu kao ogranci njegovi; nijedno drvo u vrtu Božijem ne bješe na ljepotu tako kao on. Učinih ga lijepa mnoštvom grana da mu zaviđahu sva drveta Edemska što bijahu u vrtu Božijem.* (Jeze. 31:2-9). To je stoga što "Faraonu caru Misirskom" označava razumevanje prirodnog čoveka, koje se rađa i oblikuje putem racionalno sagledanih istinskih spoznaja, koje se ovde nazivaju "Asur", što znači racionalno, a opisuje ga kedar i njegova visina, dužina i mnoštvo grana, a to je stoga, što izraz "kedar" označava u Reči racionalno. (A veći deo objašnjenja ovog odlomka može se videri gore, br. 650.) Budući da je racionalno takvo u odnosu na intelektualno, a prirodno je takvo u odnosu na istinske spoznaje, rečeno je da "Kedri u vrtu Božijem ne mogahu ga zakloniti, jele ne mogahu se izjednačiti s njegovijem granama, i javori ne bijahu kao ogranci njegovi; nijedno drvo u vrtu Božijem ne bješe na ljepotu tako kao on;" "u vrtu Božijem" označava inteligenciju koju čovek crkve ima kada u istinskim istinama, "kedar", njegovo racionalno, koji je duhovnog porekla, "jele", perceptivnu sposobnost prirodnog čoveka, "ljepota", naklonost istini i posledičnu inteligenciju; "I bijaše lijep veličinom svojom i dužinom grana

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

svojih" označava obilje istinskih spoznaja racionalno percipiranih; "*Učinih ga lijepa mnoštvom grana da mu zaviđahu sva drveta Edemska što bijahu u vrtu Božijem*" označava percepciju istine iz nebeskog dobra, odakle je mudrost, "drveće" gde se nebeski čovjek razmatra označavajućim percepcijama i gde se duhovni čovjek razmatra spoznajama, a "*Kedri u vrtu Božijem*" označavaju mudrost koja je od dobra ljubavi. Da su faraon i Egipat ovde označeni i opisani pomoću "Asura", i "kedra" se može videti i iz poslednjeg stiha ovog poglavlja, gde se kaže, "*Faraon i sav narod njegov.*" Budući da se sva inteligencija i mudrost duhovnog čoveka zatvaraju u prirodni um, i tamo se prikazuju vidljivim, oni se u odlomku iznad citiranog faraona, egipatskog kralja, upoređuju s "kedrom u vrtu Božjem", jer "*faraon*" označava intelektualno koje je u prirodnom čoveku, rođeno i oblikovano putem pravih znanja; stoga je ono - zemlja Misirska koja se naziva "*vrtom Božjim*", slično kao u Mojsiju: *Tada Lot podiže oči svoje i sagleda svu ravnicu Jordansku, kako cijelu natapaše rijeka, bješe kao vrt Gospodnji, kao zemlja Misirska, sve do Zagora, prije nego Gospod zatr Sodom i Gomor.* (Pos. 13:10).

[14] Prirodnog čoveka, u pogledu njegovog razumevanja, kao što je u prethodnom tekstu opisano u Jezekilju, opisuje i Senaherib, glavni komandant asirskog kralja, ali pomoću blasfemija, kako sledi: *Preko poslanika svojih ružio si Gospoda i rekao si: s mnoštvom kola svojih izidoh na visoke gore, na strane Livanske, i posjeći ću visoke kedre njegove i lijepe jele njegove, i ući ću u krajnji stan njegov, u šumu njegova Karmila. Ja sam kopao i pio vodu tuđu, i isušio sam stopama svojim sve potoke gradovima.* (2 car. 19:23, 24). Ovde su označene slične stvari kao u gore navedenom odlomku, naime, racionalne stvari ljudi crkve formirane iz istinskih spoznaja i prosvetljeni od Božanskog duhovnog, a ipak je asirski kralj (koji ovdje

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

označava izopačeno racionalno) želeo da ih uništi, jer je ratovao protiv Ezekije, judejskog kralja; zato što ih je psovao i pretio da će uništiti sve stvari crkve, od prve do poslednje, koje je crkva formirala sa čovekom u svom racionalnom i prirodnom (što potiče od duhovnog), te je noći stotinu osamdeset i pet hiljada ubijeno u logoru od strane anđela Jahvina (stih 35). Ovde izraz "*s mnoštvom kola svojih*" kralja Asirije označava obmane doktrine; "*na visoke gore, na strane Livanske*" na koje je hteo da se uzvisi, označava sva dobra i istine crkve koje je želeo uništiti; "*visoke kedre njegove i lijepe jele njegove*", koje je htio da poseće, označavaju racionalne i prirodne istine u odnosu na percepciju; "*šumu njegova Karmila*" označava znanja; "*isušio sam stopama svojim sve potoke gradovima*" označava znanje prirodnog čoveka koje je duhovnog porekla, koga bi hteo da uništi i ukloni, pomoću svog čulnog. Dakle, "*stope*" asirskog kralja, znače čovekovo čulno, kao i odgovarajuće razmišljanje proisteklo iz njega, a sastoji se od pukih obmana, dok "*rijeke Misirske*" znače inteligenciju prirodnog čoveka, proisteklu iz znanja, koja su duhovnog porekla, u slučaju kada se primjenjuju za potvrđivanje istina crkve, duhovnih.

[15] Svaki čovek, u kome treba uspostaviti crkvu, mora najpre biti upućen u znanje. Jer, ako se prirodni čovek ne upućuje pomoću znanja, koja su takođe i različita svetovna iskustva, on ne može postati racionalan; a ako ne postane racionalan, ne može postati ni duhovan, jer je razuman čovek povezan s jedne strane sa duhovnim, to jest sa nebom, a s druge strane sa prirodnim, odnosno sa svetom. Iz tog razloga, kao i zbog toga što je trebalo uspostaviti crkvu u sinovima Izraelovim, najpre bi trebalo da bude upućen *prirodni čovek u njima*, to jest treba da shvati istinu naučno i prirodno. Da bi to moglo biti predstavljeno i označeno, imao je da nastupi na scenu Avram, čiji je potomstvo bilo determinisano da predstavlja crkvu, na čijem je čelu

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

trebalo da bude. Živeo je u Egiptu sa svojom ženom i boravio tamo neko vreme (Postanje 12,10 i dalje); a docnije: Jakov s njegovim sinovima, koji su tada zvali sinovi Izraelovi, po zapovesti odlaze u Egipat i nastanjuju se u Gosenu, koji je bio najbolja od egipatskih zemalja, i ostaju tamo dugo vremena. (Post. 46 i dalje) To je učinjeno zato što čovek mora biti upućen u istine naučno i prirodno, pre nego što biva duhovno upućen.

[16] Zato što svaki čovek, pomoću istina koje su naučno i prirodno shvaćene, za sebe stiče racionalno, kroz koje, potom, duhovno može da utiče i deluje; jer, kroz racionalno, koje pripada njegovom razumevanju, čovek prima svetlost neba, duhovnu svetlost. Kroz racionalno prosvetljenje, on duhovno istražuje spoznaje i znanja, selektujući ih prema stepenu sklada sa istinskim istinama i dobrima neba i crkve, te usvaja duhovna znanja, a odbacuje ona koja to nisu; na ovaj način čovek postavlja temelje crkve u sebi. Zato se o Avramu i Jakovu govori da su zbog gladi u zemlji Hananskoj sišli u Egipat da se tamo nastane; Rečeno je "*jer glad bijaše vrlo velika,*" jer "glad" označava nedostatak znanja o dobru i istini, zajedno sa željom za njima, a "boravak" u Reči označava podvrgavanje instrukcijama.

[17] Ovo razotkriva šta se pod tim rečima podrazumeva u Davidu: *Iz Misira si prenio čokot, izagnao narode, i posadio ga. Okrčio si za nj, i on pusti žile, i zauze svu zemlju. Pustio je loze svoje do mora i ogranke svoje do rijeke.* (Ps. 80:8, 9, 11). "čokot misirski (vino)" označava crkvu, koju su predstavljali sinovi Izraelovi; "*izgnao narode*" označava isterivanje zla iz prirodnog čoveka, a isterivanje se vrši pomoću istina; "*posadio ga. Okrčio si za nj, i on pusti žile, i zauze svu zemlju*" označava instrukcije prema redosledu, što će reći, prvo se prožima spoznajama i znanjima, a zatim bivstvuje, kao u pustinji, i iskušava se, a potom se dovodi u zemlju Hanansku, to jest u crkvu; ove su stvari označene prema njihovom

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

odgovarajućem redosledu putem "i posadio ga. Okrčio si za nj, i on pusti žile, i zauze svu zemlju;" "Pustio je loze svoje do mora" označava povećanje inteligencije i širenja čak i do vrhunca dobra i istine crkve; a "Pustio je ogranke svoje do rijeke" označava racionalno. (Da "rijeka", naime, Euftrat označava racionalnost, vidi u prethodnom tekstu, br. 569.)

[18] U Osiji: *Kad Izrailj bješe dijete, ljubljah ga, i iz Misira dozvah sina svojega.* (Os. 11:1). "Izrael" u duhovnom smislu označava crkvu u najvišem Gospodnjem smislu, a to je da On sadrži sve nebesko pa samim tim i - sve crkveno. I, kao što su sinovi Izraelovi predstavljali Crkvu, po Božanskom redosledu ih je bilo potrebno najpre uputiti u stvari koje bi mogle služiti racionalnom, a time i duhovnom, te su stoga najpre boravili u Egiptu, a potom behu odvedeni u pustinju da bi se mogli podvrgnuti iskušenjima, ne bi li, pomoću njih, prirodni čovek mogao biti ponižen; U čoveku se ne rađa racionalno, sve dok prazne i lažne spoznaje [scientifica] ne budu uklonjene I na taj način prirodni čovek biva pročišćen, što je uglavnom rezultat iskušenja.

[19] Budući da "Izrael" u najvišem smislu znači - Gospod, u Reči stoji da je sam Gospod, kao dojenče, prenet u Egipat, u skladu sa ovim rečima u Mateju: *A pošto oni otidu, a to anđeo Gospodnji javi se Josifu u snu i kaza mu: ustani, uzmi dijete i mater njegovu pa bježi u Misir, i budi onamo dok ti ne kažem; jer će Irod tražiti dijete da ga pogubi. I on ustavši uze dijete i mater njegovu noću i otide u Misir. I bi tamo do smrti Irodove: da se izvrši što je Gospod rekao preko proroka koji govori: iz Misira dozvah sina svojega.* (Mat. 2:13-15). Ovo, opet, označava prvu pouku Gospodnju, jer je Gospod bio podučavan kao i svaki drugi čovek, ali, po svom Božanskom, sve je primio sve inteligentnije i mudrije od drugih. Odlazak u Egipat bio je samo predstavljanje pouke; jer kao što su svi predstavnici jevrejske i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

izraelske crkve gledali na Njega, On ih je takođe predstavio u sebi i posmatrao ih kao celinu, ispunivši tako sve stvari zakona. Budući da su predstavnici bili posljednje stvari nebeske i crkvene, a sve prethodne stvari, koje su stvari racionalne, duhovne i nebeske, ulaze u poslednje stvari i nalaze se u njima, tako je Gospod bio u poslednjim stvarima; i kao što je sva sila u poslednjem, tako se On u celokupnosti, od prve do poslednje stvari, podvrgao paklu, smanjio se do nivoa čoveka, da bi preuredio sve stvari na nebesima. Zato je čitav Gospodnji život na svetu bio reprezentativan, pa čak takođe i sve stvari vezane za jevanđelja, a koje se tiču Njegovog stradanje. Sve je to predstavljalo osobine crkve, koja tada beše u suprotnosti s Božanskim i svim dobrima i istinama neba i crkve.

[20] Ovo razotkriva šta se podrazumeva pod "Egiptom", gde se u sledećim odlomcima razmatra crkva koju će Gospod uspostaviti. U Isaiji: *Ovako veli Gospod: trud Misirski i trgovina Etiopska i Savaca ljudi visoka rasta doći će k tebi i biti tvoja; za tobom će pristati, u okovima će ići, i tebi će se klanjati, tebi će se moliti govoreći: doista, Bog je u tebi, i nema drugoga Boga.* (Isa. 45:14). Ovo se govori o Gospodu, kojim se celo ovo poglavlje bavi. "*trud Misirski i trgovina Etiopska i Savaca*" označava nasladu prirodne ljubavi od sticanja znanja od istine i dobra; sama znanja označavaju "Savaoci", koji se zovu "ljudi visokog rasta", jer "rast" (dužina) označava dobro i njegov kvalitet, "širina" istinu i njen kvalitet; da će takva osoba doći u crkvu i priznati i klanjati se Gospodu označava se sa "*doći će k tebi i biti tvoja; za tobom će pristati, u okovima će ići, i tebi će se klanjati;*" da će prirodni čovek u njima služiti duhovnom, a time i Gospodu, označava "u okovima će ići", jer za njih se kaže "da su u okovima", u kojima se obuzdavaju neurednosti prirodnog čoveka; da će priznati da samo Gospod jeste Bog, označava se sa

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"i tebi će se klanjati, tebi će se moliti govoreći: doista, Bog je u tebi, i nema drugoga Boga."

[21] U Davidu: *Doći će vlastela iz Misira, Etiopija će pružiti ruke svoje k Bogu. Carstva zemaljska, pojte Bogu, popijevajte Gospodu*, (Ps. 68:31, 32). "Doći će vlastela iz Misira" označava pagane koji su u ljubavi spoznavanja istina, a "Etiopija (ili: Hus, Zemlja Huska)" označava one, koji upijaju istine iz uživanja prirodnog čoveka; da "Etiopija" ima ovo značenje može se videti iz drugih odlomaka u Reči gde se spominje Etiopija (kao što je u Pos 2:13, Sof 3: 5, 9, 10, Dan 11:43); da će narodi primiti istine i dobra od neba i crkve od Gospoda, označeno je izrazom *"Carstva zemaljska, pojte Bogu, popijevajte Gospodu."*

[22] U Osiji: *Sa strahom će dotrčati iz Misira kao ptica, i kao golub iz zemlje Asirske; i naseliću ih u kućama njihovijem, govori Gospod*. (Os. 11:11). Ovde se, takođe, govori o Gospodu koji će uspostaviti crkvu s paganima; govori se "kao ptica Misirska", jer "ptica" označava proističuće misli iz istinskih spoznaja; i kaže se "kao golub iz zemlje Asirije", jer "golub" označava racionalno dobro iz duhovnog dobra, "Asirija" označava racionalnost po sebi; "naseliću ih u kućama njihovijem" označava unutrašnjosti uma, koje su sačinjene od istine od dobra, a time i one koji su bezbedni od zaraze neistina zla.

[23] U Isaiji: *U to će vrijeme Gospod ovijati od obale rijeke do potoka Misirskoga, a vi, sinovi Izrailjevi, sabraćete se jedan po jedan. I tada će se zatrubiti u veliku trubu, i koji se bjehu izgubili u zemlji Asirskoj i koji bijahu zagnani u zemlju Misirsku, doći će i klanjaće se Gospodu na svetoj gori u Jerusalimu*. (Isa. 27:12, 13). "U to će vrijeme" označava Gospodnji dolazak; "ovijati od obale rijeke do potoka Misirskoga", označava svu racionalnu

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

istinu i istinsko znanje, koji će služiti duhovnom; rečeno je "zrno žita", jer to je ono što žito sadrži, a označava istinu i dobro koji služe duhovnom čoveku za ishranu. Da ih Gospod zove u crkvu označava "*I tada će se zatrubiti u veliku trubu;*" da će oni prići crkvi, oni - koji bi inače bili izgubljeni razmišljanjima iz znanja koja se primenjuju kako bi potvrdila neistine - označava "*koji se bjehu izgubili u zemlji Asirskoj i koji bijahu zagnani u* zemlju Misirsku;*" da će se klanjati Gospodu i da će iz njih nastati Crkva označeno je izrazom "*doći će i klanjaće se Gospodu na svetoj gori u Jerusalimu,*" "sveta gora" označava crkvu u odnosu na dobro života, a "Jerusalim" crkvu u odnosu na istinu doktrine. Ovo se govori o Izraelcima koji su bili zarobljeni u Asiriji i Egiptu; a izraz "sinovi Izraelovi", ovde i drugde, označava pagane, koji bi trebalo da sačine crkvu, a "njihovo ropstvo" u Asiriji i Egiptu označava duhovno zatočeništvo u kome je čovek usled obmana religije.

[24] U Zahariji: *I dovešću ih natrag iz zemlje Misirske, i sabraću ih iz Asirske, i dovešću ih u zemlju Galadsku i na Livan; i neće im biti dosta mjesta. I od tjeskobe će prijeći preko mora, i razbiće vale u moru, i sve će dubine rijeci presahnuti, i oboriće se ponos Asirski i palica će se Misirska uzeti.* (Zah. 10:10, 11). To takođe razmatra obnovu crkve od strane Gospoda. "*I dovešću ih natrag iz zemlje Misirske, i sabraću ih iz Asirske*" ima slično značenje kao što je gore u Isaiji, gde je dato objašnjenje; "*zemlju Galadsku i na Livan*" označava dobra i istine crkve u prirodnom čoveku; "*I od tjeskobe će prijeći preko mora, i razbiće vale u moru, i sve će dubine rijeci presahnuti, i oboriće se ponos Asirski i palica će se Misirska uzeti*" označava da zla i neistine prirodnog čoveka, kao i zaključci iz znanja [scientific] koji ih potvrđuju, moraju biti raspršeni; "*I od tjeskobe će prijeći preko mora*" označavaju iskušenja, "talasi" neistine i zla, "ponos Asirski" označava

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

razmišljanja iz ponosa samozvaravanja, a "palica Misirska" potvrđivanje znanja.

[25] U Jezekilju: *Jer ovako veli Gospod Gospod: poslije četrdeset godina skupiću Misirce iz naroda u koje budu rasijani. I povratiću roblje Misirsko, i dovešću ih opet u zemlju Patros, na postojbinu njihovu, i ondje će biti malo carstvo. Malo će biti mimo ostala carstva, niti će se više uzdignuti nad narode, jer ću ih smanjiti da ne vladaju narodima. I neće više biti domu Izrailjevu uzdanica da napominje bezakonje kad bi gledali za njima; i poznaće da sam ja Gospod Gospod.* (Jeze. 29:13-16). "Egipat" ovdje označava crkvu u onima, koji su u moralnom životu iz prirodnog svetla, a iskušenja koja takvi moraju podneti da prirodni čovek ne bi nadvladao duhovnog označena su sa "četrdeset godina"; znanja kojima su potvrdili neistine označava "Egipat" koji je Jehova "poslije četrdeset godina skupiću Misirce iz naroda u koje budu rasijani;" njihovo prosvjetljenje znanjima istine označava "dovešću ih opet u zemlju Patros," koja se zove "postojbinu njihovu", od znanja koje će takvi sticati za sebe, jer "promet" označava sticanje i komuniciranje znanja; da znanja [scientific] prirodnog čoveka ne budu prenaduvana, pa da u njihovoj euforiji ne čine zlo istini i dobrima crkve i vladaju nad njima, označava se sa "Malo će biti mimo ostala carstva, niti će se više uzdignuti nad narode, jer ću ih smanjiti da ne vladaju narodima;" prvi "narodi" iz citata označavaju istine Crkve, a potonji "narodi" iz ovog citata - njena dobra.

[26] U : *I ko god ostane od svijeh naroda koji dođu na Jerusalem, svak će dolaziti od godine do godine da se pokloni caru Gospodu nad vojskama i da praznuje praznik sjenica. I ako koji od plemena zemaljskih ne bi došli u Jerusalem da se poklone caru Gospodu nad vojskama, na njih neće biti dažda; I ako se pleme Misirsko ne bi podiglo i došlo, na koje ne daždi, biće*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

isto zlo kojim će Gospod udariti narode koji ne bi dolazili da praznuju praznik sjenica. (Zah. 14:16-18). Ovde se takođe bavimo dolaskom Gospodnjim i o Njegovim osnivanjem Crkve "caru Gospodu nad vojskama" kome treba da se klanjaju, označava Gospoda; "praznik sjenica" označava usađivanje dobra pomoću istina; da oni, koji ne dolaze u Njegovu crkvu, ne primaju influks istine i dobra od Gospoda je označeno sa "ne bi došli u Jerusalim da se poklone caru Gospodu nad vojskama, na njih neće biti dažda"; da će oni, koji su u prirodnom svetlu pomoću golih znanja [scientific] i u kojima se dobro ne može usaditi pomoću istina, biti u zlu i neistinitosti svake vrste, označava se sa "I ako se pleme Misirsko ne bi podiglo i došlo, na koje ne daždi, biće isto zlo kojim će Gospod udariti narode."

[27] Kod Isaije: *Jer sam ja Gospod, Bog tvoj, svetac Izrailjev, spasitelj tvoj; dadoh u otkup za te Misir, Etiopsku i Sevu mjesto tebe. Otkako si mi postao drag, proslavio si se i ja te ljubih; i dadoh ljude za te i narode za dušu tvoju.* (Isa. 43:3, 4). Ovde se opet govori o Gospodu, i otkupljenju onih, koji ga priznaju i od ljubavi primaju istine od Njega; otkupljenje se podrazumeva pod izrazima "otkup" i "mjesto tebe", kao i "za dušu tvoju"; prirodna naklonost prema spoznaji istina, koje nastaju iz duhovne naklonosti, označava se izrazima "Egipat", "Etiopski" i "Sevski"; "čovjek" označava inteligenciju onih koji priznaju Gospoda a dobijaju je usled pomenutih naklonosti, a "narod" - crkvu sastavljenu od njih.

[28] Budući da je "Egipat" označavao prirodnog čoveka, a sva inteligencija duhovnog čoveka ima granicu i temelj u prirodnom čoveku, kao i u njegovim spoznajama i znanju, tako da, bez svega toga, čovek nije inteligentan i mudar, a ni racionalan. To stoga, jer duhovni čovek mora delovati ujedinjen sa prirodnim čovekom, kao uzrok s posledicom, a oni

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

deluju "kao jedan" po korespondencijama; to je razlog zašto je, u antičko doba, kada je i u Egiptu postojala reprezentativna crkva, rečeno: *Ali će Gospod podignuti protivnike Resinove na nj, i skupiće neprijatelje njegove*, (Isa. 19:11); takođe se Egipat zvao kamen temeljac plemena (stih 13), jer "plemena" označavaju sve istine i dobra crkve u celini, a "kamen temeljac" označava njihov temelj.

[29] Zato se, takođe, govori o Solomonu, pomoću koga je Gospod bio zastupljen u odnosu prema Svom nebeskom kraljevstvu i Svom duhovnom kraljevstvu, *Jer mudrost Solomunova bijaše veća od mudrosti svijeh istočnijeh naroda i od sve mudrosti Misirske*. (1 Car. 4:30), "sinovi Istoka", su označavali sve one, koji su u to vreme bili u spoznaji [cognitiones] istine i dobra, a time su bili i mudri, a "Misirci" – sve, koji su naučeni znanjima [scientiae] o korespondencijama, te su stoga inteligentni. Zato su znanja [scientiae] Egipćana nazvana "blago u zlatu i u srebru" i "zaklade". U Danilu: *I posegnuće rukom svojom na zemljama, a Zemlja Misirska neće ćutati. I posegnuće rukom svojom na zemlje, i zemlja Misirska neće umaknuti. I osvojiće blago u zlatu i u srebru i sve zaklade Misirske; i Livijani i Etiopljani ići će za njim*. (Dan 11,42,43).

[30] Iz tog razloga je sinovima Izraelovih, kad su izišli iz Egipta, zapovedeno: *I učiniše sinovi Izrailjevi po zapovijesti Mojsijevoj, i zaiskaše u Misiraca nakita srebrnijeh i nakita zlatnijeh i haljina. I Gospod učini, te narod nađe ljubav u Misiraca, te im dadoše; tako oplijeniše Misirce*. (Izl. 12:35, 36). Izrazi "Nakita srebrnijeh i nakita zlatnijeh" i "haljine" označavaju znanja i spoznaje o istini i dobru koje su bile oduzete od Egipta, jer su ih Egipćani primenjivali da potvrde zla i neistine, i pretvorili ih u idolopokloničke i magijske; posledično, kad su Egipćani postali lišeni spoznaja, i time postali ništa drugo do - prirodni, nedugo zatim su se utopili u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Crveno more (Yam Suph). Ovo je predstavljalo mnoštvo onih koji zloupotrebljavaju znanja [scientiae] kako bi potvrdili zla i neistine; jer, nakon smrti, oni bivaju lišeni svake spoznaje [cognitio] o istini i dobru, a, kada im je sve to već oduzeto, bacaju se u pakao, a to se označava utapanjem Egipćana u Crveno More.

[31] Budući da Egipat označava znanje [scientia], od koga čovek dobija inteligenciju, na mestu gde se razmatra Tir, rečeno je: *Tanko platno Misirsko izmetano razapinjao si da su ti jedra; porfirom i skerletom s ostrva Eliskih pokrivaš si se.* (Jezek. 27:7). "Tir" označava poznavanje spoznaja, a "Tanko platno Misirsko izmetano" označava znanje [scientificum] od duhovne istine, "izmetano" označava znanje, a "Tanko platno" duhovnu istinu; "jedro" i "pokrivanje" označavaju manifestaciju, jer duhovne istine se razotkrivaju pomoću znanja [scientiae], jer se kroz njih pojavljuju kao uvid i percepcija prirodnog čoveka.

[32] Budući da sva znanja koja su služila duhovnom čoveku za potvrđivanje istina potiču od Gospoda, sledi da je njihova primena - potvrda istine i dobra neba i crkve: Josif je odveden u Egipat, a tamo je načinjen vladarom cele zemlje (Post. 41). Jer "Josif" u najvišem smislu znači Gospoda u odnosu na Božansku duhovnost, a odatle i istinu doktrine, koja se temelji na znanju [scientifica] prirodnog čoveka (kao što je gore navedeno, br. 448); i kao što prirodni čovek mora biti podređen duhovnom, da bi mogao biti koristan u potvrđivanju i izvršavanju odluka duhovnog čoveka, zato je Josif, da bi ova vladavina mogla da se u Reči predstavi, načinjen vladarom Egipta, a pod njegovim rukovodstvom je Egipat imao mnogo useva ili kukuruza, tako da su se sve susedne zemlje odatle snabdevale, čak i sama zemlja Hananska.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[33] Budući da je Solomon predstavljao Gospoda u odnosu na nebesko i duhovno kraljevstvo, kao što su svi koji su oba ova kraljevstva u inteligenciji i mudrosti kroz spoznaje istine i dobra i znanja [cognitiones] koje ih potvrđuju, dakle: *A Solomun se oprijatelji s faraonom carem Misirskim, i oženi se kćerju faraonovom, i dovede je u grad Davidov dokle ne dovrši svoj dom i dom Gospodnji i zid oko Jerusalima. (1 Car. 3:1); I u njegovoj kući gdje življaše bijaše drugi trijem iza onoga trijema, posao bijaše isti. Načini dom i kćeri Faraonovoj, kojom se oženi Solomun, kao taj trijem. (1 Car. 7:8);*

Ovim je takođe predstavljeno da znanje [scientia], na kome se temelji sva inteligencija i mudrost, označava "Egipat" u dobrom smislu. Kao što svaki crkveni čovek ima u sebi duhovno, racionalno i prirodno, tako je Solomon sagradio tri kuće: kuću Božju ili hram, koja predstavlja duhovno, kuću Libanske šume, koja predstavlja racionalno (jer "kedar" i odatle "Livan" označava racionalno), i kuću faraonove kćeri, koja predstavlja prirodno. Ove arkane nisu očigledne u istorijskom smislu i značenju Reči, ali ipak leže skrivene u svom duhovnom smislu.

[34] Do sada je objašnjeno značenje "Egipta" u dobrom smislu; sada sledi da će takođe biti objašnjeno značenje "Egipta" u zlom ili suprotnom smislu. U tom smislu "Egipat" označava prirodnog čoveka odcepljenog od duhovnog ili istinskog znanja [verum scientificum], odvojenog od duhovnog dobra, što je u sebi obmana; ili, što je isto, vera odvojena od ljubavi, koja sama po sebi nije vera. Jer čovek se rađa prirodno i prvo pribavlja znanja od svog učitelja i roditelja, kao i putem čitanja knjiga, a istovremeno i iz svog života na svetu; a ako čovek ne postane duhovan, tj. nanovo se ne rodi, nauka [scientifica] koju je stekao primenjuje se da opravdava apetite i naslade prirodnog čoveka, rečju, njegove ljubavi, koji su u suprotnosti s Božanskim poretkom; a taj

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

prirodni čovek je ono što označava "Egipat" u suprotnom smislu, kao što se može videti iz narednih odlomaka.

[35] U Jezekilju: *Zato ovako veli Gospod Gospod: što je visok narastao, i digao vrh svoj među guste grane, i srce se njegovo ponijelo visinom njegovom, Zato ga dadoh u ruku najsilnijemu među narodima da čini s njim što hoće, odvrgeh ga za bezbožnost njegovu. I tuđinci, najljući između naroda, posjekoše ga i ostaviše ga; grane mu popadaše po gorama i po svijem dolinama, i ogranci mu se izlomiše po svijem potocima na zemlji; i svi narodi zemaljski otidoše iz hlada njegova i ostaviše ga. Na izvaljenom panju njegovu stanuju sve ptice nebeske, i na granama su njegovijem sve zvijeri poljske, Da se ne ponosi visinom svojom nijedno drvo kraj vode i ne diže vrha svojega među guste grane, i od svijeh što se natapaju da se nijedno ne uzda u se radi svoje veličine; jer su svi predani na smrt, bačeni u najdonji kraj zemlje među sinove ljudske s onima koji slaze u jamu. Ovako veli Gospod Gospod: u koji dan side u grob, učinih žalost, pokrih bezdanu njega radi, i ustavih rijeke njezine, i velika voda stade, i rascvijelih za njim Livan, i sva drveta poljska povenuše za njim. Praskom padanja njegova ustresoh narode, kad ga svalih u grob s onima koji slaze u jamu; i utješih se na najdonjoj strani zemlje sva drveta Edemska, što je najbolje i najljepše na Livanu, sva što se natapahu. I oni sidoše s njim u grob k onima što su pobijeni mačem, i mišica njegova, i koji sjedahu u hladu njegovu među narodima. Na koje si među drvetima Edemskim nalik slavom i veličinom? Ali ćeš biti oboren s drvetima Edemskim u najdonji kraj zemlje, među neobrezanima ćeš ležati s onima koji su pobijeni mačem. To je Faraon i sav narod njegov, govori Gospod Gospod. (Jezek. 31:10-18). "Faraon" ima slično značenje kao "Egipat", to jest, prirodni čovek u odnosu na znanje [scientia] i inteligenciju od njega. Ponos niskog mudrovanja od znanja se*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

označava sa "što je visok narastao, i digao vrh svoj među guste grane, i srce se njegovo ponijelo visinom njegovom;" "guste grane" označavaju znanja prirodnog čoveka. Ta znanja su primenjena kako bi opravdala pohlepe zla a lažnost je označena pomoću izraza "Zato ga dadoh u ruku najsilnijemu među narodima," gde "najsilnijemu među narodima" označava lažljivost zla. Da će ga uništiti neistine zla je označeno sa "I tuđinci, najljući između naroda, posjekoše ga i ostaviše ga."

[36] Da su sva istinita znanja i racionalne istine raspršene zlima i neistinama je označeno sa "grane mu popadaše po gorama i po svijem dolinama;" da su sve istine crkve odagnane označava "i svi narodi zemaljski otidoše iz hlada njegova i ostaviše ga;" da su misli i naklonosti ka neistinama zauzeli njihovo mesto označava "Na izvaljenom panju njegovu stanuju sve ptice nebeske, i na granama su njegovijem sve zvijeri poljske;" da su sve stvari postale proklete i infernalne označava "jer su svi predani na smrt, bačeni u najdonji kraj zemlje među sinove ljudske s onima koji slaze u jamu," "sinovi ljudski" označavaju one, koji su u niskom mudrovanju, a "jama" znači mesto gde su oni, koji su u neistinama doktrine; sprečava ulazak ikakvog istinskog znanja ili racionalnih istina što označava "pokrih bezdanu njega radi, i ustavih rijeke njezine;" takođe su duhovne istine označene sa "i velika voda stade,;" da neće imati racionalnosti označeno je izrazom "i rascvijelih za njim Livan."

[37] Da neće imati saznanja o istini, koja se odnosi na crkvu, označava "i sva drveta poljska povenuše za njim;" da više neće imati razumevanja istine niti bilo kakvu percepciju znanja o dobru, zbog ponosa niskog mudrovanja, označava se sa "Na koje si među drvetima Edemskim nalik slavom i veličinom?" jer je znanje dobra potpuno izopačeno primenom zla, što je označeno pomoću izraza "i utješiše se na najdonjoj strani zemlje sva drveta Edemska," gde izraz "drveta Edemska" znači znanja dobra iz Reč, koju je

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

prirodni čovek izopačio i krivotvorio; da će biti u paklu oni, koji su, po veri odvojenoj od života ljubavi, ugasili u sebi svu istinu, označava se sa "u najdonji kraj zemlje, među neobrezanima ćeš ležati s onima koji su pobijeni mačem," "pobijeni mačem" što označava u Reči one, koji su sami ugasili istine putem neistina. Da su sve ove stvari rečene o prirodnom čoveku, koji je lišen svetlosti duhovnog čoveka, označeno je izrazom "Faraon i sav narod njegov," "Faraon" znači prirodnog čoveka, a "sav narod njegov" sva znanja otuda.

[38] Na istom mestu: *Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći: Sine čovječji, prorokuj i reci: ovako veli Gospod Gospod: ridajte: jaoh dana! Jer je blizu dan, blizu je dan Gospodnji, oblačan dan, vrijeme narodima. I mač će doći na Misir, i strah će biti u Etiopskoj, kad stanu padati pobijeni u Misiru, kad se zarobi mnoštvo njegovo i raskopaju se temelji njegovi. Etiopljani i Puteji i Ludeji i sva mješavina i Huveji i sinovi zemalja među kojima je vjera, pašće s njima od mača. Ovako veli Gospod: pašće koji podupiru Misir, i ponos sile njegove oboriće se, od kule Sinske pašće u njemu, govori Gospod Gospod. I biće pusti među pustijem zemljama, i gradovi će njegovi biti među pustijem gradovima. I poznaće da sam ja Gospod kad zapalim oganj u Misiru i svi se pomoćnici njegovi satru. U onaj će dan izaći poslanici od mene na lađama da uplaše Etiopsku bezbrižnu, i biće među njima strah velik kao dana Misirskoga; jer evo, ide. Ovako veli Gospod Gospod: pogubiću mnoštvo Misirsko rukom Navuhodonosora cara Vavilonskoga. On i narod njegov s njim, najljući između naroda, biće dovedeni da zatru zemlju, i izvući će mačeve svoje na Misir i napuniće zemlju pobijenijeh. I isušiću rijeke, i predaću zemlju u ruke zlijem ljudima; i opustiću zemlju i što je u njoj rukom tuđinskom. Ja Gospod govorih. Ovako veli Gospod Gospod: i gadne ću bogove potrti, i istrijebiću likove u Nofu i neće više biti kneza iz zemlje*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Misirske, i pustiću strah u zemlju Misirsku. I opustošiću Patros, i upaliću Soan, i izvršiću sud na Novu. I izliću gnjev svoj na Sin, grad Misirski, i istrijebiću ljudstvo u Novu. Kad zapalim oganj u Misiru, ljuto će se uzmučiti Sin, i Nov će se raspasti, i Nof će biti u tjeskobi svaki dan. Mladići Avinski i Pi-vesetski pašće od mača, a djevojke će otići u ropstvo. I u Tafnisu će pomrknuti dan kad polomim ondje prijevornice Misirske i nestane u njemu ponosa sile njegove; oblak će ga pokriti; a kćeri će njegove otići u ropstvo. I izvršiću sudove na Misiru, i oni će poznati da sam ja Gospod. Opet jedanaeste godine, prvoga mjeseca, sedmoga dana, dođe mi riječ Gospodnja govoreći: Sine čovječji, slomih mišicu Faraonu caru Misirskom, i eto neće se zaviti da se liječi, neće se metnuti zavoj niti će se zaviti da bi se okrijepila i mogla držati mač. Zato ovako veli Gospod Gospod: evo me na Faraona cara Misirskoga, i slomiću mu mišice, i zdravu i slomljenu, i izbiću mu mač iz ruke. I rasijaću Misirce po narodima, i razasuću ih po zemljama. I ukrijepiću mišicu caru Vavilonskom, i daću mu u ruku svoj mač, i polomiću mišice Faraonu, i ječaće pred njim kao što ječi čovjek ranjen na smrt. Da, ukrijepiću mišice caru Vavilonskom, a Faraonu će mišice klonuti, i poznaće se da sam ja Gospod, kad dam mač svoj u ruku caru Vavilonskom da njim zamahne na zemlju Misirsku. I rasijaću Misirce među narode i razasuću ih po zemljama, i poznaće da sam ja Gospod. (Jezek. 30:1 do kraja). Ovo je kratak sadržaj ovog poglavlja; to je lament nad razaranjem Crkve od strane neistina koje favorizuju zla prirodnog čoveka; jer sva zla i sve neistine od njih, koje izopačuju i uništavaju istine i dobra crkve, proizlaze iz prirodnog čoveka odvojenog od duhovnog. Žaljenje nad ovom devastacijom je označeno sa "jaoh dana! Jer je blizu dan, blizu je dan Gospodnji, oblačan dan, vrijeme narodima," "oblačan dan", što znači stanje crkve iz istina koje nisu shvaćene, a time i iz neistina; "vrijeme narodima" stanje crkve iz zla; da će lažljivost uništiti celokupnog prirodnog čoveka i sve stvari u njemu

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

primenom zla, označava se sa *"I mač će doći na Misir, i strah će biti u Etiopskoj, kad stanu padati pobijeni u Misiru, kad se zarobi mnoštvo njegovo i raskopaju se temelji njegovi."*

[39] Da neće biti potvrda i potkrepljenja istine znanjima prirodnog čoveka, označava se sa *"pašće koji podupiru Misir, i ponos sile njegove oboriće se,"* da će obmane uništiti razumevanje istine, označeno je izrazom *"od kule Sinske pašće u njemu, govori Gospod Gospod";* da će sve stvari iz crkve i sve stvari iz doktrine Crkve propasti znači *"I biće pusti među pustijem zemljama, i gradovi će njegovi biti među pustijem gradovima.;"* neurednosti iz prirodnog čoveka označene su *"požarom"* koje će Jahve postaviti u Egiptu; da više neće biti nikakvih potvrda istine od strane prirodnog čoveka označava izraz *"svi njeni pomagači će se slomiti;"* da će se neurednosti ljubavi prema sebi i neistinitosti od njih pustošiti je označeno sa *"pogubiću mnoštvo Misirsko rukom Navuhodonosora cara Vavilonskoga"*

[40] Da će tako će crkvu uništiti neistine zla, koje će činiti nasilje dobrima milosrđa i istinama vere, označava *"On i narod njegov s njim, najljući između naroda, biće dovedeni da zatru zemlju, i izvući će mačeve svoje na Misir i napuniće zemlju pobijenijeh;"* da se istina ne razume, označeno je izrazom *"I isušiću rijeke;"* jer u crkvi umesto dobra postoji zlo, a umesto listine su obmane, što označava *"I isušiću rijeke, i predaću zemlju u ruke zlijem ljudima; i opustiću zemlju i što je u njoj rukom tuđinskom. Ja Gospod govorih";* da neće biti nikakve istine kao vodilje, a time ni istine o životu od Gospoda, označeno je izrazom *"više biti kneza iz zemlje Misirske";* da će samo zla od ljubavi prema sebi obuzimati prirodnog čoveka, označava se pomoću izraza *"Kad zapalim oganj u Misiru, ljuto će se uzmučiti Sin, i Nov će se raspasti, i Nof će biti u tjeskobi svaki dan. I rasijaću Misirce među*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

narode"; da će sve stvari iz crkve biti raspršene označava izraz "*razasuću ih po zemljama.*"

[41] U Isaiji: *Tovar će biti na stoci južnoj: u zemlju gdje je nevolja i muka, gdje su lavovi i lavići, guje i zmajevi ognjeni krilati, odnijeće blago svoje magarcima na ramenima i bogatstvo svoje kamilama na grbama, k narodu koji neće pomoći. Jer će Misirci uzalud i naprazno pomagati; zato vičem o tom: jačina im je da sjede s mirom.* (Isa. 30:6, 7). "*Stoka južna*" označava neurednosti koje su od prirodnog čoveka i gase svetlo koje čovek crkve treba da poseduje iz Reči; "*u zemlju gdje je nevolja i muka*" označava crkvu u kojoj neće biti nikakvog dobra ljubavi niti istine vere; "*lavovi i lavići*" koji su pred njima, označavaju snagu laži koja uništava istinu i dobro crkve; "*guje i zmajevi ognjeni krilati*" označavaju čulno lukavo i suptilno razmišljanje; "*odnijeće blago svoje magarcima na ramenima i bogatstvo svoje kamilama na grbama*" označava znanje čulnog i prirodnog čoveka, iz koga se izvlače svi zaključci, dok izrazi "*bogatstvo*" i "*blago*", znače znanja [cognitiones] istine i dobra iz Reči, ali ovde lažne spoznaje [scientifica] jer potiču iz niskog mudrovanja; "*magarci*" znače stvari čulnog čoveka a "*kamile*" stvari prirodnog čoveka; "*Egipat*", koji je ispraznost i praznina, označava i čulno i prirodno, za koje se smatra da je bez dobra i bez istina u sebi.

[42] U istom: *Teško onima koji idu u Misir za pomoć, koji se oslanjaju na konje, i uzdaju se u kola što ih je mnogo, i u konjike što ih je veliko mnoštvo, a ne gledaju na sveca Izrailjeva i ne traže Gospoda. A Misirci su ljudi a ne Bog, i konji su njihovi tijelo a ne duh; i zato će Gospod mahnuti rukom svojom, te će pasti pomagač, pašće i onaj kome pomaže, i svi će zajedno poginuti.* (Isa. 31:1, 3). Ovo opisuje stanje onih, koji žele biti mudri u nebeskim stvarima i crkvi, ali samo od sebe, dakle od niskog mudrovanja, a ne od Gospoda; i kao takvi, oni su samo prirodni, i na taj način krivotvore

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

sve: usled grešaka čula i od pogrešno primenjenih znanja, izopačuju i iskrivljuju istine i dobra crkve, i stoga se o njima govori *"Teško onima koji idu u Misir za pomoć, koji se oslanjaju na konje, i uzdaju se u kola što ih je mnogo, i u konjike što ih je veliko mnoštvo, a ne gledaju na sveca Izrailjeva i ne traže Gospoda;"* izmišljene stvari iz zabluda čula označavaju *"konji Egipta"* na kojima ostaju; lažnosti doktrine potvrđene velikim brojem znanja se označavaju sa *"uzdaju se u kola što ih je mnogo;"*, a razmišljanja koja otuda dolaze, putem kojih oni napadaju istine označavaju *"konjanici"* u koje veruju, jer su vrlo moćni; da prirodni čovek nema razumevanja božanskih stvari od sebe, označava izraz *"Misirci su ljudi, a ne Bog"*; da je njegova inteligencija od onoga što je njegovo vlastito, u čemu nema života, označava *"i konji su njihovi tijelo a ne duh"*, *"konji Misirski"* znači izmišljene stvari koje su same po sebi mrtve jer su lažne; *"tijelo"* znači ono što je čovekovo a *"duh"* - život od Gospoda. 654h.

[43] U Jeremiji: *Za Misirce, za vojsku Faraona Nehaona cara Misirskoga, koja bijaše na reci Efratu kod Harkemisa, i razbi je Navuhodonosor car Vavilonski četvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina. Ko je to što se diže kao potok, i vode mu se kolebaju kao rijeke? Misir se diže kao potok i njegove se vode kolebaju kao rijeke; i veli: idem, pokriću zemlju, zatrću grad i one koji žive u njemu. Izlazite, konji, bjesnite, kola; i neka izađu junaci, Husi i Fudi, koji nose štitove, i Ludeji, koji nose i natežu luk. Jer je ovaj dan Gospodu Gospodu nad vojskama dan osvete, da se osveti neprijateljima svojim; mač će ih proždrijeti i nasitiće se i opiće se krvlju njihovom; jer će biti žrtva Gospoda Gospoda nad vojskama u zemlji sjevernoj na rijeci Efratu. Izidi u Galad i uzmi balsama, djevojko kćeri Misirska; zaludu su ti mnogi lijekovi, nećeš se izliječiti.* (Jer. 46:2, 7-11, a takođe i 14-26). Iz ovih pojedinosti jasno je, kada se posmatra u duhovnom smislu, da *"Egipat"* ovde

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

označava prirodnog čoveka sa svojim znanjem [scientific] kada je odvojen od duhovnog, što je posledica ponosa niskog mudrovanja, koji uništava istine i dobra crkve razmišljanjima iz znanja [scientific]. Jer "*vojsku Faraona Nehaona cara Misirskoga, koja bijaše na reci Efratu*" označava znanja [scientific] lažno primijenjena i razmišljanja od njih; "*i razbi je Navuhodonosor car Vavilonski*" označava njihovo uništenje ponosom niskog mudrovanja; "*Ko je to što se diže kao potok, i vode mu se kolebaju kao rijeke?*" označava samopouzdanje i njegove neistine koje nastoje uništiti istine crkve; "*Misir se diže kao potok i njegove se vode kolebaju kao rijeke*" označava prirodnog čoveka koji razmišlja od sebe, ili od onoga što je njegovo vlastito [proprium], protiv istina crkve; "*i veli: idem, pokriću zemlju, zatruću grad i one koji žive u njemu.*," označava trud i želju da uništi crkvu i istine i dobra njene doktrine; "*Izlazite, konji, bjesnite, kola; i neka izađu junaci, Husi i Fudi, koji nose štitove, i Ludeji, koji nose i natežu luk,*" označava stvari koje su izmišljene iz zabluda i neistina doktrine, te potvrđene znanjima [scientific], koja ih čini da sami sebe shvataju snažnima.

[44] "*Mač će ih proždrijeti i nasitiće se i opiće se krvlju njihovom,*" označava celokupno uništenje prirodnog čoveka obmanama i krivotvorenjem istine; "*Izidi u Galad i uzmi balsama, djevojko kćeri Misirska,*" označava istine o smislu slova Reči i obrazloženje i zaštitu koji dolaze od Reči; jer "*Galad*" označava razmišljanje iz bukvalnog smisla Reči kojim se potvrđuju obmane, jer Galad nije bio daleko od Eufrata, od koga potiču vosak, balzam i mirna, i postao je nasljedstvo sinova Manase i pola plemena Gada (Pos. 31:21; 37:25; Broj. 32:29; Is. Nav. 13:25). Odatle "*Galad*" označava, pored drugih stvari, razmišljanja proizašla iz bukvalnog smisla Reči; izraz "*balzam*" označava primenu radi krivotvorenja, a potom i potvrde neistine, a

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"*kćeri Misirska*" - naklonost obmanam koja pripada takvoj crkvi . Izraz "*Zaludu su ti mnogi lijekovi, nećeš se izliječiti,*" označava da takve stvari, bez obzira koliko ih bilo u izobilju, ne nude nikakvu pomoć, budući da su same istine krivotvorene.

[45] U Mojsiju: *I Misirci tjerajući ih pođoše za njima posred mora, svi konji Faraonovi, kola i konjici njegovi. A u stražu jutrenju pogleda Gospod na vojsku Misirsku iz stupa od ognja i oblaka, i smete vojsku Misirsku. I pozbaca točkove kolima njihovijem, te ih jedva vucijahu. Tada rekoše Misirci: bježimo od Izrailja, jer se Gospod bije za njih s Misircima. A vrativši se voda potopi kola i konjike sa svom vojskom Faraonovom, što ih god bješe pošlo za njima u more, i ne osta od njih nijedan. Jer uđoše konji Faraonovi s kolima njegovijem i s konjicima njegovijem u more, i Gospod povrati na njih vodu morsku; a sinovi Izrailjevi prijeđoše suhim posred mora. I otpijevaše im Marija: pjevajte Gospodu, jer se slavno proslavi; konja i konjika vrže u more. (Izl. 14:23-25, 28; 15:19, 21). "Konji faraona" označavaju fantazmagorične stvari, budući da su to obmane, koje su poznate po izopačenju razumevanja, a primenjene su za potvrdu neistina; "*njegova kola*" označavaju doktrine obmana, a "*konjanici*" - razmišljanja od njih; "*točak kola*" označava sposobnost razmišljanja. (A to je objašnjeno u "Nebeskim tajnama", br. 8208-8219, 8332-8335, 8343.)*

[46] Zbog tog značenja "*konja Misirskih*" putem Mojsija je zapovedeno da: *Samo onoga postavi sebi za cara, kojega izabere Gospod Bog tvoj; između braće svoje postavi cara sebi; a nemoj postaviti nad sobom čovjeka tuđina, koji nije brat tvoj. Ali da ne drži mnogo konja, i da ne vraća naroda u Misir da bi imao mnogo konja, jer vam je Gospod kazao: ne vraćajte se više ovijem putem. I da nema mnogo žena, da se ne bi otpadilo srce njegovo, ni srebra ni zlata da nema vrlo mnogo. (Pon. Zak.17:15-17). Šta označavaju*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ova uputstva kralju, ne može shvatiti niko, ko ne zna šta u duhovnom smislu znače izrazi "kralj", "sinovi Izraelovi", "Misir i njegovi konji", a takođe i "žene" i "srebro i zlato". "Kralj" označava istinu od dobra; "Misir" je prirodni čovek; "njegovi konji" - znanja; "žene" - naklonosti istini i dobru; a "srebro i zlato", istine i dobra crkve, a, u suprotnom smislu, njene neistine i zla; i, kako "kralj" označava istinu od dobra, a "sinovi Izraelovi" crkvu od onih koji su u istinama od dobra, rečeno je da *"Samo onoga postavi sebi za cara, kojega izabere Gospod Bog tvoj; između braće svoje postavi cara sebi; a nemoj postaviti nad sobom čovjeka tuđina, koji nije brat tvoj"*, gde "čovjek tuđin, koji nije brat tvoj" označavaju religijski princip koji se ne slaže sa voljom Gospodnjom, kao i obmanu, u kojoj nema dobrog.

[47] Kako "Egipat" označava prirodnog čoveka, a "konji" lažne spoznaje, koje su izmišljotine, stoga se kaže: *"Ali da ne drži mnogo konja, i da ne vraća naroda u Misir da bi imao mnogo konja."* Kako "žene" označavaju privrženost istini i dobru, koja je prerasla u naklonost zlu i neistini, u slučaju kada jedan muškarac ima nekoliko žena, te se kaže: *"I da nema mnogo žena, da se ne bi otpadilo srce njegovo."* I kao što "srebro i zlato" označavaju istine i dobra crkve, ali ovde su neistine i zla, kada se razmatraju kao da su samo od prirodnog čoveka, te se kaže: *"ni srebra ni zlata da nema vrlo mnogo."* Ali da bi se približile suštini, te reči propisuju da istina neće vladati nad dobrim, kao što je slučaj kada prirodni čovek vlada nad duhovnim; da to ne sme da se čini označeno je izrazom *"ne vraćajte se više ovijem putem. I da nema mnogo žena, da se ne bi otpadilo srce njegovo, ni srebra ni zlata da nema vrlo mnogo"*, jer "žena i muž" označavaju naklonost dobru, koja odgovara privrženosti istini, a čija korespondencija egzistira u braku muškarca s jednom ženom, ali ne i sa mnogima. Druge stvari su slično propisane kraljevim zakonom (1. Sam 8: 10-18). Usled toga što je Solomon

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

samom sebi nabavio ne samo konje iz Egipta, nego i mnoštvo žena, zatrpao se srebrom i zlatom, postao idolopoklonik, a nakon njegove smrti kraljevstvo je bilo podjeljeno.

[48] U Isaiji: *Breme Misiru. Gle, Gospod sjedeći na oblaku laku doći će u Misir; i zatrešće se od njega idoli Misirski, i srce će se rastopiti u Misircima. I razdražiću Misirce jedne na druge, te će vojevati brat na brata i prijatelj na prijatelja, grad na grad, carstvo na carstvo. I nestaće duha Misiru, i namjeru njegovu razbiću; tada će pitati svoje idole i opsjenare i vrače i gatare. I predaću Misirce u ruke žestokim gospodarima, i ljut će car vladati njima, veli Gospod, Gospod nad vojskama. I nestaće vode iz mora, i rijeka će presahnuti i zasušiti se. I rijeke će oteći, opašće i presahnuti potoci Misirski, trska i sita posušiće se. Trava kraj potoka, na ušću potoka, i svi usjevi kraj potoka posahnuće i nestaće ih i propašće. I tužiće ribari i sjetovaće svi koji bacaju udicu, i koji razapinju mrežu po vodama zabrinuće se. I stidjeće se koji rade od tankoga lana, i koji tkaju tanko bijelo platno. I nasipi će mu se razvaliti, i koji zagrađuju ribnjake, svi će biti žalosna srca. Doista, knezovi su Soanski bezumni, i savjet mudrijeh savjetnika Faraonovijeh lud je. Kako možete govoriti Faraonu: ja sam sin mudrijeh, sin starijeh careva? Gdje su? gdje su mudraci tvoji? Neka ti kažu ako znadu što je naumio za Misir Gospod nad vojskama. Poludješe knezovi Saonski; prevariše se knezovi Nofski; prelastiše Misir glave plemena njegovijeh. Gospod je izlio među njih duh prijevaran, te učiniše da posrće Misir u svijem poslovima kao što posrće pijan čovjek bljujući. I neće biti djela u Misiru što bi učinila glava ili rep, grana ili sita. Tada će biti Misirci kao žene; bojaće se i drktati od ruke Gospoda nad vojskama kad zamahne na njih. I zemlja će Judina biti strah Misiru; ko je se god opomene, prepašće se radi namjere Gospoda nad vojskama što je naumio suprot njemu. (Isa. 19:1-17). Iz svega ovoga, takođe,*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

razmatrano u duhovnom smislu, može se videti da "*Egipat*" označava prirodnog, čoveka odvojenog od svog duhovnog; a čovek se svodi na prirodno onda, kada u svom životu gleda na sebe i na svet, a ne na Gospoda; odatle je u ponosu samoobmane, što je uobičajeno s učenima, i to podstiče racionalno u njima i zatvara duhovni um. Zna se da prirodni čovek označava "*Egipat*", nisko mudrovanje sopstvenom inteligencijom je označeno "*njegovom rekom*", a neistine - "*vodama Misirskim*". Sada ću sukcesivno objasniti rezime poglavlja koje je ovde navedeno. "*Gospod sjedeći na oblaku laku doći će u Misir*," označava posetu prirodnom čoveku od strane Božanske istine, duhovno-prirodne, jer poseta je ispitivanje kvaliteta čovjeka, a pregled se odvija putem Božanske istine; "*laku oblak*" označava Božansku istinu, duhovno-prirodnu, iz koje postaje očigledno kakav je kvalitet čoveka u odnosu na njegovo prirodno; "*i zatrešće se od njega idoli Misirski, i srce će se rastopiti u Misircima*," označava zbirku i mnoštvo neistina u prirodnom čoveku iz kojih potiče njegovo bogopoštovanje i njegov strah od posete.

[49] "*I predaću Misirce u ruke žestokim gospodarima, i ljut će car vladati njima, veli Gospod, Gospod nad vojskama*," označava da će zlo neistina i neistine zla vladati u njemu, "*žestoki gospodar*" znači zlo obmana a "*ljuti car*" - obmane zla; "*I nestaće vode iz mora, i rijeka će presahnuti i zasušiti se*", označava da u prirodnom čoveku neće biti nikakvih istina, niti bilo kakve inteligencije otuda; "*I rijeke će oteći, opašće i presahnuti potoci Misirski*", označava da će se istine pretvoriti u neistine, a, kako će inteligencija, posledično, biti lišena istina koje dolaze iz svetla duhovnog čoveka, postaće mrtva; "*trska i sita posušice se*," označava da će sva percepcija istine i dobra iz bukvalnog smisla Reči, koju bi čulni čovek inače imao, nestati; "*I tužiće ribari i sjetovaće svi koji bacaju udicu, i koji razapinju mrežu po vodama zabrinuće se*," znači da će oni, koji poučavaju i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

upućuju, raditi uzalud da reformišu prirodnog čoveka istinama iz Reči, "ribari" i "koji razapinju mrežu po vodama", označavaju one koji uče i poučavaju prirodne ljude iz Reči, posebno o bukvalnom smislu; "riba" označava spoznaje iz nje, a "tužiće ribari i sjetovaće" označava rad.

[50] "I stidjeće se koji rade od tankoga lana, i koji tkaju tanko bijelo platno," označava one, koji na prirodan način podučavaju duhovne istine, "od tanokga lana", znači duhovnu istinu, "platno" prirodne istine iz duhovnog porekla, a "raditi" i "tkati" platno znači podučavati; "Kako možete govoriti Faraonu: ja sam sin mudrijeh, sin starijeh careva? Gdje su? gdje su mudraci tvoji?" označava da su mudrost i inteligencija prirodnog čoveka, koje dolaze iz duhovnog, u stanju propadanja, jer je prirodni čovek oblikovan da prima inteligenciju i mudrost od duhovnog čoveka i to se odvija kad oboje delaju kao jedan, kao uzrok i posledica; "Poludješe knezovi Saonski; prevariše se knezovi Nofski," označava da su istine mudrosti i inteligencije iz duhovnog svetla u prirodnom čoveku pretvorene u neistine ludila; Saon i Noav su bili u zemlji Egipat i označili prosvetljenje prirodnog čoveka od duhovnog svetla; "Poludješe knezovi Saonski; prevariše se knezovi Nofski; prelastiše Misir glave plemena njegovijeh" označava da je prirodni čovek izopačen, a u njemu, ipak, sve istine i dobra crkve imaju svoje utemeljenje; "I neće biti djela u Misiru što bi učinila glava ili rep, grana ili sita" označava da oni više nemaju nikakvu inteligenciju ili znanje istine, stoga nema nikakve istine niti duhovne niti prirodne.

[51] U Jezekilju: *Sine čovječji, okreni lice svoje prema Faraonu caru Misirskom, i prorokuj protiv njega i protiv svega Misira. Govori i reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na te, Faraone care Misirski, zmaju veliki što ležiš usred rijeka svojih, koji reče: moja je rijeka; ja sam je načinio sebi. Zato ću ti metnuti u čeljusti udicu, i učiniću da se ribe u rijekama tvojim*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

nahvataju na krljušti tvoje; i izvući ću te iz rijeka tvojih i sve ribe iz rijeka tvojih nahvatane na krljušti tvoje. I ostaviću u pustinji tebe i sve ribe iz tvojih rijeka, i pašćeš na zemlju i nećeš se pokupiti ni sabrati, zvijerima zemaljskim i pticama nebeskim daću te da te jedu. I svi će stanovnici Misirski poznati da sam ja Gospod; jer su štap od trske domu Izrailjevu. Kad te uhvatiše u ruku, ti se slomi i rasiječe im sve rame; a kad se nasloniš na te, ti se prebi i probode im sva bedra. Zato ovako veli Gospod Gospod: evo, ja ću pustiti na te mač, i istrijebiću iz tebe ljude i stoku. I zemlja će se Misirska opustošiti i biti pusta, i poznaće se da sam ja Gospod, jer reče: moja je rijeka, i ja sam je načinio. Zato evo me na tebe i na rijeke tvoje, i obratiću zemlju Misirsku u pustoš i samu pustinju, od kule Sinske do međe Etiopske. Neće prelaziti preko nje nogom svojom čovjek, niti će živinče nogom svojom prelaziti preko nje, i neće se živjeti u njoj četrdeset godina. I učiniću od zemlje Misirske pustoš među zemljama opustošenim, i gradovi će njezini među pustijem gradovima biti pustoš četrdeset godina, i rasijaću Misirce među narode i razasuću ih po zemljama. (Jezek. 29:2-12). Ovo je, takođe, opis prirodnog čoveka, lišenog svake istine i dobra, usled taštine od znanja i posledičnog niskog mudrovanja. Jer "faraon, kralj Misirski", označava znanje prirodnog čoveka i nisko mudrovanje iz njega, a kaže se "evo me na te, Faraone care Misirski, zmaju veliki što ležiš usred rijeka svojih," gde "zmaj veliki" označava znanje prirodnog čoveka uopšte, a ovde - lažno znanje, a "rijeka" označava samozavaravanje; "koji reče: moja je rijeka; ja sam je načinio sebi," označava inteligenciju od sebe, a ne od Gospoda; pa reči uključuju taštinu niskog mudrovanja; "Zato ću ti metnuti u čeljusti udicu" označava pričanje laži, za koje će biti kažnjen; "učiniću da se ribe u rijekama tvojim nahvataju na krljušti tvoje" označava lažne spoznaje najniže vrste, koje potiču od lažljivosti čula, "riba" znači znanja, a "krljušt" - zablude čula, koja su znanja najniže vrste.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[52] "*I ostaviću u pustinji tebe i sve ribe iz tvojih rijeka,*" znači biti lišen istina i svih znanja od kojih je inteligencija; "*I ostaviću u pustinji tebe i sve ribe iz tvojih rijeka, i pašćeš na zemlju i nećeš se pokupiti ni sabrati,*" označava religiozno načelo bez koherentnosti, koji se ne može ponovno uspostaviti; "*zvijerima zemaljskim i pticama nebeskim daću te da te jedu*" označava progutanost od naklonosti i misli koje dolaze od obmana; "*I svi će stanovnici Misirski poznati da sam ja Gospod*" označava da se može znati i verovati da su sva istina i dobro, čak i u prirodnom čoveku, od Gospoda; "*jer su štap od trske domu Izrailjevu*" označava pouzdanje u znanja čulnog čoveka, koje su obmane u ljudima iz crkve (da "*štapovi od trske*" označavaju takvo pouzdanje, vidi u prethodnom tekstu, br. 627); "*Kad te uhvatiše u ruku, ti se slomi i rasiječe im sve rame*" označava da je vera u njima uništila svu snagu istine; "*a kad se nasloniše na te, ti se prebi i probode im sva bedra,*" označava da se kroz poverenje u njih devastira sposobnost primanja dobra ljubavi.

[53] "*evo, ja ću pustiti na te mač, i istrijebiću iz tebe ljude i stoku,*" označava da će obmane uništiti celokupno razumevanje istine i ljubavi prema dobru u prirodnom čoveku; "*I zemlja će se Misirska opustošiti i biti pusta*" označava da posledično prirodni čovek ostaje bez ikakve istine i dobra; "*jer reče: moja je rijeka, i ja sam je načinio*" označava da je to usled taštine niskog mudrovanja; "*Zato evo me na tebe i na rijeke tvoje, i obratiću zemlju Misirsku u pustoš i samu pustinju, od kule Sinske do međe Etiopske*" označava uništenje crkve od prvih do poslednjih stvari u prirodnom čoveku; "*i neće se živjeti u njoj četrdeset godina*" označava doktrine iz pukih neistina, sve dok istina potupuno ne nestane, "*četrdeset godina*" označava celo razdoblje uništavanja Crkve, kao i sve vreme trajanja iskušenja.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[54] U Drugoj knjizi careva: *Gle, uzdaš se u Misir, u štap od trske slomljene, na koji ako se ko nasloni, ući će mu u ruku i probošće je; taki je Faraon car Misirski svima koji se uzdaju u nj.* (2 Car. 18:21). Izrazi "Štap od trske" i "osloniti se" imaju slično značenje kao i u prethodnom tekstu. Zato se Egipat u Davidu naziva: *Ukroti zvijer u ritu, kod volova s teocima naroda, da bi popadali pred tobom sa šipkama srebra; raspi narode koji žele bojeve.* (Ps. 68:30). "Zvijer u ritu" označava naklonost ili neurednost želja obmana od zla iz znanja [scientific] čulnog čoveka, koja su pogrešna; to se zove "zajednica jakih", jer snažno uveravaju; a, zato što oni raspršuju istine crkve, rečeno je "koji rasipa narode."

[55] U Osiji: *I Jefrem je kao golub, lud, bezuman; zovu Misir, idu u Asirsku. Teško njima, jer zađoše od mene; pogibao će im biti, jer me iznevjeriše; ja ih iskupih, a oni govoriše na me laž. Vraćaju se, ali ne k višnjemu, postaše kao luk lažljiv; knezovi će njihovi popadati od mača s obijesti jezika svojega; to će im biti potsmijeh u zemlji Misirskoj.* (Os. 7:11, 13, 16). Ovo razmatra ponos Izraela, kojim je označena taština umišljenosti u onim stvarima, koje pripadaju crkvi. Da "Egipat" označava prirodnog čoveka i njegovo znanje, sagledava se iz činjenice da "Jefrem", kojim se ovo proročanstvo mnogo bavi, označava razumevanje crkve i njene istine doktrine u prirodnom (da je ovo značenje "Jefrema" vidi u prethodnom tekstu, br. 440); so "Jefrem je kao golub, lud, bezuman" označava da sada neće biti razumevanja, jer nema istine i naklonosti ka istini i dobru; "zovu Misir, idu u Asirsku" označava njihovo poverenje u znanje prirodnog čoveka, kao i razmišljanje proisteklo iz njega, koje obmanjuje; "Teško njima, jer zađoše od mene," označava averziju od istina koje su iz Reči; "pogibao će im biti, jer me iznevjeriše" označava gubitak sve istine zbog njihovog pada; "knezovi će njihovi popadati od mača" označava da će vodeće istine biti uništene neistinama; "s obijesti

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

jezika svojega; to će im biti potsmijeh u zemlji Misirskoj" označava vredanje doktrine od strane prirodnog čoveka i prezir prema njoj.

[56] U istom: *Ne raduj se, Izrailju, veseleći se kao narodi, što se kurvaš otstupivši od Boga svojega, miluješ platu kurvarsku po svijem gumnima žitnijem. Oni neće nastavati u zemlji Gospodnjoj; nego će se vratiti Jefrem u Misir, i oni će jesti nečistotu u Asirskoj. (Jer gle, otići će pustošenja radi; Misir će ih pribrati, Memfis će ih pogrepsti; zaklade njihove od srebra naslijediće kopriva, trnje će im biti u šatorima. (Os. 9:1, 3, 6).* Celo ovo poglavlje razmatra devastiranje razumevanja Reči, što ovde označava "Jefrem". Izraz "Izrailju, veseleći se kao narodi, što se kurvaš otstupivši od Boga svojega" označava istinu Reči krivotvorenu; "Oni neće nastavati u zemlji Gospodnjoj" označava da neće imati život u dobru, kao na nebu; "nego će se vratiti Jefrem u Misir" označava uništeno razumevanje istine, odakle postaju prirodni; "i oni će jesti nečistotu u Asirskoj" označava racionalno rojenje s neistinama zla; "Jer gle, otići će pustošenja radi," označava okretanje od Gospoda kroz krivotvorenje istine; "Misir će ih pribrati," označava da su postali isključivo prirodni; "Memfis će ih pogrepsti " označava duhovnu smrt primenom istina iz bukvalnog smisla Reči u neistinama zla; "zaklade njihove od srebra" označava saznanje istine; "naslijediće kopriva" označava da će ih zlo iskvariti; "trnje će im biti u šatorima" označava lažnost zla u bogopoštovanju.

[57] U istom: *Neće se vratiti u zemlju Misirsku, nego će mu** Asirac biti car, jer se ne htješe obratiti. (Os. 11:5).* "Neće se vratiti u zemlju Misirsku" označava da, od trenutka kada je čovek crkve postao duhovan, on ne sme nanovo postati prirodan; izraz "će mu Asirac biti car" označava da će tada vladati zaključci izvedeni iz neistina. Čovek crkve od duhovnog postaje prirodan onda, kada razdvaja veru od ljubavi, tj. veruje Reči, ali ne živi u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

skladu s zapovestima; isto tako i kad prisvaja inteligenciju sebi, a ne pripisuje je Gospodu; od toga je taština usled koje čovek postaje prirodan. Jer čovek je najpre prirodan, posle toga postaje racionalan, i na kraju - duhovan. Kada je čovek prirodan, on je u Egiptu, kada postaje racionalan, on je u Asiriji, a kad postaje duhovan, nalazi se u zemlji Hananskoj, tako je i u crkvi.

[58] U istom: *Opkolio me je Jefrem lažju i dom Izrailjev prijevarom; ali Juda još vlada s Bogom i vjeran je sa svetima.* (Os. 12:1). "Jefrem" označava crkvu u kojoj je uništeno razumevanje istine; "hraniti se vjetrom" znači upijati neistinu; "za vjetrom istočnim trči" [prevod "Jerusalimska Biblija" - prim. M. V.] označava sušu i raspršivanje istine; da izraz "nose ulje u Misir" označava da je dobro ljubavi izopačeno znanjima [scientific] prirodnog čoveka. (A videti i dalje objašnjenje gore navedenog, br 419.)

[59] U Isaiji: *Teško sinovima odmetnicima, govori Gospod, koji sastavljaju namjere koje nijesu od mene, zaklanjaju se za zaklon koji nije od moga duha, da domeću grijeh na grijeh; Koji slaze u Misir ne pitajući šta ću ja reći, da se ukrijepe silom Faraonovom i da se zaklone pod sjenom Misirskim. Jer će vam sila Faraonova biti na sramotu, i zaklon pod sjenom Misirskim na porugu.* (Isa. 30:1-3). Izraz "Teško sinovima odmetnicima" označava žaljenje nad prokletstvom onih koji se obrću; "koji sastavljaju namjere koje nijesu od mene" označava misli i zaključke koji se tiču nebeskih stvari a dolaze iz sebe, a ne od Gospoda; a "zaklanjaju se za zaklon koji nije od moga duha," označava obožavanje koje dolazi od paklene neistine, a ne od Božanske istine; "Koji slaze u Misir ne pitajući šta ću ja reći," označava samostalnost [proprium] prirodnog čoveka, a ne istine iz Reči; "da se zaklone pod sjenom Misirskim" označava poverenje i veru u stvari koje je predložio prirodni čovek, koji nema nebesko svetlo. "Jer će vam sila Faraonova biti na sramotu, i zaklon pod sjenom Misirskim na porugu," znači nesposobnost

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

odolevanja zlu od niskog mudrovanja, kao i od znanja [scientia] prirodnog čoveka. "*Sramota i poruga*" označava stanje takvih, kad imaju lošu reputaciju zbog zala.

[60] U Jeremiji: *Nijesi li to sam sebi učinio ostaviv Gospoda Boga svojega kad te vođaše putem? A sada što će ti put Misirski da piješ vode Siorske? što li će ti put Asirski da piješ vode iz rijeke? Zašto trčkaš tako mijenjajući svoj put? Posramićeš se od Misirca kako si se posramio od Asirca.* (Jer. 2:17, 18, 36). To, takođe, razmatra čoveka crkve, koji zbog neistine doktrine i zlog života iz nje, postaje spoljašnji i samo prirodni. "*Nijesi li to sam sebi učinio ostaviv Gospoda Boga svojega kad te vođaše putem*" označava okretanje od bivanja preporođenim od strane Gospoda pomoću istina koje nas vode; "*A sada što će ti put Misirski da piješ vode Siorske?*" označava pouku isključivo od prirodnog čoveka, iz koga dolaze samo neistine; "*što li će ti put Asirski da piješ vode iz rijeke?*" označava razmišljanja od prirodnog čoveka odakle su neistine vere; "*Zašto trčkaš tako mijenjajući svoj put?*" označava snažno suprotstavljanje sopstvenoj reformaciji do duhovnosti; "*Posramićeš se od Misirca kako si se posramio od Asirca*" označava perverzno i grešno stanje vođeno prirodnim čovekom i razmišljanjima otuda, jer to vodi neistinama i zlima iz vlastitosti [proprium].

[61] U Plaču Jeremijinom: *Našljedstvo naše privali se tuđincima, domovi naši inostrancima. Svoju vodu pijemo za novce, svoja drva kupujemo. Pružamo ruku k Misircima i Asircima, da se nasitimo hljeba. Robovi nam gospodare, nema nikoga da izbavi iz ruku njihovijeh.* (Pl. Jer. 5:2, 4, 6, 8). "*Našljedstvo naše privali se tuđincima*" označava istine crkve pretvorene u neistine; "*Našljedstvo naše privali se tuđincima*" označava dobra crkve koja su se pretvorila u zla; "*Svoju vodu pijemo za novce*" označava poučavanje koje dolazi od nas samih, koja je izvor samih besmislica; izraz "*svoja drva*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

kupujemo" označava pouku koja dolazi samo od nas samih, a ona je izvor čistog zla. Budući da se čovek slobodno podučava i reformiše od strane Gospoda, to jest "*kupujte bez novaca i bez plate*" (Isa. 55:1), stoga piti "*za novce*" i nabaviti drvo i dobiti grejanje "*kupovinom*", znači samo od nas samih; a biti poučavan od samog sebe znači biti poučavan od prirodnog čoveka i njegovog znanja [scientific] i zaključcima koji odatle proizilaze, što se opisuje pomoću izraza "*Pružamo ruku k Misircima i Asircima, da se nasitimo hljeba*", gde izraz "*Egipat (Misir)*" označava prirodnog čoveka, koji je izvor neistina, a "*Asirija*" prirodnog čoveka koji razmišlja iz neistina, odakle su zla; i, kako su stvari koje pripadaju prirodnom čovjeku ujedno i one, kojima on služi, a, budući da je prirodni čovek stvoren da služi duhovnom, u slučaju da prirodna pravila vladaju nad duhovnim, sluge imaju vlast, a to je ono što se podrazumeva pod izrazom "*Robovi nam gospodare, nema nikoga da izbavi iz ruku njihovijeh*".

[62] U Jeremiji: *Ako li rečete: nećemo da ostanemo u toj zemlji, ne slušajući glasa Gospoda Boga svojega Govoreći: ne, nego idemo u zemlju Misirsku, da ne vidimo rata i glasa trubnoga ne čujemo i ne budemo gladni hljeba, i ondje ćemo se naseliti, Onda čujte riječ Gospodnju, koji ste ostali od Jude; ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: ako vi okrenete lice svoje da idete u Misir i otidete da se naselite ondje, Ondje će vas u zemlji Misirskoj stignuti mač kojega se bojite, i glad, radi koje se brinete, goniće vas ondje u Misiru i ondje ćete pomrijeti. I svi ljudi koji su okrenuli lice svoje da idu u Misir da se ondje nasele, izginuće od mača i od gladi i od pomora, i ni jedan ih neće ostati niti će koji uteći od zla koje ću pustiti na njih. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: kao što se gnjev moj i jarost moja izli na stanovnike Jerusalimske, tako će se izliti gnjev moj na vas, ako otidete u Misir, i bićete uklin i čudo i kletva i rug, i nećete više vidjeti ovoga mjesta.*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

(Jer. 42:13-18) Često čitamo, kako u istorijskim, tako i u proročkim delovima Reči, da je izraelski narod goreo od želje da se vrati u Egipat i da mu je to zabranjeno i da mu je zaprećeno zlom i kaznama ako to učine; ali razlog za to do sada nije bio poznat nikome. Objašnjenje je u tome, da Izraelci treba da predstavljaju crkvu - od ranog uspona, pa sve do pada i kraja; a crkva je najpre formirana u čoveku znanjima i spoznajama u prirodnom čoveku. Jer se prirodni čovek kultiviše najpre znanjem; jer je svaki čovek rođen kao prirodan, stoga se najpre mora kultivisati prirodno, kako bi konačno moglo poslužiti kao temelj za čovekovu inteligenciju i mudrost. Nakon toga, pomoću znanja i spoznaja, koji se ugrađuju u prirodnog čoveka, formira se intelektualac, da bi čovek mogao postati racionalan. Ali, kako bi čovek mogao da se uzdigne od racionalnog do duhovnog, on mora izdržati iskušenja. To stoga, jer se njima racionalno toliko ponizi, da se ono više ne može okretati ka prirodnim stvarima kao što je npr. naklonost požudi, koje vode uništavanju racionalnog samog. Konačno, kad je čovek na taj način postalo racionalan, onda on postaje potom i duhovan, jer je racionalno - posrednik između duhovnog i prirodnog, i, na taj način, duhovno utiče u u racionalno, a kroz njega i u prirodno.

[63] Jednom rečju, čovek mora prvo obogatiti sećanje znanjima [scientiae], nakon čega će njegovo razumevanje, a konačno i volja morati da se kultiviše. Sećanje pripada prirodnom čoveku, razumevanje racionalnom, a volja - duhovnom. To je način čovekovog reformisanja i regeneracije. Zato su sinovi Izraelovi najpre dovedeni u Egipat, nakon čega su u odvedeni u pustinju, da bi prolazili iskušenja i konačno stigli u zemlju Hanansku, jer, kao što je rečeno, oni bi trebalo da predstavljaju crkvu od prvog pojavljivanja do samog kraja. Njihovo postojanje i boravak u Egiptu predstavljali su uputstvo prirodnom čoveku; njihova lutanja četrdeset godina u pustinji

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

predstavljahu iskušenja kojima se formira racionalni čovek; a zemlja Hananska, u koju su konačno dovedeni, predstavljala je crkvu koja je sama po sebi duhovna.

[64] Ali, oni koji nisu bili spremni da budu reformisani i obnovljeni, zaustavljahu se u prvoj fazi, i ostaju prirodni; i zato su sinovi Izraelovi, koji nisu bili jake volje, često bivali ophrvani željom da se vrate u Egipat (ova želja se često pominje u knjizi Izlaska); jer su bili prirodni i nisu bili sposobni postati duhovni, a ipak je trebalo da predstavljaju one stvari koje pripadaju duhovnoj crkvi; zbog toga su odvedeni u Egipat, a potom u pustinju, a napokon u zemlju Hanansku, što je predstavljalo uspon, napredak i konačno utemeljenje crkve u čoveku. Ovo objašnjava zašto su sinovi Izraelovi dobili tako snažnu zabranu da se vrate u Egipat; jer bi povratkom u Egipat od duhovnih ljudi postali prirodni, a kad duhovni čovek postane prirodan, on više ne vidi nikakve istine i ne opaža ikakvo dobro, već pada u neistine i zla svake vrste.

[65] No, vratimo se objašnjenju gore navedenih reči. " *Ako li rečete: nećemo da ostanemo u toj zemlji, ne slušajući glasa Gospoda Boga svojega Govoreći: ne, nego idemo u zemlju Misirsku,*" označava averziju prema duhovnom stanju, u kojoj su oni koji su od crkve, i čežnju za prirodnim stanjem i za stvarima koje se odnose na prirodnog čoveka; "*da ne vidimo rata i glasa trubnoga ne čujemo i ne budemo gladni hljeba,*" znači da neće biti zaraženosti od neistine i zala, bez ikakvih iskušenja, "*rata*" koja označava zarazu i borbu za neistine i zla, i "*ne budemo gladni hljeba*", što označava da se ne želi dobro, a to je stanje onih, koji su u neistinama i zlima, a time i onih, koji su samo prirodni; takvi nisu zaraženi zlom i neistinama, jer su u posve njima i ne znaju ništa o istinama i dobrima; "*nećemo da ostanemo*" označava prirodni život.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[66] " *Ako vi okrenete lice svoje da idete u Misir i otidete da se naselite ondje,*" označava mogućnost da, u skladu sa svojom ljubavlju, traže prirodni život; "*Ondje će vas u zemlji Misirskoj stignuti mač kojega se bojite*" označava obmane koje uništavaju istinu, "*i glad, radi koje se brinete, goniće vas ondje u Misiru*" označava nedostatak znanja dobra i istine; "*i ondje ćete pomrijeti*" označava posledičnu pustoš crkve i prokletstvo; "*I svi ljudi koji su okrenuli lice svoje da idu u Misir da se ondje nasele, izginuće od mača i od gladi i od pomora, i ni jedan ih neće ostati niti će koji uteći od zla koje ću pustiti na njih,*" označava isto kao i pre, gde "*pomor*" označava razaranje svih dobara i istine; "*i ni jedan ih neće ostati niti će koji uteći od zla koje ću pustiti na njih*" označava da ništa od istine i dobra neće preživeti; "*bićete uklin i čudo i kletva i rug,*" označava sve stvari koje pripadaju prokletstvu; "*i nećete više vidjeti ovoga mjesta*" znači da ništa od crkve više neće biti u njima.

[67] U Jezekilju: *Sine čovječji, bijahu dvije žene, kćeri jedne matere. One se kurvahu u Misiru, u mladosti svojoj kurvahu se, ondje im pipaše grudi, i ondje im zgnječiše dojke djevojačke. A imena im bijahu, starijoj Ola a sestri joj Oliva; one postaše moje, i rodiše sinove i kćeri. Imena im bijahu Ola Samariji, a Oliva Jerusalimu. I Ola kad bijaše moja kurvaše se, i upaljivaše se za svojim milosnicima, Asircima susjedima, Koji nošahu porfiru, i bijahu knezovi i vlastelji, sve lijepi mladići, vitezovi, koji jahahu na konjma. I udari u kurvanje s njima, koji svi bijahu najljepši između sinova Asirskih, i za kojima se god upaljivaše, skvrnjaše se o sve gadne bogove njihove. A ni s Misircima ne okani se kurvanja svojega, jer spavahu s njom od mladosti njezine i oni joj gnječiše djevojačke dojke i s njom se kurvaše. Zato je dadoh u ruke milosnicima njezinijem, u ruke Asircima, za kojima se upaljivaše. Oni otkriše golotinju njezinu, uzeše joj sinove i kćeri, a nju mačem ubiše; i ona*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

izađe na glas među ženama kad sudove izvršiše na njoj. A sestra njezina Oliva videći to upaljivaše se još gore nego ona, i kurvarstvo njezino bijaše gore od kurvarstva sestre joj. Upaljivaše se za Asircima, knezovima i vlasteljima, susjedima, krasno odjevenijem, vitezima koji jahahu na konjma i svi bijahu lijepi mladići. I vidjeh gdje se oskvrni, i gdje obje idu jednijem putem. I ova se još više kurvaše; jer kad bi vidjela ljude napisane na zidu, likove Haldejske napisane crvenilom, Opasane pojasima po bedrima, sa šarenijem kapama na glavi, koji svi bijahu na oči kao vojvode nalik na sinove Vavilonske iz zemlje Haldejske, svoje postojbine, Upaljivaše se za njima čim ih viđaše očima svojim, i slaše poslanike k njima u Haldejsku. I Vavilonjani dolažahu k njoj na postelju ljubavnu, i skvrnjahu je kurvarstvom svojim, i pošto bi se oskvrnila s njima, odvrćaše se duša njezina od njih. I kad otkri kurvarstva svoja i otkri golotinju svoju, odvratila se duša moja od nje kao što se odvratila duša moja od sestre njezine. Jer umnoži kurvarstva svoja opominjući se dana mladosti svoje kad se kurvaše u zemlji Misirskoj, I upaljivaše se za svojim milosnicima, u kojih je tijelo kao u magarca, i tečenje kao u konja. I tako si se vratila na nevaljalstvo mladosti svoje kad ti pipahu grudi u Misiru radi djevojačkih dojaka tvojih. Zato, Olivo, ovako veli Gospod Gospod: evo, ja ću podignuti milosnike tvoje na te, one od kojih se odvratila duša tvoja, i dovešću ih na te otsvuda, Vavilonjane i sve Haldejce, Fekođane i Sojane i Kojane, sve Asirce s njima, lijepe mladiće, knezove i vlastelje sve, vitezove i ljude čuvene, koji svi jašu na konjma. I doći će na te s kolima i s kolicima i s točkovima i s mnoštvom naroda, i opkoliće te sa štitovima i štitićima i šljemovima; i njima ću dati sud da ti sude svojim sudom. I staviću revnost svoju tebi nasuprot, te će raditi s tobom gnjevno, nos i uši odsjeći će ti, i što te ostane pašće od mača, i uzeće sinove tvoje i kćeri tvoje, i što te ostane proždrijeće oganj. I svući će s tebe haljine, i uzeće krasni nakit tvoj. Tako ću učiniti kraj grdilu tvojemu i tvojemu kurvanju u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

zemlji Misirskoj, te nećeš podignuti očiju svojih k njima i nećeš se više sjećati Misiraca. Jer ovako veli Gospod Gospod: evo, ja ću te dati u ruke onima na koje mrziš, u ruke onima od kojih se odvratila duša tvoja. I oni će raditi s tobom neprijateljski, i uzeće svu muku tvoju, i ostaviće te голу nugu, te će se otkriti golotinja kurvarstva tvoga, i grdilo tvoje i kurvarstvo tvoje. To ću ti učiniti što si se kurvala za narodima, što si se oskvrnila o njihove gadne bogove. Putem sestre svoje išla si, zato ću dati čašu njezinu tebi u ruku. Ovako veli Gospod Gospod: čašu sestre svoje ispićeš duboku i široku, bićeš potsmijeh i rug, jer čaša mnogo bere. Napunićeš se pijanstva i žalosti čašom pustošenja i zatiranja, čašom sestre svoje Samarije. (Jezek. 23:2-33, i dalje, do kraja). Da razjasnim da "Egipat" označava prirodnog čoveka, a ovde – prirodnog a odvojenog od duhovnog, a "Asirac" pak – racionalnog. Sada promišljam o stvarima koje pripadaju prirodnom čoveku, i daću sažetak objašnjenja svega gore navedenog. "Bijahu dvije žene, kćeri jedne matere. One se kurvahu u Misiru," označava krivotvorenje istine i dobra, a kako su Jakovovi sinovi samo prirodni ljudi, oni su upijali "idolatriju Egipćana," ("skvrnjaše se o sve gadne bogove njihove"), što znači da su krivotvorili sve istine crkve; "Imena im bijahu Ola Samariji, a Oliva Jerusalimu," označava i duhovnu i nebesku crkvu koju su predstavljali Jakovljevi potomci, Izraelci koji su bili u Samariji predstavljahu duhovnu crkvu, a Jevreji u Jerusalimu nebesku crkvu, obe su od iste majke, koja je Božanska istina.

[68] *"I Ola kad bijaše moja kurvaše se" označava krivotvorenje Božanske istine koja je u Reči; "I Ola kad bijaše moja kurvaše se, i upaljivaše se za svojim milosnicima, Asircima susjedima" označava potvdu od mnogih mišljenja; "A ni s Misircima ne okani se kurvanja svojega, jer spavahu s njom od mladosti njezine," označava da su i dalje bili sledbenici idolatrije; "Zato je dadoh u ruke milosnicima njezinijem, u ruke Asircima, za kojima se*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

upaljivaše," označava razmišljanja koja potvrđuju idolatriju; "*Oni otkriše golotinju njezinu, uzeše joj sinove i kćeri, a nju mačem ubiše*" označava lišavanje svake istine i dobra i posledičnog izumiranja crkve u njima, gde "*golotinja*" znači lišavanje, "*sinovi i kćeri*" istine i dobra, a "Ola"*** crkvu; "*A sestra njezina Oliva videći to upaljivaše se još gore nego ona, i kurvarstvo njezino bijaše gore od kurvarstva sestre joj,*" označava razaranje nebeske crkve koju predstavlja jevrejska nacija u Jerusalimu, preciznije rečeno: "*kurvarstvo njezino bijaše gore od kurvarstva sestre joj,*" – što stoji od trenutka kada je izopačila i krivotvorila dobra Reči i otuda i dobra doktrine; jer je veći greh pokvariti ili izopačiti dobra Crkve, nego njene istine.

[69] "*Upaljivaše se za Asircima*" označava da je to učinjeno putem razmišljanja nasuprot istinama i dobrima; "*I ova se još više kurvaše; jer kad bi vidjela ljude napisane na zidu, likove Haldejske napisane crvenilom*" označava izmišljotine koje potiču iz obmana čula, i argumenata koji potiču od njih, a sve to pripada pripada čulnom čoveku, i sve su to falsifikati; "*koji svi bijahu na oči kao vojvode nalik na sinove Vavilonske iz zemlje Haldejske, svoje postojbine*" označava njihovu pojavnost kao da su najistaknutije istine, da imaju prednost nad ostalima; "*I Vavilonjani dolažahu k njoj na postelju ljubavnu, i skvrnjahu je kurvarstvom svojim*" označava povezanost s neistinama zla od ljubavi prema sebi; "*Jer umnoži kurvarstva svoja opominjući se dana mladosti svoje kad se kurvaše u zemlji Misirskoj, I upaljivaše se za svojim milosnicima*", označava potvrdu njihovih idolopoklonstava i neistina od zla, koja su potekla od prirodnog čoveka i time povećala svoje krivotvorine; "*I upaljivaše se za svojim milosnicima, u kojih je tijelo kao u magarca, i tečenje kao u konja,*" označava neurednosti ljubavi prema ovim stvarima, jer potiče iz njihovog svojevoljnog

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

individualizma i odatle iz njihovog intelektualnog ličnog karaktera, "*tijelo kao u magarca*" znači samovoljni individualizam a "*tečenje kao u konja*" - intelektualno vlastito što dolazi otuda, i što izopačuje sve stvari.

[70] "*I tako si se vratila na nevaljalstvo mladosti svoje kad ti pipahu grudi u Misiru radi djevojačkih dojaka tvojih,*" označava ljubav prema obmanama, usađenu od najranijeg doba, kao i uživanje što potiče iz nje; "*Zato, Olivo, ovako veli Gospod Gospod: evo, ja ću podignuti milosnike tvoje na te, one od kojih se odvratila duša tvoja, i dovešću ih na te otkuda*" označava uništavanje crkve usled zla od strane ljubavi prema sebi, i neistinitosti taštine umišljenosti, u kojoj postoji smrtna mržnja prema dobrima i istinama doktrine. "*i uzeće sinove tvoje i kćeri tvoje*" označava istine i dobra Crkve, koje će uništiti; "*i što te ostane proždrijeće oganj*" označava da će preostale stvari propasti kroz zemaljske ljubavi; "*I svući će s tebe haljine, i uzeće krasni nakit tvoj*" označava lišavanje svake inteligencije i znanja [scientia], koji su slava crkve; "*Tako ću učiniti kraj grdilju tvojemu i tvojemu kurvanju u zemlji Misirskoj*" označava da stoga istine više ne mogu biti krivotvorene; "*te nećeš podignuti očiju svojih k njima i nećeš se više sjećati Misiraca*" označava momenat kada više nema razumevanja istine ili znanja [scientia] istine; "*Napunićeš se pijanstva i žalosti*" označava ludilo u duhovnim stvarima i odbojnost prema njima; "*čašom pustošenja i zatiranja, čašom sestre svoje Samarije*" označava neistine zla koje potpuno uništavaju i uništavaju sva dobra i istine crkve.

[71] U istom: *Kurvala si se sa sinovima Misirskim, susjedima svojim velika tijela, i umnožila si kurvarstvo svoje da bi me razgnjevila. Kurvala si se sa sinovima Asirskim, jer se ne mogaše nasititi; kurvala si se s njima, i opet se nijesi nasitila. I umnožila si kurvarstvo svoje u zemlji Hananskoj dori do Haldejske, i ni tako se nijesi nasitila.* (Jezek. 16:26, 28, 29). Ovo se govori o

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

gnusobama Jerusalima, što označava crkvu u odnosu na doktrinu; a "kurvarstvo" označava krivotvorenje istine doktrine i Reči; stoga "*Kurvala si se sa sinovima Misirskim, susjedima svojim velika tijela,*" označava krivotvorenja prirodnog čoveka, u kojem su sve zla i neistine, "tijelo" označava ono što je čovekovo vlastito [proprium], koje ima sedište u prirodnom čoveku, a samo po sebi nije ništa osim zla i neistine od njega; "*Kurvala si se sa sinovima Asirskim*" označava krivotvorenje putem razmišljanja; "*i opet se nijesi nasitila*" neuredne želje obmana od zla bez ograničenja; "*I umnožila si kurvarstvo svoje u zemlji Hananskoj dori do Haldejske, i ni tako se nijesi nasitila,*" označava krivotvorenja čullnog čoveka, u kome su isključivo zablude, zbog kojih čovek potpuno odbacuje i poriče istine, pa čak i bogohuli na njih; "*u zemlji Hananskoj [trgovačkoj – prim M. V.]*" označava odakle su dobavljene sve neistine, a čulno je izvor svih zala i svih neistina otuda. Štaviše, čovek se rađa prvobitno kao čulan, nakon toga postaje prirodan, pa racionalan i dugoročno duhovan, a onaj koji krivotvoruje istine crkve postaje opet prirodan, a na kraju i čulan. "*i ni tako se nijesi nasitila*" označava ogromnu neurednu želju za uništavanjem istina crkve.

[72] U Joilu: *Misir će opustjeti, i Edomska će biti pusta pustinja za nasilje učinjeno sinovima Judinijem, jer proliše krv pravu u zemlji njihovoj.* (Joil 3:19). "*Misir će opustjeti*" označava da će prirodni čovjek biti bez istina, a time i samo u neistinama; "*Edomska će biti pusta pustinja*" označava da će prirodni čovek biti bez dobra i odatle u samom zlo; "*za nasilje učinjeno sinovima Judinijem, jer proliše krv pravu u zemlji njihovoj*" označava da su vršili nasilje nad istinama i dobrima Reči, koje su izopačili.

[73] Tako se to događalo u ratovima između sinova Izraelovih i Egipćana; takođe i u ratovima između sinova Izraelovih i Asiraca. Tako isto, između

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Asiraca i Egipćana, kao što je opisano u 2. Carevima 23:29 do kraja; 24; Isa. 10: 3-5; a takođe i u Prvoj knjizi careva: *A pete godine carovanja Rovoamova dođe Sisak car Misirski na Jerusalim. I uze blago iz doma Gospodnjega i blago iz doma careva, sve to uze; i uze sve štitove zlatne koje načini Solomun.* (1 Car. 14:25, 26). Jer, u svim istorijskim delovima Reči, kao i u proročkim delovima, postoji duhovni smisao; jer sve istorijske pojave u Reči predstavljaju duhovne i nebeske stvari, koje pripadaju nebu i crkvi, a tamošnje reči imaju značenje; tako da rečenica "*dođe Sisak car Misirski na Jerusalim. I uze blago iz doma Gospodnjega i blago iz doma careva, sve to uze*" i ostalo, je predstavljala devastaciju Crkve u odnosu na spoznaje dobra i istine kroz pogrešno primenjena znanja [scientific], koja su u prirodnom čoveku.

[74] Kakve su osobine prirodnog čoveka, u stanju u kome je podanik duhovnom, a kakve su pak, kada je odvojen od njega, u potpunosti je opisano u Izlasku, tačnije, u unutarnjem smislu teksta. Kakve su osobine prirodnog čoveka, kada je podanik duhovnom, i stoga povezan s njim, opisano je u priči o Josifu i sinovima Izraelovim, nazvanim na tom mestu povešću o Josifu i njegovim boravkom u zemlji Gesemskoj, koja je bila najbolja od svih zemalja egipatskih. Priča o Josifu opisuje vladavinu Gospoda nad prirodnim čovekom, jer "*Josif*" znači u duhovnom smislu Gospoda, a "*Egipat*" prirodnog čoveka, a "*Izraelovi sinovi*" duhovnog čoveka. No, nakon toga, kakve su osobine prirodnog čoveka, onda kada je odvojen od duhovnog, opisuje korespondencija faraona, koji čini da sinovi Izraela bolno služe; a njegovo naknadno uništenje u odnosu na sve istine i dobra Crkve, opisuju čuda učinjena u Egiptu, koja su mu nanela toliko mnogo nesreća; i njegovo konačno uništavanje opisuje utapanje faraona i svih njegovih zemljaka u Crvenom moru.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[75] Čuda, pomoću kojima je uništen prirodni čovek koji je odvojen od duhovnog, prikazana su u stihovima koji imaju duhovni smisao: Aronovo se osoblje pretvorilo u zmiju; vode u reci pretvorene su u krv, tako da je riba umrla, a reka se pretvorila u močvaru (Izl. 7); Iz reka i bara su uzgajane žabe na zemlji Egipatskoj; prašina na zemlji pretvorena je u vaške; rojevi štetnih letećih insekata bili su poslani u kuću faraona, njegovih slugu i u celu zemlju Egipatsku (Izl. 8); Pepeo iz peći je raspršio gnojne čireve na čoveka i na zveri; kiša od bolnog grada izmešanog s vatrom padala je na zemlju egipatsku (Izlazak 9); Skakavci su poslani na zemlju, koji su proždrali bilje i sve plodove drveća; a gusta tama je prekrila svu zemlju Egipatsku (Izlazak 10); Sve prvorođene bebe Egipta su umrle (Izl. 11); Konačno, kada su Izraelci zajmili od njih i time im plenili zlato, srebro i odeću, a koji označavaju znanje o dobru i istini (Izl 12:35, 36); Egipćani su se udavili u Crvenom Moru (koje označava pakao) (Izl. 14:28). Sve to opisuje kako je prirodni čovek uništen, što se odvija onda, kad on odbacuje od sebe sve istine i dobra Crkve, te upija obmane i zla, sve dok u potpunosti ne nestanu ikakve istine ili dobra crkve. (A sve što se tiče duhovnog značenja može se videti opširnije objašnjeno u Nebeskim tajnama, gde se razotkriva Izlus.) Iz ovoga se može videti šta je označeno sa: *Zla i bolesti Egipta* (Pon. Zak. 7:15; 28:60); Takođe i šta označava: *Udaviti se u reci Egipatskoj* (Amos 8:8; 9:5). Takođe je razlog zašto je Egipat nazvan: *Zemlja ropska* (Mihej 6:4); Isto tako, *zemlja Hamova* (Ps. 105:23); I gvozdена peć (Pon. Zak. 4:20; 1 Car. 8:51). Sve ovo se odnosi na Egipat, iz čega se očigledno čini da "Egipat" označava prirodnog čoveka u oba smisla. *Hebrejski tekst ima "u", kako je pronađeno u AO 405 i NT2588. **Hebrejski tekst ima "kralj otuda", kao što se nalazi u NT 2799. ***Latinski tekst ima "Oholibah".

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

655. Mesto na kome je naš Gospod bio razapet, označava naime, zla i neistine, koje otuda dolaze, a potiču od paklene ljubavi, i učinile su da je On bio odbijen i osuđen. To je očigledno, usled toga što sama zla i njihove neistine, koje proizlaze iz paklene ljubavi jesu ono - što odbacuje i osuđuje Gospoda. Ta zla i neistine, koje otuda dolaze, označava izraz "*Sodom i Misir*", stoga se kaže o gradu Jerusalimu da se on tako "*duhovno zove*", jer, da se nešto duhovno nazove "*Sodomom i Misirom*", označava isključivo zlo i neistinitost koji su u tome.

[2] Paklovi su podeljeni na dva kraljevstva, nasuprot dva kraljevstva koja su na nebu; kraljevstvo koje je suprotno nebeskom kraljevstvu, nalazi se na leđima, a oni, koji su u njemu, zovu se džini; ovo kraljevstvo je ono, što u Reči označava "*đavo*"; a kraljevstvo, koje je suprotno duhovnom kraljevstvu je ispred, a oni koji se u njemu se zovu zli duhovi; ovo kraljevstvo je ono, što u Reči označava "*Sotona*". Ovi paklovi, tj. ta dva kraljevstva na koje je pakao podeljen, podrazumijevaju se pod izrazom "*Sodom i Misir*". Bez obzira na to da li je rečeno da su zlo i neistine odatle (iz Sodoma i Misira), ili su - iz tih paklova, to je isto, jer su odatle sva zla i sve neistine, koji odatle izvire.

[3] Da su Jevreji, koji su bili u Jerusalimu, razapeli Gospoda, označava da je bio razapet zbog zla i neistinitosti od onoga što su voleli; jer sve stvari zabeležene u Reči, koje se odnose na Gospodnje stradanje, predstavljale su izopačujeno stanje crkve u tom narodu. Jer, premda su Reč držali za svetu, ipak su svojim tradicijama izokrenuli sve u njoj, dok više nije ostalo nikakvo Božansko dobro ili istina koja bi preostala u njima, a kad Božansko dobro i božanska istina, koji su u Reči, više ne ostaju, zla i neistine iz paklene ljubavi cvetaju na njihovom mestu, a te su ljubavi one, što raspeše Gospoda. (Da su takve stvari označene Gospodnjim stradanjem može se videti u prethodnom

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

tekstu, br. 83, 195, 627. Da se za Gospoda kaže "*da bude ubijen*" označava da je odbijen i negiran, vidi u prethodnom tekstu, br. 328; a da ju Jevreji takvi, vidi u prethodnom tekstu, br. 122, 433, 619; A i u "Novom Jerusalimu i njegovom Nebeskom Učenju", br. 248.)

[4] Kao što je ovde rečeno "*gdje je naš Gospod bio raspet*," mora se reći kakvo je "*razapinjanje*" (ili vešanje na drvetu) imalo značenje za Jevreje tog doba. Imali su dva načina izvršavanja smrtne kazne: raspeće i kamenovanje; "*raspeće*" je značilo osudu i prokletstvo zbog uništenja dobra u crkvi, dok je "*kamenovanje*" označilo osudu i prokletstvo zbog uništavanja istine u crkvi. "*Raspeće*" je označavalo osudu i prokletstvo zbog uništenja dobra u crkvi, iz razloga što je "*drvo*", na kome su visili, označavalo dobro, a u suprotnom smislu - zlo, dok se oboje odnosi na volju; "*kamenovanje*" je značilo osudu i prokletstvo zbog uništavanja istine u crkvi, iz razloga što je "*kamen*" kojim su bili kamenovali označavao istinu, a u suprotnom smislu - lažljivost, a oba se odnose na razumevanje; jer su sve stvari uspostavljene izraelskim i jevrejskim narodom bile reprezentativne i odatle su bile značajne. (Da "*drvo*" označava dobro, u suprotnom smislu zlo, i da "*kamen*" označava istinu, a u suprotnom smislu lažljivost, može se videti u "Nebeskim Tajnama", br. 643, 3720, 8354.) Ali, kako do danas nije bilo poznato zašto su Jevreji i Izraelci imali kažnjavanje krstom i kažnjavanje kamenom, a važno je da se to zna, navešću neke potvrde iz Reči kako bi pokazale da su te dve kazne reprezentativne.

[5] Da je "*vješanje na drvo*" ili "*raspeće*" prouzrokovano zbog uništenja dobra u crkvi i da je time predstavljalo zlo infernalne ljubavi, odakle proizlazi osuda i prokletstvo, može se videti iz narednih odlomaka. U Mojsiju: *Ko bi imao sina samovoljna i nepokorna, koji na sluša oca svojega ni matere svoje, i kojega oni i karaše pa opet ne sluša, I neka kažu*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

starješinama grada svojega: ovaj sin naš samovoljan je i nepokoran, na sluša nas, izjelica je i pijanica. Tada svi ljudi onoga mjesta neka ga zaspu kamenjem da pogine; i tako izvadi zlo iz sebe, da sav Izrailj čuje i boji se. Ko zgriješi tako da zasluži smrt, te bude osuđen na smrt i objesiš ga na drvo, Neka ne prenoći tijelo njegovo na drvetu, nego ga isti dan pogrebi, jer je proklet pred Bogom ko je obješen; zato ne skvrni zemlje koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo. (Pon. Zak. 21:18, 20-23). "koji na sluša oca svojega ni matere svoje" u duhovnom smislu označava da živi suprotno propisima i istinama crkve, stoga je kazna za to kamenovanje; "svi ljudi onoga mjesta neka ga zaspu kamenjem da pogine" označavaju one koji su u doktrini crkve, "mjesto" označava doktrinu. "Ko zgriješi tako da zasluži smrt, te bude osuđen na smrt i objesiš ga na drvo" označava da je neko učinio zlo protiv dobra Reči i Crkve; jer je to bio najveći zločin za koji bi trebalo vešati na drvo, jer u Reči "drvo" označava dobro, a u suprotnom smislu znači – zlo ; "Neka ne prenoći tijelo njegovo na drvetu, nego ga isti dan pogrebi," znači da se sprečava da bude predstavnik večnog prokletstva; "zato ne skvrni zemlje koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo" označava da će to biti uzrok vređanja crkve.

[6] U Plaču Jeremijinom: *Koža nam pocrnje kao peć od ljute gladi. Sramote žene na Sionu i djevojke po gradovima Judinijem. Knezove vješaju svojim rukama, ne poštuju lica staračkoga. Mladiće uzimaju pod žrvnje, i djeca padaju pod drvima. (Pl. Jer. 5:10-13). "Sion" znači nebesku crkvu, koja je u ljubavi prema Gospodu, u kojoj je crkva predstavljena jevrejskom nacijom; "djevojke po gradovima Judinijem" označavaju naklonost istini iz dobra ljubavi; "Knezove vješaju svojim rukama" označava da su istine od dobra uništene neistinama od zla; "ne poštuju lica staračkoga" označava dobra mudrosti; "Mladiće uzimaju pod žrvnje" označavaju istine od dobra,*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"mlevenje" označava kako bi se mogle steći neistine i potom se potvrditi iz Reči; "*djeca padaju pod drvima*" označava novorođenčad koja propada kroz zla.

[7] "*Pekar*", kao i "*hleb*", označava dobro ljubavi, a "*sluga*" kao i "*vino*", istinu doktrine, stoga: *Pekar je bio obešen zbog zločina protiv kralja faraona* (Pos. 40:19-22; 41:13). To se može videti objašnjeno u Nebeskim Tajnama (br. 5139-5169). Jer "*Moav*" znači one, koji krivorvore dobra crkve, a "*Velfegor*" označava krivotvorenje dobra, došlo je do toga da: *I življaše Izrailj u Sitimu, i narod stade činiti preljubu sa kćerima Moavskim. One pozivahu narod na žrtve svojih bogova, i narod jeđaše, i klanjaše se bogovima njihovijem. I Izrailj prionu uz Velfegora; i razgnjevi se Gospod na Izrailja. I reče Gospod Mojsiju: uzmi sve knezove narodne, i objesi ih Gospodu prema suncu, da se odvрати gnjev Gospodnji od Izrailja.* (Broj. 25:1-4). "*I narod stade činiti preljubu sa kćerima Moavskim*" označava da krivotvori dobra crkve; a izraz "*objesi ih Gospodu prema suncu*" označava osudu i prokletstvo zbog uništavanja dobara crkve.

[8] Jer "*Gaj*" označava znanje dobra, a u suprotnom smislu je to potvrda zla: *I Isus ne spusti ruke svoje, koju bješe podigao sa zastavom, dok ne pobiše sve stanovnike Gajske. Samo stoku i plijen iz grada onoga razgrabiše Izrailjci za se, kao što bješe Gospod zapovjedio Isusu. I Isus spali Gaj, i obrati ga u gomilu vječnu, i u pustoš do današnjega dana. A cara Gajskoga objesi na drvo i ostavi do večera; a o zahodu sunčanom zapovijedi Isus te skidoše tijelo njegovo s drveta i baciše pred vrata gradska, i nabaciše na nj veliku gomilu kamenja, koja stoji i danas.* (Is. Nav. 8:26-29). A zato što je "*pet kraljeva Amorejskih*" označavalo zla i neistine otuda, koji uništavahu dobra i istine crkve, Isus je obesio te kraljeve, a potom ih bacio u Makidsku pećinu (Is. Nav. 10:26, 27); "*pećina Makidska*" označava strašne obmane iz zla.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[9] Opet, "*da se obesi na drvetu ili da bude razapet*" označava kaznu nad zlom, koje uništava dobro crkve, u Mateju: *Zato evo ja ću k vama poslati proroke i premudre i književnike; i vi ćete jedne pobiti i raspeti, a jedne biti po zbornicama svojim i goniti od grada do grada.* (Mat. 23:34). Sve što je Gospod govorio, govorio je od Božanskog, ali Božanske stvari iz kojih je govorio pale su u ideje prirodne misli i posledičnih izraza prema korespondenciji, kao što se vidi ovde, i na drugim mestima u Jevandelju; a, kako sve reči imaju duhovni smisao, tako u tom smislu - nisu ovde označeni proroci, mudri i pisari, već umesto njih - istina i dobro doktrine i Reči; Jer duhovno razmišljanje i govor iz njega, poput anđeoskih, nemaju ideju o osobi; pa "*prorok*" označava istinu o doktrini, dok "*mudraci*" predstavljaju dobro doktrine a "*književnici*" Reč iz koje je doktrina; Iz ovoga proizilazi da se izraz "*da se ubije*" odnosi na istinu o doktrini crkve, što podrazumeva "*prorok*"; "*da se razapne*" se odnosi se na dobro doktrine, što podrazumeva "*mudrac*" a "*biti po zbornicama svojim*" se odnosi na Reč, što podrazumeva "*književnike*"; na taj način "*ubiti*" znači istrebljenje, "*raspeti*", uništavanje, i "*biti po zbornicama svojim*" - krivotvorenje. Da će od jedne lažne doktrine lutati u drugu, označava se "*progonom ih od grada do grada*", tj. "*grada*" koji označava doktrinu. Ovo je duhovni smisao ovih reči.

[10] U istom: *Evo idem u Jerusalem, i sin čovječij biće predan glavarima sveštencičijem i književnicima; i osudiće ga na smrt; I predaće ga nezabošcima da mu se rugaju i da ga biju i razapnu; i treći dan ustaće. A kad idahu putem u Jerusalem, Isus idāše pred njima, a oni se čuđahu, i za njim idahu sa strahom. I uzevši opet dvanaestoricu poče im kazivati šta će biti od njega: Evo idemo u Jerusalem, i sin čovječij predaće se glavarima sveštencičijem i književnicima i osudiće ga na smrt, i predaće ga nezabošcima; I narugaće mu se, i biće ga, i popljuvaće ga, i ubiće ga, i treći*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

dan ustaće. (Mat. 20:18, 19; Mark 10:32-34). Duhovni smisao ovih reči je Božanska istina, u crkvi u kojoj će vladati samo puke neistine doktrine i zla života, njegova istina će biti izopačena, a dobro je uništeno. "*Sin čovječji*" označava Božansku istinu, koja je Reč, a "*Jerusalim*" označava crkvu u kojoj vladaju samo obmane i zla; "*glavari sveštencički i književnici*" označavaju krivotvorenje dobra i krivotvorenje istine, oba od inferalne ljubavi; "*i osudiće ga na smrt; I predaće ga neznabošcima*" označava da Božijoj istini i Božanskom dobru dodeljuju pakao i da ih isporučuju zlima i obmanama koje su iz pakla, "*neznabošci*" označavaju zla iz pakla, koja uništavaju dobra crkve; "*da mu se rugaju i da ga biju i razapnu*" označava blasfemu, krivotvorenje i izopačavanje istine, i razbijanje i uništavanje dobra crkve i Reči (kao gore); "*I treći dan ustaće*" označava potpunu slavu Gospodnjeg Ljudskog

[11] Iz ovoga se može videti šta je u duhovnom smislu označeno Gospodnjim raspećem, takođe i ono, što je označeno raznim ruganjima koja su povezana s tim, kao što su "*stavili krunu trnja na Njegovu glavu*", da su "*Ga tukli*", kao i da su "*Ga pljuvali u lice*", zajedno sa mnogim drugim stvarima vezanim za Jevanđelja, što znači da je jevrejska nacija razmatrala Božansku istinu i dobro, što je Gospod, na tako gnusan način; jer Gospod je pretrpeo da gnusno stanje te crkve bude zastupljeno u Njemu; a to je takođe označeno sa: *Vidjeće trud duše svoje i nasitiće se; pravedni sluga moj opravdaće mnoge svojim poznanjem, i sam će nositi bezakonja njihova.* (Isa. 53:11). Jer je bilo uobičajeno za proroka da preuzme na sebe predstavu gnusne stvari crkve; tako je proroku Isaiji bilo naređeno da hoda go i bos tri godine, da predstavlja crkvu kao siromašnu dobrom i istinom (Isa. 20:3, 4); prorok Jezekilj, vezan u konopce, postavio je opsadu na opeku na kojoj je bio prikazan Jerusalim, i pojeo pogaču od ječma napravljenog od stajskog

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

đubriva, da bi na taj način predstavio da su istina i dobro crkve tako opsednuti lažima i zagađeni zlom (Jezek. 4:1-13); prorok Osija je primio zapovest da sam sebi uzme bludnicu za ženu i decu bludničenja za decu, kako bi predstavio kakve su osobine crkve u to vreme (Os. 1:1-11); Da je to bilo "*podnošenje bezakonja doma Izraelova*" odnosno, crkva, jasno je proglašeno u Jezekilju 4: 5, 6. Iz toga se može videti, da su sve stvari, zabeležene u Gospodnjem stradanju, bile reprezentativne za stanje crkve u jevrejskom narodu u to vreme.

[12] Toliko u odnosu na kazne "*vešanje na drvo ili raspeće*". Ovo nije mesto za potvrdu iz Reči da je druga kazna, koja je "*kamenovanje*", označavala osudu i prokletstvo zbog uništene istine crkve, ali se o tome može videti iz odlomaka gde se spominje "*kamenovanje*" (kao u Izlasku 21: 28-33, Lev 24: 10-17, 23, Broj 15: 32-37, Pon. Zak. 13:10, 17: 5-7, 22:20, 21, 24, Jezek. 16: 39-41, 23: 45-47, Mat 23:37, Luka 13:34, 20: 6, Jovan 8: 7, 10:31, 32, i drugde).

656. Stihovi 9, 10. *I gledaće neki od naroda i plemena i jezika i koljena tjelesa njihova tri dana i po, i neće dati da se njihova tjelesa metnu u grobove. I koji žive na zemlji, obradovaće se i razveseliće se za njih, i slaće dare jedan drugome, jer ova dva proroka mučiše one što žive na zemlji.*

9. "*I gledaće neki od naroda i plemena i jezika,*" označava sve koji su u neistinama i zla religije, doktrine i života (br. 657); "*tjelesa njihova tri dana i po,*" označava potpuno izumiranje Božanske istine i Božanskog dobra (br. 658); "*i neće dati da se njihova tjelesa metnu u grobove,*" označava odbacivanje i proklinjanje takvih (br. 659). 10. "*I koji žive na zemlji, obradovaće se i razveseliće se za njih,*" označava zadovoljstvo paklene ljubavi u onima koji se suprotstavljaju dobru i istinama crkve (br. 660); "*i slaće dare jedan drugome,*" označava njihovu povezanost (br. 661); ", *jer*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ova dva proroka mučiše one što žive na zemlji," označava anksioznost srca u crkvi devastiranoj zbog njihovog stradanja (br. 662).

657. Stih 9. *I gledaće neki od naroda i plemena i jezika,* označava one, koji su u neistinama i zla religije, doktrine i života. To je vidljivo iz značenja "*videti*", kao znanja, percipiranja i razumevanja; takođe, od značenja "*naroda i plemena*" kao onih, koji su u neistinama doktrine i vere; "*narodi*" u Reči znače sve koji su u istinama ili u neistinama, bilo da su iz crkve ili su iz religija koje dolaze iz crkve (vidi br. 175, 331, 625); a "*plemena*" znače u Reči sve one, koji su u istinama ili u neistinama doktrine, jer "*plemena*" označavaju sve istine i neistine doktrine (vidi u prethodnom tekstu, br. 330, 430, 431, 454). Iz toga se može videti da "*narodi i plemena*" označavaju sve, koji su u istinama ili neistinama religije i doktrine, a ovde se misli na one koji su u neistinama, jer se kaže, "*I gledaće neki od naroda i plemena i jezika i koljena tjelesa njihova tri dana i po, i neće dati da se njihova tjelesa metnu u grobove.*" To je vidljivo i iz značenja "*jezika i naroda*", kao onih, koji su u zlu doktrine i života, jer "*jezici*" označavaju dobra ili zla iz doktrine, a odande i iz religije (vidi u prethodnom tekstu, br. 330, 455, 625); a "*nacije*" označavaju dobra ili zla života (vidi takođe gore, br. 175, 331, 625); iz čega se može videti da "*jezici i nacije*" označavaju sve one, koji su u dobrima ili zlima doktrine i života, a ovde - one, koji su u zlu, budući da je za njih rečeno da "*I gledaće neki od naroda i plemena i jezika i koljena tjelesa njihova tri dana i po, i neće dati da se njihova tjelesa metnu u grobove.*"

658. *Tjelesa njihova tri dana i po,* označava potpuno istrebljenje Božanske istine i Božanskog dobra.* Ovo je vidljivo iz značenja "*tijela*" (tj. "*svjedoka*") kao onih, koji su istrebili u sebi svu Božansku istinu i Božansko dobro; jer "*dva svjedoka*", koje su ubili, označavaju dobra ljubavi i milosrđa i istine doktrine i vere (vidi u prethodnom tekstu, br 228, 635); posledično

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"njihova tijela kada su ubijeni" označavaju da su oni uništeni; A baš to je njihovo značenje, zato što se dobro ljubavi i ljubavi i istine doktrine i vere može ugaziti samo u onima, koji su u neistinama doktrine i zla života, budući da drugi ne vide da su dobra ljubavi i istina doktrine istrebljeni; Jer svako vidi stvari što su od Gospoda, a time i neba i Crkve, u skladu s njegovim stanjem u kome se nalazi, jer iz njega vidi; stoga se ne može videti drugačije nego u skladu s tim, kakvo je nečije stanje. Tako onaj, koji negira Gospoda i Njegovo Božansko - na nebu i u crkvi ih ne vidi, jer vidi iz negativnog; stoga, takav ne vidi žive svedoke, već njihova tela kao leševe, to jest, dobra ljubavi i istine doktrine kao bez istine i dobra, a time i uništene. Gore je to vidljivo i iz značenja "*tri i po dana*", što znači ono što je dovršeno, a ovde - potpuno izumiranje. [2] "*Tri i po*" znači celovitost, jer "*tri*" označava celo razdoblje ili trajanje od početka do kraja, pa i kada se tiče crkve, kao što je ovde slučaj, "*tri i po*" označava sve u vezi crkve, i do samog njenog kraja, a u isto vreme i do novog početka; stoga se dodaje "*I poslije tri dana i po duh života od Boga uđe u njih; i staše oba na nogama svojim*" što označava početak Nove Crkve nakon završetka stare. Jer se na kraju crkve gasi sve dobro ljubavi i sva istina doktrine, no tada nastupa novo oživljavanje, koje se postiže u onima, u kojima Gospod uspostavlja novu Crkvu, a to znači "*duh života*" koji je ušao u njih. "*Tri i po dana*" znači celokupno ili potpuno stanje, jer taj broj ima slično značenje kao i broj "*sedam*". To stoga, jer je njegova polovina. Broj, koji se dobija kada je neki broj prepolovljen ili je pak udvostručen, ima slično značenje kao prvobitni broj, koji je prepolovljen ili udvostručen; a broj "*sedam*" označava sveukupnost, isto tako ono što je puno i potpuno, a proizlazi iz svega što je sveto, a odnosi se na nebo i crkvu. U odnosu na značenja ovog broja, vidi u prethodnom tekstu (br. 20, 24, 257, 300). Da veći brojevi, koji se sastoje od manjih, imaju slično značenje kao i prosti brojevi iz kojih se oni kreiraju množenjem, može se takođe videti u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

prethodnom tekstu (br. 430); kao i da "tri" označava celo razdoblje veće ili manje od početka do kraja (u prethodnom tekstu, br. 532).
*([MARGINALNA NAPOMENA:] 3 1/2: 1 Carevima 17; 18; Luka 4:25.)

659. I ne trpe da se [njihova tela] stave u grobnice, označava odbijanje i prokletstvo takvih. Ovo je vidljivo iz značenja "*i neće dati da se njihova tjelesa metnu u grobove*," kao potpadanja pod večno prokletstvo; to stoga, jer "biti sahranjen" označava se u Reči koja emanira u životu i uskrsnuću. Kada čovek umre i pokopa se, on se probudi tj. Ponovo vaskrsava u večni život. Jer nakon smrti čovek i dalje živi jednako kao i u svetu, ali ostavlja po strani zemaljsko ili materijalno telo, koje mu služi za upotrebu u prirodnom svetu, i nastavlja svoj život u duhovnom telu. Pokop je, dakle, samo odbacivanje stare kože [kao kod reptila u prirodnom svetu - prim. M. V.] koju je nosio u prirodnom svetu. Sahrana označava buđenje u večni život ili uskrsnuće, jer anđeli ne znaju šta je smrt čoveka ili šta je njegov pokop, budući da u njima nema smrti i zato nema pokopa, ali sve duhovno shvataju; kada se, stoga, smrt čoveka pominje u Reči, umesto smrti, oni vide da je čovek prešao iz jednog sveta u drugi; a gde se pominje pokop, oni doživljavaju nečije uskrsnuće u život. Iz toga sledi da "*ne biti pokopan*" označava uskrsnuće ne u život, nego u prokletstvo, što znači duhovnu smrt. Svaki čovek, nakon što ode iz ovog sveta, probudi se i ponovo ustaje, ali, neko stupa u život, a neko pak - u prokletstvo, a, kako "*pokopati*" znači uskrsnuće u život, sledi da "*ne biti pokopan*" označava prokletstvo, ali ovde ono važi za one, koji odbacuju dobra ljubavi i istine doktrine, koje su označene sa "*dva svjedoka*"; stoga "*i neće dati da se njihova tjelesa metnu u grobove*" (ili ne biti pokopan) ne znači prokletstvo, osim u idejama onih, koji osuđuju takve stvari i istine. Stoga, šta "*grobovi*" označavaju u Reči, kao i "*biti pokopani*" i "*ne biti pokopani*", može se videti iz narednih odlomaka.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[2] Da "grobnice", zbog mrtvih tela i kostiju u njima, označavaju nečiste stvari, a time i stvari paklene, može se videti iz mnogih odlomaka u Reči. Kao u Isaiji: *Narodu, koji me jednako gnjevi u oči, koji prinosi žrtve u vrtovima i kadi na opekama; Koji sjede kod grobova i noćuju u pećinama, jedu meso svinjeće i juha im je nečista u sudovima;* (Isa. 65:3, 4). " *Narodu, koji me [Jehovu – prim. M. V.] jednako gnjevi u oči* " označava greh protiv istina i dobara Reči, i napuštanje bogopoštovanja zapovvedenih odatle, "gledanje u oči (u lice Jehovino)", znači stvari koje su otkrivene u Reči; " *koji prinosi žrtve u vrtovima* " označava bogopoštovanje koje proističe od neistina doktrine, "opeke" označavaju neistine doktrine, a " *kadi na opekama* " znači klanjanje zbog njih; " *Koji sjede kod grobova* " označava da su u prljavim ljubavima; " *noćuju u pećinama* " znači ostati i živeti u neistinama, " *pećine* ", znače mesta gde nema istina, " *jedu meso svinjeće* " označava činjenje ličnih infernalnih zala.

[3] U Mojsiju: *I ko se god dotakne u polju posječenoga mačem ili umrloga ili kosti čovječije ili groba, nečist da je sedam dana. Potom neka uzme čist čovjek isopa i zamoči u onu vodu, i pokropi njom šator i sve sude i ljude koji su u njemu bili; tako i onoga koji bi se dotakao kosti ili čovjeka posječena ili umrla ili groba.* (Broj. 19:16, 18). " *Dotaći* " označava u Reči - komunikaciju; stoga, da se neistine i zla ne bi saopštavale, i na taj način prisvajale, bilo je zabranjeno dirati nečiste stvari, ovde - " *posječenoga mačem* ", " *mrtvo tijelo* ", " *kosti čovječije* " ili " *grob* "; jer " *posječenoga mačem* " označava onog, koji je uništen neistinama, i stoga je osuđen na pakao; a " *mrtvo tijelo* " označava onog, koji je uništen zlom; " *kosti čovječije* " označava paklenu neistinu, a " *grob* " paklena zla.

[4] U Jezeklju: *Sine čovječji, nariči za mnoštvom Misirskim, i svali njih i kćeri jakih naroda u najdonji kraj zemlje s onima koji slaze u jamu. Pašće*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

posred pobijenijeh mačem, mač je dat, vucite ga i sve mnoštvo njegovo. Ondje je Asirac i sav zbor njegov, grobovi su mu oko njega, svi su pobijeni, pali od mača. Grobovi su mu u dnu jame, a zbor mu je oko njegova groba; svi su pobijeni, pali od mača, koji zadavahu strah zemlji živijeh. Ondje je Elam i sve mnoštvo njegovo oko njegova groba; svi su pobijeni, pali od mača, koji sidoše neobrezani na najdonji kraj zemlje, koji zadavahu strah zemlji živijeh; i nose sramotu svoju s onima koji slaze u jamu. (Jezek. 32:18, 20, 22-24). "Mnoštvom Misirskim" označava znanja [scientifica] prirodnog čovjeka, koja su mrtva zato što ne potiču od istina duhovnog čoveka i ne uzimaju odgovarajuću formu kroz posledice, zaključke i potvrde, ; "Asirac" označava zaključke iz takvih znanja; stoga "nariči za mnoštvom Misirskim, i svali njih i kćeri jakih naroda u najdonji kraj zemlje s onima koji slaze u jamu," označava žalost zbog prokletstva onih koji su u tim znanjima, gde izraz "jama" označava pakao gde vladaju takva mrtva znanja, to jest znanja odvojena od istina, jer su upotrebljena kako bi potvrdila neistine doktrine i zla života; izraz "pobijenijeh mačem," ovde, kao i gore, označava one koji su osuđeni na pakao zbog neistina; izraz "Ondje je Asirac i sav zbor njegov" označava razmišljanja iz tih neistina; "grobnice" oko Asirca i na rubovima jame, gde je Elam, a "svi su pobijeni, pali od mača, koji sidoše neobrezani" označava pakao, gde se te neistine nalaze, to jest one, koji su u takvim neistinama.

[5] Poznato je da se neistine i zla svake vrste podudaraju s nečistim i odvratnim stvarima u prirodnom svetu, i čak sa još strašnijim neistinama i zlima u stvarima koje se odnose na mrtva tela i na smrdljivi izmet, kao i blaže neistine i zla - u stvarima koje se odnose na močvare; stoga se stanovi u paklu onih, koji su u takvim neistinama i zlima, pojavljuju kao jame i grobnice; i, verovali ili ne, takvi zli džini i duhovi takođe imaju svoje

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

prebivalište u grobnicama, nužnicima i močvama koje su u našem svetu, iako to ne znaju; to je zato što oni sa takvim mestima korespondiraju, a ono što korespondira se i spaja. Iz ovoga se može izvući isti zaključak, da onima, koji su bili ubice i trovači, i onima, koji su videli uživanje u nasilju nad ženama, nema ničeg ugodnijeg od mirisa leša; a onima, koji su bili izjedani ljubavlju prema vladanju nad drugima, i onima koji su uživali u preljubama a bili bez oduševljenja u brakovima, nema ništa ugodnije od mirisa izmeta; a onima, koji su se potvrdili u neistinama, i sami ugasili naklonost ka istini, nema ništa ugodnije od mirisa močvare i urinoznih mjesta. Zato se paklovi, u kojima takvi žive, pojavljuju u skladu sa odgovarajućim uživanjima, neki poput jama, a neki poput grobova.

[6] Iz ovoga se vidi zašto je bilo ovako: *Da su oni, koji su bili opsednuti demonima, bili u grobnicama i izašli iz njih* (Mat. 8:28 u nizu.; Marko 5:2, 3, 5; Luka 8:27); naime, zato što su oni, koji su bili opsednuti dok su živeli u svetu, bili u neistinama od zla ili u znanjima iz Reči, koja su ubili koristeći ih da potvrde zla i unište istinske istine crkve, a posebno istine koje se odnose na Gospoda, Reč i život posle smrti; ova mrtva znanja nazivaju se u Reči "tradicija". Zato su oni, koji su bili opsednuti takvim "znanjima", onda, kad su postali demoni: *I đavoli moljahu ga govoreći: ako nas izgoniš, pošlji nas da idemo u krd svinja. I reče im: idite. I oni izišavši otidoše u svinje. I gle, navali sav krd s brijega u more, i potopiše se u vodi. A svinjari pobjegoše; i došavši u grad kazaše sve, i za bijesne.* (Mat. 8:31-33). Oni "izišavši otidoše u svinje " [jer dok su živjeli u svijetu, bili su u prljavoj pohlepi], *i to je ono čemu "svinje" korespondiraju, i otuda i znače; zato "navali sav krd s brijega u more, i potopiše se u vodi " jer ovde "more" označava pakao.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[7] U Davidu: *Izjednačih se s onima koji u grob odlaze, postadoh kao čovjek bez sile, Kao među mrtve bačen, kao ubijeni, koji leže u grobu, kojih se više ne sjećaš, i koji su od ruke tvoje daleko. Metnuo si me u jamu najdonju, u tamu, u bezdanu. Eda li će se u grobu pripovijedati milost tvoja, i istina tvoja u truhljenju?* (Ps. 88:4-6, 11) Ovde se bavimo iskušanjima, u najvišem smislu Gospodnjih iskušenja; ovde se opisuje kakve su prirode bila ta iskušenja, naime, činilo se kao da je On lično sišao u pakao među proklete, tako svirepa i enormna su bila iskušenja koja je Gospod izdržao; stoga "*Metnuo si me u jamu najdonju, u tamu, u bezdanu*" označava da se Mu činilo da je sišao u pakao, gde "jama" znači pakao; "*postadoh kao čovjek bez sile*" označava da Mu se tada činilo da je bez moći, jer iskušenja poniru čovjeka u neistine i zla, u kojima nema moći; "*Kao među mrtve bačen*" označava da je među onima, koji nemaju ničega od istine i dobra, i koji su, stoga, odbačeni; "*kao ubijeni, koji leže u grobu*" označava one, koji su u neistinama od zla, dok "ubijeni" označavaju one, koji se uništavaju obmanama, a "grob" - pakao, jer su oni, koji su u paklu, duhovno mrtvi; "*kojih se više ne sjećaš, i koji su od ruke tvoje daleko,*" označava one, koji su lišeni istine i dobra; "*Metnuo si me u jamu najdonju*" označava mesta u paklu, gde se takvi nalaze; "*u tamu, u bezdanu*" označava da su u obmanama; "*jamu najdonju*" označava da su u zlu.

[8] Sada je pridodana i molitva, iz žalosti, da bi on mogao biti izbavljen od iskušenja, a, radi ovoga, između ostalog, se kaže: "*Eda li će se u grobu pripovijedati milost tvoja, i istina tvoja u truhljenju?*" što znači da u paklu, gde su, i odakle su - zla i neistine, ne mogu se proglasiti Božansko dobro i Božanska istina, "*milost*" znači Božansko dobro iz Božanske ljubavi, a "*istina*" - Božansku istinu iz Božanske mudrosti, "*grob*" znači pakao gde su i odakle su zla, a "*truhljenje*" - pakao, gde su, i odakle potiču neistine. Iz

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ovoga je očigledno da "grob" znači pakao, jer su oni, koji su u paklu, duhovno mrtvi.

[9] U Isaiji: *Odrediše mu grob sa zločincima, ali na smrti bi s bogatijem, jer ne učini nepravde, niti se nađe prijevarena u ustima njegovijem.* (Isa. 53:9). Ovo je takođe rečeno o Gospodu, kojim se celo ovo poglavlje bavi, ali ovde je dat akcenat na Njegove pobeđe nad paklom. "*Odrediše mu grob sa zločincima*" znači zle koji će biti bačeni u pakao; ovde "grob" jasno označava pakao, koji se naziva grobom zbog duhovno umrlih koji su u njemu; "*ali na smrti bi s bogatijem*" označava one ljude iz crkve, koji su u neistinama od zla, a koji se nazivaju "bogatim", zbog znanja o istini i dobru koje imaju iz Reči; lažnosti od zla označavaju "smrti", jer su oni, koji su u njima duhovno mrtvi.

[10] Oni koji zlo razmišljaju o Bogu i bližnjemu, ali dobro govore, te oni, koji bezumno misle o istinama vere i dobrima ljubavi, ali govore o tome razumno, iznutra su grobnice koje su samo površinski izbeljene spolja, prema ovim rečima Gospodnjim: *Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što ste kao okrečeni grobovi, koji se spolja vide lijepi a unutra su puni kostiju mrtvačkijeh i svake nečistote. Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što zidate grobove prorocima i krasite rake pravednika,* (Mat. 23:27, 29; Luka 11:47, 48).

[11] A u Davidu: *Jer nema u ustima njihovijem istine; u njima je nevaljalstvo; grlo im je grob otvoren; na jeziku im je dvoličenje.* (Ps. 5:9). Izraz "*U ustima*" označava ono što je spolja, "*sredšte*" iznutra; da postoji pakao unutra označava se putem izraza "*grlo im je grob otvoren;*" a da spolja postoji licemerje, uz prividnu normalnost označava izraz "*na jeziku im je dvoličenje.*" Ovi i drugi delovi u Reči očituju ono što označava "grob".

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[12] Dakle, oni, koji su u neistinama od zla, predstavljaju predmet našeg izučavanja, i pod njihovim "grobom", se označava pakao, odakle izvire i gde obitavaju takve neistine. Ali, kad se bavimo onima, koji su u istinama od dobra, "grob" znači uklanjanje i odbacivanje obmana od zla, a "pokop" znači buđenje i uskrsnuće u život, kao i regeneraciju. Jer, u čoveku, koji je u istinama od dobra, obmana od zla je uklonjena i bačena u pakao, a sam čovek, u odnosu na njegovo unutarne, koje pripada njegovom duhu, ponovno izrasta i ulazi u život istine koja dolazi od dobra, a što je - duhovni život. Ovo je smisao u skladu sa kojim treba shvatiti "pokop" u sledećim odlomcima.

[13] U Jovanu: *Ne divite se ovome, jer ide čas u koji će svi koji su u grobovima čuti glas sina Božijega, I izići će koji su činili dobro u vaskrsenije života, a koji su činili zlo u vaskrsenije suda.* (Jovan 5:28, 29). To ne znači da će oni, koji su u grobnicama ili grobovima, čuti glas Gospodnji i izaći, jer svi, nakon smrti, jednako kao i na ovom svetu, žive kao ljudi, s razlikom samo u tome, da nakon smrti žive u duhovnom telu, a ne u materijalnom telu; stoga "svi koji su u grobovima čuti glas sina Božijega, I izići će" označava da će izići iz materijalnog tela; i to se prvi put događa sa svima neposredno posle smrti, a posle toga, kada se desi Posljednji Sud, jer tada je spoljašnje uklonjeno i unutarne se otvara u svima u kojima se to ranije nije događalo; onda oni, koji imaju nebesko unutarne, ustaju u život, ali, oni u kojima je unutarne pakleno, uzdižu se do smrti, a to je ono što se označava sa "I izići će koji su činili dobro u vaskrsenije života, a koji su činili zlo u vaskrsenije suda."

[14] Ovo označava izraz "svi koji su u grobovima čuti glas sina Božijega, I izići će", a još je očitije u Jezekilju: *Zato prorokuj, i kaži im: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja ću otvoriti grobove vaše, i izvešću vas iz grobova*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

vaših, narode moj, i dovešću vas u zemlju Izrailjevu. I poznaćete da sam ja Gospod, kad otvorim grobove vaše, i izvedem vas iz grobova vaših, narode moj. I metnuću duh svoj u vas da oživite, i naseliću vas u vašoj zemlji, i poznaćete da ja govorim i činim, govori Gospod. (Jezek. 37:12-14). Ovo razmatra suve kosti koje je video prorok u dolini; žile su se činile kao zategnute, oko njih je meso, a koža ih pokriva; i kad je Duh Božji došao u njih, ponovno su oživeli i stali na svoje noge. Da se pod ovim kostima podrazumevala cela kuća Izraela jasno se proglašava ovim rečima: *Tada mi reče: sine čovječji, ove su kosti sav dom Izrailjev; gle, govore: posahnuše kosti naše i prođe nadanje naše, propadosmo.* (Jezek. 37:11). Ova kuća je bila upoređena sa "*suhim kostima*", jer su ljudi bili u neistinama i zlu, i lišeni života, zbog neusklađenosti s nebeskim, simbolično u odnosu na žile, meso i kožu, jer "*kosti*" označavaju istine u krajnjem redosledu, na kome se temelje duhovne istine, a "*suhe kosti*" označavaju neistine od zla; ovo čini očiglednim da "*ja ću otvoriti grobove vaše, i izvešću vas iz grobova vaših*" označava podizanje iz neistina od zla, dakle iz mrtvih, i prenošenje istina od dobra, a time i života, čiji život je "*Duh Božji*", iz koga su ponovno oživeli; to je ono što se podrazumeva, dakle, i pod "*i izvedem vas iz grobova vaših*". Crkvu, koja će se formirati od njih, označava "*dom Izrailjev*" na kojoj će biti smeštena.

[15] Na to se odnose stihovi u Mateju: *I grobovi se otvoriše, i ustaše mnoga tijela svetijeh koji su pomrli; I izašavši iz grobova po vaskrseniju njegovom uđoše u sveti grad i pokazaše se mnogima.* (Mat. 27:52, 53). Izraz "*I grobovi se otvoriše, i ustaše mnoga tijela svetijeh koji su pomrli,*" ima slično značenje kao što je opisano gore u Jezekilju, gde je rečeno da je "*Jehova trebalo da otvori grobnice i načini da ljudi izađu iz grobova*", to jest opisani su regeneracija i uskrsnuće vernika u život; nisu materijalna tela, koja su ležala

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

u grobnicama, ponovno ustala, već je samo tako izgledalo, da bi moglo da, na taj način, reprezentuje regeneraciju i uskrsnuće u novi život od Gospoda. Nadalje, te iste reči označavaju one, za koji se u Reči kaže *"da budu bačeni u jamu"*, i koje je Gospod oslobodio, kad je završio dovršio celokupno delo otkupljenja. Mnogi od vernika nisu mogli biti spašeni sve dok Gospod nije došao na svet i potčinio pakao sebi; u međuvremenu su bili zatočeni na mestima pod nazivom *"jame"* sve dok Gospod nije došao, ali ih je Gospod i oslobodio odmah nakon Svog dolaska. Ove jame bile su predstavljene i otvorenim *"grobnicama"*, a oni, koji su bili u njima, predstavljeni su kao ljudi koji su *"spavali"*, ali, nakon Gospodnjeg uskrsnuća, kako je rečeno, *"pokazaše se mnogima u svetom gradu"*; *"Sveto mjesto"* behu Sion i Jerusalem, ali oni zapravo označavaju nebo, gde se Gospod uzdigao, jer su stvarni Sion i Jerusalem pre profani, nego sveti. To očituje ono što su to čudo i ta pojava predstavljali i označavali.

[16] Kako *"zemlja Hananska"* označava i crkvu i nebo, a *"pokop"* označava uskrsnuće u život, sledi: *Avram je kupio od Efrona polje na kojem je bila pećina Makpela, koja je bila pred Mamrijom (Post. 23); I tamo su sahranjeni Avram, Isaak i Jakov sa ženama (Pos. 23; 25:9, 10; 35:29; 49; 50). Podaci vezani za tu pećinu, odnosno da je to bio u "pećini na njivi Makpeli prema Mamriji"*, kao i mnogi drugi podaci, bili su značajni za vaskrsenje u život (što se vidi u Nebeskim tajnama). Zbog toga je Josifu takođe zapovedeno: *Da te kosti moraju biti prenete u zemlju Hanansku (Pos. 50:24-26); A to je učinjeno (Izl. 13:19; Is. Nav. 24:32); i, iz razloga što je "zemlja Hananska", kako je rečeno, označavala nebeski Hanan, koji je nebo. Zbog predstavljanja vaskrsenja na nebo pokopavanjem: David i kraljevi posle njega su sahranjeni na Sionu (1 Car 2:10; 11:43; 14:17, 18; 15:8, 24;*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

22:50; 2 Car 8:24; 12:21; 14:20; 15:7, 38; 16:20). To je bilo zato što je "Sion" označavao nebesku crkvu i nebo, gde je Gospod.

[17] Da "sahrana" označava vaskrsenje takođe se vidi iz toga što se često kaže da su mrtvi "bili okupili sa ocima" i "svojim rodom"; "svojim ocima" u Knjizi: *[Jehova kaže Avraamu]: A ti ćeš otići k ocima svojim u miru, i bićeš pogreben u dobroj starosti.* (Pos. 15:15). A u Drugoj knjizi o carevima: *Zato, evo, ja ću te pribрати k ocima tvojim, i na miru ćeš biti pribran u grob svoj, i nećeš očima svojim vidjeti zla koje ću pustiti na to mjesto. I kazaše to caru.* (2 Car. 22:20). Takođe "svom rodu": *I onemoćav umrije Avram u dobroj starosti, sit života, i bi pribran k rodu svojemu.* (Pos. 25:8); *I onemoćav umrije Isak, i bi pribran k rodu svojemu star i sit života; i pogreboše ga Isav i Jakov sinovi njegovi.* (Pos. 35:29); *A kad izgovori Jakov zapovjesti sinovima svojim, diže noge svoje na postelju, i umrije, i pribran bi k rodu svojemu.* (Pos. 49:33). "Svojim ocima" i "svojim rodom" znače svom vlastitom tj. sebi bliskim u drugom životu, jer svako nakon smrti dolazi sebi bliskima s kojima živi zauvek. To ne može značiti da su se umrli ljudi stvarno okupili sa svojim očevima i svojim rodom u grobnici, iako je takođe rečeno o Avraamu da je, kad je umro, "pribaо se k ocima svojim" i da je "pribran k rodu svojemu". A ipak, pokopan je u posve novoj grobnici, gde niko od njegovih očeva ili njegovog roda nije bio pred njim, osim Sare, njegove žene.

[18] U Jovu: *I vidjećeš da je mir u šatoru tvom, kućićeš kuću svoju i nećeš se prevariti. Vidjećeš kako će ti se umnožiti sjeme tvoje, i porod će tvoj biti kao trava na zemlji. Star ćeš otići u grob kao što se žito snosi u stog u svoje vrijeme.* (Jov 5:24-26). "Šator" označava u Reči svetost bogopoštovanja i dobro ljubavi, jer je božansko bogopoštovanje u većini antičkih vremena izvođeno u šatorima; a, zato što je njihovo bogopoštovanje bilo od dobra

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

nebeske ljubavi, "*šator*" takođe označava i dobro; a, budući da postoji istinski mir u nebeskom dobru, stoga se kaže, "*I vidjećeš da je mir u šatoru tvom.*" Istine iz tog dobra i njihovo uvećanje označava "*i porod će tvoje biti kao trava na zemlji,*" jer "*sinovi*" i "*djeca*", a isto tako i "*biljke zemlje*" označavaju istine od dobra; da se, kada se mudrost upija, odlazi na nebo označava "*Star ćeš otići u grob,*" "staro doba" označava mudrost, a "*dolazak u grob*" ili "*biti pokopan*" označava uskrsnuće; i, kako je ovo značenje pomenutih izraza, još je dodano i "*kao što se žito snosi u stog u svoje vrijeme.*"

[19] Iz ovih nekoliko odlomaka može se videti da "*grobnice*", zbog mrtvih tela i beživotnih kostiju u njima, označavaju nešto pakleno, a da "*ukop*" označava odbacivanje takvih stvari, i posledično uskrsnuće; jer, kad čovek skine sa sebe ili odbaci svoje materijalno telo, on se oblači u novo, duhovno telo, s kojim se ponovno uzdiže. Iz tog razloga smrt pojedinačnog čoveka označava, u duhovnom smislu, nastavak njegovog života, ali, u zlom smislu - označava prokletstvo, što je duhovna smrt. Kako, u odnosu na čoveka, "*pokop*" označava uskrsnuće i regeneraciju, stoga, u odnosu na Gospoda - označava slavu Njegovog Ljudskog; jer je Gospod Svoje celokupno Ljudsko proslavio, to jest, načinio Ga je Božanskim, pa je, trećeg dana, ponovno uskrsnuo s Ljudskim proslavljenim, to jest, stvorenim Božanskim. Da ovo nije bilo učinjeno, niko više ne bi mogao ponovno uskrsnuti u život; jer čovek ima uskrsnuće u život isključivo od Gospoda, od Njega - koji je ujedinio Božansko sa svojim Ljudskim, i iz ovog jedinstva ili strogo govoreći, proslavljanja, čovek ima spasenje; ovo je uključeno u: *Pristupi k njemu žena sa sklenicom mira mnogocjenoga, i izli na glavu njegovu kad sjedaše za trpezom.* (Mat. 26:7, 12; Marko 14:8; Jovan 12:7); jer "*pomazanje*" označava slavljenje; zbog toga što od njega čovek ima spasenje,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

o ovoj ženi je rečeno: *Zaista vam kažem: gdje se god uspropovijeda ovo jevanđelje po svemu svijetu, kazaće se i to za spomen njezin što učini ona.* (Mat. 26:13). Ovo je, takođe, predstavljeno sa: *Potom umrije Jelisije, i pogreboše ga. A druge godine udariše čete Moavske na zemlju. I dogodi se kad pogrebavahu nekoga čovjeka, ugledaše četu i baciše čovjeka u grob Jelisijev; i kad čovjek pade i dotače se kostiju Jelisijevih, oživje i usta na noge svoje.* (2 Car. 13:20, 21). Jer "Elisija" predstavlja Gospoda u odnosu na Božansku istinu, i to predstavlja život neba u kome se čovek podiže.

[20] Budući da "pokopavanje" i "ukop" označavaju i obnavljanje u život i regeneraciju, sledi da izrazi "ne treba biti pokopan" i "da se izvuče iz grobnica" ne označavaju uskrsnuće prema nebu, niti regeneraciju, već uskrsnuće u pakao, a time i prokletstvo, kao u sledećim odlomcima. U Isaiji: *A ti se izbaci iz groba svojega, kao gadna grana, kao haljina pobijenijeh, mačem probodenijeh, koji slaze u jamu kamenu, kao pogažen strv. Nećeš se združiti s njima pogrebom, jer si zemlju svoju zatro, narod si svoj ubio; neće se spominjati sjeme zlikovačko dok je vijeka.* (Isa. 14:19, 20). Ovo je rečeno o kralju Vavilonskom, kojim je označeno propadanje Božanske istine; zato "A ti se izbaci iz groba svojega" označava prokletstvo u pakao; "kao gadna grana, kao haljina pobijenijeh, mačem probodenijeh," označava krivotvorenje istine i njeno oskvrnuće; "kao gadna grana" znači krivotvorenu istinu, a "kao haljina pobijenijeh, mačem probodenijeh," znači istinu krivotvorenu i potpuno uništenu od strane groznih neistina; "koji slaze u jamu kamenu, kao pogažen strv," označava pakao gde su neistine zla, "kao pogažen strv" označava paklenog duha, u kome je sve duhovno mrtvo zbog potpunog uništenja dobra; "Nećeš se združiti s njima pogrebom" označava odvojenost od onih koji ponovno vaskrsavaju u život, jer izraz "biti sahranjen ili biti pokopan" označava to uskrsnuće, a, s druge strane, dok

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

izraz "A ti se izbaci iz groba" označava prokletstvo; "jer si zemlju svoju zatro, narod si svoj ubio," označava da su crkva i oni, koji su u istinama od dobra, uništeni neistinama zla; "neće se spominjati sjeme zlikovačko dok je vijeka" označava večnu disocijaciju i odvajanje.

[21] U Jeremiji *Jer ovako govori Gospod za sinove i kćeri što se rode na tom mjestu i za matere njihove koje ih rode, i za oce njihove koji ih rode u toj zemlji: Ljutom će smrću pomrijeti, neće biti oplakani niti će se pogrepsti, biće gnoj po zemlji, i od mača i od gladi izginuće, i mrtva će tjelesa njihova biti hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.* (Jer. 16:3, 4). Ovo se govori o crkvi devastiranoj u odnosu na sve dobro i istinu; "sinovi i kćeri, i majke i očevi" ne znače u duhovnom smislu bukvalne sinove i kćeri, majke i očeve, već istine i dobra crkve, spoljašnje i unutrašnje, gde "sinovi i kćeri" označavaju spoljašnje istine i dobra, dok "majke i očevi" znače unutarnje istine i dobra; oni se zovu "majke i očevi" jer oni začinju i rađaju spoljašnje; "Ljutom će smrću pomrijeti, neće biti oplakani niti će se pogrepsti," označava osudu na pakao zbog strašnih neistina; "biće gnoj po zemlji" označava infernalnu prljavštinu, koja je zlo koje skrnavi dobro i istinu crkve; "i od mača i od gladi izginuće" znači biti uništen od neistina i zala; "i mrtva će tjelesa njihova biti hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim" označava upotrebu i još dodatnu upotrebu neurednost ljubavi prema neistini i zlu.

[22] U istom: *Proći će graja do kraja zemlje, jer raspru ima Gospod s narodima, sudi se sa svakim tijelom, bezbožnike će dati pod mač, govori Gospod. I u onaj će dan biti od kraja do kraja zemlje pobijeni od Gospoda, neće biti oplakani, niti će se pokupiti i pogrepsti, biće gnoj po zemlji.* (Jer. 25:31, 33). Ovo opisuje devastaciju crkve na njenom kraju, kada se odvija Poslednji Sud. "Proći će graja do kraja zemlje, jer raspru ima Gospod s

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

narodima," označava strah svih koji su u crkvi kada su posećeni i otkrivaju se njihova zla, "*zemlja*" označava crkvu, "*narodi*" one, koji su u zlu, a u apstraktnom smislu zlo samo, a "*raspru ima Gospod s narodima*" - znači posetu i razotkrivanje, koje je protiv njih. "*Sudi se sa svakim tijelom*" označava univerzalni sud koji se odvija na kraju crkve; "*bezbožnike će dati pod mač*" označava da će nevernici propasti zbog njihove neistine; "*I u onaj će dan biti od kraja do kraja zemlje pobijeni od Gospoda*" označava one, koji propadaju zbog obmana svake vrste, "*pobijeni od Gospoda*", što znači one, koji propadaju usled obmana a "od kraja do kraja zemlje", znači od prvih do posljednjih stvari crkve, odnosno neistinitosti svake vrste; "*neće biti oplakani, niti će se pokupiti i pogrepsti*" označava da više neće biti nikakvih obnavljanja i spasenja, već osuda, "*oplakivanje*" označava tugu, zbog takvog stanja čoveka a "*bez oplakivanja*" označava odsustvo tuge, jer je čovek takav, da obnova nije više moguća; "*biće gnoj po zemlji*" označava puke neistine i zlo bez primanja života s neba; Jer, ako čovek ne prihvati život kroz istine vere i dobra milosrđa, on je posve mrtav, jer tada ostaje samo u neistinama zla i zlima obmana, a takvi su "*gnoj po zemlji.*"

[23] U istom: *Zato ovako veli Gospod za proroke koji prorokuju u moje ime a ja ih nijesam poslao, i govore: neće biti mača ni gladi u ovoj zemlji: od mača i gladi izginuće ti proroci. A narod ovaj kojemu oni prorokuju biće povaljan po ulicama Jerusalimskim od gladi i mača, i neće biti nikoga da ih pogrebe, njih, žene njihove i sinove njihove i kćeri njihove; tako ću izliti na njih zloću njihovu.* (Jer. 14:15, 16). Ovde, takođe, "*neće biti nikoga da ih pogrebe*" znači ne ustati ponovno u život, već u prokletstvo (ostalo se može videti u prethodnom tekstu objašnjeno, br. 652). U istom: *U to vrijeme, govori Gospod, izvadiće se iz grobova kosti careva Judinijeh i kosti knezova njegovijeh i kosti sveštenečke i kosti proročke, i kosti stanovnika*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Jerusalimskih; I razmetnuće se prema suncu i mjesecu i svoj vojsci nebeskoj, koje ljubiše i kojima služiše i za kojima idoše i koje tražiše i kojima se klanjaše; neće se pokupiti ni pogrepsti, nego će biti gnoj po zemlji. (Jer. 8:1, 2). "*Izvadiće se iz grobova kosti*" znači odvojiti od naroda, to jest od zajedništva s onima koji su na nebu, baciti se među proklete, kako se događa kad zlo uđe u društva dobrih, a potom se zli odbacuju u pakao; za one koji su pokopani se kaže "spojiti se sa svojim narodom" kao u prethodnim stranicama o Avramu, Isaku i Jakovu; zato, "*Izvadiće se iz grobova kosti*" znači biti odatle. Svi koji su iz crkve, kao i sve stvari iz crkve, označavaju se sa "*kraljevi, knezovi, sveštenici, proroci i stanovnici Jerusalima*", gde "*kraljevi*" označavaju samu istinu o crkvi u celokupnosti, "*knezovi*" glavne istine, "*sveštenici*" dobra doktrine, "*proroci*" istine doktrine, a "*stanovnici Jersalima*" sve stvari od Crkve koje zavise od svega toga.

[24] Ovde "*izvadiće se iz grobova kosti*" označava neistine i zla, koje nemaju ničeg zajedničkog s istinama i dobrima; "*razmetnuće se prema suncu i mjesecu i svoj vojsci nebeskoj*", označava da se predaju dijaboličnim ljubavima, a time i zlu i neistinama koji su iz pakla; jer "*sunce*" označava ljubav u oba smisla, "*mjesec*" veru u oba smisla, koja proizlazi iz te ljubavi, a "*vojska neba*" neistine i zla svake vrste; zato ovde "*izvadiće se iz grobova kosti*" znači da se potpuno predaju takvim stvarima, te, prema tome, da oni ne mogu biti ni u čemu drugom, do u - ljubavi prema neurednim željama obmana od zla; "*koje ljubiše i kojima služiše i za kojima idoše i koje tražiše i kojima se klanjaše,*" označava spoljašnju i unutarnju naklonost i sklonost takvim stvarima, i bogopoštovanje koje odatle potiče; "*neće se pokupiti ni pogrepsti*" označava da se nikada neće vratiti nebeskim društvima, već će ostati s onima koji su u paklu; "*nego će biti gnoj po zemlji*" označava ono što je mrtvo i nečisto, ono što je izbačeno i pada dole. Na osnovu ovoga, može

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

nastupiti ono, što se označava sledećim: *I obazrevši se Josija vidje grobove koji bijahu ondje na gori, i posla te izvadiše kosti iz grobova, i sažeže ih na oltaru i oskrvni ga, po riječi Gospodnjoj, koju reče čovjek Božji, koji naprijed kaza te stvari. (2 Car. 23:16); I Jezavelju će izjesti psi u polju Jezraelskom i neće biti nikoga da je pogrebe. Potom otvori vrata i pobježe. (2 Carevima 9:10); Zato ovako veli Gospod za Joakima sina Josije** cara Judina: neće naricati za njim: jaoh brate moj! ili: jaoh sestro! neće naricati za njim: jaoh gospodaru! ili: jaoh slavo njegova! Pogrebom magarećim pogrepšće se, izvući će se i baciće se iza vrata Jerusalimskih. (Jer. 22:18, 19).*

[25] "*Pogrebavaće se u Tofetu,*" i "*dolina sina Enomova*" ima značenje u Jeremiji: *Zato evo, idu dani, veli Gospod, kad se više neće zvati Tofet ni dolina sina Enomova, nego dolina krvna, i pogrebavaće se u Tofetu, jer neće biti mjesta. I mrtva će tjelesa naroda ovoga biti hrana pticama nebeskim i zvijerju zemaljskom, i neće biti nikoga da ih plaši. (Jer. 7:32, 33); a u istom: I reci im: ovako veli Gospod nad vojskama: tako ću razbiti taj narod i taj grad kao što se razbije sud lončarski, koji se ne može više opraviti, i u Tofetu će se pogrebavati, jer ne će biti mjesta za pogrebavanje. Tako ću učiniti tome mjestu, veli Gospod, i stanovnicima njegovijem i učiniću taj grad da bude kao Tofet; (Jer. 19:11, 12). "Tofet" i "dolina sina Enomova" označavaju paklove, "Tofet" - pakao otpozadi, koji se naziva "đavolom", a "Dolina sina Emonova" - pakao spreda, koji se zove "Sotona", jer, u gradu Jerusalimu i izvan njega, jesu mesta koja predstavljaju korespondencije mestima u duhovnom svetu. To stoga, jer su, u tom svetu, mesta prebivališta locirana u skladu sa Božanskim redom. Tako, su u sredini oni, koji su u najvećem svetlu ili mudrosti, na obodima su oni, koji su u najmanjem svetlu, na istoku i zapadu - oni, koji su u ljubavi, na jugu i na severu - oni, koji su u*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

inteligenciji. Takav je raspored u celom nebu, a takav je u i svakom društvu tamo, isti takav je i u svakom gradu, a isto tako i u svakoj kući, a to je zato, jer su umanjene forme na nebu, sve do jedne, slične najvećoj formi; a, kako je "*Jerusalim*" označio nebo i crkvu u odnosu na doktrinu, pa tako i mesta koja su bila reprezentativna u odnosu na njihove četvrti i njihove udaljenosti od hrama i od Siona, "*Tofet*" i "*Dolina sina Emonova*", budući da su najprljavija i gadno idolopoklonička mesta, predstavljaju i označavaju pakao. Odatle se pojavljuje ono što označavaju izrazi "*pokop u Tofetu*" i "*u Dolini sina Emonova*". *Reči zatvorene u zagradi su iz Hindmarshovog izdanja iz 1786. godine. **Latinski tekst ima "*Joshua*" za "*Josiju*".

660. Stih 10. *I koji žive na zemlji, obradovaće se i razveseliće se za njih, i slaće dare jedan drugome*, označava naslade od paklene ljubavi u onima koji se protive dobrima i istinama crkve. Ovo je vidljivo iz značenja "*I koji žive na zemlji*," koji se odnosi na one, koji su u crkvi, a ovde na one, koji su u zlu i u neistinama odatle, pa tako i one, koji se protive njenim dobrima i istinama; takođe iz značenja "*obradovaće se i razveseliće se za njih*", koje je ovde - uživanje paklene ljubavi; jer sva radost i sve veselje potiču od ljubavi, jer svako se raduje i veseli kad mu se ostvari omiljena ljubav, i kad traži i dobije ono što voli. Jednom rečju, sva ljudska radost proizlazi iz njegove ljubavi a svaka tuga i žalost uma dolazi od antagonizma njegovoj ljubavi.

[2] Kaže se: "*Radujte se i veselite se*" zbog braka dobra i istine; jer "*radost*" se temelji na dobru, budući da se odnosi na ljubav, i pripada osobito srcu i volji, a "*veselje*" se bazira na istini, jer se odnosi na ljubav prema istini, a pripada osobito umu i njegovoj misli; stoga govorimo o "*radosti srca*" i "*radosti uma*". Svuda u Reči postoje dva izraza, od kojih se jedan odnosi na dobro, a drugi na istinu, a to je zato što je veza dobra i istine ta, koja čini i nebo i crkvu; stoga se nebo i crkva upoređuju s brakom, te se zbog toga

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Gospod naziva "Ženik" i "muž", a nebo i crkva nazivaju se "nevjesta" i "supruga". Svako, dakle, ko nije u tom braku, nije anđeo nebeski niti je čovek crkve; a to iz razloga što niko u sebi nema dobra, osim ako to dobro nije formirano od strane istina, niti u nekome postoji istina, osim ako ona nije oživljena dobrotom; jer svaka je istina oblik dobra, a svako dobro je biće [esse] istine. A, kao što nije moguće da postoji jedno bez drugoga, sledi da mora postojati brak pravednosti i istine u čoveku crkve kao kao i u nebeskom anđelu. Štaviše, svaka inteligencija i mudrost potiču iz tog braka, jer se iz njega rađaju istine i dobra, čime se formiraju razumevanje i volja.

[3] Ovo je rečeno stoga, da se može spoznati zašto se "radovati" i "veseliti se" pominju zajedno. To je stoga, što se izraz "radovati se" temelji na dobru i njegovoj ljubavi ili naklonosti, a "veseliti se" temelji na istini i njenoj ljubavi ili naklonosti. To je slučaj i u mnogim drugim odlomcima u Reči, kao u sledećem: *Nek se vesele nebesa, i zemlja se raduje; nek pljeska mora i što je u njemu;* (Ps. 96:11). *Neka se tješe i vesele tobom svi koji traže tebe, Gospode, i koji ljube spasenje tvoje, neka jednako govore: velik Gospod!* (Ps. 40:16; 70:4). *A pravednici će se veseliti, radovaće se pred Bogom, i slaviti u radosti.* (Ps. 68:3 *Ujutru nas nasiti dobrote svoje, i radovaćemo se i veseliti u sve dane svoje. Obraduj nas prema danima, u koje si nas mučio, i prema godinama, u koje smo gledali nevolju.* (Ps. 90:14, 15). *Radujte se s Jerusalimom i veselite se u njemu svi koji ga ljubite; radujte se s njim svi koji ga žaliste.* (Isa. 66:10). *Raduj se i veseli se, kćeri Edomska, koja živiš u zemlji Uzu! doći će do tebe čaša, opićeš se, i otkrićeš se.* (Pl. Jer. 4:21). *A gle, radost i veselje, ubijaju goveda, kolju ovce, jedu meso i piju vino govoreći: jedimo i pijmo, jer ćemo sutra umrijeti.* (Isa. 22:13). *I koje iskupi Gospod, vratiće se i doći će u Sion pjevajući, i vječna će radost biti nad glavom njihovom, dobiće radost i veselje, a žalost i uzdisanje bježaće.* (Isa.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

35:10; 51:11). *Jer će Gospod utješiti Sion, utješice sve razvaline njegove, i pustinju njegovu učiniće da bude kao Edem i pustoš njegova kao vrt Gospodnji, radost će se i veselje nalaziti u njemu, zahvaljivanje i pjevanje. (Isa. 51:3). Daj mi* da slušam radost i veselje, da se prenu kosti koje si potro. (Ps. 51:8). Nije li nestalo hrane ispred očiju naših, radosti i veselja iz doma Boga našega? (Joil 1:16). Ovako veli Gospod nad vojskama: post četvrtoga mjeseca, i post petoga i post sedmoga i post desetoga obratiće se domu Judinu u radost i veselje i u praznike vesele; ali ljubite istinu i mir. (Zah. 8:19). I učiniću, te će iz gradova Judinijeh i s ulica Jerusalimskih nestati glasa radosna i glasa vesela, glasa ženikova i glasa nevjestina; jer će zemlja opustjeti. (Jer. 7:34; 25:10; 33:11).*

[4] Umesto radosti, takođe se spominje veselje, jer je uzbuđenje, poput radosti, utemeljeno na dobru, jer se odnosi na ljubav, srce i volju; kao u sledećim odlomcima: *Ko će poslati sa Siona pomoć Izrailju? Kad Gospod povrati zarobljeni narod svoj, onda će se radovati Jakov i veseliće se Izrailj. (Ps. 14:7; 53:6). Radovaću se i veseliti se o milosti tvojoj, kad pogledaš na moju muku, poznaš tugu duše moje, (Ps. 31:7). Radujte se o Gospodu, i pjevajte, pravednici; veselite se svi koji ste prava srca. (Ps. 32:11). Nek se veseli gora Sion, nek se raduju kćeri Judejske sudova radi tvojijeh. (Ps. 48:11). Pa će se radovati svi koji se u te uzdaju; dovijeka će se veseliti koje ti zaklanjaš; dičiće se koji ljube ime tvoje. (Ps. 5:11). Evo dan, koji stvori Gospod! Radujmo se i veselimo se u nj! (Ps. 118:24). I reći će se u ono vrijeme: gle, ovo je Bog naš, njega čekasmo, i spašće nas; ovo je Gospod, njega čekasmo; radovaćemo se i veselićemo se za spasenje njegovo. (Isa. 25:9). Nego se radujte i veselite se dovijeka radi onoga što ću ja stvoriti; jer gle, ja ću stvoriti Jerusalem da bude veselje i narod njegov da bude radost. (Isa. 65:18). Ne boj se, zemljo, raduj se i veseli se, jer će Gospod učiniti*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

velike stvari. (Joel 2:21). *I vi, sinovi Sionski, radujte se i veselite se u Gospodu Bogu svojem, jer će vam dati dažd na vrijeme, i spustiće vam dažd rani i pozni na vrijeme.* (Joel 2:23; Hab. 3:18). *Pjevaj, kćeri Sionska; klikuj, Izrailju; raduj se i veseli se iz svega srca, kćeri Jerusalimska!* (Sof. 3:14). *I nesta radosti i veselja s polja rodnoga, u vinogradima se ne pjeva ni podvikuje, vina u kacama ne gazi gazilac; učinih kraj pjesmama.* (Isa. 16:10; Jer. 48:33 *I biće tebi radost i veselje, i mnogi će se obradovati njegovu rođenju.* (Luka 1:14). U svim ovim odlomcima "radost" označava uživanje od ljubavi i od naklonosti dobru, a "veselje" označava zadovoljstvo od ljubavi i naklonosti istini. *Hebrejski tekst ima "Ti ćeš napraviti", kao što se takođe nalazi u NT 3812, 8339.

661. *I slaće dare jedan drugome*, označava njihovu povezanost. To je vidljivo iz značenja "slanja darova", kao vezivanja ljubavlju i prijateljstvom kroz dobru volju; jer darovi iz takve naklonosti i sklonosti okupljaju i naklonjene i nenaklonjene; ovde se misli na one, koji se suprotstavljaju dobrima ljubavi i istinama doktrine koje označavaju "dva svjedoka", koji bivahu ubijeni i bačeni na ulicu velikog grada, što se duhovno zove Sodom i Egipat. Poznato je da je bolesnima i opakim ništa nije prijatnije nego uništiti dobra ljubavi i istine doktrine - gde god se one nalazile, i činiti zlo onima, u kojima su ova dobra; jer takvo izgaranje u mržnji prema njima, što dolazi iz pakla, gde takvi neprestano udišu i izdišu smrtnu mržnju protiv nebeske ljubavi i duhovne vere, a time i protiv neba, a posebno protiv samoga Gospoda; i, onoliko često, koliko im je dopušteno da čine zlo, oni su u uživanjima svoga srca. Takva je brutalna priroda onih koji su u paklu. To je dakle ono što se podrazumeva pod "oni će se radovati i veseliti". Štaviše, zli ulaze u prijateljske odnose, i povezuju se radi zlostavljanja ljudi naklonjenih dobru; oni su povezani nasladom mržnje, što je uživanje njihove ljubavi; to

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ih čini da se predstavljaju kao da prijatelji u srcu, a ustvari su neprijatelji. Ovo je, dakle, značenje "*I slaće dare jedan drugome*".

[2] Budući da darovi osvajaju um i povezuju, bio je običaj davnih vremena dati darove svešteniku i proroku, kao i knezu i kralju, kad im se približi (1 Sam. 9: 7, 8); a to je bio i zakon: *Praznik prijesnijeh hljebova drži; sedam dana jedi hljebove prijesne, kao što sam ti zapovjedio, na vrijeme, mjeseca Aviva, jer si tada izašao iz Misira; i niko da ne izađe preda me prazan;* (Izl. 23:15; 34:20; Pon. Zak. 16:16, 17). Takođe: *I ušavši u kuću, vidješe dijete s Marijom materom njegovom, i padoše i pokloniše mu se; pa otvoriše dare svoje i darivaše ga: zlatom, i tamjanom, i smirnom.* (Mat. 2:11); prema predviđanju u Davidu (Ps 72,10). *Pa opet: Pokloni na oltaru, koji su bili žrtve, kao i ponude jela i pića, nazvani su darovima* (Isa. 18:7; 57:6; 66:20; Sof. 3:10; Mat. 5:23, 24; i drugde); i to zato što su spoljašnji pokloni označavali unutrašnje ili duhovne poklone, naime, one, koji izlaze iz srca i odatle su od naklonosti i vere; a, kako se njima ostvaruje ova veza, u duhovnom smislu "*pokloni*" u odnosu na Boga znače konjunkciju, vezano za udruživanje ljudi.

662. *Jer ova dva proroka mučiše one što žive na zemlji, označava* anksioznost srca u devastiranoj crkvi zbog ovoga. To se vidi iz značenja "*dva svjedoka*", koji se ovde nazivaju "*dva proroka*", a koji su dobra i istine doktrine; takođe se ovo vidi iz značenja "*mučenja*", kao anksioznosti srca; takođe i iz značenja "*onih koji žive na zemlji*", kao onih, koji žive u crkvi, ovde u - razorenoj crkvi. Stoga te reči označavaju strah srca od dobra ljubavi i istina doktrine u onima, koji su iz razorene crkve; Jer ovde se razmatra kraj crkve, kada vladaju ljubav prema sebi i svetu, i njihove požude i zla i obmane iz tih požuda. Takvi ljudi su ljudi mučeni dobrom ljubavi i istinama doktrine, jer ih oni unutra, ili u svojim srcima, mrze, bez obzira na to kako ih

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ispovedaju svojim ustima; A, kada takav čovek uđe u nešto što mu je mrsko, tu nastaje unutrašnje mučenje; ipak, takav čovek crkve ne zna, sve dok živi na ovom svetu, da u sebi gaji tako veliku mržnju prema ova dva svedoka, i da je iznutra na mukama od svedoka, a to iz razloga što on ne poznaje stanje svoje sopstvene unutrašnje misli i naklonosti, već poznaje samo stanje sopstvene spoljašnje misli i naklonosti, koja odmah prelazi u govor. Ali, kad uđe u duhovni svet, njegovo spoljno razmišljanje i naklonost padaju u san, a unutrašnjost se otvara, a onda počinje da se oseća tako velika odvratnost, koja dolazi od mržnje nad dobrima ljubavi i istinama doktrine da se ne može izdržati slušanje istine i dobra. Kad, stoga, takav čovek ulazi u bilo koje anđeosko društvo, u kome vladaju duhovna ljubav i vera, on biva na samrtnim mukama, što je znak unutrašnje odvratnosti koja dolazi od mržnje protiv ljubavi i vere. Ovo jasno pokazuje šta je označeno sa "*ova dva proroka mučiše one što žive na zemlji.*" "*One što žive na zemlji*" znači one u crkvi, koji su u dobrom odnosu prema životu, ali ovde znači one, koji su u zlu, jer su tako iznutra mučeni dobrima ljubavi i istinama doktrine. Da izraz "*da stanuje*" označava da živi, a samim tim i život, može se videti iz pasusa u Reči, gde se pominje "*da stanuje*" (Isa. 9:2; 13:20; 37:16; Jer. 2:6, 15; 51:13; Dan. 2:22; 4:9; Jezek. 31:6; Os. 9:2, 3; Ps. 23:6; 27:4; 80:1; 101:7; Sof. 3:6; i drugde).

663. Stihovi 11, 12. *I poslije tri dana i po duh života od Boga uđe u njih; i staše oba na nogama svojim, i strah veliki napade na one koji ih gledahu. I čuše glas veliki s neba, koji im govori: iziđite amo. I iziđoše na nebo na oblacima, i vidješe ih neprijatelji njihovi..* 11. "*I poslije tri dana i po,*" označava kada se završi, stoga kraj stare crkve i početak Nove Crkve (br. 664); "*duh života od Boga uđe u njih,*" označava prosvetljenje i prijem priliva (influksa) Božanske istine od Gospoda unutar određenog broja ljudi, radi

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

početka Nove Crkve (br. 665); "*i staše oba na nogama svojim*," označava novi život kakav poseduje obnovljeni čovek crkve (br. 666); "*i strah veliki napade na one koji ih gledahu*," označava stanje anksioznosti u onima koji nisu primili i priznali (br. 667). 12. "*I čuše glas veliki s neba, koji im govori*," označava Gospodnje Božansko providenje (br. 668); "*Iziđite amo*," označava odvajanje i posledičnu zaštitu (br. 669); "*I iziđoše na nebo na oblacima*," označava odvajanje u odnosu na unutarnje stvari i njihovu zaštitu (br. 670); "*vidješe ih neprijatelji njihovi*," označava znanje i priznanje od strane onih, koji su u unutarnjem suprotstavljeni dobrima i istinama Reči i Crkve (br. 671).

664. Stih 11. *I poslije tri dana i po*, označava da je nešto dovršeno, dakle kraj stare crkve i početak nove crkve. To je vidljivo iz značenja "*tri dana i po*", kao ucelovljenja i završetka kraja stare crkve, kada je i početak nove Crkve (vidi u prethodnom tekstu, br. 658). Rečeno je "*I poslije tri dana i po*" jer u Reči "*dani*" označavaju stanja, ovde poslednje stanje crkve; jer u Reči sve vreme, uključujući "*sate*", "*dane*", "*sedmice*", "*mesece*", "*godine*", "*doba*", označavaju stanja, kao posljednje stanje crkve, kada više nema više ničega što ostaje od ljubavi ili istine vere. Budući da "*dani*" označavaju stanja i da se osnivanje Najdrevnije Crkve razmatra u prvom poglavlju Postanja i počinje da se uspostavlja sukcesivno iz jednog stanja u drugo, tamo je rečeno: *Da beše večer, i beše jutro prvog dana, pa potom i drugi, treći, četvrti, peti i šesti dan, sve i do sedmog, kada je bilo završeno* (Post. 1:5, 8, 13, 19, 23, 31; 2:2); a "*dani*" ne znače dane, već sukcesivna stanja obnove ljudi u to doba, a time i uspostavljanje crkve u njima. Tako i drugde u Reči.

665. *Duh življenja od Boga ušao je u njih*, označava prosvetljenje i primanje Božanske istine od Gospoda u odabranima za početak Nove Crkve. To je vidljivo iz značenja "*duh života od Boga*", kao Božanske istine koja

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

proizilazi od Gospoda (o čemu uskoro); i od značenja izraza "*uđe u njih*", naime, uđe u "svjedoke" koji su bili ubijeni i izbačeni, jer behu kao prosvetljenje i prijem influksa, to jest, božanske istine, što znači "*duh života*"; ima isto značenje i za odabrane za uspostavljanje nove Crkve, što je vidljivo iz sledećeg stiha, gde se kaže da "*iziđoše na nebo na oblacima*", misli se na odabrane, jer "*dva svjedoka*" označavaju dobra ljubavi i istine doktrine, a oni takođe znače i one, u kojima su ta dobra i istine, jer svi takvi su - "*svjedoci*".

[2] Kada je kraj crkve na dohvat ruke, Gospod obezbeđuje izvesnost da će Nova Crkva uspeti, jer bez crkve u kojoj je Reč i u kojoj se poznaje Gospod, svet ne može postojati; jer bez Reči, a odande potiče znanje i priznavanje Gospoda, nebo se ne može povezati s ljudskom rasom, niti Božansko proističuće od Gospoda može uticati u novi život; a, bez veze s nebom, i kroz njega s Gospodom, čovek ne bi ni bio čovek, nego zver. Zbog toga Gospod uvek obezbeđuje Novu Crkvu kada stara crkva dolazi svome kraju. Zašto se misli samo na početak Nove Crkve, a ne i na njeno osnivanje, govori se u objašnjenju sledećeg stiha.

[3] Da "*Duh življenja od Boga*" ili "*Duh od Boga*," i "*Sveti Duh*," znači da Božansko proističe od Gospoda, koje se zove Božanska istina, iz koje je sva mudrost i inteligencija, rečeno je i prikazano gore (br. 24, 183, 318). Ovo božansko proističuće je ono, što prosvetljuje čoveka, i ulazi u njega, kad se reformiše i regeneriše, odnosno kada Crkva nastaje i uspostavlja se u njemu, što se može jasno videti iz odlomaka iz Reči (br 183) takođe iz ovoga u Jezekilju: *Tada mi reče: prorokuj duhu, prorokuj, sine čovječji, i reci duhu: ovako veli Gospod Gospod: od četiri vjetra dođi, duše, i duni na ove pobijene da ožive. I prorokovah, kako mi se zapovjedi i uđe u njih duh, i oživješe, i stadoše na noge, bješe vojska vrlo velika.* (Jezek. 37:9, 10). [4]

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Ovo razmatra "suhe kosti" koje je prorok video u dolini, što označava Dom Izrailjev, a jasno je naznačeno u stihu 11 te glave. "Dom Izraelov" označava crkvu, a ta kuća ili crkva se ovde poredi sa "suvim kostima" jer nije imala dobro od ljubavi ili istine o doktrini. Uspostavljanje nove crkve nadahnute novim životom, ili regeneracijom, opisuju "*žile, meso i kožu*", kojima su kosti bile obučene i obuhvaćene, a posebno "duhom" koji je ušao njih i iz koga su živeli; "*duh*" u njima ovde označava i prijem priliva (influksa) Božanske istine i posledičnog duhovnog života. Prorok je rekao vetru, "*Od četiri vjetra dođi, duše, i duni na ove pobijene da ožive,*" jer "*četiri vjetra*" označavaju četiri četvrti u duhovnom svijetu, a četiri četvrti tu označavaju dobra ljubavi i istine doktrine u celokupnosti. (O značenju ovoga, vidi u prethodnom tekstu, br 417, 418, 419, 422, te u delu Nebo i Pakao, br. 141-150.)

666. *I stadoše na noge*, označava novi život, kakav ima regenerisani čovek crkve. To se vidi iz značenja "*stajanja*", kao značenja: biti i živeti, a takođe i održati se (vidi u prethodnom tekstu, br. 414); takođe od značenja "*nogu*" kao bivanja prirodnim, što je kraj Božijeg poretka i osnove na kojima počivaju prioritete ili viši stvari, i na osnovu kojih oni opstoje (vidi u prethodnom tekstu, br. 69, 600, 606) ; pa "*stati na noge*" označava život u punosti, jer važi za poslednje stvari. Novi život označen je zato što su "*svedoci*", koji su ovde razmatrani, ubijeni i ponovo oživeli. "*Stati na noge*" ovde znači život kakvog poseduje regenerisani čovek crkve, jer se tu govori o "*svjedocima*", pod kojima se podrazumevaju svi, koji su u dobru ljubavi kroz istine o doktrinama, a baš svi koji su takvi, oni su i regenerisani; takođe, zato što, kada prirodno, što je označeno "*stopalima*", biva regenerisano, celoviti čovek ima život kakav ima regenerisan čovek.

[2] Ovo Gospod uči u Jovanu: *Isus mu reče: opranome ne treba do samo noge oprati, jer je sav čist; i vi ste čisti, ali ne svi.* (Jovan 13:10). "Prati"

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

znači da se očisti od zla i lažnosti, onaj, koga treba regenerisati, pa zato "opranom" označava onog koji je očišćen, odnosno regenerisan u odnosu prema duhovnom, koji je dobro ljubavi i istina doktrine; ovo prvo mora biti primljeno u sećanje i razumevanje, odnosno mora biti poznato i priznato. "*Opranome ne treba do samo noge oprati*" označava da prirodni ili spoljašnji čovek mora tada biti pročišćen ili regenerisan, što se postiže življenjem života u skladu s pravilima ljubavi i vere, odnosno prema dobru i istinama doktrine iz Reči. Kad se to uradi, sam čovek je pročišćen ili regenerisan; jer živeti u skladu s dobrima i istinama doktrine iz Reči znači: hteti ih, i stoga ih činiti, što je isto kao imati naklonost prema njima i voleti ih; jer ono što nastaje usled volje pretvara se u nešto što nastaje od naklonosti i ljubavi, stoga od samog čoveka; jer je volja sam čovek, budući da je čovek njegova ljubav i njegova naklonost. Zato je tada rečeno "*jer je sav čist.*"

[3] Iz toga je jasno zašto "stati na noge" znači život kakav ima obnovljen čovek. Stoga su "*suhe kosti*" koje je prorok video u dolini, kada su bile prekrivene žilama, mesom i kožom, stoga se kaže: *I prorokovah, kako mi se zapovjedi i uđe u njih duh, i oživješe, i stadoše na noge, bješe vojska vrlo velika.* (Jezek. 37:10). Ovde takođe "stati na noge" označava novi život, kao što ga ima obnovljeni čovek; jer "*suhe kosti*", sa kojima se poredi Izraelov dom, označavaju stanje crkve u njima, to jest da crkva nije imala dobra od ljubavi niti istine doktrine; a "*odeveni u žile, meso i kožu*" označava regeneraciju; a "*duh koji je ušao*" označava novi život kroz influks i prijem Božanske istine; pa se zato kaže da "*duh života od Boga uđe u njih; i staše oba na nogama svojima.*"

[4] "Stati na noge" ima isto značenje na drugom mestu u istom proroku: *I reče mi: sine čovječji, ustani na noge da govorim s tobom. I uđe u me duh kad mi progovori, i postavi me na noge, i slušah onoga koji mi govoraše.*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

(Jezek. 2:1, 2). I opet: *I ustavši otidoh u polje, a gle, slava Gospodnja stajaše ondje kao slava koju vidjeh na rijeci Hevaru, i padoh na lice svoje. I uđe u me duh, i postavi me na noge; i progovori sa mnom i reče mi: idi, zatvori se u kuću svoju.* (Jezek. 3:23, 24). To je učinjeno zato što "*stati na noge*" označava sam život kada je u svojoj punoći; a život je u punoći, kada prirodno živi od duhovnog. Jer, poslednja stvar u ljudskom životu je u svom prirodnom; ovo poslednje je kao temelj za čovekove unutarnje i više delove; za one koji su bliski poslednjim stvarima, i opstoje u njima, dakle, konsekventno, ako je život u poslednjim stvarima, on, u tom slučaju, nije celovit, i, stoga, nije savršen. Štaviše, sve stvari koje su unutarnje ili su uzvišene, postoje sinhrono zajedno sa poslednjim stvarima. Iz tog razloga, poslednje stvari su kompatibilne internim ili viši delovima, budući da se oni prilagođuju poslednjim, koji na taj način mogu da ih prime. [5] "*Stati na noge*" ima slično značenje u Davidu: *Ne daš me u ruku neprijatelju, postaviš noge moje na prostranom mjestu.* (Ps. 31:8). "*Prostrano mjesto*" dakle, označava istinu doktrine iz Reči, zato "*postaviš noge moje na prostranom mjestu*" označava uzrokovanje da čovek živi prema Božanskim istinama. Opet, u istom: *Izvadi me iz jame, koja buči, i iz gliba, i postavi na kamen noge moje, i utvrdi stope moje.* (Ps. 40:2). "*Jama koja buči*" označava obmane doktrine, a "*glib*" - zla života; a "*postavi na kamen noge moje*" ima slično značenje kao i "*i utvrdi stope moje,*" jer "*stijena*" označava istinu doktrine iz Reči i, u najvišem smislu, Gospoda u odnosu na Božansku istinu. Odatle je jasno šta je označeno u duhovnom smislu sa: *Neće dati da popuzne noga tvoja**; *ne drijemlje čuvar tvoj.* (Ps. 121:3); naime, da neće trpeti prirodno odstupanje od istina; jer, koliko prirodno luta, toliko i unutarnje, koje pripada razumevanju i volji, takođe luta. *Na Hebrejskom se kaže "*tvoje*".

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

667. *I strah veliki napade na one koji ih gledahu*, označava stanje anksioznosti u onima, koji nisu primili i priznali. To je očito iz značenja "*velikog straha*" kao stanja anksioznosti, jer "*strah*" u Reči označava različite promene stanja čovekovog unutarnjeg, a ovde - stanje anksioznosti; takođe iz značenja izraza "*one koji ih gledahu*", kao onih, koji nisu mogli podneti prisutnost svedoka, i koji su ih dakle ubili i bacali, a zbog toga su imali žalostan um i teskobu srca kada su ih videli žive. Ovo posledično znači one, koji nisu primili i priznavali dobro ljubavi i istinu doktrine. Opisuje stanje onih, koji se suprotstavljaju dobrima ljubavi i istinama doktrine, na kraju stare, i početku Nove Crkve; takvi dolaze u stanje anksioznosti, kad su u prisustvu onih, koji primaju ljubav prema Gospodu i veru u Onoga, od koga se konstituiše Nova Crkva; ali, to se događa u duhovnom svetu, a ne u prirodnom svetu; jer u duhovnom svetu postoji komunikacija ljubavi; a duhovna ljubav, koja pripada ljubavi prema Gospodu i veri u Njega, i koja tada započinje u nekim ljudima, obuzima zle takvom teskobom. To je dakle ono što se podrazumeva pod "*i strah veliki napade na one koji ih gledahu*."

668. Stih 12. *I čuše glas veliki s neba, koji im govori*, označava Gospodnju Božansku Promisao. Ovo se vidi iz značenja "*velikog glasa s neba*", kao Gospodnjeg Božanskog Promisla. "*Glas s neba*" označava sve ono što dolazi od Gospoda, a koje se uopšteno naziva Božanskom istinom, a kod nas u svetu se naziva – "*Reč*"; naročito se odnosi na svaki plan i zapovest u Reči; ovo se zove "*glas s nebesa*" jer je silazio, i stalno silazi od Gospoda, kroz nebo, i nastanjuje se u onima koji su čitali Reč kroz svetlost duhovne naklonosti prema istini. Gospodnja Božanska Promisao je ovde označena "*glasom s neba*", jer je razmatrani predmet nebesko stanje, kao i stanje crkve na kraju, kada Gospod obezbeđuje zaštitu protiv svake iznenadne promene - koja bi štetila onima, koji će biti razdvojeni, te će od njih neki dolaziti u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

nebo, a neki - biti bačeni u pakao. Prema tome, sada sledi da dvojica svedoka po zapovesti "*iziđoše na nebo na oblacima, i vidješe ih neprijatelji njihovi,*" a to bi moglo biti razdvajanje, koje mora uslediti. To stoga, jer se neprestani napredak poslova koje, prema rasporedu, dobri treba da obave, može poremetiti prisustvom zlih, i posledičnom komunikacijom (o čemu vidi u prethodnom tekstu). Ovaj arcanum, međutim, ne može se opisati u nekoliko reči, ali u onome što sledi biće razjašnjen što je više moguće.

669. *Iziđite amo*, označava odvajanje i posledičnu zaštitu. Ovo je očigledno iz značenja izraza "*i iziđoše na nebo*", kada se govori o svedocima, kojima se označavaju dobra od ljubavi i istine doktrine, kao odvojenima od onih koji nemaju dobra ljubavi i istine doktrine, dakle, kao odvojenima od zlih. Kao razlog razdvajanja je to, što dobro ljubavi i istina doktrine ne smeju biti oštećeni zlom, pa "*Iziđite amo*" označava takođe i zaštitu. Jer, ako bi dobro ljubavi i istine doktrine bili saopšteni zlima, oni bi ih primili na spoljašnji način, ali bi im naštetili iznutra, negirajući ih i ismejavši ih. Odatle bi se dogodilo da bi se zli spojili sa prostodušnima koji su naklonjeni dobru, a koji ne mogu shvatiti da je unutrašnjost takvih zla. Ovi prostodušni naklonjeni dobru čine najniže nebo; Stoga, ako se ovo razdvajanje ne bi izvršilo, oni, koji su u tom nebu, bi bili povređeni, jer bi se spojili sa spoljašnjim zlom (ali to se vidi dalje u malom radu "Poslednji Sud", br. 70). To je ono što je uključeno u zapovest dvojici svjedoka "*i iziđoše na nebo*", a time je označena i zaštita .

670. *I iziđoše na nebo na oblacima*, označava odvajanje u odnosu na unutarne stvari i njihovu zaštitu. Ovo je vidljivo iz značenja "*odlaska na nebo*", u odnosu na dvojicu svjedoka, kao odvojenost od zla, tj. od onih koji su u neistinitosti doktrine od zala života, a takođe i zaštitu (vidi prethodni članak, br. 669); takođe od značenja "*oblaka*", kao poslednjih stvari

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Božanske istine ili spoljašnjeg dela Reči, koja se naziva bukvalno značenje (o čemu gore, br. 36, 594). Mnoga od zala takođe su u ovom spoljašnjem, jer svi koji vode zli život misle u sebi suprotno dobrima i istinama Reči, doktrine i Crkve, iako mogu dobra i istine reči biti njihova prividna spoljašnjost. Zbog života u ljubavi prema zlu, a ljubav privlači na vlastitu stranu unutaršnjost uma, a time i misli duha, kad takvi misle sami za sebe, oni potpuno (u sebi) odbacuju one stvari - koje priznaju verbalno pred svetom. To je spoljašnje, koje je isto tako prisutno u bezbožnicima i zlikovcima, je ovde označio "*oblak*". Zbog ovog razloga, pod "*I iziđoše na nebo na oblacima,*" misli se na odvojenost u odnosu na unutarnje, ali ne u odnosu na spoljašnje. Separacija je samo u odnosu na unutarnje, a ne u odnosu na spoljno, jer je unutarnje dvojice svedoka bilo duhovno i nebesko, dok je unutarnje kod zlih bilo infernalno i dijabolično; a unutarnje koje je nebesko i duhovno je zapravo - na nebu; stoga im se kaže: "*iziđite amo*", kako bi se njihova unutarnja bića mogla odvojiti od zlih, da njihovo unutarnje ne bi moglo biti povređeno.

[2] Treba reći nekoliko reči, kako bi se otkrilo šta je posebno uključeno u "*odlazeći na nebo dva svjedoka koja su bila ubijena i ponovno oživjela.*" Na kraju Crkve, kada nema vere, jer nema ljubavi, otkrivene su unutarnje stvari Reči koje služe Novoj Crkvi za nauk i život. To je učinio sam Gospod, kada je kraj Jevrejske Crkve bio na dohvat ruke; jer je sam Gospod došao na svet i otvorio unutarnje Reči, osobito ono koji se odnosi na Njega, ljubav prema Njemu i ljubav prema bližnjemu, kao i veru u Njega, koja je pre toga bila skrivena u unutrašnjosti Reči, jer je ona bila su u svojim reprezentacijama i odatle u posebnim stvarima crkve i bogopoštovanja. Ove istine koje je Gospod objavio bile su unutarnje istine i same po sebi duhovne; a posle su služile Novoj Crkvi za nauk i život, kao što je upravo rečeno gore. Ove

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

istine, međutim, nisu odmah primljene, čak ni nakon značajnog protoka vremena, kao što je poznato iz povesti crkve; a to zbog toga, što se one ne mogu primiti, sve dok se sve stvari u duhovnom svetu ne dovedu u red; jer, kao što je duhovni svet povezan s prirodnim svetom u ljudima, pa ako se najpre taj svet ne bi doveo u red, ljudi u prirodnom svetu ne bi mogli razumeti ili shvatiti dobra ljubavi i istine doktrine; zbog toga je dugo vremena proteklo pre nego što je hrićanska crkva bila univerzalno utemeljena u evropskom svetu; jer sve posledice, koje postoje u prirodnom svetu, potiču od uzroka koji su u duhovnom svetu, a osobito one, koji se odnose na stvari Crkve. Za ove stvari je rečeno da obznanjuju ono što je označeno Božijim zapovestima datim dvojici svedoka "*da iziđu u nebo*", naime, da zlikovci ne bi naneli zlo dobrima ljubavi i istinama doktrine koje su otkrivene u poslednjem vremenu crkve.

[3] Bilo je slično u davno vreme, kad je došla do kraja Najdrevnija Crkva, pre potopa, jer su tadašnji predstavnici nebeskih stvari, koji su postojali među najstarijim ljudima, bili objedinjeni u jedno telo i behu tada nazvani "*Enoh*", i tako sačuvani za potrebe Nove Crkve nakon potopa; a to se zvalo reprezentativnom crkvom, jer su se njeni zakoni i statuti, a uopšteno njihova bogopoštovanja, sastojali od reprezentacija ili od takvih stvari u prirodnom svetu, koje su u skladu sa duhovnim stvarima u duhovnom svetu (koje su njihove korespondencije). Slično je učinjeno sa ovim ljudima, to jest, bili su odvojeni od zlih, tako što su bili odvedeni na nebo i tako bili zaštićeni, i to sve dok stara crkva nije dovedena do svog kraja, kada je trebalo da bude uspostavljena Nova Crkva. To je opisano ovim rečima u Postanju: *I živeći Enoh jednako po volji Božjoj, nestade ga, jer ga uze Bog.* (Pos. 5:24). Da je ovo značenje izraza "*I živeći Enoh jednako po volji Božjoj, nestade ga, jer ga*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

uze Bog " može se videti u Nebeskim tajnama (br. 518-523), gde je i objašnjeno.

[4] Slično se čini i u današnjem vremenu. Ova crkva, koja se zove hrišćanska, danas je došla do svog kraja, pa je Gospod otkrio tajne neba i crkve da bi služile kao nauk života i vere za Novu Crkvu, što je značio "*Novi Jerusalem*" u Apokalipsi. Ova je doktrina, takođe, preuzeta u nebo da joj zli ne bi naneli zlo pre uspostavljanja Nove Crkve. Takvo je, dakle, značenje ovoga u odnosu na dva svedoka, i izraz "*da su otišli na nebo*"; i onoga što sledi u sledećem poglavlju, gde se razmatra "*žena koja će roditi dete,*" pred kojom je stajala aždaja: *I rodi muško, sina, koji će pasti sve narode s palicom gvozdеноm; i dijete njezino bi uzeto k Bogu i prijestolu njegovu.* (Otkr. 12:5). Ono što posebno znače "*žena*" i "*dete*" će biti opisano u objašnjenju sledećeg poglavlja. Iz ovoga se sada može videti koja je tajna uključena u ono, što je ovde rečeno za ova dva svedoka koja po zapovesti "*Iziđoše na nebo na oblacima*".

671. *I vidješe ih neprijatelji njihovi*, označava znanje i priznavanje u onima koji su u unutrašnjem suprotstavljeni dobrima i istinama Reči i crkve. To se vidi iz značenja "*da vidite*", kao da razumete, shodno tome znate i priznate (tome gore, br. 11, 37, 260, 354, 529); takođe od značenja "*neprijatelja*", kao onih, koji se suprotstavljaju dobru ljubavi i istini doktrine, a time i onih, koji su u zlima i lažima, jer se u Reči u njenom duhovnom smislu pominju "*neprijatelji i protivnici*." Otuda je jasno da "*vidješe ih neprijatelji njihovi*" označava znanje i priznavanje u onima koji su protiv "*dva svjedoka*", to jest protiv dobru ljubavi i istina doktrine.

[2] Tajna, koja je ovde uključena je sledeća: "*Neprijatelji*" znače one, koji su u svom unutarnjem suprotstavljeni dobru ljubavi i istini doktrine, ali ipak ne i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

u svom spoljašnjem; jer se takvi verbalno ponašaju kao prijatelji, ali u srcu su neprijatelji; stoga pred svetom oni potvrđuju verovanje u dobra i istine, ali u svom duhu, u kome su oni kada meditiraju sami sa sobom, oni ih odbijaju. To su "neprijatelji koji gledaju", jer kada su takvi u telesnoj prirodnoj misli, u kojoj su kadgod su u društvu s drugima, vide, poznaju i priznaju, dobra i istine. Ali kada su u duhovno-prirodnoj misli, u kojoj su kadgod su sami i razmišljaju o stvarima verovanja, oni ih ne priznaju. Zbog toga se kaže da *su "ova dva svjedoka iziđoše na nebo na oblacima;"* jer "oblak" označava spoljašnjost Reči, crkve i bogopoštovanja, koje oni vide i iz koje vide. Da "oblak" ovde označava spoljašnje, može se videti u odeljku gore.

[3] U mnogobrojnim odlomcima u Reči pominju se "protivnici" i "neprijatelji", a pod njima se podrazumevaju zla i obmane, zla pod "protivnicima" a obmane pod "neprijateljima"; jer je Reč u svojoj suštini duhovna, pa u tom smislu nijedan drugi od duhovnih protivnika i neprijatelja ne može se smatrati "protivnicima i neprijateljima". Da je ovo tako, može se videti iz sledećih pasusa. U Davidu: *Gospode! kako je mnogo neprijatelja mojih! Mnogi ustaju na me. Mnogi govore za dušu moju: nema mu pomoći od Boga.* (Ps. 3:1, 2). U istom *Pokaži divnu milost svoju, koji izbavljaš one koji se u te uzdaju od onijeh koji se protive desnici tvojoj. Čuvaj me kao zjenicu oka: sjenom krila svojih zakloni me Od bezbožnika koji me* napadaju, od neprijatelja duše moje, koji su me opkolili.* (Ps. 17:7-9). U istom: *Nemoj me dati na volju neprijateljima mojim; jer ustaše na me lažni svjedoci; ali zloba govori sama protiv sebe. Vjerujem da ću vidjeti dobrotu Gospodnju na zemlji živijeh.* (Ps. 27:12, 13). U istom - *Izbavi me od neprijatelja mojih, Bože moj, i od onijeh, što ustaju na me, zakloni me. Izbavi me od onijeh koji čine bezakonje, i od krvopija sačuvaj me. Evo zlo namišljaju duši mojoj, skupljaju se na me silni, bez krivice moje i bez grijeha*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

mojega, Gospode. (Ps. 59:1-3). U Isaiji: *Ako se i pomiluje bezbožnik, ne uči se pravdi, u zemlji najpravednijoj čini bezakonje i ne gleda na veličanstvo Gospodnje. Gospode! ruka je tvoja visoko podignuta, a oni ne vide; vidjeće i posramiće se od revnosti za narod, i oganj će proždrijeti neprijatelje tvoje.* (Isa. 26:10, 11); pored mnogih drugih odlomaka u proročkoj Reči, gde se pominju "protivnici i neprijatelji", a takođe i u istorijskoj Reči, gdje se razmatraju "protivnici", "ratovi" i "bitke". Jer "rat" označava duhovni rat, koji se vodi između istine i obmane, a odatle potiče i da ratno oružje, kao što su "koplja", "lukovi", "strele" i "mačevi" označava stvari koje pripadaju duhovnom ratu, baš kao i "protivnici i neprijatelji". (Da "rat" u Reči ima ovo značenje, a takođe i oružje rata, kao što su "lukovi", "strele" i "mačevi", prikazano je na prethodnim stranicama.) *Hebrejski tekst ima izraz "da se podignu."

672. Stih 13. *I u taj čas zatrese se zemlja vrlo, i deseti djel grada pade, i tresenje zemlje pobi sedam hiljada imena čovječijih; i ostali se uplašiše, i daše slavu Bogu nebeskome.* 13. "I u taj čas," označava tokom tog stanja (br. 673); "zatrese se zemlja vrlo," označava značajnu promenu stanja unutrašnjosti u onima koji su iz crkve (br. 674); "i deseti djel grada pade," označava da ni jedna istina o doktrini više nije postojala u onima koji su ostali (br. 675); "i tresenje zemlje pobi sedam hiljada imena čovječijih," označava da su u toj promeni stanja sve istine dobra, takođe, propale u njima, a tako i sve stvari neba i crkve (br. 676); "i ostali se uplašiše," označava komešanje uma i okretanje onih, koji su bili u određenoj meri duhovni (br. 677); "i daše slavu Bogu nebeskome," označava da su priznali i obožavali Gospoda (br. 678).

673. Stih 13. "I u taj čas," označava tokom tog stanja. Ovo je evidentno iz značenja "časa" kao stanja, a ovde - stanja u kome "I [dva svjedoka] iziđoše

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

na nebo na oblacima, i vidješe ih neprijatelji njihovi." "Čas" označava stanje, jer u Reči vremena i svi izrazi koji se odnose na vreme, kao što su "sati", "dani", "nedelje", "meseci", "godine", "doba", kao i "jutro", "podne", "veče", "noć", a isto tako "proleće," "leto", "jesen" i "zima" označavaju stanja života. (Da vreme ima ovo značenje ilustrovano je i prikazano u delu "Nebo i pakao", broj 162-169, gde se razmatra Vreme na nebu, takođe i gore, br. 571, 610, 664; a da "čas" označava svako trajanje stanja, duže ili kraće, a time i stanje, vidi u prethodnom tekstu, br.194 i da broj, koji se sa stanjem povezuje, definiše kakav je kvalitet stanja, br. 488.)

674. *I u taj čas zatrese se zemlja vrlo,* označava značajnu promenu stanja unutrašnjosti u onima koji su iz crkve. To se vidi iz značenja "velikog zemljotresa", kao značajne promene stanja crkve; jer "zemlja" označava crkvu, "potres" promenu stanja, a "veliki" ono što je značajno. (Da "zemljotres" u Reči označava promenu stanja crkve, vidi u prethodnom tekstu, br. 400, 499.)

[2] Promena stanja u odnosu na istine i dobra crkve očigledno je nastala iz uzroka koji su opisani u prethodnom stihu, to jest, jer su dva svedoka, koja su ubijena i vraćena u život, uznesena po zapovesti u nebo na oblaku, a njihovi neprijatelji su ih videli. Otuda se može videti da je uzrok toga bio odvajanje dobrih od zlih, kao što je pokazano u prethodnim odlomcima, gde se objašnjava uspenje dva svedoka. Ali, to se ne može predstaviti razumevanju, osim ako se prvo ne opiše kakve su stvari u duhovnom svetu; jer stvari opisane u ovom stihu, naime, da "zatrese se zemlja vrlo, i deseti djel grada pade, i tresenje zemlje pobi sedam hiljada imena čovječijih; i ostali se uplašiše, i daše slavu Bogu nebeskome," stvari koje se dešavaju, i zapravo su se već desavale u trenutku kada je bio prisutan Poslednji Sud, ali u duhovnom svetu, a ne u prirodnom svetu; jer kad se dobro razdvoji od zla, a

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

dobro treba zaštititi od zla, onda se dobri odvedu od društava a ostaju samo, prema Gospodnjim rečima u Mateju: *Tada će biti dva na njivi; jedan će se uzeti, a drugi će se ostaviti. Dvije će mljeti na žrvnjevima; jedna će se uzeti, a druga će se ostaviti.* (Mat. 24:40, 41). Ovo se može videti objašnjeno u Nebeskim tajnama (br. 4334, 4335). Kada se iz društava, u kojima su dobri i zli bili zajedno, odvedu dobri, nastupa značajna promena u odnosu na stvari koje se odnose na crkvu.

[3] Ali, uzrok ove promene će biti još više obelodanjen. U duhovnom svetu postoji komunikacija svih naklonosti, a ponekad i misli; i unutar svakog društva postoji opšta komunikacija, koja se od središta društva proteže u svakom pravcu čak i do ruba njegovih granica, baš kao što se svetlost širi od centra do obima. Varijacije i promene privrženosti, koje proističu iz ove komunikacije i njegovog proširenja, izvire iz influksa ljubavi iz drugih društava, bilo iznad ili sa strane, a takođe i iz novopridošlih koji ulaze u društvo, a tako isto i od nekoliko ili više onih koji su izuzeti od društva.

[4] Društva nad kojima je izvršen Poslednji Sud su se sastojala od dobrih i zlih, i to od takvih zlih, koji su svojim unutaršnjim, ali ne i svojim spoljašnjim bivali suprotstavljeni dobrima ljubavi i istini doktrine; jer su spolja mogli da postupaju ispravno i pravično i da govore pošteno i istinito, pa ipak – to su činili ne zbog razloga ispravnosti, pravičnosti, pobožnosti i istine, već iz navike stečene u svetu, radi slave, sjaja, časti, dobiti i različitih uživanja prirodnih ljubavi, a takođe i zbog postojanja zakona i njihovih kazni. Iz tog razloga, iako su bili zli iznutra, ipak su mogli biti u društvu sa onima, koji su bili i spolja i iznutra dobri. Kad su, dakle, dobri bili odvojeni od onih, koji su samo izgledali dobro u spoljašnjoj formi, spoljašnje dobro zlih je nestalo, a pojavilo se njihovo unutrašnje zlo; jer su bili u stanju tog spoljašnjeg dobra putem komunikacije unutar zajedničkog društva sa onima,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

koji nisu bili dobri samo spolja, već i iznutra, kako je rečeno gore. Tako, kad je spoljašnje dobro oduzeto od zla, njihovo unutrašnje je otvoreno; i ono je bilo puno čistog zla i prljavih stvari, što je pokazalo kakve su bile osobine unutar njihovih duša. Takvo je ono na šta se posebno misli pod "*I iziđoše na nebo na oblacima, i vidješe ih neprijatelji njihovi;*" i ovde - da "*I u taj čas zatrese se zemlja vrlo*", odnosno da je, od trenutka kada se uspostavilo to stanje, došlo do značajne promene u odnosu na one stvari koje se tiču crkve.

675. *I deseti djel grada pade*, označava da više nema istine doktrine u onima koji su preostali. To je vidljivo iz značenja izraza "*deset*", kao bivanja svih osoba i svih stvari, takođe i bivanja mnogih osoba i mnogih stvari, a "*deseti deo*" označava sve i puno (o čemu uskoro); takođe je vidljivo i iz značenja "*grada*", kao doktrine i istine doktrine, jer doktrina, koja može biti nauka crkve, mora sadržavati istine iz Reči (da "*grad*" označava doktrinu vidi u prethodnom tekstu, br. 223). Očigledno je i iz značenja "*pada*", kao odvojednosti, odnosno nepostojanja; da budu odvojeni i da nemaju postojanje, proizlazi iz istine doktrine kada je "*pad*" u povezan sa gradom.

[2] Jer je svakoj pojedinoj stvari dodeljen posebni izraz, u skladu sa korespondencijom subjekta u prirodnom smislu sa subjektom u duhovnom smislu; a ovde je subjekt u prirodnom smislu - grad, dok je predmet u duhovnom smislu - istina doktrine. Da više nema nikakve istine u onima koji su ostali, sledi iz onoga što je rečeno u prethodnom poglavlju, to jest, da, kad se dobri odvedu iz društva u kome su dobri i zli bili zajedno i potom uznesu na nebo, nikakve istine doktrine više ne ostaju u zlima, jer su oni, od tog trenutka, lišeni komunikacije s dobrima, koja im je omogućavala da im spoljašnje bude kao da je u istinama i da govori o istinama iz doktrine.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[3] Jer u duhovnom svetu postoji komunikacija od ljubavi i otuda od misli, a u takvoj komunikaciji jedan se drži drugog, i tako su svi međusobno ujedinjeni u istom društvu, u sličnoj naklonosti i prema tome u sličnom dobru; Tako se i zli takođe drže dobrih. Ali, zli behu takvi, da su bili u stanju da spolja formiraju izgled svetosti, pobožnosti, inteligencije, revnosti za crkvu i njenu nauku, a takođe, da u životu prikažu izgled pravednosti i iskrenosti iz srca, iako, sami po sebi, i sami u sebi, nisu imali ništa od takvog dobra. Takvi su bili zli, u kojima više nije bilo istina doktrine, nakon što su dobri bili odvedeni od njih. Dobri su predstavljeni sa "*dva svjedoka*" koja su po zapovesti uznesena na nebo.

[4] Treba znati da su u duhovnom svetu mnoga društva formirana od takvih, a da su ta društva uzeta zajedno znači "*prvo nebo*" koje je prošlo (Otk. 21,1). (U vezi tih društava ili tog neba, mnogo toga je napisano u nevelikoj knjižici "*Poslednji sud*".) U tim su društvima obitavale takve, zle osobe, kao što je prethodno opisano, i dobre osobe, povezane s njima; a dokle god su bili spojeni u zajedničkom društvu, zli su spolja izgledali kao da su dobri; ali kad su bili odvojeni, tada im je oduzeto spoljašnje dobro, koje je bilo samo simulirano i licemerno, i njihovo unutarnje se otvorilo, pokazalo se da su bili infernalni, ispunjeni samo zlom i neistinama od njega. Takvo razdvajanje i takvo posledično stanje bivalo je u duhovnom svetu malo pre Poslednjeg Suda; ovo je, dakle, stanje koje je ovde opisano; jer se ovde bavimo poslednjim vremenom crkve, kada je univerzalna presuda na dohvat ruke.

[5] Da "*deset*" označava sve osobe i sve stvari, a takođe i mnoge osobe i mnoge stvari, može se videti iz odlomaka u Reči gde se taj broj javlja. Kao npr. u Mojsiju: *I objavi vam zavjet svoj, koji vam zapovjedi* da držite, deset riječi, koje napisa na dvije ploče kamene.* (Pon. Zak. 4:13). I ponovo: *I napisa na tjem pločama što bješe prvo napisao, deset riječi, koje vam*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

izgovori Gospod na gori isred ognja na dan zbora vašega; i dade mi ih Gospod. (Pon. Zak. 10:4). Bilo je "deset riječi" ili "deset zapovijesti" koje predstavljaju Dekalog, jer "deset" označava sve stvari, dakle "deset riječi" znače zakon u svojoj celokupnosti.

[6] Primer za to, kako "deset" označava sve osobe: *Gospod je upoređivao kraljevstvo nebesko s deset devica koje imaju svjetiljke s kojima će ići u susret verenika, od kojih je petoro razboritih, a petoro ludih (Mat. 25:1, 2, et seq.). "Deset djevica" sa kojima se upoređuje kraljevstvo nebesko označava sve koji su iz crkve, jer "deset" označava sve, a "djevice" crkvu; ali "pet" označava da neki, ili neki deo, neki iz crkve behu oprezni a neki - ljudi. Takvo je značenje broja "pet" u Reči. "Svijeće" označavaju znanje istine i dobra, ovde iz Reči, a takođe i istine doktrine i vere; "ulje" označava dobro ljubavi i milosrđa; "Verenik" znači Gospod, a "vjenčanje" znači nebo i crkvu, koji se nazivaju "vjenčanja" kao simbol braka dobra i istine; a gde nema tog braka, tu nema ni neba niti crkve, stoga se oni, koji poznaju istine vere, a nemaju dobro ljubavi, nazivaju "ludima", a oni, koji imaju dobro ljubavi, nazivaju se "razboritim"; jer, kao što je rečeno, "svijeće" ovde znače istine, vere a "ulje" dobro ljubavi. Devica označavaju crkvu, jer "djevičanska" i "kći" u Reči označavaju naklonost dobru i istini, a, zbog te naklonosti, crkva i jeste crkva. Zbog toga se u mnogobrojnim odlomcima spominju "djevica i kći Siona", "djevica i kćerka Jerusalima", "djevica i kćer Izraela" i "Judeje", a to svuda znači crkvu.*

[7] Kako "deset" označava sve, kao i mnoge: *Reče dakle: jedan čovjek od dobra roda otide u daljnu zemlju da primi sebi carstvo, i da se vrati. Dozvavši pak deset svojijeh sluga dade im deset kesa, i reče im: trgujte dok se ja vratim. I građani njegovi mržahu na njega, i poslaše za njim poslanike govoreći: nećemo da on caruje nad nama. Tada dođe prvi govoreći:*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

gospodaru! kesa tvoja donese de set kesa. I reče mu: dobro, dobri slugo; kad si mi u malom bio vjeran evo ti vlast nad deset gradova. I dođe drugi govoreći: gospodaru! kesa tvoja donese pet kesa. A on reče i onome: i ti budi nad pet gradova. I treći dođe govoreći: gospodaru! evo tvoja kesa koju sam zavezao u ubrus i čuvao. I reče onima što stajahu pred njim: uzmite od njega kesu i podajte onome što ima deset kesa. (Luka 19:12-14, 16-20, 24). I ovde se upotrebljavaju brojevi "deset" i "pet", jer "deset" označava sve osobe i sve stvari, a "pet" - neke osobe i neke stvari. "Deset slugu" koje je plemić, koji je putovao u daleku zemlju, pozvao k sebi, označava sve koji su na svetu, a posebno - sve koji su iz crkve; jer "čovjek od dobra roda" znači Gospoda, i "otide u daljnu zemlju" znači odlazak Gospoda iz sveta, i Njegovu prividnu odsutnost; "dade im deset kesa, i reče im: trgovajte dok se ja vratim" označava sve spoznaje o istini i dobru iz Reči, sposobnost da se istina i dobro percipiraju; jer "kesa" [mina], koja je bila srebro i novac, označava znanje o istini i sposobnost da se ona percipira; a "trgovina" označava da pomoću njih treba da steknu inteligenciju i mudrost; one, koji mnogo stiču, personifikuje sluga, koji je od kese dobio deset kesa; a one, koji stiču ponešto, označava onaj, koji je od kese dobio pet kesa; "gradovi za koje se kaže da im se daju" označavaju istine doktrine, a "posedovati ih" označava inteligenciju i mudrost, kao i život i sreću od njih. Odatle je jasno šta znači "deset gradova" i "pet gradova". Budući da su oni, koji ne dobijaju ništa od inteligencije, poput "ludih djevica" (o kojima smo upravo govorili gore), i budući da oni poseduju istine samo u sećanju, a ne i u životu, nakon odlaska iz ovoga sveta lišeni su istina, a oni, koji poseduju istine kako u sećanju tako i u životu, obogaćuju se inteligencijom do večnosti, pa se kaže: "uzmite od njega kesu i podajte onome što ima deset kesa."

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[8] Slično je s njima: *Jer kako što čovjek polazeći dozva sluge svoje i predade im blago svoje; I jednome dakle dade pet talanata, a drugome dva, a trećemu jedan, svakome prema njegovoj moći; i otide odmah. A onaj što primi pet talanata otide te radi s njima, i dobi još pet talanata. Tako i onaj što primi dva dobi i on još dva. A koji primi jedan otide te ga zakopa u zemlju i sakri srebro gospodara svojega. A po drugom vremenu dođe gospodar tih sluga, i stade se računati s njima. I pristupivši onaj što je primio pet talanata, donese još pet talanata govoreći: gospodaru! predao si mi pet talanata; evo još pet talanata ja sam dobio s njima. A gospodar njegov reče mu: dobro, slugo dobri i vjerni! U malom bio si mi vjeran, nad mnogijem ću te postaviti; uđi u radost gospodara svojega. A pristupivši i onaj što je primio dva talanta reče: gospodaru! predao si mi dva talanta; evo još dva talanta ja sam dobio s njima. A gospodar njegov reče mu: dobro, slugo dobri i vjerni! U malom bio si mi vjeran, nad mnogijem ću te postaviti; uđi u radost gospodara svojega. A pristupivši i onaj što je primio jedan talanat reče: gospodaru! znao sam da si ti tvrd čovjek: žnješ gdje nijesi sijao, i kupiš gdje nijesi vijao; Pa se pobojah i otidoh te sakrih talanat tvoj u zemlju; i evo ti svoje. A gospodar njegov odgovarajući reče mu: zli i ljenjivi slugo! znao si da ja žnjem gdje nijesam sijao, i kupim gdje nijesam vijao: Trebalo je dakle moje srebro da daš trgovcima; i ja došavši uzeo bih svoje s dobitkom. Uzmite dakle od njega talanat, i podajte onome što ima deset talanata. Jer svakome koji ima, daće se, i preteći će mu; a od onoga koji nema, i što ima uzeće se od njega. I nevaljaloga slugu bacite u tamu najkrajnju; ondje će biti plač i škrgut zuba. (Mat. 25:14-30). Ovde i "pet" i "deset" takođe znače i nešto, i mnogo; tako da je neko najpre stekao mnogo mudrosti od izvesne dobijene količine znanja istine i dobra . Nasuprot, oduzeto je od onoga, ko nije zadobio ništa od inteligencije, a dato je onome, koji je ima puno, jer kada čovek nakon smrti postane duh, on nosi sa sobom*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

sve stvari i svaku, čak i najmanju, koju je izvukao iz Reči i od doktrina crkve. Međutim, oni, koji kroz Reč i od doktrina crkve nisu zadobili ništa od inteligencije, zli su iznutra, i stoga zloupotrebljavaju istine i dobra neba i crkve, koje poseduju samo u sećanju, te manipulisanjem ostvaruju dominaciju nad prostim dobrim duhovima koji su na najnižem nebu i čine im zlo. Zato su te istine i dobra oduzeti od njih i dati onima koji imaju mnogo, budući da ih ne zloupotrebljavaju, nego od njih izvlače koristi.

[9] Oni, koji ne stiču duhovnu inteligenciju u svetu kroz spoznaje o istini i dobru iz Reči, su zli, što se može videti iz ovoga, da su svi ljudi rođeni u zlu svake vrste, a ta se zla uklanjaju samo putem Božanskih istina iz Reči, tj. primenom istina u praksi, i time primanjem istina u životu. Tako se o onima, koji su ih stekli, kaže: *A gospodar njegov reče mu: dobro, slugo dobri i vjerni! U malom bio si mi vjeran, nad mnogijem ću te postaviti; uđi u radost gospodara svojega.* (stihovi 21, 23); a onom koji nije ništa stekao: *I nevaljaloga slugu bacite u tamu najkrajnju; ondje će biti plač i škrgut zuba.* (Stih 30).

[10] Budući da "deset" označava kako sve, tako i mnogo, stoga taj broj koristi Gospod i u drugim odlomcima, gde se mora razumeti "sve" i "mnogo". Kao u Luki: *Ili koja žena imajući deset dinara, ako izgubi jedan dinar, ne zapali svijeće, i ne pomete kuće, i ne traži dobro dok ne nađe?* (Luka 15:8) "Deset" ovdje označava mnogo. Ovo se govori o "ženi" i da "ona bi da zapali svijeće i da pomete kuće" zbog duhovnog značenja u svakom pojedinom delu Reči. U tom smislu "žena" označava crkvu u odnosu na naklonost istini, pa tako i ljubavi same istine koja pripada crkvi; "dinar" označava istinu; "izgubiti dinar" znači izgubiti jednu od istina ili saznanje istine; "upaliti svijeću" označava samoispitivanje iz ljubavi; "pomesti kuću" znači proći kroz čitav sopstveni um i ispitati svaki pojedinačni kutak gde bi

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

mogla da leži skrivena istina . Ovo je duhovno značenje tih reči. "Sto" ima isti značenje kao "deset", naime, mnogo; stoga slična parabola govori o: *Stotinu ovaca, ako se jedna izgubi* (Mat. 18:12, 13; Luka 15:3-7).

[11] "Deset" označava i sve i mnogo toga u narednim pasusima. U Isaiji: *Od Gospoda nad vojskama čuh: mnoge kuće opustjeće, u velikim i lijepijem** neće biti nikoga. Jer će deset rala vinograda dati jedan vat, i gomer sjemena daće efu.* (Isa. 5:9, 10). Ovo se kaže o opustošenju istine u onima koji su iz crkve. "Mnoge kuće opustjeće" označavaju čoveka crkve, a naročito onog, koji je takav u odnosu na istine od dobra; "velike i lijepe", to jest, kuće, označavaju naklonost dobru i razumevanju istine, jer je "veliko" zasnovano na dobru i njegovoj naklonosti, a "lijepo" je zasnovano na istini i njenoj inteligenciji; "jer će deset rala vinograda dati jedan vat" označava da u svim stvarima crkve u čoveku jedva postoji istina od dobra, jer "vat" ima i slično značenje kao vino, odnosno istinu od dobra; stoga "deset rala vinograda" označava sve stvari crkve u čoveku.

[12] U Mojsiju: *Ako se ni od toga ne popravite, nego mi jošte uzidete nasuprot, I kad vam slomim potporu u hljebu, deset će žena peći hljeb vaš u jednoj peći, i davaće vam hljeb vaš na mjeru, i ješćete a nećete se nasititi.* (Lev. 26:23, 26). "I kad vam slomim potporu u hljebu" označava lišavanje duhovne hrane, a time i duhovne ishrane, "hljeb" znači sve što hrani dušu, a osobito dobro ljubavi; stoga "deset će žena peći hljeb vaš u jednoj peći" označava da u svim stvarima crkve u čoveku ima tako malo dobra i istine da jedva ima ičega; "deset žena" označava sve stvari crkve; "hleb" označava dobro i istinu koji neguju dušu; "peć" označava mesto gde se priprema duhovna hrana, odnosno čoveka u kome je to mesto; "davaće vam hljeb vaš na mjeru" označava nedostatak duhovno hranljivih stvari i želju za njima.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[13] U Zahariji: *Tako će doći mnogi narodi i silni narodi da traže Gospoda nad vojskama u Jerusalimu i da se mole Gospodu. Ovako veli Gospod nad vojskama: u to će vrijeme deset ljudi od svih jezika narodnijeh uhvatiti jednoga Judejca za skut govoreći: idemo s vama, jer čujemo da je Bog s vama.* (Zah. 8:22, 23). Ovo se govori o zajedničkom pozivu pagana i njihovom priznanju u Crkvi od Gospoda; a "*deset ljudi od svih jezika*" označavaju sve od bilo koje religije, to jest onih koji "*dolaze da traže Gospoda nad vojskama u Jerusalimu*", odnosno, koji žele biti primljeni u crkvu i priznati Gospoda, stoga "*deset ljudi*" znači sve takvo, a "*jezici narodni*" znače njihova verska načela. Ali ovo, zajedno s ostatkom odlomka, može se videti u prethodnom tekstu objašnjeno (br 433), gde se pokazuje da "*Jerusalim*" ne znači bukvalno Jerusalim, niti "*Jevrejin*" ikakvog stvarnog Jevrejina.

[14] U Amosu: *Zakle se Gospod Gospod sobom, govori Gospod Bog nad vojskama; ja se gadim na ponos Jakovljevi i mrzim na dvorove njegove; zato ću predati grad i sve što je u njemu. I ako deset ljudi ostane u jednoj kući, umrijet će.* (Amos 6:8, 9). "*Ja se gadim na ponos Jakovljevi i mrzim na dvorove njegove*" označavaju ljubav prema neistini i veri u nju, koja je u onima koji su iz crkve, "ponos" znači ljubav prema neistini, a "*palate*" same neistine, koji se nazivaju "*palate*", jer pripadaju ponosima, i zato što su neistine takvih ukrašene u spoljašnjem obliku tako da izgledaju veličanstveno, iako su najodvratnije, poput kolibe prepune smeća i prljavštine; "*zato ću predati grad i sve što je u njemu*" označava da osuđuje nauk, jer je pun obmana zla koje ga poseduju, "*grad*" znači doktrinu i "*punoću*" neistina zla; dakle "*I ako deset ljudi ostane u jednoj kući, umrijet će*" znači da će propasti sve istine dobra u svima, "*deset ljudi*" znači sve istine, "*kuća*" - čoveka u odnosu na dobro a "*umrijeti*" znači propasti.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[15] U Zahariji: *I on mi reče: šta vidiš? A ja rekoh: vidim knjigu gdje leti, dužina joj dvadeset lakata a širina deset lakata. Tada mi reče: to je prokletstvo koje izađe na svu zemlju, jer svaki koji krade istrijebiće se po njoj s jedne strane, i koji se god kune krivo istrijebiće se po njoj s druge strane.* (Zah. 5:2, 3). "Vidim knjigu gdje leti," koja označava "prokletstvo koje izađe na svu zemlju," dvadeset lakata dužine i deset širine jer "dvadeset" i "deset" označavaju sve, ovde se sve dobro promenilo u zlo i sve istine u neistinu; "dvadeset" se temelji na dobru i svemu što je od njega, a "deset" na istini i svemu što od nje potiče; štaviše, "dužina" takođe označava dobro, a "širina" istinu (vidi u prethodnom tekstu, br 355, 627, 629, te u radu „Nebo i pakao”, br. 197).

[16] Kako "deset" označava istovremeno sve stvari i mnoge stvari, tako "deset puta" označava broj puta, a istovremeno i - uvek, u odlomcima koji slede. U Danielu: *I govori car s njima, i ne nađe se među svjema njima ni jedan kao Danilo, Ananija, Misailo i Azarija***; i stajahu pred carem. I u svemu čemu treba mudrost i razum, zašto ih car zapita, nađe da su deset puta bolji od svijeh vrača i zvjezdara što ih bješe u svemu carstvu njegovu.* (Dan. 1:19, 20). U Mojsiju: *Ali tako ja živ bio, i tako sva zemlja bila puna slave Gospodnje, Ti ljudi koji vidješe slavu moju i znake moje što sam učinio u Misiru i u ovoj pustinji, i kušaše me već deset puta, i ne poslušашe riječi moje, Neće vidjeti zemlje koju sa zakletvom obećah ocima njihovijem, neće vidjeti ni jedan od onih koji me uvrijediše.* (Broj. 14:21-23). A u Jovu: *Već ste me deset puta naružili; nije vas stid što tako navaljujete na me?* (Jov 19:3). "Deset puta" u ovim odlomcima označava svaki put ili uvek, i mnogo puta.

[17] U Danilu i Apokalipsi, rogovi se pripisuju zveri, deset, sedam i tri, a "rogovi" tih zveri označavaju snagu lažnosti protiv istine i zla protiv dobra, a

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"deset rogova", najveću snagu. U Danilu: *Potom vidjeh u utvarama noćnijem, i gle, četvrta zvijer, koje se trebaše bojati, strašna i vrlo jaka, i imaše velike zube gvozdene, jeđaše i satiraše, i gažaše nogama ostatak, i razlikovaše se od svijeh zvijeri predašnjih, i imaše deset rogova.* (Dan. 7:7, 20, 24). "Deset rogova" zveri ovde označavaju najvišu moć lažnosti protiv istine; "deset kraljeva" označavaju neistine u celini, a "kraljevstvo" označava da je crkva izopačena. U Apokalipsi: *I pokaza se drugi znak na nebu, i gle, velika crvena aždaha, koja imaše sedam glava, i deset rogova; i na glavama njezinijem sedam kruna;* (Otkr. 12:3). Opet: *I stadoh na pijesku morskome; i vidjeh zvijer gdje izlazi iz mora, koja imaše sedam glava, i rogova deset, i na rogovima njezinijem deset kruna, a na glavama njezinijem imena hulna.* (Otkr. 13:1). I opet: *I uvede me duh u pusto mjesto; i vidjeh ženu gdje sjedi na zvijeri crvenoj koja bješe puna imena hulnijeh i imaše sedam glava i deset rogova. I reče mi anđeo: što se čudiš? Ja ću ti kazati tajnu ove žene, i zvijeri što je nosi i ima sedam glava i deset rogova. I deset rogova, koje si vidio, to su deset careva, koji carstva još ne primiše, nego će oblast kao carevi na jedno vrijeme primiti sa zvijeri.* (Otkr. 17:3, 7, 12). Ono što je posebno naznačeno, videće se u daljim objašnjenjima.

[18] Kako "deset" označava sve osobe i sve stvari, sledi da "deseti deo" označava sve. Otuda "desetine" izvode svoje poreklo, a one su označavale da je sve sveto i blagoslovljeno onda, kada je deseti deo gumna, vina, ili kukuruza i vina dat Levitima; isto tako važi za Levite, kada se deseti deo ponovno izdvaja i daje Aronu. O ovome je tako zapisano u Reči: *Desetak daji od svega roda usjeva svojega, što dođe s njive tvoje, svake godine.* (Pon. Zak. 14:22). *Jer desetke sinova Izrailjevijeh, što će donositi Gospodu na žrtvu što se podiže, dajem Levitima u našljedstvo; toga radi rekoh za njih: među sinovima Izrailjevijem da nemaju našljedstva. Još reče Gospod Mojsiju*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

govoreći: Reci Levitima i kaži im: kad uzmete od sinova Izrailjevijeh desetak koji vam dadoh od njih za nasljedstvo vaše, onda prinesite od njega prinos što se podiže Gospodu, deseto od desetoga. I primiće vam se prinos vaš kao žito s gumna i kao vino iz kace. Tako i vi prinosite prinos što se podiže Gospodu od svih desetaka svojih, koje ćete uzimati od sinova Izrailjevijeh, i dajite od njih prinos Gospodnji Aronu svešteniku. (Broj. 18:24-28).

[19] Da "desetina" označava blagoslov u svemu, tako da je sve sveto i blagoslovljeno, vidljivo je u Malahiji: *Donesite sve desetke u spremu da bude hrane u mojoj kući, i okušajte me u tom, veli Gospod nad vojskama, hoću li vam otvoriti ustave nebeske i izliti blagoslov na vas da vam bude dosta. (Mal. 3:10). "Otvoriti ustave nebeske i izliti blagoslov" označava ulazak Božanskog iz koga je inteligencija i život večni; kao što je gore označeno "kišom" (br 644); i to se takođe ispravno misli i na "blagoslov" koji će se dati ako su prinete desetine ; tako da ovde "desetine" znači da je sve bilo blagosloveno. Da bi se pokazalo da bi sve što je Avram preuzeo od svojih neprijatelja moglo biti blagosloveno, rečeno je: *A Melhisedek car Salimski iznese hljeb i vino; a on bijaše sveštenik Boga višnjega. I blagoslovi ga govoreći: blagosloven da je Avram Bogu višnjemu, čije je nebo i zemlja! (Pos. 14:18, 19). Jakov je takođe obećao i zavetovao: I ako se vratim na miru u dom oca svojega, Gospod će mi biti Bog; A kamen ovaj koji utvrdih za spomen biće dom Božji; i što mi god daš, od svega ću deseto dati tebi. (Pos. 28:21, 22). Iz ovih odlomaka, kao i drugih, može se videti šta se u Reči označava izrazima "deset" i "deseti deo".**

[20] Razlog da "deset" označava sve stvari, izveden je iz samog neba; jer nebo u celini, kao i svaki njegov deo ponaosob, odgovara čoveku, i zato se zove "najveći čovek". Sve snage života ovog najvećeg čoveka, ili neba, sklopljene su u dve ruke i dve noge, a ruke su bile sklopljene u deset prstiju i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

noge u deset prstiju; iz tog razloga, sve stvari čoveka u odnosu na moć i potporu konačno se obuhvataju u deset ručnih i nožnih prstiju, tako da označavaju sve stvari čoveka; štaviše, krajnje stvari znače u Reči sve. *Hebrejski tekst ima " *Objavio vam je svoj Savez i naložio vam da ga vršite*", kako je pronađeno u AC 1288, 6804, 9396. **Hebrejski tekst ovde ima " *dobro*", kao što je takođe pronađeno u AC 1488. ***Latinski tekst ovde ima " *Ananiah*".

676. *I u taj čas zatrese se zemlja vrlo, i deseti djel grada pade, i tresenje zemlje pobi sedam hiljada imena čovječijih*, znači da su u toj promeni stanja sve istine dobra u njima uništene, a time sve stvari neba i crkve. To je očigledno iz značenja " *biti ubijen*", kao biti duhovno ubijen, što znači biti uništen zlima i obmanama (vidi u prethodnom tekstu, br. 315, 547, 572, 589); takođe od značenja " *zemljotresa*", kao promene stanja unutrašnjosti u onima koji su iz crkve (vidi u prethodnom tekstu, broj 674); takođe od značenja " *imena čovečijih*", kao istine dobrog i posledičnog razumevanja istine (o čemu uskoro); i od značenja " *sedam hiljada*", kao svih stvari na nebu i crkvi, jer " *sedam*" označava sve stvari i zasniva se na svetim stvarima neba i crkve (o značenju ovog broja vidi u prethodnom tekstu, br. 257); a njegovo značenje se zadržava kada se pomnoži sa deset, ili sto ili hiljadu, jer ovi brojevi označavaju sve stvari. Iz ovoga se može videti da " *tresenje zemlje pobi sedam hiljada imena čovječijih*" označava da su u toj promeni stanja sve istine dobra propale, a time i sve stvari neba i crkve.

[2] Da " *imena čovečija*" označavaju istine dobra a posledično i - shvatanje istine, može se videti iz značenja " *imena*", kao što su kvalitet stvari ili stanja u čoveku; i od značenja " *čoveka*", kao inteligencije, pa tako i razumevanja istine. " *Ime*" označava kvalitet stvari ili stanje u čoveku, jer u duhovnom svetu ne postoje imena osoba kao u prirodnom svetu. U duhovnom svetu svi

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

se nazivaju po kvalitetu njihovog života, koji je različit unutar društava i izvan njih. U društvima, kvalitet svakog života je konstantan, jer svaki od članova društava živi u istoj četvrtini, a takođe i na udaljenosti od centra koja je određena prema kvalitetu njegove ljubavi i njegove inteligencije; pa je njegovo ime u skladu sa ovim kvalitetom. Kada se, dakle, saznaje ime bilo koga u društvu, prepoznat je i njegov kvalitet. Zbog toga "*ime*" u duhovnom smislu označava kvalitet stvari i stanje života. Ali izvan društva ovaj naziv prema stanju života nije konstantan; jer pre nego što čovek-duh uđe u bilo koje društvo, on prolazi kroz mnoga stanja, kako bi on mogao odložiti stvari koje se ne slažu sa njegovom vladajućom ljubavlju i navući na sebe stvari koje su saglasne s njom, a ipak svako se imenuje prema stanju u kome je, ali i prema ideji i percepciji onoga što njegovo stanje zaista jeste. To ime u duhovnom svetu se izgovara duhovno (vidi 102); stoga "*ime*" u Reči označava kakvo je stanje života (148). Takođe, "*ime Jahvea*" i "*ime Gospoda*" označavaju sve stvari kojima se On bogopoštuje, te sve stvari ljubavi i vere (br. 102, 135); a "*čovek*" u Reči označava duhovnu naklonost istini i odatle i razumevanje istine (br. 280, 546). Od ovoga je jasno šta znače "imena čovečija".

[3] Zašto su istine dobra, kao i razumevanje i koje od njih dolazi, uništene značajnom promenom stanja koja je označena "*velikim zemljotresom*", rečeno je u prethodnom poglavlju, naime, da na kraju crkve, kada je immanentan Poslednji Sud, oni koji su duhovno dobri odvajaju se od onih koji su samo prirodno dobri; a kada se to uradi, onda se od drugih istovremeno oduzimaju sve istine dobra i posledično razumevanje istine; jer u prirodnim, koji su u oskudici duhovnog, istine i dobra žive u njihovim spoljašnjim, a obmane i zla - u njihovom unutarnjem; dakle, kad se oduzme ono dobro kojim su komunicirali spolja, odvajaju se, kaođe, i spoljašnje samo, i otkriva se

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

unutarnje a, kao što je rečeno, ono je ispunjeno samo neistinama zla. Zato te reči označavaju da su sve istine dobra i svo razumevanje istine opustošeni u onima koji su ostali.

677. *I ostali se uplašiše*, označava poremećaj uma i udaljavanje onih, koji su bili u određenoj mjeri duhovni. To je vidljivo iz značenja "*ostalih*" kao onih, koji nisu bili samo spoljašnji i prirodni, već i do određene mjere unutarnji i duhovni (o čemu uskoro); takođe "*plašiti se*", znači biti uznemirenog uma i i odvratiti se od onih, koji su samo prirodni, a time i samo u neistinama i zlu.

[2] Da "*plašiti se*" označava takvo uznemirenje i odvratanje, videće se u nastavku teksta. Najpre, recimo nešto o onima na koje se misli pod "*i ostali se uplašiše, i daše slavu Bogu nebeskome*," kao da nisu samo prirodni, već i do neke mere duhovni. Jer kada se od onih, koji su samo prirodni, oduzimaju istine dobra, koje su boravile u njihovom spoljašnjem, oni nisu uznemireni prilivom neistina i zla iz pakla, a još manje se odvrćaju od njih; jer se njihova stvarna misao i volja, koja je skrivena u njihovoj unutrašnjosti, sastoji od pukih neistina i zala koje odatle dolaze; a kad su ta zla i neistine u njima, tada osećaju bes protiv istina i dobara, i zbog toga žude da ih unište. Zato se zli, kada više nisu u spoljašnjem, ne boje zla i neistina, pa čak ni pakla, jer oni pripadaju njihovoj ljubavi, a time i nasladama njihovog života. Ali, to nije tako sa onima, koji su takođe i duhovni; oni su uznemireni i boje se kada bivaju opustošeni zlom i neistinama, što se odigrava onda, kada su u društvu zlih; jer se boje gubitka svog duhovnog života, zbog čega postaju uznemireni i dižu uzbunu, te mole Gospoda za pomoć, i odvrćaju se od zla.

[3] Kada se pročišćavaju društva u duhovnom svetu, što se odvija kad god se oni koji su zli, osobito licemeri, uvuku među njih i pomešaju se s tamošnjim dobrim duhovima (znakovi njihovog prisustva su sumrak razumevanja,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

gubitak percepcije dobra, tupost privrženosti istini i slično), tada se dopušta influks iz pakla, kojemu se zli raduju, ali dobri postaju uznemireni i odvrćaju se od toga; to je mehanizam po kome se odvija separacija, a oni, koji se uplaše i odvrte, sačuvani su, a ostali su - odbačeni. Odatle je jasno zašto je rečeno da se neko "*bojao*" i zašto to označava uzemirenostj uma od zla, koje se dešava kod onih, kod kojih je preostao izvestan stepen duhovnosti.

[4] U Reči, "*uplašiti se*", "*biti zaprepašćen*", i slični izrazi se često koriste u odnosu i na dobre i na zle, a "*strah*" i "*zaprepašćenje*" označavaju stanje uznemirenja i promene uma izazvane neposrednom ili vidljivom opasnošću po život; ali se jedna stvar odvija sa dobrima, a sasvim drugačija sa zlima; u dobrima se javljaju uznemirenje uma i promena stanja sa pojavom neposredne i vidljive opasnosti za dušu, a kod zlih je se javljaju usled neposredne i vidljive opasnosti za život tela. To je zato, što dobri pridaju značaj životu duše, a ne toliko životu tela kao glavnoj i poslednjoj stvari, dok zli paze na život tela, a ne toliko na život duše kao na glavnu i poslednju stvar; u stvari, zli, u svom srcu ne veruju u taj život, a i oni, koji veruju u besmrtnost duše, ipak i dalje vole samo ono, što je u telu, kao što su apetiti i uživanja raznih vrsta. A u dobrima se dešava sve obrnuto prethodno opisanom.

[5] Da bi se jasno naznačilo da "*strahovati*", "*zaprepastiti se*", "*užasnuti se*" i slično, znači - biti uznemiren, i u promeni stanja unutarnjeg, citiraću neke odlomke iz Reči, da to potvrdim. U Davidu: *Srce je moje uzdrkvalo u meni, i strah smrtni popade me*; (Ps. 55:4, 5). To je rečeno o iskušenjima u kojima se zlo i neistine probijaju iz pakla i podstiču strah u vezi s prokletstvom; kao što je već rečeno, dobri se plaše i dršću zbog neposrednih opasnosti za dušu, dakle od invazije zala u misli i namere volje. Tako postoje razni poremećaji

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

uma koji se posebno označavaju "*drhtanjem srca*", "*strahotama smrti*", "*strahom*", "*drhtanjem*" i "*užasom*", koji se ovdje pominju prema redosledu njihove sukcesije.

[6] U Isaiji: *Vidješe* ostrva i uplašiše se, krajevi zemaljski zadrhtaše, približiše se i dođoše.* (Isa. 41:5). Ovo se govori o dolasku Gospodnjem; a "ostrva i krajevi zemaljski" znače pagane koji su udaljeni od istina crkve; i njihovi "*strah i drhtanje*" označavaju uznemirenje uma od straha od uništenja.

[7] U Jezekilju: *Sve će ruke klonuti i sva će koljena postati kao voda. I pripasaće oko sebe kostrijet, i drhat će ih popasti, i na svakom će licu biti stid, i sve će im glave biti ćelave. Srebro će svoje pobacati po ulicama, i zlato će njihovo biti kao nečistota; srebro njihovo i zlato njihovo neće ih moći izbaviti u dan gnjeva Gospodnjega; neće nasititi duše svoje niti će napuniti trbuha svojega, jer im je bezakonje njihovo spoticanje.* (Jezek. 7:17-19). Ovo se, takođe, bavi dolaskom Gospodnjim, i ovde se govori o tim stvarima; različita uznemirenja uma od žalosti zbog zla, a isto tako, i radosti zbog dobra, opisana su pomoću različitih izraza straha i tuge, kao da "*sve će ruke klonuti,*" "*sva će koljena postati kao voda,*" "*drhat će ih popasti,*" i "*i na svakom će licu biti stid,*" koji označavaju ne samo različita uznemirenja uma i promjene stanja života, nego i odvrćanja od neistina i zala; jer neistine, koje će oni odbaciti, označavaju se sa "*srebro će svoje pobacati po ulicama,*" a zla sa "*i zlato će njihovo biti kao nečistota;*" "*sva će koljena postati kao voda*" označava tugu zbog gubitka dobra ljubavi, a, docnije i radosti zbog njihovog potpunog oporavka, "*koljena*" označavaju ljubav prema dobru, dok "*postati kao voda*" označava plakanje.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[8] Sveto drhtanje koji obuzima, agituje i potresa unutarnje delove glave, kada Božansko utiče u njih i ispunjava ih, naziva se "strah", "užas", "zaprepašćenje", što se može videti iz narednih odlomaka. U Luki: *A njemu se pokaza anđeo Gospodnji koji stajao je s desne strane oltara kadionoga. I kad ga vidje Zarija uplaši se i strah napade na nj. (Luka 1:12, 13). A ona vidjevši ga poplaši se od riječi njegove i pomisli: kakav bi ovo bio pozdrav? I reče joj anđeo: ne boj se, Marija ! Jer si našla milost u Boga. (Luka 1:29, 30). I gle, anđeo Gospodnji stade među njima, i slava Gospodnja obasja ih; i uplašiše se vrlo. I reče im anđeo: ne bojte se; jer gle, javljam vam veliku radost koja će biti** svemu narodu. (Luka 2:9, 10). I kad se odvojiše od njega reče Petar Isusu: učitelju! dobro nam je ovdje biti; i da načinimo tri sjenice: jednu tebi, i jednu Mojsiju, i jednu Iliji: ne znajući šta govoraše. A dok on to govoraše dođe oblak i zakloni ih; i uplašiše se kad zađoše u oblak. (Luka 9:33, 34). Dok on još govoraše, gle, oblak sjajan zakloni ih; i gle, glas iz oblaka govoreći: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji; njega poslušajte. I čuvši učenici padoše ničice, i uplašiše se vrlo. I pristupivši Isus dohvati ih se, i reče: ustanite, i ne bojte se. (Mat. 17:5-7; Mark 9:6). I svi se upropastiše, i hvaljahu Boga, i napunivši se straha govorahu: čuda se nagledasmo danas! (Luka 5:26). A strah obuze sve, i hvaljahu Boga govoreći: veliki prorok iziđe među nama, i Bog pohodi narod svoj. (Luka 7:16). Tako je ovde u Apokalipsi rečeno da "i ostali se uplašiše, i daše slavu Bogu nebeskome." I dalje: *I ušavši u grob vidješe mladića obučena u bijelu haljinu gdje sjedi s desne strane; i uplašiše se. A on im reče: ne plašite se, Isusa tražite Nazarećanina raspetoga; usta, nije ovdje, evo mjesto gdje ga metnuše. (Marko 16:5, 6). I izišavši brzo iz groba sa strahom i radosti velikom potekoše da jave učenicima njegovijem. A kad iđahu da jave učenicima njegovijem, i gle, srete ih Isus govoreći: zdravo! A one pristupivši uhvatiše se za noge njegove i pokloniše mu se. Tada reče im Isus: ne bojte**

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

se; idite te javite braći mojoj neka idu u Galileju; i tamo će me vidjeti. (Mat. 28:8, 10; Marko 16:8). *A uplašiše nas i žene neke od našijeh koje su bile rano na grobu,* (Luka 24:22). Iz tih odlomaka može se zaključiti da "strah" i "alarm" u Reči znače razna uznemirenja uma, koja proizlaze iz influksa stvari koje uzrokuju zapanjenost, povezanu takođe i sa radošću.

[9] Opet, "strah" označava u duhovnom smislu užas zbog zala i neistina koje su iz pakla, jer one prestrašuju duhovnog čoveka, zbog toga što su suprotne dobru i istini, koje duhovni čovek voli i čijeg gubitka se pribojava. U tom smislu "strah" se pominje u mnogim odlomcima u Reči. Tako, u Isaiji: *Uveče eto straha, i prije nego svane nema nikoga. To je dio onijeh koji nas gaze, i našljedstvo onijeh koji otimlju od nas.* (Isa. 17:14). "Veče" označava zadnje vreme crkve, kada postoje samo zla i neistine; oni se nazivaju "strahom" jer su pakao. A "jutro" označava prvo vreme crkve, kada više nema zala i neistina, stoga se kaže, "prije nego svane nema nikoga."

[10] U Jeremiji: *Nego će služiti Gospodu Bogu svojemu i Davidu caru svojemu, kojega ću im podignuti. Ti se dakle ne boj, Jakove slugo moj, govori Gospod, i ne plaši se, Izrailju; jer, evo, ja ću te izbaviti iz daljne zemlje, i sjeme tvoje iz zemlje ropstva tvojega, i Jakov će se vratiti i počivati, i biće miran, i niko ga neće plašiti.* (Jer. 30:9, 10). A u Sofoniji: *Ostatak Izrailjev neće činiti bezakonja niti će govoriti laži, niti će se naći u ustima njihovijem jezik prijevaran; nego će pasti i ležati i neće biti nikoga da ih plaši.* (Sof. 3:13). "Jakov" i "Izrael" znače one u Crkvi, koji su u dobrima i istinama; i "niko ga neće plašiti" znači ih da ništa od zla i neistine iz pakla neće ugroziti. Slično je i u mnogim drugim odlomcima. A ono što je označeno "Bojati se Boga" u duhovnom smislu, biće razjašnjeno u objašnjenju osamnaestog stiha ovog poglavlja.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

678. *I daše slavu Bogu nebeskome, označava da su priznavali i bogoštovali Gospoda. To je vidljivo iz značenja "davanja slave" ili "slavljenja", kao da je priznanje i bogopoštovanje (o čemu uskoro); takođe i iz značenja "Boga nebeskog", kao Gospoda. Da je Gospod Bog nebeski, On sam je jasno pokazao kad je bio na svetu i kad je napustio svet. Kad je bio na svetu, rekao je u Jovanu: *Kao što si mu dao vlast nad svakijem tijelom da svemu što si mu dao da život vječni.* (Jovan 17:2). A u Mateju: *Sve je meni predao otac moj, i niko ne zna sina do otac; niti oca ko zna do sin i ako kome sin hoće kazati.* (Mat. 11:27). Kad je odlazio iz sveta, tada On govoraše učenicima: *I pristupivši Isus reče im govoreći: dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji.* (Mat. 28:18). Iz ovoga je jasno da je Gospod nebeski Bog.*

[2] "Slaviti" znači priznati i bogopoštovati Gospoda, jer "slaviti" znači da samo Njemu slava pripada, jer je On Bog neba i zemlje, a istovremeno priznati da su sve stvari Crkve od Njega, dakle svo spasenje i večni život. Iz toga sledi da "dati slavu" i "slaviti", u odnosu na Boga, znači obožavati Ga i klanjati se Njemu. U odnosu na Gospoda, "slava" zapravo označava u Reči Božansku istinu, koja proizilazi od Njega, zbog toga što je ta Božanska Istina - svetlo neba, a iz tog svetla anđeli i ljudi imaju ne samo svu svoju inteligenciju i mudrost, već i svu svoju sreću, a osim toga, tako isto i svu veličanstvenost na nebesima, koja je neopisiva; To je, dakle, ono, što ispravno označava "Božja slava"; a budući da je Božanska istina - slava, sledi da "slava Gospodnja" znači prosvetljenje anđela i ljudi, darovanje inteligencije i mudrosti, davanje blagoslova s radošću i uživanjem, i činjenje veličanstvenim svih stvari na nebu, gde ta slava nije iz ljubavi prema slavi, već od ljubavi prema ljudskoj rasi. Zato Gospod kaže u Jovanu: *Tijem će se otac moj proslaviti, da rod mnogi rodite; i bićete moji učenici.* (Jovan 15:8); I opet: *Jer riječi koje si dao meni dadoh im; i oni primiše, i poznadoše*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

istinito da od tebe iziđoh, i vjerovala da si me ti poslao. I moje sve je tvoje, i tvoje moje; i ja se proslavih u njima. (Jovan 17:8, 10).

[3] Da je ovo slava Gospodnja, može se videti iz toga, da svetlost neba, od koje potiče sva mudrost, lepota i veličanstvenost na nebu, proizlazi iz Gospoda kao sunca, a to je Božanska ljubav Gospodnja, koja se čini anđelima kao da je sunce. Iz ovoga je jasno da je svetlost neba, koja je u svojoj suštini Božanska istina i Božanska mudrost, ustvari proističuća Božanska ljubav; a kako istinska ljubav ne želi ništa drugo nego da drugome daruje ono što sama poseduje, tako da ga ispunji blaženstvom, da li uopšte postoji išta što Božanska ljubav ne bi činila? Ipak, Gospod ne može dati svoju slavu i ispuniti mudročću i blaženstvom nikoga, osim onoga, ko Ga prizna i bogopoštuje, jer se samo na taj način čovek spaja s Gospodnjom ljubavlju i verom; jer kako priznanje i bogopoštovanje može biti istinsko i valjano priznanje i bogopoštovanje, samo ako proističe iz ljubavi i vere; a bez jedinstva sa ljubavlju i verom, niko nema moć primanja Gospodnjeg uticaja. Sve to jasno pokazuje da "*i daše slavu Bogu nebeskome*" znati priznati i bogopoštovati Gospoda.

[4] Da "*slava*" označava Božansku istinu, koja proizlazi iz Gospoda, i da je slava Gospodnja prijem Božanske istine u čoveku, može se videti u prethodnom tekstu (33, 345). Da Gospodnje slavljenje dolazi od samoga Gospoda, i da ljudi i anđeli percipiraju i priznaju da svako dobro i istina, kao i svo spasenje i život, potiču od Gospoda, može se takođe videti iznad (288). * Hebrejski tekst ima "*video*", kao što nalazimo i u NT 304. ** Grčki tekst "*mora biti*", kao što se nalazi u NT 601.

679. Stihovi 14, 15. *Zlo drugo prođe; evo zlo treće ide brzo. I sedmi anđeo zatrubi i postaje veliki glasovi na nebesima govoreći: posta carstvo svijeta*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Gospoda našega i Hrista njegova, i carovaće va vijek vijeka. 14. "Zlo drugo prođe; evo zlo treće ide brzo," označava tužbalicu nad posljednjim uništenjem crkve, koja je sada na dohvat ruke (br. 680). 15. "I sedmi anđeo zatrubi," označava influks Božanske istine kroz nebo od Gospoda, i posledične konačne promene (br. 681); "i postaše veliki glasovi na nebesima" označava prosvetljenje i radost na višem nebu (br. 682); "govoreći: *posta carstvo svijeta Gospoda našega i Hrista njegova,*" označava da sve stvari na nebesima i na zemlji služe Gospodu, kada su zli odvojeni od dobrih, i jasno se percipiraju Božije dobro i Božanska istina koji proističu od Gospoda (br. 683, 684); "I carovaće va vijek vijeka " označava Njegovu vlast pomoću Božanske istine u večnosti (br. 685).

680. Stih 14. *Zlo drugo prođe; evo zlo treće ide brzo,* označava žaljenje nad posljednjom devastacijom crkve, koja je na dohvat ruke. Ovo je vidljivo iz značenja "nesreće [u stihu "zlo" - prim. M. V.]", kao žaljenja nad raznim stvarima, osobito nad orazaranjem crkve (o tome gore, br. 531). A, kako "tri" označava ono što je kompletno, otuda "treće zlo" označava konačnu tužbalicu, kada je razaranje potpuno. Da "tri" označava ono što je dovršeno, a time i kraj, može se videti u prethodnom tekstu (br 435, 506, 532). To se vidi i iz značenja "ide brzo", kao izvesnosti dolaska (kraja), koji je na dohvat ruke; da "brzo" označava sigurnost, može se videti i gore (br 7, 216). Ono što uključuje treća nesreća, koja dolazi brzo, može se videti iz onoga što sledi. "Treće zlo", naime, uključuje poslednje stanje crkve, kad u njoj uopšte više nema istine ili dobra, i, u to doba, počinje stanje razdvajanja zlih od dobrih i dobrih od zlih, a naposljetku i Poslednji Sud, koji se ostvaruje potpunim razdvajanjem, a potom se zli bacaju u pakao, a dobri se uznose u nebo.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

681. Stih 15. *I sedmi anđeo zatrubi*, označava influks Božanske istine kroz nebo od Gospoda, i posledične konačne promene usled influksa. To je vidljivo iz značenja "*trubljenja*", koje se odnosi na anđela, kao influksa Božanske istine od Gospoda, i posledične promene na nižim mestima gde su zli (vidi u prethodnom tekstu, br. 489, 502). To je razlog ovog značenja "i", jer "*truba*" i "*rog*" označavaju Božansku istinu koja treba da se otkrije, ili se upravo otkrila, (vidi u prethodnom tekstu, br. 55, 262). "*Trubljenje sedmog anđela*" znači konačnu promenu prouzrokovanu influksom Božanske istine od Gospoda, jer broj "sedam" označava ono što je potpuno i konačno (vidi u prethodnom tekstu, br. 20, 24, 257, 300, 486). Budući da su promene na nižim mestima, gde su zli, a koje su posledica jačeg ili slabijeg influksa (priliva) Božanske istine kroz nebesa od Gospoda, a time i raznovrsnih influksa, u potpunosti obrađene ranije u ovoj knjizi (br 413, 418, 419, 426, 489, 493), nepotrebno je dalje govoriti o njima. Da se na navedenim mestima može videti odvojenost zlih od dobrih, i bacanje zlih u pakao, i da su ovim raznovrsnim influksima izazvane mnoge druge promene, može se videti na naznačenim mestima. Iz svega rečenog je očigledno šta se označava sa "*I sedmi anđeo zatrubi*."

682. *I postaše veliki glasovi na nebesima*, označava prosvetljenje i radost u višim nebesima. To je vidljivo iz značenja "*velikih glasova na nebesima*" kao prosvetljenja, mudrosti i radosti u višim nebesima; jer "*glasovi*" imaju različita značenja u Reči, kao što su: Božanska istina, otkrovenje, sama Reč u nama, takođe i svaka zapovest i pouka iz Reči; to je označeno pomoću izraza "*glasovi s neba*", ali "*glasovi na nebesima*" označavaju i prosvetljenje od koga anđeli imaju mudrost i posledičnu radost; jer kada su anđeli u prosvetljenju, oni su takođe i u mudrosti, a onda imaju "*velike glasove*", pomoću kojih izražavaju tajnu mudrosti; a tu je i radost, jer radost anđela

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

dolazi od mudrosti; i u tome je razlog zašto se glasovi nazivaju "*velikima*", jer "*velik*" se temelji na naklonosti dobru i istini, koja je izvor radosti na nebesima. Tu se misli na viša nebesa, jer, kroz njih i od njih se influksi spuštaju u niže delove, a time se odvajaju zli, koji su, putem svog spoljašnjeg, povezani sa onima, koji su na nižim nebesima. Sve dok je ovaj spoj dobrih i zlih trajao, nije moglo biti prosvjetljenja ili radosti, no, čim se obavilo odvajanje, došlo je do prosvetljenja i radosti. Zbog toga se misli na viša nebesa; budući da postoji takva veza između viših i nižih stvari, u duhovnom svetu, da, su, u stepenu u kome su niže stvari uređene, u istom stepenu uređene i - više stvari. Jer su niže stvari nalik nižim delovima kuće i njenim temeljima; tako, dakle, budući da su neokrnjeni, viši delovi su stabilni, sigurni i potpuni, i ne njišu se, ne teturaju se niti imaju procepe. Ili su poput spoljašnjih stvari u čoveku, kao organi vida, ukusa, sluha i dodira, i, dok su to ove stvari neoštećene, njihovo unutarnje vidi, kuša i jasno čuje, a dodir je osetljiv; jer to su unutrašnje stvari, koje osećaju u spoljašnjem, a spoljašnje ne oseća ništa samo po sebi. Slično je na nebesima; viša nebesa uđu u niža i oslanjaju se na njih, pa stoga između njih postoji neprekinuta veza između onih prethodnih i potonjih, ili između uzroka i posledica; ako posledica u potpunosti uopšte ne odgovara njenom uzroku, tj. ako nije formirala u sebi sve ono, što je u uzroku koji se odnosi na silu i nastojanje da deluje, uzrok je oslabljen i deluje nesavršeno, jer sve stvari uzroka su ispisane na posledici, i očigledno je da je samo uzrok delatan, a da ne postoji posledica, koja bi bila odvojena od uzroka. Slično je s nebeskim višim i nižim; uzroci su u višim nebesima, a posledice, koji odgovaraju uzrocima, pojavljuju se na nižim nebesima. Ovo je rečeno da bi se objasnilo zašto "*veliki glasovi na nebu*" označavaju prosvetljenje, koji je izvor mudrosti i radosti u višim nebesima, onda, kada su niža nebesa pročišćena, tj. kada su zli odvojeni od dobrih i uklonjeni.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

683. Izraz *posta carstvo svijeta Gospoda našega i Hrista njegova*, označava da su sve stvari na nebesima i na Zemlji podređene Gospodu, kad se zli odvoje od dobrih, i da se Božansko dobro i Božanska istina od Gospoda jasno primaju. Ovo je vidljivo iz značenja "*posta carstvo svijeta Gospoda našega i Hrista njegova*," kao da je Božansko proističuće od Gospoda primljeno u ljubavi i veri (o čemu uskoro); takođe i iz značenja "*Gospoda našega i Hrista njegova*," kao Gospoda koji se odnosi na Božansko dobro Božanske ljubavi i koji se odnosi na Božansku istinu koja prolazi iz te ljubavi. Da se Gospod zove "*Gospod*" od Božanskog dobra, a "*Hrist*" iz Božanske istine, videće se kasnije.

[2] Da "*carstvo svijeta Gospoda našega*" znači prihvatanje Božanskog dobra i Božanske istine kod onih, koji ih primaju, može se videti iz toga što anđelima nebeskim i ljudima iz crkve Gospod vlada kroz ono što proizlazi iz Njega, a obično se zove Božansko dobro i Božanska istina, a takođe i pravda i sud, kao i ljubav i vera. Kroz njih Gospod vlada, te stoga oni predstavljaju isključivo Gospodnje kraljevstvo, koje je u onima koji ih primaju; jer kada oni vladaju anđelima i ljudima, tada ustvari vlada Gospod sam, jer ono što proizlazi iz Njega jeste On sam. Gospod na nebu nije ništa drugo nego Božansko proističuće.

[3] Gospod ne samo da vlada onima, koji primaju Božanske nebeske i duhovne stvari od Njega, već vlada i onima, koji ih ne primaju, kao i svima koji su u paklu; pa ipak se ne može reći da je kraljevstvo Gospodnje u paklu, jer su tamo oni, koji su su potpuno lišeni želje da njima vlada proističuće Božansko prema zakonima Njegovog poretka; oni čak i poriču Gospoda i odvrćaju se od njega; ali, ipak, i nad njima vlada Gospod, ali ne kao nad slobodnim subjektima i građanima Njegovog kraljevstva, već kao nad vatrenim buntovnicima, koje drži vezane da ne bi činili zlo jedni drugima, a

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

posebno da ge ne načine onima, koji istinski pripadaju Njegovom kraljevstvu.

[4] Da je Gospodnje kraljevstvo ono što proizlazi iz Njega i da je primljeno, može se videti iz odlomaka Reči gdje se pominje "*kraljevstvo Božje*", kao u molitvi Gospodnjoj: *Da dođe carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na nebu;* (Mat. 6:10). "*Kraljevstvo*" očitovde znači primanje Božanskog dobra i Božanske istine, koji proizlaze iz Gospoda i u kojima je Gospod, u anđelima nebeskim i u ljudima Crkve, jer se dodaje: "*da bude volja tvoja i na zemlji kao na nebu,*" a Božja volja je ispunjena onda, kada se prima u srcu i duši, to jest, u ljubavi i veri.

[5] A na drugom mestu: *Nego ištite najprije carstva Božijega, i pravde njegove, i ovo će vam se sve dodati.* (Mat. 6:33). "*Carstvo Božije*" znači u duhovnom smislu Božansku istinu, a "*pravednost*" Božansko dobro, stoga se kaže "*Nego ištite najprije carstva Božijega, i pravde njegove.*" Ali, u najvišem smislu, "*kraljevstvo Božije*" znači Gospoda, budući da je On sve što je Njegovo kraljevstvo, a u istom smislu "*pravednost*" označava Božju vrlinu. I kao što čovek kojim vlada Gospod želi i voli samo ono što je Gospodnje, on je, što mu, međutim, nije dato da subjektivno zna, vođen ka večnoj sreći i blaženstvu; i zato je to rečeno "*i ovo će vam se sve dodati,*" što znači da će se sve stvari koje se odnose na njegovo spasenje realizovati po njegovoj želji.

[6] Budući da nebo jeste nebo, samo usled prihvatanja Božanske istine od Gospoda, a takođe i od crkve, pa su, u opštem, smislu, nebo i crkva označeni sa "*carstvo Božije*" i "*carstvo nebesko;*" stoga one, koji primaju Božansku istinu, Gospod zove "*sinovi carstva.*" U Mateju: *A njiva je svijet; a dobro sjeme sinovi su carstva, a kukolj sinovi su zla;* (Mat. 13:38). Očigledno je da

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

su oni, koji primaju Božansku istinu, označeni sa " *sinovi carstva*," jer se kaže, " *a dobro sjeme sinovi su carstva, a kukolj sinovi su zla*, gde "seme", znači Božansku istinu a "kukolj" inferalne lažljivosti; ovakvi ljudi se zovu "sinovi", jer, u duhovnom smislu, Reči, "sinovi" označavaju istine, a u suprotnom smislu - obmane (vidi u prethodnom tekstu 166)

[7] Štaviše, "*carstvo Božije*" označava crkvu, u odnosu na istine od dobra, a takođe i nebesa (kao što se vidi u prethodnom tekstu, br. 48), a "*carstvo Božije*" u čoveku označava da je u on istinama od Gospodnjeg dobra, stoga je i u mudrosti, a samim tim i u moći da se odupre lažima i zlu, stoga "*vladati*" pripada samo Gospodu (vidi i gore, br. 333). * Grčki tekst koristi izraz "*Bog*", kao što se takođe nalazi u NT (prva rečenica = moto); 5449; NiP 64.

684. Kaže se da "*posta carstvo svijeta Gospoda našega i Hrista njegova*," a to označava da se Božansko dobro i Božanska istina primaju onda, kada su zli odvojeni od dobrih, i bačeni u pakao; jer tada i viša i donja nebesa mogu biti u prosvjetljenju i tako u percepciji dobra i istine; a to se nije moglo ostvariti dokle god su zli bili povezani sa dobrima, jer se unutarne anđela, koji su na nižem nebu, nije mogu otvoriti, već samo spoljašnje, a Gospod ne vlada u spoljašnjim delovima koji su odvojeni od unutarnjih, kod duhova i ljudi, već vlada unutarnjim, i preko unutarnjih delova vlada spoljnim; iz tog razloga, sve dok se nisu otvorile unutrašnjosti anđela najnižeg neba, duhovnih i nebeskih, nebo nije moglo da postane Gospodnje kraljevstvo kao što je to bio slučaj nakon odvajanja zlih od dobrih.

[2] Rečeno je da "*posta carstvo svijeta Gospoda našega i Hrista njegova*", a "Gospod" ovde ima isto značenje kao "*Jehova*" u Starom zavetu i "Otac" u Novom, to jest, Gospod u odnosu na samo Božansko i u odnosu na Božansko dobro; dok "*Hrist*" ima isto značenje kao "*Bog*" u Starom zavetu, a "*Sin*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Božji" u Novom, to jest Gospod u odnosu na Božansko Ljudsko i takođe u odnosu na Božansku istinu, jer "*Hrist*" ima slično značenje kao "*Pomazanik*", "*Mesija*" i "*Kralj*"; a "*Pomazanik*", "*Mesija*" i "*Kralj*" znači Gospoda u odnosu na Božansku istinu, a takođe i u odnosu na Božansko Ljudsko kad je bio na svetu, jer je Gospod, u odnosu na Njegovo Ljudsko, onda bio - Božanska Istina. Tako "*Pomazanik Jahvin*" ima slično značenje, jer je Božansko samo po sebi nazvano "*Jehova*" i "*Otac*", au svojoj suštini je Božansko dobro Božje ljubavi, pomazano Božanskim Ljudskim, koje se zove "*Sin Božiji*" i koji je u svojoj suštini, dok je bio na svetu, bio Božanska istina; Jer je "pomazanje" značilo je da je Gospodnje Božansko Ljudsko ishodilo iz Sopstvenog Božanskog, a time i iz Božanske istine iz Njegovog Božanskog dobra.

[3] Iz ovoga je jasno da je Gospod sam u odnosu na Božansko Ljudsko bio u suštini "*Pomazanik Jahvin*", dok su kraljevi i sveštenici nazivani "*pomazanicima Jahvinim*"; to stoga, jer "*ulje*", kojim je izvršeno pomazanje, označava Božansko dobro Božanske ljubavi. Budući da je Božanska istina s Gospodom pomazana Božanskim dobrima, tako "*Hrist*" i, slično, "*Mesija*" i "*Pomazanik*", a takođe i "*Kralj*" označavaju Božansku istinu koja proizilazi iz Božanskog dobra od Gospodnje Božanske ljubavi. To se može videti iz odlomaka u Reči gde se spominju "*Hrist*", "*Mesija*" i "*Pomazanik*".

[4] Da je "*Hrist*" - Mesija, ili Pomazanik, vidljivo je u Jovanu: *On nađe najprije brata svojega Simona, i reče mu: mi nađosmo Mesiju, koje znači Hristos.* (Jovan 1:41). A u istom: *Reče mu žena: znam da će doći Mesija koji se zove Hristos, kad on dođe kazaće nam sve.* (Jovan 4:25). Ovo pokazuje da se Gospod naziva "*Hristom*" jer, je On bio Mesija čiji je dolazak predviđen u Reči Starog Zaveta; jer reč za pomaznika je "*Hrist*" na grčkom a "*Mesija*" na hebrejskom, a kralj je onaj, koji je pomazan. Zato se Gospod naziva

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"kraljem Izraelskim" i "Jevrejskim kraljem", što je takođe priznao pred Pilatom, zbog čega je razapet na krst: *car Judejski* (Mat. 27:11, 29, 37, 41; Luka 23:1-4, 35-40). Takođe u Jovanu: *Reče mu Natanailo: kako me poznaješ? Odgovori Isus i reče mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad bijaše pod smokvom. Odgovori Natanailo i reče mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev.* (Jovan 1: 48-49).

[5] Kako su "Pomazani", "Hrist", "Mesija" i "Kralj" sinonimni pojmovi, a isto tako i "Sin Božiji", a svako od ovih imena, u duhovnom smislu, označava Božansku istinu (da je to značenje "kralja" može se videti u prethodnom tekstu, br. 31, 553, 625); i "Sin Božiji" takođe ima isto značenje, jer u Reči "sinovi" označavaju istine, i stoga "Sin Božji" označava Božansku istinu. Da "sinovi" označavaju istine može se videti u prethodnom tekstu (br. 166). "Hrist" i "Mesija" imaju slično značenje.

[6] Da "Hrist" označava Božansku istinu očigledno je u Mateju: *A vi se ne zovite ravi; jer je u vas jedan ravi Hristos, a vi ste svi braća.* (Mat. 23:8). "Rabin" i "učitelj" označavaju onoga, koji podučava istinu, a, u apstraktnom smislu, doktrinu istine, i u najvišem smislu Božansku istinu, koja je Hrist. Da je sam Gospod Božanska istina, označava se sa: "A vi se ne zovite ravi; jer je u vas jedan ravi Hristos".

[7] U istom: *I odgovarajući Isus reče im: čuvajte se da vas ko ne prevari. Jer će mnogi doći u ime moje govoreći: ja sam Hristos. I mnoge će prevariti. ada ako vam ko reče: evo ovdje je Hristos ili ondje, ne vjerujte. Jer će izići lažni hristosi i lažni proroci, i pokazaće znake velike i čudesna da bi prevarili, ako bude moguće, i izbrane.* (Mat. 24:4, 5, 23, 24; Marko 13:21-23). To se ne sme shvatiti kao značenje da će se pojaviti oni, koji će sami sebe zvati Hristom ili Hristosima, već oni, koji će krivotvoriti Reč i objaviti da je ovo

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ili ono Božja istina, kada to nije slučaj; oni, koji potvrđuju neistine po Reči, su označeni kao "*lažni Hristovi*", a oni, koji su označeni kao "*lažni proroci*", odobravaju neistine doktrine. Jer se, u ova dva poglavlja, razmatraju uzastopne devastacije crkve, dakle krivotvorenje Reči, i, najzad, profanacija (skrnavljenje) istine. (A to se može videti dodatno objašnjeno u "Nebeskim tajnama", br. 3353-3356 i br. 3897-3901.)

[8] I A, kako "Sin Božji" takođe označava Božansku istinu, kao što je upravo rečeno, On se ponekad naziva i: Hristos, Sin Božiji (kao u Mat. 26:63; Marko 14:61; Luka 4:41; 22:66 do kraja; Jovan 6:69; 11:26, 27; 20:31). Jednom rečju, kada je Gospod bio na svetu On se zvao "Hrist", "Mesija", "Pomazanik" i "Kralj", jer je samo u njemu bilo Božansko dobro Božanske ljubavi, iz koga proističe Božanska istina a ovo je predstavljalo "*pomazanje*"; jer "*ulje*" kojim je izvedeno pomazanje, označavalo je Božansko dobro Božanske ljubavi, a "*kralj*", koji je bio pomazan, predstavljao je Božansku istinu. Zbog toga su kraljevi, kada su bili pomazani, predstavljali Gospoda, a bili su nazvani "pomazanicima Jahvinim". Ali je isključivo Gospod sam, u odnosu na Njegovo Božansko Ljudsko, onaj, koji je bio "*pomazanik Jahvin*", jer je Božje dobro Božje ljubavi bilo u Njemu, a to je bio Jahve, odnosno Bog-Otac, koji je unutar Gospoda predstavljao Njegovo biće [esse] života. Jer, kako je poznato da je Isus Hrist bio Jahveova zamisao, stoga je, usled Božanskog dobra Božanske ljubavi, koja je u njemu bila od začeca, Gospod bio, u odnosu prema Njegovom Božanskom Ljudskom, Božanska istina sve dok je bio na svetu. Ovo pokazuje da je samo Gospod bio suštinski "*pomazanik Jahvin*", a da su kraljevi samo reprezentativno zvani "*pomazanici Jahvini*". Odatle je jasno zašto je Gospod, u odnosu na Njegovo Božansko Ljudsko, bio nazvan "*Mesija*" i "*Hrist*", to jest, "*Pomazan*".

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[9] Ovo se takođe može videti iz sledećih pasusa. U Isaiji: *Duh je Gospoda Boga na meni, jer me Gospod pomaza da javljam dobre glase krotkima, posla me da zavijem ranjene u srcu, da oglasim zarobljenima slobodu i sužnjima da će im se otvoriti tamnica. Da oglasim godinu milosti Gospodnje i dan osvete Boga našega, da utješim sve žalosne*, (Isa. 61:1, 2). To je jasno rečeno o Gospodu. Značenje je da je Gospod Jehova pomazao Svoje Božansko Ljudsko "da javi jevanđelje siromasima; posla me da iscijeli skrušene u srcu;" i tako dalje, a sve to Gospod je izvršio pomoću Njegovog Ljudskog (a pojedivosti se mogu videti u prethodnom tekstu objašnjene, br. 183, 375 [5], 612).

[10] U Davidu: *Zašto se bune narodi i plemena pomišljaju zaludne stvari? Ustaju carevi zemaljski, i knezovi se skupljaju na Gospoda i na pomazanika njegova. "Ja sam pomazao cara svojega na Sionu, na svetoj gori svojoj." Kazaću naredbu Gospodnju; on reče meni: "ti si sin moj, ja te sad rodih.*

Iđi u mene, i daću ti narode u našljedstvo, i krajeve zemaljske tebi u državu. Poštujte sina, da se ne razgnjevi, i vi ne izginete na putu svome; jer će se gnjev njegov brzo razgorjeti. Blago svjema koji se u nj uzdaju! (Ps. 2:1, 2, 6-8, 12). Očigledno, "Pomazanik Jahvin" ovde znači Gospoda u odnosu na Njegovo Božansko Ljudsko, jer je rečeno: "Jahve mi reče: *Ti si Sin moj, danas sam te rodio, poljubi Sina da ne pogine, Pa će se radovati svi koji se u te uzdaju; do vijeka će se veseliti koje ti zaklanjaš; dičiće se koji ljube ime tvoje.*" U bukvalnom smislu to se zaista kaže za samog Davida, ali, u Reči, "David" znači Gospoda, koji se odnosi na Božansku istinu ili na Gospoda kao kralja (vidi u prethodnom tekstu, br. 205). Očito je takođe da se Gospodnji dolazak i, na kraju, Njegov Poslednji Sud, a potom i Njegova suverenost nad svim stvarima sveta, predmet ovog citata.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[11] Duhovne stvari, koje su skrivene i označene u pojedinostima ovog odlomka, slede: "*Zašto se bune narodi i plemena pomišljaju zaludne stvari?*," označava stanje crkve i bivšeg neba koje je trebalo da prođe, "*narodi*", znači one, koji su u zlu, a "*plemena*" one, koji su u neistinama (vidi u prethodnom tekstu, br. 175, 331, 625); "*Ustaju carevi zemaljski, i knezovi se skupljaju na Gospoda i na pomazanika njegovu,*" označava lažnosti crkve i njena zla, su potpuno suprotstavljena Božanskom dobru i Božanskoj istini, a time i Gospodu, "*kraljevi zemaljski*", znače krivotvorine crkve, dok "*vladari*" znače njena zla. "*Jehova*", znači Gospoda u odnosu na Božansko samo, dakle u odnosu na Božansko dobro a "*Pomazanik*" - Gospoda u odnosu na Božansko Ljudsko, pa tako i na Božansku istinu.

[12] "*Ja sam pomazao cara svojega na Sionu, na svetoj gori svojoj*" označava Gospodnje Ljudsko u odnosu na Božansku istinu, koja prolazi iz Božanskog dobra Njegove Božanske ljubavi, a time i Njegove suverenosti nad svim stvarima neba i crkve, "*Sion*" i "*sveta gora*" koja označavaju nebo i crkvu; a tako i sve stvari nebeske i crkvene; "*Kazaću naredbu Gospodnju*" Označava tajnu Božanskog providenja i volje; "*on reče meni: "ti si sin moj, ja te sad rodih*" označava Gospoda kao Pomazanika, Mesiju, Hrista i Kralja, dakle u odnosu na Njegovo Ljudsko začeto, i potom rođeno od Božanskog samog, to jest od Jehove; "*ovaj dan*" označava ono što je odlučeno od večnosti i otuda vidi konjunkciju i jedinstvo ostvarene u vremenu.

[13] "*Iđi u mene, i daću ti narode u nasljedstvo, i krajeve zemaljske tebi u državu,*" označava Njegovo kraljevstvo i vlast nad svim stvarima neba i crkve, koja će biti Njegova; "*Poštujte [u Whiteheadovom prevodu: "Poljubite – prim. M. V.] sina*" označava sjedinjenje s Gospodnjom ljubavlju, jer "poljubiti" označava sjedinjenje u ljubavi; "*Poštujte sina, da se ne razgnjevi, i vi ne izginete na putu svome,*" označava prevenciju od napada

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

zla, koje dovodi do potonje osude, jer "gneviti se", kada je je izrečeno od Gospoda, označava otuđivanje ljudi od Njega, a time i njihov, a ne Gospodnji, bes; a zla su oni, koji se okreću, a onda postaju gnevni; "jer će se gnjev njegov brzo razgorjeti" označava Poslednji Sud, i bacanje zlih dole u pakao; "Blago svjema koji se u nj uzdaju!" označava spasenje pomoću ljubavi prema Gospodu i vere u Njega.

[14] U istom: *Ti si najljepši između sinova ljudskih, blagodat teče iz usta tvojih, jer te je blagoslovio Bog do vijeka. Pripaši, junače, uz bedru svoju mač svoj, čast svoju i krasotu svoju. I tako okićen pohitaj, sjedi na kola za istinu i krotku pravdu, i desnica će tvoja pokazati čudesa. Oštre su strijele tvoje; narodi će pasti pod vlast tvoju; prostrijeliće srca neprijatelja carevijeh. Prijesto je tvoj, Bože, vječan i nepokolebljiv; skiptar je carstva tvoga skiptar pravice. Ljubiš pravdu i mrziš na bezakonje; toga radi, pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti više nego drugove tvoje. Sve haljine tvoje mirišu smirnom, alojem i kasijom. Koji žive u dvorima od Minijske slonove kosti, oni te vesele. Carske kćeri dvore te; s desne ti strane stoji carica u Ofirskom zlatu.* (Ps. 45:2-9). Iz svih pojedinosti iz ovog psalma jasno je da se to govori o Gospodu, i stoga je On taj, o kome se govori u stihu "pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti više nego drugove tvoje. Sve haljine tvoje mirišu smirnom, alojem i kasijom." Šta ovo označava može se videti iz niza koji sledi, to jest da On ima Božansku mudrost, i da je od njega doktrina Božanske istine, označava se sa "Ti si najljepši između sinova ljudskih, blagodat teče iz usta tvojih," gde "lepota" označava mudrost, "sinovi čovečiji" označavaju one koji su inteligentni u Božanskim istinama, a "usne" označavaju doktrine.

[15] Božja svemoć od Božanske istine koja prolazi iz Božanskog dobra, i posledično uništavanje neistina i zala i podređivanje pakla Gospodu

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

označava se sa "*Pripaši, junače, uz bedru svoju mač svoj, čast svoju i krasotu svoju. I tako okićen pohitaj, sjedi na kola za istinu i krotku pravdu, i desnica će tvoja pokazati čudesa. Oštre su strijele tvoje; narodi će pasti pod vlast tvoju; prostrijeliće srca neprijatelja carevijeh*", gde "*mač*" označava istinu u borbi protiv neistine, i borbi protiv uništavanja istine; "*kola*", kao i "*riječ istine*" označavaju doktrinu istine; "*voznja (hitanje)*" označava podučavanje i borbu; "*desnica*" označava svemoć; "*strijele*" označavaju borbu protiv istine; "*narodi*" - one, koji su u neistinama zla; a "*neprijatelji carevi*" one, koji se protive istinama, dakle paklove.

[16] Da će Njegovo kraljevstvo i vlast biti do večnosti, označava se sa "*Prijesto je tvoj, Bože, vječan i nepokolebljiv; skiptar je carstva tvogoga skiptar pravice.*", "*skiptar pravice*" znači Božansku istinu koja ima moć i suverenitet. Kako je On oslobodio dobre od prokletstva uništavajući zlo, dakle, Božansko se sjedinilo sa svojom Ljudskom, što označava "*Ljubiš pravdu i mrziš na bezakonje; toga radi, pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti više nego drugove tvoje,*" "*ljubiš pravdu i mrziš na bezakonje*" označava oslobađanje dobrih od prokletstva uništavanjem zla, "*pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti*" označava da Se Gospod u Sebi ujedinjuje poredama nad iskušenjima. "*Bože, tvoj Bog*", označava uzajamno udruživanje Ljudskog sa Božanskim i Božanskog s Ljudskim.

[17] Božanske istine ujedinjene sa Božanskim dobrom označava se sa "*Sve haljine tvoje mirišu smirnom, alojem i kasijom,*" "*smirna*" označava dobro najnižeg stepena, "*aloja*" dobro drugog stepena, a "*kasija*" dobro trećeg stepena, i, kao što su ova tri začina pomešana s maslinovim uljem, od kojih se pravi "*ulje svetosti*" za pomazanje (Izl 30,24.24), a to "*ulje*" označilo je Božansko dobro Božanske ljubavi, a "*haljine*" koje su bile pomazane značile su Božanske istine.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[18] Da oni, koji su od Njegovog kraljevstva, imaju duhovnu naklonost istini označava *"Kćeri kraljeve su ondje s tvojim draguljima"*, *"kraljeve kćeri"* znače duhovne naklonosti istini, koje se zovu *"dragulji"* kad su istine prave. Da su nebo i crkva pod Njegovom zaštitom i da su povezani s Njim, jer su ljubljani od Njega, označeno je izrazom *"s desne ti strane stoji carica u Ofirskom zlatu,"* *"carica"* označava nebo i crkvu, *"desne strane"* označava da su oni pod zaštitom Gospodnjom putem povezanosti s Njim, a *"Ofirsko zlato"* dobro ljubavi prema Gospodu.

[19] U istom: *"Učinih zavjet s izbranim svojim, zakleh se Davidu, sluzi svojemu: Dovijeka ću utvrđivati sjeme tvoje i prijesto tvoj uređivati od koljena do koljena. Tada si govorio u utvari vjernima svojim, i rekao: "poslah pomoć junaku, uzvisih izbranoga svojega iz naroda. Nađoh Davida slugu svojega, svetim uljem svojim pomazah ga. Ruka će moja biti jednako s njim, i mišica moja krijepiće ga. Potrću pred licem njegovijem neprijatelje njegove, i nenavidnike njegove poraziću. Pružiću na more ruku njegovu, i na rijeke desnicu njegovu. On će me zvati: ti si otac moj, Bog moj i grad spasenja mojega. I ja ću ga učiniti prvencem, višim od careva zemaljskih. Dovijeka ću mu hraniti milost svoju, i zavjet je moj s njim vjeran. Produljiću sjeme njegovo dovijeka, i prijesto njegov kao dane nebeske. Jednom se zakleh svetošću svojom; zar da slažem Davidu? Sjeme će njegovo trajati dovijeka, i prijesto njegov kao sunce preda mnom; On će stajati uvijek kao mjesec i vjerni svjedok u oblacima."* (Ps. 89:3, 4, 19-21, 23, 25-29, 35-37). Da *"David"* ovde nije značio Davida, već Gospoda kao Njegovo kraljevstvo, koje je Božansko duhovno, a zove se Božanska istina, vrlo je očito iz onoga što se ovde govori o Davidu, to jest, da *"Sjeme će njegovo trajati dovijeka, i prijesto njegov kao sunce preda mnom; On će stajati uvijek kao mjesec i vjerni svjedok u oblacima,"* da *"Pružiću na more ruku njegovu, i na rijeke*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

desnicu njegovu," i da "On će me zvati: ti si otac moj, Bog moj i grad spasenja mojega. I ja ću ga učiniti prvencem, višim od careva zemaljskih," s drugim stvarima koje se ne mogu reći o Davidu, njegovim sinovima i prestolu. Da "David" u Reči znači Gospoda, može se videti u prethodnom tekstu (br. 205).

[20] No, nastavimo s pojedinostima. *"Učinih zavjet s izbranim svojim, zakleh se Davidu, sluzi svojemu,"* označava jedinstvo Gospodnjeg Božanskog s Ljudskim, *"učiniti zavjet"*, znači biti ujedinjen a *"zakleti se"* potvrđivanje jedinstva; *"izabran"* se temelji na dobru, a *"sluga"* na istini. *"Dovijeka ću utvrđivati sjeme tvoje i prijesto tvoj uređivati od koljena do koljena,"* označava Božansku istinu, i nebo i crkvu od Njega, *"sjeme"* znači Božansku istinu i one koji je primaju, a *"presto"* nebo i crkvu.

[21] *"Tada si govorio u utvari vjernima svojim"* označava proročku tajnu koja se odnosi na Gospoda; *"poslah pomoć junaku, uzvisih izbranoga svojega iz naroda,"* označava Božansku istinu kojom Božansko dobro upravlja svim stvarima, označava se sa *"poslah pomoć junaku"* a druge *"desna ruka Jahvina";* Božansko veličanstvo i posledična moć označavaju se sa *"uzvisih izbranoga svojega iz naroda;"* " *Nađoh Davida slugu svojega, svetim uljem svojim pomazah ga,"* označava Gospoda u odnosu na Božansko Ljudsko i spajanje sa samim Božanskim, koje je zajedništvo nazvano u Reči Novozavetnog slavljenja, a podrazumeva se pod *"svetim uljem svojim pomazah ga,"* jer *"sveto ulje"* označava Božansko dobro i Božansku istinu, a *"biti pomazan"* označava ujedinjenje s božanskom istinom, koja je bila od Gospodnjeg Ljudskog na svetu.

[22] " *Ruka će moja biti jednako s njim, i mišica moja krijepiće ga,"* označava svemoć koja od toga dolazi, *"ruka"* označava svemoć istine od

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

dobra, a "mišica" svemoć dobra pomoću istine; "*Potrcu pred licem njegovijem neprijatelje njegove, i nenavidnike njegove poraziću,*" označava borbu s pobedom protiv neistine i zala, dakle protiv pakla; "*Pružiću na more ruku njegovu, i na rijeke desnicu njegovu,*" označava produžetak Njegovog vladanja i suvereniteta nad svim stvarima neba i Crkve, jer "*mora i rijeke*" znače posljednje stvari neba, a posljednje stvari označavaju sve stvari.

[23] "*On će me zvati: ti si otac moj, Bog moj i grad spasenja mojega,*" označava Božansko Ljudsko, koje je Sin Božji, koji je bio začet od Njega, a potom rođen; i kako je Gospodnje Ljudsko imalo otuda Božansku istinu i Božansku moć, On je takođe nazvan "Bog" i "*grad spasenja mojega;*" Izraz "*I ja ću ga učiniti prvencem, višim od careva zemaljskih,*" označava da je iznad svakog dobra i istine nebeske i crkve, jer su tamošnja dobra i istine od Njega; "*zavjet je moj s njim vjeran*" označava večno sjedinjenje; "*Produljiću sjeme njegovo dovijeka, i prijesto njegov kao dane nebeske,*" ima isto značenje kao prethodno, "*dani nebeski*" znače stanja celog neba, koji su od Njegovog Božanskog.

[24] "*Jednom se zakleh svetošću svojom; zar da slažem Davidu?,*" označava večnu potvrdu, jer je od Božanskog, koja se odnosi na Gospoda i jedinstvo Njegovog Ljudskog s Božanskim; "*Sjeme će njegovo trajati dovijeka, i prijesto njegov kao sunce preda mnom; On će stajati uvijek kao mjesec i vjerni svjedok u oblacima,*" ima slično značenje kao gore, gde se spominju "sjeme" i "prijestolje"; "*sunce i mjesec*", jer večnost se, u odnosu na Božansko dobro, temelji na "*suncu*", a u odnosu na Božansku istinu - na "*mjesecu*", budući da to označavaju "*sunce i mjesec*"; "*vjerni svjedok u oblacima*" označava priznanje i ispovedanje iz Reči Božanskog u Gospodnjem Ljudskom; da je to "*svjedok u oblacima*" može se videti u prethodnom tekstu: (br 10, 27, 228, 392, 649).

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[25] U istom: *Opomeni se, Gospode, Davida i sve smjernosti njegove, Kako se kunijaše Gospodu, i zavjetovaše Bogu Jakovljevu: "Neću ući u šator doma svojega, niti ću leći na postelju odra svojega; Dok ne nađem mjesta Gospodu, stana Bogu Jakovljevu."* Evo, čusmo da je u Jefremovoj zemlji, našosmo ga na poljima Kirijat-Jarimskim. Uđimo u stan njegov, poklonimo se podnožju nogu njegovijeh. Stani, Gospode, na počivalištu svojem, ti i kovčeg sile tvoje. Sveštenici tvoji nek se obuku u pravdu, i sveci tvoji nek se raduju. Radi Davida sluge svojega nemoj odvratiti lica od pomazanika svojega. Tu ću učiniti da uzraste rog Davidu, postaviću vidjelo pomazaniku svojemu. Neprijatelje ću njegove obući u sramotu; a na njemu će cvjetati vijenac njegov. (Ps. 132:1-3, 5-10, 17, 18). I ovde, "David" i "Pomazanik ili Hrist" ne znače Davida, već Gospoda u odnosu na Božansko Ljudsko, jer se kaže da su "Njegova staništa", tj. Od Boga Jakovljea "u zemlji Jefremovoj," što je Vitlejem, i da "poklonimo se podnožju nogu njegovijeh;" ali daje to tako, biće jasnije u objašnjenju pojedinosti po redu.

[26] "*Kako se kunijaše Gospodu, i zavjetovaše Bogu Jakovljevu,*" označava neopozivu potvrdu pred Gospodom, koji se zove "Jehova" od Božanskog u prvom redu i "*Bog Jakovljev*" od Božanskog u posljednjem, a što je, sve zajedno, jeste Božanska snaga u svojoj punoći; "*Neću ući u šator doma svojega, niti ću leći na postelju odra svojega,*" označava da ne ulazi i ne zna šta je od crkve i njene doktrine, "*šator doma svojega*" označava svetu stvar crkve, a "*postelju odra svojega*" njeno učenje; "*Dok ne nađem mjesta Gospodu, stana Bogu Jakovljevu,*" označava dok ne saznam o dolasku Gospodnjem i tajni zajednice Njegovog Ljudskog s Božanskim; to su u najvišem smislu "*mjesta Gospodu*" i "*stana Bogu Jakovljevu*" od Gospodnjeg Božanskog Ljudskog.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[27] "*Evo, čusmo da je u Jefremovoj zemlji, našosmo ga na poljima Kirijat-Jarimskim,*" označava kako u duhovnom smislu Reči tako i u prirodnom, jer "*Zemlja Jefremova*" i "*Vitlejem*" označava duhovno-prirodno iz Reč, a "*poljima Kirijat-Jarimskim*" prirodno iz Reči, jer tamo se nalazi Gospod; "*Uđimo u stan njegov, poklonimo se podnožju nogu njegovijeh,*" označava da se On tamo nalazi, jer On je Reč; "*Njegov stan*" ovde znači stvari duhovnog smisla Reči, a time i nebesa, jer je to odgovarajuće značenje u duhovnom smislu Reči. "*Podnožju nogu njegovijeh*" znači stvari prirodnog smisla Reči i stoga crkva, budući da su u crkvi Božanske istine u njihovim poslednjim stvarima, koje služe kao podnožje za duhovne stvari Reči i nebesa, tako i za samoga Gospoda koji onde živi.

[28] "*Stani, Gospode, na počivalištu svojem, ti i kovčeg sile tvoje,*" označava jedinstvo samog Božanskog s Ljudskim u Gospodu i posledični mir svima na nebu i crkvi, dok "*na počivalištu svojem*" znači ovo jedinstvo, a "*kovčeg sile tvoje*" - nebo i crkvu; Izraz "*Sveštenici tvoji nek se obuku u pravdu, i sveci tvoji nek se raduju,*" označava bogopoštovanje od ljubavi prema onima, koji su u nebeskom dobru i bogopoštovanje od ljubavi prema onima, koji su u duhovnom dobru, gde izraz "*sveštenici*" označava one, koji su u Božjem nebeskom kraljevstvu, a oni, koji su u Njegovom duhovnom kraljevstvu, zovu se "*svetima*".

[29] "*Radi Davida sluge svojega nemoj odvratiti lica od pomazanika svojega*" označava da ih ljubav greje, a svetlost istine ih prosvetljuje, kada je Božanska Istina ujedinjena s Božanskim dobrom u Gospodu, a tako je i samo Božansko ujedinjeno s Ljudskim, i Ljudsko s Božanskim. Jer "*David*", "kao "*sluga*", označava Gospodnje Ljudsko u odnosu na Božansku istinu, a "*pomazanik*" označava isto, sada ujedinjeno s Božanskim dobrom, a "*njegovo lice*" označava Božansku ljubav i prosvetljenje od ove ljubavi; "*Tu*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ću učiniti da uzraste rog Davidu, postaviću vidjelo pomazaniku svojemu" označava snagu Božanske istine od Njega na nebu i u Crkvi; "*postaviću vidjelo pomazaniku svojemu*" označava prosvjetljenje Božanske istine iz jedinstva Božanskog i Ljudskog u Gospodu, "*vidjelo*" znači božansku istinu u odnosu na prosvjetljenje. "*Neprijatelje ću njegove obući u sramotu*" označava podređivanje pakla i disperziju zla tamo; "*a na njemu će cvjetati vijenac njegov*" označava trajnu i večitu pobjedu nad njima.

[30] Iz odlomaka koji su citirani iz Reči vidi se da se Gospod naziva "*Pomazanik*", to jest, Mesija ili Hristos, iz jedinstva Božanskog dobra sa Božanskom istinom u Njegovom Ljudskom, jer se Gospodnje Ljudsko iz te zajednice podrazumeva pod "*pomazanikom Jehovinom*".

[31] Isto tako u prvoj knjizi Samuila: *Koji se suprote Gospodu, satrće se; na njih će zagrmjeti s neba; Gospod će suditi krajevima zemaljskim, i daće snagu caru svojemu, i uzvisiće rog pomazaniku svojemu.* (1 Sam. 2:10). Ovo je deo proročke pesme Hane, majke Samuila, pre nego što je postojao ikakav kralj ili pomazanik nad Izraelom, stoga "*kralj*" i "*pomazanik*" ovde znače Gospoda, kome "*daje snagu*" i čiji "*je rog uzvišen*" kada je Božanstvo ujedinjeno za Ljudskim, "*snaga*" označava moć dobra nad zlom, a "*rog*" snagu istine nad lažnošću, a za istinu se kaže da je "*uzdignuta*" kada postane unutrašnja, a u istom stepenu postaje moćnija.

[32] "*Pomazanik*" ima slično značenje u Plaču Jeremijinom: *Disanje nozdara naših, pomazanik Gospodnji, za kojega govorasmo: da ćemo živjeti pod sjenom njegovijem među narodima, uhvati se u jame njihove.* (Pl. Jer. 4:20). "*Pomazanik Gospodnji*" ovde znači u bukvalnom smislu kralja koji je zarobljen, ali u duhovnom smislu to znači Gospoda, stoga je rečeno: "*Disanje nozdara naših*", to jest, život percepcije dobre i istine; "*uhvati se u*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

jame njihove" označava odbacivanje onih koji su u neistinama zla, "*jame*" znače neistine doktrine; "*živjeti pod sjenom*" označava biti pod Gospodnjom zaštitom od neistina zla, na šta se misli pod "narodima".

[33] Budući da "*Pomazanik*", "*Mesija*" ili "*Hrist*" označava Gospoda u odnosu na Božansko Ljudsko, dakle u odnosu na Božansko dobro sjedinjeno s Božanskom istinom, tako "*pomazanje*" označava tu zajednicu, koja se odnosi na Gospodnje reči: *Kad biste mene znali onda biste znali i oca mojega; i otsele poznajete ga, i vidjeste ga.* (Jovan 14:7-11); i drugde: *Ja i otac jedno smo. Ako li tvorim, ako meni i ne vjerujete, djelima mojima vjerujte, da poznate i vjerujete da je otac u meni i ja u njemu.* (Jovan 10:30, 38). I zato što je to predstavljalo pomazanje Arona i njegovih sinova: *Još reče Gospod Aronu: evo, dajem ti i prinose svoje što se uvis podižu, između svijeh stvari koje posvećuju sinovi Izrailjevi dajem ih tebi radi pomazanja i sinovima tvojim zakonom vječnim.* (Num. 18:8). Ove svete stvari, koje pripadaju Jahveu, a date su Aronu i njegovim sinovima, nabrojane su u stihovima od 9 do 19 tog poglavlja. A ranije je rečeno, br. 375, u odnosu na "*pomazanje*", da je Gospod samo, u odnosu na Božansko Ljudsko, bio "*pomazanik Jahvin*" jer je u Njemu Božansko dobro Božje ljubavi koja je označeno "*uljem*" a da su ostali pomazani uljem bili su samo Njegovi predstavnici. Ovo se kaže za "*pomaznika Jahvinog*", pošto je "*Pomaznik Jehovin*" Hrist, može se videti da se pod "*Gospod i Hrist Njegov*" u ovom odlomku Apokalipse ne podrazumevaju dvojica, već jedan, a štoznači da su oni, zapravo - jedno, kao što su "*Pomazanik Jehovin*" i "*Hrist Gospodnji*" u Luki 2:26.

[34] S obzirom da se ovde bavimo Gospodom, da bi pokazali zašto su ga nazivali "*Hristom*", to jest, Mesijom ili Pomazanim, važno je da objasnimo šta je rečeno o Mesiji u Danilu: *Sedamdeset je nedjelja određeno tvome*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

narodu i tvome gradu svetom da se svrši prijestup i da nestane grijeha i da se očisti bezakonje i da se dovede vječna pravda, i da se zapečati utvara i proroštvo, i da se pomaže sveti nad svetima. Zato znaj i razumij: otkad izide riječ da se Jerusolim opet sazida do pomazanika vojvode biće sedam nedjelja, i šezdeset i dvije nedjelje da se opet pograde ulice i zidovi, i to u teško vrijeme. A poslije te šezdeset i dvije nedjelje pogubljen će biti pomazanik i ništa mu neće ostati; narod će vojvodin doći i razoriti grad i svetinju; i kraj će mu biti s potopom, i određeno će pustošenje biti do svršetka rata. I utvrdiće zavjet s mnogima za nedjelju dana, a u polovinu nedjelje ukinuće žrtvu i prinos; i krilima mrskim, koja pustoše, do svršetka određenoga izliće se na pustoš. (Dan. 9:24-27). Značenje ovih reči istraživano je i objašnjavano od strane mnogih učenih, ali samo u bukvalnom smislu, a ne još u duhovnom smislu, jer je taj smisao u hrišćanskom svetu do sada nepoznat. U tom smislu ove reči imaju sledeće značenje: "*Sedamdeset je nedjelja određeno tvome narodu* " označava vreme i stanje crkve koje je tada postojalo kod Jevreja, sve do njenog kraja, "*sedam*" i "*sedamdeset*" označavaju punoću od početka do kraja, a "*ljudi*" označavaju one, koji su tada bili u crkvi; "*i tvome gradu svetom*" označava vreme i stanje kraja crkve u odnosu na doktrinu istine iz Reči, "*grad*" ko značava doktrinu istine a "*grad sveti*" je Božanska istina, koja je Reč.

[35] "*Da se svrši prijestup i da nestane grijeha i da se očisti bezakonje*" označava da, kada u crkvi nema ničega osim obmana i zala, tada je bezakonje ispunjeno i potpuno; jer dok se ovo ne uradi, kraj još ne dolazi, iz razloga datih u knjižici "*Poslednji sud*"; jer ako bi kraj došao ranije, bili bi uništeni i oni, koji su dobri i prosti, a koji su u spoljašnjem povezani sa onima, koji imitiraju vrline i licemerno se predstavljaju kao da su istiniti i dobri u svom spoljnom; stoga se dodaje "*i da se dovede vječna pravda,*" što

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

znači spasiti one koji su u dobru vere i milosrđa; "*i da se zapečati utvara i proroštvo*" znači ispuniti sve stvari sadržane u Reči; "*i da se pomaže sveti nad svetima*" označava da se ujedini Božanstvo s Ljudskim u Gospodu, jer je ovo "*sveti nad svetima*."

[36] "*Zato znaj i razumij: otkad izide riječ,*" označava od krajnjih Reči Starog zaveta, pošto je to ispunjeno u Gospodu, jer sve stvari iz Reči Starog zaveta razmatraju u najvišem smislu Gospoda i glorifikaciju Njegovog Ljudskog, a time i Njegove vladavine nad svim stvarima neba i sveta; "*da se Jerusalim opet sazida*" označava trenutak u kome treba da se uspostavi Nova Crkva, dok "*Jerusalim*" koji označava tu crkvu, a "*graditi*" - iznova uspostaviti; "*do pomazanika vojvode*" označava sve do Gospoda i Božanske istinu u Njemu i od Njega, jer se Gospod naziva "*Mesija*" zbog Božanskog Ljudskog a "*Vojvoda*" zbog Božanske istine; "*sedam nedelja*" označava celokupno vreme i stanje.

[37]. "*I šezdeset i dvije nedjelje da se opet pograde ulice i zidovi*" označava celokupno vreme i stanje nakon Njegovog dolaska, sve dok se ne uspostavi crkva sa njenim istinama i doktrinom. "*Šezdeset*" označava celokupno vreme i stanje usađivanja istine, a, poput broja "*tri*" ili "*šest*", i broj "*dva*" označava isto usađivanje dobra, tako da "šezdeset i dva" zajedno označavaju brak istine s pomalo dobra; "*ulica*" označava istinu doktrine, i "*zid*" doktrinu. (Šta "*ulica*" označava, vidi gore, br. 652, a "*zid*" ili "*jama*", br. 537.) "*I to u teško vrijeme*" označava teško i sa mukom, jer se to čini sa paganima, koji imaju slabašnu percepciju duhovne istine.

[38] "*A poslije te šezdeset i dvije nedjelje*" označava nakon celokupnog vremena i stanja crkve koja je sada uspostavljena u odnosu na istinu i dobro; "*A poslije te šezdeset i dvije nedjelje pogubljen će biti pomazanik*" označava

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

da oni otpadaju od Gospoda, što se dogodio uglavnom s Vaviloncima, njihovim prenošenjem Božanske vlasti Gospoda na pape, i tako nepriznavanjem Božanskog u Njegovom Ljudskom; "*i ništa mu neće ostati*" označava da je ipak moć Njegova i Božansko je Njegovo.

[39] "*Narod će vojvodin doći i razoriti grad i svetinju*" označava da će na taj način doktrinu i crkvu uništiti neistine, "*grad*" označava doktrinu, "*svetinja*" crkvu, a "*vojvoda koji će doći*" vladajući neistinu; "*i kraj će mu biti s potopom, i određeno će pustošenje biti do svršetka rata,*" označava krivotvorenje istine, sve dok više ne bude borbe između istine i neistine; "*potop*" označava krivotvorenje istine, "*rat*" borbu između istine i neistine, a "*pustoš*" poslednje stanje crkve, kada više nema istine, nego ostaju samo puke neistine.

[40] "*I utvrdiće zavjet s mnogima za nedjelju dana*" označava vreme Reformacije - kada Biblija biva ponovno čitana, a Gospod biva nanovo priznat, to jest Božansko u Njegovom Ljudskom; ovo priznavanje, i otuda i povezanost s Gospodom pomoću Reči, označeno je "*savezom*", a vreme Reformacije sa - "*nedelju dana*"; izraz "*a u polovinu nedjelje ukinuće žrtvu i prinos*" označava da, i pored reformacije, u unutarnjem onih, koji su Reformisani, neće biti nikakve istine i dobra u bogopoštovanju; izraz "*žrtva*" označava obožavanje iz istina a "*prinos*" bogopoštovanje iz dobra, "*a u polovinu nedjelje*", ne znači polovinu tog realnog vremena, već najviše stanje Reformisanih, jer "*sredina*" označava unutarnje a "*nedelja*" - stanje crkve; nije bilo istine i dobra u unutarnjem u bogopoštovanju nakon Reformacije, jer su usvojili veru kao esenciju crkve, i odvojili je od milosrđa, a kad je vera odvojena od milosrđa, nema ni istine niti dobra u najvišem bogopoštovanju, jer je najveće bogopoštovanje - dobro milosrđa, i od toga proističe istina vere.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[41] "*I krilima mrskim, koja pustoše, do svršetka određenoga izliće se na pustoš*" označava istrebljenje sve istine razdvajanjem vere od milosrđa, "*krilima mrskim*" označava samu veru, a time i - veru odvojenu od mosrđa, "*ptica (krila)*" označava misao, koja se odnosi na istine Reči i njihovo razumevanje, a to se pretvara u ono, što označavaju "*krila mrska*", kad nema duhovne ljubavi prema istini, koja osvetljava istinu i podučava, već postoji isključivo prirodna naklonost ka istini, samo zbog ugleda, slave, časti i dobitka, a gnusan je stepen do koga je ova ljubav paklena, jer iz nje izlaze samo neistine; "*koja pustoše, do svršetka određenoga izliće se na pustoš*" označava njegovo poslednje stanje, kada više nema istine ili vere, i kada se odigrava Poslednji sud.

[42] Da su ove posljednje stvari u Danilu bile predviđanja, koja koja se odnose na kraj hrišćanske crkve, vidljivo je iz Gospodnjih reči u Mateju: *Kad dakle ugledate mrzost opušćenja, o kojoj govori prorok Danilo, gdje stoji na mjestu svetome (koji čita da razumije):* (Mat. 24:15). Jer ovo poglavlje razmatra uništavanje koje se zbivalo u to vreme, dakle, ono govori o sukcesivnom uništavanju hrišćanske crkve, i otuda je razorenje te crkve označeno navedenim rečima u Danilu. (A ono što one označavaju u duhovnom smislu objašnjeno je u "Nebeskim tajnama", br. 3652.) Odavde se sada vidi ono, što označava "*posta carstvo svijeta Gospoda našega i Hrista njegova,*" takođe i ono, što označava "Gospodnji Hrist" (ili Hrist Gospodnji), u Luki: *I njemu bješe sveti Duh kazao da neće vidjeti smrti dok ne vidi Hrista Gospodnjega.* (Luka 2:26).

685. *I carovaće va vijek vijeka,* označava Njegovu vlast pomoću Božanske istine do večnosti. Ovo je vidljivo iz značenja "*carovanja*", koje se odnosi na Gospoda, koji ima vlast pomoću Božanske istine (o čemu uskoro); takođe i iz značenja "*va vijek vijeka*", kao večnosti. "*Va vijek vijeka*" znači večnost, jer

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

je bukvalno značenje Reči prirodno, a duhovno je značenje korespondirajuće prirodnom. Prirodni smisao Reči sastoji se od stvari koje su u prirodi, i koje uopšteno govore o vremenima i prostorima, mestima i osobama, a "va vijek vijeka" pripada vremenima sa kojima korespondira večnost u duhovnom smislu. Slično je s "*generacijama generacija*", gde se razmatra širenje vere i milosrđa u crkvi.

[2] "*Vladanje*" se odnosi na Gospoda, koji vlada Božanskom istinom, jer vladanje proističe iz dobra, a vlada se istinom, jer se Gospod naziva "*Gospodar*" [Dominus] od Božanskog dobra, a "*kralj*" od božanske istine. Zato se, tu i tamo u Reči, oba izraza, vladanje i kraljevstvo, ili imati vlast i vladati, koriste kao u sledećim odlomcima. U Miheju: *I ti, kulo stadu, stijeno kćeri Sionskoj, tebi će doći, doći će prva vlast, carstvo kćeri Jerusalimske.* (Mih. 4:8). Budući da "*kći Sionska*" označava nebesku crkvu, čija esencija je dobro milosrđa, gde "*vlast*" proističe od dobra milosrđa, dok se "*kraljevstvo*" temelji na "*kćeri Jerusalimskoj*" jer ono označava duhovnu crkvu, čija suština je istina doktrine.

[3] U Davidu: *Carstvo je tvoje carstvo svijeh vijekova, i vlada tvoja na sva koljena.* (Ps. 145:13). U Danilu: *I dade mu se vlast i slava i carstvo da mu služe svi narodi i plemena i jezici; vlast je njegova vlast vječna, koja neće proći, i carstvo se njegovo neće rasuti.* (Dan. 7:14). U istom - *A carstvo i vlast i veličanstvo carsko pod svijem nebom daće se narodu svetaca Višnjega; njegovo će carstvo biti vječno carstvo, i sve će vlasti njemu služiti i slušati ga.* (Dan. 7:27). U tim odlomcima "*vlast*" proističe iz dobra, jer se od dobra Gospod zove "*Gospod*", a "*kraljevstvo*" proističe iz istine, jer je od istine Gospod nazvan "*Kralj*", kao u Apokalipsi: *I ima na haljini i na stegnu svome ime napisano: car nad carevima i gospodar nad gospodarima.* (Otk. 19:16). "*Car nad carevima*" je rečeno da je ime "*na haljini,*" a "*Car nad*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

carevima" ime " na haljini i na stegnu," jer "haljina" označava istinu, ovde Božansku istinu, budući da se misli na Gospoda, a "stegno" označava dobro, ovde Božansko dobro Božanske ljubavi. Isto važi kao kad se primenjuje na ljude, u Davidu: Ustaju carevi zemaljski, i knezovi se skupljaju na Gospoda i na pomazanika njegova. (Ps. 2:2). Iz ovoga se može videti šta je posebno označeno sa "I carovaće va vijek vijeka." Da "carstvo" označava nebo i crkvu u pogledu istine o doktrini može se videti iznad (br. 48); stoga "vladati" pripada samo Gospodu, a kada se govori o ljudima to znači biti u istinama iz dobra, koje su od Gospoda, i otuda imati moć opiranja lažima od zla (br. 333).

686. Stihovi 16, 17. *I dvadeset i četiri starješine koje sjedahu pred Bogom na prijestolima svojim, padoše na lica svoja i pokloniše se Bogu. Govoreći: hvalimo te Gospode Bože svedržitelju, koji jesi, i bješe, i bićeš, što si primio silu svoju veliku, i caruješ.* 16. *"I dvadeset i četiri starješine koje sjedahu pred Bogom na prijestolima svojim,"* označava viša nebesa u svetlosti i moći od Gospoda da odvoje zle od dobrih pre dana Poslednjeg Suda koji će uskoro doći (br. 687); *"padoše na lica svoja i pokloniše se Bogu,"* označava obožavanje Gospoda u njima, od najsmjernijeg srca (br. 688). 17. *"Hvalimo te Gospode Bože svedržitelju,"* označava priznanje da su sva bića, život i sposobnosti od Gospoda (br. 689); *"koji jesi, i bješe, i bićeš,"* označava od Onoga koji je Sve u svim stvarima neba i crkve od večnosti do večnosti (br. 690); *" što si primio silu svoju veliku, i caruješ,"* označava uspostavljanje novog neba i Nove Crkve, od trenutka kada su bivši nebo i bivša crkva uništeni (br. 691).

687. Stih 16. *I dvadeset i četiri starješine koje sjedahu pred Bogom na prijestolima svojim,* označava više nebesa u svetlosti i moći od Gospoda da razdvoje zle od dobrih pre dana Poslednjeg Suda koji će uskoro doći. Ovo je

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

vidljivo iz značenja "*dvadeset i četiri starješine*", kao višeg neba (vidi u prethodnom tekstu, br. 322, 362, 462); kao i od značenja "*sjeđahu pred Bogom na predjestolima svojim*", kao učestvovanja u suđenju, jer "*prijestolja*" označavaju nebesa, a "*sjediti na prijestoljima*" označava sud. Budući da ne sude nebeski anđeli, već samo Gospod, i budući da je Gospod uredio ta neba svojim influksom i prisutnošću, da bi sudio odatle onima, koji su bili okupljeni pod nebesima, sledi da te reči označavaju da su viša nebesa u svetlu i moći od Gospoda, i da tako mogu odvojiti zle od dobrih pre dana Poslednjeg Suda.

[2] Da je to unutarnji smisao ovih riječi vidljivo je iz onoga što sledi u ovom poglavlju, takođe i iz onoga što je već rečeno o ovoj temi. Iz onoga što sledi u ovom poglavlju, vidljivo je da su viša nebesa u svetlosti i moći od Gospoda, i zato "*padoše na lica svoja i pokloniše se Bogu. Govoreći: hvalimo te Gospode Bože svedržitelju, koji jesi, i bješe, i bićeš, što si primio silu svoju veliku, i caruješ,*" a nakon toga "*I otvori se crkva Božija na nebu, i pokaza se čivot zavjeta njegova u crkvi njegovoj*", što označava da je tamo svetlo, a prethodno rečeno označava da je tamo moć, a moć i svetlo potiču jedino od Gospoda. Takođe je jasno da to znači odvajanje zlih od dobrih pre dana Poslednjeg Suda, jer se kaže da "*I neznabošci se prognjeviše, i dođe gnjev tvoj i vrijeme mrtvima da se sud;*" a nakon toga da "*i biše sijevanja munja, i glasovi, i gromovi, i tresenje zemlje, i grad veliki,*" što označava odvajanje zlih od dobrih, i znak je prisutnosti Poslednjeg Suda. Kako su to stvari kojima se biblijski tekst ovde bavi, i kao što "*I dvadeset i četiri starješine koje sjeđahu pred Bogom na svoje stolice*" znače viša nebesa uređena za izvršenje Poslednjeg Suda, to sledi da je sve ovo što smo do sada objasnili uključeno u te reči.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[3] Iz onoga što je gore rečeno o ovoj temi je očito da su viša nebesa pred Poslednjim Sudom bila dovedena u stanje svetlosti i moći, da bi se mogao ostvariti influks od ovih nebesa do nižih delova, pomoću čega zli mogu biti odvojeni od dobrih, te se, nakon toga, zli konačno bacaju u pakao (vidi u prethodnom tekstu, br. 411, 413, 418, 419, 426, 493, 497, 674, 675, 676).

[4] Da "*prijestolje*" označava nebo uopšte, a osobito nebesa u kojima je Gospodnje duhovno kraljevstvo, a, u apstraktnom smislu, Božansku istinu koja proizlazi iz Gospoda i koja se temelji na sudu može se takođe videti i gore (br 253, 297, 343, 460, 482), gde se isto tako pokazuje da, iako je rečeno da su "*dvadeset i četiri starješine sjele na prijestolja*", slično tome "*kad sjede sin čovječij na prijestolu slave svoje, sješćete i vi [apostoli – prim. M. V.] na dvanaest prijestola i suditi nad dvanaest koljena Izrailjevijeh*", a takođe da "*A kad dođe sin čovječij u slavi svojoj i svi sveti anđeli s njime, onda će sjesti na prijestolu slave svoje,*" ali samo je Gospod taj, koji će suditi jer "*dvadeset i četiri starješine*", "*dvanaestorica apostola*" i "*anđeli*" označavaju sve istine crkve i ukratko, Božansku istinu iz koje je sud, a, kako to znači Božansku istinu, a sva Božanska istina proizlazi iz Gospoda, očigledno je da sud pripada isključivo Gospodu. Ko ne može videti da bi suđenje bezbrojnim mirijadama mirijada, ponaosob, prema stanju pojedinačne ljubavi i vere, kako u unutaršnjem, tako i u spoljašnjem čoveku, bilo nemoguće za bilo kojeg anđela, a bilo bi moguće samo za Gospoda, od Božanskog, koje je u Njemu, i koje proizlazi iz Njega? Takođe, ko ne može videti da suditi svemu na nebesima i na Zemljama pripada beskonačnoj mudrosti i beskonačnoj moći, od kojih ni najmanji deo ne pada na konačna bića, kao što su anđeli, i kao što su bili Izraelci i apostoli Gospodnji? Ovi, uzeti svi zajedno, ne bi mogli suditi niti jednom čoveku, i niti jednom jedinom duhu. Jer onaj, koji treba da sudi, mora videti svako stanje čoveka

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

kome treba da sudi, od početka do svršetka života u svetu, a posle toga, da sagleda kakva će biti njegova životna večnost. Jer, u svakom pogledu i u svakom pojedinačom sudu, mora postojati ono što je večno i beskrajno, a to je u samom Božanskom, i ono je samo od Božanskog, jer je Božansko po prirodi beskrajno i večno.

[5] Izrazi "*hoditi pred Bogom*", "*stajati pred Bogom*", i kao ovde, "*sjedeti pred Bogom*" koriste se u Reči; Šta "*stajati pred Bogom*" znači - može se videti u prethodnom tekstu (br 414); a šta znači "*hoditi pred Bogom*" takođe videti u prethodnom tekstu (br. 97). Šta "*sjedeti pred Bogom*" označava, a što se ovde odnosi na "*dvadeset i četiri starješine*", može se videti iz odlomaka u Reči gdje se pojavljuje izraz "*sjedeti*". Jer, u duhovnom svetu, sve stvari koje se odnose na čovekovo kretanje ili odmor označavaju stvari, koje se odnose na njegov život, jer proizilaze iz njegovog života. Hodanje i putovanja odnose se na ljudske pokrete, a zatim označavaju napredovanje života ili napredovanje misli iz namere volje; a stajanje i sedenje se odnose na čovekovo mirovanje, i odatle označavaju biće [esse] života, od kojeg je njegovo postojanje [existere]; tako označavaju stvaranje življenja. Stoga "*sjediti na prijestoljima*", u odnosu na suđenje, označavaju da je u funkciji prosuđivanja, otuda i da sudi; odatle dolazi izraz "*sjedeti na sudu*", što znači izvršiti presudu. Dakle, "*sjedeti na prijestolju*", kad se radi o kraljevstvu, označava biti kralj ili vladati.

[6] Šta dalje znači "*sjediti*" u duhovnom smislu, može se videti iz sledećih odlomaka. U Davidu: *Blago čovjeku koji ne ide na vijeće bezbožničko, i na putu grješničkom ne stoji, i u društvu nevaljalijeh ljudi ne sjedi*, (Ps. 1:1). Ovde se izrazi "*hodati*", "*stajati*" i "*sjediti*" koriste na taj način, da jedan izraz sledi nakon drugog, jer "*hodanje*" se odnosi na život misli iz namere, "*stajati*" na život namere od volje, a "*sjedeti*" na život volje, tako da je u biću

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

života [esse]. Štaviše, "vijeće", iz koga "hodanje" proističe, se odnosi na misao "put", iz koga proističe "stajanje", odnosi se na nameru, a "sjedjenje" se odnosi na volju, koja je biće [esse] čovekovog života.

[7] Kako je Jehova, to jest, Gospod, sama esencija - biće [esse] svakog života, stoga se kaže da "sjedi". U Davidu: Ali Gospod uvijek živi; spremio je za sud prijesto svoj. (Ps. 9:7). U istom: *Gospod je sjedio nad potopom, i sjedjeće Gospod kao car uvijek.* (Ps. 29:10). U istom: *Bog caruje nad narodima; Bog sjedi na svetom prijestolu svom.* (Ps. 47:8). U Mateju: *A kad dođe sin čovječij u slavi svojoj i svi sveti anđeli s njime, onda će sjesti na prijestolu slave svoje.* (Mat. 25:31). "Sjesti na prijestolu slave svoje" označava biti u svojoj Božanskoj istini, odakle je sud. Tako opet u istom: *A Isus reče im: zaista vam kažem da će te vi koji idete za mnom, u drugom rođenju, kad sjede sin čovječij na prijestolu slave svoje, sješćete i vi na dvanaest prijestola i suditi nad dvanaest koljena Izrailjevijeh.* (Mat. 19:28; Luka 22:30). Budući da su "anđeli", kao i "dvanaest apostola" i "dvanaest plemena Izraelovih" označili sve istine Crkve, a, u najvišem smislu, Božansku istinu, stoga "sjediti na prijestoljima" ne znači da će oni, kao takvi, zaista sedeti na prestolima, već Gospod, prema Božanskoj istini, odakle je sud; a "suditi dvanaest plemena Izraelova" označava da sudi svima, prema istinama svoje crkve. Iz ovoga je jasno da se "sjediti na prijestolju", odnosi na Gospoda, te da označava Onoga, koji sudi, i kako On sudi. To se zove "prijestolje slave", jer "slava" označava Božansku istinu (vidi u prethodnom tekstu, br. 33, 288, 345, 678).

[8] U jevanđeljima: *Jer sam David kaza Duhom svetijem: reče Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima.,* (Marko 12:36; Luka 20:42, 43; Ps. 110:1). "Reče Gospod Gospodu mojemu" označava da samo Božanstvo, koje se naziva

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Otac, govori Božanskom Ljudskom, koji je Sin; "*sjedi meni s desne strane*" što označava Božansku moć ili svemoć kroz božansku istinu; "*dok položim neprijatelje tvoje noge nogama tvojima*" označava dok se paklovi ne nadvladaju i potčine, a zli se bace u njih, jer "*neprijatelji*" su paklovi, a time i zli, a "*podnožje nogama tvojima*" označava najnižu regiju ispod nebesa, ispod kojih su paklovi; Jer, dok je Gospod bio u svetu, On je bio božanska istina, koja je svemoćna i kojom je pobedio i potčinio paklove.

[9] U istom: *A Isus mučашe. I poglavar sveštениčki odgovarajući reče mu: zaklinjem te živijem Bogom da nam kažeš jesi li ti Hristos sin Božij? Reče mu Isus: ti kaza. Ali ja vam kažem: otsele ćete vidjeti sina čovječijega gdje sjedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem.* (Mat. 26:63, 64; Marko 14:61, 62; Luka 22:69). "*Sjedi s desne strane sile*" označava Gospodnju Božansku svemoć nad nebesima i zemljama, nakon što je pokorio pakao i proslavio Njegovo Ljudsko; "*ide na oblacima nebeskijem*" označava da je to učinio pomoću Božanske istine na nebesima; jer nakon što je Gospod ujedinio Njegovo Ljudsko sa Božanskim samim, od tada Božanska Istina proizlazi iz Njega, a On je s anđelima i ljudima u Božanskoj istini jer je u Reči, koja je Božanska istina, u kojoj i odakle je - Božanska svemoć.

[10] I opet: *A Gospod pošto im izgovori uze se na nebo, i sjede Bogu s desne strane.* (Marko 16:19). "*I sjede Bogu s desne strane*" ima slično značenje, naime, Božansku svemoć Božanskom istinom. Iz ovoga je očito da "*sjesti*" znači biti, dok "*sjedeti s desne strane*" znači biti svemoćan. Kako "*sjesti*" znači biti, tako "*sjediti na prijestolju*" znači biti kralj i vladati (Izlazak 11: 5, Pon. Zak. 17:18, 1 Car. 1:13, 17, 20, Jer. 17:25, 22: 2, 30 i drugde). Slično: *A on joj reče: šta hoćeš? Reče mu: zapovjedi da sjedu ova moja dva sina, jedan s desne strane tebi, a jedan s lijeve strane tebi, u carstvu tvojemu. A Isus odgovarajući reče: ne znate šta ištete; možete li piti čašu koju ću ja piti, i*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

krstiti se krštenjem kojijem se ja krstim? Rekoše mu: možemo. I reče im: čašu dakle moju ispićete, i krstićete se krštenjem kojijem se ja krstim; ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati, nego kome je ugotovio otac moj. (Mat. 20:21, 23; Marko 10:37, 40).

[11] U Isaiji: *Siđi i sjedi u prah, djevojko, kćeri Vavilonska; sjedi na zemlju, nema prijestola, kćeri Haldejska; jer se nećeš više zvati nježna i ljupka. Sjedi mučevići, i uđi u tamu, kćeri Haldejska; jer se nećeš više zvati gospođa carstvima. Sada dakle čuj ovo, koja živiš u slastima i bez brige sjediš i govoriš u srcu svom: ja sam, i nema druge osim mene, neću biti udovica niti ću osirotjeti. (Isa. 47:1, 5, 8).* Ovde se razmatra propast dobra i istine; jer izraz "kćeri Vavilonska" označava propadanje dobra, dok izraz "kćeri Haldejska" profanaciju istine; to zbog toga, što se Božanska dobra i istine, koje su u Reči i iz Reči, koriste kao sredstvo sticanja moći i vlasti; odakle ih oni, koji su "Vavilonci i Haldejci" smatraju svojim vlastitim, radi ciljeva vladavine nad drugima, a oni se koriste i svetim stvarima Crkve iz Reči kao pukim sredstvima; stoga takvi ne gledaju na Gospoda i Njegovu vlast, ni na bližnjega, kao ni na ljubav prema bližnjemu kao cilj. "Siđi i sjedi u prah kćeri Vavilonska; sjedi na zemlju" označava bivanje u zlima, i stoga pod prtokletstvom. "Sjedi mučevići, i uđi u tamu" označava bivanje u neistinama, i odatle pod prokletstvom. "Sigurno sjedeti" znači biti sigurni da će njihova vladanja doći do kraja i da neće propasti; "neću biti udovica niti ću osirotjeti," označava da nema nedostatka sledbenika, zavisnika i obožavalaca; "nema prijestola, kćeri Haldejska; jer se nećeš više zvati nježna i ljupka, jer se nećeš više zvati gospođa carstvima" označava da više neće imati vlast, zbog njihovog zbacivanja i prokletstva na dan Poslednjeg Suda (čime se ovo poglavlje takođe bavi).

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[12] U istom: *A govorio si u srcu svom: izaći ću na nebo, više zvijezda Božijih podignuću prijesto svoj, i sješću na gori zbornoj na strani sjevernoj;* (Isa. 14:13). Ovo se, takođe, govori o Vavilonu, koji se ovde zove "*Lucifer*", i za požude njegove neobične ljubavi prema vladanju nad svim nebeskim stvarima. Ali ono na šta se posebno odnosi i označava sa "*više zvijezda Božijih podignuću prijesto svoj, i sješću na gori zbornoj na strani sjevernoj,*" biće rečeno u onome što sledi, gde ćemo se podrobnije baviti Vavilonom; Ovde takođe "*sedeti*" znači biti, i odnosi se na vlast.

[13] U Jezekilju: *Svi će knezovi morski sići s prijestola svojih i skinuće sa sebe plašte i svući sa sebe vezene haljine, i obući će se u strah; sjedeće na zemlji, i drktaće svaki čas i čuditi se tebi.* (Jezek. 26:16). Ovo se govori o Tiru, koji označava crkvu u pogledu znanja o istini, ali ovde je crkva uništena, u kojoj su otuda ove istine krivorvorene; zato "*Svi će knezovi morski sići s prijestola svojih*" označava da znanje istine neće više vladati ljudima te crkve, jer sav suverenitet pripada Božanskoj istini; "*sići s prijestola svojih*" označava: odstupiti od vladavine, i na taj način prestati vladati, a "*knezovi morski*" znače znanje istine i one koji su u njima. "*Sjedeće na zemlji*" označava da će biti u falsifikovanju, stoga u obmanama; "*s prijestola*" označava da je neko u nebeskim istinama, ali "*sjedeće na zemlji*" označava da je u obmanama, jer su pod zemljom u duhovnom svetu paklovi iz kojih zločine i nepravde stalno izranjaju.

[14] "Sjedeti" ima slično značenje u sledećim pasusima. U Luki: *Da obasjaš one koji sjede u tami i u sjenu smrtnome; da uputiš noge naše na put mira.* (Luka 1:79). U Isaiji: *Da otvoriš oči slijepcima, da izvedeš sužnje iz zatvora i iz tamnice koji sjede u tami.* (Isa. 42:7). U Jeremiji: *Ne sjedim u vijeću potsmjevačkom niti se s njima veselim; sjedim sam radi ruke tvoje, jer si me napunio srdnje.* (Jer. 15:17). U Davidu: *Ne sjedim s bezumnicima, i s*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

lukavima se ne miješam. (Ps. 26:4). U Luki: *Jer će doći kao zamka na sve koji žive po svoj zemlji.* (Luka 21:35). Budući da "sesti" označava biti, a takođe i nastaviti biti u jednom stanju, a odnosi se na volju, govori se u Davidu: *Gospode! ti me kušaš i znaš. Ti znaš kad sjedem i kad ustanem; ti znaš pomisli moje izdaleka;* (Ps. 139:1, 2). "Ti znaš kad sjedem" odnosi se na biće [esse] nečijeg života, što je volja, "ustajanje" se odnosi na njenu nameru; a, kako misao sledi iz namere volje, dodaje se: "ti znaš pomisli moje izdaleka."

[15] U Miheju: *I stajaće i pašće ih silom Gospodnjom, veličanstvom imena* Gospoda Boga svojega; i oni će nastaviti, jer će on tada biti velik do krajeva zemaljskih.* (Mih. 5:4). Ovo se govori o Gospodu i doktrini o Božjoj istini od Njega, na koju se misli pod: "*I stajaće i pašće ih silom Gospodnjom, veličanstvom imena* Gospoda Boga svojega;*" da će ljudi iz crkve biti u toj doktrini označeno je izrazom "*i oni će nastaviti;*" a da će doktrina Božanske istine odoleti do večnosti, označava "*jer će on tada biti velik do krajeva zemaljskih.*"

[16] Slično je i u Isaiji: *Otresi prah sa sebe, ustani, sjedi, Jerusalime; skini okove s vrata svojega, zarobljena kćeri Sionska.* (Isa. 52:2). Ovde se govori o uspostavljanju Nove Crkve od Gospoda; tu crkvu s njenim naukom (doktrinom) ovde označava "*Jerusalim*" i "*kćer Siona*"; odbaciti neistine i zla, i biti u istinama i dobrima je označeno sa "*Otresi prah sa sebe, ustani, sjedi,*" takođe pod "*skini okove s vrata svojega, zarobljena kćeri Sionska,*" "*okovi sa vrata*" označavaju obmane koji sprečavaju ulazak istine.

[17] Da je "*sedeti*" izraz koji znači bivanje i permanentnost stanja stvari i života, može se videti iz onih odlomaka u Reči gde se nalaze izrazi kao: "*sedeti pred Jehovom*", "*stajati pred Njim*", i "*sedeti** pred Njim*". "*Sedeti*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

pred Jahvom" znači biti sa njim, odnosno - volju i delajnje primati od Njega; "*da stojimo pred njim*" znači da imamo uvid i razumemo šta želi; a "*hodati pred njim*" znači živeti prema Njegovim zapovestima, stoga - živeti sa Njim. Kako su takve stvari uključene u "*sjedeti*", stoga odgovarajuća reč na hebrejskom znači - ostati i zadržati. [18] Zbog ovog značenja izraza "*sjedeti*", sledi: *I gle, zemlja se zatrese vrlo; jer anđeo Gospodnji siđe s neba, i pristupivši odvali kamen od vrata grobnijeh i sjeđaše na njemu.* (Mat. 28:2). Takođe: *I vidje dva anđela u bijelijem haljinama gdje sjede jedan čelo glave a jedan čelo nogu gdje bješe ležalo tijelo Isusovo.* (Jovan 20:12; Marko 16:5). Ove su vidljive stvari predstavljale Gospodnje slavljenje i Njegovo uvođenje u nebo; jer "*kamen*". koji je bio postavljen ispred groba, a koji je pomerio anđeo, označava Božansku istinu, tako da označava i - Reč koju su Jevreji zatvorili, ali ju je nanovo otvorio Gospod. (Da "*kamen*" označava istinu, i, u najvišem smislu, Božansku istinu, može se videti u prethodnom tekstu, br. 417,*** i u delu "Nebo i pakao", br. 534.) A kako "*grob*", a, pre svega, grobnica gde je bio Gospod, označava, u duhovnom smislu, uskrsnuće i obnavljanje, a "*anđeli*" označavaju u Reči Božansku istinu, stoga su anđeli viđeni kako sede, i to: jedan kod glave, a drugi kod nogu; "*anđeo čelo glave*" označava Božansku istinu u prvom stvarima, dok je "*anđeo čelo nogu*" - Božanska istina u poslednjim stvarima, gde obe istine proizilaze od Gospoda; a kada je primljena Božanska istina, izvršena je obnova i uskrsnuće. (Da "*biti pokopan*", "*pokop*" i "*grob*" označavaju obnavljanje i uskrsnuće, može se videti u prethodnom tekstu, br. 659, a da "*anđeli*" označavaju, u najvišem smislu, Gospoda u odnosu na Božansku istinu, a, u relativnom smislu, primaocce Božanske istine, pa tako i, u apstraktnom smislu, samu Božansku istinu od Gospoda, vidi u prethodnom tekstu, br. 130, 200, 302.) Opet, izraz "*oni su sjedeli pred Jahveom*" koristio se kada je bila velika radost; oni su takođe rekli "*sjesti*" kad je bilo veliko tugovanje i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

zbog toga što "*sjedeti*" ima upućivanje na biće [esse] čoveka koje pripada njegovoj volji i ljubavi. (Oni su plakali i sjedeli pred Jahvom, vidi Sudijama 20:26, 21: 2.) *Hebrejski tekst ima "*snagu*", kao što je takođe pronađeno u NT 482; NT 5201, 9422. **Latinski tekst ima ovde "*sjesti*", verovatno za "*hodanje*", jer se to nalazi odmah ispod. ***Latinski tekst za "iznad, br 417", itd., Ima "Nebo i pakao", 417.534".

688. *Padoše na lica svoja i pokloniše se Bogu*, označava obožavanje Gospoda od najsmernijeg srca. To se vidi iz značenja "*pada na lice*", kao najvećeg poniženja srca, jer je to gest tela koji odgovara poniženju srca, stoga gest koji predstavlja reprezentaciju ponižavanja celog čoveka. Obožavanje Boga u takvom času je ono što izlazi iz takvog srca, a što se razlikuje u zavisnosti od pitanja kojima se um tada bavi.

[2] *Pasti na lice pred Bogom* je gestovna reprezentacija najvećeg ponižavanja, jer je lice oblik ljudske naklonosti, a time i unutrašnjosti koja se odnosi na njegov um i dispoziciju, jer naklonosti sijaju na licu u skladu sa time o kakvim naklonostima je reč, i zato se lice naziva pokazateljem i slikom uma. Kad čovek prizna da su sve stvari u njemu odbačene od Boga, i da su posledično proklete, i da ni on nije u stanju niti se usuđuje da pogleda Boga, koji je suštinski Svetost, i, ako bi trebalo da ga pogleda dok je u takvom stanju zla, on bi tada duhovno umro, potom bi od takve misli i priznanja čovek licem pao na zemlju; a zato što je ono, što je čovekovo vlastito [proprium], uklonjeno na taj način, čoveka potom ispunjava Gospod i tako se uzdiže, kako bi mogao da Ga pogleda. [3] Rečeno je da su "*se poklonili Bogu*", iz razloga što "*Bog*" u Reči označava Božansko proističuće, koje se naziva Božanskom istinom. A pošto je ovo Božanska istina u anđelima, jer su oni primaoci njeni, i ona predstavlja njihovu mudrost, tako se u Reči anđeli zovu "*bogovi*" i označavaju Božanske istine. Štaviše, na

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

hebrejskom, Bog se naziva "*Elohim*", u množini, pa zato "Bog" znači u Reči Božanstvo koje je u anđelima nebesa i ljudima crkve, što je Božansko proističuće. A pošto su viša nebesa sada u prosvetljenju i moći, zbog razdvajanja zlih od dobrih u nižim delovima neba, i zbog Poslednjeg Suda, koji će uskoro nastupiti, kaže se: "*pokloniše se Bogu*" iz čega je očigledno da je Gospod bio u njima; jer iz intenzivnijeg i snažnijeg influksa Božanske istine koja potiče od Gospoda imali su prosvetljenje i moć.

689. Stih 17. *Govoreći: hvalimo te Gospode Bože svedržitelju*, označava priznanje da su sva bića, život i sposobnosti od Gospoda. Ovo je vidljivo iz značenja "*Govoreći: hvalimo te*", kao da Ga priznajemo, budući da "*Padoše na lica svoja i pokloniše se Bogu*," a zatim "*da se zahvaljuju*", ne može imati drugog značenja od priznavanja, a u ovom slučaju, svemoći Gospoda. Takođe, iz značenja "*Gospoda Boga*", kao Gospoda u odnosu na Božansko dobro i Božansku istinu; jer gde se u Reči misli na Božansko dobro, koriste se imena "*Gospod*" i "*Jehova*", a gde se misli na Božansku istinu, koristi se - "*Bog*", dakle "*Gospod Bog*" i "*Jehova Bog*" znači Gospoda u odnosu na Božansko dobro i Božansku istinu. Štaviše, "*Jehova*" iz Starog zaveta se zove "*Gospod*" u Novom. Takođe je vidljivo iz značenja "*Svedržatelja*", kao Onoga koji jeste, živi i ima moć i sposobnosti koje potiču isključivo od Njega samog, kao i da biće, život, i sve moći i sposobnosti anđela i ljudi potiču od - Njega. (Da se ovo sve podrazumeva pod svemoćnošću (svedržateljstvu), može se videti u prethodnom tekstu, br. 43, a takođe i da Božanska svemoć znači ono što je beskonačno, br. 286.)

[2] Odnosi se na Božansku svemoć: ne uključuje nikakvu moć delovanja protivno redu, ali uključuje svu moć delovanja u skladu sa redom, jer je sav red od Gospoda; iz toga proizlazi da niko nema nikakvu moć da deluje u skladu sa redom, osim moć dobijenu od Njega, od koga je red; a to

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

pokazuje da će Božanska svemoć voditi čoveka u skladu sa redom, a ona to čini svakog trenutka - od početka njegovog života pa sve do večnosti, a to čini prema zakonima reda, koji su bezbrojni, i ne postoji broj koji ih može izraziti; pa ipak, to može biti učinjeno samo u onoj meri u kojoj je čovek sposoban da otrpi vođstvo, tj. koliko je spreman da ga ne vodi njegov vlastiti proprium; jer u meri u kojoj želi da vodi samog sebe, čovek zauzima stav koji je u suprotnosti u odnosu na red. Budući da Božanska svemoć vodi onog, koji želi biti vođen u skladu sa poretkom, a ne vodi nikoga, ko u suprotnosti s redom, stoga Božansko svemoćno neće voditi u Nebo nikoga, koji želi da isključivo on sam vodi samog sebe. To stoga, što je zakon reda u tome, da ono, što čovek čini, on treba da čini iz razuma i slobodno, jer isključivo ono, što je primljeno razumom i učinjeno slobodno, ostaje u čoveku, i on ga smatra kao da je njegovo lično. Ali, čovek ne smatra sopstvenim ono, što nije dobijeno razumom i učinjeno slobodno. Odatle je jasno da nije na Božanskoj svemoći da spasava one, koji nisu spremni da budu vođeni u skladu sa poretkom, jer bi vođenje u skladu sa redom trebalo voditi prema zakonima reda, a zakoni reda su: propisi doktrine i života iz Reči; stoga će Božanska svemoć voditi čoveka, koji je spreman da bude vođen, u skladu s tim, svakog trenutka i u kontinuitetu, sve do večnosti. Jer svakog minuta postoje beskonačne stvari koje treba videti, ukloniti i nagovestiti, da bi se čovek mogao uzdržati od zla i održati u dobru, a sve to kroz neprekidnu povezanost sa poretkom. Takođe je Božanska svemoć ta, koja štiti ljude od pakla, u meri u kojoj se to može učiniti bez povrede slobode i razuma; jer svi paklovi zajedno ne mogu ništa protiv Gospodnje Božanske moći; a bez ove Gospodnje moći nije moguće spasiti nijednog čoveka. (Ali više o svemoći može se videti u prethodnom tekstu, br. 43.)

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

690. *Koji jesi, i bješe, i bićeš*, označava Onoga, koji jeste sve u svim stvarima neba i crkve od večnosti do večnosti, kao što je vidljivo iz objašnjenja samih reči gore (br. 23, 41, 42).

691. *Što si primio silu svoju veliku, i caruješ*, označava uspostavljanje novog neba i Nove Crkve, od trenutka kada su prethodno nebo i crkva uništeni. Ovo je vidljivo iz značenja "*Što si primio silu svoju veliku, i caruješ*," jer biva da, kad se prethodno nebo i bivša crkva unište, bivaju uspostavljeni novo nebo i Nova Crkva; to je ono što se podrazumeva pod "*Što si primio silu svoju veliku, i caruješ*," jer Gospod tada ima svemoć i kraljevstvo; To stoga, jer je tada izvršena Njegova volja, budući da mu se anđeli nebeski i ljudi iz Crkve pokoravaju da ih On vodi. On tako vlada u skladu sa poretkom koji sadrži u Sebi, držeći ih u Božanskom dobru i istinama, koji proizlaze iz Njega, i uzdržavajući ih od zla i neistina, koje su iz pakla, a to se ne može učiniti, sve dok se zli ne odvoje od dobrih, te zli bace u pakao, a novo nebo se potom formira od dobrih. To se ostvaruje Poslednjim Sudom, koje se razmatra u redovima koji slede.

[2] Da Gospod tada ima moć i vlast, može se ilustrovati poređenjem sa suncem sveta; dokle god traje zima, sunce nema moć ili vlast na zemlji, jer se ne može primiti toplota, koju poništava hladnoća vazduha i zemlje; ali, kad je proleće na dohvat ruke, sunce zadobija moć i suverenitet, jer se onda može primiti topota, a isto tako i svetlost, i taj spoj toplote i svetlosti potom omogućava da cela zemlja procveta. Slično je s Gospodnjom moći i suverenosti, koja nastupa tek onda, kada su zli odvojeni od dobrih i bačeni u pakao; jer zli su ledeni poput zime, i gase duhovnu toplotu sunca, koja je ljubav, te uništavaju Božju moć i suverenost. Bog je, u sebi, neprestano u istoj svemoći, ali ipak, on to nije i u svojim podanicima, sve dok ne nastanu novo nebo i Nova Crkva.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

692. Stih 18. *I neznabošci se prognjeviše, i dođe gnjev tvoj i vrijeme mrtvima da se sudi, i da se da plata slugama tvojima**, prorocima i svetima, i onima koji se boje imena tvojega, malima i velikima, i da se pogube oni koji zemlju pogubiše. 18. " *I neznabošci se prognjeviše,*" označava prezir, neprijateljstvo i mržnju zlih protiv Gospoda, i protiv Božanskih stvari koje su od Njega, koje su svetinje neba i crkve (br. 693); "*i dođe gnjev tvoj i vrijeme mrtvima da se sudi,*" označava Poslednji Sud nad onima, koji u sebi ne poseduju ništa od dobra i istine (br. 694); "*i da se da plata slugama tvojima, prorocima i svetima,*" označava da je nebo dato onima, koji su u istinama doktrine i žive život u skladu sa njima (br. 695); "*i onima koji se boje imena tvojega, malima i velikima,*" označava da je nebo dato svima, bez obzira na religiju kojom bogopoštuju Gospoda (br. 696); "*i da se pogube oni koji zemlju pogubiše,*" označava pakao onima koji uništavaju crkvu (br. 697).
*Svedenborg u svom naslovu ispravio je "Njegovo" u "Tvoje", ali ga nije ispravio odmah u tekstu ispod i u NT 695.

693. Stih 18. *I neznabošci se prognjeviše,* označava prezir, neprijateljstvo i mržnju zlih protiv Gospoda i protiv božanskih stvari koje su od Njega, koje su svete stvari neba i crkve. To je vidljivo iz značenja "neznabošaca", kao onih koji su u crkvenom dobru, i, suprotno tome, onih, koji su u zlu. Ovde se misli na one koji su u zlu, budući da se kaže da se "*prognjeviše.*" Da "narodi (neznabošci)" označavaju one koji su u dobrima, kao i, suprotno tome, one, koji su u zlu, a, u apstraktnom smislu, dobra i zla crkve, i da "*neznabošci*" označavaju one koji su u istinama i oni koji su u neistinama, a, u apstraktnom smislu, istine i neistine crkve, vidi u prethodnom tekstu, br. 175, 331, 625.) Takođe iz značenja "*prognjeviti se*", kao biti među onima, koji su, na osnovu sopstvenog odnosa prema zlu, označeni kao "*neznabošci*", i koji su puni

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

prezira, neprijateljstva i mržnje protiv Gospoda i protiv božanskih stvari koje su od Njega, koje su svete stvar neba i crkve.

[2] Ove i druge slične stvari označene su "*gnjevom*", jer svako gori od gnjeva i ljuti se kad se napadaju njegova ljubav i radost njegove ljubavi, što je uzrok svakog gneva i srdžbe; takođe iz razloga što je ljubav prema svima njegov život, time je jasno da je povrediti nečiju ljubav isto kao i povrediti sam život, a ovo što je ozleđeno uzrokuje uznemirenje uma, a odatle dolaze gnev i srdžba. Slično je s dobrima, kad je njihova ljubav napadnuta, ali s tom razlikom, da ih ne spopadaju gnev i srdžba, već gorljivost (energičnost). Ova se gorljivost zove u Reči gnev, ali to ustvari nije istinski gnev; zove se srdžba, jer se pojavljuje u spoljašnjem obliku poput srdžbe, ali iznutra nije ništa drugo do - milosrđe, dobrota i mudrosti; to stoga, što se gorljivost, za razliku od istinskog gneva, ne nastavlja i nakon što se onaj, prema kome je bila upućena, pokaje i odvraća od zla. Ljutnja kod zlih je drukčija; jer unutar sebe same, ona krije mržnju i osvetu, što je ustvari zla ljubav, te stoga i dalje opstaje, i retko se gasi. Zato gnev pripada onima, koji su u ljubavi prema sebi i svetu, jer su u zlu svih vrsta; dok gorljivost (energičnost) pripada onima koji su u ljubavi prema Gospodu i u ljubavi prema bližnjemu. Stoga gorljivost gleda na spasenje čoveka, a bes - na njegovo prokletstvo; to je svrha gneva za pobesnele zle, dok je spasenje svrha dobrih, kada postanu gorljivi.

[3] "*I neznabošci se progneviše*" označava ovde prezir, neprijateljstvo i mržnju zlih protiv Gospoda i protiv Božanskih stvari koje su od Njega, pa tako i protiv svetih stvari neba i Crkve, jer, na kraju crkve, malo pre Sudnjeg Dana, koji se ovdje razmatra, postoji promena stanja u onima koji su bili u bivšem nebu i bivšoj zemlji, što je posledica odvajanja dobrih od zlih; a, kada to deluje na spoljašnje od zlih, ono deluje na taj način da zatvara

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

njihovo spoljašnje, te oni više nemaju moć da izgovaraju istinu, i čine ono što je dobro iz pretvaranja i licemerstva, a njihovo unutarnje, koje je pakleno, se otvara, i iz njega slobodno izlaze prezir, neprijateljstvo i mržnja, koji izbijaju na videlo, zajedno s nepoštovanjem protiv Gospoda i protiv svetih stvari neba i crkve; jer su s njima ove stvari pohranjene i pokrivene ljubavima ka sebi i svetu; a ove su ljubavi takve, da mogu činiti dobro i govoriti istine radi sebe i sveta, jer im svetinje nebeske i crkvene služe isključivo kao sredstvo za lične ciljeve, koji su: ugled, slava, čast i dobitak. U jednoj reči, sebi i svetu služe, a vole sredstva (istina, ljubav, dobro) samo zbog sebičnih ciljeva. No, budući da je s takvim ciljem, takva ista je i čovekova ljubav, kao i namera i volja, telesna i svetovna, a time i paklena, pa dobra i istine koje pripadaju nebu i crkvi, u njima ne ostaju u njihovom unutarnjem, već samo u spoljašnjem, jer su u njima zla i neistine. Nebeska dobra i istine prodiru u unutarnje samo kod onih, koji smatraju svetinje nebesa i crkve svojim ciljevima, tj. kojima su one predmet iskrene ljubavi a odatle i iskrene namere i volje; kada se to postigne, onda se duhovni um otvori, a preko njega čoveka vodi Gospod. Ali upravo suprotno važi onda, kada dobra i istine neba i crkve nisu ciljevi, već sredstva; jer, kao što je već rečeno, ciljevi pripadaju vladajućoj ljubavi u čoveku, a kad je to ljubav prema sebi, to je onda i ljubav prema vlastitom [propriumu], a to se smatra, samo po sebi, ničim drugim do zlom, a u onoj meri u kojoj čovek djeluje iz nje, on deluje iz pakla, i tako protiv Božanskog.

[4] Nadalje, treba znati da u svim zlima egzistira gnev protiv Gospoda i protiv svetih stvari Crkve. Da je to tako, očigledno mi je iz sagledavanja paklova, u kojima su svi u zlu, i odakle su sva zla; jer tamo, kada samo čuju Gospodnje ime, oni se uspaljuju žestokim gnevom, ne samo protiv Njega već i protiv svih koji Ga priznaju. Odatle je pakao dijametralno suprotan od neba,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

te je u trajnom nastojanju da uništi nebo i istrebi Božanske stvari u njemu, tj. dobra ljubavi i istine vere. To pokazuje zašto su zlodusi ljuti na dobro, a obmane zlih na istine; Zato "gnjev" u Reči označava zlo u svojoj celokupnosti.

[5] Slično je u sledećim odlomcima. U Luki: *Ali teško trudnima i dojilicama u te dane! Jer će biti velika nevolja na zemlji, gnjev na ovom narodu.* (Luka 21:23). Ovo se govori o ispunjenju doba, koji je poslednje vreme crkve. Da onda dobro i istina ne mogu biti primljeni označava se sa "*Ali teško trudnima i dojilicama u te dane!*" Odbacivanje dobra zbog zla koje će tada vladati u crkvi i istine zbog neistine označava "*Jer će biti velika nevolja na zemlji, gnjev na ovom narodu*", "*nevolja*" ovdje znači vladajuće zlo, a "*bijes*" vladajuće lažljivosti od zla, jer, na kraju crkve, zli su uznemireni zbog dobra i i besni zbog istine.

[6] U Isaiji: *I govoriće: u Gospodu je pravda i sila; k njemu će doći; ali će se posramiti svi koji se gnjeve na nj.* (Isa. 45:24). "*ali će se posramiti svi koji se gnjeve na nj*" označava da će svi oni koji su u zlu i neistinama odustati od njih, "*koji se gnjeve na nj*" označava da su u obmanama od zla.

[7] U Mojsiju: *Simeun i Levije, braća, mačevi su im oružje nepravdi. U tajne njihove da ne ulazi duša moja, sa zborom njihovijem da se ne sastavlja slava moja; jer u gnjevu svojem pobiše ljude, i za svoje veselje pokidaše volove. Proklet da je gnjev njihov, što bješe nagao, i ljutina njihova, što bješe žestoka; razdijeliću ih po Jakovu, i rasuću ih po Izrailju.* (Pos. 49:5-7). "*Ruvim, Simeun i Levije*" označavaju veru, ljubav i dela ljubavi; ali ovdje "*Ruvim*" označava veru odvojenu od ljubavi, od koje ne dolazi ni ljubav niti delo ljubavi; jer ta tri su zajedno povezana; kakva je vera takva je ljubav, a kakva je ljubav, takva su dela ljubavi; stoga su nerazdvojni, jedno pripada

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

drugom, i obrnuto. Kako je Ruben, zbog preljube sa sluškinjom, konkubinom svog oca, pao pod prokletstvo, Simeon i Levije takođe su odbačeni; njihovo odbacivanje označava se sa "*razdijeliću ih po Jakovu, i rasuću ih po Izrailju.*" Sada, budući da vera, koju je zastupao "*Ruvin*", nije bila shvatana za prvo načelo crkve, već je to - duhovno dobro, što je istina u razumevanju i volji, stoga je Josip bio prihvaćen kao prvenac crkve umesto "*Ruvima*", jer "*Josif*" predstavlja duhovno dobro, što je u svojoj suštini istina u razumevanju i volji. Odatle može biti jasno šta se označava sa "*gnjev njihov, što bješe nagao, i ljutina njihova, što bješe žestoka*" - naime, okretanje od dobra i istine, to jest - zlo i neistina u svojoj celokupnosti; Jer, kad se milosrđe izbacila iz vere, tada nema više ni dobra, niti ikakvih istina. (Ali ove se stvari mogu videti objašnjene detaljnije U "*Nebeskim tajnama*", br. 6351-6361.)

[8] U Mateju: *Čuli ste kako je kazano starima: ne ubij; jer ko ubije, biće kriv sudu. A ja vam kažem da će svaki koji se gnjevi na brata svojega ni za što, biti kriv sudu; a ako li ko reče bratu svojem: raka! biće kriv skupštini; a ko reče: budalo! biće kriv paklu ognjenom.* (Mat. 5:21, 22). "*Svaki koji se gnjevi na brata svojega ni za što*" ovde takođe označava neprijateljstvo i mržnju prema dobru i istini; oni, koji u sebi gaje takvo neprijateljstvo i takvu mržnju, neprestano ubijaju u umu, nameri i volji, a zapravo bi ubijali i u stvarnosti, kad bi im bilo dopušteno, tj. kad ih ne bi sprečavao zakon, a time i strah od kazne i gubitka života ili ugleda, časti ili dobitka; jer ono, što čovek njeguje u svom umu, to i čini, kad mu se dopusti. "*A ja vam kažem da će svaki koji se gnjevi na brata svojega ni za što, biti kriv sudu,*" isto kao i onaj ko ubija, jer "gneviti se" označava da misli, namerava i želi zlo drugom, a sva zla volja je večita u životu čovekovog duha i vraća se posle smrti i zato će on je tada "*biti kriv sudu,*" jer ono što pripada nameri i volji se ocjenjuje

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

kao i dela. Ali, nepotrebno je navoditi dodatne odlomke, kako bi se pokazalo šta "*gnjev*" i "*srdžba*" označavaju u slučaju zlih ljudi, jer je očito da svako zlo prikriva u samom sebi srdžbu protiv dobra, budući da želi da to dobro uništi, pa čak i da ubije onoga, u kome je dobro, ako ne u telu, onda bar u svojoj duši, a to sigurno dolazi iz sdržbe i praćeno je gnevom.

694. *I dođe gnjev tvoj i vrijeme mrtvima da se sudi*, označava Poslednji Sud nad onima, koji u sebi ne poseduju ništa od dobra i istine. To je vidljivo iz značenja "*gnjeva*" kao da je, što se odnosi na Gospoda, Posljednji Sud (o tome gore, br. 413). Ovo je očito značenje "*gnjeva*", jer se dodaje, "*i vrijeme mrtvima da se sudi*." Takođe, to je jasno i iz značenja "*mrtvih*" kao onih, koji u sebi ne poseduju ništa od dobra i istine. Takvi se nazivaju "*mrtvi*", jer je esencijalni život čoveka isključivo njegov duhovni život, kroz njega se čovek i razlikuje od zveri koje imaju samo prirodni život. U čoveku, prirodni život je mrtav bez duhovnog života, jer ne poseduje nebo u sebi, što se zove "*život*" i "*vječni život*", već poseduje pakao, koji se duhovno naziva "*smrt*". U Reči, "*mrtvi*" znače one, koji žive samo prirodni život, ali ne istovremeno i duhovni život (što se može videti u prethodnom tekstu, br. 78); takođe, "*smrt*", koja se odnosi na čoveka, znači nedostatak sposobnosti razumevanja istine i opažanja dobra (vidi u prethodnom tekstu, br. 550); a taj nedostatak postoji kada nije formiran unutarnji duhovni čovek, jer se razumevanje ostvaruje samo pomoću istina iz dobra. U tom unutarnjem čoveku sposobnost razumevanja i opažanja dobra ima svoje sedište, jer je taj čovek na nebu i u svetlosti, a onaj, koji je u svetlosti neba je - živ čovek. Ali, kad je formiran samo prirodni čovek, a ne istovremeno i duhovni, tada ne postoji sposobnost razumevanja i percipiranja istina i dobara neba i crkve, jer taj čovek nema svetlost s neba. Zbog toga se takav čovjek naziva "*mrtvim*". Da su oni, koji unutra u sebi ne poseduju ništa od dobra i istine, ovde označeni

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

sa "*mrtvima da se sudi*," može se videti iz onoga što je prethodno bilo rečeno o razdvajanju zlih od dobrih pre Poslednjeg Suda, i da su zli, kada su odvojeni, dovedeni do njihovog unutarnjeg, koje vrvi pukim zlima i neistinama; iz kojih je jasno da su iznutra mrtvi, iako su u spoljašnjem obliku izgledali kao da su živi.

695. A davanje nagrade (plate) Njegovim* slugama, prorocima i svecima, označava nebo, koje pripada onima, koji su u istinama doktrine i žive život u skladu s njima. To je vidljivo iz značenja "davanja plate", kao spasenja, a time i neba; takođe i iz značenja "*slugama svojih prorocima*", kao onih, koji su u istinama doktrine, jer se oni nazivaju "*sluge Gospodnje*" koji su u istinama, jer su istine korisne za stvaranje, potvrđivanje i očuvanje dobra, a sve što služi dobru - služi Gospodu, budući da je svako dobro od Gospoda. "*Proroci*" su oni, koji podučavaju nauk, tako da u apstraktnom smislu označavaju samu doktrinu, (Da su takve "*sluge Božje*", koje su u istinama videti u prethodnom tekstu, br. 6, 409, kao i "*proroci*" koji podučavaju doktrinu i, u apstraktnom smislu - sama doktrina, br. 624.) Prethodno rečeno je vidljivo i iz značenja "svetaca" kao onih, koji su u istinama doktrine iz Reči, a takođe i žive život u skladu s njima (vidi u prethodnom tekstu, br. 204). Iz toga je jasno da izraz "*da se da plata slugama tvojima, prorocima i svetima*", označava nebo koje pripada onima koji su u istinama doktrine i žive život u skladu s njima.

[2] Da "*plata*" označava spasenje, a time i nebo, može se videti bez naglašavanja i objašnjenja; ali, zato što malo njih zna šta je ispravno značenje "*plate*", ovde ćemo još pričati o tome. "*Plata*" u pravom smislu reči označava uživanje, blagoslov i sreću koji su u ljubavi ili naklonosti prema dobru i istini. Ova ljubav ili naklonost ima u sebi svu radost srca, koja se zove nebeska radost, a takođe i nebo; i to stoga, što je Gospod u toj ljubavi ili

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

naklonosti, a Gospod je nebo; dakle, takva radost, ili takvo uživanje, blagoslov i sreća, predstavljaju ono, što je ispravno označeno "*platom*", koju će primiti oni, koji čine dobro i govore istinu od ljubavi ili naklonosti prema dobru i istini, dakle od Gospoda. Oni u sebi nemaju mudrosti od sebe već samo od Gospoda; i kao što to čine od Gospoda, a ne od sebe, to nije nagrada (plata) za zaslugu, već nagrada iz čiste milosti. To pokazuje da onaj, koji zna šta je nebeska radost, takođe zna i šta je nagrada (plata). (A šta je nebeska radost u svojoj esenciji - vidi u radu "Nebo i pakao", br. 395-414). Dakle, to je ono što podrazumeva "*plata*", koju imaju oni, koji su u istinama od dobra. Ali "*plata*" koju imaju oni koji su u neistinama od zla je radost ili ushićenje, taličnost i sreća na svetu, ali potom i pakao, nakon odlaska iz sveta.

[3] Iz ovih nekoliko reči može se videti značenje "*plate*" u sledećim odlomcima. U Isaiji: *Evo, Gospod Bog ide na jakoga, i mišica će njegova obladati njim; evo plata je njegova kod njega i djelo njegovo pred** njim.* (Isa. 40:10). U istom: *Evo, Gospod oglasi do krajeva zemaljskih; recite kćeri Sionskoj: evo, spasitelj tvoj ide; evo, plata je njegova kod njega i djelo njegovo pred*** njim.* (Isa. 62:11). A u Apokalipsi: *I evo ću doći skoro, i plata moja sa mnom, da dam svakome po djelima njegovijem.* (Otkr. 22:12). Izrazi "*Evo, Gospod Jehova dolazi u snazi,*" i "*Evo tvoje spasenja dolazi,*" i "*Evo ga brzo dolazi,*" označavaju prvi i drugi dolazak Gospoda. "*Evo plata je njegova kod njega*" označava nebo i sve stvari koje mu pripadaju, kao gore u tekstu, jer gde je Gospod, tamo je i nebo, jer nebo nije nebo od anđela koji su u njemu, nego od Gospoda u anđelima. Da će se nebo primiti u meri ljubavi i naklonosti prema dobru, a istina od Gospoda se označava sa "*plata moja sa mnom,*" i sa "*da dam svakome po djelima njegovijem.*" Nijedan drugi rad ne znači "*djelo*" za koje je nebo dato kao nagrada, već isključivo rad iz ljubavi ili naklonosti prema dobru i istini, jer odatle mora proisteći svaka delatnost

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

čoveka u kome je nebo. Jer delo u potpunosti proizlazi od ljubavi ili naklonosti, baš kao što posledica u celini proizlazi od uzroka, tako da - kakva je ljubav ili naklonost, takvo je i delo. Odatle može biti jasno šta se podrazumeva pod izrazom "*plata moja sa mnom, da dam svakome po delima njegovijem,*" i šta se podrazumeva pod izrazom "*plata za djelo*".

[4] Isto tako u Isaiji: *Jer ja Gospod ljubim pravdu i mrzim na grabež sa žrtvom paljenicom, i daću im platu uistinu, i vječan zavjet učiniću s njima.* (Isa. 61:8). "*Jer ja Gospod ljubim pravdu*" označava istinu u veri, ljubavi i delovanju, jer čoveka prosuđuje od istine, i kada promišlja i želi istinu, i kad govori istinu i deluje u skladu sa njom; a, kako je to ono, što "sud" označava, stoga se kaže "*i daću im platu uistinu,*" to jest, nebo prema veri u istinu, i ljubavi prema delima; i kao što je odatle povezanost sa Gospodom, od koga dolazi nagrada, stoga se dodaje, "*i vječan zavjet učiniću s njima,*" gde "zavjet" označava u Reči povezivanje ljubavlju, a "vječni zavjet" - povezivanje ljubavlju prema dobru i istini, jer ta se ljubav povezuje, budući da je od samog Gospoda i proizilazi iz Njega.

[5] Da nagradu čini ljubav prema dobru i istini, isključivo radi dobra i istine, jer se Gospod i nebo nalaze u toj ljubavi, takođe se može videti iz sledećih odlomaka. U Mateju: *Pazite da pravdu svoju ne činite pred ljudima da vas oni vide; inače plate nemate od oca svojega koji je na nebesima. Kad dakle daješ milostinju, ne trubi pred sobom, kao što čine licemjeri po zbornicama i po ulicama da ih hvale ljudi. Zaisto vam kažem: primili su platu svoju. A ti kad činiš milostinju, da ne zna ljevaka tvoja šta čini desnica tvoja. Tako da bude milostinja tvoja tajna; i otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno. I kad se moliš Bogu, ne budi kao licemjeri, koji rado po zbornicama i na raskršću po ulicama stoje i mole se da ih vide ljudi. Zaisto vam kažem da su primili platu svoju. A ti kad se moliš, uđi u klijet svoju, i*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

zatvorivši vrata svoja, pomoli se ocu svojemu koji je u tajnosti; i otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno. (Mat. 6:1-6). "Pravda", u najuopštenijem smislu, označava svako dobro, koje čovjek želi i čini a "moliti" označava, u istom smislu, svaku istinu koju čovek promišlja i govori. Oni, koji čine ove dve stvari "pred ljudima da vas oni vide", to jest da bi mogli biti manifestni, čine dobro i govore istinu radi sebe i sveta, to jest, zbog slave, koja je samozadovoljstvo - koje svet omogućava. Budući da je uživanje u slavi takva plata (nagrada), kaže se da "su primili platu svoju"; ali, ova naslada u slavi, koja se njima u svetu čini poput neba, nakon smrti se transformiše u pakao. A oni, koji čine dobro i govore istinu, i to ne radi sebe i sveta, već zbog same dobrote i same istine, su ti, na koje se misli pod izrazom "u tajnosti čine milostinju" i koji "mole u tajnosti", jer oni deluju i mole se od ljubavi ili naklonosti, dakle od Gospoda; ovo je, stoga, ljubav prema dobru i istinu radi dobra i istine; a o takvima se kaže da će ih "Otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno". Tako "plata" jeste ništa drugo do: biti u dobrima i istinama iz ljubavi ili naklonosti, što dolazi od Gospoda, jer u dobrima i istinama iz ljubavi ili naklonosti su nebo, kao i svaki blagoslov i sreća koja dolazi od neba.

[6] U Luki: *A i onome što ih je pozvao reče: kad daješ objed ili večeru, ne zovi prijatelja svojijeh, ni braće svoje, ni rođaka svojijeh, ni susjeda bogatijeh, da ne bi i oni tebe kad pozvali i vratili ti; Nego kad činiš gozbu, zovi siromahe, kljaste, hrome, slijepe; I blago će ti biti što ti oni ne mogu vratiti; nego će ti se vratiti o vaskrseniju pravednijeh. (Luka 14:12-14). "Kad daješ objed ili večeru zovi" ima slično značenje kao: omogućiti drugima da imaju da jedu i piju, ili pak - hleb i vino, naime, činiti dobro bližnjem i podučavati istinu, te se tako povezati u ljubavi; tako da oni, koji to rade s ciljem da im se sve ovo nadoknadi, dakle, ne rade za dobro i istinu, odnosno*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

- ne od Gospoda, već radi sebe i sveta, dakle iz pakla; dok oni, koji to ne rade da bi se okoristili, to čine za sopstveno zadovoljstvo u pomaganju drugima, to jest, radi dobra i istine. A oni, koji delaju radi dobra i istine, to čine od dobra i istine, i na taj način od Gospoda, od koga su dobra i istine u čoveku. Nebeski blagoslov koji je u takvim delima i odatle od njih je "plata" i označava se sa *"nego će ti se vratiti o vaskrseniju pravednijeh."*

[7] U istom: *Ali ljubite neprijatelje svoje, i činite dobro, i dajite u zajam ne nadajući se ničemu; i biće vam velika plata, i bićete sinovi najvišega, jer je on blag i neblagodarnima i zlima.* (Luka 6:35). To ima slično značenje kao i prethodni odlomak, naime, da ne treba činiti dobro radi naknade, to jest radi sebe i sveta, dakle ne zbog ugleda, slave, časti i dobitka, već zbog Gospoda, to jest zbog samog dobra i same istine, koja je od Gospoda, dakle u kojoj je Gospod. *"Voleti neprijatelje i činiti im dobro"* znači ovde, u najbližem smislu, ljubiti pagane i činiti im dobro, što treba učiniti podučavanjem istine i vođenjem neznabožaca prema dobru; jer je jevrejski narod zvao sopstveni narod braćom i prijateljima, a pagane je zvao protivnicima i neprijateljima. *"Dajte u zajam"* označava saopštavanje dobra i istine doktrine iz Reči; *"ne nadajući se ničemu"* označava, ne samo zbog sebe i sveta, već zbog dobra i istine; *"I biće vam velika plata"* znači da će tada imati nebo s blagoslovom i uživanjima; *"i bićete sinovi najvišega"* označava da oni to čine ne od sebe, nego od Gospoda; Jer onaj, koji čini dobro i podučava istinu od Gospoda, Gospodnji je sin, ali to nije i onaj, koji čini dobro od sebe, to je ono što čini svako ko čezne za čašću i cilj mu je da je stekne.

[8] U Mateju: *Koji prima proroka u ime proročko, platu proročku primiće; a koji prima pravednika u ime pravedničko, platu pravedničku primiće. I ako ko napoji jednoga od ovijeh malijeh samo čašom studene vode u ime učeničko, zaista vam kažem, neće mu plata propasti.* (Mat. 10:41, 42). Kako

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

treba ispravno razumeti ove reči Gospodnje, ne može videti niko, ko ih ne posmatra iz unutarnjeg ili duhovnog smisla; jer ko zna šta znači "*platu proročku primiće*" i "*platu pravedničku primiće*," ili "*Koji prima proroka u ime proročko, platu proročku primiće*" takođe i šta znači "*plata*" koju će primiti onaj, na koga se odnosi izraz "*i ako ko napoji jednoga od ovijeh malijeh samo čašom studene vode u ime učeničko*"? Bez unutarnjeg duhovnog značenja, ko može videti da ove reči znače da će svako primiti nebo i njegovu radost u meri njegove naklonosti ka istini i dobru i u meri njegove poslušnosti?

[9] Ovo značenje postaje očito kada se vidi da je "*prorok*" istina doktrine, "*pravednik*" dobro ljubavi, a "*učenik*" istinu i dobro Reči i Crkve, i da "*u njihovo ime*" znači za njih, i prema njihovim osobinama, iskazanim prema onima, kojima čine dobro i koje podučavaju; takođe, da "*plata*" znači nebo, kao što je gore rečeno, naime, da svako ima nebo u meri njegove naklonosti istini i dobru, i u skladu s njenim kvalitetom i količinom; jer se u te naklonosti upisuju sve nebeske stvari, s obzirom da niko ne može imati takve naklonosti, osim od Gospoda, jer to je Božansko proističuće od Gospoda, u kome je, i od koga je nebo.

[10] "*I ako ko napoji jednoga od ovijeh malijeh samo čašom studene vode u ime učeničko*" znači činiti dobro i podučavati istinu iz poslušnosti, jer "*voda*" označava istinu u ljubavi, a "*studena voda*" istinu u poslušnosti, jer sama poslušnost je isključivo prirodna naklonost, a ne i duhovna, i stoga je relativno hladna; a "*učenik*" u čije ime ili zbog koga je "*napojeno*" označava istinu i dobro Reči i Crkve. (Da "*prorok*" označava istinu o doktrini može se videti u prethodnom tekstu, br. 624, da "*pravednik*" označava dobro ljubavi, br. 204, da "*učenik*" označava istinu i dobro Reči i crkve br. 100, 122; a da "*ime*" označava kvalitet stvari i stanje****, br. 102, 135, 148, 676.)

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[11] U Marku: *Jer ko vas napoji čašom vode u ime moje, zato što ste Hristovi, zaista vam kažem: neće mu propasti plata.* (Marko 9:41). To takođe znači da će nebeska uživanja primiti oni, koji iz ljubavi slušaju, primaju i podučavaju istinu jer su istina i naklonost ka njoj - od Gospoda, stoga Boga radi, a, shodno tome, i istine radi, jer "*zato što ste Hristovi*" označava ciljeve radi Božje istine koja potiče od Gospoda. (Da "*Hrist*" znači Gospoda u pogledu Božanske istine, i stoga Božansku istinu samu, proističuću od Gospoda, može se videti u prethodnom tekstu, br. 684, 685.)

[12] U Zahariji: *Ovako veli Gospod nad vojskama: neka vam se ukrijepu ruke koji slušate u ovo vrijeme ove riječi iz usta proročkih od dana kad se osnova dom Gospoda nad vojskama da se sazida crkva. Jer prije tih dana ne bješe plata ni za čovjeka ni za živinče, niti bješe mira od neprijatelja ni onome koji odlažaše ni onome koji dolažaše i pustih sve ljude jednoga na drugoga. Nego će usjev biti miran, vinova će loza nositi plod svoj, i zemlja će rađati rod svoj, i nebo će davati rosu svoju; i sve ću to dati u nasljedstvo ostatku tog naroda.* (Zah. 8:9, 10, 12). Ovo je rečeno o Novoj Crkvi koju je Gospod utemeljio kad je stara otpala; Novu Crkvu koju treba uspostaviti označava "*dom Gospoda nad vojskama*" čiji su temelji položeni, a "*crkva*" koja je trebala da bude izgrađena, a to je "*dom Gospoda*", označava crkvu u odnosu na dobro i "*hram*" crkvu u odnosu na istinu (vidi u prethodnom tekstu, br. 220). Da pre toga niko nije imao nikakvu duhovnu naklonost istini i dobru ili bilo kakvu prirodnu naklonost ka istini i dobru označava "*Jer prije tih dana ne bješe plata ni za čovjeka ni za živinče*"; "*čovjek*" označava duhovnu naklonost istini, dok "*živinče*" znači prirodnu naklonost dobru, a "*plata*" - nebo, koje imaju oni, koji su u ljubavi prema istini i dobru. (Da "*čovjek*" označava duhovnu naklonost istini i posledičnu inteligenciju, vidi u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

prethodnom tekstu, br. 280, 546, 547, a da "živinče" označava prirodnu naklonost, br. 650.)

[13] "*Niti bješe mira od neprijatelja ni onome koji odlažaše ni onome koji dolazaše*" označava opustošenje paklom u svakoj životnoj situaciji, do sada; "*odlaziti i dolaziti*" označava stanje života od početka do kraja, "*ne bješe mira*" označava devastaciju zlom i neistinitostima od njega, a "neprijatelj" označava pakao, izvor zla i neistine. "*Nego će usjev biti miran*" označava istinu neba i crkve, koja je od Gospoda; to se zove "usjev mira" jer brani od pakla i daje sigurnost. "*Vinova će loza nositi plod svoj i zemlja će rađati rod svoj*" označava da duhovna ljubav ka istini donosi dobro milosrđa, a prirodna naklonost ka dobru i istini doneće dela ljubavi; "vinova loza" označava crkvu u odnosu na duhovnu naklonost istini, "zemlja" - crkvu u odnosu na prirodnu naklonost ka istini, "rod" je dobro ljubavi a "rađanje" – delo tog dobra. "*Nebo će davati rosu svoju*" označava da su ove stvari od influksa kroz nebo od Gospoda.

[14] U Jovanu: *Ne kažete li vi da su još četiri mjeseca pa će žetva prispjeti? Eto, velim vam: podignite oči svoje i vidite njive kako su već žute za žetvu. I koji žnje prima platu, i sabira rod za život vječni, da se raduju zajedno i koji sije i koji žnje;* (Jovan 4:35, 36). Ovo je takođe rečeno o Novoj Crkvi od Gospoda. Da je ona na dohvat ruke, označeno je izrazom "*njive kako su već žute za žetvu;*" oni pripadnici te crkve, koji su u duhovnoj naklonosti prema istini, a odatle i prema nebu, označeni su izrazom "*koji žnje prima platu, i sabira rod za život vječni;*" a Sam Gospod, od koga je ta naklonost istine i neba, označen je sa "*da se raduju zajedno i koji sije i koji žnje.*"

[15] U Jeremiji: *Ovako veli Gospod: glas u Rami ču se, naricanje i plač veliki; Rahilja plače za djecom svojom, neće da se utješi za djecom svojom,*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

jer ih nema. Ovako veli Gospod: ustavi glas svoj od plača i oči svoje od suza, jer ima plata djelu tvojemu, govori Gospod, i oni će se vratiti iz zemlje neprijateljske. I imaš nada za pošljedak, govori Gospod, da će se vratiti sinovi tvoji na međe svoje. (Jer. 31:15-17; Mat. 2:18). To se odnosi na dečake koji su ubijeni u Vitlejemu, silom Herodove zapovesti, kao što je vidljivo iz odlomka navedenog u Mateju; ali šta to zaista označava u duhovnom smislu, do sada nije bilo poznato. Duhovno značenje je - da, kada je Gospod došao na svet, u tom i takvom svetu nije preostala nikakva duhovna istina; jer "Rahilja" predstavlja unutarnju duhovnu crkvu, a "Lea" je spoljašnja prirodna crkva, "Vitlejem" duhovna, a "pobijena deca" istinu, koja je tog porekla. Da nema više nikakve duhovne istine koja preostaje, označeno je izrazom "Rahilja plače za djecom svojom, neće da se utješi za djecom svojom, jer ih nema."

[16] Da od tog trenutka neće biti žalosti zbog toga, jer je Gospod rođen, i od koga će proisteći Nova Crkva koja, će biti u istinama od duhovne naklonosti, označava izraz "ustavi glas svoj od plača i oči svoje od suza, jer ima plata djelu tvojemu," gde izraz "plata" označava nebo za one, koji će biti iz te crkve, nastale iz duhovne naklonosti istini, a "djelo" predstavlja Božje borbe protiv pakla i pokoravanje pakla, da bi se mogla uspostaviti nova Crkva. Da će se uspostaviti Nova Crkva na mestu one koja je izgubljena, označeno je izrazom "i oni će se vratiti iz zemlje neprijateljske. I imaš nada za pošljedak," takođe sa "da će se vratiti sinovi tvoji na međe svoje"; "i oni će se vratiti iz zemlje neprijateljske" znači da će se izvući iz pakla; "I imaš nada za pošljedak" označava kraj bivše crkve i početak nove, a "da će se vratiti sinovi tvoji na međe svoje" što znači da će duhovne istine postojati u onima koji će biti u toj Novoj Crkvi.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[17] U Isaiji: *A ja rekoh: uzalud se trudih uzalud i naprazno potroših silu svoju; ali opet sud je moj u Gospoda i posao moj u Boga mojega.* (Isa. 49:4). Ovo se opet govori o uspostavljanju Nove Crkve od strane Gospoda. Da se ona ne može uspostaviti kod jevrejske nacije, jer ta nacija ne može sa duhovnom naklonjenošću primiti istine, označava se sa "*A ja rekoh: uzalud se trudih uzalud i naprazno potroših silu svoju;*" da crkvu, koja je još uvek duhovna Gospod pruža, naime, za pagane, označava "*ali opet sud je moj u Gospoda i posao moj u Boga mojega;*" izraz "*plata*" ovde označava crkvu koja je u duhovnoj naklonosti prema istini; a "*posao*" označava borbu Gospodnju protiv pakla i njegovo podvrgavanje Njemu, kojim je Gospod obnovio ravnotežu između neba i pakla, u kojoj čovek može primiti istinu i postati duhovan. (O ovoj ravnoteži vidi rad "Nebo i Pakao", br. 589-603, te malu knjižicu "Poslednji sud", br. 33, 34, 73, 74.)

[18] U Davidu: *Evo našljedstva od Gospoda: djeca, porod je dar od njega. Što su strijele u ruci jakome, to su sinovi mladi. Blago čovjeku koji je njima napunio tul svoj! Neće se osramotiti kad se stanu razgovarati s neprijateljima na vratima.* (Ps. 127:3-5). Šta je ovde označeno izrazima "*sinovi,*" "*porod,*" "*strelice,*" "*tul*" i "*neprijateljima na vratima*", može se videti u prethodnom tekstu (br. 357); a "*plata*" ovde takođe označava sreću onih, koji su na nebu.

[19] U Jevanđeljima: *Blago vama ako vas uzasramote i usprogone i reku na vas svakojake rdave riječi lažući, mene radi. Radujte se i veselite se, jer je velika plata vaša na nebesima, jer su tako progonili proroke prije vas. Blago vama kad na vas ljudi omrznu i kad vas rastave i osramote, i razglase ime vaše kao zlo sina radi čovječijega. Radujte se u onaj dan i igrajte, jer gle, vaša je velika plata na nebu. Jer su tako činili prorocima ocevi njihovi.* (Mat. 5:11, 12; Luka 6:22, 23). Ovo se govori o onima koji se bore i pobeđuju, u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

slučaju kada su u iskušenjima izazvanima zlom, to jest paklom; Iskušenje se označava "ruženjem", "progonstvom", i "*reku na vas svakojake rđave riječi lažući*," jer su iskušenja napadi i zaraze istine i dobra, zbog neistina i zala; "*Hrist*" znači Božansku istinu od Gospoda koja je napadnuta i zbog čega su zaraženi. "*Radujte se u onaj dan i igrajte, jer gle, vaša je velika plata na nebu*," označava nebo sa svojom radošću koju imaju oni, koji su u duhovnoj ljubavi ka istini, jer se takva borba i dobija samo zato, što se Gospod suprotstavlja i pobeđuje za dobrobit čoveka koji je u borbama iskušenja, a On je u toj ljubavi; "*jer su tako progonili proroke prije vas*" označava da su nekadašnje istinite doktrine i u onima, koji su bili u duhovnoj naklonosti ka istini, bile na sličan način napadane, jer "*proroci*", u smislu koj je apstrahovan od osoba, označavaju istine iz Reči ili od Gospoda. Iz onoga, što je dosad bilo pomenuto iz Reči, može se videti da "*plata*" označava nebo u odnosu na svoje blaženstvo, sreću i uživanje, a sve to imaju oni, koji su u duhovnoj naklonosti prema istini i dobru. Da je nagrada (plata) sama naklonost po sebi, posve je očigledno, jer nema razlike u tome da li kažete "*nebo*", ili kažete "*naklonost ka istini i dobru*", jer je nebo i jeste u toj naklonosti i od nje ono potiče.

[20] Oni, koji govore istinu i čine dobro, ali ne od duhovne naklonosti, nego samo od prirodne naklonosti, i koji neprekidno misle o nagradi (plati), bili su reprezentovani u izraelskoj crkvi kao "*sluge kupljene za novce*" ili "*nadničari*", ili "*najamnici*", na koje se u toj crkvi odnose mnogi propisi kao: *I reče Gospod Mojsiju i Aronu: ovo neka bude zakon za pashu: nijedan tuđin da je ne jede; A svaki sluga vaš kupljen za novce, kad ga obrežete, onda neka je jede. Došljak ili najamnik da je ne jede. (Izl. 12:43, 45); Niko drugi da ne jede svetijeh stvari, ni ukućanin sveštenikov ni nadničar da ne jede svetijeh stvari. (Lev. 22:10); Ne zakidaj bližnjega svojega i ne otimaj*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

mu; plaća nadničarova da ne prenoći kod tebe do jutra. (Lev. 19:13); Nemoj zanijeti najamnika, siromaha i potrebitoga između braće svoje, i došljaka koji je kod tebe u zemlji tvojoj u mjestu tvojem. Podaj mu najam njegov isti dan, i da ga ne zađe sunce u tebe, jer je siromah i tijem dušu drži, da ne bi zavikao na te ka Gospodu, i bilo bi ti grijeh. (Pon. Zak. 24:14, 15). U Malahiji: I doći ću k vama na sud, i biću brz svjedok protiv vračara i protiv preljubočinaca, i protiv onijeh koji se kunu krivo i protiv onijeh koji zakidaju najam najamniku, i udovici i siroti i došljaku krivo čine i ne boje se mene, veli Gospod nad vojskama. (Mal. 3:5); i drugde. Unajmljenim slugama bilo je zabranjeno da jedu na Pashu i da jedu stvari koje behu posvećene, jer su predstavljali prirodne, a ne duhovne, jer su duhovni iz crkve, što nije slučaj sa prirodnim. To stoga, što je traženje neba, kao nagrade zbog dobra koja je učinjeno, ništa drugo do - prirodno, zbog toga što prirodno smatra da dobro potiče od njega samog, tako da je nebo - nagrada; prirodno sagledava dobro kao zaslugu. Ali je suprotno tome s duhovnima, koji priznaju dobro kao da nije od sebe već od Gospoda, a time i da nebo nije ni od kakve zasluge, već je od milosrđa. Ipak se vidi da oni, koji su označeni "najamnicima", čine nekakvo dobro, iako ga ne čine od duhovne naklonosti, nego od prirodne naklonosti, koja je poslušnost, a onda misle o nebu kao o nagradi. Takvi se spominju u vezi sa "siromašnima", "sirotima" i "udovicama", jer su u duhovnom siromaštvu; jer su istinske istine nejasne za njih, jer svetlost s neba ne utiče kroz njihovog duhovnog čoveka u njihovo prirodno; zato su oni klasifikovani s gore pomenutima, a povodom njih je zapovedeno: "Podaj mu najam njegov isti dan, i da ga ne zađe sunce u tebe." Štaviše, takvi su u najnižim područjima nebesa, gde su oni sluge i nagrađeni su prema svojim delima (vidi mnogo drugih stvari, u daljem tekstu u "Novom Jerusalimu i Njegovom Nebeskom Nauku", br. 150-158).

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[21] Ali, najmljene sluge, koje ne misle na platu na nebu, nego za nagradu na svetu, dakle koje čine dobro za dobitak, bilo da su to počasti ili bogatstva, dakle, oni, koji čine dobro radi časti ili bogatstva, dakle, radi sebe i sveta, su infernalno-prirodni. Takvi "*najamnici*" su označeni u Jovanu sa: *Ja sam pastir dobri; pastir dobri dušu svoju polaže za ovce, A najamnik, koji nije pastir, kome nijesu ovce svoje, vidi vuka gdje ide, i ostavlja ovce, i bježi: i vuk zgrabi ovce i raspudi ih; A najamnik bježi, jer je najamnik i ne mari za ovce.* (Jovan 10:11-13). A u Jeremiji: *Misir je lijepa junica; ali pogibao ide, ide sa sjevera. I najamnici su njegovi usred njega kao teoci ugojeni, ali se i oni obrnuše i pobjegoše, ne ostaše, jer dođe na njih dan nesreće njihove, vrijeme pohoda njihova.* (Jer. 46:20, 21); i drugde (Isaija 16:14; 21:16).

[22] Jer, u Reči, "*plata*" označava nebo koje imaju oni, koji su u duhovnoj ljubavi prema istini i dobru, tako da, u suprotnom smislu, "*plata*" označava pakao, koji poseduju oni, koji su u ljubavi prema neistini i zlu, Takvo je značenje "*plate*" u Davidu: *Nek se obuče u kletvu kao u haljinu, i ona nek uđe u njega kao voda, i kao ulje u kosti njegove. Taka plata nek bude od Gospoda onima koji me nenavide, i koji govore zlo na dušu moju.* (Ps. 109:18, 20). U tom smislu, u duhovnom smislu, misli se na Gospoda, jer, gde David govori o sebi u Psalmima, to ustvari označava Gospoda, gde David, kao kralj, predstavlja Gospoda i tako označava Njega u odnosu prema Božansko-duhovnom, koje je Gospodnje kraljevstvo. "*Taka plata nek bude od Gospoda onima koji me nenavide, i koji govore zlo na dušu moju,*" opisana je kao pakao od ljubavi prema neistini i zlu, po tome. Izrazi "*Nek se obuče u kletvu kao u haljinu*" i "*i ona nek uđe u njega kao voda, i kao ulje u kosti njegove,*" opisuju pakao, koji se prima u spoljašnjem i u unutarnjem, gde izraz "*Nek se obuče u kletvu kao u haljinu*" opisuje pakao, koji se prima u spoljašnjem, dok izraz "*i ona nek uđe u njega kao voda, i kao ulje u kosti*"

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

njegove," reprezentuje pakao, koji se prima u unutarnjem. Rečeno je "*kao voda*" i "*kao ulje*", jer "*voda*" označava neistine vere, a "*ulje*" - zle ljubavi, pa ova dva izraza znače ljubav ili naklonost ka obmanama i zlu, što je pakao, a zna se da ljubav upija sve stvari koje su u skladu s njom, baš kao što sunder upija vodu i ulje; jer ljubav zla je hranjena neistinama, a ljubav prema neistini hrani se zlom, a za takvu ljubav se kaže da "*i ona [kletva] nek uđe u njega kao voda, i kao ulje u kosti njegove.*"

[23] Budući da, u suprotnom smislu, "*plata*" označava pakao u odnosu na privrženost obmanama od zla, stoga je krivotvorenje istine tu i tamo u Reči nazvano "*plata kurvarska.*" Kao u Osiji: *Ne raduj se, Izrailju, veseleći se kao narodi****, što se kurvaš otstupivši od Boga svojega, miluješ platu kurvarsku po svijem gumnima žitnijem. Gumno i kaca neće ih hraniti, i mast će ih***** prevariti.* (Os. 9:1, 2). "*Što se kurvaš otstupivši od Boga svojega*" označava krivotvorenje istina Reči i primenu svetih stvari Crkve za idolopoklonstvo.; "*miluješ platu kurvarsku*" označava uživanje krivotvorenja, kao i neistine i idolatrije od paklene ljubavi; "*po svijem gumnima žitnijem*" označava sve stvari iz Reči i doktrinu iz Reči, jer "*kukuruz*" od koga se pravi hleb, označava sve stvari koje duhovno hrane, a "*gumno*" označava mesto na kome su sve one okupljene, to jest - Reč; "*Gumno i kaca neće ih hraniti*" znači ne izvući iz Reči dobre stvari milosrđa i ljubavi, tj. stvari koje će hraniti dušu, jer "*gumno*" ovde znači Reč u odnosu na dobra milosrđa a "*kaca (za vino i ulje)*" označava Reč u pogledu dobara ljubavi, gde "*kaca*" ovde znači posudu za ulje, za koje su, kao i za vino, korišćene takve posude (kace); "*i novo će se vino kriti u njoj*" označava da više ne postoji nikakva istina dobra; jer "*novo vino*", isto kao i "*vino*", označava istinu od dobra milordđa i ljubavi.

[24] U Miheju: *I svi rezani likovi njezini [Samarije – prim. M. V.] razbiće se, i svi će se darovi njezini sažeći ognjem, i sve ću idole njezine potrti, jer od*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

plate kurvarske nakupi, i opet će biti plata kurvarska. Zato ću plakati i ridati; hodiću svučen i go; plakaću kao zmajevi i tužiću kao sove. (Mih. 1:7, 8). "Samarija" znači duhovnu crkvu u odnosu na istine doktrine, ovde u odnosu na neistine doktrine; jer njihovi "likovi rezani" označavaju krivotvorene stvari, koje su iz niskog mudrovanja; "i svi će se darovi njezini sažeći ognjem, i sve ću idole njezine potrti, jer od plate kurvarske nakupi" označavaju krivotvorenje istine od ljubavi prema obmanama od zla i posledične paklene egzaltacije; a kako je ta ljubav iz pakla, to se kaže "i svi će se darovi njezini sažeći ognjem," "oganj" označava ljubav u oba smisla; "i sve ću idole njezine potrti" označava obmane, koje moraju biti uništene; "jer od plate kurvarske nakupi" označava ljubav prema neistini koja je od zla i od posledičnog paklenog ushićenja; "i opet će biti plata kurvarska" označava da će sve stvari iz te crkve biti krivotvorene istine, jer su odande; "Zato ću plakati i ridati" označava tugu anđela neba i ljudi crkve, u kojima je crkva, a time i u onima, u kojima je Gospod; "hodiću svučen i go" označava žalost zbog razaranja svake istine i dobra. Da "likovi rezani" i "idoli" označavaju doktrine iz niskog mudrovanja, koje favorizuju ljubavi prema sebi i svetu i načela izvedena iz njih, dakle - neistine doktrine, religije i bogopoštovanja, može se videti u prethodnom tekstu (br. 587, 654).

[25] U Jezekilju: *Kad si gradila kurvarsku kuću na svakoj rasputici i činila visinu na svakoj ulici! A ni kao kurva nijesi, jer nijesi marila za platu; Nego kao žena preljubočinica, koja mjesto muža svoga prima druge. Svijem kurvama daje se plata, a ti si davala platu svijem milosnicama svojim i darivala si ih da dolaze k tebi sa svijeh strana da se kurvaju s tobom. I tako je u tebe naopako prema ženama u tvom kurvarstvu: jer niko ne ide za tobom da se kurva, i ti daješ platu, a ne daje se tebi plata; to je naopako. (Jeze. 16:31-34). Ovo poglavlje obrađuje gnusobe Jerusalima, tj. gnusne stvari*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Jevrejske Crkve, koja nije samo izopačavala i krivotvorila dobra Reči, nego je takođe primila neistine religije i bogopoštovanja od idolopoklonskih naroda, i time je krivotvorila istine i dobra Reči i potvrdila te krivotvorine. Šta *"Kad si gradila kurvarsku kuću na svakoj rasputici i činila visinu na svakoj ulici!"* označava se iznad (br. 652). Da "preljubočinstva i kurvarstva" označavaju u Reči krivotvorenje i prljanje istine i dobara Crkve, može se videti u prethodnom tekstu (br. 141, 511); stoga *"A ni kao kurva nijesi, jer nijesi marila za platu"* označava da nije krivotvorila istine Reči iz uživanja u naklonosti; *"Nego kao žena preljubočinica, koja mjesto muža svoga prima druge"* označava istine i dobra Reči izopačene neistinama drugih naroda; *"Svijem kurvama daje se plata, a ti si davala platu svijem milosnicama svojim i darivala si ih,"* označava da su voleli neistine religije i bogopoštovanja drugih naroda; a *"plata za kurvarstvo"* znači ljubav krivotvorenja putem neistine drugih; *"da dolaze k tebi sa svijeh strana da se kurvaju s tobom"* označava da su tražili neistine sa svih strana, pri čemu je istina bila krivotvorena; *"I tako je u tebe naopako prema ženama u tvom kurvarstvu: jer niko ne ide za tobom da se kurva, i ti daješ platu, a ne daje se tebi plata; to je naopako,"* označava naslade ljubavi i privrženost krivotvorenju istina svoje crkve pomoću neistina drugih religija, i potvrđivanje takvih neistina; *"plata ili dar kurvarstva"* znači radost ljubavi i naklonosti prema neistinama drugih religija,

[26] Iz ovoga što je rečeno, sada se može videti šta duhovno znači "plata" u oba smisla; jer, duhovna nagrada (plata) je ono, što se radi sa uživanjem i radošću. Na primer, bogatstvo, posedovanje, počasti i darovi kojima se čovek nagrađuje za dobro delo; to nije "plata", duhovno shvaćeno, već platu predstavljaju uživanja i radosti koji proizlaze iz dobrih dela; mnogo je toga istinito u rečima da će nebesku nagradu zadobiti čovek Crkve koji živi

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

dobro, a nagradu predstavljaju duhovna naklonost istini i inteligencija i mudrost iz nje, koji su izvor blagoslova i sreće. Štaviše, na nebu postoje bogatstvo i veličanstvenost, koji proizlazi iz nebeske ljubavi i smatraju se njenim korespondencijama, pa ipak, izobilje i veličanstvenost na nebu se ne smatraju nagradom, već se sagledavaju kao duhovno, od koga proističu. I to je, takođe ono što se podrazumeva pod izrazima "*cijena djela*" i "*plata*", koja je u Gospodu i od Gospoda (Isaija 40:10, 61: 8, 62:11, Luka 6: 35; 14: 12-14; i drugde). *Svedenborg je u zaglavlju ispravio "*Njegov*" u "*Tvoj*", ali ga je ostavio bez korekcije neposredno dole i u NT 695. **Hebrejski tekst ima "*pre*", kao što je dole navedeno u objašnjenju, a takođe u NT 1793. ***Latinski tekst "*ima*" za "*i*". ****Latinski tekst ima "*Za ako*" umesto "*Za tako*". *****Hebrejski tekst ima "*narode*". ***** Fotolitograf izostavlja "*I novo vino će se se skriti u njoj*", ali to objašnjava u tekstu.

696. *I onima koji se boje imena tvojega, malima i velikima, označava "za sve", bez obzira na religiju koja bogopoštuje Gospoda. To je vidljivo iz značenja "bojazni od imena" Gospoda Boga, kao bogopoštovanja Gospoda (o čemu uskoro); takođe iz značenja "malog i velikog", kao bilo koje religije; jer izraz "mali" znači one, koji imaju malo znanja o istinama i dobrima crkve, a "veliki" - one, koji znaju mnogo, tako podjednako i one koji malo i one koji mnogo slave Gospoda; jer u meri u kojoj čovek zna istine vere i živi po njima, on se klanja Gospodu, jer klanjanje nije od čoveka, već od istina iz dobara koje su u čoveku, budući da su od Gospoda i Gospod je u njima. "Oni koji se boje imena tvojega, mali i veliki", znače sve one, koji pripadaju svim postojećim religijama, a koji bogopoštuju Gospoda, a na koje se misli pre pominjanja crkve Gospodnje, jer izraz "slugama tvojima, prorocima i svetima", označava sve unutar crkve koji su u istinama doktrine i u životu u skladu sa njima; stoga "i onima koji se boje imena tvojega, malima i*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

velikima" znači sve, koji su izvan crkve, ali koji se klanjaju Gospodu u skladu sa svojom religijom i one, koji poštuju Gospoda, a žive u bilo kojoj veri i milosrđu prema svojim verskim načelima, i takođe se boje Božjeg imena. Zapravo, ovaj stih razmatra o Poslednjem Sudu nad svima, i zlima i dobrima; Poslednji Sud se izvršava nad svima, i onima unutar crkve i onima izvan nje; a spašeni su svi, koji se boje Boga i žive u međusobnoj ljubavi, u ispravnosti srca i u iskrenosti usled svog verskog načela, jer svi takvi, intuitivnom verom u Boga i životom ljubavi, povezani su svojim dušama sa anđelima nebeskim, te su stoga povezani i s Gospodom i spašeni. Jer nakon smrti svako dolazi na svoje u duhovnom svetu, i spaja se sa onim, s čime je bio blisko povezan u duhu, dok je živeo u prirodnom svetu.

[2] "*Mali i veliki*" označavaju manje ili više, tj. one koji manje ili više bogopoštuju Gospoda, pa su tako manje ili više u istinama od dobra, jer je duhovni smisao Reči apstrahovan od svih osoba, kad se o njemu ogoljeno kontemplira; a izraz "*mali i veliki*" ima na umu osobu, jer on znači ljude koji bogopoštuju Boga; zbog toga su umesto bukvalnog značenja malih i velikih, oni označeni u duhovnom smislu, dakle kao oni, koji manje ili više poštuju stvarne istine i dobra. Slično je i sa gore pomenutim izrazom "*slugama tvojima, prorocima i svetima,*" pod kojim se, u duhovnom smislu, ne podrazumevaju proroci i sveci, već, istine doktrine i život prema njima. Ali, iako se to podrazumeva kao esencijalno značenje, šire značenje ipak uključuje i sve one, koji su u istinama doktrine i životu prema njima, jer takve istine i život su u subjektima koji su anđeli i ljudi; ali, na taj način misliti o anđelima i ljudima samo je prirodno, dok je razmišljanje o istinama doktrine i života, koje čine anđele i ljude, duhovno. Odatle može biti jasno kako se duhovni smisao, u kojem se anđeli, razlikuje od prirodnog smisla u kojem su ljudi. Naime, u svakoj pojedinosti o kojoj čovek razmišlja,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

obavezno mora da se sadrži nešto od osoba, prostora, vremena i materije, dok anđeli promišljaju stvari apstrahovano od svega toga. Odatle je govor anđela nerazumljiv čoveku, jer on emanira iz intuicije stvari, a time i je od mudrosti, koja je apstrahovana od stvari koje su u skladu s prirodnim svetom i stoga je - relativno nedefinisana za čoveka.

[3] "*Bojati se imena tvoga*" označava bogopoštovanje Gospoda, jer "*strah*" označava bogopoštovanje, a "*Tvoje ime*" označava Gospoda. U prethodnom stihu navodi se da su dvadeset i četiri starešine zahvaljivale Gospodu Bogu, "*koji jeste, koji je bio i koji će doći*"; stoga "*bojati se imena tvoga*" znači bogopoštovati Gospoda. U Reči Starog i Novog zaveta spominju se "*ime Jahvino*", "*ime Gospodnje*", "*ime Božje*" i "*ime Isusa Hrista*", a ovde "*ime*" znači sve što se bogopoštuje, tako i sve stvari ljubavi i vere, i, u najvišem smislu, znači samog Gospoda, jer, gde je on, tu su i sve stvari od ljubavi i vere. To je značenje reči kao što su: "*ime Jahvino*", "*Gospod Bog*" i "*Isus Hrist*", (102, 135, 224), a to je takođe vidljivo i iz ovih reči Gospodnjih: *Još vam kažem zaista: ako se dva od vas slože na zemlji u čemu mu drago, za što se uzmole, daće im otac moj koji je na nebesima. Jer gdje su dva ili tri sabrani u ime moje ondje sam ja među njima.* (Mat. 18:19, 20). Ovde "*gdje su dva ili tri sabrani u ime moje*" i "*biti sabran u Njegovo ime*" ne znači samo sabranost radi pukog imena Božijeg, već sabranost u onim stvarima, koje pripadaju Gospodu, a koje su - istine vere i dobra ljubavi kojima se On bogopoštuje.

[4] "*Bojati se*", u odnosu na Gospoda, označava obožavanje i poštovanje, jer u bogopoštovanju i u svim stvarima bogopoštovanja, postoji sveti i poštujući strah, što znači da Gospod treba biti poštovan i ni na koji način povređen; jer to je isto ono, koje egzistira u odnosu dece prema roditeljima i roditelja prema deci, isto je i sa ženama prema muževima, i muževima prema

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ženama, kao i sa prijateljima, u kojima postoji strah od povređivanja i poštovanje; takav strah s poštovanjem je u celokupnoj ljubavi i prijateljstvu, tako da su ljubav i prijateljstvo bez takvog straha i poštovanja slični hrani koja nije posoljena, što joj daje bljutav ukus. Zato "*bojati se Gospoda*" znači obožavati Ga takvom ljubavlju.

[5] Kaže se da "*bojati se imena Tvoga*" označava obožavanje Gospoda, a ipak, "oni koji ga se boje", znače ovde sve, koji su izvan crkve kojoj je Gospod nepoznat, jer nemaju Reč; Međutim, svi koji imaju ideju o Ljudskom, koja se odnosu na Boga, bivaju prihvaćeni od strane Gospoda, jer je Bog u Ljudskom obliku Gospod; ali sve, bilo one unutar crkve, ili one van nje, koji ne misle o Bogu kao Čoveku, u času kada uđu u svoj duhovni život, koji se odvija nakon njihovog odlaska iz ovoga sveta, Gospod ne prihvata, jer nemaju određenu ideju Boga, već samo neodređenu ideju, koja uopšte i nije ideja kao takva, ili ako i jeste, sva je rasplinuta. Zato se svi, koji dolaze u duhovni svet, prvo ispituju o tome kakvu su ideju Boga imali i doneli je sa sobom. Ako oni, koji nemaju nikakvog pojma o Njemu kao Čoveku, šalju se na mesta podučavanja, gde se podučavaju da je Gospod - Bog nebeskog i zemaljskog, i da, kad misle o Bogu, moraju misliti na Gospoda, a da, u suprotnom, ne mogu biti povezani s Njim, a time ni povezani s anđelima. Tada svi, koji su živeli život ljubavi, primaju pouku i nakon toga poštuju Gospoda. Ali svi oni, koji kažu da su imali veru, ali nisu bili u životu vere, koji je milosrđe, ne prihvataju poduku; stoga su odvojeni i otpremljeni na mesta ispod neba, neki u paklove, neki u zemlju koja se zove u Reči "*niža zemlja*", gde trpe teške stvari. S druge strane, pagani, koji su verske zakone učinili zakonima života, primaju doktrinu koja s više žara poštuje Gospoda nego što ga hrišćani poštuju, a to posebno zato, što nisu imali drugu ideju o

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Bogu, osim one o Božanskom Čoveku. Ovo je rečeno da bi se moglo shvatiti zašto "*da se boje imena tvoga*" znači obožavati Gospoda.

[6] U mnogim odlomcima u Reči koristi se izraz "*bojati se Jahvea Boga*", a to znači da ga se bogopoštuje; stoga će se u nekoliko reči reći kakvo je posebno poštovanje označeno sa "*bojati se Boga*". Sva poštovanja Boga Jahvea moraju biti iz dobra ljubavi putem istina. Obožavanje, koje potiče samo od dobra ljubavi nije obožavanje, niti je bogopoštovanje ono, koje je od samih istina, bez dobra ljubavi - istinsko bogopoštovanje; mora postojati oboje, budući da je dobro ljubavi esencijalno za bogopoštovanje, ali dobro ima svoju egzistenciju i formu pomoću istina, pa dakle, svo bogopoštovanje mora biti od dobra putem istina. Iz tog razloga, u mnogim odlomcima u Reči, gde se upotrebljava izraz "*bojati se Jahvea Boga*" dodaje se: "*držati i činiti njegove riječi i zapovesti*;" stoga se na tim mestima sa "*bojati se*" označava obožavanje pomoću istina, a "*držati se i činiti*" označava obožavanje od dobra ljubavi, jer je činjenje stvar volje, dakle ljubavi i dobra, a "strah" je stvar razumevanja, dakle vere i istine, budući da svaka istina, koja je od vere, pripada razumevanju, a svako dobro, koje je ljubavi, pripada volji. Iz toga se može videti da je "strah od Jahvea Boga" proistekao od obožavanja pomoću istina doktrine, koje se takođe nazivaju istine vere. Takvo bogopoštovanje znači "*strah od Jahvea Boga*", jer Božanska istina prouzrokuje strah, zato što osuđuje zle na pakao; ali Božansko dobro ne izaziva strah, jer, dokle god je primljeno putem istina od strane čoveka i anđela, ono ukida osudu. Odatle se može videti da je, koliko je čovek u dobru ljubavi, toliki je i strah od Boga; takođe da se strah i užas nestaju i postaju sveti strah koji je prisutan u poštovanju, sve dok je čovek u dobru ljubavi i istinama od njega, to jest, koliko ima dobra u njegovim istinama. Iz toga sledi da strah u bogopoštovanju varira u svakome u skladu sa stanjem njegovog života; a

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

takođe i da svetost, koja je prisutna u bogopoštovanju, a nalazi se u strahu kod onih, koji su u stanju dobra, takođe varira prema voljnom prihvatanju dobra i prema razumnom prihvatanju istine, to jest, prema prijemu dobra u srcu i prihvaćanju istine u duši.

[7] A ono, što je sada rečeno, može se još jasnije videti iz sledećih odlomaka u Reči. U Mojsiju: *Sada dakle, Izrailju, šta ište od tebe Gospod Bog tvoj, osim da se bojiš Gospoda Boga svojega, da hodiš po svijem putovima njegovijem i da ga ljubiš i služiš Gospodu Bogu svojemu iz sveg srca svojega i iz sve duše svoje, Boj se Gospoda Boga svojega, njemu služi i njega se drži, i njegovijem se imenom kuni.* (Pon. Zak. 10:12, 20) Izrazi "da se bojiš Gospoda Boga," "da hodiš po svijem putovima njegovijem," "da ga ljubiš," i "da služiš Gospodu," opisuju sva rečena bogopoštovanja od istina iz dobra; obožavanje putem istina je označeno sa "da se bojiš Gospoda Boga" i sa "služiš Gospodu Bogu," a bogopoštovanje putem dobra sa "da hodiš po svijem putovima njegovijem" i sa "da ga ljubiš;" zato se takođe kaže "iz sveg srca svojega i iz sve duše svoje," gde "srce" označava dobro ljubavi i milosrđa koje pripada volji, a "duša" istinu doktrine i vere koja pripada razumevanju; jer "srce" prestavlja korespondenciju dobra ljubavi, a u čoveku - njegove volje, dok "duša" biva korespondencijom istine vere, a čoveku - njegovog razumevanja, budući da duša [anima] znači disanje ili respiraciju čoveka, što se takođe zove i njegovim duhom. (Da "duša" označava u Reči život vere a "srce" život ljubavi, može se videti u "Nebeskim tajnama", br. 2930, 9050, 9281.)

[8] U istom: *Za Gospodom Bogom svojim idite, i njega se bojte; njegove zapovijesti čuvajte, i glas njegov slušajte, i njemu služite i njega se držite.* (Pon. Zak. 13:4). "Za Gospodom Bogom svojim idite, i njega se bojte; njegove zapovijesti čuvajte," označava dobrobit života, dakle dobro ljubavi iz

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

koga je bogopoštovanje; a " *i njega se bojte i glas njegov slušajte, i njemu služite,*" označava istine doktrine, a time i istine vere pomoću kojih se vrši bogopoštovanje. Budući da svo poštovanje Gospoda mora biti pomoću istina od dobra, a ne putem istina bez dobra, niti pomoću dobra bez istina, dakle u svakom pojedinom delu Reči postoji brak dobra i istine, kao u već citiranim odlomcima, a tako isto i u nastavku. (O braku dobra i istine, u pojedinostima Reči vidi u prethodnom tekstu br. 238 na kraju, 288, 660.)

[9] Isto tako: *Boj se Gospoda Boga svojega, njemu služi i njega se drži, i njegovijem se imenom kuni.* (Pon. Zak. 10:20). Ovde se, takođe, "*Boj se Gospoda Boga svojega, njemu služi,*" odnosi na istine bogopoštovanja, a "*njega se drži, i njegovijem se imenom kuni*" se odnosi na dobro bogopoštovanja; jer je "*držati se za*" izraz dobra ljubavi, budući da se onaj, koji nešto voli, drži toga; "*njegovijem se imenom kuni*" znači slično, budući da je činjenje time potvrđeno. "*Služenje*" se odnosi na istine bogopoštovanja, jer u Reči "*sluge*" označavaju one, koji su u istinama, i zato što istine služe dobru (vidi u prethodnom tekstu, br. 6, 409).

[10] U istom: *Da bi se bojao Gospoda Boga svojega držeći sve uredbe njegove i zapovijesti njegove, koje ti ja zapovijedam, ti sin tvoj i unuk tvoj svega vijeka svojega, da bi ti se produljili dani tvoji. Gospoda Boga svojega boj se, i njemu služi, i njegovim se imenom kuni. Ne idite za drugim bogovima između bogova drugih naroda, koji su oko vas. I zapovjedi nam Gospod da vršimo sve ove uredbe bojeći se Gospoda Boga svojega, da bi nam bilo dobro svagda i da bi nas sačuvao u životu, kao što se vidi danas.* (Pon. Zak. 6:2, 13, 14, 24). I ovde se takođe opisuje obožavanje pomoću istina iz dobra, ili pomoću vere iz ljubavi; "*Gospoda Boga svojega boj se, i njemu služi*" znači obožavanje pomoću istina vere; a "*Gospoda Boga svojega boj se, i njemu služi, i njegovim se imenom kuni*" znači klanjanje od dobra

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ljubavi; jer držati i činiti zakone i zapovesti je dobrobit života, što je isto kao i dobro ljubavi, budući da da se živi ono što se voli; "*njegovim se imenom kuni*" ima isto značenje, jer "*zakleti*" znači potvrditi životom. Već je rečeno da se "*Gospoda Boga svojega boj se, i njemu služi*" znači obožavanje u skladu sa istinama doktrine. Jer postoje dve stvari koje čine obožavanje, naime, doktrina i život; doktrina bez života ne čini ga, kao ni život bez doktrine.

[11] Slično se podučava u sledećim odlomcima. U Ponovljenim Zakonima: *Sabravši narod, ljude i žene djecu i došljake, koji budu u mjestima tvojim, da čuju i uče da se boje Gospoda Boga vašega, i drže i tvore sve riječi ovoga zakona;* (Pon. Zak. 31:12). U istom: *Ako ne uzdržiš i ne ustvoriš sve riječi ovoga zakona, koje su napisane u ovoj knjizi, ne bojeći se slavnoga i strašnoga imena Gospoda Boga svojega,* (Pon. Zak. 28:58). U istom: *A kad sjede na prijesto carstva svojega, neka prepíše sebi u knjigu ovaj zakon od sveštenika Levita; I neka ga drži kod sebe i neka ga čita dok je živ, da se uči bojati se Gospoda Boga svojega, držati sve riječi ovoga zakona i ove uredbe, i tvoriti ih;* (Pon. Zak. 17:18, 19). *I drži zapovijesti Gospoda Boga svojega hodeći putovima njegovijem i bojeći se njega.* (Pon. Zak. 8:6). U istom: *O, kad bi im bilo srce svagda tako da me se boje i drže sve zapovijesti moje svagda, da bi bilo dobro njima i sinovima njihovijem dovijeka.* (Pon. Zak. 5:29). U tim odlomcima gdje se pominje "*boj se Gospoda Boga svojega*", pridodano je "*držati sve riječi ovoga zakona i ove uredbe, i tvoriti ih*", takođe "*hodanje putevima Njegovim*", iz razloga što, kao što je rečeno, sva unutarinja duhovna obožavanja Boga, koja se sastoje od dobra života, moraju biti prema istinama doktrine, jer se to mora podučavati. Obožavanje prema istinama doktrine označeno je izrazom "*boj se Gospoda Boga svojega*" a bogopoštovanje pomoću dobra života sa "*I drži zapovijesti Gospoda Boga*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

svojega hodeći putovima njegovijem," gde *"hodeći putovima njegovijem"* znači živeti prema istinama doktrine; a kako bogopoštovanje prema istinama doktrine znači *"bojati se Gospoda Boga svojega"*, stoga se kaže da se strah od Jahvea mora naučiti iz zakona. No, neka se zna da *"bojati se Gospoda Boga svojega"* znači unutarnje duhovno bogopoštovanje koje mora biti prisutno u spoljašnjem prirodnom bogopoštovanju, jer unutarnje duhovno bogopoštovanje promišlja i razume istine, na taj način razmišljajući na smeran i sveti način o Bogu koga se *"boji"*, a spoljašnje prirodno bogopoštovane postvaruje istine, tj. čuva zapovesti i reči zakona.

[12] U Davidu: *Pokaži mi, Gospode, put svoj, i ići* ću u istini tvojoj; učini neka se mili srcu mojemu bojati se imena tvojega.* (Ps. 86:11). *"Pokaži mi, Gospode, put svoj"* označava učiti istinu prema kojoj čovjek mora živeti; stoga se kaže *"ići ću ka istini tvojoj"*. Da se dobro ljubavi mora povezati s istinama vere označava *"učini neka se mili srcu mojemu bojati se imena tvojega,* gde *"srce"* označava ljubav, *"bojati se"* svetost vere, a one moraju biti *"ujedinjene"*, to jest biti zajedno u bogopoštovanje.

[13] U istom: *Blago svakome, koji se boji Gospoda, koji hodi putovima njegovijem!* (Ps. 128:1). I ovde, opet, *"bojati se Gospoda Boga svojega"* znači misliti na smeran i svet način o Bogu, a *"hoditi putevina Njegovijem"* znači živeti prema Božanskim istinama; ova dva sredstva omogućavaju istinsko bogopoštovanje. Ali, u spoljašnjem obožavanju, koje je življenje po Božanskim istinama, mora postojati i unutarnje bogopoštovanje, koje je strah od Gospoda Boga; i zato je to rečeno *"koji se boji Gospoda, koji hodi putovima njegovijem."* Na istom mestu: *Blago čovjeku koji se boji Gospoda, kome su veoma omiljele zapovijesti njegove.* (Ps. 112:1). Značenje toga je slično kao gore; jer izraz *"kome su veoma omiljele zapovijesti njegove"*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

označava da volimo Gospodnje zapovesti, te ih, iz čiste ljubavi, hoćemo i zato ih izvršavamo.

[14] U Jeremiji: *Ne pokoriše se do danas niti se pobojaše, niti hodiše po mom zakonu i uredbama mojim, koje stavih pred vas i pred oca vaše.* (Jer. 44:10). "*Ne pokoriše se*" znači ne misliti na Boga iz istina Reči, odnosno ne razmišljati na svet i smeran način; "*niti hodiše po mom zakonu i uredbama mojim,*" znači ne živeti po njima, "*zapovesti*" znači zakone unutarnjeg obožavanja, a "*uredbe*" zakone spoljašnjeg obožavanja.

[15] U Malahiji: *Sin poštuje oca i sluga gospodara svojega; ako sam ja otac, gdje je čast moja? i ako sam gospodar, gdje je strah moj? veli Gospod nad vojskama vama, sveštenici, koji prezirete ime moje, i govorite: u čem preziremo ime tvoje?* (Mal. 1:6) Pojmovi "*čast*" i "*strah*" se upotrebljavaju jer se "*čast*" temelji na obožavanju putem dobra, a "*strah*" na bogopoštovanju putem istina (da se "*čast*" se temelji na dobru može se videti u prethodnom tekstu, br. 288, 345); stoga "*čast*" takođe proističe iz Oca, a "*strah*" iz Gospoda, jer se Jehova naziva "*Otac*" iz Božanskog dobra, a ovde "*Gospod*" iz Božanske istine.

[16] U istom: *I poznaćete da sam vam ja poslao ovu zapovijest da bi bio moj zavjet s Levijem, veli Gospod nad vojskama. Zavjet moj za život i mir bješe s njim, i dadoh mu to za strah, jer me se bojaše i imena se mojega strašase.* (Mal. 2:4,5). "*Levi*" ovde znači Gospoda u odnosu na Božansko Ljudsko, a "*Zavjet moj za život i mir*" označava jedinstvo Njegovog Božanskog sa samim Sobom, a "*strah*" i "*bojati se*" označavaju svetu istinu s kojom postoji jedinstvo.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[17] U Isaiji: *I na njemu će počivati duh Gospodnji, duh mudrosti i razuma, duh savjeta i sile, duh znanja i straha Gospodnjega. I mirisanje će mu biti u strahu Gospodnjem, a neće suditi po viđenju svojih očiju, niti će po čuvenju svojih ušiju karati.* (Isa. 11:2, 3). To je takođe rečeno o Gospodu, a ove reči opisuju Božansku istinu, u kojoj i od koje je sva mudrost i sva inteligencija. Božanska istina, koja je bila u Gospodu, kad je bio na svetu i koja, od trenutka slavljenja Njegovog Ljudskog, potiče od Njega, označava se putem izraza "*I na njemu će počivati duh Gospodnji;*" da odatle ima Božansku mudrost i Božansku moć iz tog izvora označava izraz "*duh mudrosti i razuma, duh savjeta i sile;*" da ima sveznanje i esencijalnu svetost u bogopoštovanju pomoću tog izvora je označeno pomoću izraza "*duh znanja i straha Gospodnjega;*" a, kako "strah" označava svetost bogopoštovanja od Božanske istine, dodaje se "*I mirisanje će mu biti u strahu Gospodnjem,*" gde "*mirisati [tamjan – prim. M. V.]*" označava obožavanje od Božanskog duhovnog, što je Božanska istina. (To je ono što "*mirisati*" označava –vidi u prethodnom tekstu, br. 324, 491, 492, 494, 567). Rečeno je "*duh mudrosti, razuma, znanja i straha*", jer "*duh*" znači Božansko, "*duh mudrosti*" - nebesko Božansko, koje je Božansko proističuće, što su ga su primili anđeli kraljevstva najvišeg ili trećeg neba, "*duh razuma*" - duhovno Božansko, koje je Božansko proističuće, koje su primili anđeli srednjeg ili drugog neba, "*duh znanja*" - prirodno Božansko, koje je Božansko proističuće, koje su primili anđeli najnižeg ili prvog neba, a "*duh straha Gospodnjega*" - svo sveto bogopoštovanje od nebeskog, duhovnog i prirodnog Božanskog.

[18] U Jeremiji: *I daću im jedno srce i jedan put da bi me se bojali vazda na dobro svoje i sinova svojih nakon njih. I učiniću s njima zavjet vječan da se neće odvratiti od njih čineći im dobro, i daću im strah svoj u srce da ne otstupe od mene.* (Jer. 32:39, 40). "*I daću im jedno srce i jedan put da bi me*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

se bojali" označava jednu volju i jedno razumevanje radi bogopoštovanja Gospoda, "*srce*" označava dobro volje, "*put*" istinu razumevanja koja vodi, a "*strah*" otuda - sveto bogopoštovanje. "*I učiniću s njima zavjet vječan da se neću odvratiti od njih čineći im dobro, i daću im strah svoj u srce*" označava zajedništvo kroz dobro ljubavi i kroz istinu tog dobra u obožavanju, "*zavjet*" znači spoj a "*strah u srcu*" - svetost bogopoštovanja od istine u dobru ljubavi; "*da ne otstupe od mene*" označava da je to u svrhu stvaranja veze. Budući da je povezanost s Gospodom ostvarena pomoću istina iz dobra, a ne putem istine bez dobra, ni dobra bez istina, oboje se ovde spominju.

[19] U Davidu: *Dome Aronov, uzdaj se u Gospoda; on im je pomoć i štiti. Koji se bojite Gospoda, uzdajte se u Gospoda; on im je pomoć i štiti.* (Ps. 115:10, 11). "*Dom Aronov*" označava sve koji su u dobru ljubavi, a "*oni koji se boje Gospoda*" označavaju sve one, koji su u istinama od tog dobra. U Apokalipsi: *I govoraše velikijem glasom: bojte se Boga, i podajte mu slavu, jer dođe čas suda njegov; i poklonite se onome koji je stvorio nebo i zemlju i more i izvore vodene.* (Otkr. 14:7). "*Bojte se Boga, i podajte mu slavu*" označava obožavanje Gospoda koje dolazi od svetih istina; a "*poklonite Mu se*" označava dobrobit ljubavi. U Davidu: *Nek se boji Gospoda sva zemlja, i neka strepi pred njim sve što živi po vasiljenoj; Gle, oko je Gospodnje na onima koji ga se boje, i na onima koji čekaju milost njegovu.* (Ps. 33:8, 18). *Mili su Gospodu oni koji ga se boje, koji se uzdaju u milost njegovu.* (Ps. 147:11). Budući da "*strah od Gospoda*" označava prijem Božanske istine, a "*milost*" primanje Božanskog dobra, rečeno je da su "*oko Gospodu*" i "*Mili su Gospodu oni koji ga se boje, koji se uzdaju u milost njegovu.*"

[20] U Isaiji: *Zato će te slaviti narod silan, grad strašnijeh naroda bojaće te se.* (Isa. 25:3). Ponovo, bogopoštovanje od dobra se označava sa "čast (slava)", jer "slava" se temelji na dobru ljubavi; a poštovanje od istina

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

označeno je "strahom od Gospoda", kao što je gore rečeno. "*Narod silan*" označava ljude crkve koji su u istinama od dobra, odakle je sva snaga; "*grad strašnijeh naroda*" označava one, koji su u istinama doktrine, i kroz njih u dobru ljubavi; a kako je sva duhovna moć iz toga, oni se nazivaju "*strašnjem narodima*". Te reči, takođe, jasno pokazuju da postoji brak dobra i istine u svakoj pojedinosti Reči; jer "*čast*" se temelji na dobru, "*bojati se*" - na istini, a oboje se sadrže u bogopoštovanju; pojam "*narod*" koristi se da označi one koji su u istinama, i preko istina u dobrom, a izraz "*nacije*" opisuje one, koji su u dobrom, i od dobara - u istinama; i kao što je sva snaga u duhovnom svetu od zajedništva (braka) dobra i istine, narodi se zovu "*silni*" a nacije nazivaju "*strašnim*".

[21] "*Strah od Gospoda*" označava bogopoštovanje u kome postoji svetost kroz istine, takođe i u sledećim odlomcima. U Isaiji: *Zato reče Gospod: što se ovaj narod približuje ustima svojim i usnama svojim poštuje me, a srce im daleko stoji od mene, i strah kojim me se boje zapovijest je ljudska kojoj su naučeni*, (Isa. 29:13). *Ko se među vama boji Gospoda i sluša glas sluga njegova? Ko hodi po mraku i nema vidjela, neka se uzda u ime Gospodnje i neka se oslanja na Boga svojega*. (Isa. 50:10). U Jeremiji: *I biće mi mило ime i hvala i slava u svijeh naroda na zemlji koji će čuti za sve dobro što ću im učiniti, i uplašiće se i drktaće radi svega dobra i radi svega mira što ću im ja dati*. (Jer. 33:9). U Davidu: *Anđeli Gospodnji stanom stoje oko onih koji se njega boje, i izbavljaju ih. Bojte se Gospoda, sveti njegovi; jer koji se njega boje, njima nema oskudice*. (Ps. 34:7, 9). U istom: *Da usliši, i ukroti ih Bog, koji živi od vijeka; jer se ne mijenjaju i ne boje se Boga*. (Ps. 55:19). U istom: *Početak je mudrosti strah Gospodnji; dobra su razuma svi koji ih tvore. Hvala njegova traje dovijeka. [Njegove zapovesti]* (Ps. 111:10). Budući da se "*strah*" odnosi na Božansku istinu, odakle je svetost u bogopoštovanju,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

mudrosti i inteligenciji, stoga se kaže, "*Početak je mudrosti strah Gospodnji; dobra su razuma svi koji ih tvore. Hvala njegova traje dovijeka. [Njegove zapovesti].*" U istom: *Koji se bojite Gospoda, hvalite ga. Sve sjeme Jakovljevo! poštuju ga. Boj ga se, sve sjeme Izrailjevo!* (Ps. 22:23). U Luki: *I milost je njegova od koljena na koljeno onima koji ga se boje.* (Luka 1:50).

[22] Da "*bojati se Gospoda Boga*" znači imati osećaj svetosti i poštovanja, a time i bogopoštovanja sa svetošću i smernošću, može se videti iz ovih odlomaka. U Mojsiju: *Držite subote moje, i svetinju moju poštuju. Ja sam Gospod.* (Lev. 19:30; 26:2). u istom: *A on reče: evo postavljam zavjet; pred cijelim narodom tvojim učiniću čudesa, koja nijesu učinjena nigdje na zemlji ni u kom narodu, i vidjećete djelo Gospodnje sav narod, među kojim si, jer će biti strašno što ću ja učiniti s tobom.* (Izl. 34:10). U istom: *I uplaši se, i reče: kako je strašno mjesto ovo! ovdje je doista kuća Božja, i ovo su vrata nebeska.* (Pos. 28:17). Da, u odnosu na Božansko i svetost neba i crkve, "*bojati se*" označava poštovanje i smernost, vidljivo je iz ovih odlomaka, konkretno iz onog koji sledi, jer ista reč, koja na hebrejskom znači "*bojati se*", tako isto znači i duboko ceniti i poštovati. To je takođe očito iz ovih reči u Luki: *Govoreći: u jednome gradu bijaše jedan sudija koji se Boga ne bojaše i ljudi ne stidaše. I ne šćadijaše zadugo. A najposlije reče u sebi: ako se i ne bojim Boga i ljudi ne sramim,* (Luka 18:2, 4). Kaže se "*bojati se Boga*" i "*ljudi se stidaše*", jer se bojati znači poštovati u višem stupnju.

[23] U Mateju: *I ne bojte se onijeh koji ubijaju tijelo a duše ne mogu ubiti; nego se bojte onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu. Ali vam kažem, prijateljima svojijem: ne bojte se od onijeh koji ubijaju tijelo i potom ne mogu ništa više učiniti. Nego ću vam kazati koga da se bojite: bojte se onoga koji ima vlast pošto ubije baciti u pakao; da, kažem vam, onoga se bojte. A u vas je i kosa na glavi izbrojena. Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

vrabaca. (Mat. 10:28; Luka 12:4, 5, 7). Ovde, međutim, "strah" znači strah od duhovnog umiranja, odatle potiče prirodni strah, koji je strašljivost i užas; a duhovni strah je - sveti strah, koji se u svakoj duhovnoj ljubavi podnosi različito, u odnosu na kvalitet i količinu ljubavi. U takvom strahu je duhovni čovek, jer zna da Gospod ne čini zlo nikome, a još manje da uništava čoveka u telu i duši u Geheni, nego da čini dobro svima, i želi da uzdigne sve, svako telo i dušu u nebo k sebi. Zato je strah duhovnog čoveka - sveti strah od mogućnosti da ga zlo života i lažnost doktrine preobrate ka zlu, i da na taj način on povredi Božansku ljubav, koju poseduje u sebi. A prirodni strah je strašljivost, užas i anksioznost, sve to usled opasnosti i pretnji od kazni, a time i od pakla; taj se strah trpi u svakoj telesnoj ljubavi, takođe različito u skladu sa kvalitetom i količinom ljubavi. Prirodni čovek, koji ima takav strah, ne zna za drugačije, već veruje da Gospod čini zlo zlima, osuđuje ih, baca ih u pakao i kažnjava ih, a to su razlozi zbog kojih su takve osobe u užasu i strahu od Gospoda. U ovom je strahu bio najveći deo jevrejske i izraelitske nacije, jer su bili prirodni ljudi; i zato se tako često govori u Reči: "bojati se" i "drhtati pred Gospodom", a takođe "biti u strahu i drhtanju"; i iz istog razloga je rečeno o sinovima Izraelovim da su se "strašno bojali" kada je Božanski zakon ili Božanska Istina objavljena sa Gore Sinaja (Izl 20: 18-20, Pon. Zak. 5: 23-25).

[24] Ovaj strah je ono što delimično podrazumijeva pod: *A Lavan odgovori Jakovu i reče: ove su kćeri moje kćeri, i ovi su sinovi moji sinovi, i ova stoka moja stoka, i što god vidiš sve je moje; pa šta bih učinio danas kćerima svojim ili sinovima njihovijem koje rodiše? Bog Avramov i bogovi Nahorovi, bogovi oca njihova, neka sude među nama. A Jakov se zakle strahom oca svojega Isaka.* (Pos. 31:42, 53); jer "Avram, Isak i Jakov", u Reči označavaju Gospoda, "Avram", Gospoda u odnosu na nebesko Božansko,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"Isak", u odnosu na duhovno Božansko, a "Jakov" u odnosu na prirodno Božansko; Duhovno Božanstvo koje označava "Isaak" je Božanska istina, koja zastrašuje prirodnog čoveka, a "Laban" je bio prirodan čovek, pa ga je Jakov zakleo izrazom "Jakov se zakle strahom oca svojega Isaka ". Skoro na isti strah se misli u Isaiji: *Gospoda nad vojskama svetite; i on neka vam je strah i bojazan.* (Isa. 8:13). Ovde se termin "strah" odnosi na duhovnog čoveka, a "bojazan" na prirodnog čoveka. Da duhovni čovek ne mora biti u takvom strahu, u kakvom je prirodni čovek, označava se sa "Ne boj se." U Isaiji: *Ali sada ovako veli Gospod, koji te je stvorio, Jakove, i koji te je sazdao, Izrailju: ne boj se, jer te otkupih, pozvah te po imenu tvom; moj si.* (Isa. 43:1). U Luki: *Ne boj se malo stado! jer bi volja vašega oca da vam da carstvo.* (Luka 12:32). A u Jeremiji: *Nego će služiti Gospodu Bogu svojemu i Davidu caru svojemu, kojega ću im podignuti. Ti se dakle ne boj, Jakove slugo moj, govori Gospod, i ne plaši se, Izrailju; jer, evo, ja ću te izbaviti iz daljne zemlje, i sjeme tvoje iz zemlje ropstva tvojega, i Jakov će se vratiti i počivati, i biće miran, i niko ga neće plašiti.* (Jer. 30:9, 10). I u mnogim drugim pasusima. Štaviše, taj "strah", "teror", "preneraženost" i slično, označavaju različita uznemirenja i promene stanja uma, što se može videti u prethodnom tekstu (br. 667, 677). *Hebrejski tekst ima "içi ću" umesto "učiti" [engleski prevod – prim. M. V.].

697. *I da se pogube oni koji zemlju pogubiše.*, označava da pakao sledi onima, koji uništavaju crkvu. To se vidi iz značenja "pogubiti", a to je, u odnosu na one koji uništavaju crkvu, prokletstvo i pakao; a, kao što "dati platu svojim slugama, prorocima i svetinjama" označava spasenje i nebo onima, koji su u istinama od dobra, tj. koji čine crkvu, tako "pogubiti" zemlju označava prokletstvo i pakao. Isto važi, iz značenja "zemlje", kao crkve (o čemu u prethodnom tekstu, br. 29, 304, 413, 417); stoga "pogubiti zemlju"

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

označava uništiti crkvu. Da u Reči "*zemlja*" znači crkvu, često je prikazivano ranije, takođe i u "Nebeskim tajnama". Postoji mnogo razloga zašto u Reči "*zemlja*" označava crkvu; to jest, kada se ne pominje zemlja posebno, kao zemlja Egipta, Edoma, Moava, Asirske, Kaldeje, Vavilona i drugih, "*zemlja*" (ili zemlja) označava zemlju Hanan i ta zemlja, onima koji su u duhovnoj misli, ne ukazuje na ideju zemlje koja je zemaljska, a ne nebeska, već ideju o osobinama, koje narod, koji tamo živi, poseduje u odnosu na crkvu. Dakle, opet, kada se pomisli na crkvu, religiju ili obožavanje, a pominje se ova zemlja, ne misli se stvarno na zemlju, već na osobine naroda u odnosu na crkvu, religiju ili bogopostovanje. Iz tog razloga, kada čovek u čitanju Reči pominje zemlju, anđeli, koji su duhovni, misle o Crkvi; a ono na šta anđeli misle je - duhovni smisao Reči; jer je duhovni smisao Reči namenjen za anđele, ali i za one ljude, koji su duhovni. Jer Reč u pismu je prirodna, pa ipak, unutra, ili, duboko u srcu, ona je duhovna; i kad god se prirodno povuče, otkriva se duhovno, koje je unutra ili u srcu.

[2] Štaviše, postoje zemlje u duhovnom svetu, odnosno u svetu gde su duhovi i anđeli, jednako kao u prirodnom svetu, gde su ljudi, a ove zemlje su potpuno slične prirodnima, gledano po spoljašnjem izgledu; i tamo postoje ravnice, doline, planine, brda, a postoje i reke, i more, kao i polja, livade, šume, vrtovi i rajevi; i te zemlje izgledaju lepo u skladu sa tim kakvo je stanje crkve u onima, koji se nalaze u tim zemljama, a lepota zemalja podleže promenama, u skladu sa promenama crkve u stanovništvu; Rečju, postoji potpuna korespondencija tamošnjih zemalja s prijemom ljubavi, istine vere u onima, koji tamo žive. Zbog toga i "*zemlja*" u Reči označava crkvu, jer su, u tom svetu, osobine zemlje isto što i osobine tamošnje crkve, a korespondencija je ono, što sve to čini takvim. U tom svetu zemlja

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

predstavlja jedinstvo sa crkvom, kao korespondencijom za svoje sopstvene stvari koje su crkvi odgovarajuće. Isto kao što je posledica u jedinstvu sa svojim uzrokom, kao što je i oko sa vidom, kao govor sa razumevanjem, delovanje sa voljom, kao izraz lica sa misaonom naklonošću, u jednoj reči, kao instrument sa svojim dirigentom. Za sve navedene parove termina je očigledno da su u međusobnom jedinstvu; tako isto, u duhovnom svetu, osobine zemlje čine jedno sa crkvom. Iz ovoga je jasno zašto u Reči "*zemlja (ili Zemlja)*" označava crkvu a "*pogubiti zemlju*" označava ovde uništiti crkvu.

[3] Takođe važi isto i u odlomcima koji slede u daljem tekstu. U Isaiji: *Koji te vide pogledaće na te, i gledaće te govoreći: to li je onaj koji je tresao zemlju, koji je drmao carstva, Koji je vasiljenu obraćao u pustinju, i gradove njezine raskopavao? roblje svoje nije otpuštao kući? Nećeš se združiti s njima pogrebom, jer si zemlju svoju zatro, narod si svoj ubio; neće se spominjati sjeme zlikovačko dok je vijeka.* (Isa. 14:16, 17, 20.) Ovo je rečeno o Luciferu, koga ovde označava Vavilon, kao što je vidljivo iz prethodnog i sledećeg u tekstu, a *koji je tresao zemlju, koji je drmao carstva*" označava crkvu; "*koji je drmao carstva*" označava crkve, na koje je opšta crkva razdeljena; "*vasiljenu obraćao u pustinju*" označava crkvu uopšteno; "*gradove njezine raskopavao*" označava njene istine i doktrine; a izraz "*narod si svoj ubio*" označava ljude crkve čiji je duhovni život Lucifer uništio.

[4] U Jeremiji: *Evo mene na tebe, goro, koja satireš, govori Gospod, koja zatireš svu zemlju, i zamahnuću rukom svojom na te i svaliću te sa stijena, i načiniću od tebe goru izgorjelu.* (Jer. 51:25). To se takođe kaže o Vavilonu, koji se naziva planinom koja uništava, jer "*gora (planina)*" označava ljubav

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

prema vladanju, ovdje nad nebom i zemljom, koja dobra i istine crkve koristi da joj služe kao sredstvo; stoga "zatireš cijelu zemlju" znači uništiti crkvu.

[5] U Danilu: *Ovako reče: četvrta zvijer biće četvrto carstvo na zemlji, koje će se razlikovati od svijeh carstava, i izješće svu zemlju i pogaziti i satrti.* (Dan. 7:23). Ova zver takođe označava ljubav prema vladanju nad celim nebom i čitavom Zemljom, što vole oni, kojima je korespondencija - Vavilon (vidi u prethodnom tekstu, br. 316, 556); stoga "izješće svu zemlju", "pogaziti" i "satrti Zemlju" označava potpuno uništenje crkve. Ko, ako samo malo razmisli o smislu ovih citata iz Reči, nije u stanju da uvidi da ni jedna zver neće stvarno izići iz mora, i proždreti, pogaziti i satrti celu Zemlju, nego da je ovde u pitanju neka zla i dijabolična ljubav koja bi najradije nešto strašno učinila crkvi? U Mojsiju: *Postavljam zavjet svoj s vama, te otsele neće nijedno tijelo poginuti od potopa, niti će više biti potopa da zatre zemlju.* (Pos. 9:11). Ovde opet "Zemlja" takođe označava crkvu koju su uništili prepotopski narodi, ali koja više neće biti uništavana

[6] U Isaiji: *Gle, Gospod će isprazniti zemlju i opustiti je, prevrnuće je i rasijaće stanovnike njezine. Sasvijem će se isprazniti zemlja, i sasvijem će se oplijeniti. Jer Gospod reče ovu riječ. Tužice zemlja i opasti, iznemoći će vasiljena i opasti; iznemoći će glavari naroda zemaljskoga. Jer se zemlja oskvrni pod stanovnicima svojim, jer prestupiše zakone, izmijeniše uredbe, raskidoše zavjet vječni. Zato će prokletstvo proždrijeti zemlju, i zatrće se stanovnici njezini; zato će izgorjeti stanovnici zemaljski, i malo će ljudi ostati. I ko uteče čuvši za strahotu, pašće u jamu; a ko izljeze iz jame, uhvatiće se u zamku; jer će se ustave na visini otvoriti i zatrešće se temelji zemlji. Sva će se zemlja razbiti, sva će se zemlja raspasti, sva će se zemlja uskolebati. Sva će se zemlja ljuljati kao pijan čovjek, i premjestiće se kao koliba, jer će joj otežati bezakonje njezino, te će pasti i neće više ustati.* (Isa.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

24:1, 3-6, 18-20). Svako može videti da ovde "zemlja" ne znači Zemlju, već crkvu. To se odnosi na crkvu, jer Zemlja (ili zemlje) u duhovnom svetu, u kome prebivaju anđeli i duhovi, prolazi kroz promene koje su ovde opisane u skladu s promenama stanja crkve u onima koji tu stanuju; oni se čak i pomeraju skladu s tim. Rečeno je da *"Gle, Gospod će isprazniti zemlju i opustiti je,"* takođe i da *"Sasvijem će se isprazniti zemlja, i sasvijem će se oplijeniti,"* jer tamošnje zemlje, kad je crkva bila uništena u onima koji žive u njima, grupno menjaju izgled; rajeви, cvetni vrtovi, travnjaci i slično, se transformišu - nestaju cvetovi, i nastaju neprijatni ambijenti, kao što su peščana i stenovita mjesta, ravnice pune drača i trnja. Takve, i slične pojave, koje su korespondencije obmana i zala koje su opustošile crkvu, izvire na takvom mestu. Razaranje crkve, u odnosu na dobro ljubavi i milosrđa, označeno je izrazom *"Gospod će isprazniti zemlju"*, a njeno pustošenje u odnosu na istine doktrine i vere označeno je izrazom *"Sasvijem će se isprazniti zemlja, i sasvijem će se oplijeniti"*, a same promene sa *"sva će se zemlja uskolebati."* *"Tužiće zemlja i opasti, iznemoći će vasiljena i opasti; iznemoći će glavari naroda zemaljskoga,"* označava da ništa neće rasti i cvetati, nego će zemlja postati neplodna i ispunjena beskorisnim stvarima zbog kojih se za zemlju govori da *"Tužiće zemlja i opasti, iznemoći će vasiljena i opasti; iznemoći će glavari naroda zemaljskoga."* Jer ovo se događa kad oni, koji tamo prebivaju, više ne poštuju svete stvari crkve, te se kaže *"jer prestupiše zakone, izmijeniše uredbe, raskidoše zavjet vječni."* Jer se tamo zemlje ponekad preplavljaju, ponekad se tresu, a tu i tamo se otvaraju i otvore prema paklu koji se nalazi ispod i koji se podiže, a to se odvija prema osobinama i količini neistina i zala kao predmeta ljubavi, i posledičnog krivotvorenja i poricanja dobra i istina crkve, stoga se kaže *"jer će se ustave na visini otvoriti i zatrešće se temelji zemlji. Sva će se zemlja razbiti, sva će se zemlja raspasti, sva će se zemlja uskolebati. Sva će se*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

zemlja ljuljati kao pijan čovjek," a ove se stvari događaju u duhovnom svetu, kada stanje crkve prelazi u svoju suprotnost. Iz ovoga se može videti zašto "*zemlja*" ovde i drugde u Reči znači crkvu.

698. Stih 19. *I otvori se crkva Božija na nebu, i pokaza se čivot zavjeta njegova u crkvi njegovoj; i biše sijevanja munja, i glasovi, i gromovi, i tresenje zemlje, i grad veliki.* 19. "*I otvori se crkva Božija na nebu,*" označava pojavu novog neba i nove crkve gdje se bogopoštuje Gospod (br. 699); "*i pokaza se čivot zavjeta njegova u crkvi njegovoj,*" označava Božansku istinu, kojom se povezuje s Gospodom (br. 700, 701); "*i biše sijevanja munja, i glasovi, i gromovi, i tresenje zemlje,*" označava da je tada, u nižim delovima, gde je zlo, bilo sukoba i poremećaja misli i razmišljanja od zla i neistina u odnosu na dobro i istinu (br. 702); "*i tresenje zemlje,*" označava promenu stanja u odnosu na nebesa i crkvu u njima (br 703); "*i grad veliki*", označava paklene obmane koje uništavaju istine i dobra crkve (br. 704).

699. Stih 19. *I otvori se crkva Božija na nebu,* označava pojavu novog neba i Nove Crkve, gde se bogopoštuje Gospod. To je vidljivo iz značenja "crkve (hrama)", kao neba i crkve, ovde - novog neba i Nove Crkve; njihovo pojavljivanje označava izraz "*I otvori se crkva Božija*". (Da "*crkva*" označava, u najvišem smislu, Gospoda u odnosu na Njegovo Božansko Ljudsko i Božansku istinu koja proizilazi od Njega, a, u relativnom smislu, nebo i crkvu, može se videti u prethodnom tekstu, br. 220, 391, 630.) "*Crkva*" ovde označava novo nebo i Novu Crkvu u kojoj se bogopoštuje Gospod, jer ovo poglavlje obrađuje promene stanja, koja prethode Poslednjem Sudu, a to su - odvajanje zlih od dobrih, i njihovo uklanjanje iz mesta na kojima su prethodno bili. Kada se to učini, novi raj i Nova Crkva pojavljuju se onima koji su u višim nebesima. To se nije moglo odigrati, sve

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

dok su dobri bili povezani sa zlima, jer su njihove unutrašnjosti bile zatvorene da ih ne bi povredili zli, s kojima su imali komunikaciju preko svojih spoljašnjosti. Ali, od časa kada su zli bili odvojeni i uklonjeni, otvoreno je i unutarne u dobrima, koji su imali nebo u sebi, i kad je unutarne, dakle, otvoreno, postaje otvoreni i nebo i crkva; sve dok je otvoreno unutarne, koje je nebesko i rajsko, tj. ono što je nebo u odnosu prema crkvi, u onima, koji imaju nebo i crkvu u sebi, obelodanjuje se nebesko.

[2] Iz niskog mudrovanja i sopstvene inteligencije niko ne može znati da stvari tako stoje, jer su to nebeske tajne, koje se mogu naučiti isključivo putem otkrovenja. Jer, ko može znati kako je ostvaren Poslednji Sud, ili kakve su mu promene u duhovnom svetu prethodile i šta je usledilo? Ali, da bi ove stvari mogle biti poznate, one su se najpre obelodanile meni, stoga mi je dopušteno da ih ovde opišem, u skladu sa otkrovenjem koje dobih. Kaže se, novo nebo i Nova Crkva, gde se poštuje Gospod, jer se u novom nebu i Novoj Crkvi Gospod jedini bogopoštuje; jer tamo Božansko ne karakterišu tri različite osobe, nego Trojstvo u jednoj jedinstvenoj osobi. (U pogledu ovog Trojstva, vidi šta je rečeno u Novom Jerusalimu i Njegovom Nebeskom Nauku, br. 250-310). To je takođe ono što se podrazumeva u Apokalipsi gde se obrađuje Novi Jerusalim: *I crkve ne vidjeh u njemu**: *jer je njemu crkva Gospod Bog svedržitelj, i jagnje*. (Otkr. 21:22). "*Gospod Bog svedržitelj, i jagnje*" znači Gospoda u odnosu na samo Božansko i Božansko Ljudsko. Ovde se kaže da nema hrama, jer "*hram (crkva)*" označava, u najvišem smislu, Gospoda u odnosu na Božansku istinu i bogopoštovanje (vidi u prethodnom tekstu, br. 220, 391, 630), takođe zato što "*Novi Jerusalim*" znači crkvu u odnosu na doktrinu, ili nauk Novog Jerusalima. Ipak, postoje nebeski hramovi u kojima se Gospod propoveda i podučava se Božanska

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Istina. *Fotolitograf ima umesto "u njemu" - "*Caelum*", "*Nebo*"; Latinski tekst redaktor ima "*Ceterum*", "kao za ostalo" ili "*inače*".

700. *I pokaza se ćivot zavjeta njegova u crkvi njegovoj, označava Božansku istinu, kojom se povezuje s Gospodom. To je očigledno iz značenja "ćivot zavjeta", kao Božanske istine, koja proizilazi od Gospoda (o čemu uskoro). "Ćivot zavjeta" je postao vidljiv, jer se pojavila "crkva", a kovčeg je bio usred hrama u Jerusalimu, a u njemu su postavljene dve tablice zakona, koje, u univerzalnom smislu, označavaju Božansku istinu, proističuću od Gospoda, a tako i samog Gospoda, koji je Božanska istina na nebesima; zbog čega se Gospod zove Reč, vidi se u Jovanu 1,1: 2, 14. Ovo je značenje "ćivota", jer je šator od sastanka predstavljao tri nebesa, a njegovo dvorište je najniže ili prvo nebo; sam šator do vrha, u kome su bili stolovi za hlebove, žrtvenik (oltar) tamjana i svećnjak, predstavljao je srednje ili drugo nebo; kovčeg ("ćivot") koji beše sa zastorima, na kome beše zaklopac (Sedište Milosti) s heruvimima, predstavljao je najviše, ili treće nebo; a sam zakon, koji je bio u kovčegu, predstavljao je Gospoda u odnosu na Božansku istinu ili Reč; a budući da postoji povezanost s Gospodom pomoću Reči, taj je kovčeg nazvan "ćivot zavjeta", i to "zavjeta" - koji označava povezanost. (da su šator ili tabernakul reprezentovali nebeski oblik, a zajedno sa dvorištem zastupali su tri nebesa i da je svetinja nad svetinjama, gde je bio Kovčeg (ćivot), u kome su bile tablice zakona, predstavljala treće ili najviše nebo, i da je zakon ili svedočanstvo predstavljao samog Gospoda, može se videti u "Nebeskim tajnama", br. 3478, 9457, 9481, 9485. A da, u najvišem smislu, "tabernakul", isto kao i "hram" označavaju Gospoda, a u relativnom smislu, nebo i crkvu, a odatle i svetost bogopoštovanja, br. 9457, 9481, 10242, 10245, 10304, 10545. Da u Reči "zavjet" označava vezu, i da su sve stvari iz Crkve, unutarnje i spoljašnje, znakovi Saveza i da se nazivaju Savezom, jer*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

se veza između Boga i čoveka ostvaruje putem njih, 665, 666, 1023, 1038, 1864, 1996, 2003, 2021, 2037, 6804, 8767, 8778, 9396, 9416, 10632. Posledično, je "Zavjetom" nazvan zakon, koji je proglašen na Gori Sinajskoj, a kovčeg, koji sadrži zakon je nazvan "ćivot zavjeta", br. 6804, 9416.)

[2] Da zatvoren Kovčeg, sa zavetom ili svedočanstvom, označava Gospoda u odnosu na nebesko Božansko, koje je Božanska Istina na najvišem, ili trećem nebu, može se videti iz onoga, što se kaže o Kovčegu u Reči. Kao u Mojsiju: *I neka mi načine svetinju, da među njima nastavam; Kao što ću ti pokazati sliku od šatora i sliku od svijeh stvari njegovijeh, tako da načinite. Neka načine kovčeg od drveta sitima, u dužinu od dva lakta i po, a u širinu od podrug lakta, i u visinu od podrug lakta. I pokuj ga čistim zlatom, iznutra i spolja pokuj ga; i ozgo mu načini zlatan vijenac unaokolo. I salij mu četiri biočuga od zlata, i metni mu ih na četiri ugla, da mu s jedne strane budu dva biočuga i s druge strane dva biočuga. I načini poluge od drveta sitima, i okuj ih u zlato. I provuci poluge kroz biočuge s obje strane kovčegu, da se o njima nosi kovčeg; U biočuzima na kovčegu neka stoje poluge, da se ne vade iz njih. Pa u kovčeg metni svjedočanstvo, koje ću ti dati. I načini zaklopac od čistoga zlata, u dužinu od dva lakta i po, a u širinu od podrug lakta. I načini dva heruvima zlatna, jednostavne ih načini, na dva kraja zaklopcu. I načini heruvima jednoga na jednom kraju a drugoga heruvima na drugom kraju; na zaklopcu načinite dva heruvima na oba kraja. I neka heruvimi rašire krila u vis da zaklanjaju krilima zaklopac, i neka budu licem okrenuti jedan drugom, prema zaklopcu neka su okrenuta lica heruvimima. I metnučeš zaklopac ozgo na kovčeg, a u kovčeg ćeš metnuti svjedočanstvo, koje ću ti dati. I tu ću se sastajati s tobom i govoriću ti ozgo sa zaklopca između dva heruvima, koji će biti na kovčegu od svjedočanstva, sve što ću ti zapovijedati za sinove Izrailjeve. (Izl. 25:8-22). I načini zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

od tankoga platna uzvedenoga, i po njemu neka budu vezeni heruvimi. I objesi ga o četiri stupa od drveta sitima, okovana zlatom, sa kukama zlatnim, na četiri stopice srebrne. I objesi zavjes o kuke, i unesi za zavjes kovčeg od svjedočanstva, da vam zavjes rastavlja svetinju od svetinje nad svetinjama. I metni zaklopac na kovčeg od svjedočanstva u svetinji nad svetinjama. (Izl. 26:31-34). Prethodno je rečeno da je šator u kome su bili kovčeg, stalak za sveće, sto za hlebove i oltar za tamjan, zajedno sa dvorištem, predstavljao tri neba, a to mesto unutar zastora, gde je bio kovčeg koji sadrži zakon ili svjedočanstvo, predstavljalo je treće nebo. To mesto je predstavljalo to nebo, jer je tamo bio zakon, a "zakon" znači Gospoda u odnosu na Božansku istinu ili Reč, jer je to, u širem smislu, ono, što taj "zakon" označava. A to je esencijalno - Božanska istina, koja potiče od Gospoda, što oblikuje nebesa. Ovo se prima u najvećoj čistoti anđela trećeg neba, jer su ti anđeli povezani sa Gospodom, kroz ljubav, koju gaje prema Njemu, pošto su svi anđeli na tom nebu u ljubavi prema Gospodu; shodno tome, oni u sebi vide Božansku istinu, kao nešto usađeno, iako stalno utiče od Gospoda. Iz tog razloga se kaže da je ovo nebo više od drugih nebesa ispod njega, jer je u Božanstvu, koje potiče od Njega.

[3] To je nebo koje je predstavljalo Kovčeg što sadrži zakon, to jest, to je sam Gospod. Zbog toga je kovčeg bivao prekriven zlatom u unutrašnjosti i bez njega, a zaklopac je bio nad kovčegom, a iznad zaklopca (sedišta milosti) i preko njega bila su dva heruvima od čistog zlata; jer zlato kao korespondencija označava dobro ljubavi, u kojoj su anđeli trećeg neba. "*Zaklopac (Sjedište Milosti)*" označava slušanje i prijem svih stvari od bogopoštovanja koje potiču od dobra ljubavi što je od Gospoda; a "*heruvimi*" označavaju Gospodnje providenje, i čuvaju Ga da Mu se ne može prići, osim kroz dobro ljubavi. Nebo je, sa svojim anđelima, stražar za sve, što bi htelo

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

da se uzdiže* ka samom Gospodu, osim za ono, što potiče od dobra ljubavi prema Njemu i od Njega je. Jer svako obožavanje Boga prolazi kroz nebo, sve do samog Gospoda, i pročišćeno je na putu, sve dok se ne uzdigne na treće nebo, i tamo stigne* do Gospoda, i On ga primi; sve drugo, sve nečistoće, uklanja se na putu. Zbog toga su heruvimi od zlata postavljeni preko zaklopca, koji je bio iznad kovčega; zbog toga što se to mesto nazvalo svetilištem, a takođe i svetinjom nad svetinjama, i bilo je izdvojeno od spoljašnjeg šatora putem zastora.

[4] Da je šator sa dvorištem predstavljao tri nebesa, takođe se vidi i iz toga, što su sve stvari, koje su ustanovljene među sinovima Izraelovim, bile korespondencije nebeskih stvari; jer je sama crkva bila reprezentativna crkva; stoga je naročito šator sa oltarom bio svetinja nad svetinjama za obožavanje. jer se bogopoštovanje proslavljalo na oltaru žrtvama i paljenicama, a, u šatoru se proslavljalo pomoću kađenja tamjana i sveća koje su gorele bez prestanka, i po hlebovima koji su svakodnevno stavljeni na sto. Sve ovo je bila korespondencija sveg bogopoštovanja na nebu i crkvi, a šator s kovčegom je predstavljao sama nebesa. Zbog toga se Šator nazivao "*stan Gospoda Boga,*" kako se naziva i - nebo. Da su nebesa predstavljana šatorom, očigledno je i iz toga, da se njegov oblik prikazao Mojsiju od strane Gospoda na planini Sinaj, a ono, što je Gospod oblikom prikazao, moralo je predstavljati ili nebo ili stvari koje pripadaju nebesima. Da je oblik šatora prikazan Mojsiju na planini Sinaj, može se videti iz onoga što je rečeno u Mojsiju: *I neka mi načine svetinju, da među njima nastavam; Kao što ću ti pokazati sliku od šatora i sliku od svijeh stvari njegovijeh, tako da načinite. I gledaj, te načini sve ovo po slici koja ti je pokazana na gori.* (Izl. 25:8, 9, 40). Zato se to zove "svetinja", i rečeno je "*da među njima nastavam*". Naročito značajno u vezi kovčega, je uviđanje šta je to, on označava, a to je

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ono, što takođe znači i "zaklopac nad njim", kao i "heruvim nad zaklopcom", a takođe i "zlatan vijenac unaokolo ćivota" i Takođe, "četiri biočuga za poluge", takođe "veo", "kopče" i druge stvari, sve to se može videti objašnjeno u "Nebeskim tajnama" (br. 9484- 9577, 9670-9680).

[5] Sama svetost čitavog šatora je emanirala iz svedočanstva, to jest, iz dve kamene table na kojima je napisan zakon, jer "zakon" označava Gospoda u odnosu na Božansku istinu i prema tome u odnosu na Reč, jer je to Božanska istina. Da je Gospod Reč vidljivo je iz onoga što je rečeno u Jovanu: *U početku bješe riječ, i riječ bješe u Boga, i Bog bješe riječ. Ona bješe u početku u Boga. I riječ postade tijelo i useli se u nas puno blagodati i istine; i vidjesmo slavu njegovu, slavu, kao jednorodnoga od oca.* (Jovan 1:1, 2, 14). Da je zakon, koji se naziva "svjedočanstvom" i "zavjetom", postavljen u kovčeg, a isto tako i knjiga koju je napisao Mojsije, može se videti iz ovih reči u Mojsiju: *Pa u kovčeg metni svjedočanstvo, koje ću ti dati. I uzev svjedočanstvo metnu ga u kovčeg, i provuče poluge na kovčegu, i metnu zaklopac ozgo na kovčeg.* (Izl. 25:16; 40:20). *I vrativ se siđoh s gore, i metnuh ploče u kovčeg koji načinih, i ostaše ondje, kao što mi zapovjedi Gospod.* (Pon. Zak. 10:5). A knjiga knjige koju je napisao Mojsije: *I kad napisa riječi ovoga zakona u knjigu, sve do kraja, Zapovijedi Mojsije Levitima, koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega, govoreći: Uzmite ovu knjigu zakona i metnite je pokraj kovčega zavjeta Gospoda Boga svojega, da bude ondje svjedok na vas.* (Pon. Zak. 31:24-26). To pokazuje da nije bilo ničega unutar Kovčega, osim dve kamene ploče na kojima je napisan zakon i da je Mojsijeva knjiga bila sa strane. Da u kovčegu nije bilo ničega osim što su dve ploče Saveza vidljivo je iz Prve knjige carevima: *U kovčegu ne bješe ništa osim dvije ploče kamene, koje metnu u nj Mojsije na Horivu, kad Gospod učini zavjet sa sinovima Izrailjevijem na što izidoše iz zemlje*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Misirske. (1 Car. 8:9). Da je knjiga Mojsijeva, koja je položena pored Kovčega, nakon toga izvađena i sačuvana u hramu, pokazuje činjenica: *Tada reče Helkija poglavar sveštenciški Safanu pisaru: nađoh zakonik u domu Gospodnjem. I Helkija dade knjigu Safanu, i on je pročitao. A Safan pisar otide k caru, i javi caru govoreći: pokupiše sluge tvoje novce što se nađoše u domu, predaše ih poslenicima koji nadgledaju dom Gospodnji. I kaza Safan pisar caru govoreći: knjigu mi dade Helkija sveštenik. I pročitao je Safan caru. A kad car ču riječi u zakoniku, razdrije haljine svoje.* (2 Car. 22:8-11).

[6] Da je Kovčeg predstavljao Gospoda u odnosu na Božansku istinu, a time i označio Božiju istinu od Gospoda, a time i Reči, pokazuje činjenica da je Gospod iz njega govorio s Mojsijem, jer se kaže: *I metnućeš zaklopac ozgo na kovčeg, a u kovčeg ćeš metnuti svjedočanstvo, koje ću ti dati. I tu ću se sastajati s tobom i govoriću ti ozgo sa zaklopca između dva heruvima, koji će biti na kovčegu od svjedočanstva, sve što ću ti zapovijedati za sinove Izrailjeve.* (Izl. 25:21, 22); i drugde: *I kad Mojsije ulažашe u Šator od sastanka da govori pred Bogom, tada čuјашe glas gdje mu govori sa zaklopca što bješe na kovčegu od svjedočanstva između dva heruvima; i govoraše mu.* (Broj. 7:89). Gospod je odatle razgovarao s Mojsijem jer je zakon bio tamo, a taj zakon označava, u širokom smislu, Gospoda u odnosu na Reč, a iz Reči Gospod govori s čovekom; i to: "ozgo sa zaklopca između dva heruvima," jer "zaklopac" označava uklanjanje neistina koje su od zlih ljubavi, a istodobno primanje i slušanje, a "heruvimi" označavaju stražu koja sprečava pristup osim kroz dobro ljubavi.

[7] Budući da je Gospod na nebu i u Crkvi - Božanska Istina ili Reč, što označava zakon, koji je zatvoren u Kovčegu, i zato što je Gospod prisutan u zakonu ili Reči, tamo gde je bio kovčeg, bio je - Jahve ili Gospod, kao što se može videti iz ovih reči u Mojsiju: *A Mojsije reče [Jehovi**], Gospodu – prim.*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

M. V.] nemoj nas ostaviti, jer znaš mjesta u pustinji gdje bismo mogli stajati, pa nam budi vođ. I ako pođeš s nama kad dođe dobro koje će nam učiniti Gospod, učinićemo ti dobro. I tako pođoše od gore Gospodnje, i idahu tri dana, i kovčeg zavjeta Gospodnjega idaše pred njima tri dana tražeći mjesto gdje bi počinuli. I oblak Gospodnji bješe nad njima svaki dan kad polažahu s mjesta, gdje bijahu u okolu. I kad polažaše kovčeg, govoraše Mojsije: ustani Gospode, i neka se razaspu neprijatelji tvoji, i neka bježe ispred tebe koji mrze na te. A kad se ustavljaše, govoraše: uvrati se, Gospode, k mnoštvu tisuća Izrailjevijeh. (Broj. 10:31-36). Iz ovih pojedinosti jasno je da se ovde Jahve ili Gospod označava sa "Kovčegom" zbog svog prisustva u zakonu koji je bio u kovčegu, stoga zbog svog prisustva u Reči. Budući da je Gospod ovde označen zakonom, a time i kovčegom, "govoraše Mojsije: ustani Gospode, i neka se razaspu neprijatelji tvoji, i neka bježe ispred tebe koji mrze na te. A kad se ustavljaše, govoraše: uvrati se, Gospode, k mnoštvu tisuća Izrailjevijeh." A još je više unutarnjih stvari uključeno u ove reči, naime, da Gospod svojim božanskom istinom vodi ljude, i brani ih od obmana i zla, koji dolaze iz pakla, pogotovo kada su ljudi u iskušenjima. Ovo je posebno označeno lutanjima sinova Izraela kroz pustinju četrdeset godina. Da Gospod neprestano vodi ljude svojom Božanskom istinom, označava se sa "i kovčeg zavjeta Gospodnjega idaše pred njima tri dana tražeći mjesto gdje bi počinuli," "kovčeg zavjeta Gospodnjega" što znači Gospoda u odnosu na Božansku istinu, "idaše pred njima tri dana" što znači njegovo pokoravanje i vođenje od početka do kraja, a "traženje" označava spasenje, što je cilj.

[8] Štaviše, zaštita od neistina i zala, koji su iz pakla, se označava sa "*I oblak Gospodnji bješe nad njima svaki dan*" kao i Mojsijevim riječima, kad je Kovčeg putovao, "*govoraše Mojsije: ustani Gospode, i neka se razaspu*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

neprijatelji tvoji, i neka bježe ispred tebe koji mrze na te;" Izraz *"I oblak Gospodnji bješe nad njima svaki dan"* označava takođe i zaštitu Božanske istine u poslednjim stvarima, a vid zaštite je bukvalno značenje Reči, jer Božanskom istinom se može pristupiti Gospodu čak i od strane zlih, i na taj način On štiti unutarne stvari Reči, koje su nebeske i duhovne. (Da se taj smisao Reči označava *"oblakom"* može se videti u prethodnom tekstu, br. 594.) *"Neprijatelji"* i *"koji mrze na te"* označavaju neistine i zla koje su iz pakla, *"neprijatelji"* - neistine a *"koji mrze na te"* - zla, na taj način oni označavaju pakao u odnosu na obmane i zla. Istine iz dobra, koje su usađene u čoveka nakon iskušenja, označene su sa *"A kad se ustavljaše, govoraše: uvrati se, Gospode, k mnoštvu tisuća Izrailjevijeh;"* izraz *"kad se ustavljaše"* označava stanje nakon iskušenja, kada su zla i neistine uklonjeni; *"uvratiti"* označava prisutnost Gospodnja u to vreme, jer u napastima Gospod izgleda kao da je odsutan; *"k mnoštvu tisuća Izrailjevijeh"* označavaju usađene istine iz dobra, koje čine crkvu. (Da su *"mnoštva (mirijade)"* utemeljene na istinama, a *"tisuće"* na dobrima, vidi u prethodnom tekstu, br. 336.)

[9] Slično je i značenje ovih reči u Davidu: *Evo, čusmo da je u Jefremovoj zemlji, našosmo ga na poljima Kirijat-Jarimskim. Uđimo u stan njegov, poklonimo se podnožju nogu njegovijeh. Stani, Gospode, na počivalištu svojem, ti i kovčeg sile tvoje. Sveštenici tvoji nek se obuku u pravdu, i sveci tvoji nek se raduju.* (Ps. 132:6-9). Očito je da se ovaj Psalm bavi Gospodom, koji je ovde označen kao "David", kako se može videti iz rečenog, *"Evo, čusmo da je u Jefremovoj zemlji, našosmo ga na poljima Kirijat-Jarimskim;"* *"Jefremovoj zemlj "* što znači Vitlejem, gde se rodio Gospod, i označava Reč u odnosu na njen prirodni smisao, dok *"Vitlejem"* označava Reč u odnosu na njen duhovni smisao; i tamo je izabrao da se rodi, jer je Gospod – Reč; izraz *"na poljima Kirijat-Jarimskim"* označava stvari prirodnog značenja Reči,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

dakle - bukvalni smisao; dok izraz "*na počivalištu svojem*" označava duhovni smisao Reči, takođe i nebo, budući da označava nebo, u tom smislu. "*Podnožju nogu njegovijeh*", kojima će se klanjati, označava prirodni smisao Reči, a odatle i crkvu na zemlji, budući da označava crkvu, percipirano u tom smislu. (Da "*Podnožje*" Gospodnje znači crkvu na zemlji, vidi u prethodnom tekstu, br. 606.)

[10] "*Na počivalištu svojem*" na kome bi Jehova trebalo da se pojavi, označava jedinstvo Božanskog i Ljudskog u Gospodu i njegovo povezivanje s nebom i crkvom; i zato što Gospod, a takođe i oni koji su na nebu i u crkvi, imaju mir i odmor od kada je On pokorio pakao i doveo sve stvari tamo i na nebu u red, rečeno je, "*Stani, Gospode, na počivalištu svojem, ti i kovčeg sile tvoje,*" "*Svojem*" znači Gospoda samog, "*kovčeg sile tvoje*" je Božanska istina koja proizilazi od Njega, jer kroz nju Gospod ima Božansku moć. "*Sveštenici tvoji nek se obuku u pravdu*", i "*sveci tvoji nek se raduju*", imaju slično značenje kao "*mnoštvu tisuća Izrailjevijeh*", "*Sveštenici*" označava one, koji su u dobrom, a "*sveci*" one koji su u istinama, a tako i, u apstraktnom smislu, dobra i istine neba i crkve. (Da "*sveštenici*" u apstraktnom smislu označavaju dobra Crkve, može se videti u prethodnom tekstu, br. 31 na kraju, i da "*sveci*" u tom smislu označavaju istine crkve, br. 204, 325.) Više o ovom psalmu može se videti u prethodnom tekstu (br. 684).

[11] Budući da je Kovčeg, iz zakona koji je bio u njemu, označio Gospoda u odnosu na Božansku istinu, a Gospod ima svemoć pomoću Božanskog dobra, kroz Božansku istinu, pa su se pomoću kovčega činila čudesa. Tako su se vode Jordana razdelile, te su Izraelci prešli preko suvog dna. Zid grada Jerihona bio je razoren; Dagon, bog Ašdodija, pao je pred njim; Azoćani, Gaćani, Akaronci i Vet-Semešani, zbog njega su bili zaraženi šuljevima; Uza

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

je umro jer ga je dodirnuo: *I Gospod se razgnjevi na Uzu, i udari ga što se maši rukom za kovčeg, te umrije ondje pred Bogom.*(1. Dnevnika 13:10); Ovid-edom, u čiju je kuću donešen, bio je blagoslovljen: *I osta kovčeg Gospodnji u kući Ovid-Edoma Getejina tri mjeseca, i blagoslovi Gospod Ovid-Edoma i sav dom njegov.* (2. Sam. 6:11). Pošto ove istorijske činjenice uključuju tajne koje se mogu otkriti samo duhovnim smislom, ja ću ih ovde objasniti, da bi se spoznalo šta Kovčeg označava u striktnom smislu, a, isto tako, i u širem smislu. Prvo, u odnosu na razmicanje vode Jordana da bi sinovi Izraelovi mogli proći kroz suvo područje, u Isusu Navinu: *I usta Isus u jutru rano, i kretoše se od Sitima i dođoše do Jordana on i svi sinovi Izrailjevi, i noćiše ondje a ne prijedōše. A poslije tri dana prođoše upravitelji kroz oko, I zapovjediše narodu govoreći: kad vidite kovčeg zavjeta Gospoda Boga svojega i sveštenike Levite gdje ga nose, pođite i vi s mjesta svojega i idite za njim. Ali neka bude daljina između vas i njega do dvije tisuće lakata; bliže do njega ne primičite se, da biste poznali put kojim ćete ići, jer još nikada nijeste išli tijekom putem. I Isus reče narodu: osveštajte se, jer će sutra učiniti Gospod čudesa među vama. Potom reče Isus sveštenicima govoreći: uzmite kovčeg zavjetni i idite pred narodom. I uzeše kovčeg zavjetni i pođoše pred narodom. A Gospod reče Isusu: danas te počinjem uzvišivati pred svijem Izrailjem da poznadu da ću i s tobom biti kao što sam bio s Mojsijem. Zato ti zapovjedi sveštenicima koji nose kovčeg zavjetni, i reci: kad dođete na kraj vode Jordana, stanite u Jordanu. I reče Isus sinovima Izrailjevim: pristupite ovamo, i čujte riječi Gospoda Boga svojega. Po tom reče Isus: po ovom ćete poznati da je Bog živi posred vas, i da će doista odagnati ispred vas Hananeje i Heteje i Jeveje i Ferezeje i Gergeseje i Jevuseje: Evo, kovčeg zavjeta Gospoda svoj zemlji poći će pred vama preko Jordana. Za to sada izberite dvanaest ljudi iz plemena Izrailjeva, po jednoga čovjeka iz svakoga plemena. I čim sveštenici noseći kovčeg zavjeta Gospoda Gospoda svoj*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

zemlji stanu nogama svojim u vodi Jordanskoj, voda će se u Jordanu rastupiti, te će voda koja teče ozgo stati u gomilu. I kad se podiže narod iz šatora svojih da prijeđe preko Jordana, i sveštenici ponesoše kovčeg zavjetni pred narodom, I kad oni što nošahu kovčeg dođoše do Jordana, i sveštenici noseći kovčeg okvasiše noge svoje na kraju vode (jer je Jordan pun preko bregova svojih za cijelo vrijeme žetve), Ustavi se voda što tecijaše ozgo, i stade u jednu gomilu vrlo na daleko, od grada Adama, koji je kraj Zaretana; a što tecijaše dolje u more kraj polja, more slano, oteče sasvijem; i narod prelažaše prema Jerihonu. A sveštenici koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega stajahu na suhu usred Jordana tvrdo, sav Izrailj iđaše po suhu, dokle sav narod ne prijeđe preko Jordana. A kad sav narod prijeđe preko Jordana, reče Gospod Isusu govoreći: Izberite iz naroda dvanaest ljudi, po jednoga čovjeka iz svakoga plemena, I zapovjedite im i recite: uzmite odavde, isred Jordana, s mjesta gdje stoje nogama svojim sveštenici, dvanaest kamena, i odnesite ih sa sobom, i metnite ih ondje gdje ćete noćas noćiti. Tada dozva Isus dvanaest ljudi, koje bješe odredio između sinova Izrailjevih, po jednoga čovjeka iz svakoga plemena. I reče im Isus: idite pred kovčeg Gospoda Boga svojega usred Jordana, i uzmite svaki po jedan kamen na rame svoje, prema broju plemena sinova Izrailjevih, Da bude znak među vama. Kad vas poslije zapitaju sinovi vaši govoreći: šta će vam to kamenje? Recite im: jer se voda u Jordanu rastupi pred kovčegom zavjeta Gospodnjega, kad prelažaše preko Jordana, rastupi se voda u Jordanu, i ovo je kamenje spomen sinovima Izrailjevim dovijeka. I učiniše sinovi Izrailjevi kako zapovjedi Isus; i uzeše dvanaest kamena isred Jordana, kako bješe rekao Gospod Isusu, prema broju plemena sinova Izrailjevih; i odnesoše ih sa sobom na noćište, i metnuše ih ondje. A i usred Jordana postavi Isus dvanaest kamena na mjestu gdje stajahu nogama svojim sveštenici noseći kovčeg zavjetni, i ondje ostaše do danas. Sveštenici pak koji nošahu kovčeg

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

stajahu usred Jordana dokle se ne svrši sve što bješe Gospod zapovjedio Isusu da kaže narodu, sasvijem kako bješe Mojsije zapovjedio Isusu. I narod pohitje i prijeđe. A kad prijeđe sav narod, onda prijeđe i kovčeg Gospodnji i sveštenici, a narod gledaše. Prijeđoše i sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina pod oružjem pred sinovima Izrailjevim, kao što im bješe kazao Mojsije. Oko četrdeset tisuća naoružanijeh prijeđoše pred Gospodom preko Jordana na boj u polje Jerihonsko. Taj dan uzvisi Gospod Isusa pred svijem Izrailjem; i bojahu ga se kao što su se bojali Mojsija, svega vijeka njegova. I reče Gospod Isusu govoreći: Zapovjedi sveštenicima koji nose kovčeg od svedočanstva neka izidu iz Jordana. I zapovjedi Isus sveštenicima govoreći: izidite iz Jordana. A čim sveštenici koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega izidoše isred Jordana, i stadoše na suho nogom svojom sveštenici, odmah se povrati voda u Jordanu na mjesto svoje, i poteče kao i prije povrh svijeh bregova svojih. A izide narod iz Jordana desetoga dana prvoga mjeseca, i stadoše u oko u Galgalu, s istoka Jerihonu. A onijeh dvanaest kamena, što iznesoše iz Jordana, postavi Isus u Galgalu. (Is. Nav. 3:1-17; 4:1-20). Svi istorijski delovi Reči, kao i proročki delovi, sadrže duhovni smisao, koji se ne odnosi bukvalno na sinove Izraelove, narode i ljude, već je ustvari reč o crkvi i njenom nastanku i napretku, jer je to ono, što je duhovno iz Reči, dok je istorija – ono prirodno, koje u sebi sadrži duhovno. Stoga, takođe, sva čuda koja su opisana u Reči, kao npr. čuda učinjena u Egiptu i kasnije u zemlji Hananskoj, uključuju takve stvari koje pripadaju nebu i crkvi, i zbog toga su ta čuda Božanska.

[12] Čudo, koje je gore opisano, označava uvođenje vernika u crkvu, i, kroz crkvu, u nebo. "Sinovi Izrailja" ovde u duhovnom smislu označavaju vernike, koji su nakon napornih iskušenja, označenih njihovim lutanjima u pustinji, dovedeni u crkvu; jer "zemlja Hananska", u koju su Izraelci bili dovedeni,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

označava Crkvu, a "Jordan" označava prvi ulaz u nju; a "Jordanove vode" označavaju istine koje u nju uvode, a koje su poput onih iz doslovnog smisla Reči, jer to je ono što prvi put uvodi u duhovne tajne Reči. Ali ovde "Jordan" i njegove vode označavaju neistine zla koje vode prema paklu, jer je zemlja Hananska ispunjena idolatrijskim narodima, što označava zla i neistine svake vrste, koji čine pakao; zbog toga je trebalo da budu prognani, da se obezbedi mesto za uspostavljanje crkve. Zato što su "vode Jordana" označavale neistine zla, razdvojene su i uklonjene, kako bi omogućile prelaz sinovima Izraelovim, koji je trebalo da predstave crkvu.

[13] Gospod sam uklanja i raspršuje neistine zla koje su iz pakla, a Njegovim božanskim istinama uvodi vernike u crkvu i na nebo. Kako su kovčeg i zakon, koji je u njemu sadržan, predstavljali Gospoda u odnosu na Božansku istinu, naređeno je da kovčeg ide pred narodom i tako ga vodi. Zbog toga su, čim su sveštenici koji su nosili kovčeg, umočili stopala u vode Jordana, te su se vode razdvojile i spustile, a narod je prešao preko suvog dna, a posle toga voda se vratila. Tako se vidi da te iste vode označavaju istine koje uvode; jer je Jordan bio prva granica zemlje Hananske, a ta zemlja, kad su sinovi Izraelovi ušli u nju, predstavljala je crkvu, a reka - uvođenje i nju..

[14] Kako su Jordanove vode označavale istine koje uvode u crkvu, Jevrejima je zapovedeno da iz njih uzmu dvanaest kamenčića i prenesu ih na prvo mesto kroz koje su prošli tokom noći, a to zato što "kamenje" označava istine, a *uzmite svaki po jedan kamen na rame svoje, prema broju plemena sinova Izrailjevih*" označavali su istine crkve. Isus Navin je postavio kamenje u Galgalu na istoku Jerihona, jer je "Galgal" označio nauk prirodne istine, koji je koristan za uvođenje u crkvu. Iz tih nekoliko stvari jasno je koje su stvari neba i crkve predstavljene ovim čudom, kao i da je "kovčeg", zbog zakona u njemu, označio Gospoda u odnosu na Božansku istinu, pa se

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

stoga zove "kovčeg zavjeta Gospoda svoj zemlji," što znači zajedništvo s Gospodom kroz Božansku istinu, budući da se povezanost, koju označava "zavjet", ostvaruje Božanskom istinom, a to je ono što čini nebo i crkvu, što je posebno označeno "čitavom (svom) Zemljom"; ustvari, kroz Božansku istinu su sve stvari kreirane i stvorene, u skladu sa rečima Gospodnjim (u Jovanu 1: 1-3, 10, a u Davidu, Ps 33,6), "Reč" tamo znači Božansku istinu.

[15] Drugo čudo, koje je Gospod napravio pomoću Kovčega, bio je uništavanje zidova Jerihona, što je ovako opisano u Isusu Navinu: *A Jerihon se zatvori, i čuvaše se od sinova Izrailjevih; niko ne izlažaše, niti ko ulažaše. A Gospod reče Isusu: evo, dajem ti u ruke Jerihon i cara njegova i junake njegove. Zato obidite oko grada svi vojnici, idući oko grada jedanput na dan; tako učini šest dana. A sedam sveštenika neka nose sedam truba od rogova ovnujskih pred kovčegom; a sedmoga dana obidite oko grada sedam puta, i sveštenici neka trube u trube. Pa kad otežući zatrube u rogove ovnujske, čim čujete glas od trube, neka poviče sav narod iza glasa; i zidovi će gradski popadati na svojem mjestu, a narod neka ulazi, svaki naprema se. Tada Isus sin Navin dozva sveštenike, i reče im: uzmite kovčeg zavjetni, a sedam sveštenika neka nose sedam truba od rogova ovnujskih pred kovčegom Gospodnjim. A narodu reče: idite i obidite oko grada, i vojnici neka idu pred kovčegom Gospodnjim. A kad Isus reče narodu, sedam sveštenika noseći sedam truba od rogova ovnujskih pođoše pred Gospodom, i zatrubiše u trube, a kovčeg zavjeta Gospodnjega pođe za njima. A vojnici pođoše pred sveštenicima, koji trubljahu u trube, a ostali pođoše za kovčegom; idući trubljahu u trube. A narodu zapovjedi Isus govoreći: ne vičite, i nemojte da vam se čuje glas, i nijedna riječ da ne izide iz usta vaših do dana kad vam ja kažem: vičite; tada ćete vikati. Tako obide kovčeg Gospodnji oko grada jednom; pa se vratiše u oko, i noćiše u okolu. A*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

sjutradan usta Isus rano, i sveštenici uzeše kovčeg Gospodnji. I sedam sveštenika noseći sedam truba od rogova ovnujskih idahu pred kovčegom Gospodnjim, i idući trubljahu u trube; a vojnici idahu pred njima, a ostali idahu za kovčegom Gospodnjim; idući trubljahu u trube. I obidiše oko grada jednom drugoga dana, pa se vratiše u oko; tako učiniše šest dana. A sedmoga dana ustaše zorom, i obidoše oko grada isto onako sedam puta; samo toga dana obidoše oko grada sedam puta. A kad bi sedmi put da zatrupe sveštenici u trube, Isus reče narodu: vičite, jer vam Gospod daje grad. A grad da bude proklet Gospodu i što je god u njemu; samo Rava kurva nek ostane u životu i svi koji budu kod nje u kući, jer sakri poslanike koje bijasmo poslali. Ali se čuvajte od prokletijeh stvari da i sami ne budete prokleti uzevši što proketo, i da ne navučete prokletstvo na oko Izrailjev i smetete ga. Nego sve srebro i zlato i posuđe od mjedi i od gvožđa neka bude sveto Gospodu, neka uđe u riznicu Gospodnju. Tada povika narod i zatrubiše trube, i kad narod ču glas trubni i povika iza glasa, popadaše zidovi na mjestu svom; i narod uđe u grad, svaki naprema se; i uzeše grad. I pobiše kao proketo oštrijem mačem sve što bješe u gradu, i žene i ljude, i djecu i starce, i volove i ovce i magarce. A onoj dvojici što uhodiše zemlju reče Isus: idite u kuću one žene kurve, i izvedite nju i sve što je njezino, kao što ste joj se zakleli. I otišavši oni momci što uhodiše zemlju, izvedoše Ravu i oca joj i mater joj i braću joj i što god bješe njezino, i sav rod njezin izvedoše, i ostaviše ih iza okola Izrailjeva. A grad spališe ognjem i što bješe u njemu; samo srebro i zlato i posuđe od mjedi i od gvožđa metnuše u riznicu doma Gospodnjega. A Ravu kurvu i dom oca njezina i sve što bješe njezino ostavi u životu Isus, i ona osta među Izrailjcima do danas, jer sakri poslanike koje posla Isus da uhode Jerihon. I u to vrijeme prokle Isus govoreći: proklet da je pred Gospodom čovjek koji bi ustao da gradi ovaj grad Jerihon! na prvencu svom osnovao ga, i na mjezinu svom postavio mu vrata! (Is. Nav.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

6:1-26). Niko ne može spoznati Božansko značenje koje se nalazi u ovom čudu, osim ako ne sazna šta znači "grad Jerihon" u zemlji Hanan, koji je izgoreo, a šta se podrazumeva pod "zidom" koji je pao, "stanovnicima" koji su su zadobili prokletstvo, "*Nego sve srebro i zlato i posuđe od mjedi i od gvožđa,*" koji su bili stavljeni u riznicu Doma Gospodnjeg, takođe i pomoću "*Tada povika narod i zatrubiše trube,*" kao i "*Zato obidite oko grada svi vojnici, idući oko grada jedanput na dan; tako učini šest dana. A sedam sveštenika neka nose sedam truba od rogova ovnujskih pred kovčegom; a sedmoga dana obidite oko grada sedam puta.*" "Grad Jerihon" označava pouku o spoznaji dobra i istine kojom se čovek uvodi u crkvu, jer je Jerihon bio grad, koji se nalazio nedaleko od Jordana, a ta reka je označavala uvođenje u crkvu (kao što je rečeno ranije). Sva mesta u Hananskoj zemlji imaju značenje nebeskih i duhovnih stvari koje pripadaju crkvi, i to iz najranijih vremena, a kako su sinovi Izraelovi predstavljali Crkvu, i među njima je bila napisana Reč, u kojoj su se morala spomenuti ona mesta, što označavaju stvari poput neba i crkve. U nebo i crkvu su se uveli Sinovi Izraelovi, a njihovo uvođenje označeno je "rijekom Jordanom" dok su njihove instrukcije označene "*Jerihonom*". A, kako je što je "*Jerihon*" označio pouku, istovremeno je označavao i dobro života, jer, ako neko nije u dobru života, ne može se uputiti u istine doktrine. Međutim, kad su zemlju Hanansku preuzeli idolopoklonički narodi, značenje mjesta i gradova u toj zemlji promenilo se u svoju suprotnost, Jerihon od tada počinje da označava propadanje istine i dobra. Iz toga proizlazi da je sam "*grad*" označavao doktrinu obmana i zla, koja je izopačila i obeščastila istine i dobra crkve, a njegov "*zid*" označava neistine zla koje brane tu doktrinu, a "*stanovnici*" one, koji su oskrnavitelji; a, kako je svaka nečistoća od paklene ljubavi, nakon priznanja istine i dobra, sledi da je grad bio spaljen vatrom, stanovnici su pali pod prokletstvo, a zid je pao, gde "*vatra*" označava paklenu ljubav,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"*prokletstvo*", totalno brisanje, a "*rušenje zida*" izlaganje svakakvom zlu i neistini.

[16] Zvuk truba od strane sveštenika označio je propovedanje Božanske istine iz Božanskog dobra; vikanje i klicanje naroda označilo je pristanak i potvrdu; obilazak grada označavao je istraživanje neistine i zla i njihovo raspršivanje influksom Božanske istine od Gospoda; ovaj influks označen je nošenjem kovčega. Sveštenika je bilo sedam, a oko grada se obilazilo u krug sedam dana, a sedam puta sedmog dana, da označi ono što je sveto, kao i sveto objavljivanje Božanske istine, gde "*sedam*" označava svetost, a u suprotnom smislu - profanost, a, kako je svetost bila s jedne strane, a profanost s druge, bilo je sedam sveštenika sa sedam truba, a grad je bio sedam puta obilažen.

[17] Zlato, srebro i posuđe od mjedi i gvožđa stavljeni su u riznicu Doma Gospodnjeg, jer oni su označavali spoznaje duhovne i prirodne istine i dobra, "*zlato i srebro*" znanja duhovne istine i dobra, a "*posude mjedi i gvožđa*" znanja o prirodnoj istini i dobru, koja se u onima, koji postaju profani, pretvaraju u strašne neistine i zla; ali, budući da su to, ipak, i još uvek - znanja, iako ih zli primjenjuju za zle ciljeve, ona su korisna za upotrebu od strane dobrih, koji mogu primeniti sve što je dobro i korisno, i zato su sve te stvari stavljene u riznicu Doma Jahvina. To je takođe ono što se podrazumeva pod "*kesama*" [minae], koje su bile oduzete od zlih i date dobrima; slično "*nepravednom mamonu*"; i "*zlatu, srebru i odorama*" koje su sinovi Izraelovi oduzeli od Egipćana i posle toga posvetili šatoru; kao i "*zlato i srebro*" koje je David skupio od plena neprijatelja i ostavio Solomonu za izgradnju hrama.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[18] Da bi onaj koji bi obnovio Jerihon bio proklet, i da "postavio bi svoje temelje za svog prvorodenog i svoja sklopiva vrata postavio najmlađima", označio je kvarenje Božanske istine od prvog do poslednjeg, ako bi se uputstvo u njemu trebalo predstaviti na bilo kom drugom mestu, sem u Jerusalimu, koji je crkva, označena u odnosu na doktrinu istine i dobra, i u odnosu na pouku iz Reči. Da se ova profanacija dogodila pod kraljem Ahavom od stane Hila Vetiljanin, zabeleženo je u 1. Carevima 16:34; Ahav je rekao da je činio veće zlo u očima Jahvinim nego svi kraljevi Izraela (Stih 30, 33). Iz ovog čuda putem kovčega može se videti da je Kovčeg, zbog zakona u njemu, predstavljao Gospoda u odnosu na Božansku istinu i odatle označavao - samu Božansku istinu, koja proizilazi od Gospoda.

[19] Treće čudo je da je Dagon, bog Azoćana, pao pred Kovčeg, a Azoćani, Gaćani, Akaronci i Vet-Semešani zaraženi šuljevima, kako je opisano u prvoj knjizi Samuila: *I što reče Samuilo, zbi se svemu Izrailju. Jer Izrailj izide na vojsku na Filisteje, i stadoše u oko kod Even-Ezera, a Filisteji stadoše u oko u Afeku. A Filisteji se uvrstaše prema Izrailju, i kad se otvori boj, razbiše Filisteji Izrailja, i izgibe ih u boju u polju oko četiri tisuće ljudi. I kad narod dođe u oko, rekoše starješine Izrailjeve: zašto nas danas razbi Gospod pred Filistejima? da donesemo iz Siloma kovčeg zavjeta Gospodnjega, da bude među nama i izbavi nas iz ruku neprijatelja naših. I narod posla u Silom da donesu odande kovčeg zavjeta Gospoda nad vojskama, koji sjedi na heruvimima; a bijahu ondje kod kovčega zavjeta Gospodnjega dva sina Ilijeva, Ofnije i Fines. A kad dođe kovčeg zavjeta Gospodnjega u oko, povika sav Izrailj od radosti da zemlja zaječa. A Filisteji čuvši veselu viku rekoše: kakva je to vika vesela u okolu Jevrejskom? I razumješe da je došao kovčeg Gospodnji u oko njihov. I uplašiše se Filisteji kad rekoše: Bog je došao u oko. I govorahu: teško nama! jer to nije bivalo prije. Teško nama! ko će nas*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

izbaviti iz ruku tih silnijih bogova? to su bogovi što pobiše Misirce u pustinji svakojakim mukama. Ohrabrite se, i budite ljudi, o Filisteji! da ne služite Jevrejima kao što su oni vama služili; budite ljudi i udrite. I Filisteji udariše, i Izrailjci se opet razbiše i pobjegoše k šatorima svojim; i boj bješe vrlo velik, jer pade iz Izrailja trideset tisuća pješaka. I kovčeg Božji bi otet, i dva sina Ilijeva Ofnije i Fines pogiboše. A Filisteji uzeše kovčeg Božji, i odnesoše iz Even-Ezera u Azot. I uzevši Filisteji kovčeg Božji unesoše ga u dom Dagonov, i namjestiše ga do Dagona. A sutradan kad ustaše Azoćani rano, a to Dagon ležaše ničice na zemlji pred kovčegom Gospodnjim; i oni uzeše Dagona i metnuše ga opet na njegovo mjesto. A kad sutradan rano ustaše, gle, opet Dagon ležaše ničice na zemlji pred kovčegom Gospodnjim, a glava Dagonu i obje ruke otsječene bijahu na pragu; samo trup od Dagona bješe ostao. Zato sveštenici Dagonovi i koji god ulaze u dom Dagonov ne staju na prag Dagonov u Azotu do danas. Tada oteža ruka Gospodnja Azoćanima, i moraše ih i udaraše ih šuljevima u Azotu i međama njegovijem. A kad Azoćani vidješe šta je, rekoše da ne stoji kod nas kovčeg Boga Izrailjeva; jer je ruka njegova teška nad nama i nad Dagonom bogom našim. I poslaše, te sabraše k sebi sve knezove Filistejske, i rekoše im: što ćemo činiti s kovčegom Boga Izrailjeva? A oni rekoše: da se prenese u Gat kovčeg Boga Izrailjeva. I prenesoše kovčeg Boga Izrailjeva. A kad ga prenesoše, bi ruka Gospodnja na gradu s mukom vrlo velikom, i stade biti građane od maloga do velikoga, i dođoše na njih tajni šuljevi. Zato poslaše kovčeg Božji u Akaron; a kad dođe kovčeg Božji u Akaron, povikaše Akaronjani govoreći: donesoše k nama kovčeg Boga Izrailjeva da pomori nas i naš narod. Zato poslaše, te sabraše sve knezove Filistejske, i rekoše: pošljite kovčeg Boga Izrailjeva neka se vrati na svoje mjesto, da ne pomori nas i naroda našega. Jer bijaše smrtan strah po cijelom gradu, i vrlo teška bijaše ruka Gospodnja ondje. Jer ljudi koji ostajahu živi bolovahu od šuljeva tako da se vika u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

gradu podizaše do neba. I bijaše kovčeg Gospodnji u zemlji Filistejskoj sedam mjeseca. Tada dozvaše Filisteji sveštenike i vrače, pa im rekoše: šta ćemo činiti s kovčegom Gospodnjim? naučite nas kako ćemo ga poslati natrag na njegovo mjesto. A oni rekoše: ako ćete natrag poslati kovčeg Boga Izrailjeva, ne šaljite ga prazna, nego uza nj podajte prinos za grijeh; tada ćete ozdraviti i doznaćete zašto se ruka njegova nije odmakla od vas. A oni rekoše: kakav ćemo mu dati prinos za grijeh? A oni rekoše: prema broju kneževina Filistejskih pet zlatnijeh šuljeva i pet zlatnijeh miševa; jer je zlo jednako na svjema vama i na knezovima vašim. Načinite dakle slike od svojih šuljeva i slike od miševa koji kvare zemlju, i podajte slavu Bogu Izrailjevu. Može biti da će ulakšati ruku svoju nad vama i nad bogovima vašim i nad zemljom vašom. I zašto biste bili uporna srca kao što bijahu uporna srca Misirci i Faraon? i pošto učini čudesa na njima, eda li ih tada ne pustiše, te otidoše? Zato načinite jedna kola nova, i uzmite dvije krave dojlilice, na kojima još nije bio jaram, pa upregnite krave u kola, a telad njihovu odvedite od njih kući. Pa uzmite kovčeg Gospodnji i metnite ga na kola; a zaklade zlatne što ćete mu dati za grijeh metnite u kovčežić pokraj njega, i pustite ga neka ide. I gledajte: ako pođe putem k međi svojoj u Vet-Semes, on nam je učinio ovo veliko zlo; ako li ne pođe tako, onda ćemo znati da nas se nije dohvatila ruka njegova, nego nam se dogodilo slučajno. I učiniše tako oni ljudi; i uzevši dvije krave dojlilice upregoše ih u kola, a telad njihovu zatvoriše kod kuće. I metnuše kovčeg Gospodnji na kola, i mali kovčežić s mišima zlatnijem i sa slikama svojih šuljeva. I pođoše krave pravo putem u Vet-Semes, i jednako idahu istijem putem mučući i ne svrćući ni nadesno ni nalijevo; a knezovi Filistejski idahu za njima do međe Vet-Semeske. A Vet-Semešani žnjahu pšenicu u dolini, i podigavši oči svoje vidješe kovčeg, i obradovaše se vidjevši ga. I dođoše kola na njivu Isusa Vet-Semešanina, i stadoše ondje. A bijaše ondje velik kamen; i iscjepaše drva od kola, i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

prinesoše one krave na žrtvu paljenicu Gospodu. A Leviti snimivši kovčeg Gospodnji i kovčežić što bješe pokraj njega, u kojem bijahu zakladi zlatni, metnuše na onaj veliki kamen; a ljudi iz Vet-Semesa gotoviše žrtve paljenice i prinesoše žrtve Gospodu onaj dan. A to vidjevši pet knezova Filistejskih vratiše se u Akaron isti dan. A ovo bjehu zlatni šuljevi koje dadoše Filisteji Gospodu za grijeh: za Azot jedan, za Gazu jedan, za Askalon jedan, za Gat jedan, za Akaron jedan. I miši zlatni bjehu prema broju svijeh gradova Filistejskih, u pet kneževina, svijeh zidanih gradova i sela neograđenih do velikoga kamena, na koji metnuše kovčeg Gospodnji, i koji je i danas u polju Isusa Vet-Semešanina. Ali pobi Gospod neke između Vet-Semešana koji zagledaše u kovčeg Gospodnji, i pobi iz naroda pedeset tisuća i sedamdeset ljudi. I plaka narod što ga Gospod udari velikom pogibljom. I ljudi iz Vet-Semesa rekoše: ko može ostati pred tijem Gospodom Bogom svetijem? i ka kome će otići od nas? I poslaše poslanike k stanovnicima Kirijat-Jarimskim govoreći: donesoše natrag Filisteji kovčeg Gospodnji, hodite, odnesite ga k sebi. Tada dođoše ljudi iz Kirijat-Jarima: i uzeše kovčeg Gospodnji, i odnesoše ga u kuću Avinadavovu na brdu, a Eleazara sina njegova posvetiše da čuva kovčeg Gospodnji. A kad kovčeg osta u Kirijat-Jarimu, prođe mnogo vremena, dvadeset godina, i plakaše sav dom Izrailjev za Gospodom. A Samuilo reče svemu domu Izrailjevu govoreći: ako se svijem srcem svojim obraćate ka Gospodu, povrzite tuđe bogove između sebe i Astarote, i spremite srce svoje za Gospoda, njemu jedinomu služite, pa će vas izbaviti iz ruku Filistejskih. (1 Sam. 4:1-11; 5:1-12; 6:1-21; 7:1-3). Ono što sve ovo označava - da su Filistejci uzeli Kovčeg, a ti isti Filistejci su potom pogođeni šuljevima, zbog Kovčega u Azotu, Gatu i Akaronu, a takođe su im miševi uništili zemlju i mnogo ih je pomrlo tamo, kao i u Vet-Semesu - ne može se znati, osim ako se ne spozna šta su to Filistejci, a posebno Azoćani, Gaćani, Akaronci i Vet-Semešani predstavljali i označavali; takođe, treba znati šta se

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

označava pomoću izraza "šuljevi", "miševi", i "zlatne slike" koje ih predstavljaju, a uz to i "nova kola" i "krave dojilice". Očigledno, to su reprezentacije stvari koji pripadaju crkvi, jer zašto bi inače Filistejci bili pogođeni takvim bolestima, a kovčeg vraćen na taj način?

[20] Filistejci su predstavljali, i odatle označavali one, koji ne vode računa o dobru ljubavi i milosrđa, a time ni o dobru života; one, koji sve unutar religije svode samo na znanje i spoznaje; stoga su bili poput onih, koji, u današnje vreme, samo veruju, to jest, bili su korespondencija stanja u kome je vera odvojena od milosrđa. A milosrđe je esencijalno za crkvu i esencijalno za spasenje. Zato su bili nazvani "neobrezani", jer neobrezani označavaju one, koji su lišeni duhovne ljubavi, a otuda i lišeni dobra; zbog toga se "neobrezani" odnose na one unutar crkve, koji nisu duhovni, već samo prirodni, jer oni, koji ne vode računa o dobru milosrđa, i život im se svodi na to - da bude samo prirodan, čak i čulan, vole samo svetovne stvari i ne mogu razumeti nijednu istinu duhovno. A istine, koje oni samo prirodno shvataju, na taj način krivotvoruju ili skrnave. Takvi su oni, koje su u Reči označavali "Filistejci". Odatle je očito zašto su se Filistejci tako često borili protiv sinova Izraelovih; ponekad bi pobedili Filistejci, a ponekad - sinovi Izraelovi. Filistejci bi ih pobeđivali i pokoravali u času kad bi sinovi Izraelovi odstupili od zakona i zapovesti, jer ih ne bi izvršavali; Ali, kada bi sinovi Izraelovi živeli u skladu sa zakonima i zapovestima, uvek bi pobeđivali Filistejce. Živeti prema zapovestima i zakonima bilo je za sinove Izraela - njihovo dobro ljubavi i dobro života. Filistejci su, kad je došao čas, pokorili sinove Izraela, jer su se odvojili od bogopoštovanja Jahvea, i obožavali su druge bogove, naročito Astarotu, kao što se može videti iz onoga što im je Samuel rekao: *A Samuilo reče svemu domu Izrailjevu govoreći: ako se svijem srcem svojim obraćate ka Gospodu, povrzite tuđe*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

bogove između sebe i Astarote, i spremite srce svoje za Gospoda, njemu jedinomu služite, pa će vas izbaviti iz ruku Filistejskih. (1. Sam. 7: 3). Iz istog razloga su im Filistejci oduzeli i kovčeg.

[21] Ako se razume da su Filistejci predstavljali, i odatle označavali one, koji ne vode računa o dobrima ljubavi, milosrđa i života, može se spoznati zašto su, zbog kovčega, bivali pogođeni šuljevima i posledično umrli; iz ovoga je jasno i zašto su im miševi opustošili zemlju; jer "*šuljevi*" označavaju istinu, oskrvnutu takvim zlom života koje egzistira u onima, koji su lišeni dobra; jer "*krv*" označava istinu, a iskvarena krv od šuljeva - oskrnavljenu istinu; mesto gde se šuljevi nalaze, označava prirodnu ljubav, koja je u onima, koji nisu duhovni, i predstavlja ljubav prema svetu, dok "*miševi*" označavaju neistine čulnog čoveka, koji jede i proždire sve stvari iz crkve, kao što miševi devastiraju polja i useve, pa i povrće pod zemljom. Takve su bile njihove bolesti, jer su i oni sami takvi bili, jer oni, koji nemaju dobro u sebi, oskrnavljuju istine i pustoše sve stvari iz crkve. To je učinjeno zbog kovčega, jer "*kovčeg*" označava Božansku istinu koja proizlazi iz Gospoda, a to nije stvarna istina, osim u onima, koji su u dobru ljubavi, i odatle u dobru života; Međutim, kad Božanska istina teče kroz one, koji nisu u dobru, ona tada proizvodi efekte koji odgovaraju njihovim obmanama doktrine i zlima života. Potpuno je identično i u duhovnom svetu, jer, kada se Božanska istina uliva u takve duhove, njihovo prljanje istine i razaranje dobra se ogledaju u sličnosti s šuljevima i miševima.

[22] Dagon, bog Azoćana, zbog blizine i prisutnosti Kovčega, bacio se na zemlju, a zatim mu se glava i dlanovi bacahu na prag njegovog hrama, jer "*Dagon*" označava njihovu religiju koja je bila potpuno bez inteligencije i bez moći, jer beše bez duhovnog dobra, odnosno bez "*glave*", koja označava inteligenciju, baš kao i bez "*dlanova ruku*", koji označavaju moć. Slično je u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

duhovnom svetu, kada Božanska istina utiče iz neba u takve osobe, jer se onda one pojavljuju kao da su bez glave i bez dlanova, jer nemaju ni inteligenciju, ni moć.

[23] Po savetima njihovih sveštenika i proroka, zlatne slike šuljeva i miševa su postavljene pored Kovčega na nova kola, na koja su privezali dve krave dojilice na kojima nije bilo jarma. To stoga, jer "zlato" označava dobro ljubavi, koja iscjeljuje i čisti od neistine i zla koje označavaju "šuljevi i miševi", a takođe i zato, što "*kola*" označavaju doktrinu prirodne istine, dok "*nova kola*" znače - doktrinu netaknutu i nezagađenu neistinama njihovog zla. "*Krava dojilica*", na kojoj ne beše jarma, znači prirodno dobro, koje još nije oskrnavljeno neistinama, jer nositi jaram znači - služiti, a ovde - služiti neistinama, koje prljaju dobro; a, kako se je takvo dobro u saglasnosti sa Božanskom istinom, koju je označavao "*kovčeg*", stoga su te reprezentacije prilagođene i primenjene; Posle toga, Leviti prinesoše krave kao žrtvu paljenicu koju bijahu spalili zajedno sa drvetom od koga kola behu napravljena.

[24] Kovčeg s darovima stavljen je na veliki kamen, blizu koga je krava mirno stajala, jer "*kamen*" označava Božansku istinu u poslednjem redu. Sveštenici i mudraci Filisteja preporučili su to da se to učini jer je znanje o korespondencijama i reprezentacijama bilo uobičajeno znanje u to doba, budući da je njihova teologija bila poznata sveštenicima i mudracima, njihovim najumnijim ljudima. No, budući da su muškarci u to doba većinom bili samo prirodni, oni su to činili idolopokloni, obožavali su isključivo spoljašnje, ne razmišljajući o unutarjem koje je spoljašnje samo predstavljalo. Iz toga se može videti šta ovde navedene pojedinosti iz knjige Samuilove označavaju u nizu, kao i da "*kovčeg*", zbog zakona u njemu, označava Božansku istinu koja proizlazi iz Gospoda.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[25] Četvrto, dva čuda izvedena pomoću Kovčega, smrt Uze i blagoslov Obed-edoma, opisane su tako u drugoj knjizi Samuila: *I bijaše kovčeg Gospodnji u zemlji Filistejskoj sedam mjeseca. Tada dozvaše Filisteji sveštenike i vrače, pa im rekoše: šta ćemo činiti s kovčegom Gospodnjim? naučite nas kako ćemo ga poslati natrag na njegovo mjesto. A oni rekoše: ako ćete natrag poslati kovčeg Boga Izrailjeva, ne šalžite ga prazna, nego uza nj podajte prinos za grijeh; tada ćete ozdraviti i doznaćete zašto se ruka njegova nije odmakla od vas. A oni rekoše: kakav ćemo mu dati prinos za grijeh? A oni rekoše: prema broju kneževina Filistejskih pet zlatnijeh šuljeva i pet zlatnijeh miševa; jer je zlo jednako na svjema vama i na knezovima vašim. Načinite dakle slike od svojih šuljeva i slike od miševa koji kvare zemlju, i podajte slavu Bogu Izrailjevu. Može biti da će ulakšati ruku svoju nad vama i nad bogovima vašim i nad zemljom vašom. I zašto biste bili uporna srca kao što bijahu uporna srca Misirci i Faraon? i pošto učini čudesa na njima, eda li ih tada ne pustiše, te otidoše? Zato načinite jedna kola nova, i uzmite dvije krave dojilice, na kojima još nije bio jaram, pa upregnite krave u kola, a telad njihovu odvedite od njih kući. Pa uzmite kovčeg Gospodnji i metnite ga na kola; a zaklade zlatne što ćete mu dati za grijeh metnite u kovčežić pokraj njega, i pustite ga neka ide. I gledajte: ako pođe putem k međi svojoj u Vet-Semes, on nam je učinio ovo veliko zlo; ako li ne pođe tako, onda ćemo znati da nas se nije dohvatila ruka njegova, nego nam se dogodilo slučajno. I učiniše tako oni ljudi; i uzevši dvije krave dojilice upregoše ih u kola, a telad njihovu zatvoriše kod kuće. I metnuše kovčeg Gospodnji na kola, i mali kovčežić s mišima zlatnijem i sa slikama svojih šuljeva. I pođoše krave pravo putem u Vet-Semes, i jednako idahu istijem putem mućući i ne svrćući ni nadesno ni nalijevo; a knezovi Filistejski idahu za njima do međe Vet-Semeske. Vet-Semešani žnjahu pšenicu u dolini, i podigavši oči svoje vidješe kovčeg, i obradovaše se vidjevši ga. I dođoše*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

kola na njivu Isusa Vet-Semešanina, i stadoše ondje. A bijaše ondje velik kamen; i iscjepaše drva od kola, i prinesoše one krave na žrtvu paljenicu Gospodu. A Leviti snimivši kovčeg Gospodnji i kovčežić što bješe pokraj njega, u kojem bijahu zakladi zlatni, metnuše na onaj veliki kamen; a ljudi iz Vet-Semesa gotoviše žrtve paljenice i prinesoše žrtve Gospodu onaj dan. A to vidjevši pet knezova Filistejskih vratiše se u Akaron isti dan. A ovo bjehu zlatni šuljevi koje dadoše Filisteji Gospodu za grijeh: za Azot jedan, za Gazu jedan, za Askalon jedan, za Gat jedan, za Akaron jedan. (2 Sam. 6:1-17).

Ove povесne činjenice u unutarnjem ili duhovnom smislu uključuju mnoge stvari koje se ne mogu pojaviti u bukvalnom smislu u pismu, što je historijski smisao; kao što je to činjenica da je Kovčeg doveden iz kuće Avinadava u kuću Obed-Edoma, a kasnije u grad Davidovom, koji je Sion; u činjenici da su, kad kad je donešen, svirali sve vrste muzičkih instrumenata, a sam David je plesao; da je Kovčeg donešen na novim kolima, na kojima behu vezani volovi; a takođe je Uza, sin Avinadavov, umro, baš kao što je i blagosloven Obed-Edom sa svojom kućom. Sve te stvari, iako povесne, skrivale su u svojim nadržima stvari koje se odnose na nebo i Crkvu, na isti način kao i sam kovčeg, koji je, zbog zakona u njemu, predstavljao Gospoda kao Božansku istinu; stoga se zove "*kovčeg Božji, kod kojega se prizivlje ime, ime Gospoda nad vojskama, koji sjedi na heruvimima.*" Da je Kovčeg sada iznet iz Avinadavove kuće, te prvo prenesen u kuću Obed-Edoma, a na kraju u grad Davidov, to jest Sion, uključuje tajnu koju niko ne može znati, osim ako ne spozna šta je označeno sa izrazima "*Gavaja*" i "*Kirijat-Jarim*" tamo, gde je bio Avinadav, i izrazom "*Gat*", gde je bio Obed-edom, i najzad "*Sion*", gde je bio David. Sve regije i gradovi u njima u zemlji Hananskoj bili su reprezentativni, kao što je to slučaj u duhovnom svetu s tamošnjim područjima i njihovim gradovima. U duhovnom svetu, u svakoj regiji, i u svakom gradu, oni, koji su u dobru ljubav, stanuju prema istoku i zapadu, a

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

oni koji su u blistavo osvetljenom dobru ljubavi - prema istoku, a oni koji su u zamračenom dobru ljubavi - prema zapadu; dok su prema jugu i severu oni - koji žive u svetlu istine; oni koji su u blistavom svetlu istine - prema jugu a oni, koji su u sumračnoj svetlosti istine - prema severu. Isto važi i za zemlju Hanansku i njene regije i gradove tih krajeva; njihove četvrti odgovaraju područjima duhovnog sveta i gradovima tih krajeva; ali s tom razlikom, da je na zemlji nemoguće organizovati ljude u njihovim četvrtima u skladu sa dobrom ljubavi i svetlošću istine, budući da su duhovi i anđeli raspoređeni u duhovnom svetu; stoga su, u zemlji Hananskoj i njenim gradovima, predstavljali mesta, a ne i osobe. Da je to bilo tako, vidljivo je iz podele zemlje Hanana u baštine, koja je podeljena po plemenima prema njihovim reprezentacijama crkve; takođe iz predstavljanja same crkve Jerusalimom i Sionom, gde Jerusalim predstavlja crkvu u odnosu na istinu doktrine, a Sion - crkvu u odnosu na dobro ljubavi. Kada je, dakle, poznato da ono, što se odnosi na nebo i crkvu označavaju "Gavaja" i "Kirijat-Jarim" tamo, gdje je Avinadav, kao i šta je "Gat", gde je Obed-edom, može se shvatiti šta je to označeno donošenjem Kovčega iz Avinadava u Obed-edom, i konačno u Sion.

[26] Iz značenja ovih gradova može se videti da je prenošenje Kovčega predstavljalo napredak crkve u čoveku, od poslednjih stvari, do najdubljih, od jednog neba do drugog, čak i do najvišeg, a to je - treće nebo. "Kirijat-Jarim", gdje je bio Avinadav, označio je poslednje stvari crkve, koje se nazivaju njenim prirodnim, jer je to predstavljala "Gavaja", gdje je bio "Kirijat-Jarim". A "Gat", gde je bio Obed-edom, označavao je duhovnu crkvu; a ovo je značenje preuzeto nakon što su sinovi Izraelovi od Filistejaca preuzeli gradove, od Akarona do Gata. (1 Sam. 7:13-15); dok je "Sion", gde je bio David, označava najunutanjije u crkvi, koji se zove nebesko.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[27] Iz ovoga je očito da je prenos kovčega označio napredak crkve u čoveku, od poslednjih stvari do najviših; i to zato, što se takva napredovanja vrše putem Božanske, istine koju je označio Kovčeg; jer čovek crkve napreduje od prirodnog do duhovnog, a time do nebeskog, a to stalno proističe od Gospoda putem Njegove Božanske istine; prirodno je dobro života, dok je duhovno - dobro ljubavi prema bližnjemu, a nebesko je dobro ljubavi prema Gospodu. Budući da dobra triju nebesa imaju sličnu progresiju, na taj način je takođe zastupljen i uspon kroz njih, po redu.

[28] Sviranje svih vrsta muzičkih instrumenata, kao i Davidovo plesanje, kada je kovčeg donešen, predstavljali su radost i zadovoljstvo koji proizlaze iz naklonosti istini i dobru od Gospoda kroz influks Božanske istine, označene putem "kovčega"; Pomenuti instrumenti, na kojima se sviralo na prvom putovanju iz kuće Avinadava u kuću Obed-edoma, predstavljali su veselje uma usled prirodne i duhovne naklonosti istini; a Davidov ples, kao i zvuci trube, predstavljali su radost srca zbog ljubavi duhovnog i nebeskog dobra. Harmonije muzičkog zvuka dolaze iz duhovnog sveta i označavaju naklonosti sa svojim radostima i veseljem (kao što se može videti u prethodnom tekstu, br. 323, 326). "*Sion*" označava treće nebo, a odatle – ono najunutarnije iz crkve (vidi takođe i gore, br. 405).

[29] "Kovčeg" je donešen na novim kolima na kojima su volovi bili vezani i odatle označili doktrinu istine iz dobra ljubavi, gde "*kola*" označavaju doktrinu istine a "*vo*" dobro ljubavi, oboje u prirodnom čoveku; Jer se Božanska istina, koju označava "*kovčeg*", počiva i temelji se na doktrini prirodne istine, koja je od dobra; zbog toga je kovčeg postavljen na kola, a pred njima behu volovi. (Da "*kola*" označavaju doktrinu istine, vidi u prethodnom tekstu, br 355, dok "*vo*" označava prirodno dobro, vidi "Nebeske tajne", br. 2180, 2566.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[30] Uza, sin Avinadava je umro, jer je rukom posegao ka kovčegu, jer "dodirivanje rukom" označava komunikaciju, a komunikacija s Gospodom vrši se kroz dobro ljubavi, pri čemu Uza ne beše miropomazan poput sveštenika i Levita, kojima je reprezentacija dobra ljubavi dana miropomazanjem (da je to bilo dato miropomazanjem, vidi br 375). Nadalje, heruvimi, koji su bili iznad zaklopca, na Kovčegu, označavali su stražu koja je onemogućavala približavanje Gospodu, osim kroz dobro ljubavi. Da je to bilo učinjeno i zbog toga da bi se David sprečio da donese Kovčeg u Sion, pre nego što je dovršena progresija što se reprezentuje (o čemu u prethodnom tekstu), može se videti iz Davidovog tugovanja zbog smrti Uza, i njegovog straha da donese kovčeg u svoj grad, Sion (Stihovi 8-10).

[31] Obed-edom je blagoslovljen, kao i njegova kuća, zbog kovčega, jer blagoslov dobrih stvari sveta označava blagoslove što potiču od dobrih nebeskih stvari, koje proizlaze isključivo od Gospoda primanjem istina od dobra koje reprezentuje kovčeg, a ove dobre stvari imaju oni, koji su u duhovnom dobru, koje je predstavljao Obed-edom u Gatu, kao što je već rečeno.

[32] Konačno, dovođenje Kovčega u Sion, u šator koji je David raširio zarad njega, označilo je uspon u treće nebo, i vezu Božanske istine s dobrom ljubavi, jer "Sion" predstavlja najuzvišeniji deo crkve, a odatle i najviše nebo, tj. najviše ili treće nebo. U trećem nebu su anđeli, u dobru ljubavi prema Gospodu, gde se nalazi i straža, koja onemogućava približavanje Gospodu, osim kroz dobro ljubavi, što su predstavljali heruvimi nad kovčegom.

[33] Dovođenje Kovčega u najsvetiji deo hrama koji je sagradio Solomon ima slično značenje; ovo je opisano u Prvoj knjizi carevima: *I svetinju nad*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

svetinjama uredi unutra u domu, da se ondje namjesti kovčeg zavjeta Gospodnjega. A u svetinji nad svetinjama načini dva heruvima od drveta maslinova; deset lakata bješe visok svaki. I namjesti heruvime usred unutrašnjeg doma, i raširiše heruvimi krila svoja tako da krilo jednoga ticaše u jedan zid a krilo drugoga heruvima ticaše u drugi zid, a usred doma ticahu krila jedno u drugo. I obloži heruvime zlatom. Tada sabra Solomun starješine Izrailjeve i sve glavare plemenske, knezova domova otačkih sinova Izrailjevijeh, k sebi u Jerusolim da se prenese kovčeg zavjeta Gospodnjega iz grada Davidova, a to je Sion. I skupiše se k caru Solomunu svi ljudi Izrailjevi mjeseca Etanima na praznik, a taj je mjesec sedmi. I kad dođoše sve starješine Izrailjeve, podigoše sveštenici kovčeg; I prenesoše kovčeg Gospodnji i Šator od sastanka i sve sude svete što bjehu u šatoru; prenesoše ih sveštenici i Leviti. A car Solomun i sav zbor Izrailjev, koji se sabra k njemu, prinesoše s njim pred kovčegom ovaca i goveda toliko da se ne mogaše ni izbrojiti ni proračunati od mnoštva. I unesoše sveštenici kovčeg zavjeta Gospodnjega na njegovo mjesto, u unutrašnji dom, u svetinju nad svetinjama, pod krila heruvimima. Jer heruvimima bijahu raširena krila nad mjestom gdje će stajati kovčeg, i zaklanjahu heruvimi kovčeg i poluge njegove ozgo. I povukoše mu poluge tako da se krajevi viđahu na prednjoj strani svetinje nad svetinjama, ali se napolje ne viđahu; i ondje ostaše do današnjega dana. I odredih ovdje mjesto kovčegu u kom je zavjet Gospodnji što je učinio s ocima našim kad ih je izveo iz zemlje Misirske. (1 Carevima 6:19, 23, 27, 28; 8:1-8, 21). Kao što je kovčeg u Šatoru od sastanka predstavljao treće nebo gde je Gospod, a sam šator bez velova - drugo nebo, a dvorište je bilo prvo nebo, tako je i bio s hramom; jer je hram, zajedno s njegovim vrtovima, predstavljao tri nebesa, stoga u hramu nije bilo ničega, a ničega nije bilo ni izvan hrama, a to je zbog toga što je Gospod u to vreme bio prisutan u reprezentacijama; jer su crkve pred Gospodnji dolazak bile

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

reprezentativne crkve, a konačno, takva je bila i crkva koja je bila uspostavljena u sinovima Izraelovim. Ali, kad je Gospod došao na svet, ukinuto je spoljašnje, koje ga reprezentuje, jer je sam Gospod zasenio i označio sve reprezentacije crkve; a, kako su to bile spoljašnje stvari, kao što su zastori, unutar kojih je u šatoru bio Gospod, kad je On došao na Zemlju, ovi zastori su uklonjeni, i On se manifestovao, s nebom i crkvom, u kojima je Gospod sve u svemu. Prve reprezentacije Gospoda, a otuda i neba i crkve, bili su Šator od sastanka sa stolom, svjetiljkom, žrtvenikom (oltarom) tamjana i tamošnjim kovčegom, i oltarom s žrtvama paljenicama, a zatim hram; hram ima sličnu reprezentaciju kao Šator od sastanka, s tom razlikom, što je Šator od sastanka, kao predstavnik Gospoda, neba i crkve, bio veća svetinja nego što je hram.

[34] Iz ovoga se može videti da je pročelje u hramu, gde je, poput kovčega u Šatoru od sastanka, predstavljao Gospoda u odnosu na Božansku istinu, a odatle treće nebo, gde su anđeli povezani sa Gospodom putem ljubavi prema Njemu, gde dobijaju Božansku istinu upisanu u njihova srca. A ono, što su označavali "*heruvimi*" u hramu, njihova "*krila*" i "*štapovi*" koji se spominju, biće opisano u nekoliko reči. "*Heruvimi*" su označavali stražu koja je onemogućavala približavanje Gospodu, osim kroz dobro ljubavi, a posledično su bili od "*drva maslinovog*", jer je maslinovo drvo označavalo dobro ljubavi (vidi u prethodnom tekstu, br. 375); "*krila heruvima*" označavaju duhovno Božansko, koje se spušta od Nebeskog Božanskog (u kome je treće nebo), u drugo nebo, gde se može primiti; zbog toga "*usred doma ticahu krila jedno u drugo*", i odatle "*raširiše heruvimi krila svoja tako da krilo jednoga ticaše u jedan zid a krilo drugoga heruvima ticaše u drugi zid*". A "*štapovi*", kojima je kovčeg nošen, označavali su Božansku

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

moć, isto kao i "mišica". Iz ovoga, kao i iz onoga što mu prethodi, može se shvatiti značenje izraza "*zavjetni kovčeg*" u Reči.

[35] Da se pod izrazom "*kovčeg*", štaviše, isto kao i pod izrazom "*žrtva vazdašnja*" u Danilu (12:11), koju je trebalo prekinuti pri dolasku Gospodnjem u svet, podrazumeva crkva uopšteno, vidi se u Jeremiji: *I daću vam pastire po srcu svojemu, koji će vas pasti znanjem i razumom. I kad se umnožite i narodite u zemlji, onda se, veli Gospod, neće više govoriti: kovčeg zavjeta Gospodnjega; niti će im dolaziti na um niti će ga pominjati, niti će hoditi k njemu, niti će ga više opravljati.* (Jer. 3:15, 16). Ovde se govori o dolasku Gospodnjem i ukidanju reprezentativnih obreda Jevrejske Crkve u to doba. kaže se da su unutarnje stvari crkve prekrivene zastorima spoljašnjeg, da bi se reprezentativni obredi tada manifestovali, što inicira da se objave unutarnji ili duhovni ljudi, što se označava sa "*I daću vam pastire po srcu svojemu, koji će vas pasti znanjem i razumom*", gde "*pastiri*" označavaju one, koji podučavaju dobro i dovode do njega pomoću istina; množenje istine i plodonosnost dobara označava se sa "*kad se umnožite i narodite u zemlji;*" da će tada biti povezan s Gospodom kroz unutarnje iz Reči, a ne kroz njeno spoljašnje, koje samo predstavlja i označava unutrašnjost stvari, označava se sa, "*neće više govoriti: kovčeg zavjeta Gospodnjega*"; "*kovčeg zavjeta Gospodnjega*" ovde označava spoljašnje bogopoštovanje, koje je u tom času trebalo ukinuti, isto kao i "*žrtvu vazdašnju*" koja je trebala prestati (vidi Dan 8:13, 11:31, 12:11). Da bogopoštovanje više ne treba da bude spoljašnje, već unutarnje, označeno je sa, "*niti će im dolaziti na um niti će ga pominjati, niti će hoditi k njemu, niti će ga više opravljati.*" Iz ovoga se takođe može videti da je "*zavjetni kovčeg*", koga je Jovan video u hramu Božjem, što je vizija kojom se ovde bavimo, bio pojavljivanje Božanske istine, kojom je uspostavljena veza novog neba i Nove Crkve s Gospodom, i da je to bilo

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

tako vidljivo da bi Reč u bukvalnom smislu mogla biti skroz slična, sastojeći se od stvari koje su predmet spoljašnjeg obožavanja i koje predstavljaju unutarne; slično kao gore (Dan. 8:3, 4), gde su "žrtvenik" i "prinos tamjana" viđeni "pred prijestolom"; Jer se Reč u bukvalnom smislu sastoji se od čistih korespondencija, kao što se shvatalo u reprezentativnim crkvama, odakle je preuzeto za ipotrebu u Reči, a u njima su sadržane unutarne stvari neba i crkve, duhovne i nebeske. *Fotolitograf ima "prilazi", na mestu "uzdiže se". Umesto **"Jehovi", u hebrejskom tekstu imamo - "Chobabu".

701. Kovčeg se naziva "zavjetni kovčeg". Takođe se potvrđuje iz Reči da se nazivao "zavjetni kovčeg" zato, jer je zakon bio u njemu, a "zakon", koji u širem smislu znači Reč, označava Gospoda u odnosu na Božansku istinu, koja je Reč, a na taj način je i - Božanska Istina ili Reč, koja je od Gospoda, i u kojoj je Gospod; jer sve Božanske istine proizlaze iz Njega, a kad ih primi čovek u zajednici s Gospodom, one se sprovode, a taj spoj je ono što označava "zavjet". Kako je ostvaruje zajedništvo Gospoda s čovekom i čoveka s Gospodom, takođe će se reći u nekoliko reči. Gospod neprestano utiče u sve ljude prosvetljujućom svetlošću, i ljubavlju prema znanju i razumevanjem istina, a takođe i htenjem prema njima, i činjenjem u skladu s njima; a, kako ta svetlost i ta ljubav neprestano dolaze od Gospoda, sledi da, u stepenu u kome čovek postaje razuman da može primati tu svetlost, on postaje mudar, i biva pod Gospodnjim vođstvom, sve dok prima ovu ljubav. Ta ljubav, sa svojom svetlošću, privlači istine sebi i povezuje čoveka s onim istinama, koje je od detinjstva naučio iz Reči, iz doktrine iz Reči i iz propovedanja; jer svaka naklonost želi da se hrani znanjima, koja su u skladu s njom. Iz tog povezivanja je oblikovana čovekova duhovna ljubav ili naklonost, preko koje je povezan s Gospodom, tj. kroz koju Gospod povezuje čoveka sa Sobom.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[2] Ali, da bi ta svetlost i ta ljubav mogle biti primljene, čoveku je data sloboda izbora. Budući da je ta sloboda od Gospoda, ona je, takođe, Gospodnji dar u čoveku i nikada mu se ne uzima; jer ta sloboda pripada čovekovo naklonosti ili ljubavi, a time i njegovom životu. Iz slobode čovek može misliti i hteti ono što je zlo, a takođe može misliti i hteti ono što je dobro. Sve dok, dakle, iz te slobode, koja pripada njegovoj ljubavi i odatle njegovom životu, čovek promišlja zla i neistine, koje su u suprotnosti prema istinama i dobrima iz Reči, on nije povezan s Gospodom; ali, nasuprot tome, sve dok misli o istini i hoće dobra, koja su iz Reči, on je povezan s Gospodom, a Gospod čini da te istine i dobra postaju njegova ljubav, i odatle - njegov život. Iz toga je očito da je ovaj spoj recipročan, naime, Gospoda s čovekom i čoveka s Gospodom; Upravo na ovaj spoj se u Reči misli pod "*zavjetom*".

[3] Strahovito greši onaj, ko veruje da čovek nije u stanju da učini ništa za svoje spasenje, jer svetlost koja mu omogućava da vidi istine, baš kao i naklonost ka njihovom sprovođenju, te sloboda da ih promišlja i hoće, dolazi od Gospoda a ništa od toga ne dolazi od čoveka. Budući da se sve to čini čoveku kao da je njegovo lično, kao da je promišljanje i htenje od njega samog, on bi trebalo da razmišlja i čini u skladu s tim uverenjem, ali da istovremeno prizna da ipak sve to dolazi od Gospoda. Ni na koji drugi način čovek ne može prisvojiti ništa od istine i dobra ili od vere i ljubavi. Ako neko "*digne ruke*" od sebe, i počne pasivno da čeka da primi Božiji influks, može biti siguran da neće primiti ništa, i da neće moći da realizuje uzajamnu povezanost s Gospodom, te stoga neće biti u savezu ("*zavjetu*"). Da je to tako, jasno je vidljivo iz toga, da je Gospod na hiljadu mesta u Reči podučavao da čovek mora činiti dobro i ne sme činiti zlo, a to Gospod ne bi nikako tražio od čoveka, u slučaju da čoveku ne bi bilo moguće usaditi

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

inspiraciju da ispravno postupaju, ubjeđen da je ta inspiracija njegova vlastita, iako ona to ustvari nije. Zbog toga što to jeste zaista tako, Gospod u Jovanu uči: *Evo stojim na vratima i kucam: ako ko čuje glas moj i otvori vrata, ući ću k njemu i večeraću s njime, i on sa mnom.* (Otkr. 3:20).

[4] Da "zavjet" označava povezanost s Gospodom kroz prihvatanje Božanske istine razumevanjem i voljom, ili srcem i dušom, to jest ljubavlju i verom, te da se taj spoj ostvaruje uzajamno, može se videti iz Reči gde se pominje "zavjet". Jer iz Reči je očigledno: (1) Da se sam Gospod zove "savez", jer se povezivanje s Njim ostvaruje preko Njega, kroz Božansko koje proizlazi iz Njega. (2) Da je Božansko proističuće, koje je Božanska Istina, dakle Reč, savez, jer - spaja. (3) Da su zapovesti, zakoni i uputstva, koji su bili zapovedeni sinovima Izraelovim, bili njihov savez, jer je kroz njih ostvarivala zajednica s Gospodom. (4) Nadalje, da se sve što povezuje zove se "savez".

[5] Što se tiče prvog: Da se sam Gospod zove "savez", jer se povezivanje s Njim ostvaruje putem Božanskog, koje proizlazi iz Njega, vidljivo je iz sljedećih odlomaka. U Isaiji: *Ja Gospod dozvah te u pravdi, i držaću te za ruku, i čuvaću te, i učiniću te da budeš zavjet narodu, vidjelo narodima;* (Isa. 42:6). To je rečeno o Gospodu, koji se naziva "zavjet narodu, vidjelo narodima," jer "zavjet" označava vezu, a "vidjelo" Božansku istinu; "narod" znače one, koji su u istinama a "narodi" one, koji su u dobru (vidi u prethodnom tekstu, br. 175, 331, 625); "dozvah te u pravdi" označava uspostavljanje pravednosti razdvajanjem zlih od dobrih i spasavanjem dobrih i osuđivanjem zlih; "držaću te za ruku, i čuvaću te" označava da se to čini iz Božanske svemoći, čemu se paklovi ne mogu odupreti; To što Jehova čini, znači da to čini Božansko u Gospodu.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[6] U istom: *Ovako veli Gospod: u vrijeme milosno usliših te, i u dan spasenja pomogoh ti; i čuvaću te i daću te da budeš zavjet narodu da utvrdiš zemlju i naslijediš opustjelo našljedstvo;* (Isa. 49:8). Ovo se takođe govori o Gospodu; a "*daću te da budeš zavjet narodu*" označava da je moguća povezanost s njim i od Njega; "*utvrditi zemlju*" označava crkvu; izraz "*naslijediš opustjelo našljedstvo*" označava vraćanje dobra i istina crkve koja je uništena.

[7] U Davidu: "*Učinih zavjet s izbranim svojim, zakleh se Davidu, sluzi svojemu: Dovijeka ću utvrđivati sjeme tvoje i prijesto tvoj uređivati od koljena do koljena. Nebo kazuje čudesu tvoja, Gospode, i istinu tvoju sabor svetijeh. Dovijeka ću mu hraniti milost svoju, i zavjet je moj s njim vjeran.*" (Ps. 89:3, 4, 28). "*David*" ovde znači Gospoda u odnosu na Njegovo kraljevstvo (vidi u prethodnom tekstu, br. 205) i nazvan je "*izabran*" od dobra i "*sluga*" od istine; "*Učinih zavjet s izbranim svojim, zakleh se Davidu, sluzi svojemu*" označava jedinstvo Gospodnjeg Božanskog sa Njegovim Ljudskim, "*učiniti zavjet*" znači ujediniti, a "*zakleti*", znači potvrditi to; "*Dovijeka ću utvrđivati sjeme tvoje*" označava večnost Božanske istine od Njega; "*Dovijeka ću mu hraniti milost svoju*" označava večnost Božanskog dobra od Njega; "*i zavjet je moj s njim vjeran*" označava jedinstvo Božanskog i Ljudskog u Njemu. To postaje smisao ovih reči kada se pod njima, umesto Davida, podrazumeva Gospod u odnosu na Božansko Ljudsko i Njegovo kraljevstvo, u odnosu na ono, što se kaže i u bukvalnom smislu reči, jer se u tom smislu u tekstu obrađuje David, s kojim nije postojao večni savez.

[8] U Drugoj knjizi Samuila: *Reče Bog Izrailjev, kaza mi stijena Izrailjeva: koji vlada ljudima neka je pravedan, vladajući u strahu Božijem; I biće kao svjetlost jutrenja, kad sunce izlazi jutrom bez oblaka, i kao trava koja raste iz*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

zemlje od svjetlosti iza dažda. Ako i nije taki dom moj pred Bogom, ipak je učinio zavjet vječan sa mnom, u svemu dobro uređen i utvrđen. I to je sve spasenje moje i sva želja moja, ako i ne da da raste. (2 Sam. 23:3-5). Ovo kaže David; a "Bog Izrailjev" i "stijena Izrailjeva" znače Gospoda u odnosu na Božansku istinu; šta označava "I biće kao svjetlost jutrenja, kad sunce izlazi jutrom bez oblaka, i kao trava koja raste iz zemlje od svjetlosti iza dažda," može se videti u prethodnom tekstu (br. 644). Ovo opisuje Božansku istinu koja proizlazi iz Gospoda, odakle je sve nicanje istine i nastajanje dobra. Izraz "Ako i nije taki dom moj pred Bogom?" označava crkvu povezanu s Gospodom kroz Božansku istinu, "dom Davidov" znači crkvu; "ipak je učinio zavjet vječan sa mnom" označava da je iz jedinstva Njegovog Ljudskog s Božanskim On povezan s ljudima crkve; "dobro uređen i utvrđen" označava odakle On vlada nad svim stvarima i svim ljudima i spasava one, koji Ga primaju.

[9] U Malahiji: *I poznaćete da sam vam ja poslao ovu zapovijest da bi bio moj zavjet s Levijem, veli Gospod nad vojskama. Zavjet moj za život i mir bješe s njim, i dadoh mu to za strah, jer me se bojaše i imena se mojega strašahu. Zakon istiniti bješe u ustima njegovijem, i bezakonje se ne nađe na usnama njegovijem; u miru i pravo ide sa mnom i mnoge odvratu od bezakonja. Ali vi zađoste s puta, i učiniste te se mnogi spotakoše o zakon, pokvariste zavjet Levijev, veli Gospod nad vojskama. (Mal. 2:4-6, 8). "Moj zavjet s Levijem, veli Gospod nad vojskama" označava, u najvišem smislu, jedinstvo Božanskog s Ljudskim u Gospodu, a, u relativnom smislu, Gospodnje zajedništvo s crkvom; jer "Levi", kao i "David", znači Gospod, ali "Levi" znači Gospoda u odnosu na Božansko dobro, to jest sveštenstvo Gospodnje, a "David" - u odnosu na Božansku istinu, koja je kraljevstvo Gospodnje. Da se pod izrazom "Levi" misli na Gospoda, očito je iz rečenog;*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"Zakon istiniti bješe u ustima njegovijem, i bezakonje se ne nađe na usnama njegovijem," gde "Zakon istiniti" označava Božansku istinu iz Božanskog dobra, a "usne" nauk istine i podučavanja; a posle se kaže: *Jer usne sveštenikove treba da čuvaju znanje i zakon da se traži iz njegovijeh usta, jer je anđeo Gospoda nad vojskama.* (Mal. 2:7). "Zavjet moj za život i mir" označava da jedinstvo i to zajedništvo (o čemu se upravo govorilo) od koga je sam Gospod postao život i mir, i od koga čovek ima večni život i mir od pošasti zla i neistina, dakle od pakla. Ono što je označeno sa "Njegovim strahom" može se videti u prethodnom tekstu (br. 696). Oni koji žive suprotno Božanskoj istini se označavaju sa "*Ali vi zađoste s puta, i učiniste te se mnogi spotakoše o zakon, pokvariste zavjet Levijev;*" gde izraz "*zađoste s puta, i učiniste te se mnogi spotakoše o zakon*" označava živeti suprotno Božanskoj istini, dok izraz "*pokvariste zavjet Levijev*" označava: pokvariti vezu s Gospodom.

[10] U istom: *Evo, ja ću poslati anđela svojega, koji će pripremiti put predamnom, i iznenada će doći u crkvu svoju Gospod, kojega vi tražite, i anđeo zavjetni, kojega vi želite, evo doći će, veli Gospod nad vojskama.* (Mal. 3:1). Očigledan je dolazak Gospodnji, koji je ovde proglašen. Gospod se ovde zove "*Gospod*" od Božanskog dobra, a "*zavjetni anđeo*" od Božanske istine (kako se može videti u prethodnom tekstu, br 242, 433, 444, gde se objašnjava ostatak odlomka). Iz toga se može videti da "*zavjet*", u odnosu na Gospoda, znači ili Njega Samog, ili zajednicu Njegovog Božanskog s Ljudskim u Njemu. Odnosi se na one, koji su na nebu i u crkvi, a znači povezivanje s Njim kroz Božansko koje proizlazi iz Njega.

[11] Drugo, da je Božansko proističuće, koje je Božanska Istina, dakle Reč - Savez, jer povezuje, može se videti iz sledećih odlomaka. U Mojsiju: *I dođe Mojsije, i kaza narodu sve riječi Gospodnje i sve zakone. I odgovori narod*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

jednjem glasom i rekoše: činićemo sve što je rekao Gospod. I napisa Mojsije sve riječi Gospodnje, i ustavši rano načini oltar pod gorom i dvanaest stupova za dvanaest plemena Izrailjevih. I uze knjigu zavjetnu i pročitao narodu. A oni rekoše: što je god rekao Gospod činićemo i slušaćemo. A Mojsije uze krv, i pokropi njom narod, i reče: evo krv zavjeta, koji učini Gospod s vama za sve riječi ove. I vidješe Boga Izrailjeva, i pod nogama njegovijem kao djelo od kamena safira i kao nebo kad je vedro. (Izl 24: 3, 4, 7, 8, 10). Da Božanska istina, koja je Reč, koja je u nama, predstavlja savez, vidljivo je iz svih ovih pojedinosti koje se sagledavaju u unutarnjem ili duhovnom smislu; Mojsije, koji je ovo govorio narodu, predstavljao je zakon, to jest Reč, kao što se može videti iz različitih mesta gde se kaže: "*Mojsije i proroci*", i drugde, "*zakon i proroci*"; tako "*Mojsije*" označava zakon, a zakon, u širem smislu, označava Reč, koja je Božanska istina. Isto se može videti i iz toga, što "*Gora Sinajska*" označava nebo, od koga je Božanska istina; slično tome, da "*I uze knjigu zavjetnu i pročitao narodu,*" označava Reč; takođe, da je "*krv*", od koje je polovina bila poškropljena po narodu, takođe označava Božansku istinu, koja je Reč, a, kako ona ima funkciju povezivanja, naziva se "*krv zavjetna*". Opet, budući da je sve što je povezano kroz Božansku istinu povezano je i s Gospodom, "*Boga Izrailjevog*", koji je Gospod, videli su Mojsije, Aron i njegovi sinovi i sedamdeset starešina. Ono što je bilo "*pod nogama njegovijem*" bilo je vidljivo, jer kad "Gospod" znači Reč, "*Njegove noge*" znače Riječ u svojim poslednjim stvarima, tj. u bukvalnom smislu reči, jer sinovi Izraelovi nisu videli unutarnje iz Reči; "*kao djelo od kamena safira*" označava da je prozirno od unutarnjih istina, koje su duhovni smisao Reči. (A to se može videti detaljno objašnjeno u "Nebeskim tajnama", br. 9371-9412.)

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[12] Koja je priroda veze označena "zavjetom" može se videti iz onoga što je izneseno, naime, da je poput dvojnih saveza koji se obično sklapaju u svetu, to jest, udruživanjem dela od jednog i dela od drugog; na sličan način, savezi koje Gospod čini s ljudima moraju sačinjavati deo od Gospoda i deo od ljudi; oni moraju sadržavati po jedan deo od oba, da bi mogli biti spojeni u zajednicu. Stvari iz Gospodnjeg dela navedene su u prethodnom poglavlju: *I služite Gospodu Bogu svojemu, i on će blagosloviti hljeb tvoj i vodu tvoju; i ukloniću bolest između vas. Neće biti pometkinje ni nerotkinje u zemlji tvojoj; i broj dana tvojih napuniću. Pustiću strah svoj pred tobom, i uplašiću svaki narod na koji dođeš, i obratiću k tebi pleći svijeh neprijatelja tvojih. Poslaću i stršljene pred tobom, da tjeraju Jeveje, Hananeje i Heteje ispred tebe. Neću ih otjerati ispred tebe za jednu godinu, da ne opusti zemlja i da se zvjerje poljsko ne namnoži na tebe. Pomalo ću ih odgoniti ispred tebe dokle se ne namnožiš i zauzmeš zemlju. I postaviću međe tvoje od mora crvenoga do mora Filistejskoga i od pustinje do rijeke; jer ću vama u ruke dati one koji žive u onoj zemlji da ih otjeraš ispred sebe.* (Izl. 23:25-31). Ovde "i on će blagosloviti hljeb tvoj i vodu tvoju" označava, u unutarnjem duhovnom smislu, plodonosnost dobra i umnožavanje istine, "hljeb" označava sva dobra neba i crkve, a "voda" sve istine tog dobra; "ukloniću bolest između vas" označava uklanjanje zla i obmana koje su iz pakla, jer to su bolesti u duhovnom smislu; "I postaviću međe tvoje od mora crvenoga do mora Filistejskoga i od pustinje do rijeke" označava crkvu u svoj njoj ekstenziji, koju dobijaju od Gospoda oni, koji su s Njim povezani kroz Božansku istinu. A stvari, koje moraju biti prisutne u ljudskom delu, opisuju se u tri prethodna poglavlja, a, u odlomku koji je gore naveden, ukratko se podrazumevaju pod izrazom "sve riječi Gospodnje i sve zakone", koje je Mojsije, silazeći s Sinajske Gore, proglasio narodu, na šta je narod jednoglasno odgovorio, "činićemo sve što je rekao Gospod." Zbog toga je

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Mojsije podelio krv žrtve paljenice, a polovinu, koja je bila za Gospoda, stavio je u pehare, a drugom polovinom je pošćropio narod.

[13] Da je zajedništvo Gospoda s ljudima ostvareno kroz Božansku istinu, takođe se oznaćava izrazom "krv" u jevanđeljima: *I uze ćašu i davši hvalu dade im govoreći: pijte iz nje svi; I uze ćašu i davši hvalu dade im; i piše iz nje svi. A tako i ćašu po večeri, govoreći: ova je ćaša novi zavjet mojom krvi koja se za vas proljeva.* (Mat. 26:27, 28; Marko 14:23, 24; Luka 22:20). Ova krv se naziva "*krv novoga zavjeta*", jer "*krv*" oznaćava Božansku istinu koja proizilazi od Gospoda, a "*zavjet*" oznaćava vezu. (Da "*krv*" oznaćava Božansku istinu koja proizlazi iz Gospoda, a prima se od strane ćoveka, mođe se videti u prethodnom tekstu, br. 329, 476, i da "*piti*" oznaćava primanje, prihvatanje istine kao svoje, i na taj naćin povezivanje, mođe takođe da se vidi u prethodnom tekstu, br. 617.)

[14] Isto tako u Zahariji: *A ti, za krv zavjeta tvogega pustih sužnje tvoje iz jame, gdje nema vode.* (Zah. 9:11). To se govori o Gospodu, kojim se ovo poglavlje oćigledno bavi ; a "krv Saveza" znaći, kao i u prethodnom tekstu, Božansku istinu, kojom se ćovek povezuje s Gospodom. Na šta se misli pod "*pustih sužnje tvoje iz jame, gdje nema vode*" mođe se videti u prethodnom tekstu (br 537).

[15] Kako je Gospod nazvao Njegovu krv, što znaći Božansku istinu koja proizlazi iz Njega, "*krv novoga zavjeta*", ukratko će se reći šta se podrazumeva pod "starim zavjetom" i "*novim zavjetom*". "*Stari zavjet*" znaći sjedinjenje kroz takvu Božansku istinu koja je bila data sinovima Izraelovim, koja je bila spoljašnja, i stoga beše reprezentacija unutarnje Božanske istine. Nisu imali drugaćiju Božansku istinu, jer nisu bili u stanju da prime nijednu drugu, budući da behu spoljašnji i prirodni ljudi, a ne unutarnji ili duhovni.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

To se može videti iz činjenice da oni, koji su znali nešto o dolasku Gospodnjem, nisu imali nikakvu drugu ideju sem one, da bi On došao kao kralj, koji bi ih uzdigao iznad svih naroda na celom svetu, i tako uspostavio kraljevstvo s njima na zemlji, a ne na nebesima. Dakle, na zemlji, i to sa svima koji veruju u Njega. "Stari zavjet", dakle, bio je sjedinjenje kroz takvu Božansku istinu koja je sadržana u Mojsijevim knjigama i zove se "zapovesti, sudovi i zakoni", u kojima je, međutim, iznutra skrivena, ležala drugačija Božanska Istina, i to – onakva, kakva je i na nebu, koja je unutarnja i duhovna. Gospod je otkrio ovu Božansku istinu kad je bio na svetu; a isključivo kroz nju postoji zajedništvo Gospoda s ljudima, stoga je to ono što se podrazumeva pod "novim zavjetom", takođe pod "Njegovom krvi", koja se stoga naziva "krv novoga zavjeta". "Vino" ima sličan smisao.

[16] Ovaj "novi zavjet", koji je trebalo da se uvede s Gospodom kad bi On došao na svet, ponekad je tema u Reči Starog Zaveta. Tako u Jeremiji: *Evo, idu dani, govori Gospod, kad ću učiniti s domom Izrailjevijem i s domom Judinijem nov zavjet, Ne kao onaj zavjet koji učinih s ocima njihovijem, kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje Misirske, jer onaj zavjet moj oni pokvariše, a ja im bijah muž, govori Gospod; Nego ovo je zavjet što ću učiniti s domom Izrailjevijem poslije ovijeh dana, govori Gospod: metnuću zakon svoj u njih, i na srcu njihovu napisaću ga, i biću im Bog i oni će mi biti narod. I neće više učiti prijatelj prijatelja ni brat brata govoreći: poznajte Gospoda; jer će me znati svi od maloga do velikoga, govori Gospod; jer ću im oprostiti bezakonja njihova, i grijeha njihovijeh neće više pominjati.* (Jer. 31:31-34). Da Jehova, to jest, Gospod kaže "kad ću učiniti s domom Izrailjevijem i s domom Judinijem nov zavjet" ne znači da se to treba učiniti s sinovima Izraelovim i sa Judejom, već sa svima koji su od Gospoda u istinama doktrine i ljubavi prema Gospodu. Da se na to misli u Reči pod

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

izrazima "sinovi Izraelovi" i "Juda" može se videti u prethodnom tekstu (br. 433); jer "Evo, idu dani" znači da je dolazak Gospodnji očigledan. Da može postojati veza s Gospodom kroz Božansku istinu, unutarnju i duhovnu, označava se rečima: "*Nego ovo je zavjet što ću učiniti s domom Izrailjevijem poslije ovijeh dana, govori Gospod: metnuću zakon svoj u njih, i na srcu njihovu napisaću ga.*" To znači da bi oni tada primali Božansku istinu unutar sebe; jer se duhovna božanska istina u čoveku prima iznutra, dakle, potpuno drugačije nego u sinovima Izraelovim i Jevrejima koji su ga primili spolja; jer kad čovek prima u sebi unutarnju Božansku istinu, tj. čini je njegovom ljubavlju, a time i njegovim životom, spoznaja proističe iz same istine, jer Gospod ulazi u Njegovu sopstvenu istinu u čoveku i uči ga; to je ono što se podrazumijeva pod rečima, "*I neće više učiti prijatelj prijatelja ni brat brata govoreći: poznajte Gospoda; jer će me znati svi od maloga do velikoga, govori Gospod; jer ću im oprostiti bezakonja njihova, i grijeha njihovijeh neće više pominjati.*" Time se ostvaruje povezanost, što znači "novi zavjet", na šta se misli pod "*i biću im Bog i oni će mi biti narod*"

[17] U istom: *I biće mi narod i ja ću im biti Bog. I daću im jedno srce i jedan put da bi me se bojali vazda na dobro svoje i sinova svojih nakon njih. I učiniću s njima zavjet vječan da se neće odvratiti od njih čineći im dobro, i daću im strah svoj u srce da ne otstupe od mene.* (Jer. 32:38-40). Ovo se takođe govori o Gospodu i novom savezu s Njim; zajedništvo, ostvareno na tak način, se označava sa "*I biće mi narod i ja ću im biti Bog,*" a dalje se opisuje preko izraza: "*I daću im jedno srce i jedan put da bi me se bojali vazda,*" i "*da se neće odvratiti od njih čineći im dobro, i daću im strah svoj u srce da ne otstupe od mene;*" izraz "*jedno srce i jedan put da bi me se bojali*" označava jedinstvenu volju dobra i jedinstveno razumevanje istine za obožavanje Gospoda; a, budući da je veza recipročna, tj. veza Gospoda s

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

njima i njih s Gospodom, rečeno je da se On neće od njih odvratiti : "*da se neće odvratiti od njih čineći im dobro.*" Iz ovoga je jasno šta je označeno "vječnim zavetom" u koji će On će ući s njima, naime, povezujući se kroz duhovnu Božansku istinu, koja, kada je primljena, uspostavlja život čoveka i iz nje dolazi večno povezivanje. [18] U Jezekilju: *I podignuću im jednoga pastira koji će ih pasti, slugu svojega Davida; on će ih pasti i biće im pastir.*

A ja Gospod biću im Bog, i sluga moj David knez među njima. Ja Gospod rekoh. I učiniću s njima zavjet mirni, istrijebiću zle zvijeri iz zemlje, i oni će živjeti u pustinji bez straha i spavaće u šumama. (Jeze. 34:23-25). Ovo se takođe govori o Gospodu; a "David", koji će ih hraniti i koji će biti kralj među njima, znači Gospoda u odnosu na Božansku istinu, koji se naziva sluga koji služi Bogu; zajednica s Gospodom kroz Božansku istinu se označava kao "zavjet" koji će On s njima sklopiti; to se zove "*savez mirni*", jer čovek, zajedno s Gospodom, ima mir od zaraze zla i obmana iz pakla; stoga se takođe dodaje, "*istrijebiću zle zvijeri iz zemlje, i oni će živjeti u pustinji bez straha i spavaće u šumama,*" gde "*zle zvijeri*" što znači neistinu i zlo iz pakla, a "*i oni će živjeti u pustinji bez straha i spavaće u šumama*" označava da će svuda biti sigurni od svih zaraze od obmana i zla.

[19] U istom: *I sluga moj David biće im car, i svi će imati jednoga pastira, i hodiće po mojim zakonima, i uredbe će moje držati i izvršivati. I učiniću s njima zavjet mirni, biće vječan zavjet s njima, i utvrdiću ih i umnožiću ih, i namjestiću svetinju svoju usred njih navijek. I šator će moj biti kod njih, i ja ću im biti Bog i oni će mi biti narod.* (Jeze. 37:24, 26, 27). Ovde, takođe, "David" znači Gospoda, jer je očito da David ne bi trebalo da zaista ponovo dođe da bude njihov kralj i pastir; ali, Gospod se zove "*kraljem*", od Božanske istine, jer je to kraljevstvo Gospodnje, dok je Božansko dobro - njegovo sveštenstvo; a Gospod se zove "*pastir*", jer će ih hraniti Božanskom

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

istinom, i time dovesti do dobra ljubavi, a tako i do samog Sebe; i zato, što se zajedništvo kreira na gore opisani način, kaže se: *"I učiniću s njima zavjet mirni, biće vječan zavjet s njima."* Ono što "zavjet mirni" označava rečeno je upravo gore, takođe da *"i ja ću im biti Bog i oni će mi biti narod"* znači vezu. "Svetinja", koju će postaviti usred njih, i "stanovanje" koje će biti među njima, označavaju nebo i crkvu, koji se nazivaju "svetinjom" od dobra ljubavi i "stanovanja" od istine tog dobra, jer Gospod stanuje u istinama od dobra.

[20] U Osiji: *I tada ću im učiniti zavjet sa zvijerjem poljskim i sa pticama nebeskim i s bubinama zemaljskim; i polomiću luk i mač i rat da ih nestane u zemlji, i učiniću da leže bez straha. I zaručiću te sebi do vijeka, zaručiću te sebi pravdom i sudom i milošću i milosrđem.* (Os. 2:18, 19). Ovo se bavi uspostavljanjem nove Crkve od Gospoda. Jasno je da Gospod ne bi tada sklopio savez s divljim zverima poljskim, s pticama nebeskim, i sa bubinama zemaljskim, jer su to stvarne zemaljske životinje, već zato što sve one simbolički označavaju stvari koje su u ljudima; izraz *"divlje zvijeri poljske"* označavaju naklonost istini i dobru, *"ptice nebeske"* označava duhovnu misao, a izraz *"bubinama zemaljskim"* - poznavanje prirodnog čoveka. (Ono što pokazuje ostalo, može se videti u prethodnom tekstu, br. 650.) Ovo pokazuje da je će savez, koji će Gospod učiniti, biti duhovni savez ili savez kroz duhovnu istinu, a ne savez kroz prirodnu istinu kao što je to ranije učinjeno s sinovima Izraelovim; potonji je *"stari zavjet"*, dok je prethodni bio *"novi zavjet"*.

[21] Kao što je "zakon", što ga je Gospod objavio s Sinajske Gore, značio, u širem smislu, Reč, stoga se i tablice, na kojima je taj zakon zapisan, nazivaju *"ploče zavjetne"* u Mojsiju: *Kad izidoh na goru da primim ploče kamene, ploče zavjeta, koji s vama učini Gospod, tada stajah na gori četrdeset dana i četrdeset noći hljeba ne jedući ni vode pijući. Poslije četrdeset dana i*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

četrdeset noći dade mi Gospod dvije ploče kamene, ploče zavjetne. (Pon. Zak. 9:9, 11). Ove "ploče", to jest, zakon, koji je na njima zapisan, znače Božansku istinu, kroz koju se vrši povezivanje s Gospodom, a, zbog tog zajedništva, nazivaju se "*pločama zavjetnim*"; i, kao i svaka zajednica, kao savez, formira se od jednog dela i od drugog dela, kao i od jedne strane i od druge strane, tako da su bile - dve ploče, a one su bile kamene; bile su od kamena, jer "*kamen*" označava Božansku istinu u poslednjim stvarima (vidi "*Nebeske tajne*", br 643, 3720, 6426, 8609, 10376). Iz istog razloga je kovčeg, u kome su bile postavljene te ploče, nazvan "*zavjetni kovčeg*", a sinovima Izraelovim je kovčeg predstavljao najveću svetinju njihovom bogopoštovanju, kao što je pokazano u prethodnom poglavlju.

[22] Treće, da su zapovesti, zakoni i uputstva zapovedeni sinovima Izraelovim, predstavljali savez, jer je kroz njih ostvareno zajedništvo sa Gospodom, može se videti iz narednih odlomaka. U Mojsiju: *Ako uživite po mojim uredbama, i zapovjesti moje uzdržite i učinite, I obratiću se k vama, i učiniću vam da rastete, i umnožiću vas, i utvrdiću zavjet svoj s vama. Ako povrgnete uredbe moje i duši vašoj omrznu zakoni moji da ne tvorite sve zapovjesti moje, i raskinete zavjet moj* (Lev. 26:3, 9, 15). Statuti i zapovesti koje treba sagledavati i izvršavati nalaze se u prethodnom poglavlju. Dobra, u kojima bi trebalo uživati, ako bi se držalo tih zapovesti i zakona, a nakon toga zla koja bi ih snašla ako se ne bi držalo, navedena su u ovom poglavlju. Ali dobra, u kojima je trebalo uživati bila su zemaljska i svetovna dobra, a to je važno i za zle, jer su bili zemaljski i prirodni ljudi, a ne nebeski i duhovni ljudi, i stoga nisu znali ništa o dobru koje utiče na čovjeka iznutra ili zlu koje ga muči iznutra; Uprkos tome, spoljašnje, na koje su bili usmereni da ga sagledavaju, iznutra je sadržavalo nebeske i duhovne stvari kroz koje se ostvaruje jedinstvo sa Gospodom; a kako se to videlo na nebu, stoga je

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

spoljašnje, koga su Izraelci opažali, nazvano "zavjetom". (A ono, što je zajedništvo Gospodnje sa sinovima Izraelovim, ostvareno ovim sredstvima, može se videti u "Novom Jerusalimu i Njegovom Nebeskom Nauku", br 248.)

[23] "Zavjet" ima slično značenje u odlomcima koji slede. U Mojsiju: *I reče Gospod Mojsiju: napiši sebi te riječi; jer po tijem riječima učinih zavjet s tobom i s Izrailjem. (Izl. 34:27). U istom: Zato držite riječi ovoga zavjeta i tvorite ih, da biste napredovali u svemu što radite. Vi stojite danas svi pred Gospodom Bogom svojim, glavari od plemena vaših, starješine vaše i upravitelji vaši, svi ljudi Izrailjci, Da pristaneš na zavjet Gospoda Boga svojega i na kletvu njegovu, koju učini s tobom danas Gospod Bog tvoj, Da te danas postavi sebi za narod i da ti on bude Bog, kao što ti je rekao i kao što se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu. I ne s vama samima činim ovaj zavjet i ovu kletvu; Nego sa svakim koji danas stoji ovdje s nama pred Gospodom Bogom našim, i sa svakim koji nije danas ovdje s nama. (Pon. Zak. 29:9, 10, 12-15). U drugoj knjizi carevima: Tada posla car, te se skupiše k njemu sve starješine Judine i Jerusalimske. I otide car u dom Gospodnji i s njim svi ljudi iz zemlji Judine i svi Jerusalimljani i sveštenici i proroci i sav narod, malo i veliko, i pročita im sve riječi knjige zavjetne, koja se nađe u domu Gospodnjem. I car stojeći kod stupa učini zavjet pred Gospodom da će oni ići za Gospodom i držati zapovijesti njegove i svjedočanstva njegova i uredbe njegove svijem srcem i svom dušom, vršeći riječi toga zavjeta napisane u toj knjizi. I sav narod prista na zavjet. (2 car. 23:1-3). I tako isto, takođe, u drugim odlomcima (Jer. 22:8, 9; 33:20-22; 50:5; Jezek. 16:8; Mal. 2:14; Ps. 78:37; 50:5, 16; 103:17, 18; 105:8, 9; 106:45; 111:5, 9; Pon. Zak. 17:2; 1 car. 19:14). U svim ovim odlomcima*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

pominje se "zavjet", a pod njim se misli na spoljašnje, koje su Izraelci mogli da opažaju.

[24] A, što se tiče saveza što ga je Gospod sklopio s Avramom, Isakom i Jakovom, to nije bilo isti onakav savez, kakav je sklopljen s Jakovljevim potomstvom, već je to bio savez, u kome je je Gospod uzeo na sebe da obavezu da Avramu, Isaku Jakovu obezbedi veliko potomstvo, a da tom njihovom potomstvu potom daruje Hanansku zemlju, a od Avrama, Isaka i Jakova, se očekivalo da postvare obrezivanje svih muških potomaka. Da je Savez s Jakovljevim potomstvom drugačiji, vidljivo je u Mojsiju: *Gospod Bog naš učini s nama zavjet na Horivu. Nije s ocima našim učinio taj zavjet, nego s nama, koji smo danas tu svi živi.* (Pon. Zak. 5:2, 3). Što se tiče prethodnog Saveza, piše u Mojsiju: *Pa ga izvede napolje i reče mu: pogledaj na nebo i prebroj zvijezde, ako ih možeš prebrojiti. I reče mu: tako će ti biti sjeme tvoje. I povjerova Avram Bogu, a on mu primi to u pravdu. I reče mu: ja sam Gospod, koji te izvedoh iz Ura Haldejskoga da ti dam zemlju ovu da bude tvoja. A on reče: Gospode, Gospode, po čemu ću poznati da će biti moja? I reče mu: prinesi mi junicu od tri godine i kozu od tri godine i ovna od tri godine i grlicu i golupče. I on uze sve to, i rasiječe na pole, i metnu sve pole jednu prema drugoj; ali ne rasiječe ptica. A ptice slijetahu na te mrtve životinje; a Avram ih odgonjaše. A kad sunce bješe na zahodu, uhvati Avrama tvrd san, i gle, strah i mrak velik obuze ga. I Gospod reče Avramu: znaj zacijelo da će sjeme tvoje biti došljaci u zemlji tuđoj, pa će joj služiti, i ona će ih mučiti četiri stotine godina. Ali ću suditi i narodu kojemu će služiti; a poslije će oni izaći s velikim blagom. A ti ćeš otići k ocima svojim u miru, i bićeš pogreben u dobroj starosti. A oni će se u četvrtom koljenu vratiti ovamo; jer grijesima Amorejskim još nije kraj. A kad se sunce smiri i kad se smrče, gle, peć se dimljaše, i plamen ognjeni prolažaše između onijeh*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

*dijelova. Taj dan učini Gospod zavjet s Avramom** govoreći: sjemenu tvojemu dadoh zemlju ovu od vode Misirske do velike vode, vode Efrata, (Pos. 15:5-18). A potom: A kad Avramu bi devedeset i devet godina, javi mu se Gospod i reče mu: ja sam Bog svemogući, po mojoj volji živi i budi pošten. I učiniću zavjet između sebe i tebe, i vrlo ću te umnožiti. A Avram pade ničice. I Gospod mu još govori i reče: Od mene evo zavjet moj s tobom da ćeš biti otac mnogim narodima. Zato se više nećeš zvati Avram nego će ti ime biti Avraam, jer sam te učinio ocem mnogih naroda; Daću ti porodicu vrlo veliku, i načiniću od tebe narode mnoge, i carevi će izaći od tebe. A postavljam zavjet svoj između sebe i tebe i sjemena tvojega nakon tebe od koljena do koljena, da je zavjet vječan, da sam Bog tebi i sjemenu tvojemu nakon tebe; I daću tebi i sjemenu tvojemu nakon tebe zemlju u kojoj si došljak, svu zemlju Hanansku u državu vječnu, i biću im Bog. I reče Bog Avramu: ti pak drži zavjet moj, ti i sjeme tvoje nakon tebe od koljena do koljena. A ovo je zavjet moj između mene i vas i sjemena tvojega nakon tebe, koje će te držati: da se obrezuje između vas sve muškinje. A obrezivaćete okrajak tijela svojega, da bude znak zavjeta između mene i vas. Svako muško dijete kad mu bude osam dana da se obrezuje od koljena do koljena, rodilo se u kući ili bilo kupljeno za novce od kojih god stranaca, koje ne bude od sjemena tvojega. Da se obrezuje koje se rodi u kući tvojoj i koje se kupi za novce tvoje; tako će biti zavjet moj na tijelu vašem zavjet vječan. A neobrezano muško, kojemu se ne obreže okrajak tijela njegov, da se istrijebi iz naroda svojega jer pokvari zavjet moj. I još reče Bog Avramu: a Saru ženu svoju ne zovi je više Sara nego neka joj bude ime Saara. I ja ću je blagosloviti, i daću ti sina od nje; blagosloviću je, i biće mati mnogim narodima, i carevi narodima izaći će od nje. Tada pade Avram ničice i nasmija se govoreći u srcu svojem: eda će se čovjeku od sto godina roditi sin? i Sari? eda će žena od devedeset godina roditi? I Avram reče Bogu:*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

neka živ bude Ismailo pred tobom! I reče Bog: zaista Sara žena tvoja rodiće ti sina, i nadjećeš mu ime Isak; i postaviću zavjet svoj s njim da bude zavjet vječan sjemenu njegovu nakon njega. A i za Ismaila uslišio sam te; evo blagoslovio sam ga, i daću mu porodicu veliku, i umnožiću ga veoma; i rodiće dvanaest knezova, i učiniću od njega velik narod. A zavjet svoj učiniću s Isakom kad ti ga rodi Sara, do godine u ovo doba. (Pos. 17:1-21). Iz toga je jasno kakav je savez bio sklopljen s Avramom, to jest, Gospod mu je rekao: "Daću ti porodicu vrlo veliku, I daću tebi i sjemenu tvojemu nakon tebe zemlju u kojoj si došljak, svu zemlju Hanansku." Zapovesti, presude i zakoni kojima se sklapao ugovor ne pominju se, ali se i dalje označavaju izrazom "junicu od tri godine i kozu od tri godine i ovna od tri godine i grlica i golupče", a koristi se izraz "grlica i golupče", jer ove životinje označavaju stvari koje pripadaju crkvi, a "zemlja Hananska" označava crkvu. I zato što je Gospod predvideo da potomstvo Avrama od Jakova neće zadržati savez, Avramu se javilo "A kad se sunce smiri i kad se smrče, gle, peć se dimljaše, i plamen ognjeni prolažaše između onijeh dijelova.;" "peć se dimljaše " označava gustu lažljivost, dok "plamen ognjeni"strašno zlo u kome će se naći Jakovljevi potomci, što je potvrđeno i u Jeremiji 33:18-20. "I reče mu: prinesi mi junicu od tri godine i kozu od tri godine i ovna od tri godine i grlicu i golupče.", prema ritualu sporazuma između dve strane (a ovo se može videti u potpunosti objašnjeno u "Nebeskim tajnama", br. 1783-1862.)

[25] Zavet je napravljen obrezivanjem, jer obrezivanje predstavlja pročišćavanje od ljubavi prema sebi i svetu, koje su telesne i zemaljske ljubavi, i njihovo uklanjanje; stoga je i obrezivanje izvršeno nožem od kamena, koji označava istinu o doktrini, pomoću koje se obavlja celokupno pročišćavanje od zla i obmana, i njihovo uklanjanje (A pojedivosti, koje su zabeležene u tom poglavlju u skladu sa ovim savezom objašnjene su u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"Nebeskim tajnama", br. 1987-2095, a povodom obrezivanja, broj 2039 na kraju, 2046 na kraju, 2632, 2799, 4462, 7044, 8093 .) Ali kako "Avram, Isak i Jakov" u unutrašnjem smislu, znače Gospoda, tako "njihovo sjeme" označava sve one, koji su iz Gospodnje crkve, a koju crkvu predstavlja "zemlja Hananska", koju je njihovo seme trebalo da nasledi.

[26] Postojao je i savez u koji je Gospod ušao sa Nojem: *Jer evo pustiću potop na zemlju, da istrijebim svako tijelo, u kojem ima živa duša pod nebom; što je god na zemlji sve će izginuti. Ali ću s tobom učiniti zavjet svoj: i ući ćeš u kovčeg ti i sinovi tvoji i žena tvoja i žene sinova tvojih s tobom. A ja evo postavljam zavjet svoj s vama i s vašim sjemenom nakon vas, I reče Bog Noju: to je znak zavjeta koji sam učinio između sebe i svakoga tijela na zemlji.* (Pos. 6:17, 18; 9:9, 17). Povezivanje sa Gospodom putem Božanske istine uključeno je i u taj savez, kao što se može videti iz objašnjenja gore navedenog u "Nebeskim tajnama", (br. 659-675, 1022-1059). Da izraz "Metnuo sam dugu svoju u oblake, da bude znak zavjeta između mene i zemlje" ovde označava regeneraciju, što se postiže Božanskom istinom i životom u skladu s njom, i da je ta duga uzeta za znak saveza, takođe se može videti u istom delu (br. 1042).

[27] Četvrto, dalje, sve, što vrši povezivanje, zove se savez; kao subota u Mojsiju: *Zato će čuvati sinovi Izrailjevi subotu praznujući subotu od koljena do koljena zavjetom vječnim.* (Izl. 31:16). Subota se zvala "zavjetom vječnim", jer "subota" označava, u najvišem smislu, jedinstvo Božanskog s Ljudskim u Gospodu, a, u relativnom smislu, zajedništvo Gospoda s nebom i crkvom, i, u univerzalnom smislu, povezanost dobra i istine, koja se zove nebeski brak. Stoga "odmor subotom" označava stanje tog sjedinjenja i tog udruživanja, jer pomoću tog stanja postoji mir i počinak Gospodnji, a time i mir i spasenje na nebesima i na zemlji. (Da je to značenje "subote" i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"počinka", može se u "Nebeskim tajnama", br. 8494, 8495, 8510, 10356, 10360, 10367, 10370, 10374, 10668, 10730.)

[28] Opet, so, koja je prisutna u žrtvama, naziva se "solju zavjeta" u Mojsiju: *A svaki dar koji prinosiš osoli solju, i nemoj ostaviti dara svojega bez soli zavjeta Boga svojega; sa svakim darom svojim prinesi soli.* (Lev. 2:13). So na prinosu zove se "so zavjeta", jer "so" označava želeti dobro, što proizilazi iz istine, pri čemu su istina i dobro sjedinjeni. (O tom značenju "soli" vidi "Nebeske tajne" br. 9207.)

[29] Supruga se zove "supruga saveza" u Malahiji: *A vi govorite: zašto? Zato što je Gospod svjedok između tebe i žene mladosti tvoje, kojoj ti činiš nevjeru, a ona ti je drugarica i žena, s kojom si u vjeri. [I vi pitate: "Zašto?" Zato što je Jahve bio svjedok između tebe i žene mladosti tvoje kojoj si nevjeran premda ti drugarica bijaše i žena tvoga saveza.- prevod "Jeruzalemska Biblija – prim. M. V.]* (Mal. 2:14). Supruga se ovde naziva "žena tvoga saveza" iz njeze veze sa svojim mužem, ali "supruga" ovde označava crkvu a "žena mladosti" - Drevnu Crkvu, koju je Jevrejska Crkva odbacila . Zbog toga što su obe crkve reprezentativne, one su u tom smislu bile slične, i to je ono što ih je povezivalo, "premda ti drugarica bijaše i žena tvoga saveza."

[30] "Savez s kamenjem na njivi" se spominje u Jovu: *Suši i studeni ti ćeš se smijati i od divljih zvijeri strahovati nećeš. Sklopit` ti ćeš savez s kamenjem na njivi, zvjerad divlja s tobom u miru će biti. [prevod "Jeruzalemska Biblija" – prim. M. V.]* (Jov 5:22, 23). "Savez s kamenjem na njivi" označava povezanost s istinama crkve, jer "kamenje" označava istine, "polje" označava crkvu, a "savez" - povezanost; "divlja zvijer polja" označava ljubav

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

prema neistini, a od te se divlje zveri "*ne treba bojati*", a ona "*mora biti u miru*", kada je povezana s crkvom kroz istine.

[31] Ponovo se u Osiji govori o savezu, u izrazu "*zavjet sa zvijerjem poljskim i sa pticama nebeskim*": "*I tada ću im učiniti zavjet sa zvijerjem poljskim i sa pticama nebeskim i s bubinama zemaljskim; i polomiću luk i mač i rat da ih nestane u zemlji, i učiniću da leže bez straha.*" (Os. 2:18). A u Mojsiju: *A ja evo postavljam zavjet svoj s vama i s vašim sjemenom nakon vas, I sa svijem životinjama, što su s vama od ptica, od stoke i od svega zvijerja zemaljskoga što je s vama, sa svačim što je izašlo iz kovčega, i sa svijem zvijerjem zemaljskim.* (Pos. 9:9, 10). "*Zavjet sa zvijerjem poljskim i sa pticama nebeskim i s bubinama zemaljskim,*" označava povezanost s takvim stvarima u čoveku, koje su time označene, jer "*zvijer*" označava naklonost dobru, "*divlja zvijer*", ljubav prema istini, "*ptica*" moć razmišljanja a "*bubine zemaljske*" sposobnost spoznaje, što sve živi zahvaljujući tim naklonostima.

[32] "*Savez (vjera) s smrću*" se pominje se u Isaiji: *Što rekoste: uhvatismo vjeru sa smrću, i ugovorismo s grobom; kad zađe bič kao povodanj, neće nas dohvatiti, jer od laži načinismo sebi utočište, i za prijevaru zaklonismo se; I vjera vaša sa smrću uništiće se, i ugovor vaš s grobom neće ostati, a kad zađe bič kao povodanj, potlačiće vas.* (Isa. 28:15, 18). "*Uhvatismo vjeru sa smrću*" označava povezanost kroz obmanu, koja potiče iz pakla, zbog čega čovek umire duhovno; "*načiniti viziju u paklu*" označava predstavu pakla kao proročku. Iz ovde citiranih odlomaka može se videti da "*zavjet*", koji se tiče Gospoda, označava zajedništvo putem Božanske istine. Postoji, zaista, povezanost s Njim kroz dobro ljubavi; A, zbog toga što Gospod utiče u čoveka kroz dobro u istine, putem tog dobra čovek ima naklonost prema istini, i prima Gospodnje dobro u istinama, od koga priznaje, ispoveda i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

bogopoštuje Gospoda. Otuda dobro ljubavi povezuje čoveka sa istinom, što se može uporediti sa simboličkom slikom u kojoj se toplota sunca, u vreme proleća i leta, povezuje s plodovima zemlje. *Hebrejski tekst ima "za mene". ***Hebrejski tekst ima "Avram", kako je pronađeno u NT 1863, 1864.

702. *I biše sijevanja munja i gromovi, i glasovi*, označava da je, u to vreme, u nižim delovima, gde je zlo, bilo sukoba i poremećaja misli i razmišljanja usled zla i neistina u odnosu na dobra i istine. To je vidljivo iz značenja "munje, glasova i grmljavina" kao prosvetljenja, misli i percepcija (o tome u prethodnom tekstu, br. 273); u suprotnom smislu, kao ovde, sukoba i poremećaja misli, i razmišljanja od zla i neistina u odnosu na dobra i istine crkve (o tome u prethodnom tekstu, br. 498). U strogom smislu "munje" označavaju pomračeno razumevanje, "glasovi" znače razmišljanje, a "gromovi" – zaključke, koji se odnose na neistine od zla, i zato što od njih, u skladu sa stanjem unutarnjeg u njima, potiču sukobi i poremećaji osećanja i misli i posledična promišljanja od zla i neistina u odnosu na dobra i istine crkve, dakle, logično je da je upravo to ono, što te reči označavaju. Bilo je očigledno da su se "munje, gromovi i glasovi" i "zemljotres i grad veliki" dogodili u donjim delovima, budući da su u višim delovima viđeni "crkva" i "zavjetni kovčeg u crkvi", koji označavaju pojavu novog neba, gde se bogopoštuje Gospod, i reprezentuju Božansku istinu, preko koje se ostvaruje povezanost, kao što se može videti iz gornjeg objašnjenja; a iz toga sledi da su se te stvari dogodile u nižim delovima influksom (prilivom) iz viših nebesa. Da se takve stvari dogodile na nižim delovima influksom (prilivom) iz viših nebesa, već je jasno. A, budući da su to stvari koje ne spadaju u razumevanje koje se može doseći, osim razumevanja dobijenog kroz živu objavu i posledičnog znanja otuda, koje se odnosi na influks viših stvari

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

u niže u duhovnom svetu, a, budući su mi ove stvari otkrivene, i na taj način su mi bile obznanjene, u narednom tekstu ću ukratko objasniti ovu tajnu.

[2] U duhovnom svetu, koji podrazumeva i nebesa i paklove, postoji takvo uređenje da su nebesa raspoređena kao oblasti koje su poređane jedna iznad druge, a ispod nebesa je svet duhova, a pod njim su paklovi, jedan ispod drugog. Gospodnji influus odvija se u skladu s ovim uzastopnim aranžmanom, tako počinje da teče kroz najviše nebo u sredini, pa sve do najnižeg neba, a od njih prema njihovom poretku u paklove koji leže ispod. Svet duhova je između, i prima influks kako od neba, tako i od pakla, svaki od njih u skladu sa stanjem života.

[3] Međutim, ovaj raspored neba i pakla podvrgnut je promenama, iz razloga što su ljudi, koji su došli sa zemlje, i od kojih su konstituisana nebesa i utemeljeni paklovi, imali različite ljubavi, neke više ili manje duhovne ili unutarnje, a neke više ili manje prirodne ili spoljašnje. I kao što Gospod ne čini zlo nikome, a dobro čini svima, dopustio je onima, koji su živeli moralno i imali su duhovni život u spoljašnjem, zbog običaja i navika na svetu, no interno su bili povezani s paklom, da, u svetu duhova, sami oblikuju sličnost nebu na raznim mestima; a zatim su nebesa iznad njih i pakao ispod njih bili toliko uređeni da da je njihovo unutarnje, preko koga su bili povezani s paklom, moglo zatvoreno, dok im je spoljašnje, preko kojih su bili povezani s najnižim nebom, ostalo otvoreno. A bilo je predviđeno da viša nebesa ne mogu odmah da utiču, jer bi se neposrednim prilivom otvorilo njihovo unutarnje, koje je bilo infernalno, a njihovo spoljašnje koje su bilo kao duhovno bilo bi zatvoreno; jer viših nebesa utiču u unutarnje, koje pripada duhovima lično, a ne u u spoljašnje, koje im ne pripada.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[4] Ali, kad je bio slučaj da su se takva nebesa počela uvećavati u toj meri, da je influks iz paklova počelo prevladavati nad influksom s neba, a time čak i dosegao, a potom i uticao u najniže nebo, koje bi, budući povezano s njim, počelo da slabi, usledila je Božanska intervencija. Poslednji sud je bio na dohvata ruke, a naizmenično je izvršeno odvajanje zlih od dobrih u tim novim prividnim nebesima, i to neposrednim influksom od viših nebesa; ovim influksom otvara se njihovo unutarnje koje je bilo infernalno, a njihovo spoljašnje, koji je poprimalo prividni izgled duhovno bivalo bi zatvoreno, kao što je gore rečeno. Iz toga je jasno zašto se pojavio "*hram*" i "*Kovčeg u hramu*", što označava Božansku istinu kojom su prosvetljena viša nebesa, i odakle prilikom nadalje dolazi u niže delove gde se nalaze zli. Usled ovog influksa došlo je do toga da su se, u nižim delovima, gde su zli, videle munje, čuli su se glasovi i grmljavine, takođe je došlo do potresa, pa je potom pao grad. Influks iz neba, to jest kroz nebesa od Gospoda, nije ništa drugo do influks ljubavi prema dobru i ljubavi prema istini, ali, kod zlih se ovaj influks pretvara u stvari koje odgovaraju njihovom zlu i pripadajućim neistinama, tako da odgovara njihovoj ljubavi prema zlu i privrženosti lažljivosti; a, su kako sukobi i poremećaji misli i razmišljanja iz zla i neistina u odnosu na dobra i istine crkve, kojima su korespondencije munje, glasovi i gromovi, stoga ih oni i označavaju; jer, stanje neba, kakvo je bilo neposredno pre Poslednjeg Suda, je ono čime se ovde bavimo. Konfliktne i uznemirujuće misli i razmišljanja iz zla i neistina, koje se odnose na dobra i istine crkve, nastaju u onima, koji su iznutra zli, ali koji prema spolja izgledaju kao da su dobri, kad je njihovo unutarnje otvoreno, a spoljašnje zatvoreno. Uznemirenje nastaje usled sukoba njihovog unutarnjeg s njihovim spoljašnjim u prvoj fazi razdvajanja; a čim se spoljašnje potpuno zatvori, i oni ostaju u svom vlastitom unutarnjem, sukob prestaje, jer tada su potpuno u ljubavi prema vlastitom zlu, kao i u ljubavi prema vlastitoj neistini, a time

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

i nasladama svog života. Stoga se onda oni bacaju u pakao da budu sa sebi sličnima, što se odvija na dan Poslednjeg Suda.

703. *I tresenje zemlje*, označava promene stanja u odnosu na stvari neba i crkve u njima. To je vidljivo iz značenja "*potresa*", kao promena stanja crkve, o čemu u prethodnom tekstu (br. 400). Da u duhovnom svetu postoje zemlje, brda i planine, i da su oni potreseni kad se stanje crkve u njima pretvori u zlo i neistinu, i da su to zemljotresi pod nazivom "*potresi*" o kojima se govori u Reči, takođe se može videti u prethodnom tekstu (br. 400, 499).

704. *I grad veliki*, označava paklenu neistinu koja uništava istine i dobra crkve. To je vidljivo iz značenja "*grada*" kao infernalne neistine, koja uništava istine crkve (o čemu u prethodnom tekstu, br. 503); a, budući da se zove "*grad veliki*", gde se "*veliki*" temelji na dobru, a "*mnogi*" na istini (vidi u prethodnom tekstu, br. 652, 696), sledi da "*grad veliki*" označava i pakao neistina, koji uništava dobra crkve. Osim munja, grmljavina i potresa, vidi se i veliki grad, jer se u duhovnom svetu pojavljuju sve stvari koje su prisutne i u prirodnom svetu, poput magle, oblaka, kiše, snega i grada, a premda su ipak stvarno prisutne, one zapravo proizlaze iz korespondencija; jer nebeske i duhovne Božanske stvari pripadaju naklonostima i promišljanjima iz njih, dakle dobru ljubavi i istini tog dobra u anđelima. Kada se one spuste u nižu sferu, tada emaniraju u forme, koje izgledaju kao prirodne stvari, i na taj način se pojavljuju pred očima, da se mogu videti; tako se formiraju korespondencije, kao: munja, gromovi i grad. Jer ovaj grad nastaje zbog uticanja Božanske istine na oblast u kojoj su zli, koji razmišljajući izvode lažne zaključke i njima se suprotstavljaju istinama, i uništavaju ih. Jer, kad Božanska istina teče iz neba u sferu koja se odnosi na zlo, ona se čini kao magla, nastala iz njihovih zlih osećanja, kao i iz neistina nastalih iz

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

njihovih misli, onda se taj influks pretvara u razne stvari, kao i u grad, u onima, koji misle od zla i neistina, u suprotnosti s dobrima i istinama neba i crkve koje takvi nasilno napadaju. Razlog tome je da su njihove naklonosti, kao i misli iz njih, koje su od lažljivosti protiv istina, lišene ikakve nebeske topline; Zato kiša koja se spušta s neba u donje delove prelazi u sneg ili u grad, a grad uništava svo zelenilo, koje raste i buja u njima, kao i njihova prebivališta, baš kao što je rečeno o gradu u Egiptu. Grad uništava, jer stvari koje su "zelene i rastuće" označavaju istine crkve, a "mjesto stanovanja" njena dobra, koja takvi duhovi, svojim zlom, uništavaju u sebi. To se događa, kao što je rečeno, prema korespondencijama. Štaviše, grad se formira kao zgusnut u veća ili manja zrna prema njihovim jačim ili blažim napadima na istine putem obmana; veća zrna zovu se u Reči "grad", jer "kamenje" takođe označava neistine. Iz toga se sada može videti zašto "grad veliki" označava paklenu neistinu koja uništava istine i dobra crkve.

APOKALIPSA. POGLAVLJE 12

I znak veliki pokaza se na nebu: žena obučena u sunce, i mjesec pod nogama njezinijem, i na glavi njezinoj vijenac od dvanaest zvijezda. 2. I bješe trudna, i vikaše od muke, i mučашe se da rodi. 3. I pokaza se drugi znak na nebu, i gle, velika crvena aždaha, koja imaše sedam glava, i deset rogova; i na glavama njezinijem sedam kruna;

4. I rep njezin odvuče trećinu zvijezda nebeskijeh, i baci ih na zemlju. I aždaha stajaše pred ženom koja šćaše da se porodi, da joj proždere dijete kad rodi. 5. I rodi muško, sina, koji će pasti sve narode s palicom gvozdеноm; i dijete njezino bi uzeto k Bogu i prijestolu njegovu. 6. A žena uteče u pustinju gdje imaše mjesto pripravljeno od Boga, da se onamo hrani hiljadu i dvjesta i šezdeset dana. 7. I posta rat na nebu. Mihailo i anđeli

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

*njegovi udariše na aždahu, i bi se aždaha i anđeli njezini. 8. I ne nadvladaše, i više im se ne nađe mjesta na nebu. 9. I zbačena bi aždaha velika, stara zmija, koja se zove đavo i sotona, koja vara sav vasioni svijet, i zbačena bi na zemlju, i anđeli njezini zbačeni biše s njom. 10. I čuh glas veliki na nebu koji govori: sad posta spasenije i sila i carstvo Boga našega, i oblast Hrista njegova; jer se zbacila opadač braće naše, koji ih opadaše pred Bogom našijem dan i noć. 11. I oni ga pobijediše krvlju jagnjetovom i riječju svjedočanstva svojega, i ne mariše za život svoj do same smrti. 12. Zato veselite se nebesa i vi koji živite na njima. Teško vama koji živite na zemlji i moru, jer đavo siđe k vama, i vrlo se rasrdio, znajući da vremena malo ima. 13. I kad vidje aždaha da zbačena bi na zemlju, gonjaše ženu koja rodi muško. 14. I ženi dana biše dva krila orla velikoga da leti u pustinju na svoje mjesto, gdje će se hraniti vrijeme i vremena i po vremena, sakrivena od lica zmijina. 15. I ispusti zmija za ženom iz usta svojijeh vodu kao rijeku, da je utopi u rijeci. 16. I pomože zemlja ženi, i otvori zemlja usta svoja, i proždrije rijeku koju ispusti zmija iz usta svojijeh. 17. I razgnjevi se zmija na ženu, i otide da se pobije sa ostalijem sjemenom njezinijem, koje drži zapovijesti Božije i ima svjedočanstvo Isusa Hrista.. 18. * I stadoh na pijesku morskome. [prevod Vuk Karadžić, Svedenborg citirao original iz Engleske Biblije: “*And I stood upon the sand of the sea.”, Otkr.13:1]*

705. IZLAGANJE. Stihovi 1, 2. *I znak veliki pokaza se na nebu: žena obučena u sunce, i mjesec pod nogama njezinijem, i na glavi njezinoj vijenac od dvanaest zvijezda. I bješe trudna, i vikaše od muke, i mučala se da rodi..* 1. "I znak veliki pokaza se na nebu," označava Božansku potvrdu, koja se odnosi na crkvu koja treba da dođe, kao i na prijem njene doktrine, kao i to – od koga potiče budući napad na nju (br. 706); "žena obučena u sunce," označava crkvu u onima koji su u ljubavi prema Gospodu i odatle u ljubavi

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

prema bližnjemu (br. 707); "*i mjesec pod nogama njezinijem,*" označava veru u onima, koji su* u milosrđu (br. 708); "*i na glavi njezinoj vijenac od dvanaest zvijezda,*" označava mudrost i inteligenciju onih, koji su te crkve, kroz doktrine i znanja o svim stvarima istine i dobra iz Reči (br. 709). 2. "*I bješe trudna,*" označava nastajuću doktrinu iz dobra nebeske ljubavi (br. 710); "***I bješe trudna, i vikaše od muke, i mučашe se da rodi,*" označava neprihvatanje onih, koji su u crkvi, i otpor onih, koji su u veri, a koji su odvojeni od ljubavi (br. 711). *U br. 705 reči "*koji su prirodni i*" su precrtane, ali nalaze se u br. 708. ** fotolitografski tekst ima "*i*", što nije prisutno u grčkom tekstu.

706. Stih 1. *I znak veliki pokaza se na nebu,* označava božansku potvrdu koja se odnosi na dolazak crkve i primanje njene doktrine, kao i od koga će ona biti napadnuta. To je vidljivo iz značenja "*velikog znaka na nebu*", kao božanske manifestacije i potvrde; da pomenuti izraz označava crkvu i primanje njene doktrine, a takođe i napad na nju, vidljivo je iz onoga što sledi, jer "*žena*" znači crkvu, njeno "*dijete muško*" - doktrinu a "zmaj i njegov anđeli, a posle toga i "*zvijeri*", označavaju one, koji će napadati crkvu i njenu doktrinu. Ova vizija naziva se "*velikim znakom*", jer "*znak*" znači božansku manifestaciju koja se odnosi na stvari koje treba da uslede, potvrdu u odnosu na crkvu koja treba da dođe, kao i na njenu doktrinu, a takođe i napad na nju od onih, koji su označeni "*aždahom*" i "*zvijeri*". To se zove "*znak*", jer se manifestuje i potvrđuje. "*Znak*" i "*čudo*" pominju se u mnogim odlomcima u Reči, gde "*znak*" znači ono što ukazuje, svedoči i ubeđuje, a odnosi se na predmet ispitivanja, dok "*čudo*" predstavlja ono što izaziva, udara na glupav način, i izaziva čuđenje, dok su razumevanje i vera ono, na šta se utiče i što se podstiče indikacijama i dokazima.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[2] Postoji razlika između znaka i čuda, što se vidi iz činjenice da su Jevreji, iako su videli toliko mnogo čudesa koje je Gospod izvodio, i dalje tražili znakove od njega; ali i činjenice da se čudotvorci u Egiptu i u pustinji ponekad nazivaju izrazom "znakovi", ponekad izrazom "čuda", a ponekad i pomoću oba ova izraza. Dalje se iz toga može videti da u svakoj pojedinosti iz Reči postoji brak istine i dobra, a time i razumevanja i volje, jer je istina od razumijevanja, a i dobro od volje, a poslednično se "znakovi" tiču stvari koje se odnose na istinu, veru i razumevanje, a "čudesa" - na stvari koje se odnose na dobro, ljubav i volju. Odatle je jasno značenje "znakova" i "čuda", gde su oboje spomenuti u Reči, u narednim odlomcima. U Mojsiju: *A ja ću učiniti da otvrdne srce Faraonu, te ću umnožiti znake svoje i čudesa svoja u zemlji Misirskoj.* (Izl. 7:3). U istom: *I učini Gospod znake i čudesa velika i zla u Misiru na Faraonu i na svemu domu njegovu* pred nama,* (Pon. Zak. 6:22). U istom: *Ili, je li Bog pokušao da dođe te uzme sebi narod iz drugoga naroda kušanjem, znacima i čudesima i ratom i rukom krjepkom i mišicom podignutom i strahotama velikim, kao što je učinio sve to za vas Gospod Bog naš u Misiru na vaše oči?* (Pon. Zak. 4:34) U Davidu: *Ne sjećaše se ruke njegove i dana, u koji ih izbavi iz nevolje, U koji učini u Misiru znake svoje i čudesa svoja na polju Soanu;* (Ps. 78:42, 43). U istom: *Pokazaše među njima čudotvornu silu njegovu i znake njegove** u zemlji Hamovoj.* (Ps. 105:27). U istom: *Pokaza znake i čudesa usred tebe, Misire, na Faraonu i na svijem slugama njegovijem.* (Ps. 135:9). U Jeremiji: *Koji si činio znake i čudesa do danas u zemlji Misirskoj i u Izrailju i među svijem ljudima, i stekao si sebi ime kako je danas; Jer si izveo narod svoj Izrailja iz zemlje Misirske znacima i čudesima i rukom krjepkom i mišicom podignutom i strahotom velikom;* (Jer. 32:20, 21). To pokazuje da su se čudesa u Egiptu, a kasnije i među sinovima Izraelovim, označavala sa "znakovi i čuda"; "znakovi", jer su bili potvrđujući i ubedljivi, a "čudesni", jer su bili uzbudljivi i zadivljujući ; svi

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

su se slagali u tome da ono, što uzbuđuje i ispunjava čuđenjem, predstavlja potvrdu i ima moć uveravanja, budući da i one stvari, koje pokreću volju, pospešuju razumevanje, baš kao što stvari, koje izazivaju naklonost, takođe podstiču i misao, putem uveravanja. Isto tako u Jevanđeljima: *Jer će izići lažni hristosi i lažni proroci, i pokazaće znake velike i čudesa da bi prevarili, ako bude moguće, i izbrane.* (Mat. 24:24; Marko 13:22). Ovde izraz "*znake velike i čudesa*" ima slično značenje, naime, da će oni potvrditi i uveriti, i da će pobuditi otupele i ispuniti ih čuđenjem, što će izazvati snažna uveravanja. Na koga se misli pod "*lažni hristosi i lažni proroci*", a na koga pod "*izabranima*" može se videti u prethodnom tekstu (br.624, 684).

[3] U Mojsiju: *Ako ustane među vama prorok ili koji sne sanja, i kaže ti znak ili čudo, Pa se zbude taj znak ili čudo koje ti kaže, i on ti reče: hajde da idemo za drugim bogovima, kojih ne znaš, i njima da služimo, Nemoj poslušati što ti kaže taj prorok ili sanjač, jer vas kuša Gospod Bog vaš da bi se znalo ljubite li Gospoda Boga svojega iz sveg srca svojega i sve duše svoje.* (Pon. Zak. 13:1-3). Ovde se spominje "*prorok*", i onaj "*koji sne sanja*", a takođe i "*znak*" i "*čudo*", jer se "*znak*" odnosi na proroka, a "*čudo*" na sanjara snova, jer "*prorok*" označava onoga, koji podučava istine, a, u apstraktnom smislu, znači samu doktrinu istine, a "*sanjar*" označava onoga, koji pobuđivanjem podstiče na delanje, a, u apstraktnom smislu, uznemirenje koje pokreće na delanje; ovo se takođe odnosi na "*čudo*", a prethodno rečeno se odnosi na "*znak*"; jer su proroci instruirani živim glasom od Gospoda, a "*sanjari*" - od strane predstavnika Gospodnjih, što pobuđuju na delanje. Predstavnici Gospodnji su uticali na naklonost sanjara, te na taj način uticali i na njegovo mišljenje, jer, kada čovek sanja, njegovo prirodno razumevanje zaspi, i otvara se njegov duhovni vidokrug, koji sve izvlači iz ljubavi. Međutim, u ovom odlomku se zapravo misli na drugačiji vidokrug,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

koji sve izvlači iz zlih naklonosti, pošto se bavi prorocima koji podučavaju obmane, i koji sanjaju uzaludne, tašte stvari, jer "*drugi bogovi*" znače lažne i isprazne stvari koje su čuli i videli.

[4] Da "znaci" označavaju potvrde koje ukazuju i navode da se u nešto poveruje, vidi se iz sledećih pasusa. U Mojsiju: *Tako, reče Bog, ako ti ne uzvjeruju i ne poslušaju glasa tvojega za prvi znak, poslušaće za drugi znak. Ako li ne uzvjeruju ni za ta dva znaka i ne poslušaju glasa tvojega, a ti zahvati vode iz rijeke, i prolj na zemlju, i pretvoriće se voda koju zahvatiš iz rijeke, i provrći će se u krv na zemlji.* (Izl. 4:8, 9). Ovo se govori o čudima koje je učinio Mojsije, kada mu se Gospod pojavio u grmu, koja se zovu "znakovi" jer su ta čuda morala da ubede narod, da je Mojsije poslat da ga vodi iz Egipta; zato je tri puta rečeno "*Ako li ne uzvjeruju,*", a takođe i "*ne poslušaju glasa tvojega.*"

[5] U istom: *I reče Gospod Mojsiju: dokle će me vrijeđati taj narod? Kad li će mi vjerovati poslije tolikih znaka što sam učinio među njima? Ti ljudi koji vidješe slavu moju i znake moje što sam učinio u Misiru i u ovoj pustinji, i kušase me već deset puta, i ne poslušase riječi moje, Neće vidjeti zemlje koju sa zakletvom obećah ocima njihovijem, neće vidjeti ni jedan od onih koji me uvrijediše.* (Broj. 14:11, 22, 23). Ova čuda su takođe nazvana "znaci", jer se odnose na verovanja; kako je već rečeno, čuda se nazivaju "znakovima" jer su znakovi ubedljivi, i navode na veru; a, kako znakovi nisu izazivali veru onima, koji, zbog straha, nisu bili spremni da uđu u zemlju Hanansku, a stoga je rečeno da oni "*Neće vidjeti zemlje*". "Znaci" imaju značenje u Izl. 4:17; i 10: 1, 2.

[6] U Jevanđelju: *Tada odgovoriše neki od književnika i fariseja govoreći: učitelju! mi bi radi od tebe znak vidjeti. A on odgovarajući reče im: rod zli i*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

*preljubotvorni traži znak; i ne će mu se dati znak osim znaka Jone proroka. Jer kao što je Jona bio u trbuhu kitovom tri dana i tri noći: tako će biti i sin čovječij u srcu*** [Engleska biblija kaže: stomaku – prim. M. V.] zemlje tri dana i tri noći. (Mat. 12:38-40; Luka 11:16, 29, 30). "Znak" jasno znači potvrdu da se mogu ubediti i uveriti da je Gospod bio Mesija i Božji Sin koji je trebalo da dođe, jer čuda, koja je Gospod izveo u izobilju a koja su videli, nisu im predstavljala znakove, jer čuda, kao što je već rečeno, predstavljaju znakove samo kod dobrih. "Jer kao što je Jona bio u trbuhu kitovom tri dana i tri noći," i to je uzeto za "znak", jer označava sahranjivanje i vaskrsenje Gospoda, kao i potpunu glorifikaciju Njegovog Ljudskog, dok "tri dana i tri noći", takođe označavaju celokupnost.*

[7] U Mateju: *I pristupiše k njemu fariseji i sadukeji, i kušajući ga iskahu da im pokaže znak s neba. A on odgovarajući reče im: uveče govorite: biće vedro; jer je nebo crveno. I ujutru: danas će biti vjetar, jer je nebo crveno i mutno. Licemjeri! lice nebesko umijete poznavati, a znake vremena ne možete poznati? Rod zli i kurvarski traži znak, i znak neće mu se dati osim znaka Jone proroka. I ostavivši ih otide. (Mat. 16:1-4).* I ovde, takođe, "znak" koji se traži sa nebesa znači potvrđivanje - da bi mogli biti ubeđeni i uvereni da je Gospod Božiji Sin, ali, iako su se dogodila čuda, nisu ih nazvali znakovima. Tada je Gospod govorio o večeri i jutru, jer "veče i jutro" označavaju Gospodnji dolazak; ovde to znači vreme kada je crkva kod Jevreja bila opustošena, te su imali "vedro vrijeme", jer nisu imali saznanja o Gospodu i sigurno su živeli u lažima od zla; to je "veče"; ali kad su ga poznavali, a, zbog obmana od zla, u kojima su bili, odbacili su Ga i vredali, a to je označeno sa: "I ujutru: danas će biti vjetar." Zato je Gospod rekao; "Licemjeri! lice nebesko umijete poznavati, a znake vremena ne možete poznati?," to jest, dolazi Gospod; i zato što su bili "rod zli i kurvarski," to

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

jest, onaj rod, koji je krivotvorio Reč, Gospod je rekao da "*i znak neće mu se dati.*"

[8] Opet, u Marku: *I iziđoše fariseji, i počеше se prepirati s njim, i kušajući ga iskahu od njega znak s neba. I uzdahnuvši duhom svojijem reče: zašto rod ovaj znak traži? Zaista vam kažem: neće se dati rodu ovome znak.* (Marko 8:11, 12). Da ovde "znak" označava potvrdu kojom bi mogli jasno spoznati, priznati i verovati, da je Gospod bio Mesija i Božji Sin, koga su očekivali iz proročanstava i proroka, očigledno je iz toga, da "*I uzdahnuvši duhom svojijem reče: zašto rod ovaj znak traži? Zaista vam kažem: neće se dati rodu ovome znak.;*" i to je bilo zato što, da im je to bilo jasno otkriveno ili rečeno s neba, i da ih je to uverilo, da su to priznali i poverovali, ipak bi ga odbacili nakon toga, a odbacivanje, u slučaju da se ono izvrši nakon priznanvanja i verovanja, znači blasfemiju, a mnogi od blasfemičara su najgori od svihu paklu.

[9] Da im, zbog ovih razloga, nije data jasna potvrda sa neba, vidljivo je iz ovih reči u Jovanu: *Zaslijepio je oči njihove i okamenio srca njihova, da ne vide očima ni srcem razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim.* (Jovan 12:40). "*I ne obrate se da ih iscijelim*" znači ovde blasfemiju, koja se čini nakon što se priznaju istine i dobra, posebno onda, kada je Gospod prihvaćen, ali je, nakon priznanja - negiran; tako bi se odigralo, da su se Jevreji obratili i potom bili isceljeni znakom. "*Da ne vide očima ni srcem razumiju*" označava primanje u razumijevanju i volji, ili u veri i ljubavi. Iz toga je jasno da "*znak*" označava jasno svjedočenje. (O mnogim profanacijama (blasfemijama) vidi "Novi Nerusalim i Njegov Nebeski Nauk", br 172.)

[10] U Jovanu: *A oni*** mu rekoše: kakav dakle ti pokazuješ znak da vidimo i da vjerujemo? šta radiš ti? Ocevi naši jedoše manu u pustinji, kao što je*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

napisano: hljeb s neba dade im da jedu. Tada im reče Isus: zaista, zaista vam kažem: Mojsije ne dade vama hljeba s neba, nego vam otac moj daje hljeb istiniti s neba; Jer je hljeb Božiji onaj koji silazi s neba i daje život svijetu. (Jovan 6:30-33). Ovde su takođe učenici **** želeli znak; da to označava potvrdu da bi mogli poverovati, jasno je iz njihovih reči: "*kakav dakle ti pokazuješ znak da vidimo i da vjerujemo?*" Zatim su govorili o "*mani*" a Gospod je odgovorio "*hljebom s neba*", jer "*hljeb*" označava sve dobro i istinu koji hrane dušu a, u najvišem smislu - samog Gospoda, od koga potiče sva doktrina i sva duhovna hrana, čime je dao potvrdu da bi mogli videti i verovati. Ipak, svedočanstvo, to jest znak s neba, dat je trojici učenika, Petru, Jakovu i Jovanu, kao što se može videti iz Gospodnjeg preobraženja, jer su vidjeli Njegovu slavu i čuli glas iz neba što govori: "*ovo je sin moj ljubazni; njega poslušajte.*" (Marko 9:7; Luka 9:35; Mat. 17:5).

[11] U Jovanu: *I reče onima što prodavahu golubove: nosite to odavde, i ne činite od doma oca mojega doma trgovačkoga. A Jevreji odgovarajući rekoše mu: kakav nam znak pokazuješ, da to možeš činiti? Isus odgovori i reče im: razvalite ovu crkvu, i za tri dana ću je podignuti.* (Jovan 2:16, 18, 19). Ovde je očigledno da "*pokazivanje znaka*" označava davanje potvrde nečim divotnim, ili glasom koji je sa nebesa. No, očigledno je da bi ih takva potvrda pre proklela, nego što bi ih spasila, kao što je već rečeno ranije. Odgovorio im je parabolom o "*hramu*", pod kojim je mislio na Svoje telo, koji treba da se uništi, odnosno da Gospod telesno umre, a potom da ponovo ustane i bude proslavljen trećeg dana. To je takođe ono, na šta je Gospod mislio pod "*ne će mu se dati znak osim znaka Jone proroka. Jer kao što je Jona bio u trbuhu kitovom tri dana i tri noći: tako će biti i sin čovječij u srcu zemlje tri dana i tri noći.*" (Da "*hram*", u najvišem smislu, označava telo Gospodnje, vidi u Jovanu 2:21.)

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[12] U Luki: *Ovo učini Isus početak čudesima u Kani Galilejskoj, i pokaza slavu svoju; i učenici njegovi vjerovali su ga. Potom siđe u Kapernaum, on i mati njegova, i braća njegova, i učenici njegovi, i ondje stajaše ne mnogo dana. I reče onima što prodavahu golubove: nosite to odavde, i ne činite od doma oca mojega doma trgovačkoga.* (Luka 2:11, 12, 16). Budući da "znak" znači potvrdu koja omogućuje da se poveruje da je Spasitelj sveta rođen, to se kaže "*naći ćete dijete povito gdje leži u jaslama;*" a da je to potvrda ne može se uvideti, sve dok ne bude poznato šta se podrazumeva pod "*jaslama*" i "*odećom za povijanje beba*". "*Jasle*" označavaju doktrinu istine iz Reči, jer "*konji*" označavaju razumevanje Reči (što se vidi iz onoga što je prikazano u prethodnom tekstu, br. 355, 364, i u kratkom delu "*Beli konj*", br. 2-4); tako i jaslame, kao hraniteljsko mesto za konje, označavaju doktrinu istine iz Reči. U sedmom stihu istog poglavlja rečeno je da je to učinjeno "*jer im ne bijaše mjesta u gostionici*", gde "*gostionica*" označava mesto učenja. (Ovo je značenje "*gostionice*" takođe u Luki 10:34, 22:11, Marku 14:14 i na drugim mestima.) To stoga, jer to je bilo unutarnje stanje Jevreja, koji su tada bili u čistim obmanama, kroz krivotvorenje Reči, što je označeno sa "*jer im ne bijaše mjesta u gostionici*"; Da je Gospodnja volja bila drugačija, On bi se rodio u najlepšoj palati i ležao u krevetu ukrašenom dragim kamenjem; ali da je bilo tako, to ne bi označavalo doktrinu istine, i ne bi predstavljalo nebesku reprezentaciju. Takođe je rečeno da je "*dijete povito*", jer se "*odećom za povijanje beba*" označavaju prve istine, koje su istine nevinosti, a koje su takođe istine Božanske ljubavi; jer "*golotinja*", u odnosu na bebu, označava lišavanje istine. Iz ovoga je jasno zašto je rečeno od anđela: "*I eto vam znaka: naći ćete dijete povito gdje leži u jaslama.*"

[13] U Jevanđelju: *A kad sjeđaše na gori Maslinskoj pristupiše k njemu učenici nasamo govoreći: kaži nam kad će to biti? i kakav je znak tvojega*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

dolaska i pošljedka vijeka? (Mat. 24:3; Marko 13:4; Luka 21:7), gde "i kakav je znak tvojega dolaska i pošljedka vijeka" označava početak Nove Crkve i kraja nekadašnje crkve, gde "dolazak Gospodnji" označava početak Nove Crkve, a izraz "pošljedka vijeka" - kraj stare crkve, tako da, u ovim poglavljima, Gospod upućuje Svojim učenike u znanja u vezi sukcesivnih devastacija bivše crkve, a na kraju ih upućuje i na osnivanje Nove Crkve; On ih poučava i uči jednostavnim korespondencijama, koje se ne mogu otkriti i spoznati, osim putem duhovnog smisla; a sve to stoga, jer je Gospod govorio putem korespondencija, koje su sve bile znakovi i, na taj način, potvrde. Štaviše, Gospod ih naziva "znakovima". Kao u Luci: *I zemlja će se tresti vrlo po svijetu, i biće gladi i pomori i strahote i veliki znaci biće na nebu. I biće znaci u suncu i u mjesecu i u zvijezdama; i ljudima na zemlji tuga od smetnje i od huke morske i valova.* (Luka 21:11, 25). U Mateju: *I tada će se pokazati znak sina čovječijega na nebu; i tada će proplakati sva plemena na zemlji; i ugledaće sina čovječijega gdje ide na oblacima nebeskima sa silom i slavom velikom.* (Mat. 24:30). Značenje tih, i drugih stvari, u duhovnom smislu, sadržanih u dvadeset i četvrtom poglavlju Mateja, objašnjeno je u "Nebeskim tajnama", a "i ugledaće sina čovječijega gdje ide na oblacima nebeskima" u radu "Nebo i pakao" (br.1); stoga dodatno objašnjenje nije potrebno.

[14] U Marku: *A znaci onima koji vjeruju biće ovi: imenom mojijem izgoniće đavole; govoriće novijem jezicima; Uzimaće zmije u ruke, ako i smrtno što popiju, neće im nauditi; na bolesnike metaće ruke, i ozdravljaće. A oni izidoše i propovjedaše svuda, i Gospod ih potpomaga, i riječ potvrđiva znacima koji su se potom pokazivali. Amin.* (Marko 16:17, 18, 20). To su bila čuda, ali ipak se zovu "znakovi", jer su bili svedočanstva Božanske moći Gospoda koja ih je napravila; stoga se kaže, "Gospod ih potpomaga, i riječ

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

potvrđiva znacima." Ako bi se to primenilo na zle, to bi bilo zvano "čudima", jer u zlima takve stvari samo izazivaju čuđenje i uznemiravaju um, a još uvek ne pobuđuju veru; a u dobrima je sve obrnuto, jer u njima iste ove stvari znače potvrde koje pobuđuju veru, i stoga se zovu "znakovi", a kaže se "a znaci onima koji vjeruju biće ovi." Na koji način znakovi mogu utvrditi veru, uskoro će se videti. Ti čudotvorni znakovi, kao "imenom mojijem izgoniće đavole, govoriće novijem jezicima," "Uzimaće zmije u ruke," "ako i smrtno što popiju, neće im nauditi," i "na bolesnike metaće ruke, i ozdravljaće," bili su u njihovoj suštini i po poreklu duhovni, odakle su potekli i pristigli kao efekti; jer su bili korespondencije koje su sve njih izvukle iz duhovnog sveta Gospodnjim influksom. Na primer, da "imenom mojijem izgoniće đavole" izvodi svoje dejstvo iz toga, da ime Gospodnje, duhovno shvaćeno, znači sve od doktrine iz Reči od Gospoda, a da "demoni" znače laži svake vrste, i one su tako isterane, odnosno uklonjene, po doktrini iz Reči od Gospoda; da "govoriće novijem jezicima" izvodi svoje dejstvo iz toga, što "novi jezici" znače doktrine za Novu Crkvu; "Uzimaće zmije u ruke" jer su "zmije" označavale paklove u odnosu na dosegnut stepen zla, i tako bi oni bili sigurni od zaraze koja otuda dolazi; "ako i smrtno što popiju, neće im nauditi" znači da ne bi bili zagađeni zlobom pakla; a "na bolesnike metaće ruke, i ozdravljaće" znači isceljenje od duhovnih bolesti (kojima se nazivaju nepravednosti i gresi) komuniciranje i povezivanje sa nebom, a tako i sa Gospodom; polaganje ruku učenika odgovara komunikaciji i spajanju s Gospodom, a time i uklanjanju bezakonja pomoću NJegove Božanske svemoći.

[15] U Isaiji: *Išti znak od Gospoda Boga svojega, išti ozdo iz dubine ili ozgo s visine. Zato će vam sam Gospod dati znak; eto djevojka će zatrudnjeti i rodiće sina, i nadjenuće mu ime Emanuilo.* (Isa. 7:11, 14). To je rečeno

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Ahazu, kralju Judeje, jer su kralj Sirije i kralj Izraela ratovali protiv njega, sve do Jerusalima, a imali su na svojoj strani pleme Jefremovo, a ipak nisu prevladali, iz razloga što je "kralj Sirije" ovde predstavljao spoljašnje ili prirodno iz crkve, a "kralj Izraela" - njeno unutrašnje ili duhovno, te "Jefrem" - njeno intelektualno; ali ovde su sva tri, prirodno, duhovno i intelektualno, bili izopačeni, i zato su želeli da napadnu doktrinu istine, koju su označili "kraljem Judinim" i "Jerusalimom", zbog čega nisu uspjeli. Ipak, kako bi Ahaz mogao biti siguran u neuspjeh njihovog pokušaja, rečeno mu je da "traži znak", to jest potvrdu da bi mogao biti bezbedan, a dato mu je da izabere: da li želi znak sa neba ili iz pakla; ovo je označeno sa "išti ozdo iz dubine ili ozgo s visine", jer je kralj bio zao. Ali, zato što Jerusalim, koji označava doktrinu istine iz Reči, nije smeo biti uništen od strane takvih, pred Gospodnji dolazak, stoga mu je, kao potvrda ovoga, bio darovan čudesan znak, označen izrazom "djevojka će zatrudnjeti i rodiće sina, i nadjenuće mu ime Emanuilo (Bog sa nama)". Da će ova crkva kasnije biti uništena, dalje je naznačeno u istom poglavlju.

[16] A u istom: *I ovo neka ti bude znak od Gospoda da će učiniti Gospod što je rekao. Evo ja ću vratiti sjen po koljencima po kojima je sišao na sunčaniku Ahazovu natrag za deset koljenaca. I vrati se sunce za deset koljenaca po koljencima po kojima bijaše sišlo.* (Isa. 38:7, 8). Ovaj znak je dat kralju Ezekiju, kao potvrda da će ga Gospod braniti, kao i da će braniti Jerusalim od kralja asirskog (kako je rečeno u šestom stihu tog poglavlja), taj kralj označava iskrivljeno racionalno koje uništava sve stvari crkve; stoga ovaj znak predstavlja i Novu Crkvu koju je trebalo uspostaviti od strane Gospoda, ali se vreme rasteglo iznad onoga izvan onoga što je prethodno naznačeno Ahazu; "Evo ja ću vratiti sjen po koljencima po kojima je sišao na sunčaniku Ahazovu" označava povlačenje vremena pre nego što se to učini, gde izraz

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"sunčaniku Ahazovu" označava vreme, ovde sve do dolaska Gospodnjeg, a "sjen" označava napredak vremena od izlaska do zalaska; za senku se kaže: *"Evo ja ću vratiti sjen po koljencima po kojima je sišao,"* što označava produženje vremena na duži niz godina, gde "deset" označava mnogo, a "sunčanik", kojga bi trebalo vratiti, označava dolazak Gospodnji. Sve ovo će se u narednom tekstu detaljnije ilustrovati. Dolazak Gospodnji se dogodio u času kada je Jevrejska Crkva bila na svom kraju, tj. kada više nije bilo ni dobra niti istine u njoj; to se podrazumeva pod izrazom *"kad je bezakonje bilo dovršeno"*, takođe i pod izrazom *"celokupnost vremena"*, u kome treba Gospod da dođe. Celokupno razdoblje Jevrejske Crkve predstavlja se izrazom *"sunčaniku Ahazovu"*, i to njegov početak - prvim tamošnjim korakom ("koljencem"), tj. kada je sunce u svom izlasku, a kraj – poslednjim korakom, kada je sunce u svom zalasku. To čini očiglednim da je *"evo ja ću vratiti sjen"* izraz koji označava produženje vremena od zalaska ka izlazu. To je trebalo da se desi *"sunčaniku Ahazovu"*, jer je Ahaz bio opaki kralj i oskrnavio je svetinje crkve. Da su njegovi naslednici učinili isto, brzo bi došao kraj te crkve; ali, kako je Jezekeja bio pravedan kralj, vrijeme je prodženo, te zbog toga greh tog naroda nije dosegao svoje konačno dovršenje, to jest svoj kraj.

[17] U istom: *A tebi ovo neka bude znak: ješćete ove godine što samo od sebe rodi, a druge godine što opet samo od sebe rodi; a treće godine sijte i žanjite i sadite vinograde i jedite rod iz njih.* (Isa. 37:30). Ovo je rečeno kralju Jezekeji, kada je Senaherib, kralj asirski, izveo rat protiv njega i ponosno govorio o sebi, a drsko - o Bogu i Izraelu; zbog čega je u njegovom logoru ubijeno stotinu osamdeset ***** hiljada ljudi, a njega samog su ubili njegovi sinovi. Ovo je učinjeno zato što "Asirija" označava racionalno, a *"asirski kralj"* - slično, dok *"Judeja"* označava nebesku crkvu, a *"njegov*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

kralj" – duhovnu crkvu; ali, ovde "*asirski kralj*" označava izopačujeno racionalno, koje lažnim promišljanjem uništava sve nebeske i duhovne stvari crkve, to jest - njena dobra i istine. A, kako "*Judeja i njen kralj*" označavaju nebesku i duhovnu crkvu koja će biti data od Gospoda, kada dođe u svet. Zato se ovim rečima opisuje obnova onih, koji će biti iz te crkve. Tako, znak za prvu godinu je bio "*ješćete ove godine što samo od sebe rodi,*" i označava nebesko dobro koje će im Gospod usaditi; "*druge godine što opet samo od sebe rodi,*" označava istinu tog dobra koja će iz njega proizaći; "*a treće godine sijte i žanjite i sadite vinograde i jedite rod iz njih*" označava sva dobra i istine koje proizlaze iz njih, "sijati i žnjati" označava implantaciju (usađivanje) dobra i njegovo prihvatanje; "*saditi vinograde*" implantaciju istine i njen prijem; "*jesti plodove*" označava uživanje u dobrim i radosnim stvarima, koje ima obnovljeni čovek. Ove se stvari nazivaju "*znakovima*", jer su oni potvrde nebeske crkve u onima, koji su u duhovnom značenju označeni izrazom "*Juda*", a čije je obnavljanje Gospod načinio usađivanjem nebeskog dobra, a potom i usađivanjem nebeskog duhovnog dobra, što je u svojoj esenciji istina nebeskog dobra, i konačno množenjem i plodonosnošću u prirodnom čovjeku.

[18] U istom: *Ovako veli Gospod svetac Izrailjev i tvorac njegov: pitajte me što će biti; za sinove moje i za djelo ruku mojih naređujte mi. Ja ga podigoh u pravdi, i sve putove njegove poravnica; on će sazidati moj grad i roblje moje otpustiće, ne za novce ni za darove, veli Gospod nad vojskama.* (Isa. 45:11, 13). Ovo takođe obrađuje Gospodnji dolazak i Njegovo osnivanje crkve. Gospod se podrazumeva pod izrazom "*Gospod svetac Izrailjev i tvorac njegov,*" koji se naziva "*svetac Izrailjev*" od Božanske istine, a njegov "*tvorac*"- zbog osnivanja crkve pomoću istine; a "*Izrael*" znači crkvu; stoga "*Njegovi sinovi, u vezi kojih su tražili znake*", znače one, koji su u istinama

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

od Gospoda, a "*za djelo ruku mojih*" znači njihovo formiranje, i uspostavljanje crkve među njima. "*Ja ga podigoh u pravdi, i sve putove njegovog poravniću*" označava da su Božansko dobro i Božanska istina Gospodnji, jer je "*pravednost*" zasnovana u Reči na dobru, a "*putovi*" označavaju istine koje vode, ovde Božanske istine, jer oni (putovi) su zasnovani na Gospodu; "*on će sazidati moj grad i roblje moje otpustiće*" označava da će On vratiti doktrinu istine i da će On isporučiti one, koji su u nepravdičnosti od neznanja, gde "*grad*" označava doktrinu istine, a "*zarobljeništvo*" - lažnosti neznanja u kome su bili neznabošci, i kroz koje su bili u duhovnom zarobljeništvu; "*ne za novce ni za darove*" označava slobodno davanje iz Božanske ljubavi.

[19] U istom: *Neka dođu i neka nam***** objave šta će biti; objavite nam šta je prvo bilo, da promislimo i poznamo šta će biti iza toga; ili kažite nam šta će biti unapredak. Kažite šta će biti poslije, i poznaćemo da ste bogovi; ili učinite što dobro ili zlo, i divićemo se i gledati svi.* (Isa. 41:22, 23). Da kaže kada će nastupiti čas, kada će se reći da su stvari prohujale, i da On ponovo dolazi, pripada samo Gospodu, i nijednom čovjeku ili ikakvom duhu, izraženo je "*Kažite šta će biti poslije, i poznaćemo da ste bogovi;*" to okončava ono što mu prethodi, stoga "*deklarirati znak*" znači - svedočenjem pobuđivati veru.

[20] U Jezekilju: *Potom uzmi tavicu gvozdenu, i metni je kao gvozden zid između sebe i grada, i okreni lice svoje suprot njemu, i on će se opsjesti, i ti ćeš ga opsjesti. To će biti znak domu Izrailjevu.* (Jezek. 4:3). Ovo, kao i drugo u ovom poglavlju, predstavlja reprezentacije tadašnjeg stanja crkve u jevrejskom narodu, što znači da više nije bilo istine, koja tada nije bila krivorvorena i zaprljana, što je, samo po sebi, obmana. Takvu istinu označava "*tavica gvozdena*", koju treba postaviti za zid; i zbog toga, poput

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

gvožđa, ona je teška, isključena i ne priznaje nikakvu stvarnu istinu, i kaže se, "*i metni je kao gvozden zid između sebe i grada on će se opsjesti, i ti ćeš ga opsjesti;*" da taj znak bude svjedok da je crkva takva, označeno je izrazom "*To će biti znak domu Izrailjevu,*" "*znak*" znači potvrdu, a "*kuća Izraelova*" crkvu.

[21] U Davidu: *Podigni stope svoje na stare razvaline: sve je razrušio neprijatelj u svetinji. Riču neprijatelji tvoji na mjestu sabora tvojih, svoje običaje postavljaju mjesto naših običaja. Običaja svojih ne vidimo, nema više proroka, i nema u nas ko bi znao dokle će to trajati.* (Ps. 74:3, 4, 9). "*Sve je razrušio neprijatelj u svetinji*" označava da je zlo uništio svetinje Crkve; "*Riču neprijatelji tvoji na mjestu sabora tvojih*" označava da su neistine uništile sve stvari bogopoštovanja; "*svoje običaje postavljaju mjesto naših običaja*" označava da su dali potvrdu i ubeđivali su svim sredstvima; izraz "*Običaja svojih ne vidimo*" označava da u Crkvi nisu prihvaćene potvrde istine; "*nema više proroka*" označava da nema doktrine istine.

[22] Na istom mestu: *Učini sa mnom čudo dobrote. Neka vide koji me nenavide, i postide se, što si mi, Gospode, pomogao i utješio me.* (Ps. 86:17). "*Učini sa mnom čudo dobrote*" označava potvrdu da će ga Jehova pomoći i utešiti, kako sledi, jer ovo je to dobro, za koje Jehova šalje znak; a zato što je znak potvrda toga, rečeno je "*Neka vide koji me nenavide, i postide se*".

[23] U istom: *Koji si postavio gore svojom silom, opasao se jačinom, Koji utišavaš huku morskú, huku vala njihovijeh i bunu po narodima! Boje se tvojih čudesa koji žive na krajevima zemaljskim; sve što se javlja jutrom i večerom ti budiš da slavi tebe.* (Ps. 65:6-8). Ovo opisuje Gospodnju Božansku moć, kroz potvrde koje uzrokuju verovanje; ali, potvrde, koje predstavljaju znakove ne predstavljaju ono, što je opisano izrazom: "*Koji si*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

postavio gore svojom silom, opasao se jačinom, Koji utišavaš huku morsku, huku vala njihovijeh i bunu po narodima!," jer to nisu znakovi koji uveravaju one, koji sve pripisuju prirodi; duhovni smisao, u kom smislu se označavaju nebo i crkva, jesu znakovi koji potvrđuju Gospodnju Božansku moć, jer u tom smislu "gore" koje je Bog postavio po Njegovoj svemoći, označava viša nebesa, jer anđeli tih nebesa žive na planinama; a, u apstraktnom smislu, ljubav prema Gospodu i dobročinstvo prema bližnjemu; Znakovi predstavljaju ono, što je Gospod učinio *svojom silom, opasao se jačinom,*" to jest, čini ih da zauvijek stoje; da "gore" imaju takvo značenje, može se videti u prethodnom tekstu (br 405); "huk mora" i "huk valova" znače sporove i razmišljanja onih, koji su ispod neba i koji su prirodni i čulni; da izraz "mora" označava stvari prirodnog čoveka, dakle one, koji su prirodni, te, prema tome, njihova graja, buka i valovi označavaju sporove i razmišljanja, može se videti u prethodnom tekstu (br. 342). "Bunu po narodima" znači kontradikcije koje potiču od neistina, jer "narodi" označavaju one, koji su u istinama, a nasuprot tome su oni, koji su u neistinama (videti u prethodnom tekstu, br. 175, 331, 625). "Boje se tvojih čudesa koji žive na poslednjim stvarima nebesa i crkve" označava sveto bogopoštovanje od vere u odnosu na Božansku moć, u onima, koji su u poslednjim stvarima nebesa i crkve; da "bojati se" znači obožavati Gospoda od ljubavi i vere, može se videti u prethodnom tekstu (br. 696); a da "koji žive na krajevima zemaljskim" znače one, koji su u poslednjim stvarima nebesa i crkve, te su tamo u veri milosrđa, očigledno je, jer "krajevi zemaljski" znače posledice neba i crkve. Iz ovoga je jasno da ovde "znakovi" označavaju potvrde u skladu s Božanskom moći Gospodnjom.

[24] U Jeremiji: *A ovo da vam je znak, govori Gospod, da ću vas pohoditi na tom mjestu da znate da će se doista ispuniti riječi moje vama na zlo; Ovako*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

veli Gospod: evo, ja ću dati Faraona Vafrija cara Misirskoga u ruke neprijateljima njegovijem i u ruke onijem koji traže dušu njegovu, kao što sam dao Sedekiju cara Judina u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom, neprijatelju njegovu i koji tražашe dušu njegovu. (Jer. 44:29, 30). Ovde se bavimo ljudima iz crkve, koji su postali prirodni, označeni onima, koji su boravili u Egiptu i vratili se odatle. Da će takvi biti uništeni zlima i neistinama, podrazumeva se pod: *"evo, ja ću dati Faraona Vafrija cara Misirskoga u ruke neprijateljima njegovijem i u ruke onijem koji traže dušu njegovu"*, gde izraz *"neprijatelji"*, ovde znači one, koji su u zlu i *"onijem koji traže dušu njegovu"* - one, koji su u neistinama, a, u apstraktnom smislu, zla i neistine (da "Misir" znači prirodnog čoveka, vidi u prethodnom tekstu, br. 654). To se zove "znak", jer je potvrda da će to biti učinjeno; stoga se dodaje, *"da znate da će se doista ispuniti riječi moje vama na zlo."*

[25] Da "znak" znači potvrdu izvesnosti, vidljivo je iz sljedećih odlomaka. U Isaiji: *I Jezekeja bješe rekao: šta će biti znak da ću otići u dom Gospodnji? (Isa. 38:22)* U Sudijama: *A Gedeon mu reče: ako sam našao milost pred tobom, daj mi znak da ti govoriš sa mnom. Tada anđeo Gospodnji pruži kraj od štapa koji mu bješe u ruci i dotače se mesa i hljebova prijesnijeh; i podiže se oganj sa stijene i spali meso i hljebove prijesne. I anđeo Gospodnji otide ispred očiju njegovih. (Sud. 6:17, 21).* U Prvoj knjizi Samuilovoj: *I ovo da ti je znak što će doći na oba sina tvoja, na Ofnija i Finesa: u jedan dan poginuće obojica. (1 Sam. 2:34).* *Ako li reku: hodite k nama, tada ćemo otići; jer nam ih Gospod predade u ruke. To će nam biti znak. (1 Sam. 14:10).* Skoro isto je označeno sa: *Znak zavjeta (Pos. 9:13; 17:11; Jezek. 20:12, 20; i drugde);* naime, potvrde koje se odnose na savez (zavjet).

[26] Potvrde su označene i *"znakovima"* koje je učinilo zlo što se pojaviljivalo u vidu čuda, kao u narednim odlomcima. U Isaiji: *Uništujem*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

*znake lažljivcima, i vrače obezumljujem, vraćam natrag mudrace, i pretvaram mudrost njihovu u ludost; (Isa. 44:25). U jeremiji: Ovako veli Gospod: ne učite se putu kojim idu narodi, i od znaka nebeskih ne plašite se, jer se od njih plaše narodi. Jer su uredbе u naroda***** taština, jer sijeku drvo u šumi, djelo ruku umjetničkih sjekirom; (Jer. 10:2, 3). In Apokalipsi: I učini čudesa velika, i učini da i oganj silazi s neba na zemlju pred ljudima. I vara one koji žive na zemlji znacima, koji joj biše dani da čini pred zvijeri, govoreći onima što žive na zemlji da načine***** ikonu zvijeri koja imade ranu smrtnu i osta živa. (Otkr. 13:13, 14). I treći anđeo izli čašu svoju na rijeke i na izvore vodene; i posta krv. (Otkr. 16:14). I opet: I bi uhvaćena zvijer, i s njom lažni prorok koji učini pred njom znake kojima prevari one koji primiše žig zvijerin i koji se poklanjaju ikoni njezinoj: živi biše bačeni oboje u jezero ognjeno, koje gori sumporom. (Otkr. 19:20). A šta je to, što se podrazumeva pod "znacima na ruci i na čelu", može se videti u prethodnom tekstu (br. 427). Opet, "znaci" koji su postavljeni na planinama da okupe ljude u rat, bitku i tako dalje, označavaju indikacije da je potrebno se izvrše zapovedene stvari. Kao u Isaiji: I u to će vrijeme za korijen Jesejev, koji će biti zastava narodima, raspitivati narodi, i počivalište njegovo biće slavno. I tada će Gospod opet podignuti ruku svoju da zadobije ostatak naroda svojega, što ostane od Asirske i od Misira i od Patrosa i od Etiopske i od Elama i od Senara i od Emata i od ostrva morskih. I podignuće zastavu narodima i prognane Izrailjeve i rasijane Judine sabraće s četiri kraja zemaljska, (Isa. 11:10-12). U Jeremiji: Podigni znake, nanesi gomile kamenja, zapamti put kojim si išla; vrati se, djevojko Izrailjeva, vrati se u gradove svoje. (Jer. 31:21). U istom: Javite narodima i razglasite, podignite zastavu, razglasite, ne tajite, recite: uze se Vavilon, posrami se Vil, razbi se Merodah; posramiše se idoli njegovi, razbiše se gadni bogovi njegovi. (Jer. 50:2). Na zidovima Vavilonskim podignite zastavu, utvrdite stražu, postavite*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

*stražare, namjestite zasjede; jer je Gospod namislio, i učiniće što je rekao za stanovnike Vavilonske. Podignite zastavu u zemlji, zatrubite u trube među narodima, pripravite narode na nj, sazovite na nj carstvo Araratsko, Minijsko i Ashanansko; postavite vojvodu suprot njemu, dovedite konje kao skakavce bodljikaste. (Jer. 51:12, 27); i na drugim mestima, posebno u istorijskim delovima Reči. Iz svih ovih odlomaka citiranih iz Reči jasno je da izraz "I znak veliki pokaza se na nebu" označava Božansku manifestaciju i potvrđivanje (kao i u trećem stihu ovog poglavlja, a potom i u poglavlju 15: 1). *Hebrejski tekst ima "kuću". **Hebrejski tekst ima "Njegovu", kao što je pronađeno u AO 598. ***Grčki tekst ima "srce", kao što je takođe nađeno u NT 2798. ****Izgleda da kontekst pokazuje da treba pročitati "Narod." *****Hebrejski tekst ima "185.000", kako je pronađeno u NT 4236. *****Hebrejski tekst ima "nam je". *****Hebrejski tekst ima "narod". *****Grčki tekst ima "boravio", kao što se nalazi u NT 826; A 600.*

707. *Žena obučena u sunce, označava crkvu u onima, koji su u ljubavi prema Gospodu, a potom i u ljubavi prema bližnjem. To se vidi iz značenja "žene", kao duhovne naklonosti istini (zbog koje crkva i jeste – crkva), a time i crkve, koja se odnosi na tu naklonost (o čemu videti u prethodnom tekstu br. 555); sledi da to znači da će Nova Crkva biti uspostavljena od strane Gospoda, nakon završetka sadašnje crkve, koja je danas [u doba Svedenborgovog života – prim. M. V.] aktuelna u hrišćanskom svetu. Ovo je očigledno i od značenja "sunca", kao Gospoda u odnosu na Božansku ljubav, a tako i ljubavi prema Gospodu od Gospoda (o čemu takođe u prethodnom tekstu, br. 401, 412); takođe od značenja "obučene", kao da živi od te ljubavi, a ta ljubav je usmerena prema svima: ljudima, duhovima i anđelima, i ona kreira sfere oko njih, odakle se vidi kakve su im osobine,*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

čak i sa velike daljine; Štaviše, pomoću te sfere se vrše konsocijacije i sjedinjenja na nebesima, a takođe i u paklu; i kao što se ovde bavimo crkvom, koja je u ljubavi prema Gospodu od Gospoda, a ta crkva je označena izrazom "žena", a ljubav prema "suncu" izražava – ljubav prema Gospodu, tako da "Žena obučena u sunce" označava crkvu u onima, koji su u ljubavi prema Gospodu od Gospoda. Odatle se dodaje i ljubav prema bližnjem, jer ljubav prema bližnjem proizilazi iz ljubavi prema Gospodu, budući da je ono, što je posteriorno, izvedeno iz sebi prethodećeg, ili, ono što je spoljašnje - od unutrašnjeg; jednom rečju, kao posledica od njenog izazivajućeg uzroka; jer je ljubav prema Gospodu - ljubav prema svemu što je Gospodnje, stoga i prema onome, što je Gospod zapovedio u Reči, a ljubav prema bližnjem predstavlja izvršavanje te volje, što je posledica proistekla iz uzroka koji je - prethodno pomenuta ljubav. Da ova "žena" označava Novu Crkvu, koju treba uspostaviti od strane Gospoda, nakon završetka crkve koja je sada [*u Svedenborgovo vreme – prim. M. V.*] aktuelna u hrišćanskom svetu, može se videti iz onoga što sledi u ovom poglavlju: "*I rodi muško, sina, koji će pasti sve narode s palicom gvozdenom; i dijete njezino bi uzeto k Bogu i prijestolu njegovu "i da" žena uteče u pustinju*", a takođe i "*I aždaha stajaše pred ženom koja šćaše da se porodi, da joj proždere dijete kad rodi*"; iz onoga što sledi videće se da "*muško, sina*" znači istinu o doktrini te crkve, a "*aždaha*" znači one, koji se suprotstavljaju istinama te doktrine, jer crkva, ovde označena izrazom "žena", jeste ista ona crkva, koja je označena izrazom "*Novi Jerusalim*", što je opisano u poglavlju 21, a i ovde (stih 9), gde je nazvana "*nevjesta jagnjetova*" u obrazloženju tog poglavlja.

708. *I mjesec pod nogama njezinijem*, označava veru u onima koji su prirodni i koji su u milosrđu. To se vidi iz značenja "*Meseca*" kao verovanja u kome

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

postoji milosrđe (o čemu uskoro); i od značenja "*stopala*", kao stvari prirodne (o čemu na prethodnim stranicama, br. 69, 600, 632); Ovde su, dakle, oni koji su prirodni, jer se to govori o "*ženi*", kojom je označena crkva, a "*sunce*", u koje je obučena, označava ljubav ka Gospodu od Gospoda i ljubav prema bližnjem (kao što je prikazano u prethodnom poglavlju); stoga "*žena obučena u sunce*" označava crkvu u onima, koji su nebeski, i odatle duhovni, a "*mjesec pod nogama*" označava crkvu u onima, koji su prirodni i čullni, a istovremeno u veri milosrđa ; jer dobra i istine koji potiču od neba i crkve slede po određenom redu, poput glave, tela i stopala u čoveku. U glavi Najvećeg Čoveka, koji je nebo, su oni, koji su u ljubavi prema Gospodu od Gospoda, i oni se nazivaju nebeskim; ali u telu, od dojke, pa sve do bubrega tog Velikog Čoveka, koji je nebo, su oni, koji su u ljubavi prema bližnjem, i oni se nazivaju duhovnim; a u stopalima Velikog Čoveka, što je nebo, su oni, koji su neprekidno u veri milosrđa, a ti se nazivaju prirodnim.

[2] Ali, da bi se to jasno moglo shvatiti, mora se znati da postoje dva kraljevstva na koja su nebesa podeljena. Jedno je kraljevstvo, koje se naziva nebeskim, a drugo se naziva duhovnim; treba znati i da postoje tri nebesa, i to: najviše nebo, koje se naziva nebeskim, srednje, koje se zove duhovnim, i najniže, koje se naziva nebesko-prirodno i duhovno-prirodno nebo. Pored ovih razlika u nebesima, međutim, postoji i dodatna razlika između onih, koji primaju svetlost, odnosno inteligenciju, od Gospoda kao sunca, i onih, koji primaju svetlost i inteligenciju od Gospoda kao meseca. Oni, koji primaju svetlost inteligencije od Gospoda kao sunca, su oni, u kojima je otvoreno intelektualno i racionalno, i koji su, dakle, racionalno promišljali o tome - u šta treba verovati usled duhovne naklonosti istini; dok su oni, koji primaju svetlost od Gospoda kao meseca - oni, u kojima intelektualno i unutrašnje

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

racionalno nisu otvoreni, već je otvoreno samo prirodno, i koji su posledično u promišljanju, baziranom samo na osnovu sećanja na ono, za šta im je rečeno da u njega treba treba verovati; a razmišljati o tome iz sećanja jeste - razmišljati samo na osnovu onih stvari, koje su čuli od učitelja ili propovednika, koje zovu istinama i za koje veruju da su istinite, mada to mogu biti i obmane, jer se one ne vide izvan sećanja. Ako su takvi, dok su živeli na svetu, bili u veri milosrđa, oni su na nebesima pod Gospodom kao mesecom, jer lumen, odakle potiče njihova inteligencija, izgleda poput lumena meseca u noći, dok je svetlost iz koje je inteligencija onih, koji su na nebesima pod Gospodom kao suncem, blještava kao svetlost dana. Kakve je prirode ova pomenuta razlika, može se videti iz razlike između svetlosti sunca po danu i svetlosti meseca po noći. Postoji dodatna razlika: oni, koji su kod Gospoda kao meseca, ne mogu ništa videti u svetlosti koju imaju oni, koji su kod Gospoda kao sunca, iz tog razloga što njihova svetlost nije stvarna, već samo reflektovana svetlost, što može primati i obmane i istine, u slučaju da obmane poprime javni izgled dobrog. Zato što su svi oni, koji su na nebesima pod Gospodom kao Mesecom, prirodni i čulni, i ne dele ništa zajedničko sa onima, koji su na nebesima pod Gospodom kao suncem, a osim toga su u lažima, mada - u lažima u kojima postoji dobro, stoga je mesec viđen "pod nogama" žene, što znači veru u onima koji su prirodni.

[3] Toliko, u odnosu na veru onih na nebesima, koji su pod Gospodom kao mesecom. Nekoliko stvari će se reći i o njihovoj naklonosti, iz koje vera izvodi svoj život. Njihova naklonost ka saznavanju istine i činjenju dobrog je, kao i oni sami, prirodna, tako da proizilazi manje ili više od slave nečega što je usvojeno učenjem, i od reputacije koja traga za čašću i dobiti kao nagradama. Ovakva naklonost se razlikuje od duhovne naklonosti ka poznavanju istine i činjenja dobrog, kakvu imaju oni, koji su na nebu pod

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Gospodom kao suncem, jer je u takvima ta ljubav toliko odvojena od prirodne ljubavi, da je prirodna naklonost pod nogama. Ovo je, takođe, razlog zašto je "mesec", koji označava ne samo veru, već i nečiju naklonost, viđen pod nogama. (Potpunija ideja o ovome se može videti u onome što je rečeno i prikazano u radu "Nebo i pakao", pod glavama: Nebo je podeljeno u dve kraljevine, br. 20-28; Sunce i Mesec na nebu, Svetlost i toplota na nebu, br. 116-140, i Korespondencija nebesa u svim stvarima čoveka, br. 51-102, takođe i u "Nauku Novog Jerusalima", u odnosu na one koji su u obmanama iz dobra, br. 21.) Da "*sunce*" označava Gospoda u odnosu na Božansku ljubav, i tako ljubavi prema Gospodu od Gospoda, a "*mesec*" istine vere, može se videti u prethodnom tekstu (br. 401); Štaviše, u odnosu na nebesa koja su pod Gospodom kao suncem, kao i ona pod Gospodom kao mesecom, videti takođe u prethodnom tekstu (br. 411, 422, 527). Na to treba dodati, da postoje tri nebesa koja su pod Gospodom kao mesecom - više, srednje i niže; ili, što je isto, unutrašnje, srednje i spoljašnje, ali, ipak, svi koji su na ovim nebesima su prirodni. Ova nebesa su unutrašnja, srednja i spoljašnja, jer je prirodno, kao i duhovno, podeljeno na tri stepena; spoljašnje-prirodno komunicira sa svetom, unutrašnje sa nebom, a srednje je sjedinjujuće. Ipak, oni koji su na nebesima pod Gospodom kao mesecom, ne mogu ući u nebesa koja su pod Gospodom kao suncem, jer je njihov unutarnji vid, ili unutarnje razumevanje, tako formiran, da može da primi tamošnje lunarno svetlo ali ne i da primi solarno svetlo. Uporedno se ne razlikuju od nekih vrsta ptica, koje mogu da vide po noći, ali ne i po danu, te, posledično, kada takvi dođu na sunčevu svetlost, (koju imaju oni, koji su pod Gospodom kao suncem), njihov pogled je zatamnjen. Oni, koji su na ovim nebesima su oni, koji su bili u milosrđu, u skladu sa njihovom verskim principom ili njihovom verom; ali, ako su prirodni ali nisu istovremeno i u veri milosrđa, završavaju u paklu pod ovim nebesima. Iz ovoga je očigledno da "*mesec*" ovde znači veru

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

u onima, koji su prirodni, i koji su u milosrđu; a mesec je viđen "*pod nogama*", jer oni, koji su na nebesima pod Gospodom kao mesecom, nemaju ništa zajedničko sa onima koji su na nebesima pod Gospodom kao suncem, čak u toj meri, da ne mogu ni da se uzdignu do njih.

709. *I na glavi njezinoj vijenac od dvanaest zvijezda*, označava mudrost i inteligenciju onih, koji su iz te crkve, kroz doktrine i znanje svih stvari istine i dobra od Reči. Ovo se vidi iz značenja "glave" kao mudrosti i inteligencije (o čemu u prethodnom tekstu, br. 553, 577), ovde onih, koji su iz crkve koja je označena izrazom "*žena obučena u sunce, i mesec pod nogama njezinijem*"; " takođe od značenja "*krune (vijenca)*", što takođe znači i mudrost i inteligenciju (o čemu u prethodnom tekstu, br. 126, 218, 272), takođe od značenja "*zvezda*", kao doktrine i znanja istine i dobra od Reči (o čemu vidi br. 72, 402, 535), takođe od značenja "*dvanaest*", što znači sve, i proizilazi iz istina i dobra (vidi broj 430). Iz ovoga je jasno da izraz "*i na glavi njezinoj vijenac od dvanaest zvijezda*" žene označava mudrost i inteligenciju onih, koji su iz te crkve, kroz doktrine i znanje svih stvari istine i dobra od Reči. Ovo se govori o ženi, nakon što se kaže da je bila "*obučena u sunce, i mesec pod nogama njezinijem*", jer "*sunce*" označava nebesku i duhovnu ljubav, a "*mesec*" veru milosrđa i svu mudrosti i inteligenciju, koja otuda proizilazi; jer od Gospoda, kao sunca proizilaze, toplina i svetlost, gde toplina predstavlja dobro od ljubavi, dok je svetlost - istina od tog dobra, a obadva čine mudrost i inteligenciju u anđelima i ljudima, jer dobro ljubavi ulazi u njihovu volju, dok istina od tog dobra ulazi u njihovo razumevanje. Mudrost ima svoje sedište u sjedinjenju volje i razumevanja.

710. Stih 2. *I bješe trudna*, označava rađajuću doktrinu iz dobra nebeske ljubavi. Ovo se vidi iz značenja izraza "*I bješe trudna*" [ili u materici, utrobi] kao rađajuće doktrine (istine iz dobra nebeske ljubavi), koja se odnosi na

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

crkvu, koju označava žena. To stoga, što "utroba" označava najveću bračnu ljubav, a potom i nebesku ljubav u celokupnosti; a embrion u materici (utrobi) označava istinu o doktrini iz dobra nebeske ljubavi, jer ima slično značenje kao "*muško, sin*", koga je rodila žena opisana u petom stihu, što označava doktrinu istine od dobra ljubavi, ali s tom razlikom da se embrion, dok je još uvek u utrobi, više sjedinjava sa dobrom nevinosti nego nakon što se rodi. Stoga i embrion i muško dete - oboje - označavaju doktrinu istine, i to: potonji - samu doktrinu, a prethodni - rađajuću doktrinu. Iz ovoga je jasno da "*I bješe trudna*" označava nauku o istini iz doba nebeske ljubavi.

[2] "*Utroba (materica)*" označava najviše dobro ljubavi, jer svi organi posvećeni prokreaciji, kako kod muškaraca, tako i kod žena, označavaju bračnu ljubav a "*utroba*" je najuzvišenija, jer tamo je fetus začet i raste, sve dok se ne rodi; Štaviše, to je najunutarnji deo genitalnih organa, a iz materice se dobija i majčinska ljubav, koja se zove "*naklonost [στοργή porodična ljubav, - prim. M. V.]*". Zato što je i čovek, koji se regeneriše, takođe začet u materici, i rođen, a pošto se regeneracija ostvaruje istinom iz dobra ljubavi, sledi da "*nositi u materici*", u duhovnom smislu, označava doktrinu istina iz dobra ljubavi. Postoji i korespondencija materice sa najvišim dobrom ljubavi, pošto celo nebo odgovara svim stvarima u čoveku (o tim korespondencijama vidi u delu "Nebo i pakao", broj 87-102); a time i svim organima posvećenim prokreaciji; ovo se tiče nebeske ljubavi. Postoji i influks te ljubavi sa nebesa koji utiče u majke, kao i u embrione, tokom trudnoće, a od njega, istovremeno, izvire ljubav majki prema bebama, i nevinost beba. Ovo pokazuje zašto "*utroba*" označava najviše dobro ljubavi, a "*nositi u utrobi*" označava nauku o istini iz dobra ljubavi.

[3] Da je ovo značenje "materice" i "ležanja u materici", može se videti iz sledećih pasusa u Reči. U Isaiji: *Slušajte me, dome Jakovljevi i svi koji ste*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ostali od doma Izrailjeva, koje nosim od utrobe, koje držim od rođenja. I do starosti vaše ja ću biti isti, i ja ću vas nositi do sijeda vijeka; ja sam stvorio i ja ću nositi, ja ću vas nositi i izbaviću. (Isa. 46:3, 4). Ovo govori o reformaciji crkve i o obnavljanju ljudi crkve od strane Gospoda. Crkva je označena "*domom Jakovljevim*" i "*domom Izraeljevim*", spoljašnja crkva "*domom Jakovljevim*", a unutrašnja - "*domom Izraeljevim*". Izraz "*Koje nosim od utrobe*" označava one, koje Gospod regeneriše, a "*ja ću vas nositi do sijeda vijeka*" označava one, koji se regenerišu. Zato što je čovek, koji se regeneriše, najpre začet od strane Gospoda, a potom se rađa, i na kraju se obrazuje i usavršava, a pošto se regeneracija u tom pogledu odvija slično kao prirodna prokreacija čoveka, onda "*nositi iz utrobe*" označava stanje čoveka koji treba da se regeneriše – u periodu od začeca do rođenja; samo rođenje, a zatim obrazovanje i savršenstvo, označava se sa "*I do starosti vaše ja ću biti isti, i ja ću vas nositi do sijeda vijeka; ja sam stvorio i ja ću nositi, ja ću vas nositi i izbaviću;*" "*ja sam stvorio i ja ću nositi, ja ću vas nositi i izbaviću,*" ima slična značenja; prvo znači regeneraciju dobra ljubavi i milosrđa, a drugo - obnavljanje od tih istina iz tog dobra; "*izbaviti*" znači odneti i ukloniti zla i nepravde koji su iz pakla.

[4] U Osiji: *Jefremova će slava odletjeti kao ptica od rođenja i od utrobe i od začetka. Ako li i othrani sinove svoje, ja ću ih učiniti da budu bez djece, da ne ostane nijedan; i teško njima kad otstupim od njih. Podaj im, Gospode; šta ćeš im dati? podaj im utrobu pometljivu i dojke usahle. Udaren bi Jefrem; korijen im posahnu, neće roditi roda; ako i rode, ubiću mili porod utrobe njihove.* (Os. 9:11, 12, 14, 16). "Jefrem" znači crkvu u pogledu razumevanja istine i dobra; da više neće biti nikakvog shvatanja Božanske istine u crkvi označeno izrazom "*Jefremova će slava odletjeti kao ptica*", gde "*slava*" označava Božansku istinu, dok "*odleteti*" znači da se istine rasipaju;

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

izraz "odleteti" se koristi zato što se odnosi na pticu, a ptica se spominje jer označava stvari koje pripadaju razumevanju i promišljanju odatle; "od rođenja i od utrobe i od začetka" označava disperziju sve istine, od poslednjih stvari, pa sve do prvih, gde "rođenje" označava poslednje stvari, jer se označava ono, što je rođeno; "i od utrobe i od začetka" označava ono što je pre rođenja, tako da sve stvari - od poslednjih, pa sve do prvih, jer - kada poslednje stvari stradaju, takođe sukcesivno nestaju; "Ako li i othrani sinove svoje, ja ću ih učiniti da budu bez djece, da ne ostane nijedan," označava da, iako su stekli istinu za sebe, ipak će biti lišeni inteligencije, gde "sinovi" označavaju istinu crkve i "ljudsku" inteligenciju, te stoga izraz "ja ću ih učiniti da budu bez djece, da ne ostane nijedan" označava da i dalje nemaju inteligenciju.

[5] "Podaj im, Gospode; šta ćeš im dati? podaj im utrobu pometljivu i dojke usahle," označava da više nema istine koja potiče od dobra, već postoje samo lažnosti od zla; izrada "utrobu pometljivu" označava obmane od zla na mestu istine od dobra, "dojke usahle" imaju slično značenje, a "utroba" označava istine iz dobra ljubavi, a "dojke" - istine iz dobra milosti, a ovde - lažnosti od zla, suprotne tim istinama; "Udaren bi Jefrem; korijen im posahnu, neće roditi roda," označava da više nema nikakvog shvatanja istine čak i ni od prvih stvari, "Jefrem" ovde, kao i u prethodnom tekstu, znači razumevanje istine crkve a "koren" - njene prve stvari.; "neće roditi roda" označava nedostatak dobra, jer gde nema istina, nema dobra; "ako i rode, ubiću mili porod utrobe njihove," označava da, iako su sami stekli istine, ipak će propasti, "mili porod utrobe njihove" označava stečene istine; rečeno je "utroba" umesto materice, jer utroba izgleda kao da raste u rođenju, a ipak se koristi pojam "utroba", kojim se tretiraju istine, a "materica" se upotrebljava

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

na mestu gde se obrađuje dobro. [U srpskom prevodu Daničića se koristi samo izraz "utroba" u oba slučaja - prim. M. V.]

[6] U Davidu *Ta, ti si me izvadio iz utrobe; ti si me umirio na sisi matere moje. Za tobom pristajem od rođenja, od utrobe matere moje ti si Bog moj.* (Ps. 22:9, 10). Ovo takođe opisuje obnavljanje duhovnog čoveka takvim stvarima koje pripadaju prirodnoj generaciji od majke; stoga "*Ta, ti si me izvadio iz utrobe*" označava da je Gospod obnavljao i stvorio čoveka crkve; "*ti si me umirio na sisi matere moje*" označava da se potom vodi i duhovno obrazuje, "majčinske grudi" označavaju duhovnu hranu u crkvenim stvarima, gde "*majka*" znači crkvu; "*Za tobom pristajem od rođenja*" označava da je Gospod učinio sve stvari iz dobra ljubavi, dok "*od utrobe matere moje ti si Bog moj*" označava da je On sve činio putem istina, jer, kako je gore navedeno, tamo gde se bavimo dobrom ljubavi, koristi se izraz "*materica*", a gde se bavimo istinama iz tog dobra - koristi se izraz "*utroba*"; stoga je rečeno: "*Ti si moj Bog*", jer gde se bavimo dobrom ljubavi od Gospod a, koristi se izraz "*Jahve*", a gde se obrađuju istine, on se zove "*Bog*".

[7] U Jevanđeljima: *A teško trudnima i dojilicama u te dane.* (Mat. 24:19; Marko 13:17; Luka 21:23). Ova poglavlja obrađuju svršetak doba, što znači kraj crkve, kada je biva i Poslednji Sud; stoga, izrazi "*trudnima*" i "*dojilicama u te dane*", nad kojima se lamentira, znače one, koji tada primaju dobra od ljubavi i istine od takvog dobra; "*trudnima*" znači one, koji primaju dobro ljubavi, dok "*dojilicama*" znači one, koji primaju istine tog dobra, jer "*mleko*" koje se daje označava istinu od dobra ljubavi. Kaže se: "*A teško njima*", jer oni, koji primaju dobra i istine, ih ne mogu zadržati, zbog toga što u takvom stanju prevladava pakao, koji otima i grabi dobra i istine, a potom dolazi profanacija. Pakao tada prevladava, jer na kraju crkve vladaju neistine zla i posledično se uklanjaju istine dobra; to stoga, jer se čovek

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

održava između neba i pakla, a pred posljednjim sudom ono što izvire iz pakla prevladava nad onim što silazi s neba. (Videti u vezi ovoga u radu "Nebo i pakao", br. 538, 540, 541, 546, 589-596, te u malom radu Posljednji Sud, br. 73, 74.)

[8] U Luki: *Jer gle, idu dani u koje će se reći: blago nerotkinjama, i utrobama koje ne rodiše, i sisama koje ne dojiše.* (Luka 23:29). To ima slično značenje, jer se govori o posljednjem vremenu crkve; izrazi "nerotkinje" i "utrobama koje ne rodiše" označavaju one, koji nisu primili stvarne istine, to jest, istine iz dobra ljubavi i "i sisama koje ne dojiše" označavaju one, koji nisu primili istinske istine iz dobra ljubavi. Jer sve istine su od dobra; a postoje dve vrste dobra, i to: nebesko dobro, koje je dobro ljubavi prema Gospodu i duhovno dobro, koje je dobro ljubavi prema bližnjemu; "sise" imaju slično značenje kao "mlijeko", to jest, označavaju istinu od dobra.

[9] U istom: *A kad to govoraše, podiže glas jedna žena iz naroda i reče mu: blago utrobi koja te je nosila, i sisama koje si sao! A on reče: blago i onima koji slušaju riječ Božiju, i drže je.* (Luka 11:27, 28). Jer "utrobi koja te je nosila" i "i sisama koje si sao" označavaju regeneraciju čoveka, a, kao što je gore rečeno, Gospod je odgovorio, "blago i onima koji slušaju riječ Božiju, i drže je," koji opisuje regeneraciju koju ostvaruju istine iz Reči i život prema njima; "slušaju riječ Božiju" označava učenje istina iz Reči, a "drže je" označava život u skladu sa tim istinama.

[10] U Jovanu: *Reče Nikodim njemu: kako se može čovjek roditi kad je star? da li može po drugi put ući u utrobu matere svoje i roditi se? Odgovori Isus: zaista, zaista ti kažem: ako se ko ne rodi vodom i Duhom, ne može ući u carstvo Božije. Što je rođeno od tijela, tijelo je; a što je rođeno od Duha, duh je.* (Jovan 3:4-6). Nikodim je očito shvatao prirodnu prokreaciju umesto

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

duhovne prokreacije o kojoj je govorio Gospod, pa ga Gospod podučava o obnovi, što se postiže istinama iz Reči i životom prema njima, a to je označeno "*ako se ko ne rodi vodom i Duhom, ne može ući u carstvo Božije*", jer "voda" znači, u duhovnom smislu, istine iz Reči a "*život je duh*"* - život prema njima. Da je čovek rođen kao prirodan, a tek naknadno postaje duhovan, ukoliko vodi život prema istinama iz Reči, označeno je izrazom "*što je rođeno od tijela, tijelo je; a što je rođeno od Duha, duh je*"; da se prirodni čovek ne može spasiti, osim ako ne postane duhovan, označeno je izrazom "*ako se ko ne rodi vodom i Duhom, ne može ući u carstvo Božije*".

[11] Budući da je samo Gospod taj, koji reformiše i regeneriše čoveka, nazvan je u Reči "*koji te je sazdao od utrobe*", kao u Isaiji: *Ovako veli Gospod, koji te je stvorio i sazdao od utrobe materine, i koji ti pomaže: ne boj se, slugo moj Jakove, i mili, kojega izabrah. Ovako govori Gospod, izbavitelj tvoj, koji te je sazdao od utrobe materine: ja Gospod načinih sve: razapeh nebo sam, rasprostrijev zemlju sam sobom; (Isa. 44:2, 24). U istom: Poslušajte me, ostrva, i pazite narodi daljni. Gospod me pozva od utrobe; od utrobe matere moje pomenu ime moje. A sada govori Gospod, koji me je sazdao od utrobe materine da sam mu sluga, da mu dovedem natrag Jakova; ako se Izrailj i ne sabere, opet ću se proslaviti pred Gospodom, i Bog će moj biti sila moja. (Isa. 49:1, 5). U mnogim odlomcima u Reči Gospod se naziva "Stvoritelj", "Tvorac" i "koji te je sazdao od utrobe", a takođe "Izbavitelj"; iz razloga što On ponovno stvara čoveka, reformiše ga, regeneriše ga i otkupljuje ga. Veruje se da je Gospod tako nazvan, jer je stvorio čoveka i oblikovao ga u utrobi, ali to je, ustvari, duhovno stvaranje i formiranje ("*sazdanje*") na koje se ovdje misli; jer je Reč prirodna i duhovna; prirodna je za ljude koji su prirodni, a duhovna - za anđele, koji su duhovni, kao što se i može videti iz toga, da se ovde govori o Izraelu, a, u najvišem smislu, o*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Gospodu. "*Izrael*" znači crkvu, dakle svakog čoveka crkve; i zato što Gospod zna kakva je priroda svakog čovjeka u odnosu na dobro ljubavi i istinitosti vere, rečeno je: "*Gospod me pozva od utrobe; od utrobe matere moje pomenu ime moje;*"** "*pozvati i znati ime*" - bilo čije ime, označava saznanje prirode onoga, čije se ime zna; "*od utrobe*" znači znati ovo u odnosu na dobro ljubavi; a "*od utrobe matere moje*" - u odnosu na istine tog dobra; "Jakov" koji će mu se ponovo vratiti, i "*Izrael*", koji će se okupljati k Njemu, označava crkvu, "Jakov" spoljašnju crkvu, a "*Izrael*" - unutarnju crkvu; unutarnja crkva je u duhovnom čoveku, dok je spoljašnja u prirodnom.

[12] U Jeremiji: *Prije nego te sazdah u utrobi, znah te; i prije nego izide iz utrobe, posvetih te; za proroka narodima postavih te.* (Jer. 1:5). Ovo se govori o proroku Jeremiji, a "prorok", u duhovnom smislu, označava – onoga koji uči istini, a, u apstraktnom smislu, samu doktrinu istine; stoga "*sazdati u utrobi*" i "*Prije nego te sazdah u utrobi, znah te*" označava predviđanje da se putem regeneracije može biti u pravednosti od dobra, tako da se može primiti i podučavati Reč. Izrazi "*posvetih te*" i "*za proroka narodima postavih te*" imaju isto značenje; "*narodi*" su oni koji su u dobru, i koji iz dobra primaju istine.

[13] U Davidu: *Tebe se držim od rođenja, od utrobe matere moje ti si branič moj; tobom se hvalim svagda.* (Ps. 71:6). Ovo ima isto značenje. U istom: *Evo našljedstva od Gospoda: djeca, porod je dar od njega.* (Ps. 127:3). Ovdje, kao i drugde u Reči, "sinovi" znače one, koji su u istinama od dobra, a "*na čedo utrobe*" znači one, koji su u dobru od istina, koji imaju nebo, što je "*našljedstva*" a takođe i "*dar*".

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[14] U Isaiji: *Može li žena zaboraviti porod svoj da se ne smiluje na čedo utrobe svoje? A da bi ga i zaboravila, ja neću zaboraviti tebe.* (Isa. 49:15). To je rečeno, jer u duhovnom smislu, znači regeneraciju, i zato je ovde napravljeno poređenje sa ženom i njenom ljubavlju za svoje dete; slično, predstavlja istinu onoga, koga je Gospod regenerisao.

[15] U Davidu: *Zakle se Gospod Davidu u istini, od koje neće odstupati; od poroda tvojega posadiću na prijestolu tvojemu.* (Ps. 132:11). "David", ovde, kao i drugde u Reči, označava Gospoda u odnosu na duhovno kraljevstvo, koji je njegovo carstvo, stoga "*od poroda tvojega posadiću na prijestolu tvojemu*" znači onoga, koga je Gospod regenerisao; takav čovek se naziva "*čedo utrobe svoje*" jer je u istinama, i u životu prema njima; "*prijesto*" koga će imati, znači nebo. To je ono, što je označeno ovim rečima u duhovnom smislu, a, u najvišem smislu, znače Gospoda i Njegovo slavljenje.

[16] U istom: *Jer si ti stvorio što je u meni, sastavio si me u utrobi matere moje.* (Ps. 139:13). "*Jer si ti stvorio što je u meni*" znači očistiti istine od neistina (vidi u prethodnom tekstu, br. 167); a "*sastavio si me u utrobi matere moje*" označava obranu od obmana od zla, koje su iz pakla, a ona nastaje od početka regeneracije i kasnije traje neprekidno.

[17] U istom: *Od samoga rođenja zastraniše bezakonici, od utrobe materine tumaraju govoreći laž.* (Ps. 58:3). To ne znači da se bezbožnici otuđuju od utrobe, i lutaju izlazeći iz trbuha, to jest od rođenja; jer niko nije otuđen od Boga i ne odstupa od Njega od rođenja; a "*Od samoga rođenja zastraniše*" označava da se neko od prvoga dana odmakne od dobra ka zlu, iako se može reformisati, dok "*od utrobe materine tumaraju*" označava da se, u sličnom maniru, odvrti od istina i dovede do neistina; a "*govoriti laž*" označava veru u neistine. Za takve se kaže da se obrću od dobra i istina, od prvog dana kad

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

se mogu reformisati, jer Gospod nastoji da reformirše sve, bez obzira na to gde bili, počevši od detinjstva i nastavljaajući od adolescencije do mladosti, no, za one, koji se ne trude da budu reformisani rečeno je da se obrću.

[18] U Osiji: *Svezano je bezakonje Jefremovo, ostavljen je grijeh njegov. Bolovi kao u porodilje spopašće ga, sin je nerazuman, jer ne bi toliko vremena ostao u utrobi.* (Os. 13:12, 13). "Jefrem" označava razumevanje istine, ovde razumevanje izopačeno, što je razumevanje neistine umjesto istine; njegova neistina označena je "bezakonjem" a zlo lažnosti izrazom "njegovim grijehom"; zato se označava sa "sin je nerazuman"; njegovo neprihvatanje reformacije označava se sa "Bolovi kao u porodilje spopašće ga", i "jer ne bi toliko vremena ostao u utrobi", što znači da on ne ostaje u stanju reformacije.

[19] U Isaiji: *Niti si čuo ni znao, i prije ti se uši ne otvoriše, jer znadijah da ćeš činiti nevjeru, i da se zoveš prestupnik od utrobe materine.* (Isa. 48:8). Ovo se govori o "domu Jakovljevom", što znači izopačenu crkvu; "da ćeš činiti nevjeru" označava delovanje suprotno objavljenim istinama; a "da se zoveš prestupnik od utrobe materine" označava odmak od istina od prvog trenutka kada se čovek može reformisati; "biti zvan po imenu" označava kakav je kvalitet u odnosu na istine.

[20] U Osiji: *I s Judom ima Gospod parbu i pohodiće Jakova prema putovima njegovijem, platiće mu po djelima njegovijem.* (Os. 12:3). Ono što to označava u unutarnjem smislu ne može se znati, ukoliko se ne spozna da su Jakov, i njegovi potomci pa i njihovi očevi, bili isključivo prirodni, i stoga se suprotstavljali dobru neba i crkve; jer, ko je prirodan, a nije istovremeno i duhovan, suprotstavlja se tom dobru, budući da se to dobro ostvaruje jedino kroz povezivanje istine i dobra, prvo u duhovnom čoveku, a posle i u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

prirodnom; a "Isav" označava prirodno dobro u duhovnom. Sada, zato što su Jakov i njegovi potomci takvi, i zato što su odbacili svako takvo dobro, i to od prvog trenutka, o Jakovu se kaže da *"U utrobi uhvati za petu brata svojega"*. Štaviše, borba Jakova s anđelom, koja je opisana u Postanju 32: 24-31, opisuje postojanost kojom su insistirali na posedovanju zemlje Hananske, što znači da je u njima trebalo da bude uspostavljena crkva; ta upornost je prikazana pomenutom borbom Jakova s anđelom, a takođe i onim što je rečeno u sledećem stihu, u Osiji: *U utrobi uhvati za petu brata svojega, i u sili svojoj bori se s Bogom;* (Os. 12:4). Ali, da će ipak biti lišeni bilo kakvog dobra nebeske i duhovne ljubavi, ozmačava se sa: *A kad osta Jakov sam, tada se jedan čovjek rvaše s njim do zore. I sunce mu se rodi kad prođe Fanuil, i hramaše na stegno svoje.* (Pos. 32:24, 31). Jer stegno označava povezanost dobre i istine, a "njegovo hramanje – iskakanje iz zgloba" označava da u Jakovu i njegovim potomcima nije bilo veze istine s dobrim; to označava *"A kad osta Jakov sam, tada se jedan čovjek rvaše s njim do zore"*. (A o tome vidi "Nebeske tajne", br. 4281, gde je objašnjeno, da Izraeliti i jebrejska nacija nisu izabrani, ali su prihvaćeni da predstavljaju crkvu, zbog upornosti s kojom su ustrajavali njihovi očevi i Mojsije, vidi br. 4290, 4293, 7051, 7439, 10430, 10535, 10632.)

[21] U Mojsiju: *A Isaku bješe četrdeset godina kad se oženi Revekom, kćerju Vatuila Sirina iz Mesopotamije, sestrom Lavana Sirina. I Isak se moljaše Gospodu za ženu svoju, jer bješe nerotkinja; i umoli Gospoda, te zatrudnje Reveka žena njegova. Ali udarahu jedno o drugo djeca u utrobi njezinoj, te reče: ako je tako, na što sam? I otide da pita Gospoda. A Gospod joj reče: dva su plemena u utrobi tvojoj, i dva će naroda izaći iz tebe; i jedan će narod biti jači od drugoga naroda, i veći će služiti manjemu. I kad dođe vrijeme da rodi, a to blizanci u utrobi njezinoj. I prvi izađe crven, sav kao runo rutav, i*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

nadješe mu ime Isav. A poslije izađe brat mu, držeći rukom za petu Isava; i nadješe mu ime Jakov. A bješe Isaku šezdeset godina, kad ih rodi Reveka. (Pos. 25:20-26). Ove istorijske tvrdnje uključuju ono što je upravo rečeno o Jakovu i njegovom potomstvu, naime, da su samo prirodni, i stoga nisu bili prirodno dobro od duhovnog, što je označavao "Isav". Da je Jakovljevi potomak bio lišen tog dobra, označava se Jakovljevim držanjem Isavljeve pete kada je izašao iz materine utrobe, gde "peta" označava ono, što je najniže prirodno. (A i ovo je objašnjeno u "Nebeskim tajnama")

[22] U istom: *Od silnoga Boga oca tvojega, koji će ti pomagati, i od svemogućega, koji će te blagosloviti blagoslovima ozgo s neba, blagoslovima ozdo iz bezdana, blagoslovima od dojaka i od materice.* (Pos. 49:25). Ovo je blagoslov Josifa od njegovog oca Izrailja, koji se objašnjava u "Nebeskim tajnama" (broj 6428-6434), gde se pokazuje da "blagoslovi od dojaka" označavaju naklonosti dobru i istinama, dok se izrazom "blagoslovima od materice" označava konjukcija dobra i istine, a time i regeneracija.

[23] U istom: *I milovaće te i blagosloviće te i umnožiće te; blagosloviće plod utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, žito tvoje i vino tvoje i ulje tvoje, plod goveda tvojih i stada ovaca tvojih u zemlji za koju se zakleo ocima tvojim da će ti je dati.* (Pon. Zak. 7:13). I drugde: *I da ti da blagoslov Avramov, tebi i sjemenu tvojemu s tobom, da naslijediš zemlju u kojoj si došljak, koju Bog dade Avramu.* (Pon. Zak. 28:4) To je rečeno sinovima Jakovljevim, koji su to razumeli samo na prirodan način, to jest, prema bukvalnom smislu pisma, jer su bili samo prirodni, i ni najmanje duhovni; a ovi "blagoslovi" označavaju duhovne blagoslove, koji su od neba i od večnog života, "plod utrobe tvoje" označava dobro ljubavi i istinu tog dobra; "plod zemlje tvoje" znači sve od crkve; "Žito tvoje i vino tvoje" - sve dobro i istine u prirodnom čoveku; "plod goveda tvojih i stada ovaca tvojih" označava ljubavi prema dobru i istini –

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

unutrašnjim i spoljašnjim. Uopšteno, sve ovo označava stvaranje i umnožavanje istine i dobra.

[24] U Isaiji: *Evo, ja ću podignuti na njih Mide, koji neće mariti za srebro, niti će zlata iskati. Nego će iz lukova djecu ubijati, ni na plod u utrobi neće se smilovati, niti će djece žaliti oko njihovo.* (Isa. 13:17, 18). "Mide" znači one koji ne obraćaju pažnju na istinu i dobro crkve, i koji uništavaju stvari razumevanja i ljubavi koja su od nje; "srebro" označava one, koje neće poštovati, a "zlato" - one, koji koje neće uživati u istini i dobru neba i crkve, "srebro" označava istinu, a "zlato" - dobro neba i crkve.; Izraz "*Nego će iz lukova djecu ubijati, ni na plod u utrobi neće se smilovati,*" označava da će neistine doktrine uništiti svo razumevanje istine i sve dobro ljubavi; "luk" znači lažnost doktrine, "djeca" razumevanje istine, a "*plod u utrobi*" dobro ljubavi; "*niti će djece žaliti oko njihovo*" označava da će njihovo izopačeno razumevanje i ludost uništiti svaku istinu crkve, "sinovi" znače istine, a "oko" izopačeno razumevanje, što je ludost. Treba znati da izraz "Mide" ne znači bukvalno Mide, već znači osobe i stvari u Crkvi, koje je uništavaju.

[25] U Mateju: *I pristupiše k njemu fariseji da ga kušaju, i rekoše mu: može li čovjek pustiti ženu svoju za svaku krivicu? A on odgovarajući reče im: nijeste li čitali da je onaj koji je u početku stvorio čovjeka muža i ženu stvorio ih? I reče: zato ostaviće čovjek oca svojega i mater, i prilijepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno tijelo. Tako nijesu više dvoje, nego jedno tijelo; a što je Bog sastavio čovjek da ne rastavlja. Rekoše mu: zašto dakle Mojsije zapovijeda da se da knjiga rasmusna, i da se pusti? Reče im: Mojsije je vama dopustio po tvrđi vašega srca puštati svoje žene; a iz početka nije bilo tako. Nego ja vama kažem: ako ko pusti svoju ženu, osim za kurvarstvo, i oženi se drugom, čini preljubu; i koji uzme puštenicu čini preljubu. Rekoše mu učenici njegovi: ako je tako čovjeku sa ženom, nije se dobro ženiti. A on reče im: ne*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

moгу svi primiti tјeh riječi do oni kojima je данo. Jer ima uškopljenika koji su se tako rodili iz utrobe materine; a ima uškopljenika koje su ljudi uškopili; a ima uškopljenika koji su sami sebe uškopili carstva radi nebeskoga. Ko može primiti neka primi. (Mat. 19:3-12). Da ovo sadrži unutrašnju tajnu, može se videti iz Gospodnje izreke: "*Ne mogu svi primiti tјeh riječi do onih koje su данo*". Unutarnja tajna, sadržana u tim rečima koje govori Gospod, jedva da je shvaćena od strane ljudi, ali je shvataju svi anđeli na nebu, jer takve reči Gospodnje shvataju duhovno, a tajna sadržana u njima je duhovna. Tajne o kojima se ovde govori, se sastoje u tome, da na nebesima postoje i brakovi, kao i na zemlji, a, na nebu, brakovi se formiraju između parova ljudi koji su duhovno slični; jer je muškarac rođen da deluje iz razumevanja, a žena iz ljubavi. Razumevanje kod muškaraca je razumevanje istine i dobra, a naklonost kod žena je naklonost ka istini i dobru; a, kako svako razumevanje oživljava iz naklonosti, tako je dvoje spojeno u jedno, pri čemu je ljubav, koja pripada volji, povezana sa korespondentnom misli, koja pripada razumevanju. Razumevanje je drugačije kod svakoga ponaosob, jer su istine koje čine razumevanje različite. Uopšteno, postoje nebeske istine, duhovne istine, moralne istine, građanske istine, pa čak i prirodne istine; a za svaku vrstu istina postoje bezbrojne podvrste i sorte; a, kao posledica toga, razumevanje jednoga nikada se ne poklapa sa razumevanjem drugoga, niti ljubav jednoga liči na ljubav drugoga. Da bi razumevanje i ljubav, ipak, mogli delovati kao jedno, oni su povezani na nebu na taj način, da je korespondentna naklonost, koja pripada ženi, povezana sa korespondentnim razumevanjem koje pripada muškarcu; a kao rezultat, oboje po korespondenciji imaju život pun ljubavi. Sada, zato što dve različite naklonosti ne mogu odgovarati jednom razumevanju, stoga na nebu jedan muškarac nikad nema, i nikada ne može imati nekoliko žena.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[26] Iz toga se može videti i zaključiti šta ove reči Gospodnje takođe znače u duhovnom smislu, kao i šta znači izraz *"zato ostaviće čovjek oca svojega i mater, i priljepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno tijelo"*, to jest da čovek mora napustiti zla i neistine koje je dobio od svoje vere, a koje skrnave njegovo razumevanje, tj. ono, koje je dobio od oca i majke, a njegovo razumevanje (odvojeno od takvih zla i neistina) mora biti povezano s korespondentnom ljubavlju koja pripada ženi (supruzi), tako da njih dvoje postaju jedna ljubav istine i dobra; to se podrazumeva pod *"jednim tijelom"* koju oboje moraju postati, gde *"tijelo"* označava, u duhovnom smisludobro, koje je od ljubavi ili od naklonosti. Izraz *"I biće dvoje jedno tijelo"* označava da razumevanje dobra i istine, kao i ljubav prema dobrom i istinitom, ne predstavljaju dvoje, nego su jedno, na isti način kao što su volja i razumijevanje dvoje, pa ipak su jedno; a slično vredi za istinu i dobro, kao i za veru i ljubav, koji su doista dvoje, ali ipak su - jedno, tj. kada je istina od dobra i dobro je od istine, tako i kad je vera od ljubavi i ljubav je od vere; i to je takođe izvor bračne ljubavi.

[27] *"Mojsije je vama dopustio po tvrđi vašega srca puštati svoje žene,"* jer su Izraelci i Jevreji bili prirodni, a ne duhovni, a oni, koji su čisto prirodni, takođe su tvrdog srca, budući da nisu u ikakvoj bračnoj ljubavi, nego u lascivnoj ljubavi, kao što je ljubav prema preljubi. Rečeno je da *"ako ko pusti svoju ženu, osim za kurvarstvo, i oženi se drugom, čini preljubu,"* jer bludnost označava neistinu, a u ženi je ljubav zla i neistine, odnosno ljubav koja se uošte ne slaže s razumevanjem istine i dobra; i budući da je takvim neslaganjem bračna ljubav, koja je od istine i dobra, a odatle neba i crkve u čoveku - potpuno uništena, jer kada unutarnji spoj, koji je sačinjen od umova i dispozicija, više ne postoji, brak se raspada. Kaže se: *"I koji uzme puštenicu čini preljubu,"* stoga što odbačenost zbog bludnosti znači naklonost

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ka zlu i neistini, kao što je opisano u prethodnom tekstu, i to ne sme biti spojeno s razumevanjem istine i dobra, jer razumevanje u tom slučaju biva izopačeno i pretvara se u razumevanje neistine i zla; spajanje lažnosti i zla je duhovna preljuba, jer je veza istine i dobra duhovni brak.

[28] Gospod je posle toga govorio o evnusima, jer su učenici rekli, "*ako je tako čovjeku sa ženom, nije se dobro ženiti*;" takođe i zato, što u jevrejskom narodu, koji je bio narod tvrdog srca, jer su bili u neistinama od zla, brakovi nisu bili brakovi, već su, shvaćeni u duhovnom smislu, bili preljube, te ih je stoga Gospod nazvao "*rod zli i kurvarski*". Zbog prethodno rečenog je Gospod govorio o uškopljeniku, gde "*uškopljenik*", označava one, koji nemaju želju da uđu u brak, tj. ne žele biti povezani s naklonošću ka zlu, jer bi razumevanje istine i dobra usled toga bilo izopačeno i raspršeno; tako, "*uškopljenici*" označavaju - kako oženjene, tako i neudate, u kojima je razumevanje istine i dobra povezano s naklonošću ka istini i dobru. Takvi se nazivaju "*uškopljenicima*" jer nemaju lascivnost, poput onih koji su, usled sopstvene tvrdoće srca, u kakvoj su bili i Jevreji, ulazili u brak sa više žena, i razvodili se zbog svakakvih razloga koji bi im padali na pamet.

[29] Pre svega, treba da se zna da brak između razumevanja istine i dobra i naklonosti prema istini i dobru, uopšteno, poseduje trostruko poreklo, te prema tome, sadrži i trostruki stepen. U najvišem stepenu, to je brak onih, koji se zovu nebeskim, u nižem stepenu - brak između onih, koji su duhovni, a u najnižem stepenu - između onih, koji su prirodni; jer postoje tri stepena čovjekovog unutarnjeg, a odatle postoje tri nebesa; oni u najvišem nebu zovu se nebeski, oni u nižem, duhovni, a oni u najnižem - prirodni. Brak razumevanja istine i dobra s ljubavlju prema istini i dobru u nebeskim se označava sa "*jer ima uškopljenika koji su se tako rodili iz utrobe materine*", jer oni, kada se regenerišu, odmah primaju istine u život, i to kroz ljubav

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

prema istinama, dakle oni poznaju istine iz samih istina; njihovo regenerisanje od Gospoda kroz ljubav prema Njemu označava se sa "*ima uškopljenika koji su se tako rodili iz utrobe materine*", dakle, bez lascivnosti preljuba.

[30] Brak razumevanja istine i dobra s naklonošću ka istini i dobru, kod onih, koji su duhovni, označava se sa "*eunuše koji su bili eunuci od strane ljudi*", jer se takvi ne regenerišu u materici, to jest, kroz ljubav, već kroz istine najpre primljene u sećanje, a potom intelektualno kroz mišljenje, i tako konačno i u život kroz izvesnu duhovnu naklonost; za njih se kaže "*a ima uškopljenika koje su ljudi uškopili*" jer se reformiraju kroz razumevanje iz sećanja, a "*čovjek*" ovde označava razumijevanje, kao i u prethodnom tekstu, gde se spominju "*čovjek i žena*". No, brak istine i dobra s naklonošću prema istini i dobru, u onima, koji su prirodni, označava se sa "*a ima uškopljenika koji su sami sebe uškopili*", jer oni, koji su prirodni, za sebe pribavljaju spoznaje i znanja prirodnim lumenom, i, kroz dobro života prema tim znanjima, stižu ljubav, a odatle i savest; a kako to ne znaju drugačije nego da to sami čine, jer prirodni čovek ne uživa u inteligenciji duhovnog čoveka, niti uživa u percepciji nebeskog čoveka, tako da to znači oni koji su "*sami sebe uškopili*"; a to se govori zbog pojavnog izgleda, i od pomračene vere, koja je u njima. To je stoga značenje izraza "*ima uškopljenika koji su sami sebe uškopili carstva radi nebeskoga*". Budući da malo ko može da shvati ove stvari, Gospod kaže: "*Ko može primiti neka primi.*" (A o ilustraciji ove teme videti šta je rečeno u radu "Nebo i pakao", pod glavama Dva kraljevstvana koja su podeljena nebesa i Tri neba u odnosu na tri stepena čovekovog unutarnjeg, br. 20- 40, i Brakovi na nebu, br. 366-386.)

[31] O Jovanu Krstitelju se kaže: *Jer će biti veliki pred Bogom, i neće piti vina ni sikera; i napuniće se Duha svetoga još u utrobi matere svoje;* (Luka

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

1:15, 41, 44). To je značilo da on predstavlja Gospoda u odnosu na Reč, kao što je učinio Ilija; jer u Reči, koja je Božanska Istina, svuda postoji brak Božanskog dobra i Božanske istine, a Božansko dobro ujedinjeno s Božanskom istinom je Božansko proističuće od Gospoda, koji se zove Duh Sveti. Plod u utrobi u "Zdravo Marijo" predstavljao je radost koja proizlazi iz ljubavi zajedništva dobra i istine, a time i radost nebeske bračne ljubavi, koja je u svakom pojedinom delu Reči. (Da je Jovan Krstitelj, kao i Ilija, predstavljao Gospoda u odnosu na Reč, vidi u "Nebeskim tajnama", br 7643, 9372.)

[32] Ono što označava "da se svako dijete muško koje najprije otvori matericu", takođe će se objasniti na narednim stranicama. Od tome se govori u Mojsiju: *I kad te uvede Gospod u zemlju Hananejsku, kao što se zakleo tebi i tvojim ocima, i da ti je, Odvajaćeš Gospodu što god otvora matericu, i od stoke tvoje što god otvora matericu, što je muško, da bude Gospodu. A svako magare prvenče otkupi jagnjetom ili jaretom; ako li ga ne bi otkupio, slomi mu vrat. Ali svakoga prvenca čovječijega između sinova svojih otkupi. Sve što otvora matericu moje je, i svako muško u stoci tvojoj što otvora matericu, goveče ili sitna stoka. Ali magare koje otvori matericu otkupi jagnjetom ili jaretom; ako li ga ne bi otkupio, slomi mu vrat; i svakoga prvenca između sinova svojih otkupi; i da se niko ne pokaže prazan preda mnom. (Izl. 13:11-15; 34:19, 20). Da su Leviti bili prihvaćeni umjesto njih, pogledajte u istom: *Evo uzeh Levite između sinova Izrailjevijeh za sve prvence što otvaraju matericu među sinovima Izrailjevijem; zato će moji biti Leviti. Jer je moj svaki prvenac; od onoga dana kada pobih sve prvence u zemlji Misirskoj, posvetih sebi svakoga prvenca u Izrailju od čovjeka do živinčeta; moji će biti; ja sam Gospod. Jer su meni dani između sinova Izrailjevijeh; za sve što otvora matericu, za sve prvence između sinova Izrailjevijeh uzeh njih. Jer je**

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

moj svaki prvenac među sinovima Izrailjevijem i od ljudi i od stoke; onaj dan kad pobih sve prvence u zemlji Misirskoj, posvetio sam ih sebi. (Broj. 3:12, 13; 8:16, 17). Duhovno značenje koje leži skriveno u ovom zakonu se ne pojavljuje, sve dok se ne uzme u obzir da prirodne prokreacije i rođenja označavaju duhovne prokreacije i rođenja; takođe, da svi organi prokreacije kao korespondencije, odgovaraju nebeskoj ljubavi i njenim primenama, koje se nazivaju istinama te ljubavi. Budući da je to tako, i zbog toga što brak, u duhovnom smislu, označava brak istine i dobra, kao što je već rečeno, vidljivo je ono što, u istom smislu, označava "*svakoga prvenca, što god otvora matericu.*" "*Svakoga prvenca, što god otvora matericu*" označava ono što je prvorodeno od nebeske ljubavi i od percepcije dobra i istine; i to je očigledno istina od dobra koja služi kao početak onome što sledi; u svojoj esenciji to je duhovno dobro, a ovo dobro uzima formu istine od dobra, ili, što je isto, istina od dobra je, u svojoj suštini, duhovno dobro. To znači izraz "*svakoga prvenca, što god otvora matericu*", jer "*matericu*" odgovara najunutarnjijoj bračnoj ljubavi koja je u svojoj suštini - nebeska ljubav, a iz te ljubavi proizilazi duhovno dobro, koje uzima formu istine od dobra, a, posebno one istine od dobra, koja je na početku onoga što sledi; ono što se nalazi na mestu početka predstavlja sve ono, koje se tiče njegovog suštinskog u onome što sleduje, jer to je ono što vlada u njima. Kako baš to označava "*svakoga prvenca, što god otvora matericu*" dakle, to je bilo posvećeno Jahvi, a po njemu je i svo potomstvo koje sledi bilo posvećeno.

[33] Treba znati da je dobro neba i crkve trostepeno; dobro najvišeg stepena, pa tako i najviše nebo, zove se: dobro nebeske ljubavi; dobro nižeg stepena, koje je takođe dobro srednjeg neba, zove se: dobro duhovne ljubavi; a dobro najnižeg stepena, koje je dobro nižeg neba, zove se: prirodno dobro. Ova dobra, opisana kako slede po redu, takođe su i rođena po redu. Dobro

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

prirodne ljubavi rođeno je od dobra duhovne ljubavi, a dobro duhovne ljubavi rođeno je od dobra nebeske ljubavi; i zbog toga izraz "*svakoga prvenca, što god otvora matericu*", označava dobro duhovne ljubavi, rođeno od dobra nebeske ljubavi. [34] Jer "*živinčad*" označavaju naklonost (ljubav), gde izraz "*živinčad od goveda*" označavaju spoljašnje ljubavi, a izraz "*živinčad od sitne stoke*" - unutarne ljubavi, tako da su njihovi prvorođenci bili posvećeni. Da je to tako, takođe je vidljivo iz činjenice da su Leviti zauzeli mesto svih prvorođenaca; Jer "*Levi*" (i odatle i Levit) označava duhovno dobro od nebeskog dobra; stoga je sveštenstvo, koje označava nebesko dobro, dato Aronu i njegovim sinovima, a sveštinička služba takvom dobru, koje označava istinu od dobra, data je Levitima. (Da je ovo bilo značenje plemena Levi, vidi u prethodnom tekstu, br. 444.) Pravilo poštovanja prvorođenca dato je sinovima Izraelovim jer su svi prvorođeni u Egiptu bili ubijeni, gde izraz "*sve prvence u zemlji Misirskoj*" označava neistine od zla, koje su oprečne ili suprotne istinama od dobra, dakle - infernalno zlo, oprečno ili suprotno duhovnom dobru; i iz razloga što su ove obmane od zla u čoveku ubijene, to jest uklonjene, omogućeno je da iz Gospoda u čoveka počnu da utiču istine, a najpre utiču - istine iz dobra, to jest, duhovno dobro. Iz toga se vidi je šta se reprezentuje, i, u duhovnom smislu, označava tim Gospodnjim uputstvima o prvorođencima. A to je označeno sa: *I Avram se pomoli Bogu, i iscijeli Bog Avimeleha i ženu njegovu i sluškinje njegove, te rađahu. Jer Gospod bješe sasvijem zatvorio svaku matericu u domu Avimelehu radi Sare žene Avramove.* (Pos. 20:17, 18), može se videti u "Nebeskim tajnama", gde se objašnjava. *Latinski prevod ima "život je duh", za "duh je život", itd. **Latinski prevod ima "čovjek" za "ime".

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

711. *I bješe trudna, i vikaše od muke, i mučашe se da rodi, označava odsustvo recepcije kod onih u crkvi, koji su prirodni i čullni, a takođe i njihov otpor. Ovo je očigledno iz značenja izraza "i bijaše trudna i vikaše od muke," i "i mučашe se da rodi", što se odnosi na početak doktrine istine iz nebeske ljubavi, što znači izraz "muško, sina", koga je žena rodila, kao odsustvo prijemčivosti, a takođe i otpor; to se sve odnosi na one u crkvi, koji su prirodni i čullni, jer takvi se podrazumevaju pod "aždahom" koja se obrađuje u onome što sledi. Da "biti trudna" i "roditi" znači biti u napornom radu i trudu da bi se stvorile stvari koje pripadaju crkvi, a ovde – da bi se stvorila doktrina istine i dobra, može se videti iz onoga, što je prikazano u prethodnom poglavlju o utrobi, otvaranju i rođenju, a takođe i iz onoga što je rečeno o rađanju u ostatku ovog poglavlja. U međuvremenu se može pomenuti da "muško, sin", koga je žena rodila, znači doktrinu Novog Jerusalima, koju je Gospod darovao s neba; da su aždaha tada stajale okolo i suprotstavljale se žestoko i snažno, i sve do jecaja i mučenja onih koji su voleli tu doktinu, mogu lično ja da posvedočim; ovo pokazuje da će se i oni, koji su poput njih, u svetu, takođe suprotstaviti primanju ove doktrine. O tome ko su oni, govoriće se u onome što sledi, gdje se obrađuju "aždaha i zvijeri". Ali ono što je posebno naznačeno na drugim mestima u Reči pomoću izraza: "i bijaše trudna i i vikaše od muke" i "i mučашe se da rodi" može se videti u tekstu koji sledi (br. 721), gdje je objašnjeno značenje "trudnoće" i "rađanja".*

712. Stihovi 3, 4. *I pokaza se drugi znak na nebu, i gle, velika crvena aždaha, koja imaše sedam glava, i deset rogova; i na glavama njezinijem sedam kruna; I rep njezin odvuče trećinu zvijezda nebeskijeh, i baci ih na zemlju. I aždaha stajaše pred ženom koja šćaše da se porodi, da joj proždere dijete kad rodi. 3. "I pokaza se drugi znak na nebu," označava Božansko*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

otkrovenje koje se odnosi na napad na doktrinu koja je predviđena za Novu Crkvu, i od koga on dolazi (br. 713); "*i gle, velika crvena aždaha,*" označava sve one, koji su samo prirodni i čulni od ljubavi prema sebi i svetu, a ipak imaju više ili manje znanja iz Reči, od njene doktrine, i od propovedanja, i misle da se mogu spasiti isključivo znanjem [scientia], odvojenim od života. (br. 714); "*koja imaše sedam glava,*" označava znanje [scientia] o svetim stvarima Reči, koje su oskrnavili (br. 715); "*i deset rogova*", označava veliku moć (br. 716); "*i na glavama njezinijem sedam kruna,*" označava Božanske istine koje su poslednje u redu, koje su istine u bukvalnom smislu iz Reči, krivotvorene i profanisane (br. 717). 4. "*I rep njezin odvuče trećinu zvijezda nebeskijeh,*" označava krivotvorenje i izopačavanje svih istina Reči (br. 718, 719); "*i baci ih na zemlju,*" označava njihovo izumiranje i uništavanje (br. 720); "*I aždaha stajaše pred ženom koja šćaše da se porodi,*" označava mržnju onih, koji su označeni izrazom "*aždaha*", protiv crkve, kao i protiv onih, koji će biti u doktrini i odatle i u životu ljubavi i milosrđa od Gospoda (br. 721); "*koja šćaše da se porodi, da joj proždere dijete kad rodi,*" označava da bi mogli uništiti doktrinu te crkve pri njenom prvom izrastanju (br. 722).

713. Stih 3. *I pokaza se drugi znak na nebu,* označava Božansko otkrovenje, koje se odnosi na napad na doktrinu koja je predviđena za Novu Crkvu, kao i - i od koga je taj napad. Ovo se vidi iz značenja "*velikog znaka*", kao Božanskog otkrovenja, ispoljavanja i potvrde (o čemu u prethodnom tekstu, broj 706); da se odnosi na napad na doktrinu koja je predviđena za Novu Crkvu, i od koga je napad, vidi se iz onoga, što sledi tamo gde se opisuje ovaj znak. Oni, koji treba da napadaju ovu doktrinu, podrazumevaju se pod izrazom "*velika crvena aždaha, koja imaše sedam glava, i deset rogova*"; a sam napad opisan je rečima: "*I aždaha stajaše pred ženom koja šćaše da se*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

porodi, da joj proždere dijete kad rodi", a potom i "Mihailo i anđeli njegovi udariše na aždahu" i na kraju "I kad vidje aždaha da zbačena bi na zemlju, gonjaše ženu koja rodi muško. I ženi dana biše dva krila orla velikoga da leti u pustinju na svoje mjesto, gdje će se hraniti vrijeme i vremena i po vremena, sakrivena od lica zmijina. I ispusti zmija za ženom iz usta svojijeh vodu kao rijeku, da je utopi u rijeci", kao i dalje tekstu koji sledi. Ko su oni, koji su označeni pod nazivom "aždaha", biće opisano u sledećem poglavlju; ovde ćemo samo reći da su to oni, koji imaju komunikaciju sa anđelima nebeskim, ali samo preko spoljašnjeg, a ne preko unutrašnjeg, jer se kaže da je taj zmaj viđen "na nebu", a za razliku od njih, duhovi koji nemaju komunikaciju sa nebom ne mogu videti ništa što je tamo, jer su u paklu; to su oni što negiraju Boga, naročito Gospoda, i ne uzimaju u obzir Reč i čine blasfemiju, takođe nemaju ni veru u večni život; u jednoj reči, oni su svi poput ljubavi prema sebi i prema svetu iznad svega i žive život neprijateljstva, mržnje, osvete i prevare i uživaju u svemu tome. Ono je rečeno da se objavi da takvi kao prethodno opisani nisu ti, koji su opisani pod izrazom "aždaha", već su to oni, koji, dok žive u svetu, imaju spoljašnju komunikaciju sa nebeskim, a tu komunikaciju zadobivaju usled čitanja Reči, od slušanja propovedanja iz reči, i od spoljašnjeg obožavanja prema propisima njihove crkve, ali koji ipak ne žive svoje živote po Gospodnjim zapovestima; otuda takvi imaju komunikaciju s nebom, ali ne i unutarnju komunikaciju. Zašto se takvi zovu "đavo i sotona", takođe će se objasniti u tekstu koji sledi.

714. *I gle, velika crvena aždaha, označava sve koji su samo prirodni i čulni od ljubavi prema sebi, a ipak imaju više ili manje znanja iz Reči, od doktrine ili od propovedanja, i misle da će biti spaseni samo znanjem koje je nevezano za način njihovog života. To je vidljivo iz značenja "aždahe" kao čoveka koji je samo prirodan i senzualan, a ipak ima spoznaje o stvarima u sebi koje su*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

duhovne, bilo od Reči, od propovedanja ili od religije (o čemu uskoro); takođe iz značenja "*velike crvene*", što znači biti u ljubavi prema sebi i biti u svojim zlima; jer "*velika*" u Reči označava dobro, a, u suprotnom smislu, zlo, kao što "*mного*" označava istinu, a, u suprotnom smislu, neistinu (vidi u prethodnom tekstu, br. 336, 337, 424). "*Crvena*" se odnosi na ljubav u oba smisla, to jest nebesku ljubav, koja je ljubav prema Gospodu, a u suprotnom smislu je dijabolička ljubavi, koja je ljubav prema sebi (o čemu u prethodnom tekstu, br. 364). To pokazuje da "*velika crvena aždaha*" znači sve one, koji su samo prirodni i čulni od ljubavi prema sebi, a ipak imaju više ili manje znanja iz Reči, ili od doktrine ili od propovedanja, i misle da će biti spaseni samo znanjem koje je nevezano za način njihovog života, koji je bez ljubavi. Takvi misle da će biti spašeni samo znanjem bez života ljubavi, jer svi oni, koji žive za telo i svet, a ne za Boga i nebo, postaju samo prirodni i čulni; jer je svako u unutaršnjem oblikovan u skladu sa svojim životom. Živeti za za telo i svet je živeti prirodan i čulan život, a živeti za Boga i nebo je živeti duhovni život.

[2] Svaki je čovjek čulan od časa kada je rođen od svojih roditelja; i njegov život u svetu sve više postaje prirodan, tj. racionalan, prema njegovu moralnom i građanskom životu i njegovom lumenu, koji stiče na osnovu takvog života; nakon toga, on postaje duhovni čovek, pomoću istina iz Reči ili iz doktrine iz Reči, i života prema tim istinama. Iz toga se može videti da onaj, ko poznaje ono što je naučio iz Reči, doktrina ili od propovednika, ali ne živi prema njima, iako može izgledati kao znalac i erudita, ipak nije duhovan nego je prirodan, čak i čulan, jer znanje [*scientia*] i sposobnost razmišljanja ne čine čoveka duhovnim, već ga duhovnim čini način života. To je tako, zato što su znanje i sposobnost razmišljanja isključivo prirodni, i stoga mogu egzistirati i u zlim ljudima, čak i u najgorim ljudima; ali, istine iz

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Reči, spojene sa životom u skladu sa njima, čine ono, što čoveka čini duhovnim, jer je život ispunjen voljom ka istinama i delanjem od ljubavi prema njima; to nije moguće isključivo prirodnom čoveku, već mora dolaziti iz duhovnog, i od njegovog influksa u prirodno; jer voleti istine i, od ljubavi steći volju za njima, i od te volje ih izvršavati, sve to dolazi sa neba, to jest, kroz nebo od Gospoda, i u svojoj je prirodi nebesko i Božansko; to ne može ući neposredno u prirodni um, već samo posredno kroz duhovni um, koji je sposoban da se otvori i formira za prijem nebeske svetlosti i topline, odnosno za primanje Božanske istine i božanskog dobra. Istina i dobro ne mogu odmah da utiču u prirodni um, iz razloga što postoji zlo, kao opšte ljudsko nasleđe, a ono pripada ljubavi prema sebi i svetu, i ima sedište u takvom umu; dakle, prirodni čovek, zagledan u sebe, ne voli ništa osim sebe i sveta, a od ljubavi ima volju, i od volje čini ta zla, a ona blokiraju put do influksa što dolazi sa neba u prirodnog čoveka; stoga je Gospod omogućio da se ta zla mogu ukloniti i da se obezbedi mesto za istine i dobra duhovne ljubavi, koje se dobija otvaranjem i formiranjem duhovnog uma, iznad prirodnog uma, i od influksa sa neba, od Gospoda, kroz taj um u prirodni um.

[3] Ovo je rečeno da se shvati da puko znanje o stvarima iz Reči i doktrine Crkve ne čini čoveka duhovnim, već život u skladu sa onim stvarima koje je Gospod zapovedio u Reči; stoga iako takvi znaju mnoge stvari iz Reči, oni ipak ostaju prirodni i čulni. Takvi su označeni u Reči "*aždahom*". Stoga ih označava "*aždaha*", jer je aždaja vrsta zmije, koja ne samo da gmiže po tlu, već i leti, a odatle se pojavljuje na nebu; a zbog toga što leti i pojavljuje se na nebu, aždaja znači one koji su u spoznaji istina iz Reči, ali ne u i životu u skladu sa njima; "*zmije*" uopšteno označavaju čulne stvari čoveka (vidi 581), i zato je "*aždaha*" (u devetom stihu ovog poglavlja, kao i u drugom stihu dvadesetog poglavlja) nazvana "*stara zmija*".

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[4] Budući da se u ostatku ovog poglavlja, a isto tako i posle toga, obrađuje "*aždaha*", biće više rečeno o tome kakve su to osobe, uopšteno i posebno, označavane njome. Uopšteno, aždaja označava one, koji su više ili manje prirodni, a ipak poseduju poznavanje duhovnih stvari iz Reči. Ali posebno označava one, koji su se potvrdili doktrinom i životom u veri odvojenoj od ljubavi. Oni čine glavu aždaje. A oni, koji od niskog mudrovanja izbacuju za sebe dogme iz Reči, tvore svoje telo, a oni, koji proučavaju Reč bez doktrine, čine njene spoljašnje delove. Svi oni, takođe, i krivorvore i krivotvore Reč, pošto su u ljubavi prema sebi i odatle u ponosu niskog mudrovanja, od kojih postaju samo prirodni, da, čak i čulni, a čulni čovek nije u stanju da vidi stvarne istine Reči zbog grešaka, nejasnosti percepcije i zla što potiču od tela i koja borave u njemu; jer prijanjaju za telesna čula, iz kojih dolaze takve stvari.

[5] (1) U prvom redu, "*aždaha*", uopšteno, znači one, koji su više ili manje prirodni, a ipak poznaju duhovne stvari iz Reči, jer "*zmije*", uopšteno, označavaju čulne stvari u čoveku, i odatle čulne ljude; stoga "*aždaha*", koja je leteća zmija, označava čulnog čoveka, koji, i pored svoje dominantne čulnosti, može da se uzvisuje ka nebu, jer on govori i misli iz Reči ili iz doktrine iz Reči. Jer sama Reč je duhovna, budući da je sama po sebi Božanska, i stoga je na nebu. Ali, pošto puko poznavanje duhovnih stvari iz Reči ne čini čoveka duhovnim, već ga duhovnim čini život u skladu sa onim što je u Reči, stoga, svi oni, koji su u saznanju iz Reči, ali koji nisu u životu prema njima, bivaju samo prirodni, i čak čulni.

[6] Čulni, koje označava "*aždaha*", su oni, koji ne vide ništa od nebeske svetlosti, već samo od svetlosti sveta, i koji, isključivo od tog svetla, kada su pobuđeni vatrom ljubavi prema samima sebi i ponosa koji odatle proističe, mogu da pričaju o Božanskim stvarima i da ih oduševljeno i rado

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

promišljaju; ali ipak nisu u stanju da vide da li su te stvari istine ili ne, budući da nazivaju istinom ono, što su zadobili tokom detinjstva od nastavnika ili propovednika, a zatim i iz doktrine, a koje su, potom, potvrdili nekim odlomcima Reči, koje nisu shvatili svojim unutarnjim. Zato oni ne vide ništa od nebeske svetlosti, ne vide istine, već umesto njih obmane, koje nazivaju istinama; jer se istine mogu videti samo u svetlosti nebeskoj, a ne u svetlosti sveta, osim ako se to svetlo ne osvetli svetlom neba. Oni, koji su u takvoj ljubavi, nemaju nikakav drugačiji život, osim telesnog i svetskog života; a kako zadovoljstva i požude tog života imaju svoje mesto u prirodnom čoveku, unutrašnjost takvih je prljava i prepuna zla svake vrste, što zatvara put za influks svetlosti i toplote sa nebesa; stoga su oni unutra đavoli i satane, koliko god da se čini da su duhovni, i izgledaju kao hrišćani, što postižu svojim govorom i simuliranim pokretima. Takvi su samo čulni, jer, dok su u stanju da razgovaraju spolja o svetim stvarima crkve, unutra ne veruju ništa; a oni, koji misle da veruju, imaju samo istorijsko, i, odatle, verovanje usled nečijeg verbalnog ubeđivanja, dakle, svedeno na ubeđivanje nekog učitelja ili na nisko mudrovanje koje potiče od sopstvene inteligencije, što je samo po sebi lažno, ali oni u to veruju radi slave, časti ili dobiti. Na takve se, uopšteno, misli pod izrazom "*aždaha*". Ali postoje mnogi koje aždaja označuje u specifičnom smisl ubudući da aždaja označava neke, na koje se specijalno odnosi glava, na neke - telo, a na neke – spoljni delovi.

[7] (2) Oni, na koje se posebno odnosi glava zmaja, jesu oni, koji su se potvrdili i po doktrini, i putem načina života, samo u veri, gde je vera odvojena od milosrđa. Ovo se odnosi na glavu zmaja, jer većina njih su erudite, i veruje se da su veoma edukovani; jer su se potvrdili u uverenju da su spaseni jednostavnim razmišljanjem o onome što crkva uči, što oni zovu verovanjem. Ali, sada ćemo govoriti o tome, šta je zaista njihova doktrina, i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

kakav je njihov stvarni život. Njihova doktrina je da je Bog Otac poslao Sina Svoga, rođenog od večnosti, u svet, da bi postao čovek, da ispuni sve stvari zakona, da nosi grehe svih i trpi patnje, jer nosi svoj krst; a putem te Sinovljeve patnje, žrtve i preuzimanja na sebe svih ljudskih grehova, Bog Otac biva pomiren sa grešnicima, i prelazi u stanje samilosti; a sve to, da bi oni, koji poklanjaju poverenje ovakvoj veri, koja se odnosi na pomenute stvari vezane za Oca i Sina, bili primljeni u nebo; i da bi poverenje u tu veru, zajedno sa Gospodom, obezbedilo Božansku intervenciju i spasenje; stoga je takva vera data čovečanstvu, koje je odvojeno od Boga Oca, kao sredstva prijema i spasenja, jer, od časa kada je Adam pojeo plod sa drveta znanja, čovek više nije bio u stanju da radi dobro od sebe, budući da je tog trena izgubio, ruku pod ruku sa Božijom slikom, i svoju sopstvenu slobodnu volju; i, na kraju, da su ove, u dosadašnjem tekstu, pomenute stvari - Gospodnja zasluga, pomoću kojih se čovek može spasiti. Ovo, ukratko opisano, predstavlja, u pogledu doktrine, najvažnije stvari vere u onima, koji se nalaze isključivo u veri. Drugde, sa stanovišta Gospodnje volje, biće objašnjeno i ilustrovano da niko ne može, putem ikakvog ozbiljnog duhovnog uvida, koji sa sobom donosi i istinsko razumevanje spoznati i otuda poverovati bilo šta od ovoga opisanog u prethodnom tekstu; a takve stvari mogu biti spoznate, i o njima se može govoriti samo iz sećanja, bez ikakvog stvarnog razumevanja, tako da u toj doktrini nema ničega što dolazi od inteligencije.

[8] Takođe, treba navesti kakve su to osobine ovakvih vernika, u koje se odnose na život. Oni podučavaju da je čovek vođen od Boga samo putem vere, čak i uprkos pokušaju da čini dobro, a to dobro samo po sebi ne doprinosi spasenju, već je isključivo vera ta, koja spasava, dok čoveka, koji ima takvu veru, nikakvo zlo ne može osuditi, jer je on u milosti, i opravdan

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

je. Štaviše, oni su razmišljali o koracima, koje nazivaju progresijama same vere, sve do poslednjeg koraka opravdanja; prva progresija je informacija o stvarima koje se odnose na veru, posebno o onima u prethodnom tekstu navedenim; druga progresija je potvrda iz Reči ili propovedi; treća progresija je umno ispitivanje da li je to zaista tako ili nije; a, kada se javi sumnja i posledično kolebanje, koje utiču u čoveka, a predstavljaju iskušenje, mora se, kao sredstvo nadvladavanja sumnje i kolebanja, naći potvrda iz Reči koja se odnosi na spasonosno dejstvo vere, a od nađene potvrde iz Reči, proističe poverenje, što je pobjeda nad iskušenjem sumnje. Oni dodaju da se mora držati da se razumu ne sme dozvoliti da ide dalje od obezbeđivanja potvrda iz Reči da se čovek opravdava isključivo putem vere; ako prekorači ovo i ne drži se u pokornosti veri, čovek biva nadvladan grehovima. Četvrti i poslednji korak je nastojanje da se čini dobro; i to je influks od Boga, a ni u kom slučaju taj priliv nije od čoveka, a, tako isto, taj priliv jeste i plod vere; jer oni kažu da, pošto je čovek tako potpuno opravdan, ništa od zla, koje čini, ga ne osuđuje, baš kao što ga ništa od dobrih dela, koja čini, ne spasava, već ga spasava i opravdava - isključivo vera. Iz ovoga je jasno kakvi su takvi vernici u odnosu prema životu, naime, da oni žive za sebe, a ne za Boga, za svet, a ne za nebo; jer ovo proizlazi iz uverenja da zla ne osuđuju i da dobro ne spasava. Oni takođe ne znaju da vera, ispovedana bez života u milosrđu, i nije vera, te da čovek treba da izbegava zla, kao i da treba da čini dobro od sebe, a da istovremeno ipak veruje da je ono od Gospoda, i da ni na jedan način suprotan ovom, zlo ne može biti otreseno, niti dobro može biti primljeno. Ali će se više govoriti o tome na drugim mestima.

[9] Takva je doktrina i život u onima koji čine glavu zmaja, koji su, uglavnom, visoko obrazovane vođe, iako među njima ima i običnih ljudi; a,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

sve to stoga toga što vođe smatraju ove stvari istinskim tajnama teologije, koje obični ljudi ne mogu shvatiti zbog svoje sekularne službe. Oni pripadaju glavi zmaja usled toga što izopačuju i krivorvone sve stvari Reči koje podučavaju ljubav, milosrđe i život; jer Reč, posmatrana unutar sebe, nije ništa drugo do - jednostavna doktrina ljubavi prema Gospodu i milosrđa prema bližnjem, gde ništa od doktrine vere nije odvojeno od milosrđa. Takvi krivorvone Reč, izgubljeni u veri koja liči na nejestivo voće, jer ne pomišljaju da životno delaju u skladu sa svojom verom, i stoga se ne hrane plodom te vere. Štaviše, oni priznaju ove principe koje poseduju samo u svom sećanju, a odatle ih transformišu u misao, koja proističe iz sećanja, a ta misao jeste čulna, u njoj nema ničeg duhovnog, i ona nema moć da istražuje da li je neka stvar istinita ili nije; stoga se čuvaju da u njihovo unutarnje ne uđe ništa što donosi razumevanje, jer nisu voljni da spoznaju da su sve ove stvari, koje se odnose na njihovu veru, a koje su opisane u prethodnom tekstu, potpuno suprotstavljene prosvetljenom razumevanju, budući suprotne pravom smislu Reči. Zbog toga oni, koji čine glavu aždaje, nemaju u sebi stvarnu istinu, jer iz lažnog principa, kao što je isključivo vera, ne može izaći ništa, osim obmana u neprekidnoj seriji; zaista, ne može postojati takva stvar kao što je isključivo vera, jer vera, kad je odvojena od milosrđa, nije vjera, budući da je milosrđe duša vere, pa govoriti o veri samoj je kao da se govori o nečemu što je bez duše, a tako i bez života, što je samo po sebi mrtvo.

[10] (3) Da su oni, koji čine telo aždaje, ti, koji su iz sebe iznedrili samozavaravajuće dogme iz Reči, može se videti iz ovoga, da su svi oni, koji proučavaju Reč, i koji su u ljubavi prema sebi, takođe i u ponosu niskog mudrovanja, a svi, koji su u ovom ponosu, a istovremeno se odlikuju inteligencijom iz prirodnog lumena, izvlače otuda svoje dogme; ovo je poreklo svih jeresi i svih obmana u hrišćanskom svetu. Potrebno je razjasniti

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

koja je inteligencija od čovekovog ličnog [proprium], a koja inteligencija nije od čoveka. Inteligencija od čoveka potiče od njega samog, dok je inteligencija koja ne potiče od čoveka - inteligencija koja je od Gospoda. Svi koji su u ljubavi prema sebi imaju inteligenciju od onoga što je njihovo lično, jer je ljubav prema sebi čovekova lična [ipsum proprium]; a oni, koji su u ljubavi prema sebi, čitaju Reč i prikupljaju dogme iz nje radi slave, popularnosti i časti; a, kao takvi, oni nisu u stanju da vide nikakve istine, već mogu videti samo obmane, te su u telu aždaje; jer prikupljaju i izvlače iz Reči takve stvari kao što je ljubav, zarad njihovih ljubavi i zala koja potiču od njih, dok stvari, koje su suprotne njihovim dogmama, kao što su istine od dobra, ili ne vide ili ih izopačuju; suprotno svemu rečenom, svi oni, koji su u duhovnoj naklonosti istine, to jest, koji vole istinu samo stoga, što je istina, i zato što je u službi večnog života, kao i života ljudskih duša, zadobivaju inteligenciju od Gospoda. Rečeno je da njihova inteligencija nije iz njihovog sopstvenog [propriuma], nego je od Gospoda, jer kada takvi pročitaju Reč, oni se uzdižu iznad onoga što je njihovo vlastito, pa čak i u nebesku svetlost, i tako bivaju prosvetljeni; u toj svetlosti istina se pojavljuje od same istine, jer je svetlost nebesa - Božanska istina. A oni, koji su u ljubavi prema sebi i u ponosu niskog mudrovanja otuda, ne mogu se uzdići iz svog sopstvenog, jer su neprekidno zagledani u sebe, čak i u najmanjim stvarima koje rade. Zbog toga, oni celokupno spasenje oslanjaju samo na veru, i od toga čine svoje dogme. Spasenje se svodi na znanje i promišljanje, bez ikakve životnosti, to jest, lišeno je volje i delanja. Takvi, stoga, čine telo aždaje. Srce ovog tela je ljubav prema sebi, a dah njegovog disanja ili njegovog duha predstavlja ponos niskog mudrovanja; usled ove dve osobine, aždaja se naziva "*velika crvena*", a izraz "*crvena*" [rufus] u originalnom grčkom tekstu je iz vatrene-crvene, odnosno iz ljubavi i ponosa.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[11] (4) Oni koji proučavaju Reč bez doktrine i istovremeno su u ljubavi prema sebi, čine spoljašnjost drakonskog tela. Spoljašnje je ono što proističe iz unutrašnjosti i prilaže ga, uključuje ga, i sadrži ga, kao što su korespondencije - koža, krljušt i prominencije na svakom delu tela. Takvi čine spoljašnje telo zmaja, jer su bez inteligencije duhovnih stvari Reči; jer oni znaju samo Reč u bukvalnom smislu, koji je takav da, ukoliko doktrina ne osvetli put, može dovesti do grešaka i lažnosti svih vrsta; stoga su oni, koji proučavaju Reč bez doktrine, u stanju da potvrđuju koliko god hoće jeresi, ali i da ih prihvate, a takođe i da ih zaštite, putem ljubavi prema sebi i svetu, i putem zala koja nastaju iz ove ljubavi. Jer je bukvalni smisao Reči - poslednji smisao Božanske istine, stoga je on predviđen isključivo za prirodnog i čulnog čoveka, prilagođen njegovom shvatanju i često i njegovoj naklonosti; stoga, osim ako se ne pročita i sagledava iz doktrine, kao svetiljke, on vodi um u tamu u odnosu na mnoge stvari koje se odnose na nebo i crkvu. Pa ipak, takvi veruju da su mudri i da su iznad svih drugih, iako ustvari uopšte nisu mudri.

[12] (5) Svi oni, koji čine aždaju, obožavaju Boga Oca, i gledaju Gospoda kao čoveka sličnog njima, a ne kao Boga, ili, ako ga ipak gledaju kao Boga, onda postavljaju Njegovo Božansko iznad Njegovog Ljudskog, a ne unutar njega. Ovo će biti ilustrovano u tekstu kasnije, gde se obrađuje borba aždaje sa Mihajlom.

[13] (6) Iz ovoga se sada može videti da "*rep*" zmaja znači krivotvorenje i izopačavanje Reči od strane onih, koji čine njenu glavu, njeno telo i njene ekstremitete; jer rep, poput repa svake životinje, predstavlja nastavak kičme, koja je produžetak od mozga, i stoga se pomera, savija i vibrira, prema apetitima, žudnjama i zadovoljstvima glave i tela, koje, takoreći, miluje. A pošto svi oni, koji čine aždaju, krivorvore i skrnave Reč, jer su prirodni i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

senzualni od ljubavi prema sebi, i odatle su ponosni na samo-inteligenciju, stoga se kaže da je "*I rep njezin odvuče trećinu zvijezda nebeskijeh, i baci ih na zemlju*". Izraz "*zvijezde nebeske*" označava znanje istine i dobra od Reči, odatle su istine koje potiču od dobra što odatle dolazi, dok izraz "*da ih bacaju na zemlju*" označava izopačavanje i sknavljenje, i time i uništavanje istina.

[14] Da oni, opisani u prethodnom tekstu, predstavljaju aždaju, a da je izopačavanje i sknavljenje istine Reči podrazumevano pod "*njenim repom*", dato mi je da vidim u duhovnom svetu dva ili tri puta, jer u tom svetu sve što se vidi predstavlja reprezentaciju duhovnih stvari. Kada se takve ličnosti vide u svetlosti neba, vide se kao aždaje sa dugim repom; i kada se mnogi takvi vide, pojavljuje se rep, koji se širi sa juga, kroz zapad pa na sever, a taj rep je takođe viđen kako povlači zvezde sa neba i baca ih na zemlju.

[15] Kako su oni, opisani u prethodnom tekstu, podrazumevani pod pojmom "*aždaha*", a krivotvorenje i sknavljenje Reči se označava njenim "*repom*", tako "*stan*" i "*loža*" aždaje u Reči označavaju da nema ničega osim obmana i zla, kao što sledi u narednim pasusima. U Isaiji: *I suho će mjesto postati jezero, i zemlja sasušena izvori vodeni, u stanu zmajevskom, po ložama njihovijem, biće trava, trska i sita.* (Isa. 35:7). Ovde se govori o Gospodnjem dolasku, i uspostavljanju Njegove Nove Crkve kod pagana, a ove reči znače da istine i dobra crkve treba da budu tamo gde nisu ranije bili, uključujući i mesta gde su bile obmane i zla; mesta, na kojima su obmane i zla ranije bili, označavaju izrazi "*i zemlja sasušena*", i "*u stanu zmajevskom*", takođe "*trska i sita*"; a istine i dobra, koja će zadobiti u budućnosti, označavaju izrazi "*jezero*", "*izvori vodeni*", "*loža*" gde su zmajevi ranije bili, kao i "*trava*".

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[16] U Jeremiji: *I obratiću Jerusolim u gomilu, u stan zmajevski; i gradove Judine obratiću u pustoš, da neće niko onuda živjeti.* (Jer. 9:11). *Gle, ide glas i vreva velika iz sjeverne zemlje da obrati gradove Judine u pustoš, u stan zmajevski.* (Jer. 10:22). "Jerusolim" označava crkvu u pogledu doktrine, a "gradovi Judini" - doktrine, što su istine iz Reči; krivotvorenje istine i skrnavljenje dobra, iz koje dolaze samo obmane i zla, označava izraz "*I obratiću Jerusolim u gomilu*", kao i "*i gradove Judine obratiću u pustoš, da neće niko onuda živjeti*", jer je krivotvorena istina - ništa drugo do - obmana, a oskrnavljeno dobro preplašeno je je ništa drugo do - zlo; "*Ide glas i vreva velika iz sjeverne zemlje*" označava obmane koje se bore protiv istina, i zlo se bori protiv dobra, "zemlja sjevera" označava gde su oni, koji su u lažima zla

[17]. U istom: *I Asor će biti stan zmajevski, pustinja dovijeka: niko se neće ondje naseliti, niti će se baviti u njemu sin čovječji.* (Jer. 49:33). "Asor" označava duhovno blago, koje predstavljaju znanje istine i znanje dobra od Reči; njihovo razaranje, sve do nestanka, i posledično, obmane i zla, postavljene na njihovo mesto, označava izraz "*I Asor će biti stan zmajevski, pustinja dovijeka;*"; da neće biti istine o preostaloj crkvi označeno je izrazom "*niko se neće ondje naseliti, niti će se baviti u njemu sin čovječji*", gde "*sin čovječji*" znači istinu crkve.

[18] U Isaiji: *I sretaće se divlje zvijeri s buljinama, aveti će se dovikivati, ondje će se naseliti vještice i naći počivalište.* (Isa. 34:13). Ovde se govori o Edomu i narodima, što znači one, koji su u nepravdi i zlu; "*divlje zvijeri, buljina, i aveti*" označavaju obmane i zla u kojima su takvi; dogme po kojima se brane označavaju "*palate i tvrđave*"; razaranje svih dobara i istine označava se izrazom "*i biće stan zmajevima i naselje sovama*", gde "*sove*"

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

znače one, koji vide obmane kao istine, a "ćerke sova" - požude krivotvorenja istine.

[19] U istom: *I dovikivaće se buljine u pustijem kućama i zmajevi u dvorovima veselijem. A doći će njegovo vrijeme, i blizu je, i dani njegovi njegovi neće se protegnuti.* (Isa. 13:22). Ovo se govori o Vavilonu, što označava sknavljenje i profanaciju dobra i istine; "njeni dvorovi" u kojima su buljine, i "hramovi" u kojima su zmajevi označavaju dobra i istine Reči i crkve, koje su preplavljene i oskrnavljene, "buljine" označavaju oskrnavljene i profanisanе istine, a "zmajevi" - oskrnavljena i profanisanа dobra.

[20] U Miheju: *Zato ću plakati i ridati; hodiću svučen i go; plakaću kao zmajevi i tužiću kao sove.* (Mih. 1:8). Ovo obrađuje uništavanje Samarije, što označava duhovnu crkvu u pogledu doktrine, a ovde, da je crkva uništena; razaranje u pogledu istine i dobra označava se sa "hodiću svučen i go"; Žaljenje nad njom je označeno izrazom "plakati i ridati", lamentacija nad opustošenim dobrom je označena sa "plakaću kao zmajevi", dok je žaljenje nad devastiranom istinom predstavljeno pomoću "tužiću kao sove". Za lamentaciju i žaljenje se kaže da su poput "zmajeva i kćeri sova" u reprezentativnom smislu; Isto važi i za izraz "hodiću svučen i go", gde "svučen" označava, slično kao zmaj, lišenost dobra, a "go", kao i sova, lišenost istina.

[21] U Jeremiji: *Izjede me i potr me Navuhodonosor car Vavilonski, načini od mene nepotreban sud, proždrije me kao zmaj, napuni trbuh svoj milinama mojim, i otjera me. I Vavilon će postati gomila, stan zmajevski, čudo i potsmijeh, da niko neće živjeti u njemu.* (Jer. 51:34, 37). I ovde, "Vavilon" i "Navuhodonosor" označavaju sknavljenje i profanaciju dobra i istine. Disperzija svake istine, i odatle uništenje svih dobara, označava "načini od

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

mene nepotreban sud, proždrije me kao zmaj, napuni trbuh svoj milinama mojim, i otjera me", gde "kit" ima slično značenje kao "zmaj", ista reč se koristi za oba izraza, na originalnom jeziku. Razaranje sve istine i dobra njihovim skrnavljenjem i profanacijom označava "I Vavilon će postati gomila, stan zmajevski, čudo i potsmijeh, da niko neće živjeti u njemu", gde "niko neće živjeti u njemu" znači da nema ničeg dobrog u ljudima.

[22] U Knjizi o Jovu: *Hodim crn, ne od sunca, ustajem i vičem u zboru. Brat postah zmajevima i drug sovama.* (Jov 30:28, 29). Ovo se govori o njegovom stanju u iskušenjima, u kojima čovek misli da je proklet; stoga "Hodim crn, ne od sunca" označava da biva poput đavola, bez ljubavi; "ustajem i vičem u zboru" označava da biva među istinama, a ipak u obmanama; "Brat postah zmajevima i drug sovama" označava da je povezan sa onima koji su u zlima bez dobrote, i u obmanama bez istina, i da je jedan od njih. "Zmajevi" znače one, koji skrnave dobra i pretvaraju ih u zla, a "sove" one koji to isto rade sa istinama.

[23] U Davidu: *Ne odstupi natrag srce naše, i stope naše ne zađoše s puta tvojega. Kad si nas bio u zemlji zmajevskoj, i pokrivao nas sjenom smrtnijem,* (Ps. 44:18, 19). Ovo takođe obrađuje iskušenja. Da mu je tada zatvoren, kao čulnom čoveku, priliv sa neba, te da, zbog toga, nije shvatio šta je dobro i šta je istinito, označeno je "Kad si nas bio u zemlji zmajevskoj, i i pokrivao nas sjenom smrtnijem", gde izraz "zemlji zmajevskoj" znači da se oni, koji su zmajevi, nalaze u - paklu, što se odnosi na one, koji su uništili svako dobro u sebi; obmana, u kojoj su takvi, zove se zove "sjenom smrtnijem."

[24] U istom: *Na lava i na aspidu nastupaćeš i gazićeš lavića i zmaja. Kad me ljubi, izbaviću ga; zakloniću ga, kad je poznao ime moje.* (Ps. 91:13, 14). Uništenje unutrašnjih i spoljašnjih obmana, koje uništavaju istine crkve,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

označava se izrazom "*nastupaćeš i gazićeš lavića i zmaja*" a uništenje unutrašnjih i spoljašnjih obmana, koje uništavaju istine crkve, označava se sa "*gazićeš lavića i zmaja*;" Uklanjanje od obmana i vođenje do unutrašnjih istina i dobra onoga, ko je u doktrini iz Reči, označeno je izrazom "*izbaviću ga; zakloniću ga***, kad je poznao ime moje", gde izraz "*izvući ću*" znači odvesti daleko od obmana, "*zakloniću ga*" - dovesti ga do unutrašnjih istina, a "*kad je poznao ime moje*" da bude u doktrini iz Reči.

[25] U Malahiji: *A na Isava mrzih; zato gore njegove opustih i našljedstvo njegovo dadoh zmajevima iz pustinje.* (Mal. 1:3). "*Isav*" znači ono što je dobro, a odnosi se na prirodnog čoveka, međutim, ovde pomenuti izraz označava suprotno, dakle, ono što je zlo - a odnosi se takođe na prirodnog čoveka, te se stoga kaže: "*A na Isava mrzih*;" da će dobra ljubavi prirodnog čoveka biti uništena označeno je izrazom "*zato gore njegove opustih*;" i da će istine tog dobra uništiti lažnosti čulnog čoveka je označeno sa "*I našljedstvo njegovo dadoh zmajevima iz pustinje.*"

[26] U Jezekilju: *Govori i reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na te, Faraone care Misirski, zmaju veliki što ležiš usred rijeka svojih, koji reče: moja je rijeka; ja sam je načinio sebi. Zato ću ti metnuti u čeljusti udicu, i učiniću da se ribe u rijekama tvojim nahvataju na krljušti tvoje; i izvući ću te iz rijeka tvojih i sve ribe iz rijeka tvojih nahvatane na krljušti tvoje. Sine čovječji, nariči za Faraonom carem Misirskim, i reci mu: ti si kao lavić među narodima i kao zmaj u moru, i prolaziš rijeke svoje i mutiš vodu nogama svojim i gaziš po rijekama njezinijem.* (Jeze. 29:3, 4; 32:2). Ovo opisuje ponos niskog mudrovanja prirodnog i senzualnog čoveka; Izraz "*Faraone care Misirski*" označava prirodnog i čulnog čoveka; "*zmaj*" (ili kit) znače isto, u odnosu na znanje [scientific], a to su:obmane ili stvari

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

krivorvorenne ponosom niskog mudrovanja (a to se može videti objašnjeno u prethodnom tekstu, broj 513).

[27] U Mojsiju: *Njihovo je vino - vono iz od Sodome i od polja*** Gomore. njegova grožđa su grožđa žuči, njegovi **** grozdovi su od gorčine. Njihovo vino je otrov zmajeva i okrutna žuč od aspida* (Pon. Zak. 32:32, 33). Ovo se može videti u prethodnom tekstu objašnjeno (br. 519). Tamo, takođe, "*njihovo vino*", koje se zove "*otrov zmajeva i okrutna žuč od aspida*", označava da je istina crkve u Jakovljevom potomstvu bila spoljašnja, a u njoj su iznutra bili infernalna zla i neistine; "*zmajevi i aspide*" označavaju čulne stvari, koje su poslednje stvari prirodnog čoveka, pune strašnog zla i neistinitosti koji ih potvrđuju, a, zbog toga što prirodno ne može dobiti ništa kroz duhovni um od Gospoda, a posledično - ono što se prima, od pakla dolazi.

[28] Da "*zmaj*" označava takve stvari kakve su gore navedene, može se detaljnije sagledati iz onoga što sledi u ovom poglavlju, naime, iz njegovog neprijateljstva protiv žene koja će roditi, i bežati u divljinu; takođe i iz njegove borbe s Mihajlom; i još dalje u poglavljima 16: 13-15 i 20: 2, 7, 8, 10, 14, gde je za njega rečeno da je "*bio vezan hiljadu godina, a nakon što je bio oslobođen, krenuo je da zavodi narode, i okuplja Goga i Magoga da zajedno započnu bitku protiv svetaca*", a takođe i "*I đavo koji ih varaše bi bačen u jezero ognjeno i sumporito;*" iz svega toga se može videti da "*zmaj*" znači one, koji ne poseduju dobro milosrđa i ljubavi, jer ne priznaju da je milosrđe sredstvo korisno za spasenje, već ga čine pukim predmetpm saznanja [scientificum] koje, budući da su ih drugi ubedili u to, nazivaju verom; a kada dobro milosrđa i ljubavi nije usađeno u život čoveka, zlo tada zauzima njegovo mesto, a gde je zlo, tu je i laž.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[29] "Zmajevi" označavaju čulne stvari, koje su poslednje stvari prirodnog čoveka, a one nisu zle po sebi, osim u onima koji su i sami zli. To stoga, što reč, koja na hebrejskom znači "zmaj" [tanin], jeste ista, kao ona koja ima značenje neotrovnih zmija, tako da, kada se takve bezopasne zmije podrazumevaju pod izrazom "zmajevi", onda se, njime u Reči označavaju čulne stvari, koje nisu zle ili se odnose na konkretne osobe, čulne ljude, koji nisu zli. Da ista reč na hebrejskom označava zmajeve ali i takve bezopasne zmije, može se videti u Mojsiju: *A Bog mu reče: baci ga na zemlju. I baci ga na zemlju, a on posta zmija. I Mojsije pobježe od nje. A Gospod reče Mojsiju: pruži ruku svoju, pa je uhvati za rep. I pruži ruku svoju, i uhvati je, i opet posta štap u ruci njegovoj.* (Izl. 4:3, 4). *Kad vam kaže Faraon i reče: učinite kako čudo, onda reci Aronu: uzmi štap svoj, i baci ga pred Faraona; te će se prometnuti u zmiju. I izadoše Mojsije i Aron pred Faraona, i učiniše kako zapovjedi Gospod; i baci Aron štap svoj pred Faraona i pred sluge njegove, i prometnu se u zmiju. A Faraon dozva mudrace i vračare; te i vračari Misirski učiniše tako svojim vraćanjem. I baciše svaki svoj štap, i prometnuše se štapovi u zmije; ali štap Aronov proždrije njihove štapove.* (Izl. 7:9-12). Rečju stvorene zmije u prvom pasusu, i one, stvorene u drugom, nisu iste, sagledane na jeziku originalnog teksta; u prvom pasusu se koristi reč koja se u drugim delovima Reči uglavnom koristi za zmiju, ali, u drugom, ta ista reč se prevodi sa "zmaj"; tako bi se moglo takođe reći da, kada je Mojsijev štap bio bačen pred faraona, transformisan je u zmaja. Iz ovoga sledi da "zmaj", isto kao i "zmija", u dobrom smislu označava čulnost koja je poslednja stvar prirodnog čoveka koja nije zlo ili pokvarenost.

[30] U ovakvom, blažem smislu, "zmajevi" se takođe pominju u Isaiji: *Slaviće me zvijeri poljske, zmajevi i sove, što sam izveo u pustinju vode, rijeke u zemlji suhoj, da napojim narod svoj, izbranika svojega.* (Isa. 43:20).

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

A u Jeremiji: *I košuta u polju ostavlja mlade svoje, jer nema trave. I divlji magarci stojeći na visovima vuku u se vjetar kao zmajevi, oči im iščilješe, jer nema trave.* (Jer. 14:5, 6). U ovim citatima reč koja se prevodi izrazom "zmajevi" je ona ista reč, koja se uobičajeno prevodi sa "zmije", a takođe se prevodi rečju "kitovi" u moru, jer oni imaju slično značenje, a to je, naime, čovekovo prirodno uopšte, koje je senzualno; tako da bi poslednji pasus mogao biti preveden, "Izdisaše vetar poput kitova." (Isto 51: 9, Jer 51:34, u Ezeku 29: 3, 4, i u Davidu, Ps. 74:13, 14). Štaviše, neki ljudi su samo čulni, pa ipak su dobri. *Hebrejski tekst ima "izgazićeš", kao u AO 632. **Hebrejski tekst, u odlomku koji je prvi citiran, ima "zato što on". ***Latinski tekst ima "vode" umesto "polja". ****Hebrejski tekst ima "njihov", kao što se nalazi u AO 519; NT 2240.

715. *Imaše sedam glava*, označava znanje o svetim stvarima Reči, koje su oskrnavljene, i posledično ludilo, a ipak i dodatnu lukavost. To se vidi iz značenja "glave", kao inteligencije i mudrosti, a u suprotnom smislu, ludila i ludosti (o čemu vidi u prethodnom tekstu, br. 553, 577), a to takođe znači i lukavost (br. 577); takođe od značenja "sedam", što znači - sve osobe i sve stvari, a zasnovano je na svetim stvarima (vidi u prethodnom tekstu, br. 257), a ovde - na svetim stvarima Reči, koje su oni oskrnavili. Pošto je broj "sedam" predviđen za svete stvari, tako je on, u suprotnom smislu, zasnovan na svetim stvarima profanisanim i oskrnavljenim, jer, unutar Reči, svaka reč ima i suprotan smisao, a ono, što je suprotno nečemu što je sveto, je - prokleta. Iz ovoga je jasno da izrazi "glave" i "sedam" ne podrazumevaju "sedam glava" koje su videne na zmaju, već saznanje o svetim stvarima Reči koje su oskrnavljene, i posledično ludilo, a ipak i dodatna lukavost.

[2] "Glava zmaja" označava ludilo, jer se inteligencija čoveka crkve formira iz stvarnih istina, koje su iz Reči. Autentično ljudsko razumevanje stvaraju i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

usavršavaju prirodne, građanske, moralne i duhovne istine, unutrašnje razumevanje stvaraju - duhovne istiname, a spoljašnje razumevanje - moralne i građanske istine; Stoga, kakve su istine, takvo je i razumevanje, koje se formira od njih. Sve duhovne istine su od Reči, i čine jedinstvo sa dobrom ljubavi i milosrđa. U slučaju da čovek polaže sve stvari crkve i nebesa u veru, i odvaja od te vere dobro ljubavi i milosrđa, kao što čine oni, koji utemeljuju "*glavu zmaja*", kako je rečeno u prethodnom poglavlju, tada ne može biti formirano unutrašnje razumevanje, pa umesto inteligencije za duhovne stvari, takvi imaju - ludilo; jer, iz lažnog principa, obmane utiču u kontinuiranoj seriji, a, zbog uklanjanja dobra milosrđa, ne može im se dati ni stvarna istina, jer je sve istine potiču od dobra, i, dakako, imaju formu dobrog. Otuda je očigledno da "*glava zmaja*" označava ludilo u duhovnim stvarima.

[3] "*Glava zmaja*" takođe označava lukavost, jer su svi oni, koji čine glavu, samo prirodni i čullni, a, ako istovremeno proučavaju Reč i doktrinu crkve, posledično se hvataju u zamku obmana koje se nalaze na mestu gde bi trebalo da su istine, a te obmane oni dalje potvrđuju i opravdavaju beživotnim knjiškim znanjem, što ukazuje da su su lukaviji od svih ostalih; ali se ova lukavost ne manifestuje očigledno pred drugima u svetu, kao što se manifestuje kasnije, kada postanu duhovi, jer u svetu maskiraju lukavost spoljašnom pobožnošću i iskrivljenom moralnošću koji je prikrivaju; ali, kako lukavost prebiva u njihovom duhu, ona se očigledno manifestuje u času kada se ukloni spoljašnje, što se čini u duhovnom svetu. Međutim, treba znati da je lukavost koju označava "*glava zmaja*" - lukavost u izopačavanju istine i dobra Reči, putem rasuđivanja, koje potiče od obmana i sofizama, takođe i od stvari ubedljivih, koje iskrivljeno razumevanje predstavljaju kao fascinantno, tako što se obmane prikazuju kao istine. Da je to tako, može se

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

videti iz "zmije", koja je zavela praroditelje, a za koju se kaže kakva je bila: *Ali zmija bješe lukava mimo sve zvijeri poljske* (Pos. 3:1); očigledno je da "zmija" ima slično značenje kao "zmaj", te je stoga zmaj takođe nazvan *"aždaha velika, stara zmija, koja se zove đavo i sotona, koja vara sav vasioni svijet"*, u devetom stihu ovog poglavlja.

716. *I deset rogova*, označava veliku moć. To se vidi iz značenja "roga" kao moći istine protiv obmana i zla, a, u suprotnom smislu, moć obmana protiv istine i dobra (o čemu vidi u prethodnom tekstu, br. 316, 567); takođe od značenja "deset", kao svih ljudi i svih stvari, isto tako i mnogih ljudi i mnogih stvari (o čemu vidi u prethodnom tekstu, broj 675); što pokazuje da "deset rogova" označava veliku snagu i moć. Da je zmaj imao veliku moć, vidljivo je iz onoga što sledi, odnosno, da je zbog njega *"I rodi muško, sina, koji će pasti sve narode s palicom gvozdеноm; i dijete njezino bi uzeto k Bogu"*, da *"I rep njezin odvuče trećinu zvijezda nebeskijeh, i baci ih na zemlju; "* takođe *"Mihailo i anđeli njegovi udariše na aždahu, i bi se aždaha i anđeli njezini;"* a potom je podstakao Goga i Magoga i narode u ogromnom broju, u rat protiv svetitelja.

[2] "Zmaj" je imao takvu moć, zato što "zmaj" znači one, koji su odvojili veru od dobra milosrđa, a to su dobra dela, a potvrdili su je bukvalnim smislom Reči, čime se izopačuje njen pravi smislao, ; a, usled toga, što na kraju crkve, kojom se bavi Apokalipsa, nema milosrđa, zmaj u tom času zadobija moć; jer na kraju crkve svi žele da žive za sebe, za svet, i po sopstvennim sklonostima, a malobrojni žele da žive za Gospoda, za nebo i večni život; i samo načelo vere, koje je vera odvojena od milosrđa, favorizuje prethodno opisani način života, i kao što rečna struja povlači i potom nosi sa sobom sve, da žive na takav način. Zbog toga se videlo da "zmaj", koji označava takve osobe i takve stvari, ima "deset rogova".

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[3] Do sada je rečeno da neistine od zla nemaju nikakvu moć; ali treba znati da neistine od zla nemaju nikakvu moć protiv istine od dobra; jer je istina od dobra od Gospoda, a Gospod ima svu snagu putem svoje Božanske istine. Ali, neistine od zla imaju moć, koju označava izraz "*deset rogova aždahe*", jer prevladavaju protiv onih, koji su u neistinama od zla, jer takve osobe i takve neistine deluju kao jedno; štaviše, čovek je u zlu i neistinama iz onoga, što je nasledio od roditelja, a potom i od sopstvenog života, osobito na kraju crkve; i ove neistine od zla ne mogu biti isterane iz čoveka u jednom trenutku, ali mogu postepeno, malo po malo; jer, ako bi bili isterani u trenutku, čovek bi nestao, jer one čine njegov život. Jer je takvo čovekovo stanje na kraju crkve, gde prevladavaju neistine zla, iako nemaju nikakvu moć protiv istina od dobra. Gospod svojim Božanskom istinom odmah može isterati neistine zla koje su u čoveku, ali to bi bilo instantno bacanje čoveka u pakao; najpre se moraju ukloniti te neistine, i, od časa kada su uklonjene, stvara se mesto za usađivanje istina od dobra, a čovek se reformiše. Na šta se ovde misli pod "*zmajem*" podrazumeva se i pod izrazom "*jarac*" koji se borio s ovnom (Danilo 8) i pod izrazom "*koze*" u Mateju 25; jer "*jarci*" označavaju one, koji su u veri odvojenoj od ljubavi, a "*ovan*" i "*ovce*" one, koji su u milosrđu.

717. *I na glavama njezinijem sedam kruna*, označava Božanske istine u poslednjim stvarima, koje su istine izvedene iz bukvalnog smisla Reči, a ovde su ove istine profanisane i oskrnavljene. To se vidi iz značenja izraza "*glava zmaja*", kao istinskog znanja [scientific] Reči, koje je bilo profanisano i oskrnavljena; da ove "*glave*" označavaju ludilo u duhovnim stvarima, a ipak lukavost u obmanju i vodeću zabludu može se videti u prethodnom tekstu (br.714). Takođe, od značenja "*kruna*" (ili dragog kamenja), kao božanske istine u poslednjim stvarima, koje su istine

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

bukvalnom smislu Reči (o čemu uskoro); takođe od značenja izraza "*sedam*", koji znači sve stvari, i zasnovan je na svetim stvarima, a u suprotnom smislu proističe iz profanisanih stvari (o čemu uskoro, br.715), ovde proističe iz profanisanih stvari, zbog oskrnavljenih, i time profanisanih istina Reči . Otuda je jasno da "*I na glavama njezinijem sedam kruna*" označava Božanske istine u poslednjim stvarima, a ovde su ove istine profanisane i oskrnavljene.

[2] "Drago kamenje", koje predstavlja "*krune*", označava Božanske istine u poslednjim stvarima, koje su istine bukvalnog smisla Reči, jer "*kamen*" označava istinu, stoga "*drago kamenje*" označa Božanske istine. Oni podrazumevaju Božanske istine u poslednjim stvarima, a to su istine bukvalnog smisla Reči, jer su one transparentne, i u sebi sadrže duhovni smisao, a u tom smislu postoji svetlost neba što čini da sve stvari bukvalnog smisla Reči bivaju protumačene, te postaju bistre i jasne, kao i da budu raznovrsne, i u skladu sa nizom stvari u duhovnom smislu, odakle se pojavljuju modifikacije nebeske svetlosti, koje prikazuju živopisne boje što se pojavljuju na nebesima, a zatim i u dragom kamenju raznih vrsta.

[3] Na sedam glava zmaja videne su krune, jer istine o bukvalnom smislu Reči sijaju gde god da su, kao u zlima, kao i u dobrima. To stoga, jer duhovno svetlo, koje je u njima, ne gasi se čak ni u u zlima, jer nebo i dalje utiče u te istine. Ali zlo ih preobražava i odatle oni ne vide ništa od nebeske svetlosti u njima, ali ipak veruju da su pomenute istine svete, jer ih primenjuju da potvrđuju laž svoje religije, tako da, usled vere u svoju svetost istine, još uvek sijaju pred njima; i pošto je to tako, i pošto oni stiču za sebe komunikaciju sa nebesima pomoću ovih istina, posledično ih se konačno lišavaju i ostavljaju se svojim obmanama u kojima nema svetlosti; ovo se čini kad se bacaju u pakao.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[4] Da su se istine o bukvalnom smislu Reči pojavljivale kao krune, očigledno je iz pojave kruna u duhovnom svetu. U palati anđela na nebu ima mnogo stvari koje sijaju svojim dragim kamenjem. Ponekad se i dragoceni kamen spušta u donje delove i predstavlja se kao poklon onima, koji su učinili nešto dobro; čak se ih tamo prodaju kao u svetu, naročito od strane Jevreja, koji tamo takođe trguju. Jevrejima je dozvoljeno i dopušteno da trguju dragim kamenjem u duhovnom, kao i u prirodnom svetu, jer smatraju da je bukvalni smisao Reči svet. Iz istog razloga, i plemenite žene ispod nebesa se ukrašavaju krunama, kao što je u svetu. Kada se postavilo pitanje odakle su te krune na nebesima, i odatle i u donjim delovima, rečeno je da su od Gospoda i od duhovne svetlosti koja je od Njega i da su one - poslednje stvari od tog svetla, koje se nazivaju efektima; takođe da su reprezentativni oblici privrženosti istini od dobra, tako da su to Božanske istine u poslednjim stvarima, kao što su istine o bukvalnom smislu Reči. Pošto je ovo poreklo dragog kamenja, postoje neki u svetu duhova, kojima je dozvoljeno da prave krune, tako što ubacuju istine iz bukvalnog smisla Reči, ali ove krune nisu istinske i nisu teške kao kristali, jer su veštačke. [5] Iz ovoga se sada može videti šta "*krune*" ili "*drago kamenje*" označavaju u sledećim pasusima. U Isaiji: *Nevoljnice, koju vjetar razmeće, koja si bez utjehe, evo ja ću namjestiti kamenje tvoje na mramoru porfirnom, i osnovaću te na safirima. I načiniću ti prozore od kristala, i vrata od kamena rubina, i sve međe tvoje od dragoga kamenja. A sinovi će tvoji svi biti naučeni od Gospoda, i obilan mir imaće sinovi tvoji.* (Isa. 54:11-13). Ovo je rečeno za "*nerotkinju*" - "*nerotkinjo koja ne rađaš, zapjevaj i poklikni ti, koja ne trpiš muka od porođaja*", koja bi trebalo da ima mnogo sinova, po kojima su označeni pagani koji nisu imali Božanske istine jer nisu imali Reč; stoga se označavaju sa "*koju vjetar razmeće, koja si bez utjehe*", gde "*koju vjetar razmeće, koja si bez utjehe*" proizilazi iz obmana kojima su opustošeni i prenošeni od nemila do nedraga.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Da kad dođe Gospod, On će im otkriti Božanske istine i poučiti ih, što se označava sa: *"ja ću namjestiti kamenje tvoje na mramoru porfirnom, i osnovaću te na safirima. I načiniću ti prozore od kristala, i vrata od kamena rubina, i sve međe tvoje od dragoga kamenja."* Očigledno je da pomenuto *"drago kamenje"* označavaju Božanske istine u poslednjim stvarima, kao što su istine o bukvalnom smislu Reči, u kome su unutrašnje istine, koje su stvarne istine, koje se sadrže u duhovnom smislu Reč; jer *"prozori, vrata i međe"*, koje treba optočiti ovim dragim kamenjem, označavaju poslednje stvari; stoga ovde *"kamenje"* uopšte i *"safiri"*, *"karbunkuli"* i *"kamenje rubina"* označavaju istine kao što su one iz bukvalnog smisla Reči, koje su poslednje istine, jer su namenjene za prirodne i čulne ljude. Pošto se pod ovim rečima podrazumeva podučavanje pagana Božanskim istinama, dodaje se: *"A sinovi će tvoji svi biti naučeni od Gospoda"*. Međutim, ono što *"safir"*, *"karbunkul"* i *"rubin"* znače u posebnom smislu, nije nužno razmatrati na ovom mestu, dovoljno je objasniti da *"drago kamenje"* označava uopšteno - poslednje istine.

[6] Jer *"grad Novi Jerusolim"* označava doktrinu Nove Crkve, a *"temelji njegovog zida"* označavaju krajnje Božanske istine, a *"kapije"* - uvodne Božanske istine, pa se temelji opisuju pomoću dvanaest dragocenih kamenčića, kapije - pomoću bisera, u Apokalipsi: *I temelji zidova gradskih bijahu ukrašeni svakijem dragijem kamenjem: prvi temelj bijaše jaspis, drugi safir, treći halkidon, četvrti smaragd, Peti sardoniks, šesti sard, sedmi hrisolit, osmi viril, deveti topaz, deseti hrisopras, jedanaesti jakint, dvanaesti ametist. I dvanaest vrata, dvanaest zrna bisera: svaka vrata bijahu od jednoga zrna bisera: i ulice gradske bijahu zlato čisto, kao staklo presvijetlo.* (Otkr. 21:19-21). Tih *"dvanaest dragocenih kamenčića"* konstituišu temelje, a *"dvanaest bisera"* predstavlja konstituisanje kapija, što označava poslednje

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Božanske istine, koje su istine o bukvalnom smislu Reči, na osnovu kojih se temelji doktrina te crkve, i kojima se čovek uvodi kao kroz kapiju. Za temelje se kaže da su "*drago kamenje*", a kapije su "*biseri*", jer bukvalni smisao Reči sadrži unutra u sebi duhovni smisao, pa tako i svetlo neba, što čini smisao slova Reč transparentnim, jer je to kamenje od svetla i od vatre. Međutim, o svemu ovome će se docnije podrobnije govoriti u ovom tekstu, i biće objašnjeno sve do detalja.

[7] Drago kamenje, od kojih je napravljen naprsnik sudski zvani Urim i Tumim, koji je bio na naplečku Aronovom, a takođe i oni kamenčići, koji su su postavljeni na ramenima naplečka, imaju slično značenje u Mojsiju: *I neka načine oplećak od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen. Dvije poramenice neka budu na njemu, koje će se sastavljati na dva kraja, da se drži zajedno. A pojas na njemu neka bude naprave iste kao i on, od zlata, od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna uzvedenoga. I uzmi dva kamena onih, i na njima izreži imena sinova Izrailjevih, Šest imena njihovijeh na jednom kamenu, a šest imena ostalijeh na drugom kamenu po redu kako se koji rodio. Vještinom kamenarskom, kojom se režu pečati, izrezaćeš na ta dva kamena imena sinova Izrailjevijeh, i optoči ih zlatom unaokolo. I metni ta dva kamena na poramenice oplećku, da budu kameni za spomen sinovima Izrailjevijem, i Aron da nosi imena njihova pred Gospodom na oba ramena svoja za spomen. I načini kopče od zlata. I dva lanca od čistoga zlata načini jednaka pletena, i objesi lance pletene o kopče. I naprsnik sudski načini naprave vezene onake kao oplećak, od zlata, od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna uzvedenoga načini ga. Neka bude četvorouglast i dvostruk, u dužinu s pedi i u širinu s pedi. I udari po njemu drago kamenje, u četiri reda neka bude kamenje. U prvom redu: sardoniks, topaz i smaragd; A u drugom redu: karbunkul, safir i*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

dijamanat; A u trećem redu; ligur i ahat i ametist; A u četvrtom redu: hrisolit, onih i jaspid; neka budu ukovani u zlato u svom redu. I tih kamena s imenima sinova Izrailjevijeh biće dvanaest po imenima njihovijem, da budu rezani kao pečat, svaki sa svojim imenom, za dvanaest plemena. I na naprsnik metni lance jednake, pletene, od čistoga zlata. I dvije grivne zlatne načini na naprsnik, i metni dvije grivne na dva kraja naprsniku. Pa provuci dva lanca zlatna kroz dvije grivne na krajevima naprsniku. A druga dva kraja od dva lanca zapni za dvije kopče, i metni na poramenice od oplećka sprijed. I načini druge dvije grivne zlatne, i metni ih na druga dva kraja naprsniku iznutra na strani koja je od oplećka. I načini još dvije zlatne grivne, i metni ih na poramenice od oplećka ozdo prema sastavcima njegovijem, više pojasa na oplećku. Tako neka vežu naprsnik grivne njegove za grivne na oplećku vrvcom od porfire, da stoji nad pojansom od oplećka, i da se ne odvaja naprsnik od oplećka. I neka nosi Aron imena sinova Izrailjevih na naprsniku sudskom na srcu svom kad ulazi u svetinju za spomen pred Gospodom vazda. I metni na naprsnik sudski Urim i Tumim, da bude na srcu Aronu kad ulazi pred Gospoda, i Aron će nositi sud sinova Izrailjevih na srcu svom pred Gospodom vazda. (Izl. 28:6-30). Da bi smo spoznali šta ove stvari znače, najpre moramo spoznati šta je predstavljao Aron, a time i spoznati ono, što je značila njegova odeća, a naročito naplećak (zbog svog značaja, njegova se odeća nazivala "haljina svetosti"); takođe i šta je značio "naprsnik" na naplećku, koji se nazivao "prrsnik sudski, Urim i Tumim"; takođe, šta označavaju izrazi "dvanaest plemena Izrailja" i "I tih kamena s imenima sinova Izrailjevijeh biće dvanaest po imenima njihovijem". Što se tiče samog Arona, on je predstavljao Gospoda u odnosu na sveštenstvo, koje je Gospodnje nebesko carstvo; dok su "njegove haljine" generalno predstavljale duhovno kraljevstvo, jer duhovno kraljevstvo na nebu okružuje nebesko carstvo. A to stoga, što postoje dva kraljevstva na

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

koja su nebesa podeljena, nebesko carstvo i duhovno carstvo. Nebeskim kraljevstvom se naziva ono, u kome se prima Božansko dobro, što proističe od Gospoda, a duhovno carstvo je ono, u kome se prima Božanska istina; Stoga se Božanska istina označava izrazom "*haljina Aronova*", uopšteno, a Božanska istina u poslednjim stvarima se označava izrazom "*naplećak*", jer je to bila odeća u krajnjoj spoljašnjosti. Da "*odeća*", uopšteno, označava istine, a da "*Gospodnja haljina*", koja je bila blistavo bela kao svetlost kada se preobrazio pred tri učenika, označava Božansku istinu koja potiče od Njega, a isto je značenje izraza "*Gospodnja haljina podijeljena vojnicima*", može se videti u prethodnom tekstu (br. 64, 65, 195, 271, 395, 475, 476, 637). Ovo pokazuje da je izraz "*dvanaest kamenja u naprsniku naplećka*" označavao Božanske istine u poslednjim stvarima, isto kao i "*dvanaest sinova Izraela*" i "*dvanaest plemena*"; da oboje označavaju, u Reči, istine crkve u celini, može se videti u prethodnom tekstu (br. 431, 657).

[8] Ovaj naprsnik bio je sastavljen od dragog kamenja, pod kojim su bila imena dvanaest sinova Izraela, da bi putem njih mogli dobiti odgovore sa neba, koji su bili izloženi u naprsniku i iz njega raznovrsnim bojama koje sijaju od onog kamenja, a koje su bile u skladu sa predstavama Božanskih istina na nebesima, gde su Božje istine koje potiču od Gospoda kroz nebesa prema donjim delovima izložene bojama različitih boja; što pokazuje da su ovi "*dragoceni kamenči*" označavali Božanske istine u poslednjim stvarima. (Ali ovo se može videti više u potpunosti objašnjeno u "Nebeskim tajnama", broj 9856-9909, što se takođe odnosi na dva kamena - oniksa, koji su bili na ramenima naplećka, br. 9831-9855. Da je "*naplećak*" označio spoljašnje duhovnog kraljevstva, što je Božanska istina u poslednjim stvarima, može se videti u br. 9824. Za ono što je posebno označeno "*rubinom*", "*topazom*" i "*karbunkulom*", vidi br. 9865, šta je "*hrizoprazom*" "*safir*" i "*dijamant*", br.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

9868; šta sa "cijanom", "agatom" i "ametistom" br. 9870, a šta su "hrisolit", "oniks" i "jaspid", br. 9872).

[9] "*Dragoceni kamenčići*" kojima se opisuju znanje [scientia] o spoznanjima istine i dobra, a time i inteligencije kralja Tira, imaju slično značenje u Jezekilju: *Sine čovječji, nariči za carem Tirskim, i reci mu: ovako veli Gospod Gospod: ti si pečat savršenstva, pun si mudrosti, i sasvijem si lijep. Bio si u Edemu vrtu Božjem; pokrivalo te je svako drago kamenje: sarad, topaz, dijamanat, hrisolit, onih, jaspid, safir, karbunkul, smaragd i zlato; onaj dan kad si se rodio načinjeni ti biše bubnji tvoji i svirale. Ti si bio heruvim, pomazan da zaklanjaš; i ja te postavih; ti bješe na svetoj gori Božijoj, hođaše posred kamenja ognjenoga.* (Jezek. 28:12-14). Zato što "car Tirski" označava znanje istine iz crkve od Reči, i zapravo iz njenog bukvalnog smisla, stoga se kaže "*Bio si u Edemu vrtu Božjem*", gde "*Edemu vrtu Božjem*" označava inteligenciju datu od Boga kroz Reč, jer "*Eden*", kao i "*istok*" znači Gospoda, a "*vrt Božiji*" je inteligencija od Njega; zbog toga što je stvorena prava inteligencija, dakle, samo ona, koja dolazi kroz znanje istine i dobra od Reči, shvaćena u skladu s istinitim smislom, stoga se kaže: "*pokrivalo te je svako drago kamenje*", gde izraz "*pokrivalo te je svako drago kamenje*" označava znanje istine i dobra, dok "*pokrivanje*" označava spoljašnje iz Reči, koje pokriva njegovo unutrašnje; spoljašnje od Reči je bukvalni smisao, koji pokriva unutrašnje, što je njen duhovni smisao. Zato što čovek odatle zadobija mudrost i inteligenciju, rečeno je "*nariči za carem Tirskim, i reci mu: ovako veli Gospod Gospod: ti si pečat savršenstva, pun si mudrosti, i sasvijem si lijep;*" "lepotu" označava inteligenciju, jer se sva lepota na nebu odnosi na inteligenciju. Bukvalni smisao pisma Reči takođe se označava sa "*Ti si bio heruvim, pomazan da zaklanjaš; i ja te postavih,*" jer "*heruvim*" označava čuvara koji sprečava približavanje Gospodu, osim

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

putem dobra ljubavi, a taj čuvar je ustvari bukvalni smisao Reči, jer pokriva njeno unutarnje značenje. Izraz "*na svetoj gori Božijoj*" označava crkvu, u pogledu doktrine ljubavi i milosrđa; a izraz "*kamenje ognjeno*", posred koga je hodao, označava istine iz dobra ljubavi, u skladu sa kojima se živi. Iz ovoga se jasno vidi da "drago kamenje" ovde označava istine koje su transparentne od nebeske svetlosti, koja je Božanska istina, a da "*Tir*" u Reči označava znanje istine i dobra, a to saznanje predstavlja poslednje istine, koje pripadaju bukvalnom smislu Reči. (Da "*Tir*" označava znanje istine i dobra, vidi se u prethodnom tekstu, broj 514.)

[10] U istom: *Sirija trgovaše s tobom mnoštvom djela tvojih, dolažашe na sajme tvoje sa smaragdom i porfirom i uzvodom i tankim platnom, i koralom i ahatom. Trgovci Savski i Ramski trgovahu s tobom; dolažahu na sajme tvoje sa svakojakim mirisima i svakojakim dragim kamenjem i zlatom.* (Jezek. 27:16, 22). Ovo se takođe govori o Tiru, što označava znanje istine i dobra u crkvi od Reči (kao u prethodnom tekstu). Jer "*Sirija i Savaa i Rama*" takođe označavaju znanje istine i dobra, a "*trgovanje*" o njihovom sticanju, i kaže se da su ti regioni dali "*drago kamenje u svojim trgovanjima*". Znanja istine i dobra su istine o poslednjim stvarima, kao što su istine o bukvalnom smislu Reči.

[11] U Jovu: *U kamenu je njezinu mjesto safiru, a ondje je prah zlatni. Ali mudrost gdje se nalazi? i gdje je mjesto razumu? Ne zna joj čovjek cijene, niti se nahodi u zemlji živijeh. Ne može se dati čisto zlato za nju, niti se srebro izmjeriti u promjenu za nju. Ne može se cijeliti zlatom Ofirskim, ni dragim onihom ni safirom. Ne može se izjednačiti s njom ni zlato ni kristal, niti se može promijeniti za zaklade zlatne. Od koralu i bisera nema spomena, jer je vrijednost mudrosti veća nego dragom kamenju. Ne može se s njom izjednačiti topaz Etiopski, niti se može cijeliti čistijem zlatom. A čovjeku*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

reče: gle, strah je Božji mudrost, i uklanjati se oda zla jest razum. (Jov 28:6, 12, 13, 15-19, 28). Zato što sva mudrost i razumevanje dolazi kroz Božanske istine, kada su one duhovno shvaćene, i zato što su ove istine označene dragim kamenjem, ovde nazvanim, kao "oniks, safir, dijamant, topaz i biseri" i zato što su ovo kamenje biva od zemaljskih materijala, a, iako se smatra dragocenim na svetu, ono, ustvari, ne predstavlja ništa, što bi po vrednosti moglo da se poredi sa inteligencijom i mudročću, rečeno je da ih ne treba vrednovati kao jednako inteligentnim i mudrim, ni zlato ni srebro. Upoređivanje se vrši sa njima jer su vredni; u suprotnom bi se poređenje vršilo bez razloga.

[12] U Davidu: *Ti ćeš ustati, smilovaćeš se na Sion, jer je vrijeme smilovati se na nj, jer je došlo vrijeme; Jer slugama tvojim omilje i kamenje njegovo, i prah njegov žale. (Ps. 102:13, 14). "Kamenje Siona", za kojim žude Jehovine sluge, označava Božanske istine, jer "Sion", nad kojim će se Jehova smilovati, znači crkvu koja je u nebesoj ljubavi.*

[13] U Zahariji: *Jer gle, kamen koji metnuh pred Isusa, na tom je jednom kamenu sedam očiju; gle, ja ću ga otesati, govori Gospod nad vojskama, i uzeću bezakonje te zemlje u jedan dan. U taj dan, govori Gospod nad vojskama, zvaćete svaki bližnjega svojega pod vinovu lozu i pod smokvu. (Zah. 3:9, 10). Ovo je rečeno o Gospodnjem dolasku; a "Jer gle, kamen koji metnuh pred Isusa" označava Božansku istinu, koja je Reč; izraz "na tom je jednom kamenu sedam očiju" označava Božansku mudrost i inteligenciju, koje potiču od Božanske istine, stoga od Reči; izraz "sedam" se zasniva na svetim stvarima Reči i crkve, a "oči" označavaju inteligenciju i mudrost; "otesati" označava reprezentaciju i označavanje inteligencije i mudrosti ; izraz "vinovu lozu i pod smokvu" pod koje one treba da dođu, označava crkvu i doktrinu iz unutrašnjih i spoljašnjih istina; unutrašnje istine su one,*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

koje se nazivaju duhovnim, a spoljne istine su one, koje se nazivaju prirodnim, a prve su označene "vinom", a druge - izrazom "smokva".

[14] U Mojsiju: *I vidješe Boga Izrailjeva, i pod nogama njegovijem kao djelo od kamena safira i kao nebo kad je vedro.* (Izl. 24:10). "Bog Izrailjev" označava Gospoda; "i pod nogama njegovijem kao djelo od kamena safira" znači Božansku istinu u poslednjim stvarima, kao što je Reč u pismu, jer "i pod nogama njegovijem" označava poslednje stvari, koje predstavljaju sve ono, što je jevrejski narod mogao da vidi, jer su jevreji tada bili u spoljašnjosti Reči, crkve, i bogopoštovanja, ali ne i u unutrašnjosti; "safir" označava transparentnost od unutrašnjih istina; "I kao nebo kad je vedro" označava transparentnost anđeoskog neba (a ove stvari su objašnjene u "Nebeskim tajnama", broj 9406-9408.) "Drago kamenje" označava Božansku istinu u poslednjim stvarima, transparentnim od unutrašnjih istina, svetlo grada Novog Jerusalima opisano je u Apokalipsi: *I imaše slavu Božiju; i svjetlost njegova bijaše kao dragi kamen, kao kamen jaspis svijetli,* (Otkr. 21:11) Još jednom, pošto "beli konj" označava razumevanje Reči a "i gle, konj bijel, i koji sjedaše na njemu", Gospoda, u odnosu na Reč: *A oči su mu kao plamen ognjeni, i na glavi njegovoj krune mnoge, i imaše ime napisano, kojega niko ne zna do on sam. I bješe obučen u haljinu crvenu od krvi, i ime se njegovo zove: riječ Božija.* (Otkr. 19:12, 13).

[15] Toliko o temi koja se tiče dragog kamenja u onima, koji su u Božanskim istinama; nešto će se sada reći o dragom kamenju u onima, koji su u inferalnim obmanama. Njima se, takođe, daje drago kamenje, dok žive u svetu, jer oni, tako isto, poseduju znanje istine i dobra, ali od prirodnog smisla Reči, što je njen bukvalni smisao; dakle, dragim kamenjem ili krunama se njima jednako opisuju i stvari vezane za obmane zla, kao npr. ovde "zmaj", na čijim se glavama vidi "sedam kruna", iz razloga, što, za zle,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

baš kao isto kao i za dobre, Reč je i dalje - Reč, a njene istine su - istine po sebi; međutim, kada zlo izopačuje i krivotvori istine Reči, takvo skrnavljenje još uvek ne može promeniti njihovu suštinu. Iz tog razloga, u sledećem tekstu u Otkrovenju, opisuje se žena, koja sedi na crvenoj zveri, i označava Vavilon, o čemu se kaže: *I uvede me duh u pusto mjesto; i vidjeh ženu gdje sjedi na zvijeri crvenoj koja bješe puna imena hulnijeh i imaše sedam glava i deset rogova. I žena bješe obučena u porfiru i skerlet i nakićena zlatom i kamenjem dragijem i biserom, i imaše čašu u ruci svojoj punu mrzosti i poganštine kurvarstva svojega; I na čelu njezinu napisano ime: tajna, Vavilon veliki, mati kurvama i mrzostima zemaljskima.* (Otkr. 17:3-5). Ali više će se o tome govoriti u nastavku. I nanovo, drugde u Apokalipsi: *I trgovci zemaljski zaplakaće i zajaukati za njom, što njihovijeh tovara niko više ne kupuje; Tovara zlata i srebra i kamenja dragoga i bisera i uzvoda i porfire i svile i skerleta, i svakoga mirisnog drveta, i svakojakijeh sudova od fildiša, i svakojakijeh sudova od najskupljega drveta, mjedi i gvožđa i mermera, Trgovci koji se ovijem tovarima obogatiše od nje, staće izdaleka od straha mučenja njezina, plačući i jaučući, I govoreći: jaoh! jaoh! grade veliki, obučeni u svilu i porfiru i skerlet, i nakićeni zlatom i kamenjem dragijem i biserom;* (Otkr. 18:11, 12, 15, 16).

[16] Izraz "*kamenja dragoga i bisera i uzvoda i porfire i svile i skerleta*" označava znanje istine i dobra iz Reči, stoga se govori o bogatom čoveku: *Čovjek neki pak bješe bogat, koji se oblačaše u skerlet i u svilu, i življaše svaki dan gospodski i veseljaše se. A bijaše jedan siromah, po imenu Lazar, koji ležaše pred njegovijem vratima gnojav,* (Luka 16:19, 20). "*Čovjek neki pak bješe bogat* označava jevrejski narod; a, zato što je imao Reč u kojoj su Božanske istine, kaže se "*koji se oblačaše u skerlet i u svilu,*" a izraz "*siromah, po imenu Lazar* " znači pagane, koji nisu imali Reč i zato nisu

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

imali istine; zbog ovoga je očigledno zbog čega se bogati čovek, iako je bio zao, i posle toga bačen u pakao, oblačio u "skerlet i u svilu."

[17] Slične stvari su takođe rečene o caru sa severa, koji je ratovao protiv cara sa juga, u Danilu: *I na mjesto Boga najsilnijega slaviće boga kojega oci njegovi ne znaše, slaviće zlatom i srebrom i dragim kamenjem i zakladima. I učiniće da gradovi Boga najsilnijega budu boga tuđega; koje pozna umnožiće im slavu i učiniće ih gospodarima nad mnogima i razdjeliće zemlju mjesto plate. A u posljednje vrijeme južni će se car pobiti s njim; i car će sjeverni udariti na nj kao vihor s kolima i konjicima i s mnogim lađama, i ušavši u zemlje poplaviće i proći.* (Dan. 11:38 - 40). Ovo poglavlje se bavi ratom cara severa protiv cara juga; a "car sjevera" označava one koji su u znanju [scientia] iz Reči, ali ne u životu prema tom znanju, tako da su samo u takozvanoj veri, ali ipak nisu u milosrđu. To stoga, jer odbacuju milosrđe, kao nebitno za spasenje. "Car na jugu" znači one koji su u inteligenciji od Reči, jer su u milosrđu; takvi su označeni izrazom "car juga", ili se odnose na "cara na jugu", jer "jug" znači svetlost, a "svetlost" označava inteligenciju i one koji su u milosrđu, koje je vera primenjena u životu, te takvi imaju svetlost inteligencije iz Reči. Ali "car sjevera" ili oni, koji pripadaju "caru sjevera", su onakvi, kakvi su opisani u prethodnom tekstu, jer "sjever" znači noć, a takođe i hladno svetlo, kao što je svjetlost zime, iz koga, jer nema toplote, nema ni plodonosnosti; to stoga, jer je duhovna toplina - dobrota, a svo klijanje potiče od toplote i obavlja se kroz svetlost. Rat između ovih careva je opisan, zato što se obrađuje poslednje vreme crkve koja spasenje svodi na znanje [scientia] iz Reči i nikakav značaj ne pridaje načinu života, što se dešavalo u jevrejskom narodu, konkretno, u tradiciji kojom je ovaj narod falsifikovao Reč; istine Reči postaju tradicija, kada nema života u milosrđu, a istine Reči, takođe, postaju lažne onda, kada je vera odvojena

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

od milosrđa. Iz ovoga se može videti da "*car sjevera*" znači i one, koji su samo u veri, to jest, u veri bez milosti.

[18] Isti se u Danilu pominju kao "*jarčevi*" koji se bore sa otnovima; isto se podrazumeva pod izrazom "*zmaj*" u ovom poglavlju, uz tu razliku, što ispravno značenje "*zmaja*" predstavlja učenike, koji su se potvrdili doktrinom i životom vere odvojenom od milosrđa, jer oni, kao i zmajevi, u sebi imaju otrov, koji uništava milosrđe. Iz tog razloga se arhanđel Mihajlo pominje i u Danilu 12:1. Oni, koji sve od crkve svrstavaju u znanje [scientia] iz Reči, i ništa u život, izopačuju i krivotvore istine Reči, označeni su izrazom "*[Car sjeverni] I na mjesto Boga najsilnijega slaviće boga kojega oci njegovi ne znaše,*" kao i izrazom "*slaviće zlatom i srebrom i dragim kamenjem i zakladima.*"* "*NJegov bog*" znači da su istine Reči krivotvorene, jer "*Bog*", kada je pomenut u Reči, znači Gospoda u odnosu na Božansku istinu, stoga Božanska istina proističe od Gospoda, a kada se pominje "*Jehova*", znači Gospoda u odnosu na Božansko dobro, tako, da označava da Božansko dobro proističe od Gospoda; stoga "*boga kojega oci njegovi ne znaše*" znači istine Reči koje su krivotvorene, koje su same po sebi obmane, a nisu priznate od onih koji su prethodno bili iz crkve. Same istine i dobra Reči, iako su krivotvorene, označavaju se sa "*dragim kamenjem i zakladima,*" a takođe i sa "*zlatom i srebrom,*" jer istine Reči ne menjaju svoju suštinu kada su u zlima, a "*gradovi Boga najsilnijega*" označavaju stvari niskog mudrovanja potvrđene bukvalnim smislom Reči, koji je takav da, kada se ne razume iznutra, može biti sredstvo za potvrđivanje svakojakih jeresi. Od toga se sada može videti značenje "*sedam kruna na glavama zmaja*". *Hebrejski tekst, kao što je navedeno u prethodnom tekstu, ima "*poželjne stvari*".

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

718. Stih 4. *I rep njezin odvuče trećinu zvijezda nebeskijeh*, označava krivotvorenje i sknavljenje svih istina Reči. To se vidi iz značenja "*rep njezin odvuče*", kao, što se odnosi na "*zmaja*", krivotvorenje i sknavljenje (o čemu uskoro); takođe od značenja "*trećine*", što znači sve, i zasnovano je na istinama (vidi u prethodnom tekstu, broj 384, 506); i od značenja "*zvijezda nebeskih*", što je znanje istine i dobra od Reči (vidi takođe u prethodnom tekstu, broj 72, 402), jer su znanja istine i dobra - istine prirodnog čoveka, iz kojih racionalni i duhovni čovek zadobija inteligenciju. Iz ovoga je očigledno da "*rep njezin odvuče trećinu zvijezda nebeskijeh*" označava, što se odnosi na zmaja, krivotvorenje i sknavljenje istina Reči. Značenje je takvo, jer "*zmaj*", uopšteno, znači sve one, koji priznaju Reč i čitaju je, a ipak ne žive prema njoj, a to zato što odvajaju život, što je milosrđe, od vere, i veruju da je dovoljno samo da razmišljaju o stvarima koje su u Reči, i da potom ubede sebe da su spaseni samo razmišljanjem i govorom o određenim stvarima iz Reči sa poverenjem, i da ih isključivo sama vera opravdava i spašava, a ništa od života ili dela. (Ono, što se podrazumeva pod nazivom "*zmaj*" može se videti u prethodnom tekstu, broj 714.) Da bi potvrdili svoje dogme iz Reči, oni navode odlomke u kojima se pominje vera, i koji obrađuju veru; ali se odlomci, u kojima se pominju milosrđe i ljubav, kao i delo, izopačuju, i to njihovom primenom isključivo na samu veru, i, samim tim, krivotvori se Reč, koja je, u duhovnom smislu, od početka do kraja, doktrina ljubavi prema Gospodu i ljubavi prema bližnjem. Ovo krivotvorenje i sknavljenje istine Reči se označava izrazom "*rep njezin odvuče trećinu zvijezda nebeskijeh*". Ovo je značenje ovih reči, jer je rep nastavak mozga kroz kičmu leđa, čiji je dodatak; tako se rep pokreće glavom i telom, prema željama i apetitima prirodnog čoveka; dakle, pokreti repa su efekti koji potiču od zadovoljstva ljubavi u kojima je čulni čovek, a ljubavi čulnog čoveka krivotvore i sknave istine Reči. (Da "*rep*" označava čulno, koje je poslednja

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

stvari prirodnog čoveka, može se videti u prethodnom tekstu, broj 559.) Bilo da se kaže da ljubavi čulnog čoveka krivorvore i skrnave istine Reči ili da to radi čulno u čoveku, isto je, jer čulno voli da živi za telo i za svet, prema sopstvenoj prirodi; čulno oseća ovozemaljski život, ali ne oseća unutrašnji život, pa zato negira taj život.

719. Rečeno je da čulno krivotvori i skrnavi istine Reči; ali treba znati na koji način ono može falsifikovati i skrnaviti istine Reči, jer oni, koji ne znaju kako se to radi, i ne znaju kakva je priroda Reči, mogu da pogrešno shvate da, zato što su istine Reči istinite u duhovnom smislu, da su one istinite i u bukvalnom smislu, i da ne mogu postati lažne. Ali, da ilustrujemo ovo, uzmimo primer iz prirode, koji prirodni čovek jasno može da vidi. Na prvi pogled, kada se gleda samo pojavno i očigledno, čini se kao da se sunce okreće oko zemlje; stoga se u Reči govori da sunce izlazi i zalazi, što uzrokuje dan, podne, večer i noć, i godišnja doba - proleće, leto, jesen i zimu, a time i dane i godine; pa ipak, u realnosti, sunce stoji nepromenjeno, dok se zemlja svakodnevno okreće, i tokom godinu dana napravi pun krug oko sunca, a progresija sunca postoji samo na izgled i odatle je - greška. Sada, kada je ta istina poznata i prihvaćena, da nije sunce, nego je zemlja ta, koja se kreće, i jedno i drugo postaje istinito - naime, istinito je da Sunce stoji nepomično u centru svog sistema, a takođe je istinito i da ono ima svoje progresije; da ono stoji nepokretno, jeste istinito za racionalnog čoveka, a njegova progresija je istinita za čulnog, stoga obe postaju istine, gde su stvarne istine istinite za racionalnog čoveka, a površni, pojavni izgled stvari predstavlja istine za senzualnog čoveka. A ipak, ako racionalni čovek ne predstavi i ne objasni svima ovaj fenomen, opstaje verovanje u obmanu da se sunce kreće oko zemlje. Na ovaj način, istina - da se sunce ne pomera sa svog mesta, već da se zemlja kreće oko njega, postaje krivorvorena; obmana

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

prestaje tek onda, kada se fenomen racionalno razjasni. Identično je i sa svakom određenom reči, svaćenom u bukvalnom smislu, koja se uzima iz Reči; jer njen poslednji smisao je u prirodnom, i prilagođen je shvatanju čulnih ljudi, dakle dece i prostaka; iz tog razloga, većina stvari koje se pojavljuju u bukvalnom smislu Reči su istine, ali, ako se istovremeno ne percipiraju od duhovnog, to jest, iz prosvetljenog razumevanja, one postaju obmane; to stoga, jer se, bez duhovnog razumevanja, za stvari iz Reči, koje su pripovedane u bukvalnom smislu, veruje da su stvarno istinite, a ne samo pojavno i formalno predstavljene. A, nasuprot tome, kada je bukvalni smisao izmenjen istinskim razumevanjem, i duhovnim shvatanjem, tada sve stvari Reči postaju istinite, u istinskom smislu, dok je u bukvalnom smislu, istinito samo ono, što se vidi na prvi pogled - kao što je rečeno u prethodnom tekstu, a odnosi se na sunce. Iz ovoga se može videti da su bezbrojne stvari u Reči krivorvorene i krivotvorene; primeri očiglednih obmana su sledeća uverenja: da Bog iskušava, da je ljut, da čini zlo, da baca u pakao; Isto tako, da će u danu Poslednjeg Suda, Gospod doći na nebeskim oblacima, da će sunce i mesec potom povući svoju svetlost, a zvezde pasti sa neba; takođe će propasti svet sa zemljom, i doći će do novog stvaranja svih stvari; i mnoge druge stvari su istine bukvalnog smisla Reči, a postaju obmane, ako se ne sagledavaju iz prosvetljenog razumevanja. A u narednom tekstu biće objašnjeno kako sama vera, odnosno, vera odvojena od milosrđa, krivotvori sve stvari Reči.

720. *I baci ih na zemlju*, označava njihovo izumiranje i uništenje. To se vidi iz značenja "*bacanja na zemlju*", kada se kaže o "*zvezdama*" kojima se označavaju znanja istine i dobra od Reči, pa tako i istine; ovde znači gašenje i uništenje, jer istine su ugašene i uništene kada su krivorvorene i sknavljene. Istine krivorvorene i sknavljene su lažnije od obmana iz bilo

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

kog drugog izvora; jer lažnosti iz drugih izvora ne gase i uništavaju istine, budući da ipak ostavljaju malo mesta za istine blizu sebe, ili unutar sebe. Pod lažima iz drugih izvora, podrazumevaju se laži iz neznanja, zabluda, kao i iz religije u onima, koji nemaju Reč. Poznato je da oni, koji žive u zlu, i još kažu da su spaseni zato što imaju veru, jedva da imaju istinsku istinu, ma koliko mnogo toga znaju i izvlače iz bukvalnog smisla Reči; jer je bukvalni smisao Reči takav, da, kada se ne shvati unutarnji, duhovni smisao, može se interpretirati na različite načine, a, kada se taj smisao ne sagledava kroz stvarne istine, tada se veruje u bukvalni smisao i krivotvori se, kako je već prikazano u prethodnom poglavlju, kroz poređenje sa pokretom i pozicijom Sunca. Da takvi jedva da i poseduju stvarnu istinu, otkriveno je u duhovnom svetu, za one, koji su potvrdili isključivo veru (bez dela i milosrđa) svojom doktrinom i svojim životom, i kod kojih je utvrđeno da nisu poznavali niti priznavali nijednu stvarnu istinu; anđeli su ih ispitivali i bili su iznenađeni. Ovo je jasno pokazalo da su takvi, unutar sebe, ugasili i uništili istine Reči. Ovo se podrazumeva pod izrazom: *"I rep njezin odvuče trećinu zvijezda nebeskijeh, i baci ih na zemlju;"* kao i jarac u Danilu : *I jarac posta vrlo velik; a kad osili, slomi se veliki rog, i mjesto njega narastoše znamenita četiri roga prema četiri vjetra nebeska. I naraste dori do vojske nebeske, i obori na zemlju neke od vojske i od zvijezda, i pogazi ih. I vojska bi dana u otpad od žrtve svagdašnje, i obori istinu na zemlju, i što činjaše napredovaše mu.* (Dan. 8: 8, 10, 12). *"Od vojske i od zvijezda"* znači sve istine i dobra nebeske i crkve. (Zvezde koje padaju sa neba imaju slično značenje, Mat 24:29.)

721. *I aždaha stajaše pred ženom koja šćaše da se porodi,* označava mržnju onih, koji su označeni izrazom "aždaha", prema crkvi koja je u dobrim duhovima, koji će biti u doktrini i odatle u svetlu ljubavi i milosti od

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Gospoda. Ovo se vidi iz značenja "aždahe", kao onih, koji imaju znanje [scientia] o spoznajama istine iz bukvalnog smisla Reči, i ne vode život u skladu sa njima (vidi u prethodnom tekstu, 714); takođe, i od značenja "žene", kao crkve koja je u doktrini i odatle u životu ljubavi prema Gospodu i milosrđa prema bližnjem (vidi u prethodnom tekstu, br. 707). Mržnja onih, koji su označeni predstavom "aždaje", protiv te crkve i njene doktrine, podrazumeva se pod izrazom "*stajaše pred ženom koja šćaše da se porodi, da joj proždere dijete kad rodi.*" Takođe, iz značenja "rađanja", što znači: porađanja takvih stvari koje se odnose na crkvu, koje su doktrinalne, ovde u odnosu na ljubav prema Gospodu i milosrđe prema bližnjem, jer "*muško, sin*" koga je žena porađala, označava doktrinu te crkve. Takve stvari su označene "rađanjem", jer prokreacije, rođenja i rađanja znače u Duhu - spiritualne prokreacije, rođenja i rađanja, koja se ostvaruju istinama i životom u skladu sa njima.

[2] Iz tog razloga, kada se duhovna prokreacija, koja se naziva regeneracija, tretira u Reči, nju opisuje prirodna prokreacija i rođenje. Kao u Jovanu: *Odgovori Isus i reče mu: zaista, zaista ti kažem: ako se ko nanovo ne rodi, ne može vidjeti carstva Božijega. Reče Nikodim njemu: kako se može čovjek roditi kad je star? eda li može po drugi put ući u utrobu matere svoje i roditi se? Odgovori Isus: zaista, zaista ti kažem: ako se ko ne rodi vodom i Duhom, ne može ući u carstvo Božije. Što je rođeno od tijela, tijelo je; a što je rođeno od Duha, duh je..* (Jovan 3:3-6). Kako Nikodim nije razumeo duhovni smisao Gospodnjih reči: "*Kako se može roditi čovek kad je star*", Gospod je objasnio da izraz "*roditi se*" biva objašnjen putem izraza "*ako se ko ne rodi vodom i Duhom*", to jest, ako se regeneriše, pomoću istina iz Reči i životu u skladu sa njima, jer "voda" označava istine a "*duh*" život u skladu sa njima. Al, na drugim mestima u Reči, gde se pominju "*biti trudna*", "*roditi*", "*stvoriti*" i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"poroditi", nema objašnjenja, a ipak se podrazumevaju duhovna trudnoća, rođenje, začeće i prokreacija, pošto je reč bukvalnom smislu prirodna, ali je u svom srcu - duhovna. "Roditi" podrazumeva duhovno rađanje, jer, kada se čovek regeneriše, on postaje onakav, kakav je bio začet, nošen u materici, rođen i obrazovan, jer čovek je začet od oca, nošen u materici i rođen od svoje majke, a potom i obrazovan.

[3] Da bi se potvrdilo da rođeni i rođenja u Reči znače: duhovna rađanja i rođenja, iz nje će biti citirani neki odlomci. U Isaiji: *Stidi se, Sidone, jer govori more, sila morska veli: ne mučim se porođajem, ne rađam, ne odgajam momaka, ne podižem djevojaka. Kao što se ožalostiše kad čuše za Misir, tako će se ožalostiti kad čuju za Tir.* (Isa. 23:4, 5). "Sidon" i "Tir" označavaju poznanja dobra i istine iz Reči; da crkva nije stekla kroz sve ovo od inteligencije i mudrosti, i da nije načinila ništa korisno, označava se izrazima: "ne mučim se porođajem," "ne rađam," "ne odgajam momaka," "ne podižem djevojaka," gde "momci" označavaju istine crkve, a "devojke" – njena dobra. (A sve ovo se može videti objašnjeno u prethodnom tekstu, br. 275.)

[4] U istom: *Gospode, u nevolji tražiše te, izlivaše pokornu molitvu kad si ih karao. Kao trudna žena kad hoće da se porodi pa se muči i više od bola, taki bijasmo mi pred tobom, Gospode! Zatrudnjesmo, mučismo se da rodimo, i kao da rodismo vjetra, nikako ne pomogosmo zemlji, niti padoše koji žive u vasiljenoj. Oživjeće mrtvi tvoji, i moje će mrtvo tijelo ustati. Probudite se, i pjevajte koji stanujete u prahu; jer je tvoja rosa rosa na travi, i zemlja će izmetnuti mrtvace.* (Isa. 26:16-19) Ovo se govori o poslednjim vremenima crkve, kada se obmane i zla toliko povećavaju, da ne može biti reformacije i regeneracije; ovo stanje označava izraz "kad si ih karao;" da će onda biti teško primiti i steći ikakve istine, označava se pomoću "Kao trudna žena kad

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

hoće da se porodi pa muči i više od bola;" da umesto istina upijaju ispraznosti, u kojima nema istine, označeno je izrazom "*Zatrudnjismo, mučimo se da rodimo, i kao da rodismo vjetra*", gde "*vjetar*" označava takve ispraznosti; da od svega toga nema nikakve koristi za stvarni život, označeno je izrazom "*nikako ne pomogismo zemlji*", za Jehovu;** a će ih, ipak, kada Gospod bude došao na svet, On učiti i regenerisati istinom, što je od Njega, označeno je izrazom "*Oživjeće mrtvi tvoji*", i rečima koje slede.

[5] U istom: *Veseli se, nerotkinjo koja ne rađaš, zapjevaj i poklikni ti, koja ne trpiš muka od porođaja, jer pusta ima više djece nego li ona koja ima muža, veli Gospod.* (Isa. 54:1). Ovo se bavi temom Gospodnjeg dolaska i Nove crkve koju će On uspostaviti u paganima (narodima); ovo se označava izrazom "*koja ne trpiš muka od porođaja*" i "*pusta*", koja će imati mnogo sinova; oni se nazivaju "*nerotkinjama*" jer nisu znali Gospoda i nisu imali Reč u kojoj su istine, i stoga se nisu mogli regenerisati, jer "*sinovi*" znače istine od Gospoda kroz Reč. Crkva, koja ima Reč, iz koje se spoznaje Gospod, podrazumeva se pod izrazom "*ona koja ima muža*", ali koja nema sinove; radost onih, koji su iz Nove Crkve, koja ranije nije imala istine, označava se pomoću "*Veseli se, nerotkinjo koja ne rađaš, zapjevaj i poklikni ti, koja ne trpiš muka od porođaja*", gde izraz "*trpiš muka od porođaja*" znači - nositi u materici.

[6] U prvoj knjizi Samuila: *Luk junacima slomi se, i iznemogli opasaše se snagom. Koji bijahu siti, naimaju se za hljeb; a koji bijahu gladni, nijesu više; i nerotkinja rodi sedmoro, a koja imaše djece, iznemože.* (1 Sam. 2:4, 5). Ovo je proročka pesma Hane, majke Samuilove. "*I iznemogli opasaše se snagom*" označava pagane u kojima će biti crkva, a koji se nazivaju "*iznemogli*" od nedostatka znanja iz istine, a koji su zbog toga odbijeni od crkve, i to u vreme Jevrejske Crkve; "*opasaše se snagom*" označava da takvi

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

zadobijaju istinu od dobra, a odatle i moć; "*Koji bijahu siti, naimaju se za hljeb;*" i "*a koji bijahu gladni, nijesu više*" znače one, koji su bili iz Jevrejske Crkve, za koje se kaže da su "*siti*" jer su imali istina u izobilju, a "*naimaju se za hljeb*" jer su učili te istine na silu, podučavani od strane njihovih vođa, a izvršavali ih mehanički, kao najamnici; da nisu želeli da ih istinski spoznaju, označava izraz "*a koji bijahu gladni, nijesu više*". Ista crkva se podrazumeva i pod izrazom "*koja imaše djece, iznemože.*" S druge strane, pagani, koji priznaju Gospoda i primaju Reč, i potom prolaze kroz patnju i trpljenje da bi se promenili, i, najzadm regenerisali u crkvi, podrazumevaju se pod izrazom "*i nerotkinja rodi sedmoro;*" ovde "*sedam*" označava sve i mnoge, i zasniva se na svetim stvarima crkve.

[7] U Jeremiji: *Iznemoći će koja je rodila sedmoro i ispustiće dušu, sunce će joj zaći još za dana, sramiče se i stidjeće se, a ostatak ću njihov dati pod mač pred neprijateljima njihovijem, govori Gospod.* (Jer. 15:9). To znači da crkva koja ima sve istine jer ima Reč, propada, čak i da ništa od istine i dobre volje više ne ostaje; "*rodila sedmoro*" znači biti nadaren svim istinama iz Reči; izraz "*i ispustiće dušu, sunce će joj zaći,*" označava da propada sukcesivno i konačno u celosti; "*ispustiće dušu*" označava da propada u odnosu na sve istine, a "*sunce će joj zaći*" označava da propada u odnosu na sva dobra ljubavi; "*još za dana*" označava da se sve to zlo odigrava, iako se Reč još uvek poznaje.

[8] U Isaiji: *Ona se porodi prije nego osjeti bolove, prije nego joj dođoše muke, rodi djetića. Ko je igda čuo to? ko je vidio tako što? Može li zemlja roditi u jedan dan? može li se narod roditi ujedanput? a Sion rodi sinove svoje čim osjeti bolove. Eda li ja, koji otvaram matericu, ne mogu roditi? veli Gospod: eda li ću ja, koji dajem da se rađa, biti bez poroda? veli Bog tvoj. Radujte se s Jerusalimom i veselite se u njemu svi koji ga ljubite; radujte se s*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

njim svi koji ga žaliste. Jer ćete sati sise od utjehe njegove, i nasitićete se, saćete i naslađivaćete se u svjetlosti slave njegove. (Isa. 66:7-11). Ovo takođe tretira Gospodnji dolazak i uspostavljanje crkve u paganima (narodima). Njihova reformacija i regeneracija su opisani izrazima "dodoše muke," "porodi," "rodi djetića," a takođe i pomoću izraza "otvaram matericu" i "roditi;" jer, kao što je već rečeno, čovek, koji je ponovno rođen, sličan je onome, koji je: začet,, nošen u materici, rođen, obrazovan i odrastao, rečju, kao onaj, koji je od oca i majke. "Sion" i "Jerusalim" znače crkvu i njenu doktrinu; a "Jer ćete sati sise od utjehe njegove" označava potpuno upućivanje u istine iz dobra, i to iz uživanja u ljubavi koja je u skladu sa željom; "jedan dan" u kojem će se ove stvari odvijati označava dolazak Gospodnji.

[9] U Davidu: *Pred licem Gospodnjim drkći, zemljo, pred licem Boga Jakovljeva.**** (Ps. 114:7). "Pred licem Gospodnjim drkći, zemljo," označava osnivanje crkve ili reformaciju onih koji će biti iz crkve, "drkći," znači usvojiti istine i biti reformisan, a "zemlja" znači crkvu. Rečeno je "Pred licem Gospodnjim" i "pred licem Boga Jakovljeva," jer se podrazumeva reformacija u odnosu na dobro i istinu, jer se Gospod zove "Gospod" od dobra, a "Bog" od istine.

[10] U Jeremiji: *Evo, ja ću ih dovesti iz zemlje sjeverne, i sabraću ih s krajeva zemaljskih, i slijepa i hroma, i trudnu i porodilju, sve zajedno, zbor veliki vratiće se ovamo.* (Jer. 31:8). Ovo opet obrađuje obnovu crkve sa paganima od strane Gospoda. Pagani, koji su u neistinama ili u prividnoj istini, (kao što su istine Reči bukvalnom smislu) označeni su izrazima "zemlje sjeverne" i "s krajeva zemaljskih," gde "sjever" označava obmane, a "s krajeva zemaljskih" - istine u poslednjim stvarima; zato se takođe kaže i "i slijepa i hroma, i trudnu i porodilju, sve zajedno, gde "slijepi", znače one,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

koji nisu u istinama, a "hromi", one, koji nisu u dobru, dok izraz "trudnu" označava one koji primaju istine, a "porodilja" - one, koji ih izvršavaju. Da će se u takvima uspostaviti crkva, označava se izrazom "sve zajedno, zbor veliki vratiće se ovamo."

[11] U Isaiji: *Poslušajte me koji idete za pravdom, koji tražite Gospoda; pogledajte stijenu iz koje ste isječeni, i duboku jamu iz koje ste iskopani; Pogledajte Avrama, oca svojega, i Saru, koja vas je rodila, kako ga inokosna pozvah i blagoslovih ga i umnožih ga. Jer će Gospod utješiti Sion, utješiće sve razvaline njegove, i pustinju njegovu učiniće da bude kao Edem i pustoš njegova kao vrt Gospodnji, radost će se i veselje nalaziti u njemu, zahvaljivanje i pjevanje.* (Isa. 51:1-3). To se takođe govori o Gospodu i Novoj Crkvi od Njega. Gospod je, u odnosu na Božansku istinu i u odnosu na doktrinu istine, označen pomoću izraza "stijenu iz koje ste isječeni, i duboku jamu iz koje ste iskopani" (vidi u prethodnom tekstu, br. 411). A Gospod, koji se odnosi na Božansko, od koga je reformacija, označen je izrazom "Avram" koga će pogledati, kao i izrazom "Sara", koja je rodila; jer u Reči se ne misli na te konkretne osobe, već se misli na Gospoda u odnosu na Božansko samo i Božansko Ljudsko, kao što se može videti u "Nebeskim tajnama" (br. 1893, 2833, 2836, 3245, 3251, 3305, 3439, 3703, 4615, 6098, 6185, 6276, 6804, 6847); a nebeski brak, koji je - brak Božanskog dobra i Božanske istine, od koga potiče sva reformacija, a time i crkva, se u Reči označava izrazom "Avram", isto kao i izrazom "Saru, koja vas je rodila." Zbog toga što se Gospod označava pomoću izraza "Avram", kaže se: "kako ga inokosna pozvah i blagoslovih ga i umnožih ga," a, nakon toga: "Jer će Gospod utješiti Sion, utješiće sve razvaline njegove," gde "Zion" znači Novu Crkvu, "razvaline njegove" - istine koje su uništene, a "utješiti" – ponovo uspostaviti crkvu. Da će oni, koji će biti iz te crkve, priznati Gospoda i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

primiti ljubav prema Njemu, a odatle i mudrost, označava se pomoću "*i pustinju njegovu učiniće da bude kao Edem i pustoš njegova kao vrt Gospodnji,*" "*Eden*" označava ljubav prema Gospodu, a "*vrt Gospodnji*" Mudrost otuda.

[12] U Miheju: *I ti, kulo stadu, stijeno kćeri Sionskoj, tebi će doći, doći će prva vlast, carstvo kćeri Jerusalimske. Zašto vičeš tako jako? nema li cara u tebi? eda li izgiboše tvoji savjetnici, te te obužeše bolovi kao porodilju? Muči se i viči, kćeri Sionska, kao porodilja, jer ćeš izaći iz grada i stanovaćeš u polju, i otići ćeš u Vavilon; ondje ćeš se osloboditi, ondje će te iskupiti Gospod iz ruku neprijatelja tvojih.* (Mih. 4:8-10). Ovo se bavi temom duhovnog zatočeništva u kome su vernici, kada ostanu u crkvi, u kojoj više nema istine i dobra; njihova lamentacija zbog toga što su i dalje u toj crkvi označena je izrazom "*Zašto vičeš tako jako?*" Takođe i putem izraza "*te te obužeše bolovi kao porodilju;*" kad još uvek imaju istine doktrine, a takođe i njihovo razumevanje, što označava "*nema li cara u tebi? eda li izgiboše tvoji savjetnici*", gde "car" označava istinu doktrine iz Reči, a "*savjetnik*" razumevanje doktrina. Da će crkva živeti u onima, koji su u dobru ljubavi, i, odatle, u istinama doktrine, označeno je pomoću izraza "*kćeri Sionskoj, tebi će doći, doći će prva vlast, carstvo,*" kao i pomoću izraza "*kćeri Jerusalimske,*" gde "*carstvo*" takođe označava crkvu. Osnivanje crkve i reformisanje onih koji su u crkvi označava se pomoću izraza "*Muči se i viči, kćeri Sionska, kao porodilja;*" izraz "*jer ćeš izaći iz grada i stanovaćeš u polju*" označava da će se povući iz doktrine u kojoj više nema istine ili dobra, i prebivaće tamo gde ih ima u obilju; "*grad*" znači doktrinu iz koje će se povući; "*polje*" označava mesto gde se istine i dobra nalaze u obilju, dok "*izlaziti*" znači odustati, naime, od pogrešne doktrine, i tako biti oslobođen duhovnog zatočeništva.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[13] U Davidu: *Koji iz praha podiže ubogoga, i iz kala uzvišuje ništega; I posaduje ga s knezovima, s knezovima u narodu njegovu; Od nerotkinje naseljava kuću, učinivši je radosnom majkom sinovima. Aliluja!* (Ps. 113:7-9). Da oni, koji su u obmanama od neznanja, i stoga nisu u dobru, moraju biti upućeni od Gospoda u istine, označava se pomoću izraza "*Koji iz praha podiže ubogoga, i iz kala uzvišuje ništega,*" gde izrazi "*ubogoga*" i "*ništega*" označavaju one, koji su u obmanama od neznanja, a time nisu unutar dobra. Primarne istine crkve, u koje moraju biti upućeni, označavaju se pomoću izraza "*knezovima, s knezovima u narodu,*" s kojima treba da budu posađeni. Da će ove istine zadobiti oni, koji prethodno nisu imali život sačinjen od braka istine i dobre volje, označava se sa "*Od nerotkinje naseljava kuću, učinivši je radosnom majkom sinovima;*" gde "*naseljavati*" znači - živeti; "*kuća od nerotkinje*" označava mesto gde nema braka istine i dobra, a izraz "*radosnom majkom sinovima*" - crkvu u kojoj se pojavljuju istine od dobra.

[14] U Osiji: *Jefremova će slava odletjeti kao ptica od rođenja i od utrobe i od začetka.* (Os. 9:11). Da ovo znači da će svo razumevanje istina, od poslednjih do prvih, propasti, može se videti u prethodnom tekstu (br.710), gde se to objašnjava. U Luki: *Ali teško trudnima i dojilicama u te dane! Jer će biti velika nevolja na zemlji, gnjev na ovom narodu.* (Luka 21:23). A u istom: *Jer gle, idu dani u koje će se reći: blago nerotkinjama, i utrobama koje ne rodiše, i sisama koje ne dojiše. A teško trudnima i dojilicama u te dane. Ali teško trudnima i dojilicama u te dane!* (Luka 23:29; Mat. 24:19; Marko 13:17). Da se to kaže o onima koji žive na kraju crkve, kada se više ne primaju istinske istine koje nisu krivotvorene, može se videti u prethodnom tekstu (br. 710).

[15] U Jeremiji: *Kao što jarebica leži na jajima ali ne izleže, tako ko sabira bogatstvo ali s nepravdom, u polovini dana svojih ostaviće ga i najposlije će*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

biti lud. (Jer. 17:11). "*Jarebica*" znači one, koji uče mnoge stvari iz Reči i crkvene nauke, ali to ne čine zbog ciljeva korisnih za život, gde izraz "*izleže*" znači - učiniti nešto korisno, odnosno živeti u skladu sa dobrom i istinama, i na taj način biti reformisan ; "*Bogatstvo*" koje je stečeno nepravdom znači duhovno bogatstvo, što su znanja istine i dobra; sticanje ovih znanja radi ciljeva koji nisu korisni za život, je označeno izrazom "*tako ko sabira bogatstvo ali s nepravdom*"; da takva znanja, koja nisu stečena s ciljem da unaprede život, propadaju, označava se sa "*u polovini dana svojih ostaviće ga*"; da konačno neće imati znanja o istini, koja nisu krivotvorena, označava se "*i najposlije će biti lud.*"

[16] Budući da "*majka*" označava crkvu, a izraz "*sinovi i kćeri*" njene istine i dobra, a, u drevnim crkvama, a potom i u Jevrejskoj Crkvi, sve stvari su bile reprezentativne, i odatle označujuće, bilo je nezadovoljavajuće, bila je sramota da žene budu neplodne, stoga: *A Rahilja vidjevši gdje ne rađa djece Jakovu, pozavidje sestri svojoj; i reče Jakovu: daj mi djece, ili ću umrijeti. I zatrudnje, i rodi sina, i reče: uze Bog sramotu moju.* (Pos. 30:1, 23). *Iz istog razloga, kad je Jelisaveta začela, rekla je: A poslije ovijeh dana zatrudnje Jelisaveta žena njegova, i krijaše se pet mjeseci govoreći: Tako mi učini Gospod u dane ove u koje pogleda na me da me izbavi od ukora među ljudima.* (Luka 1:24, 25). Tako je očito da "*trud*", "*rađanje*" i "*rođenje*" označavaju prokreaciju takvih stvari koje se odnose na crkvu.

[17] U Isaiji: *Teško onom ko govori ocu: što rađaš? i ženi: što se porađaš?* (Isa. 45:10) Ovo se kaže o čovekovoj reformaciji, to je od Gospoda, a ne od čoveka. U istom: *I rekoše mu: ovako veli Jezekija: ovo je dan nevolje i kara i ruga, jer prispješe djeca do porođaja, a nema snage da se rode.* (Isa. 37:3). Da će se istine iz Reči čuti i spoznati, a reformacija ipak neće biti izvršena pomoću njih, označava se izrazom "*jer prispješe djeca do porođaja, a nema*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

snage da se rode", gde "*da se rode*" označava da učune istine plodnim, izvršavajući ih, i odakle dolazi reformacija. Da je to bila bol u srcu i umu, i sramota prema crkvi, označava se pomoću "*ovo je dan nevolje i kara i ruga*".

[18] U Jezekilju: *I izliću gnjev svoj na Sin, grad Misirski, i istrijebiću ljudstvo u Novu. Kad zapalim oganj u Misiru, ljuto će se uzmučiti Sin, i Nov će se raspasti, i Nof će biti u tjeskobi svaki dan.* (Jezek. 30:15, 16). Izrazi "*Misir*", "*Sin*" i "*Nov*", označavaju znanja i zablude prirodnog čoveka, koje usporavaju reformu, koja bi bila moguća pomoću istina iz Reči; Da će istine biti spoznate, a ipak neće biti primljene u životu, te da zbog toga ne može biti reformacije, označeno je izrazom "*ljuto će se izmučiti Sin u bolovima Da kopiji, ali neće biti otvaranja*", to jest, otvaranja materice. Zato što "*mučiti se*" označava primanje istina Reči slušanjem ili čitanjem, a "*rađati*" označava učiniti ih plodonosnim, tj. rađati ih delovanjem, a to znači, živeti u skladu sa njima, i na taj način biti reformisan. To stoga, jer se ove stvari rešavaju kroz nevolje i poteškoće, zbog obmana i zala koje vladaju u crkvi, i koja ometaju i izvrću njene istine i dobra. Zato se kaže: "*muke ih obužeše kao kad se muči porodilja*;" a, kako se ovaj proces odvija na kraju crkve, stoga je u Reči opisan život onih koji žive u tom trenutku, u ovom poglavlju Apokalipse: *I bješe trudna, i vikaše od muke, i mučашe se da rodi.* (stih 2); što označava da se duhovne istine i dobra, koje su iz Reči, mogu primiti samo sa najvećom poteškoćom i uznemirenjem, zbog suprotstavljenih zla i obmana, koje tada postoje u crkvi i okupiraju umove onih, koji su posvećeni religiji.

[19] To je označeno sa "*muke kao kad se muči porodilja*". U Jeremiji: *Jer ćujem glas kao porodiljin, cviljenje kao žene koja se prvi put porađa, glas kćeri Sionske, koja rida, pruža ruke svoje govoreći: teško meni! jer mi nestaje duša od ubilaca.* (Jer. 4:31). Izraz "*kćeri Sionske*" znači crkvu, koja je

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

u istini doktrine iz dobra ljubavi; ovo se označava izrazom "*koja rida, pruža ruke svoje govoreći: teško meni! jer mi nestaje duša od ubilaca,*" gde "*ubilaca*" znači one koji uništavaju duhovni život čovečanstva obmanama i zločinima; i zato što se na taj način duhovne istine i dobra mogu primiti samo uz nevolje i poteškoće, rečeno je da je to lamentacija - "*kao žene koja se prvi put porađa,*" gde izraz "*prvi put porađa*" označava prvu stvar crkve, od koje ostatak počinje da teče dalje.

[20] U istom: *Kad čujemo glas o njemu, klonuće nam ruke, tuga će nas spopasti i bolovi kao porodilju. Ne izlazite u polje, i putem ne idite, jer je mač neprijatelj i strah unaokolo.* (Jer. 6:24, 25). "*Narod će doći iz zemlje sjeverne,*" znači one koji su u obmanama zla, a, u apstraktnom smislu, obmane od zla koje su u to vreme bile u crkvi. Da će istine tada biti prihvaćene u veri i u ljubavi sa najvećom poteškoćom, zbog suprotstavljenih obmana zla, i da će, kao posledica, biti muka i bol uma i srca, označava se izrazom "*ruke su opuštene, uznemiravaju ih nevolje, i muke kao kad se muči porodilja;*" da u takvom vremenu stvari crkve i njene doktrine neće ni biti razmatrane, kroz lično mišljenje, označava izraz "*Ne izlazite u polje, i putem ne idite*", gde "*polje*" znači crkvu, a "*put*" - doktrinu; i to zbog upada obmana iz pakla, čime je istina krivorvorena i ugašena, što je označeno pomoću izraza "*jer je mač neprijatelj i strah unaokolo,*" gde "*mač*" znači obmanu, koja uništava istinu, dok izraz "*neprijatelj*" označava pakao, a "*strah*" - duhovnu smrt.

[21] Iz ovoga je očigledno šta se podrazumeva rečima Gospodnjim u Mateju: *I koji bude na krovu da ne silazi uzeti što mu je u kući; I koji bude u polju da se ne vrati natrag da uzme haljine svoje. A teško trudnima i dojilicama u te dane. Jer će biti nevolja velika kakova nije bila od postanja svijeta dosad niti će biti;* (Mat. 24:17-19, 21). Ovo se takođe govori o stanju crkve blizu

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

njenog kraja, kada vladaju obmane od zala i zla od obmana,, a istine Reči se ne primaju, osim kada su krivorvorene i oskrnavljene; ovo se podrazumeva pod izrazom "*A teško trudnima i dojilicama u te dane,*" a takođe i pod izrazom "*nevolja velika.*" (A sve ovo, zajedno sa ostatkom ovog poglavlja, može se videti objašnjeno u nizu u "Nebeskim tajnama".)

[22] U Jeremiji: *Pitajte, i vidite, eda li muško rađa? zašto dakle vidim gdje se svaki čovjek drži rukama svojima za bedra svoja kao porodilja i u svijeh se promijenila lica i poblijedjela? Jaoh! jer je velik ovaj dan, nije bilo takoga, i vrijeme je muke Jakovljeve, ipak će se izbaviti iz nje.* (Jer. 30:6, 7). Ovo se takođe govori o poslednjem stanju crkve, kada se odvija Poslednji Sud; "*velik ovaj dan*" je Gospodnji dolazak i Njegov sud u u to vreme; "*Pitajte, i vidite, eda li muško rađa*" označava da li istina Reči bez dobra života može doneti bilo šta od crkve, budući da je sve od crkve proizvelo brak dobra i istine, gde "muško" označava istinu crkve, a "žena" - dobro crkve; "*zašto dakle vidim gdje se svaki čovjek drži rukama svojima za bedra svoja kao porodilja?*" označava zašto se misli da će istina, bez dobre volje, stvoriti stvari koje pripadaju crkvi? "*Bedra*" označavaju brak, u duhovnom smislu brak istine i dobra, a "*čovjek drži rukama svojima za bedra svoja kao porodilja*" označava nerealnu mogućnost postojanja braka istine same, bez dobra; "*svijeh se promijenila lica i poblijedjela*" označava da nema ničeg dobrog, jer nema ničega od ljubavi i milosrđa; "*lice*" znači naklonosti koje su od ljubavi prema dobru, pa stoga "bledilo" znači da su te ljubavi ugašene.

[23] U Isaiji: *Zato su bedra moja puna bola; muke me obužeše kao kad se muči porodilja; zgurih se čujući, prepadoh se videći.* (Isa. 21:3). To se takođe govori o poslednjem stanju crkve, kada se njene istine i dobra mogu primiti jedino s najvećim naporima, zbog zala i neistina koje se protive; "*Zato su bedra moja puna bola,*" označavaju brak dobra i istine, odakle su

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

nebo i crkva, a taj brak se opisuje izrazom "puna bola", u slučaju kad se istina ne može povezati s dobrim; stoga je ovo značenje izraza "kao kad se muči porodilja".

[24] Parabola "Muke me obuzeše kao kad se muči porodilja" takođe govori o onima, koji više ne mogu primiti istine, zbog neistina povezanih s zlom života, a ipak ih žele primiti u ekstremnoj situaciji, kada im zapreti uništenje, naročito u duhovnom svetu, kada je Poslednji Sud na dohvat ruke, ali njihov pokušaj primanja propada s besplodnim nastojanjem i naporom; to označava izraz "Muke me obuzeše kao kad se muči porodilja" u odlomcima koji slede. U Isaiji: *Ridajte, jer je blizu dan Gospodnji; doći će kao pustoš od svemogućega. Zato će svaka ruka klonuti, i svako srce čovječije rastopiti se. I oni će se smesti, muke i bolovi spopašće ih, mučiće se kao porodilja, prepašće se jedan od drugoga, lica će im biti kao plamen.* (Isa. 13:6-8). "Dan Gospodnji", koji je blizu, označava Posljednji Sud koji je Gospod ostvario kad je bio na svetu; njihov strah zbog pretnje uništenjem, koja je bila realna u to vreme, označava se sa "Zato će svaka ruka klonuti, i svako srce čovječije rastopiti se. I oni će se smesti;*****". da je njihova sposobnost primanja istina i dobra od neba i crkve uzaludna zbog neistina zla u kojima su bili, i u kojima su, označava izraz "muke i bolovi spopašće ih, mučiće se kao porodilja;" da su u zlu mržnje i ljutnje je označeno sa "lica će im biti kao plamen."

[25] U Jeremiji: *Ti sjediš na Livanu, gnijezdo viješ na kedrima, kako ćeš biti ljupka, kad ti dođu muke i bolovi kao porodilji! Kako sam ja živ, veli Gospod, da bi Honija sin Joakima cara Judina bio prsten pečatni na desnoj ruci mojoj, i odande ću te otrgnuti. I daću te u ruke onima koji traže dušu tvoju, i u ruke onima kojih se bojiš, u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom i u ruke Haldejcima.* (Jer. 22:23, 25). Ovo se tiče onih koji

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

imaju Reč, a time i istine i njihovo razumevanje, o kojima se govori: "*Ti sjediš na Livanu, gnijezdo viješ na kedrima;*" njihovo razaranje na Poslednjem Sudu, i njihov trud da tada prime istine, ali uzalud, zbog suprotstavljenih obmana od zla, označava se pomoću izraza "*kako ćeš biti ljupka, kad ti dođu muke i bolovi kao porodilji;*" da će tada biti odneseni neistinama od zla, koje dolaze iz pakla, označeno je izrazom "*I daću te u ruke onima koji traže dušu tvoju.*"

[26] U istom: *Damask klonu, obrati se da bježi, drhat ga poduze, tuga i bolovi osvojiše ga kao porodilju.* (Jer. 49:24). *Car Vavilonski kad čuje glas o njima, klonuće mu ruke, tuga će ga spopasti i bolovi kao porodilju.* (Jer. 50:43). U Mojsiju: *Čuće narodi, i zadrhtaće; muka će spopasti one koji žive u zemlji Filistejskoj.* (Izl. 15:14). "*Mučiće se kao porodilja*" ima slično značenje kao u prethodnim odlomcima. U Osiji: *Bolovi kao u porodilje spopašće ga, sin je nerazuman, jer ne bi toliko vremena ostao u utrobi.* (Os. 13:13). To se može videti objašnjeno u prethodnom tekstu (br. 710). U Mojsiju: *A ženi reče: tebi ću mnoge muke zadati kad zatrudniš, s mukama ćeš djecu rađati, i volja će tvoja stajati pod vlašću muža tvojega, i on će ti biti gospodar.* (Pos. 3:16). To ne znači da žene moraju rađati sinove u bolovima, već "*žena*" znači crkvu, koja je od nebeske postala prirodna; "*jesti plodove sa drveta znanja*" označava prethodno rečeno. Da se čovek crkve ne može lako regenerisati pomoću istina i života prema njima i da mora podneti iskušenje da se istine mogu usaditi i povezati se s dobrom, označava izraz "*tebi ću mnoge muke zadati kad zatrudniš,*" kao i izraz "*s mukama ćeš djecu rađati,*" dok izraz "*začeće*" označava primanje istine koja je od dobra, gde "*djecu rađati*" označava rađanje istina iz braka istine i dobra. Budući da je prirodni čovek pun požuda iz ljubavi prema sebi i svetu, a one se mogu ukloniti samo pomoću istina, stoga se kaže "*volja će tvoja stajati pod vlašću muža tvojega,*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

i on će ti biti gospodar," gde "muž" označava ovde, kao i drugde u Reči, istinu crkve. Da se čovek reformiše i obnavlja pomoću istina, i življenjem života u skladu s njima, prikazano je u prethodnom tekstu. Iz toga se sada može videti da svetovni pojmovi rođenja, rađanja i prokreacije označavaju duhovne pojmove, rođenja, rađanja i prokreacije. *Hebrejski tekst ima "tako smo mi bili". **Sam tekst koji je neposredno pre imao "na zemlju", kako se nalazi na hebrejskom i AO 741. ***Hebrejski tekst ima "Jakov", što ćemo videti u obrazloženju. ****Hebrejski tekst ima "Neće biti", kako je pronađeno u NT 8398 i IHR 583. *****Hebrejski tekst ima "oni su zaprepašćeni", kao što je u prethodnom tekstu.

722. *Da joj proždere dijete kad rodi,* označava da je moguće uništiti doktrinu crkve na samom njenom izvoru. To je očigledno iz značenja izraza "dijete" koje je žena trebalo da rodi, kao doktrine crkve; da se na to misli pod izrazom "muško, sina" koga je ona donela na svet, videće se u sledećem poglavlju. Takođe iz značenja "da proždere", kao - da uništi; jer ono, što proističe iz nekog izvora, mora da sledi svoj izvor, a kada je "aždaha" izvor, jasno je da izraz "proždere" proističe iz nje, a, kada je nauka crkve izvor, uništeno je ono, što proističe iz izvora, to jest iz - crkve, pa izraz "proždere" ovde označava - da se uništi doktrina. Štaviše, da se doktrina uništi već na svom izvoru, jer je rečeno: "pred ženom koja šćaše da se porodi, da joj proždere dijete kad rodi." Izrazi "proždere" i "jesti" takođe i drugde znače uništavanje, u slučaju da proističu iz divljih životinja, koje označavaju neistine i zla, kao što je vidljivo u Jezekilju: *I othrani jedno mlade svoje, i posta lavić, i naučiv se loviti žderaše ljude. I on idući među lavovima posta lavić, i nauči se loviti i žderaše ljude.* (Jeze. 19:3, 6). Izraz "Žderaše ljude" znači: uništiti razumevanje istine i inteligencije. U Osiji: *Srešću ih kao medvjedica kojoj uzmu medvjediće, i rastrgaću im sve srce njihovo i izješću*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ih ondje kao lav; zvijerje poljsko raskinuće ih. (Os. 13:8). U Danilu: *Potom, gle, druga zvijer bijaše kao medvjed, i stade s jedne strane, i imaše tri rebra u ustima među zubima svojim, i govoraše joj se: ustani, jedi mnogo mesa.* (Dan. 7:5). Štaviše, na hebrejskom, "proždreti" u mnogim odlomcima znači: zlostavljati, potrošiti i uništiti, kao što je to slučaj u Jeremiji: *Izlij gnjev svoj na narode koji te ne poznaju, i na plemena koja ne prizivlju imena tvojega, jer proždriješe Jakova, proždriješe ga da ga nema, i naselje njegovo opustiše.* (Jer. 10:25; i drugde).

723. Stih 5. *I rodi muško, sina, koji će pasti sve narode s palicom gvozenom; i dijete njezino bi uzeto k Bogu i prijestolu njegovu.* 5. Izraz "I rodi muško, sina," označava doktrinu istine za crkvu koja se zove Novi Jerusolim (br. 724, 725); "Daću mu vlast nad neznabošcima; I pašće ih gvozenom palicom" označava da će ova doktrina, pomoću prirodne istine, koja potiče od duhovne, opovrgnuti i ubediti one, koji su u obmanama i zločinima, a još uvek su u crkvi, gde je Reč (br. 726, 727); "i dijete njezino bi uzeto k Bogu i prijestolu njegovu" označava zaštitu doktrine od strane Gospoda, jer je ona predviđena za Novu Crkvu (br. 728).

724. Stih 5. *I rodi muško, sina,* označava doktrinu istine za Novu Crkvu, koja se zove Novi Jerusolim. To se vidi iz značenja "sina", kao značenja istine i izraza "sina, muškog", koji označava stvarnu istinu crkve, pa tako i njenu doktrinu, jer je istina crkve od Reči doktrine, budući da doktrina sadrži istine koje su predviđene za crkvu. Istinska doktrina o crkvi je doktrina o dobru, stoga je u pitanju doktrina o životu, koja je od ljubavi prema Gospodu i milosrđa prema bližnjem; ali ipak je to doktrina istine, jer doktrina uči život, ljubav i dobrotvornost, te, dakle, uči o onome, što je istina; jer, kada čovek zna i razume šta je dobro, šta je život, šta je ljubav, i šta je milosrđe, on zna i razume te stvari kao istine, jer zna i razume šta je dobro, kako bi

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

trebalo da živi, kao i šta su ljubav i dobrota, i kakve su osobine čoveka koji je u životu ljubavi i milosrđa; i sve dok su ovo predmeti znanja i razumevanja, oni ne predstavljaju ništa drugo osim istina, a time i doktrinu; ali čim pređu iz znanja i iz razumevanja u volju i time u čin, oni više nisu istine nego dobra; jer unutrašnji čovek ne želi ništa osim onoga što voli, a ono što on voli mu je dobro. Iz ovoga se može videti da je svaka doktrina o crkvi doktrina istine i da istina o doktrini postaje dobro, i transformiše se u aktuelnu ljubav i milosrđe, kada iz doktrine prođe u život.

[2] Ova doktrina, koja je ovde označena pomoću izraza "*muško, sina*", je naročito doktrina ljubavi prema Gospodu i milosrđa prema bližnjem, pa je otuda i doktrina dobrobiti života, koja ipak i dalje predstavlja doktrinu istine . Da se od ovoga može videti doktrina o dobru ljubavi, a time i života, označava izraz "*muško, sina*", da je "žena" koja je rodila sina bila viđena kao "*žena obučena u sunce, i mjesec pod nogama njezinijem, i na glavi njezinoj vijenac od dvanaest zvijezda*"; gde "sunce" označava ljubav prema Gospodu, a "*vijenac od dvanaest zvijezda*" označava znanje dobra i istine, a od takve žene i majke ništa drugo nije rodjeno, osim onoga, što se tiče ljubavi i dobra, stoga - doktrine, koja se odnos na ljubav i dobro i; ovo je, dakle, "*sin, muško*".

[3] Ova doktrina* je predviđena za Novu Crkvu, koja se zove Novi Jerusolim, jer je "žena" koja se tretira u ovom poglavlju ona, koja se zove "*nevjesta, jagnjetova žena*.", koja je bila "*grad sveti, Jerusolim nov, gdje silazi od Boga s neba*" (Otkrovenje 21: 9-10). Zbog toga je bila viđena "*obučena u sunce*"; gde "sunce" znači Gospoda u odnosu na Božansku ljubav (vidi u prethodnom tekstu, br. 401, 525, 527, 708). "*Sin, muško*" označava doktrinu crkve, iz razloga što u Reči "*sin*" označava istinu, a doktrina o crkvi je istina u celini. U Reči, "*sin*" označava mogućnost

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

sagledavanja istine iz onoga što je rečeno u prethodnom tekstu, u pogledu "žene", "materice" i "rodjenja"; naime, jer "žena" označava crkvu, "matericu" koja je najunutarnjija ljubav i primanje istina od dobra, a "rađati" označava plodonosnost. (U pogledu "žene" vidi u prethodnom tekstu, br.707, "materice", br.710 i "rađanja" broj 721.) Iz ovoga sledi da "sinovi i kćeri", budući da su rođeni, označavaju istine i dobra crkve, gde "sinovi" označavaju - njene istine, a "ćerke" – njena dobra; jednom rečju, svi izrazi, koji se odnose na brak, i, na taj način, na razmnožavanje na zemlji, označavaju stvari koje se odnose na brak dobra i istine, pa tako "otac", "majka", "sinovi", "kćeri", "poćerke", "unuci", i drugo, označavaju dobra i istine koje se rađaju, a potom – nova dobra i istine proizilaze (rađaju se) jedna iz drugih, po redu.

[4] Ali, treba da bude poznato da se prokreacija dobara i istina odvija u duhovnom čoveku. Rođena dobra i istine su, kao deca, u prirodnom čoveku. Istine i dobra u duhovnom čoveku su poput oca i majke. Istine i dobra u prirodnom čoveku su poput braće i sestara. Te istine i dobra, unutar duhovnog čoveka, izrastaju u duhvene, tj. izrastaju da i same postaju roditelji za nove istine i dobra. Potom se te istine i dobra ponovo razmnožavaju, u prirodnom čoveku, od strane pomenutih sinova i kćeri (prethodno rođenih dobara i istina), u času kada dotični sinovi i kćeri postaju sposobni za brak. Jer se sva začeca, i sve trudnoće u materici odvijaju u duhovnom čoveku, a sama rođenja se odvijaju u prirodnom čoveku. Stoga se duhovni čovek kontinuirano bogati uzdizanjem dobara i istina uzetih iz prirodnog čoveka, što se čini kao da ih roditelji nanovo rađaju; a tamo su sve stvari povezane na isti način kao nebeska društva, prema stanjima istine i dobra i njihovim odnosima i afinitetima. Otuda je očigledno da se ova duhovna razmnožavanja, poput prirodnih prokreacija od oca i majke, umnožavaju

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

identično kao porodice i kuće na zemlji, i postaju plodne, kao što drveće izrasta od semenja, a na taj način bujaju vrtovi, koji se nazivaju rajevima u duhovnom čoveku, a šumarci i šume u prirodnim, te senovite šume u čulnom.

[5] Ali, kako se "*sinovi*" pominju u mnogim odlomcima u Reči, a još nije poznato da oni označavaju istine crkve i doktrine, ja ću, na narednim stranicama ovog teksta, od mnogih korisnih odlomaka iz Reči što su mi na raspolaganju, citirati samo neke, radi potvrde svega do sada izrečenog. U Jevanđeljima: *I svaki, koji ostavi kuće, ili braću, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, imena mojega radi, primiće sto puta onoliko, i dobiće život vječni. A Isus odgovarajući reče: zaista vam kažem: nema nikoga koji je ostavio kuću, ili braću, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, li djecu, ili zemlju, mene radi i jevanđelja radi, A da neće primiti sad u ovo vrijeme sto puta onoliko kuća, i braće, i sestara, i otaca, i matera, i djece, i zemlje, u progonjenju, a na onome svijetu život vječni.* (Mat. 19:29; Marko 10:29, 30). *Ako ko dođe k meni a ne mrzi na svojega oca, i na mater, i na ženu, i na djecu, i na braću, i na sestre i na samu dušu svoju, ne može biti moj učenik.* (Luka 14:26). Ko ne uviđa da se otac, majka, žena, djeca, braća i sestre, takođe kuće i polja, ovde ne smatraju pojmovima koji označavaju oca, majku itd. iz prirodnog sveta, već stvari koje pripadaju čoveku i koje se zovu njegovo sopstveno [proprium]? Čovek će morati da ih napusti, da se skloni od njih i da ih mrzi, ako želi da pogopoštuje Gospoda, i da bude Njegov učenik i, u tom slučaju - "*primiće sto puta onoliko*" i "*dobiće život vječni.*" Stvari koje su čovekove sopstvene, su one, koje su od njegove ljubavi i stoga su od njegovog života u kome se rodio, stoga su to zla i obmane svake vrste; a, pošto se radi o njegovoj ljubavi i životu, kaže se da "*mora da mrzi svoju dušu.*" Ove zločine i obmane označava izraz "*svojega oca, i na mater, i na*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ženu, i na djecu, i na braću, i na sestre;" to stoga, jer sve stvari, koje dolaze iz čovekove ljubavi i od njegovog života, ili koje potiču od naklonosti i razmišljanja od njih, ili od volje i razumevanja otuda, formiraju i spajaju se kao generacije koje proističu od jednog oca i jedne majke, a izdvajaju se i grupišu kao porodice i kuće. Ljubav prema sebi i posledična ljubav prema svetu su njihovi "*otac i majka*", a neuredne želje koje iz njih nastaju, i njihova zla i obmane su "*deca*", koja su "*braća i sestre*". Da se ovo jasno vidi iz ovoga, što Gospod ne želi da iko mrzi svog oca i majku, ženu ili decu, braću ili sestre, jer bi to bilo suprotno duhovnoj ljubavi koja je usađena u svakome ko je nebu, što je ljubav roditelja prema deci, i deci prema roditeljima, takođe bi bilo suprotno bračnoj ljubavi (što je ljubav muža prema ženi i žene prema svom mužu), kao što je, naravno, i suprotno i uzajamnoj ljubavi (što je ljubav prema braći i sestrama, koje oni pokazuju jedni za druge). Da, Gospod, isto tako, podučava i da neprijatelje ne treba mrzeti, već ih treba - voleti. Sve ovo pokazuje da uslovi koji definišu krvne povezanosti, saveze i odnose u Reči znače krvne povezanosti, saveze i odnose u duhovnom smislu.

[6] U istom: *A predaće brat brata na smrt i otac sina; i ustaće djeca na roditelje i pobiće ih. I predaće brat brata na smrt i otac sina, i ustaće djeca na roditelje i pobiće ih.* (Mat. 10:21; Marko 13:12). *Ustaće otac na sina i sin na oca; mati na kćer i kći na mater; svekrva na snahu svoju i snaha na svekrvu svoju.* (Luka 12:53). Da sve ovo ne treba shvatiti u bukvalnom smislu, jasno je iz onoga što prethodi, gde Isus kaže da On nije došao da bi na zemlju doneo mir, već podelu, "*Jer će otsele pet u jednoj kući biti razdijeljeni, ustaće tri na dva, i dva na tri*", što označava da će se lažnosti i zla boriti protiv istine i dobra, a istine i dobra protiv obmana i zla, što se radi kad čovek dođe u iskušenje i potom biva reformisan; ova borba je označena

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"podjelom" i "ustajanjem protiv"; Izraz "*Ustaće otac na sina i sin na oca*" označava da će se zlo boriti protiv istine i istina protiv zla, gde "*otac*" znači zlo koje je čovekovo vlastito [proprium] a "*sin*" - istinu, taj čovek zadobija od Gospoda. Da će se neuredne želje obmana od zla boriti protiv naklonosti ka istini, a naklonosti ka istini protiv neurednih želja obmana od zla, označava se zrazom "*Ustaće mati na kćer i kći na mater*", gde "*majka*" ovde ima značenje neuredne želje obmane od zla, dok "*ćerka*" reprezentuje naklonost istini; i tako dalje. Da je ovo smisao navedeni odlomaka iz Reči, takođe može da se vidi i iz onoga što Gospod kaže na drugom mestu, da će u Njemu "*imati mir*", a ne podele: *Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam: ne dajem vam ga kao što svijet daje, da se ne plaši srce vaše i da se ne boji. Ovo vam kazah, da u meni mir imate. U svijetu ćete imati nevolju; ali ne bojte se, jer ja nadvladah svijet.* (Jovan 14:27; 16:33).

[7] U Luki: *I on će naprijed doći pred njim u duhu i sili Ilijnoj da obrati srca otaca k djeci i nevjernike k mudrosti pravednika, i da pripravi Gospodu narod gotov.* (Luka 1:17). A u Malahiji: *Evo, ja ću vam poslati Iliju proroka prije nego dođe veliki i strašni dan Gospodnji; I on će obratiti srce otaca k sinovima, i srce sinova k ocima njihovijem, da ne dođem i zatrem zemlju.* (Mal. 4:5, 6). Jovan Krstitelj je bio poslat kao prethodnik, koji je krštenjem pripremio ljude za prijem Gospoda, jer krštenje predstavlja i označava pročišćavanje od zla i lažnosti, a takođe i regeneraciju od strane Gospoda pomoću Reči. Da mu nije prethodila ova simbolička reprezentacija oličena u osobi Jovana Krstitelja, Gospod ne bi mogao da se manifestuje, podučava i živi u Judeji i u Jerusalimu, pošto je Gospod bio Bog neba i zemlje, inkarniran u ljudskom obliku, Oni nije mogao biti prisutan unutar naroda koji je bio u pukim obmanama u pogledu doktrine, i isključivo u zlu, u odnosu na zivot; shodno tome, da se taj narod nije pripremio za prijem

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Gospoda, putem reprezentacija pročišćavanja od laži i zla ostvarenih korespondencijom krštenja, mogućnost prijema Gospoda bila bi uništena svim vrstama bolesti, nastalih usled prisustva Božanskog; stoga je to ono, što je označeno pomoću izraza "*da ne dođem i zatrem zemlju.*" Da je to tako, dobro je poznato u duhovnom svetu, jer se oni, koji su u neistinama i zlima, s u prisustvu Gospoda, strahovito muče i duhovno umiru.

[8] Krštenje Jovanovo moglo je da proizvede takav efekat, jer je Jevrejska Crkva bila reprezentativna crkva, a sve njihove veze sa nebom ostvarivali su predstavnici, što se vidi iz zapovedenog pranja; svi, koji su postali nečisti, morali su da se operu, zajedno sa svojim haljinama, ne bi li se smatrali čistima; isto tako, sveštenici i Leviti moraju se oprati pre nego što uđu u Šator od sastanka, a zatim i u hram, da služe u svetoj službi; na isti način, Neman je očišćen od lepre pranjem u Jordanu. Pranje i krštenje, sami po sebi, nisu istinski pročišćavali od obmana i zla, već su samo reprezentovali, i otuda i označavali pročišćavanje od njih; ipak, to je primljeno na nebu kao da su zaista očišćeni. Stoga je nebo bilo povezano sa ljudima te crkve putem krštenja od strane Jovana; a, kada bi se tako spojili sa nebom, Gospod, koji je bio nebeski Bog, mogao bi im se tamo ukazati, učiti ih i prebivati među njima: *Tada izlažaše k njemu Jerusolim i sva Judeja, i sva okolina Jordanska. I on ih kršćavaše u Jordanu, i ispovijedahu grijehe svoje.* (Mat. 3:5, 6); *Jovan pak govoraše ljudima koji izlažahu da ih krsti: porodi aspidini! ko vam kaza da bježite od gnjeva koji ide?* (Luka 3:7). Da su Jevreji i Izraelci bili povezani sa nebom putem predstavnika može se videti u "Novom Jerusalimu i Njegovoj Nebeskoj Doktrini" (br. 248). To je sada bio razlog zbog koga je Jovan poslat pre nego što je pripremio put za Gospoda, i pripremio narod za Njega. A iz ovoga može se zaključiti šta izraz "*I on će obratiti srce otaca k sinovima, i srce sinova k ocima njihovijem*" označava.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Naime, ovaj izraz podrazumeva indukovanje reprezentacije vezivanja duhovnih dobara sa istinama, kao i vezivanja istina sa dobrima, i na taj način omogućavanja regeneracije od strane Gospoda pomoću Reči. Jer je regeneracija konjunkcija dobara sa istinama i istinama sa dobrima, i to je – Gospod, koji regeneriše, i Reč, koja uči.

[9] Rečeno je o pomenutom Jovanu: "*I on će naprijed doći pred njim u duhu i sili Ilijnoj*", kao i to, da je on Ilija, jer je Jovan, kao i Ilija, predstavljao Gospoda u odnosu na Reč, i odatle označavao Reč, koja je od Gospoda; a kako su Božanska mudrost i Božanska moć sadržane u Reči, to je ono, što se podrazumeva pod izrazom "*u duhu i sili Ilijnoj*". (Da je Reč o tome, može se videti u delu "Nebo i pakao", broj 303-310, kao i u kratkom delu "Beli konj".)

[10] Da "sinovi" označavaju istine iz Reči može se videti i iz sledećih odlomaka U Davidu: *Evo našljedstva od Gospoda: djeca, porod je dar od njega. Što su strijele u ruci jakome, to su sinovi mladi. Blago čovjeku koji je njima napunio tul svoj! Neće se osramotiti kad se stanu razgovarati s neprijateljima na vratima.* (Ps. 127:3-5). "Djeca", koja su nasleđe Gospodnje i "porod", što je nagrada, znače istine i dobra crkve, gde "djeca" označavaju istine, a "porod" - dobra, jer oba izraza predstavljaju nagradu i nasleđe Gospodnje, to jest, nebesa, koja su od istine i dobra, odnosno od njihovog primanja; "sinovi mladi", koji su kao "strijele" u ruci moćnika, označavaju istine stare crkve, koje su bile prirodne istine proistekle od duhovnih istina; ova crkva podrazumeva se pod izrazom "*mladost*"; a, pošto ove istine imaju svu moć protiv lažnosti i zla, rečeno je, "*Što su strijele u ruci jakome*", gde "strijele" označavaju istine koje uništavaju obmane. Doktrina iz istine označena je "*tulom*", a, zato što se oni, koji su u doktrini iz ovih istina, ne plaše ničega što od obmana dolazi, kaže se, "*Blago čovjeku koji je*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

njima napunio tul svoj! Neće se osramotiti kad se stanu razgovarati s neprijateljima na vratima;" izraz "*Neće se osramotiti*" znači ne biti osvojen, a "*neprijateljima na vratima*" - obmane zla, koje su iz pakla.

[11] U istom: *Izbavi me i otmi me iz ruke tuđinaca, kojih usta govore ništave stvari, i kojih je desnica desnica lažna. Sinovi naši neka budu kao bilje, koje veselo odraste u mladosti; kćeri naše kao stupovi prekrasno izrađeni u dvoru;* (Ps. 144:11, 12). Očigledno su "*ruke tuđinaca*" ovde značile obmane, jer je rečeno "*kojih usta govore ništave stvari, i kojih je desnica desnica lažna,*" i da "*sinovi naši*" označavaju istine takođe je očigledno, jer se kaže "*kao bilje, koje veselo odraste u mladosti,*" gde "*bilje*" takođe znači istine a "*mladost*" ovde, kao i u prethodnom tekstu, označava drevnu crkvu, koja je posedovala prave istine. "*kćeri naše*" označavaju naklonost ka istini, što se, prema tome, može porediti pomoću "*kćeri našim kao stupovi prekrasno izrađeni u dvoru*", jer je "*dvor*" - reprezentacija razumevanja, u kome istine obitavaju u prelepoj formi, a one su u prelepoj formi onda, kada potiču iz naklonosti ka istini.

[12] U Miheju: *Načini se ćelava i ostrizi se za milom djecom svojom; raširi ćelu svoju kao orao, jer se vode od tebe u ropstvo.* (Mihej 1:16). Žaljenje jer su istine crkve uništene opisuje izraz "*Načini se ćelava*", kao i izrazi: "*ostrizi se,*" i "*raširi ćelu svoju,*" jer "*kosa*" označava istine u poslednjim stvarima, a oni, koji nemaju istine u poslednjim stvarima, takođe nemaju unutrašnje istine; iz tog razloga oni koji su u duhovnom svetu, ali nemaju istine od dobra, izgledaju ćelavi. Istine, koje su uništene označavaju se pomoću izraza "*milom djecom svojom [...] jer se vode od tebe u ropstvo;*" one se nazivaju "*milom djecom svojom*" od ljubavi prema istinama i posledičnih zadovoljstava.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[13] U Zahariji: *Tada odgovarajući reko mu: što su one dvije masline s desne strane svijećnjaku i s lijeve? Tada reče: to su dvije masline koje stoje kod Gospoda sve zemlje. (Zah. 4:11, 14). "Dvije masline" označavaju dve crkve, nebesku crkvu i duhovnu crkvu, prvu "s desne strane svijećnjaku," a potonju "i s lijeve;" "sinovi maslina" označavaju istine tih crkava, koje su doktrine.*

[14] U istom: *Jer zapeh sebi Judu kao luk, i napunih Jefrema, i podigoh sinove tvoje, Sione, na sinove tvoje, Javane, i učinih te da si kao mač junački. (Zah. 9:13). "Sinovi Siona" i "sinovi Javana" označavaju istine Reči, i to - unutrašnje i spoljašnje, gde "sinovi siona" označavaju unutrašnje istine, a "sinovi Javana" označavaju spoljašne istine (šta ostalo iz ovog odlomka označava, videti u prethodnom telstu, br. 357, 443, gde se to objašnjava). Budući da "sinovi" označavaju istine, stoga se kaže: "učinih te da si kao mač junački;" "mač junački", što označava istinu, koja snažno uništava neistinu.*

[15] U Isaiji: *Evo, ja ću podignuti na njih Mide, koji neće mariti za srebro, niti će zlata iskati. Nego će iz lukova djecu ubijati, ni na plod u utrobi neće se smilovati, niti će djece žaliti oko njihovo. (Isa. 13:17, 18). Budući da "Mide" označavaju one, koji ne vode računa o istinama i dobrima crkve, kaže se "niti će djece žaliti oko njihovo", gde "djeca" znače istine Reči i crkve. (A to se može videti objašnjeno u prethodnom tekstu, br. 710.)*

[16] U Jeremiji: *Moj je šator opustošen i sva uža moja pokidana, sinovi moji otidoše od mene i nema ih, nema više nikoga da razapne šator moj i digne zavjese moje. (Jer. 10:20). "Šator" koji je devastiran označava crkvu u odnosu na dobro ljubavi i bogopoštovanja od Njega, jer bi se svako bogopoštovanje u antičko doba proslavljalo u šatorima, a potom u Šatoru od sastanka, u sećanje na svetkovinu zbog koje je razapinjan šator ili*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

tabernakul; izraz "*sva uža moja pokidana*" označava da nema zajedništva istine s dobrim, niti zajedništva među samim istinama, koje su se tako raspale, a time je prestala postoji povezanost neba s crkvom; izraz "*Sinovi moji otidoše od mene i nema ih*" označava da su istine crkve iz Reči raspršene, i da se čovek tako uklonio od Gospoda.

[17] U istom: *Ovako veli Gospod: evo, ja ću povratiti iz ropstva šatore Jakovljeve i smilovaću se na stanove njegove; i grad će se sazidati na mjestu svom, i dvor će stajati na svoj način. I sinovi će njegovi biti kao prije, i zbor će njegov biti utvrđen preda mnom, i pohodiću sve koji mu čine silu.* (Jer. 30:18, 20). Izraz "*povratiti iz ropstva šatore Jakovljeve i smilovaću se na stanove njegove*" označava sve stvari crkve i njene doktrine, "*šator*" njeno dobro, a "*stanovi*" njene istine; njihovo "*ropstvo*" označava duhovno zatočeništvo, koje postoji kada se istine i dobra Reči ne mogu shvatiti, zbog neistina koje vladaju. Raspršivanje neistina i podučavanje istina označava se sa "*povratiti iz ropstva;*" "; izraz "*i grad će se sazidati na mjestu svom*" označava doktrinu od istine, koja je postala propast kroz obmane, gde "*grad*" znači doktrinu; "*i dvor će stajati na svoj način*" označava duhovno shvatanje istina, kao i kod drevnih, "*palata*" označava razumevanje duhovnih istina, jer se, tokom razumevanja, duhovne istine prikazuju kao sopstvene forme, koje, kada su tako predstavljene da se vide, izgledaju kao palate; "*I sinovi će njegovi biti kao prije, i zbor će njegov biti utvrđen preda mnom,*" označava da će istine crkve ostati kao kod drevnih, i da će njihove forme, takođe, ostati iste takve, kakve su bile i kod drevnih, u obnovljenoj konjunkciji. Izraz "*sinovi*" ovde označava istine, a "*zbor*" označava njihove konjukcije, kao i forme, koje su složene na način na koji se prikazuju čoveku crkve, tokom procesa razumevanja, iz koga on zadobija inteligenciju; „*na svoj način*" i "*kao prije*" označavaju da su forme u kojima se istine

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

predstavljaju tokom procesa razumevanja iste onakve, kakve su bile i kod drevnih.

[18] U Plaču jeremijinom: *Zato ja plačem, oči moje, oči moje liju suze, jer je daleko od mene utješitelj, koji bi ukrijepio dušu moju; sinovi moji propadoše, jer nadvlada neprijatelj.* (Pl. Jer. 1:16). Žaljenje zbog propasti crkve se označava sa: "oči moje liju suze;" njena devastacija u odnosu na istine se označava sa "sinovi moji propadoše;" da je ovo učinjeno od strane obmana od zla označava izraz "jer nadvlada neprijatelj", gde "neprijatelj" označava obmane zla i pakao, iz koga one izvire.

[19] U Isaiji: *Probudi se, probudi se, ustani, Jerusalime! koji si pio iz ruke Gospodnje čašu gnjeva njegova, pio si, i talog iz strašne čaše ispio si. Od svih sinova koje je rodio nijedan ga nije vodio, i od svih sinova koje je othranio nijedan ga nije prihvatio za ruku. Sinovi tvoji obamrli leže po krajevima svih ulica kao bivo u mreži puni gnjeva Gospodnjega, i karanja Boga tvogega.* (Isa. 51:17, 18, 20). Obnova crkve, koja je pala u puke neistine od zla, označena je izrazom "Probudi se, probudi se, ustani, Jerusalime! koji si pio iz ruke Gospodnje čašu gnjeva njegova, pio si, i talog iz strašne čaše ispio si;" Izraz "Jerusalim" označava crkvu, u odnosu na doktrinu; izraz "probudi se, ustani" označava njenu restauraciju; "čašu gnjeva njegova, pio si" znači obmane, a izraz "iz strašne čaše" znači samo puke neistine, od kojih potiču zla, a njihovo privlačenje se označava izrazima "popiti" i "ispiti"; izraz "Od svih sinova koje je rodio nijedan ga nije vodio, i od svih sinova koje je othranio nijedan ga nije prihvatio za ruku," znači da je istina iz Reči, koju je naučila i usvojila, neće odvesti od neistina; "sinovi" ovde znače istine; " označava da su istine raspršene neistinama svake vrste; jer "sinovi" znače istine, "obamrli" označava raspršivanje, a izraz "leže po

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

krajevima svijeh ulica" označava pomoću sredstava neistina svake vrste, jer "*ulice grada*" označavaju istinske doktrine, a ovde - lažne doktrine.

[20] U istom: *Ne boj se, jer sam ja s tobom; od istoka ću dovesti sjeme tvoje, i od zapada sabraću te. Kazaću sjeveru: daj; i jugu: ne brani; dovedi sinove moje iz daleka i kćeri moje s krajeva zemaljskih*, (Isa. 43:5, 6). Ovo se ne govori o Jakovljevom potomstvu, nego o paganima od kojih se crkva trebalo da formira. "*Jakov i njegovo sjeme*" znače one, koji će biti iz te crkve; da ona treba da se oblikuje od onih koji su u neistinama od neznanja, a odatle u tami u odnosu na istine, označava se izrazom "*od istoka ću dovesti sjeme tvoje, i od zapada sabraću te. Kazaću sjeveru: daj;*" i da se oni ne smeju odbaciti, već moraju biti prihvaćeni, od strane onih, koji su u dobru ljubavi i u istinama doktrine u svojoj jasnoći označava se pomoću izraza "*od istoka ću dovesti sjeme tvoje, i od zapada sabraću te;*" gde "*istok*" označava dobro ljubavi u čistoti; "*jug*" - istinu doktrine u jasnoći; "*zapad*" označava dobro ljubavi u tami, a "*sjever*" - istinu doktrine u tami, kao što su oni koji su u neistinama od neznanja istine, a ipak žele istine. Ovo je značenje tih četvrti, jer sve u duhovnom svetu prebiva u tim četvrtima izrazito prema svetlu istine i naklonosti ka dobru. Ove stvari imaju slično značenje u Mateju, gde se kaže da: "*I poslaće anđele svoje s velikijem glasom trubnijem; i sabraće izbrane njegove od četiri vjetra, od kraja do kraja nebesa.*" (Mat. 24:31). Da su svi oni, koji su u neistinama iz neznanja, a ipak u želji za istinom, dovedeni u tu crkvu, označava se pomoću izraza "*dovedi sinove moje iz daleka i kćeri moje s krajeva zemaljskih,*" gde "*sinovi*" označava one, koji su u istinama, dok "*kćeri*" znače one, koji su u naklonosti ka istinama, a odatle, u smislu apstrahovanom od osoba, označavaju same istine i ljubav, kao i naklonosti prema njima; i "*iz daleka*" i "*s krajeva zemaljskih*" označavaju uklanjanje iz

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

svetla istine, jer su u obmanama od neznanja, usled toga što nemaju Reč ili nemaju razumevanje njenog značenja.

[21] U istom: *Pohitjeće sinovi** tvoji, a koji te raskopavaše i pustošiše, otići će od tebe. Ovako veli Gospod Gospod: evo, podignuću ruku svoju k narodima, i k plemenima ću podignuti zastavu svoju, i donijeće sinove tvoje u naručju, i kćeri tvoje na ramenima će se nositi.* (Isa. 49:17, 22). To takođe tretira uspostavljanje nove Crkve od Gospoda; a "*sinovi*", ka kojima će se požuriti i koje će uzeti u krilo, i "*kćeri*" koje će nositi na ramenu, znače sve one, koji su u istinama i u naklonosti ka njima, a u smislu apstrahovanom od osoba, znače same istine i naklonosti prema njima u onima, koji će biti iz Nove Crkve; Izraz "*a koji te raskopavaše i pustošiše*" označavaju neistine zla; da ih treba ukloniti označava se izrazom "*otići će od tebe.*"

[22] istom: *Ostrva će me čekati i prve lađe Tarsiske, da dovezu sinove tvoje iz daleka, i s njima srebro njihovo i zlato njihovo, imenu Gospoda Boga tvojega i sveca Izrailjeva, jer te proslavi.* (Isa. 60:9). Ovo je takođe rečeno o crkvi pagana; a "*sinovi*", koji će se privesti, označavaju one, koji će primiti istine. (Ostalo se može videti objašnjeno u prethodnom tekstu, br. 50, 406, 514.) U Osiji: *Neću izvršiti ljutoga gnjeva svojega, neću opet zatrti Jefrema; jer sam ja Bog a ne čovjek, svetac usred tebe; neću doći na grad. Ići će oni za Gospodom; on će rikati kao lav; kad rikne, sa strahom će dotrčati sinovi s mora; Sa strahom će dotrčati iz Misira kao ptica, i kao golub iz zemlje Asirske; i naseliću ih u kućama njihovijem, govori Gospod.* (Os. 11:9-11). "*Sinovi s mora*" označavaju istinske spoznaje i racionalne istine, stoga se kaže, "*Sa strahom će dotrčati iz Misira kao ptica, i kao golub iz zemlje Asirske,*" gde "*Misir*" označava prirodno, a "*Asirija*" racionalno, oba - u pogledu istina. (Ovo je takođe objašnjeno u prethodnom tekstu, br. 275, 601, 654.)

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[23] U Davidu: *Čujte ovo, svi narodi, svi stanovnici zemaljski, poslušajte! Djeco puka [homo], sinovi plemića [vir], bogati i siromasi zajedno! Usta moja govore istinu, razboritost je osjećaj srca mojega. [prevod Ivana Šarića, jedini adekvatan za razumevanje daljeg Svedenborgovog tumačenja teksta, latinske izraze umetnuo Svedenborg – prim. M. V.] (Ps. 49:1-3). "Djeco puka" [homo] označavaju duhovne istine od Gospoda kroz Reč koje su doktrina, dok "sinovi plemića" [vir] označavaju racionalne i prirodne istine koje su iz razumevanja, i, na taj način, označavaju razumevanje Reči; "bogati i siromasi" označavaju one, koji stiču mnogo mudrosti od pomenutih istina, odnosno one, koji stiču malo mudrosti*

[24] U istom: *Bože nad vojskama! obrati se, pogledaj s neba i vidi, i obiđi vinograd ovaj, Sad onaj, koji je posadila desnica tvoja, i sina kojega si ukrijepio sebi! Neka bude ruka tvoja nad čovjekom desnice tvoje, nad sinom čovječijim kojega si utvrdio sebi! (Ps. 80:14, 15, 17). David je to rekao o crkvi i o samom sebi, što je bukvalni smisao, jer pod "sinom" on podrazumeva samog sebe; ali, u duhovnom smislu, "vinograd" i "sin", koje je Jehova posadio i stvorio, označavaju duhovnu crkvu koju reprezentuju sinovi Izraelovi; a "sin", koga je učinio silnim za Njega, označava istinu doktrine iz Reči; Izrazi "čovjekom desnice tvoje" nad kojim je bila ruka, i "sin čovječij" koga je učinio moćnim za Sebe, označavaju, respektivno, istinu Reči u prirodnom smislu, a to je bukvalni smisao, odnosno istinu Reči u duhovnom smislu, što je unutarnji smisao.*

[25] U Jezekilju: *Reci domu Izrailjevu: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja ću oskrvniti svetinju svoju, veličanstvo sile*** vaše, želju očiju vaših i što je milo duši vašoj; i sinovi će vaši i kćeri vaše koje ostaviste pasti od mača. I činićete kako ja činim: usta nećete pokriti i hljeba ničijega nećete jesti; I kape će vam biti na glavama i obuća na nogu; nećete tužiti ni plakati, nego*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ćete sa bezakonja svojih čiljeti i uzdisaćete jedan s drugim. I Jezekilj će vam biti znak: činićete sve što on čini; kad to dođe, poznaćete da sam ja Gospod Gospod. A ti, sine čovječji, u onaj dan kad im uzmem silu njihovu, radost slave njihove, želju očiju njihovijeh i za čim teži duša njihova, sinove njihove i kćeri njihove, (Jeze. 24:21, 25). Ovo opisuje razaranje svake istine koju imaju oni iz crkve; "svetinja", koju će On oskrnaviti, označava Reč iz koje je crkva, jer je to svetinja po sebi, budući da je Božanska istina; zbog svoje moći protiv neistina i zala, koji potiču iz pakla, naziva se "veličanstvo sile;" od posledične inteligencije i nebeskog života predstavlja se izrazom "želju očiju vaših i što je milo duši vašoj;" da će sve istine sa svojom ljubavlju biti uništene od strane neistina, označeno je pomoću izraza "i sinovi će vaši i kćeri vaše koje ostaviste pasti od mača," gde "sinovi" znače istine, "kćeri", naklonosti ka istini, dok "mač" označava obmanu, koja uništava istinu.

[26] U Mojsiju: *Kad višnji razdade našljedstvo narodima, kad razdijeli sinove Adamove, postavi međe narodima po broju sinova Izrailjevih.* (Pon. zak. 32:8). Ovo se govori o drevnim crkvama koje su prethodile izraelitskoj, i njihovom uspostavljanju od strane Gospoda; "narodi" znače one, koji su bili u dobru ljubavi, dok "sinovi čovečji" predstavljaju one, koji su bili u istinama doktrine iz tog dobra; da su imali sve istine i dobra, označava se izrazom "postavi međe narodima po broju sinova Izrailjevih;" da "dvanaest sinova Izrailjevih" (ili dvanaest plemena) predstavljaju i time označavaju crkvu u odnosu na sve istine i dobra, može se videti u prethodnom tekstu (br. 39,430, 657).

[27] U Jeremiji: *Jer ta sramota proždrije trud otaca naših od djetinjstva našega, ovce njihove i goveda njihova, sinove njihove i kćeri njihove. Ležimo u sramoti svojoj, i pokriva nas rug naš; jer Gospodu Bogu svojemu grijehismo mi i oci naši od djetinjstva svojega do danas, i ne slušasmo glasa*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Gospoda Boga svojega. (Jer. 3:24, 25). Gle, ja ću dovesti na vas narod iz daleka, dome Izrailjev, veli Gospod, narod jak, narod star, narod kojem jezika nećeš znati niti ćeš razumjeti što govori; I poješće ljetinu tvoju i hljeb tvoj, što sinovi tvoji i kćeri tvoje šćahu jesti, poješće ovce tvoje i goveda tvoja, poješće vinovu lozu tvoju i smokve tvoje, i mačem će zatrti tvrde gradove tvoje u koje se uzdaš. (Jer. 5:15, 17). To u duhovnom smislu opisuje razaranje svih stvari crkve Izraelita; "narod iz daleka" označava lažljivost zla, što je lažnost čulnog čoveka, koja uništava istine; "ljetina," "hljeb," "sinovi," "kćeri," "stado," "goveda," "vino," i " smokve," koje će narod pojesti, označavaju sve stvari Crkve; izraz "ljetinu tvoju i hljeb" označava njene istine i dobra koje se odnose na hranu; "sinovi i kćeri" - njene istine i dobra u odnosu na prokreaciju; izrazi "stado" i "goveda" predstavljaju istine i dobra, duhovne i prirodne; "vinova loza i smokva" označavaju unutarnju i spoljašnju duhovnu crkvu od njih.

[28] U Jezekilju: *Ako bi u njoj bila ova tri čovjeka: Noje, Danilo i Jov, oni će pravdom svojom izbaviti duše svoje, govori Gospod Gospod. Ako bi u njoj bila ta tri čovjeka, tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, neće izbaviti sinova ni kćeri, nego će se sami izbaviti, a zemlja će opustjeti. Ili ako mač pustim na tu zemlju, i rečem: maču, prođi tu zemlju, da istrijebim u njoj ljude i stoku; Ako bi ta tri čovjeka bila u njoj, tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, neće izbaviti sinova ni kćeri, nego će se sami izbaviti. Ako bi Noje, Danilo i Jov bili u njoj, tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, neće izbaviti sina ni kćeri, nego će svoje duše izbaviti pravdom svojom. (Jeze. 14:14, 16-18, 20).* To takođe opisuje devastaciju Crkve u odnosu na sve istine dobra i sva dobra istine, osim onih, što se reformišu, pomoću istina iz Reči i pomoću iskušenja; to znači "Noje, Danilo i Jov". To što će ostatak istine o dobru, i dobra istine nestati, označava se pomoću izraza "neće izbaviti sinova

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ni kćeri, nego će se sami izbaviti;" uništenje crkve pomoću obmana se predstavlja izrazom "a zemlja će opustjeti. Ili ako mač pustim na tu zemlju," gde izraz "zemlja" predstavlja crkvu, dok "mač" označava obmanu, koja uništava istinu. Da će svaka istina, duhovna i prirodna, biti uništena, i da će zbog toga svaka inteligencija i svako znanje istine propasti, označeno je pomoću izraza "da istrijebim u njoj ljude i stoku."

[29] U istom: *Zato oci će jesti sinove usred tebe, i sinovi će jesti oce svoje, i izvršiću na tebi sudove i rasijaću sav ostatak tvoj u sve vjetrove.* (Jezek. 5:10). U Mojsiju: *I ješćete meso od sinova svojih, i meso od kćeri svojih ješćete.* (Lev. 26:29). Izraz "*Zato oci će jesti sinove usred tebe, i sinovi će jesti oce svoje*" označava da će zla uništiti istine, a obmane dobro, gde "*očevi*" što znače zla i dobra, dok "*sinovi*" označavaju neistine i istine; a, kako što sve što je od duhovnog života u čoveku propada, to se kaže: "*i izvršiću na tebi sudove i rasijaću sav ostatak tvoj u sve vjetrove,*" gde izraz "*ostatak*" znači istine i dobra, koje je Gospod pohranio u čoveku od djetinjstva i rane mladosti.

[30] Čitamo i to da se kaže: "*I uzimala si sinove svoje i kćeri svoje koje si rodila, i njih si im prinosila da se spale,*" kao i: "*da im se provedu kroz oganj,*" kako sledi u narednim odlomcima. U Jezekilju: *I uzimala si sinove svoje i kćeri svoje koje si rodila, i njih si im prinosila da se spale. Malo li bješe kurvarstva tvojega, Te si i sinove moje klala i davala si ih da im se provedu kroz oganj? Ti si kći matere svoje, koja se odmetnula muža svojega i djece svoje, i sestra si sestara svojih, koje se odmetnuše muževa svojih i djece svoje, mati vam je Hetejka a otac Amorejac* (Jezek. 16:20, 21, 45). Ovo se govori o gnusobama Jeruzalema. Izraz "*I uzimala si sinove svoje i kćeri svoje koje si rodila, i njih si im prinosisil da se spale*" označava da uništi i istroši sve istine i dobra crkve; činiti gnusobe slične tome istinama iz Reči označava

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

se pomoću izraza "*I uzimala si sinove svoje i kćeri svoje koje si rodila, i njih si im prinosila;*" da su uništili istine i dobra Reči krivotvorenjem i skrnavljenjima označavala su "*kurvarstva*" ovde, kao i na drugim mestima u tom poglavlju.

[31] U istom: *I oskrvnih ih darovima njihovijem što propuštahu kroz oganj sve što otvori matericu, da ih potrem, da poznadu da sam ja Gospod. I prinoseći dare svoje, provodeći sinove svoje kroz oganj ne skvrnite li se o sve gadne bogove svoje do danas, i mene li ćete pitati, dome Izrailjev? Tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, nećete me pitati.* (Jezek. 20:26, 31). Uništiti istine zločinima ljubavi prema sebi i neurednim željama koje potiču iz nečijeg vlastitog, označava se pomoću izraza "*provodeći sinove svoje kroz oganj;*" a uništiti istine pomoću obmana, predstavlja se izrazom: "*skvrnite li se o sve gadne bogove*" (Da izraz "*gadne bogove svoje*" označava neistine doktrine i bogopoštovanje koje potiče od samozavaravanja može se videti u prethodnom tekstu, br. 587.)

[32] Na istom mestu: *Potom reče mi Gospod: sine čovječji, hoćeš li suditi Oli i Olivi? Pokaži im gadove njihove, Da su činile preljubu i da je krv na rukama njihovijem i da su činile preljubu s gadnijem bogovima svojim i vodile kroz oganj sinove svoje koje su mi rodile, da ih jedu.* (Jezek. 23:36-37). Pod "*Olom i Olivom*" su označeni Samarija i Jerusalim; a "*Samarija*" znači duhovnu crkvu, a "*Jerusalim*" nebesku crkvu, što se odnosi na svaku po pitanju doktrine; krivotvorenja i skrnavljenja Reči označene su izrazima "*činile preljubu*" i "*krv na rukama njihovijem;*" posledične lažnosti od niskog mudrovanja označene su izrazom "*činile preljubu s gadnijem bogovima svojim;*" iz ovoga je jasno šta je označeno izrazom "*vodile kroz oganj sinove svoje koje su mi rodile, da ih jedu*", naime, da su uništavali istine iz Reči lažima. [33] Jer "*sinovi*" označavaju istine: seme, koje je palo

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

na dobru zemlju Gospod imenuje sinovima carstva; a korov, koji predstavlja obmane, naziva se sinovima zla (Mat. 13:38). A oni, koji su u istinama, se zovu sinovima svetlosti (Jovan 12:36). Oni, koji su u braku istine i dobra od Gospoda, nazivaju se sinovi svatova (Mark 2:19). A oni, koji se regenerišu, zovu sinovi Božiji (Jovan 1: 11-13). Zbog toga, što "kamenje" u Reči znače istine, Jovan Krstitelj je rekao: *Rodite dakle rodove dostojne pokajanja, i ne govorite u sebi: oca imamo Avraama; jer vam kažem da Bog može i od ovoga kamenja podignuti djecu Avraamu.* (Luka 3:8). Da "kamenje" označava istine, na kojima se zasnivaju unutrašnje istine, može se videti u "Nebeskim tajnama", br. 643, 1298, 3720, 6426, 8609, 10376. [34] Kako "sinovi" označavaju istine, tako, u suprotnom smislu označavaju - obmane; kao u nekim od gore pomenutih pasusa, takođe i u ovim rečima Isaije: *Pripravite pokolj sinovima njegovijem za bezakonje otaca njihovijeh da se ne podignu i ne naslijede zemlje i ne napune vasiljene gradovima. Jer ću ustati na njih, govori Gospod nad vojskama, i zatruću ime Vavilonu i ostatak, i sina i unuka, govori Gospod. I načiniću od njega stan ćukovima i jezera vodena, i omešću ga metlom pogibli, govori Gospod nad vojskama.* (Isa. 14:21-23). Ovo se govori o Vavilonu, i označava skrnavljenje Reči i njenu profanaciju. Ovde se tretira potpuna devastacija istina u onima, na koje se misli pod izrazom "Vavilon". Istine u njima, koje su bile su potpuno uništene skrnavljenjem Reči, označene su izrazom "*Pripravite pokolj sinovima njegovijem za bezakonje otaca njihovijeh da se ne podignu i ne naslijede zemlje i ne napune vasiljene gradovima,*" gde izraz "zemlju" znači crkvu u kojoj su istine, a izraz "gradove" označava doktrine iz čistih obmana. Da će sve istine, od prvih do poslednjih, propasti, označava se izrazom "*i zatruću ime Vavilonu i ostatak, i sina i unuka*", a, da ništa od istina nije preostalo, označeno je izrazom "*i omešću ga metlom pogibli*". [35] Treba znati da, u odlomcima, navedenim u prethodnom tekstu, "sinovi" označavaju one, koji

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

su u istinama, ili one, koji su u obmanama, ali, kako duhovni smisao Reči nema ništa zajedničko sa osobama, "*sinovi*" u tom smislu označavaju istine ili obmane, apstrahovane od ideje o osobi. Duhovni smisao je takav, jer ideja o osobi ograničava misao, i njeno posledično proširenje na nebo u svim pravcima, jer, svaka misao koja potiče od naklonosti ka istini, beskrajno prolazi kroz nebo u svim pravcima, ograničena jedino pomračenjem svetlosti. Kada se, međutim, istovremeno misli i na osobu, ideja se završava na onom mestu, gde apstraktne, reprezentativne pojmove svodimo na osobu. Tada nestaje i inteligencija. Zato "*sinovi*", u duhovnom smislu, označavaju istine ili obmane, koje se posmatraju apstraktno. *Latinski prevod ima "*ovu crkvu za Novu Crkvu*", za "*ovu doktrinu*" itd. **Hebrejski tekst ima "*požurivati svoje sinove*", kako se nalazi u NT 10540. ***Hebrejski tekst ima "*svoju snagu*", kao što je pronađeno u NT 9479.

725. Izraz "*Muško, sina*" označava doktrinu istine za crkvu koja se naziva "*Novi Jerusolim*," jer "*sin*" označava istinu (kao što je upravo pokazano u prethodnom tekstu), a "*muško, sin*" označava istinu o doktrini iz Reči, dakle doktrinu stvarne istine koja je predviđena za crkvu. To znači doktrinu crkve, koja se naziva Novim Jerusolimom, jer "*žena koja rodi muško, sina*" znači tu crkvu (kao što je i u prethodnom tekstu prikazano). Doktrina istine, koja je za crkvu, označava se i izrazom "muško" u odlomcima koji slede. U Mojsiju: *I stvori Bog čovjeka po obličju svojemu, po obličju Božijemu stvori ga; muško i žensko stvori ih.* (Pos. 1:27). *Muško i žensko stvori ih, i blagoslovi ih, i nazva ih čovjek, kad biše stvoreni.* (Pos. 5:2). Šta je sve uključeno u ono što se odnosi na prva poglavlja Postanja u odnosu na stvaranje nebesa i zemlje, raja i jedenje od drveća znanja, nije moguće spoznati, osim iz duhovnog smisla, jer se ove istorijske stvari su ustvari izmišljeno istorijske, a ipak su

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

svete, jer je svaka, i najmanja posebna pojedinost, gledana kao unutrašnja ili u srcu - duhovna.

[2] Ovo opisuje osnivanje najdrevnije crkve koja je nadvisila i nadmašila sve crkve na ovoj zemlji; njeno uspostavljanje reprezentuje stvaranje nebesa i zemlje, njena inteligencija i mudrost se predstavlja vrtom u Edenu, a njen silazak i pad - jedenjem s drveća znanja. Iz ovoga je jasno da "*Čovek*", koji se naziva "*Adam i Eva*", označava tu crkvu, jer se kaže: "*Muško i žensko stvori ih, i blagoslovi ih, i nazva ih čovjek.*" A, kako ta crkva podrazumeva dvoje, sledi da "*muško*" znači njenu istinu, a "*žensko*" - njeno dobro, takođe "*muško*" znači doktrinu, a "*žensko*" označava život, jer od doktrine istina je i doktrina ljubavi i milosrđa, stoga je i doktrina o životu; a život dobra je i život ljubavi i milosrđa, stoga i život doktrine, odnosno život u skladu sa doktrinom. Ova dvojnost se podrazumeva pod "*muškarcem [i ženom]*", a oni, sagledavani zajedno, i povezani u braku, nazivaju se "*Čovek*" [*Homo*], a takođe čine i crkvu, koja se podrazumeva pod izrazom "*Čovek*", kako je rečeno u prethodnom tekstu. Dakle, opet, Adam je iz reči koja znači zemlja, a zemlja od prijema semena označava crkvu u odnosu na istine doktrine, jer u Rečima semenje označava istine; dok je Eva iz reči koja znači život, kako se kaže: *I Adam nadjede ženi svojoj ime Jeva, zato što je ona mati svjema živima.* (Pos. 3:20). Ovo dvoje, doktrina i život, kada se uzimaju zajedno i udružuju se, kao što je slučaj u braku, nazivaju se "*Čovekom*", a takođe čine i crkvu, jer se čovek može smatrati čovekom, od shvatanja istine i od volje za dobrom, stoga iz doktrine života, pošto je to od razumevanja, kao i od života doktrine, jer potiče od volje. Slično je sa crkvom, jer je crkva u čoveku i ona je - čovek sam.

[3] Da ovo dvoje, koje označavaju "*muško i žensko*", ne treba da bude dvoje, već jedno, Gospod uči u Jevanđeljima: *A on odgovarajući reče im: nijeste li*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

čitali da je onaj koji je u početku stvorio čovjeka muža i ženu stvorio ih? I reče: zato ostaviće čovjek oca svojega i mater, i prilijepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno tijelo. Tako nijesu više dvoje, nego jedno tijelo; a što je Bog sastavio čovjek da ne rastavlja. A u početku stvorenja muža i ženu stvorio ih je Bog. Zato ostavi čovjek oca svojega i mater i prilijepi se k ženi svojoj, budu dvoje jedno tijelo. Tako nijesu više dvoje nego jedno tijelo. (Mat. 19:4-6; Marko 10:6, 8). Ovaj, kao i svaki poseban deo Reči, mora se razumeti ne samo prirodno, već i duhovno, a, u slučaju da se duhovno ne razume, ne može se spoznati šta je označeno "*Zato ostavi čovjek [ili suprug i supruga] oca svojega i mater i prilijepi se k ženi svojoj, budu dvoje jedno tijelo*" (kao što je rečeno i u poglavlju 2:24). Ovde, kao i gore, "*muško i žensko*" u duhovnom smislu označavaju istinu i dobro, dakle doktrinu istine, koja je doktrina o životu i život istine, što je život doktrine; to ne sme biti dvoje, već mora biti jedno, jer istina ne postaje istina u čoveku bez dobra života, niti dobro postaje dobro u nekome, bez istine o doktrini, jer dobro postaje duhovno dobro samo pomoću istina. Duhovno dobro je - dobro, ali prirodno dobro bez njega nije dobro. Kad je dvoje - jedno, onda je istina od dobra i dobro je od istine, a ovo se podrazumeva pod "*jednim tijelom*". Slično je sa doktrinom i životom; oni takođe čine jednog čoveka crkve kada su se doktrina o životu i život doktrine povezali u njemu, jer doktrina uči kako treba živeti i raditi, a život živi doktrinu i izvršava je. Iz ovoga se takođe može videti da izraz "*muško, sin*" označava doktrinu ljubavi i milosrđa, dakle doktrinu o životu.

[4] Pošto se istina doktrine, ili doktrina istine označava izrazom "*muško*", dat je sledeći zakon: *Odvajaćeš Gospodu što god otvora matericu, i od stoke tvoje što god otvora matericu, što je muško, da bude Gospodu. Sve prvence u stoci svojoj krupnoj i sitnoj što bude muško, posveti Gospodu Bogu svojemu;*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ne radi na prvencu od krave svoje, i ne strizi prvenca od ovaca svojih. (Kao što je napisano u zakonu Gospodnjemu: da se svako dijete muško koje najprije otvori matericu posveti Gospodu;) (Izl. 13:12, 15; Pon. Zak. 15:19; Luka 2:23). Jer, iz braka istine i dobra, koji je, kako je rečeno gore, u duhovnom smislu, reprezentovan brakom čoveka i žene, rođeni su istine i dobra, a time se u tom smislu označavaju "*sinovi i kćeri*," gde su istine predstavljene izrazom "*sinovi*", a dobra izrazom "*kćeri*"; a, kako se svaki čovek reformiše i regeneriše putem istina (jer, bez istine, čovek ne zna šta je dobro, ili kakva je priroda dobra, i, zbog toga, on ne zna put do neba), proističe da je istina, koja je ono, što je prvo rođeno od braka istine i dobra, posvećena Jehovi. Ova istina prvobitno rođena je takođe doktrina istine, jer ono što je prvo je u potpunosti sadržano u svemu što sledi, tako je i prvobitna istina sadržana u celokupnoj istini, a sva istina je doktrina. Međutim, mora se oprezno primetiti da "*prvenac*" označava istinu koja je od dobra milosrđa, pa zato označava dobro milosrđa u svojoj formi i po svom kvalitetu, a time i istini. Jer istina je oblik dobra i kvalitet dobra. Ovo je označeno putem izraza "*prvenac*", jer iz dobra ljubavi, koga označava materica sa detetom u njoj, ne može se roditi ništa drugo nego dobro od milosrđa; a, ovo dobro ne postaje dobro, dok se ne formira i ne ograniči, to jest, sve dok se ne nalazi u obliku u kome ima svoj kvalitet, a njen oblik se zove istina, a unutar tog oblika je - dobro.

[5] Iz onoga što je do sada rečeno, može se videti zašto je zapovedeno: *Tri puta preko godine sve muškinje tvoje da izlazi pred Gospoda Boga. Tri puta u godini da se svako muško između vas pokaže pred Gospodom Bogom Izrailjevim. Tri puta u godini neka dođe svako muško pred Gospoda Boga tvojega na mjesto koje izabere: na praznik prijesnijeh hljebova, na praznik nedjelja i na praznik sjenica, ali niko da ne dođe prazan pred Gospoda;* (Izl.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

23:17; 34:23; Pon. Zak. 16:16); Naime, na tri praznika, koji označavaju sve regeneracije, od prve do posljednje; i kako se sve regeneracije sprovode istinama o doktrini koje je napravio Gospod, kada su one u skladu sa načinom života, tako da su svi muškarci, po kojima su istine označene, predstavljali sebe pred Gospodom da bi ih On očistio i nakon toga počeo da ih vodi. Štaviše, "tri puta u godini" označava neprekidno, a "lice Gospodnje", što je Božanska ljubav, kojom se čovek vodi. A to je učinjeno zato, što je "Jerusalim" označavao crkvu u pogledu doktrine, a zatim i doktrinu crkve.

[6] Budući da su "žrtve paljenice" označavale nebeske i duhovne stvari, i to: "paljenice" nebeske stvari, a "žrtve" - duhovne stvari, daje se zakon: *Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: kad ko između vas hoće da prinese Gospodu žrtvu od stoke, prinesite žrtvu svoju od goveda ili od ovaca ili od koza. Ako mu je žrtva paljenica od goveda, neka prinese muško, zdravo; na vratima Šatora od sastanka neka je prinese drage volje pred Gospodom.* (Lev. 1:2, 3; 3:1, 6). Razlozi su bili da nebeske stvari, poput ljubavi prema Gospodu, potiču od braka dobra i istine, ali su duhovne stvari poput ljubavi prema bližnjem, a ne od braka, nego kod krvnog odnosa istine sa dobrom; istine i dobra u krvnom odnosu su kao sestre i braća. Istine i dobra su, u braku istine i dobra, kao muž i žena. Zbog toga su paljenice bile označene pomoću izraza "muško, zdravo", što označava stvarne istine iz Reči ili iz doktrine iz Reči, koje su povezane pomoću dobra ljubavi prema Gospodu, a to dobro je označeno "paljenicama" Žrtve su bile "bilo od muškog, bilo ili ženskog", jer je "muško" označavalo istine a "žensko" dobra, koji su spojeni, ali ne brakom, već krvnim odnosom; i kako su oba, kao braća i sestre, bila od jednog roditelja, bogopoštovanje je bilo podjednako zadovoljavajuće od istine i od dobra, odnosno - i od muškog i od ženskog.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[7] Pošto je sva duhovna hrana od istina, koje su od dobra, tako je dat i zakon: *Svako muško između sinova Aronovijeh neka to jede zakonom vječnim od koljena do koljena od žrtava koje se pale Gospodu; što se god dotakne toga, biće sveto Svako muško između sveštenika neka to jede; svetinja je nad svetinjama. Svako muško između sveštenika neka je jede; na svetom mjestu neka se jede; svetinja je nad svetinjama.* (Lev. 6:18, 29; 7:6). To je bio zakon zato što "muškarci" označavaju istine doktrine, koje su naučne, kao i u prethodnom tekstu, a "sveštenici" označavaju dobra ljubavi koja je dobro života, dok preporuka označena sa "*neka to jede; svetinja je nad svetinjama*" koja je pripadala Aronu i njegovim sinovima, označava duhovnu hranu.

[8] U Mojsiju: *Kad dođeš pod koji grad da ga biješ, prvo ga ponudi mirom. Ako ti odgovori mirom i otvori ti vrata, sav narod koji se nađe u njemu neka ti plaća danak i bude ti pokoran. Ako li ne učini mira s tobom nego se stane biti s tobom, tada ga bij. I kad ga Gospod Bog tvoj preda u ruke tvoje, pobij sve muškinje u njemu mačem. A žene i djecu i stoku i što god bude u gradu, sav plijen u njemu otmi, i jedi plijen od neprijatelja svojih, koji ti da Gospod Bog tvoj.* (Pon. Zak. 20:10-14). Svaki muškarac u gradu koji nije prihvatio mir treba da bude pokošen oštricom mača, ali ne i žene, deca i stoka, jer "grad" označava doktrinu, dok izraz "*grad naroda u zemlji Hananskoj*" predstavlja doktrinu obmana, isto kao i muškarci tog grada; izraz "*ne učini mira*" označava da se ne slažu sa istinama i dobrima crkve, koju su označili "*sinovi Izrailjevi*". Izraz "*ivica mača*", kojim bi muškarci trebalo da se pokose, označava istinu koja uništava laž. I to zato što se isključivo obmane bore protiv istine i dobra i uništavaju ih, ali, to ne važi za zla bez obmana. Izraz "*žene i djecu i stoku*", koji su u narodima označavali zla, predviđa zla koja ne treba pokositi mačem, jer zla mogu biti podređena, izmenjena i reformisana putem istine.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[9] U Jeremiji: *Proklet da je čovjek koji javi ocu mojemu i vrlo ga obradova govoreći: rodi ti se sin. I taj čovjek da bi bio kao gradovi koje Gospod zatre i ne bi mu žao! neka sluša viku ujutru i vrisku u podne*, (Jer. 20:15, 16). Ovo se govori o onima koji su u devastiranoj crkvi, u kojoj vladaju, i ne prihvataju ništa drugo osim lažnosti; stoga se kaže: "*Proklet da je čovjek koji javi ocu mojemu i vrlo ga obradova govoreći: rodi ti se sin,*" što označava onog, ko priznaje obmanu i proglašava je istinom, stoga je doktrina obmane postavljena na mesto doktrine istine; izraz "*vrlo ga obradova*" označava prihvatanje od naklonosti ka obmanama; "*I taj čovjek da bi bio kao gradovi koje Gospod zatre*" označava da će to biti sa doktrinama koje su iz čistih obmana, koje je Gospod istrebio iz crkve, kao i u gradovima Hananskog naroda koji je uništio; vrši se poređenje sa gradovima, jer "gradovi" označavaju doktrine.

[10] U Jezekilju: *I uzevši krasni nakit svoj od moga zlata i od moga srebra što ti dadoh, načinila si sebi muške likove, i kurvala si se s njima*. (Jeze. 16:17). To se govori o "*gnusobama Jerusalima*", koji označavaju krivotvorenje i sknavljenje Reči, putem neurednih želja prema telesnim i zemaljskim ljubavima; izraz "*krasni nakit svoj od moga zlata i od moga srebra što ti dadoh*" označava znanje dobra i istine bukvalnog smisla Reči; Oni se zovu "*nakitom*" jer sadrže u sebi duhovne istine i dobra, a nazivaju se "*krasnim nakitom*" jer nakit simbolizuje, kroz pojavnu formu, untarnje stvari; stvari koje su "*zlatne*" označavaju one, koji su od dobra, a stvari koje su "*srebrne*" su stvari od istina; izraz "*načinila si sebi muške likove, i kurvala si se s njima*" označava obmane, koje se pojavljuju kao istine o doktrini, ali koje su krivotvorene; izraz "*muške likove*" predstavlja pojavljivanje istine, koja ustvari predstavlja obmane, a "*kurvala si se s njima*" znači krivotvorenje.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[11] U Malahiji: *Proklet da je varalica, koji ima u svom stadu muško i zavjetuje, pa prinosi Gospodu kvarno; jer sam velik car, veli Gospod nad vojskama, i ime je moje strašno među narodima.* (Mal. 1:14). Izraz "U svom stadu muško" označava pravu istinu doktrine iz Reči; Izraz "kvarno" označava ono što je falsifikovano; izraz "zavjetuje, pa prinosi" označava obožavanje stvari falsifikovanih, u slučaju kada se prava istina zna; da je ovo lažno obožavanje iz pakla, označeno je pomoću izraza "Proklet da je varalica." Iz onoga što je sada prikazano iz Reči, u odnosu na značenje "muškaraca" i "sinova", može se videti da "žena obučena u sunce, i mjesec pod nogama njezinijem, i na glavi njezinoj vijenac od dvanaest zvijezda, I rodi muško, sina" označava doktrinu istine, dakle doktrinu ljubavi i milosrđa, predviđenu za crkvu koja se zove Novi Jerusolim (o kojoj se govori u dvadeset prvom poglavlju ove knjige).

726. *I pašće ih gvozdenom palicom,* označava da će ova doktrina snagom prirodne istine od duhovne volje ubediti i opovrgnuti one koji su u lažima i zlu, a ipak su u crkvi gde je Reč. To se vidi iz značenja izraza "pašće", kao da se podučava (o čemu u prethodnom tekstu, broj 482), ali ovde da se ubedi i opovrgne, jer se kaže "I pašće ih gvozdenom palicom", takođe iz značenja "neznabožaca", kao onih koji su u lažima i zlima (o čemu u prethodnom tekstu, br. 175, 331, 625), takođe iz značenja "gvozdene palice", kao moći prirodne istine od duhovne, jer "štap" (ili "palica") označava moć, i ona je zasnovana na duhovnoj Božanskoj istini, a "gvožđe" označava istinu u prirodnom čoveku. To je snaga istine prirodnog čoveka od duhovnog što je označeno izrazom "gvozdena palica", jer sva moć, koju istine imaju u prirodnom čoveku, proističe od influksa istine i dobra od duhovnog čoveka, to jest, od priliva Božanske istine od Gospoda kroz duhovnog čovka u prirodno, jer samo Gospod ima moć i on je upotrebljava kroz Božansku

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

istinu koja potiče od Njega. Da bi se to jasnije shvatilo, treba da se pokaže: (1) da Gospod ima beskonačnu moć. (2) Da Gospod ima tu moć od Sebe kroz Njegovu Božansku istinu. (3) Da je sva moć objedinjena u poslednjim stvarima, i stoga da Gospod ima beskonačnu moć od prvih stvari kroz poslednje stvari. (4) Da, dokle god su anđeli i ljudi primaoci Božanske istine od Gospoda, oni su moćni. (5) Da se moć nalazi u istinama prirodnog čoveka, dokle god prima influks od Gospoda kroz duhovnog čoveka. (6) Da istine prirodnog čoveka, bez tog priliva nemaju ništa od moći.

[2] (1) Da Gospod ima beskonačnu moć, vidi se od ovoga, da je On Bog nebeski i Bog na zemlji; da je stvorio univerzum ispunjen bezbrojnim zvezdama, koji su sunca; a u univerzumu toliko sistema i zemalja u ovim sistemima; ovi sistemi i zemlje u njima nadmašuju brojke od stotina hiljada; tako da On sam uspeva da sačuva i stalno održava sve njih, jer ih je stvorio. Štaviše, kako je stvorio prirodne svetove, stvorio je i duhovne svetove iznad njih, a njih On stalno ispunjava nebrojenim anđelima i duhovima. Ispod tih svetova, opet, skrivao je paklove, isto tako brojne kao što su nebesa. I baš svakoj, i najmanjoj stvari u svetu prirode i svetovima znad prirode On sam daje život; i zato što On sam daje život, nema anđela, duha ili čoveka koji može da pomera ruku ili stopalo osim od Njega. Ono što je beskrajna moć koju ima Gospod posebno je očigledno od toga, da se svi, koji dolaze od toliko zemalja u duhovnim svetovima, kojih se svake nedelje sa naše Zemlje može izbrojati nekoliko mirijada, a, tako isto, toliko brojnih milijada se može videti sa toliko hiljada Zemalja u univerzumu, sadrže unutar Gospoda. On ih, putem hiljada tajnih načina Božanske mudrosti, sve vodi na posebna mesta predviđena za život; vernike On vodi njihovim mestima na nebesima, a i nevernike - njihovim mestima u paklu; i mislima, namerama i voljom svih i svuda, vlada On, kao što On vlada najpartikularnijim, a tako isto i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

najuniverzalnijim stvarima; On je taj, koji izaziva da svi na nebesimas uživaju u svojoj sreći, a da svi u paklu ostanu vezani, čak i da se niko od njih ne usudi ni ruku da podigne, a još manje da je podigne da naštetiti ijednom anđelu; i svi se tako drže u redu i u vezi, bez obzira na to da se nebesa i paklovii mogu beskrajno umnožavati. Ove, kao i mnoge druge stvari, kojih je previše da bi smo ih sad sve ovde pomenuli, ne bi mogle biti ostvarene, kad Gospod ne bi imao beskonačnu moć. Da Gospod sam vlada svim stvarima, On sam uči u Mateju: *I pristupivši Isus reče im govoreći: dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji. (Mat. 28:18). Jer kako što otac ima život u sebi, tako dade i sinu da ima život u sebi; A Isus joj reče: ja sam vaskrsenije i život; koji vjeruje mene ako i umre življeće. I nijedan koji živi i vjeruje mene neće umrijeti vavijek. Vjeruješ li ovo? Isus mu reče: ja sam put i istina i život; niko neće doći k ocu do kroza me. (Jovan 5:26; 11:25, 26; 14:6).*

[3] (2) Gospod ima beskonačnu moć od Sebe, kroz Njegovu Božansku istinu, jer je Božanska istina Božansko proističuće, a od Božanstva koje potiče od Gospoda, stvorene su sve one stvari, o kojima se govorilo u prethodnom tekstu, koje se odnose na Njegovu beskrajnu moć. Božanska istina sama po sebi je Božanska mudrost, koja se proteže u svakom pravcu, poput svetlosti i toplote, koje potiču od sunca u našem svijetu; jer u duhovnom svetu, gde su anđeli i duhovi, Gospod se vidi kao sunce, od Božanske ljubavi; a sve što ide iz tog sunca naziva se* Božanska istina; a od nje sve proističe; a ono što proističe je On sam, jer je sve od Njega; Zbog toga je Gospod na nebu Božanska istina. Ali da bi se moglo spoznati da Gospod ima beskrajnu moć kroz Božansku istinu, najpre se nešto mora reći o njenoj suštini i postojanju. To se ne može shvatiti od strane prirodnog čoveka i njegove svetlosti, već putem onih stvari koje potiču od sunca sveta, iz kojih i po kojima, to sunce ima svu moć u svom svetu i svim zemljama koje su pod njegovom toplotom i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

svetlošću. Od sunca, kao od svog izvora, proističu naša svetska aura i atmosfera; oni se zovu etri i vazduh. Najbliži izvoru je čist etar, na većoj udaljenosti od njega su manje čisti etri, a na većoj distanci je vazduh; a ovi etri i vazduh su oko svake zemlje. Ovi etri i vazduh, kada su aktivni, u masi proizvode toplotu, a, kada su modifikovani u svojim najmanjim delovima, daju svetlost. Kroz njih sunce upotrebljava svu moć i iz sebe emanira svoje dejstvo, koje teče kroz etere i vazduh, toplotom i svetlošću, kao sredstvima.

[4] Iz ovoga se može formirati neka ideja Gospodnje beskonačne moći kroz Božansku istinu. Isto tako su, od Njega kao sunca, emanirali slična aura i atmosfera, ali kao duhovne, jer su iz Božanske ljubavi koja čini to sunce. Da postoje takve atmosfere u duhovnom svetu, jasno je iz respiracije anđela i duhova. Te duhovne aure i atmosfere koje su najbliže Gospodu kao suncu su najčistije; a prema stepenu udaljenosti od Njega, oni su sve manje i manje čisti. Stoga postoje tri nebesa, najviše nebo u najčistijoj auri, srednje nebo u auri manje čistoj, a najniže nebo u auri još manje čistoj. Ove aure ili atmosfere, koje su duhovne, jer su iznikle od Gospoda kao sunca, kada su aktivirane, zajedno oslobađaju toplotu, a, kada su modifikovane u svojim najnižim delovima, šire svetlost. Ta toplota je, u svojoj suštini, ljubav, dok se ta svetlost, koja je u svojoj suštini mudrost, naziva, konkretno, Božanska istina; a zajedno sa aurama, koje su takođe i duhovne, nazivaju ise Božanskim proističućem. Od njih su stvorena nebesa, kao i svetovi; to stoga, jer su sve stvari, koje postoje u prirodnom svetu, proizvedene iz duhovnog sveta, kao posledice njihovih uzroka. Stvaranje neba i zemlje pomoću Božanske istine proističe od Gospoda kao sunca, koje je iznad anđeoskih nebesa, i može se videti kao u prirodnom ogledalu. Takođe se može, do određene mere, shvatiti da Gospod ima beskonačnu moć pomoću Božanskog proističućeg, koje se uopšteno naziva Božanskom istinom. Ovo se takođe

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

podrazumeva pod ovim rečima u Jovanu *U početku bješe riječ, i riječ bješe u Boga, i Bog bješe riječ. Sve je kroz nju postalo, i bez nje ništa nije postalo što je postalo. Na svijetu bješe, i svijet kroza nj posta, i svijet ga ne pozna.* (Jovan 1:1, 3, 10). A u Davidu: *Riječju Gospodnjom nebesa se stvoriše, i duhom usta njegovijeh sva vojska njihova.* (Ps. 33:6). "Reč" označava Božansku istinu.

[5] (3) Sva moć je objedinjena u poslednjim stvarima, i zato Gospod ima beskonačnu moć od prvih stvari kroz poslednje. Ono što se podrazumeva pod poslednjim stvarima treba da bude objašnjeno odmah. Prve stvari su stvari koje su u Gospodu, i one u velikoj većini proističu*** od Njega; poslednje stvari su one, koje su najudaljenije od Njega, to jest, stvari u prirodi, i krajnje stvari u njoj. . One se nazivaju poslednjim, jer se duhovne stvari, koje su im prethodile, zatvaraju u njih i u njima miruju, te, na taj način, počivaju u njima kao u svom temelju; Stoga su one nepokretne i nazivaju se: poslednje stvari Božanskog poretka. Sva moć je u poslednjim stvarima, jer su prve stvari zajedno sa njima, koegzistiraju sa njima, u redu koji se naziva simultanim. To stoga, jer postoji povezanost sa svim stvarima od Sina Gospodnjeg, kroz stvari koje su nebeske i stvari sveta, pa sve do do ovih poslednjih stvari; i zato što prethodne stvari, koje sukcesivno proističu, bivaju objedinjene u poslednjim stvarima, kako je rečeno, pa sledi da je sama moć u poslednjim stvarima, i potiče od prvih stvari. A Božanska moć je moć od Božanskog proističućeg, koji se naziva Božanska istina, kao što je pokazano u prethodnom odlomku.

[6] Zbog toga ljudska rasa biva na nebu, kao osnova za stub, ili kao temelj za palatu; Zbog toga se nebesa održavaju u skladu sa poretkom stvari crkve koja je u ljudima na svetu, te prema Božjim istinama u poslednjim stvarima, koji su Božanske istine u bukvalnom smislu u Reči. Kakva se moć sadrži u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ovim istinama, ne može se objasniti u nekoliko reči; u ove poslednje stvari u čoveku Gospod ulazi iz Sebe, stoga iz prvih stvari, i vlada i održava na okupu i u poretku, i povezuje sve stvari u duhovnom svetu.

[7] Sada, pošto sama Božanska moć prebiva u ovim poslednjim stvarima, sam Gospod je došao na svet i postao Čovek, da bi On mogao biti u poslednjim stvarima, u isto vreme kao i u prvim stvarima, do kraja, da bi kroz poslednje stvari od prvih stvari mogao da redukuje sve stvari (koje su postale disfunkcionalne, i u slučaju da su iskočile iz reda) na Božanski poredak, naime, sve stvari u paklu i sve stvari na nebesima. To je bio razlog Gospodnjeg dolaska, jer, u vreme neposredno pred Njegov dolazak, nije bilo Božanske istine u poslednjim stvarima u ljudima na svetu, kao ni u crkvi koja je tada bila u jevrejskom narodu, gde su sve istine bile krivorvorene i izopačene, i stoga nije bilo osnove za nebesa; da, zbog uzroka objašnjenih u prethodno rečenom, Gospod nije došao na svet i na taj način sam u Sebi preuzeo poslednje stvari, nebesa koja su bila sastavljena od stanovnika ove zemlje, bila bi prebačena negde drugde,*** i čitava ljudska rasa na ovoj zemlji bi potom nestala u večnoj smrti. Ali, sada je Gospod prisutan na zemlji kao i na nebesima, u Njegovoj celokupnosti, a tako i u Njegovoj svemoći, jer je On u poslednjim stvarima, jednako kao i u prvim. Da je Gospod sposoban da spasi sve koji su u Božanskim istinama od Reči, i žive životom koji je u skladu sa njima, jer On može biti prisutan, i živi u takvima, u poslednjim istinama iz Reči, jer su i poslednje istine takođe Njegove, i one su istovremeno i On Sam, jer su od Njega, opisano je Njegovim Sopstvenim rečima u Jovanu: *Ko ima zapovijesti moje i drži ih on je onaj što ima ljubav k meni; a koji ima ljubav k meni imaće k njemu ljubav otac moj; i ja ću imati ljubav k njemu, i javiću mu se sam Isus odgovori i reče mu: ko ima ljubav k*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

meni, držaće riječ moju; i otac moj imaće ljubav k njemu: i k njemu ćemo doći, i u njega ćemo se staniti. (Jovan 14:21, 23).

[8] (4) Dokle god su anđeli i ljudi primaoci Božanske istine od Gospoda, oni su u moći. To se može videti iz onoga što je rečeno u prethodnom tekstu, naime, da Gospod ima beskonačnu moć, i da On sam, kroz Njegovu Božansku istinu ima moć; Takođe, iz toga sledi da anđeli i ljudi nisu ništa drugo nego oblici primanja Božanske istine; iz tog razloga anđeli označavaju u Reči Božanske istine, i nazivaju se "*bogovima*". Prema tome, oni su u moći u skladu sa merom i kvalitetom njihovog primanja Božje istine od Gospoda.

[9] (5) Moć obitava u istinama prirodnog čoveka sve dotle, dok on prima influks od Gospoda. Ovo proizlazi iz onoga što prethodi, naime, da Božanske istine u poslednjim stvarima imaju moć od prvih stvari, a prirodni čovek je pribežište za poslednje stvari. Ali prirodnom umu čoveka su na raspolaganju dva puta: jedan sa neba, drugi iz sveta; put od nebesa vodi kroz duhovni um, teče u racionalno i kroz njega u prirodno, a put od sveta je kroz čulnost, koja stoji najbliže svetu i prijanja na telo. Iz ovoga se može videti da Gospod utiče sa Božanskom istinom u prirodnog čoveka samo kroz duhovno, a dokle god prirodni čovek prima influks od nje, dotle postoji i moć u njemu. Pod moći u prirodnom čoveku, podrazumeva se moć nad paklovima, koja je moć odupiranja zlu i lažima, moć ukljanjanja istih; i dokle god im se prirodni čovek odupire i uklanja ih, čovek dolazi u posed anđeoske moći, a takođe i inteligencije, i postaje "*sin kraljevstva*". (O moći anđela, vidi u Delu "Nebo i pakao" br. 228-233 a o njihovoj inteligenciji i mudrosti, br. 265-275.)

[10] (6) Istine prirodnog čoveka bez tog influksa (priliva) nemaju nikakvu moć. Ovo sledi kao posledica onoga što je upravo rečeno. Istine prirodnog čoveka, bez influksa koji dolazi od duhovnog čoveka, u sebi nemaju ničega

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

od Gospoda, pa tako ni ničega od života; a istine bez života nisu istine, a zapravo, kada se posmatraju iznutra, to uopšte i nisu istine, već obmane, a obmane nemaju nikakvu moć, jer su suprotne istinama, koje imaju svu moć. Ove stvari su prezentovane ovde da bi se razjasnilo šta se podrazumeva pod snagom prirodne istine koja dolazi od duhovnog, što je označeno izrazom "*I rodi muško, sina, koji će pasti sve narode s palicom gvozdenu*". *Latinski tekst ima "*sve što proističe iz sunca zove se*" **Latinski tekst ima "*prelaze od njega*", umesto "*proističu od Njega*". ***Latinski tekst ima "*na dugo mesto*".

727. "*Štap i palica*" označavaju moć, i zapravo, snagu Božanske istine, uglavnom zbog razloga što su grane ili ogranci drveća, koji označavaju znanje istine i dobra, a to su istine prirodnog čoveka; a kako su takođe podržani od strane tela, oni su označavali moć. Ovo je još više istinito za "*gvozdenu palicu*", jer gvožđe označava istinu prirodnog čoveka, a zbog svoje tvrdoće označava moć kojoj ne može odoleti. Da "*štapovi i palice*" označavaju moć Božanske istine, proizilazi iz korespondencije. Stoga, u duhovnom svetu, gde su sve stvari koje se pojavljuju - korespondencije, upotreba štapa predstavlja reprezentaciju moći onih, koji ih koriste. Slično je u Jevrejskoj Crkvi, koja je, kao i Drevne Crkve, bila reprezentativna crkva. Zato je Mojsije u Egiptu, a zatim i u pustinji, pružajući ruku sa štapom, načinio čuda i znakove, kao što su: *Vode koje su začarane štapom pretvorene su u krv* (Izl. 7:1-21). *Žabe su izašle iz reka i bara, kad bi bila ispružena ruka sa štapom* (Izl. 8:1 i nadalje). *Iz prašine začarane štapom izašle su vaši* (Izl. 8:12 i nadalje.). *Kad je štap ispružen ka nebesima, došli su gromovi i grad* (Izl. 9:23 i nadalje.). *Izašli su skakavci* (Izl. 10:12 i nadalje.). *Crveno more se razdvojilo, u času kada je štap ispružen nad njim, a potom se vratilo* (Izl.14:16, 21, 26). *Iz stijene u Horebu, začarane štapom, izlazile su vode*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

(Izl. 17:5 i nadalje; Brojevi. 20:7-13). *Jošua je prevladao Amaleka kad je Mojsije podigao ruku s štapom, a Amalek je prevladao kad je Mojsije spustio štap* (Izl. 17:9-12). *Tada anđeo Gospodnji pruži kraj od štapa koji mu bješe u ruci i dotače se mesa i hljebova prijesnijeh; i podiže se oganj sa stijene i spali meso i hljebove prijesne. I anđeo Gospodnji otide ispred očiju njegovih.* (Sud. 6:21). Ova čuda su načinjena pružanjem štapa, jer "štap" iz korespondencije označava moć Gospoda kroz Božansku istinu (koja je moć obrađena u prethodnom članku).

[2] Božanska istina u pogledu moći označena je na drugim mestima u Reči putem "*palica*" i "*štapova*", što se vidi iz narednih odlomaka. U Davidu: *Da pođem i dolinom sjena smrtnoga, neću se bojati zla; jer si ti sa mnom; štap tvoj i palica tvoja tješi me. Postavio si preda mnom trpezu na vidiku neprijateljima mojim; namazao si uljem glavu moju, i čaša je moja preopuna.* (Ps. 23:4, 5). Izraz "*Da pođem i dolinom sjena smrtnoga*" u duhovnom smislu označava pomračeno razumevanje koje ne vidi istinu od svetlosti; "*štap tvoj i palica tvoja tješi me*" označava da će duhovna Božanska istina zajedno sa prirodnom Božanskom istinom pružati zaštitu, jer one imaju moć; "*palica*" znači duhovnu Božansku istinu, "*štap*" prirodnu Božansku istinu, koje zajedno imaju zaštitničke moći, jer "*utešiti*" znači zaštititi. Kako "*palica i štap*" označavaju Božansku istinu u pogledu moći, kaže se sledeće: "*Postavio si preda mnom trpezu na vidiku neprijateljima mojim; namazao si uljem glavu moju, i čaša je moja preopuna,*" što označava duhovnu hranu kroz Božansku istinu; jer izraz "*Postavio si preda mnom trpezu*" označava duhovno ishranjivanje; "*namazao si uljem glavu moju*" označava da se to vrši dobrom ljubavi, a "*čaša*" označava ishranjivanje istinom o doktrini iz Reči, gde "*čaša*" stoji ovde za "vino".

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[3] U Jezekilju: *Dok bijaše miran, mati tvoja bijaše kao vinova loza, posađena kraj vode, rodna i granata bijaše od mnoge vode. I bijahu na njoj jaki prutovi za palicu vladalačku, i rastom svojim uzvisi se iznad gustijeh grana, i bi naočita visinom svojom, mnoštvom grana svojih. Ali bi iščupana u gnjevu i na zemlju bačena, i ustoka osuši rod njezin; polomiše se i posušiše se jaki prutovi njezini; oganj ih proždrije. A sada je posađena u pustinji, u zemlji suhoj i bezvodnoj. I izađe oganj iz pruta grana njezinijeh i proždrije rod njezin da nema na njoj pruta jaka za palicu vladalačku. To je naricanje, i biće naricanje.* (Jezek. 19:10-14). Ovo opisuje pustoš svih istina u Jevrejskoj Crkvi; "knezovi", protiv kojih se nariče, označavaju istine, a "majka" koja je postala vinova loza označava crkvu; o tome se kaže ovo: "Mati tvoja bijaše kao vinova loza, posađena kraj vode", što označava da je duhovna crkva, od svog osnivanja, bila poučena istinama; izraz "majka" uopšteno znači crkvu; "vino" posebno označava duhovnu crkvu; "vode" opisuju istine, dok izraz "zasaditi" označava uspostavljati. Izraz "na njoj pruta jaka za palicu vladalačku" označava da je crkva imala Božansku istinu u svojoj moći i time pobedile zločine zla koji su iz pakla, dok izraz "pruta jaka" označava Božansku istinu u odnosu na moć, dok "palica" predstavlja Božanske istine koje se odnose na vlast, jer su palice kraljeva bili kratki štapovi ("skiptar") od označujućeg drveta, ovde od loze; Izraz "i rastom svojim uzvisi se iznad gustijeh grana, i bi naočita visinom svojom, mnoštvom grana svojih" označava ponos niskog mudrovanja od znanja [scientific] prirodnog čoveka; ovaj ponos označava izraz "i rastom svojim uzvisi se", a znanje naučnika prirodnog čoveka predstavlja se putem "gustijeh grana." Izraz "Ali bi iščupana u gnjevu i na zemlju bačena," označava uništenje crkve obmanama zla; "i ustoka osuši rod njezin" označava uništavanje njenog dobra, gde "ustoka" označava uništenje a "voće" - dobro; tačnije rečeno, dobro - koje je preostalo iz Reči, i koje su još uvek imali oni, koji su u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

obmanama zla, a njegovo uništenje označava se pomoću "i ustoka osuši rod njezin." "Polomiše se i posušiše se jaki prutovi njezini" označava da je sva Božanska istina raspršena, stoga crkva više nije imala nikakvu moć protiv pakla. "Oganj ih proždrije" označava ponos usled ljubavi prema sebi, koja uništava; "A sada je posađena u pustinji, u zemlji suhoj i bezvodnoj" označava da je crkva zapuštena sve dok nema dobra od istine ili istine od dobra. "I izađe oganj iz pruta grana njezinijeh ", označava ponos u svakom pojedinačnom delu; "i proždrije rod njezin" označava istrošenost dobra; " da nema na njoj pruta jaka za palicu vladalačku" označava pustošenje Božje istine u odnosu na moć i na vlast, kao što je u prethodnom tekstu navedeno.

[4] U Jeremiji: *Žalite ga svi koji ste oko njega, i koji god znate za ime njegovo, recite: kako se slomi jaki štap, slavna palica? Siđi sa slave svoje, i sjedi na mjesto zasušeno, kćeri, koja živiš u Devonu; jer će zatirač Moavov doći na tebe i raskopaće gradove tvoje.* (Jer. 48:17, 18). "Kćer devonska" označava spoljašnje od crkve, a odatle spoljašnje od Reči, što je bukvalni smisao Reči; a izraz "zatirač Moavov" označava njegovo skrnavljenje. Iz ovoga je jasno šta je označeno izrazom "kako se slomi jaki štap, slavna palica," naime, da nemaju Božansku istinu u svojoj moći, gde "jaki štap" što znači Božansku istinu u prirodnom smislu, dok izraz "slavna palica" znači Božansku istinu u duhovnom smislu; "Siđi sa slave svoje, i sjedi na mjesto zasušeno, kćeri, koja živiš u Devonu," označava lišavanje i nedostatak Božanske istine; "Siđi sa slave svoje" znači lišavanje istog; "slava" reprezentuje Božansku istinu u svetlosti, dok izraz "sasušen" predstavlja njen nedostatak. "Jer će zatirač Moavov doći na tebe" označava skrnavljenje Reči, što se odnosi na njen bukvalni smisao; "raskopaće gradove tvoje" označava oduzimanje zaštite; "gradovi" znače zaštitu od obmana i zla; Bukvalni smisao Reči je ta zaštita i odbrana.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[5] U Davidu: *Skiptar sile daje ti Gospod sa Siona: vladaj sred neprijatelja svojih.* (Ps. 110:2). Izraz "*skiptar sile*" i ovde, kao i na ranijim mestima u tekstu, označava Božansku istinu u svojoj moći, a "*Sion*" reprezentuje crkvu koja je u ljubavi prema Gospodu i stoga se zove nebeska crkva.

[6] U Miheju: *Pasi narod svoj s palicom svojom, stado našljedstva svojega, koje živi osamljeno u šumi, usred Karmila; neka pasu po Vasanu i po Galadu, kao u staro vrijeme.* (Mih. 7:14). Izraz "*Pasi narod svoj s palicom svojom*" označava upućivanje onih, koji su iz crkve u Božanskim istinama iz Reči; izraz "*napasati*" označava instrukcije; "*narod*" predstavlja one koji su iz crkve, a koji su u istinama, dok izraz "*skiptar*" označava Reč, budući da je Božanska istina. "*stado našljedstva svojega*" označava one iz crkve, koji su u duhovnim stvarima Reči, što su istine njenog unutrašnjeg smisla; izraz "*neka pasu po Vasanu i po Galadu*" označava upućivanje u dobra crkve i istine iz prirodnog smisla Reči.

[7] U Isaiji: *Nego će po pravdi suditi siromasima i po pravici karati krotke u zemlji, i udariće zemlju prutom usta svojih, i duhom usana svojih ubiće bezbožnika.* (Isa. 11:4). Ovde izraz "*prutom usta svojih*" označava Božansku istinu ili Reč u njenom prirodnom smislu; izraz "*duhom usana svojih*" označava Božansku istinu ili Reč u duhovnom smislu, koja uništava obmane zla u crkvi, što je označeno izrazom "*udariće zemlju prutom usta svojih, i duhom usana svojih ubiće bezbožnika.*" U sledećim citatima iz Biblije, prut i koplje imaju isto značenje: *Saberi se sada u čete, četnice, opsjedi nas, neka biju prutom po obrazu sudiju Izrailjeva.* (Mih 5:1); *Njegovijem kopljima probio si glavu selima njegovijem kad navaljivahu kao vihor da me razaspu, radovahu se kao da će proždrijeti siromaha u potaji.* (Av. 3:14).

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[8] U Mojsiju: *Tada pjeva Izrailj pjesmu ovu: Diži se, studenče; pripijevajte ga; Studenče, koji kopaše knezovi, koji iskopaše poglavari narodni s onijem koji postavi zakon, palicama svojim. A iz pustinje otidoše u Mantanail,* (Broj. 21:17, 18). "*Studenac*" ovde označava doktrinu iz Reči; izrazi "*knezovi*" koji su kopali, i "*plemeniti ljudi*" koji su iskopali, označavaju one koji su inteligentni, odnosno one koji su mudri od Gospoda, ovde označenog izrazom "*s onijem koji postavi zakon*". "*Palice*", kojima su kopali i iskopali izvor, označavaju razumevanje prosvetljenih u Božanskim istinama.

[9] U Zahariji: *Ovako veli Gospod nad vojskama: opet će sjedjeti starci i starice po ulicama Jerusalimskim, svako sa štakom u ruci od velike starosti.* (Zah. 8:4). "*Starci i starice*" označavaju one koji su inteligentni iz doktrine i od naklonosti istini; "*svako sa štakom [scipio] u ruci od velike starosti*" označava mudre koji veruju samo u Gospoda, a uopšte nemaju veru u sebe; da će to biti u crkvi koja ima doktrinu istinske istine, predstavljeno je pomoću izraza "*po ulicama Jerusalimskim,*" gde "*Jerusalim*" znači crkvu u pogledu doktrine, dok izraz "*ulice*" označava istine o doktrini, a ovde - stvarne istine.

[10] U Jeremiji: *Svaki čovjek posta bezuman od znanja, svaki se zlatar osramoti likom rezanijem, jer su laž liveni likovi njegovi, i nema duha u njima. Nije taki dio Jakovljevi, jer je tvorac svemu, i Izrailj mu je našljedstvo, ime mu je Gospod nad vojskama. Nije taki dio Jakovljevi; jer je on tvorac svemu i on je dio našljedstva njegova; ime mu je Gospod nad vojskama.* (Jer. 10:14, 16; 51:19). "*Svaki čovjek posta bezuman od znanja*" označava znanje prirodnog čoveka odvojenog od duhovnog; izraz "*svaki se zlatar osramoti likom rezanijem*" označava obmane od niskog mudrovanja, dok izraz "*jer je tvorac svemu*" predstavlja Gospoda, od koga potiče sva inteligencija, koja je od istine; Izraz "*i on je dio našljedstva njegova*" označava crkvu koja ima

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Božansku istinu i njenu moć protiv obmana; a, budući da se ovde bavimo pitanjem inteligencije koja se zadobija preko Božanske istine, dodaje se još i: "ime mu je Gospod nad vojskama;" Gospod se naziva "Gospod nad vojskama" od Božanskih istina u celom kompleksu, jer "vojske" znače armije, a "armije" označavaju sve istine i dobra nebesa i crkve.

[11] Kada su sinovi Izraelovi romorili u pustinji protiv Mojsija i Arona zbog Koreja, Datana i Avirona, jer ih je progutala zemlja, zapovedeno je da: *Reci sinovima Izrailjevijem, i uzmi od njih po jednu palicu od svakoga doma otaca njihovijeh, od svijeh knezova njihovijeh, po domovima otaca njihovijeh, dvanaest palica, i ime svakoga napiši na palici njegovoj. A na palici Levijevoj napiši ime Aronovo, jer je svaka palica za jednog poglavara od doma otaca njihovijeh. I ostavi ih u Šatoru od sastanka pred svjedočanstvom, gdje se sastajem s vama. I koga izaberem, njegova će palica procvjetati; tako ću utišati pred sobom viku sinova Izrailjevijeh što viču na vas. Kad to reče Mojsije sinovima Izrailjevijem, dadoše mu svi knezovi njihovi palice, svaki knez po palicu od doma oca svojega, dvanaest palica, i palica Aronova beše među palicama njihovijem. I ostavi Mojsije palice pred Gospodom u Šatoru od svjedočanstva. A sutradan dođe Mojsije u Šator od svjedočanstva, i gle, procvjetala palica Aronova od doma Levijeva; bješe napupila i cvjetala, i bademi zreli na njoj. I iznese Mojsije sve one palice ispred Gospoda k svijem sinovima Izrailjevijem, i razgledavši ih uzeše svaki svoju palicu. A Gospod reče Mojsiju: donesi opet palicu Aronovu pred svjedočanstvo da se čuva za znak nepokornima, da prestane vika njihova na me, da ne izginu.* (Broj. 17:2-10). Ovo je učinjeno zato što su proklinjali protiv Jahvea, to jest protiv Gospoda, a, zapravo, protiv Božanske istine, koja je od Njega; jer su Mojsije i Aron predstavljali Gospoda u odnosu na zakon, što je Reč; iz tog razloga je bilo naređeno: "knezovi dvanaest plemena bi

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

trebalo da stave svoje palice u Šator od sastanka pre svedočenja;" jer "dvanaest plemena", a posebno "njihovi knezovi", a isto tako i "njihovih dvanaest palica" označavaju istine crkve u celokupnosti; izraz "Šator od sastanka" je predstavljao nebo, odakle su istine crkve, dok izraz "svjedočenje" označava samog Gospoda. "Palica Aronova" je procvetala i prinela bademe, jer je njegova "palica" predstavljala i odatle označavala istinu iz dobra ljubavi; a, budući da jedino istina iz dobra ljubavi donosi plodove, što je dobro milosrđa, tako je njegova palica procvetala i prinela bademe, gde "bademi", poput "plemena Levija", označavaju pomenuto dobro (vidi u prethodnom tekstu, br. 444). Treba znati da se "pleme" i "palica" izražavaju istom rečju (kao u Broj.1: 2; 2: 5, 7); stoga "dvanaest palica" imaju identično značenje kao "dvanaest plemena", naime, njima se reprezentuje Božanska istina crkve u celokupnosti. (O dvanaest plemena vidi u prethodnom tekstu, broj 39, 430, 431, 657.)

[12] Kako "palica" označava snagu Božanske istine, ona označava i moć odupiranja zlu i obmanama. U Isaiji: *Jer gle, Gospod, Gospod nad vojskama uzeće Jerusalimu i Judi potporu i pomoć, svaku potporu u hljebu i svaku potporu u vodi, Junaka i vojnika, sudiju i proroka i mudraca i starca*, (Isa. 3:1, 2). Ovde izraz "uzeće Jerusalimu i Judi potporu i pomoć, svaku potporu u hljebu i svaku potporu u vodi" označava oduzimanje svakog dobra i istine crkve, a kada se oduzmu, više nema snage da se odupre zlu i obmanama, i ne može ometati njihov slobodan ulaz; "hljeb" označava dobro crkve, "voda" njenu istinu, dok "potpora" znači isto, a dodatno označava i njenu moć da se odupre zlu i obmanama; stoga, značenje izraza "Junaka i vojnika, sudiju i proroka," koji će takođe biti uklonjeni, može da se razmatra sagledavanjem dva dela tog izraza, gde prvi deo - "Junaka i vojnika" označava istinu koja se

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

bori protiv zla i obmana, dok drugi deo - "*sudiju i proroka*" označava doktrinu dobra i istine.

[13] U Jezekilju: *Zatijem reče mi: sine čovječji, evo ja ću slomiti potporu u hljebu u Jerusalimu, te će jesti hljeb na mjeru i u brizi, i vodu će piti na mjeru i u čudu.* (Jezek. 4:16). "*Evo ja ću slomiti potporu u hljebu*" označava da će dobro i istina propasti u crkvi, jer "*hljeb*" označava dobro i istinu; stoga sledi izraz: "*te će jesti hljeb na mjeru i u brizi, i vodu će piti na mjeru i u čudu,*" što označava nedostatak dobra i istine, a time i moći da se odupru zla i lažnosti: *Slamanje potpore u hlebu i vodi* (Jezek. 5:16; 14:13; Ps. 105:16; Lev. 26:26); ima slično značenje.

[14] Kako "*palica i štap*" označavaju snagu Božanske istine, a time i Božansku istinu koja se odnosi na moć, tako, u suprotnom smislu, "*štap i palica*" označavaju moć paklene obmane, a zatim i samu paklenu obmanu koja se odnosi na na moć. U tom smislu se "*štap i palica*" pominju u narednim odlomcima. U Isaiji: *Slomi Gospod štap bezbožnicima, palicu vladaocima* (Isa. 14:5). "*Slomi Gospod štap bezbožnicima*" označava da uništi snagu obmana od zla; izraz "*Slomi palicu vladaocima*" označava da uništi pravilo obmana.

[15] U Davidu: *Jer neće ostati skiptar bezbožnički nad dijelom pravedničkim, da ne bi pravednici pružili svoje na bezakonje.* (Ps. 125:3). Izraz "*skiptar bezbožnički*" označava moć lažnosti od zla; izraz "*nad dijelom pravedničkim*" označava istine od dobra, koje poseduju vernici, naročito prisutne u onima, koji su u ljubavi prema Gospodu, te se u Reči nazivaju "*pravednici*;" izraz "*da ne bi pravednici pružili svoje na bezakonje*" označava da ne krivorvore istine.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[16] U Plaču Jeremijinom: *Ja sam čovjek koji vidjeh muku od pruta gnjeva njegova. Odvede me i opravi me u tamu a ne na vidjelo.* (Pl. Jer. 3:1, 2). Ovo je rečeno o uništenju crkve. A izraz "*pruta gnjeva*" označava vladavinu unutarnjih obmana; "*Odvede me i opravi me u tamu a ne na vidjelo*" označava potpune obmane, i time odsustvo ikakvih istina.

[17] U Isaiji: *Jer si slomio jaram u kom vucijaše, i štap kojim ga bijahu po plećima i palicu nasilnika njegova kao u dan Madijanski.* (Isa. 9:4). Ovo se govori o narodima koji su bili u obmanama od neznanja, jer nisu imali Reč, pa stoga nisu znali Gospoda. Zlo koje ih je ugnjetavalo, i obmane, koje su ih spopadale, označava izraz: "*jaram u kom vucijaše, i štap kojim ga bijahu po plećima i palicu nasilnika,*" gde " "*slomiti* "označava uništenje, stoga što "*slomiti*" proizilazi od jarma, štapa i palice, i znači uništenje zala i obmana, što u velikoj meri teže dominaciji i snažno ubeđuju i prisiljavaju na poslušnost.

[18] U istom: *Jer će se od glasa Gospodnjega prepasti Asirac, koji je bio palicom. I kuda god prođe palica pouzdana, kojom će Gospod navaliti na nj, biće bubnji i gusle, i ratovima žestokim ratovaće na njih.* (Isa. 30:31, 32). Ovo se govori o vremenu Poslednjeg suda, kada će nastati Nova Crkva. "*Jer će se od glasa Gospodnjega prepasti Asirac, koji je bio palicom*" označava rasuđivanje od neistina koje će biti raspršene Božanskom istinom. Da će se istine bukvalnog smisla Reči razumeti i primiti s radošću, označava se pomoću izraza "*I kuda god prođe palica pouzdana, kojom će Gospod navaliti na nj, biće bubnji i gusle,*" gde izraz "*prođe*" označava otvaranje i slobodan prijem, a "*bubnji i gusle*" označavaju uživanje u naklonostima ka istini. Istine bukvalnog smisla Reči označavaju se izrazom "*palica pouzdana,*" jer taj smisao predstavlja osnovu za istine njenog duhovnog smisla; a, kako

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

duhovni smisao počiva u bukvalnom, kaže se "*kojom će Gospod navaliti na nj.*"

[19] U Zahariju: *I od tjeskobe će prijeći preko mora, i razbiće vale u moru, i sve će dubine rijeci presahnuti, i oboriće se ponos Asirski i palica će se Misirska uzeti.* (Zah. 10:11). "*Ponos Asirski*" označava ponos niskog mudrovanja, a "*palica Misirska*" označava svoju moć od potvrđivanja njenih obmana putem znanja prirodnog čoveka.

[20] U Isaiji: *Teško Asiru, šibi gnjeva mojega, ako i jest palica u ruci njegovoj moja jarost. Zato ovako veli Gospod, Gospod nad vojskama: ne boj se Asirca, narode moj, koji nastavaš na gori Sionu; prutom će te udariti i štap svoj podignuće na te kao u Misiru. Jer će podignuti na nj Gospod nad vojskama bič, te će biti kao rasap Madijanski kod kamena Oriva i kao štap njegov na moru, i podignuće ga kao u Misiru.* (Isa. 10:5, 24, 26). I ovde "*Asir*" označava razmišljanje usled niskog mudrovanja kojim su istine izopačene i krivotvorene; posledične neistine i sknavljenja istine označavaju se pomoću izraza "*šibi gnjeva mojega, ako i jest palica u ruci njegovoj moja jarost.*" Da istine neće biti izopačene u onima iz crkve koji su u nebeskoj ljubavi, reprezentuje izraz "*ne boj se Asirca, narode moj, koji nastavaš na gori Sionu.*" Da lažljivost potiče i uzbuđuje i nastoji sknavljenju pomoću ovakvih stvari koje se odnose na prirodnog čoveka predstavlja se pomoću izraza "*prutom će te udariti i štap svoj podignuće na te kao u Misiru,*" gde "*kao u Misiru,*" označava znanje prirodnog čoveka, iz koga dolazi promišljanje. Pošto "*Egipat (Misir)*" označava prirodnog čoveka sa stvarima koje su u njemu, a prirodni čovek, kada je odvojen od duhovnog, je u čistim obmanama: *I svi će stanovnici Misirski poznati da sam ja Gospod; jer su štap od trske domu Izrailjevu. Kad te uhvatiše u ruku, ti se slomi i rasiječe im sve rame; a kad se nasloniš na te, ti se prebi i probode im sva bedra. Gle,*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

uzdaš se u štap od trske slomljene, u Misir, na koji ako se ko nasloni, ući će mu u ruku i probošće je; taki je Faraon car Misirski svjema koji se uzdaju u nj. (Jezek. 29:6, 7; Isa. 36:6). Ovo se može videti objašnjeno u prethodnom tekstu (br. 627).

[21] U Isaiji: *Nemoj se radovati, zemljo Filistejska svakolika, što se slomi prut onoga koji te je bio; jer će iz korijena zmijinjega niknuti zmija vasilinska, i plod će mu biti zmaj ognjeni krilati. (Isa. 14:29).* Da "Filisteja" označava religiju vere odvojene od milosrđa, izraz "korijena zmijinjega" predstavlja taj lažni princip, dok "vasilinska" reprezentuje uništavanje dobra i istine crkve, a "zmaj ognjeni krilati" - razmišljanja iz obmana od zla, može se videti u prethodnom tekstu (br. 386); tako, zmije imaju slično značenje kao "zmaj" u ovom poglavlju Otkrovenja. Da "Nemoj se radovati, zemljo Filistejska svakolika, što se slomi prut onoga koji te je bio" označava da ne bi trebalo da se razmeće, te da vladavina te neistine još nije uništena.

[22] U Osiji: *Narod moj pita drvo svoje, i palica mu njegova odgovara; jer duh kurvarski zavodi ih da se kurvaju otstupivši od Boga svojega. (Os. 4:12).* Ovo se kaže o falsifikovanju Reči. Izraz "Narod moj pita drvo svoje" označava da se posavetuje s inteligencijom koja je od onoga što je nečije vlastito [proprium] koja pogoduje njegovim ljubavima; "palica mu njegova odgovara" označava lažnost u kojoj se veruje, jer kad se traže i dobijaju saveti od sopstvenog ega [proprium], lažljivost odgovara; sopstvenost je od volje, dakle od ljubavi, a lažljivost odande je od razumevanja, dakle od misli. "Jer duh kurvarski zavodi ih" označava žudnju za obmanama; izraz "da se kurvaju otstupivši od Boga svojega." znači krivotvoriti istine Reči.

[23] Iz ovog je sada jasno šta "drvo i palica" označavaju u oba smisla; kao i odakle se može spoznati šta se podrazumeva pod izrazom "I rodi muško,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

sina, koji će pasti sve narode s palicom gvozdenom;" slično ovim rečima u Apokalipsi: *I iz usta njegovijeh iziđe mač oštar, da njime pobije neznabošce; i on će ih pasti s palicom gvozdenom; i on gazi kacu vina i srdnje i gnjeva Boga svedržitelja.* (Otkr. 19:15). Takođe i u ovim rečima: *I koji pobijedi i održi djela moja do kraja, daću mu vlast nad neznabošcima; I pašće ih gvozdenom palicom, i oni će se razdrobiti kao sudovi lončarski; kao i ja što primih od oca svojega;* (Otkr. 2:26, 27). Objašnjenje toga može se videti u prethodnom tekstu (br. 176). Kao stvari, koje su označene ovim rečima U Davidu: *"Udarićeš ih gvozdenom palicom; razbićeš ih kao lončarski sud."* (Ps. 2:9). *Hebrejski tekst ima *"žezlo da vladaju"*, kao što je pronađeno u NT 5215. **Hebrejski tekst ima *"od onog koji vas je začarao"*, kao što se nalazi u AO 386, 581 i 817.

728. *I dijete njezino bi uzeto k Bogu i prijestolu njegovu,* označava zaštitu doktrine od strane Gospoda, jer je ona predviđena za Novu Crkvu. Ovo se vidi iz značenja *"potomstva"* (ili sina, muškog) koga je rodila *"žena obučena u sunce, i mjesec pod nogama njezinijem, i na glavi njezinoj vijenac od dvanaest zvijezda,"* kao nauka iz Reči, a, zapravo, doktrina istine, to jest, doktrina ljubavi prema Gospodu i milosrđa prema bližnjem, i konačno - vera. Takođe, iz značenja izraza *"uzeto k Bogu i prijestolu njegovu"*, kao Gospodnje zaštite od *"zmaja"* koji je stajao pred ženom koja treba da se porodi, s namerom i željom da proždere ono što bi žena trebala da rodi. Ta zaštita od strane Gospoda od onih koji su pod nazivom *"aždaha"* ovde označavaju ove reči. A, budući da je ta doktrina bila doktrina crkve, koja se zove Novi Jerusalim, stoga se kaže zaštita, jer ona namenjena za Novu Crkvu. Rečeno je *"uzeto k Bogu i prijestolu njegovu,"* gde izraz *"Bog"* što znači Gospod, a izraz *"prijestolu njegovu"* predstavlja nebo; uzet je k Gospodu i nebu, jer je ova nauka od Gospoda, a nebo je u ovoj doktrini.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[2] Ono što je rečeno o detetu rođenom od žene, koja je "uzeto k Bogu", takođe se govori o Enohu, sinu Jaredovom, ali ovim rečima: *I živeći Enoh jednako po volji Božjoj, nestade ga, jer ga uze Bog.* (Pos. 5:24). Ko je ovde pod imenom "Enoh", i šta je to, što "Enoh" označava, otkriveno mi je sa neba, naime, od onih ljudi Najdrevnije Crkve, koji su prikupljali reprezentacije i korespondencije prirodnih stvari, a potom ih povezivali sa duhovnim stvarima; jer su ljudi Najdrevnije Crkve bili u duhovnom shvatanju i percepciji svega što su videli svojim očima, a odatle su, kroz duhovnu svetskim predmetima sagledavali esencijalne stvari koje odgovaraju tim predmetima. Zato što je Gospod predvideo da će ova duhovna percepcija nestati u njihovom potomstvu, a sa tom percepcijom takođe će nestati i znanje o korespondencijama, kroz koje se ljudska rasa povezuje sa nebom, stoga je On obezbedio da neki od onih, koji su živeli među najdrevnijim ljudima, treba da prikupe korespondencije, i objedine ih u rukopis; na njih se ovde misli pod "Enohom", a taj rukopis je ono što je ovde označeno. Zbog toga, što je taj rukopis trebalo da posluži predstojećim crkvama, koje je Gospod trebalo da ustanovi (nakon potopa), sa u njih uključenim znanjem i spoznajom duhovnih stvari, koje su skrivene u prirodnim stvarima, Gospod je čuvao pomenuti rukopis, da ne bi poslednje potomstvo Najdrevnije Crkve, koje je bilo zlo, moglo da mu naškodi. To je, dakle, ono što se u duhovnom smislu označava putem izraza *"I živeći Enoh jednako po volji Božjoj, nestade ga, jer ga uze Bog."* Iz ovoga se može videti šta je označeno pod izrazom *"I dijete njezino bi uzeto k Bogu i prijestolu njegovu."*

729. Stih 6. *A žena uteče u pustinju gdje imaše mjesto pripravljeno od Boga, da se onamo hrani hiljadu i dvjestu i šezdeset dana.* 6. "A žena uteče u pustinju," označava crkvu među nekolicinom, jer je među onima koji nisu u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

dobru, a, samim tim, nisu ni u istinama (br. 739); Izraz "*mjesto pripravljeno od Boga*," označava njeno stanje, da se u međuvremenu može odrediti među ostalima (br. 731); "*da se onamo hrani hiljadu i dvjesta i šezdeset dana*," označava dok ne poraste do celovitosti. (br. 732).

730. Stih 6. *A žena uteče u pustinju*, označava crkvu koja preostaje samo među nekolicinom, jer je nema u onima, koji nisu u dobru, a samim tim i nisu ni u istinama. Ovo se vidi iz značenja "*žene*" kao crkve (vidi u prethodnom tekstu, br. 707), takođe iz značenja "*pustinje*", kao odsustva istine, jer nema dobrog (o čemu uskoro); takođe od značenja "*bježanja*" tamo, kako bi se boravilo (sa malobrojnim istinskim pripadnicima istinske crkve), među onima, koji nisu u istinama, jer nisu u stanju dobra; i kao što na kraju crkve ipak postoje ljudi, koji su u istinama od dobra, ali ih je mali broj, to označava da se može biti među nekoliko takvih ljudi. Iz ovoga je jasno šta sadrže ove reči, naime, da Nova Crkva, koja se zove Sveti Jerusalem, koju je označila "*žena*", ipak može biti pokrenuta, i to samo sa nekoliko ljudi, zbog toga što je bivša crkva postala pustinja; a crkva se zove "*pustinja*" kada nema više dobra; a, na mestu gde nema dobra, nema ni istine. Kada je crkva takva, vladaju zla i nepravde, koje ometaju prijem njene doktrine, odnosno doktrine ljubavi prema Gospodu i milosrđa prema bližnjem, sa njenim istinama; a, kada doktrina nije primljena, nema ni crkve, jer je crkva istinita od doktrine.

[2] Prvo će se reći nešto o tome da nema istine tamo, gde nema dobra. Pod dobrom se podrazumeva dobro života koje je u skladu sa istinama doktrine iz Reči. Razlog je u tome što Gospod nikad ne utiče odmah istine u čoveka, već to čini već posredstvom njegovog dobra; jer je dobro - volja, a volja je i sam čovek; iz volje se stvara i formira razumevanje; jer je razumevanje vezano za volju, tako da ono, što volja voli, razumevanje vidi, a takođe iznosi

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

na svetlo dana; stoga, ako volja nije u dobru već je u zlu, onda priliv istine od Gospoda u razumevanje nema efekta, jer je ta istina raspršena, budući da nije voljena, i, svakako, ona je izopačena, a istina je krivorvorena. Iz ovoga je jasno zašto Gospod ne utiče odmah u čovekovo razumevanje, osim ako volja nije u stanju dobra. U svakom čoveku, Gospod može prosvetliti razumevanje, i tako uticati sa Božanskim istinama, pošto je svakom čoveku data sposobnost da shvati istinu, radi njegovog reformisanja; pa ipak, Gospod ne utiče, jer istine ne opstaju, bez reformacije volje. Štaviše, opasno je da se razumevanje prosvetljuje pomoću istina, kako bi se proizvelo uverenje, osim ukoliko volja ne deluje kao jedinstvena s njima; pošto čovek u tom slučaju može izopačiti, skrnnaviti i falsifikovati istinu, što velika šteta. Pored toga, dokle god su istine spoznate i shvaćene, ali se istovremeno ne živi u skladu s njima, one nisu ništa osim beživotnih istina, a različne i beživotne istine su kao statue koji nemaju život. Iz ovoga se može videti zašto je slučaj da nema istina u kojima nema dobra, to jest, nema ga u suštini, već ga ima samo u formi.

[3] Čovek crkve, koja je na svom kraju, je takav, jer čovek u tom stanju najviše voli stvari koje pripadaju telu i svetu; a kada se one najviše vole, onda se, logično, stvari koje se odnose na Gospoda i nebesa ne vole, jer niko ne može služiti dva gospodara istovremeno, već može voleti samo jednog, i istovremeno mrzeti drugog, budući da su suprotnosti. Jer, pored ljubavi prema telu, koja je ljubav prema sebi, kao i od ljubavi prema svetu, što je ljubav prema bogatstvu, ne može biti ljubavi prema Gospodu. Kada se telo, svet i bogatstvo vole više od svega, onda izvire sve vrste zala i obmana, a to su suprotnosti dobrima i istinama, koje proizilaze iz ljubavi prema Gospodu i od milosrđa prema bližnjem. Ovih nekoliko reči će jasno pokazati zašto je

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

žena rekla *"da je pobegla u pustinju"*, to jest, među nekolicinu, zbog toga što je bivala sa onima, koji nisu stanju dobra i istine.

[4] U Reči kao što su: pustinja, pustoš, osama, se pominju u mnogim odlomcima, a označavaju stanje crkve kada više nema istine u njoj, jer nema ni dobra. Ovo stanje crkve naziva se *"pustinjom"*, jer, u duhovnom svetu, mesto na kome stanuju oni, koji nisu u istinama, zato što nisu u dobru, jeste poput pustinje, u kojoj nema zelenila na ravnicama, niti žetve u poljima, ni voća u baštama, već postoji samo neplodno zemljište, ogoljeno i suvo; Štaviše, *"pustinja"* u Reči označava stanje crkve u narodima koji su u neznanju istine, a ipak su u dobru života, u skladu sa njihovim verskim principima, odakle im dolazi želja za istinama. *"Pustinja"* označava, u Reči, takođe i stanje onih, koji su u iskušenjima, jer su u iskušenjima dobra i istine zatvoreni od strane zala i obmana koji izvire i prikazuju se umu. Da *"pustinja"* ima ta značenja u Reči, može se videti iz odlomaka u kojima se spominje *"pustinja"*.

[5] Što se tiče prvog značenja, to jest, da *"pustinja"* znači stanje crkve u kojoj više nema istine jer nema dobra, može da se vidi iz sledećih odlomaka. U Isaiji: *Koji te vide pogledaće na te, i gledaće te govoreći: to li je onaj koji je tresao zemlju, koji je drmao carstva, Koji je vasiljenu obraćao u pustinju, i gradove njezine raskopavao? roblje svoje nije otpuštao kući?* (Isa. 14:16, 17) Ovo je rečeno o Luciferu, koga predstavlja Vavilon, gde izraz *"koji je tresao zemlju, koji je drmao carstva, Koji je vasiljenu obraćao u pustinju"* označava uništenje svih istina i svih dobara Crkve; izraz *"zemlja"* znači crkvu; izraz *"carstva"* predstavlja njene istine; *"svijet"* njena dobra; a *"pustinja"* - mesto bez dobra i istine. Izraz *"Gradove njezine raskopavao"* označava njene doktrine, gde *"grad"* označava doktrinu. Skrnavljenje Reči, kojom se doktrina, a i time crkva, uništavaju, ovde se označava izrazom *"Vavilon"*.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[6] U istom: *Trnje i čkalj niknuće na zemlji naroda mojega, i po svijem kućama veselijem, u gradu veselom. Jer će se dvorovi ostaviti, vreve gradske nestaće; kule i stražare postaće pećine do vijeka, radost divljim magarcima i paša stadima* (Isa. 32:13, 14). "Trnje i čkalj niknuće na zemlji naroda mojega" označava obmane od zla u crkvi; "trnje i čkalj" označavaju obmane od zla, a "zemlja" - crkvu. "Po svijem kućama veselijem, u gradu veselom" označava gde su dobra i istine doktrine iz Reči primljene s ljubavlju. A šta označava izraz "Jer će se dvorovi ostaviti, vreve gradske nestaće; kule i stražare postaće pećine do vijeka, radost divljim magarcima i paša stadima," može se videti u prethodnom tekstu (br.410), gde je objašnjeno.

[7] U istom: *Zašto kad dođoh ne bi nikoga? kad zвах, niko se ne odazva? da nije kako god okračala ruka moja, te ne može iskupiti? ili nema u mene snage da izbavim? Gle, prijetnjom svojom isušujem more; obraćam rijeke u pustinju da se usmrde ribe njihove zato što nestane vode, i mru od žeđi.* (Isa. 50:2). Izraz "obraćam rijeke u pustinju," označava lišavanje razumevanja istina, na taj način lišavanje čoveka inteligencije. (Ostatak se može videti objašnjen u prethodnom tekstu, br. 342.) U Jeremiji: *Pogledah, a gle, Karmil je pustinja i svi gradovi njegovi oboreni od Gospoda, od žestokoga gnjeva njegova. Jer ovako govori Gospod: sva će zemlja opustjeti; ali neću sasvijem zatrti.* (Jer. 4:26, 27). "Karmil" označava duhovnu crkvu, koja je u istinama od dobra; S "pustinja" označava da u njoj nema istine od dobra; izraz "i svi gradovi njegovi oboreni" označava doktrine bez istina; "sva će zemlja opustjeti" označava crkvu koja oskudeva u dobru i, posledično, u istini.

[8] U istom: *Pastiri mnogi pokvariće moj vinograd, potlačiće dio moj, mili dio moj obratiće u голу pustoš. Na sva visoka mjesta po pustinji doći će zatirači; jer će mač Gospodnji proždirati od jednoga kraja zemlje do drugoga, neće biti mira nijednom tijelu.* (Jer. 12:10, 12). Potpuno

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

uništavanje istine i dobra crkve lažima od zla označava izraz "*pastiri mnogi pokvariće moj vinograd, potlačiće dio moj, mili dio moj obratiće u голу pustoš. Na sva visoka mjesta po pustinji doći će zatirači; jer će mač Gospodnji proždirati od jednoga kraja zemlje do drugoga;*" izraz "*vinograd i dio moj*" označava crkvu u odnosu na istinu i dobro; "*dio moj*" označava crkvu u odnosu na doktrinu; a izraz " *голу pustoš*" odsustvo istine i dobra; izraz "*po pustinji doći će zatirači*" označava zlo usled odsustva istine; "*mač Gospodnji proždirati*" označava uništavanje obmana; "*od jednoga kraja zemlje do drugoga*" označava sve stvari crkve.

[9] U Plaču Jeremijinom: *Sa strahom za život svoj od mača u pustinji donosimo sebi hljeb.* (Pl. Jer. 5:9). "*Sa strahom za život svoj (...) donosimo sebi hljeb*" označava težinu i opasnost u sticanju istine pomoću života iz Reči; izraz "*od mača u pustinji*" označava da što u crkvi prevlada laž zla, koja krivotvori istine i time ih uništava.

[10] U Jezekilju: *Dok bijaše miran, mati tvoja bijaše kao vinova loza, posađena kraj vode, rodna i granata bijaše od mnoge vode. A sada je posađena u pustinji, u zemlji suhoj i bezvodnoj.* (Jezek. 19: 10,13). "*Vinova loza*" označava crkvu koja se na početku ovog poglavlja naziva "*mati tvoja bijaše kao vinova loza;*" rečeno je: "*posađena u pustinji*", kada više nema nikakvih istina, jer više nema dobra; "*u zemlji suhoj*" znači gde nema dobra, već je zlo na njegovom mestu, a izraz "*bezvodnoj*" znači - gde nema istine, već su na njenom mestu - obmane.

[11] U Osiji: *Prite se s materom svojom, prite se, jer mi nije žena, niti sam joj ja muž; neka odbaci kurvarstva svoja od lica svojega, i preljube svoje od dojaka svojih, Da je ne bih svukao голу i učinio je kaka je bila onaj dan kad se rodila, i da je ne bih postavio da bude kao pustinja i obratio je da bude*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

kao zemlja zasušena, i umorio je žeđu. (Os. 2:2, 3). Ovo se kaže za crkvu koja je krivotvorila istine Reči; "Matera" označava crkvu, a "kurvarstva" znače krivotvorenje istine; izraz "svukao голу i učinio je kaka je bila onaj dan kad se rodila" označava uskraćivanje crkvi svake istine, kao što je to bio slučaj pre njene reformacije; izrazi "pustinja" i "zemlja zasušena" označavaju crkvu bez dobra; a izraz "umorio je žeđu" označava lišavanje istine; "žeđ" se temelji na istinama, jer "voda", koja je predmet žeđi, znači istinu, a "suša" se temelji na nedostatku dobra, jer to je rezultat sparšenosti.

[12] *U istom: Rodan će biti među braćom svojom; ali će doći istočni vjetar, vjetar Gospodnji, koji ide od pustinje, i usahnuće mu izvor, i studenac će mu zasušiti; on će odnijeti blago od svijeh dragih zaklada. (Os. 13:15). Ovo se govori o Efremu, pod kojim se misli na razumevanje Reči, a to se zove "među braćom svojom" kada se oštroumno brane obmane, i bori se protiv istine; izraz "istočni vjetar, vjetar Gospodnji" označava žudnju želje od ljubavi prema uništavanju istine, i ponosu koji dolazi od takve ljubavi; kaže se "koji ide od pustinje" u slučaju razumevanja u kome ne postoje istine od dobra, već samo obmane od zla; Takvo razumevanje je "pustinja" jer je pusta i prazna; da su takvom žudnjom i ponosom sve doktrine i Reči uništene, označava se pomoću izraza "usahnuće mu izvor, i studenac će mu zasušiti" gde "izvor" znači doktrinu, a "studenac" - Reč.*

[13] *U Joilu: K tebi, Gospode, vičem, jer oganj sažeže paše u pustinji, i plamen popali sva drveta u polju. I zvijerje poljsko pogleda za tobom, jer usahnuše potoci vodeni i oganj sažeže paše u pustinji. (Joil 1:19, 20). "Oganj sažeže paše u pustinji, i plamen popali sva drveta u polju" označava da je ljubav prema sebi i ponosu niskog mudrovanja utrošila svu percepciju dobra i razumevanja istine doktrine iz smisla pisma Reči, gde "oganj" označava ljubav prema sebi, dok "plamen" predstavlja ponos niskog mudrovanja, a*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

izraz "*paše u pustinji*" reprezentuje dobra iz doktrine bukvalnog smisla Reči, dok izraz "*sva drveta u polju*" predstavlja spoznaje potekle od te istine. Bukvalni smisao Reči naziva se "*pustinjom*", u stanju u kome se razume isključivo ono što je prirodno, dakle, razume se samo na ono, što se vidi na prvi pogled, a ne duhovno, u skladu sa istinskim smislom. "*Zvijerje poljsko pogleda za tobom*" označava lamentacije onih, koji su prirodni, ali još uvek imaju želju za istinama; da "*zvijerje*" označava naklonost prirodnog čoveka, može se videti u prethodnom tekstu (br. 650); "*jer usahnuše potoci vodeni i oganj sažeže paše u pustinji*" označava da, posledično, više nema istina i dobara života.

[14] U istom: *Trubite u trubu na Sionu, i vičite na svetoj gori mojoj, neka drkću svi stanovnici zemaljski, jer ide dan Gospodnji, jer je blizu, Pred njim proždire oganj, a za njim pali plamen; zemlja je pred njim kao vrt Edemski, a za njim pustinja pusta, ništa neće uteći od njega.* (Joil 2:1, 3). "*Dan Gospodnji*" znači kraj crkve, nazvan ispunjenošću epohe, kao i posledični dolazak Gospodnji u to vreme. Na kraju crkve, ljubav prema sebi i ponos niskog mudrovanja uništavaju sva njena dobra i istine, što se označava pomoću izraza "*pred njim proždire oganj, a za njim pali plamen,*" gde "*oganj*" označava ljubav prema sebi a "*plamen*" - ponos niskog mudrovanja, kao što je u prethodnom tekstu navedeno. "*Zemlja je pred njim kao vrt Edemski, a za njim pustinja pusta,*" označava da je u početku, kada je ta crkva utemeljena u drevnima, došlo do razumevanja istine od dobra, ali, na njenom kraju, razumevanje dolazi od neistina od zla; izraz "*vrt Edemski*" označava razumevanje istine od dobra i posledičnu mudrost, dok "*pustinja pusta*" označava odsustvo razumevanja istina od dobra, i posledičnu ludost od neistina, koje su od zla; "*ništa neće uteći od njega*" označava da nema ničega od istine od dobra.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[15] U Isaiji: *Zemlja tuži i čezne, Livan se stidi i vene, Saron je kao pustinja, Vasan i Karmil ogolješe.* (Isa. 33:9). To takođe opisuje razaranje dobra i pustošenje istine u crkvi. "*Livan*" označava crkvu u odnosu na racionalno razumevanje dobra i istine; izrazi "*Saron*", "*Vasan*" i "*Karmil*", označavaju crkvu u pogledu znanja o dobru i istini iz prirodnog značenja Reči; uništavanje i odustajanje od njih označava se pomoću izraza: "*tuži*," "*vene*," "*ogolješe*," i "*kao pustinja*," gde "*kao pustinja*" znači gde nema istine jer nema dobra.

[16] U Jeremiji: *Jer je zemlja puna preljubčinaca, i s kletava tuži zemlja, posušiše se paše u pustinji; trk je njihov zao i moć njihova neprava.* (Jer. 23:10). "*Zemlja puna preljubčinaca*" označava crkvu koja ima svoja dobra i istine iz Reči; izraz "*kletve*" označava zbog čega zemlja tuguje, označava svo zlo života i neistine doktrine; a "*posušiše se paše u pustinji*" označavaju znanja o dobru i istini iz Reči; izraz "*paše*" znači znanja koja hrane um, dok "*pustinja*" označava Reč, čak i kad je oskrnavljena.

[17] U Davidu: *On pretvara rijeke u pustinju, i izvore vodene u suhotu, Rodnu zemlju u slanu pustaru za nevaljalstvo onijeh koji žive na njoj.* (Ps. 107:33, 34). Izraz "*On pretvara rijeke u pustinju*" označava inteligenciju iz razumevanja istine Reči u njenom unutarnjem smislu, koje je uništeno neistinama od zla; izraz "*rijeke*" označava stvari koje pripadaju inteligenciji, dok "*pustinja*" označava mesto gde su te stvari odsutne, a prisutne su neistine od zla. "*Izvore vodene u suhotu*" označavaju da najniže stvari razumevanja, koje se zovu znanjima istine i dobra, nemaju svetlost istine, kao ni duhovne naklonosti ka njoj; izraz "*voda*" označava istine; "*suhota*" - oskudevanje u istinama, usled nepostojanja svetlosti i ljubavi, dok "*izvor*" označava poslednje istine, poput istina bukvalnog smisla Reči. Izraz "*Rodnu zemlju u slanu pustaru*" označava dobro ljubavi i života, duboko opustošeno

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

neistinama; "slanost" znači uništenje istine od strane neistina; a, kako svo pustošenje zbog neistina dolazi od zlog života, dodaje se, "za nevaljalstvo onijeh koji žive na njoj."

[18] U Jeremiji: *Podigni oči svoje k visinama, i pogledaj gdje se nijesi kurvala; na putovima si sjedela čekajući ih kao Arapin u pustinji, i oskrnila si zemlju kurvarstvom svojim i zloćom svojom.* (Jer. 3:2). Ovo opisuju krivotvorenje i skrnavljenje Reči, koju označava izraz "oskrnila si zemlju kurvarstvom svojim;" tako, izraz " *Podigni oči svoje k visinama, i pogledaj gdje se nijesi kurvala,*" označava da se razmatra o znanjima o istini i dobru u Reči, i to, da su oni oskrnavljeni; "*podigni oči*" znači razmatranje, "*visine*" označavaju ta znanja, jer su šumarci i drveće koji su na njima označavali znanje; "*visine*" takođe označavaju i dobra milosrđa, koja su na taj način uništena; izraz "*na putovima si sjedela čekajući ih kao Arapin u pustinji*" označava da je u stanju čekanja, da ne bi ikakva istina izašla i potom bivala primljena; izraz "*putevi*" znači istine crkve; "*sjedela*" znači biti u stanju čekanja, dok "*Arapin u pustinji*" znači onoga koji ubija i pljačka, poput razbojnika u pustinji. "*Oskrnila si zemlju kurvarstvom svojim i zloćom svojom*" označava krivotvorenje istina Reči putem zala koje su postale suština života.

[19] U istom: *O rode! vidite riječ Gospodnju; bijah li pustinja Izrailju ili mračna zemlja? zašto govori moj narod: gospodari smo, nećemo više doći k tebi?* (Jer. 2:31) Da se svako dobro u životu i istina doktrine podučavaju u Reči, a ne podučavaju u zlu života i u obmanama doktrine, misli se pod izrazom "*O rode! vidite riječ Gospodnju; bijah li pustinja Izrailju ili mračna zemlja?*"

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[20] U Joilu: *Misir će opustjeti, i Edomska će biti pusta pustinja za nasilje učinjeno sinovima Judinijem, jer proliše krv pravu u zemlji njihovoj.* (Joel 3:19). "*Egipat (Misir)*" i "*Edom*" označavaju prirodnog čoveka, koji je izopačio istine i dobra Reči; da to treba da bude u toj meri temeljno uništeno, da u vidnom polju preostanu samo one stvari, koje služe za potvrđivanje vere, označava se izrazom "*Misir će opustjeti, i Edomska će biti pusta pustinja;*" da će to biti zbog krivotvorenja svakog dobra, i svih istina u Reči, označeno je pomoću izraza: "*za nasilje učinjeno sinovima Judinijem, jer proliše krv pravu u zemlji njihovoj;*" izrazi "*za nasilje učinjeno sinovima Judinijem*" označava krivotvorenje Reči u odnosu na dobro, dok "*proliše krv pravu*" označava krivotvorenje Reči u odnosu na istinu. (Da "*Juda*" označava nebesku crkvu, a takođe i Reč, vidi u prethodnom tekstu, br. 211, 433, a da "*proliše krv pravu*" označava nasilje nad Božanskom istinom, čime se krivotvori istina Reči, br. 329). Krivotvorenje Reči sprovodi se znanjima [scientific] prirodnog čoveka kada se primjenjuju za potvrđivanje neistina i zala, a prirodni čovek postaje "*pustinja*" i "*pust*" kada su njegova znanja upotrebljena radi potvrđivanja neistina i zla, gde "*Egipat*" označava takve spoznaje, a "*Edom*" - ponos koji krivotvoruje putem takvih spoznaja.

[21] U Malahiji: *A na Isava mrzih; zato gore njegove opustih i našljedstvo njegovo dadoh zmajevima iz pustinje.* (Mal. 1:3). "*Isav*" označava ljubav prirodnog čoveka; Izraz "*gore njegove*" označava zla, koja proističu iz te ljubavi, a "*našljedstvo njegovo*" označava obmane iz tih zala, a izraz "*zmajevima iz pustinje*" označavaju puka krivotvorenja iz kojih dolaze.

[22] Budući da su u jevrejskom narodu sve stvari iz Reči bile krivotvorene, i više nije preostala nikakva istina, jer više nije bilo dobra, Jovan Krstitelj je bio "*u pustinji*", a to je predstavljalo stanje te crkve, i na to se odnosi ono, što je pisano u Jevanđeljima: Jovan Krstitelj je bio u pustinji sve do dana

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

njegovog pojavljivanja u Izraelu (Luka 1:80). Da je propovedao u pustinji Judeje (Mat. 3:1-3; Marko 1:2-4; Luka 3:2, 4, 5); a u Isaiji: *Glas je nekoga koji viče: pripravite u pustinji put Gospodnji, poravnite u pustoši stazu Bogu našem.* (Isa. 40:3). Tako je i Gospod rekao o "Jerusalimu", što znači crkvu u odnosu na doktrinu: *Eto će vam se ostaviti kuća vaša pusta; a ja vam kažem: nećete mene vidjeti dok ne dođe da rečete: blagosloven koji ide u ime Gospodnje.* (Luka 13:35). "*Eto će vam se ostaviti kuća vaša pusta*" označava crkvu, koja je bez istina, jer je bez dobra. Ali ono što je označeno u sledećim stihovima u Mateju: *Ako vam dakle reku: evo ga u pustinji, ne izlazite; evo ga u sobama, ne vjerujte.* (Mat. 24:26), može se videti objašnjeno u "Nebeskim tajnama" (br. 3900); jer "*Hrist*" znači Gospoda u odnosu na Božansku istinu, posledično u odnosu na Reč i na doktrinu iz Reči, a "*lažni Hristosi*", o kojima se to govori, označavaju neistine doktrine iz krivotvorenih istina Reči. Iz odlomaka koji su citirani iz Reči može se videti da "*pustinja*" označava crkvu u kojoj nema istina, jer nema dobra, a posledično u njoj obitavaju obmane, jer postoji zlo; budući da, tamo, gde nema istine i dobra, postoje neistina i zlo. Ne može istovremeno postojati dvoje, a to je ono, što se podrazumeva pod Gospodnjim rečima, da "*Niko ne može dva gospodara služiti: jer ili će na jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili jednome voljeti, a za drugog ne mariti*".

[23] (2) Opet, "*pustinja*" označava stanje Crkve u paganima, koji su bili u neznanju istine, a ipak su bili u dobrom životu u skladu sa njihovim verskim principima. Pomoću takvog života, oni zadobijaju željene istine, kao što se može videti iz odlomaka u Reči, koji se odnose na crkvu, koja će se uspostaviti među paganima. U Isaiji: *Dokle se ne izlije na nas duh s visine i pustinja postane njiva a njiva se stane uzimati za šumu. Tada će sud stanovati u pustinji, i pravda će stajati na njivi.* (Isa. 32:15, 16). Ovo je

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

rečeno o onima koji su u prirodnom dobru i koji se reformišu; influks, koji iz neba utiče u njih, označen je izrazom: "*Dokle se ne izlije na nas duh s **visine;*" da će se istina duhovnog porekla tada usaditi u njih, označava se pomoću izraza "*pustinja postane njiva*"; "*pustinja*" predstavlja prirodnog čoveka, koji je lišen istina, a "*njiva*" (ili zemljište žetve) prirodnog čoveka postaje plodna istinama. Da će posledično prirodni čovek imati saznanja o uvidima u istine i dobra označava se izrazom "*njiva se stane uzimati za šumu*"; izraz "*šuma*" se zasniva na prirodnom čoveku jer je on "*njiva*" duhovnog, te, stoga, "*šuma*" označava znanje, a "*njiva*"- inteligenciju; da će posledica toga biti, u prirodnom čoveku, ono što je ispravno i pravedno, označeno je izrazom "*Tada će sud stanovati u pustinji, i pravda će biti na njivi*"; "*sud*" i "*pravda*" označavaju, u duhovnom smislu, istinu i dobro, a, u prirodnom smislu, ono što je ispravno i pravedno.

[24] U istom: *Otvoriću rijeke na visovima, i izvore usred dolina, pustinju ću obratiti u jezero vodeno, i suhu zemlju u izvore vodene. Posadiću u pustinji kedar, sitim, mirtu i maslinu; posadiću u pustoj zemlji jelu, brijest i šimšir,* (Isa. 41:18, 19). Ovo se, takođe, govori o reformaciji i prosvetljenju naroda; izraz "*Otvoriću rijeke na visovima, i izvore usred dolina, pustinju ću obratiti u jezero vodeno*" označava inteligenciju koja respektivno potiče od duhovnih istina, i od prirodnih istina; izraz "*rijeke na visovima*" označava inteligenciju iz duhovnih istina, dok izraz "*izvore usred dolina*" reprezentuje inteligenciju od prirodnih istina; "*pustinju ću obratiti u jezero vodeno, i suhu zemlju u izvore vodene*" znači ispuniti duhovnog i prirodnog čoveka (u kojima pre toga nije bilo nikakvih istina) istinama ; Duhovni čovek, u kome nije bilo istina, podrazumeva se pod izrazom "*pustinja*", jer, do tog časa, nije bilo istine u njemu; prirodni čovek, u kome nije postojala istina, podrazumeva se pod izrazom "*suha zemlja*", jer, do tog trenutka, nije bilo duhovnog influksa;

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

da će duhovni čovek imati istina u izobilju, podrazumeva "jezero vodeno", a da će prirodni čovek imati istina u izobilju, podrazumeva se pod izrazom "izvore vodene". "Posadiću u pustinji kedar, sitim, mirtu i maslinu" označava darovanje racionalnih istina i njihovu percepciju, dok "posadiću u pustoj zemlji jelu, brijest i šimšir", na sličan način, označava prirodne istine, odnosno njihovo poznavanje, uvide o njima, i posledično razumevanje; "kedar" znači višu racionalnu istinu; "mirta" - nižu racionalnu istinu; "maslina" percepciju dobra, a stoga i istine; "jela" znači višu prirodnu istinu; "bor" - nižu prirodnu istinu; a "šimšir" - razumevanje dobra i istine u prirodnom čoveku.

[25] U Davidu: *On pretvara pustinju u jezera, i suhu zemlju u izvore vodene, I naseljava onamo gladne. Oni zidaju gradove za življenje;* (Ps. 107:35, 36). Slično ovome je rečeno i o prosvetljenju pagana. "On pretvara pustinju u jezera" ima slično značenje kao ono, o čemu se upravo govorilo u prethodnom tekstu; izraz "I naseljava onamo gladne" označava da je sve navedeno, što smo u prethodnom tekstu objasnili, namenjeno onima, koji žele istine; ovo se podrazumeva pod izrazom "gladnima i umorenima glađu" u Reči; "Oni zidaju gradove za življenje" označava da iz istine mogu da naprave sebi doktrinu života, "grad" ima značenje doktrine a "za življenje" znači da žive.

[26] U Isaiji: *Evo, ja ću učiniti novo, odmah će nastati; nećete li ga poznati? Još ću načiniti u pustinji put, rijeke u suhoj zemlji. Slaviće me zvijeri poljske, zmajevi i sove, što sam izveo u pustinju vode, rijeke u zemlji suhoj, da napojim narod svoj, izbranika svojega.* (Isa. 43:19, 20). Ovo je takođe rečeno o Novoj crkvi, koju će Gospod uspostaviti među paganima. Izraz "pustinja" označava stanje crkve u onima, koji ne znaju istinu, a ipak imaju želju da je

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

spoznaju. Međutim, ono što označavaju pojedinosti u duhovnom smislu, može se videti objašnjeno u prethodnom tekstu (br. 518).

[27] U istom: *Jer će Gospod utješiti Sion, utješice sve razvaline njegove, i pustinju njegovu učiniće da bude kao Edem i pustoš njegova kao vrt Gospodnji, radost će se i veselje nalaziti u njemu, zahvaljivanje i pjevanje.* (Isa. 51:3). Ovo je, takođe, rečeno o Novoj Crkvi među paganima koji će priznati Gospoda; ta crkva se podrazumeva pod izrazom "Sion", a njenu reformaciju, baš kao i reformisanje naroda, reprezentuje izraz "utješiti"; izraz "*pustinju njegovu učiniće da bude kao Edem i pustoš njegova kao vrt Gospodnji*" označava mudrost i inteligenciju od ljubavi prema Gospodu, namenjenu onima, koji ranije nisu imali razumevanje istine i koji su bili lišeni percepcije dobra. (A ovo se može videti objašnjeno u prethodnom tekstu, broj 721.)

[28] U Davidu: *Tiju paše po pustinjama, i humovi se opasuju radošću. Luke se osipaju stadima, i polja se zaodijevaju pšenicom; vesele se i pjevaju.* (Ps. 65:12, 13). Ovo, takođe, govori o crkvi među paganima. Izraz "*Tiju paše po pustinjama*" označava da su njihovi umovi, koji su ranije bili u nepoznavanju istine, sada priznali i zadobili istine; izraz "*paše*" se zasniva na influksu (prilivu), priznanju i primanju istine, "*stanovanja*" su zasnovana na unutrašnjosti u čoveku, koja pripada njegovom umu, a "*pustinja*" je zasnovana na stanju neznanja istine: "*I humovi se opasuju radošću*" označava da dobri među njima zadobijaju istine sa radošću srca; "*Luke se osipaju stadima, i polja se zaodijevaju pšenicama*" označavaju da, istovremeno, i duhovni um i prirodni um primaju istine koje im pogoduju; "*luke (livade)*" označavaju stvari koje pripadaju duhovnom umu, a time i racionalnom umu, dok "*doline (polja)*" predstavljaju stvari koje pripadaju

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

prirodnom umu; "*stado*" označava duhovnu istinu, dok "*pšenica*" predstavlja prirodnu istinu.

[29] U Isaiji: *Pjevajte Gospodu pjesmu novu, hvalu njegovu od kraja zemlje, koji se plavite po moru i sve što je u njemu, ostrva i koji živite na njima. Pustinja i gradovi njezini, sela gdje stanuje Kidar, neka podignu glas, neka pjevaju koji žive po stijenama, neka klikuju savrh gora.* (Isa. 42:10, 11). Ovo se kaže za crkvu u onima, koji su bili udaljeni od istine crkve, jer su bili prirodni i čulni; njihovo stanje neznanja se podrazumeva pod "*pustinjom*", a njihova radost zbog propovedanja i poznavanja istine označava se pomoću izraza "*neka podignu glas, neka pjevaju*". (Ostatak se može videti objašnjen u prethodnom tekstu, br. 406.)

[30] Pošto stanje nepoznavanja istine, u kome su bili pagani, označava "*pustinja*", a želju za istinom označava - "*glad*", dok uputstva od strane Gospoda predstavlja "*hranjenje*", neophodno je da se Gospod povlači u pustinju, i tamo uči, a potom i hrani mnoštvo koje Ga je tražilo. (To, što se desilo u pustinji, može se videti u Mt. 14: 13-22, 15: 32-38, Marko 6: 31-34; 8: 1-9; Luka 9: 12-17.) Budući da su sve stvari koje je činio Gospod, kao i sve stvari koje su povezane s njim, bile reprezentativne, jer su bile korespondencije, isto važi za ove stvari, kojima se sada bavimo. Iz ovog poglavlja, kao i pasusa citiranih u prethodnom tekstu, očigledno je da "*pustinja*" označava neobrađeno i nenaseljeno stanje u čoveku, stoga stanje, koje još nije oživljeno putem onoga što je duhovno, tako da, što se tiče crkve, pomenuto stanje još nije oživljeno pomoću istine; na ovaj način se označava onakav religiozni princip, kakav su imali pagani, koji je bio skoro sasvim prazan, jer nisu imali Reč, u kojoj su istine, i odatle nisu poznavali Gospoda koji podučava istine; a, pošto nisu imali istine, njihova dobra takođe nisu mogla biti drugačija od onakvih dobara, koja su bila u skladu sa istinom koju

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

su posedovali, jer je dobro slično istini, s obzirom da jedno potiče od drugog. Iz ovoga se može videti šta "*pustinja*" označava na mestu gde se bavimo neznabošcima, naime, na mestu gde nema istine, a ipak obitava želja za oživljavanjem dobra.

[31] (3) Opet, "*pustinja*" označava stanje onih koji su u iskušenjima, jer u njima istine i dobra bivaju zatvoreni od strane obmana i zala, koji dolaze i okupiraju um. Ovo se vidi iz četrdesetogodišnjeg lutanja sinova Izraela u pustinji; jer ovo predstavlja svako stanje iskušenja u koje dolaze oni, koji se regenerišu, a od kojih se crkva sastoji. Svaki čovek se rodi prirodno i živi prirodno dok ne postane razuman; a, kada je postao razuman, može ga voditi Gospod i načiniti ga duhovnim; to se ostvaruje usađivanjem znanja o istini iz Reči, a istovremeno i otvaranjem duhovnog uma koji prima stvari sa neba, prizivajući ta znanja i uzdižući ih iz prirodnog čoveka i povezujući ih sa duhovnom naklonjenošću ka istini. Ovo otvaranje i povezivanje je moguće samo kroz iskušenja, jer se u napastima čovek unutar sebe bori protiv neistina i zala koji su u prirodnom čoveku. Jednom rječju, čovek je uveden u crkvu, i on sam postaje crkva, kroz iskušenja. To je predstavljalo lutanje i vođenje sinova Izraelovih u pustinji. Stanje prirodnog čoveka, pre nego što je obnovljen. zastupano je njihovim boravkom u zemlji egipatskoj, jer "*zemlja Misirska*" označava prirodnog čoveka i njegova znanja i spoznaje, zajedno s neurednim željama i apetitima, koji se nalaze u njemu (kao što se može videti iz onoga što je već pomenuto i prikazano a odnosi se na Egipat, br. 654). Ali, duhovno stanje, koje je stanje crkve u čoveku, predstavljeno je uvođenjem sinova Izraelovih u zemlju hanansku, jer "*zemlja Hananska*" označava crkvu sa svojim istinama i dobrima, zajedno sa ljubavima i užvanjima, koji obitavaju u takvom čoveku; reformacija i obnova čoveka, pre nego što on od prirodnog postane duhovan, baš kao i reformacija crkve,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

označeni su na identičan način lutanjima i putovanjima u pustinji četrdeset godina.

[32] Da je to tako, i da "pustinja" označava stanje iskušenja, može se videti u Mojsiju: *I opominji se svega puta kojim te je vodio Gospod Bog tvoj četrdeset godina po pustinji, da bi te namučio i iskušao, da se zna šta ti je u srcu, hoćeš li držati zapovijesti njegove ili nećeš. I mučio te je, glađu te morio; ali te je opet hranio manom, za koju ti nijesi znao ni oci tvoji, da bi ti pokazao da čovjek ne živi o samom hljebu nego o svemu što izlazi iz usta Gospodnjih. Odijelo tvoje ne ovetša na tebi niti noga tvoja oteče za ovijeh četrdeset godina;* (Pon. Zak. 8:2-4). U istom: *I u pustinji, gdje si vidio kako te je nosio Gospod Bog tvoj, kao što čovjek nosi sina svojega, cijelijem putem kojim ste išli dokle dođoste do ovoga mjesta. Ali zato opet ne vjerovaste Gospodu Bogu svojemu, Koji iđашe pred vama putem tražeći vam mjesto gdje biste stali, iđашe noću u ognju da vam svijetli putem kojim biste išli, a danju u oblaku.* (Pon. Zak. 1:31, 33). U istom: *Koji te je vodio preko one pustinje velike i strašne gdje žive zmije vatrene i skorpije, gdje je suša a nema vode; koji ti je izveo vodu iz tvrdoga kamena; Koji te je hranio u pustinji manom, za koju ne znaše oci tvoji, da bi te namučio i iskušao te, i najposlije da bi ti dobro učinio.* (Pon. Zak. 8:15, 16). U istom: *Nade ga u zemlji pustojoj, na mjestu strašnu gdje buči pustoš; vodi ga unaokolo, uči ga i čuva kao zjenicu oka svojega.* (Pon. Zak. 32:10). Ovde navedeni detalji, i sve pojedinosti iz Knjige Izlaska, koji se tiču lutanja sinova Izraelovih u pustinji, od izlaska iz Egipta do njihovog ulaza u zemlju hanansku, prikazuju iskušenja sa kojima se vernici susreću pre nego što postanu duhovni, to jest, pre nego što se u njih usade dobra ljubavi i milosrđa sa istinama odatle, koje čine crkvu u čoveku.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[33] Onaj, ko zna šta su duhovna iskušenja, zna da, kada je čovek u njima, on je u toj meri opustošen zlom i neistinama, da mu se gotovo čini da je u paklu; onaj, ko poznaje to, što je prethodno rečeno, takođe zna, da se Gospod, zajedno sa čovekom, bori protiv iskušenja iz unutarnjeg; kao i to, da, u vremenu iskušenja, On održava čoveka duhovnom hranom i pićem, koji su dobra i istine sa neba; da ih prirodni čovek prezire; da, međutim, prirodni čovek, sa svojim požudama, biva u toj meri ponižen, da gotovo da izgleda kao da je mrtav; i da je stoga doveden u stanje podređenosti duhovnom čoveku; i da se čovek tako reformiše i regeneriše i uvodi u crkvu. Sve je to povezano i odnosi se na sinove Izraelove u pustinji. No, kako bi se jasno naznačilo da ono, o čemu smo upravo govorili, predstavlja ispravno značenje biblijskih stihova, preporučljivo je objasniti još neke pojedinosti iz citiranih odlomaka.

[34] (1) Čovek je, dok u iskušenjima, u toj meri opustošen zlom i neistinama, što mu se, sve zajedno, gotovo čini da je u paklu. Ovo stanje se označava pomoću izraza "*Gospod, koji te je vodio preko one pustinje velike i strašne gdje žive zmije vatrene i skorpije, gdje je suša a nema vode;*" gde izraz "*pustinje velike i strašne*" označava teška iskušenja; "*gdje žive zmije vatrene i skorpije,*" označavaju zla i neistine sa svojim ubeđivanjima, koja dolaze iz čulnog i prirodnog čoveka; "*zmije*", označavaju zla otuda, "*vatrene zmije*" neistine koje odatle dolaze, a "*škorpioni*" - ubeđivanja; izraz "*gdje je suša a nema vode*" označava nedostatak i zatvaranje istine. Ono, što jer navedeno u prethodnom tekstu, takođe označava i izrazom "*da bi te namučio i iskušao, da se zna šta ti je u srcu.*"

[35] (2) Da se Gospod, zajedno sa čovekom, bori protiv zla i neistina koje su iz pakla označeno je izrazom, koji se odnosi na Gospoda i Jakova: "*Nade ga u zemlji pustoš, na mjestu strašnu gdje buči pustoš; vodi ga unaokolo, uči*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ga i čuva kao zjenicu oka svojega;" takođe i pomoću izraza "*kako te je nosio Gospod Bog tvoj, kao što čovjek nosi sina svojega;"* takođe i pomoću "*iđāše noću u ognju da vam svijetli putem kojim biste išli, a danju u oblaku.*" (3) Da Gospod, međuvremenu, održava čoveka duhovnom hranom i pićem, koji su dobra i istine nebeske, označava se pomoću izraza "*Koji te je hranio u pustinji manom, koji ti je izveo vodu iz tvrdoga kamena, i vodi ga unaokolo, uči ga i čuva;"* izraz "*mana*" znači dobro nebeske ljubavi, dok izraz "*vodu iz tvrdoga kamena*" predstavlja istine tog dobra od Gospoda. (4) da, dok je u iskušenjima, prirodni čovek odbija te stvari, reprezentuju sinovi Izraelovi, tako često žaleći za manom i žudeći za egipatskom hranom; stoga se ovde kaže, "*I mučio te je, glađu te morio; ali te je opet hranio manom.*"

[36] (5) Pa ipak, prirodni čovek, sa svojim požudama ponižen je, a, način na koji umire i postaje podređen duhovnom čoveku, predstavljen je smrću u pustinji svih onih, koji su izašli iz Egipta, ali su hteli su da se tamo vrate, i odbili su da uđu u zemlju Hanansku, a njihova su deca dovedena u tu zemlju. Da je to predstavljalo i označavalo takve stvari, može se shvatiti samo poznavanjem duhovnog značenja. (6) Da, nakon kušanja, čovek postaje duhovan, i doveden u crkvu, a kroz crkvu na nebo, prikazano je njihovim dovođenjem u zemlju hanansku, jer "*zemlja Hananska*" označava crkvu, a takođe i nebo ; a to se označava pomoću izraza "*da bi te namučio i iskušao te, i najposlije da bi ti dobro učinio.*" Njihov duhovni život je opisan Jehovininim podučavanjem "*da čovjek ne živi o samom hljebu nego o svemu što izlazi iz usta Gospodnjih.*" Da "*Odijelo tvoje ne ovetša na tebi niti noga tvoja oteče za ovijeh četrdeset godina*" označava da prirodni čovjek nije ozleđen tim nevoljama, jer "*odelo*" označava istine prirodnog čoveka, a "*stopalo*" označava prirodnog čoveka samog. Štaviše, "*četrdeset*", bilo

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

godina, bilo dana, označava celokupno vreme iskušenja (vidi u prethodnom tekstu, br. 633).

[37] Slične stvari su uključene u ove reči u Davidu: *Lutaše po pustinji gdje se ne živi****, puta gradu naseljenome ne nahodiše; Bjehu gladni i žedni, i duša njihova iznemagaše u njima; Ali zavikaše ka Gospodu u tuži**** svojoj; i izbavi ih iz nevolje njihove.* (Ps. 107:4-7). Ovo je uopšteno rečeno o otkupljenima, a osobito sinovima Izraelovim u pustinji, a ove reči opisuju iskušenja onih, koji Gospod regeneriše. Izraz "*puta gradu naseljenome ne nahodiše*" označava nauk života, koji čini crkvu u čoveku; a, kako je crkva oblikovana u čoveku životom po doktrini, od časa kad su iskušenja prošla, rečeno je da "*Ali zavikaše ka Gospodu u tuži**** svojoj; i izbavi ih iz nevolje njihove;*" nedostatak istine, sve do stanja očajja, a ipak želja za njom, označen je pomoću izraza "*Bjehu gladni i žedni, i duša njihova iznemagaše u njima.*"

[38] U Jeremiji: *Idi i viči Jerusalimu da čuje i govori: ovako veli Gospod: opominjem te se po milosti u mladosti tvojoj i po ljubavi o vjeridbi tvojoj, kad iđашe za mnom po pustinji, i po zemlji gdje se ne sije. I ne rekoše: gdje je Gospod koji nas je izveo iz zemlje Misirske, koji nas je vodio po pustinji, po zemlji pustoj i punoj propasti, po zemlji suhoj i gdje je sjen smrtni, po zemlji preko koje niko nije hodio i u kojoj niko nije živio? I kad vas dovedoh u zemlju rodnu da jedete rod njezin i dobra njezina, došavši oskvrniste zemlju moju i od našljedstva mojega načiniste gad.* (Jer. 2:2, 6, 7). Izrazi "*mladosti tvojoj*" i "*ljubavi o vjeridbi tvojoj*" na koje Jehova opominje, označavaju stanje čovekove reformacije i regeneracije, kada on od prirodnog postaje duhovan; jer je čovek na taj način povezan s Gospodom, a, kako su se verili sa Njim, to je ono što se označavalo pomoću izraza "*ljubavi o vjeridbi tvojoj;*" a, zbog toga što se to ostvaruje prolaženjem kroz iskušenja, označava se sa "*kad iđашe za mnom po pustinji;*" stanje iskušenja je opisano pomoću

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

“koji nas je vodio po pustinji, po zemlji pustoj i punoj propasti, po zemlji suhoj i gdje je sjen smrtni;” izraz "pustinja" označava ovo stanje; "zemlji pustoj i punoj propasti" označava to stanje u odnosu na zla i neistine koje dolaze, dok izraz "po zemlji suhoj i gdje je sjen smrtni" označava pomračenu percepciju dobra i slično razumevanje istine. Stanje čoveka nakon iskušenja je opisano pomoću "I kad vas dovedoh u zemlju rodnu da jedete rod njezin i dobra njezina," što označava dovođenje u crkvu u kojoj su istine doktrine, pomoću kojih se dobro ljubavi i milosrđa prihvataju; izraz "zemlja" označava crkvu; "zemlja rodna" - crkvu u odnosu na istine doktrine; "jesti" označava usvajanje; izraz "rod" reprezentuje dobro ljubavi, a "dobro" predstavlja dobro milosrđa i života.

[39] U Jezekilju: *I izvešću vas iz naroda, i sabraću vas iz zemalja po kojima ste rasijani, rukom krjepkom i mišicom podignutom i izlivenijem gnjevom. I odvešću vas u pustinju tih naroda, i ondje ću se suditi s vama licem k licu. Kako sam se sudim s ocima vašim u pustinji zemlje Misirske, tako ću se suditi s vama, govori Gospod Gospod. I propustiću vas ispod štapa i dovesti vas u sveze zavjetne.* (Jeze. 20:34-37). Ovde, opet, "pustinja" označava stanje iskušenja, što se u Bibliji označava izrazima "pustinju tih naroda" i "pustinji zemlje Misirske," jer je stanje prirodnog čoveka pre regeneracije - pustinja i samoća, budući da u njemu nema dobra i istina, već samo zla i neistina, ali, kad su iz njega potom istrebljene neistine i zla, a istine a dobra usađeni na njihovom mestu, od pustinje postaje "Livan" i "vrt". Izraz "I ondje ću se suditi s vama licem k licu" označava da im pokaže kakvim kvalitetom života oni žive, da ih na način suoči sa tim, da to, hteli-ne hteli, priznaju; jer, u iskušenjima, čovekova zla i neistine dolaze i pojavljuju se; "licem ka licu" znači suočavanje sa životom i njegovo priznavanje. To što je čovek, zajedno sa Gospodom, pretrpeo teške stvari tokom reformacije, označava se izrazom

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"*I propustiću vas ispod štapa i dovesti vas u sveze zavjetne;*" Izraz "*I propustiću vas ispod štapa*" znači: pretrpeti teške stvari, dok "*u sveze zavjetne*" označava povezivanje sa Gospodom.

[40] U Osiji: *I pohodiću na njoj dane Valimske, u koje im je kadila i kitila se obocima i grivnama, i išla za svojim milosnicima, i mene zaboravila, govori Gospod. Ali evo, ja ću je primamiti i odvešću je u pustinju, i govoriću s njom lijepo. I daću joj vinograde njezine od toga mjesta, i dolinu Ahor za vrata nadanju, i ondje će pjevati kao za mladosti svoje i kao kad je išla iz Misira. I tada ćeš me, govori Gospod, zvati: mužu moj; a nećeš me više zvati: Vale moj.* (Os. 2:13-16). "*Valim*" i "*milosnici*", za kojima je pošla, označavaju stvari koje pripadaju prirodnom čoveku i koje su voljene, naime, neuredne želje obmana od zla; da ih treba ukloniti pomoću iskušenja označava se izrazom, "*ja ću je primamiti i odvešću je u pustinju;*" da će nakon toga biti utehe, označeno je putem izraza "*i govoriću s njom lijepo;*" da će oni tada imati duhovne i prirodne istine, reprezentovano je izrazom "*I daću joj vinograde njezine od toga mjesta, i dolinu Ahor za vrata nadanju.*" Da će, nakon toga, imati priliv dobra s neba i posledičnu radost, kao što su ih imali oni, koji su bili iz drevnih crkava, i koji su od prirodnih postali duhovni, označava se pomoću "*i ondje će pjevati kao za mladosti svoje i kao kad je išla iz Misira,*" gde izraz "*za mladosti svoje*", označava dane drevne crkve, dok izraz "*i kao kad je išla iz Misira*", označava čas, kada su od prirodnih postali duhovni. Povezivanje s Gospodom u to vreme, postignuta kroz privrženost istini, u času kad se odbacuju neuredne želje prirodnog čoveka, označava se pomoću izraza "*I tada ćeš me, govori Gospod, zvati: mužu moj; a nećeš me više zvati: Vale moj*"

[41] Izraz "*pustinja*" označava stanje iskušenja, dok izraz "*četrdeset*", bilo godina ili dana, predstavlja celokupno vreme od početka do kraja. Iskušenja

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Gospodnja, koja su bila najstrašnija od svih, i koje je On istrpeo od detinjstva do stradanja na krstu, označena su iskušenjima četrdeset dana u pustinji, koja su na sledeći način opisana u Jevanđeljima: *Tada Isusa odvede Duh u pustinju da ga đavo kuša. I postivši se dana četrdeset i noći četrdeset, napošljjetku ogladnje. I pristupi k njemu kušač i reče: ako si sin Božij, reci da kamenje ovo hljebovi postanu. Isus pak pun Duha svetoga vrati se od Jordana, i odvede ga Duh u pustinju, I četrdeset dana kuša ga đavo, i ne jede ništa za to dana; i kad se oni navršiše, onda ogladnje, I reče mu đavo: ako si sin Božij, reci ovome kamenu da postane hljeb.* (Mat. 4:1-3; Luka 4:1-3). *I odmah Duh izvede ga u pustinju. I bi ondje u pustinji dana četrdeset, i kuša ga sotona, i bi sa zvjerinjem, i anđeli služahu mu.* (Mark 1:12, 13). To ne znači da je đavo iskušavao Gospoda samo četrdeset dana, a najstrašnije na kraju, već da je Isus bio u iskušenju tokom celog svog života, čak i do poslednjeg časa, kad je podneo strašni srčani bol u Gestimanskom vrtu, i, posle toga, strahotno stradanje na krstu; jer je, pomoću iskušenja, koja svaki čovek prima rođenjem od svoje majke, Gospod sebi podredio sve paklove, a istodvremeno je proslavio Njegovo Ljudsko. (A o tim iskušenjima Gospodnjim, videti ono što je napisano u "Nebeskim tajnama" i sakupljeno otuda u "Novom Jerusalimu i njegovom nebeskom učenju", br. 201.) Sve te napasti Gospoda označene su iskušenjima u pustinji četrdeset dana i četrdeset noći, jer "*pustinja*" označava stanje iskušenja, dok "*četrdeset dana i četrdeset noći*" označava celokupno vreme njihovog trajanja. U Jevanđeljima nije bilo više pisanih tragova o tome, jer nije bilo više otkovenja u vezi sa tim; ipak, u prorocima, a osobito u Davidovim psalmima, iskušenja su naširoko opisana. "*Zvijeri*," za koje se kaže da je Gospod sa njma obitavao, označavaju infernalna društva; izraz "*post*" ovde označava nevolju, kakva se javlja u borbama protiv iskušenja.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[43] (4) Opet, "*pustinja*" takođe označava pakao, pustinjom se zove mesto gde nema žetve, letine i naselja, i, sličnog, ona je mesto gde obitavaju divlje zveri, zmije i zmajevi, koji označavaju da nema istine doktrine ili dobra života, posledično, pustinja je mesto gde postoji požuda od zlih ljubavi, i obmana svake vrste; a, kako sve to egzistira i u paklu, tako, iz korespondencije, "*pustinja*" takođe označava - pakao. Štaviše, prirodni čovek sa svim što sadrži, sve dok je odvojen od duhovnog, kao i pre obnove, jeste pakao, jer se celokupno nasleđeno zlo, u kome se čovek rađa, nalazi u njegovom prirodnom čoveku i ne može se izbaciti, odnosno ukloniti, osim putem influksa Božanske istine kroz nebo od Gospoda; a taj influks u prirodnog čoveka može doći samo kroz duhovno, jer je prirodni čovek u svetu, a duhovno je na nebu; stoga se duhovni čovek mora otvoriti pre nego što pakao, koji je u prirodnom čoveku, može biti uklonjen od strane Gospoda s neba.

[43] Na koji se način to uklanjanje odvija, predstavljeno je jarcem zvanim Azazel, koji je bio izbačen u pustinju; jer "*jarac*" iz korespondencije označava prirodnog čoveka u odnosu na njegove naklonosti i znanja, a, u suprotnom smislu, u odnosu na svoje neuredne želje i obmane. O ovom jarcu čitamo u Mojsiju: *A od zbora sinova Izrailjevijskih neka uzme dva jarca za žrtvu radi grijeha, i jednoga ovna za žrtvu paljenicu. I neka prinese Aron junca svojega na žrtvu za grijeh i očisti sebe i dom svoj. Potom neka uzme dva jarca, i neka ih metne pred Gospoda na vrata Šatora od sastanka. I neka Aron baci ždrijeb za ta dva jarca, jedan ždrijeb Gospodu a drugi ždrijeb Azazelu. I neka Aron prinese na žrtvu jarca na kojega padne ždrijeb Gospodnji, neka ga prinese na žrtvu za grijeh. A jarca na kojega padne ždrijeb Azazelov neka metne živa pred Gospoda, da učini očišćenje na njemu, pa neka ga pusti u pustinju Azazelu. I neka Aron prinese junca svojega na*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

žrtvu za grijeh i očisti sebe i dom svoj, i neka zakolje junca svojega na žrtvu za grijeh. I neka uzme kadionicu punu žeravice s oltara, koji je pred Gospodom, i pune pregršti kada mirisnoga istucanoga, i neka unese za zavjes. I neka metne kad na oganj pred Gospodom, da dim od kada zakloni zaklopac koji je na svjedočanstvu; tako neće poginuti. Poslije neka uzme krvi od junca i pokropi s prsta svojega po zaklopcu prema istoku, a pred zaklopcem neka sedam puta pokropi tom krvlju s prsta svojega. I neka zakolje jarca na žrtvu za grijeh narodni, i neka učini s krvlju njegovom kao što je učinio s krvlju juncijom, i pokropi njom po zaklopcu i pred zaklopcem. I tako će očistiti svetinju od nečistota sinova Izrailjevih i od prijestupa njihovijeh u svijem grijesima njihovijem; tako će učiniti i u Šatoru od sastanka, koji je među njima usred nečistota njihovijeh. A niko da ne bude u Šatoru od sastanka kad on uđe da čini očišćenje u svetinji, dokle ne izađe i svrši očišćenje za se i za dom svoj i za sav zbor Izrailjski. A neka izađe k oltaru koji je pred Gospodom, i očisti ga; i uzevši krvi od junca i krvi od jarca neka pomaže rogove oltaru unaokolo; I neka ga pokropi ozgo istom krvlju s prsta svojega sedam puta; tako će ga očistiti i posvetiti ga od nečistota sinova Izrailjevih. A kad očisti svetinju i Šator od sastanka i oltar, tada neka dovede jarca živoga. I metnuvši Aron obje ruke svoje na glavu jarcu živomu, neka ispovjedi nad njim sva bezakonja sinova Izrailjevih i sve prijestupe njihove u svijem grijesima njihovijem, i metnuvši ih na glavu jarca neka ga da čovjeku spremnom da ga istjera u pustinju. I jarac će odnijeti na sebi sva bezakonja njihova u pustinju; i pustiće onoga jarca u pustinju. Potom neka opet uđe Aron u Šator od sastanka i svuče haljine lanene koje je obukao kada je išao u svetinju, i ondje neka ih ostavi. Pa neka opere tijelo svoje na svetom mjestu i obuče svoje haljine; i izašav neka prinese svoju žrtvu paljnicu, i očisti sebe i narod. A salo od žrtve za grijeh neka zapali na oltaru. A ko odvede jarca za Azazela, neka opere haljine svoje i okupa tijelo

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

svoje u vodi, pa onda neka uđe u oko. A junca za grijeh i jarca za grijeh, od kojih je krv unesena da se učini očišćenje u svetinji, neka iznesu napolje iz okola, i neka spale ognjem kože njihove i meso njihovo i balegu njihovu. A ko ih spali, neka opere haljine svoje i okupa tijelo svoje u vodi, pa onda neka dođe u oko. I ovo neka vam bude vječna uredba: deseti dan sedmoga mjeseca mučite duše svoje, i ne radite nikakoga posla, ni domorodac ni došljak koji se bavi među vama. Jer u taj dan biva očišćenje za vas, da se očistite; bićete očišćeni od svih grijeha svojih pred Gospodom. To neka vam je počivanje subotno, i mučite duše svoje po uredbi vječnoj. A sveštenik koji bude pomazan i koji bude osvećen da vrši službu sveštenu na mjesto oca svojega, on neka očišća obukavši se u haljine lanene, haljine svete. I neka očisti svetinju svetu i Šator od sastanka; i oltar neka očisti; i sveštenike i sav narod sabrani neka očisti. I ovo neka vam je vječna uredba da očišćate sinove Izrailjeve od svih grijeha njihovijeh jedanput u godini. I učini Mojsije kako mu zapovjedi Gospod. (Lev. 16:5-34). Te su stvari zapovjedene, jer one predstavljaju ispaštanje, tj. čišćenje od zla i obmana. Jarčevi su bili odvedeni kako bi to predstavljali, jer "jarac" iz korespondencije označava prirodnog čoveka; jarac, koji je trebalo da bude žrtvovan, predstavljao je prirodnog čoveka koji je delimično očišćen, a jarac, koji je trebalo da bude poslat u divljinu - prirodnog čoveka koji uopšte nije očišćen. A, kako se prirodni čovek rađa sa neurednim željama i nečistoćama svake vrste, kao što je u prethodnom tekstu već rečeno, dakle, stoga je jarac bio izbačen iz okola (tabora) u zemlju neplodnu i u pustinju, da bi mogao sa sobom odneti bezakonja i grehe svih koji su iz te crkve; "zemlja neplodna i pustinja" označava pakao. Aron je polagao ruke na glavu i priznao grehe, predstavljajući komunikaciju i prenošenje, jer to se odvija u času kadaje se čovek čisti od svojih grehova, istovremeno ispaštajući zbog njih, jer gresi se potom šalju u pakao, a usađuje se naklonost ka dobru i istinama na mestu

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

uklonjenih greha; gresi su delimično bili označeni masnoćama žrtvovanim od junca i drugog jarca, takođe i krvlju, a osobito žrtvom prinosnica (u pogledu toga, videti stihove 5-24 u istom ovom poglavlju), jer "ovan" iz korespondencije označava prirodnog čoveka u odnosu na dobro ljubavi. Međutim, treba znati da Izraelci nisu bili ni najmanje pročišćeni od svojih grijeha, već je očišćenje prirodnog čoveka, u času kada se regeneriše, bilo samo reprezentacija. Sve stvari ljudske obnove, a naročito žrtve, predstavljale su takve spoljašnje stvari; a to je učinjeno zbog ujedinjenja sa nebom u toj crkvi, kroz spoljašnje od bogopoštovanja, čije je unutarnje vidljivo na nebesima. Ko ne može da uvidi da se gresi cele zajednice ne mogu u stvarnosti preneti na jarca i, zajedno sa njim, posledično, baciti u pakao? Iz ovoga se vidi šta sve predstavlja *pustinja* u svojim različitim značenjima. *Hebrejski tekst ima "na nas", kao što se nalazi u NT 2708. **Hebrejski tekst ima "na nas", kao što se nalazi u NT 2708. ***Hebrejski tekst ima "u usamljenosti puta", kao što se može naći i u NT 2708. ****Hebrejski tekst ima "ispravan put", kao što se i nalazi u AO 223.

731. *Gdje imaše mjesto pripravljeno od Boga*, označava stanje crkve koje se u međuvremenu može postići i među drugima. To je vidljivo iz značenja "mjesta", kao stanja (o čemu uskoro); takođe, i iz značenja izraza "pripravljeno od Boga", kao da ga je Gospod obezbedio, jer je pripremljeno ono, što je učinio čovek, ali je obezbeđeno ono, što je učinio Gospod. Štaviše, predviđanje proističe iz stanja koje je označeno "mjestom", dok "pripravljeno" proizilazi iz "mjesta". To znači da se željeno stanje, u međuvremenu, može obezbediti i među drugima, ostalima, jer žena, koja beži u pustinju, označava da je crkva još uvek prisutna među malobrojnima, i to u onima, koji nisu u stanju dobra, a time nisu ni u istinama (vidi prethodno poglavlje, br. 730); stoga sledi da ove reči, naime, "Gdje imaše mjesto

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

pripravljeno od Boga" označavaju stanje Crkve, kao da u ono, međuvremenu, može biti obezbeđeno i među drugima, preostalima; a ono što sledi, naime, izraz "*da se onamo hrani hiljadu i dvjesta i šezdeset dana*" označava stanje koje traje, sve dok ne dostigne ispunjenost (vidi u narednom tekstu, br. 732). A ovo stanje crkve, koje se naziva "*mjesto žene u pustinji*" u potpunosti se obrađuje u onome što sledi u ovom poglavlju, jer se kaže da "*I ženi dana biše dva krila orla velikoga da leti u pustinju na svoje mesto, gdje će se hraniti vrijeme i vremena i po vremena, sakrivena od lica zmijina.*", zajedno sa mnogo drugih stvari.

[2] "*Mjesto*" označava stanje, jer prostori, mesta i udaljenosti u duhovnom svetu potiču od stanja života . Oni se, zaista, pojavljuju tamo, baš kao u ovom svetu, a ipak su različiti jer je tamo svačiji kvalitet poznat prema mestu gde prebiva, a mesto prebivanja je poznato po tome kakav je ko; tako se to uopšteno odnosi na mesta u skladu sa četvrtima gde stanuju, a posebno se odnosi u odnosu na mesta u društvu, a još specifičnije se odnosi na mesta u kućama, pa čak i u sobama. Iz ovoga je jasno da mesto i kvalitet stanja deluju kao jedno, i to zbog toga, što su sve stvari u duhovnom svetu koje se pojavljuju pred očima, pa čak i države, zemlje, korespondencije duhovnih stvari; Zato "*mjesto*" označava stanje. (Da su prostori, mesta i udaljenosti, po svom poreklu - stanja, a otuda u Reči označavaju stanja, pogledajte u radu "Nebo i pakao", br. 191-199, u članku o Prostorima na nebu.) Iz istog razloga je u našem svetu uobičajeno odrediti stanje po mestu, jer, se zadobija visoki položaj, istaknuto mesto i eminentno mesto, za visoko, eminentno ili istaknuto stanje. [3] Iz ovoga se može objaviti šta se podrazumeva pod Gospodnjim rečima, koje je izrekao Svojim učenicima: *Mnogi su stanovi u kući oca mojega. A da nije tako, kazao bih vam; idem da vam pripravim mesto. I kad otidem i pripravim vam mesto, opet ću doći, i uzeću vas k sebi*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

da i vi budete gdje sam ja. (Jovan 14:2, 3). Izraz "*i pripravim vam mjesto*" znači obezbediti nebo za svakoga u skladu sa stanjem njegovog života, jer "*učenici*" znače sve koji su od Njegove crkve. A u Luki: *Kad nečisti duh iziđe iz čovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeći pokoja, i ne našavši reče: da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao;* (Luka 11:24). "*Kad nečisti duh iziđe iz čovjeka*" označava uklanjanje zala i posledičnih obmana od čoveka kad je pokajnik; "*ide kroz bezvodna mjesta tražeći pokoja*" označavaju stanja zla i neistina koji pripadaju njegovom životu. Tako je i drugde u Reči gdje se spominju mesto i mesta.

732. *Da se tamo može hraniti hiljadu i dvesta i šestdeset dana,* označava sve dok ne naraste do ispunjenosti. To se vidi iz značenja "*hrani hiljadu i dvjestu i šezdeset dana*", kao perioda od početka do kraja, a time i punoće (o čemu u prethodnom tekstu, br.636); jer ovaj broj uključuje tri i po godine, a "*tri i po*", godina ili dana, označava punoću (vidi u prethodnom tekstu, br. 532, 658). Izraz "*gdje će se hraniti*", koji se odnosi na toliko broj dana, označava - sve dok ne naraste do ispunjenosti, jer ovo proizlazi iz onoga što prethodi, odnosno da "*A žena uteče u pustinju gdje imaše mjesto pripravljeno od Boga*", što označava da Nova Crkva, koja se podrazumeva pod izrazom "*žena*", jeste prva među nekolicinom, da se crkva u međuvremenu može obezbediti i za još drugih; stoga se dodaje, sve dok ne naraste do ispunjenosti; Štaviše, "*hraniti*" znači održavati život i rasti. [2] Postoji nekoliko razloga zbog kojih će se ova Nova Crkva, koja se zove Sveti Jerusalem, započeti sa nekolicinom, nakon čega će se uvećavati, i konačno doći do ispunjenosti. Prvo, njena doktrina, koja je doktrina ljubavi prema Gospodu i milosrđa prema bližnjem, ne može se priznati i primiti, osim od strane onih, kod kojih istina utiče na njihovo unutarne, a istine mogu isključivo uticati na unutarne onih, koje imaju sposobnost da ih vide. Istine,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

pak, vide jedino oni, koji su kultivisali svoje intelektualne sposobnosti i nisu ih uništili u sebi putem ljubavi prema sebi i svetu. Drugi razlog je taj, što se doktrina te crkve ne može priznati, a odatle i primiti od strane onih koji su se potvrdili doktrinom, ali su istovremeno živeli životom u veri lišenoj milosrđa; potvrda izvršena samo doktrinom ne sprečava prijem, ali ga sprečava potvrda životom, ograničenim na veru bez milosrđa, jer oni, koji vode takav život, ne poznaju ljubav prema Gospodu, niti znaju šta je milost prema bližnjem, i uopšte ne žele da to spoznaju. [3] Treći razlog je taj, što Nova Crkva na Zemlji raste u skladu sa rastom u svetu duhova, jer su duhovi sa tog sveta u ljudima i oni su bili takvi dok su živeli na zemlji, te bivali u u veri njihove crkve. Niko od njih nije mogao zadobiti doktrinu, ako nije bio u duhovnoj naklonosti prema stini; samo su takvi spojeni sa nebom, gde ta doktrina obitava, i oni povezuju nebo sa čovekom. Broj ovakvih se, u duhovnom svetu, sada svakodnevno povećava, pa, u skladu sa porastom njihovog broja, crkva, koja se naziva Novim Jerusalimom, uzrasta na zemlji. Sve ove stvari, o kojima smo sada govorili, su bile razlozi zbog kojih je Hrišćanska crkva, nakon što je Gospod napustio svet, rasla tako sporo u Evropi, te nije dostigla svoju punoću, sve dok čitavo doba nije prohujalo.

733. Stihovi 7, 8. *I posta rat na nebu. Mihailo i anđeli njegovi udariše na aždahu, i bi se aždaha i anđeli njezini. I ne nadvladaše, i više im se ne nađe mjesta na nebu..* 7. "I posta rat na nebu," označava borbu protiv lažnosti protiv istine i istine protiv lažnosti (br. 734); "Mihailo i anđeli njegovi udariše na aždahu, i bi se aždaha i anđeli njezini," označava borbu između onih koji su za život ljubavi i milosrđa i za Božansko Gospodnje u Njegovom Ljudskom, protiv onih koji su samo za veru ili za odvojenu veru, i koji su protiv Gospodnjeg Božanskog u Njegovom Ljudskom (br. 735). 8. "I ne nadvladaše, i više im se ne nađe mjesta na nebu," označava da su

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

nadvladani i da nigde na nebu odsad ne postoji mesto koje odgovara stanju njihovih života, što je stanje ispunjeno isključivo mislima, a bez naklonosti ka dobru i istini (br. 736, 737).

734. Stih 7. *I posta rat na nebu*, označava borbu obmana protiv istine i istine protiv obmana. To se vidi iz značenja ["rata", kao duhovnog rata, to jest *] obmana protiv istine i istine protiv obmana (o čemu uskoro). Ovde obmana označava lažnost od zla, a istina znači - istinu od dobra; to stoga, jer postoje mnoge vrste obmana, ali samo one lažnosti, koje su od zla, bore su se protiv istina od dobra, jer se zlo suprotstavlja dobru, a sva je istina od dobra. Svi oni, koji u svom životu nisu razmišljali o nebu i Gospodu, već su mislili samo na sebe i na svet, jesu u obmanama zla. Da, tokom života, razmišljamo o nebesima i o Gospodu, znači - da mislimo da ovo ili ono mora biti učinjeno, jer Reč i zapovesti tako podučavaju; oni, koji ovo izvršavaju, pošto žive od Reči, žive od Gospoda i neba. Ali, razmišljati samo o sebi i svetu, znači misli da ovo ili ono mora biti učinjeno zbog državnih zakona, ili radi ugleda, časti i dobiti; takvi ne žive za Gospoda i nebesa, već za sebe i za svet. Oni su, što se tiče života, u zlu i od zla su u obmanama; a oni, koji su u obmanama ovog porekla, vode borbu protiv istine. Međutim, oni se ne bore protiv Reči, jer je nazivaju svetom i Božanskom, ali se bore protiv ispravnih istina Reči, jer potvrđuju svoje obmane citatima iz Reči, ali samo putem bukvalnog smisla citata. Bukvalni smisao je, na nekim mestima u Reči, takav, da se iz njega može izvlačiti ponešto što potvrđuje krajnje jeretičke principe, iz tog razloga, što je bukvalni smisao Reči prilagođen deci i prostima, koji su uglavnom čulni, i primaju samo one stvari, koje se očima mogu videti; a pošto je Reč takva u bukvalnom smislu, stoga oni, koji su u obmanama od zla života, potvrđuju svoje obmane iz Reči i time krivorvore Reč. Upravo tako, oni, koji odvajaju veru od milosrđa, krivorvore Reč na taj

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

način da se, bez obzira na to što se u njoj govori o postupcima, delima, i činjenju, takvi odlomci, kojih ima na hiljade, se lažno interpretiraju, kao da se u njima uopšte ne govori o postupcima, delima i činjenju, već samo o verovanju i veri; isto, važi i u drugim slučajevima. Ovo je rečeno da bi se spoznalo ko su oni, koji su u obmanama zla, i koji su "*napravili rat sa Mihaelom i njegovim anđelima*", kako je opisano u sledećem odlomku.

[2] Da "rat" označava u Reči - duhovni rat, što je rat koji vode obmane od zla protiv istina od dobra, i istine od dobra protiv obmana od zla, ili, što je isto, rat, koji vode oni, koji u obmanama od zla protiv onih, koji su u istinama od dobra, vidi se iz mnogih odlomaka u Reči, o čemu je dovoljno navesti samo ono što sledi. U Isaiji: *I ići će mnogi narodi govoreći: hodite da idemo na goru Gospodnju, u dom Boga Jakovljeva, i učiće nas svojim putovima, i hodićemo stazama njegovijem; jer će iz Siona izaći zakon, i riječ Gospodnja iz Jerusalima. I sudiće među narodima, i karaće mnoge narode, te će raskovati mačeve svoje na raonike, i koplja svoja na srpove, neće dizati mača narod na narod, niti će se više učiti boju. Dome Jakovljev, hodi da idemo po svetlosti Gospodnjoj. I sudiće među mnogim narodima, i pokaraće jake narode nadaleko, i oni će raskovati mačeve svoje na raonike, i koplja svoja na srpove; neće dizati mača narod na narod, niti će se više učiti ratu.* (Isa. 2:3-5; Mih. 4:3). Ovo tretira Gospodnji dolazak, i da će oni, koji će biti iz Njegove Nove Crkve, biti poučeni istinama, pomoću kojih će biti dovedeni do neba. Izrazi "*gora Gospodnja*" i "*dom Jakovljev*" označavaju crkvu u kojoj obitavaju ljubav prema Gospodu i bogopoštovanje od te ljubavi; pozivanje na tu crkvu, a time i na Gospoda, označava se pomoću izraza "*I ići će mnogi narodi govoreći: hodite da idemo na goru Gospodnju;*" da će biti upućeni u istine kojima će ih voditi, označava se pomoću izraza "*i učiće nas svojim putovima, i hodićemo stazama njegovijem,*" gde "*putovi*" znače istine,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

dok "staze" reprezentuju principe života; da će ih voditi doktrinom o dobru ljubavi i doktrinom istine od tog dobra, koji su predviđeni za crkvu sa neba od Gospoda, označava se izrazom "jer će iz Siona izaći zakon, i riječ Gospodnja iz Jerusalima," gde "zakon" označava doktrinu o dobru ljubavi, a "Reč" istinu od tog dobra; da će se zlo života i obmane doktrine tada raspasti, označava se putem izraza "I sudiće među narodima, i karaće mnoge narode," gde "narodi" označavajući one koji su u zlu, dok "narodi" " ["Come near, ye **nations**, to hear, and attend ye **people**" – "St. James" prevod Biblije ima odvojene izraze "nacije" i "narodi" - prim. M. V.] označavaju one, koji su u lažima, odnosno, u apstraktnom smislu, sama zla života i same obmane doktrine.

[3] Da će, saglasnošću svih, borbe prestati, označava se putem izraza "i oni će raskovati mačeve svoje na raonike, i koplja svoja na srpove", gde "mač" i "koplje" znače obmane od zla, koje se bore protiv istina od dobra, i istine od dobra, koje se bore protiv obmana od zla; "raonici" znače dobra crkve koja se kultivišu istinama, jer "njiva obrađena motikom" označava crkvu u odnosu na dobro života; "kuke za potkresavanje" znače istine doktrine, jer drveće u vrtovima označava percepciju i znanje istine. Slične stvari su označene pomoću izraza "neće dizati mača narod na narod, niti će se više učiti boju", gde izraz "rat" označava borbe u celokupnosti. Da će se tada živeti životom punim mudrosti, označava se pomoću izraza "hodi da idemo po svjetlosti Gospodnjoj", gde "svjetlost Gospodnja" znači Božansku istinu, dok izraz "da idemo" znači da živimo u skladu sa njom, stoga u životu mudrosti. Da "rat" ovde označava duhovni rat, koji je rat obmana protiv istina i dobra, i obratno, i da "mačevi i koplja", koji su oružje rata, označavaju stvari koje se koriste u duhovnim borbama, jer Gospod, i crkva, koju On treba da uspostavi, kao i doktrina predviđena za tu crkvu, predstavljaju temu kojom se

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ovde bavimo, a rečeno je: "*i učiće nas svojim putovima, i hodićemo stazama njegovijem*"; takođe se kaže i "*hodi da idemo po svetlosti Gospodnjoj*."

[4] U Osiji: *I tada ću im učiniti zavjet sa zvijerjem poljskim i sa pticama nebeskim i s bubinama zemaljskim; i polomiću luk i mač i rat da ih nestane u zemlji, i učiniću da leže bez straha.* (Os. 2:18). Značenje izraza "*sa zvijerjem poljskim i sa pticama nebeskim i s bubinama zemaljskim*," s kojima će Jehova u onom danu sklapati savez, može se videti u prethodnom tekstu (br. 388, 701), takođe, da Jehova obećava: "*polomiću luk i mač i rat*," što označava da prestaju sve vrste borbi između obmana i istine; stoga se dodaje: "*i učiniću da leže bez straha*," što znači bezbednost od pošasti zla i obmana, koje su iz pakla.

[5] U Zahariji: *Jer ću istrijebiti iz Jefrema kola i iz Jerusalima konje; i istrijebiće se luk ubojiti; i on će kazivati mir narodima, i vlast će mu biti od mora do mora i od rijeke do krajeva zemaljskih.* (Zah. 9:10). I ovo se, takođe, može videti objašnjeno u prethodnom tekstu (br. 355, 357), iz koga je očigledno da "*luk ubojiti*" označava doktrinu istine koja se bori protiv nepravde, jer se ovo govori o Gospodu. U Davidu: *Hodite i vidite djela Gospoda, koji učini čudesa na zemlji, Prekide ratove do kraja zemlje, luk prebi, koplje slomi, i kola sažeže ognjem.* (Ps. 46:8, 9). Ovde, takođe, izraz "*Prekide ratove do kraja zemlje*" označava da On čini da borbe, shvaćene u duhovnom smislu, prestanu, a to su borbe obmana protiv istina i dobra crkve (vidi u prethodnom tekstu, br. 357).

[6] U istom: *Ondje je polomio krilate strijele luku, štit i mač i rat.* (Ps. 76:3). Ovo ima slično značenje (vidi u prethodnom tekstu, br. 357, 365). U Isaiji: *Jer će bježati od mača, od mača gologa, od luka zapetoga i od žestokoga boja.* (Isa. 21:15). Ono što to označava može se videti u prethodnom tekstu

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

(br.131, 357), takođe da "od žestokoga boja" označava strahoviti napad lažnih znakova dobra, koje ovde označavaju "Arabija" ili "Kedar". U Davidu: *Uči ruke moje boju, i mišice** moje čini da su luk od mjedi.* (Ps. 18:34). "Uči ruke moje boju" ne znači rat protiv neprijatelja na ovom svetu, već protiv neprijatelja u paklu, koji se odvija borbom istine protiv obmana i zla. Na prvi pogled izgleda da je takav rat podrazumevao ovozemaljske bitke koje je David vodio protiv svojih neprijatelja, a takođe i način, na koji ga je Jehova naučio takvom ratu, između ostalog i tome, kako da spusti luk od mesinga golim rukama; međutim, pod ovim se ustvari podrazumeva duhovni rat, a takođe i duhovni luk, što je doktrina istine, dok izraz "luk od mjedi" označava doktrinu dobra života, i to zato što je Reč smatrana duhovnom, u svojoj suštini. A o ovim rečima vidi i u prethodnom tekstu (br. 357).

[7] U istom: *Gospode! budi suparnik suparnicima mojim; udri one koji udaraju na me. Uzmi oružje i štit, i digni se meni u pomoć. Potegni koplje, i presijeci put onima koji me gone, reci duši mojoj: ja sam spasenje tvoje.* (Ps. 35:1-3). Ovde izrazi "koji udaraju na me," "Uzmi oružje i štit," i "Potegni koplje," ne znače oružane ratove u bukvalnom smislu reči, pošto se ovde govori o Jehovi, ali se o tome govori na ovakav način, zato što svako ratno oružje označava stvari koje se odnose na duhovni rat. Zato se kaže: "štit", jer štiti glavu, označava zaštitu od obmana koje uništavaju razumevanje istine; kaže se: "štitnik", jer štiti grudi, te označava zaštitu od obmana, koje uništavaju dobro, što je volja za dobro; govori se: "koplje", jer štiti sve delove tela, označava zaštitu uopšte. Zato što su takve stvari označene, dodato je: "reci duši mojoj: ja sam spasenje tvoje".

[8] Jer Jehova, to jest, Gospod, štiti čoveka od pakla, to jest, od zla i obmana koje stalno izvire iz pakla, i stoga se zove "Jehova Savaot", to jest, Gospod nad vojskama, dok izraz "suparnici" označava istine i dobra sa neba, a time i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

crkvu u njenoj celokupnosti, kojom Gospod uklanja paklove uopšte, i u svakome pojedinačno; zato se pripisuje Jehovi da se bori i ratuje kao heroj i ratnik u bitkama, što se vidi iz sledećih odlomaka. U Isaiji: *Jer ovako mi reče Gospod: kao što lav i lavić riče nad lovom svojim, i ako se i sviče na nj mnoštvo pastira, on se ne plaši od vike njihove niti se pokorava na buku njihovu, tako će Gospod nad vojskama sići da vojuje za goru Sionsku i za hum njezin.* (Isa. 31:4). U Zahariji: *Jer će Gospod izaći, i vojevaće na narode kao što vojuje na dan kad je boj.* (Zah. 14:3). U Isaiji: *Gospod će izaći kao junak, podignuće revnost svoju kao vojnik, vikaće i klikovati, nadvladaće neprijatelje svoje.* (Isa. 42:13). U Mojsiju: *A ja ću stajati pred tobom ondje na stijeni na Horivu; a ti udari u stijenu, i poteći će iz nje voda da pije narod. I učini Mojsije tako pred starješinama Izrailjskim.* (Izl. 17:16). Ovo se kaže zato što "Amalik" označava one obmane od zla, koje kontinuirano pustoše istine i dobra crkve.

[9] Štaviše, ratovi koji su opisani u istorijskim knjigama Reči, kako u Mojsijevim knjigama, tako i u knjigama Isusa Navina, Sudijama, Samuilu i Knjizi o carevima, označavaju duhovne ratove; kao ratovi protiv Asirije, Sirijaca, Egipćana, Filistejaca i, na početku, protiv idolopoklonskih naroda u zemlji Hananskoj izvan i sa ove strane Jordana. Šta ovi ratovi znače, postaje očigledno, kada se zna koje vrste zala i obmana reprezentuju "Asirci", "Vavilonci i Haldejci", takođe "Egipćani", "Sirijci", "Filistejci," i ostali; zato što su sve nacije i narodi, koji su vodili rat sa sinovima Izraelima, predstavljali paklove, koji su hteli da izvrše nasilje nad crkvom, koju predstavljaju sinovi Izraelovi. Pa ipak, ratovi su se zapravo i u stvarnosti dogodili kako su opisani, ali su oni, istovremeno, predstavljali, i odatle označavali duhovne ratove, jer u Reči nije rečeno ništa što nije unutrašnje

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

duhovno. To stoga, jer je Reč Božanska, a sve što proizilazi od Božanskog mora biti duhovno, jednako kao što biva razoreno u onome, što je prirodno.

[10] Da je drevni narod takođe imao Reč, i proročansku i istorijsku, koja je sada izgubljena, vidi se iz Mojsija (broj 21), gdje se pominju njegova proročanstva i tamo se zovu "*Proročanstvo Valamovo*"; takođe i istorijske knjige, koje se zovu "*Knjiga o ratovima Gospodnjim*" (stihovi 14 i 27). Te istorijske knjige nazivaju se "*Knjiga o ratovima Gospodnjim*", jer označavaju ratove Gospodnje protiv paklova, baš kao što to isto reprezentuju i ratovi u istorijskim knjigama naše Reči. To je razlog zašto su "*protivnici*", "*neprijatelji*", "*napadači*", "*gonioci*", "*oni koji se podižu*", kao i sva oružja rata, kao što su koplje, štitnik, štit, mač, luk, strele, kočije, u Reči označavaju stvari koje se odnose na borbe sa paklovima i zaštitu od njih.

[11] U Mojsiju: *Kad otideš na vojsku na neprijatelja svojega i vidiš konje i kola i narod veći od sebe, nemoj se uplašiti od njih, jer je s tobom Gospod Bog tvoj, koji te je izveo iz zemlje Misirske. I kad pođete da se pobijete, neka pristupi sveštenik i progovori narodu, I neka im reče: slušaj Izrailju! vi polazite danas u boj na neprijatelje svoje, neka ne trne srce vaše, ne bojte se i ne plašite se, niti se prepadajte od njih. Jer Gospod Bog vaš ide s vama i biće se za vas s neprijateljima vašim da vas sačuva.* (Pon. Zak. 20:1-4). Onaj ko ne zna da postoji duhovni smisao u svakoj pojedinosti u Reči, mogao bi da poveruje da ovde nema ničeg značajnijeg od onoga što vidi u bukvalnom smislu teksta; pa ipak, "*rat*", ovde, kao i na drugim mestima označava duhovni rat, pa stoga izrazi "*konj*", "*kola*" i "*narod veći od sebe*" označavaju obmane religije u koje se veruje i od kojih se bori protiv istine crkve, gde izraz "*konj*" ima značenje lažnosti razumevanja i razmišljanja iz njih, "*kola*" ima značenje lažnih doktrina, dok izraz "*narod veći od sebe*" predstavlja lažnosti uopšte. Bilo da se govori o obmanama kao takvim, ili se, pak, govori

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

o onima, koji su u obmanama, značenje je isto. Nisu ih se plašili, niti su drhtali pred njima, jer su bili u istinama crkve od Gospoda, i zato što je Gospod prisutan u tim istinama u čoveku, i tako se pomoću njih bori na strani čoveka protiv paklova, koji su neprijatelji u duhovnom smislu; stoga se kaže: "*Jer Gospod Bog vaš ide s vama i biće se za vas s neprijateljima vašim da vas sačuva.*" Ova dva smisla, prirodni i duhovni, čine jedno po korespondencijama koje postoje između svih stvari, koje pripadaju ovom svetu, i svih stvari, koje su na nebesima; stoga postoji veza između neba i čoveka pomoću Reči. Međutim, duhovni smisao, koji leži skriven u istorijskim knjigama Reči, je manje vidljiv od onog u proročkim stvarima, jer istorijske činjenice zadržavaju um prilepljen za sebe, i na taj način sprečavaju razmišljanje u bilo kom drugom pravcu od onoga, koji se odnosi na bukvalni smisao reči; ipak sve istorijske činjenice Reči reprezentuju nebeske stvari, a same reči nisu bukvalne, već reprezentativne.

[12] Da su svi oni, koji su bili u istini doktrine i stoga postali ljudi crkve (ali ne i oni koji još nisu postali ljudi crkve), morali da se bore, označeno je sledećim rečima u istoj glavi: *Potom i vojvode neka progovore narodu, i reku: ko je sagradio novu kuću a nije počeo sjedeti u njoj? neka ide nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi počeo sjedeti u njoj. I ko je posadio vinograd a još ga nije brao? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi ga brao. I ko je isprosio djevojku a još je nije odveo? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi je odveo. Još i ovo neka kažu vojvode narodu i reku: ko je strašiv i trne mu srce? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi trnulo srce braći njegovoj kao njemu.* (Pon. Zak. 20:5-8). Da oni, koje reprezentuju izrazi "*ko je sagradio novu kuću a nije počeo sjedeti u njoj,*" i "*ko je posadio vinograd a još ga nije brao,*" i "*ko je isprosio djevojku a još je nije odveo,*" treba da

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ostanu kod kuće, a ne da poginu u ratu, a drugi ljudi bi trebalo da posvete svoje kuće, sakupljaju plodove njihovih vinograda i uzimaju svoje žene, upravljani i sankcionisani od strane uzroka koji obitavaju u duhovnom svetu, koji se ne mogu videti, osim ukoliko se ne spozna zna šta je označeno izrazima "*sagradio novu kuću*," "*posadio vinograd*," i "*isprosio djevojku*," kao i izrazom "*poginuo u boju*." Izraz "*sagradio novu kuću*" označava uspostaviti crkvu; na slično se misli pod izrazom "*posadio vinograd*", ali "*kuća*" označava crkvu u odnosu na dobro, a "*vinograd*" crkvu, u odnosu na istinu, jer i dobro i istina moraju biti usađeni u čoveka, da bi crkva mogla biti u njemu. Sponu ova dva, naime, dobra i istine, označava izraz "*je isprosio djevojku a još je nije odveo*;" izraz "*rat*" označava duhovni rat, koji je borba protiv zla i obmana iz pakla; a "*poginuti u boju*" podrazumeva podleganje pre nego što se, ovim sredstvima, utemelji crkva; ovo se čini i putem iskušenja, koja su takođe označene "*ratovima*" u Reči.

[13] Iz ovoga se može zaključiti šta ovi zakoni znače u duhovnom smislu, odnosno, da su ljudi crkve, to jest, ljudi u kojima je crkva, označeni pomoću izraza "*sinovi Izraelovi koji odlaze u rat*" – oni, koji se bore protiv neprijatelja, tj. paklova, a ne oni, koji još nisu postali ljudi crkve, ili ljudi, u kojima je crkva; stoga se kaže da oni, na koje se odnosi izraz "*ko je sagradio novu kuću a nije počeo sjediti u njoj*," a takodje i oni, na koje se odnosi izraz "*ko je posadio vinograd i još ga nije brao*", jednako kao i oni, za koje važi "*ko je isprosio djevojku a još nije odvezao*" neće otići u rat, jer sve ovo označava one, u kojima crkva još nije ugrađena, tako da još nisu postali ljudi crkve; i kaže se za takve: "*neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju*", što znači da takvi neće prevladati nad svojim neprijateljima, već će njihovi neprijatelji prevladati nad njima, jer "neprijatelji" prevladavaju nad duhovnima, koji su u istinama od dobra, ili u kojima se istina povezuje s

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

dobrom. Takođe se kaže: "*i drugi počeo sjediti u njoj*", "*bere plod vinograda*" i "*odvezao je ženu*", što znači da se obmane i zla povezuju sa dobrom, ili sa drugom vrstom istine naklonjenoj ka dobru; jer "*drugi čovek*" označava lažnost, ali i drugu istinu, pa tako i istinu koja još nije usklađena sa postojećom. Da "*ko je strašiv i trne mu srce*" takođe treba da se vrati kući, označava one, koji još uvek nisu u istinama i dobru crkve i time još nemaju poverenje u Gospoda, jer se takvi plaše zlih, a takođe uzrokuju druge da se boje takvih, što je označeno putem izraza "*Da ne bi trnulo srce braći njegovoj kao njemu*". Unutrašnji razlozi, ili razlozi koji potiču iz duhovnog sveta, jedini mogu objasniti zašto su ove stvari, o kojima smo upravo govorili, zapovedene.

[14] Da "*rat*" označava duhovni rat, koji je uperen protiv paklenih stvari, jasno se vidi iz činjenice, da su službe i sveštenečke službe Levita o Šatoru od sastanka nazvani "*vojna služba*", što se vidi iz ovih reči Mojsijevih: *Od trideset godina i više do pedeset godina izbroj ih sve koji su za službu da mogu služiti u Šatoru od sastanka.* (Broj. 4:23, 35, 39, 43, 47). I drugde: *I ovo je za Levite: od dvadeset i pet godina i više neka stupaju u službu da služe u Šatoru od sastanka. A kad kome bude pedeset godina, neka izlazi iz te službe i više neka ne služi.* (Broj. 8:24, 25). Dela i službe Levita u vezi sa Šatorom od sastanka nazivaju se "*vojna služba*" jer su Leviti predstavljali istine crkve, a Aron, kome su Leviti dati i dodeljeni za službu, predstavljao je Gospoda u odnosu na dobro ljubavi i čin spasenja. Gospod, iz dobra ljubavi i kroz istine iz Reči, regeneriše i spasava ljude, a takođe uklanja zla i obmane iz pakla, protiv kojih se stalno bori, i usled toga su funkcije i službe Levita nazvani: "*vojna služba*". Isto se može zaključiti iz toga što su službe nazvane "*vojna služba*", iako Leviti nisu ratovali protiv neprijatelja zemlje. Ovo

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

pokazuje da je sveštenstvo vojna služba, ali u ratu protiv obmana i zla. Iz istog razloga, crkva se danas zove crkveni militant.

[15] U Isaiji: *Vika stoji ljudstva na gorama kao da je velik narod, vika i vreva carstva skupljenijeh naroda; Gospod nad vojskama pregleda vojsku ubojitu.* (Isa. 13:4). Ovo se može videti objašnjeno u prethodnom tekstu (br. 453); takođe da izraz "*pregleda vojsku ubojitu*" podrazumeva organizovanje istina od dobra protiv obmana od zla, koja označavaju "*carstva skupljenijeh naroda*". U istom: *U ono će vrijeme Gospod nad vojskama biti slavna kruna i dičan vijenac ostatku naroda svojega, I duh suda onome koji sjedi da sudi, i sila onima koji uzbijaju boj do vrata.* (Isa. 28:5, 6). To se govori u vezi sa onima koji su u ponosu niskog mudrovanja, koji su u stihu 1 podrazumevani pod izrazom "*Teško gizdavome vijencu pijanica Jefremovijeh, uvelom cvijetu krasnoga nakita njihova, koji su uvrh rodnoga dola, pijani od vina!*". Što se tiče onih, koji nisu u tom ponosu, kaže se, da će zadobiti inteligenciju od Gospoda, što se označava pomoću izraza "*Gospod nad vojskama će biti duh suda onome koji sjedi da sudi;*" ovde izraz "*sud*" označava razumevanje istine i, otuda, inteligenciju; "*Gospod nad vojskama će biti i sila onima koji uzbijaju boj do vrata*" označava da Gospod daje moć onima, koji brane Reč i doktrinu iz Reči, i koji sprečavaju da se nad njima čini nasilje; "*grad*" ima značenje doktrine, dok "*kapija*" koja doktrini obezbeđuje ulaz, znači prirodne istine. Zbog toga su starešine sedele na kapijama grada radi sudjenja.

[16] U Jeremiji: *K njoj će doći pastiri sa stadima svojim, razapeće oko nje šatore, svaki će opasti svoje mjesto. Spremite rat na nju, ustanite da udarimo u podne. Teško nama, jer dan naže, i sjenke večernje oduljaše. Ustanite da udarimo obnoć i razvalimo dvorove njezine. Jer ovako govori Gospod nad vojskama: sijecite drva, i načinite opkope prema Jerusalimu; to je grad koji*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

treba pohoditi; koliki je god, nasilje je u njemu. Ovako govori Gospod: evo narod će doći iz zemlje sjeverne, i velik će narod ustati od krajeva zemaljskih. Luk i koplje nosiće, žestoki će biti i nemilostivi, glas će im bučati kao more, i jahaće na konjma, spremni kao junaci da se biju s tobom, kćeri Sionska. (Jer. 6:3-6, 22, 23). Ovde se bavimo krivotvorenjem Reči od strane onih, koji su u niskom mudrovanju; takvi se podrazumevaju pod izrazom "*narod će doći iz zemlje sjeverne*", jer takvi, u duhovnom svetu, žive na severu, budući da su u krivotvorenjima od kojih se ne vide istine; a crkva koja je u istinskim istinama, podrazumeva se pod izrazom "*kćer Sionska*". Napad na istinu i uništavanje crkve od strane takvih označava se pomoću "*Spremite rat na nju, i načinite opkope prema Jerusalimu*;" Izraz "*Jerusalim*" što znači crkvu u odnosu na doktrinu uopšte, a zatim i na doktrinu crkve. Napor da se istine uništavaju otvoreno označava se izrazom "*ustanite da udarimo u podne*;" a napor da se unište tajno je označen izrazom "*Ustanite da udarimo obnoć*;" napor da se uništi razumevanje istine, označen je pomoću "*razvalimo dvorove njezine*;" da oni uopšte nisu u ljubavi prema istini, nego u ljubavi prema lažnosti, označava se pomoću izraza "*žestoki će biti i nemilostivi*;" da oni razmišljaju iz znanja [scientiae] i od niskog mudrovanja, je reprezentovano izrazom "*glas će im bučati kao more, i jahaće na konjma*;" da napadaju istinu označava se izrazom "*spremni kao junaci da se biju s tobom*."

[17] U Davidu: *Izbavi me, Gospode, od čovjeka zloga, sačuvaj me od nasilnika, Koji pomišljaju zlo u srcu i svaki dan podižu rat; Oštre jezik svoj kao zmija, jed je aspidin u ustima njihovijem.* (Ps. 140:1-3). Izrazi "*čovjeka zloga*" i "*nasilnika*" označavaju one koji izopačuju istine Reči; Pomoću izraza "*nasilnik*" se označava onaj, koji iz loše namere vrši nasilje nad istinama Reči njihovim izopačavanjem. Pervertirana namera je dalje opisana

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

pomoću izraza " *Koji pomišljaju zlo u srcu;*" a izopačavanje istina iz Reči se označava pomoću izraza " *i svaki dan podižu rat;*" razmišljanja nad kojima prevladavaju označavaju se " *ratovima*" i stoga se dodaje, " *jed je aspidin u ustima njihovijem.*"

[18] U Zahariji: *I oni će biti kao junaci, gaziće u boju kao blato po ulicama, i biće se, jer je Gospod s njima, i koji jašu na konjma osramotiće se.* (Zech. 10:5). Ovo se odnosi na dolazak Gospoda, i onih, koji su u istinama od dobra od Njega; o njima se govori: " *oni će biti kao junaci, gaziće u boju kao blato po ulicama,*" što znači da će oni raspršiti i potpuno uništiti obmane doktrine; " *blato ulica*" označava tu lažnost, jer " *grad*" označava doktrinu, " *ulice grada*" označava njene istine, a " *blato*" u njima - obmane nastale od krivorvorene istine; " *i biće se, jer je Gospod s njima*" označava da će od Gospoda napadati i nadvladati te obmane; " *i koji jašu na konjma osramotiće se*" označava da će sve od niskog mudrovanja podleći; " *da će se osramotiti*" znači podleći, zato što se kaže o onima koji su nadvladani, a izraz " *koji jašu na konjma*" znači poverenje u nisko mudrovanje.

[19] U Osiji: *A na dom Judin smilovaću se, i izbaviću ih Gospodom Bogom njihovijem, a neću ih izbaviti lukom ni mačem ni ratom ni konjma ni konjicima.* (Os. 1:7). Izraz " *dom Judin*" označava nebesku crkvu; izraz " *smilovaću se, i izbaviću ih Gospodom Bogom njihovijem*" označava spasenje od strane gospoda; " *a neću ih izbaviti lukom ni mačem ni ratom ni konjma ni konjicima,*" označava da se to ne čini sredstvima poput niskog mudrovanja; šta označavaju izrazi " *luk*", " *mač*", " *konji*" i " *konjanici*", prikazano je u prethodnom tekstu na različitim mestima; " *rat*" označava borbu protiv takvih stvari.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[20] U Jezekilju: *Ne izlazite na prolome i ne ograđujete doma Izrailjeva da bi se održao u boju u dan Gospodnji.* (Jezek. 13:5). Ovo je bilo rečeno o "ludim prorocima", koji označavaju neistine doktrine iz Reči koja je krivorvorena; da nisu uspjeli ispraviti nazadovanje Crkve, ili izmeniti bilo šta od toga, reprezentovano je putem izraza "*Ne izlazite na prolome i ne ograđujete doma Izrailjeva;*" izraz "*prolomi doma Izrailjeva*" što znači povratak crkve i njenu "*ogradu*" koja štiti od invazije obmana, a time i vrši korekciju; izraz "*da se [ne] bi održao u boju u dan Gospodnji*" znači ne boriti se protiv neistina zla, koje su iz pakla, na dan Poslednjeg Suda.

[21] U Jeremiji: *Kako se ne ostavi slavni grad? grad radosti moje? Zato će popadati mladići njegovi na ulicama njegovijem, i svi će vojnici njegovi izginuti u onaj dan, govori Gospod nad vojskama. Zato će mladići njegovi pasti po ulicama njegovijem, i svi će vojnici njegovi izginuti u onaj dan, govori Gospod.* (Jer. 49:25, 26; 50:30). Doktrina istine iz Reči je označena pomoću izraza "*slavni grad,*" kao i pomoću izraza "*grad radosti moje;*" da se ovo pretvara u doktrinu lažnosti krivotvorenjem istine, označava se pomoću izraza "*biti zanemareni ili napušteni;*" da bi svako razumevanje istine (a, na taj način, i svaka inteligencija) propalo, označava se pomoću izraza "*Zato će popadati mladići njegovi na ulicama njegovijem;*" "*mladići*" označavaju razumevanje istine, a izraz "*na ulicama njegovijem*" krivotvorenje doktrine. Da više neće ostati nikakvih istina koje se bore protiv obmana označava se izrazom "*i svi će vojnici njegovi izginuti;*" "*voinici*" znači one, koji su u istinama, i koji se bore protiv obmana, a, u apstraktnom smislu, istine koje se bore protiv neistina.

[22] U Isaiji: *Grade puni vike i vreve, grade veseli! tvoji pobijeni nijesu pobijeni mačem niti pogiboše u boju.* (Isa. 22:2). Ovo se govori o "*dolini vizije*", koja označava čulnog čoveka, koji sve vidi pomoću zabluda telesnih

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

čula; zbog toga što ne razume istine, i umesto toga se hvata za laži, umesto za istine, rečeno je: "*tvoji pobijeni nijesu pobijeni mačem niti pogiboše u boju*", što označava da istine nisu uništene razmišljanjima iz obmana, ni od bilo kakvih borbi obmana protiv istina, već su uništene same od sebe, usled zabluda od kojih se ne vide istine.

[23] U istom: *I razdražiću Misirce jedne na druge, te će vojevati brat na brata i prijatelj na prijatelja, grad na grad, carstvo na carstvo.* (Isa. 19:2). Ovo se govori o prirodnom čoveku, odvojenom od duhovnog, a označeno je izrazom "*Misir*"; mnoštvo neistina u prirodnom čoveku, koji promišlja i bori se protiv istina i dobara duhovnog čoveka, označava se pomoću izraza "*I razdražiću Misirce jedne na druge, te će vojevati brat na brata i prijatelj na prijatelja*"; izraz "*čovek i brat*" označava istinu i dobro, a, u suprotnom smislu, obmanu i zlo, dok izraz "*čovjek i prijatelj*" označava istine među sobom, a, u suprotnom smislu, međusobne laži. Ovakva podela i borba se odvijaju kada obmane prevladavaju, pošto se obmane kontinualno suprotstavljaju drugim obmanama, dok se istine se ne bore protiv istina; da će se među doktrinama, tj. crkvama voditi međusobna borba, označava se pomoću izraza "*te će vojevati brat na brata i prijatelj na prijatelja, grad na grad, carstvo na carstvo*"; izraz "*grad*" ima značenje doktrine, dok izraz "*carstvo*" reprezentuje crkvu iz te doktrine.

[24] Iz ovoga se može videti značenje Gospodnjih riječi u Jevanđelju: *Jer će mnogi doći u ime moje govoreći: ja sam Hristos. I mnoge će prevariti. Čućete ratove i glasove o ratovima. Gledajte da se ne uplašite; jer treba da to sve bude. ali nije još tada pošljedak. Jer će ustati narod na narod i carstvo na carstvo; i biće gladi i pomori, i zemlja će se tresti po svijetu.* (Mat. 24:5-7; Marko 13:6-8; Luka 21:8-11). Gospod je to rekao učenicima u vezi ispunjenosti doba, što označava stanje crkve na njenom kraju, kao što je

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

opisano u ovim poglavljima; takođe, to znači sukcesivno izopačavanje i krivotvorenje istina i dobara Reči sve dok ne preostane ništa drugo sem laži i onbmana. Oni, na koje se odnosi izraz " *Jer će mnogi doći u ime moje govoreći: ja sam Hristos. I mnoge će prevariti,*" označava one, koji će doći, i reći da je to božanska istina, a zapravo je u pitanju krivotvorena istina, koja je u sebi lažna; "*Hrist*" znači Gospoda u odnosu na Božansku istinu, ali ovde je, suprotno, krivotvorena Božanska istina. "*Čućete ratove i glasove o ratovima*" označava da će postojati sporovi i svađe u pogledu istina i posledične krivotvorine; "*Jer će ustati narod na narod, i carstvo na carstvo*" označava da će se zlo boriti protiv zla, i obmana protiv obmane, jer se zla nikad ne slažu među sobom, niti obmane među sobom; zbog toga su se crkve podelile i pojavilo su se toliko krivotvorenja; "*narod*" označava one, koji su u zlu, dok izraz "*carstvo*" označava one, koji su u neistinama, od kojih se sastoji crkva. "*I biće gladi i pomori, i zemlja će se tresti po svijetu*" označava da više neće biti nikakvih znanja o istini i dobru, te da će se stanje Crkve promeniti zbog obmana, koje će je pokvariti; izraz "*glad*" znači nedostatak znanja o istini i dobru; "*pomori*" označavaju kvarenje obmanama, dok "*potresi*" označavaju promene crkve.

[25] Budući da "*ratovi*" u Reči označavaju duhovne ratove, koji su borbe obmana protiv istine i istine protiv obmana, stoga se te borbe opisuju "*ratom između cara sjevera protiv kralja juga,*" kao i pomoću izraza "*bitka jarca protiv ovna*", u Danilu; rat između kralja Severa i kralja Juga opisan je u jedanaestom poglavlju, dok su bitke jarca protiv ovna u opisane osmom poglavlju; a tamo izraz "*car Sjevera*" znači one koji su u neistinama, dok izraz "*kralj Juga*" predstavlja one, koji su u istinama; "*jarac*" označava one, koji su u neistinama doktrine, jer su u zlu života, a "*ovan*" one, koji su u istinama doktrine jer su u dobru života.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[26] Iz ovog je jasno šta se označava izrazom "rat" u drugim poglavljima Apokalipse, kao u sledećem: *I kad svrše svjedočanstvo svoje, onda će zvijer što izlazi iz bezdana učiniti s njima rat, i pobijediće ih i ubiće ih.* (Otkr. 11:7). Opet: *Jer su ovo duhovi đavolski koji čine čudesna i izlaze k carevima svega vasionoga svijeta da ih skupe na boj za onaj veliki dan Boga svedržiitelja.* (Otkr. 16:14). A drugde: *I izići će da vara narode po sva četiri kraja zemlje, Goga i Magoga, da ih skupi na boj, kojijeh je broj kao pijesak morskog.* (Otkr. 20:8). U ovim odlomcima, takođe, "rat" označava duhovni rat, koji je rat obmana protiv istine i istine protiv obmana. To se zove rat obmane protiv istina, i istina protiv obmana, ali treba znati da se oni, koji su u neistinama, a bore protiv istina, ali ne na istovetan način kao što se oni, koji su u istinama protiv neistina, jer uvek su oni, koji su u neistinama, ti koji koji napadaju, dok se oni, koji su u istinama samo brane; a, što se tiče Gospoda, On se nikada čak ni ne suprotstavlja, već samo štiti istine. Ali, u vezi ove teme ima mnogo više toga rečenog na drugim mestima. *Reči u zagradi su umetnute iz broja 734. **Latinski tekst ima "moje ruke", kako se može naći u AO 357.

735. *Mihailo i anđeli njegovi udariše na aždahu, i bi se aždaha i anđeli njezini, označava borbu između onih, koji su za život ljubavi i milosrđa i za Božansko Gospodnje u Njegovom Ljudskom, protiv onih koji su samo za veru, otcepljenu veru, a protiv Božanskog Gospodnjeg u Njegovom Ljudskom. To se vidi iz značenja izraza "Mihajlo i anđeli njegovi", kao onih koji su za Božansko Gospodnje u Njegovom Ljudskom, i za život ljubavi i milosrđa (o čemu uskoro); takođe od značenja izraza "aždahe", kao onih, koji su samo za veru, i odvojeni su od života ljubavi i milosrđa, a takođe su i protiv Božanskog Gospodnjeg u Njegovom Ljudskom. Oni, koji su u veri odvojenoj od milosrđa, a čija vera se naziva - verom samom, protive se i*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Božanskom Gospodnjem u Njegovom Ljudskom, to jest protiv Božanskog Ljudskog. To stoga, jer većina onih, koji se potvrđuju isključivo u veri, jesu samo prirodni i čulni, a prirodni i čulni čovek, odvojen od duhovnog, ne može imati nikakvog pojma o Božanskom u Ljudskom, jer oni razmišljaju o Ljudskom u Gospodu prirodno i senzualno, a ne na način, na koji razmišljaju oni, koji su vezani za duhovne ideje; stoga oni misle o Gospodu na isti način, na koji misle o običnom čoveku, koji je poput njih samih, a to i podučavaju; shodno tome, u ideji svoje misli postavili su Gospodnje Božansko iznad Njegovog Ljudskog, i time, sve u svemu, razdvojili to dvoje, naime Božansko i Ljudsko Gospodnje; Oni to rade na taj način, iako njihova doktrina, koja je doktrina Atanasijusa, koja se odnosi na Trojstvo, podučava drugačije, jer ova doktrina uči da su Božansko i Ljudsko jedinstvena osoba, i da su to dvoje poput duše i tela. Kada bi se iko od njih iskreno preispitao u sebi, shvatio bi da je to njegova istinska ideja koja se odnosi na Gospoda. Iz ovoga je jasno šta se podrazumeva pod izrazom "*Mihajlo i anđeli njegovi*" koji su se borili sa aždahom, a to su oni, koji priznaju Gospodnje Božansko Ljudsko, i koji su za život ljubavi i milosrđa, jer oni, koji su takvi, i ne mogu drugačije, nego da priznaju Gospodnje Božansko Ljudsko, zbog toga što, u suprotnom, ne bi mogli biti u ljubavi prema Gospodu, niti u ikakvom milosrđu prema bližnjem. To stoga, jer su ovo milosrđe, kao i ova ljubav, isključivo iz Gospodnjeg Božanskog Ljudskog, a ne od Božanskog odvojenog od Njegovog Ljudskog, niti od Ljudskog odvojenog od Njegovog Božanskog; posledično, nakon što je zmaj sa svojim anđelima sišao na zemlju, sa neba se začuo glas: *sad posta spasenije i sila i carstvo Boga našega, i oblast Hrista njegova* (stih 10). Iz toga je jasno šta se podrazumeva pod izrazom "*Mihajlo i anđeli njegovi*".

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[2] Što se konkretno tiče Mihajla, na osnovu bukvalnog smisla Reči se veruje da je jedan od arhanđela; ali ne postoji arhanđeo na nebesima. Postoje, zaista, viši i niži anđeli, takođe mudriji i manje mudri; a u društvima anđela postoje guverneri koji su postavljeni nad ostalima; međutim, ne postoje arhanđeli koji druge anđele drže u poslušnosti na osnovu nekakvog autoriteta. Ne postoji takva vlada na nebesima, jer niko od anđela u svom srcu ne priznaje nikoga iznad sebe, osim samog Gospoda; to je ono, što se podrazumeva pod Gospodnjim rečima u Mateju: *A vi se ne zovite ravi; jer je u vas jedan ravi Hristos, a vi ste svi braća. I ocm ne zovite nikoga na zemlji; jer je u vas jedan otac koji je na nebesima. Niti se zovite učitelji; jer je u vas jedan učitelj Hristos. A najveći između vas da vam bude sluga.* (Mat. 23:8-11). A anđeli, koji se spominju u Reči, kao "*Mihajlo*" i "*Rafail*", znače upravne i funkcionalne delatnosti, a, uopšteno, ograničene i određene službe administracije i funkcije svih anđela; pa ovde "*Mihajlo*" označava odeljenje za anđeosku funkciju koja je pomenuta u prethodnom tekstu, naime, za odbranu onog dela doktrine iz Reči koja uči da je Gospodnje Ljudsko - Božansko i da čovek mora živeti životom ljubavi prema Gospodu i milosrđa prema bližnjem, da bi mogao primiti spasenje od Gospoda, a time se misli na odeljenje u funkciji za borbu protiv onih, koji odvajaju Božansko od Gospodnjeg Ljudskog i koji odvajaju veru od života ljubavi i milosrđa, koji čak ispovedaju ljubav na rečima, ali ne i u životu.

[3] Štaviše, u Reči "*anđeli*" ne znače anđele u duhovnom smislu, već Božanske istine od Gospoda (vidi u prethodnom tekstu, br. 130, 302), iz razloga što anđeli nisu anđeli od onoga što je njihovo vlastito [proprium], već od primanja Božje istine od Gospoda. To je isto u odnosu na arhanđele, koji označavaju tu Božansku istinu, kao što je već rečeno. Anđeli, pored toga, na nebesima nemaju imena kao što ih imaju ljudi na Zemlji, već imaju imena

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

koja izražavaju njihove funkcije, a, uopšteno, svakom anđelu se daje ime po njegovom kvalitetu; Zbog toga što "ime" u Reči označava kvalitet stvari i stanja. Ime Mihajlo znači, na hebrejskom, "koji je poput Boga;" stoga Mihajlo označava Gospoda u odnosu na tu Božansku istinu da je Gospod – Bog, i u njegovom Ljudskom, i da čovek mora živeti od Njega, to jest, u ljubavi prema Njemu, i ljubavi prema bližnjem. Mihajlo se pominje i u Danilu 10:13, 21; 12: 1, i ovde označava stvarnu istinu iz Reči, koja je namenjena onima, koji će biti u crkvi koju će uspostaviti Gospod; jer "Mihajlo" znači one, koji će podržati doktrinu Novog Jerusalima, tačnije dva osnovna principa od kojih je ova doktrina sačinjena, a to su: da je Gospodnje Ljudsko - Božansko, i da život mora biti u ljubavi i milosrđu.

[4] Mihajlo se pominje i u Apostolu Judi u sledećim rečima: *A Mihailo Arandjel, kad se prepiraše s* đavolom i govoraše za Mojsijevo tijelo, ne smijaše prokleta suda da izgovori, nego reče: Gospod neka ti zaprijeti.* (Juda 9). Ovo je apostol Juda citirao iz drevnih knjiga koje su pisane korespondencijom, a pod "Mojsijem" se, u tim knjigama, podrazumevala Reč, a pod njegovim "tijelom" bukvalni smisao Reči; a, kako se iste osobe ovde nazivaju "đavolom", što se u Apokalipsi označavaju izrazom "zmaj", koji se takođe zove "Sotona" i "đavo", biva očigledno šta je označeno pomoću izraza *"A Mihailo Arandjel, kad se prepiraše s đavolom i govoraše za Mojsijevo tijelo,* "naime, da su gore pomenute osobe falsifikovale smisao pisma Reči; a, zato što je bukvalni smisao Reči takav, da joj zli mogu iskriviti smisao, ali ona ipak može biti primljena od dobrih, u skladu s njenim ispravnim značenjem, rekli su drevni ljudi, čije je reči Juda ovde citirao: *"ne smijaše prokleta suda da izgovori"*. (Da u duhovnom smislu "Mojsije" označava zakon, i, na taj način, Reč, može se videti u "Nebeskim tajnama", broj 4859 na kraju, 5922, 6723, 6752, 6827, 7010, 7014, 7089, 7382, 8787,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

8805, 9372, 9414, 9419, 9429, 10234, 10563, 10571, 10607, 10614.)

*Latinski tekst ima "de", što znači "oko".

736. Stih 8. *I ne nadvladaše, i više im se ne nađe mjesta na nebu*, označava da su oni pobeđeni, i da nigde na nebesima nema mesta koje odgovara stanju njihovog života, što je isključivo stanje misli i stanje bez naklonosti ka dobru i istini. To se vidi iz značenja izraza "*I ne nadvladaše*", kao da su oni bili nadvladani u borbi; takođe i iz značenja izraza "*i više im se ne nađe mjesta na nebu*", kao da na nebesima nema mesta koje odgovara stanju njihovog života (o čemu uskoro). To mesto, zaista, odsad više ne postoji, jer je stanje njihovog života koje se podrazumeva pod izrazom "*aždaha i anđeli njezini*", isključivo stanje misli i stanje bez naklonosti ka dobru i istini; jer oni, koji računaju isključivo na samu veru kao krucijalnu za crkvu i spasenje, ne mogu biti ni u kakvoj naklonosti ka dobru i istini, jer takva naklonost pripada životu. Svaki čovek ima dve životne sposobnosti, koje se zovu razumevanje i volja; razumevanje je ono koje misli, a volja je ta, koja je od naklonosti, tako da razmišljanje pripada razumevanju, a naklonost pripada volji; stoga oni, koji odvoje veru iz života, te samo mišljenjem stvaraju sva svoja uverenja. Potom, na osnovu uverenja, svedenih isključivo na mišljenje, kažu da će biti spašeni. A budući da takvi odvajaju život od vere, sledi da oni mogu biti isključivo u prirodnoj ljubavi, koja se sastoji od ljubavi prema sebi i ljubavi prema svetu; stoga sjedinjuju naklonosti ovih ljubavi sa stvarima svoje vere, a zajednica, koja se formira na taj način, ne predstavlja nebeski brak, koji je nebo, već preljubu, koja je pakao, jer je to konjunkcija istine sa naklonošću ka zlu; a takva preljuba odgovara preljubi sina sa majkom, što se vidi iz korespondencija poznatih u duhovnom svetu. Ipak, Gospod predviđa da neće biti konjukcije istine sa zlom, jer ne dozvoljava takvima da imaju istinske istine, već samo krivorvorene istine,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

koje su same po sebi obmane. A, kako se takva konjunkcija odnosi na veru odvojenu od života, naime, na obmane zla, sledi da se "zmaj", koji predstavlja one, koji su u takvoj veri, naziva još i "Sotona" i "đavo"; ime "Sotona" proističe od obmana, dok naziv "đavo" potiče od zla, jer, kako je rečeno o zajednici (konjunkciji) istine i dobra, da ona čini čine nebo u čoveku, a isto tako važi i obrnuto: konjunkcija obmana i zla čini pakao u čoveku. Takvi ne poseduju stvarne istine, jer su sve stvari njihove vere proistekle iz bukvalnog smisla Reči, i oni ne smatraju da su istine (koje pripadaju bukvalnom smislu Reči) ništa drugo do - stine u pojavnom obliku, a da prihvatanje i branjenje pojava istina, kao da su istinske istine u pitanju, znači - krivotvorenje Reči, prema onome što je navedeno u prethodnom tekstu (br.715, 719, 720). To je razlog zašto " *I zbačena bi aždaha velika, stara zmija, koja se zove đavo i sotona, koja vara sav vasioni svijet, i zbačena bi na zemlju, i anđeli njezini zbačeni biše s njom*", dok izraz " *i više im se ne nađe mjesta na nebu*" označava da u nebesima odavno nema mesta koja odgovaraju njihovom stanju života, iz tog razloga, što sva mesta na nebu odgovaraju životu anđela, a izraz " *mesto*", posledično, označava stanje života, kako je već rečeno u prethodnom tekstu (br.731). A, zato što život svih anđela na nebesima predstavlja život iz naklonjenosti ka dobru i istini, a oni, koji su samo u veri (na koje se misli pod izrazom " *aždaha i anđeli njezini*") nemaju naklonost prema dobru i istini, sledi da u nebesima ne postoji mesto koje odgovara stanju njihovog života. Štaviše, svi anđeli na nebesima predstavljaju duhovne naklonosti, a svaki od anđela, pojedinačno, promišlja iz svoje lične naklonosti, i u skladu sa njom. Iz ovoga sledi da oni, koji svode sve crkveno i nebesko isključivo na razmišljanje, a ne na život, kada postanu duhovi (a njihovo razmišljanje proističe iz njihovih naklonosti, koje su naklonosti ka zlu i obmanama, kao što je rečeno u prethodnom tekstu), njihova vera, koju su načinili isključivo od misli, a ne od života,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

biva uništena i raspršena. Jednom rečju, nije moguće imati ikakvu duhovnu naklonost, koja je naklonost ka dobru i istini, izuzev ako ona ne dolazi iz života vere, što je milosrđe, a milosrđe je - naklonost ka dobru, dok je vera - naklonost ka istini, dok oboje, sjedinjeni, predstavljaju naklonost ka dobru i istini.

737. Kaže se u stihu 3 da je zmaj viđen "*na nebu*;" i tada se, protiv njega, vodio rat "*na nebu*"; a, nakon toga, nije pronađen nikakav prostor za njega i njegove anđele "*na nebu*"; pa ipak se on u Stihu 9 naziva "*ta stara zmija*", a takođe i "*đavo*" i "*Sotona*"; a neki se mogu zapitati kako bi zmaj, koji je đavo, mogao biti na nebu, odnosno, kako bi on mogao imati mesto tamo, sve do časa kada se odatle ne zbaci; pa ipak, nikada ne postoji mesto za đavola na nebu, već je njegovo mesto - u paklu. Ali stvar je u sledećem: "*zmaj*" ne znači one, koji negiraju Boga i Gospoda, i odbacuju Reč, ne vode računa o crkvi i njenoj doktrini, jer oni, koji su takvi, i koji to rade, bivaju bačeni u pakao odmah nakon smrti, i nikada se ne pojavljuju na nebu, a još manje imaju ikakvo mesto tamo. Izraz "*aždaha i anđeli njezini*" predstavlja one, koji priznaju Boga i Gospoda i proglašavaju Reč svetinjom, a takođe i drže do crkve i njene doktrine, ali samo na rečima, ali ne i u svom srcu. Oni to ne rade od srca, zato što ne uzimaju u obzir život, a oni, koji ne uzimaju u obzir život, jesu, u svom unutarnjem, đavoli, koliko god mogu spolja izgledati kao anđeli. Odatle se vidi da su priznanjem Boga i Gospoda, čitanjem Reči i propovedanjem, bili, u svom spoljašnjem, povezani sa nebom; ali, budući da njihovi životi uopšte nisu bili u skladu ni sa čim što je Gospodnje iz Reči, sledi da su, u svom unutarnjem, bili povezani sa paklom. Takvi se zovu "*đavo*" i "*Sotona*", jer su oskrnavili istine Reči životom ljubavi prema sebi i ljubavi prema svetlu, kao i pomoću zala, koja su šikljala iz ovih ljubavi, poput penušavih voda iz njihovih izvora, jer su primenili bukvalan smisao

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Reči, kako bi potvrdili takav život. Takve osobe, više iko drugi, jesu zmajevi, jer su štetniji od drugih, budući da mogu privući na svoju stranu jednostavne i dobre ljude, koji su na najnižem nebu, pogotovo putem stvari koje izvlače iz bukvalnog smisla Reči i izopačuju ih. Rečeno je da su "*viđeni na nebu*", i da su se tamo "*borili sa Mihajlom i njegovim anđelima*", jer ih je Reč spojila s nebesima; pošto su ljudi, uopšteno, povezani sa nebom putem Reči; ali, kada je bilo utvrđeno da su bili u naklonostima drugačijim od nebeskih, izbačeni su sa neba. Poslednji Sud je predviđen i uspostavljen od strane Gospoda da od tada niko drugi, osim onih, koji su u duhovnoj veri, ne može biti povezan sa nebom. Duhovna vera se stiče životom u skladu sa istinama Reči, a takav život se zove milosrđe. To je, dakle, ono što je označeno pomoću izraza: "*I zbačena bi aždaha velika, stara zmija, koja se zove đavo i sotona, koja vara sav vasioni svijet, i zbačena bi na zemlju, i anđeli njezini zbačeni biše s njom*"," and "*i više im se ne nađe mjesta na nebu.*"

738. Stih 9. *I zbačena bi aždaha velika, stara zmija, koja se zove đavo i sotona, koja vara sav vasioni svijet, i zbačena bi na zemlju, i anđeli njezini zbačeni biše s njom.* 9. "*I zbačena bi aždaha velika, stara zmija,*" označava da su oni, koji su bili u zlu života i zbog toga postali čulni i izopačili sve stvari Reči, i, na taj način i sve stvari crkve, posledično bili odvojeni od nebesa i bačeni u pakao (br. 739); Izraz "*koja se zove đavo i sotona,*" označava razlog bacanja u pakao – jer se iznutra nalaze u zlu i neistinama, koje su iz pakla (br. 740); "*koja vara sav vasioni svijet,*" označava da izopačuju sve stvari crkve (br. 741); "*I zbačena bi aždaha velika, stara zmija, koja se zove đavo i sotona, koja vara sav vasioni svijet, i zbačena bi na zemlju, i anđeli njezini zbačeni biše s njom*"," označava da su ta zla i njihove obmane osudjene na pakao (br. 742).

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

739. Stih 9. *I zbačena bi aždaha velika, stara zmija*, označava da su oni koji su bili u zlu života i zbog toga postali čulni i izopačili sve stvari Reči, i, na taj način i sve stvari crkve, posledično bili odvojeni od nebesa i bačeni u pakao. To se vidi iz značenja "*I zbačena bi*", kao da je, što se odnosi na aždahu, odvojena od nebesa i bačena u pakao. Da su oni najpre povezani sa nebom, ali su kasnije odvojeni, može se videti u prethodnom poglavlju (br. 737). Da su bačeni i osuđeni u pakao, označava se i pomoću izraza "*i zbačena bi na zemlju*" (o čemu uskoro). Takođe, iz značenja izraza "*aždaha velika*", kao onih koji su u zlu života, a ipak na rečima priznaju Boga i Gospoda, i zovu Reč svetom i govore u prilog crkve. (Da se to podrazumeva pod nazivom "*zmaj*", vidi u prethodnom tekstu, br. 714-716, 718, 737.). Zato se on zove "*aždaha velika*", jer se izraz "*veliko*" odnosi u Reči na dobro, a, u suprotnom smislu, kao što je ovde, na zlo; dok se njihove obmane označavaju izrazom "*njegovi anđeli*" (o čemu uskoro). Takođe, iz značenja "*stare zmije*", kao onih koji su čulni, ovde onih, koji su izopačili sve stvari Reči i crkve odatle postali čulni. Da "*zmija*" označava čulnost, može se videti u prethodnom tekstu (br. 581, 715 na kraju). Zmija se zove "*stara*", jer su, u starim vremenima, postojali oni, koji su izopačili sve stvari Reči i crkve. Prema istorijskom bukvalnom smislu reči, "*stara zmija*" znači zmiju, koja je zavodila Evu i Adama u raj, ali i pod tom zmijom, kao i pod ovom, se podrazumevaju svi oni, koji zavode celi svet, što se vidi iz onoga što sledi u ovom poglavlju. Iz ovoga je jasno da izraz "*i zbačena bi aždaha velika, stara zmija*" označava da su oni, koji su bili u zlu života i koji su izopačili sve stvari Reči, a time i crkve, bili odvojeni od neba i potom bačeni u pakao.

[2] Da su svi, koji su u zlu života postali čulni, i da oni, koji su tako postali čulni, počeli da izopačuju sve stvari crkve, može se videti iz toga, da u ljudima postoje tri stepena života: najdublji, srednji, i krajnji, i da se ovi

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

stupnjevi u čoveku, otvaraju sukcesivno u stepenu u kome on radi na tome da postaje mudar. Svaki čovek pri rođenju je potpuno čulan, tako da se čak i pet čula njegovog tela po potrebi može otvoriti; On potom postaje čulan u razmišljanju, zato što misli o predmetima koji su ušli u njegov um, kroz njegova telesna čula; nakon toga, čovek postaje još više unutarne čulan; ukoliko, putem vizuelnih iskustava, znanjem [scientiae], a posebno praksom moralnog života, počinje da stiže sebi prirodno svetlo [lumen], tada postaje unutanje prirodan. Ovo je prvi ili krajnji stepen čovekovog života.

[3] U ovom času se od roditelja, nastavnika i propovednika, i od čitanja Reči i knjiga Reči, upija znanje o duhovnoj istini i o dobru, i čuva se u njegovom sećanju kao i ostala znanja [scientifica], te se na taj način polažu temelji crkve u njemu; međutim, ako ne ide dalje, on ostaje na stepenu prirodnog. Ali, ako nastavi dalje, odnosno ako počne da živi prema naučenim znanjima iz Reči, u njemu se otvara unutrašnji stepen, i on postaje duhovan, ali samo ako je pod uticajem istina: razume ih, hoće ih, i posledično ih izvršava; a, usled toga što su zla i obmane, koji su nasleđem imali svoje mesto u prirodnom i čulnom čoveku, uklonjeni, i, na taj način, raspršeni. To stoga, jer je duhovni čovek na nebu, dok je prirodan - na svetu. Nebo, to jest Gospod, kroz nebo, može kroz duhovnog čoveka uticati u prirodnog, tek od časa kada su uklonjeni zla i obmane, koji, kako je rečeno, imaju svoje mesto u prirodnom čoveku. To se dešava na taj način, što ih Gospod uklanja, jer on uklanja pakao sa neba. Unutarne stepen u čoveku se ne može otvoriti ni na jedan drugi način, jer ga zla i obmane, koje su u prirodnom čoveku, drže zatvorenim; jer duhovni stepen, to jest, duhovni um, zgrčen je u odbrani protiv zla i obmana od zla svake vrste, kao što se grči fibril tela, na dodir oštrog predmeta; Jer, kao što se telesna vlakna tela zgrče na svaki grub dodir, tako se, na dodir ili dah zla ili obmana od zla, identično grči i unutrašnji um

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

čoveka, koji se naziva duhovni um,. Ali, s druge strane, kada su stvari homogene, a takve su Božanske istine iz Reči koje svoju suštinu dobijaju od dobra, pristup tom umu se otvara; otvaranje se ne može izvršiti ni na jedan drugi način, nego primanjem dobra ljubavi, koje teče kroz nebo od Gospoda, i povezivanjem sa istinama koje je čovek uskladištio u svom sećanju, a ova konjunkcija se ostvaruje samo kroz življenje života u skladu sa Božjim istinama iz Reči, jer, kada te istine dođu u život, nazivaju se dobrom. Otuda može biti jasno kako se otvara drugi ili srednji stepen.

[4] Treći ili najviši stepen je otvoren u onima, koji primenjuju Božanske istine u životu trenutno, i ne razmišljaju o njima iz sećanja, te ih tako potencijalno dovode u sumnju. Ovo se zove nebeski stepen. Pošto postoje sva tri stepena života u svakom čoveku, koji se otvaraju na različite načine, odatle su i tri nebesa. Na trećem ili na najvišem nebu su oni, u kojima se otvara treći stepen; u drugom ili srednjem nebu su oni, u kojima se otvara drugi stepen; a u prvom, ili najnižem nebu, su oni, u kojima se otvara unutrašnji prirodni čovek, koji se takođe naziva i racionalnim čovekom; jer ovaj čovek, ako je zaista racionalan, prima priliv (influks) od Gospoda kroz nebo. Svi ovakvi dolaze u raj. Ali, oni koji su primili Božanske istine samo u pamćenju, a ne istovremeno u životu, i ostaju prirodni, i čak postaju čulni; a, iz razloga što zla, u kojima se čovek rađa, imaju, kako je rečeno u prethodnom tekstu, svoje sedište, u prirodnom i čulnom čoveku; a, u takvima, zla nisu uklonjena, i, na taj način, raspršena prilikom dobra od Gospoda i njegovim prijemom od strane čoveka; stoga u takvima vladaju telesne ljubavi, koje su uopšteno ljubav prema sebi i ljubavi prema svetu, i posledične ljubavi, kao i ponos niskog mudrovanja. Ove ljubavi, kao i zla i obmane, koje potiču od njih, ispunjavaju unutrašnjost njihovog prirodnog uma, iako se pokrivaju uglednim i moralnim životom, vođenim, ustvari, radi

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

svetskih ciljeva i zakona donesenih radi spoljašnjeg čoveka. Takvi, mada su možda upotpunili svoje pamćenje saznanjima iz Reči, dobijenim od dogmi iz nekolicine religija i iz nauka, još uvek ostaju prirodni, pa čak i čulni; to stoga, jer unutrašnjosti njihovog prirodnog uma, koje su najbliže duhovnom umu, bivaju zatvorene potvrđivanjem, čak i argumentima izvedenim iz Reči, protiv duhovnog života, koji je život prema Božanskim istinama i naziva se milosrđe prema bližnjem. Ovakvi su, zato što su čulni, predstavljeni izrazom "zmaj" i zovu se "zmajevi", jer "zmija" označava čulno, budući da je čulno najniži deo čovekovog života, budući da puzi po tlu, i liže prašinu kao zmija.

[5] Da bih ilustrovao ovo, citiraću ono, što se u Postanju odnosi na "*staru zmiju*" koja je zavodila Evu i Adama, i objasniću šta to znači u duhovnom smislu: *I nasadi Gospod Bog vrt u Edemu na istoku; i ondje namjesti čovjeka, kojega stvori. I učini Gospod Bog, te nikoše iz zemlje svakojaka drveta lijepa za gledanje i dobra za jelo, i drvo od života usred vrta i drvo od znanja dobra i zla. I zaprijeti Gospod Bog čovjeku govoreći: jedi slobodno sa svakoga drveta u vrtu; Ali s drveta od znanja dobra i zla, s njega ne jedi; jer u koji dan okusiš s njega, umriješćeš. Ali zmija bješe lukava mimo sve zvijeri poljske, koje stvori Gospod Bog; pa reče ženi: je li istina da je Bog kazao da ne jedete sa svakoga drveta u vrtu? A žena reče zmiji: mi jedemo roda sa svakoga drveta u vrtu; Samo roda s onoga drveta usred vrta, kazao je Bog, ne jedite i ne dirajte u nj, da ne umrete. A zmija reče ženi: nećete vi umrijeti; Nego zna Bog da će vam se u onaj dan kad okusite s njega otvoriti oči, pa ćete postati kao bogovi i znati što je dobro što li zlo. I žena videći da je rod na drvetu dobar za jelo i da ga je milina gledati i da je drvo vrlo drago radi znanja, uzabra roda s njega i okusi, pa dade i mužu svojemu, te i on okusi. Tada im se otvoriše oči, i vidješe da su goli; pa spletoše lišća smokova i načiniše sebi pregače. Tada reče Gospod Bog zmiji: kad si to*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

učinila, da si prokleta mimo svako živinče i mimo sve zvijeri poljske; na trbuhu da se vučeš i prah da jedeš do svojega vijeka. I još mećem neprijateljstvo između tebe i žene i između sjemena tvojega i sjemena njezina; ono će ti na glavu stajati a ti ćeš ga u petu ujedati. I Gospod Bog izagna ga iz vrta Edemskoga da radi zemlju, od koje bi uzet; I izagnav čovjeka postavi pred vrtom Edemskim heruvima s plamenijem mačem, koji se vijaše i tamo i amo, da čuva put ka drvetu od života. (Pos. 2:8, 9, 16, 17; 3:1-7, 14, 15, 23, 24). Kako se razumeju istorijski narativi o stvaranju nebesa i zemlje, koji su sadržani od prvih poglavlja Postanja, pa sve do priče o Potopu, ne može se znati, osim iz duhovnog smisla koji je sadržan unutar svake pojedinosti pripovedane u bukvalnom smislu Reči. To stoga, što se ove povesne priče o stvaranju nebesa i zemlje, edenskog vrta, kao i o Adamovom potomstvu, pa čak i o Potopu, sastoje od istorijskih događaja; i pored toga, one su najveće svetinje, jer svaka posebna ideja, i svaki poseban izraz u njima jesu korespondencije, i odatle označavaju duhovne stvari. Svako, ko je zdrave pameti, to može otkriti iz istorije stvaranja u prvom poglavlju, koje je počelo sa svetlom, u času kada sunce još nije postojalo, kao i iz različitih drugih stvari; takođe i iz stvaranja Eve, žene Adamove, iz jednog od njegovih rebara; takođe iz dva drveta u raj, i od zabrane da prvi ljudi jedu od drveta poznanja dobra i zla, a ipak, iako su bili najmudriji od svih, zavela ih je zmija, i jeli su zabranjeno voće. Takođe i iz toga, što je Jahve postavio takva stabla u sred bašte, i dozvolio da ih zavede zmija, te da jedu plod sa zabranjenog drveta, što je, ipak, bilo moguće izbeći; i na kraju, da je čitava ljudska rasa osuđena na večnu smrt samo zato, što su Adam i Eva jeli od tog drveta. Ko ne vidi da su te stvari, zajedno sa drugim sličnim stvarima iz ljudske istorije opisane u Reči (ukoliko se perciriraju pomračenim umom, ili prostački), potpuno u suprotnosti sa Božanskom ljubavlju i suprotne Božanskom providenju i predviđanju? Pa ipak, nije

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

štetno za decu i proste da veruju u te stvari na nivou bukvalnog smisla pisma, i da veruju u ove delove Reči, kao u doslovne istorijske činjenice, pošto one služe, kao i ostatak Reči, za povezivanje ljudskih umova sa anđelskim umovima, jer su anđeli uvek u duhovnom smislu, dok su neprosvetljeni ljudi uvek u prirodnom smislu. Ali ono, što je uključeno u ove istorijske činjenice u duhovnom smislu, treba ovde objasniti u nekoliko reči.

[6] U prvom poglavlju se govori o novom stvaranju ili osnivanju crkve, koja je bila Najdrevnija Crkva na ovom svetu, kao i najodličnija od svih, jer je to bila nebeska crkva, budući da je bila u ljubavi prema Gospodu; a samim tim i ljudi iz te crkve bili su najmudriji, budući da su bili u gotovo neposrednoj komunikaciji sa anđelima nebesa, kroz koje su dobili Gospodnju mudrost. Zato što su bili u ljubavi prema Gospodu, i imali otkrovenja koja su od neba, i, budući da su trenutno primenljivali Božanske istine koje bi im se otkrile u životu, sledi da su bili u sličnom stanju kao anđeli trećeg neba; stoga se pomenuto nebo sastoji uglavnom od ljudi iz te crkve. Ta se crkva podrazumeva pod izrazom "*Adam i žena njegova*". A "*edenski vrt*" označava njihovu inteligenciju i mudrost, koje opisuje i sve ono, što se govori o tom vrtu, shvaćeno u duhovnom smislu. Takođe, mudrost, koja je naknadno izgubljena unutar njihovog potomstva, opisana je "*jedenjem sa drveta znanja*". To stoga, jer su dva drveta, koja su bila postavljena nasred vrta, značila percepciju Gospoda i percepciju sveta; izraz "*drvo života*" jeste korespondencija percepcije Gospoda, dok je "*drvo poznanja dobra i zla*" percepcija sveta, koja je, pak, sama po sebi - spoznaja i znanje. A "*zmija*", koja ih je zavodila, označava čulnost čoveka, koja odmah komunicira sa svetom, te njihova zavedenost "*zmijom*" znači njihovo zavodjenje od senzualnog, koje u potpunosti izvire iz sveta, i ne sadrži ništa što potiče od neba. Budući da su ljudi nebeske crkve takvi, da mogu da uočavaju sve

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

istine, kao i sva nebeska dobra direktno od Gospoda, prilikom influksa u njihovo unutarne, odakle vide istine i dobra unutar sebe, kao da su urođene, i ne treba da do njih dolaze posredno i prizivanjem iz sećanja i potonjim razmišljanjem. Oni, takođe ne preispituju istinitost istina, i nemaju nikakve dileme da li je nešto tako-i-tako, ili nije; jer oni, koji direktno vide esencijalne istine, uopšte ne rasuđuju, niti se bave rasuđivanjem, ne bi li nešto *a posteriori* razumeli, stoga što rasuđivanje podrazumeva sumnju povodom pitanja da li je neka stvar tačna ili nije. Iz istog razloga Drevni nikada ne pominju veru, jer vera podrazumeva nešto nepoznato, u šta se veruje, iako se ne vidi. Da su ljudi iz Najdrevnije Crkve bili takvi, otkriveno su mi je sa neba, jer mi je dodeljeno da razgovaram s njima i da budem obavešten, što se vidi iz raznih stvari vezanih za ljude te crkve u "Nebeskim tajnama".

[7] Ali, treba znati da im nikada nije bilo zabranjeno da steknu za sebe znanje o dobru i zlu s neba, jer su, pomoću tog znanja, njihova inteligencija i mudrost postali i ostali savršeni; niti je bilo zabranjeno da steknu za sebe ni znanja o dobru i zlu iz sveta, jer, iz tog izvora je njihov prirodni čovek dobijao svoje znanje [scientia]. Međutim, bilo im je zabranjeno da ta znanja dobijaju posteriornim putem, jer im je odobreno i dodeljeno da sagledavaju i uviđaju sve stvari koje su se pojavile pred njihovim očima u svetu na *apriorni* način - direktnim znanjem bez razmišljanja. Posmatrati svet i stvari u njemu, pa, na osnovu toga, otkrivati znanje iz njega na apriorni način, znači gledati ih iz svetlosti neba i na taj način spoznati njihove osobine. Zbog toga su takođe mogli da, pomoću svetskog znanja, potvrđuju nebeske stvari, a samim tim i da ojačaju svoju mudrost. Ali im je bilo zabranjeno da sagledavaju svetska znanja na aposteriorni način, što se čini kada se iz njih izvlače zaključci koji se tiču nebeskih stvari, što je izokrenuti poredak.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Ovakav, obrnuti poredak, ućeni nazivaju poretkom od fizićkog ili prirodnog priliva (inluksa), koji ne sadrži ništa od nebeskih stvari. Takvi su postali ljudi iz Najdrevnije crkve, od ćasa kada su poćeli da vole stvari od ovog sveta više nego nebeske, i da se velićaju i samohvalisaju sopstvenom mudrošću; od toga je njihovo potomstvo postalo ćulno, a zatim ih je njihova sopstveno ćulnost, koja je u Reći poznata pod nazivom "*zmija*", zavodila; a ćulnost nije voljna da napreduje ni na jedan drugi naćin, osim aposteriornog naćina. Ovo je, dakle, znaćenje "*drveta od saznanja dobra i zla*", ćije plodove je bilo zabranjeno jesti.

[8] Da im je dozvoljeno da steknu znanja iz sveta i da ih ih sagledavaju na apriorni naćin, oznaćava izraz "*I ućini Gospod Bog, te nikoše iz zemlje svakojaka drveta lijepa za gledanje i dobra za jelo*", gde "*drveće*" oznaćava znanja i percepcije; izraz "*lijepa za gledanje*" oznaćava šta razumevanje Źeli; izraz "*dobra za jelo*" oznaćava ono što dovodi do ishrane uma. Znanja o dobru i zlu od Gospoda, od koga je mudrost, i znanje dobra i zla iz sveta, što je nauka, predstavljaju, respektivno, posaćeno drveće, olićeno izrazima: "*drvo Źivota*" i "*drveta od znanja dobra i zla*" usred vrta. Da im je dozvoljeno da sami sebi pribave znanja iz svakog izvora, ne samo sa neba, već takoće i iz sveta, pod uslovom da to ne ćine u obrnutom poretku, razmišljajući o nebeskim stvarima na osnovu svetskih znanja, umesto razmišljanja o svetskim stvarima, na osnovu nebeskih stvari, oznaćava izraz: "*I zaprijeti Gospod Bog ćovjeku govoreći: jedi slobodno sa svakoga drveta u vrtu; Ali s drveta od znanja dobra i zla, s njega ne jedi;*" da bi, ako bi to ućinili, nebeska mudrost i crkva bi propali u njima oznaćava izraz "*Samo roda s onoga drveta usred vrta, kazao je Bog, ne jedite i ne dirajte u nj, da ne umrete*", gde izraz "*jesti*" oznaćava u duhovnom smislu prisvajanje samom sebi.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[9] Da ih je zavodilo čulno, jer stoji pored sveta i stoga je osetljivo na svako zadovoljstvo i uživanje od sveta, zbog čega biva u zabludama, te odbacuje nebeske stvari, i ne poznaje ih, označava "zmija"; izraz "zmija" znači čulnost, i nijednu drugu čulnost osim ove čulnosti. Zmija je "đavo i Sotona", jer čulno komunicira sa paklom i čini jedno sa njim, pošto u njemu prebivaju sva zla čoveka u celom kompleksu. A, zato što čovek, iz čulnog, iz zabluda i iz zadovoljstva ljubavi prema svetlu i telu, razmišlja vešto i lukavo, stoga se kaže: "*Ali zmija bješe lukava mimo sve zvijeri poljske, koje stvori Gospod Bog;*" izraz "*sve zvijeri poljske*" označava, u duhovnom smislu, naklonosti prirodnog čoveka.

[10] Kako čulno pretpostavlja da se mudrost stiče pomoću znanja iz sveta i iz prirodnih znanja [scientiae], a ne iz ikakvog priliva (influksa) iz nebesa od Gospoda, stoga je, iz takvog neznanja i zabluda, zmija rekla ženi, "*A zmija reče ženi: nećete vi umrijeti; Nego zna Bog da će vam se u onaj dan kad okusite s njega otvoriti oči, pa ćete postati kao bogovi i znati što je dobro što li zlo;*" jer čulni čovek veruje da zna sve stvari, i da mu ništa nije skriveno; ali ne i nebeski čovek, koji zna da on ne zna ništa od sebe, već samo od Gospoda, i da ono, što on zna, jeste toliko malo, da ga jedva uopšte ima, u odnosu na ono što on ne zna. Zapravo, njihovi potomci veruju da su bogovi i da znaju sve dobro i sve zlo; ali od zla nisu bili sposobni da spoznaju nebesko dobro, već samo svetsko i telesno dobro, a to samo po sebi nije dobro; međutim, čovek jedino od nebeskog dobra može spoznati šta je zlo.

[11] Da je naklonost prirodnog čoveka utemeljena u njegovoj čulnosti, i lažnoj postavci da se inteligencija u nebeskim stvarima i crkvi može steći kroz znanje [scientia] o spoznajama iz sveta, označava se pomoću izraza: "*I žena videći da je rod na drvetu dobar za jelo i da ga je milina gledati i da je drvo vrlo drago radi znanja;*" izraz "žena" ovde označava naklonost

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

prirodnog čoveka, koji svoje želje izvlači iz čulnog i ta naklonost je tog tipa. Da je ta naklonost, takođe, zavela, i racionalnost unutar čoveka, označava se izrazom "*uzabra roda s njega i okusi, pa dade i mužu svojemu, te i on okusi,*" gde izraz "*mužu svojemu*" označava racionalno. Da su, u tom času objektivno sagledali sami sebe, i shvatili da su lišeni istina i dobara, označava se pomoću izraza: "*Tada im se otvoriše oči, i vidješe da su goli;*" izraz "*golotinja koja izaziva stid*" označava lišenost nebeske ljubavi, a zatim i lišenost dobra i istine. Da su se onda obukli u prirodne istine, te se, na prvi pogled, ne primećuje da su lišeni nebeskih istina, označava se pomoću izraza "*pa spletoše lišća smokova i načiniše sebi pregače;*" izraz "*lišće smokovo*" označava prirodnog čoveka, a "*lišće*" označava istinsko znanje [scientificum].

[12] Potom se ispoljava njihovo čulno, naime, koje se potpuno odvratilo od nebesa, i priklonilo se svetu, te se ništa Božansko više ne može primiti, a opisano je prokletstvom zmije; to stoga, jer se čulno u čoveku ne može reformisati, te se ono, nakon što se čovek reformiše, jednostavno ukloni. Pošto se drži tela i ističe se pred svetom, a time uživa u svetskim stvarima, čulni čovek naziva dobrom ono, što je u skladu sa njegovim emocijama. Iz tog razloga se kaže: "*I još mećem neprijateljstvo između tebe i žene i između sjemena tvojega i sjemena njezina; ono će ti na glavu stajati a ti ćeš ga u petu ujedatii;*" izraz "*sjemena njezina*" znači Gospoda; "*glava zmije*" označava celokupno postojeće zlo; a "*Gospodnja peta*" jeste Božanska istina u poslednjim stvarima, koje proističu iz bukvanog smisla Reči; čulni čovek, ili čulno u čoveku, ove, poslednje istine, izopačuje i krivotvori i time povređuje. Da je bukvalni smisao čuvar, koji sprečava mogućnost pristupa Gospodu kroz onakve istine, koje se samo, na prvi pogled, čine stvarnim istinama (što ustvari nisu), od strane onih koji su u zlu, označava "*heruvim*".

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"*Heruvim*", čiji se plamen mača okreće, postavljen je u vrtu Eden, da zaštiti put ka drvetu života. (A ovo, i sva ostala poglavlja, mogu se videti u "Nebeskim tajnama") *Latinski tekst ima "*glavu*"; hebrejski tekst ima "*tvoju glavu*", može se takođe naći u NT 250.

740. *Koja se zove đavo i sotona*, označava zato što su u unutrašnjosti bili u zlu i u obmanama, koje su iz pakla. To se vidi iz značenja "*đavola*" i kao pakla u odnosu na zla i obmane (o čemu uskoro). To znači one, koji su bili iznutra u zlu i obmanama od zla, jer oni, koji su ovde predstavljeni izrazom "*zmaj*", a zovu se "*đavo i Sotona*", ne izgledaju takvi spolja, već iznutra, jer spolja* govore kao ljudi crkve, a neki, poput nebeskih anđela, govore i o Bogu, Gospodu, veri u Njega i ljubavi prema Njemu, zatim o nebesima i paklu, te oni izvlače mnoge stvari iz Reči, kojima potvrđuju svoje dogme, tako da su, putem svog spoljašnjeg, povezani sa nebom, međutim, iznutra, oni nisu pod nebeskim uticajem, a još manje osećaju zadovoljstvo u nebeskim stvarima, već su pogođeni i oduševljeni samo telesnim i svetskim stvarima, čak u toj meri, da smatraju nebeske stvari, u poređenju sa svetskim, kao beznačajne. Znači, oni, pre svega, vole stvari tela i sveta, a vole nebeske stvari, samo u slučaju da ih mogu iskoristiti za svoje ciljeve; Stoga oni priznaju stvari telesne i svetske za glavu, a nebeske stvari - za stopala. Oni su takvi, zato što način života ne uopšte ne uzimaju u obzir, govoreći da samo vera spašava, dok nikakvo životno dobro nije sredstvo spasenja. Zato su oni đavoli i satane, jer je čovek istinski takav, kakav je iznutra a ne onakav, kakav je spolja, osim kada čovekovo spoljašnje govori i deluje iz unutaršnjeg. Štaviše, čovek nastavlja tako da čini i posle smrti; jer, kakav je čovek iznutra, takav je u pogledu duha, a čovekov duh je naklonost od koje potiču volja i život, koji iz nje proističu. Od ovoga sledi da su oni,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

koji ne uzimaju u obzir život, iznutra - đavovi i satane. Oni postaju đavoli i satane, kada se završi njihov život na svetu i posledično postaju duhovi.

[2] Zovu se "*đavo i Sotona*" jer i "*đavo*" i "*Sotona*" označavaju pakao; "*đavo*" označava pakao od koga su zla, a "*Sotona*" - pakao od koga su obmane; ovaj pakao se zove "*Sotona*", jer su svi, koji su u njemu, nazvani satanama, a drugi pakao se naziva "*đavo*", jer svi, koji su u njemu se zovu đavoli. Pre stvaranja sveta nije bilo ni đavola ni sotone, koji je bio anđeo svetlosti, a potom, zajedno sa svojim sledbenicima u bačen u pakao, što se vidi iz onoga što je rečeno u radu "Nebo i pakao" (br. 311 -316, pod glavom, "Nebo i pakao su iz ljudske rase").

[3] Treba znati da postoje dva kraljevstva, na koja su nebesa podeljena, a to su, naime, nebesko carstvo i duhovno carstvo (o čemu se može u radu "Nebo i pakao", br. 20-28). To stoga, jer ova dva kraljevstva korespondiraju kao opozicija dvema kraljevstvima, na koje su podeljeni paklovi; nebeskom kraljevstvu odgovara suprotno kraljevstvo, koje se sastoji od đavola i zato se zove "*đavo*", a duhovnom kraljevstvu odgovara opoziciono pakleno carstvo, koje se sastoji od Sotona i stoga se zove "*Sotona*". A kako se nebesko carstvo sastoji od anđela, koji su u ljubavi prema Gospodu, tako se pakleno carstvo, koje korespondira kao opozicija nebeskom kraljevstvu, sastoji od đavola, koji su u ljubavi prema sebi; stoga iz tog pakla ističu sve vrste zala. A, kako se duhovno kraljevstvo sastoji od anđela koji su u ljubavi prema bližnjem, tako je pakleno kraljevstvo ono, koje odgovara protivljenju duhovnom kraljevstvu, a sastoji se od satana, koji su u neistinama od ljubavi prema svetu, a posledično, iz tog pakla izvire neistine svake vrste.

[4] Iz ovog je jasno šta "*đavo*" i "*satana*" označavaju u odlomcima koji slede. U Jevanđeljima: *Tada Isusa odvede Duh u pustinju da ga đavo kuša.*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

(Mat. 4:1, i sledeće.; Luka 4:1-13). Šta je označeno "*pustinjom*", I "*Gospodim "iskušenjima"*" od četrdeset dana i četrdeset noći, pokazano je u prethodnom tekstu (br.730). Kaže se da je On bio iskušavan "*od đavola*", da bi se označilo da su ga iskušavali pakovi od kojih dolaze zla, pa i najgori od paklova, jer su to bili paklovi koji su se uglavnom borili protiv Gospodnje Božje ljubavi, pošto je ljubav, koja je vladala u tim paklovima, bila ljubav prema sebi, a ta ljubav je suprotna Gospodoj ljubavi, stoga i suprotna ljubavi koja je od Gospoda.

[5] U Mateju: *A njiva je svijet; a dobro sjeme sinovi su carstva, a kukolj sinovi su zla. A neprijatelj koji ga je posijao jest đavo; a žetva je posljedak ovoga vijeka; a žeteoci su anđeli.* (Mat. 13:38, 39). "*Njiva*" označava neistine doktrine, vere i bogopoštovanja, koje su od zla, stoga se i nazivaju "*sinovi su zla;*" i kako ih zlo rađa, dalje se kaže da je "*koji ga je posijao jest đavo.*"

[6] U Luki: *A koje je kraj puta to su oni koji slušaju, ali potom dolazi đavo, i uzima riječ iz srca njihovoga, da ne vjeruju i da se ne spasu.* (Luka 8:12). A u Marku: *A ono su kraj puta, gdje se sije riječ i kad je čuju odmah dođe sotona i otme riječ posijanu u srcima njihovijem.* (Marko 4:15). Što se ovoga tiče, u Luki se koristi pojam "*đavo*", dok se izraz "*Sotona*" koristi u Marku, iz razloga što "*kraj puta, gdje se sije riječ*" reprezentuje istinu iz Reči, koja je primljena samo u pamćenju, ali ne i u životu, pošto je ovo oduzeto pomoću zala i obmana. Zato se spominju i "*đavo*" i "*Sotona*"; pa samim tim je u Luki rečeno da "*ali potom dolazi đavo, i uzima riječ iz srca njihovoga, da ne vjeruju i da se ne spasu;*" i u Marku "*odmah dođe sotona i otme riječ posijanu u srcima njihovim.*"

[7] U Mateju *Tada će reći i onima što mu stoje s lijeve strane: idite od mene prokleti u oganj vječni pripravljen đavolu i anđelima njegovijem.* (Mat.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

25:41). Ovde se koristi izraz "đavo", jer je to rečeno o onima, koji nisu činili dobra dela, a stoga su činili zlodela; jer oni, koji ne čine dobra dela, čine zlodela; jer se o neučinjenim delima govori u prethodnim stihovima, a ukoliko se dobro potcenjuje, javlja se ljubav prema zlu.

[8] Gospod zove Judu Iskariotskog đavolom: *Isus im odgovori: ne izbrah li ja vas dvanaestoricu, i jedan je od vas đavo?* (Jovan 6:70); *I po večeri kad već đavo bješe metnuo u srce Judi Simonovu Iskariotskome da ga izda,* (Jovan 13:2); *I po zalogaju tada uđe u njega sotona. Onda mu reče Isus: šta činiš čini brže.* (Jovan 13:27; Luka 22:3). To je tako rečeno zato što je Juda Iskariotski predstavljao Jevreje, koji su bili u obmanama od zla, i stoga je od zla nazvan "đavo", a od obmana "Satana". Zato se kaže da "đavo bješe metnuo u srce," gde izraz "metnuo u srce" znači: u ljubavi koja je od njegove volje. Takođe je rečeno da "I po zalogaju tada uđe u njega sotona"; izraz "I po zalogaju tada uđe u njega" znači da uđe u trbuh, što označava misli, a obmane od zla pripadaju mislima.

[9] U Jovanu: *Vaš je otac đavo; i slasti oca svojega hoćete da činite: on je krvnik ljudski od početka, i ne stoji na istini; jer nema istine u njemu; kad govori laž, svoje govori: jer je laža i otac laži.* (Jovan 8:44). Ovo opisuje jevrejsku naciju, onakvu, kakva što je bila od početka, naime, opisuje se da je bila u zlu i obmanama od zla. "Vaš je otac đavo" znači zlo iz pakla, u kojem su njihovi očevi bili u Egiptu, a zatim u pustinji; da hoće da ostanu u zločinima njihovih neurednih želja, označeno je izrazom "i slasti oca svojega hoćete da činite;" da su uništili svaku istinu razumevanja označava se pomoću izraza "on je krvnik ljudski od početka, i ne stoji na istini; jer nema istine u njemu;" izraz "čovjek" označava istinu inteligencije, tako da "ubica" označava njenog razarača. Njihove obmane od zla označavaju se pomoću

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

izraza "kad govori laž, svoje govori", gde izraz "svoje", označava zlo volje, a "laž" obmane od nje.

[10] U Mateju: *A fariseji čuvši to rekoše: ovaj drukčije ne izgoni đavola do pomoću Veelzevula kneza đavolskoga. A Isus znajući misli njihove reče im: svako carstvo koje se razdijeli samo po sebi, opustjeće; i svaki grad ili dom koji se razdijeli sam po sebi, propašće. I ako sotona sotonu izgoni, sam po sebi razdijelio se; kako će dakle ostati carstvo njegovo? A ako li ja Duhom Božijim izgonim đavole, dakle je došlo k vama carstvo nebesko.* (Mat. 12:24-26, 28). Ovde se koristi pojam "Sotona", a ne đavo, jer je "Veelzevul", koji je bio bog Ekrona, predstavljao boga svih obmana, s obzirom da "Veelzevul" izvođenjem iz etimologije reči znači "bog muva", a "muve" označavaju obmane čulnog čoveka, pa tako i obmane svake vrste. Zato se Veelzevul zove Sotona. Tako je, takođe, Gospod rekao, "A ako li ja Duhom Božijim izgonim đavole, dakle je došlo k vama carstvo nebesko;" Izraz "Duhom Božijim" znači Božansku istinu koja proizlazi iz Gospoda, dok "carstvo Božje" odatle označava nebo i crkvu, koji su u božanskim istinama.

[11] U Jevandeljima: *I uzevši ga Petar poče ga odvrćati govoreći: Bože sačuvaj! neće to biti od tebe. A on obrnuvši reče Petru: idi od mene sotonu; ti si mi sablazan; jer ne misliš što je Božije nego ljudsko.* (Mat. 16:22, 23; Marko 8:32, 33). Gospod je to rekao Petru, jer je, u reprezentativnom smislu "Petar" označavao veru; i kao što je vera od istine, a takođe, kao i ovde, od obmana, Petar se zove Sotona, jer kako je rečeno, "Sotona" znači pakao koji je izvor lažnosti. "Petar" je predstavljao korespondenciju za veru u oba smisla, naime, veru iz milosrđa, kao i veru bez milosrđa; a vera bez milosrđa je vera obmana. Štaviše, oni, koji su u veri bez milosrđa, pronalaze kamen spoticanja ("sablazan") u samoj patnji Gospodnjoj zbog raspeća; stoga se ovo zove "sablazan". Kako je stradanje na krstu bio poslednje iskušenje

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Gospodnje, i potpuna pobjeda nad svim paklovima, a također i potpuno ujedinjenje Njegovog Božanskog sa Božanskim Ljudskim, to ne može biti poznato onima, koji su u veri od obmana, Gospod je rekao: *jer ne misliš što je Božije nego ljudsko.*"

[12] U Luki: *Reče pak Gospod: Simone! Simone! evo vas ište sotona da bi vas činio kao pšenicu. A ja se molih za tebe da tvoja vjera ne prestane; i ti kadgod obrativši se utvrdi braću svoju.* (Luka 22:31, 32). I ovde, također, "Petar" predstavlja veru bez milosrđa, koja je, ustvari, vera obmana, jer to mu je rekao Gospod, neposredno pre nego što ga je Petar tri puta negirao. Budući da je on predstavljao veru, stoga Gospod kaže: "A ja se molih za tebe da tvoja vjera ne prestane;" da on predstavlja veru obmane, jasno se vidi iz Gospodnjih reči, njemu upućenih: "i ti kadgod obrativši se utvrdi braću svoju." Pošto je vera obmana poput pleve pred vetrom, rečeno je: "evo vas ište sotona da bi vas činio kao pšenicu", gde izraz "pšenica" znači dobro milosrđa odvojeno od pleve. Iz ovoga je jasno zašto se ovde koristi ime "Satana".

[13] U istom: *A on im reče: ja vidjeh sotonu gdje spade s neba kao munja.* (Luka 10:18). Ovde "Sotona" ima slično značenje kao "zmaj", koji je također bio vidjen na nebu, i bačen je sa neba; ali ispravno je da se "zmaj" podrazumeva pod izrazom "đavo", a "njegovi anđeli" se, pak, podrazumevaju pod izrazom "Sotona". Da "anđeli aždahini" znače obmane od zla, videće se u sledećem pasusu. Izraz "vidjeh sotonu gdje spade s neba" označava da je Gospod, Božanskom istinom, koja je tada bila On Sam, izgurao sve obmane sa nebesa i potčinio Sebi sve paklove, koje se zovu "Sotona", jerdnako tako, kao što je Mihajlo srušio "aždahu i anđele njezine" (o čemu videti u prethodnom tekstu, br. 737).

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[14] U Jovu: *A jedan dan dođoše sinovi Božji da stanu pred Gospodom, a među njih dođe i Sotona. I Gospod reče Sotoni: otkuda ideš? A Sotona odgovori Gospodu i reče: prohodih zemlju i obilazih. I reče Gospod Sotoni: jesi li vidio slugu mojega Jova? nema onakoga čovjeka na zemlji, dobra i pravedna, koji se boji Boga i uklanja se oda zla. A Sotona odgovori Gospodu i reče: eda li se uzalud Jov boji Boga? Nijesi li ga ti ogradio i kuću njegovu i sve što ima svuda unaokolo? djelo ruku njegovijeh blagoslovio si, i stoka se njegova umnožila na zemlji. Ali pruži ruku svoju i dotakni se svega što ima, psovaće te u oči. A Gospod reče Sotoni: evo, sve što ima neka je u tvojoj ruci; samo na njega ne diži ruke svoje. I otide Sotona od Gospoda. Opet jedan dan dođoše sinovi Božji da stanu pred Gospodom, a dođe i Sotona među njih da stane pred Gospodom. I Gospod reče Sotoni: otkuda ideš? A Sotona odgovori Gospodu i reče: prohodih zemlju i obilazih. I reče Gospod Sotoni: jesi li vidio slugu mojega Jova? nema onakoga čovjeka na zemlji, dobra i pravedna, koji se boji Boga i uklanja se oda zla, i još se drži dobrote svoje, premda si me nagovorio, te ga upropastih ni za što. A Sotona odgovori Gospodu i reče: koža za kožu, i sve što čovjek ima daće za dušu svoju. Nego pruži ruku svoju i dotakni se kostiju njegovijeh i mesa njegova, psovaće te u oči. A Gospod reče Sotoni: evo ti ga u ruke; ali mu dušu čuvaj. I Sotona otide od Gospoda, i udari Jova zlijem prištem od pete do tjemena, (Jov 1:6-12; 2:1-7).* Da je ovo naknadno prekomponovana istorija, očigledno je iz mnogih stvari u ovoj knjizi. Knjiga o Jovu je knjiga Drevne crkve, prepuna korespondencija, načinjena u skladu sa načinom na koji se u to doba pisalo, ali ipak je to izvrsna i korisna knjiga. Anđeli u to doba bili su nazvani "Božiji sinovi", jer "Božiji sinovi", isto kao i "anđeli", znače Božanske istine, dok "Sotone" označavaju infernalne lažnosti. A pošto paklovi privlače čoveka putem laži, kako je Jov kasnije iskušavan, tako su paklene obmane raspršene Božanskim istinama, te je stoga rečeno da: *"dođoše sinovi Božji da stanu*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

pred Gospodom, a među njih dođe i Sotona." Ono, što ostatak ovog teksta iz Reči označava, nećemo sada objašnjavati, jer mora biti razjašnjeno u serijama.

[15] U Davidu: *Vraćaju mi zlo za dobro, i mržnju za ljubav moju. Postavi nad njim starješinu bezbožnika, i protivnik neka mu stane s desne strane.* (Ps. 109:5-6). Ovo je, kao i većina stvari u Psalmima Davida, proročanstvo, koje se tiče Gospoda i njegovih iskušenja; jer je On, iznad svih ostalih, podneo najstrašnija iskušenja; On se tokom svojih iskušenja borio Božanskom ljubavlju protiv paklova, koji su prema njemu bili neprijateljski raspoloženi, u većoj meri nego prema ma kome drugom, te se kaže: "*Vraćaju mi zlo za dobro, i mržnju za ljubav moju;*" a, kako infernalno zlo i lažljivost prevladavaju u njima, kaže se: "*Postavi nad njim starješinu bezbožnika, i protivnik neka mu stane s desne strane;*" izraz "*neka mu stane desne strane*" označava potpunu posednutost a "Sotona" označava infernalnu obmanu, kojom je svaki pakao pojedinačno bio posednut..

[16] U Zahariji: *Poslije mi pokaza Isusa poglavara sveštenečkoga, koji stajaše pred anđelom Gospodnjim, i Sotonu, koji mu stajaše s desne strane da ga pre. A Gospod reče Sotoni: Gospod da te ukori, Sotono, Gospod da te ukori, koji izabra Jerusolim. Nije li on glavnja istrgnuta iz ognja? A Isus bijaše obučen u haljine prljave, i stajaše pred anđelom.* (Zah 3:1-3). Ono, što ovaj citat podrazumeva, može se videti samo iz serije stvari koje prethode i slede; iz ovih stvari, kao korespondencija, može se sagledati način, na koji je je Reč krivotvorena. Izraz "*Isusa poglavara sveštenečkoga*" označava ovde zakon ili Reč; izraz "*koji stajaše pred anđelom Gospodnjim*" označava njegovo krivotvorenje. To pokazuje da "*Sotona*" ovde podrazumeva lažnost doktrine iz Reči, jer je ona krivotvorena; a, pošto je, u to vreme, laž počela da prevladava, Zaharija je video "*Sotonu, koji mu stajaše s desne strani;*"

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

izraz "*stajaje s desne strane*" označava da se bore protiv Božanske istine. Budući da je isključivo bukvalni smisao Reči mogao biti falsifikovan, zbog toga, što su stvari, shvaćene u tom smislu, istinite samo na prvi pogled, a oni, koji tumače Reč na osnovu bukvalnog smisla, ne mogu se lako ubediti da je nešto lažno, tako da je Jošua (Isus)*** rekao: "*Gospod da te ukori*", kao uz prethodnom tekstu, (br.735), gde se objašnjava šta je označeno pod izrazom "*A Mihailo Arandjel, kad se prepiraše s đavolom i govoraše za Mojsijevo tijelo, ne smijaše prokleta suda da izgovori, nego reče: Gospod neka ti zaprijeti.*" (Juda, stih 9). Budući da se ovde misli na doktrinu reči, koja je krivorvorena, rečeno je, "*Gospod da te ukori, koji izabra Jerusalim. Nije li on glavnja istrgnuta iz ognja?*", gde "*Jerusalim*" označava doktrinu crkve, dok izraz "*glavnja istrgnuta iz ognja*" označava da jedva da je ostalo i malo istine.

[17] U ovim odlomcima u Starom Zavetu spominje se samo "Sotona", a ni na jednom mestu se ne pominje đavo, već se, umesto đavola, koriste pojmovi "*zlotvor*", "*neprijatelj*", "*dušmanin*", "*protivnik*", "*tužilac*", "*demon*", a u upotrebi su i izrazi "*smrt*" i "*pakao*". Iz ovoga može biti jasno da "đavo" označava pakao od koga su zla, a "Sotona", pakao iz koga su obmane; kao i u sledećim poglavljima u Apokalipsi: *I vidjeh anđela gdje silazi s neba, koji imaše ključ od bezdana i verige velike u ruci svojoj. I uhvati aždahu, staru zmiju, koja je đavo i sotona, i sveza je na hiljadu godina, I kad se svrši hiljada godina, pustiće se sotona iz tamnice svoje, I izići će da vara narode po sva četiri kraja zemlje, Goga i Magoga, da ih skupi na boj, kojijeh je broj kao pijesak morski. I đavo koji ih varaše bi bačen u jezero ognjeno i sumporito, gdje je zvijer i lažni prorok; i biće mučeni dan i noć va vijek vijeka.* (Otkr. 20:1, 2, 7, 8, 10). A ono što "*demon*", kao i "*duh demona*" označavaju, može se videti u prethodnom tekstu (br. 586). *Latinski tekst

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ima "*unutrašnjost*". **Grčki tekst ima "*đavo*", kao što se takođe nalazi u AO 504. ***Latinski tekst ovde ima "Jehovu", ali cf. sa tekstom navedenim na prethodnim stranicama.

741. *Koja vara sav vasioni svijet*, označava da izopačuje sve stvari crkve. Ovo se vidi iz značenja izraza "*sav vasioni svijet*", kao svih stvari crkve (o čemu uskoro); a pošto sve stvari crkve označavaju "*sav vasioni svijet*", tako izraz "*da ga vara*" označava - da izopači te stvari; jer sve stvari u crkvi su izopačene onda, kada je dobro milosrđa, koje je dobro života, odvojeno i uklonjeno iz vere, jer ni najmanje ne doprinosi spasenju. Na taj način su sve stvari Reči, i, odatle, sve stvari crkve - krivorvorene, jer Gospod kaže da se zakon i proroci drže na ovim dvema zapovestima, "*ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem i svom dušom svojom i svijem umom svojijem i svom snagom svojom. Ovo je prva zapovijest. I druga je kao i ova: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. Druge zapovijesti veće od ovijeh nema.*" Ove dve zapovesti označavaju da treba živeti i delovati prema zapovestima Reči; Jer voleti znači: hteti i činiti, pošto ono, što čovek iznutra voli, on to i hoće, a ono što hoće - to i čini. "*Zakon i proroci*" označavaju sve stvari Reči.

[2] Postoje dva načela zla i obmana u koje crkva sukcesivno pada. Jedno je vladavina nad svim stvarima crkve i neba, koja je u Reči označena pomoću izraza "*Vavilon*" ili "*Vavilonija*"; u to stanje crkva pada zbog zla; drugo je odvajanje vere od milosrđa, zbog čega se uništavaju sva dobra života; ovo je u Reči opisano pomoću izraza "*Filisteja*", a označava ga "*jarac*" u Danilu i "*zmaj*" u Otkovenju; u to stanje crkva pada zbog lažnosti. Ali, budući da se ovo poglavlje bavi "*zmajem*", što posebno označava religiju vere odvojene od milosrđa, pomenuću, usput, neke stvari kojima branitelji vere zavode svet. Oni naročito zavode učenjem da od samoga sebe niko ne može učiniti dobro, koje je dobro samo po sebi, niti može učiniti dobro koje nije shvaćeno kao

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

zasluga, te tako dobra dela ne mogu ništa doprineti spasenju; ipak, dobro treba da se čini na korist javnog dobra; a to su dobra koja se pominju u Reči i odatle u propovedi, i u nekim molitvama crkve. Sada će se objasniti koliko će to velika greška. Kada čovek čini dobro od Reči, to jest, jer mu Gospod to zapoveda u Reči, on to ne radi od sebe, nego od Gospoda, jer je Gospod Reč: *U početku bješe riječ, i riječ bješe u Boga, i Bog bješe riječ. I riječ postade tijelo i useli se u nas puno blagodati i istine; i vidjesmo slavu njegovu, slavu, kao jedinorodnoga od oca.* (Jovan 1:1, 14), a Gospod je u onim stvarima, koje čovek ima od Reči, kako On Sam uči ovim rečima u Jovanu: *Isus odgovori i reče mu: ko ima ljubav k meni, držaće riječ moju; i otac moj imaće ljubav k njemu: i k njemu ćemo doći, i u njega ćemo se staniti.* (Jovan 14:23). Zato Gospod tako često zapoveda da se njegove reči i zapovesti moraju učiniti; i da oni koji ih izvršavaju imaju večni život; tako da će se svima suditi po njegovim delima. Iz ovoga sledi da oni, koji čine dobro od Reči, čine dobro i od Gospoda, a dobro od Gospoda je istinsko dobro, kako ono dolazi od Gospoda, sledi da nema nikakvih čovekovih zasluga u njemu.

[3] Da je dobro od Reči, stoga od Gospoda, istinsko dobro, vidi se i iz ovih reči u Apokalipsi: *Evo stojim na vratima i kucam: ako ko čuje glas moj i otvori vrata, ući ću k njemu i večeraću s njime, i on sa mnom.* (Okr. 3:20). Ovo pokazuje da je Gospod uvek i stalno prisutan i ulaže napor da radi dobro, ali da čovek mora otvoriti vrata, to jest, mora primiti Gospoda; a on ga prima, kada on čini dobro iz Njegove Reči. Iako se čoveku čini, kao da on to radi sam od sebe, ipak to nije od čoveka nego od Gospoda u njemu. To se čini čoveku, jer nema drugog osećaja nego da misli sam od sebe i deluje sam od sebe; ipak, kada misli i deluje iz Reči, čini se kao da je on sam, pa zato on i veruje da to radi od Gospoda.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[4] Iz ovoga se može videti da je dobro, koje čovek čini od Reči - duhovno dobro i da ono povezuje čoveka sa Bogom i nebom. Ali, dobro, koje čovek radi za svet, i zbog zajednica u svetu, koje se zove građansko i moralno dobro, povezuje čoveka sa svetom, a ne sa nebom. Štaviše, konjunkcija istine vere je moguća sa duhovnim dobrom, što je dobro milosti prema bližnjem, jer je vera u sebi duhovna, a ono, što je duhovno, ne može se povezati ni sa jednim drugim dobrom, osim onoga, koje je podjednako duhovno. A civilno i moralno dobro, odvojeno od duhovnog dobra, nije dobro samo po sebi, jer je ono od čoveka; upravo tako, dokle god su svet i vlastito, kao motivi, skriveni u njemu, to tzv. dobro je, zapravo, zlo; ovo dobro, se, stoga, ne može se spojiti s verom, jer, ako bi se spojilo, vera bi se raspršila.

[5] Izraz "*Varanje celog sveta*" označava izopačenje svih stvari u crkvi, jer izraz "*svet*", uopšteno, označava crkvu, kao i sve stvari u njoj, uključujući istovremeno i dobra i istine; a naročito označava crkvu u odnosu na dobro; ovo je značenje "*sveta*", kada se, takođe, pominje i "*zemlja*". Da "*zemlja*" u Reči označava crkvu, prikazano je u prethodnom tekstu (broj 304, 697); ali kada se takođe pominje i "*svet*", tada "*zemlja*" označava crkvu u odnosu na istinu. To stoga, jer postoje dve stvari koje čine crkvu, naime, istina i dobro, a te dve stvari su označene "*zemljom*" i "*svetom*" u sledećim odlomcima.

[6] U Isaiji: *Dušom svojom žudim tebe noću, i duhom svojim što je u meni tražim te jutrom; jer kad su sudovi tvoji na zemlji, uče se pravdi koji žive u vasiljenoj.* (Isa. 26:9). "*Noć*" označava stanje u kome nema svetlosti istine, a "*jutro*" stanje, u kome obitava svetlost istine; drugo stanje je od ljubavi, a prvo je stanje, u kome još nema ljubavi. Tako izraz "*Dušom svojom žudim tebe noću*" označava život, u kome još nema svetlosti istine; a izraz "*i duhom svojim što je u meni tražim te jutrom*" označava život u svetlosti istine; tako se dodaje, "*jer kad su sudovi tvoji na zemlji, uče se pravdi koji žive u*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

vasiljenoj," što označava da je Crkva u istinama od Gospoda, a pomoću istina je u dobru; *s*" označava crkvu u odnosu na istine, a "*svet*", crkvu u odnosu na dobro; jer "*sudovi*" u Reči proizlaze iz istine, a "*pravde*" od dobra, dok "*stanovnici*" označavaju ljude crkve koji su u dobru doktrine i odatle i života. (Da se "*sud*" u Reči temelji na istini, a "*pravednost*" na dobru, može se videti u "Nebeskim tajnama", br 2235, 9857, a da izraz "*stanovanje*" označava življenje, a odatle "*stanovnici*" označavaju one, koji su u dobru doktrine, a time i života, može se videti u prethodnom tekstu, br. 133, 479, 662.)

[7] U Plaču Jeremijinom: *Ne bi vjerovali carevi zemaljski i svi stanovnici po vasiljenoj da će neprijatelj i protivnik ući na vrata Jerusalimska.* (Pl. Jer. 4:12). Izraz "*carevi zemaljski*" označavaju ljude crkve koji su u istinama, dok izraz "*svi stanovnici po vasiljenoj*" znači ljude crkve, koji su u stanju dobra; da "*carevi*" označavaju one, koji su u istinama, može se videti u prethodnom tekstu (br 31, 553, 625); a da su "*stanovnici*" označavali one, koji su u dobru, prikazano je u prethodnih nekoliko redova. Odatle je jasno da "*zemlja*" označava crkvu u odnosu na istine, a izraz "*vasiljenoj*" - crkvu u odnosu na dobro. A, budući da su sve stvari doktrine Crkve uništene neistinama i pomoću zala, rečeno je da "*Ne bi vjerovali carevi zemaljski i svi stanovnici po vasiljenoj da će neprijatelj i protivnik ući na vrata Jerusalimska*"; izraz "*neprijatelj*" označava neistine koje su uništile istine crkve, što reprezentuju izrazi "*carevi zemaljski*" i "*protivnik*", koji označavaju zla, koja su uništila dobra crkve, što se označava izrazom "*svi stanovnici po vasiljenoj*"; Izraz "*Jerusalim*" znači crkvu u odnosu na doktrinu.

[8] U Davidu: *Nek se boji Gospoda sva zemlja, i neka strepi pred njim sve što živi po vasiljenoj;* (Ps. 33:8). I ovde, takođe, "*zemlja*" označava one koji su u istinama Crkve, dok izraz "*što živi po vasiljenoj*" označava one, koji su

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

u dobrima crkve. U istom: *Gospodnja je zemlja i što je god u njoj, vasiljena i sve što živi na njoj. Jer je na morima osnova, i posred rijeka utvrdi je.* (Ps. 24:1, 2). Ovde, takođe, "zemlja" označava crkvu u odnosu na istinu, a "sve što živi na njoj" označava sve istine u celom kompleksu; a "svet" označava crkvu u odnosu na dobro, dok izraz "sve što živi" označava dobro u celokupnosti. Ono što je označeno izrazom "*Jer je na morima osnova, i posred rijeka utvrdi je*" može se videti u prethodnom tekstu (br. 275, 518).

[9] U Isaiji: *Zatrudnjesmo, mučismo se da rodimo, i kao da rodismo vjetra, nikako ne pomogosmo zemlji, niti padoše*** koji žive u vasiljenoj**.* (Isa. 26:18). Ovde, opet, "zemlja" označava crkvu u odnosu na istine a izraz "vasiljenu" - crkvu u odnosu na dobra. (Ostatak se može videti objašnjen u prethodnom tekstu, broj 721.) U istom: *Pristupite, narodi, da čujete; pazite, narodi; neka čuje zemlja i što je u njoj, vasiljena i što se god rađa u njoj.* (Isa. 34:1) Da "nacije" označavaju one, koji su u dobrima, a "narodi" [*"Come near, ye nations, to hear, and attend ye people"* – "St. James" prevod Biblije ima odvojene izraze "nacije" i "narodi" - prim. M. V.] one, koji su u istinama može se videti u prethodnom tekstu (br. 175, 331, 625); stoga se dodaje: "*neka čuje zemlja i što je u njoj, vasiljena i što se god rađa u njoj*", gde izraz "zemlja i ono što je u njoj" označava crkvu u odnosu na sve istine, dok "vasiljena i što se god rađa u njoj" predstavlja crkvu u odnosu na sva dobra .

[10] U istom: *Svi koji živite na svijetu i stanujete na zemlji, kad se digne zastava na gorama, gledajte, i kad zatrubi truba, slušajte.* (Isa. 18:3). Izraz "koji živite na svijetu i stanujete na zemlji" označava sve one u crkvi, koji su u dobru i istinama, kao što je gore navedeno; Gospodnji dolazak označava se pomoću izraza "*kad se digne zastava na gorama, gledajte, i kad zatrubi*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

truba, slušajte;" gde "*zastava na gorama*", jednako kao što "*kad zatrubi truba,*" označava poziv svima u crkvu.

[11] U Davidu: *Pred licem Gospodnjim; jer ide, jer ide da sudi zemlji. Sudiće vasiljenoj po pravdi, i narodima po istini svojoj.* (Ps. 96:13; 98:9). Ovo tretira Gospodnji dolazak, i poslednji sud u to vreme. Usled toga što "*svet*" označava one članove crkve, koji su u dobrom, a "*narodi*" - one, koji su u istinama, stoga se kaže da: "*Sudiće vasiljenoj po pravdi, i narodima po istini svojoj;*" izraz "*pravda*", baš kao i izraz "*svet*" se odnosi na dobro. U istom: *Prije nego se gore rodiše i sazda se zemlja i vasiljena, i od vijeka do vijeka, ti si Bog.* (Ps. 90:2). "*Gore*" označavaju one, koji se nalaze na nebesima na planinama, koji su u nebeskom dobru, a "*zemlja i vasiljena*" označavaju crkvu koja se sastoji od onih, koji su u istinama i dobru.

[12] Na istom mestu: *Gospod caruje. Obukao se u veličanstvo, obukao se Gospod u silu, i opasao se. Zato je vasiljena tvrda, i neće se pomjeriti. Prijesto tvoj stoji od iskona; od vijeka ti si.* (Ps. 93:1, 2). Ovo se govori o Gospodu koji treba da uđe u svet, i o tome da On ima slavu i moć od Ljudskog koj je On ujedinio sa Njegovim Božanskim, te se kaže "*obukao se Gospod u silu,*" kao i "*opasao se;*" to stoga, jer je Gospod preuzeo na sebe Ljudsko, da bi mogao imati moć da potčini sebi paklove. Crkva, koju je On uspostavio, i štiteće je zauvek, predstavlja se putem izraza "*Zato je vasiljena tvrda, i neće se pomjeriti,*" kao i izrazom "*Prijesto tvoj stoji od iskona; od vijeka ti si;*" to stoga, jer "*vasiljena*" označava nebo i crkvu u pogledu prijema Božanskog dobra, a "*prijesto*" - nebesa i crkvu, u pogledu primanja Božanske istine.

[13] U istom: *Recite narodima: Gospod caruje; zato je vasiljena tvrda i neće se pomjestiti; on će suditi narodima pravo. Nek se vesele nebesa, i zemlja se*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

raduje; nek pljeska mora i što je u njemu; (Ps. 96:10, 11). I ovo govori o Gospodu koji treba da dođe, kao i da će crkva biti uspostavljena od Njega, i potom biti zaštićena zauvek, što je označeno pomoću izraza "*zato je vasiljena tvrda i neće se pomjestiti*", kao što je u prethodnom tekstu navedeno; a kako "*vasiljena*" označava crkvu u odnosu na dobro, dodaje se: "*on će suditi narodima pravo;*" pomenuti izraz "*narodi*", kao i "*zemlja*", označavaju one, koji su u istini crkve, stoga se kaže "*narodi zemaljski*", ali, tako isto, i izraz "*stanovnici sveta*"; izraz "*pravda*", takođe, znači istine. Radost onih, koji su u crkvi na nebesima, i onih, koji su u crkvi na zemlji označena je izrazom "*nebesa će se radovati i zemlja se raduje*".

[14] U istom: *On će suditi vasionome svijetu po pravdi, usudiće narodima pravo.* (Ps. 9:8). Jer izraz "*vasionome svijetu*" znači crkvu u odnosu na dobro, a "*pravednost*" se zasniva na dobru, te se kaže "*On će suditi vasionome svijetu po pravdi;*" a, kako se izrazom "*narodi*" nazivaju oni, koji su u istinama, a "*pravo*" znači istine, kao što je to već u prethodnom tekstu navedeno, to se kaže: "*usudiće narodima pravo.*" U Jeremiji: *On je načinio zemlju silom svojom, utvrdio vasiljenu mudrošću svojom, i razumom svojim razastro nebesa;* (Jer. 10:12; 51:15). "*On je načinio zemlju silom svojom*" označava da Gospod uspostavlja crkvu silom Božanske istine; izraz "*utvrdio vasiljenu mudrošću svojom*" označava da on, od Božanskog dobra, pomoću Božanske istine, formira crkvu, koja je u dobru; "*i razumom svojim razastro nebesa*" označava da tako On povećava nebesa.

[15] U Davidu: *Tvoje je nebo i tvoja je zemlja; ti si sazdao vasiljenu i što je god u njoj.* (Ps. 89:11). Izraz "*Tvoje je nebo i tvoja je zemlja*" označava crkvu, istovremeno i na nebu i na zemlji, u pogledu istina, a izraz "*vasiljenu i što je god u njoj*" označava crkvu i na nebu i na zemlji, u pogledu dobara, dok izraz "*što je god u njoj*" znači dobra i istine u celom kompleksu. U

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

istom: *Da ogladnim, ne bih tebi rekao, jer je moja vasiljena i sve što je u njoj.* (Ps. 50:12). Ovo se govori o žrtvama, naime, da Gospod ne uživa u njima, već u ispovestima i delima, jer se dodaje: *Zar ja jedem meso volujsko, ili krv jareću pijem? Prinesi Bogu hvalu na žrtvu, i izvršuj višnjemu zavjete svoje.* (Ps. 50:13-14). Tako izraz "*Da ogladnim*" označava da li bih želeo žrtve; ali, kako Gospod želi bogopoštovanje iz dobra i istina, kaže se "*jer je moja vasiljena i sve što je u njoj;*" izraz "*sve što je u njoj*" označava dobra i istine u celokupnosti, kao što je u prethodnom tekstu navedeno. Ovo se govori o zverima koje su žrtvovane, ali to, u duhovnom smislu, označava razne vrste dobra i istine.

[16] U Mateju: *I propovjediće se ovo jevanđelje o carstvu po svemu svijetu za svjedočanstvo svijem narodima. I tada će doći pošljedak.* (Mat. 24:14). Zato što "*svijet*" označava crkvu u odnosu na dobro, rečeno je "*I propovjediće se ovo jevanđelje*", jer "*narodi*", koji treba čuju i prime jevanđelje, označavaju sve koji one, su u stanju dobra. Štaviše, "*narodi*" označavaju, u drugom smislu, sve one, koji su u zlu, a koji će takođe čuti jevanđelje; ali, u tom smislu, izraz "*svijet*" označava čitavu crkvu, kada ona je već u zlu; stoga se kaže: "*I tada će doći pošljedak.*"

[17] U prvoj knjizi Samuilovoj: *Siromaha podiže iz praha, i iz bunjišta uzvišuje ubogoga da ga posadi s knezovima, i daje im da naslijede prijesto slave; jer su Gospodnji temelji zemaljski, i na njima je osnovao vasiljenu.* (1 Sam. 2:8). Ovo je proročanstvo Hane, majke Samuilove. "*Siromaha podiže iz praha, i iz bunjišta uzvišuje ubogoga*" označava podučavanje pagana, kao i prosvetljenje u unutrašnje istine, koje bi im Gospod otkrio, a time i uklanjanje od obmana i zla. "*Temelji zemaljski*" označavaju spoljašnje istine, kao što su istine koje sadrži bukvalni smisao Reči. Spoljašnje istine su utemeljene na unutrašnjim istinama; stoga, "*vaseljena*", koju je Gospod

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

postavio na njih, označava crkvu u odnosu na sva svoja dobra i istine. (A o tome se može videti u prethodnom tekstu, broj 253, 304.)

[18] U Isaiji: *Jednom će se ukorijeniti Jakov, procvjetaće i uzrasti Izrailj, i napuniće vasiljenu plodom.* (Isa. 27:6). "Jakov" znači spoljašnju crkvu, a "Izrael" unutrašnju crkvu; a kako se unutrašnjost crkve zasniva na njenim spoljašnjostima, a unutrašnjost se time umnožava i postaje plodna, rečeno je da "*Jednom će se ukorijeniti Jakov, procvjetaće i uzrasti Izrailj;*" posledična fruktifikacija crkve označava se pomoću izraza "*i napuniće vasiljenu plodom.*"

[19] Na istom mestu: *Koji te vide pogledaće na te, i gledaće te govoreći: to li je onaj koji je tresao zemlju, koji je drmao carstva, Koji je vasiljenu obraćao u pustinju, i gradove njezine raskopavao? roblje svoje nije otpuštao kući? Pripravite pokolj sinovima njegovijem za bezakonje otaca njihovijeh da se ne podignu i ne naslijede zemlje i ne napune vasiljene gradovima.* (Isa. 14:16, 17, 21). Ovo se govori o Luciferu, koji se podrazumeva pod izrazom "Vavilon", odnosno ljubav prema vladanju nad nebom i zemljom; stoga izraz "*koji je tresao zemlju, koji je drmao carstva, Koji je vasiljenu obraćao u pustinju, i gradove njezine raskopavao*" označava da uništi sve stvari crkve; "*zemlja*" znači crkvu u odnosu na istinu; izraz "*carstva*", su crkve, koje se razlikuju po istinama; "*svet*" označava crkve u odnosu na dobro, "*gradovi*" - crkve, u odnosu na doktrine. "*Pripravite pokolj sinovima njegovijem za bezakonje otaca njihovijeh*" označava uništavanje obmana koje proizilaze iz njihovih zala; izraz "*da se ne podignu i ne naslijede zemlje i ne napune vasiljene gradovima*" označava sprečavanje da obmane i zla, i doktrine od njih, zaposednu čitavu crkvu.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[20] U istom: *Tužiće zemlja i opasti, iznemoći će vasiljena i opasti; iznemoći će glavari naroda zemaljskoga. Jer se zemlja oskvrni pod stanovnicima svojim, jer prestupiše zakone, izmijeniše uredbe, raskidoše zavjet vječni.* (Isa. 24:4, 5). Ovo opisuje pustoš crkve u odnosu na svoje istine i dobra zbog ponosa niskog mudrovanja i proklamovanja istina koje su od dobra. Pustošenje se opisuje pomoću izraza: "*Tužiće zemlja i opasti, iznemoći će vasiljena i opasti;*" crkva, u odnosu na svoje istine i dobra je opisana pomoću izraza "*zemlja i vasiljena;*" ponos zbog niskog mudrovanja se označava sa "*Jer se zemlja oskvrni pod stanovnicima svojim,*" a profanaciju istina, koje su od dobra, predstavlja izraz "*Jer se zemlja oskvrni pod stanovnicima svojim.*"

[21] U Naumu: *Gore se tresu od njega, i humovi se rastapaju, a zemlja gori pred njim i vasiljena i sve što živi u njoj.* (Naum. 1:5). Ono što je označeno izrazom "*gore*" koje će se će potresati, i izrazom "*humovi*" koji će se rastopiti, može se videti u prethodnom tekstu (br. 400, 405). A izraz "*a zemlja gori pred njim i vasiljena i sve što živi u njoj*" označava da će crkva, što se tiče istine i dobra, biti uništena infernalnom ljubavlju.

[22] U Davidu: *I pokazaše se izvori vodeni, i otkriše se temelji vasionoj od prijetnje tvoje, Gospode, od dihanja duha gnjeva tvojega. Pokazaše se dubine morske, i otkriše se temelji vasiljenoj od prijetnje Gospodnje, od dihanja duha iz nozdrva njegovijeh.* (Ps. 18:15; 2 Sam. 22:16). Da su sve stvari crkve u odnosu na njene istine i dobra uzdrmane iz temelja, označeno je izrazom "*I pokazaše se izvori vodeni, i otkriše se temelji vasionoj;*" Izraz "*izvori vodeni*" znači istine, a "*temelji vasionoj*" opisuju njena dobra, dok izrazi "*pokazaše se*" i "*otkriše se*" označavaju da će biti uzdrmani iz temelja. Da je to uništenje putem mržnje i besa zlih, protiv Božanskih stvari, označava izraz "*od prijetnje tvoje, Gospode, od dihanja duha gnjeva tvojega;*" izrazi "*od prijetnje tvoje*" i "*od dihanja duha*" imaju slično značenje

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

kao "Njegov bes i gnev" koji se pominje na drugim mestima u Reči. Ali, pošto Gospod nema ljutnju ili gnev protiv zlih, dok ih izli imaju protiv Gospoda, i kako se bes i gnev pojavljuju u zlima, kada prestanu da budu Gospodnji, stoga je to tako rečeno o toj pojavi gneva i besa. Izraz "*od dihanja duha*" reprezentuje i istočni vetar koji uništava sušom, i prevrće svojom prodornom snagom .

[23] U istom: *Grmljahu gromovi tvoji po nebu; munje tvoje sijevahu po vasiljenoj, zemlja se tresijaše i njijaše.* (Ps. 77:18). *Munje njegove sijevaju po vasiljenoj; vidi i strepi zemlja. Gore kao vosak tope se od lica Gospodnjega, od lica Gospoda svoj zemlji.* (Ps. 97:4, 5). Ovo opisuje stanje zlih zbog prisustva Gospodnjeg u Njegovoj Božanskoj Istini, čije stanje je poput stanja sinova Izraela, u času kada im se Gospod objavio na Sinaskoj Gori. Da su onda čuli gromove, videle munje i da se videlo da se planina nalazi u stanju vate, poput peći, i da su se strahotno uplašili, veoma je dobro pozato iz Reči. To je bilo zato što su bili zli u srcu; jer se Gospod svima pokazuje u skladu sa njegovim sopstvenim osobinama, i to: dobrima kao vatra stvaranja, a zlima - kao vatra pustošenja. Iz ovoga je jasno šta je označeno pomoću izraza "*Grmljahu gromovi tvoji po nebu; munje tvoje sijevahu po vasiljenoj, zemlja se tresijaše i njijaše;*" takođe i pomoću izraza "*Gore kao vosak tope se od lica Gospodnjega, od lica Gospoda svoj zemlji;*" Izraz "*vasiljena*" znači sve one, koji su u Crkvi, koji su u dobru, ali, ovde, znači one, koji su u zlu, dok izraz "*zemlja*" označava sve one, koji su u crkvi u istinama, ali ovde znači one, koji su uneistinama.

[24] U Isaiji: *I pohodiću vasiljenu za zloću, i bezbožnike za bezakonje; i ukinuću razmetanje oholijeh, i ponos silnijeh oboriću.* (Isa. 13:11). I ovde, takođe, izraz "*vasiljena*" znači one, koji su iz crkve, i koji su u zlu, a "*silni*" one, koji su u neistinama, stoga se kaže "*i ukinuću razmetanje oholijeh, i*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ponos silnijeh oboriću;" izraz "zloća" označava zle, and "ponos"" se temelji na neistinama.

[25] U Jovu: *Odagnaće se iz svjetlosti u mrak, i izbaciće se iz svijeta.* (Jov 18:18). Budući da "svjetlost" označava istinu, dok "svijet" predstavlja dobre iz crkve, a kad se opaki čovek prebaci od istina na neistine, on se, tada, takođe, baca iz dobra u zlo, pa se kaže "*Odagnaće se iz svjetlosti u mrak, i izbaciće se iz svijeta,*" gde "mrak" označava obmane, dok izraz "izbaciće se iz svijeta" označava - odvojiti se od dobra iz crkve.

[26] U Luki: *Ljudi će umirati od straha i od čekanja onoga što ide na zemlju; jer će se i sile nebeske pokrenuti. I tada će ugledati sina čovječijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom.* (Luka 21:26, 27). Ovo se govori o ispunjenosti doba, koje je poslednje vreme crkve, kad više nema istine pošto nema dobra; stanje neba u to vreme opisano je ovim riječima, "*Ljudi će umirati od straha i od čekanja onoga što ide na zemlju*", što opisuje strah onih, koji su na nebesima, da će sve u crkvi, u u pogledu njenog dobra, i stoga i njenih istina, propasti, i, posledično, očekivanje pomoći Gospodnje. Da je snaga Božanske istine oslabljena, označava se izrazom "*jer će se i sile nebeske pokrenuti;*" izraz "sile nebeske" znači božanske istine koje se odnose na moć, to jest, da će Gospod tada pokazati očiglednu Božansku Istinu, koja ima moć, i od koje je inteligencija, predstavljeno je pomoću izraza "*I tada će ugledati sina čovječijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom.*"

[27] "*Zemlja i svijet*" imaju slično značenje u sledećem odlomku u Apokalipsi: *Jer su ovo duhovi đavolski koji čine čudesu i izlaze k carevima svega vasionoga svijeta da ih skupe na boj za onaj veliki dan Boga svedržitelja.* (Otkr. 16:14). Rečeno je da "*izlaze k carevima svega vasionoga svijeta,*" jer jednu stvar crkve označava izraz "zemlja", dok drugu stvar crkve

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

označava izraz "*svijet*". Budući da izraz "*svijet*" označava crkvu u odnosu na dobro, on takođe označava i sve stvari Crkve, jer je dobro ono, što je esencijalno za crkvu; dakle, tamo, gde je dobro, postoji i istina, zato što svako dobro želi istinu, a, tako isto, dobro želi da bude povezano s istinom i duhovno se hrani njome. Tako isto, važi i obrnuto, jer istina, takođe, želi da se poveže sa dobrom, i hrani se njime. *Latinski tekst ima ovde izraz "*prorok*". **Hebrejski tekst ima "*ne*", kao što se i nalazi u AO 721. ***Latinski tekst ovde ima "*zemlju*", ali u objašnjenju "*svijet*", kao što je i u hebrejskom tekstu.

742 *I zbačena bi na zemlju, i anđeli njezini zbačeni biše s njom* označava da su ta zla i nepravde odatle osuđeni na pakao. Ovo se vidi iz značenja "*zbačena bi na zemlju*", kao da se odvaja od nebesa i da se osuđuje na pakao (o čemu uskoro); takođe od značenja zmajevih "*anđela*", kao obmana od zla, koje označava "*zmaj*"; to stoga, jer "*anđeli nebeski*" označavaju u Reči Božju Istinu, jer su oni primaoci istine (vidi u prethodnom tekstu, br. 130, 302); stoga zmajevi "*anđeli*" označavaju inferalne obmane, koje potiču od zla koje označava "*zmaj*". Lažne oznake zmajevih "*anđela*" su uglavnom falsifikovane istine, koje su same po sebi obmane, kao što je rečeno u prethodnom tekstu.

[2] "*Biti zbačen na zemlju*" znači biti osuđen na pakao, jer to označava izraz "*biti zbačen sa neba*". U duhovnom svetu postoje zemle, baš kao i u prirodnom svetu, pune planina i brda, isto tako dolina i reka; kada se razmatra sve ovo zajedno, naziva se zemljom, tada "*zemlja*" označava crkvu; ali kada se misli na najniže delove zemlje, kako se misli u izrazu "*biti zbačen sa neba na zemlju*", tada "*zemlja*" označava ono što je osuđeno, jer se, ispod tih najnižih delova, nalaze paklovi, a u paklovima takođe postoje zemlje, ali takve zemlje, u kojima su oni, što su osuđeni. Iz tog razloga, nijedan

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

anđeo ne ide uobičajeno sa glavom nagnutom napred ili savijenom, ili sa glavom koja je usmerena u pogledu zemlje, još manje je polaže na njene najniže delove, ili uzima zemljanu prašinu. Iz ovoga dolazi da oni, koji su osudili druge u na pakao u svetu, ne treba da uzimaju prašinu sa zemlje, i bacaju je na druge, jer ovo predstavlja korespondenciju takve osvete. Štaviše, nijednom anđelu nije dozvoljeno da šteta bosonog po toj zemlji. Zemlje (kao planete) (ili zemlje, kao države) koje se osuđuju, lako se razlikuju od onih, koje nisu osuđene, jer je osuđena zemlja potpuno ogoljena i puna prašine, a tu i tamo pokrivena trnjem i šibljem, dok je zemlja, koja nije osuđena, plodna i puna biljaka, grmova, drveća, a takođe i polja.

[3] Iz toga je došao uspostavljeni obred u Jevrejskoj reprezentativnoj crkvi da se baca na zemlju, da se po njoj kotrlja i raspršuje zemljana prašina na glavama. Jevreji su to obavljali kad su bili u velikoj žalosti zbog poraza od neprijatelja, ili nakon nasilja kojima su bila izložena njihova svetišta; i time su predstavljali da priynanje da su sami sebe osudili; tako su, ovim najskromnijim gestom, molili da im se oprostite gresi. Da su oni, koji su predstavljeni "aždahom i anđelima njezinim" bili odvojeni od neba i osuđeni na pakao dok se vršio Poslednji Sud, i nakon toga, dozvoljeno mi je da sve to, kao očevidac, vidim. O ovome će se više pričati na kraju ove knjige. Iz toga se može videti da "bacanje s neba na zemlju" znači biti osuđen na pakao.

743. Stihovi 10-12. *I čuh glas veliki na nebu koji govori: sad posta spasenije i sila i carstvo Boga našega, i oblast Hrista njegova; jer se zbací opadač braće naše, koji ih opadaše pred Bogom našijem dan i noć. I oni ga pobijediše krvlju jagnjetovom i riječju svjedočanstva svojega, i ne mariše za život svoj do same smrti. Zato veselite se nebesa i vi koji živite na njima. Teško vama koji živite na zemlji i moru, jer đavo siđe k vama, i vrlo se*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

rasrdio, znajući da vremena malo ima. 10. " *I čuh glas veliki na nebu koji govori,*" označava radost anđela neba zbog svetlosti i mudrosti kojias je tada u njima (br. 744); izraz "*sad posta spasenije i sila i carstvo Boga našega, i oblast Hrista njegova,*" označava da sada Gospod ima moć po svojoj Božanskoj Istini, da spasi one koji su iz Njegove crkve, a koji primaju Božansku istinu u srcu i duši (br. 745); izraz "*jer se zbaci opadač braće naše,*" označava kada su oni bili odvojeni od neba i osuđeni na pakao oni, koji su napadali život vere, što je milosrđe (br. 746); izraz "*koji ih opadaše pred Bogom našijem dan i noć,*" označava i ko ih je osuđivao i neprestano osporavao pomoću zloupotrebe Reči (br. 747). 11. "*I oni ga pobijediše krvlju jagnjetovom,*" označava otpor i pobedu Božanskom istinom koja proizlazi iz Gospodjeg Božanskog Ljudskog (br. 748); "*i riječju svjedočanstva svojega,*" označava i kroz ispovedanje i priznanje Božanskog u u Njegovom Ljudskom (br. 749); "*i ne mariše za život svoj do same smrti,*" označava vernike koji su podneli iskušenja radi tih istina i koji nisu uzimali u obzir život sveta u poređenju sa životom neba (br. 750). 12. "*Zato veselite se nebesa i vi koji živite na njima,*" označava spasenje i posledičnu radost onih, koji postanu duhovni prihvatanjem Božanske istine (br. 751); "*Teško vama koji živite na zemlji i moru,*" označava lamentaciju nad onima koji postaju samo prirodni i čulni (br. 752); "*jer đavo siđe k vama,*" označava da je to zato što primaju zla iz pakla (br. 753); "*i vrlo se rasrdio,*" označava mržnju prema duhovnim istinama i dobrima, koje su od vere i života, koji je u skladu sa Reči, posledično protiv onih koji su u istinama i dobrima (br. 754); "*znajući da vremena malo ima,*" označava promenu stanja (br. 755).

744. Stih 10. *I čuh glas veliki na nebu koji govori,* označava radost anđela neba zbog svetlosti i mudrosti kojias je tada u njima. To je očigledno iz značenja izraza "*glas veliki na nebu koji govori*", kao potvrde radosti od srca

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

(o čemu uskoro); takođe iz značenja izraza "*na nebu*", kao bivanja s nebeskim anđelima. Da je to zbog svetlosti i mudrosti, tada bivajućih u njima, sledi zbog toga što, u času kad su "*zmajevi*" (pod kolima se podrazumevaju oni, koji imaju izvesno znanje [scientia] o spoznajama istine i dobra iz Reči, a ipak nisu u istinama i dobrima, jer nisu u životu sačinjenim od istina i dobara) bili zbačeni i tako više nisu bili u vezi s nebom, tada su anđeli ušli u svetlost i mudrost, a iz njih je izvirala njihova radost. Anđeli su u tom trenu ulazili u svetlost i mudrost, jer postoji veza svega na nebesima, od prvog do poslednjeg, to jest od onih, koji su na najvišem ili trećem nebu, koji su prvi, pa sve do onih, koji su u najnižem ili prvom nebu, koji su poslednji; jer Gospod teče kroz treće nebo ka najnižem, a prilikom (inluks) povezuje nebesa. Zbog toga je celo nebo u očima Gospoda kao čovek. Kada dakle, poslednji sa nebesa imaju vezu s onima koji su povezani s paklom, pa, na taj način, i s onima koji su označeni "*aždahom i anđelima njezinim*", tada se, u stepenu u kome je najniže nebo povezano s takvima, svetlost i inteligencija anđela neba smanjuje.

[2] Slično je kao i kod poslednjih stvari u čoveku, koje predstavlja najudaljenija koža, koja uopšteno, i pojedinačno oblaže telo, i mišiće unutar te kože, kao i nerve u njihovim završecima, od kojih se vlakna i membrane šire preko unutaršnjeg; ako su ti spoljašnji delovi ozleđeni, ili na bilo koji način zaraženi, ili ako postanu žilaviji, tada u istom stepenu propadaju život delovanja i osećaja unutaršnjeg, koje oblažu i zatvaraju ti spoljašnji delovi. To pokazuje da zdravlje tela zavisi o stanju krajnjih delova, baš kao što kuća zavisi od njenih temelja. Ovo poređenje posebno se odnosi na ljude koji su dotrajali usled starosti, čiji krajnji delovi postaju kruti, a time gube sposobnost delovanja i osjećaja, a po stupnjevima to se proteže do unutaršnjeg, što izaziva smrt. Isto razmišljanje odnosi se na nebesa, koja su

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

kao čovek u očima Gospoda, kada su najudaljeniji delovi postali neosetljivi kakvi jesu, a što se događa onda, kada su ti delovi povezani s paklovima. Tako je bilo sa nebesima, sve dok su "zmajevi" tamo bili viđeni, jer su se "zmajevi", kao što je ranije rečeno, povezivali krajnje delove neba putem svog spoljašnjeg, ali, logično, i sa paklovima, koji su bili istovremeno u njihovom unutarnjem. Zato je rečeno da je "aždaha viđena na nebu" i da se između zmaja i Mihajla vodio rat na nebu, i, konačno da je zmaj "bio izbačen s neba", što znači da je bio odvojen. Iz toga je jasno da izraz "I čuh glas veliki na nebu" označava potvrdu radosti srca u anđelima nebeskim. Oni su imali tu radost zbog svetlosti i mudrosti, što proizilazi iz onoga što je ranije rečeno, da, kao što čovek biva čovek u svom zdravom delatnom i osećajnom životu iz unutarnjeg, ukoliko su njegovi krajnji delovi u svom integritetu, tako isto su niža i viša nebesa u njihovoj inteligenciji i mudrosti, te u posledičnoj radosti srca; stoga iste reči znače da su se anđeli radovali jer su posedovali svetlost i mudrost.

745. *Sad posta spasenije i sila i carstvo Boga našega, i oblast Hrista njegova*, označava da sada Gospod ima moć svoje Božanske istine kako bi spasao one koji su iz Njegove crkve, a koji primaju Božansku istinu srcem i dušom. To je vidljivo iz značenja "spasenja", kao da se spasimo; i od značenja "sile", kao posedovanja sposobnosti, a time i mogućnosti (o čemu uskoro); iz značenja "carstva", kao neba i crkve (vidi u prethodnom tekstu, br. 48, 685); iz značenja "Boga našega", kao Gospoda u odnosu na Njegovo Božansko; i od značenja izraza "oblast Hrista njegova", kao delotvornosti Božanske istine, dakle efikasnosti putem Božanske istine. Da "Hrist" znači Gospoda u odnosu na Božansku istinu, može se videti u prethodnom tekstu (br 684, 685); a da "oblast" označava, u odnosu na Gospoda, spasenje ljudske rase, može se videti u prethodnom tekstu (br 293); kao i da Gospod

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ima moć spasavanja svojom Božanskom istinom (br. 333, 726); i zato što Gospod može spasiti samo one, koji primaju Božansku istinu od Njega srcem i dušom, što je takođe označeno. Iz ovoga je jasno da "*Sad posta spasenije i sila i carstvo Boga našega, i oblast Hrista njegova*" označava da, od ovog časa, Gospod ima moć da, po svojoj Božanskoj istini, spasi one koji su iz Njegove crkve, što prima božansku istinu srcem i dušom.

[2] Kaže se "*ko prima srcem i dušom*", što znači s ljubavlju i verom, isto tako s voljom i razumevanjem; jer, u Reči, kada se spominju "*duša i srce*", izraz "*duša*" označava veru, jednako i razumevanje, a "*srce*" označava ljubav, a isto tako i volju; zbog toga što duša [anima] znači, u krajnjem smislu, disanje čoveka, koje se naziva i njegov "*duh*" [ili dah], a glagol *animare* znači disati; i kad čovek umre, rečeno je "*da se odriče duha*" [*emittere animam et spirituum*]. Štaviše, takođe je, iz korespondencije, očigledno da "*duša*" označava veru, a takođe i razumevanje, dok "*srce*" označava ljubav, kao i volju; jer vera i razumevanje odgovaraju disanju [animatio] ili disanju pluća, a ljubav i volja korespondiraju kretnjama i pulsiranju srca (o čijoj korespondenciji vidi u prethodnom tekstu, br 167, i "Nebeskim tajnama" br 2930, 3883-3896, 9050).

[3] "*Sad posta spasenije i sila i carstvo Boga našega*" označava da je Gospod sada u stanju da spasava; tako da "*sila*" ovde označava sposobnost, a time i mogućnost, jer Gospod nije mogao spasiti one koji su bili od Njegove crkve pre nego što su zmaj i njegovi anđeli bili odbačeni, tj. Odvojeni od neba. Onaj, ko ne poznaje zakone božanskog reda, veruje da Gospod može spasiti svakoga koga voli, a time i zle, jednako kao i dobre; zbog toga neki smatraju da će se, na kraju, svi, koji su u paklu spasiti. Ali da se niko ne može spasiti neposrednim milosrdem, već samo posredovanjem, međutim, iz čistog

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

milosrđa su spaseni oni koji primaju Božansku istinu od Gospoda srcem i dušom, može se videti u delu "Nebo i pakao" (br. 521-527).

[4] Ovo se takođe označava i sledećim Jovanovim rečima: *K svojima dođe, i svoji ga ne primiše. A koji ga primiše dade im vlast da budu sinovi Božiji, koji vjeruju u ime njegovo, Koji se ne rodiše od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego od Boga.* (Jovan 1:11-13). "Svoji" koji su primili Njega ne znači one koji su iz crkve gdje je Reč i kojima Gospod može biti poznat kroz Reč; stoga su oni koji su bili iz Jevrejske Crkve ovde su označeni pomoću izraza "svoji". Oni koji Gospoda "*primiše dade im vlast da budu sinovi Božiji, koji vjeruju u ime njegovo*" označava da On daje nebo onima* koji primaju Božanske istine od Njega u duši i srcu, ili u veri i životu; izraz "*koji vjeruju u ime njegovo*" znači prihvatiti Gospoda u veri i životu, jer "*ime Gospodnje*" označava sve pomoću čega se bogopoštuje; "*Božji sinovi*" označavaju one, koje Gospod regeneriše; "*Koji se ne rodiše od krvi*" označava one, koji nisu krivotvorili i skrnavili Reč; "*ni od volje tjelesne*" označava onoga, ko nije u zlu od onoga, što je njihovo vlastito [proprium]; "*ni od volje muževlje*" označava onoga, ko nije u neistinama od onoga što je njihovo vlastito [proprium], jer "*volja*" označava ono, što je čovekovo [proprium], "*tijelo*" označava zlo, a "čovjek" označava obmanu; "*biti rođen od Boga*" označava one, koji su se regenerisali istinama iz Reči i životom prema njima. Iz toga se može videti da se ne mogu spasiti oni, koji nisu spremni da ih Gospod obnavlja i reformiše, što se postiže prihvatanjem Božanske istine u veri i životu. *Latinski tekst ima "*onima koji primaju*", umesto "*za njih*".

746. *Jer se zbaci opadač braće naše*, označava kada su bili odvojeni od neba i osuđeni na pakao oni, koji su napadali život vere, što jemilosrđe. Ovo je vidljivo iz značenja "*zbacivanja*", kao da su, što se tiče zmaja, oni, koji su

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

predstavljeni "*zmajem*", odvojeni od neba i osuđeni na pakao (o tome u prethodnom tekstu, br. 739, 742); takođe od značenja "*opadača braće naše*", kao onih, koji su napadali život vere, koji je milosrđe, jer "*opadač*" označava onoga koji napada, osuđuje i prekoreva, jer on koji optužuje i napada, osuđuje i prigovara. Štaviše, isti izraz na izvornom jeziku znači neprijatelj i onaj koji muči; a ono što je nepojmljivo, je da oni, koji su "*zmajevi*", iako ne vode računa o životu, oni, ipak, u duhovnom svetu, optužuju vernike za zlo neznanja, jer istražuju njihov život, radi optuživanja i osuđivanja, a odatle se nazivaju tužiocima.

[2] A "*braća*", koju optužuju, znače sve koji su na nebesima, kao i sve na zemlji. koji su u dobru milosrđa; takvi se nazivaju "*braćom*", jer svi imaju jednog Oca, naime, Gospoda, a oni, koji su u dobru ljubavi prema Gospodu i u dobru milosrđa prema bližnjem, njegovi su sinovi i nazivaju se "*sinovi Božji*", "*sinovi carstva*" i "*nasljednici*". Sledi, dakle, da su oni sinovi jednoga Oca, dakle - da su braća. Štaviše, to je primarna zapovest Gospoda, Oca, da međusobno ljube jedan drugoga. Posledično je ljubav ta, iz koje bratstvo proističe; a ljubav je takođe duhovna veza. Iz toga je proisteklo da su se, u drevnom narodu, u crkvama čija je suština bila u milosrđu, svi međusobno zvali braćom, a tako je bilo i u našoj hrićanskoj crkvi na početku. Zato "*brat*", u duhovnom smislu, označava ljubav. Da su, ranije, svi, koji su bili iz jedne crkve bili nazivani braćom, i da Gospod poziva onu braću koja su u ljubavi prema Njemu, i u milosrđu prema bližnjem, može se videti iz mnogih odlomaka iz Reči. A kako bi se ono, što je predstavljao izraz "*brat*", moglo biti jasno vidljivo, biće ilustrovano iz Reči.

[3] (1) Da su svi koji su bili iz Izraelske Crkve sebe nazivali "*braćom*", može se videti iz sledećih odlomaka. U Isaiji: *I svu će braću vašu iz svijeh naroda dovesti Gospodu na dar na konjima i na kolima i na nosilima i na mazgama i*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

na kamilama ka svetoj gori mojoj u Jerusolim, veli Gospod, kao što prinose sinovi Izrailjevi dar u čistu sudu u dom Gospodnji. (Isa. 66:20). U Jeremiji: Da svaki otpusti slobodna roba svojega i robinju svoju, Jevrejina i Jevrejku, da ni u koga ne bude rob Judejac brat njegov. (Jer. 34:9). U Jezekilju: I poznaće da sam ja Gospod kad ih rasijem po narodima i razaspem po zemljama. (Jezek. 11:15). U Miheju: Zato će ih ostaviti dokle ne rodi ona koja će roditi; tada će se ostatak braće njegove vratiti sa sinovima Izrailjevijem. (Mh. 5:3). U Mojsiju: I kad Mojsije bijaše velik, izide k braći svojoj, i gledaše nevolju njihovu. I vidje gdje nekakav Misirac bije čovjeka Jevrejina između braće njegove. (Izl. 2:11). I otide Mojsije, i vrati se k Jotoru tastu svojem, i reče mu: pusti me da idem, da se vratim k braći svojoj u Misiru, da vidim jesu li jošte u životu. I reče Jotor Mojsiju: idi s mirom. (Izl. 4:18). Ako osiromaši brat tvoj i proda nešto od baštine svoje, a poslije dođe ko od roda njegova najbliži njemu da otkupi, neka otkupi što brat njegov prodade. Ako osiromaši brat tvoj i iznemogne ruka njegova pored tebe, prihvati ga, i kao stranac i došljak neka poživi uz tebe. Ako li se obogati došljak ili gost koji živi s tobom, a brat tvoj osiromaši kod njega tako da se proda došljaku, koji živi s tobom, ili kome god od tuđega roda, (Lev. 25:25, 35, 47). Oni će postati vaši i sinova vaših nakon vas, i biće vam dostojanje, da vam svaku službu vrše do vijeka; ali nad braćom svojom, sinovima Izrailjevim, niko nad bratom svojim da ne gospodari žestoko. (Lev. 25:46). I svađaše se narod s Mojsijem, i govorahu: kamo da smo pomrli kad pomriješe braća naša pred Gospodom! (Broj. 20:3). I gle, jedan između sinova Izrailjevijeh dođe i dovede k braći svojoj jednu Madijanku na oči Mojsiju i na oči svemu zboru sinova Izrailjevijeh; a oni zaplakaše na vratima šatora od sastanka. (Broj. 25:6). Jer neće biti bez siromaha u zemlji; zato ti zapovijedam i kažem: otvaraj ruku svoju bratu svojem, nevoljniku i siromahu svojem u zemlji svojoj. Ako ti se proda brat tvoj Jevrejin ili

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

*Jevrejka, neka ti služi šest godina, a sedme godine otpusti ga od sebe slobodna. (Pon. Zak. 15:11, 12). Ko se nađe da je ukrao čovjeka između braće svoje, sinova Izrailjevih, i trgovao njim i prodao ga, neka pogine onaj kradljivac; i tako izvadi zlo iz sebe. (Pon. Zak. 24:7). Do četrdeset udaraca neka zapovjedi da mu udare**, ne više, da se ne bi poništio brat tvoj u tvojim očima, kad bi mu se udarilo više udaraca. (Pon. Zak. 25:3; i drugde). Iz toga se vidi da su svi sinovi Izraelovi bili međusobno nazvani braćom; glavni razlog njihovog nazivabnja braćom bio je da su svi bili potomci Jakova, koji beše njihov zajednički otac; ali, dodatni razlog bio je taj, da "brat" označava dobro ljubavi, a budući da je ovo dobro suština crkve, ono sve duhovno povezuje. Drugi je razlog da "Izrael" u najvišem smislu označava Gospoda, a odatle "sinovi Izraelovi" označavaju crkvu.*

[4] (2) Takođe su sebe nazivali "*čovjekom i bratom*", isto tako "*drugom i bratom*", kao u odlomcima koji slede. U Isaiji: *Od gnjeva Gospoda nad vojskama zamračiće se zemlja i narod će biti kao hrana ognju, niko neće požaliti brata svojega. I zgrabiće s desne strane, pa će opet biti gladan, i ješće s lijeve strane, pa se opet neće nasititi; svaki će jesti meso od mišice svoje, Manasija Jefrema, i Jefrem Manasiju, a obojica će se složiti na Judu. Kod svega toga neće se odvratiti gnjev njegov, nego će ruka njegova još biti podignuta. (Isa. 9:19-21). "Čovjek i brat" označavaju istinu i dobro, a, u suprotnom smislu, označavaju neistinu i zlo, stoga se kaže "svaki će jesti meso od mišice svoje, Manasija Jefrema, i Jefrem Manasiju," jer "Manasija" označava voljno dobro, dok izraz "Efrem" predstavlja intelektualnu istinu spoljašnje crkve, a, u suprotnom smislu, zla i neistine. (A to se može videti objašnjeno u prethodnom tekstu, br. 386, 440, 600, 617.)*

[5] Na istom mestu: *I razdražiću Misirce jedne na druge, te će vojevati brat na brata i prijatelj na prijatelja, grad na grad, carstvo na carstvo. (Isa.*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

19:2). "*Misir*" ovde označava prirodnog čoveka odvojenog od duhovnog; a budući da on nije u svetlu istine, neprestano se bori između dobra i zla, istine i neistine, a ta se borba označava izrazom "*I razdražiću Misirce jedne na druge, te će vojevati brat na brata i prijatelj na prijatelja,*" "brat i prijatelj" označava dobro odakle je istina, kao i istinu od dobra, a, u suprotnom smislu, zlo iz koga su obmane, i obmane od od zla; stoga se dodaje: "*grad na grad, carstvo na carstvo;*" "*grad*" označava doktrinu, a "*carstvo*" označava crkvu iz doktrine, koja će se boriti na isti način.

[6] U istom: *Jedan drugom pomagaše, i bratu svojemu govoraše: budi hrabar.* (Isa. 41:6). Izraz "*brat i prijatelj*" ovde ima slično značenje kao u prethodnom odlomku. U Jeremiji: *Čuvajte se svaki prijatelja svojega i nijednome bratu ne vjerujte; jer svaki brat radi da potkine drugoga, i svaki prijatelj ide te opada.* (Jer. 9:4). U istom: *I razbiću ih jednoga o drugoga, i oceve i sinove, veli Gospod; neću požaliti ni poštediti niti se smilovati, da ih ne potrem.* (Jer. 13:14). U istom: *Nego ovako govorite svaki bližnjemu svojemu i svaki bratu svojemu: šta odgovori Gospod? i: šta reče Gospod?* (Jer. 23:35) U istom: *Da svaki otpusti slobodna roba svojega i robinju svoju, Jevrejina i Jevrejku, da ni u koga ne bude rob Judejac brat njegov. Zato ovako veli Gospod: vi ne poslušaste mene da proglasite slobodu svaki bratu svojemu i bližnjemu svojemu; evo, ja proglašujem slobodu suprot vama, govori Gospod, maču, pomoru i gladi, i predaću vas da se potucate po svijem carstvima zemaljskim.* (Jer. 34:9, 17). U Jezekilju: *I dozvaću na nj mač po svijem gorama svojim, govori Gospod Gospod: mač će se svakoga obratiti na brata njegova.* (Jezek. 38:21). U Joilu: *I jedan drugoga neće tiskati, svaki će ići svojim putem, i na mačeve navirući neće se raniti.* (Joilo 2:8). U Miheju: *Nesta pobožnoga sa zemlje i nema pravoga među ljudima, svi vrebaju krv, svaki lovi brata svojega mrežom.* (Mih. 7:2). U Zahariji: *Ovako*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

*govori Gospod nad vojskama: sudite pravo i budite milostivi i žalostivi jedan drugom. (Zah. 7:9). U Malahiji: Nije li nam svjema jedan otac? nije li nas jedan Bog stvorio? zašto nevjera činimo jedan drugome skvrneći zavjet otaca svojih? (Mal. 2:10) U Mojsiju: I Mojsije pruži ruku svoju k nebu, i posta gusta tama po svoj zemlji Misirskoj za tri dana. Ne viđahu*** jedan drugoga, i niko se ne mače s mjesta gdje bješe za tri dana; ali se kod svijeh sinova Izrailjevijeh vidjelo po stanovima njihovijem. (Izl. 10:22, 23). U istom: Svake sedme godine opraštaj. A opraštanje da biva ovako: kome je ko dužan što, neka oprostí što bi mogao tražiti od bližnjega svojega; neka ne traži od bližnjega svojega i od brata svojega, jer je opraštanje Gospodnje oglašeno. (Pon. Zak. 15:1, 2); i drugde. U najpreciznijem smislu, "čovjek" znači: svako, dok "brat" znači: pojedinac iz istog plemena, jer je u krvnom odnosu. Izraz "i prijatelj" označava pojedinca iz drugog plemena, jer se sa njim čovek povezuje samo na osnovu istih sklonosti; ali, u duhovnom smislu, "čovjek" označava svakoga ko je u istinama, a zatim i sve, koji su u neistinama; "brat" označava svakoga, ko je u dobru milostđa, a, u apstraktnom smislu, dobro u svojoj esenciji, dok izraz "prijatelj" predstavlja onoga, ko je istini od tog dobra, a u apstraktnom smislu, samu istinu; a, u suprotnom smislu, označava zlo suprotno dobru milosrđa, kao i obmanu suprotnu istini iz tog dobra. Oba izraza, "brat" i "prijatelj", koriste se zato**** što postoje dve stvari koje čine crkvu, a to su: milosrđe i vera, baš kao što postoje dve stvari koje čine život čoveka, što su: volja i razumevanje; tako da postoje dva dela koji delaju kao jedan, poput: dva oka, dva uha, dve nozdrve, dve ruke, dve noge, dva plćna krila, dve komore srca, dve hemisfere mozga i tako dalje, od kojih se jedan deo odnosi na dobro, od koje je istina, a drugi deo na istinu od dobra. Zato se kaže "brat i drug", i zato "brat" označava dobro, a "prijatelj" njegovu istinu.*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[7] (3) Gospod naziva "*braćom*" one pripadnike iz Njegove, koji su u dobru ljubavi, kao što se može videti iz odlomaka koji slede. U Jevanđeljima: *I pruživši ruku svoju na učenike svoje reče: eto mati moja i braća moja. Jer ko izvršuje volju oca mojega koji je na nebesima, onaj je brat moj i sestra i mati.* (Mat. 12:49, 50; Marko 3:33-35). "*Učenici*", na koje je Gospod pružio ruku, označavaju sve, koji su od Njegove crkve; "*Njegova braća*" označavaju one, koji su u dobru ljubavi od Njega, izraz "*sestre*" označava one, koji su u istinama iz tog dobra, dok izraz "*majka*" označava crkvu, koja se sastoji od njih.

[8] U Mateju: *Tada reče im Isus: ne bojte se; idite te javite braći mojoj neka idu u Galileju; i tamo će me vidjeti.* (Mat. 28:10). Ovdje, takođe, "*braća*" znače učenike, po kojima su označeni svi oni iz crkve, koji su u dobru ljubavi. U Jovanu: *Reče joj Isus: ne dohvataj se do mene, jer se još ne vratih k ocu svojem; nego idi k braći mojoj, i kaži im: vraćam se k ocu svojem i ocu vašemu, i Bogu svojem i Bogu vašemu.* (Jovan 20:17). Učenici se ovde ponovno nazivaju "*braćom*" jer "*učenici*", isto kao i "*braća*", označavaju sve one iz Njegove crkve, koji su u dobru ljubavi.

[9] U Mateju: *I odgovarajući car reći će im: zaista vam kažem: kad učiniste jednome od ove moje najmanje braće, meni učiniste.* (Mat. 25:40). Očito je, iz onoga što prethodi, da su oni, koje Gospod ovde naziva "*braćom*", ljudi, koji su činili dobra dela ljubavi; ali neka bude poznato da, iako je Gospod njihov Otac, On ih još uvek naziva "*braćom*"; On je njihov Otac iz Božanske ljubavi, ali im je i brat, iz Božanskog koji proizlazi iz Njega. To je zato što su svi na nebesima primaoci Božanskog, koji proizlazi iz Njega; a Božansko koje proizlazi iz Gospoda, a oni ga primaju, jeste Gospod - na nebu, i u Crkvi; ono nije ni od anđela, ni od čoveka, nego je u njemu, a, samim tim, i u njima - Gospod; time je u njima i dobro milosrđa, što je Gospodnje, On,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

takođe, u sličnom maniru, anđele i ljude naziva braćom, jer su prijemnici tog dobra. Jednom rečju, Božansko proističuće, koje je Božansko od Gospoda na nebesima, jeste Božansko, koje je rođeno od Gospoda na nebu; od tog Božanskog, dakle, anđeli koji ga primaju, nazivaju se "*sinovi Božji*". Kako su oni braća zbog toga što poseduju primljeno Božansko u sebi, Gospod u njima je Onaj, koji kaže "*brat*", jer, kada anđeli govore od dobra milosrđa, oni ne govore od sebe, nego od Gospoda. Upravo je ovo razlog, zbog koga Gospod kaže: "*zaista vam kažem: kad učiniste jednome od ove moje najmanje braće, meni učiniste.*" Dakle, u duhovnom smislu, braća Gospodnja su dobra milosrđa, koja su nabrojana u stihovima koji su prethodili, i koje ih Gospod naziva "*braćom*" zbog razloga koji su upravo izloženi. Štaviše, "*Car*", koji ih zove braćom, označava Božansko proističuće, koje se, u jednoj reči, naziva Božanskom istinom, ili Božanskim duhovnim, koji je u svojoj suštini dobro milosrđa.

[10] Stoga treba imati na umu da ih Gospod nije nazvao "*braćom*" jer je bio čovek poput njih, prema mišljenju koje je opšte prihvaćeno u hrišćanskom svetu; i zbog toga nije dopušteno da bilo ko zove Gospoda "*bratom*," jer je On Bog čak i u odnosu na Ljudsko, a Bog nije brat, nego Otac. U crkvama na zemlji Gospod se naziva bratom, jer je ideja o Njegovom Ljudskom, koju su stvorili, jednaka njihovoj ideji ljudskog, koja se odnosi na bilo kog običnog čoveka, a ipak je Gospodnje Ljudsko - Božansko.

[11] Budući da su "*carevi*" ranije predstavljali Gospoda u odnosu na Božansku istinu a, kako je Božanska istina, koju su anđeli primili u Gospodnjem duhovnom carstvu, jednaka Božanskom duhovnom dobru, a kako je duhovno dobro jednako dobru milosrđa, sledi da su su carevi, koji su bili imenovani nad sinovima Izraelovim, zvali svoje podanike "*braćom*", iako, s druge strane, podanicima nije dopušteno zvati cara "*bratom*", a još

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

manje bi Gospoda trebalo tako zvati, Njega, koji je kralj kraljeva i Gospodar gospodara, Tako je u Davidu rečeno: *Kazujem ime tvoje braći; usred skupštine hvaliću te.* (Ps. 22:22). U istom: *Tuđin postadoh braći svojoj, i neznan sinovima matere svoje.* (Ps. 69:8). U istom: *Radi braće svoje, i prijatelja svojih govorim: mir ti!* (Ps. 122:8). David je to rekao kao da se na njega odnosi, međutim, u reprezentativnom duhovnom smislu, David ovde znači Gospoda. U Mojsiju: *Samo onoga postavi sebi za cara, kojega izabere Gospod Bog tvoj; između braće svoje postavi cara***** sebi; a nemoj postaviti nad sobom čovjeka tuđina, koji nije brat tvoj. Da se ne bi podiglo srce njegovo iznad braće njegove, i da ne bi otstupilo od ove zapovijesti ni nadesno ni nalijevo, da bi dugo carovao on i sinovi njegovi u Izrailju.* (Pon. Zak. 17:15, 20). Izraz "braća," od kojih bi kralj, izabran među njima, mogao biti postavljen da vlada nad njima, označava sve koji su iz crkve, jer to je rečeno, "a nemoj postaviti nad sobom čovjeka tuđina;" izrazi "čovjeka tuđina" i "stranac" označavaju nekoga ko nije iz crkve.

[12] U istom: *Proroka isred tebe, između braće tvoje, kao što sam ja, podignuće ti Gospod Bog tvoj; njega slušajte, Proroka ću im podignuti između braće njihove, kao što si ti, i metnuću riječi svoje u usta njegova, i kazivaće im sve što mu zapovjedim.* (Pon. Zak. 18:15, 18). Ovo je proročanstvo koje se odnosi na Gospoda, na koga se misli pod "prorokom", koga će Jehova Bog podići od njegove braće. Oni se nazivaju "braća njegova", to jest Mojsijeva, jer "Mojsije" znači, u reprezentativnom smislu Gospoda u odnosu na Reč, a izraz "prorok" znači onoga koji uči Reč; tako se i Reč, kao i nauka iz Reči označavaju "prorokom", zato se govori: "kao što sam ja". (Da je "Mojsije" predstavljao Gospoda u odnosu na zakon, pa tako i u odnosu na Reč, može se videti u "Nebeskim tajnama", br. 4859 na kraju, 5922, 6723, 6752, 6771, 6827, 7010, 7014, 7089, 7382, 9372, 10234.)

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[13] (4) Da su svi oni, koji Ga priznaju i koji su u dobru milosrđa od Njega, nazvani "*braćom*" od Gospoda, proističe iz činjenice da je Gospod Otac svih, i Učitelj svih, i od njega, kao Oca, potiče svako dobro milosrđa, a od njega, kao Učitelja, jeste svaka istina tog dobra. Zato Gospod govori u Mateju: *A vi se ne zovite ravi; jer je u vas jedan ravi Hristos, a vi ste svi braća. I ocm ne zovite nikoga na zemlji; jer je u vas jedan otac koji je na nebesima.* (Mat. 23:8, 9). Iz toga je jasno vidljivo da se Gospodnje reči moraju razumeti duhovno; na osnovu čega se učitelj ne može zvati učiteljem? Ili kako je neko prirodni otac, a ipak ne može biti otac? Videćemo u tekstu koji sledi. Izraz "*ravi*" označava dobro, a "*jedan otac koji je na nebesima*" označava Božansko dobro, a, kako izrazi "*učitelj*" i "*ravi*" označavaju istinu, dok izraz "*jedan ravi Hristos*" predstavlja Božansku istinu, pa, usled duhovnog značenja svih stvari iz Reči, kaže se: "*A vi se ne zovite ravi; jer je u vas jedan ravi Hristos, a vi ste svi braća. I ocm ne zovite nikoga na zemlji*", gde se "*otac*" i "*ravi*" razmatraju u duhovnom, a ne u prirodnom smislu. U prirodnom smislu, ljudi se mogu nazvati učiteljima i očevima, ali, reprezentativno, učitelji na svetu poučavaju istine, ali od Gospoda, ne od sebe, a očevi na svetu su dobri i vode svoju decu ka dobru, ali od Gospoda, a ne od sebe. Iz toga sledi da, iako su nazivani učiteljima i očevima, oni još uvek nisu učitelji i očevi, već je jedino Gospod - Učitelj i Otac. "*Zvati*" i "*zvati po imenu*" označava u Reči - prepoznavanje nečijih osobina. Stoga što su svi, koji su na nebu i u Crkvi, učenici i sinovi Gospodnji, koji je njihov Učitelj i Otac njihov, Gospod kaže: "*vi ste svi braća;*" jer Gospod zove sve na nebesima i u crkvi izrazom "*sinovi i našljednici*", usled njihove povezanosti putem ljubavi od Njega, a time i međusobne ljubavi, koja je milosrđe; Usled toga, od Gospoda dolazi da su svi oni braća. Na taj način treba shvatiti uobičajeno kazivanje da su svi braća u Gospodu.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[14] Iz toga je takođe jasno na koga Gospod misli pod "*braćom*", to jest, on misli na one, koji ga priznaju i koji su u dobru milosrđa od Njega, a time i na one, koji su od Njegove crkve. Na takve ljude Gospod misli pod "*braćom*" u odlomcima koji slede. U Luki: *A ja se molih za tebe da tvoja vjera ne prestane; i ti kadgod obrativši se utvrdi braću svoju.* (Luka 22:32). Pojam "braća" ovde ne znači Jevreje, već znači sve one, koji priznaju Gospoda i u dobru su milosrđa i vere, dakle, sve, koji su primili Jevanđelje preko Petra, i Jevreji, a podjednako i pagani, jer pojam "*Petar*" u Reč Jevanđelja znači istinu od dobra, pa tako i veru od milosrđa; ali ovde izraz "*Petar*" znači veru odvojenu od milosrđa, jer je u prethodnom tekstu o njemu rečeno: *Reče pak Gospod: Simone! Simone! evo vas ište sotona da bi vas činio kao pšenicu. A ja se molih za tebe da tvoja vjera ne prestane; i ti kadgod obrativši se utvrdi braću svoju.* (Luka 22:31-32); a potom mu je rečeno: *A on reče: kažem ti, Petre! danas neće zapjevati pijetao dok se triput ne odrečeš da me poznaješ.* (Luka 22:34). Takva je vera bez ljubavi. Ali izraz "*Petar se obratio*" označava istinu od dobra, koja je od Gospoda, ili vere od milosrđa, koja je od Gospoda; stoga se kaže, "*i ti kadgod obrativši se utvrdi braću svoju.*"

[15] U Mateju: *Tada pristupi k njemu Petar i reče: Gospode! koliko puta ako mi sagriješi brat moj da mu oprostim? do sedam puta?* (Mat. 18:21) U istom: *Tako će i otac moj nebeski učiniti vama, ako ne oprostite svaki bratu svojemu od srca svojijeh.* (Mat. 18:35). U istom: *Ako li ti sagriješi brat tvoj, idi i pokaraj ga među sobom i njim samijem; ako te posluša, dobio si brata svojega.* (Mat. 18:15). Ovde "*brat*" uopšteno znači bližnjeg, dakle svakog čoveka; ali, posebno, to znači onoga, koji je u dobru ljubavi i odatle u veri od Gospoda, ko god on bio; jer ti se odlomci bave dobrom milosrđa, budući da - oprostiti onome, ko zgreši protiv vas - predstavlja milosrđe; takođe je

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

rečeno, "*ako te poslušša, dobio si brata svojega*", što znači, ako prizna svoje prestupe i obrati se.

[16] U istom: *A zašto vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svojemu ne osjećaš? Ili, kako možeš reći bratu svojemu: stani da ti izvadim trun iz oka tvojega; a eto brvno u oku tvojemu? Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa ćeš onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega.* (Mat. 7:3-5). I ovde se, budući da se bavimo milosrđem, upotrebljava pojam "*brat*", jer izraz "*vađenje truna iz oka brata svojega*" označava deljenje lekcija povodom obmana i zla, kao i povodom reformisanja. Gospod je rekao: "*trun iz oka brata tvojega*" i "*balvan iz vlastitog oka*", zbog duhovnog smisla koji postoji u svakoj pojedinosti onoga, što je Gospod rekao; jer, bez takvog smisla, kakve bi, uopšte, posledice mogle da uslede iz gledanja u trun u oku drugog, a ne uzimanja u obzir balvana u vlastitom oku, ili – iz vađenja balvana iz vlastitog oka pre, nego što se izvadi trun iz tuđeg oka? "*Trun*" označava blagu lažljivost zla, a "*balvan*" - veliku lažljivost zla, dok izraz "*oko*" označava razumevanje i veru. "*Trun*" i "*balvan*" označavaju lažljivost zla, jer "*drvo*" označava dobro; a time "*balvan*" označava istinu dobra, a, u suprotnom smislu, lažljivost zla, dok "*oko*" označava razumevanje i veru. To pokazuje šta je označeno "*viđenjem truna i balvana*", i "*vađenjem iz oka*". (Da "*drvo*" označava dobro, a, u suprotnom smislu, zlo, može se videti u "Nebeskim tajnama", br. 643, 3720, 4943, 8354, 8740, a da "*oko*" označava razumevanje, a takođe i veru. Osim toga, u nekim se odlomcima spominje "*balvan*" i označava obmanu od zla (kao što je u Post. 19: 8, 2 Car. 6: 2, 5, 6, Avak. 2:11, Pjes. 1:17).

[17] Na istom mestu: *Ako ko pokvari jednu od ovijeh najmanjijeh zapovijesti i nauči tako ljude, najmanji nazvaće se u carstvu nebeskome; a ko izvrši i nauči, taj će se veliki nazvati u carstvu nebeskome. Jer vam kažem da ako ne*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

*bude veća pravda vaša nego književnika i fariseja, nećete ući u carstvo nebesko. Čuli ste kako je kazano starima: ne ubij; jer ko ubije, biće kriv sudu. A ja vam kažem da će svaki koji se gnjevi na brata svojega ni za što, biti kriv sudu; a ako li ko reče bratu svojem: raka! biće kriv skupštini; a ko reče: budalo! biće kriv paklu ognjenom. Zato dakle ako prineseš dar svoj k oltaru, i ondje se opomeneš da brat tvoj ima nešto na te, Ostavi ondje dar svoj***** pred oltarom, i idi prije te se pomiri s bratom svojijem, pa onda dođi i prinesi dar svoj. (Mat. 5:19-24).* Celo ovo poglavlje tretira unutarnji život čoveka, koji je život njegove duše, a proističe od njegove volje i od misli koje od nje potiču; tako se ovde tretira život milosrđa, koji je duhovni moralni život. O ovom životu Jakovljevi sinovi ranije nisu znali ništa, jer su preko svojih otaca bili prirodni ljudi. Zbog toga su se i oni držali spoljašnjeg bogopoštovanja, prema statutima koji su bili spoljašnji, ali koji predstavljaju unutarnje stvari bogopoštovanja i crkve. Ali, u ovom poglavlju Gospod uči da unutarnje stvari crkve ne moraju biti samo mehanički zastupljene spoljašnjim delima, nego moraju biti ljubljene i učinjene od duše i srca; stoga izraz "a ko izvrši i nauči, taj će se veliki nazvati u carstvu nebeskome," označava da će biti spasen onaj, koji, iz unutarnjeg života, izvršava i podučava spoljašnje stvari crkve. Izraz "Jer vam kažem da ako ne bude veća pravda vaša nego književnika i fariseja, nećete ući u carstvo nebesko", označava da, ako život nije unutarnji, on, u tom slučaju biva spoljašnjim, te nebo ne obitava u čoveku i, posledično, čovek nije primljen u nebo; izraz "pravednost" označava dobrobit života od dobra ljubavi, dok izraz "ako je bude veća pravda vaša nego književnika i fariseja" označava da život mora biti unutarnji, a ne samo spoljašnji, bez unutarnjeg. Književnici i fariseji su bili samo u reprezentativnom spoljašnjem, a ne u i unutarnjem. Spoljašnji život nastaje iz unutarnjeg, što se vidi na primeru zapovesti Dekaloga: "Ne ubij!". Jevreji tog doba nisu znali da je već sama želja da je neko ubije

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

jednaka ubistvu čoveka; Zato se najpre kaže: "*ne ubij; jer ko ubije, biće kriv sudu,*" jer je među Jevrejima davnih vremena prevladavala doktrina, po kojoj je bilo dopušteno ubiti one koji su ih ranili, pogotovo pagane, i da bi bili lako ili teško kažnjeni, u skladu s okolnostima zlodela, što se odnosi samo na telo, a ne i na dušu; to je označeno izrazom "*biće kriv sudu*". [18] Onaj ko ima nezdrave misli prema bližnjem bez odgovarajućeg uzroka, te odbija dobra milosrđa, biće kažnjen blago, a kazna se odnosi na njegovu dušu, označen je izrazom: "*A ja vam kažem da će svaki koji se gnjevi na brata svojega ni za što, biti kriv sudu;*" izraz "*gnjeviti se*", označava bolesne, nezdrave misli, jer se čovek koji ostaje na nivou bolesnih misli, razlikuje od onoga, koji bližnjem govori: "*Raka!*", i "govori: "*Budalo!*". "*Brat*" znači bližnjeg, a takođe i dobro ljubavi, a izraz "*biće kriv sudu*" znači biti ispitivan i kažnjen u skladu sa okolnostima. Onaj ko, usled bolesnih misli, kleveće bližnjega i tako prezire dobro ljubavi kao bezvredno, kazniće se teško, što se predstavlja izrazom "*ko reče bratu svojemu: raka! biće kriv skupštini*", jer izraz "*ko reče bratu svojemu: raka!*", označava klevetu bližnjega, nastalu od zle misli, čime se pokazuje da se dobro milosrđa smatra bezvrednim, jer "*reći Raka*" znači držati milosrđe beskorisnim i malo vrednim, dok izraz "*brat*" znači dobro ljubavi. Ko mrzi bližnjega, to jest onaj, koji ima averziju prema dobru milosrđa, i osuđen je na pakao, označen je izrazom "*ko reče: budalo! biće kriv paklu ognjenom*", reći "*Budalo!*", znači - biti u potpunoj averziji prema vrednosti koju predstavlja izraz "*brat*", a to je - dobro ljubavi, dok izraz "*pakao ognjeni*" predstavlja pakao, u kome su oni, koji mrze dobro ljubavi, a odatle mrze i bližnjeg. Ova pomenuta tri izraza opisuju tri stepena mržnje: prvi stepen jeste zla misao, što označava izraz "*gnjeviti se*"; drugi stepen sledi iz konsekventne zle namere, što je označeno izrazom "*reći Raka*", a treći stepen je iz zle volje, što predstavlja izraz "*Reći budala*." Sva tri stepena mržnje su upućena prema dobru milosrđajer je mržnja suprotna

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

dobru milosrđa. Tri stepena kazne su označena pomoću izraza "*sud*," "*skupština*," i "*oganj pakleni*", kazne za lakša zla označene su "*sudom*", kažnjavanje za teže zločine - "*skupštinom*", dok je kažnjavanje za najteža zla je označeno izrazom "*pakao ognjeni*".

[19] Budući da je univerzalno nebo u dobru milosrđa prema bližnjemu, a univerzalni pakao je u gnevu, neprijateljstvu i mržnji prema bližnjemu, i stoga su to suprotnosti tog dobra; a, kako obožavanje Gospoda predstavlja unutarnje obožavanje iz neba, dok ono nikako nije bogoštovanje, ako išta od njega potiče od pakla. Spoljašnje bogopoštovanje bez unutarnjeg svakako proističe od pakla, stoga se kaže, "*Zato dakle ako prineseš dar svoj k oltaru, i ondje se opomeneš da brat tvoj ima nešto na te, Ostavi ondje dar svoj pred oltarom, i idi prije te se pomiri s bratom svojijem, pa onda dođi i prinesi dar svoj;*" izraz "*dar svoj k oltaru*" označavanje obožavanja Gospoda od ljubavi i milosrđa, gde "*brat*" znači bližnjeg, a u apstraktnom smislu, dobro ljubavi; izraz "*Ima nešto na te*" označava gnev, neprijateljstvo ili mržnju, dok izraz "*pomiriti se*" znači njihovo raspršivanje i posledičnog povezivanja putem ljubavlju.

[20] Iz ovoga se može videti da je Gospod označen izrazom "*brat*", slično kao i "*bližnji*", gde izraz "*bližnji*" označava, u duhovnom smislu, dobro u celokupnosti, a dobro u celokupnosti je dobro milosrđa. "*Brat*" ima slično značenje, u duhovnom smislu, u mnogim odlomcima u Starom zavetu. Kao u Mojsiju: *Nemoj mrziti na brata svojega u srcu svojem; slobodno iskaraj bližnjega svojega, i nemoj trpjeti grijeha na njemu.* (Lev. 19:17). U Davidu: *Kako je lijepo i krasno kad sva braća žive zajedno!* (Ps. 133:1). U tom smislu, takođe: Lot je zvao stanovnike Sodome braćom (Pos. 19:7). A ovo se podrazumeva pod: Savezom braće između sinova Izraelovih i Edoma (Amos 1:9). I bratstvom između Jude i Izraela (Zah. 11:14). Jer pod izrazom

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"sinovima Izraela i Edoma", kao i pod izrazom "*Judi i Izraelu*", se ne podrazumevaju bukvalno sinovi, Izrael, Edem, Juda - u duhovnom smislu - već dobra i istine neba i crkve, koje su objedinjene jedna s drugom. *Hebrejski tekst ima "muškarce". **Hebrejski tekst ima "*on će udariti*", kako je pronađeno u AO 633; NT 9437. ***Latinski tekst ima "*mrzeo*", dok hebrejski ima "*video*", kako jse nalazi u odlomku NT 7716. ****Latinski tekst ima "*koji*", *****Hebrejski tekst ima "*tebe*". *****Latinski tekst ima "*za tebe*"; kao što se nalazi u NT 2360, 9293.

747. *Koji ih opadaše pred Bogom našijem dan i noć*, označava i ko ih je osuđivao i neprestano osporavao iz Reči. Ovo je vidljivo iz značenja "*opadanja*", kao napada (vidi u prethodnom poslu, br. 746); dakle, "*opadati*" znači otkazati i osporiti, jer onaj koji optužuje, takođe i osporava i osuđuje; tako isto, izraz "*pred Bogom*", označava bivanje iz Reči (o čemu uskoro); takođe značenja izraza "*dan i noć*", što znači stalno i bez prekida; jer izraz "*dan i noć*" označava sva stanja života, gde izraz "*dan*" predstavlja stanje života u kome je um ispunjen jasnim mislima, dok izraz "*noć*" reprezentuje stanje kada je um u nejasnim mislima. Ta dva stanja života označavaju neprekidnost, jer u duhovnom svetu ne postoji podela vremena na godine, mesece, sedmice, dane i sate, već umesto toga postoje promene stanja; jer tamo su anđeli i duhovi ponekad u jasnoj misli, a ponekad i u nejasnoj misli. Da su anđeli i duhovi naizmenično u stanju jasne percepcije, i u stanju nejasne percepcije, može se videti u radu "Nebo i pakao" (br. 154-161). No, njihova pojedinačna stanja slede jedno za drugim, kao što i naklonosti slede jedna za drugom; a iz tih je stanja anđeli i duhovi računaju svoje vreme; stoga ona zauzimaju mesto vremena u svetu, što su godine, meseci, sedmice, dane, noći i sati. Zato se njihova stanja života uopšteno menjaju kroz jasno i nejasno razumevanje, i stoga su u kontinualnom nizu,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

tako da "*dan i noć*" označavaju kontinualnost. Izraz "*opadaše pred Bogom*" označava osuđivanje i odbacivanje iz Reči; jer oni, koji su označeni izrazom "*zmaj*", jesu oni, koji razdvajaju veru od života, raspravljaju se i osporavaju iz Reči; a, osporavati iz Reči znači osporavati "*pred Bogom*", jer je Bog u Reči, budući da je Reč od Boga, i jer je Božanska istina od Gospoda. Zato se u Jovanu kaže: *U početku bješe riječ, i riječ bješe u Boga, i Bog bješe riječ.* (Jovan 1:1). Oni vrše osporavanje u korist vere odvojene od života milosrđa, jer potvrđuju svoju jeres iz određenih delova Reči koji se razumeju u bukvalnom smislu, a kad to potvrde, onda i poveruju da je to istina crkve, iako je to, ustvari, neistina. Uopšteno, izraz "*opadaše pred Bogom našijem dan i noć*" označava stalni influks neistine od onih, koji su označeni "*zmajem*"; a, kako njihove neistine potiču iz krivotvorenja Reči, to se označava izrazom "*opadaše pred Bogom*".

748. Stih 11. *I oni ga pobijediše krvlju jagnjetovom*, označava otpor i pobedu Božanskom istinom koja proizlazi iz Gospodnjeg Božanskog Ljudskog. To je vidljivo iz značenja "*krvi*" kao proisticanja Božanske istine od strane Gospoda, (vidi gore, br. 328, 329); takođe iz značenja izraza "*jagnje*", kao Gospoda u odnosu na Božansko Ljudsko (vidi u prethodnom tekstu, br. 314); iz ovoga se može videti da izraz "*pobijediše aždahu krvlju jagnjetovom*" označava nadvladavanje onih, koji su označeni putem izraza "*aždaha i anđeli njezini*", putem Božanske istine, koja prolazi od Gospodnjeg Božanskog Ljudskog. Kaže se da Božanska istina proizilazi od božanskog Ljudskog Gospodnjeg, budući da sva Božanska istina, koja ispunjava nebesa i konstituiše mudrost anđela na nebu, proizlazi iz Gospodnjeg Božanskog Ljudskog; jer je Gospodnje Božansko Ljudsko sjedinjeno sa Božanskim samim, koje je bilo u Njemu od začeca, tako da su jedno; Božansko samo, koje je u njemu bilo prisutno od začeca, bilo je ono, što je On nazivao

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

"*Otac*"; ono je ujedinjeno s Njegovim Ljudskim, kao što je duša sjedinjena s telom; Zbog toga Gospod kaže: *Ja i otac jedno smo. Ako li tvorim, ako meni i ne vjerujete, djelima mojima vjerujte, da poznate i vjerujete da je otac u meni i ja u njemu.* (Jovan 10:30, 38). I da je On u Ocu, i Otac u Njemu (Jovan 14:7-11). Budući da postoji takvo sjedinjenje, Božanska istina, nakon slavljenja Njegovog Božanskog, proizlazi iz Njegovog Božanskog Ljudskog. Božanska istina koja proizlazi iz Gospodnjeg Božanskog Ljudskog je ono, što se naziva "*Duh Sveti*". To proizlazi iz proslavljenog Ljudskog Gospodnjeg, On sam uči u Jovanu: *A ovo reče za Duha kojega poslije primiše oni koji vjeruju u ime njegovo: jer Duh sveti još ne bješe na njima, jer Isus još ne bješe proslavljen.* (Jovan 7:39). Ljudsko proslavljeno je Božansko Ljudsko. (A više o tome se može videti u "Novom Jerusalimu i Njegovom Nebeskom Nauku", br. 280-310, takođe u "Nebu i paklu", od početka do kraja, "*krv jagnjetova*" znači Božansko proističuće od Gospodnjeg Božanskog Ljudskog, može se videti u prethodnom tekstu, br. 476.)

[2] Iz toga se može videti koliko se bukvalni smisao u Reči razlikuje od njenog duhovnog značenja; takođe kako je Reč krivotvorena, kada se posmatra samo na spoljašnji način, a ne istodobno i unutarnji. Koliko je velika razlika vidljivo je iz toga, da "*krv jagnjetova*", u bukvalnom smislu, znači Gospodje stradanje na krstu, a, u duhovnom smislu, Božansku istinu, proizilazeću od Gospodnjeg Božanskog Ljudskog. Ako je, dakle, predstava, koja pokazuje kako je Mihajlo pobedio zmaja pomoću Gospodnjeg stradanja na krstu, shvaćena kao prava istina, sledi da je time Gospod uklonio sve grehe svijeta, a time je i njegov Otac pokrenut da se smiluje na ljudsku rasu; pa ipak, te ideje nisu u skladu s Božanskom istinom koju imaju anđeli na nebu, niti sa istinskim razumevanjem istine. Kako se može shvatiti da je

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Gospod putem stradanja na krstu uklonio sve grehe svijeta, ali, i pored toga, svaki čovek, nakon smrti, postaje takav, kakav je bio njegov život na svetu, a oni, koji čine zlo, odlaze u pakao, a oni, koji čine dobro, uznose se na nebo? I kako se može shvatiti da je Bog Otac pokrenut na milosrđe putem krvi Sina na krstu i da su Mu bila potrebna takva sredstva da se umilostivi, iako je On u sebi sama milost, ljubav sama i sama dobrota? Iz toga je očito da je Reč, ovde, kao i na hiljadu drugih mesta, krivotvorena, ako se gleda na puki spoljašnji način, a ne istodovremeno i na unutarnji. Sagledavati ga na spoljašnji, znači sagledavati ga kroz bukvalni smisao, dok ga sagledavati iz unutarnjeg, znači - sagledavati ga iz doktrine istinske istine. Kada se veruje, iz doktrine, da je Gospod pokorio pakao i istovremeno proslavio Njegovo Ljudsko, putem iskušenja i da je stradanje na krstu poslednje iskušenje, i potpuna pobeda kojom je pokorio pakao i proslavio Njegovo Ljudsko, to se može razumeti i, pomoću gore navedenog, se u to može i poverovati; a da je Mihajlo pokorio zmaja pomoću stradanja na krstu, postaje pojavna istina, koja se vidi na prvi pogled, dok on, ustvari, osvaja putem Božanske istine, koja proizlazi iz Gospodnjeg Božanskog Ljudskog, i tako postaje prava istina. Ali, kad se prividna istina shvati za pravu istinu, i potvrdi, onda je Reč krivotvorena, prema onome što je gore navedeno (br. 719) kao način ilustracije.

749. *I riječju svjedočanstva svojega*, označava i kroz ispovedanje i priznavanje Božanskog u Njegovom Ljudskom. Ovo je vidljivo iz značenja izraza "*riječju svjedočanstva*", kao priznanja Gospoda, kao i priznanja Božanskog u Njegovom Ljudskom (vidi u prethodnom tekstu, br. 392, 635, 649). Da je ovo predstavljeno izrazom "*riječju svjedočanstva*", vidljivo je iz sledećih odlomaka u Apokalipsi: *I padnuvši pred nogama njegovima poklonih mu se; i reče mi: gle, nemoj, ja sam sluga kao i ti i braća tvoja koja*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

imaju svjedočanstvo Isusovo. Bogu se pokloni; jer je svjedočanstvo Isusovo Duh Proroštva. (Otk. 19:10). A, nakon što je anđeo to rekao, Jovan svedoči: I vidjeh nebo otvoreno, i gle, konj bijel, i koji sjedaše na njemu zove se vjeran i istinit, i sudi po pravdi i vojuje. I bješe obučen u haljinu crvenu od krvi, i ime se njegovo zove: riječ Božija. I ima na haljini i na stegnu svome ime napisano: car nad carevima i gospodar nad gospodarima. (Otk. 19: 11, 13.16). Iz toga se može videti da izraz "I riječju svjedočanstva svojega" označava priznanje i ispovedanje i priznavanje Božanskog u Njegovom Ljudskom. Oni koji su u tom priznanju, takođe priznaju da Gospodnje Ljudsko jeste Božansko, jer Božansko ne može obitavati nigde drugde, do na onom mestu, gde je Božansko po sebi i u sebi. No, budući da učenici, koji su među nama, ne mogu lako shvatiti ovo, oni odvajaju, u svojoj misli, Božansko od Ljudskog Gospodnjeg, te percipiraju Božansko bez Ljudskog, ili ga razmatraju vrednosno iznad Njega; ipak, to je suprotno hrićanskoj doktrini Trojstva, koja se naziva Atanasijanskom ili Nikenjkom konfesijom, a to je, da je Božansko preuzelo za sebe Ljudsko, i da to nisu dve, već jedna ujedinjena osoba, jednako što su kao i duša i telo ujedinjeni u jednoj ljudskoj osobi.

750. *I ne mariše za život svoj do same smrti, označava vernike, koji su podneli iskušenja radi tih istina, i koji život u svetu smatraju beznačajnim ako se on uporedi sa onim, za šta se smatra da je nebeski život. To je očigledno iz značenja izraza "ne mariše za život", kao da život u svetu smatraju beznačajnim za nebeski život (o čemu uskoro); i od značenja izraza "do same smrti", kao izdržavanja iskušenja; za one koji su u borbama sa iskušenjima, zbog kojih koji život u svetu smatraju beznačajnim ako se on uporedi sa onim, za šta se smatra da je nebeski život, i stoga smatraju smrt tela beznačajnim u odnosu na život duše, kao što je to očigledno kod onih,*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

koji su pretrpeli mučeništvo. Razlog je taj, što oni znaju da život na svetu, koji se na zemlji živi tek nekoliko godina, ne predstavlja ništa, kad se uporedi sa životom na nebu, koji je večni život; da, svakako, mora se reći da ne postoji odnos između vremena čovekovog života na svetu i života na nebu koji će nastaviti u večnosti. Razmislite da li može postojati ikakva razmera između vremenskog perioda od stotinu hiljada godina, i večnosti, i naći ćete da je ne može biti... Ovakve, zajedno s mnogim drugim mislima, utiču s neba u one, koji izdrže duhovna iskušenja, stoga izraz *"I ne mariše za život svoj (što je njihov život u svetu), do same smrti."*

[2] Ono, što se istinski podrazumeva pod *"dušom"*, malo je poznato u svetu, jer su naučnici izneli nekoliko teorija o sedištu duše u telu, kao i o njenoj suštini, njenom influksu i delovanju u telu, i idejama koje iz nje potiču, kao i o njenoj besmrtnosti. Otuda je došlo do uverenja da je duša nešto, što je sklono razmišljanju, u svojoj suštini eterično, a, kada se odvoji od tela, ono više nema organa za kretanje ni čula, kao što je to bilo u svetu, sve dok se ponovno ne sjedini sa telom, za šta kažu da će se odvijati u vreme Poslednjeg suda. Pošto je tako neprikladna ideja o duši čoveka prihvaćena u naučnom svetu, važno je ilustrovati citatima iz Reči šta duša zaista znači. Uopšteno, duša znači čoveka, a naročito život čoveka; a kao što u svakom čoveku ima tri stepena života, ima isto toliko stepeni duše. Celi ljudski život ima temelj u dvema sposobnostima, koje se nazivaju volja i razumevanje. Ove sposobnosti se ponekad u Reči nazivaju *"životi"* u množini, a, kako duša znači život, sledi da postoje duša volje i duša razumevanja, i da je duša volje ljubav, koja je od naklonosti, a duša razumevanja je misao koja otuda dolazi. Ali, u Reči, izraz *"duša"* precizno znači život čovečjeg razumijevanja, koji je misao, a izraz *"srce"* označava život volje, koji je naklonost. A, kao što disanje pluća odgovara životu razumevanja, koji je misao, dok pulsiranje srca odgovara

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

životu, volje koji je naklonost, tako da, u najnižem prirodnom smislu, život disanja označava izraz "duša;" stoga se za umiruće kaže da prepuštaju dušu ili duh, takođe da nemaju više animacije, niti da se ne doživljava dah iz usta. Da je to značenje "duše" u Reči, može se videti iz odlomaka gdje se pominje.

[3] (1) Da, uopšteno, "duša" označava čoveka, vidljivo je iz sledećih odlomaka. U Mojsiju: *I uze Avram Saru ženu svoju i Lota sina brata svojega sa svijem blagom koje bjehu stekli i s dušama koje bjehu dobili u Haranu; i pođoše u zemlju Hanansku, i dođoše u nju.* (Pos. 12:5). *A car Sodovski reče Avramu: daj meni ljude, a blago uzmi sebi.* (Pos. 14:21). *To su sinovi Lijini, koje rodi Jakovu u Padan-Aramu, i jošte Dina kći njegovu. Svega duša, sinova njegovijeh i kćeri njegovijeh bješe trideset i tri.* (Pos. 46:15). *I dva sina Josifova koji mu se rodiše u Misiru; svega dakle duša doma Jakovljeva, što dođoše u Misir, bješe sedamdeset.* (Pos. 46:27). *A ko bi jeo meso od životinje koja crkne ili koju raskine zvjerka, bio domorodac ili došljak, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biće nečist do večera, a poslije će biti čist.* (Lev. 17:15). *A u gradovima ovijeh naroda, koje ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo, ne ostavi u životu nijedne duše žive.* (Pon. Zak.. 20:16). *Ko se nađe da je ukrao čovjeka između braće svoje, sinova Izrailjevih, i trgovao njim i prodao ga, neka pogine onaj kradljivac; i tako izvadi zlo iz sebe.* (Pon. Zak.. 24:7). *Ko li bi jeo salo od stoke koju prinosi čovjek na žrtvu ognjenu Gospodu, neka se istrijebi iz naroda svojega onaj koji jede.* (Lev. 12:27). *A neobrezano muško, kojemu se ne obreže okrajak tijela njegovu, da se istrijebi iz naroda svojega jer pokvari zavjet moj.* (Pos. 17:14); i drugde. U ovim odlomcima izraz "duša" se koristi umjesto čoveka. [U prevodu Daničić – Karadžić, kao što se može videti iz nekih od navedenih odlomaka, upravo se i koriste izrazi "ko" ili "čovjek", na mestu izraza "soul" ("duša") u St James prevodu Biblije, o kome Svedenborg ovde opservira. Dobar

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

primer multilingvalnog etimološkog i svedenborgovog simboličko-semantičkog preklapanja – prim. M. V.]

[4] (2) Da "duša", posebno, označava život tela vidljivo je iz ovih odlomaka. U Luki: *I kazaću duši svojoj: dušo! imaš mnogo imanje na mnogo godina; počivaj, jedi, pij, veseli se. A Bog njemu reče: bezumniče! ovu noć uzeće dušu tvoju od tebe; a što si pripravio čije će biti? (Luka 12:19, 20). U Mojsiju: A kad se rastavljaše s dušom te umiraše, nazva ga Venonija; ali mu otac nadjede ime Venijamin. (Pos. 35:18). I reče Gospod Mojsiju u zemlji Madijamskoj: idi, vrati se u Misir, jer su pomrli svi koji su tražili dušu tvoju. (Izl. 4:19). I drugde: Jer ću uništiti savjet Judin i Jerusalimski na ovom mjestu, i učiniću da padnu od mača pred neprijateljima svojim i od ruke onijeh koji traže dušu njihovu, i mrtva ću tjelesa njihova dati za hranu pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim. I učiniću da jedu meso od svojih sinova i meso od svojih kćeri, i svaki će jesti meso od druga svojega u nevolji i tjeskobi kojom će im dosađivati neprijatelji njihovi i koji traže dušu njihovu. (Jer. 19:7, 9; 34:21). Ko ostane u tom gradu, poginuće od mača ili od gladi ili od pomora; a ko izađe i preda se Haldejcima koji su vas opkolili, ostaće živ, i duša će mu biti mjesto plijena. (Jer. 21:9). A ti li ćeš tražiti sebi velike stvari? Ne traži; jer evo, ja ću pustiti zlo na svako tijelo, govori Gospod; ali ću tebi dati dušu tvoju mjesto plijena u svijem mjestima, kuda otideš. (Jer. 45:5). Taki li je post koji izabrah da čovjek muči dušu svoju jedan dan? da savija glavu svoju kao sita i da stere poda se kostrijet i pepeo? To li ćeš zvati post i dan ugodan Gospodu? (Isa. 58:5) Ali Ruvim kad ću to, izbavi ga iz ruku njihovijeh rekav: nemojte da ga ubijemo. (Pos. 37:21). Neka ne žali oko tvoje: život za život, oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nogu za nogu. (Pon. Zak.. 19:21). Niko* da ne uzima u zalogu žrvnja gornjega ni donjega, jer bi uzeo dušu u zalogu. (Pon. Zak. 24:6). Pa onda reče Samson: neka*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

umrem s Filistejima. I naleže jako, i pade kuća na knezove i na sav narod koji bješe u njoj; i bi mrtvijeh koje pobi umirući više nego onijeh koje pobi za života svojega. (Sud. 16:30). Tada Jezavelja posla glasnike k Iliji i poruči mu: tako da učine bogovi i tako da dodadu, ako sutra u ovo doba ne učinim od tebe što je od kojega od tjih. A on videći to usta i otide duše svoje radi, i dođe u Virsaveju Judinu, i ondje ostavi momka svojega. (1 Car. 19:2, 3). Petar mu reče: Gospode! zašto sad ne mogu ići za tobom? dušu ću svoju položiti za te. Odgovori mu Isus: dušu li ćeš svoju položiti za me? Zaista, zaista ti kažem: neće pijetao zapjevati dok me se triput ne odrečeš. (Jovan 13:37, 38). U ovim odlomcima "duša" se koristi za život tela. Isto tako, Gospod je rekao o životu Njegovog tela u evanđeljima: Kao što ni sin čovječij nije došao da mu služe, nego da služi i da dušu svoju u otkup da za mnoge. (Mat. 20:28; Marko 10:45). Tako i na drugom mestu: Otkako si mi postao drag, proslavio si se i ja te ljubih; i dadoh ljude za te i narode za dušu tvoju. (Isa. 43:4). Od ove ljubavi niko veće nema, da ko dušu svoju položi za prijatelje svoje. (Jovan 15:13). Ja sam pastir dobri; pastir dobri dušu svoju polaže za ovce, A najamnik, koji nije pastir, kome nijesu ovce svoje, vidi vuka gdje ide, i ostavlja ovce, i bježi: i vuk zgrabi ovce i raspudi ih; Kao što mene zna otac i ja znam oca; i dušu svoju polažem za ovce. Zato me otac ljubi, jer ja dušu svoju polažem da je opet uzmem. Niko je ne otima od mene, nego je ja sam od sebe polažem. Vlast imam položiti je i vlast imam uzeti je opet. Ovu sam zapovijest primio od oca svojega. (Jovan 10:11, 12, 15, 17, 18).

[5] (3) Da "duša" označava život duha čoveka, koji se naziva njegov duhovni život, očigledno je iz odlomaka koji slede. U Jevanđeljima: *I ne bojte se onijeh koji ubijaju tijelo a duše ne mogu ubiti; nego se bojte onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu. (Mat. 10:28; Luka 12:4, 5). Koji čuva dušu svoju, izgubiće je; a koji izgubi dušu svoju mene radi, naći će je. (Mat. 10:39;*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Luka 17:33). *Koji ljubi dušu svoju izgubiće je, a ko mrzi na dušu svoju na ovom svijetu, sačuvaće je za život vječni.* (Jovan 12:25). *Tada Isus reče učenicima svojijem: ako ko hoće za mnom** ići, neka se odreće sebe, i uzme krst svoj i ide za mnom. Jer ko hoće svoju dušu da sačuva, izgubiće je; a ako ko izgubi dušu svoju mene radi, naći će je. Jer kakva*** je korist čovjeku ako sav svijet dobije a duši svojoj naudi? ili kakav će otkup dati čovjek za svoju dušu?* (Mat. 16:24-26; Marko 8:35-37; Luka 9:24, 25) *Jer sin čovječij nije došao da pogubi duše čovječije nego da sačuva. I otidoše u drugo selo.* (Luka 9:56). *I reče Marija: veliča duša moja Gospoda;* (Luka 1:46). *(A i tebi samoj probošće nož dušu), da se otkriju misli mnogijeh srca.* (Luka 2:35). *Trpljenjem svojijem spasavajte duše svoje.* (Luka 21:19). I drugde: *I stidjeće se koji rade od tankoga lana, i koji tkaju tanko bijelo platno. I nasipi će mu se razvaliti, i koji zagrađuju ribnjake, svi će biti žalosna srca.* (Isa. 19:9, 10). *Sa strahom za život svoj od mača u pustinji donosimo sebi hljeb.* (Pl. Jer. 5:9). *Eda li će se zlo vratiti za dobro, kad mi kopaju**** jamu? Opomeni se da sam stajao pred tobom govoreći za njihovo dobro, da bih odvratio gnjev tvoj od njih.* (Jer. 18:20). *I doći će i pjevaće na visini Sionskoj, i steći će se k dobru Gospodnjem, k žitu, k vinu i k ulju, k jaganjcima i teocima; i duša će im biti kao vrt zaliven, i neće više tužiti.* (Jer. 31:12). *Jer ću napojiti umornu dušu, i nasititi svaku klonulu dušu.* (Jer. 31:25). *I reci: ovako veli Gospod Gospod: teško onima koje šiju uzglavlja pod sve laktove i grade pokrivala na glavu svakoga rasta da love duše. Lovite duše mojega naroda, a svoje li ćete duše sačuvati? I skvrnite me kod naroda mojega za grst ječma i za zalogaj hljeba ubijajući duše, koje ne bi trebalo da umru, i čuvajući u životu duše koje ne treba da žive, lažući narodu mojemu, koji sluša laž.* (Jezek. 13:18, 19). *Gle, sve su duše moje, kako duša očina tako i duša sinovlja moja je, koja duša zgriješi ona će poginuti. Koja duša zgriješi ona će umrijeti, sin neće nositi bezakonja očina niti će otac nositi bezakonja sinovljega; na*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

*pravedniku će biti pravda njegova, a na bezbožniku će biti bezbožnost njegova. (Jezek. 18:4, 20). Šta da rečem? On mi kaza, i učini. Proživjeću sve godine svoje po jadu duše svoje. (Isa. 38:15). I rekoh: odbačen sam ispred očiju tvojih; ali ću još gledati svetu crkvu tvoju. (Jona 2:5). Pomozi mi, Bože, jer dođe voda do duše. Propadam u dubokom glibu, gdje nema dna; tonem vodi u dubine, i vali me zatrpavaju. (Ps. 69:1, 2). Okovima stegoše noge***** njegove, gvožđe***** tištaše dušu njegovu, (Ps. 105:18). Izvedi iz tamnice dušu moju, da slavim ime tvoje. Oko mene će se skupiti pravednici, kad mi učiniš dobro. (Ps. 142:7). Jer si izbavio dušu moju od smrti, noge moje od spoticanja, da bih hodio pred licem Božjim, u svjetlosti živijeh. (Ps. 56:13). On će dušu njihovu izbaviti od smrti, i prehraniti ih u gladne godine. (Ps. 33:19). Nemoj me dati na volju neprijateljima mojim; jer ustaše na me lažni svjedoci; ali zloba govori sama protiv sebe. (Ps. 27:12; 41:2). Ja se u bolesti njihovoj oblačih u vreću, mučih postom dušu svoju, i molitva se moja vraćашe u prsima mojima. Ne daj da govore u srcu svojem: dobro! to smo htjeli! Ne daj da govore: proždrijesmo ga. (Ps. 35:13, 25). Jer nećeš ostaviti duše moje u paklu, niti ćeš dati da svetac tvoj vidi truhlost. (Ps. 16:10). Koji se čovjek boji Gospoda? On će mu pokazati koji put da izabere. Duša će njegova u dobru počivati, i sjeme će njegovo vladati zemljom. (Ps. 25:12, 13). U koga su čiste ruke i srce bezazleno, ko ne izriče imena njegova uzalud i ne kune se lažno. (Ps. 24:4). Biće milostiv ništemu i ubogom, i duše će jadnima spasti. Od prijevare i nasilja iskupiće duše njihove, i skupa će biti krv njihova pred očima njegovima. (Ps. 72:13, 14). Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda, i sve što je u meni sveto ime njegovo. Blagosiljajte Gospoda sva djela njegova, po svijem mjestima vlade njegove! Blagosiljaj, dušo moja Gospoda! (Ps. 103:1, 22). Sve što diše neka hvali Gospoda! Aliluja! (Ps. 150:6). I kušaše Boga u srcu svom, ištući jela po volji svojoj, (Ps. 78:18). A stvori Gospod Bog čovjeka od praha zemaljskoga, i dunu mu u nos duh*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

životni; i posta čovjek duša živa. (Pos. 2:7). U ovim odlomcima se izraz "duša" koristi da označi život čovečjeg duha, koji se naziva i - njegovim duhovnim životom.

[6] (4) Budući da čovek ima dve životne sposobnosti, to jest sposobnost razumevanja i sposobnost volje, a da ove dve sposobnosti čine duhovni život čoveka, može se videti iz nekih odlomaka navedenih u prethodnom tekstu, kao i od ovog koji sledi, naime, da "duša" označava sposobnost koja se naziva životom čovekovog razumevanja. Kao u Mojsiju: *Zato ljubi Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i iz sve duše svoje i iz sve snage svoje.* (Pon. Zak.. 6:5; 10:12; 11:13; 26:16). I u Jevanđeljima: *A Isus reče mu: ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom misli svojom.* (Mat. 22:37; Mark 12:30, 33; Luka 10:27). Izraz "ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom" znači s celolukupnom voljom i svim svojim razumevanjem, takođe sa svom svojom ljubavlju i verom, jer "srce" označava ljubav i volju, a "duša" označava veru i razumevanje. "Srce" označava ovo dvoje, ljubav i volju, jer je čovekova ljubav - od njegove volje; "duša" označava drugo dvoje, naime, veru i razumevanje, jer je vera od razumevanja. Ovo je značenje "srca i duše", jer čovekovo srce odgovara dobru ljubavi koja pripada svojoj volji, a duša [ili dah] pluća odgovara istini vere, koja pripada čovekovom razumevanju. "Sa svim moćima i sa svim umom" označava: iznad svega.

[7] U Jezekilju: *Srebro će svoje pobacati po ulicama, i zlato će njihovo biti kao nečistota; srebro njihovo i zlato njihovo neće ih moći izbaviti u dan gnjeva Gospodnjega; neće nasititi duše svoje niti će napuniti trbuha svojega, jer im je bezakonje njihovo spoticanje.* (Jezek. 7:19). I ovde, takođe, "duša" označava razumevanje istine, za koju se kaže da se "neće nasititi", kad u crkvi nema istine, dok izraz "trbuh" predstavlja volju od dobra, i za koju se

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

kaže "niti će napuniti", kad u crkvi nema dobra. Budući da "srebro" iz korespondencije označava istinu, a, u suprotnom smislu, obmanu, dok "zlato" označava dobro, a, u suprotnom smislu, zlo, kaže se: "srebro njihovo i zlato njihovo neće ih moći izbaviti u dan gnjeva Gospodnjega"; izraz "srebro i zlato" znači ono što nije istinito i ono što nije dobro, a isto tako ono što je lažno i zlo, dok izraz "dan gnjeva" znači dan suda.

[8] U Isaiji: *Jer će vidjelo Izrailjevo biti oganj, i svetac će njegov biti plamen, i upaliće i sažeći trnje njegovo i čkalj njegov u jedan dan. I krasotu šume njegove i njive njegove, od duše do tijela, uništiće, i biće kao bjegunac kad iznemogne.* (Isa. 10:17, 18). "Vidjelo Izrailjevo," i "svetac njegov," koji će biti za vatru i plamen, znači Gospoda u odnosu na Poslednji Sud; izraz "vatra i plamen" označava uništenje onih, koji su u neistinama zla; izraz "krasotu šume njegove i njive njegove, od duše do tijela, uništiće" označava istinu i dobro od istine crkve, koja će biti uništena jer su istina i dobro pretvoreni u neistine i zla od neistina; "od duše do tijela" označava od sopstvenog razumevanja do sopstvene volje, gde "duša" znači razumevanje istine, a "tijelo" volju dobra.

[9] Na istom mestu: *Jer nevaljalac o nevaljalstvu govori, i srce njegovo gradi bezakonje, radeći licemjerno i govoreći na Boga laž, da isprazni dušu gladnomu i napoj žednomu da uzme.* (Isa. 32:6). Ovde, opet, duša označava čoveka u odnosu na razumevanje dobra i istine, gde izraz "dušu gladnomu" označava razumevanje dobra, a izraz "napoj žednomu" razumevanje istine. Da će čovek, koji je u neistinama zla, pokušati da liši istine čoveka, koji je u istini od dobra, označeno je pomoću izraza "Jer nevaljalac o nevaljalstvu govori, i srce njegovo gradi bezakonje, radeći licemjerno i govoreći na Boga laž, da isprazni dušu"

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[10] U istom: *Biće kao kad gladan sni da jede, pa kad se probudi a duša mu prazna; ili kad sni žedan da pije, pa kad se probudi, a on iznemogao i duša mu žedna; tako će biti mnoštvo svijeh naroda što vojuju na goru Sionsku.* (Isa. 29:8). Ovo je rečeno o onima, koji su u neistinama od zla, a za te neistine još uvijek misle da su istine od dobra; lažnosti od zla, koje se bore protiv dobra crkve označene su pomoću izraza "*mnoštvo svijeh naroda što vojuju na goru Sionsku;*" izraz "*mnoštvo*" se temelji na istinama, dok "*narodi*" označavaju zla, a "*Gora Sionska*" označava crkvu u odnosu na dobro ljubavi. Verovanje da su zla dobra, kada su to, ustvari, zla od obmana, označena su putem izraza "*Biće kao kad gladan sni da jede, pa kad se probudi a duša mu prazna*"; izraz "*gladan sni da jede*" označava pogrešno mišljenje i uverenje o dobru; izraz "*sanjati*" označava pogrešno mišljenje i uverenje, dok "*biti gladan i kao da jede*" označava želju za dobrima koja hrane dušu; izraz "*pa kad se probudi*" označava otkrivanje šta je dobro; izraz "*a duša mu prazna*" označava da nema razumevanja dobra. Slično se govori o istini, što se označava izrazom "*kad sni žedan da pije, pa kad se probudi, a on iznemogao i duša mu žedna*". Izraz "*kad sni žedan da pije*" označava mišljenje i uverenje da je nešto istinito; izraz "*pa kad se probudi, a on iznemogao i duša mu žedna*", označava da to još uvek nije istina, već obmana; izraz "*duša*" ovde označava da se veruje u obmanu usled nerazumevanja istine; jer se zlo i neistina, jednako kao dobro i istina, kada predstavljaju isključivo proizvod mišljenja, odnose na veru i razumevanje,. Jer čovek može misliti na način koji ga vodi do shvatanja i posledičnog verovanja da je zlo dobro, te da je obmana - istina. Takvi su svi oni, koji su u lažima doktrine, i imaju veru samo u nastavnike i knjige, i uopšte ne razmatraju da li je ono, čime su ih učili, lažno i zlo, dok veruju da je to istinito i dobro, jer se može potvrditi, ne znajući da se lažnost i zlo mogu potvrditi jednako kao i istina i dobro.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[11] U istom: *I ako otvoriš dušu svoju gladnome, i nasitiš dušu nevoljnu; tada će zasjati u mraku vidjelo tvoje i tama će tvoja biti kao podne.* (Isa. 58:10). Izraz "*I ako otvoriš dušu svoju gladnome, i nasitiš dušu nevoljnu*" označava podučavanje onoga, koji to želi, o tome, šta je dobro i šta je istinito; izraz "*gladni*" označava onoga koji želi dobro, a izraz "*nevoljni*" označava onoga, koji želi istinu, dok izraz "*nasitiš dušu*" znači podučavati dobro i istinu, koji potiču od razumevanja, doktrine i vere. Da onima, koji su u neznanju ali ipak poseduju želju da saznaju, treba omogućiti razumevanje istine i dobra, označava izraz "*tada će zasjati u mraku vidjelo tvoje i tama će tvoja biti kao podne;*" izrazi "*tama*" i "*mrak*" predstavljaju neznanje istine i dobra, dok izrazi "*svjetlo*" i "*podne*" znače razumevanje dobra i istine.

[12] U Plaču Jeremijinom: *Sav narod njegov uzdiše tražeći hljeba, daju dragocjene stvari svoje da okrijepu dušu. Pogledaj, Gospode, i vidi kako sam poništen. Zato ja plačem, oči moje, oči moje liju suze, jer je daleko od mene utješitelj, koji bi ukrijepio dušu moju; sinovi moji propadoše, jer nadvlada neprijatelj. Zvah prijatelje svoje, oni me prevariše; sveštenici moji i starješine moje pomriješe u gradu tražeći hrane da okrijepu dušu svoju.* (Lam. 1:11, 16, 19). To je rečeno o crkvi u kojoj više nema istine i dobra doktrine, to jest, o ljudima iz crkve koji ih žele, a nemaju ih; nedostatak dobra i istine u doktrini, kao i želja da se njima nahrani život vere i razumevanja označava se pomoću izraza "*Sav narod njegov uzdiše tražeći hljeba, daju dragocjene stvari svoje da okrijepu dušu*"; nedostatak je označen njihovim "*uzdisanjem*"; želja za dobrom je označena izrazom "*tražeći hljeba*"; želja za istinom se reprezentuje izrazom "*daju dragocjene stvari svoje da okrijepu dušu*"; dok se hranjenje vere i razumevanja predstavlja izrazom "*da okrijepu dušu*"; da nema hranjenja vere i razumevanja, jer više nema istine zbog zala života, označeno je izrazom "*jer je daleko od mene*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

utješitelj, koji bi ukrijepio dušu moju; sinovi moji propadoše, jer nadvlada neprijatelj," gde "*sinovi moji propadoše*" znači da više nema istina, a izraz "*jer nadvlada neprijatelj*" označava zlo od pakla, a time i zlo života. Da više nema nikoga, ko bi podučavao dobro i istinu označava izraz "*sveštenici moji i starješine moje pomriješe u gradu*"; izraz "sveštenici" označava one koji podučavaju dobro, dok izraz "*starješine*" predstavlja one, koji podučavaju istine, a "*grad*" - doktrinu, Izraz "*pomriješe*" označava da više ne postoje. Da oni nemaju duhovnu hranu označava izraz "*tražeći hrane da okrijepu dušu svoju.*"

[13] U Plaču Jeremijinom: *Govore materama svojim: gdje je žito i vino? obamiru kao ranjenici na ulicama gradskim, i ispuštaju dušu svoju u naručju matera svojih.* (Pl. Jer. 2:12). To ima slično značenje kao i prethodni odlomak, naime, da je crkva tako pusta zbog nedostatka dobra i istine u doktrini, te da duhovni život u njoj obamire i propada. "*Matere*" označavaju istine crkve; kažu im, "*gdje je žito i vino?*", što označava pitanje o tome gde je sada dobro doktrine i njena istina? Izraz "*ispuštaju dušu svoju u naručju matera svojih*" označava obamiranje i propadanje duhovnog života, zbog njegovog pustošenja usled nedostatka istina. Budući da "*duša*" znači život vere i razumevanja dobra i istine, a to je duhovni život čoveka, kaže se "*obamiru kao ranjenici na ulicama gradskim*"; izraz "*ranjenici*" označava onoga, koji propada zbog neistina, dok izraz "*na ulicama gradskim*" označava istinu doktrine.

[14] U Joni: *Kad nestajaše duše moje u meni, pomenuh Gospoda, i molitva moja dođe k tebi, u svetu crkvu tvoju.* (Jon. 2:8). Ovo obrađuje iskušenja; a da izraz "*Kad nestajaše duše moje u meni*" označava da je istina obamrla (ili da je prestala) u veri i razumevanju. U Davidu: *Smiluj se na me, Gospode; jer me je tuga, od jada iznemože oko moje, duša moja i srce moje;* (Ps. 31:9).

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

U istom: *Duša naša***** pade u prah, tijelo je naše bačeno na zemlju.* (Ps. 44:25). Ovo takođe opisuje stanje iskušenja. Izraz "oko" označava razumevanje, "duša" predstavlja veru u istinu i razumevanje istine, a "trbuh" ["tijelo" u prevodu Daničić-Karadžić - prim. M. V.] znači veru u dobro i razumevanje dobra. Ovo je značenje "trbuha", jer trbuh prima hranu, a "hrana" i "hljeb" označavaju dobro koje hrani, a ovde - razumevanje i veru. Nedostatak svega ovoga pomenutog, tokom iskušenja, označava se izrazima: "od jada iznemože", "pade u prah" i "bačeno na zemlju".

[15] U Mojsiju: *A sada posahnu duša naša, nema ništa osim mane pred očima našima.* (Broj. 11:6). Zato što "mana" označava duhovnu hranu, a to je vera i razumevanje, ili inteligencija čoveka, kada se on duhovno hrani, i zato što sinovi Izraelovi nisu imali prirodnu hranu koju su ipak želeli, pa su rekli: "A sada posahnu duša naša, nema ništa osim mane pred očima našima"; izraz "posahnu duša naša" označava život od vere i razumevanja, kada uopšte nije postojala prirodna hrana; izraz "nema ništa osim mane pred očima našima" označava da nije bilo ničeg drugog osim duhovne hrane, a zbog toga što su je se gnušali, dato im je meso prepelice ili selav, a ovakvo meso označava prirodnu hranu.

[16] U Prvoj knjizi Samuilovoj: *Ali Ana odgovori i reče: nijesam pijana, gospodaru, nego sam žena tužna u srcu; nijesam pila vina ni silovita pića; nego izlijevam dušu svoju pred Gospodom.* (1 Sam. 1:15). Izraz "izlijevam dušu svoju pred Gospodom" znači proglašavati misli njenog uma i srca. U Jevanđeljima: *Za to vam kažem: ne brinite se za život svoj, šta ćete jesti, ili šta ćete piti; ni za tijelo svoje, u što ćete se obući. Nije li život pretežniji od hrane, i tijelo od odijela?* (Mat. 6:25; Luka 12:22, 23). Premda se ovo govori o životu tela, to još uvek označava stvari koje se odnose na život duha, jer sve stvari u bukvalnom smislu iz Reči, pripadaju čovekovom prirodnom,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

sadrže unutar sebe unutarnji smisao, koji je duhovni; u tom smislu, izrazi "jesti", "piti" i "hrana" označavaju duhovnu hranu, koja je hrana vere, zajedno sa hranom razumevanja, od koje dolazi inteligencija u duhovnim stvarima; zato se kaže, "Za to vam kažem: ne brinite se za život svoj, šta ćete jesti, ili šta ćete piti; ni za tijelo svoje, u što ćete se obući. Nije li život pretežniji od hrane, i tijelo od odijela?". "Jesti" znači razumeti dobro i intelektom i, na taj način, duhovnim; "piti" znači intelektualno i duhovno razumevanje istine; a izraz "hrana" znači dobro i istinu, kojima se čovek duhovno hrani. Izrazi "oblačiti tijelo" i "odijelo" označavaju istinu koja oblači dobro, koje je proisteklo od ljubavi i od volje; "odjelo" označava takvu istinu, a "tijelo" je dobro ljubavi koje je dobro volje.

[17] U Davidu: *Duša je moja među lavovima, ležim među onima koji dišu plamenom. Zubi su sinova ljudskih koplja i strijele, i njihov jezik mač oštar.* (Ps. 57:4). I ovde, takođe, "duša" označava duhovni život, koji je život vere, a time i život razumijevanja, jer razumijevanje je oblikovano od istina i sastoji se od njih, isto kao i vera. Kako je to značenje "duše", a ovde se obrađuje pustošenje istine, kaže se, "*Duša je moja među lavovima;*" "lavovi" ovde označavaju neistine koje uništavaju istine crkve; takođe je rečeno: "*[sinovi čovečji su] među onima koji dišu plamenom;*" izraz "sinovi čovečji" označava istine doktrine i crkve, a, kada ih je zaposela telesna ljubav i zbog toga su, potom, propali, to je opisano izrazom "*dišu plamenom*". U Mojsiju: *Tada usta Avram i pokloni se narodu zemlje one, sinovima Hetovijem; I reče im govoreći: ako hoćete da pogrebem mrtvacu svojega ispred očiju svojih, poslušajte me, i govorite za mene Efronu sinu Sarovu,* (Posl. 23: 7,8). "Duša" ovde označava misli proistekle od istine. (A ove reči su objašnjene u "Nebeskim tajnama", br. 2930.)

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[18] U Jeremiji: *A ti, opustošena, šta ćeš činiti? Ako se i oblačiš u skerlet, ako se i kitiš nakitom zlatnijem, i mažeš lice svoje, zaludu se krasiš, preziru te milosnici, traže dušu tvoju.* (Jer. 4:30). Izraz "milosnici" znači one, koji su u ljubavi prema zlu; izraz "tražiti dušu" označava želju da se uništi vera u istinu i razumevanje istine zbog obmana od zla. U Jezekilju: *Javan, Tuval i Meseh bijahu tvoji trgovci; s dušama ljudskim i sudima mjedenijem dolazahu na sajme tvoje.* (Jeze. 27:13). Ovo je rečeno o Tiru, što označava crkvu u odnosu na znanje istine i dobra; "trgovina" označava njihovo sticanje i razmenu; "Javan i Tuval" označavaju spoljašnje reprezentativno bogopoštovanje; a izraz "dušu tvoju" označava znanje [scientia] istine u prirodnom čoveku, dok izraz "sudima mjedenijem" predstavlja znanje dobra u prirodnom čoveku. Znanje [scientia] prirodne istine označava i izraz "duše ljudske" u Otkrovenju 18:13; "duše ljudske" znače odgovarajuće robove ili slugu, koji, takođe, u duhovnom smislu, označavaju istinska znanja prirodnog čoveka, kojima se može služiti duhovni čovek.

[19] (5) Budući da je život vere i život čovjekovog razumevanja od Božanske istine, dakle, Božansku istinu označava i izraz "duša"; kao što se može videti iz odlomaka koji slede. U Jeremiji: *I radovaću im se čineći im dobro i zasadiću ih u ovoj zemlji tvrdo svijem srcem svojim i svom dušom svojom.* (Jer. 32:41). Budući da postoje dve stvari koje proizlaze iz Gospoda, Božanskog dobra i Božanske istine, a kao što one, kada ih primaju anđeli nebeski i ljudi iz crkve, čine u njima nebeski život, pa je jasno šta je označeno putem izraza "zasadiću ih u ovoj zemlji tvrdo svijem srcem svojim i svom dušom svojom", to jest, u svom Božanskom dobru i Božjoj istini, jer "srce" označava Božansko dobro Božanske ljubavi, dok izraz "duša" reprezentuje Božansku istinu.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[20] U istom: *Gospod nad vojskama zakle se sobom: napuniću te ljudima kao skakavcima, i oni će ti pjevati pjesmu.* (Jer. 51:14; Amos 6:8). Za Jahvea se kaže: "*zakle se sobom*", kada On potvrđuje svojom Božanskom istinom, jer "*zakleti*" znači potvrditi, a izraz "*duša Jahveova*" predstavlja Božansku istinu. U Davidu: *Gospod ispituje pravednoga; a bezbožnoga i kojemu je milo činiti zlo nenavidi duša njegova.* (Ps. 11:5). Ovde, takođe, "*Jahvina duša*" označava Božansku istinu, jer "*zlo*" u Reči označava onoga ko čini zlo Božanskoj istini; a zato što je to učinjeno od strane obmana od zla, to je označeno putem izraza "*bezbožnoga i kojemu je milo činiti zlo.*"

[21] U Isaiji: *Evo sluge mojega, kojega podupirem, izbranika mojega, koji je mio duši mojoj; metnuću duh svoj na njega, sud narodima javljaće.* (Isa. 42:1). Ovo se govori o Gospodu, na koga se misli pod izrazom "*izbranika mojega*"; i kao "*duh svoj*", koji je metnut na Njega, označava Božansko proističuće, tako da izraz "*duši mojoj*", koji označava da je On mio Jahveu, označava Božansku istinu; jer je Gospod bio u Božanskom, u odnosu na Njegovo Ljudsko u svetu. U Jeremiji: *I reče mi Gospod: da stane Mojsije i Samuilo preda me, ne bi se duša moja obratila k tome narodu; otjeraj ih ispred mene, i neka odlaze.* (Jer 15,1). "*Mojsije i Samuilo*" u reprezentativnom smislu označavaju Reč; i kao što je Reč Božanska istina, a "*ljudi*" znače ovdje sinove Izraelove, koji nisu imali Božansku istinu, koja nije bila krivotvorena i zaprljana, rečeno je "*ne bi se duša moja obratila k tome narodu*".

[22] U istom: *Zato li neću pohoditi? veli Gospod, i duša moja neće li se osvetiti takom narodu?* (Jer. 5:9, 29) Here, again, "*duša moja*" znači božansku istinu; kad pomoću nje Gospod izvrši sud, tada se kaže "*duša moja neće li se osvetiti.*" Izraz "*I dade mu vlast da i sud čini, jer je sin čovječij*" ima slično značenje; "*Sin Čovječij*" znači Gospoda u odnosu na Božansku

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

istinu. U istom: *Popravi se, Jerusalime, da se ne otrgne duša moja od tebe, da te ne obratim u pustinju, u zemlju gdje se ne živi.* (Jer. 6:8). "Jerusalim" označava crkvu u odnosu na doktrinu; izraz "popravi se" označava primanje discipline; izraz "da se ne otrgne duša moja od tebe" označava da Božanska Istina ne odstupi od njih; izraz "da te ne obratim u pustinju" označava da crkva ne bude opustošena u odnosu na svu istinu.

[23] In Isaiah: *Ovako govori Bog Gospod, koji je stvorio nebesa i razapeo ih, koji je rasprostro zemlju i što ona rađa, koji daje disanje narodu što je na njoj i duh onima što hode po njoj:* (Isa. 42:5). Izraz "koji daje disanje narodu što je na njoj" označava Božansku istinu od Gospoda onima koji će biti iz Njegove crkve; Izraz "Gospod daje disanje narodu što je na njoj i duh onima što hode po njoj" označava život prema Božjoj istini; izraz "hodati" označava: živeti.

[24] (6) Budući da "duša", u odnosu na Gospoda, označava Božansku istinu, dakle, označava duhovni život od istine. In Moses: *Jer je duša svakoga tijela krv njegova, to mu je duša. Zato rekoh sinovima Izrailjevim: krvi nijednoga tijela ne jedite, jer je duša svakoga tijela krv njegova. Ko bi je god jeo, da se istrijebi.* (Lev. 17:14). Kako se posljednje stvari u životu čoveka, što je život njegovog tela, sastoje od krvi, kaže se da je "duša svakoga tijela", tj. život otuda, "je krv njegova;" ali, budući da u svakom pojedinom delu Reči postoji duhovni smisao, a, u tom smislu, "krv" označava istinu doktrine iz Reči, to znači i izraz "duša svakoga tijela". Da izraz "krv" označava Istinu o doktrinama iz Reči, što je Božanska istina, može se videti i u prethodnom tekstu (br. 328, 329, 476.) Budući da je ovo značenje krvi, sinovima Izraelova zabranjeno je da jedu krv; krv žrtve paljenice i žrtve bila je poskropljena oko žrtvenika, a to se činilo krvnim svetinjama i posvećenjima; Tako je i Savez Boga Izraelova, to jest Gospodnji, s narodom zaključen

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

krvlju; i nadalje, Gospod je ušao u novi savez s današnjom crkvom. Zato se krv Gospodnja naziva "*krv Zavjeta*", to jest, ujedinjenja s Gospodom; a ona se tako zove, jer Božanska istina, koja proizilazi od Gospoda, predstavlja sredstvo ujedinjenja. Iz toga je jasno zašto se krv zove "*duša*".

[25] Zbog tog značenja krvi, još od najranijih vremena bilo je zabranjeno jesti krv, kao što se može videti u Mojsiju: *Što se god miče i živi, neka vam bude za jelo, sve vam to dadoh kao zelenu travu. Ali ne jedite mesa s dušom njegovom, a to mu je krv.* (Pos. 9:3, 4). I ovde se takođe kaže da je "*krv duša tijela*"; a bilo ju je zabranjeno jesti, jer jedenje krvi označava profanaciju istine. U istom: *A ko bi god od doma Izrailjeva ili između stranaca koji se bave među njima jeo kakve god krvi, okrenuću lice svoje na suprot onomu čovjeku koji bude jeo krvi, i istrijebiću ga iz naroda njegova. Jer je duša tijelu u krvi; a ja sam vam je odredio za oltar da se čiste duše vaše; jer je krv što dušu očišća.* (Lev. 17:10, 11). Jer "*duša*", poput "*krvi*", označava istinu iz Reči, što je Božanska istina koja proizilazi iz Gospoda, a budući da se svo bogopoštovanje Gospoda izvodi putem Božanske istine, kaže se: "*Jer je duša tijelu u krvi; a ja sam vam je odredio za oltar*"; izraz "*ja sam vam je odredio za oltar*" označava obožavanje božanske istine. A, kao što se svako izbavljenje od zla i neistina, što je ispaštanje, ostvaruje Božanskom istinom, i životom prema njoj, kaže se: "*jer je krv što dušu očišća.*"

[26] U istom: *Jer ću i vašu krv, duše vaše, iskati; od svake ću je zvijeri iskati; iz ruke samoga čovjeka, iz ruke svakoga brata njegova iskaću dušu čovječiju.* (Pos. 9:5). Ovde "*krv*" i "*duša*" znače duhovni život čoveka, što je život prema Božjoj istini, što se može videti iz toga, da onaj, ko ugasi taj život, iščezava u večnu smrt, jer se taj život ustvari ne gasi, već se gasi život onoga, ko je u infernalnom zlu i obmanama. (A ovo se može videti objašnjeno u "Nebeskim tajnama".)

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[27] (7) Da izraz "*duša živa*" označava život uopšteno, može se videti iz odlomka gde se zveri, ptice, gmizavci i ribe nazivaju "*duše žive*". Kao u sledećem odlomku: *Potom reče Bog: neka vrve po vodi žive duše, i ptice neka lete iznad zemlje pod svod nebeski. I stvori Bog kitove velike i sve žive duše što se miču, što provrveše po vodi po vrstama svojim, i sve ptice krilate po vrstama njihovijem. I vidje Bog da je dobro;* (Pos. 1:20, 21). *Potom reče Bog: neka zemlja pusti iz sebe duše žive po vrstama njihovijem, stoku i sitne životinje i zvijeri zemaljske po vrstama njihovijem. I bi tako.* (Pos. 1:24). *Jer Gospod Bog stvori od zemlje sve zvijeri poljske i sve ptice nebeske, i dovede k Adamu da vidi kako će koju nazvati, pa kako Adam nazove koju životinju onako da joj bude ime;* (Pos. 2:19). *I sve životinje što se miču kuda god dođu ove rijeke, biće žive i biće veliko mnoštvo riba, jer kad dođe ova voda onamo, druga će postati zdrava, i sve će biti živo gdje ova rijeka dođe.* (Jezek. 47:9) *I drugi anđeo izli čašu svoju u more; i posta krv kao od mrtvacu, i svaka duša živa umrije u moru.* (Otkr. 16:3). U duhovnom smislu sve životinje označavaju stvari koje pripadaju prirodnom čoveku i njegovom životu; a kao što život prirodnog čoveka, koji je život u poslednjim stvarima, označava život u celom kompleksu, stoga se on predstavlja izrazom "*duše žive*".

[28] Iz ovoga se sada može videti šta "*duša*" označava u Reči, a to je, naime, život čoveka, kako prirodnog tako i duhovnog, a time i život njegovog tela i duha. To takođe jasno pokazuje koliko je izopačena ideja duše čoveka, koja je predmet razmatranja, najpre učenih, a potom i običnih ljudi. Naime, u pitanju je ideja da je duša neka vrsta nedjeljivog entiteta, koji ima sedište u nekom određenom delu tela, bilo u mozgu ili u srcu, ili drugde; i da, kad biva oslobođena od čoveka smrću, ona ostaje bez tela i bez ikakvih senzorskih i motoričkih delova koji pripadaju telu, ali da će joj se sve to dodati na dan Poslednjeg suda; takođe da je u međuvremenu duša nešto što se proređuje u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

eteru, ili se postojano nalazi na nekom drugom mestu, čekajući svoj dodatni deo, koji je telo. Takva je sada svetska ideja duše čoveka; iako u Reči "*duša*" nema takvo značenje, već, umesto toga, znači život čoveka, koji nema postojanje odvojeno od tela, već samo u telu; jer je telo spoljašnji oblik onog života koji se zove dušom, što omogućava izvršavanje njene volje i njeno zadovoljstvo u oba sveta, prirodnom u kome žive ljudi, i duhovnom, u kojem žive duhovi i anđeli. A budući da Božansko što proističe od Gospoda konstituiše život svih, stoga je život označen "*dušom*", u nebeskom smislu. Budući da Božansko proističuće, gde god ono dolazi, stvara sliku Gospodnju, pa ono, na isti taj način, oblikuje anđele i duhove, te oni poprimaju ljudski oblik, sve u skladu sa prijemom Božjeg influksa; odatle sledi da duša, koja živi posle smrti, mora značiti duh čoveka, koji je čovek sa dušom i telom, i to: dušom, koja vlada nad telom, putem koga utiče na svoju volju u svetu u kome obitava.. *Hebrejski tekst ima "on", kao što se nalazi u NT 4335, 10303. **Grčki tekst ima "*Ja*". ***Latinski tekst ima "*koji*". ****Latinski tekst ima "*dragocen*". *****Hebrejski tekst ima "*njegovo stopalo*", kao što je takođe pronađeno u NT 448. ***** Hebrejski tekst ima "*u gvožđe*", kao što je takođe pronađeno u AO 448. *****Hebrejski tekst ima "*naš*", kao što je takođe pronađeno u AO 622.

751. Stih 12. *Zato veselite se nebesa i vi koji živite na njima*, označava spasenje i posledičnu radost onih koji postanu duhovni prihvatanjem Božanske istine. To je vidljivo iz značenja "*radosti*", kao radosti zbog spasenja; takođe od značenja "*nebesa*", kao onih, koji su duhovni (o čemu uskoro); takođe i od značenja izraza "*vi koji živite*", kao onih koji žive, ovde duhovno. (Da "*stanovati*" označava živeti, može se videti u prethodnom tekstu, br. 133, 479, 662.) "*Nebesa*" označavaju one, koji su duhovni, jer su svi, koji su na nebesima, duhovni; a zato što su ljudi, koji su postali duhovni,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

takođe na nebesima, iako su, telasno, u svetu, tako da izraz "*vi koji živite na njima*" znači ne samo anđele, nego i ljude. Jer se svaki čovek u kome je otvoren unutarnji um, koji se naziva duhovnim umom, nalazi na nebesima, a ponekad se pojavljuje i među anđelima na nebesima. Da je tako, do sada nije bilo poznato u svetu; neka, dakle, bude poznato da se čovek, što se tiče njegovog duha, nalazi među duhovima i anđelima, pa se čak nalazi baš u onom društvu, u koje će doći nakon smrti. To je zato što je duhovni um čoveka potpuno oblikovan prema slici neba, čak i ako je u pitanju nebo u najmanjoj meri; stoga taj um, iako je još uvek u telu, mora ipak biti tamo, gde je njegova forma. A to je u potpunosti ilustrovano u radu "Nebo i pakao" (br. 51-58), gde se pokazuje da svaki anđeo, a takođe i svaki čovek, što se tiče njegovog unutarnjeg, ako je ono duhovno, predstavlja nebo u maloj meri, što srazmerno odgovara nebu u svojoj najvećoj meri. Iz tog razloga, tamo, gde se Reč bavi stvaranjem neba i zemlje, unutarnja i spoljašnja crkva je, uopšteno, kao i posebno - unutarnji i spoljašnji čovek, ili duhovni i prirodni čovek. Iz toga se može videti da izraz "*nebesa i vi koji živite na njima*" označavaju sve koji su tamo, pa takođe i ljude, koji postaju duhovni prihvatanjem Božanske istine u doktrini i životu.

752. *Teško vama koji živite na zemlji i moru*, označava tugovanje nad onima koji postaju samo prirodni i čulni. Ovo je vidljivo iz značenja izraza "*teško*", kao žaljenja (o tome u prethodnom tekstu, br. 531); takođe iz značenja izraza "*koji živite na zemlji i moru*" kao da su samo prirodni i senzualni; jer izraz "*one koji žive na nebu*" označava duhovno, tako da izraz "*koji živite na zemlji i moru*" označava prirodno i čulno, jer prirodni i čulni um je ispod duhovnog uma, kao što su zemlja i more ispod neba, Takođe, i u duhovnom svetu, nebesa se pojavljuju na visini, a daleko ispod njih pojavljuju se zemlje i mora; a duhovni stanuju na nebu, dok prirodni prebivaju na Zemljama

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

daleko ispod njih, a čulni u morima. Jer svako ima svoje prebivalište visoko ili duboko, jer su mu se unutrašnje, koje se zove unutrašnje uma, otvara ili zatvara. Iz tog razloga izraz "*nebo i zemlja*" u određenim odlomcima u Reči označa crkvu, i to: unutarnju i spoljašnju, odnosno - duhovnu ili prirodnu, a naročito duhovnog i prirodnog čoveka, budući da je crkva u čoveku, a odatle sledi da čovek, koji je duhovan jeste - crkva. Ovde izraz "*na zemlji i moru*" označava samo prirodno i čulno, jer zemlja ovde znači zemlju na koju je zbačen zmaj i na koju je sišao đavo, kao što je rečeno. Tamo je samo prirodni ili spoljašnji čovek, budući da prirodni čovek bez duhovnog, odnosno spoljašnji čovek bez unutarnjeg, jeste - stanovnik zemlje, koja je osuđena, pod kojom je pakao. Jer čovek se rađa čulno i prirodno, to jest, kao u paklu, jer je u svim vrstama zla; ali, regeneracijom, on postaje duhovan, i time izvučen iz pakla i uznesen u nebo od strane Gospoda. Otuda ovo žaljenje nad onima, koji su samo prirodni i čulni. Nad njima se lamentira, jer se misli na one, koji su u veri odvojenoj od ljubavi, tj. na one, koji tvrde da imaju veru, a još nemaju život vere; a da su takvi postali samo prirodni i čulni, pokazano je u prethodnom tekstu (br. 714, 739); takvi se takođe podrazumevaju pod "*aždahom i anđelima njezinim*" i "*starom zmijom*", ali ovde se misli na one, koji dopuštaju da ih aždaha i njeni anđeli lako zavedu. O njima se, ustvari, govori: "*Teško vama koji živite na zemlji i moru*". (Da "*nebo i zemlja*" označavaju unutarnju crkvu, koja je duhovna, a o spoljašnjoj crkvi, koja je prirodna, može se videti u prethodnom tekstu, br. 304. Da "*zemlja*", takođe označava prokletstvo, br. 742. Da "*mora*" označavaju najviše spoljašnje stvari čovekovog života, koje se zovu čulnim, 275, 342, 511, da ona, takođe, označavaju pakao, videti u br. 537, 538).

753. *Jer đavo siđe k vama*, označava da primaju zla iz pakla. To je vidljivo iz značenja "*đavola*", kao pakla, iz koga dolaze zla (videti o tome u prethodnom

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

tekstu, br. 740); takođe, iz značenja izraza "*siđe k vama*", kao da je, što se odnosi na đavola, on među njima, da ih vodi da lutaju, i da primaju njegov uticaj. Oni, na koje je đavo sišao, označeni su izrazom "*koji živite na zemlji i moru*", a to označava samo ljude prirodne i čulne, koji su postali takvi, jer su odbacili život vere, koji se zove milosrđe; a oni, koji to odbacuju od religije, i koji veruju, i kažu u svom srcu da delanje i činjenje ništa ne doprinosi spasenju, već su sama vera, kao i pobožnost u bogopoštovanju, jedina sredstva spasenja. Takvi i dalje ostaju samo prirodni, pa čak i postaju čulni, sve dok odbacuju dobra dela i činove, i predaju se zadovoljstvima koja proizilaze iz ljubavi prema sebi i svetu. Budući da takvi ostaju samo prirodni, pa čak i postaju čulni, oni, posledično, sa uživanjem primaju zla koja izviru iz pakla; jer je prirodni čovek u tim zlima od rođenja, te, ako ne postane duhovan, on nastavlja da ostaje u njima; budući da, kad čovek postane duhovan, on zadobija zajedništvo sa nebesima, i prima dobro od njih, a dobra koja, kroz nebo, primi od Gospoda, uklanjaju zla, što se može postići jedino pomoću života, koji je u skladu sa zapovestima iz Reči.

754. *I vrlo se rasrdio*, označava mržnju prema duhovnim istinama i dobrima, koja su od vere i života iz Reči, i, posledično, protiv onih, koji su u njima. To je vidljivo iz značenja izraza "*vrlo se rasrdio*", kao da je, što se tiče đavola, u mržnji. Jer, što se tiče Gospoda, "*srdžba*" označava žar, koji, međutim, ima nebo unutar sebe; ali, što se tiče đavola, ona znači mržnju, koja ima pakao u sebi. Da su ove, kao i mnoge druge stvari, označene rečima "*srdžba*" i "*gnev*" (vidi u prethodnom tekstu, br. 413, 481 do kraja, 647, 693). Mržnja đavola protivi se duhovnim istinama i dobrima, jer istine i dobra, koje su isključivo prirodne, predstavljanju direktne suprotnosti duhovnim istinama i dobrima, jer su istine i dobra, kad su ništa drugo sem prirodnih, u svojoj šuštni, neistine i zla, iako onima, koji su samo prirodni i čulni, izgledaju kao istine

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

i dobra; to stoga, jer su njihova dobra - uživanja i zadovoljstva, koja proizlaze iz ljubavi prema sebi i svetu, a njihove su istine ono, što oni vole; dakle, kako ljubavi prema sebi i prema svetu proističu iz pakla, ta dobra i istine su, u svojoj suštini, zla i neistine. Ali duhovne istine i dobra su u svojoj suštini istine i dobra, jer ta dobra jesu uživanja, koja proizlaze iz ljubavi prema Gospodu i od ljubavi prema bližnjemu, a duhovne istine su ono, što podučava o tim stvarima; a ove istine i dobra se nazivaju duhovnim, jer proističu od Gospoda, i primaju se kroz nebo, jer sve što proizlazi od Gospoda naziva se duhovnim. Budući da čovek ne može primiti te istine i dobra, osim ako u njih ne vjeruje, i ne izvršava ih, dodaje se, da on, u tom slučaju, mora biti među onima, koji su od vere i života iz Reči. Živjeti od Reči je živeti od Gospoda, jer je Gospod u Reči, štaviše, On je Reč.

[2] Sada su samo prirodne istine i dobra, koje su u svojoj suštini neistine i zla, potpuno suprotne duhovnim istinama i dobrima, koje su u svojoj suštini istine i dobra, pa je đavo, pod kojim se podrazumeva pakao, u neprestanoj mržnji protiv njih. Zato mržnje različitih vrsta neprekidno izviru iz pakla. Istovremeno, s druge strane, duhovne ljubavi različitih vrsta silaze s neba, a između mržnje pakla i ljubavi nebesa postoji ravnoteža u kojoj se drže ljudi na svetu, kako bi mogli moći delovati iz slobode i po razumu. Stoga oni, koji ne žive od Reči, nego od sveta, budući da ostaju prirodni, posledično primaju zla i neistine koji proizilaze iz pakla i od njih primaju klicu mržnje prema duhovnim istinama i dobrima. Njihova mržnja se ne pojavljuje u svetu, jer je skrivena iznutra u njihovom duhu; ali ta mržnja postaje očita nakon smrti, kada ljudi postanu duhovi. Zatim takvi izgaraju u mržnji prema onima, koji su u duhovnim istinama i dobrima. Ta njihova mržnja jeste toliko velika, da se ne može opisati; to je zaista smrtonosna mržnja; to stoga, što oni, čim vide anđele, koji su u tim istinama i dobrima, ili ako samo čuju da se pominje ime

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Gospodnje, od koga su istine i dobra, odmah dođu u bes mržnje i nisu u stanju da osete veće zadovoljstvo od toga, da ih progone, i da im čine zla. A, budući da nisu u stanju da ubiju njihovo telo, oni nastoje, svim svojim uspaljenim srcem, da im ubiju dušu.

[3] Rečeno je: *"Teško vama koji živite na zemlji i moru, jer đavo sīde k vama, i vrlo se rasrdio"*, jer je, nakon Poslednjeg suda, stanje duhovnog sveta potpuno promenjeno. Pre Poslednjeg suda, oni, koji su bili u stanju da žive građanski i i moralni život u svom spoljašnjem, iako nisu bili duhovni, imali su dopuštenje da u sebi formiraju nebesa i da uživaju u njima, nasladama, koja su poput onih u svetu; ali, nakon što izvršen Poslednji sud, to više nije dopušteno, jer sada svako biva vođen u skladu sa svojim životom. Naime, onaj koji je prirodan, biva odvođen u pakao, a onaj koji je duhovan, vodi se na nebo. Ovo je, takođe, značenje reči: *"i zbačena bi aždaha velika, stara zmija, koja se zove đavo i sotona, koja vara sav vasioni svijet, i zbačena bi na zemlju, i anđeli njezini zbačeni biše s njom,"* jer im je pre toga bilo odobreno da formiraju zajednicu sa anđelima, koji su bili na najnižem nebu, i da, na taj način, u sebi formiraju neba; ali, od sada, to više nije dopušteno. To je, dakle, ono, što je posebno reprezentovalo mržnju prema onima, koji su u duhovnim istinama i dobrima, a ta je mržnja predstavljena pomoću izraza koji opisuje đavola - *"vrlo se rasrdio"*, naime, đavo, koji svoju mržnju upućuje prema *"vama koji živite na zemlji i moru."*

755. *Znajući da vremena malo ima*, označava da se stanje promenilo. To je vidljivo iz značenja *"vremena"*, kao kontinualnog stanja života (o čemu se može videti u prethodnom tekstu, br. 571, 610, 664, 673); zbog toga, izraz *"vremena malo ima"* znači da je prethodno stanje promenjeno; to stoga, jer je prethodno stanje opisano rečima: *"pokaza se drugi znak na nebu, i gle, velika crvena aždaha"*, dok je potonje stanje opisano pomoću izraza: *"I zbačena bi*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

aždaha velika, stara zmija, koja se zove đavo i sotona, koja vara sav vasioni svijet, i zbačena bi na zemlju, i anđeli njezini zbačeni biše s njom," što biva nakon bitke s Mihajlom i njegovim anđelima; kakve su osobine ovog stanja, ukratko je opisano u prethodnom poglavlju, ali potpuniji opis ovog stanja će se priložiti nakon završetka ovog dela.

756. Stihovi 13-14. *I kad vidje aždaha da zbačena bi na zemlju, gonjaše ženu koja rodi muško. I ženi dana biše dva krila orla velikoga da leti u pustinju na svoje mjesto, gdje će se hraniti vrijeme i vremena i po vremena, sakrivena od lica zmijina.* 13. *"I kad vidje aždaha da zbačena bi na zemlju,"* označava da, kada se religija bazirala samo na veri, koja se odvojila od života milosrđa, ona nije mogla biti priznata od Gospoda, već je osuđena, budući da je gnusna (br 757); izraz *"gonjaše ženu koji rodi muško"* označava da oni, koji se reprezentuju izrazom *"zmaj"*, gonjeni mržnjom i neprijateljstvom, odbacuju i vređaju crkvu, koja je Novi Jerusolim, jer ima doktrinu života (br. 758). 14. Izraz *"I ženi dana biše dva krila orla velikoga,"* označava duhovnu inteligenciju i razboritost, koje Gospod daje onima, koji pripadaju toj crkvi (br 759); izraz *"da leti u pustinju na svoje mjesto"* znači da je među nekolicinom, jer je među onima, koji nisu u životu ljubavi i odatle nisu ni u istinama (br. 760); izraz *"gdje će se hraniti vrijeme i vremena i po vremena, sakrivena od lica zmijina,"* označava - sve dok crkva ne naraste i ne dođe do svoje ponoće (br. 761).

757. Stih 13. *I kad vidje aždaha da zbačena bi na zemlju,* označava kada religija vere same, odvojene od života milosrđa, nije priznata, već je bila osuđena kao gnusna. To je vidljivo iz značenja izraza *"vidjeti"*, kao da je to razmatranje i percipiranje; takođe od značenja izraza *"aždaha"*, kao onih u crkvi, koji ne pridaju nikakav značaj životu; a to se posebno odnosi na one, koji imaju doktrinu da je isključivo vera ono što opravdava, a da nikakav

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

značaj nema život vere, koji je milosrđe (o tome u prethodnom tekstu, br. 714, 715, 716, 718, 737), te stoga "aždaha" ovde označava religiju vere same, odvojene od života milosrđa. Takođe iz značenja izraza "zbačena bi na zemlju", kao da je bila odvojena od neba i osuđena na pakao (o čemu vidi u prethodnom tekstu, br. 739, 742, 746). Izraz "zbačena bi na zemlju" ovde označava da ta religija nije priznata, već je bila osuđena kao gnusna, jer kad god nešto od religije ili doktrine nije u saglasnosti sa istinom i dobrom, ono biva odvojeno od neba, i više se ne priznaje, već se osuđenje kao gnusno. To se odvija najpre u duhovnom svetu, a potom i u prirodnom svetu; to stoga, jer, u stvarima koje se odnose na nebo i crkvu, oba sveta deluju kao jedan; jer čovek koji živi u prirodnom svetu može razmišljati o duhovnim stvarima, jedino na način na koji o duhovnom svetu razmišljaju oni duhovi i anđeli, koji su u njemu, jer su duhovne stvari iznad čovekove prirodne misli, a stvari koje su iznad zavise od influksa. Taj influks primaju samo oni, koji su iznutra duhovni, tj. koji su u naklonosti ka istini radi istine, i koji žive prema istinama. Takva religija, bazirana na veri, koja se odvoji od života milosrđa, nije priznata, već je osuđena kao gnusna. Drugačije je s onima koji nemaju naklonost prema istinama, osim zbog slave, časti i dobitka, dakle onima, koji ne uzimaju u obzir život milosrđa. Oni ne primaju nikakav influks sa neba, stoga ostvaruju jedinsvo sa paklom. Oni su označeni izrazom "aždaha".

758. *Gonjaše ženu koja rodi muško*, označava da oni, koji su predstavljeni "zmajem", gonjeni mržnjom i neprijateljstvom odbacuju i vređaju crkvu, koja je Novi Jerusalim, jer ima doktrinu života. Ovo je vidljivo iz značenja izraza "gonjaše", da se odnosi na one, koji su označeni "zmajem", da odbace i vređaju gonjeni mržnjom i neprijateljstvom (o čemu uskoro); takođe iz značenja "žene", kao crkve koja se naziva Novi Jerusalim (o čemu uskoro, br. 707, 721, 730); takođe iz značenja "muškog", kao bivanja doktrine o toj

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

crkvi, koja je nauka o životu (vidi u prethodnom tekstu, br. 724, 725). Iz toga je jasno da izraz *"aždaha gonjaše ženu koji rodi muško"* označava da oni, koji su označeni zmajem, iz mržnje i neprijateljstva, odbacuju i vređaju crkvu koja je Novi Jerusolim, jer ima doktrinu života. Da izraz *"gonjaše"* ovde znači - odbaciti i vređati, gonjen mržnjom i neprijateljstvom, sledi od onoga što prethodi, da *"I aždaha stajaše pred ženom koja šćaše da se porodi, da joj proždere dijete kad rodi"*, kao i da *"Mihailo i anđeli njegovi udariše na aždahu, i bi se aždaha i anđeli njezini."*, te da je zmaj, kad je bio bačen na zemlju, *"vrlo se rasrdio"*, i da iz tog gneva, koji označava mržnju, *"gonjaše ženu"*; da njegova *"srdžba"* označava mržnju, vidi u prethodnom tekstu (br. 754). Njegova mržnja se dalje opisuje u onome što sledi, riečima: *"I ispusti zmija za ženom iz usta svojijeh vodu kao rijeku, da je utopi u rijeci"*; i najzad, kada je aždaha pokušala sve, ali uzalud: *"I razgnjevi se zmija na ženu, i otide da se pobije sa ostalijem sjemenom njezinijem"*

[2] Oni, koji su opisani *"zmajem"*, imaju takvu mržnju prema onima, koji su označeni *"ženom"*, jer oni, koji su u veri odvojeni od ljubavi, imaju mržnju tog tipa prema onima koji su u milosrđu, a kako su oni, koji su u odvojenoj veri, sjedinjeni sa paklovima, njihova mržnja je poput mržnje pakla protiv neba. Takođe će se ovde ukratko objasniti izvor ove mržnje. Svi koji su u paklu jesu u ljubavi prema sebi i svetu, dok su svi koji su na nebesima u ljubavi prema Gospodu i ljubavi prema bližnjemu, a te su ljubavi direktne suprotnosti. Oni, koji su u ljubavi prema sebi i svetu, ne vole ništa osim onoga što je njihovo vlastito [proprium], a ono što je čovekovo vlastito jeste samo zlo. Oni, koji su u ljubavi prema Gospodu i ljubavi prema bližnjem, ne vole ono što je njihovo sopstveno, jer oni vole Gospoda iznad sebe, a vole i bližnjeg izvan sebe. Štaviše, sebi uskraćuju svoje sopstveno, i drže se Gospodnjeg vlastitog [proprium], što je Božansko. Nadalje, sva životna

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

zadovoljstva su uživanja u ljubavi; uživanja u ljubavi prema sebi i svetu jesu uživanja u različitim vrstama mržnje, dok su zadovoljstva u ljubavi prema Gospodu i ljubavi prema bližnjemu - uživanja raznih ljubavi, a prve su direktna suprotnost potonjima; a, iz načina na koji oni, koji su u paklu, obavljaju svoje aktivnosti, podstaknuti uživanjima u svojim ljubavima, koje, kako je rečeno, predstavljaju uživanje u raznim vrstama mržnje, može se videti zbog čega zmaj ima takvu mržnju prema ženi; to stoga, jer "zmaj" znači one, koji su u ljubavi prema sebi; i zato se zove "*velika crvena aždaha*", jer izraz "*velika crvena*" označava tu ljubav. Takođe se naziva "*đavolom*" i "*sotonom*". Izraz "*đavo*" označava svako zlo koje je iz pakla, dok izraz "*sotona*" predstavlja svaku obmanu od zla. Zlo je u mržnji prema dobru, a laž je u mržnji prema istini. Takođe se zove "*stara zmija*", što znači čulno, što je poslednja stvar u čovekovom životu, a u tom čulnom pomenuta mržnja ima sedište. Oni, koji su u veri odvojeni od milosrđa, imaju sličnu mržnju prema onima, koji su u milosrđu; ova mržnja se ne manifestuje u ovom svetu, već - u duhovnom svetu, kad ljudi postanu duhovi. Da je to smrtna mržnja, i da ona predstavlja veliko zadovoljstvo u životu zlih duhova, može se videti u prethodnom tekstu (br. 754); ali da je takvo oduševljenje pretvoreno u ono što je grozomorno pakleno, može se videti u radu "Nebo i pakao" (br. 485-490).

759. [Stih 14.] *I ženi dana biše dva krila orla velikoga*, označava duhovnu inteligenciju i razboritost koju Gospod daje onima, koji su u toj crkvi. To je vidljivo iz značenja "*žene*", kao crkve koja se zove Novi Jerusalim (obrađeno u prethodnom tekstu), a time i muškarca te crkve; takođe iz značenja "*krila*" kao duhovnih stvari (o čemu videti u prethodnom tekstu, br. 282, 283, 529); takođe iz značenja "*orla*" kao inteligencije i razboritosti (o čemu videti u prethodnom tekstu, br. 282). Iz toga sledi da izraz "*i ženi dana biše dva krila*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

orla velikoga" duhovnu inteligenciju i razboritost koju Gospod daje onima, koji su u toj crkvi.

[2] Šta to označava, sada će biti detaljnije objašnjeno. Svi, koji su označeni pod nazivom "*aždaha i anđeli njezini*", jesu prirodni, dakle, čulni. Kao što je u prethodnom tekstu prikazano, zbog toga se njihovo promišljanje bazira na površnim, pojavnim stvarima, i u najvećoj meri se svodi na obmane, te, posledično, navodi proste ljude na stanputicu. Zato je ljudima Nove Crkve, koja se naziva Svetim Jerusalimom, dodeljeno da mogu da vide Božanske istine koje su u Reči, i to ne putem čulnog, koje se bavi površnošću pojavnog, već putem duhovnog, koje se bavi suštinama stvari koje promišlja; zbor toga je moguće otkriti unutarnji smisao Reči, koji je duhovan i namenjen je isključivo onima, koji će biti iz te crkve. Iz tog smisla Božanska istina se vidi u njenoj vlastitoj duhovnoj svetlosti, a ta svetlost je njena sopstvena prirodna svetlost. Božanska istina je Reč. Oni, koji su u toj crkvi, bivaju prosvetljeni duhovnim svetlom Reči, putem Gospodnjeg influksa s neba. To stoga, što priznaju Božansko u Gospodnjem Ljudskom, nalaze se su u duhovnoj naklonosti prema istini, koja od Njega proističe. Oni, i niko drugi sem njih, primaju duhovnu svetlost koja neprekidno utiče iz Gospoda kroz nebo u sve one, koji čitaju Reč. Na osnovu toga, oni su prosvetljeni.

[3] Takođe će se reći kako se može uticati na prosvetljenje. Svaki čovek, u odnosu na svoje misli i naklonosti, nalazi se u duhovnom svetu, stoga je on tamo, u odnosu na svoj duh, jer to je duh čoveka taj, koji misli, i na koga se utiče. Čovek koji postaje duhovan zato što ga Gospod regeneriše, u pogledu njegovog duha, te omogućava da taj duh uđe u nebesko društvo, dok prirodni čovek, odnosno onaj, koji nije obnovljen, što se tiče svog duha, biva u infernalnom društvu; on je u tim potonjim zlima, što neprekidno utiču iz pakla, a takođe se primaju sa uživanjem; ali on je takođe i u prethodnim

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

dobrima, što utiču neprekidno s neba, i takođe se primaju; a, budući da ta dobra utiču na njegovu naklonost, i, kroz naklonost, utiču u njegove misli, putem kojih on zadobija prosvetljenje. To prosvetljenje je ono, što se podrazumeva pod duhovnom inteligencijom i razboritošću, koje označava izraz "*krila orla velikoga*", koja su data ženi da bi pomoću njih odletela u divljinu. Duhovni ljudi su komparativno slični orlovima, što lete na visinama; dok su oni, koji su samo prirodni, komparativno slični zmijama, koje puzaju na tlu i vide orlove iznad njih. Iz tog razloga zmaj se naziva "*zmijom*" u sledećem stihu.

[4] Štaviše, "*krila orla velikoga*" koja su data ženi, označavaju razumevanje istine; jer svi koji su u toj crkvi imaju prosvetljeno razumevanje, i iz toga mogu videti istinu u svetlu istine, to jest, mogu videti da li je neka stvar zaista istina, ili nije istina. Budući da oni mogu vide istinu na taj način, oni je posledično priznaju i primaju je s ljubavlju koja je od volje. Time su istine postale duhovne; posledično tome, otvara se duhovni um, koji je iznad prirodnog uma; a, kad je otvoren, um dobiva anđeoski vid, što je vid same istine od vlastitog svetla. S druge strane, oni, koji nisu iz te crkve, a to su oni, koji ne priznaju Božansko u Gospodnjem Ljudskom, i koji ne vole istinu zato što je - istina (istna, koja je jednaka duhovnom), ne mogu imati tako prosvetljeno razumevanje da bi mogli da vide da li je neka stvar istinita ili nije; ali oni, nasuprot, vide ono, što samo na prvi pogled deluje kao istina, kao da je istinska istina i potvrđuju je kao istinsku istinu, proizašlu iz bukvalnog smisla Reči; pa ipak, većina stvari iz Reči, shvaćena u bukvalnom smislu, jesu pojave istine, koje deluju istinite na prvi pogled; ako su, pak, potvrđene kao istinske istine, bivaju krivotvorene, a krivotvorene istine jesu obmane. Budući da nisu u stanju da vide istine u svetlosti istine, i tako ih shvate kroz razumevanje, oni ostaju u pomrčini. Dakako, oni su u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

slepoj veri, koja im propisuje o tome, u šta treba verovati; a slepa vera je poput oka koje vidi malo ili ništa. Dakako, slepa vera nije istinska vera, već je samo - uveravanje; a, kao takvo, uveravanje od strane drugog, bilo od nekog učitelja ili propovednika, ili iz Reči koja nije shvaćena, jeste istorijska vera, koja je prirodna, ali ne i duhovna. Budući da takve osobe ne vide istine, one takođe govore i žele da se doktrini crkve ne bi trebalo približavati, niti istine treba promišljati sa razumevanjem, već da ih treba primiti s poslušnošću, koja se zove poslušnost vere; jasno je da se ne može spoznati jesu li stvari, koje se primaju sa slepom poslušnošću, istinite ili lažne.

[5] Takve stvari ne mogu otvoriti put do neba, jer se na nebu ništa se ne priznaje kao istina, osim onoga što se vidi, tj. što se razume. Štaviše, nebeska svetlost je takva, da se njene istine pojavljuju pred razmevanjem uma, kao predmeti u svetu, koji se pojavljuju pred očima oka; dakle, kad se oni na svetu, koji su videli istine samo pogledom slepe vere, uznesu na nebo anđelima, takvi ne vide ništa, čak ni anđele, a još manje veličanstvene stvari koje anđeli imaju. Tada i njihovo razumijevanje postaje preneraženo, i njihove oči potamne i stoga se povlače. Treba znati da je to istina o svima, koji su odvojili milosrđe od vere; ali svi oni koji ih nisu razdvojili, već žive život vere, koji se zove milosrđe, imaju želju da vide istine; dakle, kada dođu u duhovni svet, koji se odvija pri smrti, omogućava im se da vide istine, i to zbog razloga što su njihovi duhovni umovi otvoreni i stoga su u svetlu neba, gde su zapravo priznati, nakon odlaska iz prirodnog sveta. Iz toga se može videti šta označava izraz "*krila orla velikoga*", odnosno, da je to - razumevanje istine; a, kao što "*žena*" znači Novi Jerusalim, tako krila, koja joj se daju, označavaju da je razumevanje istine dato i daće se onima, koji će biti iz te crkve.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

760. *Da leti u pustinju na svoje mjesto*, označava - među nekolicinom, jer je među onima, koji nisu u životu ljubavi, te da se u međuvremenu može obezbediti da crkva bude među mnogima. Ovo je vidljivo iz gornjih objašnjenja (br. 730, 731), gde se govori o sličnim stvarima, s jednom razlikom, da se za ženu kaže da "A žena uteče u pustinju gdje imaše mjesto pripravljeno od Boga," a ovde, pak, " *Da leti u pustinju na svoje mjesto.*"

761. *Gdje će se hraniti vrijeme i vremena i po vremena, sakrivena od lica zmijina*, označava, sve dok crkva ne naraste i dosegne do svoje punoće. To je vidljivo iz značenja izraza "biti hranjen", kao da treba opstati, održati se, a u međuvremenu rasti; od značenja izraza "vrijeme i vremena i po vremena", kao stanja rasta crkve, sve do njene punoće, jer to ima slično značenje kao "hiljadu i dvjesta i šezdeset dana", u šestom stihu iznad, jer i tamo se, takođe, govori o ženi da: "a žena uteče u pustinju gdje imaše mjesto pripravljeno od Boga, da se onamo hrani hiljadu i dvjesta i šezdeset dana". Taj broj ima slično značenje kao broj "tri i po", kao i broj "sedam", naime, značenje je: sve dok ne postane pun, što se može se videti u prethodnom tekstu (br. 732). A ovde se kaže "vrijeme i vremena i po vremena", jer gore navedeni brojevi na svojim mestima takođe označavaju vreme, dok izraz "vremena" označava životna stanja u svom napretku (kako se može videti u prethodnom tekstu br. 571, 610, 664, 673, 747), a ovde, konkretno - njihov napredak i rast, čak sve do punoće, te se kaže: "vrijeme i vremena i po vremena", jer "vrijeme" u jednini označava stanje dobra, "vremena" u množini - stanje istine, dok oba izraza imaju značenje implantacije, te tako izraz "po vremena" označava sveto stanje crkve. Izrazi imaju ovo značenje, jer stvar u jednini uključuje dobro, u množini - istine a "po" uključuje svetost, to stoga, jer "tri", a isto tako "tri i po" i "sedam" označavaju punoću, a "sedam" označava punoću, kada se bavimo svetim stvarima, dok polovina posle tri

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

ispunjava ili predstavlja broj sedam. Tri i po, udvostručeno, čini sedam, a broj je udvostručen ili umnožen, te ima slično značenje kao broj koji se udvostručuje ili množi. Tako, broj sedam ima slično značenje kao ovde ima broj tri i po. Da "*sedam*" označava punoću i celinu, a proizlazi iz svetih stvari, može se videti u prethodnom tekstu (br. 20, 24, 257). Da izraz "*vrijeme, vremena i po vremena*" ima ovo značenje može se videti iz ovih riječi u Danilu: *I čuh čovjeka obučenoga u platno, koji stajaše nad vodom u rijeci, i podiže desnicu svoju i ljevicu svoju k nebu, i zakle se onijem koji živi uvijek da će se sve ovo ispuniti po vremenu, po vremenima i po po vremena, i kad se svrši rasap sile svetoga naroda.* (Dan. 12:7). Iz ovoga je jasno da pomenuta vremena označavaju ispunjenje, jer je rečeno "*da će se sve ovo ispuniti,*" a ispunjenje znači potpuno ostvarenje, pa čak i punoću.

762. Stihovi 15-16. *I ispusti zmija za ženom iz usta svojijeh vodu kao rijeku, da je utopi u rijeci. I pomože zemlja ženi, i otvori zemlja usta svoja, i proždrije rijeku koju ispusti zmija iz usta svojijeh.* 15. "*I ispusti zmija za ženom iz usta svojijeh vodu kao rijeku,*" označava lukavo razmišljanje u izobilju, koje poštuje samo opravdanje verom onih koji razmišljaju čulno, a ne duhovno (br. 763); "*da je utopi u rijeci,*" značava da ta crkva može biti slepa i raspršena razmišljanjima (br. 763 1/2) 16. "*I pomože zemlja ženi, i otvori zemlja usta svoja, i proždrije rijeku koju ispusti zmija iz usta svojijeh,*" označava da oni, koji su iz crkve, ali koji nisu u istinama, pružili pomoć, a nisu primili lukavo razmišljanje onih, koji su bili u veri odvojenoj od ljubavi (br 764).

763. Stih 15. *I ispusti zmija za ženom iz usta svojijeh vodu kao rijeku,* označava lukavo razmišljanje u izobilju, koje poštuje samo opravdanje verom onih, koji se osećaju čulno, a ne duhovno. To je vidljivo iz značenja "*zmije*" kao onih, koji su čulni, a, u apstraktnom smislu, čulno kao takvo, što

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

su poslednje stvari u prirodnom u čoveku (vidi gore, br. 70, 581, 739); da "zmajevi" takođe znače one, koji su senzualni, može se videti u prethodnom telstu (br 714); takođe iz značenja "žene", kao crkve koja će biti Novi Jerusalem (koji se više puta tretira u ovom poglavlju); takođe iz značenja izraza "usta", kao misli, odakle je govor (vidi u prethodnom tekstu, br. 580); takođe od značenja "vode" kao istine vere, a, u suprotnom smislu, obmane (vidi u prethodnom tekstu, br. 483, 518, 537, 538); takođe od značenja "rijeke" kao inteligencije iz razumevanja istine, a, u suprotnom smislu, rasuđivanja od neistina (vidi takođe u prethodnom tekstu, br. 518); dakle "ispuštanje vode kao rijeke" označava razmišljanje od obmana u izobilju. Oduševljeno razmišljanje o opravdanju verom samom onih, koji se osećaju čulno, a ne duhovno, označava "zmaj", koji znači one, koji brane tezu o opravdanosti samom verom i koji su čulni, pa stoga razmišljaju i promišljaju čulno, a ne duhovno. (To znači da "zmaj" označava one koji brane opravdanost samo po veri, br. 714.) Ovo je značenje zbog toga što su "zmajevi" i "zmije" označavali one, koji su čulni, i zato što su čulni ljudi lukaviji od ostalih, i misli koja žudi za neistinama i zabludama. (Da "zmaj" i "zmija", u apstraktnom smislu, znače lukavost, može se videti u prethodnom tekstu, br. 715, 739, 581.) Iz ovoga je jasno šta se označava rečima "*I ispusti zmija za ženom iz usta svojijeh vodu kao rijeku.*"

[2] Budući da je ovo ispravno značenje pomenutog citata, takođe će se reći nešto o njihovim lukavim razmišljanjima u pogledu opravdanja samom verom. Njihova je dogma da je čovek opravdan i spasen samom verom bez dela u skladu sa zakonom, a ta dela su dobra milosrđa. No, budući da u Reči oba Zaveta nalaze izrazi "djela" i "činjenje", kao i "delanje" i "ljubljenje", koja se često pominju, oni, suočeni sa primerima važnosti delanja i milosrđa, na kraju, ne mogu drugačije činiti, nego da priznaju samima sebi da je važno

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

činiti dobro i delima pokazivati sopstveno milosrđe; ali budući da od vere razdvajaju dela ili dela koja ne opravdavaju i spasavaju, oni lukavo povezuju veru i dela, ali još uvek na takav način, da ih više razdvajaju nego da ih objedinjuju. Ali, budući da su njihovi razlozi izobilni i preterano lukavi da se iznesu u nekoliko reči, stoga će ih biti izneseni u malom delu "O duhovnoj veri" i biti predstavljeni tako da budu razumljivi čak i prostim ljudima. Rasprostranjeno je verovanje, da oni, koji brane opravdanje samom verom, misle i razmišljaju duhovno, jer, ustvari, misle i razmišljaju oštrumno i lukavo. Ali neka bude poznato da samo onaj, koji je u Gospodnjem prosvetljenju, a odande u duhovnoj ljubavi istine, razmišlja i promišlja duhovno, jer je su u svetlosti istine, a svetlost istine je svetlost neba, od koje anđeli imaju inteligenciju i mudrost; ta svetlost je ono, što se zove duhovna svetlost, a time su i oni, koji su u toj svetlosti duhovni. Ali oni koji su u obmanama, koliko god oštrumno mogu razmišljati i promišljati nisu duhovni, već prirodni, dakako, čulni, jer su njihove misli i razmišljanja, koja odatle dolaze, najviše posledica obmane čula, koje neke ukrašavaju rečitošću i uljepšavaju cvetovima retorike i potvrđuju samo prirodnim pojavama, dok drugi dodaju znanja i prilagođavaju ih svojim razmišljanjima, a zapravo ih proklamuju iz vatre samoljublja i ponosa zbog niskog mudrovanja što se naizgled čini kao da je ljubav ka istini. Njihova se lukavost sastoji od takvih stvari, a onima, koji ne mogu, ili se ne usuđuju da se upoznaju s onim, što se odnosi na crkvu i Reč, ta lukavost izgleda kao da je mudrost. Čulni ljudi imaju sposobnost razmišljanja, govora i lukavosti, jer svo zlo ima sedište u čovekovom čulnom, a u njemu je prepredenost dominantna, kao što je inteligencija dominantna u duhovnom čovjeku. Postalo mi je očigledno lukavstvo paklenih, koje je takvo i toliko veliko da se ne može opisati; a u paklu svi su čulni. Ovo je značenje Gospodnjih riječi u Luki: *I pohvali gospodar nevjernoga pristava što mudro učini; jer su sinovi ovoga vijeka*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

mudriji od sinova vidjela u svojem naraštaju. (Luka 16:8); kao i ovih reči, koje se odnose na zmiju, u Mojsiju: *Ali zmija bješe lukava mimo sve zvijeri poljske, koje stvori Gospod Bog; pa reče ženi: je li istina da je Bog kazao da ne jedete sa svakoga drveta u vrtu?* (Pos. 3:1); jasno je, da "zmija" označava čulno čoveka.

764. **Da je utopi u rijeci*, označava kako bi Crkva mogla biti zaslepljena i raspršena zaključivanjem. Ovo proizlazi iz značenja "rijeke", naime, zaključivanja, kao što je upravo prethodno rečeno, i od značenja izraza "uzrokovati da se bude progutan", i "progutati", kao "uništavanja". To znači biti zaslepljen i raspršen, jer se pod tim razume uništavanje zaključivanjem koje proističe iz obmana. A ko propadne od neistine, prvo je zaslepljen da ne vidi istine. A kad se istine više ne vide, u njemu je takođe raspršena i crkva. Jer Crkva jeste Crkva iz istina. *Sve štampane verzije AO napominju da objašnjenje ovog dela stiha 15 u Otkrovenju 12 nedostaje iz rukopisa. Ova je napomena ispravna zbog toga što je ovo objašnjenje izostavljeno iz Sedenborgovog konačnog nacrtu, ali nije tačno da Svedenborg nikada nije napisao objašnjenje tih reči. Prvi nacrt Apokalipse Objašnjene prvi put reprintovan 1916. To znači da nijedno od objavljenih izdanja nije moglo uzeti u obzir informacije sadržane u njemu. I engleska i latinska izdanja, koja objavljuje "Svedenborgova fondacija", uzimaju jednu rečenicu objašnjenja unutarnjeg značenja u broju 762 i dodaju ga u zagrade kao 763 1/2. 764, dakle, jeste objašnjenje stiha 16. U Svedenborgovom konačnom nacrtu nema broja 765, a broj 766 objašnjava stih 17. Upoređujući ovo s prvim nacrtom, postaje jasno šta se dogodilo: Kada je radio na reprintsu, Svedenborg je jednostavno preskočio svoj izvorni broj 764 i umesto toga stavio ovaj broj na ono što je bilo u prvom nacrtu. Do kraja tog broja video je da je sljedeći broj 766, i nastavio je da numeriše konačni nacrt, kao što je to činio i sa prvim.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Sve se to verovatno dogodilo bez Svedenborgove svesti o onome što radi. Izvorni broj 764 ostaje netaknut u prvom nacrtu. To je od posebnog značaja, jer je to jedino mesto u spisima gdje je posljednji deo Otkrovenja 12:15 posebno objašnjen ("Apokalipsa otkrivena" 562 i NT 7293: 5, oboje, objašnjavajući stih 15, zapravo ne govore ništa o poslednjem delu). Broj 764 sadašnjih objavljenih izdanja trebalo bi ustvari da bude 765, a promenjen je u "Novoj potrazi" 98. [*Istraživanje i fusnota koju je dao Velečasni Stiven Di. Kol.*]

765. *Stih 16. *I pomože zemlja ženi, i otvori zemlja usta svoja, i proždrije rijeku koju ispusti zmija iz usta svojijeh.*, označava da su oni, koji su iz crkve, a koji nisu u istinama, pružali pomoć, a nisu primili lukava razmišljanja onih, koji su bili u veri odvojeni od ljubavi. To je vidljivo iz značenja "*zemlje*", koja je pomogla ženi, kao crkve koja nije u istinama, jer ovde "*zemlja*" znači zemlju pustinje, u koju je žena pobjegla i gde je imala mesto pripremljeno od Boga. (Da "*zemlja pustinjska*" označava crkvu, koja nije u istinama, jer nije dobra, vidljivo je od značenja "*zemlje*", kao crkve, vidi u prethodnom tekstu, br. 29, 304, 417, 697, 741, 742, 752, takođe iz značenja "*pustinje*", kao mesta gde nema istine, o čemu takođe videti u prethodnom tekstu, br. 730.) Gore navedeno takođe je vidljivo iz značenja izraza "*pomaganja ženi*" kao pružanja pomoći Novoj Crkvi, koja se naziva Sveti Jerusolim; takođe iz značenja izraza "*i otvori zemlja usta svoja, i proždrije rijeku koju ispusti zmija iz usta svojijeh*", kao oštroumnog razmišljanja onih, koji su bili u veri odvojenoj od milosrđa; Jer izraz "*vodu kao rijeku*", koju je zmaj izbacio iz svojih usta, označava oštroumno razmišljanje iz obmana, kao što je vidljivo iz dva prethodna poglavlja, dok izraz "*otvori zemlja usta svoja, i proždrije*", u odnosu na crkvu koju

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

označava "zemlja", označava uklanjanje; a, nešto se uklanja, u slučaju da se ne primi, ovo označava nedostatak primanja.

[2] Ove stvari se moraju shvatiti na sledeći način: u prethodnom tekstu je rečeno da "*A žena uteče u pustinju gdje imaše mjesto pripravljeno od Boga,*" a posle je primila "*dva krila orla velikoga da leti u pustinju*", što označava da crkva, koja se zove Novi Jerusalem, ostaje među onima koji su u doktrini same vere, te raste sve do ispunjenosti, sve dok se ne raširi među mnogima. Ali, u toj crkvi postoje zmajevi, koji odvajaju veru od dobrih dela ne samo u doktrini, već takođe i u životu; a drugi članovi iste crkve, koji žive život vere, što je milosrđe, nisu zmajevi, iako su i oni prisutni među njima, jer ne poznaju drugačiju doktrinu od one, koja uči da vera mora da proizvodi plodove, što su dobra dela, i da vera, koja opravdava i spasava, predstavlja verovanje u ono, što je zapisano u Reči, i izvršavanje onoga što u Reči piše. A zmajevi imaju potpuno drugačija osećanja; a ono što su ti drugi ("zmajevi") ne razumeju, i zato što ga ne razumeju, ne prihvataju ga. Iz toga je jasno da crkva, koja se sastoji od onih koji nisu zmajevi, označena izrazom "*zemlja*", na koju se odnosi citat "*I pomože zemlja ženi, i otvori zemlja usta svoja, i proždrije rijeku koju ispusti zmija iz usta svojijeh.*" A kakvi su, i koliko su lukavi, čak i pogubni, misaoni konstrukti onih, koji su reprezentovani izrazom "*zmaj*", i koji se baziraju na razdvajanju vere od dobrih dela, i njihovom zajedništvu sa paklom, biće, po Božijoj volji, otkriveno na drugom mestu; slična razmišljanja o samoj veri su prisutna među obrazovanim vođama crkve, ali, takva razmišljanja nisu bliska narodu crkve jer su mu nerazumljiva, stoga je upravo taj i takav narod onaj, koji pomaže Crkvi koja se naziva Sveti Jerusalem, da preživi i da naraste.

*Štampane verzije AO ubrajaju ovaj odlomak 764 i napominju da u tekstu nema odlomka broj 765. Međutim, latinske i engleske verzije nisu ispitale

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

prvi latinski nacrt koji sadrži i 764 i 765. Pogledajte prethodni broj za potpunije objašnjenje.

766. Stih 17. *I razgnjevi se zmija na ženu, i otide da se pobije sa ostalijem sjemenom njezinijem, koje drži zapovijesti Božije i ima svjedočanstvo Isusa Hrista.* "I razgnjevi se zmija na ženu" označava mržnju protiv crkve, koja je Novi Jerusolim, od strane onih, koji su predstavljeni izrazom "zmaj", razgorenu percepcijom da je ta crkva omiljena mnogima (br. 767); "i otide da se pobije sa ostalijem sjemenom njezinijem," označava i vatreni napor, koji proizlazi iz zla života, da se napadnu istine doktrine te crkve (br. 768); "koje drži zapovijesti Božije," označava one, koji žive život vere, koji je milosrđe (br. 769); "i ima svjedočanstvo Isusa Hrista," označava priznavanje Božanskog u Gospodnjem Ljudskom (br. 770).

767. Stih 17. *I razgnjevi se zmija na ženu,* označava mržnju onih, koji su označeni izrazom "zmaj", protiv crkve, koja je Novi Jerusolim, razgorenu percepcijom da je ta crkva omiljena mnogima. To je vidljivo iz značenja "gneva", kao da je, što se odnosi na zmaja, mržnja (o tome videti u prethodnom tekstu, br. 754, 758), dakle "gneviti se" znači mrziti; da je to teška mržnja koja je raspaljena percepcijom da je ta crkva omiljena mnogima, sledi kao posledica onoga što prethodi i od onoga što sledi; od onoga što prethodi, to jest da "i otvori zemlja usta svoja, i proždrije rijeku koju ispusti zmija iz usta svojijeh", što znači da je crkva, u kojoj se nalaze i zmajevi, pružila pomoć i nije prihvatila njihova oštroumna rpromišljanja koja se odnose na samu veru; i od onoga što sledi, naime, da zmija "i otide da se pobije sa ostalijem sjemenom njezinijem", što označava vatreno nastojanje, koje proističe te mržnje, da se napadnu istine doktrine crkve. Znači, "gnev aždahe" ovde označava mržnju razgorenu percepcijom da je ta crkva omiljena mnogima; jer, kao što je gore rečeno, izraz "a žena uteče u pustinju

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

gdje imaše mjesto pripravljeno od Boga” označava da crkva, koja se zove Novi Jerusolim, ostaje među onima koji su u doktrini same vere, te raste sve do ispunjenosti, sve dok se ne raširi među mnogima .

768. *I otide da se pobije sa ostalijem sjemenom njezinijem*, označava i vatreni napor, koji proizlazi iz zla života, da se napadnu istine doktrine te crkve. To je vidljivo iz značenja izraza "*otide*", kao vatrene napora zla života (o čemu uskoro); takođe iz značenja izraza "*da se pobije*", kao da napadaju i žele da unište (o tome u prethodnom tekstu, br. 573, 734); takođe iz značenja izraza "*sjemenom njezinijem*", kao istine doktrine crkve (o čemu takođe uskoro). Kaže se "*sa ostalijem sjemenom njezinijem*", jer to predstavlja one, koji su u tim istinama, a, u apstraktnom smislu, istine te crkve, za koje veruju da su sposobni da ih napadnu i unište. Izraz "*otide*" označava žestok napor zla života, jer "*odlazak*" označava, u duhovnom smislu, življenje, pa, u Reči, izrazi "*idu s Gospodom*" i "*hodaju s Njim*" i "*za Njim*", a to znači da žive od Gospoda; ali kada se izraz "*otide*" odnosi na zmaja, čiji je život život zla, on znači da zmaj ulaže trud u takav život; a zato što taj trud proizilazi iz mržnje, to je predstavljeno izrazom "*njegov gnev*" (vidi u prethodnom tekstu, br. 754, 758), pa se time označava vatreni napor, jer onaj, koji ulaže napor usled mržnje, čini vatreni napor.

[2] Budući da mržnja onih, koji su označeni "*zmajem*", jeste mržnja prema onima koji su u istinama doktrine Crkve koja je Novi Jerusolim, stoga je to, ustvari, mržnja prema istinama doktrine koje imaju članovi crkve. Jer oni, koji su u ljubavi prema svima, kao i oni, koji su u mržnji prema svima, zapravo vole (ili mrze) neku osobu, zbog stvari koje su povezane sa tom osobom, a koje oni vole ili mrze, a to su istine doktrine u njima. Stoga se istine doktrine označavaju "*ostalijem sjemenom njezinijem*". To pokazuje da se, u duhovnom smislu Reči, ne razmatra osoba, već ono što je apstrahovano

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

od osobe, kao, ovde, stvar koja je povezana s osobom. To se može dodatno ilustrovati kazivanjem u Reči da se bližnji mora voleti kao što se voli samog sebe, a, u duhovnom smislu, to ne znači da se izraz "*voleti bližnjega*" ne odnosi na osobu, već na Gospodnje, koje se nalazi unutar te osobe; jer osoba zapravo nije voljena zbog toga što je ono konkretni pojedinac ili čovek, već zato što je on takav kakav jeste; stoga se osoba voli zbog svojih osobina, dakle, te osobine su ono, na šta se misli pod izrazom "bližnji", a to je duhovni bližnji, ili bližnji u duhovnom smislu. Taj bližnji je, dakle, onaj, koji se mora voleti; to se nalazi u onima, koji su od Gospodnje crkve koja proizlazi iz Gospoda; i to se uopšteno odnosi se na svako postojeće dobro - duhovno, moralno i građansko; zato oni, koji su u tim dobrima, vole one koji su u istim dobrima kao i oni; zato je potrebno ljubiti bližnjega kao sebe samog.

[3] Ovo je proročanstvo koje se tiče Gospoda. "*Zmija*" ovdje označava čulnost čovjeka, gde ono što je čovekovo vlastito ima svoje sedište, koje samo po sebi nije ništa drugo nego zlo; a "*žena*" označava duhovnu crkvu, ili crkvu koja je u božanskim istinama. A kad je čulno u čovjeku uništeno, to jest, kad je čovek crkve postao duhovan, uzdignut od čulnog, rečeno je: "*I još mećem neprijateljstvo između tebe i žene.*" Izraz "*sjemena tvojega*" označava svu lažnost od zla, dok izraz "*sjemena njezina*" reprezentuje svu istinu od dobra, a, u najvećem stepenu, Božansku istinu; a kako je je sva Božanska Istina od Gospoda, i kako Gospod uništava obmane od, zla, to je rečeno: "*ono će ti na glavu stajati.*" "*Ono*" znači Gospoda, dok "*glava*" prestavlja sve neistine od zla. Da bi čulno i dalje da vređa božanske istine u poslednjim stvarima, što je Reč u bukvalnom smislu, označeno je pomoću izraza "*ti ćeš ga u petu ujedati;*" gde "*peta*" označava poslednje stvari i poslednje istine. Da poslednje istine i bukvalni smisao trpe od čulnog, kao što su oduvek

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

trpeli, može se videti iz ovog jedinstvenog primera, da papisti pod ženom, o kojoj govorimo na ovim stranicama, podrazumevaju Mariju i njeno bogopoštovanje, stoga se u njihovim Biblijama čita ne "On", već se čitaju "to" i "ona". Tako je u hiljadu drugih odlomaka.

[4] U Jeremiji: *Evo idu dani, govori Gospod, kad ću zasijati dom Izrailjev i dom Judin sjemenom čovječijim i sjemenom od stoke.* (Jer. 31:27). Ovo se govori o Gospodu i Novoj Crkvi od Njega. Njegov dolazak označava se pomoću izraza: "Evo idu dani". Izraz "kad ću zasijati dom Izrailjev i Dom Judin" označava reformaciju onih, koji će biti iz te crkve, gde "dom Izrailjev" označava duhovnu crkvu, dok "dom Judin" predstavlja nebesku crkvu; a, kako se reformacija vrši putem duhovnih istina i pomoću prirodnih istina iz nje, kaže se: "sjemenom čovječijim i sjemenom od stoke"; izraz "sjemenom čovječijim" označava duhovnu istinu iz koje čovjek ima inteligenciju, izraz "sjemenom od stoke" označava prirodnu istinu iz koje čovek ima znanje i život prema njemu, dok oboje potiču od ljubavi prema dobru. Da "čovek" označava naklonost prema duhovnoj istini i dobru, može se videti u prethodnom tekstu (br. 280); izraz "zvijer" reprezentuje prirodnu ljubav (br. 650); tako, izraz "sjemenom čovječijim i sjemenom od stoke" označava istine ovih naklonosti. U Malahiji: *Jer nije li učinio jedno, ako i imaše još više duha? a zašto jedno? da traži sjeme Božije; zato čuvajte duh svoj, i ženi mladosti svoje ne činite nevjere.* (Mal. 2:15) Izraz "da traži sjeme Božije?" označava da niko ne traži Božansku istinu; očito je da izraz "Božje sjeme" ovde označava Božansku istinu; tako da citat "Jer nije li učinio jedno?" znači one, koji je Gospod obnovio pomoću Božanske istine i života u skladu s njom.

[5] U Isaiji: *Ali Gospodu bi volja da ga bije, i dade ga na muke; kad položi dušu svoju u prinos za grijeh, vidjeće natražje, produljiće dane, i što je*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Gospodu ugodno napredovaće njegovom rukom. (Isa. 53:10). Ovo se govori o Gospodu, i celo ovo poglavlje tretira Njegova iskušenja, kojima je potčinio sebi pakao. Sve veću teskobu njegovih iskušenja opisuje izraz "*Ali Gospodu bi volja da ga bije, i dade ga na muke*"; najteža napast, koja je bila stradanje na krstu, označava se izrazom "*kad položi dušu svoju u prinos za grijeh*"; citat "*položi dušu svoju u prinos za grijeh*" označava poslednje iskušenje, kojim je potpuno nadvladao pakao i u celokupnosti proslavio Njegovo Ljudsko, što je sredstvo otkupljenja. Božanska istina, koja je kasnije proizašla iz Njegovog Božanskog Ljudskog, kao i posledično spasenje svih, koji primaju Božansku istinu od Njega, označava se pomoću izraza "*vidjeće natražje*"; da će se to nastaviti do večnosti, označava se pomoću izraza "*produljiće dane*"; izraz "*produljiće*" označava, što se tiče Gospoda, da nastavi zauvek, dok "*dani*" označavaju stanja prosvetljenja svih po Božjoj istini. Da od Njegovog Božanskog dolazi spasenje ljudske rase, označava se pomoću izraza "*i što je Gospodu ugodno napredovaće njegovom rukom*".

[6] U istom: *Ne boj se, jer sam ja s tobom; od istoka ću dovesti sjeme tvoje, i od zapada sabraću te. Kazaću sjeveru: daj; i jugu: ne brani; dovedi sinove moje iz daleka i kćeri moje s krajeva zemaljskih,* (Isa. 43:5, 6). Ovo se uopšteno odnosi na povratak sinova Izraelovih u zemlju Hanansku; ali na ovom mestu nije u pitanju takvo značenje; ovde, to znači Gospodnje spasenje svih onih, koji primaju Božansku istinu od Njega, i od kojih se sastoji Nova Crkva; to je ono što označava izraz "*od istoka će dovesti sjeme tvoje, i od zapada sabraću te*". *Kazaću sjeveru: daj; i jugu*: ne brani* ", stoga sledi i: "*dovedi sinove moje iz daleka i kćeri moje s krajeva zemaljskih;*" izraz "*sinovi*" označava one, koji su u istinama crkve, a "*kćeri*" one koji su u njenim dobrima. (A ove se reči mogu videti objašnjene u prethodnom tekstu, br. 422, 724.)

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[7] U istom: *Jer ćeš se nadesno i nalijevo rasprostraniti, i sjeme će tvoje naslijediti narode, i puste će gradove naseliti.* (Isa. 54:3). Ovo se govori o crkvi Gospodnjoj u paganima, gde je crkva ovde predstavljena izrazom "nerotkinjo koji ne rađaš", a koja bi trebalo da ima mnogo sinova (stih 1). Izraz "sjeme će tvoje naslijediti narode" označava Božansku istinu, koja će se dati paganima; Izraz "jer ćeš se nadesno i nalijevo rasprostraniti" označava produženje i množenje; izraz "nadesno" označava istinu u svetlosti, dok izraz "nalijevo" predstavlja istinu u senci, iz razloga što je u duhovnom svetu desno jednako južnom, na kome su oni, koji su u jasnom svetlu istine, a levo je sever, gde su oni, koji su u nejasnoj svetlosti istine. Izraz "i puste će gradove naseliti" označava njihov život prema Božanskim istinama koje su pre toga bile izgubljene; izraz "gradovi" označava istine doktrine iz Reči; izraz "biti naseljen" označava da žive prema istinama, dok "pusti gradovi" označavaju istine koje su do tada bile izgubljene, to jest, nekada su bile u jevrejskom narodu.

[8] U istom: *I sjeme će se njihovo znati u narodima i natražje njihovo među plemenima; ko ih god vidi poznaće ih da su sjeme koje je blagoslovio Gospod.* (Isa. 61:9). Ovo je, takođe, rečeno o crkvi, koju Gospod treba da uspostavi. Izraz "i sjeme će se njihovo znati u narodima" označava Božansku istinu koju će primiti oni, koji su u dobru života; izraz "i natražje njihovo među plemenima" označava život prema Božjoj istini; izraz "ko ih god vidi poznaće da su sjeme" označava prosvetljenje da je ono što primaju istinska istina. Izraz "koje je blagoslovio Gospod" označava da je od Gospoda, a takvo je značenje ovih reči u smislu koji je apstrahovan od osoba, ali, u strogom smislu, pomenuti izrazi označavaju one, koji će primiti Božansku istinu od Gospoda.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[9] U istom: *Neće raditi uzalud, niti će radati za strah, jer će biti sjeme blagoslovenijeh od Gospoda, i natražje će njihovo biti s njima.* (Isa. 65:23). Ovo je, takođe, rečeno o Gospodnjoj crkvi; a izraz "*sjeme blagoslovenijeh od Gospoda*" znači one koji će primiti Božansku istinu od Gospoda, dok "*natražje*" označava one, koji žive u skladu sa njom. U istinski duhovnom smislu, "*sjeme*" znači Božansku istinu, dok izraz "*natražje*" označava život u skladu sa njom (kao u prethodnoj rečenici). Izraz "*natražje*" znači one, koji žive prema Božanskoj istini, a u apstraktnom smislu, sam život prema njoj, jer, u izvornom značenju reči, "*natražje*" predstavlja izlazeće (ili proističuće), a ono, što izlazi, ili proizlazi iz Božanske istine jeste život prema Božanskoj istini.

[10] U istom: *Jer kao što će nova nebesa i nova zemlja, što ću ja načiniti, stajati preda mnom, veli Gospod, tako će stajati sjeme vaše i ime vaše.* (Isa. 66:22). To se takođe govori o Gospodu i o Gospodnjem spasenju vernika; Njegova Nova Crkva se označava pomoću izraza "*nova nebesa i nova zemlja*;" pod izrazom "*nova nebesa*" označava se unutarne crkva, dok se pod izrazom "*nova zemlja*" označava spoljašnja crkva; da će Božanska istina i njen kvalitet izdržati označava se izrazom "*tako će stajati sjeme vaše i ime vaše*;" izraz "*sjeme*" označava Božansku istinu, koja je takođe istina doktrine iz Reči, dok izraz "*ime*" označava njen kvalitet. (Da "*ime*" označava kvalitet stvari i stanja, može se videti u prethodnom tekstu, br. 148)

[11] U Davidu: *Davno si postavio zemlju, i nebesa su djelo ruku tvojih. To će proći, a ti ćeš ostati; sve će to kao haljina ovetšati, kao haljinu promijeniceš ih i promijenice se. Ali ti si taj isti i godine tvoje neće isteći. Sinovi će sluga tvojih živjeti, i sjeme će se njihovo utvrditi pred licem tvojim.* (Ps. 102:25-28). Izrazi "*zemlja*", koju je stvorio Bog, kao i "*i nebesa su djelo ruku tvojih*," koja treba da nestanu, imaju slično značenje kao izraz "*I vidjeh nebo*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

novo i zemlju novu; jer prvo nebo i prva zemlja prođuše, i mora više nema." (u Otkr. 21:1; u ovom poglavlju Otkrovenja pogledati o tome opširnije); a kako će se lice zemlje i neba u duhovnom svetu potpuno promeniti na dan Poslednjeg Suda i biće nova zemlja i novo nebo na mestu prethodnih neba i zemlje, rečeno je "*sve će to kao haljina ovetšati, kao haljinu promijenićeš ih i promijeniće se*"; oni se podudaraju s odećom, jer odeća označava spoljašnje istine, poput onih koji su bili na bivšem nebu i u bivšoj zemlji, koji nisu bili stalni, jer nisu bili u unutarnjim istinama. Stanje unutarnje istine, koje će Gospodnjom voljom ostati sve do večnosti označava se pomoću izraza "*ti ćeš ostati*", kao i "*Ali ti si taj isti i godine tvoje neće isteći*"; izraz "*godine Tvoje*" označava stanja Božanske istine. Izraz "*Sinovi će sluga tvojih živjeti, i sjeme će se njihovo utvrditi pred licem tvojim*", označava da će anđeli i ljudi, koji su primaoci Božanske istine, imati večni život, i da će istine doktrine istrajati u njima do večnosti.; Izraz "*Sinovi će sluga tvojih*" znači anđele i ljude koji su primaoci Božanske istine, dok "*njihovo sjeme*" znači istine doktrine.

[12] U istom: *Sjeme će njihovo služiti njemu. Kazivaće se za Gospoda rodu potonjemu.* (Ps. 22:30). Ovo se takođe govori o Gospodu; izraz "*Sjeme će njihovo služiti njemu*" znači one koji su u istinama doktrine iz Reči; izraz "*Kazivaće se za Gospoda rodu potonjemu*" označava da će oni biti Njegovi do večnosti, gde izraz "*kazivaće se*" označava da su raspoloživi da se uklope u Božanski poredak, a ovde - da se ubroje ili pridodaju, tako da budu Njegovi.

[13] U mnogim odlomcima u Reči spominje se "*sjeme Avrama*", "*Isaka*" i "*Jakova*", isto tako "*sjeme Izraela*", a, u istorijskom smislu reči, ono znači njihovo potomstvo; ali u duhovnom smislu, ono predstavlja Božansku istinu i istinu iz Reči, iz razloga što Avram, Isak, Jakov i Izrael znače, u tom smislu, Gospoda, kao što se može videti iz odlomaka u Reči gdje su oni

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

navedeni; kao tamo gde je rečeno: *I to vam kažem da će mnogi od istoka i zapada doći i sješće za trpezu s Avraamom i Isakom i Jakovom u carstvu nebeskome.* (Mat. 8:11); što znači uživanje nebeskih dobara od Gospoda. Tako i na drugim mestima. I kao što se, u unutarnjem smislu, pod "sjemenom" misli na Gospoda, izraz "njihovo sjeme" označava Božansku istinu koja je od Gospoda, a time i istine doktrine iz Reči; kao u ovim odlomcima. U Mojsiju: *Jer svu zemlju što vidiš tebi ću dati i sjemenu tvojemu do vijeka. I učiniću da sjemena tvojega bude kao praha na zemlji; ako ko uzmože izbrojiti prah na zemlji, moći će izbrojiti i sjeme tvoje.* (Pos. 13:15, 16). *Pa ga izvede napolje i reče mu: pogledaj na nebo i prebroj zvijezde, ako ih možeš prebrojiti. I reče mu: tako će ti biti sjeme tvoje.* (Pos. 15:5). *I blagosloviće se u sjemenu tvojem svi narodi na zemlji, kad si poslušao glas moj.* (Pos. 22:18). *Sjedi u toj zemlji, i ja ću biti s tobom, i blagosloviću te; jer ću tebi i sjemenu tvojemu dati sve ove zemlje, i potvrdiću zakletvu, kojom sam se zakleo Avramu ocu tvojemu. I umnožiću sjeme tvoje da ga bude kao zvijezda na nebu, i daću sjemenu tvojemu sve ove zemlje; i u sjemenu tvojem blagosloviće se svi narodi na zemlji. Zato što je Avram slušao glas moj i čuvao naredbu moju, zapovjesti moje i pravila moja i zakone moje.* (Pos. 26:3-5). *I Jakov reče porodici svojoj i svijema koji bijahu s njim: bacite tuđe bogove što su u vas, i očistite se i preobucite se;* (Pos. 35:12). *Eto, dao sam vam zemlju, uđite u nju, i uzmite zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima vašim, Avramu, Isaku i Jakovu, da će im je dati i sjemenu njihovu nakon njih.* (Pon. Zak. 1:8). *I što mu mili bijahu oci tvoji, zato izabra sjeme njihovo nakon njih, i izvede te sam velikom silom svojom iz Misira,* (Pon. Zak. 10:15; 11:9). Otuda sledi da se, kao što je već rečeno, Gospod podrazumeva pod izrazima "Avram", "Isak" i "Jakov"; Gospod se, pod izrazom "Avram" odnosi na nebesko Božansko crkve; pod "Isakom" se odnosi na duhovno Božansko crkve, a pod "Jakovom" se odnosi na prirodno

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Božansko crkve, tako da njihovo "sjeme" označava Božansku istinu koja proizlazi iz Gospoda; izraz "sjeme Avrama" označava nebesku Božansku istinu; "sjeme Isaka" - duhovnu Božansku istinu, dok izraz "sjeme Jakova" označava prirodnu Božansku istinu; posledično, takođe se misli na one, koji su u Božanskoj istini od Gospoda. A izraz "zemlja koju će im Gospod dati" znači crkvu, koja je od Gospoda u Božanskoj istini; i odatle može biti poznato šta je predstavljeno izrazom: "i u sjemenu tvojem blagosloviće se svi narodi na zemlji"; jer nisu mogli biti blagosloveni u njihovom potomstvu, naime, u jevrejskoj i izraelitskoj naciji, već ih je trebalo blagosloviti u Gospodu i od Gospoda primanjem Božanske istine od Njega.

[14] Da izraz "sjeme Avrama" ne označava Jevreje, evidentno je iz Gospodnjih reči u Jovanu: *Odgovoriše i rekoše mu: mi smo sjeme Avraamovo, i nikome nijesmo robovali nikad; kako ti govoriš da ćemo se izbaviti? Isus im odgovori: zaista, zaista vam kažem da je svaki koji čini grijeh rob grijehu. Znam da ste sjeme Avraamovo; ali gledate da me ubijete, jer moja besjeda ne može u vas da stane. Vaš je otac đavo; i slasti oca svojega hoćete da činite: on je krvnik ljudski od početka, i ne stoji na istini; jer nema istine u njemu; kad govori laž, svoje govori: jer je laža i otac laži.* (Jovan 8:33, 34, 37, 44). Iz toga je vidljivo da se Jevreji ne podrazumevaju pod izrazom "sjeme Avrama", već da "Avram" znači Gospoda, dok "sjeme Avrama" predstavlja Božansku istinu od Gospoda, koja je Reč; za nju se kaže: "Znam da ste sjeme Avraamovo; ali gledate da me ubijete, jer moja besjeda ne može u vas da stane." Gospodnje reči: " Znam da ste sjeme Avraamovo" označava da je On znao da je istina Crkve, koja je Reč, bila u njima; ali da su, ipak, odbacili Gospoda je označeno putem izraza "ali gledate da me ubijete;" a da nisu bili u Božanskim istinama od Gospoda je označeno pomoću izraza "jer moja besjeda ne može u vas da stane;" da u

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

njima postoji samo zlo, i obmane odatle, označava se pomoću izraza " *Vaš je otac đavo, i nema istine u njemu;*" i, nakon toga, " *kad govori laž, svoje govori: jer je laža i otac laži;*" izraz " *laž*" označava Božansku istinu, ili Reč, krivotvorenu. Gospod je rekao " *Znam da ste sjeme Avraamovo*" zbog dodatnog razloga što " *Juda*" označava Gospoda u odnosu na Reč (što se može videti u prethodnom tekstu, br. 119, 433).

[15] U Davidu: *I on podiže ruku svoju na njih, da ih pobije u pustinji. Da pobije pleme njihovo među narodima, i rasije ih po zemljama.*, (Ps. 106:26, 27). Izraz " *Da pobije pleme njihovo među narodima, i rasije ih po zemljama*" označava da će Božanska istina propasti u njima zbog zla i obmana. Izraz " *seme Izraela*" ima slično značenje u sledećim odlomcima: *Ali ti, Izrailju, slugo moj; Jakove, kojega izabrah, sjeme Avrama prijatelja mojega; Ti, kojega uzeh s krajeva zemaljskih, i između izbranih njezinijeh dozvah te, i rekoh ti: ti si moj sluga, ja te izabrah, i ne odbacih tebe;* (Isa. 41:8, 9). *Jer ću izliti vodu na žednoga i potoke na suhu zemlju, izliću duh svoj na sjeme tvoje i blagoslov svoj na tvoje natražje.* (Isa. 44:3). *U Gospodu će se opravdati i proslaviti sve sjeme Izrailjevo.* (Isa. 45:25). *Nego: tako da je živ Gospod, koji je izveo i doveo sjeme doma Izrailjeva iz sjeverne zemlje** i iz svijeh zemalja, u koje ih bijah razagnao. I oni će sjediti u svojoj zemlji.* (Jer. 23:8). U najvišem smislu " *Izrael*" znači Gospoda u odnosu na unutarnje od crkve, stoga " *njegovo sjeme*" takođe označava Božansku istinu, koja je u onima, koji su u crkvi koju označava " *Izrael*". Izraz " *Izrael*" znači crkvu u onima koji su, u svojoj umutrašnjosti, prirodni, i tamo poseduju istine, koje su duhovnog porekla. Iz tog razloga " *Izrael*" označava crkvu koja je duhovno-prirodna.

[16] Budući da " *David*" u Reči znači Gospoda u odnosu na carstvo, a Gospodnje carstvo znači Božansku istinu u crkvi, pa njegovo " *sjeme*" znači

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

one, koji su u istini Crkve iz Reči, koji se nazivaju "sinovi carstva" i "sinovi cara"; to takođe znači da je Božanska istina u njima, kao u odlomcima koji slede: *Kao što se ne može izbrojiti vojska nebeska ni izmjeriti pijesak morski, tako ću umnožiti sjeme Davida sluge svojega i Levita sluga svojih.* (Jer. 33:22). *"Učinih zavjet s izbranim svojim, zakleh se Davidu, sluzi svojemu: Dovijeka ću utvrđivati sjeme tvoje i prijesto tvoj uređivati od koljena do koljena. Produljiću sjeme njegovo dovijeka, i prijesto njegov kao dane nebeske. Sjeme će njegovo trajati dovijeka, i prijesto njegov kao sunce preda mnom;* (Ps. 89:3, 4, 29, 36). Da "David" znači u Reči Gospoda u odnosu na kraljevstvo, što je Božanska istina u Gospodnjem duhovnom kraljevstvu, može se videti u prethodnom tekstu (br. 205); stoga izraz "njegovo sjeme" označava Božansku istinu u onima, koji su u istinama od dobra, takođe i one, koji su u istinama doktrine iz Reči; jer sve istine doktrine iz Reči, ili istine Reči, potiču od dobra; a kako se to podrazumeva pod izrazom "sjeme Davidovo", pa, u apstraktnom smislu, to znači istinu Reči ili istinitost doktrine iz Reči. Da izraz "sjeme Davidovo" ne znači njegovo potomstvo koje je iko ikada mogao da vidi, već se kaže *"Kao što se ne može izbrojiti vojska nebeska ni izmjeriti pijesak morski, tako ću umnožiti sjeme,"* i da *"Produljiću sjeme njegovo dovijeka,"* takođe se kaže i da će Gospod obećao Davidu da će: *"i prijesto tvoj uređivati od koljena do koljena,"* kao i da će *"prijesto njegov produljiti kao dane nebeske,"* te da će trajati *"kao sunce,"* što se uopšte ne može reći o stvarnom Davidovom semenu, tj. njegovim stvarnim, prirodnim potomcima i o prestolu, jer se mora postaviti pitanje: gde se sada nalaze njegovo seme i presto? Ali, sve se to usklađuje, ako se izraz "David" shvati kao Gospod, "njegov prijesto" kao reprezentacija neba i crkve, dok izraz "njegovo sjeme" označava istinu neba i crkve.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[17] U Jeremiji: *Ovako veli Gospod: ako nijesam postavio zavjeta svojega za dan i za noć i uredbe nebesima i zemlji, Onda ću i sjeme Jakovljevo i Davida sluge svojega odbaciti da ne uzimam od sjemena njegova onijeh koji će vladati sjemenom Avramovijem, Isakovijem i Jakovljevijem; jer ću povratiti roblje njihovo i smilovaću se na njih.* (Jer. 33:25, 26). U istom: *Ovako veli Gospod, koji daje sunce da svijetli danju, i uredbe mjesecu i zvijezdama da svijetle noću, koji raskida more i buče vali njegovi, kojemu je ime Gospod nad vojskama: Ako tih uredaba nestane ispred mene, govori Gospod, i sjeme će Izrailjevo prestati biti narod preda mnom navijek.* (Jer. 31:35, 36). U ovim odlomcima, opet, izrazi "*sjeme Jakova*" i "*Davida*", isto tako "*sjeme Izraela*", označavaju one koji su u Božanskim istinama; a "*sjeme Jakova*", preciznije, znači one, koji su u prirodnoj Božanskoj istini, seme "*Davida*" znači one, koji su u duhovnoj Božanskoj istini, dok seme "*Izraela*" označava one, koji su u prirodno-duhovnoj Božanskoj istini, koja posreduje između prirodne Božanske istine i duhovne Božanske istine. Jer postoje stupnjevi Božanske istine, budući da u anđelima i u crkvi postoje tri stupnja njenog prijema. Izraz "*postavio zavjeta svojega za dan i za noć i uredbe nebesima i zemlji*", označava zajedništvo Gospoda sa onima, koji su u Božanskim istinama na nebesima, kao i sa onima, koji su u Božanskim istinama na zemlji, gde "*savez*" označava vezu, i "*propisuje*" zakone veze, koji su takođe zakoni reda, a zakoni reda su Božanske istine; dok izraz "*dan*" označava takvo svetlo istine kao što ga imaju anđeli na nebesima; a "*noć*" znači takvo svetlo istine kao što ga imaju ljudi na zemlji, koje je slično svetlu istine koje imaju i oni, koji su na nebu, oni, koji su na zemlji pod Gospodom, što je mesečina; stoga se dodaje: "*koji daje sunce da svijetli danju, i uredbe mjesecu i zvijezdama da svijetle noću.*" Ali ovde se pod "*sjemenom Avramovijem, Isakovijem i Jakovljevijem*", podrazumevaju svi koji su od Gospodnje crkve, u svakom stupnju; povodom njih, kao i

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

povodom semena Jakova i Davida, rečeno je da, ako ne priznaju Gospoda, i ne primaju Božansku istinu od Njega, Gospod neće vladati nad njima.

[18] U istom: *Ovako veli Gospod: zapišite da će taj čovjek biti bez djece i da neće biti srećan do svoga vijeka; i niko neće biti srećan od sjemena njegova, koji bi sjedio na prijestolu Davidovu i još vladao Judom.* (Jer. 22:30). Ovo je rečeno o Honiji, kralju Jude, koji se ovde naziva "ništav idol izlomljen," a o njemu se kaže: *Da će se on i njegovo seme ukloniti i zbaciti na zemlju* (stih 28). Ovaj kralj ima slično značenje kao Sotona, a "njegovo sjeme" označava paklenu obmanu; da to ne vlada u Gospodnjoj crkvi, u kojoj je nebeska Božanska istina, označeno je pomoću "i niko neće biti srećan od sjemena njegova, koji bi sjedio na prijestolu Davidovu i još vladao Judom;" izraz "Juda" ovde znači nebesku crkvu u kojoj Gospod vlada.

[19] Kao što je "David" predstavljao Gospodnje kraljevstvo, tako je "Aron" predstavljao Njegovo sveštenstvo; stoga "sjeme Aronovo" znači one koji su u ljubavi prema stvarnoj istini, koja je od nebeskog dobra. Zbog ove reprezentacije su zapovedeni sledeći propisi za Arona: *Udovicom ni puštenicom ni silovanom ni kurvom da se ne ženi; nego djevojkom iz naroda svojega neka se oženi. I neka ne skvrni sjeme naroda svojega u narodu svojem, jer sam ja Gospod, koji ga posvećujem.* (Lev. 21:14, 15). Kako "muž i žena" U Reči, u svom duhovnom značenju, predstavlja razumevanje istine i volje dobra, a kako misao potiče iz razumevanja, a ljubav potiče od volje, tako "muž i žena" takođe označavaju misli istine i naklonost ka dobrima, a, slično tome, istinu i dobro. Odatle je jasno što označavaju izrazi "udovica", "puštenica", "silovana" i "kurva;" izraz "udovica" označava dobro bez istine, jer je ostavljena bez istine, koja je muž; izraz "puštenica" označava dobro odbačeno od istine, dakle, neusklađeno dobro; a izraz "silovana, kurva", označava dobro izopačeno neistinama, koje više nije dobro, nego je zlo.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

Zbog tog značenja ovih žena, velikom svešteniku je bilo zabranjeno da se oženi ijednom od njih, jer je on predstavljao Gospoda u odnosu na sveštenstvo, što označava Božansko dobro. A, kako "djevica" označava volju ili privrženost istinskoj istini, a istinska istina čini jedno sa Božanskim dobrom, i u harmoniji je sa njim, a ovo dvoje je povezano na nebu i u crkvi, i njihovo povezivanje zove se nebeski brak, stoga je trebalo da veliki sveštenik uzme devicu za ženu. Dok se istinitost doktrine rađa iz ovog braka, lažnost doktrine se rađa iz braka s onim, što je označeno "udovicom", "puštenicom" i izrazom "silovana, kurva", kaže se, "I neka ne skvrni sjeme naroda svojega u narodu svojem", gde izraz "sjeme" označava istinsku istinu doktrine, a time i doktrinu istinske istine iz dobra nebeske ljubavi, dok izraz "narodu svojem" predstavlja one, koji pripadaju crkvi u koji postoji doktrina istinske istine iz Reči. Takođe, kao što je to bila reprezentacija nebeskog braka, koji je Gospodnji brak s crkvom, stoga se kaže, "jer sam ja Gospod, koji ga posvećujem."

[20] Budući da je veliki sveštenik predstavljao Gospoda u odnosu na Božansko dobro, a njegovo "sjeme" je označavalo Božansku istinu, koja je jednaka istinskoj istini doktrine, takođe je donesen zakon: *Za spomen sinovima Izrailjevijem, da ne pristupa niko drugi koji nije roda Aronova da kadi pred Gospodom, da mu ne bude kao Koreju i družini njegovoj, kao što mu bješe kazao Gospod preko Mojsija.* (Broj. 16:40). Izraz "koji nije roda Aronova" označava obmane doktrine, a izraz "kadi pred Gospodom" označava obožavanje od duhovnog dobra, koji je u svojoj suštini istinska istina; a "štap Aronov" označava Božansku istinu, koja je nebeskog podrekla; zato je bilo zakonom propisano da niko, ko nije bio od Aronovog semena, nije smeo da pali tamjan, u Šatoru od sastanka pred Jahvom.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

[21] Kad se spozna šta je od neba i crkve zastupano, takođe, i drugim osobama, koje se pominju u Reči, saznaće se i šta je označeno "njihovim sjemenom", kao što je seme Noja, Jefrema i Haleva u sledećim odlomcima. O Noju: *A ja evo postavljam zavjet svoj s vama i s vašim sjemenom nakon vas*, (Pos. 9:9). Izrailj je rekao o Jefremu: *Ali otac njegov ne htje, nego reče: znam, sine, znam; i od njega će postati narod, i on će biti velik; ali će mlađi brat njegov biti veći od njega, i sjeme će njegovo biti veliko mnoštvo naroda****. (Pos. 48:19). A Jahve je rekao Halevu: *A slugu svojega Haleva, u kojem bješe drugi duh i koji se sasvijem mene držao, njega ću odvesti u zemlju u koju je išao, i sjeme će je njegovo naslijediti*. (Broj. 14:24). Šta su "Noje" i "Jefrem" predstavljali i označavali je objašnjeno u "Nebeskim tajnama". A "Halev" je predstavljao one, koji će biti uvedeni u crkvu; stoga njihovo "sjeme" označava istinu doktrine crkve.

[22] "Sjeme poljsko" ima slično značenje kao "sjeme čovjeka", jer "polje", isto kao i "čovjek", označava crkvu; Iz tog razloga pojmovi "sjeme" i "sjetva" u nekim se odlomcima primenjuju na ljude na zemlji, jednako kao što se primjenjuju na polje, kao u onome što sledi. U Jeremiji: *Ja te posadih lozu izabranu, sve sjeme istinito; pa kako mi se promijeni i izmetnu se odvoda od tuđe loze?* (Jer. 2:21). U Davidu: *Rod njihov istrijebićeš***** sa zemlje, i seme njihovo između sinova čovječijih;* (Ps. 21:10). U Osiji: *I posijaću je sebi na zemlji, i smilovaću se na Loruhamu, i reći ću Loamiji: ti si moj narod, i on će reći: Bože moj!* (Os. 2:23). U Zahariji: *I rasijaću ih među narode da se u daljnjem mjestima opominju mene, i živeći sa sinovima svojim da se vrate.* (Zah. 10:9). U Jezekilju: *Jer evo me kod vas, i gledaću vas, i bićete rađene i zasijevane.* (Jezek. 36:9). U Jeremiji: *Evo idu dani, govori Gospod, kad ću zasijati dom Izrailjev i dom Judin sjemenom čovječijim i sjemenom od stoke.* (Jer. 31:27). U Mateju: *A njiva je svijet; a dobro sjeme sinovi su*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

carstva, a kukolj sinovi su zla; (Mat. 13:38). Ali ovde nije nužno pokazati da seme poljsko ima sličan smisao kao sjeme čoveka, jer je ovde označeno pod izrazom "*sjeme žene*" isključivo ono, što treba objasniti i potvrditi iz Reči.

[23] Budući da "*sjeme*" označava istinu doktrine iz Reči, a, u najvišem smislu Božansku istinu, tako da, u suprotnom smislu, "*sjeme*" označava lažnost doktrine i pakao obmana. Kao u Isaiji: *A vi sinovi vračarini, rode kurvarski, koji se***** kurvate, pristupite ovamo. Kim se rugate? na koga razvaljujete usta i plazite jezik? nijeste li sinovi prestupnički, sjeme lažno?* (Isa. 57:3, 4) "*Sinovi vračarini, rode kurvarski*" označavaju neistine iz Reči kad su krivotvorene i zaprljane, gde izraz "*sinovi vračarini*", znači neistine iz krivotvorene Reči, dok izraz "*rode kurvarski*", predstavlja neistine iz zaprljane Reči. Za Reč se kaže da je krivotvorena, kad su njene istine izopačene, a da je zaprljana, kad su njena dobra izopačena, kao i kad se istine primjenjuju radi ljubavi prema sebi. "*Sinovi prestupnički, sjeme lažno*" označava lažnosti koje proizlaze iz prethodno opisanih tipova neistina. Izraz "*sinovi prestupnički*" označava da oduševljavanje krivotvorenim stvarima; "*širenje usta*" označava uživanje u mislima koje odatle dolaze; a izraz "plazite jezik" znači oduševljavanje u podučavanju i širenju takvih neistina.

[24] U Isaiji: *Da grješna naroda! naroda ogrezla u bezakonju! sjemena zlikovačkoga, sinova pokvarenijeh! ostaviše Gospoda, prezreše sveca Izrailjeva, otstupiše natrag.* (Isa. 1:4). Izraz "*grješna naroda*" Izraz "*grješna naroda*" označava one koji su u zlu, a "*naroda ogrezla u bezakonju*" one, koji su u neistinama otuda, jer "*nacija*" u Reči označava zla, dok "*narod*" označava obmane. (vidi u prethodnom tekstu, br 175, 331, 625). Obmane onih koji su u zlu označene su izrazom "*sinova pokvarenijeh*", a neistine onih, koji su u obmanama iz tog zla označene su "*sjemena zlikovačkoga*". (Da "*sinovi*" označavaju one koji su u istinama, a, u suprotnom smislu, one,

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

koji su u neistinama, a u apstraktnom smislu, istine i neistine može se videti u prethodnom tekstu, br. 724.) "Ostaviše Gospoda, prezreše sveca Izrailjeva, odstupiše natrag" označava da su odbacili Božansko dobro i Božansku istinu; "*Gospod*", označava Gospoda u odnosu na Božansko dobro, a "*Sveca Izrailjeva*", Gospoda u odnosu na Božansku istinu; Izraz "*ostupiše natrag*" označava da su se potpuno odstupili od dobra i istine, i prešli u pakleno zlo i neistinu, jer, u duhovnom svetu, oni, koji su u zlu i obmanama, odstupaju od Gospoda (vidi u delu "Nebo i pakao, br. 123). U istom: *Nećeš se združiti s njima pogrebom, jer si zemlju svoju zatro, narod si svoj ubio; neće se spominjati sjeme zlikovačko dok je vijeka.* (Isa. 14:20). This is said of Lucifer, by whom Babylon is meant; and "*neće se spominjati sjeme zlikovačko dok je vijeka*" označava strašnu neistinu zla koja je iz pakla. (Ostalo se može videti u prethodnom tekstu objašnjeno, br. 589, 659, 697.)

[25] U Mojsiju: *Još reci sinovima Izrailjevim: ko god između sinova Izrailjevih ili između došljaka koji se bave u Izrailju, da od sjemena svojega Molohu, neka se pogubi, narod u zemlji neka ga zaspe kamenjem. I ja ću okrenuti lice svoje na suprot takom čovjeku, i istrijebiću ga iz naroda njegova, što od sjemena svojega dade Molohu, i zaprzni svetinju moju i oskrvni sveto ime moje.* (Lev. 20:2-3; cf. 18:21). Izraz "*da od sjemena svojega Molohu*" znači uništiti istinu Reči i doktrinu crkve od nje, primenom prljavih telesnih ljubavi, kao ubistva, mržnje, osvete, preljube i slično, što dovodi do prihvatanja pokvarenih neistina umesto stvari Božanskih; takve neistine označavaju se izrazom "*da od sjemena svojega Molohu*". Moloh je bio bog sinova Amonovih (1. Carevima 11: 7); a bio je postavljen u Dolini Enom, i zvao se Tofet, gde su spalili svoje sinove i kćeri (2 Carevima 23:10); gore spomenute ljubavi označene su tom vatrom; i kako izraz "*da od sjemena svojega Molohu*" označava takvu paklenu neistinu, a kamenovanje

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

je bila kazna smrti zbog povrede i uništavanja istine Reči i doktrine od nje, rečeno za čoveka koji da svoje seme Molohu: *"ko god između sinova Izrailjevih ili između došljaka koji se bave u Izrailju da od sjemena svojega Molohu, neka se pogubi, narod u zemlji neka ga zaspe kamenjem."* (Da je kamenovanje bila kazna za povređivanje ili uništavanje istine može se videti u prethodnom tekstu, br. 655.) Da je takva neistina destruktivna za svako dobro Reči i Crkve označava se izrazom: *"I ja ću okrenuti lice svoje na suprot takom čovjeku, i istrijebiću ga iz naroda njegova, što od sjemena svojega dade Molohu, i zaprzni svetinju moju i oskvrni sveto ime moje"*, gde izraz *"svetinju moju"* označava istinu neba i crkve, dok izraz *"sveto ime moje"* označava sve što jeste. Iz citiranih odlomaka sada se može videti da *"sjeme"* znači, u najvišem smislu, Božansku istinu koja je od Gospoda, a odatle istinitost Riječi i doktrine crkve koja je iz Reči; dok, u lošem smislu, ono znači infernalnu neistinu koja je suprotna istini. *Latinski tekst ima *"zapid"*, ali vidi i prethodni tekst neposredno ranije. **Latinski ima *"i zemlju"*; hebrejski *"iz zemlje"*, kao što se nalazi u NT 566. ***Hebrejski tekst ima *"od naroda"*, kao što je pronađeno u NT 6286, 6297. ****Hebrejski tekst ima *"češ ti"*, kako je nađeno u NT 348. *****Hebrejski tekst ima *"ona koja ima"*, kao što je takođe pronađeno u NT 7297, 8904.

769. *Koji drže zapovijesti Božije*, označava u onima koji žive život vere, koji je milosrđe. To je vidljivo iz značenja izraza *"drže zapovijesti Božije"*, kao da se živi prema zapovestima u Reči; a kao što je život - život vere, a život vere je ljubav, stoga izraz *"drže zapovijesti Božije"* označava živeti život vere, koji je milosrđe. Život vere je milosrđe prema bližnjem, jer vera znači veru u Reč, a time i veru u istinu koja je u Reči i iz Reči, a milosrđe znači ljubav prema dobru i istini, u duhovnom, moralnom i građanskom; a kako se ono što on

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

voli, takođe i hoće, i ono, što se hoće, to se i čini, stoga izraz "*drže zapovijesti Božije*" označava živeti život vere, koji je milosrđe.

[2] Iz ovoga se može videti da svi, koji odvajaju veru od ljubavi, ne znaju šta je vera, ili šta je milosrđe, jer nemaju drugu ideju vere, nego kao da je ona sve ono u šta veruju, a što im dolazi iz njihovog sećanja, jer su to čuli od učenih ljudi; pa ipak, takva vera je istorijska vera, jer oni ne vide da li je neka stvar istinita, osim ako im to ne kaže neko drugi; a ono, što se sagledava podsredstvom nekog drugog, može se potvrditi i iz bukvalnog smisla Reči, koja se pogrešno shvata, i putem razmišljanja o pojavnosti stvari i na osnovu znanja [scientific], iako to može biti neistina, koja je direktno suprotna istini. Kada se to potvrdi, to postaje uverljiva vera; ali ni ova vera, kao ni istorijska vera, nije duhovna vera, a time nije ni spasiteljska vera, jer takva vera još nema života od Gospoda u njoj. Da bi čovek mogao primiti taj život, on mora živeti prema zapovestima Gospodnjim iz Reči, jer je živeti prema tim zapovestima isto što i živeti od Gospoda, jer je Gospod - Reč i Gospod je iz Reči. Takav je život - život vere, koji je milosrđe; a onda njegova naklonost postaje milosrđe, a misao iz te naklonosti postaje vera; jer čitava čovekova misao oživljava isključivo iz naklonosti, jer niko ne može misliti bez naklonosti; dakle, kada čovekova naklonost postane duhovna, njegova je misao, tada, takođe duhovna; kakva je čovekova ljubav, takva je i njegova vera. Iz toga se može videti da milosrđe i vera, poput naklonosti i misli, ili što je isto, poput volje i razumevanja, deluju kao jedno, jer naklonost je od volje, a misao je od razumevanja, te posledično deluju kao jedno, na isti način kao što (kao jedno) deluju dobro i istina. Odatle je jasno da živeti prema zapovestima Gospodnjim iz Reči, što je opisano izrazom "*drže zapovijesti Božije*", znači živeti život vere, koji je milosrđe.

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

770. *I vjeru Isusovu*, označava i priznaje Božanskog u Gospodnjem Ljudskom, kao što je vidljivo iz značenja izraza "*i vjeru Isusovu*", kao ispovedanja i priznavanja Božanskog Gospodnjeg u Njegovom Ljudskom (o čemu u prethodnom tekstu, br. 392, 635, 649, 749).

771. Stih18. **I stadoh na pijesku morskome* označava kontinuitet stanja onih, koji su označeni "*zmajem*". Ovo je očigledno iz značenja izraza "*Stadoh na pijesku morskome*", kao nastavka viđenja o tome, kakve su osobine onih, koji su označeni "*zmajem*", jer sledi opis: "*vidjeh zvijer gdje izlazi iz mora i dade joj zmija silu svoju, i prijestol svoj, i oblast veliku*", kao i potonji opis: "*I vidjeh drugu zvijer gdje izlazi iz zemlje, i imaše dva roga kao u jagnjeta; i govoraše kao aždaha*", i druge stvari koje slede. A, kao što je pomoću tih zveri, dalje, u istom tekstu, opisano stanje onih, koji su zmajevi, to je ono što označava izraz "*I stadoh na pijesku morskome*". Štaviše, "*pesak morski*" označava sterilnost, kakva obitava u onima koji misle na veru, ali ne i na život vere, koji je milosrđe, jer, na mestu, na kome takvi prebivaju u duhovnom svetu, ne vidi se ništa, osim gomile kamenja i takođe, hrpe peska, a retko trava ili šiblje; i to je i razlog zašto "*pesak morski*" označava stanje onih, koji jsu predstavljeni "*zmajem*". *Engleska Biblija, Poglavlje 13:1.

APOKALIPSA. POGLAVLJE 13. 1. *I vidjeh zvijer gdje izlazi iz mora, koja imaše sedam glava, i rogova deset, i na rogovima njezinijem deset krana, a na glavama njezinijem imena hulna.* 2. *I zvijer koju vidjeh bijaše kao ris, i noge joj kao u medvjeda, i usta njezina kao usta lavova, i dade joj zmija silu svoju, i prijestol svoj, i oblast veliku.* 3. *I vidjeh jednu od glava njezinijeh kao ranjenu na smrt, i rana smrti njezine izliječi se. I čudi se sva zemlja iza zvijeri, i pokloniše se zmiji, koja dade oblast zvijeri* 4. *I pokloniše se zvijeri govoreći: ko je kao zvijer? i ko može ratovati s njom?* 5. *I dana joj biše usta koja govore velike stvari i huljenja, i dana joj bi oblast da čini četrdeset i dva*

APOKALIPSA OBJAŠNJENA

mjeseca. 6. I otvori usta svoja za huljenje na Boga, da huli na ime njegovo, i na kuću njegovu, i na one koji žive na nebu.. 7. I dano joj bi da se bije sa svetima, i da ih pobijedi; i dana joj bi oblast nad svakijem koljenom i narodom i jezikom i plemenom. 8. I pokloniše joj se svi koji žive na zemlji kojima imena nijesu zapisana u životnoj knjizi jagnjeta, koje je zaklano od postanja svijeta. 9. Ako ko ima uho neka čuje.. 10. Ko u ropstvo vodi, biće u ropstvo odveden; ko nožem ubije valja da on nožem bude ubijen. Ovdje je trpljenje i vjera svetijeh. 11. I vidjeh drugu zvijer gdje izlazi iz zemlje, i imaše dva roga kao u jagnjeta; i govoraše kao aždaha. 12. I svu vlast prve zvijeri činjaše pred njom; i učini da zemlja i koji žive na njoj pokloni se prvoj zvijeri kojoj se iscijeli rana smrtna. 13. I učini čudesa velika, i učini da i oganj silazi s neba na zemlju pred ljudima. 14. I vara one koji žive na zemlji znacima, koji joj biše dani da čini pred zvijeri, govoreći onima što žive na zemlji da načine ikonu zvijeri koja imade ranu smrtnu i osta živa. 15. I bi joj dano da dade duh ikoni zvijerinoj, da progovori ikona zvijerina, i da učini da se pobiju koji se god ne poklone ikoni zvijerinoj. 16. I učini sve, male i velike, bogate i siromašne, slobodnjake i robove, te im dade žig na desnoj ruci njihovoj ili na čelima njihovima, 17. Da niko ne može ni kupiti ni prodati, osim ko ima žig, ili ime zvijeri, ili broj imena njezina. 18. Ovdje je mudrost. Ko ima um neka izračuna broj zvijeri: jer je broj čovjekov i broj njezin šest stotina i šezdeset i šest.